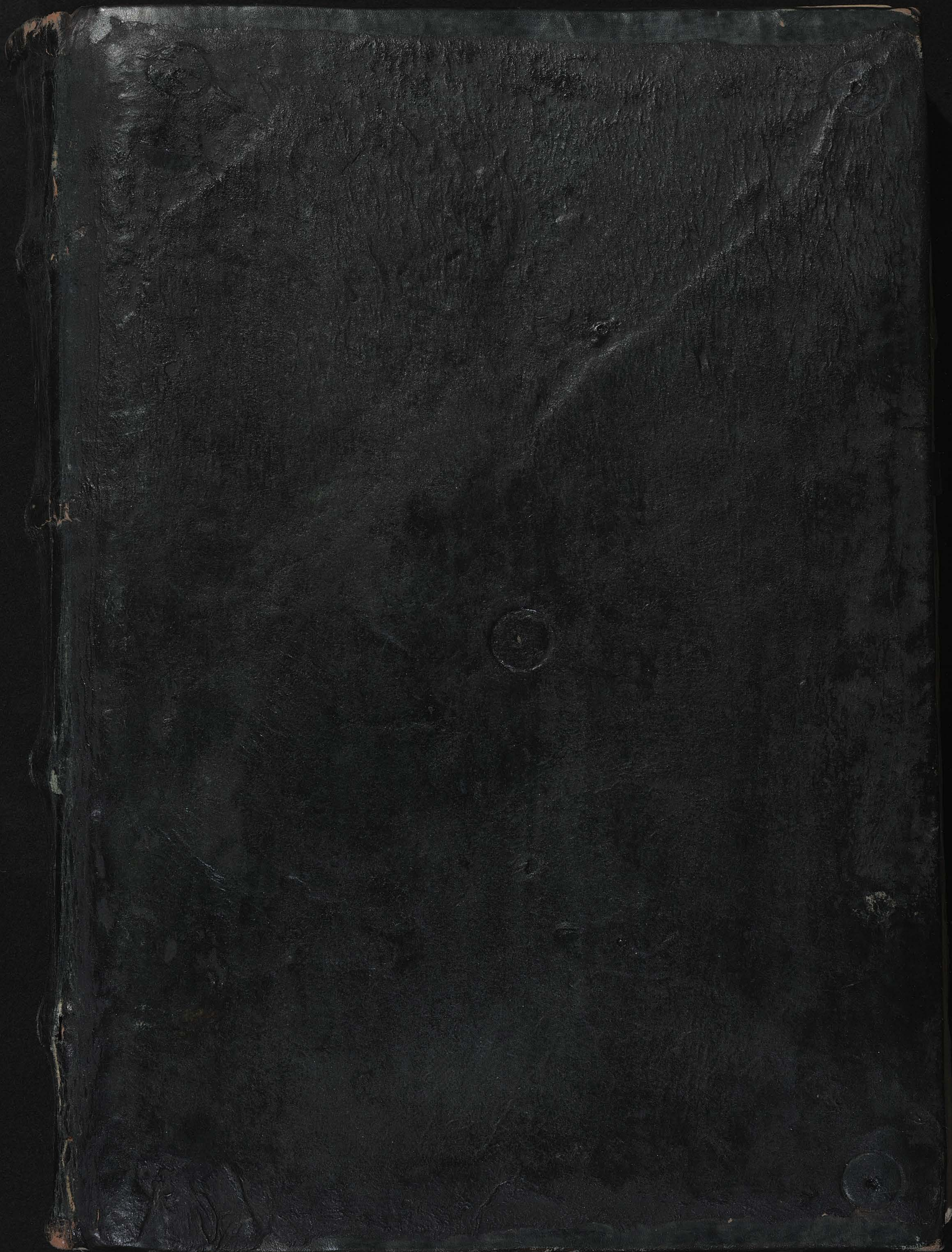

In isto volumine continet q(uesti)o(n)es Alberti de Saxonia sup(er) ph(isi)c(am) It(em) q(uesti)o(n)es elencorum Buridani ... It(em) quedam q(uesti)o(n)es ad ordinarias et quedam dicta sup(er) ph(isi)c(am) ad annos date p(er) ... viri magistri Iohannis de Radochonza

Quaestiones Alberti de Saxonia super lib. Posteriorum

Quaestiones Buridani super Elenchos Aristotelis

Quaestiones Philosophicae variae.

Explanatio super librum Metaphysicorum Aristotelis

Item explicatio textus eiusdem authoris

Rękopis i jego oprawę wyrestaurował introligator Jan Wyżga w r. 1934.

m. no sit nisi sicut simul [illegible] Sensus quod [illegible] calid et

frig iudicat [illegible] quoz [illegible] quedam cam [illegible] aut sicut [illegible]

[illegible] se [illegible] [illegible] cum extensa sit carnis [illegible]

[illegible] in abstractis sic [illegible] sicut simum cum senus

[illegible] et aut [illegible] alterum [illegible] aliud. Sed [illegible]

litas [illegible] utrique aut [illegible] iudicat. | Omnino quod sicut se

[illegible] res [illegible] que [illegible] intellectum [illegible]. | Dubitabit autem utique

[illegible] si intellectus simplex est et impassibilis et nulli nichil habet commune sicut dixit

anaxagoras quomodo intelliget si intelligere pati [illegible] [illegible] ad que utrique

[illegible] quid agere [illegible] pati [illegible] Amplius autem si intelligibilis [illegible] in a

lijs [illegible] intellectus [illegible] [illegible] in [illegible] Unum autem [illegible]

solum immortale et perpetuum

impassibilis passivus vel [illegible]

Indivisibilium quidem [illegible] intelligentia in

[illegible] In quibus autem [illegible] [illegible]

Sicut [illegible] que unum [illegible] [illegible] a

capita [illegible] [illegible] germinaverunt [illegible]

[illegible] separata [illegible] [illegible] ut asymmetrum

metros. Si autem [illegible] et futurorum [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] album non a

ponit. contingit autem [illegible] dicere

[illegible] [illegible] [illegible] album [illegible] [illegible] a

... abstrahitur actu agens

... simpliciter autem actualiter qui

... ad bonum aut malum inquantum talia

... vel altera appetitum et fugit non

intellective autem anime fantasmata ut

malum affirmat aut negat et fugit aut

ymaginatur intelligit anima. Sicut ...

alterum ... audit ... sed ultimum ...

... quo autem discernit quo differt dulce

Tercius liber de anima

... quid est quidem et ipse quid est dictum sit intantum. De intellectu

De parte autem anime qua cognoscit anima et sapit sive separabili

existente sive non separabili secundum magnitudinem sed secundum rationem con-

siderandum quam habet differentiam et quomodo quidem fit ipsum intelligere. Si igitur est intelligere

sicut sentire aut pati aliquid utique erit ab intelligibili aut aliquid huiusmodi alterum.

Impassibile ergo oportet esse susceptivum autem speciei et potentia huiusmodi ...

... sicut sensitivum ad sensibilia sic intellectum ad intelligibilia

Incipiunt questiones Gerardi de Ania [?] super posteriora [illegible]

Utrum scientie de demonstratione sint
corr(uptibiles) et materialis formalis et de
in q(ues)t(i)one primum supp(onitur) et ad q(ue)r(itur) supp(onitur)
cum q(uod) de demonstratione sit scientia et q(ue)r(itur)
utrum istius scientie sint cause et q(ua)m(do) ad
suppo(sitionem) ar(guitur) p(ri)mo q(uod) non demonstratio non
est q(uo)d (sen)sibilis g(ratia) de demonstratione non
est scientia qu(a)m (pate)t exeo q(uod) o(mn)is scientia est (sensibilis)
est scientia qu(o)rum sunt ut sibilis an(tecedens) p(ate)t exeo
q(uod) demonstratio non est q(uo)d sibilis f(acit) e(st)
[illegible] totus processus ratiocinativus co(m)po-
situs ex p(ar)te et h(ab)e(n)te et q(uo)d [illegible] demo(n)-
stratio non est intelligibilis g(ratia) de demo(n)-
stratione non est scientia qu(a)m (pate)t exeo q(ui)a de
q(u)o [illegible] ee scientia o(portet) ee intelligibile an(tecedens) [illegible]
si demonstratio esset intelligibilis o(portet) aliq(uem)
intellectum plura intelligere [illegible] e(st) in q(ui)b(u)s
ut p(ate)t p(er) ph(ilosoph)um [illegible] q(uod) non [illegible] i(n)telligit
n(isi) intelligit g(ratia) ut n(on) esset possibile
[illegible] plura intelligere [illegible] qu(i)a p(otes)t [illegible]
intelligit demonstratio(ne)m o(portet) q(uod) intelligat
tam ar(gumentu)m [illegible] q(uod) e(st) [illegible] mo(do) ita
s(imu)l plura [illegible] ¶ [illegible] c(on)firmat(ur) [illegible] si demo(n)-
stratio esset intelligibilis [illegible] posse mo-
ue(re) intellectum [illegible] non p(otes)t dici [illegible]
mobilis esset ^ intellectu qu(a)m (pate)t ex eo q(uod) o(mn)e
mo(ve)ns e(st) nobilius suo motu ¶ [illegible]
de demonstratione esset scientia ut ee(t) speculativa
ut practica [illegible] n(ullum) istorum [illegible] non p(otes)t
dici q(uod) speculativa [illegible] scientia q(ue) e(st) de demo(n)stratione
est de op(er)e [illegible] [illegible] scientia [illegible] no(n)
ve(ro) [illegible] practica n(on) p(otes)t dici q(uod) sit p(rac)t(ic)a
[illegible] demonstratione [illegible]

finalis [illegible] scientie [illegible] n(on) e(st)
practica [illegible] speculativa [illegible] scientie speculative est scientie
practice [illegible] ¶ [illegible] o(mn)is scientia e(st) de [illegible]
[illegible] possibilibus [illegible] g(ratia) de demonstratione
non e(st) scientia an(tecedens) p(ate)t p(er) ph(ilosoph)um [illegible] [illegible] qu(i)a
p(otes)t ex eo q(uod) [illegible] demonstrat(i)o est [illegible] q(ua)lib(et)
[illegible] demonstratio p(otes)t non ee [illegible] q(uod) p(otes)t non ee
non e(st) [illegible] ¶ [illegible] ar(guitur) de q(ue)sito q(uod) si sine
demonstratione ee(t) [illegible] nullius [illegible] ee(t)
[illegible] finalis et formalis [illegible] q(uod) [illegible] non
p(otes)t ee sine formali [illegible] [illegible] q(uod)
ipsa scientia sit [illegible] forma [illegible] forma [illegible]
[illegible] [illegible] forme non e(st) forma ¶ Et ex
alio [illegible] [illegible] scientia ee(t) [illegible] [illegible] q(uia) ee(t)
composita ex materia et forma [illegible] p(er) ph(ilosoph)um
[illegible] ph(ilosoph)i [illegible] ex materia et forma e(st)
[illegible] [illegible] [illegible] q(uod) si
esset [illegible] q(uod) e(st) [illegible] ¶ [illegible] si scientie de demo(n)stra-
tione ee(t) aliqua [illegible] [illegible] non [illegible] ee
alia [illegible] [illegible] non e(st) [illegible] q(uia) [illegible]
e(st) [illegible] ¶ [illegible] q(ua)m ad supp(ositi)o(ne)m e(st) [illegible]
[illegible] [illegible] expositores [illegible] [illegible]
[illegible] de demonstratione scientiam simp(licite)r [illegible]
[illegible] s(un)t q(ui) [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] scientie assignat [illegible] [illegible] [illegible] materialem
et formalem [illegible] In illa q(uestion)e p(ri)mo videndu(m)
est de supp(ositi)o(n)e 2o videndu(m) e(st) de q(ue)sito [illegible]
p(ri)m(u)m [illegible] e(st) q(uod) [illegible] [illegible] [illegible]
de scientia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] scientia [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] acquisita p(er) demonstratione(m) ut de-
monstrationes [illegible] [illegible] 2a distinctio de
sibili q(uod) sibile [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] p(er) demonstratione(m) ut demonstra-
tiones ¶ [illegible] [illegible] sibile [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sibile [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] demonstratio [illegible]
q(uod) de demonstratione possimus [illegible] [illegible]
ut [illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ¶ [illegible] sit [illegible] [illegible]
[illegible] non est scientia tamen

dico primo nulla scibile quoad dictum non est ad inuisibile quo
quiescat uel quiescibilis predicatorum modo
quo non est demonstratio et cetera ¶ Secunda declaratio de
monstrationis significatione accepta est scientia tamquam de
scibili. Et dico primo quod scibile quoad dictum non est
ad insipientem ex quo una cum aliis componit
quo scibilis modo non nulla demonstratio significatione acce
pta est [illegible] ¶ Et notandum quod ubi dico si
gnificatione accepta quod multiplex possibilis de qua demonstra
tione intelligitur accepta esset scientia tamquam de sci
bili. Et dico probatur quia nulla scientia scientia de ea
ad uolle mobile est uisibile omnis quod est ad uolle
mobile quod omnis quod est uisibile [illegible] est [illegible] demon
strationis cum scientia de subiecto eius compositionis
tamquam de scibili. Et dico modo solum [illegible] compositio
est una integra demonstratio intelligitur accepta quod
secunda est de demonstratione quomodo dicitur uel innui
potest esse scientia quoniam eadem conceptum quem
potest esse scientia tamquam de scibili. Et dico primo
ex eo quod demonstratio quomodo omnis res innui est
singularis [illegible] propositiones [illegible] eius unum aliquid
non existens potest formaliter propositionibus [illegible] illa
de eius est unum et habendo illam scientiam demonstrationis
certa de qua [illegible] uel innui quoniam eadem conce
ptum quem tamquam de scibili. Et dico ¶ Secunda
est de eius non demonstratio est scientia tamquam de scibili.
Et dico primo quod [illegible] per demonstrationem est potest esse
solum plurium propositionum et [illegible] demonstrabilium in
quibus passiones demonstrantur de eius [illegible] demon
stratio sit probatur in processu libri ¶ Tertia quia est
quod de eius demonstratione non solum quoniam eadem con
ceptum quem [illegible] quoniam eadem conceptum potest
potest esse scientia tamquam de scibili. Et dico primo nulla
de eius [illegible] demonstratio qui sunt a conceptu
[illegible] demonstrationis propter consequens est scientia
tamquam de scibili. Et dico modo omnis demonstratio
est significabilis [illegible] demonstratio [illegible]
[illegible] consequenter [illegible] conceptum de
[illegible] quod dictum demonstratione est scientia
[illegible] conceptum eius [illegible] tamquam de scibili
[illegible] qua et aliqua alia [illegible]
[illegible] scibilis [illegible] Et dico
[illegible]

ia nullius scientie est causa materialis ex qua
ipsa componitur. Probatur ex eo quod quelibet scientia est
accidens modo accidentia non componuntur
ex materia ¶ Alias cum subiectum esset per accidens
quod est in quo et ex alio non accidentia non sunt
materiam ex qua sed bene in qua ¶ Tertia
est cuiuslibet scientie est subiectum causa materialis in qua fundatur.
Probatur quelibet scientia est accidens modo omne accidens
habet subiectum et ideo dicitur causa materialis in qua ¶ Et
tamen scientie est causa materialis [illegible] quo
considerato [illegible] illam scientiam [illegible] Illa
probatur in inductione nam sicut scientia fabrilis habet
[illegible] causa materialis nam consideratio fabri est circa [illegible]
sic scientia faciendi domum habet pro causa materiali
lapides et ligna circa quod considerat domi
ficator. Sic est eius modo dicitur causa materialis scientie
[illegible] et demonstratio libri [illegible] et ita in
tellexerunt antiqui expositores cum
dixerunt demonstrationem esse causam materialem
huius scientie. Similiter cum assignant quinque
scientie esse [illegible] similiter [illegible] formale
¶ Quarta nulla scientia habet causam formalem
ex qua componatur. Probatur sicut precedens ex eo
quod quelibet scientia est [illegible] quod non
componitur ex materia et forma intellectu
dicimus aliquam scientiam totaliter aggregatam
ex multis [illegible] totalis sit est
totalis geometria uel aliqua alia totalis
scientia habere causam formalem ad [illegible] intellectum
quod [illegible] scientia est demonstratio [illegible] et
ita intellexerunt antiqui cum assigna
uerunt scientie esse causam formalem ¶ Quinta
nullius scientie quemadmodum est causa efficiens est [illegible]
Probatur quia [illegible] non est modo quod non est in [illegible]
est causa efficiens intellectus [illegible] sunt causa efficiens
cum aliis [illegible] scibilium ipsius
qui modo [illegible] et ad [illegible] intellectum loquitur
antiqui quod istius scientie de demonstratione [illegible]
sunt causa efficiens ¶ [illegible] quod [illegible] est causa efficiens
scientie de demonstratione [illegible] intellectu
[illegible] quod scientie [illegible] de demonstratione [illegible]
est [illegible]

adhuc et scientia que ex ipso in intellectu nostro
est causata efficitur ut declaratum est. Ad 2m quando queritur si sci-
entia habet finalem non est dubium quin omnis
scientia ordinatur in aliquem finem et ex isto patet
qualiter debeat intelligi quod dicitur
scire ... et quod similis forsitan rationes
adducentes ad primam dictam quod videtur probare
per conclusionem argumenti primi. Ad 2am rationem
dicendum quod ... in intellectu simul plura
intelligere videtur. Hoc non est inconveniens et ad auctoritatem
eius dicitur qui non unum intelligit nihil intelligit
dico velit dicere quod omnis qui intelligit
aliquid non unum intelligit nihil intelligit verum
si non unum intelligeret et non plura intellectum
... intellectus. Ad primam confirmationem
dico et concedo quod demonstratio potest movere in-
tellectum et tamen dicitur tunc esse non intellectum
verum concedo si esset movens principale modo hoc
non est verum quia non obiectum nec demonstratio
nec aliquid extrinsecum est movens principale sed intellectus
agens. Ad 2am dico quod scientia practica ...
quod non ... scientia ordinatur finaliter
ad scire verum volo non tantum quod ad finem
in mente verum in mente ordinatur ad ordinem
dicendum quod ... est bona demonstratio.
Ad 3am cum queritur quod scientia debet esse de necessariis
que sunt necessaria in essendo sed quod sit necessaria
quo ad esse ... quotiescumque formatur
et in ... sunt propositiones necessarie
quorum subiectum et predicatum est hoc nomen de-
monstratio vel alias voces patet ex ... articulo.

Questio secunda Utrum

Utrum demonstratio sit subiectum proprium et ad-
equatum huius scientie et arguitur quod non quia
subiectum huius scientie est alia ergo non demonstratio.
Antecedens patet ex eo quod si demonstratio est subiectum
adequatum istius scientie tunc nulla alia scientia esset
de eo subiectum huius scientie ... ex eo quod
scientia est in alia tamquam ... in subiecto sit
... alia scientia. 2o subiectum alicuius
scientie debet esse visibile de omnibus consideratis

in ea scientia consideratur de diffinitione et divisione
et de pluribus aliis de quibus non est visibile hoc
nomen demonstratio. 3o de subiecto proprio alicuius scie-
ntie presupponitur quod est sicut patet per Aristotelem primo posteriorum sed demo-
nstratio in ista scientia non presupponitur quod est probatur
ista ars ... primo huius potest diffinitionem demonstra-
tionis ergo non videtur esse subiectum. 4o nam quando
dicitur primum subiectum proprium alicuius scientie sed demonstratio
est quedam conclusio ut patet de se ...
patet ex eo quod subiectum proprium alicuius scientie dicitur esse
subiectum magis universale de se ...
in ea scientia. 5o non demonstratio est subiectum proprium
primum scientie ergo sequitur et ut videtur quod demonstratio
sit subiectum huius scientie proprium et adequatum antecedens
patet nam ut demonstratio mathematica est
subiectum proprium huius scientie ut demonstratio naturalis
quod non demonstratio mathematica patet ex eo
quod passiones investigantur in ista scientia de de-
monstratione conveniunt indifferenter mathematice
demonstrationi et naturali quod non esset si aliqua
istarum demonstrationum esset subiectum proprium huius
scientie. In oppositum arguitur de esse subiectum proprium alicuius
scientie et adequatum quod convenit ... ad
interrogationem ... illorum de quo determinatur
in ista scientia sed hoc est demonstratio ... cum
... de quo determinatur in ista scientia ...
... de demonstratione quia si videremus de
aliquo alio propter hoc quod omnia considerata in
illa scientia habent quandam attributionem ad de-
monstrationem ... ad aliquid ...
... quod proprium subiectum ... et adequatum
assignat demonstrationem. In ista questione primo re-
citanda ... est una opinio cum eius
improbatione. 2o videndum est ...
ad primum sciendum est quod est una opinio ali-
quorum modernorum sed quod nullius scientie ...
sit aliquod subiectum proprium. Unde dicunt isti quod
cuiuslibet scientie totalis sunt plura subiecta ...
quot sunt conclusiones scientie illa ...
... in ... ista ...

Sed ista opinio videtur esse [illegible] quia arismetica et geo-
metria videtur quod sit unius consideratio et unum
subiectum proprium ita unius scientie est unum subiectum
proprium. ¶ Ad istud dicitur ad rationem in principio quod una
scientia est unius generis et subiecti partes eius et passiones eius
considerat et tunc [illegible] ad hoc vero si unius
scientie distincte sit geometrie vel totalis ari-
smetrice non esset assignandum unum subiectum
proprium. Secundo quod non esset verum quia duo que
de una scientia sunt de geometria [illegible]
quemcumque adinvicem quia due conclusiones
quarum una est de una scientia et alia de alia scientia
puta una de geometria et alia de perspectiva, sed
hoc est falsum et non est verum assignanda quare iste due
conclusiones plus conveniunt: super propositam datam lineam
coniungit triangulum equilaterum collocare et
dato puncto coniungit lineam equalem linee
proposite protrahere quam ille due super datam
lineam et cetera et omne compositum ex materia et forma
est corruptibile quam tamen non videtur alicui esse verum
quare plus iste conclusiones nisi quod de subiectis istarum con-
clusionum est visibilis unius [illegible] qui non visibilis de
subiectis aliarum et hoc patet ad subiectum proprium et adequatum
scientie. ¶ Circa primum ad verum sit una distinctio ponenda
de subiecto et ponende sunt conclusiones. ¶ Circa primum
sciendum est quod hoc nomen subiectum [illegible] multis
modis. Primo accipitur hoc nomen subiectum pro subiecto
et secundo accipitur [illegible] talis et talis subiecti in subiecto.
¶ Secundo accipitur [illegible] in recta linea [illegible]
et tertio accipitur [illegible] esse subiectum
sicut [illegible] ¶ Quarto accipitur pro materia ex ali-
qua forma substantialis vel accidentalis. Quinto accipitur
[illegible] materia esse subiectum forme vel paries est
subiectum albedinis. ¶ Sexto [illegible] subiecto proprio
[illegible] accipitur [illegible] quod hoc subiectum et
[illegible] ¶ Septimo dicitur subiectum correlative correlatum
[illegible] passionis et tunc accipitur [illegible] hoc est subiectum visibile
[illegible] passio [illegible] quod sciendum quod [illegible] sunt
[illegible] per eadem ratione quarum una
[illegible] et alterum quotiens vel quarum
[illegible] quotiens et alterum magis

connotativum tunc unius absolutus vel
unius quotiens dicitur subiectum unius et quoti-
ens vel magis connotativus dicitur pas-
sio verbi gratia primo tamen unus est absolutus et alter
quotiens ut hoc visibile et homo et tamen ambo
sunt quotiens sed unus unius et alter magis quo-
tiens sicut motus et tempus unde isti termini am-
bo sunt quotiens sed tamen quia [illegible] tempus addit
ultra quotiens communia termini motus connotat
quod sit mensura motus et tamen ambo supponunt
pro eadem re ideo sicut terminus motus dicitur subiectum
et sicut terminus tempus dicitur passio eius. ¶ Sexto sunt
accipi subiectum pro subiecto scientie et subiectum est quidam
terminus ad quem sic accepta omnia conside-
rata in illa scientia sunt attributa et scientia
quod sit accipiendo subiectum ad hoc quod aliquid dicatur
subiectum proprium alicuius scientie requiritur quod omnia
considerata in ista scientia ad id habeant attributionem
et quod id non transcendat considerata illius
scientie et est imaginandum de isto subiecto proprio alicuius
scientie sicut de principe alicuius [illegible]
unde isti de uno [illegible] sunt aliqua fa-
miliaritate ad istum quam isti qui sunt de alia na-
tione illius quod sunt sub uno principe sicut
est quod due que sunt de una scientia sunt
[illegible] ad illum vel illius scientie
proprie sub qua istarum duarum conclusionum subiecta
conveniunt quam due conclusiones de diversis scientiis.
¶ Circa secundum sit conclusio prima accipiendo subiectum
secundo modo totalis scientie subiectum est aliquid sicut
[illegible] aliquis scientie sicut patet ex eo quod hec
scientia est subiectiva in alia [illegible] in ista
conclusio secunda sit prima sit accipiendo subiectum [illegible] scientie
alia non est subiectum proprium et adequatum patet ex eo
quod alia non est solum subiectum [illegible] scientie [illegible]
[illegible] si esset subiectum adequatum
[illegible] scientie [illegible] quod esset subiectum [illegible] scientie
[illegible] alia. ¶ Conclusio tertia accipiendo subiectum pro
subiecto proprio non est aliquid subiectum proprium
et adequatum [illegible] scientie patet ex eo quia
est aliquis terminus qui sit subiectum [illegible]
[illegible]

bu concedendum e q huius scie totalis
sunt plura sba immo tot sunt sba
quot st conclusiones scite in ea scia
¶ 2º ra attendo sbm uibi bu e aliqd
sbm appu huius scie pz na bu e uci
pe seu repire aliqd tuum ad qd omnia
in ea scia considerata habeant attribucoz
r ido enim quos dicia scia hunt ad
i quoinciaz adistum q habeant in
attensionibz aliarum sciarum ¶ 2º 2ª q
hec subiectum appu huius scie no e aqua
demonstratio nec quod demonstratiua hec pz
na hec sbm dz ec imaginatiuum ino qb
demonstratio e applicata ¶ 3º 6ª q hec
sbm primum huius scie e qr nom de
monstratio pz quia qr nol demonstratio
e uisibile de omnibus de omnibz sbis
conclusionum sciarum in hac scia in recto
i obliquo r de partibus eius uel spebz de
terminatur in hac scia r omnia in hac scia
considerata reducuntur ad demonstratoz nec
demonstratio transcendit limites huius scie
sic probabit impressu ino hec requirit
r sufficiunt ad hoc q aliqd dicatur sbm
appu huius scie ¶ Ad rones ad prima
illa vadit p aliquo ps a Ad 2am dico q
licz diffinitio no sit demonstratio nec uisio
tn de ea cognoscendi in ea scia i ordine
ad demonstratoz r hoc sufficit bu ido oz
q sbm appu alicuius scie sit visibile i
recto de omnibus consideratis in ea scia
s sufficit in obliquo ¶ Ad 3am dico q pro
a plus possibile q nois demonstratio nobis
ponat diffinitoz demonstrare de diffinito
bu licz geometra ponat diffinitoz si
nec tn ieiz diffinitoz possibile q eam
no demonstrat de diffinito sic proposito
bu si exprimatur diffinito aliam no
sed gº q talis no possibile bu exprimit
d q ipsi ¶ Ad 4am dico q vadat ppenitua

hec ¶ Ad quintam nego quia sic probatur ne
ia no hec est ss gº forme q hec e ipse
bu i ante hec homo possibile ptl r i quite
mg uel simpr appt q no hz quo proposito
appt consilem tamen na sed nulla demonstratio
est sbm primum huius scie gº forme q
demonstratio sit sbm appu huius scie rc

Questio tercia Utrum omnis

Utrum omnis doctrina r disciplina in te
llectiua fiat ex preexistente cognitione arguitur
pº q no na si sic uel fiet ex preexi
stente cognitione intellectiua uel sensitiua
primum illorum sed rc no intellectiua quia
iterum fiet ex alia preexistenti cognitione
r sic fiet processus in infinitum qui e possi
bilis a philozopho 2º methaphisice nec e
pt dici q omnis doctrina r omnis disciplina
fiat ex preexistenti cognitione sensitiua
ex eo q dantur quedam doctrinaz r di
sciplinaz intellectiuaz de quibus nunquam
habuimus noticia sensitiuaz sicut e doctrina
r disciplina qua habemus de deo r intel
ligentiis demonstratiua prima de vacuo de i
finito r de actibus intelligendi r de speciebus
sensibilium r intelligibilium ¶ 2º aliqua no
ticia sensitiua pt fieri nulla preexistente
cognitione alia sensitiua gº e intellectiua
quia uidetur tenere ex eo q cognitio intellectiua
e superior quam sensitiua aut inferior ino
quasi pt inferior pt e r superior tn
gº ipsa pt fieri noticiaz sensitiuaz na p
existencia aª cognitione sensitiua sed q intellectus
possit fieri noticia intellectiuaz r uno ex
preexistente noticia sensitiua ante pz na si
aliquis visus de nouo fieret tunc posset
fieri aliqd noticiam absque hoc q ipse habuisset
aliam r tunc sit possibile ee aliter esset p[illegible]
in infinitum in cognitionibus sensitiuis ¶
si noticia intellectiua fieret [illegible]
cione sensitiua uel sic p[illegible] [illegible]

sc materialis vel formalis vel effic(iens) no(n)
p(otes)t dici p(ri)m(u)m vel 2m ... sic q(uod) cognitio
(con)fusa vel e(st) materia vel forma cogni
tionis intellectualis vel p(otes)t dici 2m ex eo
q(uod) cognitio (con)fusa no(n) p(otes)t esse efficiens
cognitionis intellectualis s(ed) mag(is) intellectus
¶ R(espondeo) p(rim)o q(uod) saltem n(ost)ra notitia incomplexa
sit ex alia notitia incomplexa causata
vel (con)fusa n(ost)ra cum una notitia generat(ur)
ex alia sic o(portet) esse p(er) discursum ut vide
mus discursus no(n) e(st) nisi ex p(re)missis (con)cl(usio)ne
notitia aut(em) (con)clusionis est notitia complexa
et no(n) incomplexa id(est) vi(detur) q(uod) omnis notitia
que generat(ur) ex alia sit complexa ¶ Iudicium
est a(utem) in principio huius libri p(ri)ma q(uesti)o(n)e
p(ro)p(ter) p(ri)mittenda e(st) una distinctio notitie
[illegible] [illegible] [illegible] ad expo
nendi sic ipsi tum doctrina et disciplina
2o respondendum e(st) ad q(uesti)onem ¶ Cum
ad p(ri)m(u)m [illegible] e(st) q(uod) d(ici)tur [illegible] notitia i(n)
tellectus q(uod) d(icitu)r complexa [illegible] | notitia i(n)
complexa d(icitu)r simplex rei apprehensio ut e(st) (con)cept(us)
quo concipio hominem vel equum | notitia
aut(em) complexa s(ecundu)m [illegible] e(st) compl[illegible]
plexione indistante notitia complexa e(st)
distans q(uod) sit sine [illegible] vel a quo
ipsum excludente [illegible] sit notitia con
cepta cum subordinatione [illegible] talis
vel (con)cepta homo albus vel homo ama
bilis vel [illegible] no(n) replet[illegible] cor
et tali notitia sic sit complexa [illegible] vel e(st) v(er)a
vel fa(lsa) | notitia complexa complexione dista
te d(icitu)r q(uod) sit [illegible] sic [illegible] est vel a quo
includente ipsum sit e(st) notitia qua cogno
sco hominem esse al(bum) et talis notitia e(st) v(er)a
vel fa(lsa) = Et illas notitias [illegible] d(icitu)r compo
sitio [illegible] divisio et [illegible] discursus ¶ Illa vo(cantur)
compositio [illegible] qua sic [illegible] e(st) [illegible] sibi
[illegible] manet affirmatum sit e(st) notitia [illegible]
[illegible] esse al(bum) | [illegible] no(n) vo(catur) diviso
sic [illegible] qua sic [illegible] e(st) [illegible] sit [illegible]

rei apprehensio ut ho(min)is [illegible]

notitia qua cognosco hominem no(n)
esse asinum ¶ Ista no(n) notitia vo(catur) di
scursus qua cognoscuntur plura [illegible]
[illegible] se [illegible] sit q(uod) ex cognitione [illegible]
[illegible] cognitio alterius et talis notitia [illegible]
discursiva aggregata e(st) ex pluribus no
titiis [illegible] q(uod) vocat(ur) compositio [illegible]
p(ri)ma distinctione posita sciendum e(st) q(uod) una
opinio e(st) [illegible] illarum [illegible] que pot(est) p(ri)mo
[illegible] q(uod) una notitia [illegible] no(n) p(otes)t generari
ex una alia cognitione [illegible] ¶ [illegible]
una notitia [illegible] [illegible] e(st) 2o adiatute
no(n) p(otes)t generari ex a(li)a notitia
una q(uod) notitia [illegible] [illegible] ¶ [illegible]
certe p(otes)t generari ex a(li)a notitia [illegible] adia
p(ro)fundamento illarum [illegible] ¶ Ista opinio
[illegible] imaginat(ur) q(uod)
una notitia no(n) generat(ur) ex a(li)a
[illegible] no(n) p(otes)t [illegible] nisi p(er) discursum
q(uod) o(mn)is notitia q(ue) generat(ur) ex a(li)a sit [illegible]
p(er) quam una notitia [illegible] no(n) generat(ur) ex
a(li)a q(ue) e(st) [illegible] ¶ Dicit p(ro)fundamento
[illegible] [illegible] [illegible] 2o adiatute
[illegible] et p(er) quam [illegible] notitia
[illegible] p(otes)t causari ex alia [illegible] si sit talis
[illegible] q(uod) e(st) [illegible] ¶ [illegible]
[illegible] p(er) experientiam [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] e(st) 3o adiate
[illegible] e(st) 3o adiate notitie
p(otes)t causari ex aliis notitiis [illegible] puta ex
notitiis [illegible] [illegible] ipsi
poni(tur) est [illegible] [illegible] postea in
una [illegible] [illegible] adiate
sit [illegible] [illegible] q(uod) e(st) [illegible]
cognitio [illegible] e(st) in [illegible] ex no
titia (con)fusa in [illegible] sit [illegible]
[illegible] ubi [illegible] ma
gna [illegible] cognoscendum q(uod) q(uod)
e(st) sic idem [illegible] p(er) experientiam [illegible] ex colore
[illegible] et sapore et [illegible] [illegible]
[illegible] cognitionem (con)fusam cognitione [illegible]
q(uod) cognitio [illegible] [illegible] [illegible] ex eo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

simplex qua conceptus actum quidditatis
tatis. quoniam ¶ Racionem adductam quam
quae terminos nec de fundatum quod praedicta
opinio supponit, scilicet quod nunquam aliqua notitia
causatur ex alia nisi per discursum ¶ Unde notan-
dum quod aliqua notitia potest causari ex alia
quadrupliciter uno modo per discursum sive per ar-
gumentum ¶ Secundo modo obiective ¶ Tertio modo elicitive ¶ Quarto modo
abstractive modo verbum est quod notitia
quae numquam generatur ex alia notitia quae
nisi per discursum sive per argumentum vel silogismum
tamen obiective elicitive vel abstractive
una notitia in qua generatur ex alia notitia
in qua obiective cum verbi notitia complexa
in qua generatur ex notitia incomplexa et quae non
notitia complexa est sit obiectum incomplexum ipsius
intellectus ex quo generatur in intellectu notitia
intellectiva in quo ¶ Similiter elicitive non
sit dicit commentator et Avicenna et alii ex-
positores quod virtus estimativa vel cogitativa
ex intentionibus sensatis elicit intentiones non sensatas
sicut ex motu et figura lupi quae visus per-
cipit elicit talem scilicet motum esse inimicum
cum intellectus sit virtus superior et quod potest
virtus inferior potest et superior scilicet quod sic intellectus
species sensibilium accidentium potest elicere species substantiarum
et elicere ex cognitione in qua potest generari
alia notitia quae vel in qua ¶ Quarto modo
potest fieri abstractive nam cum ego video al-
bum ego concipio simul coniunctum substantiam et
accidentis et cum postea video contingens quod ipsum
fuit album concipio hunc esse ad albedinem
indispositionem qua prius fuit scilicet et tunc ex
quo non magis non magis album concipio
eandem substantiam et dispositionem ¶ Iste
quod concepi prius coniunctum substantiae accidenti simul
abstraxit conceptus proprios substantiae et proprios conceptus
proprios accidentis et abstractive una notitia
in qua causatur ex alia scilicet propria et communis ¶ Circa
aliud instructum est quod doctrina et disciplina proprie lo-
quendo non est nisi notitia aliquorum quae
ante erant prius dubia vel apparent falsa

quod quidem notitia est acquisita per demonstrationem
id est per syllogismum demonstrativum quod non docetur nec
addiscitur nisi id quod tamen prius conceptum est
nobis dubium vel apparens falsum et post dubium
vel opinionem quasi manifestatur nobis eius
veritas ¶ Ex isto sequitur quod idem est doctrina et disci-
plina et scientia nam sit scientia est habitus conclusionis
per demonstrationem acquisitus quae quidem demonstra-
tionis prius erat vel apparent dubia sic eadem
doctrina et disciplina ¶ Ex isto sequitur ultimus
quod isti termini doctrina et disciplina supponunt pro eodem
sed tamen differunt in suis connotatis verbi gratia iste terminus
doctrina connotat id quod quo supponit procedere a doctore
sed hic terminus disciplina connotat quod idem recipi in
discipulo per doctorem vel sicut se intelligit
doctor ex terminis propriis sed est scientia visa et
intellectus qui habet notitiam aliquarum propositionum
et cum videns quod aliqua conclusio ex eis pro-
sequentibus esse necessario tunc intellectus
in se ipso causat scientiam sive doctrinam et quoniam
sed idem intellectus idem qua causat illam doctrinam
et scientiam dicitur doctor sed ea idem qua intellectus
illa doctrina recipitur dicitur discipulus et sic idem
est doctor et discipulus ¶ Tunc sit quod illa
quod omnis doctrina et disciplina sit ex praeexisten-
ti cognitione quae quod sit verum est doctrina
et disciplina sicut idem quod scientia alicuius conclusionis
non omnis scientia causatur ex notitia aliquarum
praemissarum non sit ... ex praecedenti omnis
notitia praemissarum est quae ¶ Ex ista sequitur quod
notitia primorum principiorum licet sit quae tamen
non est doctrina neque disciplina nam licet
oporteat esse scitum alicui notitia quia primum principium
cum sit scitum in demonstrabile tamen non causatur ex
aliqua notitia praeexistenti quod tamen oportet si esset
doctrina et disciplina sit patet per quod ¶ Quod etiam
notitia primorum principiorum est innata intellectui
patet nam si sit ex primis in nobis tunc non
possumus dissentire prius primo verbi gratia
cognitum est quod sit lapis [illegible]
desinit nam in ... [illegible]

po primo et illis que sibi apparent vera cum
ergo primum principium sit verum et evidentissimum
non potest intellectum esse falsum et per quos con-
tingit intellectum ipsum considerat tunc non potest
sibi dissentire et intelligenda est quarto ad
dispositionali notitia primi principii et non actu-
ali intellectus cum non semper considerat actualiter
ita primum principium secundum id sit maxime credit
quod id sit verum eius non est ¶ Ad rationes
Ad primam dico quod omnis doctrina et disciplina
sit ex preexistenti cognitione et sic intellectiva
est quod omnis cognitio intellectiva communis
generatur ex notitia intellectiva priuissima
et quando dicebatur tunc esset processus in infinitum
in cognitionibus intellectivis dicitur quia quan-
dum devenitur ad notitiam quam primum principium
vero est status in cognitionibus quas intellectus cognoscit
quod doctrina et non disciplina fiet dicendum est ¶ Ad
aliam quando probatur quod aliqua cognitio intellectiva
potest esse que non causatur ex notitia
sensitiva nego id et cum dicebatur tunc omnis
sensitiva causatur ex alia sensitiva concedo quod nos omnis
sensitiva intellectiva ex sensu. Quia non
est quod sensitiva est ordinatur in instinctu intel-
lectus et cum arguebatur quod potest vera in-
ferior et superior verum concedo ergo concedo
est quod quamquam sensitiva sentire potest quod sic intellectus potest
intelligere. Nec quod talimodo ut intellectus
potest intelligere quamvis sensus potest sentire non potest
potest sentire non ex preexistenti cognitione sensi-
tiva id quod intelligitur ut dona aliorum doctrina
notitia elicitur notitia illius quod intelligitur ¶ Ad
aliam dico quod eodem constantia ut efficit
verum licet intellectus sit causa efficiens doctrine et discipline
et notitia intellective est tunc non sic sed
sola potest efficere doctrinam aliam notitiam in
discentis ... sicut potest sic facere notitiam persuasiva
... notitia sensitiva et quando opponitur
... dico quod primo vera una notitia
... ex alia et cum arguebatur

sic fiet processus in infinitum quod numquam notitia
aliqua potest esse ex alia nisi processus
sic nec ymo ... aliis modis una notitia
causari potest ex alia sit dictum est in 12° arti-
culo huius questionis etc.

Questio quarta utrum progenitores

Utrum progenitores sunt due et non plures
scilicet progenitor quod est et progenitor quod est et ratio
probat quod sit plures quod progenita sunt tria ergo
progenitores erunt tres quia tamen ex eo quod
cuiuslibet progeniti est una progenitor aliquis
patet per Parabolam sed tria sunt progenita scilicet sensus
passio et dignitas et ita sunt tantum ¶ Item dubile
et non dubile opponuntur ergo quot modis dicitur
unum oppositorum tot modis dicitur et reliquum
sed non ita est quod quod est dubile ergo et progeni-
tor ergo sicut sunt questiones tot debent esse pro-
genitores ut dicit sed questiones sunt quatuor
ut patet per Parabolam 2° huius ergo et progenito-
res erunt quatuor ¶ Item infinita sunt ea
scita ... et ... ita sunt aliqua potest ex
quo ad ... conclusiones sciendas omnes esse ...
... ad qua intelligenda omnes ...
plures progenitores scilicet quod est passionibus et qua
est dignitas et quod est et quod est sensibilis ¶ Oppositum
non sunt due progenitores ymo quod nulla
est ita si essent aliqua ista essent quod est
et quod est sed sic impossibile quod quod est et quod est sunt
plures quam duo ergo non sunt progenitores aliquis
patet ex huius quia tamen ex eo quod nulla quod est
progenitor nullam omnibus quod est dubile ergo
progenitor at non ¶ Quinto ita quod sunt pro-
genita non sunt progenitores sed quod est et quod est
sunt progenita sicut et ... ad non ... patet
non quod est et quod est progenito sunt ... de
passione et dignitate ... sunt progenita
¶ Sexto si aliqui essent progenitores ma-
xime essent progenitores quod omnibus et quod
est dignitate sed probatur quod non ... quod est
dignitate non sit progenito ...

quod demonstratur non presciri sed dignitas
demonstratur. Secundum aristotelem disputat contra me-
ntientes contra negantes prima principia et
vult probare et demonstrare prima principia esse sic
sicut docetur quod nominis ergo non videtur esse
praecognitio quod nominis. ¶ Inconveniens est aristotelis
in eo post dicit enim in primo quod duo est necessarium
praecognitiones scilicet quia est et quid est. Circa quod
providendum est quarta aliqui possunt respon-
dere dupliciter. Primo modo ¶ Secundo quarta ad
eam videndum sit quantum ad intentionem aristotelis
¶ Quantum ad primam scientiam est quod praecognitiones
non sunt nisi solum in processibus demonstrantibus
generantibus scientiam unde est sed loquendo
expressibus persuasionis generantibus
opinionem et sic videtur sed intendere aristoteles
in declaratione huius propositionis quod omnis doc-
trina et omnis disciplina fit ex praeexistenti co-
gnitione cum declarans illam conclusionem
non solum declaravit eam quantum ad scientias ma-
thematicas quae dicuntur demonstrative sed in quantum ad
rethoricas quae dicuntur persuasive. ¶ ¶ est quod pro-
cognitio alicuius noticia ~~praecognitionis~~ huius
ex quo generatur illius quod in nobis noticia
vel saltem quod est generative ad generationem noticie
quorum acquisite per processum doctrina-
lem. Tunc possit poni quod praecognitio et praecognito
est una tantum vere sit non obstante quod plures
homines essent ad huius homo esset unus
tantum ita non obstante quod essent plures prae-
cognitiones ad huius praecognitio esset una
tantum. ¶ Et possit poni quod praecognitiones sint tantum
due vere sit non obstante quod mille essent
homines vel plures ad huius homines
sint duo tantum scilicet sortes et plato ita non ob-
stante quod essent mille praecognitiones
ad huius esset concedendum quod praecognitiones
essent due tantum. ¶ Et possit poni quod
quod praecognitiones sunt mille vel prout
esse mille vel infinita. Secundum quod ista
possunt esse sita ad quatuor scientias requiruntur
praecognitiones alie ad scientiam unam et alie ad scientiam
alterius. ¶ Quantum ad secundum suppono primo quod omnia
que intrant demonstrationem sicut subiectum passio
et dignitas ad eorum intellectum quod de quolibet
eorum quod ponitur in demonstratione praecognitione est
visibile sicut nomen passio vel sicut nomine
subiectum vel sicut nomen dignitas. ¶ Secundo suppono de
eo quod ponitur in demonstratione et de quo visibile
est sicut nomen passio etc. proprie et praecogno-
scere quod nominis sicut est significationem vocabuli
cum sit de se manifestum est quod debet ad
discere aliquid quarta vel quo praecognitionem
sunt si in demonstratione ponitur aliquid cuius cum
significatio ignoratur vel ut qui dicit addi-
scere significationem illorum terminorum ignorat tunc non
potest addiscere neque docere per eam demonstrationem
¶ Tertio suppono ad huiusmodi scientiam cuius conclusionem
praecognoscere debeo quod ponitur in demonstratione
de quo visibile sicut nomen dignitas quia est communis
id sumpta et est notum de se nam si fieret ali-
cui demonstratio cuius una propositio esset
sibi dubia non generaretur in ipso scientia. ¶ Quarto
suppono quod id quod ponitur in demonstratione tamquam
subiectum eius praecognoscere quia est et quid est id est significationem
nominis et quid sicut omne est significatione acceptum sit
visibile secundum huiusmodi generare scientiam quae in intendat
et proprie id esse de quo generat scientiam vel sal-
tem fuisse vel fore vel posse esse. ¶ Tunc istis
suppositis venio ad quaestionem et dico quod due sunt
praecognitiones non plures ad eorum intellectum quod
omnia quorum praecognoscere demonstrantibus quarum
processum doctores nominant duobus nominibus
quorum unum est praecognitio quia est et aliud
praecognitio quid est ita quod illi qui intrant processum
doctrinalem vel est subiectum vel passio vel di-
gnitas ut dixit primo suppositio sed de quolibet
illorum fieret aliqualis praecognitio [illegible]
aliqua praedictorum nominum sicut [illegible] passiones

2o oppositum arguitur. Quantum ad 2m dico quod quedam
sunt propinqua et immediata, quedam autem propinqua me-
diata et remota. Propinqua et immediata et
propinqua sunt que est causa est. Sed propinqua mediata
et remota dicuntur ... ita tamen secundum passionem con-
ditionis de quibus talibus sunt propositiones
mediate tamen ad propositionem tamen presse licet
tamen sunt propinqua remota tamen non sunt propinqua
propinqua et ultima illorum principiorum sequela
de una propositione etc. patet patet ad 2m. Quando
que stat multis quot modis dicitur unum oppositorum
tot modis dicitur reliquum. Dico quod verum est unum oppositum
ad conceptus quibus illi cum oppositi subor-
dinantur in speciebus sed non quantum ad ista ad eos. Verbi
gratia quod isti termini qui sunt oppositi scilicet album et nigrum
cerent conveniunt [illegible] quo ad omnes
eorum significata tamen oportet quod tot conceptibus speciebus
distinctis subordinarentur et tunc album quot
subordinarentur et tunc nigrum non tamen propter hoc
oportet tot esse alba quot essent nigra. Sic est
oppositio licet propositio et quod opponitur non
[illegible] oportet esse tot propositiones quot sunt pro-
positiones tamen oportet illum terminum propositio tot
species distinctis subordinari in speciebus quot
subordinarentur et tunc quod est sic propositio
tunc quo ad eorum significata opponitur. Ad
aliud verbi gratia quod infinite possunt esse propositi-
ones intellectus tamen omnes sunt notabiles
propositionis talibus ~~modo~~ nominibus et ad 3m tamen arguitur
quod est causa est et quoniam [illegible] quod quedam
est que est unum causa et que est unum conclusio
item id est quod causa est que est unum dignitatis causa est
propositio et ita aliorum etiam quod est tamen dicitur quod
et aliud tamen dicitur quod et aliud tamen dicitur propositio sic
sic quod est non est quod et non est eius quod et pro-
positio. Ad 4m verbi gratia concedo quod que est causa
est sunt propinqua ut ergo dico quod ipsum quod
est ipsum quod est sunt propinque sed tamen dicitur quod
causa est sunt propositiones [illegible] que est causa
[illegible] tamen ita quod sit [illegible] propositione quod
[illegible] propositiones. Ad 5m dico

quod primo que est dignitas causa nominis simpliciter et propositionis
sunt propositiones et tamen auctor Aristoteles ergo auctor
et dico quod non demonstrat in primis principiis
sed inducit aliqua in quiescentia quod omnes
concedunt cum qui negant prima principia et tamen
decebatur de hoc nominis quod ipsum docetur igitur
dico quod geometria non est scientia nec doctrina de qua
hic intenditur, sed doctrina de qua hic
loquitur est notitia et assensus conclusionis quibus ad
quod ad ad quod discipulus cogitur et hic propter aliqua
propositio sibi non nota et ad acquirendum talem doc-
trinam ex preconiscere que est causa quod est demon-
strantibus demonstrationem propter qua talis doctrina
acquiritur tamen ad discitur signorum vo-
cabulorum intelligit libere accipit illas si
significationes et istas doctrinas absque hoc quod vi
cogatur propter aliqua propositio non et ad secunda
tale doctrinam verum est quod ex preno-
scere talis propositiones etc. patet quod etc.

Questio quinta :·

Utrum omnis scientia demonstrativa sit ex propriis
que est de subiecto et causa propositione quod non quod quando
conclusio non precognoscitur ut propria sed sic
est de que est subiecto [illegible] non [illegible]
Aristoteles 2o [illegible] vi et quod si est que est
propria quod est conclusio ista demonstrata ergo
quod demonstrat scientia non precognoscitur
ut propria. Sed que est subiecto est [illegible] probatio
[illegible] 2o [illegible] quod quod sic est que est
quod est propria quod est [illegible] est per demonstrationem
ergo non syllogismus sophisticus ponitur scientiam
in scientia alicui electorum et [illegible] scientia probatio
syllogismus sophisticus esse et propter syllogismus sophisticus
esse non propositio et non in omni scientia propria et
precognoscitur que est ipsius subiecto ad oppositum de est
que est causa est propria quoniam esse non dicit
[illegible] extra [illegible] est que est causa
est subiecto sed non ita est quod aliqua scientia
non propositio [illegible] quid est subiecto quod in
eadem scientia propositio [illegible]

sed tamen patet quia Aristoteles in 2° de anima in-
vestigat quid est ipsius anime. ¶ Secundo probat
in diffinitione anime de ipsa anima … sat
in 2° libro quoniam ad diffiniciones demonstratio-
¶ Non quia sunt demonstrationes scibiles vel sci-
re de quarum subiectis non est visibile sicut cum
est sic quinque que sciuntur de vacuo vel
infinito quoniam non … quibus demonstrat
per demonstrationem oportet precognoscere quid est subiectum ¶
alia sunt quinque scibiles vel scire ne-
cessario vel tamen non oportet subiecta earum pre-
… in secundo noticiam non oportet pre-
cognoscere de subiectis earum quia sunt ¶ Secundo …
ad … scientiam demonstrativam in passionibus
mathematicis sit de totalitatibus et de pluribus
… non oportet precognoscere quid est …
est sed de eis presupponere quia sunt vel presupponit
quia erunt futura vel possunt esse ¶ Iuxta … est
Aristoteles in 2° … dicit … oportet pre-
cognoscere ¶ Prima … est una
distinctio cum recitatione duarum opinionum
… 2° videbimus est ad quesitum quantum ad
primum dico quod est distinctio talis quod subiectum
aliquid potest capi pro subiectis … potest relative
… aliquid … et ad quesito
… scientie demonstrative totalis aggrega-
te ex pluribus notitiis plurium conclusionum
plurium … ¶ Illa disti-
ctione posita sciendum est quod aliqui conce-
dentes … qui fuerunt illius opinionis
quod qualitercumque … quod …
… demonstrabilis demonstrationem … subiectis
… precognoscere quia est et tamen …
eis aliqua quod deest 2° … est
demonstrabilis sicut prima primus motor est
… et tamen … demonstrationem …
… non oportet precognoscere quia est subiectum
… demonstrationem acquirit notitia
… qui ipsum … est isti videntur nega-
re aliquam propositionem … est 2° …
esse demonstrabilem ¶ Sed dicitur quod …

talis propositio sicut est prima deus est … est
demonstrabilis sicut probat sic ad primum quia est notitia
de aliquo quod quia sit aliquid primum non est de…
demonstrabile sed sicut … est notius quod sit ad primum
sic … deus est … demonstrabile … non ex
eo quod omnis demonstratio debet esse ex notioribus
sicut vult Aristoteles primo posteriorum … ac de-
monstrationem … declarat nam non possumus
dicere … notitiam … primi de aliquo subiecto
… notitiam ipsius primi vel subiecti nam
non possumus cognoscere … esse …
cognoscamus … esse … possumus
cognoscere primum motorem movere …
cognoscamus primum motorem esse ¶ …
… ex eo quod … est …
et notissima … est sic de a-
quo demonstrari … demonstrationes …
… numquam enim a … posset
… nisi … numquam demon-
strare … concludi … aliqua … non
… de aliquo demonstrari quod ipsum sit tamen …
… si a esse deberet concludi per esse … quod
assumeret a esse … assumptio peteret
a esse … non demonstraret nec concluderet
a esse per esse si peteret esse ¶ Secunda opinio
est alia opinio … dicens … 2° …
… esse demonstrabilem et hanc probat nam Aristoteles
8° physicorum demonstrat illam primus motor
est … 2° … ¶ Sed ista
opinio videtur quod Aristoteles numquam demonstravit
illam primus motor est sed illam … demonstravit
… 2° … primus motor sed ista
opinio … arguit sic quia si demonstravit
illa primus motor est … et demonstra-
vit illam primus motor est … ad …
… primus motor … primus … primus
motor est … vel … primus
motorem sed Aristoteles … per …
… concludere … plura …
… et … concluderet …
… quod eadem demonstratio sit … demonstrat
quod … est primus motor et tamen …

evidenter scitur aliud esse primum motorem
et confinatum quamquam autem demonstrator aliquo sit
dubium conclusio demonstrationis virtute demonstrationis
scitum est notum conclusio tunc et ideo per illam de-
monstrationem videtur esse demonstratum sed ita est quod quandoque
demonstrator aristotilis per quam demonstrat aliquid
esse primum motorem tunc dubium erat primum
motorem esse sed scientia de demonstratione erat certi-
ficata virtute eiusdem demonstrationis primum mo-
torem esse igitur in demonstratione primum motorem
esse non fuisse demonstratum et consequenter. Dicendum
ad secundum videtur quod quando si est immutabilis
est predemonstrator et hoc non esset nisi aliqua
propositio declarata adiacente esset demonstrabilis et quia illarum
opinionum sit sustinenda videbitur in 2° huius.
Secundum ad secundum pono illam quod concedo quod autem omnibus
conclusionibus demonstrabilibus predemonstrator oportet prognoscere
scire quia est de aliquo subiecto et non de aliquo subiecto omnis
demonstrabilis sed de subiecto proprio et adequato sue scientie quia
sit demonstratio quod attributum sibi inesse oportet subiectum
proprium et adequatum alicuius sue totalis scientie
in tali scientia oportet presupponere et prognoscere quia est sibi
subiectum proprium et adequatum ita quod illius scientie
est proprie et stabilire sibi subiectum esse proprium
eiusdem scientie sed si aliquis artifex alicuius scientie
specialis probat subiectum alicuius scientie esse hoc non
facit per istam scientiam tunc est id subiectum proprium sed hoc
facit per aliam scientiam superiorem ut facit
aristoteles in libro elencorum vel potest sophisticum
esse in pro scientiam libri elencorum sed per metaphysicam
et ideo communis est ista subiectum proprium [illegible] facit
est tunc notissima et communissima in illa scientia. Iste
enim sicut propositiones sibi proprie alicuius scientie et propter
hoc notissimum in illa scientia non potest per illam
scientiam. Tertio ita sicut est demonstrata tunc subiectum
proprium est eius quamquam non potest demonstrari esse quod
id supponitur quod esse sit sibi est de aliis scientiis
[illegible] proprie proprium subiectum esse sed oportet
[illegible] presupponere quam ipsum est et [illegible]
[illegible] ostendit se ad fuit erit vel potest esse
[illegible] sue scientie sit est [illegible] propositionibus
[illegible] quod sibi subiectum de se sit licet

presupponit quod sit fuit erit vel potest esse. Ad rationes
principales. Ad primam patet quia bene probat quod quicquid
quod est et sic est principales sed non probant quod sic est
et quod est subiectum sunt principales. Ad secundam dico
quod aristoteles in libro elencorum potest sophisticum
esse sed hoc non sit per illam scientiam sed per aliam
scientiam metaphysicam ut est prius dictum. Ad tertiam
bene concedo quod aliquando quod est subiectum bene investigatur
in scientia sed hoc est per aliam scientiam si enim debet
dari diffinitio alicuius subiecti proprii sicut oportet quod
in illa diffinitione ponatur genus illius
subiecti et statim id genus est communius alterius sci-
entie propter hoc quod genus communius quod in tunc
est genus dato quod subiecto proprio et adequato
alicuius scientie genus illius scientie transcendit
illam scientiam tunc est id subiectum proprium et ita
ad aliquam scientiam non spectat investigare di-
ffinitionem sui subiecti proprii et hoc non potest fieri
nisi transcendat limites illius scientie. Ad quartam
dico quod scientia de vacuo licet non presupponat
vacuum esse tamen presupponit aliquid esse in loco et
corpus et ideo dixit quod ad scientiam
alicuius conclusionis non oportet presupponere quia est subiectum
eiusdem conclusionis sed dixit quod oportet prius cogno-
scere vel presupponere quia est de aliquo subiecto puta
de subiecto proprio alicuius scientie totalis tunc
notitia illius conclusionis est prior. Ad quintam dico
quod ad scientiam notitiam conclusionis negative
oportet presupponere sive prognoscere de aliquo quia
est licet non de subiecto earundem conclusionum tamen
de alio propter hoc quod negativa non potest demonstrari
nisi affirmativa aliqua propositio affirmativa de eo
subiecto oportet presupponere quia est et sic est non tamen eam
eandem veram oportet fieri resolutionem usque
ad aliquam consideratam in illa de qua oportet presupponere quia est.
Ad ultimam illa est soluta per hoc quod dicebatur
quia est dictum capitulo prius extendit se ad fuisse
fore vel posse esse etc.

Questio Sexta Utrum

Utrum in demonstratione [illegible] prognoscatur
[illegible] tempore quo [illegible] et quo sunt tempore [illegible]

quod non vera indemonstrabilia premisse prius
supponi ita quod a ponetur loco ve-
ri et quod tamen premisse sint sic supposite non
oportet quod prima premissa sit cognita que in veri-
tate est a quod statim cognosceretur
quod iterum sequitur est quod b cognoscatur tamquam
— cognita tali suppositione premissarum
ipsa propositione tamen ratione scirentur esse quam diu
[illegible] ex premissis quod statim cognosceretur quod
iterum tamen videtur esse posse quod b cognoscatur
post tempus quia conclusio ratione sit tamen
quod ¶ Secundo probatur quod sequitur est quod b sit simul
cognoscatur cum quelibet sit vera cognita
a et b statim cognoscatur. Consequens quod
scitur quod statim cognitis principiis geometrie
sicut sunt suppositiones petitiones et communes con-
ceptiones statim cognosceretur prima quod geo-
metre supra datam lineam constituere triangu-
lum equilaterum [illegible] similiter
patet de se quia prius quam existente premisse sufficientes
probabant a et b admittendo [illegible]
geometre et assumunt quasdam alias propositiones
quam principia geometrie ut si cognita a et
b statim cognoscerentur quod tamen istis
principiis cognitis statim cognosceretur
prima quod geometre et tamen ratione sufficiens in conclusione
ex prima vera cum admissione principiorum geo-
metrie sequitur quod statim cognitis principiis
ipsa que geometre cognoscemus ratione sic
sit illud argumentum de aliis et consequenter
ut exprimitur in nobis iterum similiter est quod b cogni-
ta a et b statim cognoscatur quod confir-
matur quod cognita a et b adhuc potest esse
dubium de qua vera quia valeat quod
illa que in conclusione ex illis premissis sic co-
gnita a et b non statim possumus
cognoscere quam ¶ Tertio si a cognoscatur
prius tempore quod non b sit simul tempore vel hic
est quod nunquam vel quod possibile sit prius hoc
est [illegible] quod sic non est nunquam quod cognita

b statim cognoscatur quod et si ratione tamen anti-
qua possibile quod a non sit cognoscatur tempore tamen
conclusione sit b quod per rationem dictum est quod b
cognoscatur sit tempore tamen quod et a non perfecte
quia quod ¶ Quarto probatur quod b non cognoscitur sit
tempore tamen quaelibet vera si sic sequitur quod intellectus posset
intelligere plura ut cognoscere plura quod est
similiter quod qui non unum intelligit nihil
intelligit quia patet ex eo quod b et cognoscit
plura ¶ Item probatur quod utraque premissarum oportet
sit cognoscere tamen quelibet et tamen neutra
cognoscatur prius quod aliud aliud probatur quia
ex illa ratione quibus ex premissis si aliqua
premissarum non sciretur quod non posset sciri
ex premissis ex eo quod ad cognitionem quibus re-
quiritur cognitio utriusque premissarum ¶ Sed con-
firmatur quod in demonstratione oportet scire quod quia
sit bona propter tales premissas et quod tales
premisse sint vere illius quibus assumuntur
[illegible] quod oportet precognoscere utramque premissarum
et non plus a quam b ut patet per diffinitionem
sciendi non sciendi est causam rei cognoscere
et quod illius est causa ¶ Sexto probatur quod non oportet prius
cognoscere premissas quam conclusionem patet non tamen
aliqua quod proponitur antequam audiamus argumentum
non possumus illam cognoscere sed oportet
illam quod intelligamus alias nunquam
intelligeremus argumenta dicamus enim
quod experta oportet ut prius intelligamus tota-
lem complexionem et quod complexio conclusionis
[illegible] plus cognosco quam conclusionem
antequam cognoscamus premissas per quas
demonstratur iam quod iterum similiter est quod oportet prius cogno-
scere premissas quam conclusionem ¶ In oppositum
est Aristoteles tamen prius videtur cognoscere
quod aliquis sit cognovit tempore et antequam
premisse inducerentur a et b cognoscitur [illegible]
cognoscitur conclusio ¶ Prima quod [illegible]
distinctiones secundo quod [illegible]

pma ē qua cognoscim⁹ q ipa sciūt
rq qua cpstendim⁹ sigͥficatoȝ quib⁹
vͤ gra sicut cognitio quib⁹ qua qm no a
sentim⁹ uel dissentim⁹ ꝑ cognoscim⁹
qoȝ tali uel tlr significatē qual ē cgtio
illius qui sup datā lineā zc̄. ipa im
qua demrat. ⁋ 2ᵃ ē cognitio quib⁹ adhe
sina ppt euidentiā sine formidie ad opp
ositū. z tlis cognitio ē cgtio qua assentim⁹
sunt isti qui si data linea zc̄. postqm
ipa demrat. ⁋ Ad 1ᵐ ad 2ᵐ sit pͣ qd 1ᵃ q
utraqȝ pmissaꝝ pt cognosci sine qͣ q co
gnoscat. qd ꝑ3 aᵒʳ pt cognosci sine qͣ
q cognoscat bᵒʳ z bᵒʳ pt cognosci sine
qͣ q cognoscat aᵒʳ. ergo ambe pmissaꝝ pt
cognosci sine cognitione alteri⁹ z tn̄
gclusio nō cognoscat nisi ambe pmisse
cognoscat. scʒ utraqȝ pmissaꝝ cognosci
sine qͣ q cognoscat gclusio. ⁋ 2ᵃ qd
posle ē ambas pmissas simul cognosci
sine gͥue p3 na posle est q ambe p
misse sil cognoscat z tn̄ dubitare de qua
quis expmisse uel q adultat ad gclusiō
casibz pmiss ambe pmisse sil cognoscunt
sine qͣ q gͥ cognosci. ⁋ 4ᵒ 3ᵃ logde
de cognitione adhesiua quib⁹ impossibile
ē scire qoȝ nͣ abe pmisse sunt scite zc̄
qua ē q sit 2ᵐ lyncolnes scia pmissaꝝ
gnat gngnit uel sat sciaȝ qui⁹ qd tn̄
ita sit q scia quib⁹ gnati uel dependet
ex scia pmissaꝝ scʒ q ipo le sit cogno
sce gclusioȝ qn aqn pmisse sunt cognite
ex eo q impossibile est aliqȝ effcm ee
nͣ aliqn ei⁹ cā effcīu⁹ fuit zc̄ ab gclusioȝ
a b intendebat tn̄ dixit q aoʳ cog
stat p a tpe qua qd simul aut intelli
geb aᵒʳ cū bᵒʳ statim cognoscat. qd ⁋
qd a nali ordine pcedendo aoʳ cog
[illegible] tpe qua qd p3 na ordine
[illegible] aoʳ pus format qua bᵒʳ z
[illegible] cognoscat qͣ 1ᵃ qmora sunt

notoria z omnibus bᵒʳ qd cognoscat adhe
sine scʒ aʒ pus cognosci i tpe quā
qua. ⁋ 4ᵒ 2ᵃ aᵒʳ z bᵒʳ scitis z scit
ctē scito z scito gͤe qua nota quib⁹
ex talibz pmiss illo tpe stat cognitio
bᵒʳ sine scia sine cogitōe quib⁹ p3 na
potest tam sufficientibz sine mora po
nere effcus ꝑ ita ē q cognitio aᵒʳ
z bᵒʳ z scia gͤe quib⁹ expmiss ē ad
attenda zc̄ sc̄ sufficites ꝑ illius qui⁹
und ē aqͥ i resistens qͥa qd cognita
aᵒʳ z bᵒʳ z scito z gsiderato q qua ē
nota z simul aduertendo ad gclusionē
ad quā scʒ cognitio quib⁹ z scia si
mul ⁋ 4ᵒ 3ᵃ gͥe scʒ conclue q
p 1ᵐ quod esse notie aᵒʳ z bᵒʳ q
nate z aduertere zc̄ c p 1ᵐ z quē
ex notitie quib⁹ pma ē gͤ uel ad
ab ipo si ē gͤ gͤet ꝑ potentiā si ē aliud
ab ipo z tn̄ int quelꝫ instantia cadat
tps medium sequit q cognita aᵒʳ
cognita bᵒʳ q qua ē nota tempus
erit antq̄ cognoscat qd gͤe gͤa qoȝ
z simul qua aᵒʳ ⁋ 2ᵃ p3 correlm
qr si p 1ᵐ quod ee aᵒʳ z bᵒʳ quē
ꝑ aliud ab ipo esset tunc ꝑ ita cognitōe
aᵒʳ z bᵒʳ z que adhuc i euidentia
quib⁹ staret i intellectu z tn̄ ia non
subito ꝑ successiue remitteret z nō
nisi p cognitōes pmissaꝝ i 2ᵃ 2ᵃ pᵃ
gͤe cgtioȝ pmissaꝝ z que dependent do
uel i euidentia quib⁹ eet remissa
z q oc cognita gͤe ꝑ 1ᵐ sit i nobis ipsis
expimur zc̄ c q aᵒʳ illa dicem
qͣ sil in ducereẏ cognit ⁋ 3ᵃ qd
q p 1ᵐ quod ee notie gclusionis
tn̄ notitia aᵒʳ z z bᵒʳ aīa ē por
notitia gclusionis p3 qr notia aᵒʳ
z bᵒʳ est cā notie quib⁹ oīs gͤ
cā nālr ē por effcu quib⁹ nō oīs
causa sit por tpe suo effcu bu
si sol fuiss ab eterno z ei⁹ lumē p

no precessisset tempore eius lumine tamen quod sol fuisset tantum sine lumine producta dicemus solem naturaliter esse priorem. Item si pes stetisset ab eterno in pulvere fuisset et tamen vestigium ergo naturaliter prior esset et non esset prior tempore quod tamen pes quam vestigium fuisset ab eterno ergo non contra aliud prius esse tempore. Ad tercium ad primam dico quod ordine naturali aliquid prius cognoscitur sed ordine via doctrine intellectum non prius supponit principia sed posterius cognosci. Ad secundam dico quod statim cognito principiis principium non est ita ad scientiam conclusionis non solum sufficit scientia principiorum sed requiritur quod sciatur quod consequentia sit necessaria et bona illius conclusionis existens principiis sicut in aliquibus principiis geometrie et quod dicamus de conclusione existens principiis posterius non oportet quod cognitis istis statim cognoscitur ergo.

Ad tertiam dico quod intellectum cognito aliquo et cognito quod consequentia est necessaria et advertendo tamen sic ad conclusionem et assentire quod si ipsi alicui bene cognoscenti et non advertenti ad quam ad quam conclusionem possibile esset quod non cognosceret ergo. Ad quartam dico quod intellectus concursus naturaliter exprimitur in nobis intellectum ponere distinctum in aliquo aut ponimus distinctum iam cognoscimus ergo intellectus potest plura intelligere simul cognoscere. Ad aliud dico quod intellectus qui non unum intelligit et quod non nullo unum non intelligit qui autem plura intelligit et unum intelligit.

Ad quintam dico quod ad cognitionem conclusionis requiritur utriusque premisse cognitio quod dicitur ergo non prius aliquid necessario quod aliquid prius tempore prius cognoscitur simul sed saltem cognosci potest et postea conclusionem aliquid prius cognita et cognoscitur statim cognoscitur ergo sine mora aliquis tamen appositus quod cognoscatur quod consequentia sit bona. Ad sextam dico quod iam in ubi potest quod primum quomodo potest cognosci quomodo adequate significatur antequam sit terminata non tamen conclusio adhesiva evidenti et firma etc. patet etc.

Questio Septima

Utrum possibile sit nos aliquid scire et arguitur quod non quia non est possibile nos scire notitia certa et evidenti ergo non est possibile nos aliqua scire. Antecedens tenet quia scientia evidens notitia certa dicitur de notitia simpliciter et demum de notitia intellectiva demum per quod non est possibile dubitari qui tamen est magis certus aliis scientibus quod ad conclusionem per aliquam horam sciat quod tamen non est nisi premedicetur illud hoc est scire quod de quo nunc audiamus possunt vestris hec non dubia an iste sit sit meditatus aut non ita patet quod in puncto dicto hoc videat forte et quod amicisset eum deus etiam reiteret et deus punibile cui iterum fatiat usque ad finem hore et ex tamen medito patet conclusionem esse pluraliter hora et tamen non est nisi premedicet hoc ut sit quamvis tota in sensibilia in quibus scire non sunt constituentes mediocres hoc in tota in quibus sunt per aliam medietas sicut ergo in tali casu scire premedicetur hoc fuit premedicate hoc non fuit et tamen non meditatur conclusionem esse pluraliter hora ergo non est attendendum medito nisi. Item ad hoc non ita possibile est quod deus amicisset forte vel albedinem et quod sensum forte vel visionem forte vel quietis oculis quasi sicut et ad hunc visus meditari forte esse vel quietis sit vel scire vel quod essent non quamvis videmus dubitamus an deus conservaret species visibiles in oculo destructa re visibili ergo quando aliquis videt vel nobis saltem apparet quod eum videamus item dubitare an bene vel male intelligamus ex quibus non potest quod metuens conclusionem habere notitia aliquam certam evidentem

¶ Consequenter possumus quod consimiliter dubitare an
sint res esse homo vel asinus non licet appa
reat quod in se sic quod forte hic potest esse per
species reservatas in oculo meo quod prius appa
ruisset sic quod si fuisset sic licet iam per potentiam
divinam est transmutatus in asinum sicut vulgus
voluit propter quod de qualibet re mundi sicut
dubium an esset creatura vel calor ymo
de uno lapide vel de ligno iacente in
luto sicut dubitare an esset calor vel ca
lor propter quod forte quod calor assumpsisset
contrariam vel eo quod primus vel secundum licet ad
sensum appareat esse lapis vel lignum propter species
reservatas in oculo indicia ¶ Secundo arguitur sic
nam cum sol appareat ascendere oriente quando sit
in medio celi bene dubium est quod illorum
dubiorum sit verius scilicet visus quod visum non
dubiorum sit verum iudicium si dicens quod iudi
cemus verum iudicium si dicens quod indi
cio indicatur quomodo eius in medio celi
tamen quod iudicium quo indicatur eius quibus in
oriente nam quod sol indicatur ascendere oriente
hic est propter dispositionem medii previsionem
vaporis interpositum inter nos et solem quorum
est disgregare radios nostros visuales non
est in quo ipsum decepti sicut ipsum obiec
tum tamen in medio sunt in dispositione visus
ex illa sede videtur quod numquam possumus
habere verum iudicium per visum nam semper
medium ... et nos est impuri ¶ Tertio de
[illegible] nam cum movetur indicat arbo
rem stantem in littore moveri et nunc alias
stans prope arborem indicat ipsam quiescere
modo dubium est quo iudicio sit assen
tiendum vel credendum et dubium est
de ista arbore an quiescat vel moveatur
idem arguitur quod nec per gustum possumus habere
aliquam notitiam evidentem nam si sic op
[illegible] esse tales sapores qui sunt obiectum
[illegible] sed hoc non est quidem sapor ab
[illegible] gustu indicatur esse amarus ab alio
[illegible] dubium est quo iudicio gustus
[illegible] ... patet nam sapor calido
[illegible] esse dulcis et idem

ab homine indicatur esse amarus similiter idem
sapor indicatur alii et aliter a senibus quam
iuvenibus et aliter avibus et aliter animalibus
Dum maxime iuvenibus quibus quoniam
multi sapores placent et appetunt eis quos
senes quoniam tamen sunt abhominales hic idem patet
de egris et sanis sapor enim qui apparet
sanis dulcissimus egris apparet amari
ssimus et tamen dicitur quod credendum est indi
cium propter hoc quod organum egri est indispo
situm non ad verum iudicium requiritur de
bita dispositio organi ¶ 4 Dicemus
ex ista solutione idem videtur sequi quod non est
credendum alicui indicio nam pro
hemus dubitare an indicando orga
num indicatur sit dispositionum vel indispositionum
ergo propter habemus dubitare an indicatum ipsa
vim sit vel non ¶ Idem potest argui de sensu
olfactus quod eius indicium non sit certum
nam idem odor videtur ab aquilinis delecta
bilis qui tamen apparet nobis abhominabilis
et de tali odore per sensum olfactus non possu
mus indicare qualis sit cum patet nam
odor cadaveris videtur delectabilis canibus lupis
et corvis et multis aliis bestiis et tamen
a nobis abhominabilis ergo dubium est cuius
indicio sit credendum Similiter potest argui
de tactu nam idem indicatur calidum et
frigidum et quod plus est ab eodem tactu
nam eadem aqua videtur in sensu esse frigida et
calida ¶ Sed potest argui de auditu nam
idem sonus delectat auditum unius et ab
eodem contristatur auditus alterius modo dubium
est cuius indicio sit assentiendum et credendum
dubium et quod de eodem sono nescimus verum
indicium an sit delectabilis an tristabilis de
[illegible] demonstrativa testimonia videtur quod non
possumus habere aliquam certam notitiam certitatis
ergo vel intellectivam quia tenet ex eo quod
notitia intellectiva causatur ex notitia sensitiva
[illegible] manifestum est per argumenta predicta
[illegible] possemus habere ali
quam notitiam [illegible]

preveniret adminiculum etc. non habemus
notitiam certam et infallibilem. ¶ 3° quia eciam non
possunt esse certe neque possunt esse ita quod per
quam prima acquiruntur per sensum et experi-
enciam; omnibus autem experiencia est fallax
ut ait ypocras in suo verbali. ¶ 4° quia scire
rem dicitur esse per causam sicut patet per diffinicionem
sciendi, sed cause non possunt esse scite quod per causas
quarum cognoscentur per aliquas alias causas
cum scire sit tamen ita cognoscere et ita
per alias causas etc. procederetur in infinitum.
¶ Oppositum videtur ayens. Dicendum est quod dixe-
rat opinio antiquorum quidam dixerunt
quod non esset possibile nos aliquid scire
sicut achademici; alii autem videntur concedere
sicut plato quod videtur contingit aliquid scire
sed non est possibile nos aliquid de novo
scire. ¶ Prima opinio quantum ad primam
partem est vera, secunda quantum ad secundam.
¶ Quantum ad primum pro videndo est quod sit so-
lucio ad scire et quid requiritur ad scienciam,
secundo videndum est ad quesitum. ¶ Quantum ad
primum sciendum quod ad scienciam requiritur
certitudo et firmitas et assensus veri; 2°
requiritur certitudo et firmitas veritatis cum
assensu. ¶ 3° requiritur evidencia ali-
qua ex qua causatur talis assensus certus
et firmus ex quo sic patet per primam diffinicionem sci-
encie et ideo scientia est assensus firmus
quo assentimus alicui quod sit verum sine
metu et per aliquam evidenciam necessariam
et per illa differt ab opinione fide
et intellectu vocando intellectum cognicionem
principiorum. Unde patet quod dicitur assensus firmus
scientia differt ab opinione. ¶ Opinio enim
non est assensus firmus et certus sed cum formi-
dine et oppositum. Et patet quod dicitur per a-
liquam evidenciam scientia differt a fide quia
fides est firmus assensus quo assentimus
dimissione non ut sunt articuli fidei tamen
talis assensus non videtur scientia patet quia talis
assensus non causatur ex evidencia aliqua al-
tius non cogente nos ad talem assenciendum
ideo intellectus voluntarie videtur assentit absque
alia evidencia ut patet. Et patet quod dicitur aliquid
sit verum non scientia differt a non vero quando aliqui fir-
miter non assenciunt alicui falso ita
quod magis volunt mori quam dissentire
tali sicut fuerunt multi heretici talis
enim assensus non est scientia licet sit firmus
tamen est error. Patet etiam quod dicitur per aliquam e-
videnciam necessariam scientia non solum differt a fi-
de sed etiam ab intellectu vel cognicione principiorum
principiorum quia licet intellectus licet sit firmus
assensus quo assentimus firmiter non tamen talis a-
sensus non causatur ex evidencia et notitia ali-
cuius cogentis intellectum ad talem assenciendum
sed talis assensus est in natura intellectus. Patet quod dicitur
intellectus differunt tamen a quibus fides et intellectus
quia licet utrumque illorum sit assensus firmus quo assen-
timus firmiter vero non tamen per aliquam evidenciam
necessariam. Tamen fides est assensus acquisitus in-
tellectus; autem assensus intellectum in natura. Ex
hiis patet differentia inter intellectum scienciam fidem
opinionem et errorem. ¶ 2° sciendum est quod duplex est evi-
dencia quedam summa et quedam naturalis. Evidencia
summa est ... quod intellectus firmiter asse-
ntit ex scientia naturali alicui firmiter vero et nullo modo
potest ei dissentire sine per potenciam naturalem
sive potenciam supernaturalem nec potest falli
quia semper assentiat vero. Et ideo sic est evidencia
prima quia assentimus primis principiis. ¶ Evidencia
naturalis est ... quod intellectus naturaliter firmiter
assentit alicui firmiter vero et sic in sit assen-
ciendo non potest falli per aliquam potenciam
naturalem tamen potest falli per aliquam potenciam super-
naturalem. Verbi gratia sic est evidencia ... quod assen-
timus complexo omnis ignis est calidus ...
in sic assenciendo non potest per potenciam natura-
lem falli tamen non per potenciam naturalem ... for-
te quia ignis sit calidus ... sit

assentiendo potest falli, per quam potentiam
supernaturalem vel potentia supernaturalis possit
facere quod ignis appareret michi calidus
cum tamen non est. ¶ Primo sciendum est quod non ad omnem
scientiam requiritur evidentia, quia scientia supernaturalis
naturalis scientia in scientia naturali. Unde cum non dicitur
sufficit scientia naturalis non est aptus ad philo-
sophandum. ¶ Ad secundum ad secundum sit prima
oppositio quod sicut ignis naturaliter est inclinatus ad
calefaciendum ita intellectus naturaliter est in-
clinatus ad assentiendum cum non sine
apparenti et ad dissentiendum sibi contrario cum
ad quod complexa sit ita evidentia in corpore
veritate quod quam cito putatur intellectum sta-
tim corporis veritas apparet intellectui, scilicet quod
statim intellectus ex sua natura talibus
sibi putatis assentiat et eorum contradictoriis dis-
sentiat. ¶ Suppono secundo quod sit ignis natura-
liter inclinatus ad calefaciendum ita
intellectus naturaliter est inclinatus ad in-
telligendum obiectum cum sibi fuit sufficienter
putatum nam sit ignis non potest comburere
non combustibile quod excedit cum sibi sufficienter
fuit approximatum ita intellectus non potest
non intelligere obiectum cum sufficienter fuerit
putatum. ¶ Suppono tertio quod licet sunt quedam ita
evidentes quod statim cum putatur intellectum
intellectus de sua natura inclinatur ad conce-
dendum illas quas cum non sunt neces-
sarias sint vel quedam de sui natura assentire et
possibile est hinc quedam que sunt eorum modi
[illegible] sic, natura non potest illas necessario concedere licet
vel credebit contrarium quod secundum ita opacum
intellectus ipse inclinatur naturaliter ad talia quod secundum
per opacum intellectus quod est simpliciter appre-
[illegible] naturaliter inclinatur ad intelligendum obiectum
[cum] sibi fuit putatum. ¶ Ad secundum opa-
[cum in]tellectus naturaliter inclinatur ad assen-
[tiendum] non sibi apparenti et ad disse-
[ntiendum] [illegible] sibi apparenti quamvis de

opacio intellectus dicitur quod oppositum vel dispo-
si[tio] quantum ad secundam opacitatem intellectus quod voluntas
dissimiliter naturaliter inclinatur ad consenti-
endum quamvis esse bona quod sibi apparet
esse bona et ad negandum illa quod sibi
apparent non esse bona. ¶ Tertio sit quod in-
salis ad quesitum primum possibile est nobis
aliqua scire quod non possibile est quod aliquid
obiectum sit sufficienter putatum intellectui
si tamen ita est quod intellectus non potest in-
telligere obiectum ut dicit secunda suppositio sit possibile
est quod aliqua obiecta putatur intellectui
quibus putatis necessario est intellectus sibi
assentire propter maximam eorum evidentiam
ut dicit prima suppositio et ultimum possibile est aliquid propo-
sitionem dubiam intellectui putari quod forte ex
illis quibus intellectus naturaliter assentit in qua
ita evidenti quod necessarium est intellectum
concedere vel eis assentire propter maiorem
eorum evidentiam, quod secundo probo prima illata
dicitur. Sciam ab intellectu post quam assentit
premissis et sit consequentia quod eis in[illegible]
non potest dissentire illatio et tamen prius erat sibi
dubium. Secundo quod non sit scitum cum scitum sit
[illegible] quod ad demonstrationem erat dubium et post
demonstrationem virtute demonstrationis scitum est co-
gnitum. Sit quarto possibile est nobis aliqua scire
1a ratio non solum probat quod possibile sit aliqua
scire sed etiam quod possibile sit nobis aliqua scire
de novo. ¶ Ad rationes ad primam dico quod ra-
tio vel probat sic secunda quod multa sunt de quibus
non possumus habere evidentiam summam
cum hoc tamen stat quod de eis possumus
habere evidentiam naturalem et hoc sufficit ad hoc
quod de eis possimus habere scientiam. ¶ Ad secundam
demonstrationem cum sol et cetera dico quod diversitas terminorum
mediorum est quantitas et proprietas medii
unde quod sol apparet nobis rubeus vel ad
demonstrationem quod in meridie habere est proprietas

vaporum Unde tunc hoc vapores
congregatur radii visuales propter hoc
sol apparet a nobis simul nos videmus quando
lumine visum possimus apparet rubeum ergo
dico quod cum sol videtur per illos vapores in
ponentes quod sic sit fumus apparet rubeus
et in meridie medio existente primo
tunc dico quod medium magis sit ardens
et velocius cum dicebatur nunquam medium
est purum quo ad nos dico quod licet
gelatur quod nunquam determinate et cetera quando
admittitur possumus iudicare ad pur
tum secundum propter sufficit quod apparet Ad xam de
nam dictum est quod in tali casu procedens
est iudicio stat ut quiescet ita ar
borem Unde quod oculus in nam iudicat
arborem moveri id est quod species visua
les recipiuntur sub alia et alia parte orga
ni videntur propter motum videntur et ergo quod
visus non percipit motum sive iudicat
arborem moveri licet ipsa quiescat Ad
aliam de gustu dico quod cum asinus iudicat
cardones dulces et homo amaros di
co quod uterque iudicio est credendum nam
complexiones diversas homines et asini
id quod est quiescens complexioni hominis est
disquiescens complexioni hominis asini
ergo id quod est dulce homini est amarum asino
proportionatur dicitur de aliis secundum depuo
scene vel rubee quod non competit sicut
dicebatur de sano et egro quibus videtur
tibus est quiescens quod cum sanus iudi
cat dulce eger vero amarum sic
est propter indispositionem organi Unde
lingua egrotantis est infecta a quibusdam
humoribus amaris qui commixti gustu
bili faciunt cibum amarum similiter ad
alia de coloribus dicitur proportionaliter sic
de illis potentiis Ad aliam cum autem
debatitur dico quod non est inquiescens
quando alia et aliam dispositionem organi
tactus aliquando idem iudicat calidum esse
frigidum sicut tamen eundem calidum
gradum caloris Unde cum organum tactus
remissiore gradum caloris habet quam
tangibile tunc iudicat ipsum esse cali
dum cum autem intensiorem tunc iudicat
ipsum esse frigidum ergo quod organum ta
ctus in senso est mixtum calefiens et in
tactu calidum quia urina iudicat ex urina
est frigida sed quod organum tactus contra senba
est enim calidum urina sive est quod eandem
urinam tactu iudicatur esse calida et
frigida secundum dictis si tangibile esset equaliter
calidum et frigidum cum organo tactus
quantum tunc iudicaret de tactu dicitur
tactus non iudicaret ipsum esse neque cali
dum neque frigidum sicut nec iudicat suum proprium
organum esse calidum nec frigidum Ad
aliam de sene dico quod licet possunt esse
alias et alia complexiones homines vel ex
consuetudine quod idem sonus delectat unum
de quo contristatur alius unde iudicio est crede
dum Unde qui iudicat unum sonum esse
delectabilem illi est credendum quod illi sonus
delectabilis et sic qui iudicat eundem sonum
esse instabilem ei est credendum quod est
sibi instabilis quamvis alteri est delectabilis Ad aliam
de noticia certissima quando aliqua noticia certissima
dependet ex noticia certissima quare sicut
dictum quod non possumus habere noticiam certissimam
evidentem nec sicut et ideo apparet sic
sunt posuite Ad confirmationem dico quod aliqua
sit se habent quod quandoque corrigit alie
rent addisunt Unde intellectus de eis iudicio
Unde intellectus sepe corrigit iudicium
Ad aliam quoniam non potuit esse nisi
fuit ita concedo sicut et cum dicebatur
acquiruntur per experienciam ...
sed non omnia ...
sed quod statim cognoscitur ...

timor intellectus ei assentit et non potest ei
dissentire verum est tamen quod aliqua per experie-
nciam acquiruntur sed tamen dicitur de experimento
est fallax ergo etc. tamen iam quorum noticia ac-
quiritur per experienciam non sunt nobis summe
evidentissima sed bene sic quod sufficit ad sci-
enciam ¶ Ad sextum dicitur scientia sed esse prop-
ter [illegible] sed esse non potest scire per quod [illegible]
alias causas [illegible] dico quia iam non [illegible]
quod tu non scivi scientia acquisita proce-
dimus vel scientia [illegible] dat [illegible]
bene scientia quod dicitur in intellectu que quandoque
noticia vocatur scientia [illegible] sed tamen
[illegible] diffinit scire ipse intelligit scire
[illegible] dico finaliter ergo [illegible] quod nobis
quod scire est posse tamen non addiscere nos
[illegible] non [illegible] necessitate [illegible] omnes
homines naturaliter scire desiderant tamen non
[illegible] nos ad aliquid nobis impossibile patet etc.

Questio Octaua Vtrum

Utrum possibile sit nobis aliquid scire de novo et
arguitur quod non intellectus noster omnia quod scit
vel potest scire prius scivit ergo nichil scit
vel scire potest de novo [illegible] et [illegible]
[illegible] noticia priorum [illegible] anima [illegible]
etiam noticia omnibus vel [illegible] patet quia
[illegible] potencia priorum sed non [illegible]
[illegible] videtur quod [illegible] ¶ Secundo si possemus aliquid scire
de novo sequeretur quod intellectus noster esset altera-
bilis et per consequens corruptibilis sed hoc est falsum
contra commentatorem 3° de anima [illegible] exi-
co quod intellectus alteratur de eiusdem [illegible]
¶ [illegible] intellectus [illegible] omnia scivit
ergo nichil de novo addiscit [illegible]
[illegible] si [illegible] esse non omnia
[illegible] sequeretur [illegible] quod [illegible]
[illegible] est [illegible] quod [illegible] est a
[illegible] puta [illegible] et absit [illegible]
[illegible] effectum divinitatis ¶ [illegible]
[illegible] non [illegible] in suppositionibus
[illegible] tamen ergo scientia

sit nova in intellectu videtur quod vel de
novo [illegible] intellectum sed scientia
et per consequens videtur quod omnis scientia sunt in in-
tellectu concreata et confirmatur quia dat for-
mam dat omnia formam consequentia sicut generans
formam ignis generat et caliditatem ignis
et levitatem sed ita est quod scientia est quando in in-
tellectu tamen intellectus procreabatur videtur quod
sibi concreabatur ¶ Contra quod quero quare
credis te de novo addiscere prius scivi
sicut [illegible] quod habeam duos dena-
rios in bursa mea et hoc lateat te tunc
probo quod tu scis illam dualitatem in bursa
mea esse numerum parem quod tu credis te de no-
vo addiscere et arguitur si tu scis omnem
dualitatem esse numerum parem sed dua-
litas in bursa mea est numerus par igitur tu
scis dualitatem in bursa mea esse numerum pa-
rem ¶ [illegible] de [illegible] plonius non [illegible]
[illegible] credis te de novo addiscere
[illegible] [illegible] nisi si [illegible] prius
cognovisses [illegible] quod [illegible] credis
te de novo addiscere prius scivisti [illegible]
[illegible] illam de novo [illegible] et
[illegible] de [illegible] frigido [illegible]
sed si [illegible] in [illegible] frigi-
dum [illegible] eum [illegible] numquam
eum apprehenderet nisi prius [illegible]
sit videtur [illegible] ¶ [illegible] et arguitur
expositores qui dicunt possibile est nobis
aliquid de novo addiscere ¶ [illegible] pro
[illegible] est una opinio plonius et
[illegible] est una ergo sibi dicitur [illegible]
et [illegible] addiscimus ¶ Contra [illegible] sciendum
est quod una opinio plonius erat illa
quod [illegible] scire non esset nisi [illegible]
[illegible] de [illegible] quod anima [illegible] aliquid
scivit ¶ Unde ymaginabatur quod [illegible]
quod anima [illegible] creatur adeo quod deus
[illegible] in ea omnem scientiam sibi possibilem
et postea [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]

linsat[ur] propter meliorem corporis de eis
que sciunt ipsi nos sive creationis et
dem iam postea per baculum capit
remissi de hiis quod aliqui sciunt et etiam
meliorem complexionem corporis vel po
rem cum potest remissi de pluribus vel
paucioribus et ideo contingit quod aliquos
homines vocamus magis ingeniosos
et alios minus. Contra ad tertium pono quod
quod possibile est nos aliquid scire de novo
Unde ymaginandum est quod tunc in principio
caret omnem non caret sibi quantum ad conceptus
et omnem scientiam actualem sed caret si
bi inclinatoria ad assenciendum, cum
fa sibi putato modo ex quo principia
sunt evidentissime vera et eadem que sunt
evidentissime nec contradictionem putant in
intellectu statim eis intellectus assentit
ex quo autem termini sunt intellecti noti
et aliqua evidentia quo ad concludendum
quorum veritas prius non apparuit intellectui
et per ista veritas conclusionum apparet in intellectu
intellectus capit eis assentire et talis
assensus vocatur scientia et per talem assensum potest de
novo in nobis generari scientia quod est scientia
vim est tamen quod commentator sit non di
xisset. Unde commentator ponit intellectum
unum esse perpetuum et unicum in mo
de omnibus hominibus et ultimus dixisset
quod intellectus non aliquid intelligit de
novo mediantibus intentionibus phantasmatibus
vel alterius hominis licet forte non
sciat de novo simpliciter et tamen dicit forte vel
plures de novo addiscit vel intelli
Ad rationes ad primam dico quod notitia principiorum
non est intellectui connata sed bene inata propter
hoc quod statim cum putantur intellectui propter ma
gnam eorum dependentiam in veritate intellectus
eis assentit propter naturalem inclinationem
intellectus sic autem non est de notitia conclusi
onum demonstrationum quia non statim cum pu
tantur intellectui apparet eorum veritas vel ista

tum scita notitia principiorum quod habet notitia
quam sed cum hoc omnes quod principia terminus formetur quod
sine quo ex eis illata sit notitia et propter quam
appareat intellectui notitia. Ad secundum dico non
esse in quo intellectum alterari et mutari alte
ratione et mutatione nec disponente ad
corruptionem intellectus tamen in quibus esse per
alterari et mutari alteratione dispo
nente ad corruptionem modo alteratio talis
alterari vel quando mutatur de ignorantia ad
scientiam vel de ignoto ad cognitum non est
mutatio disponens ad corruptionem. Ad ter
tium si intellectus fuisset tantum sine scientia
fuisset carens diminutus. Unde est si fuis
set carens sine scientia vel tantum sine inclina
tione per quam posset sibi acquirere scientiam
modo sic non est. Unde licet sit tantum sine
scientia tamen non est carens sine inclinatione
per quam potest sibi scientiam acquirere. Sic ad quar
tum materia dicam das formam dat omnia
quia forma una est vel inclinationem qua
potest acquirere omnia quam formam unam
est vel inclinationem qua potest acquirere omnia qua
forma. Ad quintum ut deus ut una quam dat
in supplimus omnes et condiderant scientia enim ne
cessaria intellectui cum sit eius perfectio
unde quarto ergo dico deus creando intellectum
licet non creat sibi omnem scientiam ei possibilem
tamen creavit sibi inclinationem qua potest acquirere
scientiam. Ad rationem cum arguitur quod tantum omnes duo
alicui esse minus pare et dico licet pri
ma sit vera tamen dicendum non bene propter hoc
non omnes quod necesse est unum vera ut exponitur
indefinite propter hoc quod propositio est in sensu compositio
unde una non est vera tunc sensus omnes duo alicui
esse parem vel una omnes duo alicui esse pa
rem scilicet ante | in tamen dicendum vero valet
omnes duo alicui scilicet esse parem duo ab
unum mea scilicet esse duo ab quod duo alicui
in una mea tunc scilicet parem et a
propter hoc quod dominus duo alicui
in vero non. Ultimo

dico q, ia bn pbat q omez qclusione
qua ad denovo addiscit pus aliquat
cognovit sit no ipa sua forma quar
eam addiscit bn dez quem qua aliqs
denovo addiscit illam pus cognovit
sine pncipio cognus cognovit pua ex q
talis qo sit dednalis [illegible] pz [illegible]

Questio nona utrum

Utrum diffinitio scire sit bona q. dz scire
e cam rei cognoscere [illegible] illius ca
e no e qtingit [illegible] aliter se hre [illegible]
q no na si sic sequeret q demonstratio q e
no facit scire [illegible] e fm [illegible] pz exco
q oio demonstratio q e e sylogm faciens
scire pz qua exco q demonstrato q e
no e p causam nec facit scire p causam
si bn facit scire cam p effectum Ao sequeret
q deus qtingit cam no possemus sciam
hre q e fm [illegible] pz q de deo possumus
hre sciam cum no e aliq ca bn deus
sit e ca [illegible] causarum [illegible] pz q scire
dz ee p causam Ao sequeret q pncipia
qplexa no possent sciri nec pncipia
demonstrationum q e [illegible] si sit nisi
no possunt [illegible] sciam qplexa [illegible]
[illegible] qua tz exco q ignoti
no pt nos ducere i cognitionem noti [illegible]
e sunt noti q firmat [illegible] pmo [illegible]
[illegible] pncipia magis scim qua q
nes [illegible] na [illegible] no st [illegible] si
scire eet p causam no qtinget pua
sciri Ao tu homines derivant ad [illegible]
dicimus eos hre sciam si tn tut no q
noscunt cam rei pz q q nec [illegible]
[illegible] nec audent neqz intelligit [illegible]
[illegible] ultimus rei cam cognoscit Ao quo
[illegible] q tu aliquis cognoscet [illegible]
[illegible] remota q tut dicere [illegible]
[illegible] ac [illegible] sciam [illegible]
[illegible] scire [illegible] dz ee
[illegible] suffi [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

si go hr extendit se ad oe scire p cam
sit [illegible] exprimere diffinitio sequeret
q scire p cam remotam ee scire [illegible]
dam Ao scire e cognoscere causam p cam
qua tz exco q alia e actus q cognoscimus
causam p cam z actus q cognoscimus
q oz z alia q q [illegible] pissas quaz
notia e ca notie [illegible] pz na scire
e cognoscere q oz p suas pissas z go causa
p causam Ao ex q si scire eet p cam [illegible]
aliqua cam nec [illegible] no st dici [illegible]
[illegible] q no [illegible] ad [illegible] [illegible] qua de
reliquo nec pt dici [illegible] q infinite
st ce eiusdem rei [illegible] si ad cognoscendum
aliqua q oz [illegible] i finita cognoscere [illegible]

Ad [illegible] in 10 [illegible] 2o Circa illa
materiam primo e videndum de qsito [illegible]
e [illegible] qone de qo [illegible] ultimo
argumento [illegible] ad cognitionem sciencie
cam requirat notia omnium [illegible]
[illegible] ad pm [illegible] e q [illegible] p [illegible]
diffinitio [illegible] dicit scire potissime
[illegible] acceptum [illegible] ad tale scire requirit
[illegible] z evidentia [illegible] z [illegible]
[illegible] no st [illegible] [illegible] aliter [illegible]
se hre [illegible] sciam [illegible]
[illegible] exprimendo [illegible] no ee qtingere
aliter se hre Ao 2o sciendum q [illegible] q nota
scia [illegible] no extendit se ad [illegible]
[illegible] Ao [illegible] nota [illegible] no [illegible]
scia [illegible] in [illegible] q scia
tum [illegible] eis [illegible] [illegible]
ergo ad exprimendum [illegible] dixit scire esse
causam rei cognoscere [illegible] no e
[illegible] intelligi de ca suffi z no de
ca remota na scire p cam remota
no e scire potissime na scire potissime
excludit oz dubium [illegible] scire
[illegible] diffinitum no extendit se ad
scire q [illegible] cam p effectum q [illegible] scire
no extendit omez dubium q licet
scia bn cognoscat q ita e no [illegible]
q ita e [illegible]

no extendit se ad scire causam pessimum
Un e nondum q inlibi dist scire
scire qz ita e e cognoscere sicut ego
s h scire ppt q ita e e cognoscere q ita
est cognoscere ppt q ita e z[illegible] cognitio
ppt q requirit cognitio quis in cognitio
one premissas z cognitionem q e qua notia
quis exprimit ergo scire ppt q ita e s e
aggreatum ex notia qo e z notitia
premissarum z notia que necessaria. q ad
ad scire perfecte acceptum no sufficit
scire noticiam premissarum s requirit q
generatur noticia q qua quis exprimit
sit nota z ad hoc exprimendum no oportet
dicere e causam rei cognoscere h oz assumere
z qui i q e ca. Un si cognoscerem terram
ee interpositam dyametraliter soli z lune
nec oportet scit cognoscerem q ee eclipsis
lune s si cognoscerem terram ee interpositam
dyametraliter soli z lune z cu ergo cognoscerem
q ex his interpositio ee ca eclipsis lune
tunc scirem cognoscerem ppt q ee eclipsis
lune. q ad 3m perfecta diffinitio scire ppt po
tissime acceptum e tam ppt sufficientem
rei cognoscere z ppt excludere scire per causam
remotam z scire causam pessimam z scire per accidens
Un n illorum scire e per causam sufficientem
z qui illius e ca i ad scire potissime a
cceptum requirit cognoscere causam esse
causam illius q scit potissime z no oportet so
lum cognoscere causam z cognoscere effectum
z no e coniungere aliter se scire i no e po
ssibile i m effectum sine ia ca ee nec e po
ssibile i causam esse sine i o effectum z ppt
h cognitio ee qua coniungeret pt esse
z no esse absque h q i e effectus sic no
sat scire effectum potissime dum sit q o ia
q predicta diffinitio scire sit exposita e
bona [illegible] [illegible] no pt [illegible] q diffinitio
q [illegible] no pt [illegible] de suo diffinito [illegible]
[illegible] diffinitio z [illegible] [illegible]

nomine mo quis ob tam stricte q ig
rates utuntur h no scire q ad rones ad
primam sequitur q demonstrato qz e scire ete g[illegible] / in fat
q no fat scire potissime q ad 2m dico q
i a bn pt q dicendo cunctas causas no possumus
scire scientiam ppt q sit dicendo un tu dicens
possumus scire scientiam qz sit q ad 3m illa itm
bn pt q p[illegible] no sequitur potissime nec ppt
q bn [illegible] sequitur [illegible] qz no scire nec ppt
issime cu qo bn stat q notia premissarum
evidentior q sit notia quis q ad 4am
dico q [illegible] dormientes no dicuntur scire actualiter
h bn habitualiter z ita e cu dormiunt habent
noticiam earum habitualem h no actualem
q ad 5m dico q tu glosare per causam sufficientem
tunc scire per causam remotam e exclusam
q ad 6m dico nego q sit simul cognoscere
causam h e cognoscere causam z causam eius
z tu h causam eius ee causam eius z h exprimit
diffinitio tu d causam rei cognoscere z qui
illius e causa. q ad alia dicendum i q[illegible] sequitur [illegible]

Questio decima

Utrum ad cognitionem per causam a[illegible] optat omnis
eius causas cognoscere z ar[illegible] po q no qua si s
sequitur quod possemus perfecte cognoscere z p qua
dem possemus habere cognitionem scientificam
s h e i q pt qua nullus nullus rei po
ssumus omnes causas cognoscere cu
cum h rei causa ut sepe ul plures sit
in finite ul saltem tot q possumus
ob cognoscere. q 2o sequitur q si aliquam
rem debemus perfecte cognoscere q
nos ad h cognitionem quidam [illegible]
gnitionem de deo s h e fm qua [illegible]
ex eo q omnium rerum causalis deus e [illegible]
ptas pz ex eo q h em cognitio [illegible]
tifica de multis rebus absque [illegible]
h em cognitionem de deo q 3o na
per [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
per causam cognitionem [illegible] [illegible]
conceptus sit p[illegible] [illegible]
[illegible] z [illegible] [illegible]

Dumum cath homines ¶ x° mite est iste q°
no est te de quibus tu possumus scire q°
com perfectam s[ed] no ad singula rei perfectam
cogitoz oz p[er]cognoscere tab ¶ In o[ppositu]m ar[guitu]r
na dom p[er] q[uod] scibile e[st] tam rei cognoscere
ut g° aliqua et aliq[ui]d no ut ob si 2[m] het
oppositum no p[ro]p[ter] q[ui]a no vi[detu]r ad h[oc] ro dev
na q[uod] de alia Jma qoe p° videndum e[st] an
aliq[ui]d sit perfecte a nobis cognoscibile Secundo vide
ndum e[st] de q[uae]sito ¶ Q[ua]ntum ad p[r]imum s[ciendu]m e[st] q[uod] cognosci
bile aliq[ua]n[do] sumi[tu]r p[ro] que demonstrata ut de
monstrati ut p[er] eo tum intellectus assentit ¶ Secundo q[uod]
sed illius q[uonia]m ¶ Tertio p[ro] illo p[er] quo solum
s[ciendu]m ¶ Secundo s[ciendu]m e[st] q[uod] no tot q[uo] plura p[re]
dicata sunt de quolibet immo visitalia ut
de p[ro]uoie demonstrante rem p[er] qua i[d] est
s[ciendu]m ¶ Tertio s[ciendu]m e[st] q[uod] intellectus n[oste]r s[ecundu]m q[uod]
est finite capacitatis no p[otes]t infinita p[re]
ta de aliquo cognoscere ¶ Tunc sit q[uaesti]o p[rim]a
accidentaliter scibile ut cognoscibile p[ro] s[ecun]do illius
complexi cui intellectus assentit ut p[er] ex[empl]o
qua id solum s[ciendu]m unum cognoscibile e[st] a no
bis perfecte cognoscibile p[ate]t q[uia] de quolibet
infinita sunt p[re]dicata visitalia p[er] 2[am] s[ciendu]m q[uod]
intellectus n[oste]r s[ecundu]m s[e] finis e[st] sine capacitate no
omnia p[otes]t componere p[er] 3[am] s[ciendu]m 2° sit
accidentaliter scibile ut cognoscibile unum cognoscibile
p[otes]t a nobis perfecte cognosci quantum tenet
ex eo q[uod] aliq[ui]d q[uod] aliq[ui]d perfecte cognoscit[u]r
oz q[uod] circa ipsum no derelinquat[u]r dubium
? q[uonia]m oz q[uod] cognoscit[u]r omnia p[re]dicata
de ipso s[un]t visitalia ¶ Q[uaesti]o 2a accidentaliter scibile
ut cognoscibile p[ro] complexo cui assentit i[n]
tellectus aliq[ui]d scibile tam p[otes]t a nobis perfecte cogno
p[ri]mo modo q[uonia]m s[ed] no p[ri]mo modo rei p[ate]t
posterior aliqua q[uae]stio e[st] in demonstrata
... ngulus ... circa ipsam nullam ...
... cognoscit[u]r ipsam perfecte co
gno... aliq[ui]d perfecte cognosci[tu]r tam
... et una formido ...

... aliquo ¶ Ex p[rim]a q[uaesti]o e[st] s[ecundu]m q[uod] accidentaliter scibile
ut cognoscibile p[ro] s[ecun]do q[uonia]m cognitio ex
p[ar]te c[om]plexa solum s[ciendu]m unum cognoscibile
a nobis p[otes]t cognosci tum q[uonia]m e[st] cognoscibile
ex q[uo] s[equitu]r q[uod] unam infinitam universalem
no possumus cognoscere tum q[uonia]m e[st] cognoscibile
scibilis ¶ Ex 2a q[uaesti]o e[st] s[ecundu]m q[uod] accidentaliter scibile
ut cognoscibile p[ro] p[ri]mo met q[uo] s[ecun]do s[ecundu]m
cognitio multa cognoscit[u]r a nobis tum
q[uonia]m a nobis s[un]t cognoscibilia p[ate]t q[uia] n[ost]ra
multas q[uonia]m cognoscimus p[er] demonstrationem
quibus assentimus sine qualibet formidine
et talis cognitio est perfecta et tanta certa a
nobis e[st] possibilis de illis q[uonia]m ¶ Quantum ad
2[m] distinguendum e[st] de cognitione q[uae] est
q[ua]d q[uod] i[n] q[ua] ¶ P[rim]a distinctio de talibus
p[otes]t s[ecundu]m cognitio perfecta q[uonia]m in genere ut si
perfectio cognitio perfecta ¶ Secundo de aliqua re est
si de ea re cognoscit[u]r o[mn]ia p[re]dicata q[uae] de
eo e[st] visitalia s[ed] cognitio perfecta q[uonia]m
in genere d[icitu]r cognitio qua cognoscat[u]r aliq[ui]d p[ro]
tum de aliqua re p[er] demonstratione ¶ Tunc
sit q[uaesti]o p[rim]a ad cognitionem i[n] q[ua]m rei no
oz aliq[ui]d tam i[n] rei cognoscere p[ate]t q[uia]
tu a[nim]a i[n] mente sua h[abe]t conceptum specificum
et similitudinem naturalem hominis tunc h[abe]t noti
tia i[n] c[om]paratione tunc h[abe]t hominis tu cognoscit no
oz q[uod] aliq[ui]d hominis ca cognoscat[u]r ¶ Q[uaesti]o
2a ad cognitionem c[om]paratam perfectam i[n] genere no oz
q[uod] t[ame]n cognitionem omnium causarum i[n] rei p[ate]t
q[uia] n[ost]ra a[nim]a p[otes]t h[abe]re c[om]paratam cognitionem de
ea p[er] hoc q[uod] e[st] visibile q[ui]a p[otes]t eam cognoscere
p[er] demonstrationem absq[ue] h[oc] q[uod] h[ab]eat cognitionem
omnium causarum ipsius hominis ¶ Q[uaesti]o 3a ad
cognitionem perfectam c[om]paratam s[im]p[liciter] aliq[ui]d rei oz
ob causas i[n] rei cognoscere tam p[ri]ncipales q[uam]
remotas p[ate]t ex eo q[uod] cognitio perfecta q[uae] s[i]t
de aliquo excludit oz dubium et id sit h[ab]e[tu]r
q[uod] excludat[u]r oe dubium possibile de aliquo
oz ut cognoscat[u]r omnia p[re]dicata de eo visi
talia et p[er] q[uonia]m ab eius te ... sine
sine r[ati]one ¶ Q[uaesti]o ...

Sumpr quid de aliquo non est nobis possi-
bile nam non est possibile quod aliqua res tam
cognoscatur quam cognoscibilis est sicut patet
ex primo argumento sed tamen oportet si demonstratio
habere cognitionem perfectam quam simpliciter quod a
cognitio perfecta in genere de aliquo sit est nobis
possibilis patet quia bene est nobis possibile perfecte co-
gnoscere de triangulo quod habet tres angu-
los equales duobus rectis et ita dicitur cogni-
tio perfecta in genere licet non perfecta simplici-
ter ¶ Ad rationes ad oppositum dico quod prima bene probat quod
nam non possumus cognoscere perfecte simpli-
citer et sic [illegible] perfecte non tamen probat quin perfecte in gene-
re ad secundam quod [illegible] cognitionem omnium cau-
sarum rei ¶ Ad tertiam dico quod similiter bene
concedo quod de nulla re possumus habere
cognitionem perfectam simpliciter et quamvis in scientia
de eo cognitionem tamen sic tamen stat quod possumus
habere cognitionem perfectam in genere completam
absque quod habeamus dei cognitionem ¶ Ad
quartam dico quod prima bene probat et insistit [illegible]
[illegible] ¶ Ad quintam prima non concludit si [illegible]
[illegible] ad res quarum sunt entia vel [illegible]
dico quod res [illegible] non sunt entia sit sicut [illegible]
quorum notitia non [illegible] ex notitia [illegible]
[illegible] non cognoscuntur cognitione
scientifica sed bene cognitione [illegible]
non tamen dicitur quod ad quorum cognitionem oportet
[illegible] cognoscere intellectus de eo
cognitione scientifica bene ad notitiam sa-
[illegible] omnes [illegible] cognoscere
[illegible] notitia est [illegible]
non [illegible] non [illegible]
[illegible] scientifica et [illegible]
[illegible] quoniam et cetera patet et cetera

Questio undecima :·

Utrum diffinitiones demonstrationes sint
bone una in qua dicitur demonstratio est
syllogismus faciens scire et alia qua dicitur
demonstratio ex primis veris et cetera et arguitur primo
quod demonstrationis non debeat esse diffinitio

dicitur esse in genere demonstratio non est in genere
non enim est quidam in genere sed genus ¶ Item
quod sancte demonstrationes non debent esse plures
diffinitiones quia [illegible] sexto topicorum unius
rei debet esse una diffinitio et sunt [illegible]
nam diffinitio est oratio explicans quid est esse rei
modo quod esse unius rei non est nisi unum esse
videtur quod unius rei non debeat esse nisi una
diffinitio demonstrationis arguitur quod prima diffinitio demonstra-
tionis non sit bona nam non convenit omni
contento sub diffinito non enim convenit demon-
strationi quia est quod propter quid nam demonstratio quia est
non facit scire sicut facit scire sicut patet ex eo quod
per eam est sic dixit diffinitio scire modo
quia demonstratio quia est non est per causam videtur
quod non faciat scire ¶ Item non scitur quod demonstra-
tiones mentales semper et vocales non tamen
demonstrationibus hominibus dormientibus vel non
audientibus sicut videtur esse [illegible] contra tertium
ex eo quod huiusmodi demonstrationes non fa-
ciunt scire hominibus dormientibus vel non au-
dientibus ¶ Item declaratur est quod demonstratio est
quidam actus et eius scibilium est intellectus
sed diffinitiones actuum debent dari per co-
[illegible] ut patet 2o methaphisice modo ista
diffinitio demonstrationis non ponit [illegible]
demonstrationis ergo videtur quod diffinitio demon-
strationis non sit bona ¶ Item principia de-
monstrationis non faciunt scire sed demonstratio non
est [illegible] ergo videtur quod demonstratio non sit
[illegible] quia faciunt scire sed quod demonstratio
non sit [illegible] patet quia demonstratio est unus
syllogismus sed syllogismus non est [illegible] sed [illegible] tamen
de secunda diffinitione arguitur primo contra [illegible]
ex veris non omnis demonstratio est ex veris
sed aliqua demonstratio assumit falsa ut
demonstratio ad impossibile 2o quod illa [illegible] ex
primis nam non sit [illegible] ¶ prima ergo [illegible]
[illegible] ex primis [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
et [illegible] omnis [illegible]

ex primis scilicet quod in geometria primum principium quod
demonstrativa sunt sicut est primum quia prius ex eo
quod ab omnium aliarum quando demonstrationes a
sumuntur aliqua non principia verum ad demonstra-
tionem etiam quando assumitur principium quod sicut nunc
quidam primum in proposito sed id quod est indemonstra-
bile modo quod principium non est indemonstrabilis
¶ Secundo videtur quod superflue addatur immediatis
ex eo quod idem est primum et immediatum. ¶ Tertio videtur
quod superflue apponatur in particula ex prioribus
causis quia idem est primum et immediatum et prius quoniam
quod illarum premissarum et notioribus nec ut ex
notioribus nobis nec notioribus nature ergo
sicut primum dicatur quod non videtur quod omnis demonstratio
esse ex causis saltem demonstrationem potissimam
modo etiam non sunt nobis notiores ut patet
dici secundum capitulo quod demonstratio debet esse ex certi-
bus ex quibus in nobis possit generari no-
ticia conclusionis modo ex notitia conclusionis que
sunt notiora nature non scitur in nobis
posse generari notitiam conclusionis cum sint nota
conclusionis debeat generari ex nobis notioribus
Ergo arguitur quod iam premissarum ex causis non sunt
non convenit omni demonstrationi non aliqua
demonstratio procedit ab effectibus ad causam ut
est demonstratio quia est. ¶ Quarto dubitatur quod aristoteles quod
ponit particulas diffinitionis demonstrationis tanquam
bonas cum tamen quod aristoteles non dicit
particulas omnes esse diffinitionis demonstrationis
sed bene dicit quod demonstratio est sillogismus faciens
scire et quod demonstratio est ex primis veris et im-
mediatis sed expositores ut lyncolniensis
et alii dixerunt iam dictas esse diffinitio-
nes demonstrationis. ¶ Quinto quod sit propria videtur
est de ipsa diffinitione demonstrationis vel de alia
¶ Ad primum est sciendum quod lyncolniensis dicit
duas diffinitiones esse formalem et materialem
materialem et est sciendum quod prima sit quod omni
[illegible] demonstrationi [illegible] quod est [illegible]
[illegible] actu [illegible] sicut [illegible] non potissime
[illegible] quia demonstrationi [illegible]
[illegible] loquendo sepe accipimus

actu propter hoc verum aliquid de equo ex quo quod
stente in stabulo dicimus id est equus velociter
currit non velociter currat sed quia aptus
natus est et dispositus ad velociter currendum
sit in proposito dicimus demonstratio est sillogismus faciens
scire non quia actu faciat scire sed quia aptus
natus est facere scire. Si vero consideremus eam
restat dicta consideratione tunc debet exponi
demonstratio facit scire id est notitiam premissarum
demonstrationis verum cum intellectu causat in ipso
intellectu notitiam conclusionis propter dicta diffinitio de-
monstrationis sit exposita est satis bona et
sit omni presuppositione ut est patet demonstratio
modo dicta diffinitio est ex primis quod nominis verum
quia non demonstratio sit tamen [illegible] sillogismus
faciens scire sed in ista diffinitio demonstrationis
sit assumpta verum propter quod diffinitio scire. Secunda di-
ffinitio demonstrationis est de ipsa demonstratione
quamvis sit faciat scire. ¶ Ad primum respondetur ad verum
sit quod principia quod omnes demonstrationes esse ex veris
propter istam primam diffinitionem demonstrationis demon-
stratio est sillogismus faciens scire sed demonstratio non
potest facere scire nisi per [illegible] sciatur premisse sed
cum premisse non possunt sciri nisi sint ve-
re ergo demonstrationem esse ex veris. ¶ [illegible]
2a quod demonstrationem esse ex primis et in de-
monstrabilibus probatur quia quod demonstratur non scitur
perfecte nisi resoluta sit in prima et indemon-
strabilia sicut cum sit resoluta in posteriora
demonstrabiles propter quod non scitur
id est posteriore non scitur perfecte [illegible]
[illegible] omnis notitiam perfecte nisi sint de
[illegible] sicut resolutionem perfectam quando ultra
nisi deveniatur ad prima indemonstrabilia
[illegible] immediata qui scit ultimum
scit omnia precedentia esse [illegible] ad perfectam co-
gnitionem scientifica quando ultime in geome-
tria omnes sciunt omnes conclusiones precedentes et primo
scit quod non omnes premissas [illegible] demon-
strationibus esse in demonstrabiles [illegible]
premissas [illegible] ultimo sit [illegible]
demonstrabiles esse [illegible]

sed ultime ultimum sillogismum adhuc sit
resolutio ¶ Dubitatur secundo quod non videtur demon-
stratio esse unica species sillogismi simpliciter ymmo ab-
est species opposita ex tertium vel multe
sillogismorum simplicibus Dicitur si essent tertium
sillogismorum quarum prima esset demonstrata in mente
propositiones ex primis et demonstratis et secunda probabilis demon-
strata et tertia probabilis et quarta probabilis ultima
ultimam tunc demonstratio esset ultima com-
posita ex sillogismis omnium aliorum precedentium
Dicitur quidem species facit sicut ultimus omnes
alios tertium ¶ Queritur tertio quod omnis demonstra-
tio esse ex immediatis patet idem
primum et medium secundum iam dictum est quorum
demonstrationem esse ex primis et causis
conclusionem primum et immediatum sit idem
et tamen dicunt tamen secundum idem idem
sic primum et medium dicitur sic ... condi-
tiones dicunt diversas rationes exprimentes quia
nominis ... idem primum patet tertia primum
primum quod hec possunt demonstrari et in me-
diatum patet tertia medium demonstrati
intellectum et patet quod non superflue
apponitur in prima in medio et soluta est questio
¶ Queritur quarto quod demonstrationem sit potissi-
ma esse ex causis patet scientie potissime
acceptum est propter tamen in prima diffinitione
demonstrationis demonstratio sit species scientie
scientie demonstrationem potissimam esse per causam
que est per premissas quia sic sequitur quod sit
esse sicut primum patet sit tamen sit esse sicut
per priores ¶ Queritur quinto quod demonstratio ex prio-
ribus et notioribus esse patet quia demon-
strationem esse ex causis perfectis conclusionis
debet esse simpliciter priores et notiores in natura
¶ Ex hiis concluditur quinto quod demonstratio
est ex primis veris immediatis notioribus prio-
ribus causis quia quinta diffinitio quam dat
materialis demonstrationis patet per predicta diffi-
nitionem eiusdem ex presupposita in ... quia
sillogismum facere scire esse ex primis veris
per diffinitionem sic demonstratio est species

faciens scire quia demonstrationem esse ex primis
veris et cetera ista diffinitio dicitur materialis demonstrationis
propter hoc quod exprimit partes integrales compositionis
demonstrationis quoniam ad eam requiruntur et conditio-
nes ¶ Queritur quarto an predicta diffinitio demonstrationis
est bona patet quod sic quod sufficienter exprimit proprietates
et conditiones et predictas demonstrationis
¶ Ad rationes ad primam dico quod aliquando est diffinitio
duplex una tamen tamen quantum quibuslibet est
diffinito alia tamen verum significative
in tantum tunc dicitur quod tunc est diffinitio
propter hoc quod dicitur esse in quantum sed tamen est diffinitio
... quam patet esse quando sit de intentionibus vel
intentionem significationem omnium significationum
primum finium demonstrationis est predicta diffinitio
¶ Ad aliam in primo dicitur patet quod unius non debet
esse plures diffinitiones exprimentes quid
rei tamen dicitur tamen dicitur stat quod eiusdem plures
possunt esse diffinitiones quarum una est
exprimens quod nominis secundum alia ex-
primens alias proprietates et conditiones eius
aliquando sive per ... vel sicut patet re sit in
proposito de diffinitionibus demonstrationum ¶
Deinde ad primam tamen alia contra primam diffinitionem
eius quod non competit demonstrationi quod est et quod
dicitur scire est per causam Dicitur concedo scire poti-
ssime acceptum potest esse per causam quale
scire sed demonstratio quod est ¶ Ad aliam di-
co quod ymmo hominibus dormientibus adhuc
sunt demonstrationes que faciunt scire actu
actu proprie ut dictum est in positione ad
secundam solutionem dicitur quod omnia acquisita spiritualia
sunt intellectum secunda est in quantum ea diffinire possum
nam tunc omnium eorundem essent diffinitiones
licet dicitur omnis de diffinitione actuali et dicta per
tamen materialem ¶ Ad ... dico quod aliquando
articulos primum premissas vocat sillogismum sicut
facit in tertio priorum ubi dicit duas esse propositiones
sillogismum concludere plura sicut et tamen ...
tamen dicit demonstrationem esse sillogismum
tamen scire et aliquando sillogismum ...
premissis et conclusione simul ... est ad

placitum rita actu tu qd sy9 e ordo in
qua quibusdam ponit intte e ad sequi zo
dem ad ordo q 2am diffinitorum dico q
demraco adimplere primo z ordo
lig assumat dem adusam tm qz no
assumit tm idem assertiones e si assumit
q ordo adusam vt tu do q assumpto
fm zg e vm dem assumit q ex
pte iq qmus qclus ptas alig pisse
z qz item e vm sit vt pz demraconem
adimplere z ee ordo ¶ Ad 2am no est
plura pma vm e exponendo primo
q dicit e p9 tu qz bm tm stat q plura
st pma expo dm qm q inthil e pus
zc intlli ia auctoritas q psup qmudo
ca qz vm poli qz ¶ Ad qfmatorum scq
rez q no n pa q geometre z no
qz bm lig ad demraco zc qmus assumat
pa q demrata tm certitate qz sz re
solutorum ad pma i demraaha za so
luta e ¶ Ad zm dico q ex primo sit
tm no frustra addit ex pos qz addr
q aqua q dz p aliqua pma no sit
ia pma ee pma si adgt requirit ipa
ee pora ia qme demranda ide e q
sequent ordo adiam qoz bm pma stie q
tialig si dicatur pa tm no dicit porra ma
qmbz geometre ppst q no sequent or
dine ad eas bm quees geometrea
st demrales p pma malia ppst
appor poibz ¶ Ad 3am dico tu dr ut ex
notoribus ut ut nt qz ex tam lig
cm effectus qui sit nobis notior q ad
qz e q sunt ee tm qz e e ab notam
q qe ¶ Ad vltimam dico q i a bm pbat
p dictam diffinitorum no qpete demra
com qz e ppst q ia no fat stie pon
tie ppst pa diffio e quahor qua
[illegible] a pa qz demraconi ta qma
[illegible] q e za alipo qz demraconi
Duodecim | sz q zep

Vtz no ens possit intelligi zam pro
q sit. Dem ente pt ee scia go no ens
pt itelligi qua tz exco qz qsi pt
sciri id pt intelligi aius pz na de
batus e scia ut pz go phisicorum
sz batum no e ens no pt idem i zo
pho na parvorum zo z6o methafice signi
ta ens pbs zno ens pfa tnc sit
fm pt intelligi go no ens quia tz qz
aqui no ens actu pfo ut dem e
aius pz qz ia ppo eo e asin pt intelli
gi sit pa zqfz id pt intelligi q pt sciri
sz fm pt sciri go fm pt intelligi aoz
ens dese bor pt na fm pt e sm qio
scite pz sit ddo homo e asin eppo
fa ecte quod iis ppos scite fm e ssm
qz eo e asing zo chya e intellibis
go no ens e intelligile qua tz ex
eo q chya ut e aius pz partem poele
ero vl aecillam chya e opinalis
si e opinalis tnc ipa e intelligibilis
¶ Ad zo no eo pt intelligi significari no
ens pt intelligi qua tz ex eo qz q
q pt significari pt intelligi ppsq q si
gnificare e aliqd in tellum repntare
aius pz ex eo q no ens signif pria no
ma batum chya bm qz nom chymera
no vz ad significare q chymera zbatum
no vz aliud sigre q batum ingba
tum zchyma sz no st entia ¶ Quobatum
tum no ee ut e zm batum no esse
intelle qz e scile q aut batum no e
intell sesse pz sit qz no e i celo ut tra
omne tm qe oe q e aliq e i celo a
i tra ¶ Eo na lig grandies zvoltzua
no sit tm decis e scia puta scia p
libri methafisicorum ¶ Quomodo e az gne
q no e ens qtingit sciri zpbatum e
q no ens no pt intelligi zno solum
no sciri qz no e pole q no ens intelli
[illegible] cm essna no pt esse ba no ens
intelli nuqua cm pt essna [illegible]
ut elt ba [illegible]

suppositum ut supra sed ita est de illa non
ens intelligibile significatum eius cuiusque non supponit ut
aptum natum est supponere quod eius significatum est quod
si non ens et quod est non ens ymmo supponit
[N]ona quoque propositio contra quam sunt nonnulla et videtur
dictum est ad quaesitum. [Se]cundum ad primum sciendum est
tamen quod non ens intelligibile sumitur terminis compositis potest
supponere ... vel pro ... si maxime non
est dictum qualiter sit vera si non ens ...
si autem eius significatum supponat pro ... est duplex
vel enim ibi negatio negans vel tamquam
nota infinitatis si tamquam negatio ne-
gans tunc ista non ens intelligibile ... illa
... ens intelligibile etc. propositio contra ... est fal-
sa autem capiatur tamquam negatio infinitans
quod adhuc potest intelligi dupliciter. Uno modo quod in-
finitet significatum solum ... etc. ista ...
non ens intelligibile ... non ens pro ...
... Alio modo quod infinitet significatum non
... solum sed et ... et futuris
et quae possunt esse etc. ista non ens intelligibile ...
quod non est nec erit nec fuit nec potest esse
intelligibile. [Q]uarta notandum quod ... intelligo
cognosco significo et consimilia sunt amplia-
tiva terminorum ad supponendum pro eo quod est
fuit erit vel potest esse sed sic non est de ...
... comedo bibo etc. et ideo quamvis
non significata sive designata per huiusmodi
... non solum sunt ... super
res presentes et futuras et quae possunt esse non
... cognosco vel intelligo res
... sed et preteritas et futuras et quae
possunt esse sed ... actus ...
... bibo non sunt ... solum
super res ... et ... comedo vel
bibo non ... sit ... quamvis
non sit sit ampliata. [Q]uinto sciendum
quod omnes termini simplices et ... quos
supponit ... et ... quod est ... fuit
vel potest esse ... diceret aliquis tunc ista
... tamen ... etc. sunt ... igitur
subordinatur terminis in complexis
et ... Respondetur negando quod
... quibus ... subordi-

nat- ... quod sit terminus complexus sed
notandum quod aliqua complectuntur adiacen-
te ... ut ... vero est ... talis
complexio vocatur distans talis complexione
terminus ... tamen vacuum non est complexus sed
... alia autem complectuntur ad in-
vicem tamquam determinans et determinabile
... vocatur indistans sicut sic vero est
ut ... homo risibilis et ...
complexum ... albus talis complexione terminus
... est complexus et sic termini
... vacuum et ... patet per diffinitionem
... quod ... non est ... vacuum
vacuum ... in ... tamen ... locus non
repletus corpore et sic tunc ... vel
... ex impossibili compositionem
aliquam componitur ... complexione indistante
ut sic vera ... complexa complexione
distante sunt vera ut falsa. Ultimo est notandum
quod ... quod complectuntur tamquam
determinans et determinabile sic ... quod res
significata ... significetur quod sit
significatum ... complexum et ... dicitur
... complexum ... pro aliquo et quamvis
sit ... res significata ... tamen
... supponit ... ut ...
visibilis ... ut ... quod res
significata ... non sunt quae significat
... vacuum ...
... supponat et sic ... vel
... supponit sed dicendo ... tamen aliquid
fuit dico quod ymmo ... tamen vacuum
... et ... et sic ... tamen ... sit
capit ... et ... et tandem ...
... sunt ... tamen qualiter sic non sunt
res ... sic ... est ... tamen ...
non supponit ... non ... tamen pro eo
supponit quod sit ... cum ... tamen albus sit
... supponit pro ea sic ergo patet quod ...
terminus sit ... vel
... vel falsa et ...
... quidem supponit pro aliquo ...
homo risibilis quidem ... risibilis

vel compositum cui subordinatur hic non va-
cuum vel hic non chymera. ¶ Contra 2m sit
quod prima quod si solum simplex non eius intel-
finite solum complexibus ipsa est vera patet quia
non est [illegible] quod non [illegible] intellig
quod non est verum patet quia quod non sunt
[illegible] intelligitur sed est preterita et futura
et quod possunt esse et alia [illegible] vel adam
non sit tamen ut utrumque [illegible] vel [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] in-
telligit [illegible] quod est [illegible] dicebat
quod [illegible] intellectio est ampliativa [illegible]
que est vel fuit ¶ Ad 2m non [illegible] quod non est
[illegible] possumus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] potest intelligi [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non sunt [illegible]
possumus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
intellectio. ¶ Ad 2m si solum [illegible] non eius
infinite non solum complexibus sed [illegible]
et futuris [illegible] possunt esse [illegible] [illegible]
non eius intellectio non [illegible] quod [illegible]
vel fuit vel erit [illegible] esse [illegible] intel-
[illegible] non eius [illegible] sit [illegible]
[illegible] esse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
solum [illegible] sit [illegible] ¶ Ad rationes [illegible]
nego [illegible] vacuum [illegible] quod [illegible] vacuum
[illegible] vacuum vel fuit vacuum [illegible]
[illegible] quod [illegible] quod [illegible] sit [illegible] fuit [illegible] possit
esse [illegible] est [illegible] chymera intelligitur [illegible]
[illegible] de vacuo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
intellectum quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] vacuum. Et [illegible] vacuum
est [illegible] [illegible] est de vacuo tamquam [illegible]
significata [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
tamquam [illegible] et de loco [illegible] [illegible] [illegible]
quod [illegible] vacuum est [illegible] et [illegible] [illegible]
locus est sine corpore et [illegible] [illegible] [illegible]
est de loco et [illegible] tamquam de [illegible] [illegible]
¶ Ad 2am [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] non eius
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible]
[illegible] est eius [illegible] [illegible] est [illegible] est [illegible]
[illegible] quod non eius [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible] non tamquam [illegible]
[illegible] tamquam [illegible] [illegible]

[illegible] vel tamquam de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ¶ Ad 3am nego quod chymera sit intel-
[illegible] quod chymera sit opinabilis et quod vacuum
sit opinabile [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] sunt
intelligibiles vel opinabiles [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] significabiles [illegible] [illegible]
chymera vacuum et ita [illegible] glosam auctoris
[illegible] [illegible] chymeram esse vel vacuum esse opinabile
¶ Ad 4am nego quod non eius possit significari
[illegible] dicebatur vacuum significatur [illegible]
[illegible] [illegible] vacuum non [illegible] vacuum [illegible]
[illegible] corpus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] chymera
non [illegible] chymeram [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sit extra corpus [illegible]
corpore [illegible] [illegible] ¶ Ad 5am vacuum non esse
vel est [illegible] [illegible] vacuum non esse [illegible]
[illegible] [illegible] vacuum vacuum non est [illegible]
sit vacuum non esse [illegible] [illegible] [illegible] sit
vacuum non [illegible] [illegible] [illegible] vacuum non
est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] possit [illegible] ne-
gando quod vacuum non esse intelligibile est [illegible]
[illegible] [illegible] quod vacuum non esse [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] vacuum non est [illegible] [illegible]
[illegible] est nego [illegible] [illegible] est [illegible]
[illegible] mundi non vacuum [illegible] esse est [illegible]
¶ [illegible] soluta est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Questio [illegible]

[illegible] in [illegible] [illegible] est esse ita
sicut significatur [illegible] sit [illegible] essendi
ita sicut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
non ita [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non ita esse sicut sit [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible] ita esse sicut sit
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod ad
[illegible] [illegible] non requiritur quod ita sicut
sit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible]
[illegible] chymera [illegible] chymera [illegible] est ita sicut
[illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible]
quod [illegible] esse sicut [illegible] est ita [illegible]

¶ 1o demonstrationes mathematice dicuntur demonstrationes quia est verum esse et vere ita sicut significatur impossibile non est eam essendi ita et vere sicut significatur per eam patet quia triangulum habet tres angulos equales duobus rectis demonstratur per angulum extrinsecum trianguli sed anguli extrinseci esse equalem duobus angulis intrinsecis sibi oppositis non est causa quare triangulus habet 3es angulos equales duobus rectis nam ponatur quod omnis angulus extrinsecus annihilaretur triangulo intus manente adhuc triangulus extrinsecus habet 3es angulos equales duobus rectis ¶ Ad 2m est aliud et ex alio patet quia demonstratio non dicitur ad demonstrationem que est causa de consequenti ergo quod premisse dicuntur esse certe quando demonstratio non est impossibiles esse et demonstratio est quando potest intelligi quando premisse sunt certe ... essendi ipsarum esse demonstrative ... consequente quod sit esse sit impossibiles sit eam essendi ita esse sicut per eas significatur non potest dici quod premisse sit certe quando prima ne conclusio quod ergo potest esse premisse non existentibus ut potest dici quod premisse sit esse quando 2o nam quod potest esse vera premisse non existentibus et ergo premisse non sunt certe vel quando ut potest dici 3o quod notitia premissarum sit causa notitie quando nam est quod demonstratio que est ergo consequens sit demonstratio consequens quod non dicit demonstrationem quod est quod premisse dicuntur esse certe quando et sic demonstratio consequens quod dicit ad demonstrationem que est relinquitur ergo quod demonstratio consequens quod premisse sit certe quando et sic esse sit impossibiles est eam essendi ita sicut per eas significatur ¶ In alia questione probabatur quod vero tangebatur ipso argumento videlicet quod requiratur ad veritatem propositionis necesse et quod sufficiat et similiter affirmative et 3o ad veritatem propositionis requiratur et sufficiat quod qualitercumque ipsa significat ita est in re 2o respondetur est ad questionem ¶ Ad primam autem probatur quod ad veritatem propositionis non requiritur quod qualitercumque significat quod ita sit ... nam ... nulla chimera est chimera est vera

tamen non adequatur ita est in re sicut ipsa significat quod nichil est tamen 2o nam iam est vera Adam fuit et tamen non est taliter sicut ipsa significat taliter fuit sicut ipsa significat ¶ Similiter antichristus erit ¶ Ad 2m probatur quod ad veritatem propositionis non sufficit sic esse in re sicut per eam significatur nam pono quod sortes dicat illam et nullam aliam sortes dicit falsum sicut quando ... conclusio ... propositio illa aperte est falsa et tamen taliter est sicut ipsa significat quia significat sortes esse falsum et taliter est sicut ipsa est ergo taliter esse vel sic esse sicut propositio significat non sufficit ad hoc quod propositio est vera et confirmatur nam pono quod sortes dicat illam plato dicit falsum et quod plato dicat istam sortes dicit falsum et nullam aliam tunc sic sequitur quod utraque earum dicit falsum et tamen utraque propositio significat taliter qualiter est et tamen quod non est ... sic sicut esse sicut est et tamen ipsa est falsa ... patet ... esse et taliter ... ad ... articulum ponendum sit ... quoniam quia sit ... veritatem affirmative requiritur quod subiectum et predicatum supponant pro eodem patet quia si una tota universalis affirmativa ... unionem negativa autem ... divisionem ut ... ponendum ... tota manet ... affirmativa ... vero ... sit ... affirmativa ... designatur ... predicatum ... pro ... ergo ... affirmativa sit ... esse ... quod ... subiectum et predicatum ... ad ... veritatem requiritur quod ... sit ... subiectum et predicatum ... affirmative ... nunquam ... non supponit pro aliquo ... quibus ... pro eodem subiectum et predicatum ... ut ... chimera est chimera et ... ¶ Ad 2m ad veritatem affirmative non sufficit quod subiectum et predicatum pro eodem supponant patet quia pono quod sortes dicat illam et nullam aliam sortes dicit falsum ... conclusio ... affirmativa ... aperte est falsa et tamen ... sortes ... sortes ... ¶ Ad 3m ad veritatem negative non sufficit ... pro eodem ... affirmative ... non ...

opposite sed ad utrumque affirmative falsitatem sufficit
solum consequentia non sufficiens per eodem posterius
ad eius veritatem requiritur solum consequentia sufficiens
per eodem sicut dixit prima quarto ergo ad utrumque
et nec veritatem sufficit solum consequentia non
sufficiens per eodem ¶ 4a quarto licet ad veritatem
nec sufficiat solum consequentia non sufficiens per eodem
tamen ad veritatem nec non requiritur patet quia
compositio quod positio dicat illam et nullam aliam
propositio non est dicens sum et homo tamen ipso prolata
apposite est nec ita et vera et tamen solum et
primum sufficiens per eodem ¶ quinto quinta ad
aliam dem esse consequenti requiritur et sufficit
quod qualitercumque significat ita sit patet quia ex vino
minus nam si dico quod (?) ... significat ... esse
... et ita ... esse si ipso ... esse ...
... quae ... si non sit aqua ... sita
per quam solum ... affirmativa sufficit ipso esse
et ... qualitercumque significat ita sit nam
posito quod sit aqua ipso affirmativa depositi posset
significare taliter qualiter esset in re tamen quia
non sufficeret ad hoc quod esset vera sed requiritur
tamen quia quod nos significamus taliter qualiter non est in re
... quod requiritur quod qualitercumque significat
ita sit in re verum licet iam ipso prolata apposite
... significat taliter qualiter est in re tamen
tamen significat taliter qualiter non est in re et quia ita
est ipso est falsa similiter de ista homo est asinus
nam iam significat taliter qualiter non est si homines
esse asinum et non iam ... esse falsa quarto ad hoc
quod ipso aliqua depositi sit vera requiritur
esse qualitercumque ... ... non ...
ipso aliqua depositi significat taliter qualiter est ergo
est vera sed ... et non significat taliter qualiter
non est ¶ 6o 6a ad falsitatem affirmative depositi
requiritur quod non qualitercumque significat ita sit
in re patet quia nam oppositorum opposite sunt
esse tamen ergo veritas et falsitas affirmative de
presenti sunt ... opposita et ... qualiter-
[illegible] significat ita est sufficit ad veritatem propositionis affirmative
[illegible] quod ita esse sufficiat ad eius ...
[illegible] ad veritatem negative depositi requiritur
[illegible] quod non qualitercumque aliqua sibi opposita

quod ita sit sicut significat patet quia eadem est ca-
sualitas affirmative et veritas negative sibi opposite
... quia non qualitercumque significat ita
est est sufficiens causa falsitatis affirmative depositi
ergo idem est sufficiens causa veritatis negative sibi oppo-
site ¶ 7o 7a ad veritatem negative non requiritur
quod qualitercumque significat ita sit patet quia de illa
chimera non est chimera quae est negativa et vera quia
non significat aliquam esse et per consequens
non est ita qualiter significat cum ipsa nos
ad esse aliquam significat quia dicens iam chimera
non est chimera significat chimeram non esse chimeram
sed chimeram non esse chimeram est aliquam sit
esse ... verum videtur necessario quia chimeram
non esse chimeram sit aliquam esse sed chimeram
non esse est aliquam esse quia chimeram esse chimeram ergo
chimeram non esse chimeram est aliquam esse ...
... quam ... ambo ... quod ambo
est verum aliqua cum solum ... ... et ...
... non iam ... non fuit est nec
... et ... non est qualiter ipsa significat ¶ 8o
quod ad veritatem affirmative depositi requiritur et sufficit
quod qualitercumque ipsa significat ita fuit et ad eius
falsitatem sufficit quod non qualitercumque significat ita
fuit et ad veritatem negative ... dicatur
sicut de veritate negative depositi ¶ 9a de nona
... ponatur quia depositio futuro
et deposito similiter ergo ad utramque propositionis
affirmative veritatem requiritur quod qualitercumque significat
ita sit fuit vel erit vel potest esse sed ad veritatem
negative requiritur quod non qualitercumque affirmativa sibi
opposita significat sit fuit erit vel potest esse
... possunt solum ... ad du-
... ... cum dicitur iam chimera non est chimera ...
iam verum probat quod ad veritatem negative non requiritur
quod qualitercumque significat ita sit et sic verum ...
... sed verum stat quod ad eius veritatem
requiritur quod non qualitercumque affirmativa sibi
opposita significat quod taliter sit et sic est verum sicut
patet de ista ... chimera est chimera quia non ali-
... ita est ad ... iam ...
quod ad veritatem affirmative depositio non
requiritur quod qualitercumque significat ita ...

tur ea qr stat q adeu vitez requir q
qualitercu sit q ita fuit ¶ ad aliaz
io bz pt q adiuez affue depiui no
sufficit tm ee quar pcia gz ꝯ requir
q qualitercu pcia gz q ita sit ꝯ ꝯ pdicas
poca por dt fm pso dt fm ipdicab ca
sibz z hoc asinu no qualitercu pcab
gz ita e go pote ꝓpones sit fe verita
su pote tuia por dt fm stat porte
dicte vim no pt tm quar e similiter
hoc e asinu vz i sudo homine ee asinu
pt tm quar no e zpgus no quar
tercu pt ita d zpgue e fa ¶ hz dices
qr ia hoc e asinu nec tu es asinus tu
est de vite qm dofite go no mag
dz dici fal qr va qua tz affili na
si por tu tu hz de albene qm de
ins dine no mag dz dici asinu q
niger nec eq aue pz na hoc e asinu
pt homine ee zuisz defte devite
est homine ee asinu z tu hz defte
¶ tur q aqua fpo equar sit devite
z fte no equali dzdia va sit fa
ua ymaginacio e deviter flite ca
ꝓpom sit i desinno z remisse ita
qualitate vn poito q sit alind
subm hns caliditez suaz zadueniat
illi fbs vinci gradus frigidit
tur stati id subm no dr calidu in
sumo nec remisse calidu sig adhuc
mag ꝯ tenr de calite q frigidite ita
ymaginacio e ꝓpoito na sit aliq
ꝓpo que sit tenr se q qualitercu sit
ita sit tue q cito i capit ee aequar
alr qua e tue statim i capit ee fa
z desinit esse va lig ad hinc sigtz
tm quar e sicut pt exemplificari
de ia ꝓpoe qb hoc e poito q omnes
homines tenant z solus plo i capiat
quiescere z q aly videlicet tenant z qu
dicebat si pz hz fm de zne qm
deing dine ueda e fili do ¶ qm
adeum sit go prima i demacoe

ꝓpter q pisse dum ee te qmb no ꝓpt qr
q sit te qmb no ꝓpter t i cendo pz
go pt esse pmiss no ꝯitibz go pisse
no sit te qmb i cendo ee vaz pz
qr sit na go pt ee va pmiss no
ꝯntibz q no ect nisi pmisse ecut
te qmb i cendo ea ee vaz go za
demracio ꝓpter q no dr pisse zade
quate demracio ꝓpter q exco q no
na pmissaz sit causa notie qmb
sit i demracoe qr e go ꝓpter qr demo
stracio ꝓpt q debet dici talis z demo
stracio qr debet dici demostra ꝓpter
q ¶ q ea demracio no dr ꝓpt quia
pise i demracio adequate exco q
id pquo ꝓpt medium sit ca illius pquo
ꝓpt subm nec passio pz na nulle demo
stracoes sit nec i terminis talibus qmbz me
dum z extribus mediu ꝓpt pcode pquo ꝓpt
subm nec passo hz ide no e ca sui ipsius
go za demracio dr ꝓpt q exco q sit
ect pz pz ꝓmissas sit ca sit i ee sicut
pz ꝓmissas sit ca sit ee sicut pz pquo
¶ dillum intellm i demracoe ꝓpter q
pmisse dum ee te qmb pz ex suffici
dusoe na demracio ꝓpter q nec dr ꝓpter q
exco q pisse sit te qmb i essendo nec
q pmisse sit te qmb i essendo eaz
ee vaz nec q notia pmissaro sit ca
notie qmb nec q id pquo ꝓpt medium
sit ca illius pquo ꝓpt subm nec passio
nec q esse ita sicut pz ꝓmissas sit ca
ee ita sicut pz pqueq no pt dici pm
ꝓmaz ꝯclusioz nec zm praz ꝯclusioz
nec zm ut dixit za go nec zm ut dixit
za go relinquitur go q sit go za z
pt declari exemplaiter na luna eclip
psal dr pmi ꝓpter tro itpoler z luna
i pediete illuminacoz lune apole no
id sit ee viz lucidi i nupu in ꝓpter
z luna e ca eccendi sicut pz
luna eclipsat ¶ hz notand
solum zm ꝯclusioz ꝓpter
demracoes affuat

ph[illegible] q sit dan e ipo artific ad vite
ne nat no requirit sit ee sit p
ea[illegible] vn neme pnt ee be sine h[illegible]
q alicutale sit esse / si columna dan
quez applicate ad demonstraciones ne[illegible]
ph q sunt ea moderate 2m exige
ncia earum requisitarum ad vitez ppor
nem deambul dan e ipo artifico / que
ba demonstraciones mensurate ph[illegible] lodo no
dent dia ph[illegible] na sit dux go ra
demonstraciones ipe ph[illegible] dur exco q[illegible]
ee sit p[illegible] premissas [illegible] ita
ee sit paucez si sit no e i demo
stracionibus mathematicis ut arguebatur
pmo quia de demonstracione qua demonstra
q triangulus ht 3 es equales duobus
rectis sit triangulum existens ee eqle
duos rectis angulis [illegible] in [illegible]
[illegible] nichilominus pnt [illegible]
ph[illegible] q sint p diffiniciones sicut pa
ssionis q quid diffinicio dr a quo dari
p[illegible] vn si dar pgon [illegible] pnt dr
dari p[illegible] diffiniti vn sint i nalibus
plures dur esse mag simpliciter
ita a quo acceptus simpliciter sic accepta
[illegible] dur esse acceptus a quo
mag simplices sit e accepta [illegible] si
ia diffinicio passionis dr dari a quo
p[illegible] vn q acceptus sibi includunt
r acceptum passionis ipe e simplicior
r a quo dr ea acceptus passionis r
q demonstraciones mathematice resolvunt
i [illegible] diffiniciones q aliquo dur
demonstraciones [illegible] dan e de demonstracio
nibus mathematicis r[illegible] loquitur ph[illegible]
dur tales [illegible] q [illegible] dme vo
nes ponte i pmo quomodo sunt solute [illegible]

Questio decima quarta

[illegible] ph[illegible] sit ba q pot a[illegible]
[illegible] premisse mag sciuntur quid go
[illegible] vnum [illegible] tale i pmo [illegible]
[illegible] na [illegible] ba pnt [illegible] dt

[illegible]titudine ee efficat ut pnt dt [illegible]
re formalis ut pnt dt [illegible] re [illegible]
ut exco q ly ph dt [illegible] re finalis
ergo predicta ppo no e va qua [illegible] exco
q ly ppt dt [illegible] re [illegible]titudine aus
p[illegible] q ad pa[illegible] pte na aer e calidus r
[illegible] sol no e mag calidus q sit aer
ph[illegible] q sol no sit calidus / na si
quis solez digito tangeret no sentiret
eu calidum vn corpa supcelestia
no sunt [illegible] qualitates elementales
[illegible] na [illegible] e vn ebrius ph vinum r
[illegible] vinum no e mag ebrium
ph[illegible] q no [illegible] vinum i ebrai[illegible] [illegible]
na [illegible] [illegible] sim [illegible] r [illegible]
[illegible] no e mag [illegible] q predicta ppo no
e va pnt ly ppt dt [illegible]titudine re
formalis p[illegible] na pies e formaliter [illegible]
ph [illegible] [illegible] no e mag alba
qua pies ph[illegible] q no e alba [illegible]
q predicta ppo no e va pnt ly ph dt
[illegible]titudine re materialis na [illegible]
e corruptibile ph[illegible] materias r no ph[illegible]
materia e mag corruptibilis [illegible] q r no
sit va pnt ly [illegible] dt [illegible]titudine re fi
nalis na premisse sciuntur ph[illegible] conclusionem
r [illegible] [illegible] ph conclusionem mag sciuntur q
premissas r[illegible] dt [illegible] fine In oppositum
e ar[illegible] qui pot predictam ph[illegible] tamen
vaz [illegible] ponendum sit a que mo
dificaciones predicte [illegible] ponenda
e vnica [illegible] ad [illegible]
ad primum [illegible] e q ad [illegible] q predicta regla
[illegible] vitez requirit q primum [illegible]
[illegible] [illegible] r [illegible]
e mag r [illegible] no [illegible] aer
e calidus [illegible] sol e mag calidus
q caliditas no [illegible] soli [illegible]
q vnum illorum q sit [illegible] ad [illegible]
[illegible] sit [illegible] no [illegible] i [illegible]
[illegible] i [illegible] [illegible]
[illegible] no [illegible] [illegible]

quod domus est alba et domus est propter domi-
ficatorem quia domificator est magis
albus quam lapis licet utrumque conveniat utrique et
domificator sit causa domus tamen non est causa
magis ad esse tale sicut patet. Quarto requiritur
quod tali esse conveniat praedictus modus taliter
ut in effectus nam si conveniret pluribus
non possemus concludere de aliquo illorum quod
est magis tale ut patet si ego diligo Sortem
propter aliquid quod bene sciat plures vel ex aliis
non propter hoc possum concludere quod magis diligam
Platonem quam Sortem quia non diligo Sortem
solum propter plures sed sit propter plures rationes.
Ex istis sequitur quod possibile est aliquam conclusionem
magis credere quam praemissas probabiliter ex quibus
ipsa concluditur nam possibile est quod probare per
praemissas et tamen quod praemissae et tamen quod praemissas
praemissas tantum et ideo tam ... credulitatem
qua credo aliquam non solum est propter cre-
dulitatem habitam praemissarum sed est propter credu-
litatem aliam ultra praemissarum et ideo licet
propter habitam praemissas assentio conclusioni tamen non
solum propter habitam praemissas ideo non oportet quod magis
assentiam habitam praemissas et ideo non scilicet compositum
est ens propter materiam quia materia est magis
quam compositum non solum est ens propter mate-
riam et propter formam. Sed diceres si adveniret
dictae propositioni requireretur quarta conditio scilicet quod
per ea non possumus concludere quod aliquis praemissas
teneret magis quam conclusionem propter hoc quod non praemis-
sarum se sola constituat conclusionem ut ... ve-
nota est sufficiens ad notitiam conclusionis. Tertio
quod verum est quod non in mente propter praemissas per
praedicta propositio potest concludi quod aliquis praemissas
sit magis scita quam conclusio nam illis conc-
notitia est sufficiens ad notitiam conclusionis quia
ipsa est totalis causa ad quam et una praemissa
se sola. Ad quartum ad secundum ponatur conclusio
universalis iam quod praedicta propositio est vera sal-
vatur 3a praedictis conditionibus. Ad ... non potest
demonstrare propter hoc sed exemplariter et ... in
ita sit videamus de utilitate quia si diligo
aliquem propter pecuniam tunc magis diligo

pecuniam quam illum solum sit si diligo aliquem
propter amicum tunc amicum magis diligo et
quod in istis non reperitur instantiam iam quo
salvatur praedictis conditionibus ideo propositio asse-
rit praedicta propter hoc tamquam principium. Ad rationes
ad primam dico quod non sequitur praedicta propositio quia
conditio quarta non quod sit primum calidum
pater formaliter nam dicitur de ... quomodo
quod igni vel aeri. Ad secundam dicitur de ab ista
ita unum primum quod ... quod ferrum calefactum
est calidum propter ignem et tamen ignis non est
magis calidum sed ferrum est magis calidum
quod patet quia si tangeret tam ferrum quam ignem
ferrum diceretur magis calidum quam ignis ... quod
ymo ignis est magis calidus sed quod ferrum
propter est magis calidum sicut est propter de-
sitatem ferri sed si aliquod calidum variatur quod de-
fertur ab ipso acquisitione vel deperditione
alicuius gradus caliditatis tunc possit esse
condensatum propter magis calidum quam
prius et tamen non conveniret rationem caliditatis
per quod sit et licet ferrum habeat minus de
caliditate quam ignis tamen tenetur ferrum
magis calidum propter hoc quod in ferro gradus
caliditatis sunt propinquiores et magis sunt unati
ad agendum quod gradus caliditatis in aere
magis vero. Ad tertiam dicendum quod est defectus propositionis
conditione quarta vino non quod ebrium esse ad
3am dicitur quod deficit praedicta conditio eo quod esse hominem
non quod alium magis necessario aliquem magis. Ad
4am dicitur quod item deficit praedicta conditio quod aliquem
non convenit esse agnum. Ad quintam dicitur quod item
deficit prima conditio eo quod in mente non convenit
esse corruptibile. Ad sextam iam habetur unius
finis de quo praedicta propositione non est veritatem etc.

Questio decima quinta

Utrum necesse est credulitatem praemissarum esse
credulitate conclusionis demonstrandae probatur quod
quod non quia non est necesse credulitatem praemissarum
esse maiorem nec est contrarium quia non est
necesse unam esse maiorem alia ...
est de se causa propter ex eo quod ... magis est

notitia premissarum ut noticiam conclusionis
pt eam sit esse quod ut esset credulitas pre-
missarum ut conclusionis ¶ 2o tam notitia premissarum
quam notitia conclusionis est summa quoniam una non est maior
alia quia utraque deest cuius per non aliquid est sine
formidine et sine admixtione sui contrarii modo
qualitates contrarie sine admixtione suorum
contrariorum dicuntur esse summe ¶ 3o aliqua quan-
titas credulitas sine formidine cuiuslibet credulitatis
sine formidine est equalis ergo credulitas pre-
missarum est equalis et non maior credulitati conclusionis
quia utraque est certa quod aliqua illarum est sine formidine
cuius non dicatur credulitatum quod aliqua est sine
formidine et sine admixtione sui contrarii
una esset maior alia sequeretur quod per aliquem
acquisitorum formidinis non esset latitudo de-
perditionis si a et b due proportiones quarum
aliqua credatur sine formidine et a intensius credatur
quam b et incipiat remitti et quod tam a quam b sit
totaliter deperdita et aliqua illarum tam a quam b
est acquisita summa latitudo formidinis et tamen
utriusque est equalis latitudo credulitatis sit ipsius a
erat credulitas maior et ipsius b credulitas
b ¶ 4o si sic esset vera sequeretur quod esset
possibile aliquem credere aliquid et sine quam esse
bona et cum dubitate quibus habet et in quibus
non sit a et b propositiones et quam et b sen-
gotur si credulitas a et b et c sit maior
sit esse et c sit b credulitas quam a b
et credulitas ipsius c et similis b tunc si a
remittatur ergo credulitas in una hora uniformi-
ter remittatur et in toto totaliter est deperdita
[illegible] in fine hore si credulitas ipsius b est deper-
dita usque ad b et usque unum gradum
tunc credulitas a et b ipsius c est deperdita
ad unum gradum ex quo in tempore b erat sit
a b et c sic tamen si ergo credulitas ipsius
b formidinem deperderet adhuc credulitas a maneret
sicut unum et similiter credulitas ipsius c sit
[illegible] credulitate deperditis si a et b et
[illegible] credulitatem conclusionis et non
credulitate conclusionis puta b ¶ 5o
[illegible] ut sit ergo summa quam
magis esse creditam quam [illegible]

ex quo 2a demonstratur premissarum ita ut magis esset
credita 2a quam 3a premissarum esse eadem tamen et absolu-
tande deveniret ad aliqua 9o in geo-
metria de qua habetur credulitas tamen re-
missa sicut habetur de aliqua propositione que sit
est optata et habetur premissarum distantiam in conclusionis apud
aprus illius geometre ¶ 6o possibile est nos
scire aliquid quod absque habeatur quod sciatur prius
esse propositionis est demonstrata ergo non omnis magis
credo premissis quam quod que quamprimum aliquis
non aliquis pt habere notitiam in quibus licet
experiri non forte habet percipit visus
tamen quod non habeat notitiam premissarum per quas
ipsa ergo est demonstrata ¶ 7o ex parte notitia premissarum
et notitia conclusionis sunt notie dimissarum speciei vel
notitia conclusionis est vera et et scientia et notitia
premissarum puta principiorum vocatur intellectus
secundum intellectus et scientia sunt habitus speculativi di-
stincti tamen ergo notitia seu credulitas pre-
missarum non est comparabilis notitie seu
credulitati conclusionis et per quas una non est maior
quam alia septimo phisicorum dicitur quod comparabilia
ad invicem debet esse ad invicem eiusdem speciei
quod ergo 2o premisse et magis sciuntur prima
est hec logicalis non sciuntur quod principium notitia
non est scientia secundum intellectus sicut patet per phylo-
sophum primo posteriorum ergo principia non magis
sciuntur quam ergo et per quas ut est credulitas
credulitas est maior ¶ In oppositum est ad b in sexto
quod habetur in ceterum premissarum unum quam tale et ipsum
magis sit per ergo possibile est aliquem quantum aliquid
de pluribus ex quibus est demonstrata et non oportet
[illegible] et eius credulitatem esse aequaliter non posse
est quod c ergo demonstrata ex a b premissarum
quam quidem premisse fecerunt in nobis aliquam
credulitatem de ipsa c et propositio eadem ergo
sit demonstrata ex aliis premissis magis
evidentibus et magis principalibus principaliis
tunc et et sciuntur credulitate de se ali-
qua et credulitas ipsius c sit et maior quam
prius erat tunc possibile est demonstrari ex premissis
et magis evidentibus sit tamen quod cre-
dulitas ipsius c est maior quam credulitas
[illegible]

contingit premissa sive premissas esse notiores
sua conclusione quia iam dictum est premissis demonstra-
tiva propter premissas prius quam si non fuerit de-
monstratio non esset ex notioribus quod est contra
diffinitionem demonstrationis. Secundo in demonstra-
tione premisse notificant conclusionem ergo notiores
oportet esse premissas notum. 3o si non sequeretur
quod esset petitio principii et non demonstratio pro-
bo quoniam ex eo quod tu dicis vel probatio con-
clusionis assumit minus notum vel per se con-
clusionem notum. Si id quod dicitur primum si probatur per
eam notum vel minus notum committitur pe-
titio principii. Ergo si in demonstratione premisse
non essent notiores conclusione probanda com-
mitteretur petitio principii. ¶ Ex quo sequitur quod ar-
guitur ad quesitum videlicet quod oportet credulitatem
premissarum esse maiorem credulitate conclusionis demonstra-
te per ipsas et hoc patet consimiliter per illa
[illegible] [illegible] quod unumquodque
tale secundum quod credimus oportet premissas
magis credi premissas [illegible] conclusionis
causa est. ¶ Ad 2 arguitur quod non oportet premissas
esse magis veras conclusione probatur ex eo quod va-
[illegible] non est plus de veritate quam alia
[illegible] quod veritas vel esse verum consistit in
quodam indivisibili quia sic dicebatur quod
cito [illegible] aliquid [illegible] desinit esse vera et
non est minus vera quam erat [illegible] quod
tunc non est vera quod tamen oportet si esset minus
vera prius quod postea quia posita premissa
suo [illegible] ¶ 3o arguitur non oportet premissas esse
magis necessarias quod sit [illegible] quod
[illegible] non est aliquid [illegible] ita quod cito [illegible]
aliquid [illegible] tunc non est necessaria [illegible] ad
illas duas conclusiones est ymaginandum
sicut ymaginatur de distinctione graduum
summi calidi. Verum quod cito [illegible] calidi
in summo advenit aliquis gradus frigidi tunc
id desinit esse summum [illegible] ymaginandum
est in proposito. ¶ Ista [illegible] conclusio
posita est contra aliquos qui dicunt quod
in demonstratione oportet magis credere premis-
sas quam conclusioni ita et oportet premissas esse magis
veras et magis necessarias quam conclusionem

¶ Ad rationes ad primam conceditur quod non est necessarium
simpliciter secundum credulitatem premissarum vel conclusionis necessi-
tatis necessarium est ex conditione secundum credulitatem premissarum
videlicet subiecta conditione si demonstratio secundum credulitatem
premissas. ¶ Ad 2am nego quod quamvis caritas
sit summa licet quelibet caritas sit sine [illegible] et sine
admixtione sui contrarii verum possibile est esse
duo summa et unum intensius alio et tamen utrumque
eorum esse sine admixtione sui contrarii quia
non est ei contrarium [illegible] sicut ymaginandum
est in proposito quod licet non sit per admixtionem
[illegible] contrarii sui tamen [illegible] quod una
est summa quam nulli caritati est ad admixtionem
[illegible] sit [illegible] ¶ Ad 3am patet quod
[illegible] illata [illegible] quod adequale [illegible]
non est equalis credulitas de [illegible] sit
[illegible] ¶ Ad 4am dico quod non est
possibile aliquid credere [illegible] et quamvis dubitare
[illegible] veritatem [illegible] sicut dico
quod non est possibile credulitatem [illegible] credulitas pre-
missarum sit [illegible] remitti videlicet quod quando cre-
dulitas conclusionis deperdit [illegible]
quod tunc et credulitas [illegible] deperdet unum
[illegible] credulitas conclusionis [illegible]
[illegible] deperditur unus gradus credu-
litatis premissarum [illegible] si in premissis credu-
litas [illegible] sit [illegible] credulitas
premissarum sit tanta [illegible] credulitas conclusionis
[illegible] credulitas [illegible] est
deperdita quod tunc est tota credulitas conclusionis
sit deperdita et sic non stabit [illegible] illata
[illegible] est quod tunc credatur [illegible] et
non credatur [illegible] credulitas que est de-
perdita sit credulitas conclusionis et ymaginandum
est [illegible] sit de lumine et corpore lucido. ¶
Verum clarum est quod lux corporis lucidi est [illegible]
quod sit luminis in medio productum a corpore
lucido et non est possibile lumen totaliter deper-
di absque totali deperditione lucis corporis
lucidi manente in medio [illegible] sequitur
esse possibile quod aliquid esset lucidum [illegible]
[illegible] dispositio sufficiens [illegible]
tamen non produceret aliquod lumen [illegible]
quantum dico quod [illegible]

credulitatem sed quod est ita verissima consistit consilis
tenenti opinionem. Contra quod quarto est scientifica
ea licet aliqua accedat quod est opinio non quantumcumque
illius quae sunt dubitanda propterea sit argumen
tatio nec dimittatur in uno magis quam de
veniret adequatam eorum ad veritatem ipsius
quod convenit credulitas quae est opinio in se
in sua ratione propter magis fiet credulitas quam
scientia. ¶ Ad secundum concedo quod possibile est quod nota
ta conclusio propter quid ita est sicut sequitur quod sciatur
notitia praemissarum propter quas prima quaestio est demonstrat
demonstratione propter quid ita est. ¶ Ad aliud dico
quod prima bene probat quod non praemissarum indemonstrabi
lium est comparabilis notitia conclusionis secundum aliquam
ita mensuram proportionem praemissarum indemon
strabilium extra notitiam conclusionis cum sit tam
bene stat quod conclusionis notitia sunt comparabiles non
tamen secundum aliquam certam proportionem et mensuram. ¶ Ad
ultimum concedo quod conclusionis dicitur propter praemissae sciri
non quod notitia conclusionis sit actu sed quod secundum notitiam
scientia tamen per causam in propositionem reservatur et ad
notitiam conclusionis et cetera patet et cetera.

Quaestio Decima Sexta

Utrum demonstratio circularis sit possibilis et ar
guitur quod sic non possibile est quod effectus demon
stretur per causam et econverso causa per effectum ergo demonstratio
circularis est possibilis quia non antecedens nam causa et effectus
sunt priora ordine ad invicem et causa est no
tior effectu et econverso effectus est notior causa ergo
etiam sunt demonstrari per aliud et econverso antecedens probatur
antecedens per philosophorum ubi ipse vult quod sunt
notiores quoad nos. ¶ Secundo, sunt sibi invicem
tamen utrumque probatur et secundo Physicorum ubi dicit sanitas
est causa ambulationis nam propter sanitatem ambulamus
et sit ambulatio est causa sanitatis quia per ambula
tionem sanitas consistit et ergo sit eadem causa in
[illegible] est causa et effectus sed quod effectus est notior
quoad nos sua causa et econverso est notior suo
effectu sed tamen quod ideo possibile demonstrari per eam
[illegible] quod est causa demonstratione propter quid
[illegible] est circularis videlicet quod propter demonstrationem
[illegible] prima in equo demonstrationem primum
[illegible] Physicorum demonstratur

¶ [illegible]

primum motorem esse perpetuum per primum motoris de
[illegible] immutabilitatem primi motoris demonstrat
primum motorem esse eternum et ita ipse vi
debatur demonstrare circulariter quod non fecisset
nisi demonstratio circularis fuisset possibilis.
¶ Ad oppositum sunt circularis est possibilis quod de
monstratio circularis est possibilis antecedens patet per Aristotelem
secundo Posteriorum quia primo sunt quod sunt circulares et possibilis
in demonstrationibus nec reducat sicut in demonstra
tionibus [illegible] propositionum non praedicti quod reducat
quod sit in demonstrationibus oportet procedere ex notioribus
ita et reducat nisi sint convertibiles
per conclusionem non reducat et accipere tales
praemissas quod componat propositionem de quo sic
non fiunt nisi sint notiores consequentie
quare non possibile est quod aliqua conclusio prius demonstretur
per aliquas praemissas et postea eadem conclusio demonstretur
per alias praemissas tandem quod prima conclusio sciat
notior quam sit praemissa per quas prius demonstratur
sed sic patet quod conclusio sit demonstrari aliqua per
missarum quas prius eadem conclusione demonstrabat
et hoc est circularis demonstratio et ita propositio sit in
[illegible] ¶ In oppositum est Aristoteles in primo Posteriorum ubi probat
ex intentione quod non contingit circulo demonstrare
contra illos qui dicebant omnia posse circulo de
monstrari propter quod propter consuetudinem quod non contingit
esse notitiam ignotorum in eadem quod tamen oportet
si contingeret circulo demonstrare. ¶ In ista quaestione
procedendum est de expositionibus quorundam
terminorum respondendum sunt quaestio. ¶ Primum ad primum
sciendum primo quod demonstratio circularis non est de
sumpta simpliciter sed aggregata ex pluribus proces
sibus in quibus demonstratur aliqua conclusio
et sic secundo eadem conclusio assumitur ad inferen
dum aliquas praemissas per quas prima conclusio demon
strabatur in primo processu et sic demon
stratio in proposito de syllogismo circulari quod non est unus
simpliciter syllogismus sed est duo in quibus primo concluditur
aliqua conclusio et secundo postea eadem cum alia pre
missa concluditur alia praemissa et hic
illorum syllogismorum vocetur circularis sed non
est nisi in similitudine ad primum. ¶ Secundo videndum
demonstrationem quid dicitur propter quod quia est demonstratio
propter quid est quae demonstrat [illegible]
[illegible]

illius quod adhuc intellectum prius po-
situm et una que scilicet quod esse ita sit
sicut premissis est causa huius quod ita est sicut ponitur
in conclusione ¶ [illegible] demonstratio que est demo-
strativa quod ita est sicut [illegible] vel premisse
sunt effectus [illegible] ad intellectum quod
esse ita sit sicut quod est causa ita esse sicut per
premissas ¶ Exemplum primi sicut est demonstratio
qua demonstratur luna eclipsari
propter interpositionem terre inter solem et lunam illu-
minatam [illegible] a sole ¶ Exemplum
secundi sicut est demonstratio qua demonstratur ter-
ra esse interpositam inter solem et lunam
propter hoc quod eclypsatur // 2o sciendum quod duplex est
demonstratio propter quid quedam potissima quedam non
potissima / potissima est que dat causam
sufficientem et convertibilem cum effectu / non
potissima est que dat causam remotam et non con-
vertibilem nec adequatam [illegible]
[illegible] ¶ 3o notandum quod sicut duplex
est demonstratio propter quid et quia ita duplex est notitia
scilicet propter quid qua generatur scientia in nobis
et que generatur in nobis per demonstrationem propter quid
et notitia quia generatur in nobis scientia que generatur
in nobis per demonstrationem quia etc. // Quarto no-
tandum quod [illegible] quia causa [illegible]
in materia forma efficiens et finis in
[illegible] aliquas causas
sibi invicem esse causas sicut dicebatur sa-
nitas est causa ambulationis finalis
et [illegible] ¶ Ex
ad 2m sit quarta conclusio quod demonstratio circu-
laris possibilis est [illegible] genus de-
monstrationis videlicet sic quod ex premisse demo-
strent conclusionem ex qua conclusione [illegible]
[illegible] et eadem quod demonstret ex qua illas
premissas et assumit alia ad demon-
strandum [illegible] possibile quod ex premisse
demonstrent [illegible] demonstratione quia et
eadem quod assumpta ad demonstrandum
ex premissarum demonstratione propter quid [illegible]
non possibile est quod sit ex qua demonstratio
ex qua premisse sit [illegible] admittitur

[illegible] quod effectus notior est quoad nos
sua causa [illegible] possibile
est quod eadem quod assumitur ad demonstrandum
ex premissis videlicet in alio genere demonstrationis
ut exigit [illegible] quod [illegible] est notior et ignotior
[illegible] eidem saltem in eodem genere notitie [illegible]
sic causa sunt notiores [illegible] effectus
[illegible] stat quod effectus est notior [illegible]
[illegible] ¶ 5a conclusio demonstra-
tio circularis possibilis [illegible] premisse et [illegible]
[illegible]
[illegible] possibile est quod [illegible] sunt sibi invicem causa
ut dicebatur de ambulatione et sanitate possibile
est quod demonstretur ambulatio demonstratione
propter quid [illegible] finalis et quod sanitas de-
monstretur per ambulationem demonstratione circular-
[illegible] possit absque variatione [illegible] premissarum
[illegible] adequandum [illegible] plures ad [illegible]
demonstrationes [illegible] que fuit posita [illegible]
[illegible] ¶ 6a conclusio impossibile est circular-
[illegible] absque variatione [illegible] premissarum [illegible]
[illegible] non plures demonstrationes [illegible]
[illegible]
[illegible] posite [illegible] videlicet quod idem est no-
[illegible] ignotius sibi ipsi [illegible]
[illegible] ¶ Rationes sunt in principio [illegible]
probat quod demonstratio circularis [illegible] possi-
[illegible] ratio [illegible] demonstrationis [illegible]
[illegible] probat quod demonstratio circularis [illegible]
sit possibilis [illegible] que sunt
plures demonstrationes [illegible] premis-
[illegible] sit notior et assumatur ad demonstrandum
[illegible] premissarum etc. patet etc.

Questio Decima Septima

Utrum omnis demonstratio sit ex necessariis per-
petuis et incorruptibilibus [illegible]
non omnis demonstratio est ex necessariis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

non esse quam aliquid aliud propositio potest non esse et necessario propositio est perpetua vel incorruptibilis. ¶ Secundo sic [illegible] de rebus corruptibilibus non perpetuis vel necessariis perpetuis, ergo non oportet omnes demonstrationes esse ex necessariis perpetuis et cetera. Antecedens patet quia scientie sunt de lignis lapidibus plumis et talibus [illegible] que omnia sunt corruptibilia, quia patet quia propositiones forte ex terminis significantibus propositiones [illegible] rebus non possunt necessarie et perpetue, non omnis demonstratio est ex necessariis et perpetuis vel incorruptibilibus. ¶ Tertio sequitur quod ex multis propositionibus possent fieri demonstrationes non cum forte de deo [illegible] quia est [illegible] nam ex multis propositionibus sunt demonstrationes quarum veritatem ex terminis propositionibus formatis ab aliis rebus a deo non videtur esse necessaria propter hoc quod res deo [illegible] sint non sunt necessarie. ¶ Quarto sequitur quod ista propositio tangibilis est [illegible] non possit esse demonstrata [illegible] patet ex eo quod ipsa est demonstrata in geometria patet ex eo quod ista propositio non est necessaria ex eo quod non potest esse sed propositio impossibile est quod nunquam sit tangibilis triangulus [illegible] est falsa. Ultimo est advertendum vel patet omnes demonstrationes esse ex perpetuis necessariis et incorruptibilibus et ex sanam [illegible] perpetuorum necessariorum et incorruptibilium. ¶ Ultima esse [illegible] pro ponenda sunt notabilia. Secundo quibus [illegible] ad primum sit prima propositio quod omnis demonstratio [illegible] ¶ [illegible] est scientia facies scire. Secunda propositio nihil scitur propter nisi verum [illegible] et cetera scire propter assentire [illegible] nisi verum [illegible] propositio non [illegible] quomodo sunt possibiliter necessario [illegible] ¶ Tertia propositio quod propositio non dicitur necessaria ex eo quod non possit esse falsa sicut ista propositio est necessaria ex eo quod ista propositio potest non esse et sic [illegible] quia sit necessaria deus est et tamen ista est [illegible] non est sic non [illegible] perpetua vel incorruptibilis. ¶ Quarta propositio propositio non dicitur necessaria ex eo quod [illegible] semper esse vera sicut ista non [illegible] dicitur necessaria [illegible] quod [illegible] ¶ Quinta propositio propositio non dicitur necessaria ex eo quod sit sic [illegible] quod quandocumque formatur ipsa [illegible] formaliter patet sicut ista propositio est propositio sive sit [illegible] quandocumque [illegible] ista est vera sicut ista aliqua propositio [illegible] tamen non est necessaria

nulla tamen omnium quam [illegible] contradictoria cuius ipsa propositio vel ista contradictoria sit vel ista propositio est [illegible] non ista propositio est vera [illegible] et quod non sit impossibilis [illegible] valde possibilia. ¶ Sexta propositio ista dicitur necessaria ex eo quod quotiescumque formatur vera est ex conditione sit esse sicut per ea significatur. Et ideo si sit affirmativa de presenti vel necesse sit sic fuisse sicut per ea significatur si sit affirmativa de preterito vel necesse sit sic fore sicut per ea significatur si sit affirmativa de futuro vel necesse sit quod sic possit esse sicut per ea significatur si sit affirmativa de possibili vel impossibile sit sic esse sicut eius contradictoria significat si sit negativa de presenti vel impossibile sit sic fuisse sicut eius contradictoria significat si sit negativa de preterito vel impossibile sit sic fore sicut eius contradictoria significat si sit negativa de futuro vel impossibile sitque sit possibile esse sicut eius contradictoria significat si sit negativa de possibili propter eandem causam propositio dicitur perpetua et incorruptibilis. ¶ Septima propositio quamvis non dicitur necessaria perpetua vel incorruptibilis ex eo quod non potest non esse incorruptibilis ex eo quod quotiescumque formatur aliqua propositio ex eo vel sibi similis ipsa significatio accepta non desinit vero esse vel adiacere et sic ista propositio quamvis est sic deus veterata sua significatio quam dicitur necessaria perpetua et incorruptibilis ita quandocumque formatur ista propositio deus est vel aliqua propositio de qua est similis ipsa est vera et affirmativa et sic patet ex eo [illegible] in dicitur ista ista aliter esse perpetua et incorruptibilia / similiter autem corruptibilia. Ultimo notandum quod necessitas et perpetuitas non attribuuntur propositionibus et terminis propter [illegible] secundum quod quidam [illegible] similiter non necessarium in sua significatione quod [illegible] sunt et [illegible] non esse et cum rei veritate solus deus est necessarius [illegible] ad [illegible] sit quod propositio ista addit quod aliqua propositio [illegible] demonstrationum sunt tangibilis sine tamen quod requiritur quod sit necessaria [illegible] propositionum omnis demonstratio est [illegible] faciens scire sed nihil facit scire propter nisi verum [illegible] demonstrationis [illegible] quia [illegible] [illegible] quod nihil scitur nisi verum [illegible]

sed premisse demonstrationis faciunt scire ergo oportet quod premisse prius faciunt scire quam conclusio [illegible] demonstratur in quantum nota est, sed ultra premisse demonstrationis sunt scite ergo sunt necessarie [illegible] et consequens quod sciret necessarium sequitur ex impossibili et contingenti [illegible] necessarium non potest esse scitum per impossibile vel contingens, cum ergo quod demonstrationis necesse fiat scita oportet premissas demonstrationis esse necessarias. ¶ Ex isto sequitur quod nulla propositio de [illegible] affirmativa [illegible] possibile est [illegible] potest esse [illegible] premissa demonstrationis patet sic exemplo quod nulla talis est necessaria [illegible] sicut ista tonitruus est sonus factus in nubibus, eclipsis lune est defectus illuminationis lune [illegible] cum quelibet illarum est contingens et non necessaria non potest ingredi demonstrationem [illegible] tonitruum [illegible] qui non est [illegible] ¶ [illegible] illo tamen non obstante necesse propositiones [illegible] composite ex eisdem terminis ex quibus tales componuntur possunt esse premisse vel conclusiones demonstrationis patet sic exemplo quia ex eisdem terminis possunt componi propositiones [illegible] necessarie [illegible] ex eisdem terminis ex quibus [illegible] composita est tonitruus est sonus factus in nubibus et talis est necessaria [illegible] propositio [illegible] scilicet de tonitruo quod non est. ¶ [illegible] de rebus corruptibilibus non possunt fieri scientie [illegible] propositiones [illegible] patet ex eo quod [illegible] propositiones [illegible] de rebus [illegible] non necessarie [illegible] propositiones [illegible] non [illegible] sunt [illegible] demonstrabiles.
¶ [illegible] de rebus corruptibilibus potest haberi scientia per propositiones [illegible] de eis formatas et de eisdem terminis ex quibus formantur tales propositiones contingentes et non necessarie patet sic exemplo quia ex eisdem terminis possunt formari propositiones conditionales necessarie sicut dictum [illegible] ¶ [illegible] de rebus omnino incorruptibilibus [illegible] est scientia tamen [illegible] propositiones [illegible] depositi [illegible] propositiones

conditionales ex eisdem terminis formatis patet sic quia utraque formata [illegible] propositiones necessarie [illegible] tonitruus est [illegible] scilicet [illegible] propositio tonitruus est [illegible] que est [illegible] depositi [illegible] scilicet [illegible] si tonitruus tonitruus est sonus factus in nubibus [illegible] scilicet [illegible] est [illegible] si [illegible] est [illegible] ¶ [illegible] ad [illegible] quod propositiones conditionales sciantur non requiritur necessitas perpetuitas et incorruptibilitas terminorum ex quibus formantur [illegible] necessitas perpetuitas et incorruptibilitas [illegible] attribuitur [illegible] patet exemplo quia [illegible] quod propositiones conditionales sunt necessarie non requiritur quod termini ex quibus componuntur [illegible] sufficit quod [illegible] non posset esse [illegible] ad intellectum quod non potest sic esse sicut [illegible] ita sit sicut [illegible] ¶ [illegible] ad [illegible] quod propositiones [illegible] depositi sciantur requiritur necessitas perpetuitas et incorruptibilitas terminorum ex quibus componuntur patet sic exemplo quod tales non possunt esse vere vel necessarie nisi [illegible] si formentur [illegible] exemplo [illegible] opinio quod [illegible] cogitur concedere quod [illegible] propositio [illegible] depositi [illegible] demonstrationis [illegible] est [illegible] sunt [illegible] fuerunt exponendo sic [illegible] est vel fuit vel erit [illegible] modus non [illegible] ad [illegible] ad [illegible] demonstrationem non esse [illegible] et corruptibilis [illegible] propositiones [illegible] necessitatem [illegible] conclusio [illegible] contingens [illegible] necessitas perpetuitas et corruptibilitas attribuitur propositionibus [illegible] ad omnem demonstrationem requiritur necessitas [illegible] requiritur necessitas [illegible] non sit [illegible] ¶ [illegible] quod non obstante [illegible]

corruptibilibus potest esse scientia respectu partis propositionis
necessarias conditionales licet non in esse realia
depurari possite quorum tamen propositione speculant
ex rebus corruptibilibus. Ad 3am negatur quia
sunt de rebus corruptibilibus non potest for-
mari propositiones que semper possunt propositiones
necessarie conditionales et circa illas est scientia. Ad
ultimam licet quia quando 1a tangitur et cetera non esse
demonstrabilis nec sensibilis tamen non est necessaria si
contingens sit licet 1a est et necessaria si triangulus
est triangulus habet 3es angulos equales duobus rectis.

Questio Decima Octava

Utrum diffinitio recipiatur pro diffinitionis parte preter
de diffinito. Arguitur primo quod non de diffinitione
non si sit sequitur quod hec hec esset parte
vera non batum est borealis non repletus
corporis quia tamen exemplo regit diffinitio parte
de diffinito stabat que patet exemplis quantum
predicata propositio esset vera quod sunt quamlibet
exemplis per omnes propositio parte est necessaria falsus que
patet quod hec propositio est falsa tamen sit affirmativa cuius
subiectum pro nullo supponit. Arguitur de illis terminis
est cognitionibus in nubibus et eclipsis est de
speciebus similibus apole [illegible] in [illegible] illis
partem diffinito de suo diffinito et cetera
non causa est parte quod nulla illarum est necessaria.
2o arguitur dicta homo est albus volens nasi
aqua potentia omnibus [illegible] destinet hec non
esset vera homo est albus volens et ergo non esset
parte non obstante tamen quod ibi diffinitio predicatur
de suo diffinito. 3o patet de pluribus diffi-
nitionibus quod non quamlibet dicitur parte de suo di-
ffinito non semper ponitur in diffinitione
tamen obliquum et syncategorema non syncategorema
non potest subici nec predicari propositionibus genero
potest predicari parte de diffinito sicut vero
[illegible] exemplo quod obliquus casus non potest esse subiecta
[illegible] affirmativa sicut videtur parte artis. Propter
[illegible] videtur dicere quoniam obliqui
[illegible] nomina apud logicos
[illegible] quod est parte diffinitionis recipiendo
[illegible] diffinito puta de parte

non pro se non potest predicari parte de suo toto nam si
est dicere pes est homo sed homo est parte
ut patet predicari diffinitione dicta aliqua veritas
quod sunt [illegible] sed sic non est [illegible] et dicta
esset parte propria et ex quo est parte predicari quod dicta
quod est parte diffinitionis non predicatur de diffinito
parte et cetera nam propositio affirmativa in qua predicatur
genus de sua specie est falsa sit 1a homo est
genus non quamlibet parte diffinitionibus et cetera quia tamen arguitur
non propositio affirmativa exemplo dicitur quod idem genus
subiectum et predicato species pro quo sit idem sed licet
sit plura quod sit idem homo quod sunt
eadem homo et cetera ergo quod predicatur de [illegible] dicta
falsa [illegible] quod vera exemplo quod unitatis hominis
que dependent ex dependentie hominis [illegible]
propria [illegible] dependent exemplo dependent
hominis [illegible] conveniunt si hoc esset vera se-
queretur quod hec esset parte homo non est [illegible]
est [illegible] exemplo quod non est necessaria quia
patet exemplo quod non quamlibet terminus potest predicari de alio
solitarie et cetera quod predicatur est parte diffinitionis
illius quod subicitur. Ad 2o patet quatenus quilibet
terminus potest de alio parte contingens [illegible] non
terminus patet de alio necessario. Ergo nec terminus patet de
alio parte quia tamen exemplo quod idem est necessario
parte. Arguitur patet de parte quod quilibet terminus contingens patet
de alio contingenter patet ergo non necessario
aut dicitur quod parte debet capi solitarie
scilicet quod quilibet terminus possit predicari de alio parte quod
concludens negatur quia tamen non quilibet terminus potest
predicari de alio solitarie. Ad 3m est concedens
non primo vel deviat dominus concedi parte
dicit omnis pro diffinitione recipiatur parte diffinitionis
parte in primo dicendi predicari de diffinito
in qua propositione videtur est verum aliqua parte
parte dicitur predicari de suo subiecto et respondetur
dicitur est concessum. Ad [illegible] sit genus
primo 1a quod parte non dicitur parte predicari de ali-
quo subiecto [illegible] quod parte de [illegible] soli-
tarie predicatur patet quod [illegible] quod [illegible]
predicatur parte [illegible]
[illegible]

homo qua(m) (?) p(otes)t q(uod) i(n) illa homo e(st)
ti(?)ens (?) p(ro)p(ter) (com)positale de (?)
h(oc) sit i(n) a(?) hoc e(st) al(?) (?) a(?) p(ote)st
(com)positale de (?) ¶ Q(uod) 2a ut p(ri)m(u)m d(icitu)r
p(ri)m(u)m p(ro)p(ter) de a(li)q(u)o (?) exe(m)pl(um) q(uo)d (?) sit
t(ame)n sim(ilite)r p(re)dicat(?) de eo (?) q(uod) (?)
(?) sic p(ro)p(ter) (?) q(uod) p(ro)p(ter) d(icitu)r taliter
p(er) (?) (?) (?) (?) ita p(ri)(?) p(ro)p(ter)
de (?) h(oc) sic (?) al(?) (?) neut(ru)m (?)
e(st) suffi(ciens) t(ame)n sim(ilite)r i(n) p(re)dicat(?) (?) de
aliq(u)o (?) (?) (?) q(uo)d sufficit (?) (?)
¶ Q(uod) 3a p(ri)m(u)m (?) d(icitu)r p(ri)m(u)m p(ro)p(ter) de aliquo
(?) (?) q(uod) (?) sit a(li)qua t(ame)n que
requirat ad p(ro)duc(?) (?) de a(li)quo
(?) (?) (?) (?) (?) p(ro)p(ter) (?) requir(?) a(li)q(u)a
(?) ap(?) (?) (?) (?) (?) (?)
sic (?) (?) (?) (?) ipse (?)
(?) (?) ¶ Q(uod) (?) (?) p(ri)m(u)m d(icitu)r p(ri)m(u)m
de a(li)q(u)o (?) (?) p(ro)p(ter) (?) illa (?) d(icitu)r
p(ro)p(ter) (?) i(n) q(u)a (?) (?) p(ri)m(u)m (?) (?)
q(uod) (?) p(ri)m(u)m p(er) de eo (?) ¶ Q(uod) 4a
(?) no(n) d(icitu)r p(ro)p(ter) (?) (?) q(uod) ip(s)a (?)
(?) (com)positale (?) sic (?) (?) (?)
(?) (?) p(ro)p(ter) h(oc) e(st) (?) (?) ip(s)a p(ote)st (?)
(com)positale (?) (?) q(uod) no(n) p(ote)st e(ss)e (com)positale
(?) (?) q(uod) no(n) p(ote)st e(ss)e p(ro)p(ter) (?) (?)
(?) sic (?) p(ri)m(u)m (?) p(ro)p(ter) p(ri)(?) de eo
(?) h(oc) (?) ¶ Q(uod) 5a (?) no(n) d(icitu)r
p(ro)p(ter) (?) exe(m)pl(um) q(uod) sit t(ame)n sue (?)
exe(m)pl(um) ex q(u)o (?) no(n) e(st) aliq(u)a ad
(?) (?) (?) (?) e(st) (?) q(uod) (?) (?)
(?) (?) q(uod) n(on) (?) sit p(ro)p(ter) (?) t(ame)n n(on)
(?) sit t(ame)n sue sue (?) si (?)
q(uod) (?) sit (?) sit (?)
(?) (?) esset (?) (?)
de (?) (?) a(li)q(uo)d alia (?)
no(n) e(st) (?) illi(us) (?) q(uod) t(ame)n no(n) (?)
¶ Q(uod) (?) (?) no(n) d(icitu)r p(ro)p(ter) (?) exe(m)pl(um) q(uod)
sit e(st) sic (?) (?) (?) (?) que (?)
(?) (?) (?) (?) no(n) (?)
(?) (?) e(st) p(ro)p(ter) (?) p(er) q(uo)d (?)
(?) (?) (?) d(icitu)r p(ro)p(ter) (?) exe(m)pl(um) q(uod) ip(s)a

ex (com)posic(i)o(n)e suo(rum) t(er)mino(rum) debeat sibi quod
p(ote)st (?) (?) (?) (?) e(st) sic e(ss)e sic p(?)
ca(?) (?) (?) i(m)possibile sit e(ss)e sic ei(us) (?)
(?) (?) (?) d(icitu)r p(ro)p(ter) (?) (?) d(icitu)r p(ro)p(ter)
tali (?) exe(m)pl(um) q(uod) (?) de sua (?) debeat
sibi (?) (?) (?) de sua (?) sibi
determinat q(uod) e(st) (?) ita (?) d(icitu)r p(ro)p(ter)
(?) (?) ex (com)posic(i)o(n)e suo(rum) t(er)mino(rum) sibi debeat
q(uod) no(n) p(ote)st e(ss)e (?) (?) sit sic (?)
ip(s)a (?) (?) i(m)possibile e(st) sic e(ss)e sic sua
(?) sit ¶ (?) notandum q(uod) (?)
d(icitu)r p(ro)p(ter) (?) (?) p(ro)p(ter) (?) (?)
(?) (?) acceptio(n)e (?) (?) (?) (?)
mata de (?) (?) d(icitu)r p(ro)p(ter) (?)
(?) (?) (?) (?) t(ri)angulo (?) no(n) d(icitu)r
p(ro)p(ter) (?) e(st) al(?) (?) (?) (?)
(?) illa(rum) p(ri)mo e(ss)e (?) (?) pote
(?) (?) t(ri)anguli (?) alie (?)
(?) (?) (?) (?)
(?) esset (?) ¶ (?) (?) a(li)qua
(?) d(icitu)r p(ro)p(ter) (?) (?) (?) sic (?) q(uod)
ex eisdem t(er)minis ex q(ui)b(us) ip(s)a (com)po(?)
p(ote)st (com)poni una (?) (?) (?)
(?) e(st) (?) ita q(uod) (?) (?) (?)
(?) sub(?) (?) (?) (?)
(?) (?) (?) d(icitu)r p(ro)p(ter) (?) t(ri)angul(us) (?)
(?) (?) (?) (?) e(ss)e p(ro)p(ter) (?) (?)
ip(s)a no(n) sit (?) (?) ex (com)posic(i)o(n)e suo(rum) t(er)mino(rum)
(?) sibi determinat q(uod) ex eisde(m) t(er)minis p(ote)st
(com)poni una (?) (?) (?)
(?) si t(ri)angul(us) e(st) (?) (?)
de i(?) (?) e(st) (?) (?) si (?) e(st) (?) e(st) al(?) (?)
(?) i(?) (?) (?) (?)
e(st) (?) (?) (?) (?) (?) (?)
(?) (?) e(st) sic (?) e(st) p(ro)p(ter) (?)
h(oc) e(st) (?) (?) (?) (?) sit (?) si (?) (?)
(?) i(?) e(st) (?) (?) si h(oc) e(st) (?)
h(oc) (?) (?) q(uod) (?) p(ro)p(ter) (?) [illegible]
sic (?) (?) q(uod) ex eisde(m) t(er)minis [illegible]
ip(s)a (com)po(?) p(ote)st (com)poni (?) alia [illegible]
(?) (?) (?) [illegible]
(?) p(ri)m(u)m (?) (?) (?) [illegible] p(ro)p(ter) (?)

in veritate et eiusdem conditionalis talis propo-
sitionis quibus ¶ Aliter est notandum quod cum dicitur quod possibile
quod talis propositio quae sit dicitur possibile vera possit esse
vera contingit in variatum esse loco et non
est possibile vera sed conditionalis composita ex ei-
sdem terminis non propter hoc sit necessaria sed
in si variatum est variatum est loco non re-
pletus corpore et hoc habet sic dico quod
propositio dicitur possibile vera dupliciter uno modo
quia propositio ipsa possibile propositio dicitur esse vera quae
ex significatione suorum terminorum sibi determinat
quod nullo modo potest esse falsa et quod necesse est sic
esse sicut ipsa significat vel impossibile est sic esse secundum eius
significationem sit et tales dicuntur possibile vel deus
est sicut deus est ens et cetera si hoc est homo
est animal et cetera si angelus est et cetera et similes
nullo modo tales non sunt possibile vel equus
est animal et omnis est omnis et similes affirmative
de terminis [illegible] existentibus possibile
de [illegible] [illegible] corruptibilibus [illegible] non
existentibus propositiones de [illegible] corruptibilibus
non si propositio esset composita ex terminis non
[illegible] [illegible] corruptibilibus sed et incorrup-
tibilibus [illegible] esse vere possibile modo propositio dico sit
propter [illegible] [illegible] est ens et filius dei est
est ens [illegible] [illegible] illarum propositionum non
[illegible] [illegible] corruptibilibus sed et in-
corruptibilibus sed minus propositio dicitur propositio possibile
vera quae potest esse vera et tamen hoc sit [illegible]
quod licet ex significatione suorum terminorum sibi
determinet quod possit esse falsa tamen ex
significatione suorum terminorum sibi determinat quod condi-
tionalis composita ex eisdem terminis non possit
esse falsa [illegible] conditionalis talis propositio et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] talis
[illegible] [illegible] [illegible] hoc est [illegible] [illegible]
[illegible] ¶ [illegible] propositio dicitur [illegible] vera
[illegible] [illegible] omnis propositio dicitur [illegible]
[illegible] [illegible] et omnis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] potest esse falsa [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] talis quod [illegible]

suorum terminorum sibi non determinat quod conditionalis
composita propter hoc ex eisdem terminis sit necessaria
et cetera [illegible] sicut [illegible] hoc [illegible]
[illegible] [illegible] hoc sit necessaria si hoc
quod hoc sit [illegible] et tali modo [illegible] per
[illegible] hoc est [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] posita
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quo [illegible] [illegible] possibile vera [illegible] vel [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] equus non [illegible]
illa equus est animal non sit possibile vera [illegible]
dicitur possibile vera [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ¶ [illegible] sit [illegible] [illegible]
de sua [illegible] possibile [illegible] [illegible] omnis propositio in
qua [illegible] de sua [illegible] et possibile vera
[illegible] vel [illegible] ¶ [illegible] omnis [illegible] [illegible]
est possibilis de sua [illegible] [illegible] non omnis
propositio in qua [illegible] talis [illegible] [illegible] de sua
[illegible] est possibile vera [illegible] non [illegible] [illegible] ¶ [illegible]
[illegible] omnis [illegible] est possibilis de [illegible] in [illegible]
vel [illegible] possibile [illegible] ut [illegible] ¶ [illegible]
omnis [illegible] est possibilis de [illegible] [illegible] possibile [illegible]
[illegible] [illegible] non sequitur si [illegible] est [illegible]
est hoc [illegible] [illegible] sequitur si hoc [illegible] est
[illegible] [illegible] [illegible] est possibile vera [illegible] est [illegible] ¶
[illegible] [illegible] est possibilis de sua [illegible] [illegible]
[illegible] sit [illegible] [illegible] ¶ [illegible] omnis propositio
in qua [illegible] diffinitio [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sua diffinitio est possibile vera [illegible]
[illegible] [illegible] quod est ex eisdem terminis conditionalis
composita non [illegible] est necessaria [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sit in [illegible] [illegible] possibile [illegible]
[illegible] quod licet [illegible] sit falsa [illegible] et
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] conditionalis
est necessaria si [illegible] est [illegible] est omnis
[illegible] ¶ [illegible] non omnis diffinitio [illegible]
est possibilis [illegible] de diffinito [illegible] [illegible] quod
non omnis propositio in qua [illegible] diffinitio [illegible]
[illegible] de sua diffinitio est possibile vera [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible] non [illegible]
[illegible]

si tn debet aliquo dici pse ba ¶ q(uo)ga
omnib(us) ppo pse ba qr qdicta psefan
pz qr exco q cadem e ca dicanis
a(l)ncq ppois rslit sue qdicoie rio
qr hec e pse ba lso e al lso e pse
fa nasso e al ¶ 4o qr oib ppo
se fa qr ppor pse baz qr sic sup
cedens rio qr hec e pse fa lso qr
asinq hec e pse ba nullq lso e asinq
¶ 9o io ob dce ppoes pse dur depo
cendi pse ia go no pt ppii ppqr quo
badit nisi depdite nomus rqr reluxit
aqs cu dixit sol duos poes cedi
cedi pse pmus qn diffinicos ronius
ppo dr pse ba iqna pm no quotar
aq extiti adiacere sed rsi ro pme
ulre le depso cut dr pse ba si no cut
no dr pse ua ¶ bsna qo d e qali
quos qui dicunt geng eepbile pse
desua dict bu negabat illaz ee pse
vole e lso / rqt rleb pona lsez que
geq e ple desua dca pse sict lsso
al vole e al qr na rlib ppo e pse
ba salte roo sict pz qdict cu rlib
qdicol e necca si vole e vole e al
roqr lsr oib pro a(l)nq deaqo nl e
pse ba nl pactiub / s actiue e ple
desua dca nl pse nl pactiub / sic pse
ged ppoim / si pactius q cia aliqu geq
e depito sbe sict hic vole e al ¶ s
rle no ptr pactiub sicut bolunt
po phisicaux nl dixit q vo e nlli
dic rqs itellexit psir pz idem ¶ 20
ae sict exoib no ser nisi cuius
expoibus pse vib no ser nisi
ppo pse ba / s no ita e q ia vole
e al ser expoibus pse bib r e
fe ba s no ita e q ia vole e al
ser expoibz pse bib r e pse ba
[illegible] pz audo sit i dcapti oib
[illegible] al oib ba e vbib qo quoda

lso e al vole qo vole e al pz exodict
q qh illaz e pse ba ¶ 3z q illa que
pillam deqna apmide sicant na
si hec eet ba nl pse pod nl roo no
pt dici pm na cut ptu puta ly al
eet diffinico nl pb diffinicoib sbe
s lsa q e vole s qr e sm quaz qr
rlib dr pmq mod dicedi pse nl stab
qut pz exco q ly vole e dca no
no dict no e diffinico aliu cui sict
pcessub i infinitu i dcab cu oib di
ffinicos dcat dai p geng r dr dz z si
dce eet diffio cut dce eet dcta r
ui infinitu / no pt r dici q i roo q
dicedi pse na cut oiz q sbm ptinet
ad diffinicoz ptt s hr e sm q addi
ffinicoz igus no oz nl sptat dca specia
ppius ¶ 1o sict se ht matia ad forma
sic se ht geng ad dcaz ppqim scandata
no e pbile pse de forma qo nl geng
e pbile de dca ¶ 1o due ptes cuius deto
tq una no ptur de alia s geq r dca
st due ptes eius toto qo una no pz
de alia q st ptes eiusde sbi nl lsr ppqis
¶ 4o azob ra metha negat ia vole
al s no negat ea ppqr q sit s qrclaz
e q e ba qr ur q negat ba ppqr sic q
no e pse ba vole e al mas ic vide
depoo dd pse cu ptu quoz aq
exiti adiatiue sbo s qr no e na
sict cut dico lso e al balet cu dice
lso e al vole amorle ppqr q ly vole
i cludat i se i ury tm nl al qo adeiq
diffinitoz rqr additi ista q vim alc eet
plud alia ¶ adi vocb ad pz dico q
ipa e i ppo dudi pse bz notadu q
poo dudi pse st aq gradus [illegible]
i quo st ppoco dca i quibz [illegible]
ptur de diffito r ppo diffinito [illegible]
nl dca de sua ppe ¶ [illegible]
ppuo ptes desuasse ps [illegible]

[illegible]

dico q̄ licz nec finis p̄ter dealiqo uerite tn̄ ipso tn̄ ē ucitia i qua ab fine p̄r de alio sicut ia p̄ba ē ergo.

Questio decima nona

Utrum passio sit p̄bilis de suo subiecto i p̄os demōstr. p̄se. [illegible]

[illegible]

non est ipse verba et propterea non est. Tertio probatur
sic: concluditur per ipsum quod ad unitatem ad non
requiritur quod subiectum et passio conveniant per eosdem.
Si autem dicatur quod ista passio non sit
distincta a suo subiecto, sicut non videtur, contra
quia non ista passio est tamquam quotatis
subiectum autem est tamquam absolutum, ut patet
et tamquam quotatis et passio et cuius subiectum
non sit... Quarto non dicitur [illegible] illa propositio
pertinet ad secundum modum dicendi per se, tamquam
subiectum pertinet ad diffinitionem passionis, sed
sic non est in proposito, verbi gratia tamquam homo
non pertinet ad diffinitionem huius visibile
quia patet non diffinitio visibile dicimus
visibile est aliquid quod potest videri, modo clarum
est quod in ea descriptione visibile non ponitur homo.
Quinto si sic esset verbi gratia tunc omnis passio
esset visibilis de suo subiecto; consequens falsum; probatur
consequentia: si enim sic, tunc proprie quia pater et
sunt iste passiones unum sicut et tamquam sunt
iste passiones lineares et omne et [illegible] omnis
numerus est par vel omnis est [illegible] et consimilia
non habentur, et philosophi negant illa. Modo
verum est quod sicut ibi ista passio potest
de suo subiecto, sic multo magis esset ne-
ganda si probaretur de eo verbi gratia, supposito quod
non videtur quod sit ipso per se verba in quantum
ista passio de suo subiecto. Sexto non dicitur
convenienter supponendo tamquam quod ista propositio de
esse in secundo modo dicendi per se, tamquam patet et
dicitur ad diffinitionem subiecti postquam [illegible] subiectum
quia pertinet sicut quando tamen modus
tamen non [illegible] aliquid aliter. Septimo
non est aliquis in propositio tamquam verbi gratia
quia ipso in qua ista passio pertinet de
suo subiecto sit in secundo modo dicendi per se verbi gratia
qui est in qua ipso tamquam subiectum pertinet
ad diffinitionem passionis et ideo addi ut patet
secundum hoc quod sit in suo secundo modo dicendi per
se quod est in proposito in qua ista
passio pertinet de suo subiecto [illegible] sit

homo sit visibilis nam in diffinitione non potest
[illegible] homo in per se [illegible] homines [illegible] aliquid
dicimus quod visibile est aliquid quod potest videri, dicitur
[illegible] ab [illegible] quia [illegible] aliquid est homo sit
in primo modo dicendi per se, et tamen [illegible] propositio subiectum
pertinet ad diffinitionem passionis ergo non omnis
in qua subiectum pertinet ad diffinitionem passionis est in
secundo modo dicendi per se; dicitur est quod [illegible] absolutus
[illegible] in [illegible] subiecta [illegible] quod subiectum et passio
non sit eiusdem [illegible] si tunc subiectum pertinet
ad diffinitionem passionis tunc non sic [illegible]
[illegible]. Aliter potest dici quod [illegible]
[illegible] quod [illegible] est [illegible] si subiectum pertinet
ad diffinitionem passionis ipsa est in secundo modo dicendi per se
[illegible] sic non est [illegible] aliquid [illegible] non est
[illegible] directa [illegible] indirecta [illegible] est [illegible]
de superiori [illegible] propositio videndum est quo
[illegible] subiectum et passio [illegible] illorum in pluribus
[illegible] est [illegible] et [illegible] [illegible]
subiectum et cuius ista passio [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] visitabilibus [illegible]
[illegible] absolutum et aliud quotatis vel
quorum unum est tamquam quotatis et aliud tamquam
quotatis [illegible] [illegible] [illegible]
absolutum vel unum quotatis [illegible] subiectum aliud
non quia est magis quotatis [illegible] passio
passio [illegible] in proposito [illegible] quod subiectum
est alterius absolutum ut [illegible] visibilis
[illegible] quia subiectum est [illegible] quotatis
sicut [illegible] motus est tempus verbi gratia
[illegible] quod [illegible] tempus est tamquam quotatis [illegible]
[illegible] motus est [illegible] quotatis [illegible]
[illegible] quod sic [illegible] est passio et
est tamquam motus [illegible] subiectum [illegible]
[illegible] est [illegible] quod [illegible]
dicitur ista passio [illegible] quod [illegible]
aliqua [illegible] quod ambo [illegible]
[illegible] quod sic [illegible] quod [illegible] passio [illegible]
quia quotatis [illegible] subiectum
[illegible] quod [illegible] passio sit [illegible]
[illegible] subiecto [illegible] [illegible] passio [illegible]

Ad 2am ap(er)ta(m) q(uia) nec ita sicut dicta ap(er)ta ap(p)ar
ec(iam) p(er) q(uo)d ... tunc ap(er)ta ... r(espondeo) dat
a(liqu)a connotatio(n)e ex(trinse)ca ... sicut
ip(s)a passio ... dicta ap(er)ta no(n) quot ex
... sicut ip(s)a passio ... quod(am)
... dicta(m) ... no(n) e(st) ex ...
... i(n)tra ... ei(us) p(ro)p(ter) ...
... req(ui)rit(ur) q(uod) ip(s)a passio sit quota ...
... ad iacet ... agre
... puta q(uod) ... ex ...
... no(n) ... ad ... ut ad ...
... [illegible] q(uin)to req(ui)rit(ur) q(uod) no(n) sit ...
de pluribus ... ab ...
... sit e(st) ... q(uod) lic(et)
ab uno ... ab alio ... est
sepa(ra)bilis ... de plu(ri)b(us) [illegible]o req(ui)rit(ur)
q(uod) sit ... r(espo)n(de)t(ur) dico
q(uod) ... tunc e(st) passio ... q(uod) no(n)
... sepa(ra)t(ur) ... sepa(ra)t(ur) ...
ad 2m sit ... disti(n)ctio q(uod) p(ro)bl(ema) ...
... de se ... vel
unu(m) ... p(ro)blematis ... at ...
... p(ro)blema ex(emplu)m p(rim)i ut ...
e(st) ... ho(mo) e(st) ... ho(mo) no(n) e(st) ... ex(emplu)m
2i ut ho(mo) e(st) risi(bilis) ho(mo) no(n) e(st) ...
p(atet) cu(m) q(uod) ... duob(us) ... r(espo)n(sio)
p(er)tinet ad ... ...
... ad ... aut ad ...
qualit(er) puta ad 3am ... [illegible]
... q(uo)d ... p(ate)t ad ...
... puta sit ... q(uod) ...
p(ate)t ... una ... tunc q(uo)d e(st)
ip(s)a ... sibi ... ei(us)
... sit ... e(st) 2m ad ...
de ... p(er)tinet ad 2m
modu(m) ... p(ro)pter ... q(uo)d ...
... ab ... q(uo)d ...
... [illegible] e(st) ab ... dicendi ...
... sit de 2o ... dicendi ...
... dico q(uod) ... [illegible]
... p(er)tinent ad ...
... q(uo)d ... ad 3am
... ip(s)a passio ...

... p(ro)pter ad 2m modu(m) dicendi
p(er) se ut ho(mo) e(st) risibilis ... sit
... r(espo)n(sio) ex ... sic
p(ate)t ... una ... ut si ho(mo) e(st) ho(mo) e(st) ...
Ad ... ad p(r)i(ma)m q(uan)do d(icitu)r ip(s)a passio
... sunt disti(n)cte ...
... disti(n)cti ...
... no(n) req(ui)rit(ur)
q(uod) ... sit ... q(uod)
... Ad 2am dico q(uod) ...
... ad 2m modu(m) ...
tunc ... q(uod) ...
... p(er)tinet ad diffinitio(n)em
... illius ho(mo) e(st) risi(bilis) no(n)
p(er)tinet ad diffi(nitio)nem ...
... vide Ad 3am ...
... q(uod) no(n) ...
... par dico q(uod) no(n) ... ip(s)a pa
ssio ... totu(m) ... par
vel impar ... linea ...
vel ... no(n) ... linea ...
vel ... Ad ... na
... negat illa(m) ... dico
q(uod) no(n) negat ea(m) ...
... q(uod) no(n) sit p(er) se ... no(n) e(st)
... Ad 4am dico q(uod) ...
... p(er) se 2o dicendi p(er) se ...
... ingredi q(uod) ... diffi(nitio)nem ... no(n) i(n)
tendit ad ... q(uod) ad diffi(nitio)nem ...
... ip(s)am ... tunc
e(st) ... ip(s)a passio
... sic p(atet) ...

Questio vicesima prima

Utru(m) sint duo modi dicendi p(er) se an
no(n) plures ... p(er) se ...
sit modi dicendi ...
... modi(s) ...
... 2o modo dicendi [illegible]

Modo quot modis dicitur unum oppositorum
tot modis dicitur reliquum primo topicorum
aug. pariter primo methaphisice ubi distingwit
[illegible] modos dividi possibile et patitur vg
est quod actus per desed 2q est quod solum
per dicatur 3q est quod actus per de
actione exemplum primi ut hoc est albus sem
[illegible] ut az [illegible] hoc exemplum [illegible] ut az
est differentia na az appont 2 ux 2
[illegible] modos possibile [illegible] vi quod non solum
sunt duo ¶ [illegible] duo sunt modi dividi pri
mus et duo sunt modi dividi [illegible]
non sunt [illegible] possibile [illegible] reliquum
et quod sunt plures modi quam duo ¶ [illegible] ar
[illegible] [illegible] na [illegible] na az
est [illegible] hoc est equus [illegible]
[illegible] est sine filio sunt possibile
[illegible] sunt [illegible] vi quod non sunt de
[illegible] modorum ¶ [illegible] na ia vile
aquo [illegible] modorum ¶ [illegible] na ia [illegible]
est hoc est possibile [illegible] sit [illegible]
ut [illegible] quod [illegible] ad quam est redu
cibile [illegible] hoc est [illegible] dividi possibile
modo [illegible] modus dividi possibile [illegible]
qua est [illegible] [illegible] [illegible] qua [illegible]
[illegible] ad [illegible] reducatur ut [illegible]
[illegible] debet [illegible] ad differentiam
[illegible] sit non est [illegible] hoc [illegible]
est ego ¶ [illegible] na ia [illegible] est hoc est possibile [illegible]
[illegible] non est [illegible] ut debet esse
differentia ut [illegible] quod non [illegible] na [illegible]
[illegible] esse differentia [illegible] differentiis [illegible]
[illegible] sit non est [illegible] est ego ut est
de [illegible] [illegible] ad quod est reducatur
[illegible] hoc est [illegible] ¶ [illegible] na ia hoc [illegible]
esse az est possibile [illegible] sit [illegible] non
est de aliquo illorum [illegible] modorum [illegible]
¶ [illegible] na ia est hoc est [illegible] visibile est possibile et
non de [illegible] ut [illegible] quod non vi [illegible] quae
[illegible] sit [illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] ad differentiam [illegible]
et [illegible] aliquod [illegible] ad [illegible] differentiam
[illegible] solum [illegible] ¶ [illegible] na ia
[illegible] vi esse possibile
[illegible] sit [illegible] non [illegible] esse

aliquo [illegible] modorum ¶ [illegible] arguitur [illegible] si az
volat [illegible] [illegible] ia vi esse possibile [illegible]
sit [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
ad aliquem [illegible] modorum ¶ [illegible] na ia [illegible]
sit sit ab aliquo vi esse possibile [illegible] sunt [illegible]
[illegible] adam fuit [illegible] ia [illegible]
et loco [illegible] ia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] plures [illegible]
non [illegible] ad aliquem [illegible] modorum ¶ [illegible]
[illegible] est az [illegible] [illegible] et alii expo
sitores [illegible] ponunt duos modos [illegible]
possibile et non plures ¶ [illegible] [illegible] hoc est nota
dum quod az [illegible] et alii expositores
[illegible] qui loquebantur de propositionibus [illegible] et non
[illegible] de propositionibus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] per de [illegible] ut [illegible] si az
volat az [illegible] ponas [illegible] ut [illegible]
[illegible] ¶ [illegible] notandum quod non [illegible]
de propositionibus modalibus ut [illegible] de ne
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible]
[illegible] ad tales [illegible] modales
[illegible] ¶ [illegible] non quod [illegible]
[illegible] ad [illegible] ut ad [illegible] ut [illegible]
[illegible] ¶ [illegible] quod [illegible] kata [illegible]
[illegible] quod [illegible] est [illegible]
non quod [illegible] dicebat ¶ [illegible] duo sunt modi
dividi possibile et non plures [illegible] pro equalitatem
[illegible] quo solemus [illegible] [illegible]
et non plura [illegible] [illegible] et non plura [illegible]
[illegible] hoc kata [illegible] et solum [illegible]
ad [illegible] [illegible] est [illegible]
bilis una [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] sit est [illegible] modus dividi possibile si [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] dicebatur sit est 2us modus dividi
possibile ¶ [illegible] [illegible] quod [illegible] hoc est [illegible]
hoc est equus na az [illegible] est [illegible] [illegible]
[illegible] modum dividi possibile [illegible]
est hoc [illegible] corpus [illegible]
[illegible] modum hoc est visibile [illegible]
de corpore et loco [illegible] ¶ [illegible] de propositionibus
modalibus [illegible] [illegible]

r[es]p[ec]tu p[er]tinet ad eu[n]dem p[re]dicamentu[m] tunc ob s[er]vi-
tutis mo[do] p[ro]p[ter] dicta s[ecundu]m la[tius] q[uo]d p[otes]t esse al[iud]
si aut[em] s[ecundu]m r[es]p[ec]tu[m] p[er]tinent ad diu[er]sa p[re]dica-
[menta] sic p[otes]t [illegible] p[ro]p[ter] sic h[abe]t q[uo]d p[otes]t
esse [illegible] s[ecundu]m modos ob i[ste] [illegible] p[er]tinet
ad [illegible] mo[do] [illegible] p[ro]p[ter] sic[ut] p[otes]t [illegible] q[uo]d
esse al[iud] e possibile q[uo]d [illegible] est [illegible]
[illegible] passiones [illegible] mo[do] p[ro]p[ter] dicebat[ur] illa
esse [illegible] Ad [illegible] ad p[ri]ma[m] [illegible] [illegible]
[illegible]

[illegible]

Questio vicesima secunda

Ut[rum] [illegible] p[ro]p[ri]e sit uetita [illegible]

[illegible]

corpus et vacuum vel ignis potest implius quam ego
non potest primum ex eo quod absurdum seque
retur aliqua corpora corpus esse vacuum quod tamen non esset
vacua secundum quod vacuum cum eadem sit capaci
tas corporis continentis eiusdem ut potest di
ci quod vacuum continet se implius quam corpus
ra hic autem amitteret falsitatem quia
supponendo omnes demonstrationes esse ex propositionibus p
se quod enim potest poni quod omnis demonstratio
est ex propositionibus necessariis ita quod arguit
sit omnis demonstratio est ex propositionibus necessariis
ergo omnis demonstratio ex propositionibus ver
corpus non si vacuum esset implius quam corpus
propterea non secundum corpus includeret vacuum tunc
in proposito autem amitteret falsitatem quia
ad absurditatem ad superius dicta autem non est
quod non videtur sit sic ut secundum primo dictum ¶ Tertia
questio primo videndum est de questione secundo videndum
autem utrum corpus dicitur corpus sit verum ergo etc.
ad primum oportet probare quod aliqua corpora sit vacua
vel quod necesse sit esse sicut predicatur secundum ut
quod excipiendum tamen est propositionibus verum
conditionalibus quod sit scilicet quod necesse est sit
esse sicut predicatur secundum || ergo prima sit vera quia
corpus ... autem deponi per se forte
deve corruptibile est vacua secundum ... non necesse
est sit esse sicut predicatur secundum ... consequentia
propositionis potest non esse ¶ Quarto ad istud propositio
necesse secundo potest forte deve corruptibile
... ante deponi patet quod de equivalentibus
possumus forte illa equivalentia est aliquod vacuum
secundo ex eo quod hoc est vacua si eque equivalentia
est aliquid sit de tangibilibus possunt forte ita
tangibilibus scilicet ... quia dicitur vacua secundo
quod hoc est vacua si tangibilis est etc. ¶ Ad
secundum non omnia corpora corpus est vacua probatio
non omnis est ... ut tale corpus sit
corpus equivalens est aliquid tangibile ...
et plures quod ... neutra ...
ut vacua probatio patet quod ... illorum est falsi
...

¶ Quo ergo omnibus corpus corpus verum est vacua accipiendo
vacuum secundo ad ipsum intellectum quod excipiendum
tamen etc. patet quia vacua corpus dicitur corpus vera quod
eo quod falsum determinat superficiem sit quod primum
non potest esse quamvis ipsum falsum sit ita descendo
corporibus corpus non est visibile superficiem descendentibus
et propter id eo quod corpus dicitur vacua secundo verum idem
corpus vera equivalens est aliquid quod descendens ... non potest
visibilis est quando in superficie eodem visibile de eo
dem falso propter hoc excipiendum tamen quod po
sitiva conditionalibus vacua secundum si equivalens est equivalens
est aliquid ¶ Quarto quia omnis corpora vacua est propter
quod in omni corpore vacua falsificata aliqua
falsum determinat sibi superficiem et existit corpus dicitur
corpus secundum si esset vacua tunc falsum deberet sibi
unum superficiem et propter id itaque vacua dicitur corpus generaliter
ergo finaliter quod omnia corpora corpus est vacua et omnis
vacua est corpus admittendum patet dictum ¶ Contra
ad secundum sit quarto patet ista non est corpus vel est
vacuum est decorum patet quia ista est decens
et corpus et est vacua et non est decorum quia
non omnis falsa est decens ¶ Ad secundum non est decens
et corpus et vacuum patet de illa lignum est colora
tum et tamen decorum quia omne lignum quod tunc
est fuit vel erit ipsum est fuit vel erit colora
tum et tamen predicata corpus non est vacua ullum
corpus patet quod ex eo quod non est vacuum quia
non est necesse sit esse sicut predicatur secundum propter hoc
quod hoc lignum potest esse et non esse et non possibile
est quod hoc lignum non omne lignum falsum pa
quia potest ergo non est necesse sit esse. Si
ipsa potest sit ut est vacua ¶ Quarto propter quod
omnia illa conditionalis descendente tamen propter
esse verum et vacuum secundum si de ligno est hoc
lignum est coloratum secundum sic est fuit quod aliqua
potest de ligno potest consimiliter absque
colore ut hoc implicat secundum sit non est
est aliquid ut decem tangibilis scilicet etc.
tertia potest si quod equivalens esset et non
aliquid potest potest si quod tangibile
... ¶ Quarto ...
... quod decorum non est ...
ad vacuum quod non sit ...

p3 p2ᵃ eiusdem articuli . sed sed contra quia decoi e superius ad demonstr. pse sed non ad p se simpliciter simpliciter possibilia quod solutio quia tota ad racioes ad pma dico omnes illas esse pse per se e per se per se secundo sed tamen demonstrationes non ... ad predicta ... q non sunt demonstr. ... secundum simpliciter ... vel in illo solutio patet ad racioes. ¶ Ad 3ᵃᵐ ia sed probat q ia eqq e al non sit necia p oo intellectum ipa e sed necia z oo sit p3 ... ¶ Ad 4ᵃᵐ dico q ... q racioes dr illaz non esse pse pur pse ... e tamen necessario sed pse tamen ... q ia signum e ... e ... pase ... ria ... e signum ... dur na ... p ... dicta tio mag quotes e possibilis ... non quotieus ... quotieus ... ¶ quia ... e ad ... dico q ... p pse ... pna ... esse ... patens ... na ... non intelligit aliud nisi q ia e patens ... pnato e pncipium ... nalim ... q adqr q aqua forma ... aqua materia ... e illaz materiaz ... fuisse pnata ... intellecta ... esse necia ad pductionem ... nalium ...

Questio vicesima secunda

Utrum 3ᵘˢ ᵉᵗ 4ᵘˢ modus pse quod pot aros ptineat ad demonstraciones ... q non ... ad demonstratio ... ptinet ... duo modi ... 3ᵘˢ ... 4ᵘˢ ¶ ... demonstratione non ... ut ponitur ... nisi premisse ... [illegible] ... vel ... dicendi pse ... vr ... 3ᵘˢ modus dicendi pse ... modus pse ... vr q 3ᵘˢ ᵉᵗ 4ᵘˢ modi ... ptinet ad demonstrationem ... [illegible] ... demonstr ... [illegible] ... ut ... ut septa ... [illegible] ... pse ... qm ... [illegible] ... non ptinet ad demonstr ...

¶ [illegible]

... si sit homo ... maxie ... causa premissarum q dur ... quibus ... non ... pse ... ... quibus nulla ... illarum ... quibus pse ... pmissarum ... et illata ... ¶ In oppositum e ars ... primo determinat de pmo et 2ᵒ modo pse ... e de 3ᵒ et de 4ᵒ modo ... de ... modis pse nisi ptinet ad demonstr. ¶ Et ... primo q 3ᵘˢ modus pse ptinet ad demonstrationem ... demonstraciones ... ut p3 ... sed ... non ... de 3ᵒ ... ad ... esse pse de 2ᵒ pse ... q demonstraciones ptinent ad 3ᵘᵐ modum pse ... ad demonstraciones ptinet ... 3ᵘˢ modus pse ... 4ᵘˢ modus pse sit ad demonstr. ptinet ... demonstr. ... pse ... quibus ... pmisse demonstr. ... modus pse ... 4ᵘˢ modus pse ptinet ad demonstrationem ... aqua notabilia ... ¶ ... e q dicit ... quid quotiens ... et quilibet ... non ... aliquid ... sic et ... ab ... sit homo ... actio sit ... quotiens ... illi ... quotat ... pide ... et ... quotat ... sibi ... dicitur de illo ... ¶ 2ᵒ ... q ... totali ... [illegible]

qm dur p acc r q̃da impacc ut pz
i ductiue de arismetica geometria
r alijs scijs s3 ia duo notabilia p
tinet ad d'im a'lis de 2os p'se
itat qui vocat' mo9 essendi r p'ci
pigi dupr' vno modo de reb9 y'ic
absolut' s'calibz ita q' p'sn t'glibz
vi' / q'pete 3o9 modus p'seit' p'cor
q' ipi id p'quo s'ssit' s'nt solitaie ab
ssi alia quo'todo / r postero' tum9 q'
notiuus q'petit mo9 passiuus r ioc'
xit a'ples q' s'bo e id q' v'e e s'tu
s'calis absolu9 no quot aliq' vlt
i d p q° s'ssit s3 sit no e destio quodo
2o pt intelligi q' tm q' q'sideramus
i absq'a s'cia tamq' s'bm dicam9
p'se r sibi queciat 3o9 mo9 p'scit' r q'
t'9 q'sideat9 i ia s'cia tamq' passio
dicat passiuus ee s'nt passiuus opp'o
3os p'seit' vn' vi3 id i iure a'ples
tu d' q' no dur de aliq° s'bo di
cunt p'se ee que no de s'bo dur
accidentia dico sit accid'o dici de s'bo
no p'ri de aliquo q' ne sit no d' de
s'bo s'it cum q'petet t'9 actu bz s3 acci
piedo dici de s'bo p' p'ri denominatiue
de aliq° s'bo s' passio de suo s'bo pz ¶
q'm ad 2m sit go p'a accido 3m mo
dum p'seit' dudo p'se s'nt solum
d' q'pete tum9 s'calibus tu 3o9
mo9 p'seit' p'tinet ad demonstracoz
pz s3 ex eo q' multi tmi s'cales nec
absolu' p'tinet ad demo' oz r una
vic ad demonstracoes q' sunt i ma
thematica q' q'sideat de entibz r m q'ecp
tis coro' q'dmo9 no e ad dice 3o9
mo9 p'scit' p'tinet ad demo' oz
q'ua aliqui s3 p'tiet ad demo' oz 3m
mo9 p'scit' ¶ q° 2a accido 3m mo
du s'nt p'ri ad accidens r tum9

s'calibus s3 s'ba vltimar' s'bar' que
no vltius dur de alijs substancijs
vltia i sui9 scijs quar' s' subiecta
3o9 modus p'scit' p'tinet ad omnes sa
encia demonstrata pz s3 ex eo q' ad
omnem sciam i demonstratam p'tinet
aliq' s'bm vltimu de q° dur omnes pa
ssiones q'sideate i illa s'cia r inq'si
deat' i ia s'cia de aliq° alio s'bo tamq'
de eius passione i'2 q° vi' quia tz ex
id q' tu9 e dic' idem 3m mod' p'scit'
p'tinet ad oz sciam demonstratam p'tinet
ec s'bm vltimum ¶ q° 3a p'st t'9
mo9 passiuus sibi opponit9 no oz
excludi absumendi scijs q' ad scias
no solum p'tinet s'ba tm vin r
passioes quibz passiobz attribut' mo9
passiuus opposita modo p'se s'nt att
ribut' s'bis vltis ¶ 4us modus tandi si
ne 4o9 mo9 p'scit' p'tinet ad demon
stracoz pz q' requirit' ad demonstracoz pon
ssi nec s3 ia no sufficientes p'usse ¶ q° r ti
s3 ti requirit' q' p'usse sit ce q'nus p'se
s' admittam p'9 ponam i vna q'one
sit 4o9 modus p'seit' p'tinet ad demonstra
coz sit go ex p'teibz pz q'oz esse tales
p'seit' quor' p'mi duo vocant' mo9
dicendi p'se r opponunt' p'oribz i quibz p'
ti p' de suo s'bo 3o9 aut modus vo
cat' mo9 essendi p'se r attribuit' tum9
4o9 aut vocat' mo9 causandi p'se r requirit
p'usse i ordine ad q° oz pz ex dict
q' dci mo9 p'seit' p'tinet ad demo
stracoz vide illi tunc quibz dci mo9
p'sei q'ueniunt p'tiet ad demonst
siet s' p'usse r 4titudo talit'
ad q'ne ¶ ad ioces ad p'm [illegible]
p'ditz autem a'ples [illegible]
q' p'mi duo modi p'tinet [illegible]
p'st tu no vat [illegible]
mo dos p'scit' s' 3m [illegible]

pertineat ad demonstrationem ¶ Ad 2am in demon
stratoribus etc. nego illa quoniam et ponit
illi termini quibus convenit 4us modus per se
quia primus competit primis duo modi et 2us sicut
patet ex expositione ¶ Ad 3am dico quod licet non
obstante quod 4us modus per se non com
petit substantiis id est terminis substantialibus sicut
sunt nomina substantie sepe tamen pertinet in terminis substantialibus
aliud etiam non est 4um modum per se
pertinere ad demonstrationem quamvis substantia que
intrat demonstrationem pertinet ad termi
norum per se sicut dictum fuit in exposi
tione ¶ Item substantia accidens perseitas substantialibus et
non per se substantiam subsistente et substantia per
capi possibilis ultimus sciatur et [illegible]
nedimus illius est una sicut termini substantiales
non sunt quantum tamen termini substantiales sunt ita
quoniam sit quod possibilis ultimis competunt licet
aliquando sunt quantitativa cum sunt unius quanti
qua eorum passiones et possunt dici substan
tie respectu suarum passionum sicut eis
per competere 4us modus per se ratione cuius
ipse dicitur pertinere ad demonstrationem et sciatur
demonstratam ¶ Ad 4am dico quamvis veniat
se sola sit per se tamen tamen premisse sunt
capte sunt bene tamen per se quoniam etc.

Questio vigesima tercia

Utrum omnis propositio vera quod ipsum sive ultimis
sit immediata simpliciter equiparans. Arguitur quod
quod sit propositio prima est immediata sed omnis
propositio ultimis sive verum quod ipsum est primum
ergo omnis talis propositio est immediata ad. patet
per Aristotelem dicentem quod id est primum et imme
diatum verum est et patet per eundem dicentem
[illegible] esse quod est dicuntur [illegible] ¶
[illegible] est id quod est aliquod immediatum
[illegible] quod non est aliquod ergo id quod
[illegible] aliud est immediatum sed
[illegible] est prior aliud sed
[illegible] id demonstrabile et [illegible]

quod ipsum et ultimis quod omnis propositio vera quod ipsum
sit immediata ¶ 2o nam reduplicatio
primum quod ipsum ut reduplicat immedia
tionem predicati ad subiectum vel reduplicat prioritatem
predicati ad subiectum tamen subiecto et convertibilitatem si dicitur
primum sicut patet ergo quod omnis propositio vera quod ipsum
sit immediata si non ergo verum tamen sed
quod illa non sit verum quod ipsum hec est aliqua que
est contra Lincolniensem qui illa hec est aliqua
dicit esse de eo verum quod ipsum ¶ In oppositum
arguitur nam ista omnis triangulus habet 3es
est de vero quod ipsum verum [illegible] sicut 3es
est immediata patet sicut quia tunc esset indemon
strabilis ¶ 2o omnis propositio immediata est per se
una medium demonstrativum sed non omnis propositio
vera quod ipsum est huiusmodi patet sicut ex eo quod
multe propositiones de vero quod ipsum sunt demonstra
biles ergo non omnis demonstratio de vero
quod ipsum est immediata ¶ 3o nam ista est immediata
hec est aliqua propositio quod hec sit propositio prima
et immediata sicut quia aliqua est tantum dicta propositio
non est de vero quod ipsum illorum sed quod sit imme
diata patet ex eo quia non aliquo termino me
dius intellectu terminorum hec est aliqua per quod concepti
aliqua possit demonstrari de homine ¶ In ista que
stione prima distinguitur 2o ponentur conclusiones 3o
ad primum sit prima distinctio quod propositio ultimis sive
de ultimis accipitur duobus modis uno modo pro illa propositione
cuius subiectum signo universali determinatur
ut accipitur in libro porphyrii 2o accipitur pro illa
propositione que dicitur per se et verum quod ipsum et
non solum de omni quod ad subiectum sed
et de omni quod ad ipsa et sic solum dici sic
huius ultimis quod requirit non solum universali
tas subiecti sed universalitas termini 2a
distinctio primum accipitur dupliciter uno modo
idem est quod immediatum et 2o primum per
carentia medii per quod possit [illegible]
[illegible] ¶ Alio modo primum idem [illegible]
[illegible]

ꝑmo q̄ mot̄ un̄ se ꝯtħ eiꝰ ꝑtem
s; qr̄ dr̄ moīn n̄o ꝑa oīa v̄naps
mot̄ ꝛ alia q̄esat ¶ dr̄m ad ꝛm sit
ꝑa qo q̄ ad ꝯpoz ꝛm q̄ ipm n̄o sit
q̄ sit decoīu ꝛ ꝑse ꝑ; qr̄ n̄a ꝛm
arl̄ez ꝛ syncomese decoīu n̄l ꝑse
ē ālia q̄ua sit ꝛm q̄ ipm n̄a ia
oīe yparchalez qr̄ z8 ē decoīu ꝛ
ꝑse ꝛ ꝑ n̄o ē decoīu q̄ ipm ex
ꝯ q̄ ꝑtn̄ n̄o ē q̄ntale cū sbo ex
illo sex q̄ cū dicim̄ aq̄ ꝯpoz ē
decm̄ q̄ ipm q̄ ia redupl̄icao ꝛm
q̄ n̄o redupl̄icat unitē ꝯptoz ꝛ tepoz
q̄oza n̄l ē dicta redupl̄icao redu
plicat imediaꝫ ꝑtn̄ ad sbm ꝑz n̄a
illa cāngulꝫ sit ꝛ ē decm̄ q̄ ipm
ꝛ ꝑ ꝑtn̄ n̄o sit se īmete ad sbm
ꝯpꝫ q̄ inter sbm ꝛ ꝑtm ē mediu
ꝑ decm̄ ꝑtum decto sbo ē demo
strabile ¶ q̄oza q̄ dca redupl̄icao
redupl̄icat unitē ꝯptoz ꝛ q̄ntibile
ꝑtn̄ cū sbo ꝑ; qr̄ ex ꝯpo dimisiōe
n̄l redupl̄icat unitate ꝯptoz ꝛ
tempoz n̄l imediaꝫ ꝑtn̄ cū sbo
n̄l redupl̄ic q̄ntibilitē ꝑtn̄ cū sbo
si ꝑm sit ē q̄ ꝑꝫ q̄ues si dcm̄
qr̄ ē q̄ ~~illa~~ ꝛꝫ q̄uez siꝫm sed ꝯpom
v̄nit q̄ia ꝯpo dr̄ ē decm̄ q̄ ipm
q̄ue est decoīu ꝛ ꝑse ꝛ ꝑ cū qr̄
ꝑmū ē q̄ntale vmm sbo sit et
ia oīs cāngsbz ꝛ ia dr̄ ꝯpo v̄lis
sine dēvlī sunt ꝯpo v̄lis ꝛ ꝑ
ad demoꝫ ita q̄ id vr̄ esse ꝯpo
v̄lis ꝯpo decm̄ q̄ ipm ꝛq ꝯpoñe
ceter ꝯpoīs v̄lis ¶ ꝯpo q̄a n̄o oīs
ꝯpo decm̄ q̄ ipm dr̄ īmeta ꝑ; n̄a
decm̄ ē īmetu ꝛ demole ꝑas
n̄a n̄o oīs ꝯpo decm̄ q̄ ipm ē īd
[illegible] n̄o oīs ꝯpo decm̄
[illegible] ¶

cāngulꝫ ꝛ ꝛ v̄lī oīs ꝯpo ī q̄ua
ꝯpa passio ꝑtr̄ de suo sbo ē decm̄ q̄
ipm ꝛ ꝑ qꝫ n̄lis ē demīnal ꝛ ꝑpme
n̄o oīs n̄lis ē īmeta ¶ q̄ntā q̄o
n̄o oīs ꝯpo īmeta ē decm̄ q̄ ipm ꝑꝫ
ꝑ illas duas v̄ltimas q̄ues q̄ sunt
dēposita n̄a illa homo est al ē īmeta
qꝫ n̄o ē aliu terīu mediu īt homīe
ꝛ al ꝑ q̄ al possit demīrai de homīe
ꝛ ꝑmo ꝑdca ꝯpo n̄o ē decm̄ q̄ ipm
s; illius ꝯptn̄ dicat syncomesē ¶ vnīa
n̄o ē decm̄ q̄ ipm q̄o ē al ꝛ qr̄ ꝑr
oīdi ꝛm doctrīa arl̄is ꝑ q̄ua inquit
q̄ncūq̄ua ꝯpa ē decm̄ q̄ ipm ꝛ q̄n n̄o
ꝛ sua eiꝰ stat ī sit si demū sbm ꝑtn̄
ꝛ pl̄na sbā ordīata ꝛm sub ꝛ supra
ꝛ nesciem̄ cū illoꝫ id ꝑmū ꝛ esset
ꝛm q̄ ipm v̄ꝫ ē adeꝫ ꝑtem ꝛ
q̄uoꝫ sbāꝫ ꝑus poñoꝫ poñet id
ꝑtn̄ ꝛ adeiꝫ remotoꝫ ꝑo remot id
ꝑmū illi ī ēēt decm̄ q̄ ipm mo
tlas ē q̄ ad poñoꝫ hoīs n̄o poñit
al n̄l ad remotoꝫ hoīs n̄o ꝑo remot
al iꝫ qr̄ ꝑtn̄ al n̄o ē homī ꝛm q̄ ipm
ꝛ oñaia ꝯpo homo est aīal licꝫ illa
n̄o ē īmeta cū dca ꝯpo n̄o ē decm̄
q̄ ipm ꝯp sit q̄ ꝑtn̄ n̄o est q̄ntale cū
sbo nūlla oīn sit aīal n̄l n̄o aīa q̄uo
sit homīes ¶ ad rōes ad ꝑmā dicē ꝑm
est īmetu sit v̄ꝫ q̄ ꝛ ī v̄na acceꝑ
tōe cūq̄ ꝑm ꝑm v̄ꝫ cū ꝑm de
ē q̄ īmediatu ꝑ ꝑnatoꝫ mediu de
nīval mulciloꝫ accīdo ꝑm ꝑoa n̄o
oīe ꝑm ē īmetu sꝫ sit n̄o accipit
ꝑm cū arl̄es dr̄ ꝯpoꝫ v̄lez dr̄
q̄ue ē decoīu ꝛ ꝑse ꝛꝛm q̄ ipm
ꝛ ꝑo ita q̄d accīo ꝑtota ita [illegible]
to sbo v̄lr supto est v̄lis [illegible]
cal ꝯpo si cū sit ē ꝑse ꝛ [illegible]
ꝑo sn̄ decm̄ q̄ ipm ita [illegible]

conclusione [illegible] dicebatur ly per se [illegible] actu [illegible] ratio [illegible]. Ad rationes dico quod propositio [illegible] quod ipsum non eidem quod non [illegible] alteri [illegible] quia propositio ideo quia [illegible] quod ipsum non actu [illegible] reduplicat [illegible] ad [illegible] reduplicat quantitatem [illegible]. Ad [illegible] dico quod reduplicat quantitatem [illegible] dicebatur [illegible] plato [illegible] dico quod [illegible] non [illegible] dicit [illegible] sibi [illegible] dicit [illegible] esse [illegible] patet [illegible].

Questio uigesima quarta

[illegible] omnem demonstrationem oportet esse [illegible] quod ipsum [illegible] quod non [illegible] sit [illegible] est [illegible] demonstrationes [illegible] non sunt [illegible] quod ipsum [illegible] quod non sunt [illegible] medium [illegible] quantitate [illegible] non omnis demonstratio est [illegible] quod ipsum [illegible] dicit [illegible] illa [illegible] quod demonstrationem potissimam esse [illegible] quod ipsum non demonstratio sit [illegible] non est demonstratio potissima [illegible] sit posse [illegible] quod demonstratio data [illegible] sit potissima nam ista demonstratio est potissima [illegible] est [illegible] demonstratione data [illegible] magis [illegible] quia [illegible] non [illegible] esse [illegible] ideo demonstratio [illegible] esse [illegible] quam [illegible] demonstratio potissima [illegible] esse [illegible] patet [illegible]

[illegible] ad [illegible] omnibus [illegible] equales [illegible] similis [illegible] demonstrationes [illegible] quod ipsum non si sit [illegible] illam demonstrationem esse [illegible] medium [illegible] non [illegible] sit [illegible] medium [illegible] non [illegible] dico non [illegible] non [illegible] quod [illegible] demonstratio [illegible] non [illegible] esse [illegible] quod ipsum [illegible] non [illegible] medio [illegible] medium [illegible] postremo [illegible] quod ipsum [illegible] illarum [illegible] sit [illegible]. [illegible] est [illegible] illam [illegible] demonstratione [illegible] quod ipsum [illegible] medium [illegible]. Ad [illegible] demonstrationem esse [illegible] non [illegible] quod ipsum [illegible] alia [illegible] quod omnem demonstrationem esse [illegible] quod ipsum [illegible] quod omnem demonstrationem esse [illegible] potissimam [illegible] quod ipsum [illegible] illa [illegible] est [illegible] quod non [illegible] posse [illegible] omnis planta sit [illegible] non [illegible] planta [illegible] non [illegible]

ut p̄z no͞ p̄dncat aliq̄ determinatū effectū
nisi determinet eius talitas sp̄ēr app̄ato
nes determinatas constātias p̄ducē
dū etiā effectus sit simplr p̄fc̄e s̄tē
potissīe licet sit expōibus p̄fc̄a tali-
quat s̄tie potissime ⁊ sic no͞ ē nisi
sit p̄fc̄e ⁊ c̄ q͞ ipm̄ ¶ nulla q̄one
sit qͦ p̄ma ista nulla passio hn̄s
sibi s̄b͞m p̄mū ⁊ adequatū sci p̄fc̄e
⁊ dōnrate nisi sciat̄ de illo s̄bō adeqto
q̄ cū ista passio sciat̄ de aliqͦ s̄bō i s̄fiol
ul' supiol adeius s̄b͞m adeqtū tūc
ad h̄uc no͞ sciat̄ decedē qͦ ista passio ē
salis decom̄ ⁊ p̄q̄ns tūc adh̄uc no͞
sciet ⁊ m̄ totale eius ambitū ⁊ p̄q̄s
ip̄fc̄e s̄ cū sciat̄ de aliquo supioi ⁊
eius s̄bō adeqto tūc no͞ sciat̄ de ī ob̄str
supa ⁊ p̄q̄ns tūc restat dubitatō
p̄ q̄ sp̄ēr ista passio ī sit illi s̄bō ⁊ p̄q̄
no͞ ⁊ p̄q̄ns no͞ passio sci ip̄fc̄e de
tali s̄bō sp̄ēr q̄r adh̄uc manet du
bitatō ut̄ gr̄a cū eō s̄tio illa passio
ne h̄r ⁊ eē equales ut̄ de i opb̄ō
figuā q̄ ē supius adh̄r no͞ ⁊ angul'
q̄ ē s̄b͞m adequatū p̄dc̄e passiōis
no͞ s̄tie p̄dc̄a passioz de p̄dc̄o s̄bō
ul'r ⁊ p̄q̄ns restat dubitatō p̄ q̄
p̄dc̄a passio ī sit p̄dc̄o s̄bō ⁊ p̄q̄ ip̄
no͞ relinquit̄ qͦ q̄ passio h̄ns
h̄ns s̄b͞m adequatū no͞ sciat̄ nisi
de ī s̄bō adequato ¶ 2ͦ q̄ na passio
sciat̄ de s̄bō adequato ul'r nisi p̄mo
quītibilit̄ cū ul'r eq̄ ex̄nitate p̄z
q̄ talis passio no͞ p̄t q̄cludi de
tali s̄bō ul'r ī p̄o p̄fc̄e t̄n ma aliq
mō q̄clud̄ uclz s̄ cū ar̄ ī p̄o l̄e
q̄ m̄eiu sit i plus q̄ aiorē ex̄ab
[illegible] passiō demōs ul'r p̄bari
q̄ eē om̄es eē ī p̄ma figura

p̄ p̄me sit ⁊ eadem fīa ī possib̄le ē q̄
hor ex̄ab sit supior ad mediū sp̄ēr q̄
q̄ ī p̄ma fīa hor ex̄nitas sīt ⁊ me
dio cū qͦ q̄cludo sp̄āz passione de suo
s̄bō sp̄o ⁊ adequato ul'r ī p̄a fīa aior
ex̄ab ⁊ hor ex̄ab ad ī uicē s̄t q̄tinlēs
cū sp̄a passio s̄t aior ex̄ab ⁊ eius s̄b͞m
adequatū sit hor ex̄ab s̄ q̄ si me
diū no͞ sit supius ad aiorē ex̄ē q̄ ē
no͞ sit supius ad h̄ ⁊ q̄ cū h̄r no͞ p̄t
eē infius adeand̄ s̄ medū eē
q̄tinle cū h̄ ex̄te ⁊ c̄ cū aiore passio
aior ⁊ hor q̄tinnt ad ī uicē ¶ 3ͦ q̄ a
na passio h̄ns s̄b͞m sp̄mū ⁊ adeqtū sciat̄
de ī s̄bō sp̄e ⁊ ul'r no͞ ex p̄ss̄ ā s̄ de ī
q̄ ipm̄ p̄z na sit p̄cedns qͦ talis
passio no͞ sciat̄ de tali s̄bō ul'r nisi p̄me
diū q̄tinle cū ex̄mis s̄ ex q̄tinbilite
medij cū ex̄mis p̄sse reddit̄ ⁊ m̄
q̄ ipm̄ ¶ iuxta h̄r infert̄ qͦ q̄a ul'sal
ad q̄sitū q̄ oz om̄ez demōs eē
ex p̄ss̄ de ī q̄ ipm̄ q̄a q̄dem
demōstratiōe demrat̄ sp̄āl passio de
suo s̄bō sp̄o ⁊ adequato ul'r ¶ 4ͦ q̄ na
aliq̄ s̄t passioēs quib̄ no͞ p̄nt assi
gnari s̄bā ul'r sp̄āl ⁊ adequata p̄z na
sp̄ecuitas ē una passio q̄ q̄uenit
⁊ cū tolligeris ⁊ celo ⁊ aīalib̄ q̄ sit
s̄ma p̄ol ⁊ tali passiōe no͞ ē s̄igl̄ re
q̄ s̄b͞m sp̄mū ⁊ adequatū saltē ul'r
p̄z na ē s̄b͞m q̄tinus s̄p̄alib̄ ⁊ accīa
no͞ p̄nt eē s̄p̄alis ex q̄ na s̄p̄
s̄p̄alis ē q̄uēs de aliquo ut' ē de
celo ⁊ elementis ⁊ accīntibus
q̄r p̄t eē s̄ma accītal [illegible]
s̄ accītalib̄ q̄uēt se ut passio
aliū s̄ma q̄ eē ab [illegible]
quātitatis ⁊ p̄q̄ns [illegible]

ssim ultimatum 2° passionis pertinet
goga [illegible] passiones sunt ab [illegible] sicut qua
ut ymedium quibile ex opposito 2a q ip
p3 ex co sic p precedit que a quo passio
nes non sunt sed ultimata 2a p quod tales
non sunt scitu dependens sed ymedium
q sit quitile tu ia passio et sed dequo
scit p q non medium quitibile
tu eis non si sit [illegible] passio 2a
ssim esset adi bite quitibilia q e
ypothesis ¶ 1o ad [illegible] quod sunt
[illegible] pole e sub scitu [illegible] nostri
[illegible] ut scitu sunt ex opposito 2m q ipsum
q [illegible] ypothesis [illegible] 1a
non pt [illegible] ymedium quitile tu [illegible]
p q [illegible] non quitimus adi bite
[illegible] que pt [illegible] scitu de [illegible] q ipsum p q
quitibilite medium tu [illegible]
redditur 2m q ipsum adia [illegible]
[illegible] passio de [illegible] sub eius adequa
[illegible] ¶ ad [illegible] demon
stratione [illegible] tales quod non
esse ex opposito de [illegible] q ipsum q ipsa non
facit scire [illegible] ipsa est
[illegible] data [illegible]
[illegible] e scitu q [illegible]
tu dicimus aliqua demonstrationem [illegible]
[illegible] ad accipiendam
[illegible] q e quid [illegible] sit e [illegible]
ut accipiens [illegible] quod e [illegible]
[illegible] sit [illegible] accipiens [illegible]
[illegible] quod sc
[illegible] quitibile tu [illegible] significate essentiam
essentiam [illegible] que [illegible]
[illegible] sit q e quitibilite tu [illegible]
[illegible] essentiam [illegible] tu dicimus demonstrationem
[illegible] non intelligimus ex [illegible]
[illegible] sit e [illegible]
[illegible]

non arguebat [illegible] conclusiones [illegible]
debat [illegible] demonstratio data p [illegible]
[illegible] demonstratio da
ta [illegible] ¶ ad 2m p [illegible] dico
dicit sup [illegible] ad 3m [illegible] ad argumentum
de demonstratione [illegible] non [illegible] auctoris
intelligi de demonstratione [illegible]

Questio vicesima quinta

[illegible] possibile sit demonstrationem descendere de
[illegible] ¶ arguitur q sit non possibile q
principia [illegible] quod [illegible] scire demonstratur
p principia [illegible] quod alterius scire [illegible] po
ssibile e demonstratione descendere de [illegible]
[illegible] ex opposito q sit descendere de una
scientia [illegible] descendere de
[illegible] non [illegible]
[illegible] canadens
[illegible] demonstrat p [illegible]
ut quod geometre [illegible]
[illegible] si negarent [illegible]
[illegible] principia [illegible] alterius
scire [illegible] sit p [illegible] 2° [illegible]
[illegible] non e disputandum [illegible]
[illegible] superiorem [illegible]
[illegible] principia geometre [illegible]
[illegible] demonstrant [illegible]
[illegible] sit [illegible]
[illegible] 2° ad [illegible]
passiones [illegible] scire demonstrant de [illegible]
[illegible] scire [illegible] possibile
est descendere [illegible] non [illegible]
[illegible] passio geometre de
monstrat de [illegible]
[illegible] dicta [illegible] passio demonstrat [illegible]
[illegible] demonstrat de [illegible]
[illegible] demonstrat [illegible]
[illegible]

specitus ¶ 3º si vna scia supponit alteri quoad alia tunc possibile est demonstracionem in scia a qua descendere in aliam sciam ab illa que in alia supponitur licet autem manifestum est quod vna scia supponat alteri quoad alia patet per phisicam naturalem sciam naturalis quedam mecanica supponit mathematicam sciam ei naturalem supponit quod continuum est in infinitum est divisibile et hic supponit geometria a prodita scia quod eadem qo est demonstrabilis in vna scia supposita in sciencia et alia supposita alterius sciencie quod vero quod sit possibile demonstrantem descendere et transire de vna scia in alia patet quia demonstrans assumpcionem generalem naturalia quod terra est sperica vel rotunda est demonstrabilis in naturali phisica et est in astronomia ¶ Quinto quando sciencie sunt se per subalternacionem sicut arismetica et musica sicut patet se habet quod per priora sicut quedam alterius supposita sub alternante sicut musice sciencie sicut quedam sciencie subalternate sicut arismetice licet demonstrare quod quecumque in musica ex racione ad principia musice que sunt priora quam in arismetica et talis demonstrans vadit de vna scia in aliam ergo concluditur quod non est impossibile descendere de genere in genus id est de vna scia in aliam ¶ Quando est aristoteles dicens quod demonstracio non contingit descendere de genere in genus sicut dicit quod ex eodem genere necesse est esse medium et extremitates quas vocat scia debent esse de eodem genere et de eadem scia sicut dicit quod omnes demonstraciones esse ex propriis modo hic non esset si contingeret demonstrare de vna scia in alia demonstrare vel fieret demonstracio in vna scia supposita vel quedam alterius sciencie ¶ Notandum est sicut quod non contingit descendere de genere in de vna scia in genus ... in alia sciam nisi hic fiat ...

... sciencie ad invicem in considerando et a qua prima in scientiis considerantur eadem secundum passiones et dignitates quo primo videndum est quomodo diverse sciencie possunt communicare vel participare in eodem subiecto vel non ¶ 2º videndum est quomodo diverse sciencie possunt communicare vel non communicare in considerando de passionibus quo considerando est respiciendo ad dicta priora in istis 3º respondendum est ad questionem ¶ Quantum ad primum sit prima conclusio quod multe diverse sciencie possunt participare in considerando de eodem subiecto eo primo diversimode racione hic secundum possunt dici naturaliter ad primum sed ad passiones 2ª non est possibile diversarum sciarum idem esse subiectum probatur quo adhuc non est possibile eos communicare ad invicem quia licet autem ex eo quod dignitas sciencie capiunt distinctionem et diversitatem ad invicem penes distinctionem priorum subiectorum illarum sciarum sicut patet ex diffinicione declarabitur in vna questione sequenti ¶ 3ª conclusio sciencie diverse bene communicant et participant ad invicem racione subiectorum ita quod subiectum vnius continetur in alia racione subiecti alterius patet hic de scia sub alternate et subalternata sicut arismetica et musica nam subiectum arismetice est numerus subiectum vero musice est numerus sonorus et ideo continetur subiectum musice in subiecto arismetice et ideo quelibet scia sit participatione et communicatione cum mecanica subiectum enim mecanice est corpus ... liber alterius sciencie subiectum a quo includitur ... ¶ Quantum ad 2um sit quarta prima conclusio diverse sciencie bene possunt communicare et participare ad invicem racione passionum quod easdem passiones quas vna scia demonstrat de suo subiecto alia demonstrat ... patet hic quod de eadem passione sicut ... considerat de magnitudine quod est subiectum ... racionem passio est considerat ...

demonstrationali naturalis non considerat quod eius
naturale alia et alia et diversis scientiis et alia et
alia operationem extendam sic etiam diverse
scientie considerant eandem passionem de suis
subiectis ¶ Quarto 2a diverse scientie est bene possibile
pat et communicat ad invicem ideo quod idem quod
consideratur in una scientia tamquam subiectum con-
sideratur in alia tamquam passio patet quia naturalis
geometria considerat de magnitudine tamquam
de subiecto sed in scientia naturali consideratur de magnitudine
tamquam de passione bene naturalis considerat
de entibus naturalibus considerando ipsa a ma-
teria magnitudine sive 2m quod ipsa sunt determinata
per materiam ad aliam et aliam operationem ¶ Contra
ad 2m sic quod prima diverse scientie bene utuntur
eisdem principiis patet quia naturalis arismetica
et geometria utuntur 2o quod principium si ab
equalibus equalia demas remanentia erunt
equalia sic quod scientia utitur io principio non
contingit ergo sic esse et non esse ¶ Contra nulle
diverse scientie utuntur eisdem sensibus vel quibus
2m eundem modum vel eisdem determinationibus
convenientibus suis subiectis patet quia de arismetica
quod utitur io principio si ab equalibus et non in sua
tota quantitate ita non videtur tamen de illo
quod utitur ipso quod ad invicem ideo si ab equalibus
numeris equales numeros demas numeri qui
remanent sunt equales scilicet eodem geometria utitur io
principio non in sua ratione sed in sua tota quantitate
sed subiecto contracta ad magnitudinem ideo si ab
equalibus magnitudinibus etc sic ut patet de scientie
utuntur io principio non contingit sic esse et non esse
sed arismetica utitur io principio sic quod non contingit eundem
numerum sic esse parem et imparem sed geometria utitur
ipso sic quod non contingit eandem magnitudinem esse
[illegible] et non [illegible] ¶ Contra [illegible] sit quod
[illegible] descendere demonstrationem de genere
[illegible] quod demonstratur [illegible] in alia
[illegible] passiones de quo [illegible] ipso
[illegible] demonstrans aliquas passiones
[illegible] in alia scientia de eodem subiecto [illegible]

de subiecto ipso alterius scientie impossibile est demon-
strationem descendere de genere in genus patet quia
non impossibile est idem esse subiectum primum di-
versarum scientiarum sed quia est non descendit eius
erat prima quo primi articuli ¶ Quarto 2a si possibile esset
simul unius scientie in alia scientia intelli-
gendum subiectum unius scientie in sua demonstratione
includere subiectum alterius scientie bene est possibile
sic demonstrationem descendere sic de una
scientia in aliam patet quia sic prima quo huius articuli
non bene possibile est diversas scientias
sic per prima et communicare ad invicem idem
suorum subiectorum et tali modo descendere de
una scientia in alia non est impossibile quo 2a est
possibile demonstrationem descendere de prima scientia
in alia ita quod subiectum unius consideratur in alia
ut passio ¶ Quarto 3a est bene possibile sic fieri
descensum de una scientia in alia sic quod idem
quod consideratur in una ut passio et consideretur
in alia ut passio patet quia dicta sunt [illegible] in geometria
quam in naturali philosophia consideratur ut passio
quo quanta est bene sic contingit fieri descensum
quod quo unius scientie sit principium alterius scientie
dum tamen fiat determinatio illarum [illegible]
principiorum 2m exigentiam subiecti scientie
in qua descenditur patet quia de scientia subalternante
et subalternata sicut arismetica et musica
non quibus arismetica utitur musica tamquam
principiis tamen utitur eis 2m exigentiam subiecti
illius musice sic quo patet quamvis [illegible]
contingit descendere de una scientia in alia licet
non possit sic quod subiectum primum unius scientie sit
subiectum primum alterius ut patet sic sic quod una
scientia demonstrat suas conclusiones [illegible]
conclusiones alterius scientie manentibus in earum
quantitate licet sic bene possit fieri [illegible]
vel conclusiones 2m exigentiam subiecti scientie in qua
demonstratur ¶ [illegible] dicens ergo quo [illegible]
sic descensum de una scientia [illegible]
[illegible]

fi descensu dicitur quod aristoteles dixit scilicet
modi descensu esse nisi particularis et
quantitatem diversarum scientiarum considerando
de eodem eodem modo ideo dixit aristoteles
non descendit in geometriam nisi ad
magnitudinem immobilem et est quia est aliqua
passio quae per subiectis diversarum scientiarum
in prima ratio passionis tunc non descendit
sic de una scientia in aliam quod si illa passio
demonstratur in una istarum scientiarum de subiecto
eius in est prima quod est ~~pro descensu~~ de
invidere in alia de subiecto eius in re passionis
tunc non descensus sic de una scientia in aliam
ideo dixit aristoteles quod geometria non potest
ut videat de ista passione pulcra utrum
quae sit quod magnitudo sic pulcra ut
principiis id est cum passionibus in se magne
passionis sit sic non descensus de una
scientia in aliam quod si est aliqua passio demonstratur
certa in alia scientia superiori de subiecto quod
eandem passionem est demonstrare in istarum scientiarum de
suo subiecto et sic aristoteles dicit quod geometria non tunc
descenditur quibus unum quod sit idem illi ut dicitur
usum secundum propter quod esse in quo sit arithmetica
et quae in pluribus modis in posse est sicut de
una scientia in aliam aristoteles dixit non
esse possibile demonstrare descendere de
genere in genus non tamen simpliciter secundum 2 m quod
ut patet expeditis ¶ Omnis rationes per
permutationem vadunt 2 m quoniam positas
ad quod dicendum est quod scientia sit eadem
quo 2 m bene terra est rotunda demonstra-
ta naturali et astrologo non tamen est ea-
dem 2 m rationem naturalis philosophus naturalis
intelligit quod elementum gravissimum est ro-
tundum secundum astrologus philosophus intelligit
quod magnitudo eius quod volunt celum
conveniat sic rotunda sunt sit elemen-
tum ... eccentricatum ... clarum est quia
... rationem diversificatam et ...

Questio vigesima vi

Utrum in omni demonstratione necesse sit medium
et extremum esse de eodem genere et arguitur quod
non quia in demonstratione extrema sunt subiectum
et passio secundum ista non sunt de eodem genere cum subiectum
et quod sunt quia saepe subiectum est de genere substantiae et
passio de genere accidentis et si ita est ideo utrumque
quod non est necesse medium et extrema esse de eo-
dem genere praedicamentali ¶ Et 2o patet quod non est
necesse ea esse de eodem genere subiecti quia
aliquando medium est de genere subiecti naturalis cum
extremis in quantum tamen ambo quod in demonstratio-
ne saepe accipitur medium mathematicum cum
extrema sunt de genere subiecti naturalis ¶ 3o idem
est ¶ Unde demonstrative deducitur quibus subiectis
sunt de uno genere subiecti mathematicae et de alio
quod est de genere subiecti naturalis secundum idem non potest
esse deductio quibus quia non per hoc extrema
esse de eodem genere subiecti quia non est pa-
tens quod patet quia perspectivas est demonstra-
re de eo quod est de genere subiecti mathematicae et similiter
perspectivas demonstrat quod est de genere subiecti na-
turalis ... patet per philosophum quod dicit aristoteles
in principio divisorum generum etc ¶ In oppositum
est aristoteles qui dicit necesse esse medium
et extrema esse de eodem et arguitur ad idem ideo
nisi medium et extrema de eodem genere unum
non conveniunt alterum ad alterum secundum sic est
propter quod demonstrationes fiunt sicut expositae
et non excedit quod sunt partis in magnitudine
primo ponendo est una distinctio de genere
2o ponendo sunt quoniam ¶ Quantum ad primum sciendum
est quod philosophus accipit genus tripliciter uno modo
pro genere naturali 2o pro genere praedicamentali 3o
accipitur pro genere subiecti pro idem est quod ma...
et accidit ... et ...
ad invicem dicuntur esse de eodem
unde sic accipitur genus in 1o me...
dicitur eadem genere ... quod ...
et sic sit accipitur in 1o ...

et corruptibile dicunt plures que corruptibilia
sunt nata adinvicem esse vnde m^e si incor
ruptibilia non ¶ 2° actus generis et passiue
potentiali ut dicitur est et cetera non est nisi quedam
cuiusque vsus possibilis de possibilibus diuinis
ipse vero quod quod est et cetera sit sine igitur primo
deus non generis primo dictum est sit in potencia
ad recipiendum a^{m} et alia forma ita generis
possibile sunt logica est de tima le sunt perfecte
tale patet et alia dicta et cetera generis actus ap
plicato et est ab arte eius tunc dixit
v. esse quia vero et cetera actus generis 1^a dicta
de eodem genere quia sunt de eodem primo et cetera sub
diuisa quod hoc et quod sunt de eodem genere ¶ 2°
actus generis passiue similiter non est aliud
quam quod dicitur sensum proprium et adequatum a^{m} na
tale ago 1^a scientia capit sumitur scilicet ipsa quantum
ad multos terminos et multas questiones et multos
processus vocatur et cetera actus generis eius dicitur
quodlibet scientia scientia est vnius generis subiecti sit sic
actus eius dicitur generis esse generis scientie arismetice
et numerum sonorum musice et cetera de aliis sci
entiis et cetera actus generis dicta 1^a dicitur esse
de eodem genere que considerantur in aliqua scientia
in quantum attributionem ad generis scientie propter illius
scientie vel tamquam per se adtotum vel tamquam
passio ad subiectum vel tamquam proprium adsubiectum
appropriatum vel tamquam oppositum ad oppositum
et ita extrema et medium sunt de eodem genere
in demonstratione et cetera sit quod prima actus generis
primo non est necesse medium et extremum esse de
eodem genere probatur quia sepe ad demonstrationem de
corruptibili ac si esset incorruptibile et quod va
gna m^{d} ex eo quod corruptibile et corruptibile
tale non sunt de eodem genere primo dicto antecedens
exigitur quod ratio in 2° de generatione de demonstratione
uniuersaliter generationes et corruptiones istorum in superiora
...ma et cetera in primo octauo est demonstratio ipsorum
...diuine per perpetuitatem motus
...orbium celestium ¶ 2° 2^a non
medium et extrema demonstrationis
genere 2° dicto probatur ex eo
est de subiecto scientia in pars

de primo actus ¶ 3° questio sit in demonstrationibus
necessariis in quibus tamen vnius primi demonstratur
necesse de tantum aliquis proprium et eius extrema
non sunt de eodem genere sed diuisorum ut est
medium in ista demonstratione est eiusdem generis
omni vero extremorum postquam idem tamen
non est diuisorum generatorum nisi quod sit secundum
denotatorum medio denotatio circa... est de
demonstratione ¶ 4° 3^a actus generis et 2° necesse
est quod omnibus demonstrationibus medium et extrema sit
de eodem genere primo quod plus est necesse est
omnes terminos pertinentes per se ad aliquam scientiam
esse de eodem genere primo et esse de aliquo
genere scilicet non est aliud nisi per se esse attributionem
ad ipsum modo quod dictum est et cetera secundum vero
secundum quod considerantur in genere scientia
naturalis omnes tamen per se pertinentes ad aliquam
scientiam sunt per se attributionem ad idem genus scientie sit
est subiectum primum in scientia et cetera secundum vero est subiectum
primum illius scientie et cetera secundum vero proprietates secundum quod
considerantur in subiectum in tali scientia aliter enim
non pertineret per se ad illam scientiam et ita ut
dixit aristoteles tunc dixit in omni demonstratione
esse necessarium medium et extrema esse de eodem
genere ¶ ad rationes ad primam et eius probationem dico
quod bene probat quod non est necesse extrema esse
de eodem genere ¶ 2° tunc quod tu dicis quod sunt
de eodem genere scilicet et de aliis duas dico
quod non est impossibile idem esse de diuersis generibus
primo sicut probat auctor aristoteles bene non
est impossibile omnino tamen per se sicut attributionem ad
diuersa genera scientia sed tamen proportionem proprietas
sed per se attributionem ad eundem motum et materiam propter
secundum omnem aristoteles sicut hec est per se deus est
proprietas ita a motu est perpetuus et si vero a
materia prima est perpetua sicut quod non est impossibile
idem esse de diuersis generibus scientiis et cetera

Questio vna. Cons...

Vtrum scientie mathematice ...
...

scia no e certior alia go qd sa quatz
aud' na si vna scia eet mg cta q
alia sr eet io q alic formidis z er
ror eet pmixtu sz qr e fm na tur
no eet scia exco q scia exc esse
sine qlicz error z formidie quatz
exigr qtremissio qualit sibi qven
v esse nisi ppr admixtioz qualit
sibi qvie mo her formido sive error
v ee qua scie ¶ 2o ca scia no e
omn aliar certissia cu ppoes sr sre
z sir pya z qvec sz sr e de scia ma
thetica go aor no ver pt po qm ad su
ppoes na mathetca demiando sepe
depigit aliqua linea tria z tn suppot
ea esse vcaz go ver ppre fm sir ma
thetca dr q oi magm data qur dare
az magiucz quantz mo sr vi ee
fm cu i scia nali demiratu sit mud
ee corpus maxim z pfectissim z cum no
pt ee maius eo sir vi q aliqua pna
scie matheice sit fe ut si ab eqlibz
eqlia demas q remanet manet
equalia qr qncz ppoes due
duple sr sibi i vicem eqles z tn fm
qr q si ab eis remoneat equalia
q maneat pporcoes eqles pz qr ta
ptt duabz pporcoibz duplis una q e
ut octo ad qtuor z alia q e ut qtuor ad
duo tuc stat vtrucz illaz pporcom
esse duplam z pquis vna esse equa
lem alteri z tn si pporcoe octo ad qtuor
remoneatur duo maz pporco sex ad qtuor
z si pporcoe qtuor ad duo remoneantur duo
tuc maebit pporco duor ad duo no
pporco q e sex ad qtuor no e eqlis pporcoi
duor ad quor postq pma pporcoio
qt ar z equalit 2o dur equalit
sr mathetci puta geometr dr q ois
anglus rectus eum anglo recto e
equalis z q ois angulus recto angul

acuto e aor z oim obtuso e vor mo sr no
vz esse vm na fiat unus anglus rctus
ex qtactu duar linear quar qlz sit
pedalis z sit ic anglus a z fiat unus alius
rctus ex qtactu duar linear quar
qlz sit vorsz pedalis z sit ic anglus
b z eq sz pbo q no q si qlres q rcts
sit angulus a ul tn st ic due linee
ul superficies intercepta intras duas li
neas ul est supadditu illis duabz lineis
ul e puctus indivisibil i quo tangut se ille
due linee no eni vz q aliq aliud sit illis
anglus z sir qua deb angulo si dicar
q angulus e ic due linee tuc stati qcluditur
q angulus a no e equalis anglo b qr qr
q ic due linee no st equales i vtroqz
qsir ar si dicar q angulus a e supfi
cies intercepta intras duas lineas si at
dicar q si acutus supadditu lineis z sit ex
tremum extremitas sr st ad hunc q angls
rcus longar linear e aor q sit angu
lus linear angl brevium ¶ si at dicar q sit
punctus i divisibilis i quo ie linee se tangut
tunc anglus no ee qntu z anglus no ee
dist qr e qrgeo az / ex eadem vadice pr
qr no oi anglm rectu oi angulo acu
to ee aor ut oi obtuso ee vore ¶ idem
qr q aliq qncs i geo a sit fe pz qr stati
depo tu dr supdata linea qtuit tanglm
eqlaterum collocare mo sr vi ee fm na
sup dyametrum mudi no pt eqlaterum
collocari na oz q vnus illor anglor
extra mudu z ext celu ee cedar sz qr
no e pole cu ext celu no e aliquid
receptiu alicuius sit pbatum e 2o celi
3o na qules pro dealia dr sciaz deal
esse ppodiu ppt eius certitudinez ppt eius
subi nobilitate go vr q scia [illegible]
ia scia que aliis sciis e certior
scia mathetica ¶ 2o mathem
sciaz certissima go no mathe
tz aucr pro sit na [illegible]

certissima nec manifesta sed i[n]certam sic non est de p[ro]pinquis aliarum scientiarum specialiu[m] nam cum q[uod] certa p[ri]ncipia rapiunt p[er] se sine p[er]cipienda vel manifeste vel expla[n]ne p[er] methaphisica ¶ Unde in c[ontra] ar[istote]les q[ui] p[ost] p[ri]or[um] rationibus q[ui] i[n] scriptis doctrina[l]ibus sit s[ed] scientie mathematice cadit vero error i deceptio i demonstrando. Ex quo sequitur q[uod] sit magis certa. ¶ Una quod p[ro]p[ter] pona distinctiones 2o quas cum ad p[ro]positum distinctio ista q[uan]titudo p[otes]t attendi quanto modis vnamod penes finite i im[m]utaci[on]em certitudo q[uo]d consideat ia ¶ Alio penes bacu[m] certitudinem i evidentia p[rin]cipiorum ex quibus demonstrat 3o penes hoc q[uod] vbi p[ro]p[ter] relinquit dubitationes ista h[oc] dico q[uod] consideat 4o penes h[oc] q[uod] facilius acquirat ¶ Quinto penes h[oc] q[uod] i[n] dubitando mo[do] s[u]b[i]ectum magis eundem tunc recipit i observat i demonstrationes sed experis ¶ Cum ad p[ro]positum q[uo] p[ri]mo ia attendendo certitudines penes i[m]mutabilem vel deq[uo] consideat tunc methaphisica q[uo] ad illa p[ar]te est certior p[ro]b[atur] q[ui]a consideat de d[e]o i i[n]telligentiis q[ue] omni[um] scientiarum certissima quia s[un]t res maxime immutabiles ¶ 2a attendendo certitudinem scientie penes ac[tum] evidentie i certitudinem p[ri]ncipiorum metaphisica est omni[um] scientiarum certissima i h[oc] p[ro]p[ter] vl[ti]ma ro[natio] ¶ 3o attendendo certitudine scientie q[uod] vna scientia h[ab]et relinquit dubitationes ista h[oc] dico q[uod] consideat tunc scientia p[ro]p[ter] q[uod] de ea q[uod] scientia q[uod] de eo dicitur q[uod] i[n] ea ita de a[li]q[u]o homine scientiam q[uo] q[uod] bene scientiam de eo homine q[ua]m qui scientiam scientiam q[ui]a de eo p[ro]b[atur] h[oc] na tu[m] habere scientiam sola q[ua]re du[bi]tatem adhuc p[ro]p[ter] q[uod] est de eo ¶ 4o attendendo scientie certitudinem penes h[oc] q[uod] ipsa facilius h[ab]et i[n] acquirit scientia q[ue] est certior q[ua]m scientia [illegible] de eodem p[ro]b[atur] q[uia] ipsa facilius h[ab]et q[uod] [illegible] sine facilius cum sit acquirere [illegible] q[uo] q[ua]si vna certissima q[uod] ipsum [illegible] certissima ¶ 5o quinta attendendo [illegible] penes h[oc] q[uod] ia scientia p[ro]ficat [illegible] [illegible] [illegible]

arguit scientie mathematice sed scientie magis certiores aliis ¶ Primo q[ui]a que laborant certiores quas fecit ar[istote]les i[n] ista responde possent ca[n]t suppliciter id hic dimitto ¶ Ad ro[nes] ad p[ri]mam dicebat[ur] scientia non est certior alia nego q[uo]n[iam] dicebatur si vna esset misc[ell]a ita q[uod] a[lia] tunc a[li]q[ua] sordida esset sibi admixtum nego quia nam vbi lumine est ibi venissent ad absque h[oc] q[uod] a[li]q[uo]d q[uo]d ibi sibi sit admixtum na[m] lumini non est q[uod] lux lumen i tenebrie sit p[ro]p[ri]a te opposita i tunc dicebatur q[uod] habes esse remissa p[ro]p[ter] admixtionem suum q[uo]d dico q[uod] vbi h[oc] de equalibus metallis q[ui]bus q[uo]modo de[m]onstro talium non est scientia ¶ Ad 2am dico q[uod] p[ro]p[ositi]ones p[ri]ma i 2a mathematice s[un]t f[al]s[e] si bene intelligunt i si a[li]q[u]o p[ro]p[ositi]onibus dico q[uod] est mathematicus de p[ro]pinquis demonstrando licet non i p[ro]p[osi]t[io] iam esse vera dico q[uod] non p[otes]t illa esse veram s[ed] bene iam q[uod] demonstrat sil[ogismu]m dicitur omni magnitudine data i intelligit solum q[uo] ad ymaginationem ut h[oc] repugnat illi q[ui] d[icitu]r na[tur]a vel i ar[istote]les p[ri]mo celi q[uod] celum est corpus maximum ¶ Ad 3am tu arguebat[ur] de p[ro]pinquis p[ro] dicta si a be q[ua]b[us] i[n] re dicto q[uod] ipsum est bene i q[uia] dicitur capit[ur] due p[ro]portiones plana medii i solida dico si p[ro]portione octo ad 4or demonstrant[ur] duo i sic p[ro]portione 4or ad duo demonstrat[ur] duo tunc ab istis p[ro]portionibus equalibus bene demonstrant[ur] unum equales non tamen p[ro]portiones equales i io non oportet ibi duos remanere equales bene tu ab octo demonstrat[ur] duo manet p[ro]portio sex ad 4or q[ue] est p[ro]portio sex qualitatem tunc p[ro]b[atur] q[uod] ad ab[so]l[ut]a p[ro]p[ri]e ex vna sesqualtera ¶ Et tunc p[ro]portio dupla q[ua]tuor p[ro]p[ri]e ex vna sesqualtera tunc p[ro]b[atur] q[uod] ad ab[so]l[ut]a 2 duarum minorum p[ro]portionum equalium non demonstrant[ur] p[ro]portiones equales et p[ro]p[ter] q[uo]d non o[portet] remanere p[ro]portiones equales ¶ Deinde tu arguebatur de angulo q[uod] id p[ri]mum [illegible] vim s[ed] bene [illegible] [illegible]

est equalis spere si capiatur per equalem distantiam a centro lineas que causant angulum ad illud centrum quia omnis angulus rectus omni angulo recto, acuto et acuto et angulo obtuso est maior ut geometre sunt voces sicut ¶ Tertia dicta questio de geo[metria] dicto quod ipsa est bona eo dicto quod id primo ut omni magnitudine data aut dabile aut secundum ymaginationem et ita est non repugnat. ¶ Quarta dicto quod [illegible] ad eam ipso de anima dixit sicut de anima et ipsa tenenda aliis apparet [illegible] ipse [illegible] igitur et ideo ad alias voces [illegible] de quibus modo non est mathematica apparet quia iam quod dictum in libro de anima multa exprimunt in nobis. ¶ Et sic sit finis questionis [illegible]

Decima octava questio

Utrum dimensiones possint angeli permediari per quod sit ad eandem quantitatem pertinere esse plures quantitates dimensionales quarum una dicitur pertinens et alia [illegible] hoc probatur exemplo. Dicitur quod iste dimensiones sint per divisa patet quia una est apposita et alia apposita secundum dimensiones dimensiones possunt angeli permediari. ¶ Secundo quia est quod dimensionalis [illegible] sunt plura media secundum [illegible] ergo [illegible] predicta quod [illegible] dimensionabilis per [illegible] medium secundum quod sit [illegible] omne quod est [illegible] omnis [illegible] est equalis ergo omnis [illegible] est [illegible] et [illegible] est dimensionalis per medium [illegible] et [illegible] medium [illegible] ¶ Tertio eadem quod est dimensionalis in diversis [illegible] per divisa media quod dimensiones sunt angeli per media quia patet [illegible] patet [illegible] quod est rotunda dimensionatur in [illegible] per [illegible] per tale medium [illegible] quem [illegible] attendunt ad centrum sed dimensionatur ab astrologo per tale medium quod [illegible] de [illegible] [illegible] de stella [illegible] apparebat

nobis et ex alia parte quando stelle ocultantur nobis [illegible] apparebat nobis [illegible] rotunda et gibbosa in [illegible] respectu et quod sit rotunda in oriente et occidente [illegible] per astrologos per tale medium [illegible] ita [illegible] apparebat et [illegible] magis [illegible] possit esse plures [illegible] quod [illegible] sunt illum effectum est dimensionalis [illegible] illarum [illegible] permedium [illegible] dimensiones et [illegible] ad eandem plures possunt [illegible] dimensiones per alia et per alia media. ¶ In oppositum est [illegible] [illegible] quia dimensiones non angeli permedia [illegible] ut in latitudine [illegible] quod [illegible] exponendi sunt quid [illegible] [illegible] ponende sunt quot. ¶ Circa primum [illegible] est quod dimensiones angeli non est [illegible] quia dimensiones multiplicare. ¶ Secundo [illegible] quod dimensiones angeli [illegible] non [illegible] quod dimensiones multiplicari [illegible] [illegible] [illegible] si esset [illegible] dimensio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cit talis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cit [illegible] [illegible] [illegible] semper quod [illegible] sit [illegible] talis [illegible] multiplicare [illegible] per [illegible] [illegible] [illegible] attendo. ¶ [illegible] est quod dimensiones multiplicari non est aliud quod multiplicare dimensiones per [illegible] [illegible] sub [illegible] ut si esset [illegible] dimensio [illegible] est [illegible] omnis [illegible] est [illegible] quod omnis [illegible] est [illegible] talis [illegible] omnis [illegible] est [illegible] omnis [illegible] ¶ [illegible] [illegible] est [illegible] quod omnis [illegible] est [illegible] multiplicare dimensiones per [illegible] sub [illegible] [illegible] dimensiones [illegible] in latitudine. ¶ [illegible] dimensiones multiplicare [illegible] est quod ad eandem [illegible] plures [illegible] [illegible] multiplicare [illegible] ad positum. ¶ [illegible] [illegible]

Pro quo ob dicatur quare potissime in de-
monstrationum quod tunc adquirit demonstra-
tiones Pro quo queritur priores aliis
et quod simpliciter potissime Utrum ie. demonstrationes
Pro quo quod non indiget paralogizationibus
demonstr. priores quam que indiget sim-
pliciter demonstrationes cuiusmodi
priores demonstrationibus ad impossibile et sim-
pliciter nemo et sic quia sunt ipsa fiat
quia sunt talis signis ¶ Item ad tertium sit
quod prima ista demonstrationes [illegible] ipsis et possi-
bile quod si fiat tres demonstrationes omne corpus
est substantia omne corpus animatum est corpus ergo omne corpus
animatum est substantia sed omne animal est corpus animatum ergo
omne animal est substantia et sic in omnibus homo est animal ergo
omnis homo est substantia [illegible] est demonstratio et possibile
[illegible] demonstratio est multiplex demonstrationes [illegible]
accidens sit prima in primo [illegible] quod secunda demonstrationes
multiplex accidens in latitudine est possibile [illegible] non possibile
est si tres demonstrationes omne animal est substantia omnis homo
substantia ergo omnis homo est substantia ¶ omne animal est substantia omnis
equus est animal ergo omnis equus substantia et de aliis
et sic est multiplex demonstrationes accidens in latitudine
sicut patuit ¶ 1o 2a demonstrationes [illegible]
ad eandem quam sine multis mediorum
subordinatorum est possibile et sic subor-
dinatorum [illegible] sub et supra [illegible] non [illegible]
est [illegible] [illegible] sunt plura media subor-
dinata [illegible] sub et supra et cuius illorum
est demonstratio sicut patet dicta omnis homo est substantia
[illegible] sunt plura media ordinata
[illegible] sub et supra et cuius illorum [illegible] quod
est demonstrabilis sicut patet dicta omnis homo
est substantia [illegible] sunt [illegible] media
[illegible] corpus animatum et [illegible] ¶ Utrum scilicet quod [illegible]
illorum mediorum sit demonstratio simpliciter
potissima ad predicatum quod non si [illegible]
[illegible] in ista [illegible] tunc [illegible] est [illegible]
[illegible] demonstratio non est simpliciter potissima
[illegible] medium quod est [illegible]
[illegible]
[illegible] corpus animatum quod
[illegible]

sup[illegible] tunc tamen [illegible] et possibile
[illegible] non est demonstratio simpliciter potissima
[illegible] quod demonstratio sit potissima [illegible]
[illegible] et non paralogizatio ¶ Item quod [illegible]
demonstrationes multiplices ad eandem quam [illegible]
[illegible] et [illegible] simpliciter est possibile [illegible]
[illegible] possibile est eandem quam [illegible]
[illegible] sit [illegible] [illegible] et
[illegible] simpliciter [illegible] in mediatum
[illegible] et [illegible] medium non [illegible]
demonstrationes [illegible] per idem
medium tunc [illegible] quod non [illegible] illarum de-
monstrationum est simpliciter potissima ¶ 1o
[illegible] demonstrationes simpliciter potissime non possunt
multiplicari ad eandem quam [illegible]
[illegible] ad eandem quam non [illegible]
[illegible] non possunt esse plures
demonstrationes simpliciter potissime [illegible]
sit [illegible] medium et alia [illegible] non si
possunt esse plures demonstrationes simpliciter
potissime ad eandem quam [illegible]
[illegible] subordinata [illegible] [illegible]
[illegible] possibile [illegible]
non essent demonstrationes potissime [illegible]
non essent subordinata [illegible] demonstrationes
simpliciter potissime debet [illegible] sub-
ordinata [illegible] demonstrationes simpliciter po-
tissime [illegible] [illegible] esse
plura [illegible] plura talia media
in [illegible] effectus sicut videtur
[illegible] ad eandem quam non possent
plures demonstrationes simpliciter potissime
[illegible] non subordinatum [illegible] demonstrationum
simpliciter potissimarum oporteat esse [illegible]
[illegible] si non sunt plures [illegible] quamquam
sit [illegible] eidem effectum [illegible]
quod est [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] ¶ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

non tamen est eadem ratio in secundo na-
turalis demonstrat eam per hoc quod sibi occur-
rit similiter quod necesse est esse rotundam astrolo-
gus autem demonstrat eam ad illam id est secundum
quod magis est quia volunt terram esse
rotundam etc. patet etc.

Decima nona questio

Utrum scientia subalternata sit prior scientia
subalternante et arguitur quod non quia in ante-
cedentibus quando dicitur in littera quod quarumdam scientiarum
una prior subalternatur quod prior subalter-
natur esse eius per subiectum ... in una linea
[illegible] non per ... ¶ Secundo sic se habent
subiecta scientiarum subalternatarum et subalternantium
ad invicem ita videtur se habere ipse scientie
ad invicem non ... subalternatum
se habet sicut prior ergo videtur quod sic scientia sub-
alternans se habeat ad suam subalternatam
sicut totum et partes sed scientia subalternata videtur
esse prior ad ... esse una prior declaratur
de arismetrica et musica ¶ Quod arismetrica que est
scientia subalternans ... musice est ...
... non musice est ...
sonoros non ... sonorum sic se
sicut totum ... ¶ Tertio mu-
sica est prior mathematice sed non alterius
mathematice quod ... subordina-
tur scientia ... scientia subalternata videtur esse
prior scientia subalternante quia patet ...
... est motu est ... quod
... eius ... scientia perspectiva
... methematice ...
scientiam mathematicam naturalem et methematicam
et musica sit scientia perspectiva et alte-
... theorica ... submathematica
naturali ... methatica ... nos
methatica ... naturali sicut quod ...
... mathematica ¶ ... quod scientia sub-
alternata sit eadem ... scientia subalt-
[illegible] musica [illegible] arismetica

considerant de numero et musica de numero sonoro
vel sonorum et passio quecumque per se
numero vel passiones solum ¶ Sed dicitur primum videtur
quod musica non differat ab arismetrica ... quod
ad eandem scientiam pertinet considerare de subiecto
per se et attributis illius ... eadem scientia con-
siderat de linea recta et curva que sunt passiones
per se probabiles de linea ... differentie ...
omnis linea est recta vel curva ergo eadem scientia
ut videtur debet considerare de numero et de numero sonoro
si ambo dicuntur ... quod sonorum est passio per
attributa ... de numero ... ut videtur quod de numero
sonoro non sit scientia ... quod ... est in
... methematice ... de ente ...
non est scientia ¶ ... est ... per ...
... differentie ... quod est ita de ...
differt quia ... speculativi ... ita est
scientie subalternantes et alie scientie subal-
ternate est speculativa quia ita est et ...
patet ... qui ... quod scientia sub-
alternans et subalternata differunt ... una non
sit prior ... notitia quia est non videtur
esse prior notitie ... ita est ¶ Circa ... quod
... est una distinctio ... po...
... ¶ ... sit distinctio ...
quod scientia dicitur esse subalternata scientie ...
... quod sit sic se habent quod una considerat
de ... considerat de esse et in illas scientia
considerans de ... dicitur esse subalternans
scientie considerantis dicitur de esse quia dicitur subalternata
... sic se habent scientia considerans de magnitudine et
scientia considerans de linea ¶ ... quod una
... considerat de aliquo simpliciter simpliciter
et alia considerat de eodem contracte per addi-
tionem ... sic scientia considerans de ...
et scientia considerans de linea ita ...
sicut scientia considerans de ... et scientia
de ... vel de ... [illegible]
scientia ... dicitur subalternata ¶ [illegible]
considerat de aliquo simpliciter [illegible]
de eodem contracto ... [illegible]
quod non est sibi per se [illegible]

sunt se ad invicem arismetica et musica
Unde arismetica considerat de numero musica
vero de numero sonoro numerus sonorus est passio
numeri conveniens sibi per causas et ita per se
subalternans et subalternata ¶ Quarto una scientia
dicitur subalternata alteri non ideo solum quia
sciatur sed ideo quia aliquas conclusiones unius scientie de-
monstrant principia et conclusiones alterius scientie et ideo
cirologia dicitur subalternata geometrie quia cirurgicus
considerat vulnera circularia tardius sanari
quam oblonga et demonstrat propter quid geometria
ad demonstrandum ea quia circumferentia circulata [illegible]
plus distat quam oblonga ¶ Quinto ad propositum
sciendum est quod dicitur scientia quandoque simplex quandoque aggregata
simplex dicitur illa sine nomine utrumque quibus
ideo dicimus quod geometria ut alie scientie
esse scientiam simpliciter sed scientia aggregata
dicitur una aggregatione plurium [illegible] in compositum
nominatorum [illegible] per se convenit attri-
butionem ad unum genus subiectum unde dico
totalem scientiam sicut geometriam esse unam scientiam
aggregatam ¶ Tunc sit prima conclusio quod scientia
simplex de aliquo esse videtur ut de linea quod
est pars integralis scientie aggregate de eadem
patet quia scientia aggregata de linea componitur
ex multis scientiis simplicibus de eadem [illegible]
de partibus integralibus eius quelibet illarum scientiarum
simplicium est pars integralis illius scientie ag-
gregate quia [illegible] patet per nomen de
linea simpliciter ¶ Secunda conclusio scientia simplex de genere
vel de esse est pars integralis scientie aggregate
de eo patet sicut prius ¶ Tertia conclusio scientie simplices
de genere vel de esse non sunt partes integrales
alicuius scientie simplicis de genere vel de esse
patet quia non tunc ita non esset tunc [illegible]
[illegible] integralem ¶ Quarta conclusio tamen scientia simplex
aggregata de esse est pars integralis scientie
de genere ubi [illegible] scientia simplex
de linea est pars integralis scientie
[illegible] sive totalis scientie de [illegible]
[illegible] scientia considerans de aliquo
[illegible] de partibus subiectivis illius

Quinta conclusio quod totalis scientia de genere composita
et aggregata ex scientiis que sunt de suis subiectis
que sunt species subiective sive sint simplices
sive aggregate ¶ Quinto quia loquendo de
scientia subalternante possumus ponere scientiam que
considerat de genere utroque esse subalterna-
te et scientiam considerantem de specie utroque esse
subalternatam scientia autem subalternata est pars
integralis scientie subalternantis ergo patet
quia quando dicebatur quod scientia de specie est pars
integralis scientie de genere. Sed dicet aliquis
si ita esset bene sequeretur quod scientia de celo
esset pars scientie libri phisicorum nam scientia
libri phisicorum considerat de genere scientia vero
de celo de specie nam scientia phisicorum considerat
de ente mobili scientia autem libri de celo
considerat de ente mobili ad ubi. Dicendum
negando quod scientia de celo sit pars scientie phisicorum
sed bene concedo quod ambe sunt partes scientie
naturalis et ulterius quod ad hoc quod scientia de specie sit
pars scientie de genere requiritur quod scientia conside-
rans de genere de genere et de eo sive eius
respectu ad passiones eius proprias sive quas
modo dico scientia libri phisicorum considerat
de ente mobili tamen hoc est ipso respectu
respectu ad passiones quas [illegible] et scientia
libri de celo considerans de ente mobili
[illegible] ad ubi non dicitur pars eius sed quod totalis
scientia aggregata considerat de ente mobili
non respectu [illegible] ad passiones proprias
vel quas sed [illegible] se [illegible] ad proprias
et ad quas ideo tamen scientia libri phisicorum
quam scientia libri de celo dicuntur esse partes
scientie naturalis ¶ Quarto sed voco illam
scientiam subalternantem que considerat
de aliquo simpliciter sumpto et illam scientiam
subalternatam que considerant de eo cum ad-
dicione seu cum contractione alicuius quod
convenit illi scientia subalternata est
scientie subalternate [illegible]

de aliquo genere pertinet considerare per se de passionibus illius generis sit per partes ista propositio. Ergo scientia considerans de aliquibus passionibus per se de genere est per se scientia illius scientia totalis aggregate ex partibus scientia considerans de genere in quantum per se per aliquam passionem illius. Ergo etc. Et patet per integra[illegible] scientie totalis ut scientia de [illegible] scientia est per se scientie de [illegible]. ¶ Quantum ad secundam [illegible] de scientia subalternata [illegible] dicitur quod illa esse subalternata que considerat de aliquo genere quantum non quoniam per se [illegible] scientia subalternata est per se scientie subalternantis. Patet quia si sit [illegible] eandem [illegible] et scientiam totalem aggregatam considerantem de genere pertinet considerare de passionibus partibus illius generis [illegible] quia est [illegible] ¶ [illegible] quod musica que est subalternata arismetice [illegible] non est per se scientie subalternantis. Patet quia arismetica considerat de numero musica non de numero sonoro sed sonorum est passio quedam [illegible] ¶ Ad [illegible] quantum loquendo de subalternatione scientia [illegible] scientia subalterna non est per se scientie subalternantis [illegible] scientia [illegible] est per se scientie geometrie [illegible] expressis nominis subalternat [illegible] ¶ Ad rationes [illegible] quod una scientia potest subalterna [illegible] per se sub se [illegible] alterius [illegible] per se scientia subiecta [illegible] toto [illegible] unius scientie subalternantis [illegible] alterius scientie [illegible] scientie subalterne quod est de [illegible] geometria [illegible] non [illegible] scientiam esse per se scientie subalternantis [illegible] scientiarum [illegible] nego [illegible] quod non est [illegible]

[illegible] unitate simpliciter dicta licet sit una unitate aggregationis. ¶ Ad [illegible] musica est per se mathematice [illegible] illam [illegible] male [illegible] musica est per se subiecta [illegible] que est mathematica [illegible] illam scientiam que dicitur musica esse partem illius que dicitur geometria. ¶ [illegible] dico quod [illegible] sonorum est passio [illegible] quia de passionibus non est scientia [illegible] quod est [illegible] non est scientia [illegible] non est [illegible] sonorum [illegible]

Questio tricesima

Utrum nobis deficiente aliquo sensu possibile sit nobis acquirere scientiam ex [illegible] illius sensus [illegible] quod sic quia posito quod [illegible] adhuc [illegible] visibilia [illegible] in fantasia [illegible] colorum [illegible] si [illegible] de coloribus adhuc possit eam acquirere [illegible] colorum [illegible] in fantasia [illegible] quod deficiente nobis aliquo sensu impossibile est [illegible] ¶ [illegible] posito quod [illegible] visu auditu [illegible] adhuc in fantasia [illegible] potest [illegible] visibilium auditum [illegible] mediantibus quibus [illegible] possit sibi acquirere scientiam de visibilibus audibilibus [illegible] non obstante quod sibi [illegible] deficiat [illegible] ¶ [illegible] posito quod [illegible] careat sensu visus non autem sensu auditus [illegible] acquirere scientiam de visibilibus per [illegible] quod multa [illegible] audiendo [illegible] que [illegible] sunt [illegible] et intelligentis [illegible] scientiam [illegible] quod [illegible] aliqui [illegible] quod [illegible] visu [illegible] scientiam [illegible] erant [illegible] ¶ [illegible]

go qualitates tangibiles sicut sunt caliditas
et frigiditas etc. sicut et sensibilium aliorum
sensuum particularium et sensu communi vt quod quamuis
sensu visus careamus vel sensu olfactus [illegible]
sensus communis notitia deprimis earum quali
tatibus mediante sensu tactus possemus devenire
ad notitiam aliorum sensibilium quamuis sensi
bus aliorum sensibilium careamus ¶ Sed fortasse non
[illegible] distat earum qualitates sensibilibus alio
rum sensibilium quod distent sensibilia a sensibus separa
tis sed convenientia sensibilium ergo etc. vt quod conve
nientia qualitatum tangibilium possemus
devenire in notitiam aliorum sensibilium ergo
vt quod per sensus sensum tactus quamuis sensu
visus careat [illegible] ad hunc posset acqui
re scientiam de visibilibus ¶ Quod in [illegible]
primo quamuis [illegible] ubi manifeste
probat quod deficiente nobis aliquo etc.
tia dicit aristoteles in 3o de anima deficiente nobis
aliquo sensu deficit nobis et scientia de sensibilibus
eius et idem dicit aristoteles quamuis intelli
gentem contingit fantasia speculari [illegible]
primo ponitur quod distinctio 2a ponitur de sensu quod
tres prima distinctio sit ista quamuis ad
propositum quod scientiam aliquam dicimus habere de
quando aliquam dicimus habere scientiam de signi
ficato per sensum illius quamuis sciret significando
illa color est probabiliter dicimus habere
scientiam de colore sed de illo quod per rem tamen
color sed etc. proposito tamen habere de aliquo
habere scientiam ¶ 2a distinctio accidit de a
quo esse scientiam sit aliquam habemus scientiam
in complexo quo ad quid seu ad quaestionem
sicut sunt conceptus [illegible] sunt non [illegible]
[illegible] sunt nomina ad vel sunt non tamen [illegible]
[illegible] ¶ [illegible] de aliquo aut dicimus habere
[illegible] quo ad conceptus [illegible] 3o de a
[illegible] esse scientiam quo ad aliquem conceptum
[illegible] quo ad conceptus quidditativos vel
[illegible] vel quando ¶ 4a distinctio
[illegible] dicimus etc. scientiam quo
[illegible] super [illegible]

a quidditates ¶ Tertium advertendum sit prima quod de
ficiente nobis aliquo sensu possibile est no
bis acquirere scientiam de sensibili illius sensus probatur
quia si per cecum qui videbat modo excecatus
vertatur tunc per ad hunc posset colorum ma
nentes sibi in fantasia possibile sibi ac
quirere scientiam de coloribus ¶ Quod dicitur illa
que est quam aristoteles ut videtur dicit quod non
nata aristoteles intendebat quod deficiente nobis
sensu a nativitate modo quod non sit intelligendum
ut patet in eius processu ¶ Quod 2a deficiente nobis
aliquo sensu a nativitate adhuc si de
miraculose careret sensu [illegible] sensibilis
in nobis possemus acquirere scientiam de sensibili
illius ut arguebatur 2a [illegible] ¶ 3a de
ficiente nobis aliquo sensu a nativitate non est pos
sibile nobis acquirere scientiam in complexo de
sensibili illius quo ad conceptus quidditativos
non proprios probatur nam posito quod per carebat
sensu visus adhuc mediante aliquo sensibili
potuit scire aliquem conceptum communem ut sunt isti
conceptus ens aut esse unum etc. quibus formare
in complexo [illegible] ex illis quibus sunt formatae
propositiones scientificales nam in [illegible] illas
habet scientiam illorum [illegible] et de plus
de uno quam de alio et in intellectus potest
in sciendo illam quod habet scientiam de sen
sibilibus visus sicut de sensibilibus aliorum
sensuum ¶ 4a deficiente nobis aliquo
sensu a nativitate possibile est nobis acquirere
scientiam [illegible] de sensibili illius sensus quo
ad conceptum quidditativum probatur nam posito
quod ceterus a nativitate caret olfactu et quod
ipse videat quod plura alia a longe mo
ueantur ad [illegible] quod non percipit tactu
nec gustu nec auditu [illegible]
se arguat quia alia percipiat sensu [illegible]
[illegible] arguet quod non [illegible] quod
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

precipere per quos arguebat quod aliquid esset ob-
iectum illius scientie aut assignans aliorum se-
cundum rationem esset habere scientiam propriam descri-
sibili illius scientie sed non perceptum quod dicitur
specialis ¶ quarto ratio deficiente nobis aliquo
sensu impossibile est nos naturaliter acquirere scientiam propter
defectum illius scientie quo ad conceptum eius
specialem rationem istam quam intendebat arguens
patet non deficiente nobis aliquo sensu possibile
est quod habeamus conceptum specialem illius scientie
in mente nostra / non quamvis experimur quod deci-
re quod nunquam vidit non potest habere conceptum
specialem intellectus cum non potest sentire vel
habere conceptum alicuius alicuius rei quem sibi
similis imaginari fuit [illegible] illius [illegible]
dedes cum intelligentiis et materia prima non
possimus habere scientiam propter quo ad conceptum
[illegible] [illegible] [illegible] habeamus sci-
entiam de eis per quasdam [illegible]
[illegible] [illegible] est quod possimus habere scientiam de
eis quo ad conceptus communes quem ¶ [illegible]
dicitur patet quia probat rationes [illegible] [illegible]
quam [illegible] [illegible] positas [illegible] [illegible]

Tricesima prima questio

Utrum demonstratio ulterius sit potior propter
rationem [illegible] [illegible] quod demonstratio
propter quid sit potior [illegible] sit ia demonstratio
est potior que magis facit scire sed demonstratio
propter quid magis facit scire quam ulterius quia demonstratio
que magis facit scire est potior [illegible] quod
demonstratio propter quid facit magis scire re-
[illegible] [illegible] [illegible] sed scire aliquid [illegible] est
magis scire quam [illegible] magis cum [illegible]
cognosco eum esse hominem quam esse
[illegible] et omnibus cognosco omnia ea [illegible]
hominem quam hominem [illegible] [illegible] quod
scire [illegible] in [illegible] est cognitio determina-
ta sed scire [illegible] [illegible] est cognitio indeter-
minata sed non cognitio determinata est
certior et potior indeterminata ¶ [illegible] [illegible] de-
monstratio est certior potior et fortior
[illegible] [illegible] [illegible] ex [illegible] [illegible]
[illegible] demonstratio propter quid est [illegible]

[illegible] demonstratio aut ulterius ex remotioribus
assumit illorum [illegible] patet quia [illegible] [illegible] [illegible] fine [illegible]
quod prius sunt illa quam [illegible] sunt [illegible]
[illegible] est magis scita et per quos demonstrationes ex
eis sunt potiores quanto enim demonstratio est
ex [illegible] [illegible] principiis tanto est potior
[illegible] sed demonstratio propter quid [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible] quod [illegible] est propter non intellectus
[illegible] [illegible] aut est remotissima assumit
et per quos difficilia [illegible] cognoscendum et per quos
demonstratio ulterius videtur esse [illegible] et difficilis ¶
[illegible] quod demonstrationes necessarie assumptis sunt po-
tiores quam primum [illegible] est notum [illegible] [illegible]
idem sit esse et non esse et per quos necessarie
sunt [illegible] [illegible] [illegible] et per quos potiores
quam [illegible] [illegible] demonstrationes mathematice necessarie
demonstrationibus in scientia naturali vel mediali sunt
potiores quo [illegible] est quod [illegible] [illegible] sit potiores
[illegible] ¶ [illegible] [illegible] [illegible] nisi [illegible]
omnes demonstrationes ulteriores esse potiores de-
monstrationibus propter quid et quod demonstrationes [illegible]
sunt potiores [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ¶ [illegible] [illegible] sit [illegible]
distinctio ista aliqua demonstratio dicitur ulterius
ex [illegible] [illegible] ex quibus premisse [illegible]
demonstrationis [illegible] sic [illegible] de demo-
stratione ulterius demonstrationes [illegible] [illegible]
quod mathematice vel scientie naturalis quod demonstrationes
[illegible] sunt [illegible] magis et ex magis [illegible]
quod demonstrationes mathematice [illegible] cum demonstrationes
[illegible] sunt ex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] qui sunt [illegible] [illegible] quod isti [illegible]
magis [illegible] [illegible] [illegible] ex [illegible] sunt demon-
strationes mathematice et dicimus demonstrationes
mathematicas esse propter quid [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ¶ [illegible] aliqua demonstratio
dicitur ulterius ex [illegible] premissarum et quibus [illegible]
[illegible] dicitur ulterius ex eo quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] signo [illegible] [illegible] et sic [illegible]
demonstratio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ¶ [illegible]
demonstratio dicitur ulterius ex eo quod premisse [illegible]
demonstrationis sunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

est de premissis 2m quod ipsum 100 demonstratio
demonstrat quod triangulus est 3 etc. est demo
vlis et demonstratio que demonstrat quod ysosche
les etc. potest dici particularis si sit loquendo ita loque
batur aristoteles posterius primus demonstrationem vlem esse
potiorem particulari . Quem ad 2m sit quod
de demonstratione vli et particulari quod demonstratio vlis est
talior qua particularis patet nam illo quo aliquid magis
magis quodammodo verificatur de eodem aliquo tio
est magis etiam ponere inquantum magis
verificatur de eodem verum videndo sortem ar
mortalis est quod sic homines est corr
quod sic homines est aliquid ergo demonstrationes ex
singularibus propositionibus que sunt extensiones quibus teo
res sit qua 1e que sit vlis magis quo
bus quam patet de se et auctoritate adhuc quod
vera qua cognoscitur ad particulare speciale
de alto presupponit vlitatem qua cog
scitur ad particulare magis valde deus ergo notitia
vlis talior est particulari et per quos demonstratio vlis
potior est demonstratione particulari qua patet auctoritate
notitia qua cognosco sortem esse aliquid illa
notitia specialis est adveniens notitie
vli tamen hic notitie qua cognoscitur sortem esse
aliquid vel corpus ergo notitia qua cognosco
sortem esse corpus constituit unam notitiam
magis certam quam sit notitia vlis solum
Ex dictis potest quod notitia specialis qua
sortes cognoscitur esse homo a persone sua
cognitione vli et cognitio esset in ut
omnibus puta qua cognoscitur esse aliquid tum
notitia illarum notitiarum esset magis
perfecta Videtur necessario tamen Verum non est pos
sibile quod notitia specialis sit sine notitia vli
ergo intentio sortem non potest esse notitia qua
cognoscit personem esse hominem nisi in
[illegible] notitia qua cognoscit personem
[illegible] hic non [illegible] ergo dico notitia
esse proponendam notitie vli
loquendo de demonstratione vli et particulari
vlis est potior particulari
extendit se ad demon
[illegible]

Loquendo de demonstratione vli et particulari 300
vlis est potior particulari illam quem potest
aristoteles multa septem rationibus quo
genere demonstrationes affirmative demonstrationibus
negativis sunt potiores illam quam potest
aristoteles posterius primus quinque rationibus
Ad rationes ad primam tamen dicebatur quod
demonstratio vlis etc. dico quod quinque de
monstrationibus particularis faciat scire remo
tam speciali et demonstratio vlis notitia quam
tamen demonstratio vlis est potior demonstra
tione particulari cum vlia prius cognoscantur quam
specialia de aliquo . Ad 2m demonstratio
que est ex particularibus etc. et demonstratio vlis
est ex vlibus et corremotoribus affirmativis
sicut negativis et quod dicitur demonstratio vlis ex vlibus
ad invicem et quod vlis dicitur vlia sunt vero
tissima a sensu sicut hic cum contra de vlibus
loquendo sicut sunt deus et intelligentie de
quibus intellectus dicitur auctoritatibus non
ex vlibus vlibus non dicimus demonstra
tionem vlem esse et quod dicitur demonstrationem ex
vlibus sicut intellectus de vlibus inferendo
etc. sunt verissima a sensu sicut necesse
Ad 3m patet principium est negativum ad
sic aliqui dicunt quod illa non contingit
idem simul esse et non esse non est omnino
sic prima quod quelibet alia sit prior ratio
dicunt illam esse et quod primam actio
est eius ratio demonstrationes affirmative sunt ex
ita primis principiis sicut demonstrationes
negative et sic per aliqua consequentia etc.
sunt potiores . Notandum est quod non omnis
demonstratio affirmativa quelibet negativa est potior
etc. ex quo sic solvitur 2m argumentum Verum
demonstrationes mathematice et naturales demo
strationibus affirmativis sicut naturales sunt
potiores etc. patet . questio 30

Questio xxx secunda

Utrum omnis simpliciter scientia [illegible]
[illegible]

rationis propter quod aliquae ab invicem scientiae capiunt unitatem
vel distinctionem. Dico quod est in scientia secundum hoc est
quod ipsa enim est id quod scientia circa ipsa demonstrat
et illius est scientia et ideo una quaeque distinct[illegible]
positum et obiectum ipsius scientiae est quidditas
de cuius est prima scientia. Hoc est quod scientiae eiusdem
subiecti et scientiae quae distinctarum sunt distin-
guuntur. Deinde patet quod scientia distincta non
capit unitatem vel distinctionem a quae cuius
est scientia patet quod eiusdem quidem possunt esse di-
versae scientiae. Item quia tamen ambo quod de ca
quo potest esse scientia quae est et scientia propter quid et
sunt diversae scientiae. Item assumptum patet quod eadem
conclusio et propositio potest fieri scientia quae et scientia
propter quid. Quia eadem quod sunt in scientia
naturali et in scientia astronomiae utraque terra est
rotunda, quia demonstrat naturalis et astrologus.
Hoc est prius dicta. Quod sunt elementa et non plura
quae demonstrat naturalis in primo caeli et mundi et de ge-
neratione secundum scientia libri de caelo est alia scientia
libri de generatione quod eadem quod potest scientiae
diversis [illegible]. ¶ Deinde quod scientia simpliciter vel
distincta capit unitatem vel distinctionem ab
[illegible] quod de eadem quae mathematica [illegible]
sunt distinctae scientiae secundum eandem quem
probant per distincta principia et non videtur quod
scientia capiat distinctionem ab alio nisi ex
parte principiorum non enim aliquae ex eo
quod conclusio est eadem [illegible] quod apprehendunt vel
principiis quod est intellectum. Deinde patet quod non
a principiis vel principiis pluralitatis scientiarum
una quia tamen ambo patet quod demonstratur
de aqua quaecumque consistunt duae possunt ut
probatum est prius capere scientiae unitatem vel demonstrat
quod non recipiat probatum est quod non capiat hoc
apprehensione. ¶ In contrario arguitur [illegible] quod primo videndum
est quare aliquae [illegible] se expediunt
de [illegible] quod secundo videndum est quare id non su-
fficit sicut illi dicunt [illegible] quaecumque [illegible]
[illegible] [illegible] scientiae quia
[illegible] distinctione scientiarum [illegible]

scientia se ipsa est una et non per aliquid aliud ab illa
scientia et similiter quaelibet scientia ab alia distinguitur
se ipsa et non per aliquid aliud ab ipsa scientia et dicunt
scientiam non esse [illegible] capere unitatem vel distinc-
tionem a quo vel a principiis vel ab aliquo quocumque et ita
dicunt de distinctione scientiarum sicut de distinctione
substantiae aliarum rerum. ¶ Unde dicunt sicut Sortes se
ipso est distinctus a Platone et non in se ipsum
esse distinctum ab asino sed et non per aliquid aliud a
parte. Sed unitatem id non sufficit vel et scientiae distinguuntur
ideo non constat scientiae sed distinguuntur se ipsis
tamen designat hoc est ab alio quod aliquae scientiae di-
stinguuntur et distinctae sunt solum non et aliqua
aliae distincte sunt secundum non intellectus quaedam
est significatum illius quod sit ab [illegible] scientiae et distin-
guuntur etiam [illegible] forma [illegible] et ab distin-
guuntur secundum unum designatur illis distinctio est ex
distinctione [illegible] et non ex demonstratione quod
et consistit circa formam distinguuntur se ipsis. ¶
¶ Ita si duo [illegible] [illegible] esse in eodem subiecto
[illegible] uno et aliquis in alio et dicuntur esse unum
actus similiter si unus illorum duorum [illegible]
esset in uno subiecto et aliquis in alio tunc dicuntur
esse duo accidentia quod aliqui dicunt unum
illi duo [illegible] non videtur hoc [illegible] [illegible]
secundum ex se vel subiectis [illegible] vel [illegible]
¶ Unde accidentia distinguuntur distinctione subiectorum
sicut [illegible] solum dicitur. ¶ Et ex alio [illegible]
[illegible] effectus [illegible] et in [illegible]
[illegible] talis [illegible] [illegible] vel distinctio
non videtur esse ex [illegible] effectibus secundum ex quadam
aliis sed ad illum [illegible] quod videtur quod scientiae
aliquae distinguuntur se aliquis non [illegible]
[illegible] sciendum est quod [illegible] scientia
simpliciter [illegible] est [illegible] quaedam sit
[illegible] non [illegible] scientia [illegible] scientia aggregata ex pluri-
bus scientiis simplicibus probabilium [illegible]
ad se [illegible] [illegible] [illegible] quamvis [illegible]
primum non quod dicimus scientiam libri physicorum
esse unam totalem scientiam. ¶ Tunc sit
distinctae sunt diversae non
distincti non patet non si [illegible]
[illegible] scientiam quamvis [illegible]
scientiam de eodem in scientia [illegible]

uno eo quod sunt in subiectis uno distinctis.
Probatio quia accidentia distinguuntur distinctione
subiectorum. Quod ad distinctionem univocalem ¶ Quod autem contingit
simpliciter distinctas scientias diversas esse. Iste si sint
diversarum specierum, cum iste probatur quia cum diversae
non sunt in natura sed in genere ex consimilibus
vel dissimilibus, ex quo sunt cum iste distincta
¶ Quod autem de eadem quae possunt esse scientiae
distinctae iste non de eadem quae potest esse scientia
quae est una scientia probatio quia ita distinguitur iste ex eo
quod aliqua requiruntur ad quaedam omnia ad unum
quaedam aliud unum alia est apostoli [illegible] alia
non apostoli perfectionis ¶ Quod autem de eadem
quae possunt esse distinctae scientiae probatio quia propter
eadem quod potest sciri per diversa genera causae
sunt scientiae sunt distinctae iste, verbi gratia eadem quod
potest sciri per causam materialem et etiam per causam
efficientem et potest sciri per causam illarum absque
quod sciatur per aliam et ad sciendum [illegible]
per diversa principia [illegible] ¶ Quod autem contingit ea-
dem quod scientia quae non diversificatur propter diver-
sitatem mediorum patet quia aliqua scientia existente
per plura media illa notitia potest manere
in eodem et simul ablato medio quo [illegible]
[illegible] ad illam quorum glandia [illegible]
sciam glandia quia ex quo [illegible] quod [illegible] diversi
mediorum non diversificatur scientia quae est [illegible]
non est de scientia probatio quia [illegible] diversifi-
catur uno medio ablato ad aliquorum
[illegible] scientia probatio quia non manet scientia illa
propter quod luna eclipsatur per medium quod terra
interponitur soli et lunae diametraliter ablato autem
illo medio non stat [illegible] scientiam propter
quod de illa quae sua eclipsis verbi gratia [illegible] scientiam
[illegible] requirit per causam cognoscere [illegible]
[illegible] cognoscere causam illius rei [illegible]
[illegible] dicta quod esset una distincta propter
[illegible] si oblivisceretur et [illegible]
[illegible] esset tamen illius quod stati
[illegible] esse ¶ Quod [illegible] diversitas scientia
[illegible] scientia subiectorum vel partium

vel utrumque simul [illegible] quia sunt diversificatae quod
sed scientia ista requirit [illegible] ab
medio si est scientia propter quod sed non [illegible]
titatem medii si est scientia quae [illegible]
sed dicta quod medium est diminutae scientiae propter
quod sed non [illegible] ¶ Quod [illegible] quia scientia
simpliciter distincta non capit unitatem vel
distinctionem [illegible] quod de eadem [illegible]
[illegible] totum de scientia quia [illegible] propter quod unde
eadem quae possunt esse diversae scientiae non tamen
[illegible] requiruntur [illegible] ad unitatem [illegible] scientiae
puta propter quod et alia requiruntur ad unitatem
alterius scientiae puta quia ¶ [illegible] pot di-
ci quod naturalis demonstrans terram esse rotundam [illegible]
demonstrat eandem quam [illegible] demonstrat astro-
logus verbi gratia [illegible] quod sunt eadem quo [illegible]
[illegible] non tamen eadem [illegible] in terram verbi gratia na-
turalis demonstrans terram esse rotundam demon-
strat illa [illegible] quod [illegible]
[illegible] est rotunda et [illegible] alia est quo quam de-
monstrat naturalis et alia quam demonstrat astrolo-
gus simpliciter non est eadem quo naturalis
quam intendit [illegible] in libro de caelo [illegible]
probat esse [illegible] et quam intendit in libro
de generatione verbi gratia in libro de caelo intendit illa
[illegible] corpora simplicia mobilia motu recto
in libro de generatione [illegible] corpora gene-
rabilia et corruptibilia [illegible] ¶ [illegible]
[illegible] scientia non capit unitatem vel distin-
ctionem quod [illegible] scientiam propter quod [illegible] de scientia

Tricesima tertia

quia est [illegible] ¶ [illegible] scientia
demonstrativa aggregata ex pluribus conclusionibus
plurium quam [illegible] capiat unitatem
seu distinctionem [illegible] quod non [illegible]
scientiae sed plures [illegible] quod sit subiectum
principale [illegible] sunt plura scientia existente
una scientia [illegible] scientia non capit unitatem a
subiecto [illegible] tota [illegible] una scientia a-
ggregata [illegible] plurium quam [illegible]
[illegible] subiectum sensibile ¶ [illegible]
[illegible] scientiae non [illegible] sine [illegible]
unitatem vel [illegible]

sbm aliquod quod e adequatu vel pa
sue totalis aggate et ro est e no
e boi sit 2o scia ro illo e aqua scia
quest una aggate et capit unicz vel
distinctioz apo rte sicut etiam capit
unicz vel denoiatoz apo sdicte illius
eiusdem sed sic e quod digitus appa
re note i demostrabilis sunt pmi seu
pa i tali scia go ars scia sit capere
unicz vel distinctioz ab ceteris ima
sbd ¶ 2o si quod eet via sequitur quod ari
smetica et geoa eent una scia sed hoc
e fm quam quod pt assignari unu
sbm viz qm vel ens si go scia
capiunt unicz a sbo sunt illatum quo
si quod eet una tunc scia nalis quo ad
aliqua eius pte no distinguitur ab
asnoia sed hoc e fm quam quod astro
nia et aqua ps sue nalis qsideant
deeodem sbo sed de celo sic sequitur quod
mathematica et geoa no distinguuntur ab
invice hoc e fm quam quod expressum quod mathematica
qsideat de magnitudine et et geometria
¶ Quidm e arbitrabiles i pequi et quimodi
so methsate vel dicit quod una quis sbe
e una et sic sit unica quis scit est
unius sbi sit unica quis scibilis e
una scia qsideans de eo et de pnibus
eius Una quoque pa possunt distinctiones
2o no quoes ¶ Quantum ad pm sit pa disti
ctio qm sufficit in pposito scia denomi
tiua aliqz simpliciter quotia seu unitas unica
solius quis sicut e notia illius quis
sup data sinea attingit et et notia
sue demrante supposito de qua hic qsideat
aliquis et aggatione plurium sciarum sim
plicium vel plurium quam expressim na
dicimus cum quum geo e scias simpli
demrativas esse unam sciam sed geoam
sic actuato sciam no tenet in pposito scia
[illegible] denomi aggata ¶ distinctio 2a
[illegible] [illegible] de sbo sue passiones

loquitur duplex vel de sbo simplex demrationis
vel de sbo sue aggate pro actuato sbm
tot sunt sba aliquod sue aggata quot sunt quoes
et est geoas plura sba ¶ 3o loquendo de sbo
sbm e quidam terminus quis vistalis
de sbis spalibus quum spalm i recto vel i
obliquo adeo omnia qsiderata i illa scia
quum aliquo et reducuntur Quod de una scia
2m illum terminum 2m quod qsideratur i una scia
no qsideratur i aliqua alia vel i illa
scia qsideratur quod no sunt reducibilia ad in
terminum 2m illam terminum 2m quod qsideratur
i una scia vel tamquam passiones eius vel tam
ptes eius vel tamquam passiones eius pnn
cipalis illius termini vel tamquam passiones
passionum vel tamquam opposita illi termino
vel ptibus eius subiectiuis vel passionibus pa
ssionum vel quomodolibet aliter cum sbm unum
adequatum sue demrativa aggate et de
illa sbd inter quod unum ab alio scia distin
cta aggata capiat unicz vel distinctioz
dicitur de illi sbo e scia sit magis vel
geoe ¶ Quantum ad 2m sit 1o pa quod scia
demrativa aggata no capit unicz et
denoiatoz a passione prius probata quod no est verisimile
quod aliqua aggatio capiat unicz et de
nominatoz ab aliquo extremo pro uno magis
dicitur esse alio i illa scia seu aggatione unu
extremum capit denoiatoz et unitatem alio
et aposimo modo passiones sunt posiones
sbis ¶ 2a i tali scia qsideantur passiones
quod no sunt reducibiles i una passioz quomodo
oz si scia debz capere unicz et distinctoz
a sbo ¶ 3a scia aggata no capit unicz
vel distinctioz a digtatibus vel ab aliquo pno
quod oz quod i tali scia plures dicantur
passiones demrationum seu plura pna
quod i demrativa no reducibilia i unum
quod quam pz ex eo quod oz quod certum i [illegible]
bilia ad pm vel ad unum si [illegible]
accipe distinctioz et unicz [illegible]
seu pna quod in demrativa [illegible]
¶ 4a demrativa aggata no [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] distinctioz

τ vnica ab vna alia que p[atet] q[uia] i ista s[cientia] considerantur plures passiones q[uae] sic se h[abe]nt q[uod] n[on] o[mn]es sunt reducales i vna q[uia] vnius vb[i] a[liqu]a earum dependeat ex a[li]ys sic p[atet] de a[liqui]b[us] geo[metri]e ut ca[us]a triangularibus s[icu]t demonstrat[ur] ¶ Q[uar]to q[uia] sc[ientia] demonstrativa aggregata n[on] capit vnitatem τ distinctionem a medio demonstrationis p[atet] q[uia] i ista s[cientia] sunt plura media demonstrativa q[uia] cum sic q[uod] ¶ ista s[cientia] τ [illegible] demonstrationis n[on] sit reducta i vnum [illegible] illorum ¶ Q[uin]to a[li]a s[cientia] aggregata demonstrata capit vnitatem τ distinctionem a[liqu]a[ndo] [illegible] p[atet] q[uia] prima i ista s[cientia] considerata sunt passiones [illegible] que τ media [illegible] illorum [illegible] s[cientia] capit vnitatem τ distinctionem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] capit vnitatem τ distinctionem a[liqu]o q[uod] de primis considerationibus [illegible] s[cientia] [illegible] q[uia] considerata i ista s[cientia] sunt complexa [illegible] [illegible] in q[uan]tu[m] sunt [illegible] complexionis τ [illegible] complexi q[uod] e[st] [illegible] ¶ Ad r[ati]o[n]es ad p[r]i[m]am dico q[uod] [illegible] n[on] capit s[cientia] vnitatem [illegible] illorum e[st] i illis s[cientia] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] p[ro]pria s[cientia] capit vnitate[m] τ distinctionem [illegible] idem p[atet] ad [illegible] [illegible] p[ri]ncipiis [illegible] i s[cientia] [illegible] stat q[uia] [illegible] sunt [illegible] q[uia] diversis [illegible] sunt [illegible] ¶ Ad 3[am] [illegible] τ [illegible] q[uia] distincta [illegible] vna s[cientia] τ [illegible] vna s[cientia] τ [illegible] [illegible] n[on] [illegible] q[uia] [illegible] vna s[cientia] [illegible] [illegible] vnum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] capit vnitatem τ distinctionem [illegible] [illegible]

Questio xxx quarta

Vtrum s[cientia] differat ab opinabili [illegible] ab opinione [illegible] q[uia] n[on] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] eadem [illegible] e[st] scibilis τ opinabilis q[uia] [illegible] dicit s[cientia] [illegible] [illegible] opinabilis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] opinata [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] scibile τ opinabile [illegible] ¶ [illegible] de eadem [illegible] [illegible] s[cientia] [illegible] [illegible] opinio[nem] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] opinatur τ scibile [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] posse [illegible] s[cientia] τ opinionem ¶ [illegible] aliquis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] opinionis τ s[cientia] [illegible] [illegible] e[st] opinabile τ scibile [illegible] [illegible] q[uia] s[cientia] n[on] [illegible] ab opinione [illegible] n[on] [illegible] ab opinabili [illegible] s[cientia] n[on] [illegible] ab opinione [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] opinionis [illegible] [illegible] e[st] opinio τ s[cientia] [illegible] [illegible] e[st] [illegible] [illegible] opinionis τ sic [illegible] [illegible] e[st] scibile τ opinabile ¶ In [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] s[cientia] e[st] [illegible] [illegible] [illegible] n[on] e[st] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] s[cientia] [illegible] τ opinio [illegible] [illegible]

h scia e quedam assensus seu habitus adhesiuus quo aliquis assentit ipi quod sine formidine ad oppositum per aliqua euidentiam supra intuitiua et similiter opinio est quedam habitus adhesiuus sine assensus quo assentimus cum tamen formidine ad oppositum ¶ Unde non scia est firmus assensus quo aliquis assentit alicui complexo sumit propter aliqua euidentiam et siuida supra intuitiua ¶ Unde patet aperte quod ista diffinitio scie sit satis conueniens ex eo quod per ipsam scia distinguitur perfecte quorundam habituum et similiter ab opinione et sic admittitur quin est contra non pluris principiorum complexorum ¶ Unde quamuis aliqui heretici errantes firmisse assentiant alicui complexioni heretice quamuis ille assensus sit valde firmus tamen non dicitur scia ex eo quod deficit aliqua conditio necessaria posita in descriptione scie Unde talis assensus hereticorum est ita firmus quod per eius vellet comburi antequam assentiret propter oppositum predictam descriptionem scia est dicta assensus fidelis firmissime assentit articulis fidei quin firmissime potest veritati tamen quia ille assensus non est propter euidentiam supra intuitiua cum est quod talis assensus non dicitur scia et per predictam descriptionem scia dicitur ab alijs et verum notitia principiorum principiorum sit est primum non contingit idem sub ee et non esse quamuis non primo firmissime assentimus tamquam alicui sumit non sed quia sit non est per aliqua primo euidentia propter hoc talis assensus non dicitur scia sed intellectus ex eo quod intellectus naturaliter inclinatus est inclinatus est ad assentiendum eis sicut capis naturaliter inclinatus est ad descendendum predictam descriptionem est scia dicitur ab opinione opinio est assensus non firmus quamuis [illegible] [illegible] [illegible] sanguilis [illegible]

assentiret et si non assentiret ei firmiter ille assensus non diceretur scia ex eo quod scia est assensus firmus sine formidine et opinio est assensus firmus sed cum formidine Sciendum quod talis assensus potest attendi vel ex parte habitus vel ex parte medij vel ex parte bonorum ¶ Exemplum primum sicut si esset aliqua qui nescia et postea assentiret illi conclusioni propter sillogismus iuratorum sine veritate et si postea non assentiret illis perfectius firmiter sed cum formidine et sic illi quod ille assensus esset infirmus propter assentiret tunc vel habitus intellectus assumptionum ¶ Exemplum si esset aliqua quod sine veritate et postea [illegible] quod sunt demonstrationes non demonstratiuum tunc ille assensus quod assentiret illi conclusioni esset infirmus propter infirmitatem medij ¶ Exemplum sicut quod aliqua assentit postea quod esset infirmitatem variacionis ¶ Alia est distinctio quod scia dicitur scialis vel opinialis remotum propinquum Unde scialis vel opinialis remotum vocatur res signata per subiectum quod sunt scialis vel opinialis scialis vel opinialis propinquum vocatur ipsa conclusio scita vel opinata vel signale complexum et ideo conclusionis scialis vel opinialis ¶ Secundo notandum sit quod ista loquendo de scibili vel opinabili remoto omnibus rebus mundi est scibilis patet quia omnibus rebus mundi est significabilis per subiectum alicuius conclusionis scibilis quia omnis res mundi est scibilis quamuis qua [illegible] [illegible] naturalis res mundi est significabilis per [illegible] [illegible] cuius quin est subiectum illius conclusionis cuius quod esset [illegible] [illegible] sic attendendo scibile idem est scibile et opinabile quamuis conceptum opinabile sit vel significata sine vere opinata vel opinabili propter opinabile et scibile attendendo scibile scibili remoto ¶ Secundo attendendo scibile et opinabili remoto significato subiecto illius quamuis opinabile omnes res mundi est opinabilis patet quia aliquod quod potest esse opinabilis cuius subiectum est [illegible] cuius res mundi est opinabile [illegible] scibile et opinabile [illegible] omnis res scibilis et opinabilis rogo [illegible] firmus ex parte habitus vel [illegible]

Ad hunc idem e scile et opinale pz qr
eadem q° pt sciri a forte et opinari
qplone qr sor pt fuisse assentie pissi
vis pia que trā qr assentie simiter
quia ia qua sit bona qr ia q° sr ex
pissis pto pt eide assentire tn sor ne
sic pt dubitre de qua scita a forteri
sor scit id qplo opinat et eide scie
et opinar actido adhuc scile et opiale
q° et qf qr ia q° ad qua sor sit sim
dyam pto pt qre sim demratiui et
eadem q° scit et opinat. Sz adimissio qa
ea q° pt scire et opinari ab eodem pz
sic qr aliqua q° mit a forte pt sciri et
postea ab eode dubitari vel opiari. q°
quita actido scile et opiale p scili et opia
bili sumpti q° sunt in fab assy sen opi
nois actido et e iuz ex pte quis nun
opinale e scile ut eq° sic intellis et
et pz qr qu i formitab assus attendit
ex pte quis inet nu q° est g ge
a no e scilis ex eo q illorz a sunt
scdr sre no e sda. ¶ Obg scia no e
opinio pz qr scia e assus firmus et opio
no no firmus sic pz q°d simul scile et
a opiali et qua no et et qua scia dicit
a opinione. ¶ Ad rones ad pma illa vadit
sma que trā p una alia dez ai
eo q sit de eadem que sunt possumus
hre sim grati et demrativi no tn sc
qr simul de eadem que possum hre scia
et opinioz tn ia res q sunt opinio
p qea est scia pqs habebit sim demo
stratiua no opiugh desinet esse quis sim
desinit esse opinio et solet gradi q
opinio no corrumpit quis opio desinet
esse opio et recepit ee scia ¶ Ad seqn
visit p una qua ¶ Ad quita nec qua
cum scr dulce e et ai q° dulcedo
.... do et qua et placet a qingat
...de lorq no tn nisi tris qua
.... ar ... scr ... e al q°
illitab. ¶ Ad bey dico q
..... no inte q si dico
sz ... dras auctoris init q si aqua
potencia vel ... eqr sic tra aqysblu
q tra ad no posse ee q tur i potē
vel ... distingwiur sic z e de opio
ne et scia na aqua q° pt ee opinat
sit ppo qua q tn ut e scilis actido
scile p scili sumpt et ... et e sunt et

Queritur. Circa se/cundum. posterior.

Queritur circa et m posteriorum utrum hec ppo
qua ponit arz i pno capitulo z. s. q°d
sit eqles mo et sit ba zar ... q no
na multa plura sit dubilia qua sic
scita i ptes quas sit dubiles sit
q°d qua ppones scite vel qua sit
scita qua pz rans clars e de se zo
na qdranta circuli sz e q° et tn qdra
tura circuli no e scibilis i ptes sic
quas qua sit i e q sic scitur qua
pz rans z q° ad pas eius pte na sit qti
git querere utrum circulus possit qua
drari q° ad zaz eius pte pz pars ... iput
drituz q quadrata ... si e scibilis
tn no dum e scita ¶ Ad qua sz qgit
qre vbas ad scite sint pares vel i pares
i mo et tn ut sum q sunt pares ut
sum q sit i pares i vn ptes ee q°
uces q istas q sc sum ¶ Ad q° de qgebz
sit qgit si quas et tn qgeria no
sit scita ex eo q de qtigeb no e sia
ex eo q scia de ee ncrior et i pos
ar sc sre i de aqi qtigit qre q no
qtingit scire q° quas no sit eqles
mo sys qde sm qua tn dub qr
pa pri a sc scire et tn ... puis no qr
querere ex eo q sit pt no ¶ Ad ... ...
et ... ... qua e motae
... fine ... ... quas
sit equales mo ... qde ...
si ... sit va ...

ad sensum compositum quod infinite essent voces
infinite erunt quelibet scite vel ergo
verum ad sensum voces erunt equales numero
huius quod vox scitur patet quia due voces
erunt equales numero duabus quibus scitis
ergo dicta voces sunt voces et due quelibet
scite sunt scita ergo voces esse equales non
scitis sunt aliquas voces aliquibus scitis
esse equales etiam sic est consequentia quod tantum
sunt equales numero cum hominibus et lupi
sunt equales cum omnibus et lupi et omnibus
ergo verum est quod equales non potest ad illa in secundo
[illegible] predicamentis [illegible] sit intelligi sic aliquas
voces sunt equales numero aliquibus vel scitis
tunc cum due voces sunt voces sunt duas
voces esse equales numero omnibus vel scitis
ergo sic est falsum quia due voces non sunt equales
numero tribus vel scitis vel decem vel scitis vel
mille vel scitis etiam sic sensu negativo
id est quod omnes homines erunt equales numero
omnibus hominibus ergo duo homines sunt homines
ergo duo homines sunt equales omnibus
hominibus distributive est verum et ergo falsa ergo
aliqua propositio non valet ergo ad secundo potest
intelligi aliquas omnes voces sunt equales
numero vel scitis ad mentem in testimonium Et
si scita sunt plura quam sint voces verum
antecedens est quod omnes voces sunt equales numero
aliquibus vel scitis si enim voces erunt decem scita
ta quelibet vel [illegible] in uno vel antecedens
est quod omnes voces erunt equales numero
aliquibus vel scitis ut tunc tribus tria Si non voces
erunt plures quam scita tunc non est
antecedens quod omnes voces aliquibus vel scitis
erunt equales quia voces quelibet vel
sex non erunt numero equales aliquibus vel scitis
supposito quod scita erunt decem et non plura
tunc voces erunt equales numero etiam
sic patet quod omnes lupi erunt equales
numero aliquibus omnibus et tamen quod omnes omnes
esset equales numero aliquibus lupis sensu composito
quod in mundo sunt plures o
Sed dices sensu composito quod

non erunt nisi decem voces et tria scita ad
sensum omnes erunt voces erunt equales numero
aliquibus vel scitis nam tria scita sunt decem scita
ergo omnes voces quia non sit nisi decem vi
dentur esse equales numero vel scitis antecedens
sit [illegible] in decem scita vel tria scita decem
tribus scitis sunt decem scita in decem scitis vel tria
scita sunt tria scita ergo tria scita sunt decem scita
quod est probandum dicitur quod concedenda est expositio
in tribus et propositio sunt hec ergo plus [illegible]
habetur quod plura tribus erunt pauciora tribus
in duo vel decem sunt pauciora tribus vel plura
ergo plura tribus sunt pauciora tribus Videtur
quod predicta distinctio non est expositiva ex
eo quod nomen est visibile de pluribus quod
sicut in tria vel decem est visibile de pluribus
quod unum est et decem respectu [illegible] scitis
solvitur id est sortes vel plato est plato id est sortes vel
plato est sortes ergo sortes est plato nam sic totum id est
sortes vel plato est visibile de pluribus est enim vi
sibile de sorte et platone unum est enim quod sortes
est id est sortes vel plato sit verum est quod [illegible]
utro voces sunt plato et id est sortes vel plato
[illegible] potest intelligi tunc quilibet utro
sunt equales [illegible] idem est utro voces maximus
numerus vocum sit equales maximo numero vel scitis
tunc ergo ad mentem in testimonium non potest videri
quare necessarius maximus numerus vocum vel
et maximus numerus scitorum si enim [illegible] utro
maximus numerus [illegible] esset equales
[illegible] numero [illegible] non posset videri verum ma
sicut quod erunt [illegible] erunt voces nisi
necessarius est ad illum intellectum equales in
debat tamen dixit voces esse equales numero
[illegible] potest intelligi quod per voces
intelligatur voces [illegible] ad
determinatam quam quidem voces sunt
quelibet et propositio quod vox scitur intelligatur
[illegible] scita [illegible] determinata
intellectum forte loquebatur [illegible]
[illegible] est verum nam quod [illegible]
[illegible] determinatam
[illegible] scitis quam enim [illegible]

ad sciās demrāras postea ṗut s' q° sa
ta xv' gr. sic voces sc̄e ī p̄mo q̄oms pa
tet na tales voces ūt stelle ṗut pa
res ul impares ul utr rex sedeat
ul dormiat nō st q̄ones q̄ ptinet ad
sciam demraciā ¶ b° st intēgi qoes
st equales ic. i mōi quiendi ee dist
cti st eq̄les vnō modo sondi ppocs
scitas ee distinctas quiando vnus
ee p una ee adiū modum aut ā
quā sōm ex una ppōne itaq̄ ob
timos qualites ī pudo p una ee ic
pmcmiq tur adiū illam sit una qo
q̄oes st equales ic pz q̄ mōi q̄endi
ppōe distincti st eq̄les vnō modō
sondi ppocs scitas ee distinctas ic
qua tn ant' q̄ nō voces formae adiū
qū qū poss̄ scire ppōz istius conclu
se ul q̄lueōz si cūm q̄s vtr a ē q̄uus
nō scia ē dca tn aūm illi deq ē q̄ conu
det mō quiendi q° tn q̄ ī ulti
itellectu qoes st equales vnō scibz
ex ipsa scriat' pz ad ronēs ic.

Questio secunda secundi

Utrū q̄oes sint q̄oes ānō pl̄es nt p̄ancto
res ī sic ē q̄ ē / q̄ ē / ī ptq̄ ē / ī q̄ī p°
po q̄ nō sint q̄oes s̄ pauciores q̄ q̄ ē
ī q̄ ē nō st q̄ones illaz qua tn ant'
nā illa q̄ st ppgintoes nō st q̄nes
s̄ q̄ ē ī q̄ ē st sūmodi illaz ul salte
coz st ppgintoes q̄ nō st q̄ones aut
ē nō nā qo ē dubilis ppō s̄ ppḡo
nō ē dubilis ppō ut ī tmq ē ppḡmo
s̄ hoc pz expō ximq ¶ 2° pz q̄ sōm sit
una qo na sōm ē unū ūe scitū qo
... ē una qo qua tn exco q̄ q̄oes
... ales vnō hīo q̄ ūe sciuq ut p̄tinet
q̄oc ¶ 3° st q̄oes ānō pl̄ures
... qua q̄oz qua tn ant'
... zes ī una s̄ una nō ē pl̄es
... ānō pl̄ures ¶ 2° illi
... ī vcentu ṗut cessat

dubitate s̄ meūm ē sūmōi ī aoz nō
hoc pz q̄ oīs qo ē qo medū sit ūz
dict arōles ī sta ¶ Quto p° q̄ sint
pl̄es q̄oes qua x° na dicebat ī p̄mo
q̄ q̄ scia sit intrigatoes ī q̄oes
ac ī pl̄es st q̄oes qua q̄oz qua nō
ē desc ī q̄° q° ē dubilis ppō ic aut
st multe pl̄es q̄ x° ic ¶ Ho na q̄z
pmtū q̄ ēpt sic ī trogatū sibi
p̄u qo pl̄es st mtro oes q̄ x° qua
tn ant' pz na q̄ quit despta q̄ndē
q̄tite ī ī confirmat' q̄ sit pl̄es q̄
q̄oz q̄ q̄ st voces q̄ pl̄ires q̄ ane q̄ nene
ūz dicebat' p q̄ pasia q̄cludit oia
qua sōm ta ūiam q̄ pl̄iūm tam
affirioz q̄ nctoz ¶ Confirmat' na aroś
ī topis dt p̄es distinctoz p̄uncto q̄
q̄da pblema ūota' aūt q̄da q̄nes
q̄da pm ī q̄da diffio ¶ Om aūt aroś
ro q̄mq īma qoe pe notādū ē quas
possit respondē de unite smōis ad q̄
sitū 2° videndū ē quo dicunsit ṗut
distinguī q̄oes ī ptiz ptebit ad q̄situm
rad q̄oz aroś qui cat q̄ q̄oz sint q̄oes
ānō pl̄es ¶ Om ad p̄um posset dici
q̄ due sint q̄oes ānō pl̄es ī q̄ una ē
qo ānō pl̄es ī ī 3° st q̄oes ānō pl̄es
sic qo tm una ē qoes tm st due
q̄ones tm st 3es tn sigta una qoe
q̄ sit a an sit / a ē una qo ānō pl̄es
ī a ē qo q̄ qo ē una ānō pl̄es ūz
signat' duaq q̄omb; puta a ī b an
sit a ī b st due q̄ones ānō pl̄es sic
signat' 3bz q̄omb; s a b c ut a b c
st q̄oes ānō pl̄es ī ē a ē tm una
qo ī si ī a ī b st tm duo q̄oes ī si
a b c st 3es q̄oes ānō pl̄es expō
hz tm q̄ra pl̄itat ānō aliet ¶ Om
adiū dico q̄ q̄oes ṗut distinguī
multi duas ī māsitū a interrogata
q̄parata ... pmct ... distin...
q̄noes pl̄ua st q̄ua ...
cm ... qua q̄om ...

diuino non sit defectus propter eminenciam
unacionum que uidentur dico quod entium
simus et similia quia continue sicant distinctos
modos predi deberi prima et contra in se et
ab aliis tamen non sicut intelligata eius
contraria propter defectum et eminenciam huius
modo possunt distingui quoniam possibile ipsius
eorum et eorum non creando de infinita
quia compositum supponi neque creando desinit
quod de iam non est sicut et diuido quoniam actu
distincte quoniam ipsa sua tum dicitur quod gratia
formatur omnia quia quoniam ¶ Secundo possunt
distingui penes distinctiones plurium et
distinguitur a rebus in aliquibus sed enim distinct
one secundum partes sed actus genus et
differentie et enim quod dicuntur esse secundum quia
quoniam sed non uariate sunt enim quod distin
guitur et uariat a ceteris quoniam inquantum ¶ Ter
cio possunt distingui quoniam et in quantum est quod
est possibile in actu et in quantum implicatum uel ex
plicatum unum possunt quare prius unum est enim
adiatus uel enim adiacens unum possunt
quare utroque est uel utroque et inquantum de
mum quam scio quod non est possum quare propter talis
est et sicut quod est aliquid possum quare propter
quod est aliquid et inquantum sit secundum quia quoniam
videlicet si est quid est quod est propter quod est quoniam quia
quantum est non est enim adiatus de aliquo uero
quod si est et praedicata sicut quod est quantum propter quod
ipsum est et ad uocatur quod est sed quod quia quan
propter primum est enim adiatus de aliquo uocatur
quod propter quod est sit quod quia quantum utro
quod sit uolubile et sicut quod quod sit uolubile quo
uiuus uolubilis propter quod quod est uolubile et ponitur in
quoniam ultimus distingui enim quod tota
potest esse deputari uel deputato et cetera et cetera patet
quod ad et ad distinguendo quoniam possunt
dici plures uel pauciores sed admitte
etiam a solubile secundum sed quia quoniam et
non plura neque paucitora distincto
[illegible] enim copulata propter opposite explicite uel
implicite enim quod potest esse de eo adiatus
[illegible] possunt patet ad quesitum ¶

Ad rationes ad primam cum dicitur quod est et quod est sed
per cognitiones dico quod non est impossibile quod quod
est et quod est sunt praedicationes cognoscibiles et aliqua
tiones unum quod est praedicatum est praedicatio sed
quia est quoniam est quod sed quod est nominis est praedi
catio uel quod rei uel potest in qua uel in uestiga
ri et potest esse quod ¶ Ad secundam dico quod quoniam
quod uel situm quoniam sit sicut quod hec similiter tamen
possunt esse diuisa quia quoniam sicut uel
sublimium sicut possunt esse diuisa quia quoniam
¶ Ad tertiam cum dicitur quod iam propter quod secundum sunt quoniam et et
uno plures si intelligitur sit quod faciunt sumi
unum tamen videlicet in secundum quoniam sunt et quod
et secundum quod uno sunt plures omnia et quoniam
potentia propter quod est necessaria si uero in tertio quod sit
unum de te propter ipsa est concedenda ad enim sumi
secundum quoniam sit et in aliquo non est plures quoniam
et sicut et secundum quoniam sit et quoniam et uariantur
intelligitur quod sit una sua decomplato propter conceda
est ¶ Ad quartam dico quod debet uidere in alia quoniam
an omnis quod sit quod medium ¶ Ad aliam di
co quod sic patet ex quoniam enim alias et alia
distinctorum possunt esse plures uel pauciores
quia secundum sed tamen distinguendo quoniam enim
tota propter quod sit unum et in quoniam quod sicut quoniam
et quia quoniam enim in tanto loquebatur a rebus
distinguitur quoniam seu quia quoniam et cetera

Questio tercia est

Utrum omnis quod sit quod medium argumentum quod ma
nam si sit sicut quod non esset secundum quia quoniam
sed hic est forma sicut patet quod non sit sicut esset
unum quoniam concedendi puta quod medium ¶ Secundo
propter omnis immediate esse quod et suppositis immediate non
potest esse quod est medium ex eo quod tunc non
esset immediata in sicut non oportet quoniam esse
medium omnia et aliquo patet ita contingit
utro contingat simul esse et non esse ¶ Secundo
omnis quod est illius quod in uero et [illegible]
quod sed sit est quod aliquo medio in [illegible]
non diuidum cessat quod in [illegible]
nam possibile est quod in [illegible]

demonstrationis ad aliquam conclusionem quesitam adhuc id
medium annexum extremis illius conclusionis in de-
bita forma syllogistica non dummodo in fine illa
questio si adhuc ulterius queritur et in verbo medio
demonstrationis et ancipitis extremis conclusionis in debita
forma syllogistica est evidens et tamen non dummodo
infinitum quo si adhuc ulterius queratur et dubitetur
et patet quod questio medio demonstrationis dempta conclusionis
demonstrabilis non dummodo cessat questio ergo non omnis
questio est questio medii ¶ 1o quod est quod omnis questio non
non est medium ergo non omnis questio est questio medii
quia tamen ambiguo de questione que est nobis dubia
et de qua queritur ¶ Contra quia ibi non dicit
absolute conditione sed est eadem tamen absolute questio
similiter esse ibi non dicit autem ergo intrinsece
et absolute questionis utrum est medium sit inesse ibi
et tamen utrum medium sed quod questio est contingens
et si est querit esse ibi querit scilicet quorum questio est
et si est non esse utrumque medium ideo ¶ Contra
aristoteles in 2o posteriorum talis 2o reducentes quorum
questiones ad unam scilicet ad questionem medii ¶ Unica
questio primo de aliqua sit nondum 2o posteriorum scilicet questio-
nes ¶ Quinto ad primum sciendum est quod verum quod aliquis
queritur oratione et non mente et ideo non est proprie questio de
aliquo verum de primo prius complexo verum possumus
formare questiones voce sed non mente ex eo quod
devenimus formamus questiones mente nisi de
nobis dubio primum non primum complexum
non est nobis dubium ¶ 2o notandum quod et
devenimus formas quorum in mente nisi secundum
decimo aliquale noticia verum de simplici vel
ignoto non formamus in mente aliquas quorum ratio
est quod dicit aristoteles quod debet questio est ad notum et
aliquid ignotum et ideo tamen questio patet ad experi-
entiam ubi enim quis questionem de aliquo et decimo
ta de quo querit tamen dicitur decimo et sic est signum
quod tamen habet aliquam acceptionem et aliqualem noticiam
aliquale dubiorum nam si decimo non haberet
dubiorum tunc amplius decimo non quereret
non est decimo quod est aliqualiter notum et ali-
ignotum ¶ 3o est notandum quod si questio
[illegible]abilis ita quod id quod queritur fiat
[illegible] tunc quod pertinet ad questionem

finale et demonstratur per ea que sunt per se nota et ergo
quod in illis est ex vocibus et per se nota
ad inveniendum ignotum ¶ 4o notandum quod si
ista per se nota sint sufficientia ad inveniendum
finale tunc statim patet mihi et habui notitia
questionis finalis si non essent per se nota
non sufficeret ad inveniendum id finale questi-
tum adhuc ulterior esset questio decimo et illa
omnia quibus invenitur vel invenire potest questi-
tum ultimatum possunt dici medium ut
media ad id finale questitum ut sic imo
tamen localiter quiescendo aliquis terminus ulterius
rem intermedium a terminis ad terminum
vocatur medium quod continue quiescendo in
terminum ¶ Contra ad 2m sit per ea quod quod omnis
questio dicta quod est contingens dubium et demonstrabi-
lis est questio medii probatur omnis questio querens aliquid
finale querit id scilicet quo aliquod finale attin-
gere non potest et id quod est medium ad ve-
medium aliquod finitum est id sine quo id fina-
le attingere non possumus ergo in querendo
id finale quesitum continue medium per-
sit notum et ergo omnis questio est questio medii ¶ Quo ad 2a
non oportet sed in questione demonstrationis querere medium de-
terminatum finalis questiti patet nam possibile
est quod continue de aliqua questione demonstrabi-
li et quod sciamus medium determinatum illius
conclusionis annexum extremis conclusionis in debita
figura et forma syllogistica et tunc cum sciamus
medium determinatum illius conclusionis tunc ad-
huc per illud medium non est nobis no-
tum quod et adhuc continue dicitur sciamus
annexionem istius medii ad extremitates illius
conclusionis questite in debita forma syllogistica et
adhuc scita illa annexione potest esse sic
quod illa forma syllogistica non est nobis evidens
et tunc adhuc quod questita est nobis nota quod
nos sciamus medium determinatum annexum
extremis conclusionis in debita forma syllogistica
sic in evidenti tunc ulterius continue me-
dium per quod in forma syllogistica sit nobis
evidens et illa omnia [illegible]
ad questitum finale quod per ea [illegible]

Veniung i notitiam final qsiti licz no
oia sint medin demratiuu quib
qsite sit pz q ois qo e qo medius la
no ois qo sit qo medium demrati
Vn i pposito cu dr ois qo e qo medium
pmedin intr id q adnoticia aliqui
quib quende acquir ¶ Ad roes ad
pma ur quia qrta qor qua qoni n
distigunt penes media s penes
ques fiat qsitas s q ie put esse de
e 2o adiatute ut de e 3o adiatute
dem e i alia qoe i e ita sic ¶ Ad
2m illa pbat q ois qo e qo medium
insufficiendo pmedin dc q quir 2q
ducit intellectum ad i venied qsitu
finale Ad 3m dico q ppois imete
no e ppe qo sit pz i pa pte qonis
¶ Ad 4m dico q ppois imete quib qa
no sit medium ad i venied illa qoz
quendo illa qoz quinq medium p q
possumus venire adnoticiam aliquib
quib rce sic tinq adq quib no
sit medin p q vadit ad eu tinq
quendo im tinim ad q qrimqme
dm p q possumus ire ad eu tiniu
¶ Ad quita dico q quib intqies rei
ricm no sit aliq medium tn possunt
ee aliqua mca p q pt si nobis notu
q res sit sic quib no sit aliq me
dm intre ree rei tn pt ee aliq
mem p q pt nobis notificari q
res est vna qr quib no e medium
int tanglm 2 sue 2o ri ¶ Dn tangls
subordinar alti qui qua sue z eo
equales duos rtis 2 sic pt ee mem
mete qo pt notificari vnu istorz de alio
ut pz qo ri

Questio quarta

Vtrum possibile sit idem scire diffinite 2
demrative 2 arr pa q sit na imete
sibi quib demratur 2 sciunt de
[illegible] ista sunt potius

entibz mundi sicut ie sig eius ut aliqui ad
qo qsit eius mundi sciat pdemratoz qo
no est dubin qu i sciat diffinite
qo id scit diffinite 2demone 2 2o aliqui
scit diffinite diffinicoe aggata ex
diffitoe materiali 2 formali 2 ide scit
diffinite 2demone aus pz qua pz na
paroeh i po posterioris diffio aggata e tota
demo ie aliqui scit illi diffinicoe diffinite
scit 2demostratiue ¶ 3o passio sbi scit de
monstrative 2diffinite ie qua tn aux na paso
scit pdemratoz de suo sbo 2 passioes
sepe diffiniunt illarum ¶ 4o de scit pdemostr
q scit pcam si paroeh i po hunq idem
q scit pcam scit diffinite na aristoteles i
isto po plcs diffinitoes vocat ta ¶ Quinto
eadem e via i vestigandi si e 2qr e i 2o
aus pz paroeh 6o metaphisice qua pr na
si e i vestigari pdemratoz 2qr e pdiffinitoz
sig qo eade e via i vestigandi utrumq qsitu
eoz i vestigari diffinite 2demone ¶ Quod m
e aristoteles 2o huius dicit q no ois
demostratio e diffio 2 sic no ois aux e
e demo simul 2 q aliqud sciat diffinite
qplexum no demratiue 2 no e idem de
mra 2diffinitio ut idem e scire demone
2diffinitio ¶ Aliquando qoe ppoendo st distinc
tioes 2o ques ¶ Quantum ad pm sit pa distinctio
ad dicat sciri diffinite pinquum aliud no
qo scitu diffinite i rcotu pdiffinitiu
diffinitoz p diffinitiu i qun tn qo qun
sigta p im tim ¶ 2a distinctio aliqd e scitum
pinqui p demratoz aliud no i rcotu
p scitu pinqui pdemratoz intrego qoz
demratoz p scitu aut rcotu pdemratoz
intrego res sigtas pmas quib de
mone ¶ Istis distinctoibz ponitur finar
riu ad quesitum 2 sit qo pa ista q idem
pt sciri diffinite 2demone loquendo de scitis
ut sci i rcoto pdiffitoz 2demo
onde res q est siglis primo
pa diffio est siglis primo
demratne qo eadem res
2demratiue qua [illegible]

p[er] una eadem res e[st] signabilis p[er] p[ri]nci[pi]u[m]
demo[n]str[ati]o[n]is de quo d[ici]t[ur] diffinicio [et] e[st] signabilis
p[er] p[ri]ncipiu[m] ho[c] q[uod] e[st] subiectu[m] illi[us] co[n]clusionis
demo[n]strate vel demo[n]strabilis h[oc] e[st] risibile
q[uod] 2a b[ene] de scito co[m]p[ar]ando p[er] diffinicio[n]e[m]
[et] de scito co[m]p[ar]ando p[er] demo[n]str[ati]o[n]e[m] non idem
scit[ur] diffinitive [et] demo[n]strative g[e]n[er]aliter nam
res scita diffinitive [et] co[n]clusio e[st] [et] scitum de
m[onstr]ative e[st] co[n]clusio exe[m]plo q[uod] simplicis [con]ficio[n]e
[et] co[m]plexi e[st] diffinicio co[m]plexi non demo
strative b[ene] de demo[n]str[ati]o[n]e s[ecundu]m a[utem] a[n]nc
ga[t]a de co[m]plexio[n]e sibi opposita no[n]
non e[st] ide[m] co[m]plexu[m] et co[m]plexu[m]. Ad
a[r]gume[n]tu[m] e[st] q[uod] si dicit[ur] q[uod] totale sig
nificatu[m] co[n]clusionis est id q[uod] b[e]n[e] scit[ur] co[n]clusio
qua[n]t[um] dicat[ur] sciri demo[n]str[ati]o q[uod] b[ene] ita dic[itu]r
sana vel egra q[ua]n[do] e[st] signum sanitatis vel
egritudinis ultimi dicimus q[uod] s[ecundu]m totale sig[nificatum]
esset ad a[li]q[ui]d signato vel s[ecundu]m t[er]minor[um] [et] co[m]plexio
n[um] eiusdem co[n]clusionis tunc est d[icen]dum q[uod] q[uod]
scit[ur] diffinitive tanq[uam] s[ecundu]m t[er]minu[m] diffinitiva
non scit[ur] tanq[uam] s[ecundu]m co[n]clusionis ex eo q[uod] q[ua]n[do]
co[n]clusionis p[ro]p[ter] aliud a[li]q[ui]d significato [et] co[m]plexi q[uod] e[st] p[er]
eiusdem i[n]telligibilis scitu[m] diffinitive tanq[uam]
significatu[m] p[ri]ncipii de quo d[icitu]r diffinicio. Ad
2m scit[ur] demo[n]str[ati]o[n]e tanq[uam] res signata p[er]
t[er]mi[n]u[m] [et] co[m]plexu[m] illi[us] co[n]clusionis q[uod] non e[st] aliud
a[li]q[ui]d signato t[er]mini [et] co[m]plexi q[uod] eiusdem co[n]clusionis puta
q[uod] ho[mo] e[st] risibile e[st] h[oc] [et] ho[mo] ad alb[us] b[ene] homine
tunc est d[icen]dum q[uod] eade[m] res scit[ur] diffinitive
[et] demo[n]str[ati]o[n]e [secundu]m tamen aliam [et] aliam app[re]hensione[m]
[secundu]m enim app[re]hensio[n]e[m] co[m]plexa[m] scit[ur] demo[n]
strative [et] [secundu]m app[re]hensio[n]e[m] i[n]co[m]plexam scit[ur] di
ffinitive. Ad idem d[icitu]r a[d] p[ro]p[osi]t[um] p[atet] ex omnibus
[et] distinctionibus p[ate]t. Ad 2am nego q[uod] di
ffinicio opposita ex diffinicione formali [et]
materiali sit tota demo[n]str[ati]o i[m]mo q[uo]n[do]
q[uod] diffinicio sit demo[n]str[ati]o na[m] si diffi[nici]o
demo[n]str[ati]o diffi[nici]o non est diffinicio q[uia]
[illegible] q[uod] [illegible] m[od]o [illegible] quita
[illegible] pone[re]nt[ur] t[er]mi[n]u[m] demo[n]str[ati]o[n]is
diffinicio sit posset [illegible]

[illegible] demo[n]str[ati]o. Ad 3am dico q[uod] id q[uod] scit[ur]
p[er] demo[n]str[ati]o[n]e[m] tanq[uam] p[er] instrume[n]tu[m] tota[liter]
faciens scire scit[ur] s[ecundu]m p[er] demo[n]str[ati]o[n]e[m] tanq[uam]
p[er] ca[usa]m illi[us] instrume[n]ti total[is] ex q[uo] diffi[nici]o
est mediu[m] demo[n]str[ati]o[n]is. Ad 4am p[ro]po
sic[i]o[n]is scit[ur] dico q[uod] passio non scit[ur] p[er] demo[n]stra
tio[n]e[m] ut [et] q[uod] [et] dico q[uod] id q[uod] s[ecundu]m p[ro]bat q[uod] q[uod]
q[uod] scit[ur] p[er] demo[n]str[ati]o[n]e[m] tanq[uam] p[er] instrume[n]tu[m]
totale faciens scire s[ecundu]m scit[ur] p[er] demo[n]stra
tio[n]e[m] tanq[uam] p[er] instrume[n]tu[m] illi[us] na[m] sic
dicebat[ur] diffinicio e[st] mediu[m] tal[is] demo[n]
strationis. Ad ultima[m] eade[m] e[st] via s[ecundu]m
q[uo]d q[uod] eadem e[st] via investigandi illa
viz q[uod] diffinicio sit [et] quo diffinicio est
p[er] illius i[n]strume[n]ti totalis puta demo[n]
strationis q[uia] s[ecundu]m [et] investigat[ur] s[ecundu]m q[uo]d esse
e[st] q[uod] investigat[ur] p[er] demo[n]str[ati]o[n]e[m] cui[us] demo[n]
strationis diffi[nici]o e[st] mediu[m] q[uia] [et] investi
gat[ur] p[er] diffinicione[m] non tanq[uam] p[er] totale in
strume[n]tu[m] faciens scire s[ed] p[ro]pt[er] illius
illius instrume[n]ti et p[atet] [et]c.

Questio quinta

Utru[m] o[mn]is q[uesti]o sit t[er]minabilis demo[n]str[ati]o[n]e
ar[guitu]r q[uod] non na[m] q[uesti]o q[uod] ve[r]e asserta sunt
p[er] a[nim]a vel ip[s]a a[nim]a non e[st] t[er]minabilis demo[n]str[ati]o[n]e
[et] [con]trario q[uia] t[ame]n a[u]t[em] p[ro]b[atur]. Q[uod] aliqua na[m]
sunt nobis dubia p[ost]q[uam] [et] p[ro]posita scita
[et] non p[er] demo[n]str[ati]o[n]e[m] g[e]n[er]aliter q[uia] t[ame]n [et]
a[u]t[em] na[m] aliqua sunt dubia p[ost]q[uam] to[t]al[ite]r
q[uod] notitia capiunt p[er] s[e] [et] ex p[ri]ncipiis
[et] inco[m]plexa [et] non p[er] demo[n]str[ati]o[n]e[m] illor[um]. 3o
q[uod] q[uod] e[st] [et] q[uod] non e[st] t[er]minabilis p[er] de
mo[n]str[ati]o[n]e[m] 3o q[uia] t[ame]n a[u]t[em] na[m] aliqua sunt
dubia p[ost]q[uam] q[uod] q[uod] e[st] q[uod] e[st] t[er]minabilis p[er]
diffinicione[m] q[uod] non p[er] demo[n]str[ati]o[n]e[m] q[uia] t[ame]n
exe[m]plo q[uod] non eadem e[st] diffi[nici]o [et] demo[n]str[ati]o
nis e[st] eiusde[m] q[uia] diffinicio e[st] i[n]co[m]plexi
demo[n]str[ati]o non co[m]plexi. 4o q[uod] si e[st] q[uod]
[et] non e[st] t[er]minabilis p[er] demo[n]str[ati]o[n]e[m] [illegible]
t[ame]n a[u]t[em] na[m] q[uesti]o q[uod] q[ue]rit [illegible]
de aliquo p[er] se [illegible]

non potest concludi syllogistice nisi petatur principium
quod antecedens patet nam sit quod aliquis debeat con-
cludere illam conclusionem a est b per medium
sit c erit argumentum omne c est b omne a est c
ergo omne a est b tunc peteretur a esse c quod tamen
debet probari ¶ Secundo quod propter quid non est proba-
bilis per demonstrationem quia illa quae quaeritur
non per demonstrationem non concluditur per demonstra-
tionem quia patet ad propositum de signo quod
designat quod ita est vel non ita est et non
propter quid ita est nam si aliquis sit de aliquo solum
est susceptibile doctrinae omnis quod est scibile
per illam demonstrationem concluditur ita esse et
non concluditur propter quid ita est sicut per demonstrationem
concluditur quia et non propter quid quia non habet medium
et medium non debet poni in quo ¶ Tertio
est aliqualis secundo sequitur ubi dicit omnes quos
esse similes demonstrationes excepta
conclusione quod est secundum se ipsum quia sit similis
quod demonstrationis nam aliqua est similis tamen
quod est difformis de infinito et tamen di-
ffinitio mediat quod quod est principia quod est
vere esse demonstrationes et quia nam aliqualiter
secundo sequitur quomodo sunt equales medio
quibus quae vere scimus ergo vere quod omnis quod
sit verae scibilis et non est vere scibilis
demonstratione ergo quod quod est scibilis demonstra-
te per pono conclusiones de quibus non in-
tendit quod secundo quaeres ad propositum ¶
Prima quod omnis propositio scibilis quae potest formari
per medium demonstrationis est demonstrabilis
patet de ea non contingit idem simul esse
et non esse quae scibilis tamen scire vel sciatur
principaliter quia vere tamen non potest formari quorum
de ipso et tamen hoc est demonstrabilis quia principium
per se notum et evidens ¶ Secunda quod non omnis
propositio dubitabilis est scibilis demonstratione patet quia
plures eorum tacent medio demonstrativo
sicut ista astra sunt paria sive ista astra
[illegible] quia non est aliquod medium per quod pro-
[illegible] maxime numerum astrorum

esse paria vel imparia ¶ Tertia quod multae sunt
propositiones scibiles et aliquae sunt et plures dubitabiles
et tamen scientiae per demonstrationem patet quia in naturali est
per sensum per experientiam et inductionem sicut hic
omnis ignis est calidus et tamen non per demonstra-
tionem ¶ Quarta quod multae sunt propositiones et investi-
gabiles per medium syllogisticum de quibus
possit fieri vere quaestio et tamen non sunt scibiles
demonstratione patet de multis propositionibus quibus quae
in morali philosophia nescimus et similiter per plures
nescimus de aliquibus et non per demonstrationes
opinionum et persuasionum capiunt et similiter de
multis propositionibus in naturali philosophia et de omnibus
illis non intenditur quod debet tamen quaeritur utrum omnis
quod est nec quod sit vere cognoscibilis conclusio
quaerendum mutatur ab aristotele in isto secundo aliqua
quod sit similis demonstrationi et utrum aliqua
quod quod est similis demonstrationi et de quibus
si est ¶ Quarta ad secundum sit prima quod ista quod quod quia
est essentialis demonstratione patet nam aliqua propositio de
est secundo ad intentionem est demonstrabilis propositio de
quanta quia quod quia est quaeritur aliquam [illegible] illarum
quod est de aliquo subiecto antecedens patet nam sicut propositio triangulus
habet tres [illegible] est demonstrabilis et ipsa est una
propositio de est secundo ad intentionem ¶ Quarta quod est de quo
si est aliquid opinatur eam non posse similiter
demonstrationi dicunt enim nulla propositio de est secundo
ad intentionem esse demonstrabilis et quod tamen dicit
aristoteles et quod [illegible] 18° physicorum demonstrant
quod primus motor est quae de est secundo adiacente di-
citur quod non sunt aliquid est primus motor hic non
debet enim quae propositio de est secundo adiacente sit
demonstrabilis sit quod cum demonstrationem conclusio dubium
est demonstrationem omnis talis sit nota quod est demon-
stratum et per quid est demonstratum si ita est quod aliqua
propositio de est secundo adiacente per se est dubia et
per ea sit nota [illegible] non [illegible]
illa primus motor est 18° physicorum [illegible]
quod dicit aristoteles demonstrasse [illegible]
primus motor nam sit [illegible]
dicam demonstrationem potest concludi [illegible]
torem esse quae [illegible]

partes sillogismi in suo plurali. Alia quod quid est
est terminalis demonstrationis. Secundo nota quod sicut
non potest esse forma in divite forme sillogi-
stice sic requiritur quod intellectus apprehendat
sine taliter istius quod sunt premisse ad id
quod sunt per conclusionem qua taliter apprehensa in-
tellectus de sui natura apprehendit ita esse sicut
sunt per conclusionem propter ita esse sicut sunt premisse. Cuius
causa per demonstratorem est quod non concludere
nisi quod ita est cum in terminis apprehendens sic
taliter quod sunt premisse addito quod sunt per conclusionem quod
sunt premisse addito quod sunt per conclusionem apprehendit quod
sic esse sicut sunt premisse et cum sit esse sicut
sunt per conclusionem. Signum hoc quod animal mobile est sus-
ceptibile doctrine omnibus hoc est generaliter et tamen
non concluditur ita esse videlicet omnem hominem
esse susceptibilem doctrine cum intellectus conside-
rat sic esse sicut sunt premisse esse tamen istius
sicut sunt per conclusionem. Deinde quod quid est probabit in specia-
li quod quid sit terminalis. Ad rationes. Ad primam
ratio patet ex dictis in questione. Ad secundam dico quod
quod si est potest terminari super petitionem principii
sicut est ex propositionibus ypoteticis vel una kathegorica et alia
ypothetica sicut si est b est a et hoc est b est
ideo est a et per medium b. Sic si est primum mo-
tor est primum motor et si est primum motor est
Ad quintam patet ex dictis quia ratio patet quod ratio

Questio sexta

Utrum quod quid est sit scibile vel terminalis demon-
strationis vel diffinitionis. Arguitur quod non quia quid
quod quid est non est complexum sed in-
complexum sed incomplexum non est demonstrationis conclu-
sio quod hoc quod quid est non est demonstratio cum sit
quedam incomplexum. Et preterea quod quid est non est
terminalis demonstrationis tamen dicitur quod quid est est [illegible]
in complexum dicitur intellectus de suo [illegible] et ratio
[illegible] sit dicitur propter quod diffinitio indicatur
[illegible] est [illegible] ut [illegible] quod non [illegible] [illegible]
[illegible] ut dico [illegible] ut [illegible] vero est
[illegible] propositionem [illegible] prima diffinitio de
[illegible] dico [illegible] ut hoc est [illegible]
[illegible] non est diffinitio [illegible]

[illegible] in propositione. Et tamen diffinitio non est in [illegible]
in terminorum specialiter vel actuum de suo [illegible]
[illegible] quod est [illegible] diffinitio vel actus [illegible]
quod ipsius non est demonstratio et propter quod quod quid est
non est terminalis demonstrationis. Secundo demonstrationes
presupponuntur et precognoscuntur ex diffinitioni-
bus terminorum et diffinitionibus [illegible] indicant
quod est. Ergo quod quid cognoscitur et requiritur ad
demonstrationem et propter hoc quod quid est non est terminalis
demonstrationis. Tertio demonstratio non concludit
id quod quid est [illegible] quia tamen autem ratio demonstra-
tionis concluditur quia est vel non ita est sed
quod non [illegible] per quod quid est esse rei sed [illegible]
quod sit aliud quod est [illegible] demonstratur quod sit [illegible]
demonstrationis ratio [illegible] indicans quod est esse rei propter
concludi demonstrationem. Ergo quod quid est est terminalis
demonstrationis quia tamen autem ratio diffinitionis indi-
cat quod est esse rei propter concludi de suo diffinito
[illegible] cum diffinitio [illegible] concluditur et de suo
diffinito per diffinitionem [illegible]. Oppositum patet quod
quod quid est non est terminalis ratio quod quid est et diffinitio
idem sunt sed idem non sit terminus [illegible] illorum.
In ista questione et [illegible] et arguunt [illegible]
quod est diffinitionem sit terminabilis. [illegible] quod
quid [illegible] indicans notificatur per diffinitionem quod
est terminalis demonstrationis. Ergo quod quid est est terminalis
demonstrationis quia tamen non [illegible] [illegible] terminatur
ubi notificatur et indicatur sed [illegible] quod tali [illegible]
[illegible] autem [illegible] per descriptionem diffinitionis
quod diffinitio est oratio indicans quod est esse rei [illegible]
[illegible] et [illegible] demonstrante [illegible]
sit [illegible] quod quod quid est non est terminalis [illegible]
modo [illegible] quod quid est non terminatur ut concludi-
tur indicatur quod quod quid est quare sed demonstratio est
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ratio demonstrationis
concluditur quia ita est vel non ita est [illegible]
[illegible] concluditur [illegible] demonstrationis [illegible] et [illegible]
[illegible] sed non concluditur quod [illegible] sit [illegible] aliqua
demonstratione concluditur de triangulo quod [illegible]
et [illegible] ratio demonstrationis concluditur [illegible]
non [illegible] complexe [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible]

¶ 2a questio quod quid est terminatur diffinitione. Prima ratio: diffinitio indicat hoc quod quid est, quia quod quid est est quiditas; ergo diffinitio terminat eam. Antecedens patet quia diffinitio indicativa quid est esse rei et rei sic quiditatem per dicere secundum hoc quid quod quid est. ¶ Secunda ratio: quod quid est bene terminatur demonstratione sic quod est aliqua demonstratio qua concluditur diffinitio de diffinito secundum philosophum. Loquendo sic non est terminatum quod quid est secundum magis quod quid est patet. Ergo ultra per aliquam demonstrationem concluditur diffinitio de diffinito sicut diffinitio materialis per formalem ut patet per paradigma. ¶ Tertia questio: non omnis diffinitio est demonstrabilis de suo diffinito. Patet hoc quia aliqua est diffinitio indicans quid nominis; talis autem non est demonstrabilis de suo diffinito. Patet hoc quia omnis scientia demonstrativa quid nominis presupponit, et ideo consistit ita diffinitio exprimens quid nominis est et diffinitio formalis exprimens quid rei non est demonstrabilis de suo diffinito. Patet ergo quod aliqua diffinitio est demonstrabilis de suo diffinito et aliqua non, et sic patet quod quid est non est terminabilis demonstratione secundum diffinitionem. ¶ Ad rationes. Ad primam ista stat prima conclusio. Ad secundam cum dicebatur diffinitiones non sunt nisi formales vel materiales. Respondetur quod duplex est diffinitio: quedam perfecte completiva, quedam non perfecte completiva, secundum quod est data per additamentum, hoc est per aliquid extraneum de quo dicitur quod sit diffinitio. Modo dico quod diffinitio completive perfecte continet solum formalem vel materialem formalem. Tamen hoc tamen stat quod alie diffinitiones que non sunt perfecte completive secundum date per additamentum possunt esse accidentium vel etiam accidentalium. Sed cum dicebatur accidentis non est demonstratio, dico quod bene est demonstratio accidentis vel alicuius cuius in qua accidens predicatur de suo subiecto. ¶ Ad tertiam: illa bene probat quod diffinitiones exprimentes quid nominis non sunt demonstrabiles de suis diffinitis. ¶ Ad rationem illam stat. ¶ Ad quintam qua probabatur [illegible] demonstrabilis demonstratione

dico quia ratio non probat plus nisi quod aliqua demonstratione concluditur aliqua diffinitio de suo diffinito, et sic dixit 2a ratio. ¶ Ad sextam rationem quod quid est alicuius accidentis per diffinitionem alicuius per se compositi [illegible] bene quod quid est et diffinitio sunt idem secundum rationem accidentis quod est necesse sit patet quod quod quid est terminatur diffinitione vel ex qua diffinitione indicatur quod est esse rei et similiter quod est rei et rei sic quiditatem per denominationem sufficit. XVIII etc.

Questio septima

Utrum demonstrationis potissime medium debeat esse diffinitio subiecti vel diffinitio passionis demonstrabilis de subiecto. ¶ Arguitur quod debet esse diffinitio passionis, antecedens quia [illegible] ubi hoc exemplar ponitur de tonitruo [illegible] ista tamen sit [illegible] quod diffinitio [illegible] tamen est medium demonstrationis ergo potissimus [illegible] explicans [illegible] sit explicativa passionis que dicta concluditur [illegible] medium demonstrationis debet esse diffinitio passionis. ¶ Tertio nam Aristoteles dicit quod eclipsis lune demonstratur de luna per interpositionem terre, cum diffinitio talis autem demonstrationis tamquam primum demonstrationis secundum magis per diffinitionem passionis sit eclipsis lune est ablatio luminis a luna per interpositionem terre. ¶ Quarto nam Aristoteles [illegible] declarat de [illegible] longevitate quod [illegible] colorem [illegible] autem non est diffinitio subiecti secundum magis passionis ergo [illegible] medium demonstrationis debet esse diffinitio passionis. ¶ Quinto nam de triangulo demonstratur esse tres angulos equales duobus rectis [illegible] equales illis secundum [illegible] non est diffinitio subiecti [illegible] tanguli secundum [illegible] passionis [illegible] ergo demonstrationis potissime sicut sunt mathematice [illegible] diffinitio passionis [illegible] nam dicit Aristoteles 1o [illegible] demonstrationis [illegible] ¶

sed tale medium est diffinitio passionis per causam
exprimit quid est esse passionis et cum
[illegible] ex eo quod in diffinitione passionis
ponitur eius subiectum [illegible] diffinitio passionis
non exprimit propter quid est passionis sed est [illegible]
quod Dicitur ait quod dicitur esse medium demonstrationis
per quod ordinatur causa propter actionem ipsius subiecti
sed causa est diffinitio subiecti et non passionis [illegible]
non ex eo quod per medium demonstrationis potissime
dicitur [illegible] quas causas propter actiones ipsius
subiecti inest. Unde patet quod [illegible] demonstrat
quod quid est ipsius causa diffinitionis et quia quid est non potest
dici ad cognoscendum subiectas causas propter actionem
sed est actiones magna parte conferunt ad [illegible]
quia ut dicit [illegible] in diffinitione subiecti valet
ad cognitionem subiecti et actiones suas [illegible] subiecti
et sic [illegible] dicit quod diffinitione non
exprimente causas propter actionem diffinitur
sed hanc in qua [illegible] tunc quod ad per-
fectam diffinitionem subiecti requiritur quod exprimat causas
propter actionem diffinitur [illegible] perfectam di-
ffinitionem subiecti exprimunt et propter actionem
subiecti sed diffinitionem subiecti debet esse medium
demonstrationis potissime. ¶ Ergo patet [illegible] per
[illegible] physicorum dicit [illegible]
[illegible] diffinitur cum per diffinitionem
eius et propter actionem exprimunt. Nulla
[illegible] illa [illegible] quod medium demon-
strationis potissime dicitur esse potissime diffinitio
subiecti et non passionis [illegible] per diffinitionem subiecti expli-
catur et [illegible] quas propter actiones inest subiecto
[illegible] diffinitio subiecti dicitur esse medium demonstrationis
potissime [illegible] intelligi de diffinitione
tali illius subiecti quia [illegible] requiritur
quod [illegible] sit medium demonstrationis potissime
[illegible] non per diffinitionem tale subiectum exprimit
[illegible] et subiecti sed eadem sunt et subiecti et propter
actionem subiecti [illegible] propter actiones insunt
[illegible] actiones non [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] propter actiones in se subiecti aliae

ratione nec aliorum rationem subiectorum aliarum
sed propter actiones eorum et eorum subiectorum [illegible]
quod diffinitio passionis possit esse medium demonstrationis
in [illegible] fiat resolutio vel
reversio ad diffinitionem talem illius subiecti [illegible]
[illegible] esset diffinitio passionis per
exprimens quid rei vel quid nominis [illegible]
potest dici quod sit diffinitio passionis exprimens
quid nominis [illegible] et quod [illegible] dubia de
subiecto sit et passione si dicitur quod sit diffinitio
passionis exprimens quid rei et cum in illa
diffinitione ponitur subiectum [illegible] quod est
subiectum et [illegible] ad diffinitionem subiecti [illegible]
quod est passionis non potest sciri [illegible] sanitas est
nisi sciatur quid est sanus [illegible]
diffinitio passionis indicans esse rei non potest
esse [illegible] medium demonstrationis nisi
[illegible] ultimate [illegible] subiecti diffinitionem
[illegible] explicatur [illegible] diffinitio subiecti
[illegible] est medium demonstrationis [illegible] diffinitio
passionis [illegible] medium quod demonstratur [illegible]
quod luna est eclipsata est exprimens [illegible]
[illegible] eius. Unde scito quod luna eclipsatur
[illegible] movetur ipsam [illegible]
[illegible] passiones [illegible] quod ipsa sit
mobilis [illegible]
et sole [illegible] non [illegible] lunae [illegible]
sed lumen quod [illegible] ¶ a sole [illegible]
quod est eclipsis [illegible] defectus luminis. [illegible]
[illegible] possit esse plures passiones
quarum prima demonstratur [illegible] per di-
ffinitionem illius subiecti [illegible] ultimas [illegible]
potest demonstrari. ¶ Ad [illegible] de eodem subiecto [illegible]
sunt passiones ad [illegible]
[illegible] esse diffinitionem [illegible]
sit [illegible] quod in demonstratione potis-
sima est diffinitio passionis demonstrare vel
demonstrabilis [illegible] medium [illegible]
esse diffinitio passionis [illegible] sit [illegible]
subiecti sed [illegible] medium [illegible]
passionis [illegible]
[illegible]

et ideo quod est medium demonstrandi reliquam de subiecto est passio prima et reliquarum. Ad rationes. Ad primam dico quod quando arguebatur diffinitionem primum terminum sed ideo et dico quod propositio terminum in intellectu subiectum nam subiectum dicitur per suam passionem de ipso et ideo ponendo terminos ex quibus dicitur sic sillogismus per se significare post posterior etc. ad quod est passio. Ad secundam bene patet ex dictis nam bene illa passio dicitur de subiecto propositionis sed in ante illa passio sit non per demonstrationem de suo subiecto quod ergo sit per diffinitionem subiecti sed verum est quod sunt plures passiones tamen per medium unius possumus demonstrare alias. Ad tertiam patet ex dictis. Ad quartam sic ad quartam dico quod diffinitio subiecti dicitur quod est propter quid et est haec diffinitio talis diffinientis subiecti dicitur quod est subiectum et propter quid est passio etc. et patet quaestio.

Quaestio octava.

Utrum diffinitio possit demonstrari de suo diffinito vel utrum. Et arguitur quod sic quia primo diffinitio de suo diffinito sit demonstrabilis et arguitur quod non propositio immediata non est demonstrabilis sed illa in qua diffinitio dicitur de subiecto sicut ratio non ex eo quod propositio dicitur immediata propter primam medium demonstrandi nam propositio in qua demonstratur per diffinitionem de suo diffinito est de per se et propositio quod ipsum et cetera propositio est immediata. Secundo in re et quidditatem rei non est medium ergo quod quidditas non est demonstrabilis vel dicto tamen est et per quam diffinitio non est demonstrabilis de suo diffinito quia antecedens patet quia ad quod differunt et per quas non est medium et per quas unum non est demonstrabile per reliquum. Tertio idem non est demonstrabile de alio quod [illegible] demonstrationem per suppositionem et [illegible] est quod in omni scientia diffinitiones praesupponuntur de suis diffinitis [illegible] demonstrationes [illegible] de ista

et geometria [illegible] in omnibus scientiis praemittuntur et praesupponuntur diffinitiones [illegible] an demonstrentur. Ad oppositum arguitur diffinitionem formalem esse indemonstrabilem de suo diffinito demonstrare propter quod eadem ratione et materialis quia dicitur demonstrari diffinitio formalis esse indemonstrabilis de suo diffinito eadem ratione et materialis. Unde per dicitur de diffinitionibus talibus quae sunt in intelligibilibus et demonstrabiles de suo diffinito vel diffiniti unum quod est de essentia et demonstrative diffiniti sit extra formam quod videtur quod sit per se diffinitio formalis non est demonstrabilis de suo diffinito ergo nec materialis. Quinto si diffinitio esset demonstrabilis de suo diffinito cum medium demonstrationis debet esse diffinitio demonstrative de diffinito vel ergo per ipsam vel per aliam. Si per se ipsam tunc petitur principium; si per aliam tunc unius rei essent plures diffinitiones quod videtur esse falsum quia sicut unius rei est unum esse ita videtur quod unius rei unica debet esse diffinitio. Quorum est Aristoteles in littera qui vult quod una diffinitio potest demonstrari per aliam de diffinito sicut diffinitio materialis potest demonstrari de suo diffinito per diffinitionem formalem propter quod sicut diffinitio materialis ipsius irae potest demonstrari per diffinitionem formalem. Unde diffinitio materialis irae est ira est ebullitio sanguinis circa cor; diffinitio vero formalis est ira est appetitus vindictae. Propter quod ira vindictae est obita circa cor scilicet ebullitio sanguinis et sic per ebullitionem sanguinis circa cor est demonstrabile de ira per medium appetitus vindictae demonstrative propter quod etc. diffinitio est demonstrabilis de suo diffinito. Prima nota primo distinguendum de diffinitionibus, secundo ponendae sunt conclusiones. De primo distinguendum est quod diffinitionum quaedam sunt diffinitiones indicantes quid nominis et quaedam indicantes quid rei. Diffinitiones quae sumuntur quae non sunt vocatae [illegible] sit descriptiones in diffinitionibus exprimentes quid nominis [illegible] exprimens nominis sicut est haec [illegible] quod dicitur diffinitio exprimens quid [illegible] exprimit [illegible]

cor est diffinitio exprimens quid nominis hatt
vatum seu dicere vatum [illegible] non reple
tus corpore [illegible] dicere quod [illegible] vatum [illegible]
tus non repletus corpore sunt eadem
signa [illegible] que vatum est [illegible]
[illegible] est pani [illegible] seu [illegible] quod diffi
nitiones exprimentes quid nominis non possunt
[illegible] deserius diffinitum [illegible] est
[illegible] est quod [illegible] diffi
tiones exprimentes quid nominis possunt esse [illegible]
[illegible] vel [illegible] non [illegible] est quod
aliqua est diffinitio exprimens quid nominis [illegible]
[illegible] diffinitio non est [illegible]
deserius diffinitum [illegible] diffinitio
exprimens quid rei est per quam exprimitur quid
res est [illegible] diffinitum [illegible] sit etiam
diffinitio animal rationale mortale non enim [illegible]
exprimit [illegible] seu [illegible]
quod [illegible] sit etiam diffinitio exprimens quid rei a
diffinitione exprimente quid nominis quia diffinitio ex
primens quid nominis potest [illegible] esse [illegible]
[illegible] ens [illegible] ens non
[illegible]
[illegible] aliquas [illegible] diffinitiones
non [illegible] quid [illegible] per quam exp
rimitur quid res est [illegible] plus [illegible]
aliqua diffinitio per quam exprimitur quid rei [illegible]
[illegible] qualis esset res [illegible] vel [illegible]
vel [illegible] non dicere
diffinitio [illegible] quam [illegible] non [illegible] ex
primitur quid est [illegible] quale est [illegible] diffi
nitione [illegible] quam [illegible]
[illegible] diffinitio [illegible]
[illegible] diffinitio [illegible]
[illegible] non possunt esse diffinitiones [illegible]
[illegible] exprimunt [illegible] quid rei [illegible]
[illegible] non esset diffinitio [illegible]
[illegible] exprimit [illegible]
[illegible] est aliqua [illegible] exprimit [illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible]

[illegible] quale est [illegible] res [illegible] non [illegible]
quia [illegible] quod est [illegible]
[illegible] non exprimitur totus [illegible]
[illegible] est [illegible]
est [illegible] exprimitur [illegible]
[illegible] exprimit [illegible]
quod quid rei [illegible] non ex
primitur quale [illegible] res [illegible] vel [illegible]
[illegible] possibiles
denominare [illegible] quale vel [illegible]
[illegible] significata
[illegible] diffinitiones dantur [illegible]
[illegible] non [illegible] quod est [illegible]
quale vel [illegible] diffi[illegible]
formales [illegible] diffinitiones [illegible]
vocantur diffinitiones formales [illegible]
aut diffinitiones [illegible] vocantur diffi[illegible]
causales [illegible] dat
per causam formalem [illegible]
finalem [illegible] causalis est di
ffinitio causalis [illegible] aliquas
[illegible] materialem vel formalem [illegible]
[illegible] ex
primentes [illegible] diffinitionis diffi
nitiones non [illegible] possunt [illegible]
nes date [illegible] passiones
diffiniti [illegible] sit [illegible]
quod diffinitiones exprimentes quid nominis
non sunt [illegible] deserius diffinitum [illegible]
[illegible] diffinitiones quid nominis [illegible]
[illegible] signa [illegible] non possunt de
[illegible] diffinitio [illegible] demonstra
deserius diffinito [illegible] passionis [illegible]
diffiniti [illegible]
[illegible]
[illegible] diffinitiones causales [illegible]
[illegible] possunt demonstrari deserius
diffinito [illegible]
quod sunt [illegible]
non [illegible] possunt demonstrari [illegible]
[illegible] demonstrationes diffinitiones [illegible]
non [illegible]
deserius diffinitum

demonstrationes quia sicut patet // 9o quia plures diffinitiones possunt demonstrari de suis diffinitis demonstratione quia et hoc apostoli patet quia tamen potest demonstrari passionem apostio ri demonstratione quia est tamen ... ad primam quando dicitur ipso magna etc hoc nego quoniam non oportet quod ipsum est in medio patet statim de ista omnis homo est risibilis etc de ista triangulus habet 3 etc quod potest esse quod ipsum tamen non sit in medio Ad 2m non est medium etc dico quod tamen potest esse aliquod notius ipsi diffinito quam sit sua diffinitio tamen medio potest fieri demonstratio diffinitionis de suo diffinito Ad 3am dico quod ipsa cadit sub diffinitione exprimente quod nominis et quod est ergo Ad 4am dico quod diffinitio formalis data per causas quibus sit in demonstratione de suo diffinito demonstratione propter quid sed sic quod forma est magis causa materie quod eius conformatio eius debeat magis in suis diffinitionibus et ideo est causa determinationis materie materia autem est causa forme in essendo causa et ideo diffinitio materialis bene est demonstrabilis de suo diffinito per diffinitionem formalem sed non econverso intelligendo diffinitio formalis data per formam et primum exprimente formam bene est demonstrabilis per diffinitionem data per causam efficientem vel finalem vel oppositum illius dicit aristoteles sicut quando dicit quod forma est in demonstratione de suo diffinito hoc intelligit comparando ad diffinitionem materialem Ad quintam quod dicitur bene quod quamvis vere possunt esse plures diffinitiones non tamen complete quarum quelibet exprimunt completam rei diffinitionem sed eius est una completa diffinitio per quam exprimuntur quod quid est illius diffiniti etc patet etc

Questio nona

Utrum ponenda sit quod possit demonstrari ... et arguitur primo quod non esse terminum ... ergo per ... non potest de... ... ... exemplo quod de

modo debet esse ex notioribus ante patet quia ista cognoscuntur ante passionem bene per aggregatum effectum decurrimus ad cognitionem causarum sed dicitur ab aliquibus esse causa sed nobis notioribus tamen sic non notiores etc hoc bene sufficit ad hoc quod per causas possit demonstrari effectus hoc non debet natura demonstrationes debent fieri ex notioribus nobis nos omnem sumus qui sunt Ad 2o aliquid sit esse inequalis esse notius tamen esse ergo per tales non possunt demonstrari causa certa quia tamen ante patet natura non sit dificultior est ergo donec est ut sciatur igitur est ergo quia conclusio est natura si igitur malum conclusio esset appropriatum omnibus esset unum et quod sequitur Ad 3o si per causam possit demonstrari causatum oportet quod in ipsis ... ... sed non potest esse ... quod signus causa non est visibilis de ... concludere causatum ... non est ... est ... Ad 4o non dicit aristoteles et ... quod ubi causa et causatum ... sed causa non est ... non potest fieri demonstratio ... demonstratio apostioi bene potest fieri quod causa de ... per causatum demonstrari quia ... sine ... velle non ponendi causam demonstrari causatum ... ... sit natura aristoteles dicit quod tunc aliquid ... ... cognoscitur et non dicit hoc magis de una causa quam de alia ergo ponendi causam potest fieri demonstratio Ad 5o non dicit aristoteles ... causa ob causas sit ... et esse exequans ... alia cognitiva ... patet quod alia cognitione ... dependens ... causatum

Ad 1m quoniam primo ponenda distinctiones et 2o ... primo non quod quidam sunt cause actuales alie potentionales Cause actuales sunt ad quas esse sequitur statim causatum et ... esse non potest ... interpositionem solem et lunam est causa eclipsis ... statim cum ... est eclipsis lune et eclipsis lune ... non sit interpositio ... et ...

in tpoicoz obstatuli cuiuscumqz potest
impedire radios solis sup terrā hic
te nō potēcionales dicūr adquas
ēe nō stati scz statim esse ?? sol ē
cā raue uel tonitrus ul pruīa cā bn
nō statim scz solez go hēt rana ē
ul scz pa cā est go ?? ē ? soz ul
pls Sz tū notadū ē q' a'ā tē sorte
accepte dicūr ēe tē potēcionales
a'ang effectus ff tū simple cū alijs di
cūr ēe actuales Vn dr̄ cā potēcı
onalis raue tū sol debite app'xiat
mē raue dr̄ cā actual' ma ad tale
appxiatōz sol scz quia raue rō
aqua ul aliqbz circūstāciis debit' cū
statis ad hoc requisit' pt dici cā ma
actual' ?? ipa nō tāp' ??
cū statis dicē? cā potēciol Vn ige
solitaie accepta ē cā potēcionalis
cōbustiōis ff tū ignis cōbustibili
appxiata sup quo h't operacōz ac
i equalit' dr̄ cā actual' cōbustiōis
Tūm ad tū sit q° p'a q' p'cā actu
alem pt denīrāl cātū tam q°
ad ēe quā q° ad fuisse quā ē ad
fuit pz nā cū cā actualis a'ang effes
fuit tūc ic effectus fuit ē qū ēet tūc
ēet Vn qū tīra i?pon? soli ?hūc ecly
ps hūc est ē qū i?ponebat' fuit ē ecl?pz
i? quo ad ēe tē actualis scz cā tūm
ēe fo'e ul fuisse ?ptale cāz posse
denīral cātū q° ad ēe ¶ ??oza p'caz
potēciales nō pt denīral cātū ul q°
ad esse ul q° ad fuisse ul q° ad fu
tūr ēe pz nā ex dict' ad cāz pote
ciales ēe nō scz cātū ēe nō oim seq?
ē go cultellū ē q' quid fco pt ēe
?? metalli cultelli ul' etiā ad
?? fuisse scz causatū fuisse ?
?? fīnm ēe Sz dicēs lapides
?? potēciales dom' ?? tū

domus scit' ēe ?? q' matīa' p'scīaz
lapidū ē lignorū Vn' qū lapides
ē ligna soline accepta ē nō cū tēcū
statis dicūr ēe tē potēciales p'oo
pcoz cōgnicōz q' scit ad ?st' q' dom'
ē ē ?? qū lapides ē ligna sunt sic cū
debit' circūstātijs qui requirūt' ad
cōstitucōz ipius domus i fīm q' dom'
ē ex eis matīa Sic potēciales ēe
Vn i ferūt cātū quātū ad posse ēe
¶ Ad rōes ad p'az ipius effectus sit no
bis notioz qm adq? ē tē tū tē
st nobis notiores ē priores cōgnicōe
ppt q' bn nos nō possumus scire ppt
q' effectus ē nisi cōgnit' cāu? ?? quās
ic effectus ē ē iō q? effectus ē nobis
notioz qm adq? ē q' eius tē iō p'
gnicōz q? ē effectus deueniūs i cōgnicōz
q? ē ipius tē ?? ad effectū ē
?? cōgnicōe q? ē ipius tē deueniūs
i cōgnicōz ?? q' ipius effectus bn ita scit
qm? i scōo phisicorū p° cum i vesti
gauit p'ma cāz apostiol domus ?
rebar' scdo cōmutō p'mi motoris p'
demōēz ppt q' p'mi motor' ?? tali
demōe dicūr p'cede aūctoribz nō ad
notora nobis nō q' ic nāte sit no
tora ff q? i tali demōe sic p'cedūīg
sit nā p'cedit i suis opacōibz ipa
cūm p'cedit acta ad catū sit nob' iā
demōe notiori p'cedūīg ad notiaz
ppt q' effectus ?p'cedūīg aūctoribus
nobis ad ignotiora nō sit q? nob
p'cedūīg acta ad ppt q' effectus
nō notia cāro nātē est p'or q'
notitia ppt q' effectus q'uis bn notia
q? ē effectus sit p'or q? ē cāro ??
?? pz p'caz qoz ??
?? ??

sig(ni)ficantib(us) causa reg(uir)it(ur) ut de(n)ominatio
ex signis ad (con)clusionem p(at)z ex q(ua)rte r(ati)o(ne)

Questio decima

Utru(m) eadem q(ue)stio possit de(nomin)ari p(er) plura
media causalia et an eiusde(m) de(nominatio)n(is)
plures possit e(ss)e c(aus)e de(n)ominatio(n)e(m) Et arg(uitu)r q(uod)
sic p(er) ph(ilosoph)u(m) i(n) 2° ph(isicorum) ubi d(icit) q(uod) ip(su)m
q(uo)d e(st) co(n)iunctu(m) pot(est) de(nomin)ari ex p(ar)te ma(teri)e
vel fi(n)is sic(ut) p(at)z i(n) ex(empl)o q(uod) p(er) materia(m)
vel fine(m) ¶ 2° ar(guitu)r sic q(ui)a causa(rum) r(ati)o(ne) q(ui)bu(s)
p(otes)t fi(er)i de(nominatio) i(n) r(ati)o(n)e ¶ 3° i(n) tunc(tu)ri(bus)
causas p(ri)ma relin(qui)t(ur) ex q(ui)bus de isto
n(on) cognoscit(ur) alia r(ati)o(ne) d(e)i(n)de qui(n)ta
cor(um) exponit ar(guitu)r q(ui)a r(ati)o(ne) u(e)l posse
de(nomin)ari p(er) illa plura med(i)a de(n)o(m)ina
sic p(at)z q(uod) plura p(ossu)nt e(ss)e media ex p(ar)te
q(ui)(n)q(ue) causa(rum) ¶ 4° ar(guitu)r i(n) eode(m) g(e)n(er)e cau(sarum)
ad plures ca(usa)s de eode(m) g(e)n(er)e s(e)c(un)d(u)m effe(c)tu(m)
e(ss)e r(ati)o(ne) an(tecedens) q(uia) si ignis app(ro)xi(m)at(ur)
(com)bustibili g(e)n(er)abit(ur) sic ign(i)s q(uod) ca(usa)s
alio igne sibi app(ro)xi(m)ato g(e)n(er)are (et)
n(on) mi(nu)s ab illo q(uam) ab isto r(ati)o(ne) ¶ O(ppositu)m vult
ar(istoteles) i(n) 2° ph(isicorum) ubi arguit q(uod)
alias s(e)cu(n)d(u)m q(uod) ca(usa) r(ati)o(ne) i de(n)o(minati)o(n)e
no(n) i(n)fic(iun)t se i(n)uicem q(uod) e(st) q(uod) (con)tra q(ui)a
r(ati)o(ne) q(uia) si a (et) b e(ss)e(n)t ta(n)tu(m) e(ss)et id no(n)
seq(ui)tur c(aus)a e g(e)n(er)at(ur) q(uod) p(er) b p(otes)t fi(er)i i(n) p(ro)-
po(sitio)na difficultate su(n)t distinct(i)o(n)es 2° q(ui)b(us)
p(rim)a distinct(i)o est de(nomin)at(i)o(nu)m q(uae) e ap-
p(ro)p(ria)t(i)o i(n) effe(c)t(u)s p(er) ca(usa)m ut lic(et) i(n) p(ro)p(osi)to
r(ati)o(ne) g(e)n(er)al(iter) ecclipsa(tu)r q(uod) de(nominatio) e(st) app(ro)-
p(ri)at(i)o r(ati)o(ne) q(uod) e(st) ca(usa) p(er) effe(c)tu(m) 2° distinctio
e de(nominatio) effe(c)t(u)s q(uae) e p(er) ca(usa)s i(n)trinsecas
q(ui)a p(er) ca(usa)s (ex)t(r)i(n)secas ¶ 1° p(ri)ma eiusdem
de(nominatio) p(ossu)nt e(ss)e plures c(aus)e de(nomin)a-
tiue (ex)t(r)i(n)sece ut plures q(ua)r(um) una e(st)
(ex)t(r)i(n)seca r(ati)o(ne) alie i(n)t(r)i(n)sece p(at)z q(uia) plures p(ossu)nt
e(ss)e ... unius effe(c)t(u)s (ex)t(r)i(n)sece p(er) q(u)as
q(ui)bus p(otes)t de(nomin)ari ... effe(c)t(u)s e(st)
... de(nominatio) ... potissima q(uia)

e (ex)t(r)i(n)sec(us) sic(ut) d(icit) ar(istoteles) 2° ph(isicorum) q(uod)
p(er) efficie(n)te(m) (et) finale(m) r(ati)o(ne) r(ati)o(ne) d(e)inde
(com)p(ar)at(ur) l(ice)t no(n) potissime ¶ 2° q(uod) eiusde(m) de(nominatio)
no(n) s(un)t plures c(aus)e de(nominatio)n(is) i(n)t(r)i(n)sece p(at)z q(uia)
vel sic de(nominatio) e (ex)t(r)i(n)sec(us) (et) i(n)fic(iun)t
i(n)uicem ca(usa) r(ati)o(ne) effe(c)tu(m) r(ati)o(ne) p(ro)p(ter) q(uo)d u(e)l
media i(n) sp(eci)e q(ui)bus r(ati)o(ne) ad tantu(m) no(n) s(e)c(un)-
d(u)m q(uod) tangit ar(istoteles) sic(ut) an(te) oppo(s)itu(m)
p(ossu)nt ¶ 3° si sit u(e)l g(e)n(er)e p(ro)ductiue causa(rum) eo-
dem g(e)n(er)e uni illo(rum) g(e)n(er)e ad no(n) p(er)suffici-
ent(er) ... na d(i)u(er)se c(aus)e eiusdem effe(c)t(u)s
i(n) d(i)u(er)sis g(e)n(er)ibus no(n) s(un)t equa(les) c(aus)e i(n)t(r)i(n)sece
illius effe(c)t(u)s s(e)d s(un)t subordinate ...
ca(usa) finalis e(st) effe(c)t(u)s mouens ca(usa)m effi-
ciente(m) ad agend(um) (et) ca(usa) efficie(n)s e(st) ca(usa) formeq(ue)
forma est ca(usa) ma(teri)e r(ati)o(ne) sic(ut) d(icit) ar(istoteles)
2° ph(isicorum) q(uod) una c(aus)a no(n) p(otes)t de(nomin)ari p(er)
alia(m) u(e)l ma(teri)a p(otes)t de(nomin)ari p(er) forma(m) (et) forma
p(er) ca(usa)m efficiente(m) (et) ma(teri)a p(er) finale(m) (et) ... no(n) p(otes)t de(nomin)ari p(er) alia(m) q(uia) e(st) ca(usa) causa(rum)
2° ph(isicorum) sic(ut) g(e)n(er)e p(at)z q(uod) d(i)u(er)sor(um) g(e)n(er)u(m)
c(aus)e no(n) s(un)t plures c(aus)e i(n)t(r)i(n)sece eiusdem
effe(c)t(u)s (et) q(ui)bus eiusdem de(nominatio)nis no(n) s(un)t
plures c(aus)e i(n)t(r)i(n)sece ut (et) eiusdem effe(c)t(u)s s(un)t
plures c(aus)e i(n)t(r)i(n)sece i(n) eode(m) g(e)n(er)e na(tura)lit(er) i(n)-
t(r)i(n)secam s(e)c(un)d(u)m ta(n)tu(m) r(ati)o(ne) r(ati)o(ne) si e(ss)e(n)t plures
c(aus)e i(n)t(r)i(n)sece i(n) eode(m) g(e)n(er)e tu(n)c ca(usa) r(ati)o(ne)
no(n) i(n)uicem se i(n)fer(r)e(n)t sic p(er) arg(ume)ntu(m) fiat
r(ati)o(ne) si (con)t(ingi)t plures ille s(un)t subordinate
vel alt(er)a se h(ab)entes ad effe(c)tu(m) ¶ ex dict(i)s q(uod)
posito q(uod) a ignis (con)bureret ... ig(n)e q(uod) sic potat ... g(e)n(er)a-
igne g(e)n(er)asse sic eu(n)de(m) effe(c)t(u)s ... alt(er) ignis eu(n)de(m)
potat e(ss)e ca(usa) effe(c)t(u)s g(e)n(er)ans isti ignes
p(ro)p(ter) unu(m) q(uod) p(ossu)nt i(n) eod(em) g(e)n(er)e ¶ ... i(n) eo(dem) de plu(res)
c(aus)e eq(ui)(n)t(r)i(n)sece p(ro)ductiue eiusdem effe(c)t(u)s
tu(m) q(uia) istar(um) alt(er)a se h(ab)eat ad ...
(co)r(um)p(er)e sic(ut) dixi q(uod) no(n) (con)ueni(un)t subordina-
te u(e)l alt(er)a se h(ab)entes ad effe(c)tu(m) ... isti
ignes (con)t(ra)ri(us) no(n) s(un)t ...
i(n) g(e)n(er)ando eu(n)de(m) igne ... alt(er)a se h(ab)e(n)t

adillu igne et posset dici tenendo qa
aqli plium agentium idem effectus pt
pduci alr vni q si stuppa approxia
actu vni igni et ex ea gnat ignis ie
q ignis in uno no fuisset gnatus
a stuppa si fuisset applicatus alti igni
s bij qsitis sit vnr tenendo q no a
quolz plium agentiu id effectus pt p
duci bnsi qz posset pr si sit qr e effcs
pducibilis ab 2 actuis no subordiatis
ser qr e effectus pt bis pduci p2 na
p o pducat ab a tunc adhuc b e ita
potens sicut erat aute e effetu go adhuc
postq pductus est idem pt pduci sir
ser q idem in uno corrupitur posset
regnari na ponar q ita a pducit
e et q e corrupatur tunc go b agens ad
huc posset q prius potuit adhuc pt
pducere e s qr e e corruptu go sir
ser qr e posset sit pduci i francia
et i roma na sit a i francia et b i ro
ma si go e i trutur posset pduci ab
rab a tunc cu a pducet e i francia
b pt pducere idem e i roma et ita aqlz
plium agentiu no subordinatorum
id effectus pt pduci sit no i quolz pli
um i statuu idem effectus pt pduci
Ad 1a q a posteriori ea pt demnal pe
ffectum s apol no b effectus prai pz quod
sic qr peffectus possimus devenire
ad qr est et rabio et pfcq effectus
sicut arestoteles 8o phisicorum ot qr e
pmu motus et qr e pmu motorum ex
i o q pmus motus e ea pmu mo
[illegible] et qr qr e ad rones ad pma
[illegible] solucio pz exprima que
[illegible] deduci oe [illegible]

[Que]stio undecima

[illegible] ius pnt ecpla

mea talia no subordiata i eodem
gne et rar q sit eiusdem effectus
plres pnt ge et no subordiate i eo
dem gne go qua tz aus na plres
et efficactes i inc et sincs i forme sit
primu pz na idem effectus aqlz agentiu
pt pduci go plres efficientes pnt ee
eiusdem effectus qua tz aus na idem
lumine uno aqlz plium luminosorum pt p
duci i mea si mea approxiant qr ad
pductorem lums e d corpus luminosu approxi
matu amedio suffitti et idem lumen i
mea e fuisset pductu go e aqlz pductu
plium agentiu et et qsirnat id effectus
i aqlz plium i statum pt pduci go aqlz plium
agentiu qua tz qr i quolz plium i statum
est aliud et aliud agens s alia et alia
i pluentia asptus celi qcurrentes offline
ad pductorem effectus pducto i i oi i stati
aus na i aqlz plium i statum id bos
pt hodie nr ceras mefici et corrupto
vnus e gnato altius go idem eadem
pt hodie gnal nr ceras 2o p2 na
eadem forma de quolz plium infiorum
pt pduci et is qua tz aus na si ad
agens applitar actum me deducatur
de potentia illius me vna forma sit
id agens fuisset applicatum vni alti me
q sili modo deposito et fuisset approxiatum
illi sit pe no bir cu id agens eade
forma i mo eduxisset de potentia ip
qua eduxit de potentia altius 2o na
qntitas et distincto i duobus alter
pres vnies et distincto mediorum et rm
ea matia i ducit plres fores pt fu
sape et et pnt de ea pnt pduci ser qr ex
eadem matia id effectus pt quan[illegible]
a potiu no absolute q [illegible]
plium formarum potentia [illegible]
pz ex quo effectus [illegible]

et a quolibet effectum potest sic. Si ergo a quolibet simul
sit et ergo habetur quod in quolibet genere causae quaelibet
plures non subordinatae possunt esse causae
in uno et per consequens eiusdem determinatis. ¶ Quoniam
arguitur eiusdem effectus non possunt esse plures
causae non subordinatae in eodem genere causae ergo
quia tamen probatur de materia et de forma
naturalis eiusdem effectus in uno non potest esse in
dicitur aliquorum plurium formarum vel materiarum
ex eo quod diversitas materialis formarum
est causa diversitatis materialis effectuum ex quo
cum effectus est sua materia et forma. Secundo
quod si esset alia materia quam ubi esset eadem
forma non esset idem effectus numero
et similiter si esset alia forma quam ubi eadem
materia iam non esset idem numero ergo
tantum virtutes numero quod est forma est causa vir-
tualis effectus | Similiter quod eiusdem non possunt
esse plures causae efficientes non subordi-
natae probatur quia alias sequeretur quod idem effectus
in eodem instanti posset produci in plu-
ribus locis quia tamen non ex quo possibile est
unum effectum produci pluribus agentibus
quod sic producatur eundem effectum in uno
et idem producetur parisius et romae et
effectus et sic contradictio scilicet quod plures
effectum sit idem sibi et ego [illegible]
[illegible] an eiusdem effectus possunt esse plures
causae in eodem genere et an in pluribus instantibus
idem effectus numero possit produci. Tertio
dubia ponentur et solventur. Quantum ad primum
tum dicitur ¶ Quinque distinctiones ponuntur
Primo quaedam prima distinctio quod sunt causae in-
trinsecae ut materia et forma aliae
extrinsecae ut efficiens et finis. Secunda distinc-
tio quod agentia dividuntur [illegible] et sunt
illa quae aequaliter influunt in effectum alia in-
aequaliter quae inaequaliter influunt ¶ Tertia distinctio
illorum agentium vel influentium quod sunt
[illegible] infinita ut intelligentia alia
[illegible] ut agens applicans
[illegible] ¶ Quarta distinctio [illegible]

agentium influentium quod influunt virtute
alterius ut causae subordinatae prima et prima causa
aliae influunt non instrumentaliter ut causa
alterius ut prima causa quae ipsa influit effectum
et nullo modo virtute alterius sed a se in virtute
sua ¶ Quinta distinctio agentium similiter
est duplex quaedam [illegible] influit in effectum
et ad aliquid influit propter virtutem dispositi-
vam ad [illegible] ut causae velociter subordinatae
prima conclusio ¶ Ergo prima quod ad variationem materiae sequitur
variatio effectus ita quod si a effectus
fit b [illegible] dico quod non potuisset fuisse eadem
materia ipsa et causa [illegible] effectus ad eius [illegible]
[illegible] variatio [illegible] sequitur variatio effectus
ex quo [illegible] non est ad quod sine probatione. Ergo si fuisset
alia materia fuisset ad oppositum ¶ Correlarium
quod forma generata non potuit generari ex alia
parte quam ex ea ex qua generata est sed non potuit
generari ab alia materia quod cum sua tunc
si sit alia materia quod non est fuisset generata
quod est quam [illegible] ¶ Secunda conclusio quod idem forma in uno
non potuit generari nisi ex partibus in alia
[illegible] quam in qua generabatur probatur quia
ea materia [illegible] quae partem naturalem
naturalis calor fluunt et refluunt [illegible]
[illegible] materia et ea fuisset ex alia materia generata
et per quod non esset idem effectus quam in uno est
[illegible] secunda ex variatione materiae secundum diversas et va-
riatas formae sit non quod a qualibet plures materias
eadem forma potest educi quia non forma
est in formatione materiae et impossibile est quod una
forma [illegible] materiae sit in forma alterius
materiae ¶ Tertio si una cera sit una figura
impossibile est eandem figuram esse ut fuisset
cere ¶ Quarto [illegible] si alia [illegible] posset
[illegible] et de aliis in [illegible]
ergo quod educatur debet [illegible] tunc
non sit aequa [illegible] sed
potest de ea educi educatur ergo
dum forma sit in pluribus
materiis [illegible]

educi de b et matis io qn educit de b
educat e de c. 2o seqr q simul educat eadem
forma de plurib; matijs q e ipole ¶ 4o
3a ad variatoz tunc seqr variatas effectus
compositi p; sicut denatia quia forma e tam
intrinseca sic p; q eiusdem effectus unius
non possunt esse plures tunc materiales et forma
les ¶ 4o 2a non e varietas effectuum propter vari
atoz causarum agentium non influentium in effectum
p; quia ex quo non influunt super effectum non sit
de intensitate eius sic nec diversitate rapit
ab eis etc. 1a esse non dum esse ipse sicut cul
tellus vel applicans lignum ad ignem et ic
non causant combustionem ipse etc. 2a concedit quia
quodlibet causarum plurium idem effectus potest produ
ci quia si sor poneret unum lignum ad ignem
non ex hoc variaretur actio ignis in illo quam
si plato fecisset ¶ 4a conclusio Dato aliquo variabili
impossibile e q aliquis plurium agentium influ
entium producatur p; nam tria agentia aliter in
fluunt in effectum secundum influentia unius non e
influentia alterius quamtalibus agentibus effectus
rapit ad de intensitate eius seqr ergo q
ad variatoz medij talium agentium variatur
effectus ¶ 5a nisi quo esset via sit ergo q a
variabile posset produci ab c agentibus
influentibus producatur ergo a b et p 9 qua
productum fuit a b adhuc c nichil p
ducit de sua pfectate ergo adhuc potest p
duci producta ergo seqr q idem effectus p 9
q productus e adhuc produci potest q e inconve
niens 3o adiciam auctie quietato
2o intensitate vel dr q diversitas effectuum
e propter diversitate mie et motorum et agentium
influentis etc. sequitur q impossibile e sorte
...at ab alio q apre suo opposito a
... q in a fuisset eadem etc. e ipole
... a igne ab alio igne generari quia
... genitus e etiam effectus ipsius
... sit dam e de effe ita e
¶ ... ad 2m suppono primo q
... vedie habi

ut e supernaturaliter 2m aliquas quia sicut idem tempus
non potest esse duabus virtutibus sic etiam
in opposito ¶ 1o suppo q motus conside
ratur duobus modis uno modo e positio aliquid
in tempore alio modo sit quo prima omnem motum
forma in uno tempore ipole e esse formata
tempore pr. et sit a motus factus in b tempore tunc
sit a motus est ergo c mobile movetur
in b tempore e impossibile e c mobile mo
veri in b tempore et in alio tempore ex quo impossibile
e b tempore esse prius et posterius sic et ipole
e a motum prius fuisse vel si qua in b tempore
ergo prius quam b c tempore fuit ipsum esse ipo
ssibile vedie sequitur q prius quam a motus fuit
impossibile e ipsum iterum fuisse esse et tam
cum b tempore erat impossibile e ipsum fuisse
sequitur ergo a motum neque prius neque postea
fuisse quam b tempore ex eo q a motus
e c mobile movetur in b tempore et non absolute
in tempore p; quia aliquis qui e c mobile mo
veri in b tempore a motus e etc. a motus
qui non e tras ipsum potest esse ex eo
q c mobile movetur in tempore tras potest esse ¶
ex quo in isto corrente q ipole
e hora futura fuisse potest hesterna ¶ 2o
2a impossibile e motum celi qui e in uno
tempore esse in alio tempore etc. de quolibet alio mo
tu ex eo q quilibet alius motus de
pendet ex motu celi ex quo sequitur q si
sortes movetur uno aliquo motu si ex
placitur movetur alio motu quia sicut
tempus non potest desinere vel arrestari sic nec
motus nullius eius potest arrestare tempus
quoniam 2a id q acquirit per unam imitatam
impossibile fuit et e acquiri per aliam p; quia imi
tatio et motus sunt distinctorum a fine
specifico et animali ergo quod fuisset aut imi
tatio fuisset alia etiam fine alia re
acquisita ¶ ex dictis ergo ... sequitur
quod plures motus ...
in uno die ... et in alio plures ...

Quia plures nos tursumus ad beatam virginem gloriosam ergo idem locus sit terminus mutationis patet quia plures mutationes et diversas tendere quod aristoteles non dicit de motu locali sed aliis motibus quia in motu locali ad quod est etiam est ubi alius et alius locus non enim producit in esse illum locum sed in aliis mutationibus terminus ad quod producitur in esse per illas mutationes et quia in eodem loco possunt esse diversa corpora sibi succedentia sed eadem forma non potest diversa sub qua succedunt in forma et cetera sicut quoniam probabile

Et ad quod est principale ad quesitum sit prima suppositio omnia generabilia que generantur dependent a celo ut tota pars et in plures patet secundo de generatione et primo metheororum et 12° methaphisice 2a suppositio quod sit non est simpliciter sed sit sic sicut velut respiciente illa in fiora per suum motum et io si celum non moveretur non fierent generationes in istis inferioribus ex 2° de generatione 3a suppositio quod ex variatione celi in fluente variatur effectus non tamen simpliciter sed in modo tandi et modo se habendi et in aspectu et in motu patet quia secundum alie influentie ad quantam variationem variatur effectus. Quarta suppositio quod impossibile est celum non movere vel et se habere eodem motu vel eodem modo vel in uno sit propter quod se habent sed si motus superiores sunt commensurabiles tunc bene possibile est celum quod sit se habere modo sed aliter se habent si non motus suorum sunt incommensurabiles tunc in eodem modo numquam sit ut se habere celum sit cum se habent

Tunc sit quod prima ratio a quo generabili dato impossibile est ipsum in quolibet plurium instantium generari patet sic generabile in instanti a quo producitur productione tunc sit impossibile est vel productum prius fuisse ... generationis ergo impossibile est vel

fuit produci prius quam producebatur quia tamen per unam quemlibet vel quod alius et alius quam mutationis est alius et alius terminus ad quem

2° ... in istanti non fit dispositio sed ad producendum producibile quas impossibile est alias fuisse in eadem dispositione in uno patet per suppositionem ergo cum non a quolibet plurium agentium influentium idem effectus potest produci prius argumentum scilicet quod non potest a effectus potest producere quam est productus

Tertio in quali parte hoc erit de motu celi et alius et alius terminus quam mutatio generationis est alia et in quod aliquis est aspectus quam tamen ex quo generatio dependet a motu celesti si a producente cum potuit produci ergo non ex istis terminis ex quibus numquam producitur potest produci et cetera a quolibet plurium agentium potuisset productum fuisse quod est contra primum articulum

Secundo correlarie ex hoc dato a quo generabili puta forte quod est generabile in instanti sit et instanti non generabatur numquam post generabitur scilicet 2° cum generale ... generabitur impediatur quod cum liber non potest generato deficere seu retardari sed bene accidit

Scilicet 3° impossibile est eodem modo regulari bis et impossibile est idem bis produci ex quo quod idem numero in pluribus temporibus produceretur quod est contra quod et ex io scilicet quod impossibile est corruptibile regenerari posset probari quod principalis tamquam a positione sed per quemlibet probabiliter potest idem a positione posse et a quo probabiliter sit probari a positione impossibile est idem postquam corruptum est regenerari ergo impossibile est idem in uno in quolibet plurium instantium produci quam tamen non sit a quale quibus et cetera instantibus in diversis possit produci et produci ... in istanti et in tempore in intermedio ... et cetera corrumpi ... et in istanti generari ... in istanti et istanti postquam corruptum generabitur quod est impossibile ergo ...

Dubitatur utrum illa que ... quod impossibile est a quolibet ...

eiundem effectum producat ¶ 2º dubitatur an illa
constitutio qua dicebatur quod impossibile est
in quibus plurimis instantibus eiundem
effectum producat contra primam arguitur sic nam
si aliquod ovum ponatur sub aliqua gallina
generabitur unus pullus gallinus et non videtur
esse quin si idem ovum fuisset positum sub
alia gallina quin idem gallus ex ovo
fuisset generatus ¶ 2º adidem nam si sor po
suisset aliquod lignum ad ignem ignis fu
isset generatus ex illo ligno qui fuisset genera
tus si pluries posuisset ipsum ad ignem ¶ 3º
adidem nam si ponens manum tuam ad
ignem ad calefaciendum eam generabitur
in manu tua eadem caliditas immo que fuisset
generata si tenuisses eam ad unum alium
ignem equalem in tensum ¶ 4º nam si aliquis
unum ad ignem positum generabitur idem ignis
numero qui generaretur ex eo si poneretur ad unum
alium ignem consimilem ¶ Quinto nam idem effectus
qui potest produci ab uno producitur a duobus
agentibus que ambo vel saltem unum
ad productionem sufficit ad effectum et talis effectus
potest indifferenter produci ab illis duobus
vel ab uno illorum solum ¶ 6º ad idem quia
identitas ipsorum agentium non sequitur diversitas
specifica ipsorum effectuum et ad idem in aliis
agentium non videtur sequi diversitas in aliis
effectuum et per consequens idem effectus in multis aliis
plurium agentium dispositorum modo videtur po
sse produci antecedens nam ignis generatus ab igne
est eiusdem speciei cum igne generato ex
essentia radiorum super speculum concavum
illorum agentia sunt diversarum specierum deinde
3º quod dato aliquo generabili in quolibet plurium
[..]tium impossibile est generari sed oportet genera
[..] contingeret igitur in diversis in quolibet plu
[..]tium sit generatum ¶ 2º adidem aliquis
in quolibet plurium instantium sit cor
[..] generato unum sit corruptio
[..] dato aliquo generali ipsum in aliquibus

plurium instantium 2º et ita patet de bone co
rrumpendo et cadavere quod exacte corrupto
tunc generatur ¶ 3º si sit sequitur quod generato
non posset desinere ita si sor in aliquo insta
nti in quo fuit generatus non fuisset generatus
numquam fuisset eius generatio ¶ 4º sequeretur
quod aliqua propositio esset possibilis et sine mu
tatione facta in re significata per illam propositionem
eadem propositio esset facta impossibilis quod videtur impo
ssibile patet quia nam aliquo instanti quo sor
est generatus licet est possibilis sor generabitur
2º si in alio instanti sor non generabitur tunc amplius
plurius non est possibile sortem generari et tamen nulla
mutatio fit facta in re significata per illam
sor generabitur et tamen prius fuit possibilis
et impossibilis ¶ Quinto sequitur quod in illo insta
nti in fine ignes desinent posse ge
nerari quod tunc in illo instanti ex in fine ... talibus
proportionalibus in igne in fine ignes
sunt generales qui si in illo instanti non
generarentur amplius non sunt generales
igitur in illo instanti desinunt posse generari
¶ Ad rationes prime dubitationis ad primam re
spondebitur et negatur si gallina sit in fine
in ovo vel non ¶ Ad 2am sor est forma
efficiens applicata et talibus pluribus
sit unum idem ¶ ad 3am quod non est eadem cali
ditas ¶ ad 4am sic sit ad 3am ¶ ad 5am dicitur
si ab effectus producitur a duabus causis quarum
quelibet influit in effectum dico quod una
earum non producit eundem effectum immo
cum ipsius forma simpliciter produxisset ¶ Ad 6am
negatur quia quamvis non sequatur diversitas specifica
effectuum ad diversitatem specificam agentium
sicut in simili licet agentia specie distincta
possunt esse in eodem subiecto tamen non statim
desinunt esse vel statim fit unum ad aliquales
... patet in agne et dulcedine et patet de
... et similiter in duobus ...
2e dubitationis ¶ Ad primam

generabitur contingeret pt in isto instanti generari vel non generari sed tamen non sit contingens quod si non generatur in uno instanti in quo pt generari quod tunc in alio generetur quia a pt [illegible] in instanti generari et numquam generabitur ¶ Ad 2am dico quod licet idem uno tempore possit saepe corrumpi vel infinities tamen non generabitur idem cadaver quia aliud hoc et aliud erat [illegible] corruptio unius in uno instanti non est illius generatio sed consilis unquam si in alio instanti corrumpet ¶ Ad 2am concedo quod pagonis liberum generatio [illegible] pt amittere sed non pt deffectum ut [illegible] ¶ Ad [illegible] concedo sed quod sine mutatione [illegible] in re signata [illegible] pt sed in possessio sed tamen verum est quia [illegible] rebus [illegible] est mutatio sed in infinitum quia in fluunt esse post quam positio ¶ Ad quintam concedo quod infinitum sed illi non possent ex illo primo modo generari tunc eius consiles [illegible] vir quando pole [illegible] demonstrationis esse plura media talia in subordinata [illegible] quae ut patet ex primo articulo sed possunt esse plures subordinatae patet quia quando est pole [illegible] effectus esse plures causas sed non subordinatas in eodem genere ut patet ex primo articulo sed possunt esse plures subordinatae eiusdem generis ut patet causa [illegible] homo generat hominem et sol ¶ Ad [illegible] plures [illegible] in [illegible] ordinatis possit procedi [illegible] sub [illegible] in aqua generatur ad cadaver quod [illegible] combusto in igne [illegible] corrumpentia [illegible] in fluunt generatio ¶ Ad 2am dico quod non aequaliter in eadem forma pt educi ut aequaliter plurium formarum [illegible] effectus ¶ Ad 3am [illegible] patet ex quaestione [illegible]

[Qu]estio duodecima

[illegible] scientia [illegible] et primi [illegible]

Utrum notitia primorum principiorum sit nobis innata vel per doctrinam a nobis acquisita. Et videtur quod innata, alias enim intellectus ad cognitionem eorum esset in pura potentia et eis praesentibus non prius assentiret quam aliis sed hoc est falsum quia statim opposito est dissentiens ¶ 2o est innata vel per doctrinam acquisita si non 2am ergo primum quod non 2am hoc patet quia [illegible] ex notitia terminorum ad assentiendum quod videtur falsum quia tunc non essent per se nota ¶ Oppositum patet quod non sunt innata quia notitia eorum est [illegible] generata quam quod tamen non [illegible] nos quia non statim [illegible] hic notitia primorum principiorum non ut patet [illegible] intellectus passibilis quando [illegible] alias [illegible] passibilis [illegible] et est pura potentia [illegible] tabula rasa ¶ Pro notandum quod [illegible] vocatur scientia quam [illegible] per eandem demonstrationem [illegible] vocatur intellectus et est [illegible] primorum principiorum non quod sit mere intellectus sed quia intellectus talibus principiis assentit sine [illegible] sit quae descendit [illegible] ¶ 2a distinctio quod [illegible] pura generatio [illegible] vel [illegible] ut [illegible] non est [illegible] 2a capit intellectus pro pura [illegible] intellectus [illegible] sed alia [illegible] sit [illegible] omnis ignis est calidus vel [illegible] barbar[illegible] 3a non [illegible] in experientia [illegible] quia intellectus assentit illis quia numquam in [illegible] in istantia in talibus [illegible] non dubitatur [illegible] sit [illegible] notitia primorum principiorum non est nobis [illegible] quia [illegible] latent nos sicut latet nos non enim [illegible] nobis ¶ 2o quia intellectus [illegible] sicut [illegible] est tamquam tabula in qua nihil [illegible] ¶ 3a [illegible] acquiritur per doctrinam [illegible] dicta [illegible] ex aliis notabilibus [illegible]

intellectum ad dicendum ¶ Ad 2a quia est nobis via per quam declinamus ad assentiendum primis principiis etc. et inte ...
¶ Ad 3o quia notitia cognoscendo principia sit nobis mediante sensu memoria et experientia et ex primo ut omnis ignis est calidus
¶ Ad rationes ad primam dico quod licet ad actualem notitiam sit in potentia ad principia tamen proponitur et assentit eis ex terminis ad 2am nego maiorem quia idem quia quod non est nobis quia non per doctrinam ipse acquisita quia acquisitio sit mediantibus declaratoribus per terminos quod in terminis ex se assentit et isti etc. est finis quorum etc.

Explicit questiones reuerendi magistri alberti super posteriorum etc.

~~Explicit questiones re~~
~~uerendi magistri Alberti su~~
~~per posteriorum etc.~~

Circa · principium · primum · Elenchorum · primo quaeritur · ~~de syllogismo~~ 2

Utrum de syllogismo sophistico sit scientia et arguitur primo quod non de non ente non est scientia syllogismus sophisticus est non ens quod de eo non est scientia ant. patet per primo posteriorum maior patet ... 2o ... qui dicit probaciones ... ale ... quod posuit scientia ... scientia subiecto ente ¶ 3o de ente ... non est scientia quod syllogismus sophisticus ... parte ... decepto non est scientia ant. ... maior patet quia syllogismus sophisticus

... quia est cuius contingere est omnibus partibus ... et ... ratio ... de ... aliter se habere ... non est scientia quod syllogismus sophisticus est contingens ... ant. patet per primo posteriorum maior patet non syllogismus sophisticus non est aliud quam propositiones tales aut omnibus ... ... non ... ponens ... aliter se habere ¶ 4o solius quod est scientia quod syllogismus sophisticus non est quod de eo non est scientia ant. patet primo posteriorum non scientia est habitus ... acquisitus maior patet de se ¶ 5o ... de ... est scientia syllogismus sophisticus non ... de eo non est scientia ant. patet primo posteriorum maior patet quia ... sophisticus ... apparens et non existens ... si non est existens tunc non est verus syllogismus quod fuit probandum ¶ 6o si de syllogismo sophistico esset scientia esset scientia sophistica quia ... quod scientia denominatur a suo obiecto ut scientia ... naturalis sit ... scientia de syllogismo sophistico deberet dici sophistica consequens est ... quod non scientia ... est sophistica quod ... est sophistica ... non est scientia ... philosophus dicit est autem sophistica apparens sapientia et non existens ... si de eo sit scientia sophistica tunc de eo non est scientia quod fuit declarandum ¶ Oppositum videtur esse de intentione philosophi et expositorum eius non ... sicut ... dicit ... istam scientiam ... in ... tota principium ... dicit ... esse de syllogismo sophistico et elencho sophistico ... apparet quod de intentione sua erat quod de syllogismo sophistico possit esse scientia etc. est de intentione expositorum omnibus enim dicunt istam scientiam esse de syllogismo sophistico et elencho sophistico
¶ In ista questione erunt 3es articuli In primo videbitur de quesito In 2o dicitur quod tangebatur ... articulo ... scientia sophistica ... scientia ... non ... 3o ... ad ... est per ...

sciencia habetur etc. quod scire accipitur duobus mo-
dis scientia de genere demonstrata et quo demon-
strata dicitur scibilis sicut dicitur quod sciencia est conclusionis
quam habet et secundo modo quod sciencia esse de subiecto ta-
libus quam demonstrative ut si iste terminus
tamquam esset subiectum talis quam scientia di-
citur de eo et isto modo dicitur scire secundo modo sciencia
dicitur de re significata per terminos quam demonstra-
tur de re sicut res significate per eos et tales diversa-
bile seu scibiles ¶ Secundo notandum quod
ista questio dupliciter intelligi potest uno modo sic
est quod questio fiat de termino ut sit sensus
quemadmodum utrum de isto termino sillogismus sophisticus
potest esse sciencia ¶ Alio modo sensus ut questio fiat
de re significata sive vero de illa re que
vocatur sillogismus sophisticus possit esse sciencia
et tunc ponentur conclusiones ¶ Prima est
ista quod loquendo de termino seu de re
significata per terminum de sillogismo sophistico non est
sciencia tamquam de genere subiecto demonstrata
patet quia post dictio non terminus iste non potest
esse quo demonstrata ideo de eo non est sciencia
tamquam de quo est demonstrata quam non
tamen declaratur quia quo demonstrata sunt
complexo et isti complexum propositionalis
sed iste terminus sillogismus sophisticus non est complexo non
est quo dicitur complexione propositionali ¶ Secundo
de re significata demonstratur potest sic nam no-
tum est quod nulla res talis que est sillogismus so-
phisticus potest esse quo demonstrata integer
enim sillogismus seu argumentatio nunquam
esset quo demonstrata ut notum est igitur
talis demonstratio istorum potest esse sciencia ¶ Tercio
est quod tamen de isto termino sillogismus sophisticus
quamvis de re significata per istum terminum potest
esse sciencia tamquam de subiecto quam demo-
strative patet quia sicut de illis potest esse sciencia
tamquam de subiecto quam demonstrative quo-
rum potest esse subiectum quam demonstrative sed
[illegible] per ista tamen iste terminus sillogismus
[illegible] illa res quam iste terminus

significat potest esse subiectum quam demonstrative et ad hoc
patet ex primo notabili Secundo declaratur primo de
termino quia philosophus in primo talis scilicet libri de-
monstrat istam sillogismus sophisticus est aliquod
sed quod sufficit ad hoc quod demonstrata iste terminus
sillogismus sophisticus est subiectum conclusionis demonstrat
quod omnis sillogismus sophisticus peccat contra elenchi
diffinitionem iste terminus sillogismus sophisticus est subiectum
Consequenter declaratur de re significata per istum
terminum quia unus integer sillogismus sophisticus
potest esse subiectum quam demonstrative ut hic
omnis sillogismus in quo medium sumitur aliquo tamen
et aliter quam in hoc peccat propter fallaciam equivo-
cationis sed iste omnis canis tamen sidus celeste
est canis igitur sidus celeste currit est sillogismus
in quo medium sumitur aliquo tamen et aliter quam hoc
omnis canis tamen sidus celeste est canis igitur
sidus celeste est sillogismus peccans propter fallaciam
equivocationis ¶ Et tunc quam ibidem integer sillogismus
sophisticus est subiectum quam demonstrative igitur patet quod de
termino et de re potest esse sciencia tamquam de eo
termino sillogismus sophisticus subiecto quam demon-
strative ¶ Quarto est quod tamen de isto termino sillogismus sophisticus
quam de re significata per istum terminum potest esse sciencia
tamquam de re significata per subiectum quam demonstra-
tive patet sicut de illis que significantur per terminos
quam demonstrative est illo modo sciencia sed illa
significantur per terminos quam demonstrative igitur
de eis est illo modo sciencia dicitur subiectum est
et ad hoc patet ex primo notabili secundo patet
terminus sillogismus sophisticus significat per terminos aliquos
quam demonstrative patet nam si illa questio de-
monstraretur omnis terminus vocalis est
ad aliqua alia terminus subiectum esset iste terminus
subiectum illius quam significaret omnes
terminos mundi et per consequens significaret iste
terminus sillogismus sophisticus. Sic est de me[illegible]

Explicit questio prima [illegible]
libri Elencorum [illegible]

Incipiunt questiones Elenchorum reverendi magistri Byridani

Utrum in una scientia totali continente multas questiones et processus sicut est totalis scientia libri elenchorum vel una alia sicut est geometria vel arismetica sit assignandum unum subiectum proprium et adequatum quod non quia quelibet scientia una est aggregata ex multis scientiis partialibus ...

[illegible]

qua consita distinctas scientias perfectior et
si talis scientia dicitur esse proprium et adequatum subiectum
istius scientie eo quod visibilis sit sompnum de
subiectis quorum talis scientie totalis et porcio
unius illius et nullis aliis aliarum scientiarum
saltem unum illarum idem et unum qua est vi
sibilis de subiectis quorum illius scientie dicitur sit
prima quod quod nullius scientie circa est Conceptum
quod omnis scientia est in circa sit actus in suo
subiecto ex quo sequitur quod sit tale subiectum omnium
sciatur potest esse unum subiectum secundum non proprium
et adequatum sit quod multiplex aliarum scientiarum
2a quod attendo subiectum 200 illius scientie totalis
continet naturas quorum processus potest
esse unum subiectum patet quod nulla scientia potest esse subiectum
disparatum quorum 2a quod attendo subiectum 200
plura subiecta sit unius scientie totalis et perfecte
patet circa quod est subiectum totale istius passionis
habere tres angulos equales duobus rectis
et aliud est subiectum istius passionis habere
omnia latera equalia et tres angulos e-
quales et tamen unius scientie totalis est considerare
illas passiones sicut geometrie x. 2a quod
attendo subiectum x00 nullius scientie totalis perfecte
potest assignari unum subiectum proprium et ad-
equatum patet quia in scientia naturali que est
scientia totalis potest tale subiectum assignari
potest enim in devenire aliquis dumtaxat quod est
visibilis de omnibus subiectis quorum pertinet con-
sideratur in illa scientia et hoc in recto vel in
obliquo et de nullis subiectis quorum aliarum
scientiarum est enim tale subiectum ens mobile
vel corpus mobile sicut dicitur est in libro
physicorum similiter totalis scientie geometrie assi-
gnatur unum subiectum scilicet magnitudo et
similiter totali arismetrice scilicet numerus et de
aliis scientiis Contra 3m scientia quod sophi-
sticatur dupliciter uno modo in scientiali notitia quod
potest habere et habetur de argumentis sophisticis
[illegible] talis [illegible] et de [illegible] et talis
[illegible] traditur in libro elenchorum 200 capitulo
[illegible] naturali notitia qua acquiritur

vel generatur in aliquo per argumentationes sophisticas
et talis pluribus inest dicta in errore et decepcione
qua notitia vel scientia prima quod quod attendo
sophisticam primo modo sophistica est vera scientia patet
quia habetur per demonstrationes et probationes talis argu-
mentationum sophisticarum 2a quod sophistica
200 dicta non est scientia et de talis loquitur aristoteles
in primo huius cum dicit sophistica est scientia apparens
et non existens Contra 3m ad 3m sit prima quod
quod scientie totalis huius libri subiectum proprium non
est elenchus sophisticus secundo de subiectis x00 quod
patet sit quia non est visibile de omnibus considerandis
in ista scientia non enim omnis syllogismus sophisticus
est elenchus sophisticus ex eo quod non omnis syllogismus
sophisticus est syllogismus contradictionis aut elenchus sophisticus
syllogismus est contradictionis sit probatur primo huius et com-
muniter syllogismus contradictionis probatur per oppositum 2a quod
secundo de subiectis x00 subiectum proprium istius scientie
est argumentatio sophistica patet quia argumentatio
sophistica est unum sub quo adhuc quod predicatur
de omnibus considerandis in ista scientia in recto vel in obliquo
et quod argumentatio sophistica omnia tradita
et considerata in hoc libro reducuntur x. 2a dicitur
vel argumentatio sophistica est subiectum proprium huius
scientie 3a quod sit [illegible] notitie et dese
dico quod quod est in mediante de actu significato et non ex-
ercitato ita quod in quantum quod est cum est de se propter proprium
vel visibile vel aliquo huiusmodi sit ista propositio
prout propria visibilis cuius [illegible] in quo est subiecta est
ista de se propter prout propria visibile et tunc in
actu signato dicitur sit ex omnibus esse
visibilis x. Ex impositio quod dicitur in textu quod
de argumentatione sophistica visibile subiectum proprium
huius scientie et tunc in actu signato dicitur sit
exercitate omnibus argumentationes sophistica considerantur
in ista [illegible] vel sibi similis x. prima
huius articuli dubitatur [illegible]
[illegible] libri de sophisticis aut elenchis [illegible]
elenchus sophisticus sit subiectum istius scientie
[illegible] liber denominatur [illegible]
[illegible] liber elenchorum [illegible]
sit subiectum proprium huius scientie x. [illegible]

q arist intendebat de soph elench
nisi tamen de solo syllo bonus sunt sed tamen
decepte pro omnibus sibi syll bonus sunt et simi-
liter dico quod non oportet demonstrari a solo eius
syllo [illegible] quamvis aliqui bene demonstrat apte
pulsi sunt sibi syll et est in proposito Ratio
quia sunt ita procedunt viis suis ratio quoties
positas et patet questio etc.

Utrum syllogismus so-

phisticus syllogismus sophisticus sit penes aliquam fa-
llaciam de qua tractatur in isto libro peccant
contra syllogismum simpliciter dictum et arguitur primo quod sic quia
illi syllogismi qui peccant contra mentem syllogismi
peccant contra syllogismum simpliciter sed syllogismi sophistici
sunt huiusmodi ergo etc. antecedens est notum consequentia probatur quia
ad omnem bonum syllogismum simpliciter requiritur esse
debita modo bono patet autem aristoteles ponit
dicit quod syllogismi sophistici sunt in modo distincti
Item alia si syllogismi sophistici non peccarent
contra syllogismum simpliciter sequitur quod syllogismi sophistici
essent syllogismi boni simpliciter quod est falsum contra
veritatem textus quod non peccant simpliciter contra
quod patet quia syllogismi sophistici dicuntur qui apparent
esse boni et non sunt boni Item si syllogismi
sophistici non peccarent contra syllogismum simpliciter sequitur
quod false peccaret contra syllogismum dyalecticum contra
syllogismum demonstratum sed hoc est falsum contra
patet quod si peccarent contra aliquos istorum tunc essent
peccantes solum in materia et in isto libro
determinatur de syllogismis peccantibus in materia
sed hoc est falsum quia de peccantibus in materia
pertinet ad libros topicorum vel in materia
peccantibus determinatur in primo posteriorum et in secundo
posteriorum determinatur de bona forma quod est contra
[illegible] ex falsis [illegible] non contendere ex falsis [illegible]
[illegible] syllogismi peccant in materia et consequenter
syllogismus non potest considerare in isto
[illegible] peccantes in materia sed boni syllogismi
[illegible] pertinet determinare in isto libro
[illegible] non determinare posteriorum in isto libro

determinatur de argumentis sophisticis bonorum quoniam
est valde bonus syllogismus sed alius est asinus
omnis homo est asinus ergo omnis homo est asinus
licet peccet in materia consequentia adhuc non ad
eundem librum pertinet determinare de syllogismis
bonis et malis sed ad eundem librum non pertinet
determinare de syllogismis bonis in materia ergo
nec de syllogismis malis in materia ex hiis videtur
quod omnes syllogismi sophistici de quibus determinatur
in isto libro sunt peccantes contra syllogismum
simpliciter seu sunt peccantes in forma syllogisti-
cam ad hoc non sic est syllogismus sophisticus omne
a est b omne c est a ergo omne a est b et tamen videtur
esse bonus syllogismus simpliciter quod est in prima figura
et primo modo quod autem sit sophisticus patet quia ideo
committitur petitio principii Secundo non sic est
bonus syllogismus simpliciter omnis talis etc. certe
syllogismus est talis et celeste syllogismus est et tamen
est syllogismus sophisticus committitur tamen in ea falla-
cia equivocationis ex hiis videtur non omnes syllogismi
sophistici peccare contra syllogismum simpliciter In ista questione
primo videndum est de requisito partis et videndum
est quod in hoc libro non determinandum est tamen
de syllogismis peccantibus in forma quam de syllogismis
peccantibus in materia Secundo dico aliqui sunt
qui dicunt syllogismum peccare contra simpliciter non est ad quod
quare apparentia et non existentia syllogismi boni
simpliciter ita ita quod peccare in proposito accipitur
pro defectu et ideo syllogismus qui deficit ab aliqua
conditione requisita ad syllogismum bonum simpliciter
dicitur peccare contra syllogismum bonum simpliciter Item
est syllogismus simpliciter syllogismus in quo est debi-
ta dispositio in modo et figura nec vero est talis
dispositio positum quod in consilio dispositionis ergo de
necessitate sequatur ex positis et sequitur peccans
contra talem de syllogismis peccantibus in forma eo quod
syllogismus bonus [illegible] dicitur simpliciter dicitur syllogismus
bonus in forma Talis autem syllogismus dicitur bonus
in materia cuius premisse sunt vere talis autem
dicitur peccans in materia vel premisse sunt false
sit primo quod multi sunt elen-
sophistici qui non [illegible]

ut contra sylm demratm ut contra
sylm dyalcm patet quia multi sunt optimi
sylmi qui videntur concludere quorum ex
premissis quomodo in vite concludunt minor illorum
ista quod oportet esse contradictoria premissis et cetera
non est conclusio sic syllogismus concludens talem
conclusionem dicitur elenchus sophisticus non quia
peccet in materia vel in forma sed propter
hoc quod quod concludit videtur concludere
contradictoria premissis et cetera non est et tales
elenchi sophistici aliqui sunt de consideratione
artis alio posteriorum aliqui in libro posteriorum
sicut illi qui sunt et hiis faciunt ex proposi-
tionibus immediatis | aliqui non sunt de conside-
ratione artis in libro topicorum sed sunt
illi qui nisi faciunt ex propositionibus probabi-
libus | sed ubi isti sunt de consideratione
artis in predicto libro sunt ut de conside-
ratione dyalecticis in primo libro patet concludit
quorum apparens contradicere premisse cum tamen
in veritate non contradicit et cetera sic patet solu-
tio rationis et confirmationis in positione. Ad secundam quod
aliqui sunt syllogismi sophistici qui sunt de
fallacia petitionis principii qui non peccant
contra sylm simpliciter. Patet ex eo quod tales
sunt in debito modo et in debita figura et propter hoc
non deficiunt a virtute illationis quam
quilibet debet syllogismo bono simpliciter licet
deficiant a probatione quam bonus (?) est cum
quod sophiste distinguunt de petitione principii
quia quedam est petitio principii statim et quedam est petitio
principii non statim. Petitio principii statim
illi deficit ab omni syllogismo simpliciter nam
in bono syllogismo simpliciter quod debet esse ad premissas
sed non sic est in petitione principii statim.
Sed petitio principii non statim non deficit
a syllogismo bono simpliciter. Propter hoc quod in petitione
principii non statim aliud quod est ad premissas
sed quia licet in petitione principii non statim non
sit defectus virtutis illationis quam ex
premissis sed defectus probationis quam
premissis petere cum principium non de-

peccare contra sylm simpliciter sed bene contra sylm
dyalecticum. Sed dices si petitio principii non sta-
tim peccat contra sylm dyalecticum tunc videtur
peccare contra sylm bonum simpliciter. Patet ex eo
quod omnis syllogismus dyalecticus est syllogismus simpliciter. Concedo
necessario illam quam peccat contra sylm
dyalecticum et peccat contra sylm simpliciter et non
necessario omnis quod est quod sic verum peccare
includit negationem non tamen ad absolute
ad superius tamen necesse vel tamen aliquo includere
necesse non ut quia. Sed petitio principii non sta-
tim communis peccet contra principium principii syllogismi
simpliciter vel demonstrativum non tamen contra principium
quod syllogismo simpliciter et syllogismo dyalectico et syllogismo de-
monstrativo. Ad secundum quod quia plures syllogismi sophistici
de quibus hic determinatur peccant contra sylm
simpliciter patet quia ut plurimum ex eo sunt defectus
si quia deficiunt a virtute illationis quam
et hoc est peccare contra sylm simpliciter. Ad
secundum sit prima quod non de omnibus syllogismis
peccantibus in materia vel in forma pertinet de-
terminare et considerare in illo libro. Patet quia
multi sunt tales quod nullam habent apparentiam
boni et deceptibilis non est hic determinandum
nam hic solum determinandum est de syllogismis
qui habent aliquam apparentiam boni licet
non existentiam per illos enim sophista potest
attingere finem suum videlicet apparere sapiens
sed non existat. Ad secundum quod de aliquibus peccantibus
in forma vel in materia pertinet considerare
in libro patet ex eo quod aliqui tales habent tali
qualem apparentiam sive boni et latentiam
sui defectus non deceptibilis sunt. Ad secundam
primo libri sic iam dicebatur. Ad primum
dico quod tamen Aristoteles dixit syllogismos sophisticos
esse in modificatos non intellexit de
omnibus sed ut plurimum et ad hoc sonant
quod primum articuli. Ad rationem. Sed conclusio quod
syllogismi sophistici sunt boni syllogismi simpliciter [illegible]
tales non dicuntur sophistici quia deficiunt [illegible]
syllogismo sed quia deficiunt [illegible]

q(uod) procedunt ex premissis qui apparent ee
b(e)n(e) lic(et) no(n) sunt ¶ Ad 3m ergo cum co(n)firmacioni-
bus est soluta ⁘ etc.

Questio tercia utrum

utrum sit possibile sy(llogis)m(um) sophisticum ee ar-
po q(uod) no(n) / na(m) si sit sequitur q(uod) ee po
ssibile aliq(ue)m sy(llogis)m(um) apparere bonum qui tamen
e(st) bonus. Sed hoc e(st) falsum quia t(un)c ex eo q(uod)
sy(llogis)m(us) ee(t) v(e)l aliq(ue)m sy(llogis)m(um) apparere bonum
qui no(n) e(st) bonus. Consequens (et) pro(batur) na(m) si
aliquis sy(llogismu)s appar(et) bonus qui no(n) ee(t)
bonus tunc apparet al(iqu)is sy(llogis)m(us) ee
bonum qui no(n) e(st) bonus. Sed hoc e(st) falsum ex
eo q(uod) hoc i(m)plicat appare(n)cia(m) al(iqu)is sy(llogis)m(us)
e(st) bonus qui no(n) est bonus. 2o si sic
ee(t) tunc posse ee(t) al(iqu)id appare(re) ali-
q(ui)d tale quale ip(su)m no(n) e(st). Sed hoc e(st) f(alsu)m qua(m)
t(un)c ex eo q(uod) sy(llogis)m(us) sophisticus d(icitu)r ex eo q(uod)
appar(et) bonus (et) t(ame)n no(n) e(st) bonus. Consequens
pro(batur) q(uia) nichil p(otes)t appar(er)e aliud q(uam) e(st). Ergo
nichil p(otes)t appar(er)e tale quale no(n) est.
Ant(ecedens) (patet) q(uia) si ab app(ar)et a(liqui)d
q(uod) e(st) tunc ad app(ar)et ad ab ente. Sed hoc
est f(alsu)m ex eo q(uod) n(ihi)l p(otes)t appar(er)e n(is)i ens.
O(ppositu)m vult ar(istoteles) i(n) p(ri)mo elenc(horum) v(bi) p(ro)bat
sy(llogis)m(u)m sophisticu(m) ee. In ista q(uesti)o(n)e p(rim)o vi-
dendum an aliq(ui)d possit appar(er)e a(liqui)d q(uod)
e(st) v(e)l tale quale no(n) e(st). 2o videndum e(st) de q(ue)si-
to. C(irc)a p(rim)um ad p(ri)m(u)m pon(un)tur aliquas q(uesti)o(n)es
p(ri)ma e(st) q(uod) sor(tes) p(otes)t appar(er)e in asinu(m). P(ro)b(a)t(ur)
q(uod) sor(tes) sit indutus pelle asinina (et) be(ne)
mat(erial)iter ... me eundo sic in(ann)ens (et) pe-
des tunc ar(guitur) sit (con)p(ro)porcio(na)le h(oc) app(ar)et
in asinu(m) h(oc) v(i)de(tur) e(st) sor(tes) ergo sor(tes) app(ar)et in
asinu(m) sor(tes) e(st) q(uod) p(ro)p(ter) s(e)p(ara)t(i)o (nem) p(otes)t appar(er)e asi-
nus ex eo q(uod) sor(tes) e(st) h(om)o et g(ener)at(ur) ...
p(ro)porcio(na)le h(oc) app(ar)et in asinu(m) / ...
... h(om)o app(ar)et in asi-
... q(uod) p(er) tunc p(otes)t (et) appar(er)e asi-
... sor(tes) sit indutus pelle asinina

L(icet) tamen (?) co(r)d(er)e ee(t) p(ro)p(ri)um ... ¶ ...
de q(ui)b(us) v(i)de(tur) h(om)o su(bstanti)a q(uod) e(st) visibile ...
ee asinu(m) p(ro)b(a)t(ur) na(m) s(e)c(un)d(u)m ista(m) d(ic)t(i)o(n)e(m) ...
visibilis in h(ominibu)s su(bstanti)a designificat p(ri)m(u)m
tam(en) h(om)o q(uod) sunt visibilia (et) cum sor(tes) sit
signum p(ri)m(u)m t(ame)n h(om)o de sorte h(om)o su(bstanti)a
q(uod) e(st) visibilis, in s(i)g(n)is sor(tes) ... ee
asinu(m) q(uia) sor(tes) app(ar)et (et) ee asinu(m) / (con)similiter
q(uod) de s(an)c(t)is ee h(om)i(ne)s app(ar)et (et) asinus
2o q(uod) tam(en) p(ro)p(ri)e lic(et) h(om)o app(ar)eat in
asinu(m) no(n) t(ame)n app(ar)et in q(uod) h(om)o sit asinus
(et) in magna d(iffe)r(enti)a e(st) int(er) istas h(om)o app(ar)et
in asinu(m) = app(ar)et q(uia) q(uod) h(om)o sit asinus q(uia)
p(ri)ma e(st) divisa (et) 2a (com)posita v(el) ee sit ma-
gna e(st) d(iffe)r(enti)a i(nter) istas p(ro)p(ositi)o(n)es a(lique)m p(otes)t ee
nig(ru)m a(lique)m ee nig(ru)m e(st) p(ossi)b(i)le. 3o q(uod) no(n)
app(ar)et in q(uod) h(om)o sit h(om)o ergo no(n) app(ar)et in
q(uod) h(om)o sit asinus de no(n) en(im) p(otes)t in appar(er)e
sic q(uod) sit h(om)o (et) appar(er)e q(uod) sit asinus
sic de(in)de p(otes)t in appar(er)e sic q(uod) sit a(lique)m
(et) q(uod) sit nig(ru)m (et) ex alio / na(m) h(oc) e(st) h(om)o e(st)
asinus n(ecessari)a h(abe)t appar(enci)a vult q(uod) t(ame)n app(ar)et
q(uod) si app(ar)et in q(uod) h(om)o ee(t) asi(nus) ¶ 2a d(ic)et
ad q(ua)m ... sic v(el) app(ar)et q(uod) sit v(nu)m
(et) q(uod) sit duo ergo no(n) mi(nu)s vi(detur) posse appa-
r(er)e sic q(uod) idem sit h(om)o (et) q(uod) sit asinus
ant(ecedens) p(ate)t / na(m) v(nu)m pisu(m) p(er) intellac(i)o(ne)m
digitor(um) (com)m(i)c(t)e(re) tactu indicat(ur) ee duo
(et) m(i)c(t)e(re) visu ...(e)i(us)d(em) h(omin)is indicat(ur) ee
h(om)o v(nu)m ergo eade(m) h(omin)i id(em) app(ar)et ee duo
(et) app(ar)et ee v(nu)m p(ro)p(ter) ... ¶ (con)similiter argui-
t(ur) de baculo stante obliq(ue) i(n) aqua q(uod) visu
indicat ee fractu(m) tactu(m) no(n) indicat
ee integru(m). 2o ... p(otes)t in app(ar)ere sor(tes)
(et) ... app(ar)ere p(ro)p(ter) ... no(n) mi(nu)s v(idetu)r
id(em) sic posse app(ar)ere h(omin)e(m) (et) app(ar)ere a(sinu)m
ant(ecedens) na(m) si h(om)o omno dissporc(i)o(n)e cor-
p(or)is sit sor(tes) (et) v(er)o t(ame)n sit p(ro)p(ter) ... m(i)c(t)e(re)
visu indicat(ur) ... ee sor(tes) (et) m(i)c(t)e(re) ...
... indicat(ur) ... ee p(ro)p(ri)e ...
... q(uod) t(ame)n ...

diversa tunc si illi apparent existere
equaliter movent tunc virtus indicativa
suspendit suum iudicium et sic videmus experi-
mentum in nobis nam si ita forent probo
te movent quod talis esset plato sicut mo-
veret per dispositionem corporis quod esset
sortes ut videmus talem esse sortem vel esse
platonem si diceret nescio utrum iste sortes sit
vel plato nam vocem apparet in platone et com-
plexionem apparet in sorte tunc ergo ignorantie existen-
tes sunt equales virtus indicativa
suspendit suum iudicium. Tamen non appa-
rentes sunt inequales tunc virtus indica-
tiva indicat [illegible] apparentia intensiore et quo
indicavit aliter [illegible] apparentia remissiore
apparentia a [illegible] adveniente precedens
iudicium extinguitur. Secundo sciendum quod quando-
que virtutes indicative sunt sic ordina-
te quod una est superior et alia est infe-
rior tunc si virtus inferior indicat aliquando et
deinde virtus superior aliter advenit iudicium
superioris iudicium virtutis inferioris exstin-
guitur ergo astrologus indicat solem esse
maiorem terra [illegible] intellectum licet apparentia
sensitiva quo ad sensum moveat quod sit
bipedalis non ergo ymaginacio [illegible] est quod [illegible]
[illegible] sensum solem indicat esse bipe-
dalem et intellectum esse maiorem terra
[illegible] apparet quod iudicio intellectus
existente quod sol est [illegible] tota terra stat
iudicium sensus extinguitur et desinit
[illegible] ad instancias ad primam
dico quod [illegible] indicat unum pisum
esse duo tamen [illegible] quod sit unum iudicium
precedens extinguitur et non simul indicat
ut sibi apparet quod est unum et quod est duo. Ad
[illegible] qui [illegible] voce sortis et dispositio platonis
[illegible] corpore [illegible] est [illegible]
tamen suspendit iudicium [illegible] potest appa-
rere [illegible] quod ipsum non est patet [illegible] non sortes potest
[illegible] asinus [illegible] non est [illegible]
[illegible] potest apparere tale

quale ipsum non est patet quia aliquid potest apparere
[illegible] tale non est sicut [illegible] que potest ville
tincta et maxime ville [illegible] Contra
quo non potest apparere quod aliquid sit quod ipsum non est
vel potest apparere quod aliquid sit tale quale non
est probatio [illegible] stat in isto quod non est
possibile quod ab eodem [illegible] indicia
quia [illegible] possibile est sensum proprium
esse et [illegible] ergo non possibile est quod aliquid appareat
esse tale quale non est ergo possibile est quod alicui
sensui appareat esse bonum qui non est bonum
[illegible] est sensum proprium esse vel posse esse ergo
ista [illegible] probat [illegible] sit [illegible]
apparebit [illegible] Ad rationes ad primam questionem
[illegible] quod [illegible] esset [illegible] sit
si alicui sensui apparet bonum qui non est bonum
tunc apparet alicui sensui esse bonum et tamen
[illegible] non est [illegible] apparentia dispo-
sitio ad [illegible] appositum [illegible] Ad secundam sic sit
tunc aliquid possit apparere tale quale non est
[illegible] et tamen argue-
batur aliquid potest apparere tale quale non est tunc
aliquid possit apparere quod non est [illegible] et tamen dice-
batur tunc aliquid possit apparere [illegible] ab ente
distinguendo [illegible] aliquid puta sortes potest apparere
[illegible] quando [illegible] non
aliquid [illegible] puta [illegible] homines
vel equum tunc dico quod [illegible] est neganda
aliquid potest apparere [illegible] quod non est [illegible] verum
[illegible] ergo [illegible] potest apparere [illegible] ab ente
[illegible] quod [illegible] potest apparere [illegible]
quod non est [illegible] patet quo [illegible]

Utrum sint quatuor

[illegible] sunt [illegible] disputationum [illegible]
[illegible] vero doctoribus [illegible]
[illegible] sophistica [illegible] quod non [illegible] sit
[illegible] ab [illegible] sit
[illegible] tamen duo [illegible]
[illegible] disputationum [illegible]
[illegible] tamen duo [illegible] disputa-
[illegible] duo. Secundo [illegible] disp[illegible]

et non plura ergo genera disputationum non sunt
pauciora quam tria. antecedens patet quia genera disputationum
sunt tantum tria, secundum autem non est plura ergo genera di-
sputationum sunt tantum tria plura. Tertio consequenter ergo
dicit esse consequens in quantum modo disputationes doc-
trinales et sic de disputationibus non sunt nisi quam
gratia ... quia sunt consequentes processus rationi ... in
componendo et inveniendo. Quarto sicut se habet
syllogismus sophisticus ad syllogismum, ita se habet motivus
sic se habet sophistica ratio vel disputatio
et propter quod non obtinetur nisi tria genera dispu-
tationum. Quinto genera disputationum sunt
quedam tantum secundum differentes disputationes
ad placitum modo tantum et quales tantum sunt
multiplicari tantum quam plura. Item videtur quod ipse
plura possunt esse genera disputationum quam quatuor.
Sexto nam aliqua disputatio est physica, aliqua
moralis, aliqua rethorica, aliqua grammaticalis.
Item videtur quod sunt multa genera disputationum quam
predicta. In isto capitulo autor posuit tres
pro tractatu: prima quod potest videndum est quare
adeo sit videndum de utrique sermonis. Secundo
videndum est quare adeo sit videndum quantum
ad intentionem quatenus demonstrans genus dis-
putationis. Unde si aliquis quereret quare sunt scho-
lares in ista scola possunt videri ... parte
sermonis vel ad intentionem quatenus. Unde si
responderet dicendo ut videri licet non convenire
... quia quatenus intendit quod sit
maximus sermo ... in ista scola
et audit faciendum ... ordinem
exprimere maximum numerum sermonum
in ista scola. Contra arguitur sic: probatur quod genera
disputationum sunt tantum duo. Secundo quod genera
disputationum sunt tantum tria. Tertio quod genera disputationum
sunt tantum quatuor. Quarto quod genera disputationum sunt tantum
... mille genera disputationum possunt esse.
... quatuor genera disputationum a b c d
... oppositione a b sunt tantum duo et a b
... disputationum ergo genera disputa-
... duo et ... argumentum sit ...

quelibet istarum que arguitur conformis a b c sunt
tantum tria a b c sunt genera disputationum ergo
genera disputationum sunt tantum tria. Tertia que
arguitur sit a b c d. sunt tantum quatuor a b c d sunt
genera disputationum igitur genera disputationum
sunt tantum quatuor. Quarto et ... hoc imponatur quod ad
... tantum quam a sit a b c d quod arguatur
sit argumentum et de a b c d. Contra ergo
patet quia mille possunt fieri tantum et sic sunt dif-
ferentes disputationes coincidentes in predictis
quatuor in fundo qui non magis erunt genera
disputationum quam predicte quatuor. Item. Contra
arguitur sic quod intentio quatenus demonstrans
disputationum est quibus sit maximus numerus
disputationum disputationes differentes
specie sunt et quedam tantum in fundo sic
se habent quamvis tota in alio conveniunt in
fundo et conveniunt dico quamvis tota in alio
conveniant in fundo non quatenus demonstrans
genus disputationis ... tenendum de genere
... non contradictionis tota genera contradic-
tionis computatur pro uno. Ad istud dico sic quod ergo
maximus numerus ... disputationes
... non contradictionum vel equalium in
fundo est numerus quaternarius. Quarto omnis
disputatio ordinatur in aliquem finem vel ergo
ad generandum scientiam vel ad acquirendum
opinionem vel ad ostendendum exercitium de ergo
... ipse aliquis sit vel non vel ad obti-
nendum victoriam. Si primum sit est disputatio
doctrinalis. Si secundum sit est disputatio dialectica.
Si tertium sit est disputatio temptativa. Si vero
sit est disputatio sophistica vel litigiosa.
Item ad idem nam disputatio est quidam
actus rationalis quo aliquis disputat
... ponamus quod disputantes
... sunt duo et tunc si sunt plures
debent reduci ad duas tantum et est sic sicut
duo erunt pure ignorantes non erit dispu-
tatio ... et si erunt pure scientes
... ad ... disputatio
... nisi ...
... non ...

no disputat unum tanglm hre z eba
gulos equales duo q ras z ros si
militer des dz ee disputato dedqo nt
oz amboz ee dubios deio dequo
e qo nl unum ee stricte z alsm dicu
si pm gr e dupr nl adm besaga
dum vitate zt inter tres e disputa
dyata nl ad obtinendum victoriaz zt
intertres e disputao sophista Si aut
vng eoz e sciens dequo quntr z alt
dubiu nl go sciens lr doce alm zt i
tres e disputato doctrlis nl lr shre
experienta de eo zt intres e dispu
tato teptata sit go pz ror gna dispu
tatoum z nos plura necess pancora z
qr adinterez qlenum intelligendo
puta illoz qui spunt qr sunt gn ad dis
putatois Ad rones ad pma tu arz
gna disputatoum zo qreo tu hr ty
stat q maxime unis simo zo u
coincidunt in sndo sunt dispu
tatores differentes sse e unis qua
tuamb Ad zm gna disputatoum
zo neg qua qz amb no dz recipi
ut e una copula sunt e una kata
decopnto pto zgo sit no ssz qlz
sr duo zza go qnqz sr ta ita no
ssz gna disputatoum sr/za z no pla
go gna disputatoum no sr plura ita
sit dz recipi illa gna disputatoum
sr ta z bm put illa e una kata
de copulato exemo bn si recipez
i ssu copulato eet ffana tur
by sequitur gna disputatois ee
unum ex eo q acopula ana ad altam
eiu pte est bona qua Ad zm q
geq dz ee timg i qbus qredo nl e
nalmo bm i go ita dico q ly dispu
tato doctrlis bn enab um tmio i
[illegible] in sndo passu eu ipone
[illegible] sndu tm quidi

sputato doctrlis Ulteq tn distingdo
do q ly disputato doctrlis nl extra
pi put sspt in nl ptir pro go z esse
geq disputatois sz zo no q sic e
qnidi atq ecotnare qui Ubaz tta oppo
nete z rndetem Ad zm nco q sit
so sseat disputato sophista ad dispu
tatoz sit se hr sm sophicu ad sym
na disputatoi sophistice bn qret ut
disputatois diffinito sz sm sophisto
no qt diffio sym / qnta solnta e zm
dra i qoe ad ba z dico q qlz illaz
redna ad aliq qoz pdictaz zt pi qo zt

Questio quinta·

Utrum disio fllaz qua pot arsleb sit
bona tu dr fllaz ae sr indroe ae
no ext drom zam q no / inelle
fllitie sr indroe go disio no valz
quaz amb q sl a q cont i drone
maxime cont iste enotao aphibo a
qponto z disio zo sz hr no qtulle
sr flle ex drom q pz sic ob iste
sr flle ex dictoz q capunt assmtia
expte rei sz pdte flle sr hmodi go
a ore e no boz pz qz pdte flle capunt
assmtia expte boz nl oromb q lz
aut istoz est una res i zm aqua
e flla qu e i drone z nt e extra
drone z go qo fa qua tz amb na
flla qui no e flla i dictoe parole
sz q z no sit flla ext droz pz na ia
assmtia q capit assmtia expte boz
nl oromb no e flla extra drom sz
flla qntis e hmodi q pz qz flla q
sit i droe oppoa oro aut dz dic
put dicto ta i ssoito viz ut [illegible]
dit se ta ad boce nam qua i [illegible]
flla go qntis no e flla ext [illegible]
zo ut flla ignorane elen[illegible]

ex contradictionem tamen tam oppositionem dicit ars
quia ignorantia elenchi attenditur penes contra-
dictione apparentem et non existentem non
sic quod sit ignorantia precedit ex parte rei ita
est ex parte vocis et ideo fallacia ignorantie
elenchi non debet dici fallacia contradictionem et cetera
ad rationem non sit fallacia in dictione sequitur
aliquam esse fallaciam que est fallacia in dictione
ut fallacia extra dictionem et pro quibus divisio predicta
non videtur esse bona ¶ Secundo fallacia compositionis et di-
visionis sunt fallacie aut extra dictionem vel in
dictione quod quod sic quia tam ambo quod ambo
non patrem patet per rationem sed quia iste fallacie
sunt fallacie extra dictionem sed quod non sunt fallacie in dictione
patet quia dicitur aristoteles quod tot modis sunt fallacie
in dictione quot modis est deceptionibus vel omnibus
nominibus significamus et verbis quod compositio et divisio ea-
dem non compositam et divisa et quod sic est nominum
eandem vocem significamus per compositam et per
divisam sed una composita et alia divisim
non tamen hic oportet si fallacia compositionis vel
divisionis esset fallacia in dictione quod eadem
vox vel eadem oratione significat per
compositam et divisam ¶ In oppositum est aristoteles
in principio huius tractatus ¶ Et ideo pro isto sit expo-
sitores In ista questione primo exponendi sunt
aliqui termini positi in titulo questionis
secundo videndum est ad questionem ¶ Quantum ad primum
sciendum quod fallacia vel ad est quam deceptio
sicut enim fallere est decipere et falli est decipi
ita fallacia est deceptio ¶ Unde in proposito fallacia
est deceptio qua decipimur credendo propter
aliquem processum ratiocinativum quod aliquid esse probata
quod tamen non est probata potest vel esse probata
aliqua conclusio quod dicitur aliquod tamen non
concludit ex hoc sequitur quod proprie loquendo omnis
fallacia est in anima || Secundo quod omnis fallacia est ex
[illegible] intellectuum adinventorum [illegible]
[illegible] esse in dictione que communis sit in anima
[illegible] tamen cuius apparentie causa est vox fallacie
ex parte vocis illa autem dicitur extra
[illegible] non tamen [illegible] sed ex parte rei

que non est signum ¶ Secundo tertio quod fallacia non
est idem quod elenchus sophisticus vel syllogismus
sophisticus vel locus sophisticus ex quo apparet
error vivi qui describunt fallaciam dicit
fallacia est defectus in forma argumenti
vel defectus argumentorum in arguendo
secundo notandum quod syllogismus sophisticus dicitur esse
ille processus ratiocinativus per quem credimus
aliquam conclusionem esse veram vel esse probata
que tamen non sit sed sic Elenchus autem sophisticus
dicitur esse ille processus ratiocinativus per quem credimus
aliquam conclusionem contradicere alicui cum tamen non
contradicat Locus autem sophisticus est sedes
argumenti sophistici et hic est causa apparentie paralo-
gismi ¶ ista enim que confirmat argumentum
sophisticum et tertio notandum quod ex hic fallacie dicuntur
in dictione quia sunt quedam deceptiones quibus
decipimur per processus ratiocinatos qui non
sunt factum nisi essent signa ad placitum
instituta ¶ Fallacie autem extra dictionem dicuntur de-
ceptiones provenientes a processibus ratioci-
nativis qui possent fieri si non essent
signa ad placitum instituta sed tamen
obstante et sunt sed in signis ad placi-
tum institutis ¶ Secundo sciendum quod communis omnes
fallacie inter se distinguebantur sicut ab rebus [illegible]
[illegible] vel distinguuntur per aliqua
alia originalia non ad distinctionem [illegible]
[illegible] distinctio causarum non esse deceptionum
[illegible] sic esse apparentie paralogismorum et ideo
per apparentias et defectus primo distinguuntur
processus ratiocinati causantes fallacias et de-
ceptiones in anima et quia per easdem di-
stinguuntur fallacie seu deceptiones causantes
ab huiusmodi processibus ratiocinatis quia a
[illegible] esse bonum syllogismum vel elenchum et non sit
[illegible] ad [illegible] sit per a quo quod fallacia alia
in dictione alia extra dictionem [illegible]
est bona [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

divisio est simpliciter vera nec est non dicta secundum voc
per hoc quod ad fallaciam non requirit vox et ipa
res scita per vocem modo si apparentia secundum se
ex parte vocum tunc est fallacia in dictione si
non ex parte rei tunc est fallacia extra dictionem
ratio talis sicut res pro qua est signum et vox
vel dictio prout extendit se primum ad significandum
unum et ad complexum ¶ Ad rationes ad primam
cum arguebatur de fallacia amphibolie et compositionis
rationis dico quod sunt fallacie in dictione
ratione arguebatur tamen habent apparentiam ex parte
rei verum est sed non ex parte rei que non est
signum unde ex parte rei que est signum non
oritur cum si essent fallacie extra dictionem quod
haberent apparentiam vel posset habere ex par
te rei que est signum ad placitum institu
tum verum sit demum est quod dicuntur fallacie extra di
ctionem quia posset sed possibile quod non esset signa
ad placitum instituta sed tunc non posset
sed fallacie eis omnino et amphibolie et ac fallacie que
dicuntur fallacie in dictione ¶ Ad 2am dico quod quamvis
fallacia consequentis secundum fallacia extra dictionem et condic
batur ipa sit rationem ypotheticam dico quod
si non posset sed non rationem apparentia si
gnificata ad placitum verum dicerem quod
esset fallacia in dictione / si autem propter sed absque ipa
non rationem orationem ypotheticam methalogiam
signa naturaliter ipa dicitur dicta fallacia extra dictionem
¶ Ad 3am dico quod quamvis fallacia ignorantie
elenchi est fallacia extra dictionem verum hec aliquando
contradictio attendatur penes aliqua condi
tiona ex parte signorum ad placitum insti
tutorum tamen si non essent signa ad placitum
instituta adhuc posset sed contradictio verum
as in mente sua posset formare propositiones
contradictorias ratio quia non signo ad placi
tum instituto existente adhuc posset
fieri contradictio et fallacias ignorantie elenchi
ratione fallaciam ignorantie elenchi extra di
ctionem ratione dictiones habet tamen aliquando posset
sed in signis ad placitum institutis

¶ Ex parte vero de dicto sit etiam aristoteles generaliter
non sit eadem oratio composita et divisa
ratione forme tamen eadem ratione materie
unde eadem est materia istius propositionis po
ssibile est sedentem ambulare et istius
sedentem possibile est ambulare quia idem sunt
termini et non plures neque pauciores ~~ponuntur~~ in una
et in alia sed aliter similiter et ideo iste propositiones
quarum prima est composita et alia divisa dicuntur
esse eadem ratione materie et non dicuntur eedem ratione forme
et per hoc questio etc.

Questio Sexta etc.

Utrum necesse sit unum nomen plura significare et arguitur
quod non quia quod est ad placitum impositum non est necessarium
nomina ad significandum plura est ad placitum
impositum ergo hoc non est necessarium tota ratio
clara est et maior esset necessarium quod nomen
plura significare vel aliquid et aliquid non non pretermi
ti quod quod non quod nomen plura sit ut patet
in exemplo quod non videtur esse ad hoc ratio debet
quia de alio est de quolibet est contingens
quod significet plura ergo deinde est necessarium 3o
ad idem quod non est possibile non est necesse sed
non est possibile unum nomen plura significare
ergo non necesse ad hoc est non deficit vero propter quod
significet intellectum non est possibile plura
intelligere dicitur enim 4o methaphisice qui non unum
intelligit nihil intelligit ¶ 4o ad idem
signum et signatum sunt correlativa sed uno
uno correlatorum multiplicato et reliquum
et sic quot sunt plura quot sunt signa et sic
non est necesse unum nomen plura significare // Contra
hoc non est necessaria unum nomen plura sit ergo
quo sua qua haec arguitur quod possibile est aliquid
esse quia ipa sit posita quod omnes homines
dormirent vel saltem quod una consideratur
actu et unum nomen significat quod
est ad admirationem reducere sed tunc
admirationem reducitur ergo tunc
et quibus tunc vel significat

intermedia sive tempus non est intermedium
non plura sicut ... nec tunc sit nullum
nullum 2a dicatur igitur quod sit quantum quantum
si ab tunc sunt ut quod esset ut fine
ab tunc et post sunt ulterius tunc si non
esset processus in infinitum a parte ante et
futuris si autem dicatur quod ab fuit et po
sunt sit et a tunc sit principium a dicitur si
non ut a non ... producta sit ut quod ab
dixit et sicut a ... sive sed talem ...
non potuisses intelligere ... scivisses preces
tunc ... ea ... si sit tunc a non
erat tunc et post sunt sit argumentum est
de a sicut arguitur de uno alio quod dicitur
esse tunc et primo sive 3o si aliquid tunc
sicut plura saltem ... quod non esset ...
tunc sunt res ad placitum ... quod
...es tunc non sunt res ... sic res quod
in dicitur sive preces tunc sunt tunc
quod ... tunc non sunt res quantum ...
quod ... reducit ad memoriam sicut ipsum
sed res reducit tunc in memoriam non
cum video forte quod ... vocatur fortem
recordor de hoc nomine fortis sit quod iam res
reducit in memoriam tunc quam est fortis
... in est ... in ... quod primo
videndum est utrum nobis in talibus tunc
ad ... 2o videndum est utrum ab sunt tunc
et primo sunt 3o videndum est utrum res
et primo sunt ad placitum sit ipsi tunc sicut
sicut tunc ad placitum sit ipsi tunc sicut
...as res 4o videndum est de quesito
... ad primum ... quod tunc sive
... ad memoriam reducere ...
sive est intellectum constitute 2o suppono quod
tunc ad placitum instituti non sunt ...
quod sicut res sed ... exponere ...
... tunc homo sunt ... non
... significat ... quod ... ut ba
... si ... sive ... sta
sit ... non ... ut
... tunc non sunt ... non ... non
... intellectum ... ad ...

verum tempus tunc non dicunt res ad me
moriam tempus tunc non constituat inte
llectum quantum ... sicut ... sive est res
ad memoriam ducere ... intellectum ...
... ad ... verum ... inferio
... libro ... non est tunc sunt ...
tempo ut aliqua est ...
quamvis quamvis tunc ... sunt tunc ...
... ad ... pono illam quod ... aliquis
tunc sunt et posse sunt ... non ...
fuisse processum in infinitum a parte ante
et futuris quod est ... ...
... omnium est ... quod ... omnium
... preces dicimus ut dicimus ...
quod dicitur nobis ... tunc ...
sed preces tunc ... ad ...
ut si ut si ... aliquis ...
... vocare petrum ... clamaret
... ad ... ad ... ad ...
pete ... quod ... tunc ... pete ...
posset ... tunc ... ab ... quod ...
... preces aliorum ...
pro solutione ... argumenti ... ad ... sit
ita quod quod ... res ita ... sicut tunc
ad placitum sit tunc sunt ... quod
ita reducunt tunc ad memoriam sicut
tunc res sit arguebatur in argumento
... est ... non ... quod res
sunt ... ad ...
sunt ... ad ... res ... quod
res non sunt ... ut sicut ... sed
tunc ... sunt res nos dicimus ...
esse preces verum nos dicimus ...
res esse ... tunc ... ad ...
sit ... quod ... est ... plura sive
sine ... quod ... tunc ...
... tunc ... sicut plura ...
quod sit ista ... 2a ...
possibile est ... non plura sive ...
mediantibus ...
...

non esse denotum propter multitudinem sensorum extra
quae scilicet nomen esse denotum propter multitudinem conceptuum
quibus subordinatur in significando. Ad secundam quo
quia propositio assumpta quod necessarium est dupliciter consider-
are
contradictionem sic sit prima quo non est necesse
significare unum non plura significare et sic est
contra ipsum propositionem. Secunda quod necesse est unum non
contradictionem plura significare, falsa quia si omnes res
debent nobis significare cum infinite sint res
vel infinite sunt plures contrariorum, ergo si quibus sensum
suum debent nobis significare, ergo oportet esse
infinita signa quae oportent nobis esse
cognita modo impossibile esse quod infinita co-
gnoscamus saltem vocibus secundum vocem aliter, ergo
si infinite res debent nobis significari non
seorsum sed simul oportet nomina esse finita
quorum unum plura significet. Si ergo si omnes
res debent nobis significari saltem quoniam
unum non plura significare. Ad rationes
ad primam, cum probatur per hoc quod ad contradicendum
quod necessarium est si plura significaret necessarium semper
est ex contradictione sed hoc necessarium est contradictione
quod aliquid non plura sit ita quod ista
sit in sensu diviso, aliquod non necesse est plura
significare sed hoc contradictio illam opposita necesse est
ad nomen plura significare. Ad secundam contradictio actus
sed nec obstat ad argumentum dico quod dicitur intellectus
quod qui aliquid non intelligit unum nihil
intelligit vel conceptus scilicet non esse possibile in-
telligere plura. Ad tertiam signum et signatum sunt
correlativa unum est multorum vno correlativorum
et unum est contrarium ad contradictionem et conceptum istius
correlativum et ideo sic contradictio si unum corre-
lativorum subordinatorum pluribus conceptibus
et reliquum ex consequenti. Ad argumentum ad quartam
dicitur non est contraria rationi dico quod primo contra-
dictionem sed non semper ad alias partes quaestionis
et patet quaestio.

Quaestio Septima

[illegible] fallacia denotationis
[illegible] non est ponenda fallacia

synonymitatis quo nulla fallacia denotationis
secundum partes quarum quaelibet ita sit ita possunt
decipi credendo propter multitudinem vocum multitudinem
sensuum sit per veritatem vocum unitatem sensuum
et non potest fallacia denotationis nec est analogiae
quod nulla est ponenda est fallacia denotationis
quia tamen sicut est modus peccandi denotationis ita
est modus peccandi univocationis et analogiae, sicut
sit sequens fallaciam ita univocum quod etiam denotationis
significat fallaciam ita aliam. Secundo vel actualiter denotatio
propter vel large si possibile sit est tunc
in sensu denotationis ita licet non quam tamen fallacia
denotationis, si autem denotatio accipitur large sit in
... plus est denotatio quia in potestate sit tria
est quae est denotationis accipiendo denotationem large
... quod denotatio non debet poni fallacia distincta
ab aliis non potest distinguere penes
causas apparentiae et defectus sed fallacia denotationis
non habet causas apparentiae distinctas a causis appa-
rentiae et defectus aliarum fallaciarum ... non
... nulla apparentia fallaciae denotationis
assignatur unitas vocis in ... quod ista habet
... assignabatur
diversitas sensuum quod ... istud
... in optimo sensu
... diversitas sensuum
... omnibus ...
est falsa quod ... significatum sua
quod ... sit significata diversa. Quaeritur
est ... ita ... propter videamus
est quod intelligamus per fallaciam et paralogi-
smum est videndum quod sit denotatio et quod
sit fallacia denotationis et quod sit causa apparentiae
et defectus paralogismorum ... fallaciam
denotationis. Tertio videndum est quare sit
reducendum ad paralogismos fallaciae denota-
tionis. Secundo videbitur ad quaestionem ...
videndum est de modis denotationis et de sen-
sum ... ita licet ergo ... dimittatur ...
ad primum ... fallacia non est ad quam ...
... deceptionis ... vel ...
quam ... elenchus simpliciter ...
... quod omnis est ...

na omnis fallacia est in dictione modo quod est in dictione est
ex parte dictionis [illegible] ipsius quod dicit in dictione
et quarta dicit est [illegible] secundo sciendum quod paralogismus
dicitur elencus vel syllogismus [illegible] quod
ad sit deceptio [illegible] sicut syllogismus large captus
est et extendit ad alias species argumen
tationis et etiam paralogismorum duo differen
tie una dicitur causa apparentie alia non dicitur causa de
fectus causa apparentie dicitur [illegible] quod talis non
sit bonus syllogismus vel elencus et tamen non est
quia quidem causa apparentie tegit et facit latere
defectum quo deficit a vero et bono syllogismo vel ele
ncho causa autem defectus dicitur causa propter quam non
est talis paralogismus seu propter quam deficit a vero syllogismo
vel elencho quod ad tertium dicitur aliqui quod
equivocatio est diversa significatio alicuius po
siti in oratione et tamen istos causa apparentie pa
ralogismorum est diversa significatio alicuius positi in oratione
causa non defectus seu non existentie boni
eiusdem est duabus significationibus eiusdem
Sciendum primo quod in primo modo equivocationis est bina
diversitas significationis secundo quia in oratione hoc est nomen
solum distinguibili ponens equivocationem
[illegible] non est diversitas significationis nam sicut tamen hoc
omnia sua significata univoce sunt adquem
unumquodque impositum sunt ad [illegible] aliquis
dicunt quod equivocatio est multorum vocatio
sub eadem voce vel signo et volunt quod
vocatio extendat se ad [illegible]
diversa istud non valet quia [illegible] est equivocum
quod tamen non est signorum diversorum [illegible]
[illegible] sit signum tamen [illegible] latrabile
vel celeste sydus vel bellua marina [illegible]
[illegible] tamen canis [illegible] equivocum et tamen
[illegible] signum diversorum [illegible] pro diversis ex
eo quod [illegible] vel [illegible] alio [illegible] illa
[illegible] qui [illegible] non po
[illegible] ad [illegible] actu [illegible]
[illegible] actu et [illegible] non est [illegible] a
[illegible] sunt in paradiso Adam [illegible]
[illegible] non [illegible] illud [illegible]
[illegible] illud quod sunt [illegible]
[illegible] sunt ¶ [illegible] probatio quod predicte de

[illegible] equivocationis non valet ergo predicta
descriptio posset tollerari ¶ [illegible] ad [illegible]
de [illegible] equivocatio est [illegible] com
[illegible] diversis [illegible] causa
quod apparentie paralogismorum equivocationis est [illegible]
[illegible] tamen [illegible] tamen [illegible]
vocis [illegible] non [illegible] posset [illegible] paralo
[illegible] vocalibus [illegible]
causa defectus seu non existentie boni
paralogismi est diversas [illegible] seu [illegible]
[illegible] eiusdem tamen quibus quedam [illegible]
[illegible] talis [illegible] equivocum subordinatur
in [illegible] ¶ [illegible] equivocationis est [illegible]
[illegible] ex paralogismo qui [illegible] esse
bonus syllogismus vel elencus [illegible]
tamen et tamen non [illegible]
tamen [illegible] subordinatur in [illegible]
[illegible] ad [illegible] quod aliqui volunt re
spondere ad paralogismos [illegible] dicunt
aliqui [illegible] esse distinguendam [illegible]
[illegible] solo ponere illam quem [illegible]
[illegible] est distinguenda [illegible]
[illegible] sit [illegible] vel est vera vel est falsa si est vera
scita esse vera semper est concedenda si est falsa
scita esse falsa semper est neganda si autem est vera
non scita esse vera vel falsa non scita esse
falsa est dubitanda et non distinguen
da [illegible] sit [illegible] sit est [illegible]
vera et si scitur esse talis est semper concedenda
si dubitatur esse talis est dubitanda vel sit
[illegible] quod est et [illegible]
[illegible] non est [illegible] est semper falsa et
si scitur esse talis semper est neganda et si
dubitatur esse talis est dubitando ¶ secundo si
[illegible] est distinguenda [illegible]
ita quod [illegible] plures [illegible] quod non
quod non sit [illegible] vel [illegible]
si [illegible] et ambo illi [illegible] sunt [illegible] est simpli
citer [illegible] requiritur [illegible]
ambas [illegible] esse [illegible] ¶ [illegible]
ambo illi [illegible] sunt [illegible]
[illegible]

sa p(re)dic(atu)r q(uod) ad sic copulatiue suffi(cit)
ad unu(m) una ei(us) p(ar)tem esse f(als)am si at
sit de duos sp(eci)es dis(iuncti)ve n(on) t(ame)n g(ener)o ab o
illi sp(eci)es sit vel n(on) unus est veru(s) z re
liquus est f(alsu)s n(on) ambo sit falsi si p(ri)mo
duobus modis t(ermin)is p(ro)ce(d)it simpl(ici)ter ad p(ar)te
h(abe)t q(uod) ad ulte(riu)s dis(iuncti)ve suff(ici)t una p(ar)te
esse v(er)am si aut(em) 2o ip(s)a est simpl(ici)ter
sa p(re)d(ica)t(u)r q(uod) ad s(ecun)d(u)m dis(iuncti)ve suffi(cit)
z requi(ri)t(ur) ambas ei(us) p(ar)tes esse f(als)as
dico g(ene)ro aliu(d) q(uod) ad paronimos f(act)ie deno
tatio(n)is Undecimo est simpl(ici)t(er) concedo n(on)
simpl(ici)ter nego q(uod) aliqua p(ar)tes z ex h(oc)
o(sten)det distinctum no(n) vale(re) nichilo(minus)
z sup(er) h(oc) mandati z ad docendu(m) alios
yp(ocrit)e attendendos ne credat vite
sibi (con)dicte z male vide(n)t z videntes
p(ar)t distin(ctio)ne aliqua p(ar)tiu(m) z o(ste)nde(ntes)
ignorantibus diu(er)sos ei(us) sp(eci)es quoru(m)
unus est verus z reliquus est f(als)us h(oc) (con)tinuo
op(or)tet s(ic) devitare sin(gu)las z z m(ino)r(em) h(ab)et
p(ar)t dici ad ant(ecedens) a(d) alio qua di(ce)b(a)t(ur)
da esse soluto(rum) p(ro) inte(n)tio(n)e h(ab)et ex p(ro)p(osi)to
ne(gati)o(n)e z p(er) q(ua)dam distinct(i)o(n)e Ad m(odu)m ad
x(vi)m dico q(uod) f(act)ia denotatio(n)is est una
f(act)ia distincta ab aliis f(act)iis h(oc) (a)u(tem) n(on)
sit dicebat(ur) p(ro)p(ter) f(act)ie h(ab)e(n)t se ip(s)e sunt di
stincte t(ame)n ex ...p(ar)t distinguibi
p(ro) eas app(ella)c(ion)e z deffectus suo(rum) palo(rum)
sunt et(iam) ita q(uod) ea app(ella)c(ion)e z deffectus
palo(rum) f(act)ie d(e)no(minati)o(n)is sunt distincte
a tam(en) app(ella)c(ion)e z deffectus palo(rum) z
alia(rum) f(act)ia(rum) sit p(ate)t ex dicendis
z dict(is) tu(nc) videbat(ur) ea app(ella)c(ion)e z deff(ectus)
pam(o)r(um) alia(rum) f(act)ia(rum) p(ro)p(ter) q(uo)d bis sit
ea app(ella)c(ion)e z deffectus pa(lo)r(um) (con)ti(n)g(i)t f(act)ie
i(ta) z c(etera) Ad 12(?) ad p(ri)ma no(n) (con)tin(git)
f(act)ia(rum) synono(rum) (con)cedo q(uod) q(ua)n(do) s(un)t duo
synonima si ambo ia(m) de eode(m) affi(r)ma
(tur) de q(uo) s(un)t affi(r)mad(e) no(n) accidit
[illegible] aliqua de(con)c(e)p(t)a si at
[illegible] de eadem negaua de quo

s(un)t affi(r)mada n(on) accidit p(ro)p(ter) i(n) materia
si at ista de se i(n) vite negaua i(n) materia (con)ci
dit p(ro)p(ter) i(n) materia Ad 13(?) dico q(uod)
p(ro)p(ter) anologie (con)tin(git)ur sub f(act)ia denotatio(n)is
sequ(itur) uniuocatio no(n) i(m)pedit modu(m) a(r)gu(m)e(n)
di no(n) (con)tin(g)it f(act)iam uniuocatio(n)is Ad
z(?) dico q(uod) a(c)c(ide)ns h(ab)et denotatio(n)e l(ar)ge ego
si p(ri)m(us) p(er)i(n)de ponet(ur) i(n) aliquo dist(in)c(ti)o ita
h(ab)et no(m)i(n)e(?) e(n)s i(n) una p(ar)te acciper(etur) vo(x)
z i(n) aliis (con)tinet(ur) f(act)ia denotatio(n)is
Ad ... dico (con)tin(g)it unitas voc(um) b(e)n(e) re
pit(ur) i(n) paronimis alia(rum) f(act)ia(rum) no(n) t(ame)n ip(s)a
est ibi tegens deffectu(m) f(act)is f(or)m(arum) pa(ro)ni(morum)
sic sit i(n) palonimis f(act)ie denotatio(n)is z
(quod) h(ab)et y(po)c(r)isis tu(m) assignat(ur) ea app(ella)c(ion)e
palonimo(rum) denotatio(n)is z n(on) alia(rum)
f(act)ia(rum) Ultimus tu(nc) dicebat(ur) q(uod) multi do(mi)n(i)
diu(er)sitas significato(rum) no(n) est ea deffecto(rum)
u(er)u(m) est t(ame)n q(ua)n(do) talia s(un)t sunt(ur) ab eod(em)
tamen mente uno (con)ceptu si aut(em) nec d(icitur)
a(b) alic(ui) diu(er)s(i)s s(un)t multi do(mi)n(i) s(e)c(un)d(u)m a(d) multi do(mi)ni
(con)tin(gi)t s(e)c(un)d(u)m duas mo(d)os (con)tin(git) talia s(un)t
est h(oc) ea deffectus a(li)ui(us) palonimi z n(on) di
cebat(ur) de eo s(e)c(un)d(u)m syno(nim)o esse at e(ss)e ba z c(etera)
dico q(uod) v(er)b(u)m est diu(er)sitas s(e)c(un)d(u)m o(ste)n(ditur) h(ab)et
est mente vo(cis) (con)ceptu z ip(s)u(m) h(ab)et multi do(mi)n(i)
no(n) est ibi a(li)ui(us) deffectus z(?) p(ate)t z c(etera)

Questio Octaua

Utru(m) t(er)mi(nus) denot(atiuus) signi(fica)t sua(m) f(or)ma(m) f(act)a (con)n(otatio)ne z
a(liu)d (con)tin(g)it t(er)mi(nus) uniuoc(u)s no(n) s(ignifica)t sua(m) f(or)ma(m) f(act)a
(con)n(otatio)ne g(ene)ro n(on) Denotati(ui)s qua v(idetu)r te(n)e(n)te(m) p(ro)p(ter)
i(n)finitudi(n)e(m) a(ni)m(a)e(?) p(ate)t n(on) (con)tin(g)it t(er)mi(nus) h(oc) no(n) s(ignifica)t
sua(m) f(or)ma(m) f(act)a (con)n(otatio)ne s(ed) dis(iuncti)ve s(ecundu)r(?) h(ab)et t(er)mi(nus)
al(iud) exe(m)p(lu)m q(uod) an(te) seque(re)t(ur) ho(mo) e(st) g(ene)ro o(mn)is
h(om)o e(st) al(bu)s e(st) g(ene)ro o(mn)e al(bu)m e(st) h(om)o ip(s)e (con)seq(uentia)
no(n) valet Ad o(ppositu)m si t(er)mi(nus) denot(atiuus) s(ignifica)t sua(m)
sig(nifica)ta (con)n(otatio)ne seque(re)t(ur) q(uod) q(ua)n(do) p(ro)p(ositi)o i(n) sine(?)
i(n) q(ua)n(tu)m pone(re)t(ur) t(er)mi(nus) denot(atiuus) i(n) [illegible]
sua b(e)n(e) s(ed) h(oc) est f(als)um p(ro)p(ter) p(ate)t n(on) [illegible]
h(ab)et esse bona q(ua)n(do) tam(en) [illegible]
tam(en) e(st) qua h(oc) exe(m)p(lu)m q(uod) o(mn)is [illegible]

eodemo sig(nifica)t sua (con)ta impone infita
(secundu)m impoe ulti ¶ 3o si t(er)mi(nus) (com)munis (com)ponet(ur)
sua (con)ta cone (secundu)m iniqua eet una canis
r(ationa)l na(tur)a b(e)n(e) q(uan)m g(e)n(er)is ad latrabile r(ationa)l
2 sydus celeste r(ationa)l 2 bellua marina r(ationa)l
mo h(abe)r(e)t copula iniqua e (secund)a (con)tas quia
p(ro)z ia(m) posito q(uod) ad latrabile t(ra)hat h(abe)r(e)t
e (secund)a canis r(ationa)l ¶ 4o si go eet una sequet(ur)
q(uod) in(de) t(a)lis eet distinguenda canis
r(ationa)l g(e)n(e)r(is) ut e(ss)e fem na p(ro) ad latrem oro b(e)n(e)
e distinguenda p(ro)p(ter) multiplice(m) (con)notatio(n)e(m)
t(er)mi(n)i (con)ca positi qu(a)d(rupli)c(is) na t(a)lis oro canis
r(ationa)l eet semper neda p(ro)pt(er) h(abe)r(e)t t(er)mi(nus) canis
(con)t(ra)z sua (con)ta con¶tento si go eet
una sequet(ur) q(uod) idem eet dice(re) canis r(ationa)l
2 canis r(ationa)l (secundu)m h(abe)r(e) e fem qua t(ame)n ex eo
q(uod) h(abe)r(e)t t(er)mi(nus) canis i (con)t(ra)a istaz (con)t(ra) sua (con)ta
copule sit i (secund)a (com)m(un)i ar(ithme)t(ice) (com)p(a)r(abi)lit(er) t(er)mi(n)a
in(de) (con)t(ra) ad latrabile 2 sydus celeste 2 p(ro)p(ri)e i
mal (secundu)m no(n) dispe(nsa)re go cone quia t(ame)n assignat(ur)
p(ro)pt(er) qo ad eo(rum) cui(us) p(ar)te q(uod) alig(ua) h(abe)r(e)t t(er)mi(nus) canis
(con)t(ra) i a 3a qua h(abe)r(e)t t(er)mi(nus) latrabile (secundu)m h(abe)r(e)t t(er)mi(nus)
latrabile (con)t(ra) i a 3a dispe(nsa)re go h(abe)r(e)t t(er)mi(nus) canis
(con)t(ra) sua (con)ta copule ao(mn)i e no(n) h(abe)r(e)t (con)t(ra)ria
ly latrabile (con)t(ra) ad latrabile ut celeste sydus
ut bellua marina ¶ 2o si no(n) (con)t(ra)z sua (con)ta
copule seq(ue)re(tur) q(uod) i a p(ro)p(ositi)o(n)e canis e (con)t(ra)
p(ro) plur(ium) sig(nifi)catoru(m) (secundu)m (secundu)m h(abe)r(e)t e fem
(con)tas p(ro)z de(fen)se qua(druplic)i q(uod) i p(re)d(ic)ta p(ro)p(ositi)o(n)e
no(n) maior r(ati)o(n)e h(abe)r(e)t t(er)mi(nus) canis (secundu)m p(ro)
uno sig(nifi)catoru(m) qua p(ro) alio go (con)t(ra)
(secundu)m p(ro) ut go ut p(ro) nullo no(n) p(otes)t dici 2m
sit dom e ¶ Relinquit(ur) go p(ro) qua h(abe)r(e)t
t(er)mi(nus) canis i p(re)d(ic)ta p(ro)p(ositi)o(n)e sig(nifi)cat sua
(con)ta copule ¶ 3o ad idem p(ro) ad latrem
in 2o (com)mu(n)is 2 i 2o p(er)y(erminia)s qui d(icit) q(uod) si
g(e)n(e)r(is) no(mi)n(um) t(er)mi(n)a impo(n)et(ur) ad (secundu)m h(abe)r(e)t (secundu)m
seq(ui)tur nec p(ro)p(ter) istis p(ro)p(ositi)o(n)ib(us) t(er)mi(n)a e(ss)e a
q(uod) (secundu)m go (com)mu(n)is a(ut) 2 a (com)mu(n)is eet (com)mu(n)is h(abe)r(e)t
... eet a e t(er)mi(nus) t(er)mi(n)a (con)t(ra)z i a (con)ta e
... (com)p(ositi)o(n)is q(ua)n(do) q(ua)n(do) t(er)mi(nus) (com)mu(n)is
... ut capule (con)t(ra)re ¶ (secun)da quod

p(er)o pode (secundu)m a(li)que distinctiones dicu(n)t que(m) ...
p(ri)ma distinctio sit i a q(uod) t(er)mi(no)r(um) quida(m)
(secundu)m metales quida(m) (secundu)m p(ro) quida(m) vocales
t(er)mi(n)i metales (secundu)m (secundu)m (primu)m na(tur)al(iter) aliq(ui) vero
(secundu)m p(ri)m(u)m ad placitu(m) ex impo(siti)o(n)e volu(n)taria
p(ri)mi i(m)ponentis ¶ 2a distinctio t(er)mino(rum)
(secundu)m a(d) ad placitu(m) quida(m) vocat(ur) vniuoci
quida(m) equivoci vniuoci d(icu)ntur qui i (secundu)m do
sua (con)ta (secundu)m sit impositi (com)munis quib(us)
illor(um) sig(nifica)t p(ri)la t(ame)n subordina(ta) vero
(con)ceptu metali sit (secundu)m t(er)mi(nus) h(oc) vel (secundu)m t(er)mi(nus) al(iquis)
t(er)mi(nus) no(n) equivoci d(icu)nt(ur) qui (secundu)m p(ri)la (con)subor
dinat(ur) diu(er)sis (con)ceptib(us) seu distinct(is)
t(er)mi(n)is metalib(us) i (secundu)m do ista sit h(abe)r(e)t
t(er)mi(nus) canis sub a(li)q(u)o (con)ceptu sig(nifica)t a(ni)ma(l) l(atrabi)le
2 sub a(li)q(u)o (con)ceptu celeste sydus 2 sub a(li)q(u)o
bellua marina ¶ 3a distinctio q(uod) t(er)mino(rum)
equivoco(rum) quida(m) (sunt) equivoci a casu 2
quida(m) a (con)silio ut ibi a (secundu)m t(er)mi(nus) distinctio
(n)is exposita sit (con)ta ... ¶ 4a dist(inc)ti=
o q(uod) (con)ta t(er)mino(rum) equivoco(rum) queda(m)
sunt r(ati)o(n)e quo(rum) t(a)lis d(icitu)r t(er)mi(nus) equivoc(us) 2
de t(a)lib(us) (secundu)m qu(a)ero go alia sunt
cui(us) (con)ta r(ati)o(n)e quo(rum) no(n) d(icitu)r equivoc(us) (com)mu(n)is
mag(is) vniuocus i de t(a)lib(us) (secundu)m h(abe)r(e)t no(n)
qu(a)ero go (com)mu(n)i p(ri)mi (con)ta ad q(uod) h(abe)r(e)t t(er)mi(nus)
canis e equivoc(us) sunt sit ad latrabile 2 sy
dus celeste 2 bellua marina sig(nifi)cata
aut (secundu)m t(er)mi(nus) t(er)mi(n)i canis r(ati)o(n)e q(uo)r(um) d(icitu)r vniuoc(us)
(secundu)m (con)ta (secundu)m t(er)mi(nus) t(er)mi(n)i ad latrabile ¶ Vn(de) o(mn)ia
ista (con)t(ra) sub vno t(er)mi(n)o metali 2 i
(com)posito voce(tur) i a (con)ta r(ati)o(n)e quo(rum) d(icitu)r equi
vocus qu(a)do singularia i a aut r(ati)o(n)e quo(rum)
d(icitu)r vniuocus voce(tur) singula (com)mu(n)i(a) =
(secundu)m h(i)s distinctionib(us) posit(is) suppono q(uod)
sepe ab t(er)mi(nus) i(m)posita ad (secundu)m p(ri)la
(con)ce(ssi)t ab ab p(ri)m(u)m ad standu(m) p(ro) vno
suor(um) (con)t(ra)or(um) 2 no(n) p(ro) alio 2 p(ro)p(ri)e e
h(abe)r(e)t auctoritas topica talia sunt (secundu)m
(con)t(ra)ria p(ro)mittunt cor(um) p(ri)la ...
2m sit ... go oe equivoci e ...
p(ro) na h(abe)r(e)t no(n) canis ...
est vniuocu(m) p(ro) ...

conceptu est univocum sicut nomen canis
est singularis actus non per differencias univo
corum sicut patet ita sicut nomen canis sub pla
alia lactea sub unico conceptu sicut uno
possunt probari de aliis equivocis Ex quo sequitur
secundum eundem tamen esse univocum et equivo
cum univocum respectu suorum superiorum contin-
gencia quoniam equivocum vero respectu illorum que
dicuntur quia singulorum unum sicut sic canis
licet sit equivocum ad animal latrabile et ad ce
leste sydus et ad beluam marinam
tamen ad omnia alia latrabilia est univocum
et ergo tamen equivocum sua sicta vel quod
dicitur equivocum sicut copulative licet non sicta vel
quorum dicitur univocum nisi sit conclusio
particularis primi adstandi pro uno illorum
sicut suorum et non pro aliis patet ex omnibus
prius factis. 3a quod loquendo de equivocatione
vel in qua fit distribucio pro generibus sin
gulorum et non pro singulis generum qualis
est ista omne animal fuit in archa Noe propositio
infinita in qua ponitur sic in archa Noe
equivocum in sensu de quo dicitur accidit quod
quod vere potest competere illi sensui pro quolibet eius
sicta equivocum unum propositio vel si a canis
est currens vel canis est torquatus equivoce sicut
omnis canis est torquatus patet quia non competere quod
sic tamen canis sit sua sicta copulative
una sit et alia Ex quo sequitur quod sine
aliqua propositione infinite sicut quod distinc
mobiliter secundum 2o generat quam esse bonam
canis est currens quod omnis canis est currens
quod propositio infinita in qua ponitur sic equivocum
de quo potest aliquid primum quod non potest vere com
petere omnibus sicut sicut si omnia aliqua
non equivoce vel sic sicut canis currit hec
non equivoce isti omnes canes currunt quia
quia licet canis primus primi canis primi primi
currit consistit adstandum pro omnibus
latrabilibus et non pro aliis sicut quia illis non potest
competere modo quia per propositionem talia sicut sua
... secundum illam quam non vera
... canis currit propositio quod

ra intelligere esse sicut in qua fieret dist
bucio non pro generibus singulorum sed pro singulis
generum ... ad eius prima tamen univocum
et vel qua unum nisi est difficile Antece
dens equivocum et in univocum ... tamen cum ...
nominibus sicut dicitur est subordinatur vnico
conceptui sic non equivocum dicitur ergo non
nisi sic tamen univocum sicut sua sicta pro ea
dem dismittitur sic non equivocum sua
sicta vel quod est equivocum per modum copulationis
dicitur et de 2a et de 3a visum est in propositione
a de quo patet ex uno per dicta quod non propositio
esset distinguenda nisi ex sui sinonimata s
esset simpliciter concedenda vel neganda vel dubitanda etc.

Questio 1 nona primi

Utrum ista que est bona omnis canis currit quod
celeste sydus currit et arguitur quod sic sydus
currit ista que est bona vel cum aliquo apposito quod
nisi omne antecedens sicut est sicut sic actus est nota
bonitatis nam oppositum consequentis est celeste sydus
non currit ad quam sequitur illa canis non currit sicut ista
repugnat antecedenti quod erat omnis canis currit sydus
est currens quod eciam videtur sequi omnis canis currit
et non sequitur omnis canis est currens quod celeste sydus
est currens quod et videtur sequi omnis canis currit quod
celeste sydus est currens omnis non potest esse unum sin
gulare in qua est bona 2o quod sequitur canis
currit quod celeste sydus currit et non inquit quomodo
magis videtur sequi omnis canis currit quod celeste
sydus currit In oppositum arguitur nam si ista propositio
esset bona ipsa esset reducibilis ad aliquem
bonum sillogismum et sic esset iste omnis canis
currit sydus celeste est canis quod celeste
sydus currit sicut sic est falsum sicut quod sic sillogismus
sit bonus quod dicitur preter per equivocationem 2o
oppositum antecedentis potest stare cum antecedente vel qua
non quamvis antecedens quod non potest esse ve
rum omnis canis currit in conclusione sua su
peterit in proposito quod de animali latrabili
tunc hoc esset vera omnis canis latrabile
in consequente sua sydus celeste currit quod omnis
tunc hec esset vera omnis canis ...

na tur non esset aqua signatum similiter tum ca-
mis de quo esset vile ly tunc quando de eo
actu distrahitur. Juxta istam conclusionem primo sunt
aliqua notanda de imponendo sunt quedam.
Primum ad primum sciendum quod ad hoc quod aliqua qua
sit bona non sufficit quod ex opposito quantitatis
qualitatis inferatur omnium aut sed requiritur quod ex
opposito aut contradictorio inferatur omnium
aut unum. Si ad quamlibet bona sufficit quod
ex opposito quantitatis qualitatis inferatur omnium aut
tunc ista quam esset bona omnis homo esset albus quia
non albus ergo nullus homo est ex opposito quantitatis
ex opposito quantitatis qualitatis quod est unum albus ergo
infertur ista nullus homo est albus que repugnat
antecedenti quod erat omnis homo est albus. Secundum sciendum est
quod sit indicativo appositionibus infinitivis ad dolere
non videtur ratione ad dolere in qua fiat distributionis
primum ymmo generum ratio non sequitur homo est leo
quod equus est sumptus speciebus animal ergo omne al-
terum. Tertio sciendum quod contradictio dicitur esse ratione terminos
vincto non ratione enuntiationis contradictio dicitur esse
unius ratione unius nominis tum sed est unius ita
sic. Quartus notandum quod ad hoc quod sit propositio quod
in qua non videtur positio et celeste sydus et
in albus sol ergo omnis tamen quod pars
non primum nomine inducto non videtur appositionibus
infinitivis qualis est prius inducto ratione
est de ista sit de qua homo sunt in arthu-
rige leo sunt in arthu nunc ratione speciebus
animal ergo de albus sunt in arthu nunc unum
sit non videtur ita ut alia. Secunda quia quod
in qua videtur omnis tamen ergo celeste sydus
quod pars quod sensum aut stat primum partibus
cathegorematicis ratio primum primum tunc asserens
ipsum ad standum primum perfecte ex quo quod
primum tunc est primum visibile de ratio tamen ca-
primum partibus cathegorematicis ratio aut pars esse
ratione ex contrario videtur quod omnia animalia
unum simplex continentur sic esset una omnes
cathegorematica tamen est in contrario sed celeste sydus
... ad hunc in qua non videtur omnis tamen
... ergo bellua marina est ... licet
... contractum simplex tamen tamen
... partibus cathegorematicis sed est bellua marina
... sit non posito quod marina

bellua esset ambo esset unum quibuslibet
quia ergo qua non videtur. Ad primam rationem quod
ex toto quantitatis inferatur omnium aut falsa
contradictio quod requiritur ad bonitatem que
sit dicendum est ipso non sunt et similiter
contradictio ut est dicitur esse secundum terminos vinci-
tos ratione enuntiatos sit dicendum est in secundo non sunt.
Ad tertium cum arguebatur omnis tamen est ens
ergo celeste sydus est ens si celeste sydus sit
ita quod in qua dicitur contradicendi non sequitur
simpliciter sed in contradictorie sic nec qua quod ergo
consequatur omnis tamen et ergo celeste sydus
et ratione negationis que est in qua quod ly
eius quod tunc tamen non magis pro uno
eius supposito quam pro alio ergo non magis quod sit
... tamen ad standum pro uno
eius supposito quam pro alio sed sit non est de
so tunc quod ipsum non contineat tunc tamen
tamen in distinctione quod ... eius supposito sed primum
partibus cathegorematicis ratio est contentum similiter
tamen tamen ad standum pro illis ratione pro
aliis. Ad quartum dico quod ... tamen et
et celeste sydus et ... que posita est
talia quod. Ad quintum dico quod est ...
... quod ly tunc inducitur pro contractione
... ut proposito sed ly tunc non
per inducitur contractione tunc tamen tamen
... eius supposito ... partibus
cathegorematicis ratio ... sydus non licet ...
omnis tamen et ergo albus ... et non ...
... omnis ... et ergo celeste sydus ...

Questio decima

Utrum fallacia amphibologie sit fallacia una
distincta ab aliis et arguitur primo quod non quia am-
phibologia sicut modos distinctos ergo
non est una amphibologie fallacia quia ... de
... quod unum est ... duas pre-
... contineret partes in ... Secundo
quod non sit distincta ab aliis quia si
sit tunc ... appareat ...
et similiter ... non ...
sed ... quam ...

pertas apparentie et defectus pertas quare pr
na po amphibologya non est tamen apparen
cipalem nam ca apparentie amphibologie solet assignari
ydemptitas orationis nec est enim ex eo quod
oratio amphibolica non magis est oratio plures
quam oratio una post figuram duorum pertinens
est una sed plures eorum enim est tamen defectus
sibi proprium nam tamen defectus eius solet assi
gnari pluralitas sententiarum seu multitas significationis
istius orationis cum unitas dictionis et causa
eius apparentie modo et non causa amphibologie ex
eo quod ia est causa defectus aliarum sic eius
cationis compositionis et divisionis et cetera 2o causa
omnes ramos aliarum fallaciarum recipit
amphibolia ergo non est fallacia distincta ab
aliis quamvis autem nam amphibolia dicitur ab
amphi quod est dubium et bolos sententia et dicitur a
phia quasi dubia sententia non dubia sententia re
cipit et causa ramos aliarum fallaciarum
3o si fallacia amphibologie esset distincta
ab aliis vel ergo esset fallacia in dictione vel
extra dictionem non extra dictionem patet et est
dictione quare sic quare est fallacia in dictione oratio
at non est dicitur ergo In oppositum est Aristoteles
In ista questione primo quid sit fallacia amphibologie
et quid sit eius apparentie et quid sit defectus
prope eiusdem 2o videndum est quod et quot
sunt modi amphibologie et ponende sunt quedam regule
et soluciones circa easdem 3o videbitur de que
sito Quantum ad primum fallacia amphibologie
est deceptio quia oratio habens plures significationes
unius eius actualem credit habere
unicam solum absque hoc quod aliqua dictio est ca
pienda in ea ita si sit unius dictionis
cum credere habet unicam solum sed habet plu
res est fallacia equivocationis et non amphibologie
ca non apparentie principalis huius fallacie est
unitas actualis orationis amphibologi
ca autem defectus est pluralitas eiusdem
Circa secundum advertendum est quod tres modi
solet assignari fallacie amphibologie Primus
modus est quando aliqua oratio ad plura
[illegible] p° significat plures sententias
[illegible] dictio equivoca

in ipsa oratione ubi est sicut est dicere in oratione
dya... dicit agnaciades ioanes vincere
est posse bu... in ea sine hoc plures sententias
una est quod agar possit vincere ioanes
alia est quod ioanes possunt vincere aganide
in primo sensu agar est intellexit et con vi
tenus causa dyaq cum dixisset eam in primum
modum pro ponende sunt quedam regule absque
in consequendum est de aliis duobus modis
amphibologie Secunda regula est oratio magis ponit un
principium vel eius terminos que sequuntur vel
precedunt aliquod verbum quod per determinacionem
eorum ipse et inter illa non ponitur verbum
infinitivum modi tunc est oratio amphibologica de pri
mo amphibologie qualis est hec oratio dico troyanos
creasse deum Exemplum Illa oratio audio grecos
vicisse troianos et similiter illa oratio velle
me accipere pugiles et consimiles plures
Unde ipsa oratio est ... quod verbum dico regit
verbum accusativum tunc sensus est dico
quod troiani creant deum ... non regit eius accusativum
deum tunc sensus est dico quod deus creavit troia
nos Tercia ad ... oratio ... hoc verbum audio
regit eius accusativum grecos tunc sensus est
audio quod greci vicerunt troianos ... non
regit eius accusativum troyanos tunc sensus est
audio quod troiani vicerunt grecos ... tercia
ad ... orationem ... hoc verbum velle regit
hoc me tunc sensus est velle me quod ego caperem
pugiles ... non hoc pugiles sensus est
velle quod pugiles caperent me ita quod
isti accusativi casus possunt indifferenter regi
ab illo verbo consequenter et precedenter et indifferenter
quia apparet ... apparet ... infinitivum
et tunc oratio ducitur hoc sensus ... Secunda regula
oratio magis ponitur ... ablativi indifferenter
que est amphibologica ... ista
sole oriente sit dies nigro legente
pueri proficiunt sed quod tunc ... potest ... sensum
... vel ... vel ... Prima
... sole oriente sit dies sit ... sol
oritur sit dies vel ... sol oritur sit di
es vel dum sol oritur sit dies ... per
... vel ... nulla ... contra ...
tibi arma ... cum ...
... sive ... sive pre
... est ... de ... in ...
... eius ... est ... non
... tunc ... [illegible]
... equivalens vel ... [illegible]

currente currunt et termina fronte pi uz
vas secus opposita facit equipolle ppoz
sue quod videtur quod si in ea non n°
habuerit currere currunt et termina fro
te illa ri non refertur sup totum ppoz
ita quod sit sensus no z ita dicitur quod fiat
nullus homo currere et sic sub condit
iti non homo currere currunt tibi tenet
fronte vere tunc dicit iti aliquis homo et
et tunc illa est possibilis z sic intelligendi
est dictum que non refertur sup ppo
tum Si non illa ri non refertur s
totum ppoz et tunc non homo currere et
sic equivalet iti aliquis homo currere et im
et condit iti nullus homo currere et || Etiam
sciendum quod unum aliquod proponitur ex tali re
dubitatur in aliquo modo est amphi
bolia de ppo sic tamen esse z verum
tamen dicitur esse est verum unde pt capi
in sensu in quo z exclusiva ut ipse ipse
z dicitur exclusivus sicut expone sic Dicit
cum esse cum est verum et nichil ad quod
cum esse cum est verum et in illo sensu est vera
quod homo esse asinum z verum et tunc z ad cum
ut cum in sensu sensu expone sic Sed est vera
tum cum z cum et si ista dicitur esse
cum est verum et in ipso sensu ipsa z non
Ceterum regula quod unum aliquod ppo
ponitur cum aliquo medio mediate aliquo
modo compositio seu sub supposito stante etc
tunc sermo est amphibolia de ppo
dicitur z illa quicumque dicit tamen esse animal
dicit verum Unde illa sic duplex est
quod cum istis ppois pt supponere ppone ei
est cum vel ppone aliter aliquis plus
sensus est quod quicumque dicit illa ppo
homo z al dicit verum z ecc sensus est quod
dicit ppone ante adiuncta homo est al dicit
verum et ic sensus z falsa nam sicut dicit ita homo
z asinus dicit ppone ante adiuncta homo z al
quia scimus homo z asinus homo est al et tamen
dicit illa ppone homo z asinus non dicit verum
sicut hoc pt solum id scilicet quicumque dicit
homo esse al dicit verum sicut quicumque dicit te esse
te animal dicit verum
... dicit te esse al quicumque dicit
... asinum dicit verum ...
... Si supponit pura ppone tunc est al
... non est ... non sunt
... in ... et in ... si ...
... supponit ppone antecedente

ad ... tamen est animal dicimus subiecto et ...
sicut tunc universaliter z sic Ceterum illa vo
luntas alteratur ... tamen est z amphibolia
de ppo ... negativa continet ...
... sit enim unus quod sit ...
... et ic sensus z sic quod
quod est dicit totus ille ... dicitur
unus qui ... sensu mo z ...
dicitur possibile z sedentem ambulare po
ssibile est non sedentem sedere Ceterum ... de
in qua ponitur ... tamen ppone ...
aliquo ... tamen ... quod est amphibolia de ppo
sit est ... possibile est quod ... sit ... non
... eius est ... sit possibilis ... est ...
... alius eius ... est ... sit possibilis ...
... aliquo ... est verum
... Ceterum ista sicut quod omnis homo est al alius
eius ... est sicut quod ... est al z sicut quod ...
est al unus est aliquibus homo quod sicut ipsum esse
al z ic ... est al ... dubito quod
sunt ... illorum quod est al Ceterum ... oratio
in qua ... et ...
amphibolia de ppo ... omnis ppo est
contradictoria eius est vera non omnis ppo ...
quod omnis ppo est vera / ut omnis ppo ...
... est ... eius ... est quod omnis
ppo est ... ut eius contradictoria est vera
aliorum ... est quod de quolibet ... dicitur
hypo ut eius contradictoria ... pt ...
... sic divide ...
... omnis ppo ut eius contradictoria
est vera ... est vera sicut ... non
... quod plus ... in qua ...
... in ... solum ... ppo ...
... ppo ut eius contradictoria
... sic si ... debet
argumentum ... sit argumentum ... ppo ut eius
... est ppo ... ut eius
contradictoria est vera ... argumentum ... est
vera sit premisse Ceterum ... oratio in qua
illa ... copulat ... est
amphibolia de ppo sit ... formam
oppositam ... eius ... est ...
opposita z ic sensus est ...
sensus est quod ... Ceterum

licet unum eorum seorsum, et iste sensus
est verus. Ultimo est de illa duo et tres
sunt quinque, et de consimilibus. ¶ Secunda regu-
la quantum ad compositionem: si ponitur inter terminos
talis oratio est etiam amphibolia propter modo
figura, ut hic: animal si est volans est homo. Unus
sensus eius est: si omne animal est volans,
omne animal est homo, et iste sensus est verus;
secundus sensus eius est quod hoc animal quod si est
volans est homo, et iste sensus adhuc est verus,
et tertium hic solvitur, id est paralogismus: omne animal si est
volans est homo vel asinus; est animal si est volans,
ergo asinus est homo. Unde enim adversarius accipiat
in primo sensu sine medio distinctionis non
valet; in primo enim sensu non valet tamen primus
sensus est hypotheticus, immo hypothetica non est cate-
gorice silogizabilis. Si autem accipiatur in secundo sensu,
licet iste sensus sit kathegoricus, adhuc
discursus non valet propter hoc quod apponitur ad
prima signa et plus ponitur in minori quam sub-
iacebat et distribuebatur in maiori, unde sompnus
ad distribuitur in maiori et hic totum animal si est
volans praedicabatur in minori, et ideo si quis
vellet arguere ex ista propositione in prima
figura debet sic arguere: omne animal si est
volans est homo vel asinus; est animal; ergo asinus si
est volans est homo. Adhuc tertium aliquis
dicit: hoc animal si est volans est homo, dicitur tertium
sensum quod de quocumque est visibile est lapis
homo, et iste sensus est falsus, nam de asino est
visibile et tamen animal si est volans et tamen de
asino non est visibile lapis homo. ¶ Ultimo
est de ista oratio propositio falsa si est impossibilis
est quattuor et de pluribus aliis. ¶ Nota vera
est oratio in qua ponitur compositio quando
inter terminos est amphibolia propter modo
sed est de ista, ut hic: animal quod est sensibile est
substantia. Unus sensus eius est quod omne animal
est sensibile, omne animal est substantia, et iste sensus
[illegible] quod hoc animal est substantia [illegible]
[illegible] si quod per se existit aliud
[illegible] animal quod est sensibile
¶ [illegible]ma

regula: oratio in qua ponitur adverbium tempora-
le inter terminos est amphibolia propter modo
sed est, ut hic: animal dum dormit vigilant.
Unus eius sensus est: animal dormit
dum ipsum vigilat, et iste sensus est verus. ¶ Alius
sensus eius est quod animal est quod dum dor-
mit vigilat, et iste sensus adhuc est verus,
et tertium hic solvitur, id est paralogismus: animal quod dor-
mit vigilat; omnis homo est animal; dum
dormit ergo homo vigilat. Unde si adversarius
accipiat in primo sensu discursus non valet ex eo
quod in primo sensu est hypothetica temporalis quae
non est sylogizabilis seu ex qua non est cate-
gorice sylogizandum. Si vero accipiat in secundo sensu adhuc discur-
sus non valet ex eo quod plus ponitur in minori quam
subiacebat vel distribuebatur in maiori, et hic totum
animal dum dormit ponitur in minori, et ideo si quis
vellet bene arguere debet sic arguere: omne
animal dum dormit vigilat; omnis homo est animal; ergo
omnis homo dum dormit vigilat. ¶ Adhuc
alii dant alium sensum istius propositionis: omne
animal dum dormit vigilat, et dicunt quod si-
gnificat quod aliquando visitatur; et hic totum animal dum
dormit quod ab eo removetur vigilat, et hoc
de prima amphibolia. ¶ Secunda modus amphibolie est
quando aliqua oratio eadem secundum formam
quantum ad materiam habet plures sensus quos
significat non tamen ex primo sed virtute propriae et alterius
transumptione, sicut est ista oratio: lupus est in fa-
bula. Unus sensus eius proprius est quod talis animal
sit in fabula, et iste sensus est falsus. ¶ Alius est sensus
quod in vinea accedit (?) lupus est, et de ista oratione
scribendi oleum. Unus sensus eius proprius est
quod scribendi liquore. Secundus sensus non
proprius est quod scriptor est adulator. Multae
nunc amphiboliae de isto modo positae sunt ab
antiquis philosophis et multae tales reperiuntur
in dictis philosophi quae in sensibilibus propriis sunt
falsae in sensibilibus tamen improprius sunt [illegible]
quarum una sit ista: quantitas
fortitudo est in parte. Unus improprius
sunt sensus propriis quod quantitas [illegible]
aliud ab homine [illegible]

modo non est in se ipso, scilicet sunt hec. quantum
ad secundum causam composito, sed quantum ad secundum causam
in se ipsos bene sunt vere et causa prima habet
quod hic terminus hoc sive acceptus est verus
dictus tantum hoc sive accepto. Secundo hoc est hoc
et sic haec quod homo est Sortes et dicitur Sortes videre
Secundo Sortes est Sortes etiam dicitur modo amplius.
sunt orationes in quibus actus exercitus ponitur
pro actu signato, in quibus hoc verbum est
ponitur pro hoc vero praedicatur vel pro hoc vero dicitur vel pro
hoc vero sic vel pro aliquo consimili, sic est
illa oratio aliqua distincta sunt ideo vere
in sensu composito, falsa est in sensu vero in ipso vera est
in sensu diviso, hoc quod determinis distinctis
cum sunt signate vel scripte, tunc ideo vere
verbi gratia quod Sortes sit asinus, tunc videlicet hic terminus
Sortes et hic terminus asinum sunt distincti re
Sortes et hic terminus asinum sunt distincti realiter
alii tamen haec est vera, Sortes et asinum sunt
idem realiter. Similiter est ista propositio falsa
prima dicta extra animam que in sensu est composito
prima dicta extra animam que in sensu est composito
est falsa quia nulla falsa prima, non aliqua falsa extra
animam significatur, sed in sensu diviso est vera quantum
ponitur pro illa falsa extra animam est falsa in
qua nec falsa prima non falsa significatur licet bene
signa significant. Similiter est ista color est
primum obiectum visus que in sensu composito est falsa
in recto quia non est color primum obiectum visus in
sensu autem diviso vera est in quo sic dicitur secundo tamen
color praedicatur. Sed primum obiectum visus quod est
de actu signato, quod actus significatus exercitus sic
Omnis color est visibilis, et nihil aliud accidit
color est visibile. Similiter est de ista hoc per
se primo est risibile que in sensu composito falsa est
in recto, quia nullus homo per se est primo risibilis in
sensu vero in diviso vera est in quo sic quod dicitur
tamen homo est praedicabile, sed per se primo risibilis
et non est de actu signato, cum quidem actus
significatus debet sic exerceri homo est risibilis et
nihil aliud ab homine est risibile. Similiter est
de ista praedicatio in materia et sic est de ista
prima et secunda terminatione naturalis praedicatio
Dicitur est de ista potentia a vel forma corrumpi
accidentia. Sed Sortes dicitur est de ista ...
distinguitur. abeunte ... Unde quibus
in sensu composito est ... In sensu autem in se ipso
vera ... in se ipso et terminatione
... praedicatio prima dicitur nomine materia et
de actu significato dicitur eorundem ...
... est praedicatio ... vel ...
... in sensu in se ipso et terminatione ... accidens

est praedicabilis, dicitur nomine in praedicamentis et
ista debet sic exerceri, sic est praedicatio in est
principium terminationis naturalis. Similiter et a-
in sensu in se ipso et terminatione sicut quod post ge-
nerationem vel formae in hoc desinit esse. Veru-
materia est in potentia ad formam. Postquam
in forma generari est amplius generari non
potest. Dicitur secundo in sensu in se ipso et terminatione
sic quod nulla res sit naturalis partium non aliqua
res sit artificialis primum sic est per operationem
naturalem licet cum eadem res bene sit artifi-
cialis et naturalis et sic intelligitur apud multos philosophorum
et vero eorum que sunt quae sunt artificialia quaedam
sunt partium sic est quaedam sunt per operationem
naturalem, quaedam sunt per operationem artificialem. Similiter
penes istum secundum modum amplius sunt
ille propositiones maximus numerus priorum est numerus
denarius maximus numerus possibilis est numerus
quinarius. Unde quaelibet istarum in sensu composito
est falsa in sensu autem terminatione in quo
accipiuntur ab auctoribus quaelibet earum est vera
sic in primo sensu quod maximus numerus priorum
non considerandum singulorum est numerus denarius
Unde licet in isto sunt x puta articulis
secundum in simili in illa x et x et
naturalis in significando prima quod licet sint xx in
libro in secundo et libro secundum tamen non computantur
ab auctoribus nisi x. Propter con-
cordantiam eorum in significando sensus autem sic est
quod maximus numerus ... secundo propositio
considerandum in significando secundum numerum
nos ... in propositione est numerus quinarius
quantum quo ... stat quod ponitur ... verbo
plures ... considerandum in significando. Et quartus
modus amplius est quando aliqua oratio propositio
posita aliquid sensus non habet quem haberet si
in alia poneretur et ideo ... plures
sit multiplex ... autem esset simplex in significando
sed est haec oratio scit saeculum. Unde cum prima
ponitur significat quod saeculum scit scientiam. Et cum dicitur
vel ... plures et scit scientiam ... scit
scientiam propter haec duplicem sensum unum quod scit
sit scientiam et alia quod Sortes habeat scientiam
... seu quod Sortes sciat ...
modum ... reducuntur
...

ens hoc est aliquis et id est rele[tivum] ab homo gra
bit seipsum aliquis hoc est simus filius
aliqua ipso est sua concordia aliquis est et conue
nis est id aliqua ipso est vera et que licet ne
cessaria est etiam. Ad secundum scilicet quod duplex potest
distingui relatio quedam est relatio
vocalis que est relatio realis et potest politice
dici sub aliis verbis quod que est relatio
simplex que est relatio personalis relatio
vocalis vel simplex sed quia relativum dicitur
respectum suum ante impropria voce relativi non
personalis seu realis dicitur quia relativum re
fertur ad antecedens precedentem vigrata mulier dap
navit que salvavit si relatio hec
accipitur simplex tunc sensus est mulier
dampnavit que salvavit si autem accipitur
hoc ipso secundum relationem personalem tunc
sensus est mulier dampnavit et in eadem
salvavit. Similiter si nulla asinus est aliquis et id
est homo hoc relativum illud refert suum
antecedens secundum vocem sensus est asinus est aliquis et al
est homo. Sed non secundum rem sensus est
asinus est aliquis et id est aliquis quod est asinus est ho
primus sensus est homo verus et eius sensus
est falsus propositio dicitur de aliis propositionibus.
Ad illum est modum reduniuntur propositiones
sortes videt asinum lapidem qui intelligitur sor
videt lapidem qui videt sortem. Sed si ipsa relativum
qui refertur ad sortem est vera sed non ly lapi
dem falsa est. Verum impossibile hoc. Similiter sortes videt
lapidem qui sortes intelligit ideo autem sensus
sit sortes videt lapidem qui lapis qui lapis
intelligit. Similiter et dicta secundum quod ly qui potest
referri ly sortes vel ly lapidem primo et ipso
vera secundo ipso falsa. Similiter ad illum modum
reduniuntur quedam propositiones ad videndum re
quiritur oculus qui non requiritur ad viden
dum promitto tibi denarium quod tibi non promitto
[illegible] est mihi utile aliquid si debeo vivere quod
non [illegible] est mihi utile si debeo vivere quod
non [illegible] est mihi utile si debeo vivere. Verum in
[illegible] et consimilibus relativum potest
referri [illegible] antecedens secundum [illegible] tamen confusa
[illegible] de [illegible] propositiones

predicte sunt false si secundo sunt verum. Ad tertium
dicitur dico quod specie ampliata est specie una
distincta ab aliis et quod sic tales apparentie
defectus distinctas a causis apparentie et defectus
aliarum specierum quo vera quia ex eo quod
distinctio specierum distinguitur attenditur penes di
stinctionem tam apparentie et defectus earum
quod prius patebit ex dictis et videndis vix cum
videbatur impossibile esse apparentie et defectus
aliarum specierum. Ad rationes in oppositum dico quod
ampliatio potest capi generaliter et specialiter generaliter potest
est dubia si ita sine tamen stat propter multi
plicationem dictionis sive propter multiplicem ora
tionis sine alio et ampliatio recipitur con
tingit specie paralogismi sed specialiter potest accipi
pro specie dubia que fit propter multiplicem la
tentem orationis que est una tamen materia
qua secundum formam ideo ampliatio est vera specie
distincta ab aliis speciebus. Ad secundam dico
quod primo licet tales apparentie et defectus distinc
tas a causis apparentie et defectus aliarum
specierum et quod arguebatur de causa apparentie dico
quod prima causa apparentie est ydemptitas orationis
et licet ydemptitas est tamen secundum materiam quia secundum formam
et quod dicebatur quod oratio ampliata est oratio plures
verum quod est admittendum quod oratio ampliata
subordinatur in fundo pluribus propositionibus
mentalibus sed tamen stat quod ipsa est una tamen
secundum materiam et secundum formam in voce vel in scripto de
[illegible] cum arguebatur de causa defectus dico quod verum
est quod causa defectus est multiplicitas significationum
tamen aliter quia multiplicitas significationum latens propter unitatem
orationis que est una tamen materiam quia secundum for
mam licet multiplicitas significationum sit una causa defectus
aliarum specierum non tamen multiplicitas significationum latens
propter unitatem orationis que est una secundum materiam
et secundum formam. Ad tertiam ista pluralitas est loco
prime propter primam solvitur loco istius
quod dicebatur sunt modos distinctos [illegible]
dico quod ideo non probat quod non est una [illegible]
[illegible] est tamen una species subalterna [illegible]
distinctio species distinctionem specie [illegible]
[illegible] sunt plures specie qua [illegible]
totaliter distinctio species [illegible]
[illegible] verum secundum generalem [illegible]

omnis fallacia dictionis in dictione vel extra dictionem
esset solum duo genera fallaciarum. Ad 3^m
in dico quod cum dicimus aliquas fallacias
esse in dictione accipimus dictionem large prout
extendit se ad orationem. Et fallacia amphibolie
potest dici fallacia in dictione et patet quod etc.

Questio vndecima

Utrum fallacia compositionis sit distincta a fallacia
diuisionis. Et arguitur quod non: fallacie compositionis
et diuisionis non sunt fallacie, ergo non sunt
distincte vel possunt distincte fallacie. Quia ergo
dese sunt ambo ... centum fallacie in dictione
vel extra dictionem, nullum istorum non fallacie extra dictionem
sit patet per Aristotelem. Sunt fallacie in dictione quia eisdem
dictionibus vel orationibus non idem significamus modo
sit non est de fallacia compositionis et diuisionis
quia ille fallacie sunt ex eo quod eadem oratione
composita et diuisa idem significat modo per Aristotelem
oratio composita et diuisa non sunt eadem oratio
sed diuerse. Secundo sic est de multiplicitate actuali
in oratione ita est suo modo de multiplicitate potentiali
in oratione. Sed ita est quod ratione multiplex
actuale in oratione non ponimus nisi vnam
fallaciam scilicet fallaciam amphibolie. Ergo ratione multiplex
potentiale in oratione non debemus ponere nisi
vnam fallaciam. Si autem fallacia compositionis et diuisionis
essent multiplex potentiale in oratione non deberemus ponere
nisi vna fallacia. Et dicitur quod non sunt plures
nisi vna fallacia. Tertio ad idem sicut est de multiplicitate
fallacie sed vna tantum. Tertio ad idem sicut est de multi-
plicitate potentiali in dictione ita est de multi-
plicitate potentiali in oratione. Sed sic est quod ratione
multiplex potentiale in dictione non ponimus nisi
vna fallaciam in dictione scilicet fallaciam accentus
ergo et ratione multiplex potentiale in oratione non debemus
ponere nisi vnicam fallaciam tantum ergo fallacia compositionis
et diuisionis ratione multiplex potentiale in oratione ...
et diuisionis ... sunt vna fallacia ... non saltem distincte
... fallacie. Quarto fallacia compositionis et diuisionis operantur
multiplex ergo non sunt idem multiplex ergo non sunt
distincte quia ... ex eo quod fallacie
distincte operantur multiplicitas distincta ...
... operantur multiplex potentiale ...
... fallacie distincte sunt et ...
... sed est ...

ex eo quod fallaciarum distinctarum debent assignari causae
esse distincte. Ambo patet ex eo quod causa apparentie
utriusque est vnitas orationis composite et diuise
ratione materie. Secundo ad idem in eodem paralogismo ex
eodem actu proueniunt compositio et diuisio ergo fallacia
compositionis et diuisionis non videntur esse distin-
cte quia ... ambo in paralogismo quicumque viuit
semper est ... viuit ergo semper est ... vnum istarum quod
quod viuit semper sic hoc semper componitur cum hoc quod
viuit et compositio et diuisio quia componendo hoc
semper cum hoc viuit et diuidendo hoc semper ab eo similiter
si hoc semper componitur cum hoc est compositio si hoc semper
cum hoc est diuisio est si hoc semper alio viuit
diuiditur. Oppositum est Aristoteles qui ponit
fallaciam compositionis esse distinctam a fallacia di-
uisionis. In ista questione primo videndum est qua-
le multiplex operatur compositio sive diuisio. Secundo
videndum est de causa apparentie et defectus fallacie
compositionis et similiter diuisionis et quod sit fallacia compo-
sitionis et similiter diuisionis. Tertio videndum
est ad quesitum. Quarto de modis ... Primo
fallaciarum. Circa primum sciendum est quod compositio
vnionis idem est quod affirmatio partis de subiecto
et diuisio negatio partis de subiecto et diuisio etc.
non accipiuntur in proposito. Compositio et diuisio ... quia
compositio est vnius dictionis cum dictione secundum
situm magis debitum et diuisio secundum situm magis
debitum et ita accipiuntur in proposito. Secundo notandum
quod ... possumus distinguere multiplex scilicet actua-
le potentiale et fantasticum. Multiplex
actuale dicitur eadem dictio vel oratio secundum materiam
et secundum formam sub diuersa secundum materiam idem est
secundum litteras et sillabas secundum terminos vel secundum formam
id est secundum modum accentuandi vel proferendi. Multiplex
autem potentiale est dictio eadem vel oratio
secundum materiam sed non secundum formam sub diuersa.
Multiplex autem fantasticum est dictio
nes vel orationes vel plures propter ... similiter
dicuntur ... eiusdem modi significandi sicut non sunt.
Tertio sciendum quod fallacie compositionis et diuisionis
operantur multiplex potentiale quia ille dictiones ...
... similitudinem ...
... sicut ...
... et ...
sed ...

eundem modum comprehendi et situm et ordinem
terminorum et ita debet intelligi dictum Aristotelis cum
dicit eandem orationem esse compositam et divisam
secundum materiam sed diversa secundum formam. Sic ergo patet
qualiter causa multiplex actualis fallacia com-
positionis et similiter divisionis quia causa mul-
tiplex potentialis. [C]onsequenter adhuc sit prima
quarto quod unitas orationis composite et divise secundum
materiam non est causa apparentie sufficiens nec
specialis fallacie compositionis nec similiter divisi-
onis. Probatur quia per eandem apparentiam aliarum
fallaciarum ista fallacia deberet distingui ab aliis
fallaciis sed per unitatem secundum materiam orationis compo-
site et divise fallacie compositionis non distinguntur a fallacia
dictionis. ergo etc. [illegible] et non sed hoc patet exemplo quod hec
et competit fallacie divisionis. [T]ertio sic quod
nec causa defectus fallacie compositionis est diversitas
secundum formam orationis composite et divise patet
quia et hec convenit fallacie divisionis. [T]ertio
quod causa apparentie sufficiens et specialis fallacie
compositionis non est unitas fallacie dictionis sine
orationis divise ut causa apparentie fallacie divisionis
est unitas orationis composite. Probatur quia causa apparentie
fallacie compositionis et similiter divisionis debet se tenere
ex parte vocis et non ex parte rei propter fallaciam
compositionis et similiter fallaciam divisionis et fallaciam
in dictione. unitas autem non tenet se ex parte
vocis sed ex parte rei exemplo quod albus quod non est
vel non est oratio una vel fallacia dictionis. [Q]uarto quod causa
apparentie fallacie compositionis est unitas secundum materiam
orationis composite et divise et apparens unitas
orationis divise et causa apparentie fallacie divisionis
est unitas secundum materiam orationis composite
et divise et apparens unitas orationis com-
posite. Probatur quia non sufficit per causam apparentie
unitas secundum materiam quia sic non distin-
guerentur tales apparentie compositionis et tales apparentie
divisionis nec etiam sufficit per causam apparentie
compositionis apparens unitas orationis divise
nec sufficit per causam apparentie divisionis apparens
unitas orationis composite sicut dictum est quia
tunc [illegible] fallacie non erunt fallacie in dictione
[illegible] causa apparentie [illegible] fallaciarum
[illegible] [T]ertio ergo causa defectus fallacie

compositionis est diversitas secundum formam orationis
composite et divise et falsitas orationis composite
et causa defectus fallacie divisionis est diversitas
secundum formam orationis composite et divise et falsitas
orationis divise. patet hoc quia iste materie de-
serviunt deceptioni contra paralogismos istarum
fallaciarum. [E]x hiis patet quid sit fallacia compositionis
et fallacia compositionis est deceptio qua oratio compo-
sita falso creditur esse vera propter eius unitatem po-
tentialem ad orationem divisam apparentem veram.
fallacia vero divisionis est deceptio qua oratio
divisa falso creditur esse vera propter unitatem eius
potentialem ad orationem compositam apparentem
veram. [C]onsequenter ad tertium pono unicam questionem
scilicet quod fallacia compositionis et divisionis sunt fallacie
distincte. Probatur quia ille fallacie distinguuntur quarum
cause apparentie et defectus distinguuntur sed sic
est de causis apparentie et defectus illarum fallaciarum
sicut iam dicebatur in tertio articulo. [S]ed circa quartum ad
eum sciendum est quod tres sunt modi fallacie compositionis
et similiter divisionis. primus est exemplo quod aliqua oratio
in qua dictione modi potest capi in sensu com-
posito vel diviso. exemplum gratia sicut hec oratio seden-
tem posse est ambulare unde licet in diviso
sit divisa tamen ab ignorantibus creditur esse
eadem sicut cum composita licet non sit ita ut
cum ista sedentem ambulare est possibile penes
[illegible] modum ista sunt proposita [illegible]
[illegible] posse est ambulare ergo sedentem posse
est ambulare [illegible] posse et non esse ergo [illegible]
non est esse posse necessarium est futurum esse futurum
ergo futurum est esse futurum aliquod contingens esse verum
est necessarium ergo aliquod contingens necessario esse
verum [illegible] omnibus iste que non habent exemplo quod
[illegible] sunt composita et quamvis [illegible]
in sensu composito et sensu diviso sunt
sibi invicem [illegible] propter quod ab uno ad
alium seu appositione [illegible] istorum
sive ad aliam [illegible] non vi [illegible]
[illegible] ita ut omnes homines esse [illegible]
ergo omnes homines necesse est esse [illegible] prima
[illegible] est composita et secunda divisa [illegible]

none vz ic distinus omnez hominez esse
al' e nunc sor e ho ergo sor al' e nunc
dico q' no seqr q' sicut aliqs e et totum
omnez ho ee al' mo ho tam no est ptin
bn' sz tn oportet si predicta dist' sit ee i
pma sia sed credit similr ut ia qua vz
a m pole e ee ingm ergo a m ee ingz
e possile ut ia vz predestinatus pt dapnari
ut ista psttu pole e saluari ergo pole e
psttu saluari Istarum cum tn quarum
tedinua sunt diuisa z qua qposita modo
qpone desensu diuiso adipos desensu
qposito no vz qua Et 9 modus qpositionis
z z diuisionis accidit exeo q' aliqua oro
r'o alicuius qiunctionis alij sunt i ssu
ypoto alij no i ssu kato Cum accipitur
i sensu hz ypoto dz diuisa Cu no accir
i sensu kato dz qposita vigra sed cata
duo z z a st quez vn hz in bitate sit kata
de sco copto tn aliqui aliqui ignorates
acedit ca fre m ia ypota duo st z
z z st quez Ipenes ium modum soluitur
ista sopita a z b st hoies z tn ut a est
homo ut b e ho pz qz posito q' sint duo
hoies s sor z plo z capita istorum vocet
a z corpa vocatur b tuc arr sit isti st ho
demonstrat forte z plone vz isti sunt a z b
ergo a z b sunt hoies vz q' quo sit ho
pz qz duo capita fort z ploes no sut
homines similr ut b e homo qz corpa
duorum hominum sine capitibus no sunt homo
Iterum soluitur si pma pb vsuq tonc a z
b sunt hoies z tn neutrum cors e homo
capr i ssu qposito vz ia a z b sunt hoies
predicta sequo e va si no insensu diuiso
tuc pa pb predicte qpotis e fa i casu posito
Aliud sopma a z b sunt equalia z tn aud
equale b pz nam sit vnum corp pedale
vna medietas sit c z alia sit d
... cuius tre sunt a z una cius tria st
... coponicione ia st equalia de
... z b z ia cesse st a z b ergo a z
... equale b pz q

a e duplu ad b tunc q' si predicte copune
pma pb ca' insensu qposito seu i ssu
kato copunaq uuq ipa e pb e va si
no capitur insensu diuiso seu i sensu
ypoto predicta copa e fa similr pcs
ium modum soluitur ho sepe sor z plo in
cipiunt scribe qn sor no capit scribe na
ponatur q' sor an qz sepsit z q' mo n
scribit z z post qz scribat z q' plo mo po
incipiat scribe tuc hec e va sor z
plo incipiunt scribe qz sor z plo inic scribe
z sor z plo an ho no scripserat z q' sor n
incipiat scribe pz exeo q' scribit z an
qz scripsit z post qz i scribet Itim soluitur
fiar si pa pb predicte cone ca' i sensu
qposito predca sequo e va si no i sensu di
uiso predca sequo e fa consir penes illum
modum soluitur ic palogismus qui fortius
cat in lra omne q' e alti tunde z amplius
e tunde sibi z omne q' e alti tunde z amplius
e sibi amplius ergo q' e alti amplius e sibi
tunde solius cat sicut palogismus lra secundum
terius modum hares similr committitur exeo
q' in aliqua ppoe aliqua dicto codiuisa
qiunctoe z qstitutione cum diuisis dictionibus
eiusde ppoonis diuisos cat sensus sit pz de
ia ppone quidq vivit semp est vn
hic pt qstrui cum hic vivit uel cum hic est
hic ssf pt qstruitur cum hic vivit apaq qua cum
hic qstruitur Tuc ppoo e sensus sorus z e ppo
va z z oo e sensus diuisus z e ppo fa
vn qn aliqua dicto ponitur i aliqua ore
quo pt qstrui cum diuisis dictionibus
istius orois tuc qn refertur ad illa
istius orois dictionem cum qua apta qstituitur cat
orois dictionem cum qua apta qstituitur cat
sensum qpositum Cum no refertur ad alia
cum qua ung apte qstituitur cat sensum di
uisum Similiter no e de ista q' sor sit
no dedicit sit pos cum z modum
ia ppo quadrgta ...
... archilles z ...
te ...

dictum est circa licet. Similiter penes
istum modum distinguitur ista sor videlicet vi
dit plonem percussum, unum si vidente
stratur cum ly videt, propositio est falsa quia sor
vidit oculo et non baculo plonem percussum.
Si autem ly baculo construitur cum ly percussum
propositio est vera, ex eo quod sor vidit plonem
percussum non oculo sed baculo, et etiam hec sor
intuitus est palog quamvis sor vidit plo
nem percussum ille plo percutiebatur sed oculo
sor vidit qualiter fuit dictum plonem
percussum ergo oculo plo percutiebat et consequenter
sit dictum patet evidenter. Similiter penes
illum modum distinguitur ista propositio impossibile
est ad quam asinum te genuisse. Unum ly
aliud potest construi cum hoc verbo est et propositio
est vera et sensus aliud est impossibile quam a
sinum te genuisse et hoc est verum, nam hominem
esse lapidem est impossibile. Ly hominem esse
lapidem est aliud quam asinum te geni
sse vel aliud quam asinum te genuisse
est impossibile. Alio ly ad potest construi cum
ly quam et tunc est sensus hec est impossibilis ad
quam asinus te genuit et hoc est falsum. Similiter
penes illum modum distinguitur ista propositio nun
quam contingit aliquem qui sit mortuus vivere.
Hic verbum sit potest construi cum ly construm
mortuum vel apte cum et tunc propositio est falsa vel ap
te propositio est vera, nam sensus eius est quod
nunquam contingit aliquem qui fuit aliquando
te qui deinceps sit qui est quidam mortuus. Similiter
penes illum modum distinguitur ista propositio
mulier tua pepit decies decem filios. Sup
posito tamen quod mulier tua decies pepit unum
filium pepit et qualibet vice de illis decem
pepit unum filium tunc propositio potest distingui
ex eo quod ly decies potest construi cum illo verbo
pepit et tunc propositio est vera, tamen per dicto supposito
ratione cum ly decem et tunc propositio est falsa, nam
tunc sensus est quod mulier tua pepit decies decem
filios et tamen decies decem sed sunt centum sensus
quod mulier tua pepit centum filios modo
[illegible] ad primam dicitur quod
sunt ſilic inditione [illegible] dicebatur
ſilic inditione sunt tot modis quot eisdem
nominibus vel orationibus plura significantur quia
et ultimus quem dicebatur sed fallacia compositionis
et divisionis procedunt ex eo quod eadem
idem significatur oratio composita et divisa
quia et quem dicebatur. Patet etiam quod oratio composita
et divisa non sunt eadem sed diverse dico
quia quod licet oratio composita et divisa sunt
diverse secundum formam tamen sunt eadem secundum ma
teriam et talis ydempnitas cum multiplicitate sermonis sufficit
ad causandum fallaciam in dictione. Ad tertiam sic
est de multiplicitate actuali in oratione, dico quod ne
go consequentiam et causa est quia talis multiplex actualis
in oratione est unica causa apparentie. Circa autem
potentiale in oratione est duplex causa apparentie
sicut visum est in expositione, ergo talis multiplex
actuale in oratione fit unica fallacia. Circa at
multiplex potentiale in oratione fit duplex fallacia
scilicet una compositionis et alia divisionis. Ad quartam consequenter
ad quartam dico non esse similiter de multiplicitate po
tentiali in dictione et de multiplicitate potentiali
in oratione, nam et talis multiplex potentiale
in dictione non est nisi unica causa apparentie.
Circa multiplex autem potentiale in oratione duplex
ergo etc. Ad quintam tamen compositio quam divisio
operatur idem multiplex dico quod per hoc differunt
fallacia compositionis et fallacia divisionis non esse
distinctas secundum species earum generales sed
per hoc non probatur quin sunt distincte secundum species
earum speciales. Ad quintam que tangit tam
apparentie patet ex expositione. Ad sextam dico quod non
quamvis conjunctio dictionis cum dictione facit
compositum sensum, ut quamvis divisio dictionis
a dictione facit sensum divisum, sed solum
conjunctio dictionis cum dictione cum qua magis
apte construitur facit sensum compositum et divi
sio dictionis a dictione et conjunctio eiusdem cum
dictione cum qua magis apte construitur fa[cit]
sensum divisum. Unde gratia exempli in illa oratione q[ue]
venit semper est prius quia hoc adverbium ma[gis]
apte construitur cum hoc verbo est quam cum [hoc]
verbo venit. Tunc si hoc adverbium semp[er]
construitur et coordinatur cum hoc verbo venit [non]
[s]ed hoc est sensus [compositus] [illegible] si dividatur

absque voce dividitur et construitur cum hec vox est non
... hec est sensus divisus unde cum construitur
cum hec vox dividitur et dividitur absque voce est
solum dicitur sensus divisus ex eo quod sit
divisio dictionis ad dictionem cum qua magis
apte construitur Similiter cum hec adverbium ...
dividitur absque voce dividitur et construitur cum hec
vox est | est solum sensus compositus ... hec
quod dictio construitur cum dictione cum qua magis
apte debet construi Sequitur alia questio et cetera

Questio Duodecima

Utrum figura accentus sit figura in dictione et arguitur
quod non quia si sit tunc accentus careret figura sed
hoc non quia quod non pertinet ad logicum non caret
figuram accentus non pertinet ad logicum ergo maior
est nota ex eo quod omne carens figura est de
consideratione logici ... probatur quia accentus probatur ad grammaticam
ergo non ad logicum quia ... ante ... ipsum similiter
accentus pertinet figura probatur ad grammaticam 2o maior est
accidentia sillabe scilicet tempus spiritus et cetera est
aspiratio unius littere et accentus modo ...
accidentia sillabe non habemus figuram penes
primam 3a accidentia ergo dicitur quod ut demus
quod figuram penes 2m scilicet accentum 3o non
habemus aliquam figuram penes aliquem accentus
... ergo dicitur quod ut dicamus habere aliquam figuram
penes accentus sillabe tunc ergo accentus sit accentus
sillabe ... quod non dicamus habere figuram accentus
... sed sic ... oratio composita ad orationem divisam
ita se dicitur habere figura prolata acute ad figuram
prolatam graviter sed modo penes orationem compositam
et penes orationem divisam habemus duas figuras
ergo est dicitur quod penes figuram prolatam acute et per consequens
figuram prolatam graviter dicamus habere duas figuras
... videtur ergo quod dicant esse plures figure accentus
... sed est de multiplicitate potentiali in oratione
ita dicitur esse de multiplicitate potentiali in dictione sed
sic est quod habemus duas figuras que operantur multiplicitatem
potentialem in oratione ergo est dicitur quod dicamus
... duas figuras operantes multiplicitatem potentialem in
dictione non ergo solum est una figura secundum accentum
... multiplicitate potentiali in dictione sed plures
... In oppositum est ... qui enumerat
... accentum inter figuras in dictione In ...
... accentus hic accentus
[illegible] figura accentus et que

de appositione et que causa de falsis paralogismorum
figure accentus 2o videndum est ad quesitum
3o videndum est de modis huius figure
Circa primum sciendum quod doctores solent ponere
accidentia sillabe secundum nomina litterarum tempus aspirationem
accentus 2o notandum quod hic non capitur
accentus ut distinguitur contra aspiratione
et tempus sed ut est quidam que ad ista Circa
2m sciendum quod fallacia accentus est deceptio
qua dictio eadem secundum materiam diversis accentibus
prolata creditur esse eadem secundum formam et eadem
... significare Unde deceptio ex hoc provenit
... fallacia accentus Causa apparentie huius
figure est unitas potentialis dictionis in ...
... secundum materiam Causa non existentie est diversitas
accentuum et formarum Circa 3m sit prima
ergo figura accentus est distincta figura in
dictione probatur quia capitur apparentiam ex parte dictionis
2a ergo figura accentus est distincta ab aliis
figuris probatur hoc ex eo quod causa apparentie et causa de
falsis paralogismorum huius figure distinguitur a causis
apparentie et causis de falsis paralogismorum aliarum
figurarum Circa 3m sciendum quod tres sunt
modi principales huius figure primus attenditur
penes accentum acutum vel gravem et subdividitur
in duos quorum primus committitur ex
eo quod prima sillaba alicuius dictionis corri-
pitur vel producitur et committitur ex eo quod alia
sillaba alicuius dictionis corripitur vel producitur
Exemplum primi omnis populus est arbor omnis
genus est populus ergo omne genus est arbor
Unde si hic populus est prima longa tunc in ...
qua in ... tunc maior est vera et minor falsa et distinctio
est bonus ... populus prima longa
est in arbore sed prima brevis in genus Si at
... prima brevis tam in ... qua
in ... item distinctus est bonus Sed tunc maior
est falsa et minor vera Si non ... ut prima
longa in ... et prima brevis in ... utraque
premissarum est vera sed tunc discursus non valet
ex eo quod medium non ... uniformiter in
ambabus premissis ... sunt ...
... quod dicto sed vel ...
prima sillaba corripitur [illegible]
[illegible]

sedi modi quoscumque iniustum est pendere iniustum est penam pati sed dicendo iniustos iniustum est pendere ergo dicendo iniustos iniustum est penam pati. ¶ 2us modus penes quem fallacia compositionis committitur est quod aliqua dictio componitur cum appositione vel sine appositione iuxta istum modum peccat talis paralogismus quicumque clamat clamore capit vinum amat ergo vinum capit. ¶ 3us modus penes quem fallacia compositionis committitur est quod plures dictiones ponuntur per se tamquam una dictio vel tamquam plures iuxta illum modum peccat iste paralogismus quicumque habet dilectionem sinceram habet amorem dei sed vestrum unusquisque habet dilectionem sinceram ergo vestrum unusquisque habet amorem dei. Unde ly super na potest esse una dictio et discursus est bonus sed vox est falsa vel potest esse due dictiones et sic accipitur in antecedente ut una dictio et in consequente ut due dictiones utraque premissarum est vera sed tunc discursus non valet. Unde tunc accipitur ut due dictiones utraque premissarum est vera sed tunc discursus non valet. Unde tunc accipitur ut due dictiones vox est vera nam tunc peccat quod unusquisque habet dilectionem sinceram una persona non pro ... iuxta ... peccat talis paralogismus quicquid deus creavit in te creavit in voluntate sed deus nimium creavit in vite ergo vinum creavit in voluntate. Unde ly in vite potest esse ablativi ... et vox est falsa vel potest esse compositio ... ablativo ... ¶ penes 2um modum peccat talis paralogismus tu es qui es sed quies est requies ergo tu es requies. Respondendum quod isti paralogismi ... magis decipiunt nos in voce quam dictiones ... sine punctuatione ... quia decipiat ... si debita et bona orthographia observetur. ¶ Ad rationes ad primam dico quod unus accentus est de consideratione logici secundum unam aliam ... de consideratione grammatici ... accentus est de consideratione grammatici ... diversitas accentuum ... diversitate significati sed accentus est de consideratione logici ... alium et alium

accentum ... alia vel reddit alium sensum. ¶ Ad 2am dico quod sedes domini est in ... contrapositione ... respectu reducuntur ad accentum sed quod penes nimium ... non ... aliquam fallaciam ... quia statim ... et palato ... licet diversitas significationis ... sit causa quod non idem ... et ... non idem ... ¶ ... penes nimium ... non ... fallaciam aliquam ... non ... ¶ Ad 3am non ... fallaciam penes aliquos accentus litterarum ... non est simile de littera et de sillaba ... quod ita litteram non potest esse ... diversitas 2um materiam et diversitas 2um formam ... requireret ... ita accentus sive ... fallacias. ¶ Ad ... dico quod non est simile ... quia ita oratio composita et divisa potest esse due ... accentuum ... dictione de acuto et gravi prolata non est una vel alia ... quod non ... accentum diversum ... plures fallacias ... distinguuntur plures fallacie ita oratio composita et divisa sed ... non ... distinguere plures ita accentus non ... plures ... oratio composita et divisa ... quia sophistica ... sicut ita oratio composita et divisa quia ita accentum grave et acutum ... dicta ...

Questio tredecima

... fallacia figure dictionis sit fallacia in dictione ... quod non quia omnis fallacia in dictione ... multiplex sed fallacia figure dictionis non ... multiplex ergo fallacia figure dictionis non est fallacia in dictione ... nota ... quia ... fallacia figure dictionis ... multiplex fantasticum sed tale in veritate non est multiplex ... ¶ ... multiplex actuale ... duas fallacias ... et amphibolia et similiter ita multiplex potentiale ... plures fallacias ... compositionis et divisionis et accentus ergo ... ita multiplex fantasticum ... plures fallacias in dictione ... fallaciam sic dicendo ... ¶ ... si aliqua esset fallacia que ... figure

dicciones vel quod esset etiam aliqua fallacia secundum tantam figuram dictionis quia est cum quia res
eo quod ita hic decipimur propter similitudinem dictionum
ad invicem sed propter similitudinem dictionum ad
hunc inspicientes credunt ista dictiones esse vanam
aliquibus semper fuit propter similitudinem quam habent
cum ista semper aliquis homo fuit sed propter
similitudinem terminacionum istarum duarum dictionum
una propter credunt istarum dictionum esse generis
femini sicut istarum dictionum una. ¶ Non oportet
est aliquis qui enumerat fallacias dictione
per fallaciam sicut dominus vna de illis ¶ Ima-
ginem primo videndum est quod sit fallacia figure
dictionis et quod sit tamen apparentie et defectus eius
secundo videndum est ad quesitum ¶ Tertio videndum
est quemodis huius fallacie. Quantum ad primum
sciendum est quod aliquando decipimur credentes propter
similitudinem dictionum quantum ad earum terminaciones ipsas
habere eosdem modos significandi et consignificandi sed in
ex eo quod iste dictiones una secunda consi-
derantur alii credunt quod sicut una est
generis femini quod ita secunda et ita decipimur
secundo sciendum quod sicut et alii decipimur propter similitudinem
processum vel dictionum vel quarum vnum alii propter
aliqualem similitudinem dictionum credunt quod sicut
vna est vera quod et reliqua similiter ut quia
iste aliquando videtur esse sic semper aliquis
homo fuit ergo homo fuit propter credunt quod sicut prima
est vera quod sit secunda et sic arguitur ex hoc quod credunt
istarum dictionum homo habere eandem suppositionem in utraque
istarum propositionum quod tamen est falsum quia in ista semper
aliquis homo fuit li homo supponit quia est terminus
et at aliquis homo fuit propter li homo supponit determinate
sed et alii propter aliqualem similitudinem processum
credunt quod sicut vnum est verum quod ita
reliquum verum quia non est verum quod quicquid heri vidi-
sti hodie vides forte heri vidisti Sortem
hodie vides credunt quod et ita sit verum
quod quicquid heri vidisti hodie vides Quantum heri
vidisti quantum hodie vides modo primus
istorum processum est verus secundus autem non
verum et secundo primusque processus esse verum que existente
[illegible] quod quicquid heri vidisses heri fui-
[illegible] omnia que heri vidisses hodie
hodie vides [illegible] additio quod modo sit magna
[illegible] processu fuit [illegible] autem fa[illegible]

notandum sciendum quod fallacia figure dictionis est deceptio
que dictionis consistit propter earum similitudinem
credunt esse simile signum vel consignifica-
tionem vel aliarum proprietatum que solent attribui
dictionibus cuiusmodi sunt ditas fallitas
officialis quia rectus et activus hic dicitur que
extendit se ad dictionem implexam et orationem
Quantum ad secundum sit tamen apparentie huius fallacie
similitudo dictionum et propter accionem propter terminationes
significatorum causa non defectus est
diversitas significationis vel consignificationis vel aliarum proprietatum
que solent attribui dictionibus. Quantum ad
tertium principale sit secunda quod est dare fallaciam secundum
similitudinem dictionum ad invicem ¶ Et prima
quod est dare fallaciam secundum similitudinem dictionum
implexarum ad invicem ¶ Secunda quod est dare
fallaciam secundum similitudinem processum et quarum
ad invicem probantur omnes simul quod secundum huius
modi sepe contingit decepciones sicut declaratum
est et exemplificatum in notabilibus primi
articuli. Quantum ad tertium sciendum quod possunt
distingui tres modi principales huius fallacie
quorum primus provenit ex similitudine dictionum
implexarum ad invicem ¶ Secundus provenit ex simili-
tudine dictionum ad invicem ¶ Tertius non ex similitudine
processum et orationum ad invicem Exemplum primi de
una et secunda Exemplum secundi de istis duabus
orationibus semper aliquis homo fuit aliquis
homo fuit semper ¶ Tertius modus potest subdi-
vidi vnus quando contingit decepcio ex apparenti
similitudine plurimum quam ad plura antecedentia
vt si arguitur sic si sedet potest stare
ad potest et stare sicut sic sedet potest necessaria ad potest
et necessaria sic potest necessaria quantum sic potest
non potest necessaria iste modus arguendi deficit
penes tertium modum sic dictionis. Secundo quando
contingit decepcio ex similitudine processum
ad invicem quo ad debita signata et debitum
modum sillogizandi vt sicut si arguitur sic
quod quicquid heri Sortes fuit id idem modo est si Sortes
heri fuit homo igitur Sortes modo est homo demum
si arguatur quod quicquid Sortes heri fuit modo [illegible]
heri fuit [illegible] modo est [illegible]
videntur esse [illegible] primus [illegible]
credit [illegible] est verus [illegible]

eo q sub primo distributo p distributum
termino de pnto sive sb simt tiq de pro
qualit et mutat q inequale et distinctio
no vz ppt q cu talis mutatio pole
e pmissas ee vas que exnte fa igr
e q alqui dicit vnu modu fallacie figure
dictionis ee cu vnu pntum mutat in aliud
Quartum ad primum sunt talia sophismata quicunque sunt
aza sunt plura sed mulier e aza ergo mulier
e plura quecunque sunt aza sunt collorata
sed ppp e aza ergo ppp e collorata et talia se
quentia reducuntur ad sylogisticum et qua
solvantur pz ex dictis penes 2m modu
sunt talia sophismata semper aliquis ho
fuit et aliquis homo fuit semper omni
pte quinque data e aqua vel cor igr
aqua omni pte quinque e vel cor similiter
bis quindi panem igr panem bis quindi
similiter pmitto tibi bove et bove pmi
tto tibi impiti credunt istas quaras
antia et qua enale in sigrs vtut
tudine qua heent adinvice et io q
antia sunt sunt va credunt et qua
eva sed decipiunt ppt hoc q pdicam
cecia et qua differunt in suo ppt aliam
sitionem terminorum in antecedente et in que sequente vn
tia semper aliquis homo fuit vel homo
ppt qc tm si in as homo fuit sep
vel homo supponit determinate et similiter di
cat de alijs Circa 3m modu sunt talia
sophismata pro qualitate q mutat in quantum q prius hei
vidi hoc video tribitum hei vidi ergo
tribitum hoc video quod pt ee fa pmissis
existentibus vis sed posset declarari in cam
eodem e subtilitr mixti et quiitt
hic 3us modus fallacie sic dictionis
ut mutat vnu pntum in aliud vz pntum
sbe in pntum quantum q mittebat sicut pa
exponebatur Aliud sophisma ingo mutat
q inequale q q hei vidi hoc video a3m
q vidi sed a3m hoc video pmisse put
ee ve que exnte fa Aliud sophisma
quo mutat q in ad q q sor hei fuit
hodie e sor pmisse put esse ve que

exnte fa ponito q sor hei genuisset filium et
hodie ut gnet filium ut filiam Aliud sopha
inquo mutat q hic e pntum sbe in pntum
actionis sor generabit plonem sed plo est
recens igr sor generavit recentem distinctio
non vz quia committit 3us modus in fallacie
ad sophisma inquo mutat pntum sbe in
pntum passionis sor generavit plonem vz
plo e molens igr sor generavit molestem
itm solvitur q committit 3us mo9 fallacie
sic dictionis ppt q distinctio non vz ad
sopa quo mutatur q in quem q q deq hei
sciuit mit sicit sed deq hei sciuit forte
nasciturum ergo deq ad huc scit forte na
sciturum ponito q sor hei fuisset nasciturus
et hodie sit natus quo vir ee fa licet
pmisse sunt ve ppt mutatoem hinc pntum
in ad distinctio non vz ut sit ppt q ab am
bulat hoc talat sed pdic aliquis
ambulat ergo dic ab talat distinctio non
vz ppt mutatoem q inquid Aliud sopa
inquo mutatur q in ubi q q aliquis bi
bit incorpat sibi sed in tabula ab bibit
igr tabula ab incorpat sibi distinctio non
vz ppt mutatoem q in ubi Aliud sopa
quo mutatur q in situ helena pepit plo
plo e armata ergo helena pepit armatum
distinctio non vz ppt mutatoem q in situ Ad
sophisma quo mutatur quid in situ helena
pepit plonem plo e stans igr helena
pepit stantem distinctio non vz ppt mutatoem
pnti sbe magis aliorum pntorum ita
ut vz ppt mutatoem vnius alterius pnti in
aliud ut si mutatur quid in quale vel
quem nequm vel maliqm hinc adi bigra ut
si sic arguitur quotiens fuisti parisius fuisti
hoc sed ter fuisti parisius igr ter fuisti hoc
e fa q bis ter et dicit interruptionem
temporis et io in ter fuisti hoc pt q vna
vice fuisti hoc et alia non et item fuisti
hoc et ppecua non ergo sine interruptione
a pmo natum quinque fuisti hoc sed
e fa ter fuisti homo pmisse tamen
predicti distinctio fuit de quo omni dico

q predicta discursus non est pro unitate quam
inquantum est si dicetur in arte quotiescumque fuisti
piscis totiens fuisti homo ita quod adderet et
est totiens tunc debet dici quod antecedens est falsa quia
licet quotiescumque fui piscis fui homo non
tamen totiens fui homo quotiens fui piscis
Dicit ergo modo dictum est de fallaciis indictionis
que sunt sex in numero quarum sufficientia potest sic
accipi nam omnis fallacia indictionis operatur
aliquam multiplicitatem vel ergo actuale vel potentiale
vel fantasticum si actuale vel in dictione
incomplexa vel in oratione si in dictione sit
est equivocatio si in oratione sit est amphibolia
si autem operatur multiplicitatem potentiale vel in dictione
vel in oratione si in dictione sit est accentus si
in oratione sit est compositio et divisio et si propter
unitatem ~~divisionis~~ orationis divise
reddatur esse vera oratio composita est compositio si
non propter unitatem orationis composite reddatur oratio
divisa esse vera est divisio et fallacia de
lationis dum est pro [illegible] si autem operatur multiplicitatem fanta
sticam sit est fallacia figure dictionis Ad rationes
ad primam quando quod fallacia figure dictionis operatur
multiplicitatem fantasticam et cum dicitur tale non est multiplicitatem
unum est tale quale apparet sed actuale et ergo
dicitur multiplicitas fantastica ut ostensum est quod omnis fallacia
indictionis oportet habere multiplicitatem sed sufficit
quod operetur multiplicitatem fantasticam et apparens
Ad aliam etiam multiplicitatem actuale et vel necessariam
et non negationis que est propter duplicem deffinitionem
duplicia dicta appareat ita multiplicitas fanta
stica Ad 3am dico quod cum quidem fallacia dicitur dictionis
et non orationis propter hoc quod orationes similitudine
qua sunt ista sunt voces dictionum incomplexa
in terminis positarum sumuntur similitudinem adiuvicem et propter hoc

Questio quartadecima

Unde decimus sive fallaciam accentus et arguitur
primo quod non non sit fallacia sibi ergo non sit
sive fallaciam accentus antecedens notum est probatur
[illegible] si enim apparentie fuit in vera
[illegible] 2o non dicitur quod hec fallacia n
[illegible] denominatur ab accentu vel ad ista fallaciam
[illegible] dicitur accentus et est subita modo
[illegible] est nobilior et principalior

qua accentus et tamen denominato dicitur sed a digniori
nobiliori debetur quod hec fallacia non dicitur denominari
fallacia accentus sed magis fallacia vel sub
ita 3o videtur si sit fallacia accentus
ista contingeret ex variatione medii sed
hoc non est vera si ex variatione medii
contingeret fallacia sequitur quod in sillogismo
esset fallacia et consequens est falsum omnis hoc est contra ergo
omnis hoc est falsum et per consequens modus prefigure
non tenet gratia forme 4o quia in ipso
sillogismo aliquod est medium variatio modo sequitur in arte
et dicitur in arte in propositione consequens dicitur in morte
in arte non in propositione que tamen ex non est
fallacia indictionis vel extra dictionem nullius istorum
[illegible] non indictionis non indictionis proprium per partes
qui ostendit fallaciam [illegible] ~~vel fallacias~~
extra dictionem nec est fallacia extra dictionem extra
quod concedit in fallacia indictionis seu in
fallacia figure dictionis In oppositum est palam quod
fallacia figure dictionis et idem de fallacia accentus
de fallacia figure dictionis
Dicendum est quod cum sit fallacia
fallaciam accentus primo de ea non debet dici
sicut extra quod de ente per actus non dicitur esse
sicut modo fallacia accentus videtur esse eius pa
tiendum et 2o Unde enim est arguitur qui
ponit fallaciam accentus et quod sit ea multiplicitas
te fallacias extra dictionem Unde hoc primo videndum
est quid sit fallacia accentus et quod sit ea apparentie
et quod ea est causa per modum fallacie accentus et 2o
videndum est de requisito et 3o videndum est quod
denominatur fallacie accentus cum ad primum
videndum est quod licet accentus pluribus modis
accipiatur tamen in proposito accipitur pro aliquo
pronunciationis et vel est subita et suavis pronuntiationis et hoc
est cum modum loquendi antiquorum philosophorum
qui reperiunt tales voces et naturale et variam
accentus per dictam vel dicitur sicut accentus
a unum dicebat ad accidentem homini in al
[illegible] de hoc 2o unde sciendum quod sumi
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

cum isti duo termini homo et substantia coniunguntur
in illo medio quod est animal coniunguntur inter se. Si
sint negativi tunc excedo quod unum extremorum
uniatur cum medio et alterum separatur ab eo propter
separantur inter se ista consequentia sit patet in illo
sillogismo nullum animal est lapis omnis homo
est animal ergo nullus homo est lapis. Unum hoc extremum
lapis separatur ab animali et hoc extremum homo
coniungitur eidem propter quod ista duo extrema homo
et lapis separantur inter se. Tertio sciendum quod iste
due regule secundum quas termini sunt affirmativi
et sunt negativi non sunt valentes nisi hoc apposito
quod talis unio extremorum in medio vel co-
niunctio unius cum medio et separatio alterius
ab eodem sit necessaria in debita figura necessaria in
debito modo. Ratio quando sit talis coniunctio vel
separatio cum medio vel a medio non tamen in de-
bito modo vel in debita figura sillogistica impossibile
credunt extrema uniri inter se vel separari
inter se ac si fuisset facta coniunctio vel separatio
extremorum cum medio vel extremi a medio
in debito modo et in debita figura et tunc
videtur posita fallacia que vocatur fallacia
accidentis. Et nota hoc dicendum quod fallacia
accidentis est fallacia deceptio quando propter unionem
extremorum in medio credimus extrema inter se
uniri cum tamen non sit ita et hoc quo ad sillogismos
affirmativos vel excedo quod propter unionem unius
extremi cum medio et separationem alterius ab
eodem credimus in extrema separari a se cum
tamen non sit ita et hoc quantum ad sillogismos negativos.
Exemplum de sillogismis affirmativis omnis asinus
est animal omnis homo est animal sic propter unionem
ne istorum duorum terminorum asinus et homo
cum isto termino animal credimus eos coniungi inter
se ut quod omnis homo sit asinus decipimur fallacia
fallaciam accidentis. Exemplum de paralogismo negativo
omnis asinus est animal nullus homo est asinus ergo nullus
homo est animal. Ecce apparentie paralogismorum
affirmativorum huius fallacie est coniunctio extremorum
in medio et separationem et [illegible]. Causa autem
[illegible] est separatio extremorum inter
[illegible] aut apparentie paralogismorum negativorum
[illegible] unius extremi cum medio et separatio

alterius ab eodem. Causa autem defectus est coniunctio
extremorum inter se. Exemplum ad secundam partem pono ista quod
quod est de fallacia accidentis per quod secundum talem
fallaciam apti nati sumus decipi. Secunda quod
est quod fallacia accidentis est fallacia extra dictionem
propter hoc quod non essent aliqui termini ad
placitum instituti adhuc aliquis per ipsum
possit decipi hac fallacia. Tertio est fallacia extra dictionem
quia tamen per eam [illegible] ita patet libri
[illegible] fallacias in dictione et fallacias extra dictionem
ante nos est dictum. Quartum ad tertium est sciendum quod
tres possunt assignari modi huius fallacie quorum
primus committitur ex eo quod quando aliqua duo
dicuntur in vice non [illegible] propter hoc quod unum con-
subicitur inter aliquod medium et aliud predicatur
de eodem credunt dici in vice [illegible]
gratia sic arguendo animal est homo asinus
est animal ergo asinus est homo. Hic paralogismus peccat
penes primum modum huius fallacie et non secundum
quod ex premissis propter hoc quod in prima figura
arguitur ante conclusione infinita vel sequitur
et sic primum modum peccant coniugationes
inutiles prime sic ponit in primo Priorum.
Secundus modus huius fallacie committitur ex eo quod quando
aliqua duo subiciuntur premissis [illegible] unius
dicuntur invicem non [illegible] propter quod [illegible]
ficatur in hoc exemplo omnis homo est animal omnis
asinus est animal ergo omnis asinus est homo non
[illegible] quod [illegible] figura [illegible] expressa nec
et paralogismus peccantes penes primum modum sunt
in secunda figura non tamen in aliquo modo eius et penes
illum modum peccant omnes coniugationes inuti-
les in secunda figura ponit in libro Priorum. Tertius modus
huius fallacie committitur ex eo quod quando aliqua
duo verificantur de aliquo tertio divisim et
propter hoc credunt verificari de eodem coniunctim
ut gratia Sortes est albus et Sortes est monachus ergo
Sortes est albus monachus sic tamen est [illegible]
tamen est [illegible] sic tamen [illegible]
ad [illegible] ad prima non [illegible] fallaciam
[illegible] ergo ut debemus [illegible] fallaciam accidentis
negatur quia [illegible] fallacia accidentis
non [illegible] accidentis [illegible]

ſz actiu actiuus ꝑꝑto ſbe ſine deꝑnto ꝯ
ptu ſit deꝑto ſbe ſbe ſine deꝑnto actiuꝰ
ad 2ᵃᵐ na viꝫ qa fallacia deat denoiari
aſſe ſedita nego 2 cu dz i fallacia actiu
ſunt duo .ſ. vex ſubita ratois adim
ito 2 qu dr denoiatio dz ſi a pn̄or ne
go qꝛ ꝯpoito actiuus tal ꝑto mo ꝯpoc
ptu ē ꝑs ſortior go ab ipo tanqua
a formaliori ꝯmgdi fallacia ſuſci deno
iatoz ad 3ᵃᵐ qꝛ ꝯmgdi fallacia ꝯtingt
ex variatoe medij ꝯtc° ſz diſtinguē
de variatoe media viꝫ q medium pt va
riai duo°. 2ᵐ aliu 2 aliu modu ꝓdi
ꝓpoīb plis 2 tlis variato media ē
ꝯh no cat aliqua fallaciaꝫ 2 tlis variao me
dia ē byn n°. ſymo oē al ē ſba omīs
homo ē al go oīs ho ē ſba. Alio°
variat medium ſit q 2ᵐ aliam 2 om
actiu i vna pmiſſa2 2 2m alia i alia
2 no cat fallaciaꝫ actiuꝰ ſz ꝯnotatois
ſit ſicut oīs canis ē celeſte ſyduſ
ē canis go cete ſydꝰ ē. Aliter pt va
riai medium viꝫ ſit q 2ᵐ eade voꝫ
ſint adaqꝫ pmiſſa2 viſi cu i vna
ea2 ꝑ v° 2 i alia p alio 2 cat fallaciam
actiuꝰ ſit ſicut albo homine coriſcꝰ ē
alb coriſcꝰ ē homo go a coriſco coriſcꝰ
ē alb 2 an em ꝉ homine viſitat ꝑ a°
ſz coriſtuꝰ 2 bri viſitat ꝑ coriſco ad
ꝯtā nl eēt 2ꝯ dico q eſt fallacia extra
dictionē 2 qu dicebat tūc cōicādit cu fallacia
i dictōne ſit q fallacia actiuꝰ i aliqua fa
llacia indictoe ſit eadē ſz du ſit q idem
pgnū pūt pitare ꝑ ꝯnces fallaciaꝫ actiuꝰ
ſid ite palomq ie canis ē ſr 2 ie canis
ē tng go ie canis ē ſr tinꝰ ſi ante
aliqs tredit in palomo eē domu ꝯ ſc
q ie palomq ē domꝰ ſor ē vol ſor ē
al go ſor ē al vole ſic decipit fallacia ſe
ctōnis ſi aut ab tredit in palom
[illegible] ſic q tredit ia q ſunt
viſibia de aliquo dimiſim q ia ē ſunt
viſibia [illegible] qnta ſic decipit fallacia
actiu. Ad quitū dico cu dr de [illegible]

pacius no ē ſtia hoc intelligit qꝯpo
que ē ba pacius no ē ſtibilis q a
polium ꝯpoeb nūc ſunt ſtibiles 2
inidio ancē ipa nl facit ad ꝓpoitum 2°

Questio quintadecima

Utrum ſit ꝯcedenda fallacia a 2ᵐ q ad ſimp
rare pmo q no na no maior ꝯnc
dem q ſicut fallaciaꝫ a 2ᵐ q ad ſimpliciter
qua a ſimpl ad 2ᵐ quid 2 ꝑ qns nl va
eē vna fallacia ſed plures viꝫ v° a 2ᵐ
q ad ſimpl 2 a a a ſimpl ad 2ᵐ quid
2° ſid ſe ſit oīo oppoita ad diuiſa ita
vnū dcō2 ad aliud ſz ex ſitudine
dcōnis oppoite ad diuiſa 2 ego tant
due fallacie 2 nō ſolū vna go ſed q inte
3° exſitu ꝑt imo ad ſimm tom
2 ex ſitue totiꝰ imo ad ſua pte tan
duo loci dyati go ſimilit ex ſitudie
dcī ſimpl ad 2ᵐ quid videntur tan
duo loci dyati go ſi ex ſitudie dcā
ſimpl ad 2ᵐ q videntur tan duo loca
ſophiſti ſeu due fallacie ex eo q dcū 2ᵐ
q ſe ſit ſed ꝑs imo 2 dcū ſimplr ſe ſit
ſid totū imo. Ad p° dico 2ᵐ q ad dcū
ſimpl ē bona qua go a2do adito 2ᵐ
q ad dcū ſimpl no vi tan aliqua
fallacia omīs qꝛ a2do apte imo ad ſim
totū ē bona qua go a2do adito 2ᵐ q
ad dcū ſimpl ē bona qua oñs ꝑꝫ
p an̄cto2e ſimilat 2 ꝑ locum 2 p a2o eſ
i co2 copit qna qꝛ dcū 2ᵐ q ē ꝑs
imo 2 dcū ſimpl ē totū imo ꝑ ſequa
dcū 2ᵐ q ē dcō ſupta cu adito 2 ſic
idem ē ꝑs imo ſit ddo homo albꝰ 2
dcū ſimpl ē dcō ſupta ſn addito 2
ſic idē ē imo tom ſed ddo° homo
hor idē ē imo tom ſed ddo° homo
ſi go eēt bā nl eēt fallacia i di
ctoe nl ꝯdictōm 2 ꝯ iſto2 go ca
ē no ex ſufficiēti diuiſioe bo2
ꝑ dca q ſit i dcōe na [illegible]
quīꝑoſint eē fallacia ꝯdictōm [illegible]
ē 2 fallacia ꝯdictōm [illegible]
dcū [illegible] qna [illegible] ſimp [illegible]

sunt quedam regule. ¶ Secundo non sequitur fa-
llacia secundum quantum ad simpliciter vel secundum qua-
le ad simpliciter et de aliis predicamentis accidentium
ergo ut dicimus esse fallacia a secundum quid ad
simpliciter. Antecedens notum est quia quod sit quod
recipit formam ita quantitatem quantitative et quale
qualitatem modo non videtur esse ad. ideo quare
dicamus esse fallaciam a secundum quid quod recipit
formam ad simpliciter quia secundum quantum quod
recipit quantitatem vel secundum quale quod recipit
qualitatem ad simpliciter et de aliis predicamentis
accidentium. ¶ Oppositum est Aristoteles in loco primo
In ista questione primo videndum est quomodo causatur
ista fallacia a secundum quid ad simpliciter et alia non
2o videndum est quare possumus decipi in re-
dendo quod est bona quia a secundum quid ad simpliciter
vel econverso licet non sit ¶ 3o videndum est ad quesitum.
2o videndum est quod sit fallacia a secundum quid
ad simpliciter et quod sit tantum una et de speciebus
eorum palo (?) huius fallacie. Quanto distin-
guuntur modi istius fallacie. Quantum ad primum
primo sciendum est quod dictum simpliciter vel aliquid di-
ctum non addito ei quod est additum illi
vel quidquid dicatur dictum simpliciter. Dictum autem
secundum quid dicitur dictum simpliciter cum isto addito
verbi gratia homo dicitur dictum simpliciter vel quidquid
est homo albus et homo albus dicitur dictum secundum
quid vel quidquid quod est homo albus vel huiusmodi.
2o notandum quod aliquando est bona quia addito
vero quod addatur simpliciter aliquando autem non. Bonum
patet quia sequitur est homo albus ergo est homo. Bonum
vero quia non sequitur est homo mortuus ergo est homo
ut sequitur est homo albus secundum determinatum ergo est homo
albus. 3o notandum quod semper in ratione dicta
secundum quid includitur ratio dicti simpliciter sed hoc
valet (?) tripliciter quia uno modo in ratione dicti secundum
quid includitur ratio dicti simpliciter in recto cum
remanentia omnimoda eorum de ratione
verbi gratia de isto dicto secundum quid de isto dicto simpliciter
homo ideo cum homo albus sit homo
[illegible] est ad vocem quia collatum esse (?) [illegible]
[illegible] differentie includitur ad vocem quia
differentia hominis ¶ [illegible] in ratione dicti

secundum quid verum includitur ratio dicti simpliciter non tamen in
recto sed in obliquo verbi gratia sicut in isto dicto
secundum quid homo depictus verum includitur de-
finitio hominis in obliquo sed non in recto nam homo
depictus non est ad vocem sed verum est similitudo
de reputata alicuius rationalis esse difficilior
hominis in obliquo. ¶ 3o modo in ratione dicti verum quod verum
includitur ratio dicti simpliciter sed non cum omnimoda
remanentia eorum de ratione sed cum
mutatione eiusdem temporis visibilis de dicto
vero quod mutatur quia visibile de dicto simpliciter
verbi gratia sicut est de isto dicto secundum quid simpliciter homo
mortuus verum non dicimus quod homo mortuus
est ad vocem licet vero dicamus homo mortuus
fuit ad vocem esse mutationem vel prius
in vero presenti temporis similiter non dicimus quod
homo generandus sit ad vocem licet vero
dicamus quod homo generandus erit ad vocem
tunc sit prima quod quando in ratione dicti secundum quid
includitur ratio dicti simpliciter in recto et non in obliquo
cum remanentia omnimoda eorum de ratione
admittitur predictum tunc a dicto secundum quid ad
dictum simpliciter est bona quia est ponens apte
in ea ad suum totum verbi gratia sicut est homo albus
est ergo homo est. ¶ 2a quod quando in ratione dicti secundum
quid verum quod non includitur ratio dicti simpliciter
in recto cum tamen remanentia eorum de ratione
licet vero modo tunc a dicto secundum quid ad dictum
simpliciter non est bona quia patet sicut non sequitur
est homo depictus ergo homo est. ¶ 3a tamen quod si quando
in ratione dicti secundum quid non includitur ratio dicti
simpliciter verum dictum simpliciter sequitur ad dictum secundum
quid et e contra licet non sequitur est homo mortuus ergo est
homo tamen vero sequitur est homo mortuus ergo fuit
homo similiter licet non sequitur est homo
generandus ergo est homo tamen vero sequitur
est homo generandus ergo erit homo similiter
non sequitur est homo depictus ergo est homo tamen vero sequitur
homo est depictus et est similitudo reputata hominis.
Quantum ad secundum sciendum est quod dupliciter possumus
decipi in credendo quod est bona quia addito
vero quod ad dictum simpliciter licet non sit primo
quia omnium dictorum secundum quid addito dicta
simpliciter est simul [illegible] secundum [illegible] ¶ [illegible]

sed sic est homo ad hominem arguitur ut ego
ita sed est [illegible] ho ad hominem mortuum
et ergo consequentia tale simile credimus esse
bona quam ab uno dicto ratione quod ad unum
datum simpliciter qui tamen non valet quia ab dicto
dicto ratione quod ad sensum datum simpliciter est bona
quia decipimur fallacia sicut dicimus virga ut
si aliquis fatuus crederet illam quam esse
bona est homo mortuus ergo est homo
consequentia sic quod ista est bona est homo [illegible] est
homo tamen quia videtur [illegible] aliqualiter simile
hic decipitur fallacia sicut dicimus cum ea
appareat esse solido [illegible]. Ideo possumus
decipi credendo quam a ratione quod ad simpliciter
esse bona que tamen non valet consequentia sic quod non
bis apparet quod [illegible] dicti simpliciter [illegible]
dicti ratione quod credimus de nullo possent vi
sui datum ratione quod quando dicto posset visum
datum simpliciter [illegible] et formam [illegible] similiter
ex parte [illegible] decepto non pervenit
[illegible] ratione quod [illegible] consequentia quod [illegible] fallacia
[illegible] fallacia ratione quod ad simpliciter
[illegible] ponam ista que quod ponenda est
fallacia ratione quod et simpliciter [illegible] ea contingit
nos decipi sicut patet ex predictis. [illegible] ergo quare
fallacia [illegible] sed patet [illegible] dicta
non [illegible] pervenit ex parte vocis ut supra
[illegible] ex parte rerum et accepta. [illegible] ad
[illegible] dicta quod fallacia ratione quod ad simpliciter est de-
ceptio quia credimus [illegible] ratione quod [illegible]
datum simpliciter licet non sit ita. Causa apparentie
[illegible] huius fallacie est aliqualis inclusio
[illegible] dicti simpliciter in [illegible] dicti ratione quod [illegible]
[illegible] defectus est quod [illegible] dicti simpliciter non [illegible]
in [illegible] dicti ratione quod in [illegible] remanet [illegible]
[illegible] ad quintum sciendum quod
[illegible] potest distingui modi huius fallacie
[illegible] qui [illegible] ratione quod ad datum simpliciter
[illegible] virga [illegible] non est [illegible]
[illegible] homo [illegible] non est homo mortuus
[illegible] non est [illegible] modus huius fallacie
est qui [illegible] ratione quod simpliciter ubi
[illegible] ampliat datum simpliciter ad [illegible]

preteritum vel futurum vel possibile ut Cesar
est homo mortuus ergo Cesar est homo, Antichristus
est homo generandus ergo Antichristus est homo, rosa
sic intelligitur ergo rosa est, ubi ly mortuum
est dictum amplians pro preterito, ly generandum
est amplians pro futuro, ly intelligitur amplia-
tivum pro possibili. [illegible] modus huius fallacie quando
quando aliquid [illegible] ratione quod ad datum simpliciter
determinato est restringens [illegible] tamen ad
[illegible] ad standum pro [illegible] quia stat
si sibi non additur, ut virga Sortes est albus
monachus ergo Sortes est albus [illegible]
[illegible] monachum [illegible] restringit
[illegible] stare pro albis ratione [illegible] modus
huius fallacie quando aliquid [illegible] adeo
ratione quod ad datum simpliciter [illegible]
totum tamen additur ad significandum [illegible]
[illegible] virga est homo depictus
ergo est homo [illegible] depictus [illegible]
in [illegible] ad significandum [illegible]
[illegible] modus huius fallacie quando [illegible] quod
[illegible] ratione quod [illegible] datum simpliciter ubi
[illegible] quod datum simpliciter [illegible] pro toto [illegible]
parte illius [illegible] ita [illegible] quod prima propositio non
sit [illegible] propositio vel [illegible] propositio istius [illegible]
[illegible] determinatio non determinet illam
partem in toto sic quod non possit [illegible] esse
virga Ethiopes est albus ratione dentes ergo
Ethiopes est albus [illegible] quod prima propositio non sit [illegible]
propositio [illegible] si esset [illegible] istius [illegible]
[illegible] ly valet quia [illegible] quod sit [illegible]
[illegible] propositio sit [illegible]
[illegible] nigra [illegible]
[illegible] quod [illegible] propositio sit
[illegible] propositio ratione [illegible]
[illegible] quod non sit [illegible] propositio istius
[illegible] ly valet quia [illegible]
aliqua fallacia [illegible] ly [illegible] Sortes est [illegible]
[illegible] quod [illegible] propositio [illegible]
[illegible] quod [illegible] determinatio [illegible]
determinet [illegible] quod si [illegible]
[illegible] aliqua parte in toto [illegible]

esse determinatus albus item verum valet
quia verum verum sequitur propositio est sincategore-
matica ergo propositio est sincategorematica cum non
potest esse determinatus alicuius alterius propter
quia nasi[?] verum non scitur propositio est consequens
et antecedens ergo propositio est consequens verum consequens
non est determinatus alicuius alterius propter in
sorte nisi capitulo. Ad quartam terminus
fallacie verum compositionis ille committitur quando
addita ratione quod ad dictum supponitur et ubi
determinatio cum apponitur addito compositionis
propter non potest supponere aliquam attributum non
conveniat sibi toti non aparte exclusiva
ratio in qua non videtur homines morum
se primo ratione aliam ergo homo morum se primo
verum morietur se primo non quia ratione nimium moriet
at se ratione qualis premissa. Iuxta istum
modum terminus fallacie non scitur hec
propositio homo est asinus sit tres qualiter
est propositio est vera antecedens nec verum est consequens
falsum verum in homo est asinus sit homines
esse ratio est si qua non videtur esse verum
attribuitur dictum nisi tres sit qualiter
significat quantum ad totale eius significatum
ratione non sufficit tres sit quantum ipsum significat
adeo significatum principale similiter in
modum solvitur hec quod potest argui de in
insolubilibus propositio dicit falsum et de consequentibus
verum solet sit argumentum dicat propositio illa
propositio dicit falsum ratione alia sunt propositio sic dico
ut dicit verum ut falsum si dicat verum ratione cum
non dicat nisi ista propositio dicit falsum sequitur
quod hec sit vera propositio dicit falsum et si sit verum est
quod propositio dicit falsum non ergo dicit verum et si dicit
verum non dicit falsum verum si autem dicatur quod sit
falsum ratione dicat se dicere falsum tunc talis
est quantum ipse dicit et talis tres est qualiter
ipse dicit ergo dicit verum dicitur in ultima quia
ratio vel quod adhuc quod dicit verum non sufficit
quod tres sit ipse quantum ipse dicit sed requiritur
quod tres sit in toto verum ad hec quod dicit verum
requiritur quod quantumcumque dicit esse quia est

non sit non est compositione de forte sic dicere
cum ipse dicit propositio dicit falsum ipse dicit unam propositionem forte
se esse verum consequens sed esse falsum ratione quibus dicit
se dicere verum et se dicere falsum consequens si sit non quantum
cumque ipse dicit ita est. Ad ideo ad primam di-
co quod primo terminus fallaciam consequentis supponitur ad ratione
quod verum propositio oportet poni modi fallacie
supponitur ad rationem quod sit ponere de fallacia ratione
quando ad supponitur sed arestoteles non enumerat
distinctive istas fallacias inter se in dicendo propter
hoc quod utrobique est eadem causa apparentie salvatur
simile da supponitur ad dictum ratione et eadem causa
defectus sed distinctio ipsorum dictorum videtur tamen
enumerat distinctive fallacias compositionis et fallaciam
divisionis propter hoc quod in illis non utrobique
est eadem causa apparentie nec eadem causa defectus
propter hoc est soluta est ratio. Ad secundam in verum
probat quod sunt distincte fallacie fallacia ratione
quod ad supponitur ratione quo aristoteles tamen non enumerat
eas distinctive propter causam predictam. Ad tertiam
dico quod non potest argui adeo ratione quod ad dictum
supponitur committitur terminus fallacia verum aliquando est
bona quia multiplicitas si arguitur adeo ratione
quando ad dictum supponitur sex modis predictis
committitur terminus dicte fallacie. Ad quartam dico quod
est fallacia extra dictionem cum hec non verum stat quod potest
si intimus ad placitum institutum sed in eo
tribus ratione supposita sed quia tamen hec potest sic institutus
in hac ipsa dicitur fallacia extra dictionem. Ad ultimam
dico quod non accipitur ratione quod predicto ratione sed
sed predicto supposito cum addito sed id additum
sit de primo qualitas sed de primo quantitatis
sine de alio ratione patet questio soluta etc.

Questio decima se[xta]

Utrum hec propositio sit vera albus homo est mortuus
arguitur primo quod non quia si sit hec esset vera
tunc mortuum est homo hec est falsum quia taceo
et quod si verum quantitatibus est verum et relinquitur
non una istarum homo est mortuus mor-
tuum est homo est quantum albus ut dicit

2o ut iste homo est mortuus ut iste homo mortuus ut iste et 3o quotiens homine demonstrato quod nullus homo est mortuus quia tamen aptitudo animus inficite ad suum totum animus patet de se. 3o arguitur contra 3o sic: proposicio significat unum vivum est mortuum, omnis homo est mortuus vivus, ergo nullus homo est mortuus et si nullus homo est mortuus falsum est quod aliquis homo est mortuus et tamen antecedens quia verum videtur ideo etc. 4o arguitur in proposicione et significatione mortuum est vivum, omnis homo est vivus ergo nullus homo est mortuus. Premisse sunt vere sicut notum est de se et discursus est bonus quia in propositione 2o sic ergo quod videtur esse vera et propositus quorum aliquod vivus homo est vivus quidam homo est mortuus ergo quidam mortuum est vivum. Discursus est bonus quia in darii et quod est falsum quod aliqua premissarum secunda autem sic clarum est de se ergo prima. Sed prima est quod propositio et 2o contra arguitur omne quod aliquando movebatur modo est mortuum sed homo aliquando movebatur ergo homo modo est mortuus. Antecedens est notum de se. Maior patet ex quo modo loquendi dicimus enim quod multi homines in epydimia movebantur et 2o sic est de ista aliquis homo est generandus et de ista aliquis homo est mortuus quia ista est vera aliquis homo est generandus quia nunc hec est vera aliquis homo generabitur sicut ex quo modo loquendi adhuc enim novissimo die multi homines generabuntur. 3o nam quando communiter loquimur Adam est mortuus, Aristoteles est mortuus, parentes, amicus meus est mortuus, amica mea est mortua. Iterum circa ista aliqua sunt notanda. 2o videndum est ad quod situm [illegible] ad primum sciendum quod Aristoteles in primo istud distinguebat illam Lazarus sanabatur vel via loquendo et exponit quia significat quod qui est vel fuit Lazarus sanabatur. Secundum sciendum quod propositio aliquando competit presenti vel futuro temporibus non obstante quod preteritum temporibus preteritorum. Debet exponi itaque ista aliquis homo est mortuus non significat quod aliquis homo qui est sit

sed significat quod aliquis homo qui est vel fuit homo sit mortuus ut sic ista aliquis homo est generandus sic quod aliquis homo sit generandus sed quod aliquis homo qui est vel erit sit generandus ita quod in talibus propositionibus quarum predicata sunt predicata preteriti vel futuri temporis ampliatur extremum quod est vel fuit in propositionibus de preterito et pro eo quod est vel erit in propositionibus de futuro. Contra est quarum predicata sunt predicata futuri temporis sed in propositionibus quarum verbales sunt preteriti vel futuri temporis. Sed notabile sit verba significantia per modum verbi. 2o notandum quod tales propositiones modo predicto magis debent exponi per propositiones verbales de verbis distinctis quam per propositiones distinctas verbi ista aliquis homo est mortuus debet sic exponi aliquis homo qui est vel fuit est mortuus et non sic aliquis homo qui est est mortuus vel aliquis homo qui fuit est mortuus. Et dictum est alibi diffusius. Verum quia tales sunt verbales simpliciter convenibiliter debent exponi et per verbales licet de verbis distinctis quam per distinctas. Tunc sit prima quod hec est concedenda et vera aliquod vivum est mortuum quia non propositio significat vere istius participium mortuum preteriti temporis quod aliquid quod est vel fuit vivum est mortuum et hoc est verum. 2a quod hec est vera et concedenda aliquis homo est generandus quia ista propositio quod aliquis qui est vel erit homo est generandus modo hoc est verum et 2a et 3a quod hec est vera aliquis homo est mortuus quia sic prima quia ista vocis ad primam dico quod in illa aliquis homo est mortuus non dicitur quod aliquis mortuum est homo et sic in prima illa hoc stat magis ample quam in 2a quia in prima stat pro eo quod est vel fuit in 2a stat solum pro eo quod est vere copulativus pro eis que sunt [illegible] presenti ad sensum [illegible] ad sensum vero vivum [illegible]

zno pretez ita tota vbalis s3 dum
restringendi ad sum tps termi^s seqs
ta puta primum zno precedentes puta
solum mo sed asupiol ad in sed affeno
no v3 qua no em seq al c. i3go
c ita ut atio state mag ample o
termi^s stante mn^s ample no v3 qua
ano g^o no e bona qua ut quo do
homo e mortuus g^o aliq mortuu
e homo v3 g^o sit q^uti aliquis homo
e mortuus g^o aliq mortuu e ul fuit
homo zmi l3 homo stat ita aple
i q^uttete sed stabat i q^uisa C Ad zam
dico q^u bn seq^mt ex illis singlaribz
q^u nulli homo qui f/e mortuus s3 u
set na homo e mortuus s3 ia bn se
quet si iste suiect sit sortem ut ite
qui e ul fuit ho e mortuus ut ie q
e ul fuit ho e mortuus zt vealys s
tut ans e fm C Ad zaz tn arguebat
um vnm e mortuu dico q^u aor e fa
q^u eu^s q^udeola e va sed pz p p^ma q^ue
Ad 4az dico q^u tu fuit argutu um
mortuu e vnm ois ho e vnus na
v3 mferi i q^u na ho e mortuus s3 dzi fui
go na ho qui e/e mortuus Aliter cum l3
homo mg^ue stact mag ample q^u
stact i vn zna q^u no v3 si sp^t q^u
a mig ample ad mg ampl^m no v3 q^u
ueme s3 q^o enena sole sed ut abm
pro ad supig v3 qua ueme no em
seq^mt na ho e sba g^o na sba e ho
Ad q^uta dico q^u tu argu^t ois homo
e vnus quedam ho mortuus no v3
mferi g^o q^uda mortuu e vnm s3 dzi
fui g^o quodda mortuu e ul fuit vi
uum zh^c est vnm zc pz q^o zc

Questio decima viii

Utru thyma sit intelligibilis zaz q^u
sit possibiles mlra q^u no e vn e opi
nabile s3 thyma no e g^o thyma est
opinabile C Dico no mia thyma e opinabilis
qua vatum q^u ita hic termi^s vatum q^u no
ponit sed hic thyma simili ita in
possile thymiaz ee sed impole e vatum
ee z eq^o s3 vatum e opinabile g^o zmi
q^u thyma sit opinabile assumptum pz na
multi antiquorum opinabantur vatum
ee C zo ar^t sit thyma e sigfibilis i3 thyma
e intelligibilis zpqus opinabilis ang^r
qua hic termi^s thyma est sigfibilis a^tuus
zno altius q^u thy^e g^o thyma e sigfibilis
q^u aut hic termi^s thyma sit sigfibilis a^ty
pz q^r alr no eet mag vox signa
qua vn va q^u e fm qua pu lib pr
exo q^u q^uq^d atingit sigfitai atingit
intellg^r C Inoppositum ar^t na si thyma eet
opinabilis tut opinabile eet ut possit
ee thyma qua t3 pclusionem fals q^ui
pz exo q^u ul e ut pt ee thyma C zo na
hec e affirma thyma e opinabilis sed ad
hoc q^u a na sit va requit^r solum zptu
supue yodem s3 sic no e impossa ppone pz
hic q^u i pdicta ppone solum zptu q^umlo
supponit g^o solum zptu pdic ppoms no
supint yodem qua no e dest andr na
ut supt p q^u e thyma ut p q^u pt ee thyma
ut p q^u ~~thyma~~ fuit thyma ut p q^u
eit thyma ex quo ul e thyma ut ad
pt ee thyma ut alind fuit thyma ut ad
eit thyma C zo ia thyma e opinabilis
v3 ista thyma pt ymaginai s3 hec e fa
pz h^c qua h^c duos sensus quorum q^ulz
e sensus p^mo em h^t illum sensum q^u e
thyma pt opinari C 2o h^t ista sensum q^u
pt ee thyma pt opinari ino q^umlz istorum
sensum e fals C Ad ista quoz
pono p^mo illam que hec ppo e fa thyma
e opinabilis ul thyma e intelligibilis ul
thyma e sigfibilis adqua pbanda supp^r
p^mo q^u ad vitate ppoms a^ne requit^r
solum zptu ppoi pyodem C 2o suppona^r
q^u ois termi^s ppoms supponat pro q^u e
ul pro q^u pt ee ul p q^u fuit ul p q
eit C 3o supponat q^u impossibile

e chymeram ee simulit impole e chymeram
posse ee simult ipole est chymeram po
sse fuisse sic impole e chymeram possesset
chymeras sppont quia cl[illegible] go si hoc sppo e va
chymera e opinabilis tn sit ana p pars
spponc cius stm reptu sppz p eodem
h ar e fuit fras pz stm aq pro sppt
go fuit e q cius stm zcia p cu p eode
sppunt qua no e desc aug omnes tm
sppunt sppt p eo q e ul pt ee ul fuit ul
erit h sic tunc chymera no sppt p eo q
e ul p eo q pt ee ul p eo q fuit ul
p eo q erit z sic tunc chymera no sppont
p aliquo aor e sppo h borpz exco q p zas
sppoz impole est chymeram ee sic ipole e
chymeram posse ee sic ipole e chymeram
fuisse sic ipole e chymeram ft q simule
que ponet de vacuo sppo q impole
sit vacuum fuisse ul fieri posse ee ul ee
hoc e fa vacuum e opinale sic vacuum
e intelligile z tunc di Ex 2a go no obsta
te q hoc sit fa chymera e sigrlis vacuum
e sigle tn sic tunc chymera pt aliqd
sic sic tunc vacuum pt aliq pz hoc
exco q sic tunc chymera pt ad pz sic
ex hoc q sic tunc chymera sgat tanqua
aggregatum simult ventre virginis z collo
ginis z capit hominis simult sic tunc va
cuum pt corpus z pt locum una opz istorum
e aliq Ex 2a q notandum q sic tunc
e aliq chymera vocalis ul
vacuum z sic tunc chymera subordinat
s[illegible] subordinat terminis mentalis i pudere
no i complexo sed complexo q talis
terminus mentalis vocis dz dici oro lig
tunc mentalis vocis dz dici oro lig
ex tunc nomine possit dici tn n tn
complexa complexioe distante que sit mete
h vo e s complexioe i distante ut si fiet
talis complexio homo azz ul hic equus
chymera sic tn chymera ul sic tn vacuum
tn subordinatur [illegible] mentali [illegible]
mentali complexe no [illegible]
ul [illegible] que e illo complexa complexione

i distante z talis ut e va ul fa z qua
tales orones no sppont p aliquo sic
q chymera tunc chymera vacuum e nullo
sppont p aliqua talibus oronibus subordinat
i sigrato ut e oz tunc sppic p omni illo
q pt na sic tn azm lic pz azmem
sit pz p differentias eius exprimere q noms
azm est rcs sicut azme na tn sppt p azme
h pie sola azmi sic sppoito lic sic
tunc chymera pt ventre virginis na tn
sppt p eo sic sic tunc vacuum lic sgat
corpus z situm pro tn corpus sppont
Ad rones ad prima dico q distinctus no dz
na li q chymera no possit opinari z q
no e possit opinari no tn omne q no
no e possit opinari no tn omne q no
e na aux no e z pt ymaginari chymera
no e igr chymera pt ymaginari distinctam
e hominis h tn aor e fa Ex ad 2am dico
q nulli opinatur vacuum ee lic bn
aliqui opinabatur locum no ee repletum
corpore sz ista propoz vacuum e locus no
repletus corpe mo ia e fa locus no
e repletum corpe li e vacuum exco q si cius
stm sppt p ia pone locus e no repletus
corpe mo ia no e vacuum Ex ad 3am di
co q primo sic tunc chymera sgat q
zam dicabat no sgat ad q chymeram
nego q capit hominis z ventre virginis
q sunt ad q chymera ul saltem ad
a chymera z pz questio z c

Questio decima vii

Queritur q sit verum sanum simq vna me
dietas sit azª z alia medietas nigra
vtrum id statum dz dici azm ul nigrum ul
n[illegible] istorum z azº primo q dz dici azm
ul nigrum na id statum e colloratum ul g[illegible]
e colloratum colore extremo q id statum sit
colloratum ul colore medio [illegible]
g[illegible] colore extremo q id statum sit [illegible]
pz quia e corpus [illegible]
tantum q sunt omne colloratum sit colloratum

colore extremo vel colore medio. Patet ex eo quod
omnis color est color extremus vel medius
et patet ulterius quod tale subiectum non est colloratum
colore medio quia non est videre vel fuscum vel
blanchum vel aliquo colore medio collo-
rato relinquitur ergo quod sit colore extremo
colloratum omnino aut talis est albedo vel ni-
gredo et si sic sequitur quod illud subiectum album vel
nigrum. Secundo de quocumque verificatur aliquod genus
de eodem verificatur aliqua species istius generis
sed de tali subiecto verificatur hoc genus collora-
tum nam dicimus illud subiectum esse colloratum ergo
de eodem verificatur aliqua eius species sed non
alia ab albo vel nigro. Ergo. Tertio nullum aliquod
accidens in extremis eodem subiecto secundum [illegible] preter
ipsum istius subiecti denominat illud subiectum
in magis [illegible] quod accidens in extremis deno-
minat subiectum et medietatem istius subiecti denominat
illud subiectum tamen ergo albedo inest illi subiecto et
eius medietati [illegible] quod albedo debet deno-
minare illud subiectum et per consequens illud subiectum debet
dici album vel videtur et si sic probatur quod de-
bet dici nigrum patet nam dicimus aliquem
hominem [illegible] albedine licet albedi-
tas inest ei et in hoc eius parte sed et in
[illegible]. Quarto probatur quod illud subiectum debet dici
album nam hoc dicitur album cuius maior pars est
alba sed istius subiecti maior pars est alba [illegible]
maior non [illegible] quod medietas
alba istius subiecti sit a et medietas nigra
sit b et medietas medietatis nigre
immediata sit c tunc arguitur sic compositum
ex a et c est album sed compositum ex a et c
est maior pars istius subiecti ergo maior pars istius
subiecti est alba maior non ex eo quod compositum
ex a et c album ad cuius partem est alba [illegible]
sed [illegible] patet [illegible] probatur illud subiectum
esse nigrum. Ad oppositum est albo [illegible]
dicitur quod illud subiectum non debet dici simpliciter
album vel simpliciter nigrum sed et una eius me-
dietas dicatur alba et alia nigra [illegible]
[illegible] sequitur quod idem subiectum [illegible]
denominaretur [illegible]
[illegible] quod [illegible] una eius medietas

est alba et alia nigra illud subiectum non debet dici
magis album quam nigrum vel e contrario sed
magis debet dici album et nigrum vel nec
simpliciter album vel simpliciter nigrum licet et una
una medietas eius alba et alia ni-
gra. Ad quodcumque dico [illegible] cum arguitur
[illegible] etiam [illegible] illud subiectum
est colloratum vel ergo est colloratum colore
medio vel extremo dico quod non est colloratum
colore medio vel simpliciter colore extremo sed
bene est colloratum colore extremo et cum quod et [illegible]
una eius medietate est colorata colore
albo et alia colore nigro et ergo probatur
[illegible] quod licet tale subiectum sit colloratum tamen
non est colloratum colore medio vel extremo
[illegible] sed bene est coloratum coloribus extremis secundum
unam medietatem unam et alia aliam. Ad
secundum de quocumque [illegible] aliquod genus de eo-
dem [illegible] aliqua species istius generis verum est
[illegible] hoc genus [illegible] que quod dicit [illegible] si non
denominative quam est [illegible]
ad de quocumque [illegible] aliquod genus [illegible] aliqua
species istius generis verum est simpliciter vel et quod
modo licet de tali subiecto non predicetur aliqua
species simpliciter collocatum simpliciter tamen bene et quod
[illegible] illud subiectum bene et una eius medie-
tate dicitur album et alia dicitur nigrum. Ad
tertium per quod nondum quod aliqua sunt accidentia
que denominant subiectum ratione totalitatis
[illegible] cum in subiecto sit et claritate vel videtur
claritate cum in est subiecto ratione totalitatis
[illegible] sed [illegible] sicut videtur ratione
[illegible]. Alia autem sunt accidentia quantitatis
partes subiecti equaliter vel inequaliter respiciunt
et [illegible] in quo sunt apta nata esse sicut
albedo vel nigredo tunc dico quod prima acci-
dentia bene denominare subiectum licet in sunt ei et
[illegible] eius parte et [illegible] non sunt accidentia [illegible]
[illegible] patet argumentum. Ad quartum dico quod [illegible]
dicitur [illegible] album cuius maior pars est alba [illegible]
[illegible] cuius maior pars sit alba [illegible]
[illegible] licet tale subiectum [illegible] pars est alba
[illegible] compositum ex a et c tamen ista non est [illegible]

arm se 2qñs sim q 2m ista pte que ē se
nō ē a^ra exposito mō loquendo viz q^d sit
ē arm tunc q^r p^s 2m q̃sti sim ē a^ra p^mi
the correlacionem q^d aliq^d nō ē arm 2 id id
incipit ēē nig^r absq^s deperdicōe alicuius
gradus armis 2 absq^s acquisicōe alicuius gra
dus nigredinis nigra na posito q^d eet aliq^d
corp^s tp^e q^r 2m duo pedalia eet arm
2 2m vnu pedale eet nig^r tunc sic diuideret
arm ex eo q^d a^re ei^s p^s 2 m^c tota eet
a^ra densetur in 2m pte a^ra q condense ad
subduplu 2 2m ptem nigra i rarefiat
ad duplu q^o facto ii ē nig^r 2 p 9 arm
2 tn nō ē deperdicō ab gradus nigredinis
na ponat q^d ille corpus sit 9densetur 2
rarefiat absq^s h^c q^d fiat aliqua alia ei^s
alteracio aliunde 2 p^z q^o 2 c^t

Questio decima nona

Vtrum hec ppositio sit falsa sor. q^r fm posito q^d
sor q^r istam 2 nullam alia 2 ar^r pmo
q^a n^r sit va n^r fa ipa q^r tm de veritate
q^m de falsitate 2 ergo q^r n^c simul ē va 2 fa
vl n^c ē va n^r fa p^z nō p^t ee sic va
2 fa relinquit q^d n^r sit va n^r fa q^d sicat
tm de veritate q^m de falsitate 2^r q^r sic pba
va^r in ppositione ipa sit se eet va 2 se
ee istam ee fa^z simul ipa significat a^r
quar^r tm quelibet ē 2 tn q^r aliquar^r talis
quar nō ē ¶ Oppositum q^d sit va na ppositio q^r
ē va n^r fa si dicat^r q^d sit va hec ppositio
Si autem dicat^r q^d ipa sit fa 2 tn ipa q^r s^r h
sor q^d sic ē 2 p q^ns ē va ¶ 2° na tam
stante ponat^r pri h^t q^d ppo 2 dicat illa^z
sor q^r fm 2 sit ppo sorti a 2 ppo platis
b. tunc si a ē fm oio ē sic b p^t 2 p q^s
b ē vm 2 tn b sit oio sile a q^m ad fm
2 p^ti 2 copula sec^r q^d si b ē vm q^d ē a ē
vm na nō v^r ee pole aliquas ee duas
ppos ambas affirmatiuas de q^s sitibus sibis 2 9
sitibus p^tr 2q^s sitibus copulis q^a si
vnc^r va v^l aliqua sit va ¶ In oppositum
arr^s pdicta q^r sic ee va 2 poe ee va
h^z quelibet talis ē fa ex eo q^d quelibet
sit alia ē istam eandem ppositionem

simul ee vam 2 fa^m m^o aliis nō ē ¶ In ista
q^one pmo videndum ē quar^r ē ymagina
du de veritate ppositionis 2 de falsitate 2° vide
du ē de quesito ¶ Q^m ad pmum ymagi
nadu ē de ppositionis sic de qualitate summa
vn posito q^d sit aliq^d summe calidu q^d
tunc amittit aliq^d gradu caloris desit
ee summu 2 recipit ee summu remissu
ita ppositio ymaginandu ē q^d si eet
aliqua ppositio que qualitercunq^s sic ita eet
2 nō sic 2 aliqua eet ista eet va 2
qua cito sicut aliquar^r ar^r qua eet desi
neret ee va 2 incipit ee fa ita q^d si ad
hoc q^d aliq^d dicat^r summe calidu requir^r
q^d nō h^eat aliq^d gradu frigiditatis ita ad
q^d aliqua ppositio sit va requirit q^d nō sic
aliqua ē ex h^c p^z q^d ppositio va sit de sibi
pposita ē que qualitercumq^s ē sic ee ita
sit ex h^c sec^r q^d hec ppositio homo ē asinus
sit fa simpliciter h^c sic qualiter ē sic hoies
ee q^r tn nō qualitercumq^s ipa sat esse
ita ē ipa ē fa ¶ Ppositio aut fa sic p^t de
sibi ppositione fa ē que qualitercumq^s sic ee ita
ē istas duas descripcōes conformiter
sub his vis ppo va ē q^d p^t pre sic ē ¶ Q^m
ad 2m scdm ē q^d aliqui dicunt ppositionem
sor q^r fm posito tamen p dicto dicunt ipam
nō signare se ee fa^m n^r ee ppositionem de ppositionibus
q^a sunt vocate i plurib^s locis 2 vltimo dixe
runt tn q^e sa^r de veritate q^d si eet vnus
alius q^d ppositione pdicta ppositionem 2 veritatem
sor qui diceret vna ppositionem fa^m puta ista
homo ē asinus vl aliqua tale q^d tunc
pdicta ppo sic sor q^r fm statu tamen p dicto
eet va ¶ Si aut nō eet aliq^s sor q^r pfe
re alia pdicta^z ppositionem qui diceret aliqua
ppoz fa^m q^r tunc pdicta ppo eet fa 2 nō a^r
rilli moti e aut ex h^c q^d credidunt
pte aliquarum ppositionum nō posse
ppone tunc est p^s ... alia
2° q^r ista ppositionis sor q^r fm ...
fuit ē p^s ... dicunt ...

posse propositione particulari propositione secundum verum illius
verum dixerunt et fundamentum corum est fundamentum viz
quod ponitur non posset supponere pro tamen est pos-
sibile si dico omnis propositio est vera tamen quidem
propositionibus sicut hec propositio est possibile est enim eius
secundum sic si dico omnis propositio est falsa sic tamen
propositio supponit particularis propositio est tamen possibile est eius
pars scilicet falsa per quam hec propositio est affirmativa propo-
sitio autem ante secundum istum supponit pro eodem
alias diffusius probatum est fundamentum
istud illorum sic opinantium ¶ Contra quod videtur
dicendum est et sit prima conclusio quod omnis propositio de forma
formali significat se esse veram et ideo quod quelibet
in antecedente que sibi propositio implicat se esse
veram vel omnis propositio est vera vel necessaria modo
quolibet illarum significat se esse veram vel fal-
sam adequate illarum scilicet eam esse veram probatur quia
primo de propositione vera vera propositio affirmativa significat
sicut secundum istum supponere pro eodem et sic est impossibile
esse veram vel saltem ad affirmativam scilicet ipsum
esse verum scilicet enim homo est asinus ergo hec
est vera homo est asinus 2o patet quod de necessaria
non necessaria non significat esse idem pro quo supponit
secundum istum et sic est propositionem necessariam esse veram
similiter quod ad propositionem necessariam sequitur ipsam
esse veram patet quia non sequitur deus non est ergo
hec est vera deus non est et de quacumque
alia necessaria ¶ 2a conclusio quod quelibet propositio
de significatione capta in malam partem ut rome ali-
quorum terminorum et eius positorum significat se esse
falsam sicut est ista propositio hec propositio est falsa
posito quod per hec demonstretur ipsa met
propositio ¶ 3a conclusio quod quelibet talis quod significat
se esse veram vel falsam hoc adequate sequitur
ad primam propositionem et sic cum hec sit se ipsam esse
falsam sequitur non omnino esse sic sicut per eam significatur
et non posset esse simul vera et falsa et per consequens
per diffinitionem propositionis false ista propositio
quia se esse falsam est falsa ¶ Ex istis propositionibus
patet satis quod universalis ad questionem
quod tamen predicto posito in prima questionis
hec est falsa scilicet significat falsum quia significat se esse

veram vel falsam hec adequate sequitur ad primam
propositionem et sic se esse falsam propter propositionem ergo est
falsa probatur assumptio ¶ Sed diceret aliquis
si hec esset falsa in casu predicto scilicet significat
ut eius contradictoria esset vera scilicet non significat
sicut sicut est sicut ex eo quod sicut dicebatur ista
scilicet non significat sicut non significat verum sed sicut primo
prius dicebatur ista scilicet significat sicut significat verum et per consequens
dicendum ista scilicet non significat sicut non significat verum
¶ Respondetur quod in casu predicto contradictoria istius scilicet
significat sicut non est hec scilicet non significat sicut significat quod
ista scilicet significat sicut in casu predicto est equivalens in sensu
uni copulative cuius prima pars est quod ista propositio in casu
predicto significat se esse veram et se esse falsam propter quod
eius contradictoria non debet esse una simplex kategorica
sed una ypothetica disiunctiva composita ex contradictoriis
suarum partium conne[ctarum] in casu predicto propositio scilicet dicat
sicut in casu predicto equivalens in significando eius contradictoria
eius est falsa scilicet scilicet non significat sicut vel scilicet non significat
verum et est vera quod alia eius pars est vera viz scilicet
non significat verum ¶ Ad rationes ad primam qua proba-
batur quod esset vera et falsa quod sit tamen de
veritate quantum de falsitate nego consequentiam nichil
de veritate licet significet se esse veram et se esse
falsam et est ad hunc qua valet sicut tamen de veri-
tate sicut de falsitate ergo non magis est falsa quam
vera quia sed non est ymaginandum de veri-
tate et de gradu summo eiusdem qualitatis modo
non sequitur a et b tantum de caliditate sicut de frigiditate
ergo non magis est unum quam summum summo
quam cito desinit habere aliquem gradum caliditatis
tunc est calidum in summo desinit esse summum
¶ Ad 2am vel est vera vel falsa dico quod est falsa et cum dicebatur
arguebatur sicut ipsa significat ergo sic est qualiter
ipsa significat concedo et cum dicebatur ergo est vera nego
quia quod sic omnino sit sicut significat non tamen sicut
qualitercumque significat eo quod non solum significat
se esse falsam sed et se esse veram modo sic
sicut ¶ Ad 3am admitto casum ...
eo non est impossibile duas propositiones esse omnino
similes quarum ad significationem istum ... 2a
similiter et una earum ... et reliqua
... est ... casu ...

fiat se esse falsum et alia non contradicitur est in
proposito et patet questio 20. Sequitur alia 21.

Questio Vicesima

Utrum per obmissionem alicuius illarum
particularum elenchi diffinitionis
scilicet ad idem ad idem similiter et eodem
tempore fiat nobis fallacia ignorantie elenchi
et arguitur quod non quia per obmissionem illarum par-
ticularum causatur fallacia secundum quid et simpliciter
que sunt fallacie disjuncte quod non videtur
quod ex eodem vel eisdem debeant causari. Antecedens
patet nam arguendo iste est albus secundum dentes igitur est
albus committitur fallacia secundum quid ad simpliciter propter ob-
missionem istius particule secundum idem. Similiter
arguendo sic bonum est uti cibariis frigidis
in estate igitur est bonum uti cibariis frigidis
committitur fallacia secundum quid ad simpliciter propter ob-
missionem istius particule in eodem tempore. ¶ Secundo
per obmissionem illarum particularum non com-
mittitur fallacia ignorantie elenchi quia non
requiruntur ad veram contradictionem sed alique
dispositiones particulis non requiruntur ad veram
contradictionem igitur etc. Maior est nota ex eo quod fallacia igno-
rantie elenchi peccat contra veram contradictionem.
Minor patet nam ad veram contradictionem non requiritur
unitas temporis nam si sic sequeretur quod nullus posset
sibi ipsi contradicere et nullus posset redargui ex
eo quod nullus posset simul in eodem tempore adequate
proferre propositiones sibi contradictorias. Item quod pro-
ferat primam et postea alia sit ad veram contradictionem
declaratam non requiritur ista particula similiter. Nam
in contradictione idem predicatum quod in una affirma-
tur de aliquo negatur de alia de eodem predicatum vel
in defferente modo sicut non est simpliciter sed [illegible] et partim.
¶ Tertio probatur quod per obmissionem istius particule ad idem
non fit aliqua fallacia nam per obmissionem istius
particule non fit aliqua deceptio igitur non fallacia.
[illegible] Antecedens patet per [illegible] [illegible]
[illegible] bonum [illegible] esse magnum
[illegible] ad bonum dicatur magnum et ad [illegible]
¶ [illegible] fallacia ignorantie elenchi causatur
ex obmissione particularum requisitarum ad
contradictionem vel ad diffinitionem elenchi sequitur

quod fallacia ignorantie elenchi esset fallacia
in dictione quod non est quia Aristoteles qui connumerat
eam extra fallacias in dictione. Probatur quia una ad
veram contradictionem non solum requiritur unitas
rei verum etiam unitas nominis et per consequens fallacia
ignorantie elenchi causatur ex obmissione
unitatis nominis seu vocis et per consequens non esset
fallacia in dictione cum causetur ex obmissio-
ne eius quod est in voce. ¶ Quarto ex obmissione
aliarum particularum diffinitionis elenchi non
causatur fallacia ignorantie elenchi igitur nec ex ob-
missione predictarum quatuor particularum quantum quia
non videtur esse maior ratio de istis quam de aliis. Antecedens
patet nam si ex obmissione aliarum particularum causaretur
fallacia ignorantie elenchi tunc fallacia ignorantie
elenchi esset communis omnibus aliis fallaciis et non
esset disjuncta ab eis quod videtur tenere ex
eo quod non est aliqua fallacia que causetur ex aliqua
particula diffinitionis elenchi obmissione. ¶ Oppositum dicitur
quando tenemus habere fallaciam ignorantie elenchi
vel non tenemus fallaciam ignorantie elenchi
vel non tenemus fallaciam ignorantie sufficienter igitur
vel tenemus habere fallaciam ignorantie elenchi
quod videtur tenere contra fratres que videtur tenere
Parisiensem qui sufficit videtur enumerasse fallacias
non enumeravit fallaciam ignorantie sufficienter. ¶ In ista questione
est articulus unicus. ¶ Prima conclusio primo ponenda
una distinctio et quinque conclusiones. Distinctio
est ista quod dicitur ignorantia negationis et
dispositionis. Ignorantia negationis dicitur quando
de aliqua re nichil scitur. ¶ Ignorantia vero
dispositionis dicitur quando de aliqua re aliquid scitur
sed non perfecte. Proposito accipitur ignorantia non
pro ignorantia negationis sed dispositionis. ¶
[illegible] sit prima conclusio concedenda est nobis
una fallacia secundum ignorantiam elenchi. Probatur quia
[illegible] nobis concedenda ignorantia elenchi est
una fallacia [illegible] quia contingit nos decipi secundum
[illegible] ignorantiam elenchi contingit nos decipi
igitur maior est nota et minor declaratur [illegible]
quia aliqui [illegible] aliquas [illegible]
[illegible] elenchi [illegible] [illegible] illas [illegible]
[illegible]

elenchi non salvamus secundum elenchi. 2a declaratur secundum ignorantiam elenchi. ¶ 2o queritur quod fallacia secundum ignorantiam elenchi est fallacia distincta ab aliis xii fallaciis et xiii fallaciarum quia fallacia secundum ignorantiam elenchi habet causam apparentie distinctam et similiter causam defectus a causis apparentie et defectus aliarum fallaciarum ergo est distincta ab aliis quia ex eo quod distinctio fallaciarum attenditur penes distinctionem causarum apparentie et defectus earundem cum probatur ex eo quod causa apparentie fallacie secundum ignorantiam elenchi est apparens contradictio elenchi vel ad elenchum simpliciter propter observationem multarum conditionum elenchi. Vel ¶ causa autem defectus eius est obmissio aliquarum conditionum elenchi dicendo sicut patet ex dictis et dicendis. Iste ergo cause sunt apparentie et talia defectus distinguntur a causis apparentie et defectus aliarum fallaciarum. Iuxta istam conclusionem et probationem eius potest notari quod sit fallacia secundum ignorantiam elenchi et que sit eius apparentie et que sit eius defectus. ¶ Unde fallacia secundum ignorantiam elenchi est deceptio qua propter observationem multarum conditionum veri elenchi creditur esse simpliciter verus elenchus qui tamen non est. ¶ Causa autem apparentie eius est observatio multarum conditionum veri elenchi. Causa autem defectus est obmissio alicuius conditionis vel plurium requisite vel requisitarum ad simpliciter elenchum. ¶ 3a queritur fallacia secundum ignorantiam veri elenchi est fallacia ex dictione quia nam secundum dicta prima huius libri ista est fallacia extra dictionem que apta nata est fieri non solum in terminis ad placitum institutis sed et in terminis mentalibus sed sic est de fallacia secundum ignorantiam elenchi. Minor patet quia non consistit aliqua tunc ad placitum institutis adhuc aliquis consideratus in se ipso et non cum alio possit decipi credentes se facere simpliciter elenchum licet non faceret [illegible] endum quod licet secundum quamlibet aliarum fallaciarum [illegible] fiat obmissio alicuius particule vel conditionis [illegible] vel elenchi non tamen propter hoc vocatur fallacie secundum ignorantiam elenchi et vero simpliciter [illegible] non capiunt apparentiam ex alio

propter deceptionem elenchi non vero ad elenchum simpliciter sed capiunt apparentiam ex alio sed solum ista fallacia dicitur fallacia secundum ignorantiam elenchi que fit propter deceptionem non veri elenchi ad elenchum simpliciter et ideo dico quod idem paralogismus potest peccare per plures fallacias verbi gratia sit iste canis est celeste sydus et canis ergo latrabile sydus est. Nam si propter simplicitatem vocis creditur esse unitas significati peccat secundum equivocationem et sic peccare penes fallaciam equivocationis. Si autem propter multas conditiones elenchi vel observates in predicto paralogismo creditur esse syllogismus et elenchus bonus tunc dicitur peccare penes fallaciam ignorantie elenchi. Et ideo fallacia secundum ignorantiam elenchi coincidit cum aliis omnibus fallaciis [illegible] sed distinguitur ab eis formaliter. Sed est in quolibet paralogismo aliarum fallaciarum est propter obmissionem alicuius conditionis vel elenchi assignari fallacia secundum ignorantiam elenchi licet propter aliam causam apparentie in eodem possit assignari alia fallacia. ¶ 4o queritur ad quesitum non solum propter obmissionem istarum quatuor particularum conditionis committitur fallacia ignorantie elenchi sed et propter obmissione aliarum particularum vel conditionum veri elenchi licet principaliter committatur propter obmissionem aliarum quatuor predictarum particularum propter quod sic arguebatur. Unde vere ad oppositum quia non est alia ratio de aliquibus conditionibus veri elenchi quam de aliis. ¶ Ad rationes ad primam dico quod prima ratio probat fallacia secundum ignorantiam elenchi coincidere non cum fallacia secundum quid ad simpliciter et cum aliis fallaciis sed non probat quod coincidat cum ea formaliter. Unde tamen arguitur sic Sor est albus et dentes ergo Sor est albus secundum dentes ergo est [illegible] non albus sic talis paralogismus a[illegible] [illegible] propter convenientiam dicti [illegible] dicto simpliciter tamen fallacia [illegible] ad simpliciter si autem talis paralogismus [illegible] esse bonus propter observationem aliquarum conditionum veri elenchi [illegible] propter [illegible] eius tamen elencho

non causatur fallacia secundum ignorantiam elenchi probatur quia non omnes condiciones veri elenchi sunt ibi observate non enim ibi observata est ista condicio secundum idem. Ad rationem dico quod primo ad veram contradictionem requiritur respectus eiusdem temporis non tamen sic intelligendo quod propositiones contradicentes [illegible] eodem tempore sed sic intelligendo quod quoad eorum significationem verificantur et intelliguntur ad idem tempus. Secundum dico quod ad veram contradictionem requiritur suppositio que inter propositiones illarum particula sumitur sed illa suppositio non debet attendi penes quantitatem vel qualitatem terminorum sed penes respectum determinationem temporis [illegible] principalibus principalia sed termini [illegible] ut si dicatur omnis homo currit [illegible] non est vera contradictio propter obmissionem istius particule semper. Ad tertiam dico quod primo sit deceptio propter obmissionem istius particule ad idem [illegible] licet forte non simpliciter in eodem [illegible] nisi [illegible] dicat quod hoc est magnum et apparenter arguat quod hoc est parvum [illegible] esse contradictio licet non sit vera propter obmissionem istius particule ad idem. Ad quartam ista [illegible] probat quod fallacia ignorantie elenchi [illegible] ad placitum [illegible] non [illegible] dicitur fallacia in dictione [illegible] quod non solum [illegible] in talibus sed [illegible] Ad quintam dico quod est secundum obmissionem aliarum condicionum veri elenchi vel condicionis [illegible] quod ista fallacia coincidit cum aliis materialiter licet [illegible] distinguatur ab eis formaliter [illegible] aliud [illegible] Ad [illegible] dico quod fallacia ignorantie [illegible] fallaciam ignorantie elenchi [illegible]

Questio vicesima prima

Utrum ponenda sit fallacia consequentis et arguitur quod non [illegible] fallacia consequentis [illegible] videtur non [illegible] fallaciam consequentis [illegible]

[illegible] fallacias [illegible] quia [illegible] quod ad quam ita requiritur ab sit [illegible] aliqua quam [illegible] non [illegible] fallaciam [illegible] vocatur fallacia consequentis [illegible] fallaciam consequentis. Secundo loci dyalectici [illegible] nominantur a [illegible] et a [illegible] tamen [illegible] ad superius [illegible] ad [illegible] illum locum [illegible] et [illegible] quod loca sophistica debeant denominari a [illegible] et a [illegible] tamen [illegible] sit [illegible] videtur quod [illegible] sit [illegible] fallacia consequentis. Tertio non videtur quod [illegible] sit [illegible] formaliter [illegible] fallacia consequentis [illegible] fallacia [illegible] non sit [illegible] si sit [illegible] Quarto si esset ponenda fallacia consequentis vel [illegible] esset fallacia in dictione vel extra dictionem [illegible] non fallacia in dictione [illegible] causam [illegible] extra dictionem [illegible] dici quod sit fallacia extra dictionem [illegible] quod sit [illegible] fallacia [illegible] Quinto [illegible] est fallacia [illegible] sit aut [illegible] est [illegible] omnis autem [illegible] est [illegible] non [illegible] ponitur [illegible] sit fallacia consequentis sit in dictione et [illegible] est [illegible] fallacia consequentis sit [illegible] si esset ponenda fallacia consequentis [illegible] ad superius [illegible] ad [illegible] non [illegible] quod non fiat ab [illegible] ad superius [illegible] non [illegible] non [illegible] quod [illegible] oppositum [illegible] omnis homo [illegible] quod non sit arguendo a superiori ad inferius [illegible] non [illegible] omnis color [illegible] omnis color est in aliquo [illegible] a superiori [illegible]
[illegible] esset ponenda fallacia consequentis [illegible]

ex eo quod credemus aliqua quam co
dicti que non continetur sed sic est sicut fallaciis de
claratur nam si sic consimiliter debemus habere
unam fallaciam qua credimus aliqua propo
sitionem continere que tamen non continetur modo talem
fallaciam non habemus ut dicitur etc. In
oppositum est aristoteles qui in enumerando om
nes fallacias enumerat fallaciam consequentis. Dicendum
in ista questione primo videndum est quid sit
fallacia consequentis et quae causa deceptionis eius et que causa
apparentie eius. 2o respondendum est ad questionem.
Circa primum sciendum quod ad fallaciam consequentis
requiruntur duo propositiones scilicet una que dicitur et
alia que non dicitur sed quia propter modum quo
aliqua convenientia illarum duarum propositionum
in aliquo videtur credimus unam tamen valere
sed alia decipimur que quidem deceptio
vocata est fallacia consequentis. Verbi gratia ista est
bona: aliquis homo currit ergo aliquis
homo currit sed ista non dicitur: aliquis homo currit
ergo omnis homo currit. Sed si credimus illam
valere sicut priorem propter aliquam convenientiam
eius cum priore scilicet quia est causa vel conditio
eius sed proprie decipiemur per fallaciam consequentis.
2o sciendum est quod fallacia consequentis est deceptio
que provenit ex bonitate alicuius que credimus
quam eius causa valere quamvis non habeat
sed iam exemplum datum non apparet huius
fallacie est apparens convenientia quae bone
ejus sua causa. Causa defectus huius
fallacie est malicia seu falsitas quae consequentie
denominatur autem huius fallacie denominatio est ita scilicet
Circa autem sit prima quod quod concedenda
est fallacia consequentis patet istis et concedenda fallacia
ex qua apti nati sumus decipi sed
fallacia consequentis est huiusmodi sed non declarabatur
Contra quoniam fallacia consequentis est fallacia extra dictionem
patet quia est fallacia extra dictionem que non contingit
sed invenimus ut in orationibus ad pla
citum institutis verum est in orationibus mentalibus
sed sit est de fallacia consequentis 1o ad rationem
eius in hiis que dicebantur ita
... huius libri ... non posita

quod non continet aliquam tamen ut orationes ad
placitum institutas adhuc aliquis considera-
tas in se ipso posset decipi formando in
mente sua duas quarum una bona et alia
causa malam credendo unam capere bo-
nam sit alia propter apparentem convenientiam
ut convenientia omnis et consequentis. Ad rationes dico
ad primam dico quod non debemus habere fallaciam
autem dato quod haberemus fallaciam consequentis
non sed arguebatur in ratione loci denomina-
tiva denominatur ab inferiore et non ab
illatis modo ita est locus proposito saltem fallacia
consequentis modo quia fallacia consequentis est quedam
deceptio ipsa denominatur ab eo quod credi-
tur quod licet invalide sit antecedens unde qua
quia decipimur per fallaciam consequentis antecedens non est
qua consequens vel est antecedens licet aliomodo
appareat et ergo quali modo apparet tali modo sit
denominatio sed denominatur ab eo quod est invalide
antecedens et inferens vel aliter potest dici quod quamvis
fallacia ut dicatur vocari fallacia aut ut fallacia
consequentis sed magis fallacia que sic quod tamen de-
nominatur sic est denominatur ad placitum et cetera.
Ad secundum et ad tertium argumentum. Ad 3m cum arguebatur
ut est fallacia extra dictionem vel in dictione dico quod est fallacia
extra dictionem et quod dicebatur ipsa sit in qua non
est quod oratio continet et cum ulterius dicebatur omnis oratio
est vox posset distingui de oratione scilicet
de oratione mentali vocali et scripta sicut
modo concedo quod omnis oratio vocalis est vox qua-
lem orationem diffinit aristoteles similiter
et loquendo de oratione mentali quod omnis qua
sit oratio. Vel aliter potest dici quod accidentia
nominis oratio sumpta ut oratio dicitur omnis
sed tamen non extendit se ad scriptam
mentalem ut sit omnis qua ... oratio ...
sicut omnis qua sit proprio et ut omnis ...
est vox sed solum proprie vocalis ...
proprie et non ut mentalis ...
sicut arguendo ab insufficienti ad sufficiens ...
... et quod dicebatur quod non ...
... homo non currit ...

al no e nego ymo no v3 nisi incgsta
tia tumor ponto cum q nig ho e z omnia
alia alia q essent acciderent hec eet v̄a ho
no e za tn exnte fa al no e zqu
arguebat q ex opposito qntis sue
oppositi antecedentis nec na no seqr omne
al e r ois homo e ppt hoc qz ants
ptce v̄m i tam qnte exnte fo ponto
cum q nig homo eet z omnia alia q
essent evenit hec eet v̄a omne al e
ia exnte fa ois homo e v̄ltime qn di
cebat q no sequitur arguendo a sivpl ad imsig
affirme hic nego zqn pbabatur na bn seqr
omnis color est in corpe go ois color
e i aliqo corpe dico q hic no arr a
supiori ad infia affirme ppt hoc q hic corpy
no e supis ad hoc aliq corpus ymo
hic arguitur a sivmo supto infinite ad
eundem vel qsilem supm cu signo pti
culari ut hoc e arguit a sivpl adin
fius ymo magis ab eqnali ad eqnale
Ad 6m dicit e debet attende fallia i ar
dendo aliqua ppom qnti tli qnt q
intr tli qnto v3 si arg sit omnis homo
e al go omne al e homo z tut dici
q tlis qna no sit bona accid fallia si
credit q sit bona ppt sitne qna lz su
bna alia inqna qmitti fallia sic dicis
ut q ia qnsio e bona ppt qntibi tig
vm omnis homo e risibile go omne risibile
e homo tut si ppt hoc credimus illam
ee bna omnis homo e al go omne
al e homo decipimur fallia sic dicimus
[illegible] no omnis decepto e fallia qntib q
credit aliqua qnam ee bona que no
[illegible] sed solum ista qna credimus aliqua
[illegible] ee bona que no v3 ppt quam
[illegible] omne ppt sua qnsam [illegible] si
ppt [illegible] tam aliqua qna credit
[illegible] no attendit fallia
[illegible] alia [illegible] p3 questio [illegible]

Questio vicesima scda

Utrum sit ponenda fallia petitionis principii
z arr q no no ponimus falliam petitionis
principii qn nt v̄r z no demus hic falliam
petitionis principii aut p3 parte qua
sufficr enumeris fallias no enumerat falliam
petitionis principii q̄a vr teme ex
eo q principium z principiatum opponunt si go
ponam falliam petitionis principii z r rel
liquo 2o na pote principium e cu qclud
idem pide s3 tut no ccitat aliqua fallia
signa na sit arguendo homo e go homo
e hic na vr qmitti fallia ppt hic q ia
e optima qna 3o oronces zpressiue
vocatam qui sunt petitiones principii
no sunt i modificati go no sunt pressi
popti qnam exco q p ars omes pressi
popti dnr i modificati aut na sit arguendo
omnis ho e ois ho e ho go ois homo
e pressi suis z petitionum principii zu no
e i modificatis exco q e indetermato
ino determinate sic s in barbara
ro hic pressus dicit ali e locus popti
ut p qm aliqua fallia s3 aliquib pre
ssus qui sit petitionum principii e pre
ssus dicat signa vbi arr ad diffinitione
ad diffinitum ut eqo 3 z e Dicto na
peticio principii no ptinet ad zoporta go pe
ticio principii no e fallia qua maxia est de
pe aut na ois petitio principii aut e
z rel aut z opinionis si z rel sic
p3 ad z pars si z opinione sic
p3 ad gm topicorum In oppositum e aristo
qui enumerando xiij fallias enumerat
falliam petitionis principii In ista
qui primo exponendi sunt termini 2o in
dendu e ad quesitum 3o videndum est
qnd sit fallia petitionis principii z q sit ca
apparentie z defectus palomeo petitionis
principii Circa primum sciendum
to p principium no intr [illegible]
[illegible]

contrarii contraria est id quod opponatur principaliter intendit contra videntem. Secundo sciendum quod petitio principii dicitur esse duplex quedam dicitur esse petitio principii statim quedam non non statim petitio principii non statim est diversa cum eadem conclusio vocalis vel scripta vel mentalis sumitur ad sui ipsius inmediatam probationem verbi gratia ut si arguatur homo currit ergo homo currit. vel si arguatur marcus currit ergo tullius currit. posito quod hec nomina marcus tullius sunt synonima tunc sit ordo petitio principii quia licet non eadem conclusio vocalis sumatur ad sui ipsius inmediatam probationem tamen eadem conclusio mentalis quia iste due vocales marcus currit ergo tullius currit eidem mentali subordinantur et ideo petitio principii non statim est cum aliqua propositio equaliter nota vel eque dubia assumitur ad probandam aliquam quam si vis aliqui quod per aliquam propositionem probatur una alia requiritur quod probans sit magis nota quam probanda et si sit non est petitio principii non statim. Tertio notandum quod cum alique premisse sumuntur ad probandum aliquam conclusionem et est quod iste premisse in quantum bona et utilia inferunt istam conclusionem et si iste premisse sit eque noto vel eque dubie sicut conclusio tunc aliquando ab omnibus [illegible] creditur quod ista conclusio sit probata licet non sit et talis deceptio vocatur fallacia petitionis principii ita quod tales propositiones in quibus hoc accidit non peccant in inferendo sed peccant in probando. verum in propositionibus huiusmodi fallacie licet premisse bene inferant conclusionem non tamen probant eam propter quod non sunt magis note quam conclusio. Quantum ad secundum sit ista conclusio ponenda est fallacia petitionis principii probatur quia causa fallacie apparentie [illegible] simul decipi propter modum improprietatis tamen defectus latentem et [illegible] apparentie faciens ista late et [illegible] apparentie simul decipi propter [illegible] Quarto quod fallacia petitionis principii est fallacia [illegible]

eius non sequitur licet si in terminis ad placitum impositis sit in terminis mentalibus. Tertio quod petitio principii statim non est fallacia probatur quia non licet tamen apparentie ut si arguatur homo currit ergo homo currit nullus esset ita fatuus quod crederet quod esset probatum per antecedens propositionem. Quarto quod petitio principii non statim est fallacia probatur quia in ea apparentia contrarii ad propositionem fallacia improprietatis propter esse aliqua que esse probata que non est probata que quidem tamen apparentiam et autem apparentie diversitas in notitate inferentis et illativi. Tertio videndum est quod sit fallacia petitionis principii est deceptio qua propter debitam formam sillogisticam et veritatem vel probabilitatem premissarum creditur quod esse probata cum non sit probata. Causa autem apparentie est debita forma sillogistica et probabilitas premissarum et apparente diversitate inferentis et illativi notitatis. Causa autem defectus sit est in notitatibus premissarum vel equalis notitatis eius cum illa tamen ad eadem aut eius sit [illegible] primus aut est quam sunt duo termini synonimi ad probandum aliquem primum de alio secundum synonimo verbi gratia ut si arguatur marcus currit ergo tullius currit. Secundo est quando arguitur a diffinitione comprimente quod nominis ad diffinitum verbi gratia si arguatur ignis est productivus caloris ergo ignis est calefactivus. Tertio modo est quando arguitur ab uno equivalentium ad reliquum ut hic nullus musicus est gramaticus ergo nullus gramaticus est musicus. Quarto ad vocem sic differimus fallacia petitionis principii et negatur quia quod hic quod sed supposito actu primum non opponi[tur] [illegible] se in vite primum et principiatum [illegible] accipitur supposito per que et si principia[tum] [illegible] piatur premissa tenetur est quod non [illegible] supposito contrarii quod ergo et premisse [illegible] Ad rationes petitio principii est [illegible] probationi [illegible] est [illegible] vel [illegible] vel [illegible] [illegible] non dico quod non est fallacia [illegible] deceptio [illegible] [illegible]

ar. homo c. g° homo c. si aliud modo
tn sit bn e pfta s3 sit no e sic tn argum
ho s. i homo c. Ad 2m dico q licet
palomos pfte peticonis pn no pcat
i forma sylogim tn pccant gtra pbacom
qr hoc q pccos reddit aliqua ge ee p
bata que no e pbata et io solu dic q pp
tat q sym dyatm s3 no q sym simpr
et pt sic pnt dici i modificati no quia
no pnicent modu debitu sym simpr
s3 quia no pnat modu debitu dyalecti
com Ad 3m in peticoe pn e locus
dyalecticus et qn ar. a diffinicoe ad di
finitu est locus dyalecticus et g° peticio pn
hic dico q qn aliq pnt pponale gclut
de diffinito qr sic q id bificat de di
ffinicoe tunc e locus dyalecticus ut e peticio
pn qr sic q pta contraria sunt no
tora de diffinicoe quia de diffinito gn
aut aliq pnt actutale gclut de diffi
to qr sic q bificat de diffinicoe tunc no
e locus dyalecticus s3 pfta peticonis pn
qr sic q pta contraria s. nota de diffinicoe
ungl quia de diffinito et pposituu de di
ffinito i ordine ad diffinicoem Ad quar
tum q de peticoe pn bn ptinet de tractatu
ad dyatm et ad porista et ad sophistam
et e ad sophistam Cum ad porista pccat q
sylom simpr et e peticio pn stati et ad dy
atm qr pnt deficit a pbacoe et ad pntem libro
pnt aliq reddit aliqua ge ee pbatam
que tn no e pbata Et e notandum qr pe
tic° pn deficit a diffinicoe sym simpr
Na ad sym simpr requir ge ee aliq
[illegible] no som ut s3 noie d. cum ut
[illegible] sym nece est ad sequi no
[illegible] peticoe pn statim tn ar.
[illegible] dic homo e homo [illegible]
[illegible] peticio aut pn no stati
[illegible] no pccat q sym simpr sed [illegible]
[illegible] sym simpr s3

pccat gtra sym pbante et qr eiusdem ar
tificis est gsideat de sym pnatoe eius
inde e q ad libro topicorum ptinet
gsiderare de peticoe pncipii stati s3 ad
libru elencorum de peticoe pn no stati
tn et alia racom gsiderandi quia de ea
gsideratur i libro thopicorum et eps et c

Questio vicesima iii

Utrum palogismi peticonis pncipii
pccant i materia ul i forma et arg q
i forma palom pccantes q sym simpr
pccant i forma s3 pami peticonis pn
no pccarent gtra sylom simpr tunc de trac
to de peticoe pn no ptinet ad libro
porum cuius pn oppositum ps p racoe i 2° porum
ubi determinat de peticoe pn quia tn ee
q de peticoe pn no ps ad porista de
terminare tamquam de bono sylmo s3 cum peticio
pncipii no sit bonus sylms gº tamquam
de peccante q bonu sym determinat Et 2°
sym pccantes q debitu modu et figuram
pccant gtra symos simpr s3 pami pe
ticonis pn sunt huiusmodi gº pccant
q sym simpr et p gns in forma Ad 3m
no dese ee q ad bonu sym requir
debitus modus et debita figura ad ppo
sitam lex in p° mo huius ubi dicit ad locos
sophicos ee i modificates ut abhr
excipitur pami peticonis pn Et 3° pami
peticois pn pccant q una pticula
posita i diffinicoe sym simpr gº pccant
q sym simpr et p gns i forma quia tn
ans Na in peticoe pn pº idem p
idem s3 hic e gtra ista pticula diffini
conis symi nece est ad sequi Bn ad
bonum sym requir ge sequi ex opi
ssis Ad pa palom peticonis pn no
sym gº pccant q sym simpr
i forma quia tn ans [illegible]
gº no sunt symi quia tn ans [illegible]
[illegible]

ad syllogismum autem quod paralogismi petitionis principii
non faciunt fidem de quo dubia sunt ar-
gumentum est quod facit fidem de dubio ergo pa-
ralogismi petitionis principii peccant contra
syllogismum dyaleticum et demonstrativum ergo peccant contra
syllogismum simpliciter quod tamen ut videtur a conclusione
de facili quia omnis [illegible] ad syllogismum dya-
lecticum et demonstrativum requiruntur premissas
esse notiores quam conclusio si hic deficit in paralogismis
petitionis principii. Contra oppositum arguitur pa-
ralogismi illi non peccant in forma sed si pec-
cant videntur peccare in materia in quibus non
observatur debitus modus et debita
figura sed ita est in petitione principii quod licet
sit arguendo omnis homo est animal omnis homo est homo
ergo omnis homo est animal. Consequentia secundo evidens falsitas
premissarum non facit peccare in forma ut
ergo ut videtur notitia premissarum non tamen
quibus [illegible] licet sit arguendo sic aliter
[illegible] omnis lapis est animal omnis lapis
est homo hic est bona forma syllogistica licet sit evi-
dens falsitas premissarum quia videtur tunc
[illegible] magis cum videtur
quod evidens falsitas premissarum impediat
formam syllogisticam quam vel notitia pre-
missarum vel notitie quibus [illegible] si ista non im-
pediat sed oppositum est ut videtur quod notitia
premissarum impediret. Consequentia tertio in paralogismis pe-
titionis principii solum est defectus quod non
probat quam sit hic non impedit formam
syllogisticam licet sic arguendo hic est bona forma
syllogistica omne b est a omne c est b ergo omne
c est a [illegible] premisse hic non probat
que [illegible] inferant in materia consequentie
[illegible] quid intelligamus hic per petitionem
et quid est petitio principii statim et quid est pe-
titio principii non statim et [illegible] est
in alia consequentie [illegible] ad intelli-
gendum hic peccare. Respondetur peccare non ac-
cipitur hic [illegible] quod dicimus aliqua
[illegible] mortalia et aliqua venia-
lia [illegible] peccare et apparere
[illegible]

quod syllogismum simpliciter est paralogismum hec bonum si-
logismum licet appareat ita quod peccat accidit
hic sicut via ad peccatum [illegible]. Contra non
[illegible] sit prima quod petitio principii statim
peccant contra syllogismum simpliciter et per consequens in for-
ma probatur [illegible] in oppositum. Secunda quod
petitio principii non statim observat debitum
modum et debitam figuram ut peccat contra
syllogismum simpliciter probatur per eas rationes factas ad oppo-
situm. Tertia quod petitio principii non statim peccat
contra syllogismum dyaleticum et syllogismum demonstrativum probatur
ad syllogismum dyaleticum requiritur quod inferens sit
notius illato et probatius et notificativum
illati modo sic non est de petitione principii non
statim immo inferens est ita dubium
vel magis sicut illatum. Quarta quod paralogismi peti-
tionis principii statim peccant in forma probatur
in materia peccant contra syllogismum simpliciter in materia
quando ergo in forma quia [illegible] ex eo quod
omnis [illegible] syllogismus deficiens a syllogismo simpliciter
deficit in forma syllogistica. Quinta quod
paralogismi petitionis principii non statim obser-
vantes debitum modum et debitam figuram
non peccant in forma probatur per primo ex eo
quod non peccant contra syllogismum simpliciter probatur quod
probatur quod observat debitum modum et de-
bitam figuram sed hoc facit debitam
formam syllogisticam. Sexta quod paralogismi petitionis
principii non statim peccant in materia probatur per
quod eo quod sunt paralogismi [illegible] quod peccant
in materia vel in forma sed non in forma ergo
[illegible] quod ergo in materia. Septima non peccant
syllogismum demonstrativum et dyaleticum probatur quod
in materia. Octava non peccant in materia [illegible]
aliqua premissa falsa ita [illegible]
[illegible] aliqua premissa
[illegible] requisita ad hoc [illegible]
[illegible] ad probandum [illegible]
principii non statim [illegible]
[illegible] premissa ita dubia

sic^t q^o pbanda vel magis sed ia pmissa
no e quenies ad pbandu quez ppt hoc
q ad hoc q ad sit pbatu aliq exigit^r
q ipm sit ex nouo relinquit^r pa os pe
titois pncipij no statim pecat i materia
Ex hijs ponat^r septima septima q^o q
pami huius fallie que e peticio pncipij
peccant i mo z no i forma p^r na scit
dcm e i ia qone peticio pncipij no e vna
de xiij fallijs ppt hoc q deficit sibi ca
apparentie z defectus dcm e q peticio pncipij no
hoc statim e vna de xiij fallijs s sic
tam dcm e i ia qone pami peticois
pncipij no stati peccant i ma z no i forma
q^o huiusmodi peticois pncipij q e vna de xiij
fallijs pami peccant i materia z no i forma
z ista fallia posita e ppt pamos pbantes
i ma z no ppt pamos pbantes i forma
Ad roes ad pma ia vbi pbat depeticoe
pncipij statim q peccat q sylm simplr
i forma z dcia q sedcaz i libro priorz
ista aut no vbi pbat depeticoe pncipij
no statim Ad 2az vbi q tr^r q omes loci
sophistici sunt i modificati z sunt ystomo
exponedi q no obseruat debitu mo
du sylm simplr vel debitu modu sylm
pbatiui s^d e sylmus dyalecticus vel demrati
mo pami peticois pncipij no statim q e
vna de xiij fallijs lic obseruet debitu
modu sylm simplr no tn obseruant
debitu modu sylm pbantis ppt hoc
q e vnus mods z vna q dicto requisita
ad sylm pbante q pmisse sunt nocio
[illegible] na sit q^o s mo hoc deficit i petitio
[illegible] no statim Ad 3^m argit depe
[illegible] stati z e pma que e Ad 4am

si qui arguebat^r argutu e i p q q syllogismus
q mo dico q syllogismus e i p q ppt hoc q syllogismus ex
tendit se tam ad sylm pbante qua no p
bante argumentatio no extendit se ad
sylm pbante z no ad sylm no pbante z
cu dr^r tn argutu diuidit^r i sylm z i Induccoz
z Dico q ibi dr vestigi sylmus ad sylm
pbante Ad quita ne^r qua peccant q sylm
dyalecticu q^o peccant q sylm ppt hoc negat^r
qua q2 hoc Verbu peccare includit negacoz
ppt hoc i tali qua no ar^r ab inferiori ad su
perius affirmative s negative z^r p3 ad 2^m

Questio vicesima iiij

Vtru Demus hic fallaz z^m plures interroga
tores ut vna z ar^r pmo q^m vel est
indetermnata vel est determinata no pt dici pm
ppt ar^r qui dr^r ea e fallaz ex^r dictione
ne pt dici z^m ppt hoc q hoc affirmatiua ex
pte Verbi p3 hic na hoc affirmata expte
interrogacois Interrogac^o aut e Verbi
z^o no Habemus fallaz z^m vna interrogacoz
ut plures q^o simili^r ut Vi^r no Demus hic
fallaz z^m plures interrogatores ut vnam
3° no Hemus fallaz z^m plures i vnsiores
ut vna q^o ut Vi^r z no Demus hic fallaz
z^m plures interrogatores ut vna Ad 2° cu
distincti sunt q^o i no i ppones plures sic
visu e i alia qone tut si Hemus fallaz
z^m plures interrogatores ut vna oportet
ut hic est z^m aliq i illoz q^or modoz
ppones plures s hic no p3 hoc q pmus
modus est z^m q d^r ppo plures z^m enota
coni vel ampliacoi s z^m i^m modu ppo
plures no accip^r i fallia s fallia enotacois
vel amplificac^o Simili^r Vi^r q ppones z^m
[illegible]

fallacia secundum plures interrogationes ut unam
propter quod sciendum quod aristoteles nobis non tradidit
[illegible] secundum illum modum ut est huiusmodi fallacia
accipitur ponens secundum [illegible] modum compositionis
plures propter hoc quod propositiones plures de illis mo
dis ponit [illegible] in optimo [illegible] quod patet
sic arguendo omnes homines sunt ceci
vel videntes sed isti sunt homines igitur
isti sunt ceci vel videntes. [illegible]
est aristoteles qui ponit unam de fallaciam secundum
plures interrogationes ut unam. Iuxta hoc
primo aliqua sunt notanda secundo videndum
est ad questionem. Primo videndum est quid sit
fallacia secundum plures interrogationes ut una
et que eius causa apparentie et defectus eius et qui modi
eius. Dicendum ad primum sciendum quod quando aliquis
potest interrogare sub pluribus [illegible] inter
rogatio potest vocari [illegible] et dicitur
fallaciam secundum plures interrogationes ut unam
et dicitur fallaciam secundum plures propositiones ut una
secundo notandum est quod [illegible] plures [illegible] ut una
quando [illegible] ac si esset una sive in sylo
gizando sive in diffiniendo vel in aliquo alio
modo huiusmodi. Tertio notandum quod propter quem
[illegible] compositionis unius compositionis plures ad
[illegible] quod [illegible] consilio [illegible]
sive in diffiniendo sive in sylogizando [illegible]
sit ita et non aliquis sic credendo decipitur
Dicendum ad primum dicitur sit prima questio quod [illegible]
fallaciam secundum plures interrogationes ut una
[illegible] secundum illam contingit nos decipi [illegible]
[illegible] est. Secunda questio quod fallacia secundum plures interro
gationes ut unam est fallacia [illegible]
[illegible] possit accidere in terminis [illegible]
[illegible] dato quod non essent aliqui [illegible] ad
placitum instituti. Contra [illegible]
[illegible] est quod fallacia secundum plures interrogatio
nes ut una est deceptio quedam que
[illegible] compositionis plures ad unam credimus
[illegible] compositionis plures sit
compositionis unius licet non sit ita. Causa
apparentie est [illegible] compositionis unius

compositionis plures propter quam creditur esse compositionis
unius compositionis. Causa non defectus compositionis
est diversitas compositionis propter quod non est compositionis unius
compositionis. De modis huiusmodi fallacie sciendum quod sit
[illegible] primus modus est [illegible] deceptio [illegible]
nobis in videndo ad interrogationem
factam plures ac si esset una vigeat (?) tunc
quando de aliquo homine [illegible] sit cecus
vel videns possumus querere [illegible]
aliam partem et si propter hoc credimus nos
querere unde ad interrogationem plures
accipit primus huiusmodi fallacie ut si queritur
de duobus hominibus quorum unus esset cecus
et alter videns sunt ne isti ceci vel vide
ntes si vindicamus quod sunt videntes
male videmus et decipimur propter primum modum
huiusmodi fallacie. Si respondeamus quod sunt ceci
secundus modus accidit ex eo quod decipimur in
diffiniendo ut si credimus quod similiter di
ffiniendus esset [illegible] ceci [illegible]
[illegible] decipimur
ponens secundum modum huiusmodi fallacie. Tertius modus
huiusmodi fallacie accidit ex eo quod decipimur in
[illegible] sequitur [illegible] est homo
et non videt [illegible] est cecus si propter hoc credimus
quod sequatur isti sunt homines et non vident
ergo sunt ceci decipimur per huiusmodi fallaciam
[illegible] pro [illegible] ponit [illegible] que [illegible]
demonstratis cum duobus hominibus quorum unus
est cecus et alter est videns verum est quod isti sunt
homines et verum est quod isti non vident propter hoc
quod [illegible] est quod isti vident et tamen non est verum
quod isti sunt ceci licet unus eorum sit cecus
alter sit videns. Ad rationes ad [illegible]
dico quod est fallacia [illegible] licet tamen [illegible]
[illegible] sit [illegible] in voce vel in scripto [illegible]
[illegible] Ad secundam dico quod [illegible]
talis fallacia ut si crederet [illegible]
gationem unam esse [illegible] est ad
interrogationem plures [illegible] reducitur
ad fallaciam secundum plures interrogationes ut

... una. Ad 3am dico negando quam. Et hic q scientia accidit ex actu opponentis et non
videntur. Ad 4am dicendum quod q penes per
modum ponens plures non accidit illa scientia
sed magis accidit scientia contradictionis vel amphibolie
sed dicendum accidit penes 2m modum licet arestoteles
decat non exemplificavit et similiter dicendum accidit
penes 2m et 3m modum dicendum licet aliquando ipso
plures 2m et 3m modi sit persuasiva boni ponuntur
non tamen semper etc. patet quod etc.

Questio vicesima quinta

Utrum dentur aliqua scientia 2m tamen ut
tamen. Et arguitur primo quod non, quia non sciemus scientiam
2m non esse ut esse, ergo ut dentur aliqua
scientia 2m non tamen ut tamen. Antecedens patet ex
eo quod aristoteles qui sufficienter enumeravit scientias
non enumeravit scientiam 2m non esse ut esse,
quia videtur teneri contrario quod ita possumus decipi
in credendo non esse esse esse sicut in
credendo non tamen esse tamen. 2o non sciemus
scientiam 2m tamen ut non tamen, ergo et videtur
quod non dentur aliqua scientia 2m non tamen ut
tamen. Antecedens patet ex eo quod aristoteles non enumeravit
istam scientiam quam videtur tenere contrario quod ita
possumus decipi in credendo tamen non esse tamen
sicut in credendo non tamen esse tamen. 3o si esset
concedenda scientia 2m non tamen ut tamen vel ita
esset distincta ab aliis scientiis vel non. Si di-
catur quod non, contra est quia aristoteles alibi aut non conti-
net [illegible] si aut dicatur quod sit scientia distinc-
ta ab aliis contra, quia omnibus aliis scientiis ut saltem
in pluribus premisse reducuntur ad istam qualibet in
[illegible]endo licet non sint. 2o non est contra esse
[illegible] quibus ab parum aliarum scientiarum preter
[illegible] scientiam 2m non tamen ut tamen et per
[illegible] scientia non est distincta ab
aliis scientiis. 4o de omnibus scientiis p
[illegible] ad illum librum si ergo esset
[illegible] 2m non tamen ut tam
[illegible] determinare de illa libro
[illegible]

qua patet ex eo quod in distinctione libri et capitulis
distincta de consideratione. Quibus [illegible] ad eandem
scientiam pertinent considerationes opposita ex eo quod
oppositorum est eadem disciplina. Scientia et non
tamen sunt opposita sed dicta determinare pertinet
ad librum methaphysice ergo et determinare de non
tamen pertinet ad eundem librum et per quibus non ad
tamen librum elenchorum non est scientia. Oppositum
est aristoteles qui enumerat 13 scientias enume-
ratas scientiam 2m non tamen ut tamen.
Ista questio primo declarandum est quid sit
2o videndum est ad questionem. 1o videndum
est quod sit scientia 2m non tamen ut tamen et que
sit eius apparentie et que causa eius defectus.
Notandum ad primum sciendum quod in proposito per tamen
intelligitur ipso ex qua denotatur causa. Secundum quod sic per
non tamen intelligitur ipso ex qua non denotatur
causa. Sed primo tamen ut tamen intelligitur ipso
maligno processu formato penes ex qua
denotatur non infertur quod que in isto processu
ponitur ac si ex ea inferretur. 2o notandum
quod primo tamen ut tamen possumus decipi
duplex. Vno modo ex hoc quod credimus aliquid
quod denotatur sequi ex tali non tamen aliquo
in credendo ex compositione vel scientia quibus
sequi in propositione vel scientia quibus propositionibus
que assumpta est ut non tamen quibus licet non
datur esse tamen quibus ratio hic causa preferendo
2o notandum quod ponens primum modum deceptio-
nis primo tamen ut tamen non ponitur aliqua
scientia distincta contra alias scientias quia 1o modo
deceptionis aliis scientiis et quibus sed secundo
2m modum deceptionis primo tamen ut tamen
ponitur scientia distincta contra alias scientias.
Notandum ad 2m sit prima quod quod concedenda est
scientia 2m non tamen ut tamen patet ex eo quod primo
tamen ut tamen contingit nos decipi sicut
[illegible] 2a quod est scientia [illegible]
[illegible] 2m cum contingit [illegible]
[illegible] ponimus [illegible]
[illegible]

vel falsus quod tamen est nec tamen affirmative et defectus dispositionis certamsis affirmative et defectus aliarum veri falsitatem sit patebit statim in 3o articulo una cum dictis de causis affirmative et defectus producunt falsitatem et similiter descendendis de causis et defectus falsitatum sequentium.

Contra ad 2m sciendum quod aliquando sit distribuit falsitatem 2m non tamen ut tamen falsa 2m non tamen ut tamen est deceptio conveniens ex hoc quod apparet falsitate vel impossibilitate conclusionis premissa quod videtur esse vera in inferendo istius conclusionis licet non sit creditur esse falsa vel impossibilis licet non sit. Contingit ista deceptio ut communiter conclusionis ad unius evidentiam est sciendum quod aliqua quia quod pertinet ipsi ex premissis vel ut affirmative si affirmative et non videtur et similiter fiat per syllogismum aut um vel false quam apparet esse syllogismus licet non sit apparet in syllogismum procedere ponens aliqua falsitatem aut ponens falsitatem 2m non tamen ut tamen et tunc sed [illegible] creditur esse bonus ita creditur quod ex falsitate vel ex impossibilitate conclusionis et sic infertur falsitas vel impossibilitas alicuius premisse et sic arguendo a falsitate vel impossibilitate conclusionis ad falsitatem vel impossibilitatem alterius premisse creditur esse syllogismus bonus licet non sit sed credebatur premissas syllogismi esse bonus licet non sit. Contra sit arguebatur a premissis ad conclusionem sed tunc talis causa affirmative non facit falsitatem 2m non tamen ut tamen sed una alia sed falsa sic dicimus vel aliquando item quod non semper cum arguitur ex falsitate vel impossibilitate conclusionis falsitas vel impossibilitas alicuius premisse quod videbatur esse vera conclusionis istius in inferendo licet non erat committitur solum falsitatem 2m non tamen ut tamen sed et aliqua alia signa si aliquis arguit sic [illegible] talis est [illegible] et [illegible] talis est [illegible] quod [illegible] est [illegible] et credit una vel ambas premissas esse tales istius conclusionis [illegible] non sit ita et tunc [illegible] arguitur ex falsitate conclusionis falsitas premissarum dicendo quod est falsa aliqua premissarum sed non ista [illegible]

[illegible]

ex aliquibus premissis de necessitate infertur aliqua quod quibus non permittitur aliqua premissa quod non sit vera istius conclusionis in inferendo tunc si ex falsitate vel impossibilitate istius conclusionis infertur falsitas vel impossibilitas alicuius premisse non committitur aliqua quod falsitas si autem ex aliquibus premissis de necessitate infertur aliqua quod cum quibus committitur aliquando cum quibus potest aliqua propositio que non facit ad illationem conclusionis licet fallaciter videatur et qua amota adhuc sequitur equaliter in forma quod tunc si ex falsitate vel impossibilitate istius conclusionis creditur inferri falsitas vel impossibilitas istius propositionis sic in utraque assumpta tunc committitur falsitas dicta 2m non tamen ut tamen ex quo propter ipsam sit in syllogismus in syllogismus complexo. Est quod falsitas 2m non tamen ut tamen ad describenda falsitas 2m non tamen ut tamen est deceptio qua apparet falsitatem vel impossibilitatem conclusionis illative de necessitate ex aliquibus premissis aliqua propositio connumerata cum illis quo videtur esse vera conclusionis istius in inferendo licet non sit ita in propositio sit illis premissis connumerata creditur esse falsa vel impossibilis licet non sit vera affirmative istius falsitatis est concurrentia propositionis non causa sed quod vel cum aliqua propositione quo creditur esse vera conclusionis semper in inferendo de causa in inferendo. Causa autem defectus est quod in [de causa in inferendo] propositio non causa non facit ad illationem conclusionis propter hoc male veniret super ea [illegible] concludendo eius falsitate vel impossibilitate vel ex impossibilitate vel ex falsitate conclusionis. Et ideo autem istius falsitatis distinguitur 2m quod talis propositio 2m non tamen potest contingere cum aliqua propositione que creditur esse vera conclusionis 2m utrumque sicut vel 2m aliam tamen [illegible] sicut vel 2m primum tamen. Et ideo modos [illegible] dico quod quod impossibile causa contingit [illegible] inferendo conclusionem et defectus vel quod [illegible] effectum vel effectum reducitur ad [illegible] tamen ut tamen quod quam non [illegible] effectus puta quod non [illegible] aliquibus premissis creditur esse [illegible]

[illegible]

qua tum credebat ee ta et ptas uel im
possitas no esset credere ee ta fallit uel i
possit no ee et aliqs credit ee ta aliquo
in inferendo quod no e congr e fallacia 2m no tam
ut tam ¶ Ad 2m no sciemus etc Dico quod
no e sile ppt hoc quod tu ta no credit esse
ta no credit pposito ee bonum et pro quibus no
credit go ut ex hoc quantum fallacia que ad fallaciam
requirit actus potentiis sed tu no ta credit
ee ta tunc pposito credit ee bonus et go da
licet no sit et tunc quantum fallacia ppt hoc sequens
fallaciam 2m no tam ut tam sed no sciemus
fallaciam 2m tam ut no tam ¶ Ad 2m dico
quod primo e distincta ab aliis causis fallacie
et qu dicebatur male fallaciis e premisse etc
ducuntur ee etc quibus licet no sit sed dico quod
hoc no sufficit ad fallaciam 2m no tam ut
tam sed ad fallaciam 2m no tam ut tam re
quirit quod cum quibus premissis debilitatem inferentibus
quod aliqua ppo que credit aliqua fa
cit ad illationem conclusionis licet no faciat et
te quia amota ad hoc equaliter sequitur go sed
primus aliarum fallaciarum no ponunt premisse
ex quibus debilitate sequitur go intendit
uel salte si amoveret aliqua illarum premissarum
no ita apte sequitur go sed pa ut apparet
sequens sit pa et go sit uidetur ee aliqua di
ssile de palomius aliarum fallaciarum et de pa
uersus fallacie ¶ Ad 3m dico quod ta accipit hic
ita quidem sed decea considerat methaphisice sire
stringit hic in inferendo aliqua quem et dialecti
ce considerare logicus etc et pz etc

Qo vicesima sexta

... fallacia 2m no tam ut tam solum re
... mus adimpole rar quod no e re
... ensums go u sompt i symus ad
... et an ... quod sit ... e
... pm e fallacia 2m no tam
... accedit fallit pm re
... quod sit ardo
...

go sol e hic enim est no ppt hoc accedere sm
posito quod go sit pa tunc e hic ia ppo sol
e i tamen ad ppt quod no sequitur id sm ¶ 2o
ois syma adimpole e onsiua go si fallacia
2m no tam ut tam sit in syma adimpo le
tur e sit i syma onsimo aug ex eo quod
no adimpole accedit aliqs ¶ 3o no ta ut
ta sit i symus onsimus go fallacia 2m n
tam ut tam qua ur toto aug na
multarum fallaciarum pam videntur ee sym
onsiuum et sic i aliis e no ta ut ta ppt hoc
quod premisse no sunt cause sm inferendo
licet appareat etc ¶ In oppositum e ar les qui
ponit pamos sm fallacie si i symus ad
impole Juxta quone primo videndum quod de
nois aliquorum pmorum et propter hoc processus sicut
syma adimpole 2o videndum e de questo
¶ Circa primum sciendum quod syma onsiuum
dicitur qui sz una solam quem que conclu
ex aliquis premissis simul vel alii processu a
que ad premissas sequitur sic e iste ome
al e pba ois homo e al i or ois homo e al pba
syma aut adimpole e qui aliqs syle te
dicitur adimpole propter quod intermittit aliqua
premissarum que e ta de ut apparet syma
sym impossibile et tunc hic iste syma sen
iste totus processus dicitur adimpole terms
ut appareat sequitur ar si aliquet sit ng as
e al vole ois homo e asig i ng homo e al
vole go e impolis go aliqua premissarum
no ad go u ¶ 2o notandum quod i tali to
tali orone potest vbi ee 2os processus primus
e quod ex aliquo so tu aliquo so eo assumpto
concluditur pm sequitur sic e ic processus ng as
e al vole ois homo e asig go ng homo e
al vole ic sit primus processus ¶ 2us
e qui arguit explicite istius ...
eius premisse qui ...
aliqua premissa ¶ ...

incompatibilitatem alterius qui processus peccat sicut
sic non advertitur quod bonum. Ad 4m processus patet esse quod
ex incompatibilitate talis premisse proceditur ad oppo-
sitionem sive conclusionem qui peccat sicut tale
est fallacia secundum non causam ut causam est iuxta. Ad 5m processi-
bus primus processus est sylogisticus alii autem
sunt entimemata ex omnibus oppo-
sita dicitur syllogismus adimpossibile. Ad 6m notandum
quod quidam syllogismus est adimpossibile superfluus
in quo assumitur quod non est ad syllogismus adim-
possibile superfluus in quo assumitur aliqua
propositio que non est causa conclusionis premissi syllogismi sicut
sic nullus asinus est albus vel omnis homo est asi-
nus est impossibile. Ad 2m nullus homo est albus
quod est impossibile ergo aliqua premissarum est falsa
sic enim assumitur ista propositio est in ratione quod non
est causa conclusionis istius nullus homo est albus. Sed
sic syllogismus dicitur adimpossibile non superfluus
nullus asinus est albus omnis homo est asi-
nus ergo nullus homo est albus sicut enim non est
assumitur aliqua propositio superflua in infe-
rendo quod est dequa arguitur ipsa est falsa vel ali-
qua premissarum etc. Contra ad 2m non-
tandum est quod ad fallaciam secundum non causam ut causam
requiritur quod alique premisse de necessitate in-
ferunt aliquam quod est 2m illius assumatur
aliqua propositio que non sit causa conclusionis inferen-
de. Ad 3m requiritur quod de incompatibilitate istius
conclusionis fiat processus ad incompatibilitatem istius
propositionis non vere assumpte ita quod non
oportet esse de necessitate in prima quod sed oportet ultimo
procedere ab incompatibilitate alicuius conclusionis ad
incompatibilitatem istius propositionis non assumpte
ita quod non causat tamen illativa conclusionis et sic
talis processus creditur de bonis propter
hoc quod ista premissa non credebatur esse
committitur quandoque fallacia et ideo patet per Aristotelem
dicentem quod paralogismus fallacie secundum non causam
non causam ut causam sive non sunt simpliciter sy-
logismi et est non sit syllogismus ad [illegible]

Tunc sit prima quod ista fallacia secundum non causam
ut causam non sit in syllogismo ostensivo probatur
in syllogismo ostensivo ex incompatibilitate conclusionis non
proceditur ad incompatibilitatem alicuius premisse
sed sicut sit in fallacia secundum non causam ut causam
ista enim accidit sicut quod propter falsitatem conclusionis
credimus aliquam propositionem esse falsam licet non sit
quam credebamus esse causam istius conclusionis licet non
causat. Ad 2m quod in syllogismo adimpossibile non in
superfluo non invenitur fallacia secundum non causam
ut causam patet sicut quia ibi non solum assumitur
ex falsitate conclusionis non infertur falsitas istius pre-
misse cuius falsitas intendebatur. Ad 3m quod
fallacia secundum non causam ut causam reperitur in syllogismo
adimpossibile superfluo patet ex natura talis alicuius ex
premissis ex quibus de necessitate sequitur quod ac-
cipitur aliqua que intenditur de incompatibilitate
conclusionis velut ac si esset causa istius conclusionis in in-
ferendo et ideo si iste premisse ex quibus de ne-
cessitate sequitur illa quod falsa quod videatur. Sed si
non sunt vere ex falsitate istius conclusionis arguitur
arguitur falsitas istius propositionis assumpte su-
perflue licet non sit falsa. Ad rationes ad primam
dico quod non oportet attendere secundum fallaciam
non causam ut causam non sunt eadem quantum
licet ubicumque sit fallacia secundum non causam ut
causam inveniatur non oportet hoc attendere secundum
hoc tamen non quantum et ex hoc patet ad argumentum.
Ad 2m dico quod attendendo syllogismum ostensivum large
pro omni syllogismo qui aliquis dicitur syllogismus ad
impossibile unde est syllogismus ostensivus si autem atten-
ditur syllogismus ostensivus proprie pro syllogismo qui est
ostensivus premisse conclusionis illate sine processu
ulteriori tunc falsum est quod omnis syllogismus ad im-
possibile sit ostensivus. Ad 3m dico
dico in tali paralogismo est non
tamen paralogismo est fallacia secundum non causam ut causam
quod ad hoc quod sit vel non causam ut causam sufficit quod
premisse vel aliqua causam non sit causa conclusionis
sed ad hoc quod sit aliquis paralogismus fallacia secundum non
non causam ut causam requiritur quod ex falsitate

quibus de ueritate ex aliquibus premissis quod
credatur concludi tamen falsitate cuiuscumque propositionis
assumpte cum illis premissis sine assumebatur
et si aliud faceret ad concludendum illam
quem licet nichil fecit etc.

Questio vicesima [illegible]

Utrum propositio plures sit propositio et arguitur quod sic dum
sunt de uerificari de diuidentibus si propositio diuiditur
in propositionem unam et propositionem plures ergo si propositio debet
uerificari hec propositio plures etc. propter quod concedendum
est quod propositio propositio est propositio positis. Contra ad hoc plorum
apte immo ad primum totum. Contra bona premissa
in bono sillogismo est propositio si propositio plures est sillogismi
[illegible] non est de se plures [illegible] sit omnes
homines sunt ceci uel uidentes sed omnes
sunt homines ergo omnes sunt ceci uel uidentes
est propositio et propositio plures [illegible]
[illegible] uel falsa est propositio plures est [illegible] uel falsa
est diffinitio propositionis [illegible] patet de ista sed omnes
sunt ceci uel uidentes. Contra si propositio plures
non esset propositio sic uideretur ex eo quod esset orationes
plures sed hoc non sequitur est oratio non obstante
quod est orationes. Contra si propositio plures non esset
propositio sequeretur ex eo quod propositio plures non esset
propositio una [illegible] quod [illegible] eadem esset diffinitio
propositionis et unius propositionis et si sit ergo per
oppositum si non sit eadem diffinitio propositionis
et unius propositionis non debet negari quin propositio plures
sit propositio si ita est quod non est eadem propositio diffinitio
propositionis et unius propositionis [illegible] quod non est idem
propositio et propositio una nam si esset idem propositio et propositio
una nam si esset idem esset nugatio dicendo
propositio una nam sufficeret dicere propositio. Contra propositum
[illegible] uel ipse dicit quod eadem est diffinitio
propositionis et unius propositionis ergo est idem
propositio una et per consequens quod non est una propositio
[illegible] plures non est una propositio propositio
[illegible] Una conclusio prima
[illegible] quod [illegible] distinctio est
[illegible] propositio plures
[illegible]

una enim uocem tamen ipsa est plures enim intellectus
in subordinatis pluribus propositionibus mentalibus
in sensu sicut etiam propositio que est multiplex enim
equiuocationem uel amphibologiam sicut est ista canis
currit uel lupus est in fabula. Contra secundo
aliqua propositio potest dici plures propter pluralitatem subiectorum
uel predicatorum cum tamen se in coniunctione absque hoc
quod ibi concurrat equiuocatio uel amphibologia sicut ista
homo est asinus lapis et asinus uel ista homo et asinus
leo est lapis. Contra tertio aliqua propositio dicitur propositio plures
propter pluralitatem terminorum in subiecto uel in predicato positorum
non tamen sic unum se ad inuicem in coniunctione sed
mixte sicut dicendo sed [illegible] et [illegible] propositiones
de [illegible] coniuncto uel condicionato uel copu
lato uel aliquo modo sillogistico. Contra quarto dicitur propositio plures
propter modum sensus pluralitatis istarum istarum, [illegible]
sunt homines potest dici plures. Contra [illegible]
enim sit prima quod quelibet propositio plures predicto modo sicut
propositiones mentales quibus subordinatur in sensu
si mente aliqua coniunctio tamen est propositio probatur
quia sit equalis in sensu propositioni [illegible] uirgula
sicut si ista canis currit [illegible] duas ad
latrabile currit [illegible] sydus celeste currit coniunctione ita quod si
[illegible] ad latrabile [illegible] et sydus celeste tunc
tamen est propositio propter hoc quod equalis propositioni disiunctiue
uel [illegible] in sensu. Contra secunda quod quod si propositio plures
predicto modo sunt propositiones mentales in coniunctione tamen
non est propositio patet hoc nam tamen ista canis currit ut
ista celeste sydus currit ad latrabile currit mentalis [illegible]
non est propositio [illegible] est [illegible] sicut patet de se uel
est copulatiua propter defectum coniunctionis si propositiones
plures [illegible]. Contra tertia quod propositio plures [illegible]
non est propositio sicut est ista homo est asinus lapis
est [illegible] intelligitur [illegible] ista [illegible]
[illegible] illorum terminorum homo asinus lapis
uel [illegible] si [illegible]
coniunctione tamen non est propositio
iste [illegible] homo est [illegible] asinus lapis
[illegible]

propositiones quod eorum inagrima quia ista tamen
nomina inconiuncte supposita non sunt simul re
gi ab eodem verbo ¶ Ad 2um quod propositio plures 200
denarii et propositio plures 200 est una propositio ergo quia
est una unum non sunt significatas non impedit
quin propositio plures 200 denarii plures tantum ponitur
ipsis et simul inposita propositiones quod illi tamen
similiter coniuncte ¶ Ad rationes ad primam
divisionem dicit et dicit visitati etc. dico quod hoc
non est verum unum non enim est indivisibilis
totius rei in partibus suis integrales unum
vel divisum nec est vel simile desimus dividentibus
ut sic tenet indivisibile signum in
sua significata ut ista signata non sunt
eque possibilia quatenus est oppositio nam propositio
plures et plures 200 denarii est significatum plures
istius propositionis ¶ Ad 3am dico quod non arguitur
aperte immo ad finem totum cum arguitur est propositio
plures propositio secundum arguitur ad 4um quod ad simpliciter
¶ Ad 3am et 4am iam vi probat quod propositio plures 3um
modi et 4i modi est propositio et hec quod ¶ Ad 7am
dico quod si igitur est propositio et hec propositio opposita nam
si tamen sequitur propositionibus una cum iam tota
coniungente ea sunt est propositio opposita copula
quod due propositiones coniuncte per iam tota et sunt
propositio una si autem tamen propositionibus una tamen
quae copulantur mediante iam coniunctione
ergo adhuc est opposita ¶ Ad 8am arguitur
peccato dicit propositionem plures non esse propositionem
quod idem est propositio et una propositio quia omnis una
propositio est propositio et omnis una propositio est una propositio modo
propositio 3i modi et 4i est una propositio licet
non propositio plures 200 denarii / ratio intellexit
eandem esse diffinitionem propositionis et unius propositionis
secundum 1 esse eandem propositionem et una propositionem
sed ubi loquendo sit alia diffinitio propositionis
[illegible] propositionibus sed arguebatur secundum arguitur loquens
[illegible] accepit ista propositio
[illegible] est diffinitio propositionis et unius propositionis

gratia quod pro eodem supponunt ly propositio et ly una propositio
cum significative accipiuntur sed ly una propositio
plus connotat quam ly propositio ita est quod non
negatio significat una propositio etc. est finis etc.

Expliciunt Questiones
Libri Elencorum magistri
Buridani Amen

Utru͂ noticia p͂mi p͂ncipij i mediate causant et i esse cosuant omnia causata ipm consecũ sit huano intellectui naturaliter inserta. Ista qo quit tu p̃mũ vtrũ p͂mũ p͂ncipiũ i mediate causet seu causant omnia. Scdm quit vtrũ co̅s i mediate cõseruet omnia cĩt ipm consecũ. Et tciũ p͂ncip̃ quit vtrũ cius p͂mi p͂ncipij noticia sit huano intellectui naturaliter inserta.

Contra p͂mũ arguit sic. Si p͂m p͂ncipiũ posset cãre omnia cit se consecũ sic q̃ cãa simpr necia dependet effectũs simpr gtinges / falsũ qũt pba quia tũc consequo effectũs sequit̃ sicut tñ / conclo seque̅ gtinges. contra phm p͂mo post ptz th qũa q̃ in tota latitudine entiũ / p͂mũ p͂m actiuũ ẽ simpr nam / et multi effectus cit ipm reperitur gtingẽtes. Confirmat̃ si p͂m sufficiet posst cãre omnia / tũc omes alie cãe supfluerent / q̃ vide̅ destruere ordinem cãrũ in vniuso / pz quia q̃ vel p͂ma se sola ẽ sufficiẽs cã p͂duc tiua omniũ cãt cit se / et sic alie supfluent vel p͂ma cã se sola ẽ insufficiẽs ad cãndũ omnia cit se / q̃ omnio vide̅ repugnare infinite sue potẽcie p͂ductiue / igr p͂ma ps q̃onis falsa

Con̄ 2m questiũ sic / cã p͂m nõ cõsuat effectũ suũ p̃ cõpleta ipius p͂duc tõm / tam in sbalibz q̃ in accidentalibz / igr nec cã p͂ma cõsuat suũ effec tu p̃ debita cõpleta ipius p͂ductiõm / quia pz q̃ cã p͂ma ppt infinita eius vtute et p̃ suũ cõpleta et effectiuũs p͂duat suũ effectũ i esse suo nalĩ q̃ q̃tucq̃z cã 2ª sim / ł 2m questiũ erit falsũ / ans pz p̃mo inartificialibz vi demꝰ eni q̃ domꝰ cõpleta in ee suo nõ ampꝰ in ee vel infieri dependet a suo artifice nec in hc abeo cõsuat̃ Sic similr i nã effectus a cã sua ef fectiua cõplete i esse p̃ductus / ampꝰ nõ p̃ducit̃ nec cõsuat̃ abeadẽ quoymo stãt effectũ cõplete quãtũ ad mina sua nalia i ee poẽ p̃ductũ / cã effectiua ipius ducũ corrupta vt videmꝰ filiũ pfcm existe i nãta p̃re mortuo ł 2m. Confirmat̃ p͂ma p͂ncipiũ cõsuat i fiora met ibz su periorabz / igr nõ cõsuat i me̅ omnia cit se ipm consecũ / ans pz p̃o metheor q̃ mundus iste inferior gtiuꝰ ẽ mõd superiori vt cõ vtus eiꝰ inde gubnet / ł 2a ps q̃onis nõ vide̅ fuisse vera

Con̄ tciũ et p͂nr questiũ argui̅ sic. Si noticia p͂mi p͂ncipij effectiui eẽt huãe intellectui nalĩt inserta / tũc illa noticia eẽt huão intellectui gnata / et p̃ gs ipi p̃ sue p̃ductionis nõ fuisse sicut tabula rasa / ꝯ phm 3º de aia. Conf̃ tũc intellectus huanus faciliter et nõ cõ ssatis / p̃ctem notiam sibi nã visitam / posset cognosce p̃ncipiũ p͂mũ contra phm 2º metheor dicentẽ Sicut oculꝰ noctitoracꝰ ad lumine solis Sic intellectus nr̃ ad ea q̄ i nã sũt notissima / Ubi wlt q̃ multũ difficile ẽ nobis cognitione appr̃hende p̃ veritate / ł qo qo ad tciã p̃te falsa / et p͂mus qo adz in titulũ qo vide̅ ẽ falsa et neganda

In oppositum / q̃onis p͂ma pte gcludit phus i 3º metheor q̃ i illo gene re cãrũ ł nec in effectiuis cãsi p̃cedendũ ẽ in infinitũ. Sed & videndũ

...

ad vnu' pri' effectu' 3m / q' an' Sed post' omnia alia ab eo p'ducta s't
/ et gnitator hoc p'mu' pri' om' effectuu' r3 Metha'ce 9to e' vocat deu' Cu
sat' hoc consonare vid' q'd d' p'mo celi Ab h' q'uidé ente videl3 p'mo pri'
dimatu' est celu' vnie'rsu' / 2a p'a p's q'ois vi' ee va ~~~
¶ Pro 2a p'te q'onis argui' sic Sic q'dlibet ens cat' p'mu' ee no' h't a se s3
ab alio / sic sil'r co'seruat' no' a se s3 ab alio / 2 q' i' c'tis q'seruatis no' est
abire i' infinitu' / 1' est deuenire ad aliq'd p'mu' co'seruas / aq' 2a v'tute
o'ia cat' ip'm i' co'seruari depe'ndet / 2 h' intellex't ph's r3 Metha'ce q' dixit
ab h' q'uidé ente dependet celu' 2 tota na' / ig' q'o p'a ip'i' p'te vi' ee va
¶ Pro 3a p'te q'onis arg' sic h'uano intell'u' na'lr' e' insita p'mi pri'
cupiditas / ig' e' noticia / q'a p3 x° ethi° q' o'me volitu' p'supponit
cognitu' / ig' volito na'lr' insita p'supponit cognicio' na'lr' insitam / s3
a'ns p3 p' venerab'le Boeciu' i' 3° de co'solacione ph'ie p'sa s'da cu' d't est
eni' mentib' ho'm v'i boni na'lr' insita cupiditas vbi man'te p'bat
boni dat intere p'mu' bonu' om' pri' p'mu' e'm vitati co'sonat
q'd d' 2° de a'ia q' ip'i di'no esse 2 i' mortali o'ia appetu't assila'ri
/ v' appetit' / 2 p'n's p'mi pri' cognicio h'uano intell'u' na'lr' e' insita
/ 2 sic 3a p's q'onis 2 p'n's totu' q'o vi' ee p'cedenda
¶ Pro istis q'onis solucio'e / in q'one quesita ponu'n' co'formit' tres articlos
q'uoz p'm' erit iste v'tz p'm' pri' causet seu causauit effectiue 2
i' me'te omia cat' p' p'ncia ¶ Scd's arl's dato q' sit v'tz p'mu' pri'
q'seruet o'ia cat' ip'm p'ncia ¶ Et erit arl's 3'' An t'lis p'mi pri' noticia
sit h'uano intell'u' na'lr' insita ¶ 2 inte'do i' o'ib' h'ys articlis q'o
p'sequi q'uo ad ca'as na'les / q'uo' ca' p'missa p'babit' vitas p't o'ndi ¶
¶ Ideo i' p'mo arl'o e' no'nd' q' dup'r i'venit' p'm' pri' i' ph'ia v3 p'm
docendi / 2 p'm' essendi P'ncipiu' docendi seu doct'e e' q'o p' se no' intell'u'
h'uano intell'it' q'one situ' 2 ordie' t'minoz / quale t'ntu' e' istud
firmissimu' de quolz ee vl' no' e' 2 s' i' q'dlz e' vl' aliq'd no' e' vt notu'
e' i' 4° ph'oz Metha'ce / 2 q' sat' notu' ee vid' q' no' o'ia cat' p'm de
pendent a'tli p'nc'o i' ee i' co'seruari ¶ Ideo i' p'mis duob' arl'is nich'
dica' d' eod' ¶ Sed solu' dica' i' eisd' articlis de p'o pri'o essendi / q' o'ib' cat'
se q'ntib' largit' vnie'rsi esse / 2 co'municat sua bonitate singlis h'ys
de largius h'ys v'o obstinu' p'o celi / 2 hoc nominat' mltis ac diu'rsis
nominib' cu' ph's ph'os / q'uq3 eni' d' p'mus motor ut i' natli ph'ia
/ q'uq3 p'm' ens de p'ma ca' vt i' Metha'ca / q'uq3 s'mu' bonu' om' vltim'
finis vt i' mo'li ph'ia / 2 po'nu'a ista 2 q'dlz istoz i'de' inte'do q'd p'mu'
pri' effectiuu' de p'mo q'uit q'o ¶ Scd's no'nd' q' p'ncipiu' p'm' pri' i' mete
... / intelligo si ip'm i' sua acto'e addat' effectus p'ducto' vel
alia s'b na'lr' co'stituta / t'q' quoda' i' s'cto adiste' effectus p'ducto'
/ 2 sic mau'r / me'te p'rima scribit / 2 ips' me'te ... ¶ ...

immediata / intelligo eam causam que per se sive alicuius alterius cause instrumentaliter
directe concurrit ad effectum producendum / et sic lumine solis aere immediate ad hoc
dispositum illuminat / quem sol mediate lumine illuminat / quibus premissis pariter primo
sit prima conclusio ista. Aliquid est principium simpliciter primum in infinitum potens / probatur
quoniam quia causam nature in genere quorum que est potens aliquid primum / quod sit mensura omnium
aliorum de isto genere ut patet 10 metaphysice / igitur in genere entium est etiam potens aliquod
ens primum / quod sit mensura omnium aliorum citra se contentium / quia non est status de se / et tamen prima
mensura est etiam principium primum in isto genere / igitur in infinitum est potens aliquod
principium simpliciter primum / quod fuit probandum. Corollarium primum. In infinitum aliquod principium
simpliciter primum effectivum est potens patet ex conclusione et eius probatione / quia sicut in genere
entium datur ponere principium simpliciter primum / ita in genere causarum efficientium dandum
est effectivum simpliciter primum. Corollarium 2m. Quod sit plura principia infinita effectiva simpliciter
u. c. vj prima in infinitum potencia / patet corollarium quia quod per superhabundantiam de uno soli conveniet 1x° eth. c. 3° c. p° 2 4° topi.
secundum ethicorum / et unum alteri repugnaret quod probatur. Sint igitur duo prima in omnibus
eque perfecta / tunc quodlibet illorum habebit equalem efficaciam ad producendum effectum et
non producendum. Detur igitur a. per primarium producere effective ipsum c. et b. producere non velit
efficaciter esse ipsum c. tunc quia equalis efficacie sunt a. et b. super c. igitur c. erit
propter efficaciam ipsius volitatem a. et idem non erit propter efficaciam nolitionem b. / sic erit
et non erit quod est impossibile. Tercium corollarium est quod unum principium effectivum simpliciter primum
in infinitum est potens patet ex premissis quia unum est potens per corollarium primum / et non plura
per corollarium 2m / igitur tantum unum principium simpliciter primum effectivum in infinitum est potens quod
fuit probandum sic etc.

Secunda igitur conclusio illius articuli sit ista. Deus primum principium est causa sufficientissima seu productiva
omnium effectuum citra se contentium / patet quia causa quelibet citra primum est effectus agentis seu
agencium in se invicem essencialiter subordinatorum / in quibus necessario pervenitur ad efficiens
simpliciter primum / per determinationem secundam 2o metaphysice / sic igitur vera. Et confirmatur quia quod est
in genere aliquo et non habet supra se causam de illo genere / hoc est simpliciter primum in illo genere
Deus sit est deus huiusmodi principium primo quia est in genere efficientium / et non habet causam supra se de
eodem genere / sic est simpliciter primum in genere causarum efficientium / sic igitur vera. Corollarium primum
Quodlibet ens citra primum naturaliter reputat principium simpliciter primum patet quia primum est effectus
eius / et quilibet effectus naturaliter reputat suam causam sic etc. Corollarium 2m. Quodlibet ens
citra principium primum naturaliter includit quodammodo ipsum Deum patet corollarium quia quilibet effectus
includit quodammodo virtualiter suam causam sic etc. Corollarium 3m. Licet quilibet creatura includatur
sui modo sit dei / et quilibet effectus quodammodo includitur in deo in conceptu dei prout intelligere
et velle et causare ipsum effectum non tamen absolute concedendum est quod quilibet effectus citra
deum est deus / patet quia prime due partes ex premissis sunt note / et tamen post ultime oppositum
est falsum sic etc.

Tercia igitur est ista conclusio articuli. Primum principium effectivum non immediate causat seu causavit
omnia citra se contenta / patet igitur quia ipsum aliqua causat seu causavit omnia mediate / videlicet
mediantibus causis secundis / quibus naturalem virtutem et effectivam indidit de aliquorum effectuum
productione / sic non omnia causat et producit immediate / quia tunc quia mediatum et immediatum

inferetur deesse contradictionem / quesitum primo per oppositum i. cum Sed ans satis
constare videtur ex philosophia naturali / quod primum mediante celo movet inferiora / et auctor
de causis dicit quod causa prima plus influit super effectum quam 2a / i. 9o vero
¶ Corm primum / Idem effectus in esse naturali et effective producitur / pt agentibus
agentibus in esse / pz corm quia idem effectus naturalis producitur a causa prima ad
victus 2is / que tamen distinguntur specie ymmo forte genere / i. corm verum
¶ Secundum correm primum principium non potest hoc aliquando est tamen sufficiens
ad effectum talem producendum / quia talem seu producit ipsum mediante causa 2a i. / potest quia
causa potest causa prima cum ipsa potest sufficiet sine ea / eo quod causa causa 2a virtute
sic pase a prima similiter ipsam hic / i. correm verum / Tertium corm primum quesitum
in titulo questionis non est concedendum Sed ut pz ex premissis est simpliciter nega
dum / et hoc quantum ad articulum primum
¶ Quantum ad articulum 2m quo querebatur utrum primum conservet omnia causata
apud omnia / Notandum 9o circa istum articulum / quod rem in esse conservandam
est causa particularia virtutem efficacem vel virtute impressa in naturali suo esse tenere
et dico particulare efficacitatem propter deum / qui efficacie particularem et voluntatem
non impressam rei facit quod deum vult eam in esse suo manere Sed dixi
particulare impressa / propter multa naturalia que non solum voluntate divina sed et ex agentibus
causis 2is contra vel intra in naturali suo esse diu consistunt / et sic homo ultra
generale dei voluntatem conservatur cibo et potu et calore suo naturali ut pz in de
regimine sanitatis / 2o notandum quod duplex potest assignari conservatio / quedam
est particularis et indirecta / quedam propria et magis directa / Indirecte removens prohibens
prohibens vel contrarium corrumpens dicitur effectum aliquem conservare / et sic aliquid con
servat sanitatem / in quantum removet vermes in ventre qui alias naturam
corrumperent ut dicunt commentatores Sed propria conservatio et directa est qua
id quod conservatur particularia virtute efficacitatem vel impressa in naturali suo esse de
tinetur / et qua subtracta res subito in nichilum deduceretur et sic radius luminis
dependens conservatur a sole
¶ Pro isto i. articulo sit prima 9o ista primum principium effectum conservat in esse suo
omnia causata que sunt / pz 9o quia tempore influxionis et continue 9o influit
primum principium omnia causata ipsum ad nichilum tenderent / i. ergo omnia causata primum a
primo effective conservative dependet / i. 9o vero / quia tertio [illegible] primum suppositum
cuius declaratur in [illegible] quia sole subtracto non manet naturaliter loquendo radius
solis medium illuminans / Corm primum nullus effectus potest absolute a con
servatione primi conservantis ipsum effectum in natura sua manente / pz ex ratione
ratione / quia subtracto influxu dei creaturis que conservantur subito in nichilum ce
derent / ut dicit 9o prima / i. corm verum / et in hoc erit differentia inter conservans primum
[illegible] conservantibus / Secundum correm primum effectum aliquem conservat immediate per
intellectum et voluntatem / pz de ista que sine concursu actu conservationis cause sibi co
[illegible] immediate dependet aliquid unde sit intelligens summe [illegible]
[illegible] / pz quia illas conservat per ydeam suam / et non [illegible] et [illegible]
[illegible] i. immediate principio intellectum et voluntatem

quia illa sit principalis conservativa veri. Tercium corollarium quamvis voluntas malignorum ad suam sui actualis a primo principio effectivo non dependeat, quia ut sic est ens
privativum, ipsa tamen voluntas malicia minime conservatur ab eodem. Patet quia ut sic
privat privacionem que nichil est, ideo in esse non conservatur.
Secunda conclusio illius articuli sit ista. Primum effectivum aliqua citra se conservat mediate.
Probatur quia in conservacione aliquorum primum effectivum mediantibus causis secundis principium in
generalis concurrentis adeo et effectivum conservacionem, igitur conclusio vera. Consequencia tenet a primo ad superius
premisso. Sed antecedens notum est philosophiam intelligentibus, quomodo secundum effectivum primorum
lumine et influencias astrorum mixtis inferioribus causat generaciones et corrupciones
inferiorum, ideo etc. Corollarium primum. Aliqua entia citra primum non habent a se penitus totum
ipsorum esse adequate et immediate. Patet per conclusionem, quia eciam habent a se esse a primo effectivo licet mediate. Secundum corollarium. Adequatum effectum aliquorum non consequuntur
forum eorumdem immediate. Patet quia eciam consequuntur causam conservantem. Tercium corollarium
non est effectus in esse suo prestancior sit conservatur a causa prima tantum secunda vel sola
prima et immediate. Patet quia exterior ideo est igitur.
Tercia conclusio est principio secundo articulo sit ista. Primum effectivum non omnia citra se conservat in esse suo immediate. Patet quia alias cause sibi invicem subordinate in
quibus philosophus in secundo metaphysice probat statum ad similem sicut ergo discursum ille nichil
agerent nec aliquid conservarent frustra. Patet ut in generis, quia tunc cause nobiliores
in universo haberent se ad effectum alicuius dependentis productive et conservative
pure passive et nullo modo active, ideo omnino tanquam frustra in natura supplerent
quod philosophia racio non capit. Corollarium primum. Non solum secundum principium effectivum est causa
licet a se prius et immediatum, ideo cuiuslibet est causa conservans immediatum. Patet corollarium quia causa
est verum eo quod primum ens est ubique, ideo cuiuslibet effectum prius et immediatum et tamen
omnis est falsum ut dictum quo, igitur corollarium verum. Corollarium secundum. Primum effectivum non videtur
insufficiens quia effectus quosdam a se dependentes conservat mediate. Patet quia possit
eosdem effectus conservare si vellet immediate, ideo corollarium verum. Tercium corollarium quo
posita quo ad secundam ipsius quesitum est necessaria tamquam falsa patet sufficienter
opinionem dictam.
Quantum ad tercium articulum illius questionis vel qua querebatur an talis primum principium
notum humano intellectui sit naturaliter inserta. Notandum est quod circa primum principium omnium
effectivum duplex reperitur esse noticia: complexa est qua primum ens nostitur esse
et omnia citra se per ipsum in natura possibilia, etc. aliquid fiat sine ipso producante, et
hec eadem noticia est penitus eadem cum ipso primo principio in re, quia cum ipsum
sit de entitate tamen sit de noticia ubi penitus idem est intelligens intellectus et intelligibile
ut colligitur ex secundo et 10 12 metaphysice. De ista noticia non intendo procedere posita
conclusione, quia secundum primum principium est in nobis et ubique presencia principiam et potencia
aliquid sumus in esse producti. Ita et sua noticia que eadem cum ipso est ubique
est. Sed est alia noticia de primo principio qua nos ipsum cognoscimus quod sit unum primum
et ultimum in fine perfeccionis et nobilitatis, et hec complexa vel incomplexa
ut nos hic fiat, et de illis intendo loqui circa posita conclusione. Prima conclusio illius articuli

sit ista primum principium effectivum est ab humano intellectu cognoscibile / patet quia ex
effectibus sensibilium inferiorum possumus cognoscere insensibiles causas superiores / sed substancias
animam sensibili separatas / et inter illas omnium primam a qua alia in esse et vita dependent
Notum est hoc ex methaphisica et phisica naturali / quia secundum philosophus 8o phisicorum cognoscit
hoc effectivum primum esse motorem / et 12 methaphisice primum actum et ultimum finem / et
10 ethicorum concludit in eius contemplacione esse statum perfectum felicem et consummatum
humane perfectionis / Racio quo vera / Correlarium primum potencia finita perfecta naturam potest ob
iective cognoscere obiectum infinitum / patet quia intellectus noster est finitus / et tamen
apprehendit primum obiectum virtute infinite / Correlarium 2m notia finita potest tamen
esse obiectum formaliter infinitum / patet patet quia notia qua intellectus primum principium cog
noscit est finita / Racio 2a / Correlarium 3m excellencia intelligibilis non corrumpit
sed potius perficit intellectum humanum / patet quanto intelligibile est nobilius tanto
ipsius cognicio est perfectior et nobilior / Racio 2a /
Secunda quod sit ista ad hoc primum principium cognoscendum intellectus humanus
naturali desiderio inclinatur / patet quo quia visis et intellectis effectibus / naturale est nobis
desiderium investigandi substancias causas / et naturali desiderio non quiescimus donec intuitus de
veniamus ad causam primam / cuius virtute omnes alie ipsum sunt causandi potentes
et hoc primum principium actum expressissime nominatur / Racio quo vera / causis specialibus sicut ex
phisicorum philosophorum et methaphisice satis constare videtur / Correlarium primum intellectus
humanus in naturali suo desiderio circa primum principium effectivum summe celatur
numquam frustratur / patet quia expressissime primo capacitatem sive sufficienciam potest
probemus in cognicionibus et amore sui / quibus mens humana delectata multum p
ficitur / igitur correlarium verum / Secundum correlarium homo excellita racione tenetur primo effectivo
honorem et amorem super omnia alia causam ipsum exhibere / patet quia precipuum potest cog
noscere quod ipsum sua potestate largitur sibi totum esse et bene / et non solum honorem
sed et causis ipsum exhibentibus liberaliter communicat sive bonitatis influencia
et sit alie cause medie 2e vel 3e aliquid ad hoc facere videntur / hoc non virtute sua
sed totum quod faciunt in potestate primum producunt et faciunt / Racio correlarium verum / Et tamen in
correlarium hoc qui in causa satis venit ad usus donis mortalis peccat / et eo quia in
gratus deprecepit virtutibus / non referens propter et profecte suo huic primo effectivo
in mensas graciarum acciones / quia dignum et iustum est eo quod naturam impellit et co
iubet / et bonis moribus est consonum ut huic honor offeratur a quo omne esse
et totum bene tamquam a proprio suo autore recipitur / sed dicit philosophus 1o ethicorum oportet
ei qui graciam facit refamulari / Racio correlarium verum
Correlarium tercia Nulla notia primum principium est humano intellectui naturaliter insita
patet quia quelibet hominis notia est vel sensitiva vel intellectiva / sed neutra illarum est
humano intellectui naturaliter ingenita / sed expectat effectibus postea acquirantur / ideo
dicit philosophus in 3o de anima quod anima in principio sive produccione est tamquam tabula
rasa in qua nichil est depictum sed in ea omnia depingi possunt / et dicit
philosophus primo posteriorum tractatu 2o quod deficere nobis primam cognicionem sensu deficiente
nobis sciencia illius sensus sensibilis / et hoc non dicit philosophus nisi notia sensitiva

dependet ex principiis / et interna notitia dependet ex principiis / ad 2m dicendum. Contra
primum intellectus humanus in sua originali productione caret sua accidentali
sua perfectione quia caret scientiis et virtutibus et actibus que sunt ut dicit commentator perfectiones
ipse perfectiones [illegible]. Contra 2m notitia dependet primo principaliter effective in nobis est posterior
tempore notitia effectuum causatorum principium patet quia non est in nobis naturaliter inserta sed
a posteriori ex effectibus acquisita. Contra 3m nec notitia principii primi dicitur
esse nobis innata seu naturaliter inserta patet per propositionem / quia nulli notitia principii primi
et nec illa. Contra 4m est quod practica sive pro [illegible] est falsa. Ex quibus omnibus
sequitur contra [illegible] quod [illegible] opposita est semper negativa / quia [illegible] omnibus
suis partibus est falsa

Rationes post oppositum adiectas que videntur huic positioni obviare.
Ad primam que dicit [illegible] concludit ex 2o Metaphysice quod in nullo genere causarum proceditur
in infinitum / dico quod argumentum satis formaliter concludit unum principium primum
esse causam omnium effectuum / et hoc satis probare prima articuli primi / sed non concludit
quod omnium sit causa [illegible] productiva immediate / ut patet per propositionem eiusdem articuli 2am.
Sed quia fuit argumentum in articulo primo ad oppositum quod si primum principium careret
omnia causa [illegible] / tunc causa ultima dependet effectus contingens / [illegible] quod licet
causa prima omnium sit ultima in essendo / non tamen ultima sed contingens producit effectum
contingentem / et non [illegible] conditionaliter operante ultimo contingenter / et hoc de
argumento primo. Similiter de 2m et ad 3m de transeuntibus conservantibus
hoc satis concludit quod deus omnium causa [illegible] et sit primus conservator / ut est dictum 2o
secundi articuli 2i / sed non concludit immediate / scilicet quod deus omnia conservet immediate
ut dictum 9o eiusdem articuli 3a. Sed quia fuit satis subtiliter argumentum in articulo
primi 2o ad oppositum / et hoc sit causa 2a non amplius conservat effectum post completum
suum esse / [illegible] nec causa prima. Solutio quia non valet / quia omnes effectus sunt
[illegible] quotiens sunt a quibus effectus ut causa 2a dependet / nullum
illorum potest per se conservari in esse per [illegible] mensura temporis / [illegible]
[illegible] actuare per eandem mensuram temporis efficaciter / velit [illegible] in effectu
[illegible] / sed hoc non est [illegible] de transeuntibus [illegible] quo ad suos effectus / et hoc [illegible]
[illegible] / quod sicut deus nulli [illegible] potest quod sit causa sine ipsius essentia
sic nulli [illegible] potest quod conservet seipsum primo non concurrente primo [illegible].
Ad 3m argumentum quod fuit argumentum [illegible] intellectum naturaliter est inserta
primi principii cupiditas / et notitia [illegible] est [illegible] / [illegible] primo [illegible]
non omnis cupiditas seu appetitus sit cum prima cognitione / ut patet de appetitu
naturali / [illegible] quamquam sit cognitione. Ad Boethium 3o de
consolatione philosophie qui dicit est enim mentibus hominum [illegible] naturaliter inserta
cupiditas veri quod velit hoc [illegible] naturaliter inclinatur
ad cognoscendum seu diligendum [illegible] / et hoc [illegible] super
articulo 3 istius positionis / [illegible] non sequitur [illegible] quod [illegible]
seu actualis cupiditas sit humano intellectui naturaliter inserta / ut [illegible]

est satis in q̃ne 3a artic̃li eius | Ista p̃nuc dimiã p̃tic̃ q̃ñs sunt dc̃a
cũ reu'en̄ a z correccione bn̄a.

¶ Cont̃ q̃clom̃ p̃ma ar̃z | qz si eet aliqd̃ p̃m p̃m vel g̃o eet a se ul' ab alio
nõ ab alio qz tũc nõ eet p̃mũ | nec eet p̃m p̃m om̃ | nec a se qz nl'
seipm pt p̃duce ꝑphm 2o de aĩa. Sed forte dicet̃ licet nõ sit a se
effectiue | dr̃ tam̃ ee a seipo formal' | Sed contra si sit tũc sequet̃
q̃ nõ sit p̃m p̃m om̃ effectiuũ | qd̃ est q̃ contrm̃ p̃m | pz th̃ q̃na
qz vnaqueqz res si ipa est formalr̃ ẽ igr̃ e.
¶ Si qz sc̃d dr̃ Gn̄o Metha̅ꝯ species rerũ sicut nũi | s; ĩ nũis nõ ẽ dare p̃m
nũi simplr̃ | g̃o nec in entib; Et forte ꝑp̃ hoc q̃da posuerũt p̃cessũ
ĩ infinitũ in causis essencialr̃ ordinat' | z si hec dr̃r ullum eet p̃m simplr̃
p̃mũ | z nõ vulẽt q̃ hec implicet q̃clom̃ l' z.
¶ Si qz si eet aliq̃ ens p̃m simplr̃ p̃mũ | ipm̃ eet infiniti vigoris | s; p̃bat̃
falsitas | qz impossibile est tale p̃m ee l' z aĩ | qz sic impole eet aliqd̃
malũ ul' deordinatũ ee in vniũso l' z aña qz si vnũ c̃riũ eet actu
infinitũ c̃riũ ad vigore | ul' mali eet ul' ee posset in vniũso | forte
dicet̃ q̃ aĩ ẽ veꝝ de c̃trarijs formalr̃ Sed ullm̃ malũ c̃riat̃ p̃mo p̃do
formal'. Sed c̃tra qz si c̃tr̃ia v̄tualr̃ actũ | hec ẽ q̃ eius effcm̃ alq̃d
c̃riũ sit formal' tũc arguit̃ sic ipm̃ est infinitũ in p̃o z vigore l'
ul' pati c̃riũ sui effectus | qz ꝑpt hec infinita v̄tute eius destruitur
incompossibile suo effcũ | l' p̃m effe | aĩ ẽ ita vbi de c̃trario v̄tuali sd̃ formalr̃
Et est c̃om̃ qz si sol eet infinite ca'dus v̄tual' | ul' relinquet f'gidũ
in vniũso | sicut nec si eet infinite ca'dus formalr̃
¶ Sed dicet̃ nõ est simile qz sol agit c̃ntitate nc̃e z s̃m vltim̃ posse suũ g̃o
est agens necc̃ | p̃m aũt agens agit c̃tin'e z libe' | Sed c̃ l'd q̃ r̃agens si
est determinatũ qd̃ nõ pt nõ age hec agit c̃ntitate nc̃e z p̃ns s̃m vltm̃
sui posse Sz p̃m p̃m effectiuũ ẽ huiõi l' z | a'o pz qz potencie libe
agentes seu r̃onales sũt ad opposita | z nõ determiate ad vnũ | nales ẽ at
nõ sed sũt determiate ad vnũ | qz p̃ducit res ꝑ voluntatem sd̃ ia suppo Sz
c̃ntitate vult q̃cq̃ vult | nec pt nõ velle qd̃ vult | qd̃ si nõ sequet̃
q̃ voluntas ei' indiffis ad velle z ad nolle | ul' ad nõ velle hec nõ ẽ
inconuenientes | qz tũc oportet q̃ determinar̃ ab alio | z q̃ actus eius differet
ab ea quoꝝ vtrqz ẽ falsũ | sic sequet̃ q̃ posset mutari qd̃ ẽ ita impole

¶ Cont̃ corm̃ p̃mũ z p̃cessũ c̃tra illacõm | nõ sequit̃ aliqd̃ ẽ p̃m simplr̃
p̃mũ in vniũso ponend' | l' z vniũso aliqd̃ p̃m simplr̃ p̃m ẽ ponend'
aĩ pz qz ar̃ a supiori ad infer' sine distribucõe | ymo ẽ ibi falla
q̃ntis sic multi posuerunt deũ ee p̃m p̃mũ ĩ vniũso c̃riũ ad
finalr̃ | nõ aũt efficientem l' z
¶ Multa q̃ub; c̃tinuatũ ar̃t vnũ ens simplr̃ z p̃mũ qd̃ p̃m

sed in omni genere est multiplex participacio/ ergo in omni genere uno erit unum
ens simpliciter primum ab aliis participatum/ tenet ante applicatum per colos deum qui
ponitur esse primum simpliciter primum/ ergo tot erunt in universo simpliciter prima prout
que sunt genera

Item quia idem manens idem semper facit idem 2o de generatione/ ergo videtur quod diversitas
causatorum arguit diversitatem causarum vel principiorum/ maxime loquendo de talibus
que non possunt provenire nisi ab eo/ quod est primum simpliciter primum/ Item tenent participacionem presupponit tale potencia/ sed est dare bonum et malum participacionem/ ergo erit bonum
et malum potencia/ sed quod esset tale potencia ergo est simpliciter primum primum aliquorum
effectuum/ Sed forte dicetur dato quod esset summum malum adhuc non esset per se sed
dependeret a summo bono et per consequens non esset primum simpliciter primum/ Sed contra impossibile est
summum malum vel fieri vel dependere a summo bono/ quia semper id a quo aliquid
dependet comprehendit in se ipsum dependens/ vel virtualiter vel formaliter Sed
bonum deus nec comprehendit in se summum malum formaliter/ quia tunc esset summe
malus et maxima contraria essent formaliter in eodem/ nec virtualiter quia quod est virtualiter
tale/ potest aliquid facere formaliter tale/ ergo optimus deus posset pessimum facere
quod est oppositum in adiecto/ quia malis operibus efficiuntur mali 2o ethicorum 12
Contra 3m conclusionem arguitur Si esset tantum unum primum primum omnium effectuum in universo
tunc hoc esse non sit notum per se primum/ nec est per se cognitum ut dicit marsilius 3o sentenciarum
quod hoc possit ostendi racione naturali/ sed consequens falsum probatur quia tantum esse unum primum simpliciter
primum non potest cognosci ab effectibus/ nec a causa cum non habeat causam/ quod non ab
effectibus probatur sic/ quia omnis intellectus per se inquirens et arguens per causam
ex perfectione effectus per se finiti/ evidenter concludit potest illa causam per se
finita finite producere illum effectum Sed philosophus racione per se naturali inquirens
per causam prime cause aperticionem inquirit eius per causam et arguit perfectione
effectus finiti Sed nullam talem scilicet per se finite producens effectum finitum
est primum simpliciter primum omnium effectuum vel nulla talis deductio evidenter fit
tale esse/ antecedens patet in hoc quia in causis per se et adequatis Sicut se habet effectus
ad effectum sic causa ad causam proporcionaliter/ Secunda probatur etiam philosophus et omnes solum
racione naturali innixi ponunt evidenter primam causam necessario agentem et naturaliter et semper
hoc fundat eternitatem mundi et motus Sicut patet 8o et 12 methaphisicorum/ Et consequencia
maior quia a quolibet finito esse per se racione naturali potest evidenter concludi infinitum
esse Sed primum simpliciter primum est infinitum/ vel a quovis finito esse per se racione
naturali potest evidenter intellectus concludere ipsum esse Sed omnis effectus ad
extra est finitus ut notum est/ et patet primo celi et 2o/ antecedens probatur Nam omnes op
eraciones que apparent per se in lumine naturali sicut vel intellectum/ salvantur per unum
modo primum per se finitum in vesture motore eterno et infatigabile
Item a quolibet potest argui infinito per primum primum effectuum 1 et 2 antecedens/ quia nec ex eo
... cum sedis antecedens/ quia solum finite concludit/ nec per causam ... res quia
potencia finita posset res continuare/ quia corrupta sit finita ...

sunt appetentes ipsum saluare finite i. resistat i. etc. quod autem solum fi-
nite cognoscet patet quia alias nichil posset arripi ab agentibus finitis cum
oppositum videmus ad experientiam i. etc.

Contra rationem quartam arguitur primum probatum nichil producit extra se i. quarto falsum, antecedens
quia si sic tunc quero an secundum primum id quod producit velit i. producere solum
propter constanti quam hoc producit vel ab eterno voluit hoc producere. Si primum ergo
volt producere propter quam voluit et propter hoc mutatur. Si secundo ergo ab eterno hoc produxit
propter qua posita determinatione agentis voluntarii ad effectum. Si non in
primum producit contra si ab eterno voluit hoc producere et absolute non preexit
actio noua i. ab eterno produxit i. etc. minor patet per comitatorem quarto physicorum
quoto etc. Et confirmatur quia si produceret aliqua ad extra libere et contingenter aut contingenter
vel et necessario. Si primo modo tunc omnes effectus illius essent contingentes et nullus
necessarius quia non potest maior necessitas esse in causa ut causa est quam in effectu ut effectus
est. Si secundo tunc ab eterno fuisset omnia producta ex quo omnia essent necessaria
quia qua necessitate causa producit eadem necessitate effectus producitur i. etc.

Et quia si aliquid produceret ad extra vel de complexo vel de nichilo, non primum quia non
est nec primum principium seu deum producere aliquid ex presuppositio sed patet de productione
cuius intelligentie nec secundum, quia quod est possibile esse aliquando producitur hoc non produ-
citur de simpliciter nichilo, sed omne quod producitur possibile est esse aliquando in actuale
esse producitur. ad patet quia quod de esse possibili transit in esse actuale illius tamen
aliquo non est purum nichil. Verumtamen probo sic, quia si non est possibile esse aliquando pro-
ductum tunc impossibile est esse quia non possibile et impossibile contradicunt. Sed quod impossibile
est esse impossibile est produci i. ad destructionem quia si non est impossibile produci
non erat impossibile et per consequens est possibile esse quod non est possibile et possibile contradiceret in
primo ordine nobilium.

Et multi sunt effectus quos non producit nec potest producere primum simpliciter primum i. etc.
quia patet antecedens per de istis effectibus comedere bibere ambulare etc. et consequens quia
non est verum dicere quod deus comedat i. etc. Item aliqua causa secunda potest producere aliquem
effectum sine hoc quod prima causa producat eundem effectum i. etc. antecedens quia hoc non
implicat contradictionem quia quelibet causa secunda habet essentiale intrinseca potentia seu
distincta causalitatem vel causam respectu suorum effectuum quam nichil esset si inesset
et omni virtute et influxu ab extrinseco incidente extrinseco, patet quia alias
nulla rerum causarum esset magis essentialiter causa quam tu est ex se quod nam prima
si tota actualitas eius solis causa esset quasi superadditis formis et virtuti-
bus influentibus quod est absurdum dicere dicunt sumpserunt per ymaginationem
omni causalitate et causam alias causas respectu eius et effectus stante tamen consequen-
te ex esse date in esse et est sua nam sine prohibitione nulla
dicere quod primum esset si huiusmodi causa concurret in actuale productionem suorum
effectuum

Sed p^a q sit i(n)sufficiens ca q(uia) no(n) pt p(ro)duce(re) actu(m) i(n)volu(n)tate a(l)icui(us) lib(er)i
si ip(s)e volete (et) co(n)t(ra)riete p(ro)uolu(n)ta(te) s(u)a q(uia) volitus no(n) pt cogi. i(te)
Nō seq(ui)t(ur) q(uo)d p(r)i(n)c(ipiu)m p(ri)mu(m) e(st) ca suff(icien)s p(ro)ductiua om(n)i(um) effcu(u)m v(e)l q(ui)a
ens ca(usa)t(um) p(ri)m(u)m n(atur)alit(er) repu(n)tat p(r)i(n)c(ipiu)m simpl(icite)r p(ri)mu(m) n(e)c s(e)c(un)d(u)m g(ra)do ad(er)i(tu)m con(tra)
v(e)l q(ui)a ens ca(usa)t(um) p(ri)mu(m) p(ri)mu(m) n(atur)alit(er) i(n)clud(it) quoda(m) mo(do) in eo de
Sed q(uod) co(n)t(ra) i(ps)e q(uia) si repu(n)tat n(atur)alit(er) g(ra)do repu(n)tat ta(m)q(uam) signu(m) n(atur)ale
ge(ne)ns similitudine(m) ei(us) q(uo)d repu(n)tat. Sed p(ro)p(ri)etas q(uia) n(u)ll(u)m ens ca(usa)t(um)
de(um) e(st) s(imi)le ei q(uia) n(e)c s(ecundu)m similitudine(m) g(e)n(er)is q(uia) co(rr)upt(i)b(i)le (et) i(n)co(rr)upt(i)b(i)le
d(iffe)r(u)nt pl(us) q(uam) g(e)n(er)e (secundu)m ph(ilosophu)m. Et m(u)lto fort(i)us nec s(ecundu)m s(imi)litudine(m)
sp(eci)ei nec i(n)diuidui. Et co(n)firmat(ur) q(uia) si n(atur)alit(er) q(ui)lib(et) ens reputaret tu(n)c
ca(us)a illi(us) rei e(ss)e(t) n(atur)alit(er) reputa(r)et to(ta)m reputa(n)ta(m) p(ri)mu(m) p(ri)mu(m) to(n)e
c(ur)i(us) similitudinis v(e)l g(ra)do e(ss)e(n)tialis v(e)l a(ctua)lis n(ec)c(essari)o i(te)r(u)m
Ite(m) si q(ui)a ens ca(usa)t(um) p(ri)mu(m) n(atur)alit(er) i(n)cluderet(ur) quoda(m)o in eo de(us) h(ab)e(re)t
e(ss)et p(er)s(o)na e(ss)e(n)tia a(ut) p(er)s(o)na similitudine(m) no(n) p(ri)m(u)m q(uia) q(ui)c(qui)d e(st) i(n) deo s(u)me
in p(ri)mo p(ri)n(cipi)o s(icut) abs(tra)ct(i)o in ip(s)o e(ss)e(n)cie a(u)t re(r)u(m) no(n) sit e(ss)e(n)ci(al)e nec
2(u)m q(uia) e(st) magno 2(u)m s(u)a(m) similitudine(m) ta(m)e(n) no(n) h(abe)t nullo c(on)pa(ratio)n(e)m op(er)a-
tio(nu)m re(s) a(u)t in p(ri)mo p(ri)n(cipi)o s(un)t c(on)t(ra)ri(us) op(er)acio(n)es 2(u)m istud poeticu(m)
in ip(s)o b(e)n(e) m(od)o q(uo)d mou(en)t (et) s(imi)li(bus)
Ite(m) si sic v(e)l g(ra)do est ut s(ubstanti)a v(e)l accide(n)s no(n) ut act(us) q(uia) v(e)l ibi accid(er)et
e(ti)a(m) sic po(ne)ret(ur) i(n) co(m)posito i(n) p(ri)mo effectiuo (et) p(er) c(on)s(e)q(ue)n(s) no(n) e(ss)et pur(us)
act(us) c(on)t(ra) ph(ilosophu)m 12 (meta)ph(isic)a(e). Nec e(ti)a(m) ut s(ubstanti)a q(uia) q(ui)a ca(usa)t(um) de(um) e(st) d(e)o
q(uo)d implicat q(uo)d (con)t(ra)dicto(rie) (et) i(n) m(od)o e(ss)et co(m)posit(um) ex s(ubstanti)a (et) s(ubstanti)a q(uia) q(ui)a d(iceretu)r
i(n)clusu(m) e(st) in deo e(ss)e(n)tial(ite)r q(ui)a ens ca(usa)t(um) p(ri)mu(m) e(ss)e(nti)alit(er) e(st) i(n)clusu(m) in deo v(e)l q(ui)a
ens ca(usa)t(um) p(ri)m(u)m est de(us) q(uia) e(st) b(ene)d(ictus) (et) g(lori)o(sus) e(st) f(a)l(s)a g(ra)do a(n)tiq(ua) p(ri)mi(ssa) fu(it) no(n) b(ene)
g(ra)do a(nte)c(eden)s q(uod) est p(ri)ma p(ar)s co(n)t(ra) q(uod) no(n) b(e)n(e) p(ro)p(ter) q(uia) q(ui)a ens n(atur)alit(er) i(n)clusu(m)
in deo e(ss)e(n)tialit(er) est in deo v(e)l (con)t(ra)m p(atet) q(uia) q(ui)c(qui)d e(st) i(n) deo n(atur)alit(er) e(ss)e(n)t(ialiter)
in deo e(ss)e(n)tial(ite)r (et)c.
Con(tra) c(on)c(lusi)o(ne)m 3(am) que e(st) v(er)salis ad p(ri)mu(m) ar(ticu)l(u)m 3(um) q(uod) co(n)t(ra) c(on)t(ra)d(icit) ar(gui)t(ur) om(n)e
ca(usa)t(um) ca(us)at(ur) ab aliq(u)a ca(us)a actualit(er) i(n) ea ca(usa)nte s(ed) q(ui)a ca(usa)t(um) p(ri)mu(m) p(ri)mu(m) ef-
fectum (et) ip(s)e e(st) solus i(n)cr(e)at(us) g(ra)do q(ui)a p(ri)(n)cip(iu)m aliquo(d) ca(usa)t(um) ab eo (et) h(ab)et
i(n) mo(do) p(ate)t h(oc) sic q(uia) i(d) q(uo)d p(er) se (et) p(ro)p(ri)a virtute e(st) aequale e(ss)e(n)tialit(er) (et) ma-
g(i)s e(st) tale quo(cun)q(ue) a(li)o q(uo)d p(er) aliud (et) v(ir)tute alti(us) e(st) tale sicut logica (et)
ph(ilosoph)ia docet. Sed p(ri)ma ca(usa) ca(usa)t ca(usa)tu(m) c(on)t(ra) v(ir)tute p(ro)p(ri)a (et) p(er) se. Ca(usa) no(n) (et) ca(usa)
v(ir)tute ca(us)e p(ri)me g(ra)do ca(usa) p(ri)ma essen(tia)li(ter) (et) mag(is) e(st) tale i(d) ca(usa) p(ri)ma p(ro)p(in)-
quior (et) co(n)iu(n)ctior (et) i(n)timior e(st) ca(usa)to q(uam) c(on)iu(n)ct(a) ca(usa) 2(a) (et) p(er) c(on)s(e)q(ue)n(s) i(m)mediatior
q(ua)lib(et) alt(er)a s(ecundu)m q(uod) alia ca(usa) rei c(on)iu(n)ct(a) i(d) i(m)mediatior ca(usa)t v(e)l g(ra)do s(ecundu)m
p(ri)ma(m) p(ro)p(ositi)o(ne)m auctoris de causis s(ed) ista Om(n)is ca(usa) p(ri)maria pl(us) i(n)fluit
sup(er) ca(usa)tu(m) suu(m) q(uam) v(niversa)lis ca(usa) 2(a). Sic d(icitu)r. Cu(m) v(niversa)lis ca(usa) p(ri)ma agit v(ir)tutu(m)
sue ca(us)e a(li)q(uam) i(n) ip(s)u(m) agat ca(usa) v(niversa)lis 2(a) que s(equitu)r ip(s)u(m) manifestu(m) e(st) q(uod) ca(usa)

primaria est plus comprehendens et vehementius causa rei quam causa secunda et propter hoc eius operatio est vehementioris adhesionis cum re quam cause secunde et hoc quidem non fit secundum hoc nisi quia res inferius non patitur nisi a virtute longinqua deinde patitur secundo a virtute que est sub prima et prima adiuvat secundam secundum operationem suam quam causa efficiat secunda prima ibi efficiat unitatem efficiat eam per alium modum alium altiorem et qui removetur causa secunda a causato suo non removetur ab ea causa prima quia causa prima est altior et vehementioris adherentie cum re quam causa propinqua.

Pro quia si ageret immediate sequeretur quod esset causa partialis multorum effectuum probatur quia causa per se alicuius effectus est quod secundum naturam precise et non secundum accidens causat illum et causa per accidens est eius quod non sic causat precise partialem sed palmum patet hoc quia hoc convenit alteri partiali quod non convenit sibi ut immediate sine partiali quia hoc dicitur alteri competere partialis quo amoto nichil ipsorum immediate esset talis. Sed causa per se est id quod causat non partialiter realiter distinctum sed per se ita quod ipso posito et omni alio circumscripto quod non sit causa magno genere cause potest sequi effectus et isto calor est per se causa quia ipso posito et omni alio amoto quod non sit de numero cause potest sequi calor in passo disposito approximato et ideo calor per se causat caliditatem quia non partialiter sunt ubi per deinde ostendit circumstantiam cause partialis convenit et cetera.

Pro causa secunda non agit causa prima non agente ut causa prima est immediatius perfectius et nobiliori modo agit quam causa secunda causatur quia imperfectio et essentialiter ordinatur et causa in esse causat dependent a prima. Item in intellectibus superior causa est perfectior Item cum sit cause et ad primam simpliciter est essentialis ordo in tandem quia non stat secundum agere aliquem effectum nisi dependenter a prima sicut et patet per propositionem auctoris de causis super allegata.

Item impossibile est eandem actionem numero esse a duobus vel a pluribus agentibus ut nullus sit eadem causa immo ergo impossibile est quod eadem actio a numero sive effectus idem sit a duobus agentibus et cetera. Maior non est dubia minor probatur quia si sic sequeretur quod idem effectus posset bis produci quod est impossibile probatur quidem quia dato quod a effectus possit produci communiter b et a c vel d induxit ponatur et quod a c producatur communiter b et manifestum est quod nulla impossibilitas generatur tunc ipso d et generato illo effectu a et approximata illa materia b d agenti ipsum potuit eundem effectum adhuc producere quod fuit quod prius dicitur. Dicunt ergo quod totum et non anichilare quod totum et cetera dicunt quod diversitas effectuum est propter diversitatem materie et motoris vel agentium modo ut motoris diversitas sola facit diversum et diversitatem effectus frustra diceret diversitatem motorum sic frustra adderetur diversitas de intrinsecis seu applicatur per diversitas finis.

Item cum a pluribus agentibus influentibus in effectum non potest idem effectus generari et cetera ... a talibus agentibus effectus capit aliquid determinato et per se ... ad ... et propriis ... cause agentis ... effectus ... in quidem quod ... et cetera

Item quia sic ... esse ad esse ita agere ad agere sed ullum ... per esse

etiā aliquo mō nisi p̄m prīm ī me^te assit ei l^z nich̄ agit nisi p̄m pricipiū
ī me^te cogat Et cōfirma^z q^z sicut se h̄t vnitas ad cōstituend̄ nuōs ex quo
ē in aliis sic se h̄t p̄m pricipiū adiūcta in ratione cause agent^s Sz vnitas
ī me^te cōstituit nuōs etiā omnes si ipsi addita fuit ad nuōs sicut binari^s
que cōstituit pricipium vel proporcionem addita enī binario cōstituit
t̄nariū 7c. 16 l^z sicut p̄m prīm cū aliis agentib^z ī me^te p̄duiat pricipium
vnde licet luna habeat lumē a sole v̄tute cui^s illuminat 7c sol me^te luna
tamē p̄ceus est ī me^te 7 pricipium 7 sol illuīat inferiora

Cōtra q^om p̄ma v^t ar^a Si primū prīm cōsuat oīa tūc se ul qō initio
ul cōtinget nō primū q^z nō fuit initio q^z tūc omnia initio essent 7 ul^r
q^nt^e q^d ē fl̄m. Nō 2m q^z nl pol^e eē 7 pol^e nō eē h̄t eē nisi ab aliquo
p̄se in^ate eē aliquo semp dependeat in essend^o Sz q^rbz tūc p̄m prīm effectiuū
ē p̄se pol^e eē 7 pol^e nō eē q^z p̄t eē 7 p̄t nō eē Solūcio p̄m prīm
effectiuū^e p̄se in^ate eē determinans q^rbz a^d eē l^z ncitat q^rbz a^d eē ad q^d
q^d h̄eat eē Et cōfirmat^z q^z manente influxu quo res cōsuat^z sep res
manet nec p̄t nō eē Sz impol^e est cessare l^z q^z q^z alias mutaret^z
de^o q^d ē impol^e

D nulla cōtīgēcia tūc p̄m pricipium effectiuū nō indiget vt cōsuent^e in ee
p̄serti quantū ad multa causata a p̄mo prīo l^z q^z ant^z q^z q^d nō p̄t desinere
esse nō indiget vt cōsuet^z ne desinat eē Sed multa sunt q^e s^cdm
suā nat^am nō p̄nt nō eē l^z q^z a^{ns} nō v^or p̄ba^z q^z q^d p̄se ī ē alicui in^ate
est alicui in eē 7 oppo^m eī impol^e ē ei in eē s^d in^ate est binariū
eē parē 7 impol^e est eū esse imparē Sed eē p̄se cōsequit^z ad formā
q^z vnūq^dq^z 2m h̄t est ens actu 2m q^d h̄t formā Sed multa sunt que
sunt forme q^edam subsistētes sicut anime separate 7 intelligencie quib^z
ip̄e inest eē l^z q^z Et eadē rō ē de illis quorū mā ul nulla ē ul nō
ē in p^o nisi ad vnā formā sicut sunt corpa celestia l^z ipa corpora separate
2m suā nat^am q^ncitatē sunt 7 nō p̄nt nō eē nō p̄nt fundari
neq^z in for^e q^d p̄se sequit^z eē neq^z ī mā q^nti s^dfor^e qua nō p̄t amittere
vt sit in p^otē ad aliam formam

D Si cōsuat omnia in eē h̄oc erit p̄ aliquā actionē s^ed p̄ q^rbz actionē agēt
si sit efficax fit aliquid in effectu ig^r oportet q^d p̄ actionē pricipii cōsuat^e
aliquid fiat in cōsuato q^d nō vi^z eē v^m q^z p̄ h^moi actionē nō fit
ip̄m eē cōsuati q^z q^d iam ē nō fit neq^z ite^m aliquid a^d sup^a addit^{ur}
q^z tūc nō q^ntie ... p̄ p̄im^m q^nsuaret aliq^d in eē ul totiē aliq^d ad^d...
eidem q^d ē inconueniens

Consuatū eā 2^a a suis ... nālib^z cū suspēsione cuiꝰ supiorꝰ p...
q^nuacionē qui^z quāē nō ... in p̄duccionē sui effectus sicut ante ul
... h̄c erat primo ... q^d sibi deficiat alīq̄s vigor qui ... imprimebatur

alias quod cae superiores eundem effectum coproducebat sed hoc non impedit
quia illum totalem vigorem prima causa cognito est infinite activum et vigoris posset
sibi sufficienter dare et relinquere ea talitati sive non coattendo secundum adtendendum quia
non imperat concausacionem Item secundo quia deus posset aliquid annichilare et per consequens erit
causa defectus quia faceret aliquid tendere in non esse vel hoc erit secundo opere quod illa
causa non potest cadere si moveatur a causa superiori ad suam causacionem sicut vacuus nullam
talitatem habet super motum lapidis si motus animam que etiam movetur animisan
lis animam motum et ita generaliter de hoc veniatur ad causam primum motus et illa sibi ordina
cione Et hoc etiam non impedit quia omnem mutacionem et mocionem requisitam
tam magna causa adtendendum aliquem effectum potest prima causa libere producere non
coproducendo illum effectum vel tercio super ipse opere non producit quia causa prima ei non
coproducit et hec non videtur posse dici quia cum causa secunda sit intrinsece equalis acti
vitatis vel sui effectus sicut causa quod prima causa ei coproducit nullum videtur
inconveniens quod primo effectivo ipsam in suo nulli potest conservare vel ad
actuare vellet ipsum oriri in causacionem sui effectus sed eo quod tale effectum
secundum tractaret et per consequens secundo quod multi effectus possint absolvi a conservatione
primum conservantem ipsos effectum in suo esse manere cum contra oppositum dicit con
cordans etc.

Primum effectivum non agit in mente per intellectum et voluntatem sed potius per propriam
virtutem activam etc. Item si sic tunc sequeretur quod primum effectivum aget in mente
in intellectum et voluntatem intelligencia sed probatur falsitas de intellectu quia actus intellectus
est ab eo in quo est non enim transit in exteriorem materiam ut dicitur 9 methaphysice
actus autem eius quod movetur ab alio non est ab eo in quo est sed a movente etc.
intellectus non movetur ab alio etc. et probatur eciam de voluntate quia non potest facere quod
contradictoria sint simul vera hoc autem sequeretur si movetur voluntate voluntas
movetur et ipse movet et non ab alio etc.

Et si sic sequeretur quod quilibet actus malus magis est imputandus primo effectivo
quam secundo probatur quia cognito quilibet actus contra ad sanctam suam est in vollete malus
dependet a primo effectivo et principalius quam ab aliquo alio tunc magis attribuit
ipsi quam alii agenti unde homicidium non attribuitur gladio sed ferienti ergo etc.

Ite consimili parte contra sequitur oppositum et per cuius contra etc. secundo arguitur quia defectum
non assignatur causa si ratione actus ubi ergo actus et defectus sunt inseparabiles quicquid
est causa actus est causa defectus sed in actione mali moralis puta in adulterio
actus et defectus sunt inseparabiles etc. ergo oportet dicere quod si primum effectivum
est causa actus in adulterio quod etiam sit causa defectus in eodem vel oportet dicere quod non
sit causa defectus et per consequens etc. et ideo cum quilibet actus tamen obtinet contra
Ite in eodem secundo oppositum contradictionem quemvis facere tracta etc. quia cognito quilibet actum secundi
agentis producit et conservat et utique principalius cognito est primum effectivum sequitur
conclusio etc.

Tercium quem ... Si sufficeret etiam ad primum etiam mente conservatio
primum ... causa et ... conservans etiam influit virtute finitam

illi conservati tunc deus posset producere ad aliquid virtuosioris permanentie illud
cato palind conservato sic quod esset vigorosius ad conservandum se puritate propria
ipse maiorem virtutem quam sit virtus qua illud conservans influit conservato palind
tatum et tunc illud quod deus sic faceret non indigeret aliquo conservante quod est contra
conversum secundum precedentem quinus patet quia quia tanto est virtuosioris permanentie ipse
ipso quanto si esset debilioris indigeret ab alio confortari propterea non indigeret
conservatione dei quia et hac debilius tatum non indigebat maiori immediata
esset etiam indigebat mediata quia illa fieret per media tamen prima consequentia et sic aliquid
tatum esset non indigeret conservatione quod est contra premissa

Non quia si sic tunc deus tamen conservaret posset conservare res mundi et totum hunc
mundum facere alium modum tamen se tota et singulas partes suas tam forte quod nullo
nec mediate nec immediate neque tamen totum neque tamen partem indigeret dei preservatione
conservatione primo et ideo per ymaginationem sublato omni integre maneret quod
est contra potentiam et videtur implicare contradictionem quod deus aliquid faciat quod eius con-
servatione non indigeat quia omnis effectus a sua causa dependet tamen quia est eius
causa ergo si eius conservatione non indigeret iam poneretur non esse eius tatum et hoc
quod dicit deus privat ipsum potentia ex abeo tatum prima consequentia

Non si aliquid puta terram tamen mediate conservaret et tamen ad tatum immediate con-
servat eadem ratione si vellet posset terram conservare et propterea in nobilissimo
suo loco posset moveri localiter ad terram servandam sic quod est impossibile et propterea
videtur quod omnia immediate conservet et ideo dicit philosophus in de mundo tota terra et
mare ethereum atque sole et luna et totum celum decoravit unaque potentia
transit virtus et potentia scilicet quod deus immediate conservat omnes effectus per seipsum licet
per causas medias operatur

Item ipse est immediatus causa ad omnes effectus in quantum est prima causa essendi et ratio
subiectis servantur in esse et ad virtutem ad omnem motum conservandam causa quia
et applicando ad actionem et coniunctio scilicet quod deus est causa actionis cuiuslibet in quantum p-
stat primo causa agente secundo et ad virtutem agendi et in quantum conservat eam et in quan-
tum applicat ad actionem et in quantum virtute eius virtute omnis alia virtus agit et quibuslibet
aliis quia deus est sua virtus et propterea immediate ubique operatur quod est contra conclusionem
et ideo philosophus in de mundo dicit quod deus licet medium et finem sit omnium entium

Item dicit auctor de causis virtus cause prime prius agit in tatum et vehemen-
tius ingreditur ipsum quia oportet virtutem divinam adesse cuilibet rei agenti
sicut virtutem corporis celestis oportet adesse cuilibet corpori elementari agenti
ergo vel causa immediate agit vel primum agens immediata [Sed] dico non deus
dicit immediate tatum et conservare per seipsum et per se ista inferiora sed tamen mediate celo
vel aliquo alio vel quia prohibet corruptionem vel quia permittit res esse et non de-
struit eas tamen posset vel dat virtutem talem rei ad conservandum licet per se non
conservet [Sed] contra omnis causa et conservans quodcumque tatum sic facit
permansionem seu conservationem valet media magis illa quam valet principior

cato seu conservato quam illa causa secunda. Sed deus sive principium effectum omnem
creationem seu conservationem habet quia per se et immediate conservat ipsam quamquam cum causato vel
conservato copulat et coniungit ergo intime [illegible] cum [illegible] nihil
mediat ipsum immediatius conservando quam secunda et magis intima adhuc quam aliquid
causatur vel conservatur est prima causa, propter quod propinquior causa nihil causato vel con-
servato. Secundo et cetera.

¶ Dico quod a prima causa et secunda concurrat ad productionem vel conservationem effectus
tunc tamen comparationem prima [illegible] prima causa plus influit quam secunda. Non sic
quod prima causa solum det virtutem causae secundae ad actionem ad agendum immediate, licet ipsa secunda
causa non immediate agat effectum attingendo, sed ita quod ipsa plus influit quia pluribus
et intensius vehementius et virtuosius. Unde dicit auctor ibidem in commento et probat quia causa plus
influit quae ultimo recedit, sed prima causa est huiusmodi. Secundo et cetera. Antecedens ibidem quia quando
secunda causa removet virtutem suam ab effectu tunc prima non removet quia influxus
secundae causae prius cessat quam primae. Et prima causa plus influit super effectum causae secundae, sed
ita est ut quod primum est in compositione est ultimum in resolutione [illegible] ergo
quo primo advenit et ultimo recedit, sicut dicit ibidem in commento. Item idem arguitur: sicut
illa causa plus influit quae praesupponitur ab alia et nobilior et meliori modo agit
seu facit, ut quod secunda causa, sed causa prima est huiusmodi. Secundo et cetera. Et sic si removetur secunda causa non
removetur prima, sed et cetera.

¶ Dico primum principium conservat omnia principia secunda immediate quia [illegible] et antecedens
est dubium. Secundo conservans non est necessarium quod sit dubium [illegible] quia primum principium omnia si vel-
let conservaret immediate, sicut dicit in probatione commenti [illegible] sed non est maius ut vide-
tur quod primum principium aliqua conservet mediate et non principium quia [illegible] potest forte satis, non
obstat quod causa secunda [illegible] quia [illegible] sit immediate, potest immediate agere. Secundo et cetera.
Effectus conservatus a causa prima duplicem causam secunda capit influentiam quarum quaelibet
perficit ipsum conservando; effectus autem a sola prima causa solum recipit influentiam
simpliciorem. Secundo et cetera. Quia dicit quod omne tale additum [illegible] facit ipsum plus tale [illegible]
patet intuenti.

¶ Quaelibet res per se et immediate producitur vel causatur et solum ab uno ab eodem et tamen
immediate conservatur, sed quaelibet res causatur primum effectum tamen ab eodem producitur seu causatur
secundo et cetera. Auctor non dicit vel probat quia si non tunc [illegible] producere rei
naturalis nihil producere agendo et cooperarentur agenti primo, sed [illegible]
nulla substantia corporalis agit sed tamen modo patitur. Secundo et cetera. Antecedens: Nulla substantia corporalis
maxime distat a primo effectivo, ergo sicut ipse ita est agens quod nullo modo patiens, ita
erit patiens quod nullo modo est agens. Et ideo Avicenna [illegible] quod [illegible] recitat [illegible]
necessitate dicit omnes formas induci ab uno [illegible] separato intelligentia quam ap-
pellabat datorem formarum.

¶ Unaquaeque res est proxima sibi quam cuicumque alteri sed non potest contentari [illegible]
[illegible] primum effectum quod conservet [illegible] quod [illegible] potest contentari [illegible]
[illegible] primum effectivum omnia [illegible] conservat [illegible] alia causa [illegible]
[illegible]

Ideo necesse est primum effectivum per se et immediate quibus conservat causa per se primo immediate quam
quocumque alio intelligendo declinacione naturae vel racione. 2a pars antecedentis probatur prima parte
quia primum principium per se et immediate quod conservat omnia causa per se 1a pars antecedentis. Nam
omne possibile esse et possibile non esse si debeat actuari et remanere in esse tunc
hoc necessario erit per aliquem actum et non immediate extrinsecus sed omniquaque intrinsecus
actuantem formantem atque diffusum per totum ut patet de materia et forma de accidente
et subiecto. Tunc arguitur sic: ille ergo actus sic actuans possibile huiusmodi vel est actus per se
purus a nullo alio penitus actuatus et tunc est deus sive primum effectivum et conservativum et habetur
intentum, vel non est actus huiusmodi puta purus et tunc ille actus de se est possibilis
necessario indigens alio actu ipsum immediate actuante et quia non est processus in infinitum
sic in mutationibus prima ergo oportet [illegible] tunc tandem devenitur ad unum actum per se primum
a nullo alio actuatum quem quibus de se possibile adesse vel adesse non esse subactum per se et immediate
positum actuat non solum extrinsecus circumstando sed intrinsecus totaliter penetrando.
Sed quibus causa primum effectivum est possibile de se adesse vel non esse ipsum autem primum
effectivum solus est actus purus per se 12o methaphysice 1a. Et confirmatur quia omne de se
fluxibile et informabile ad hoc quod figatur stabiliter et formetur necessario indiget aliqua
fixione et formaliter ipsum immediate figente et formante. Sed huiusmodi fixio sive forma
vel est per se fixa seu fixio vel forma et tunc est deus sive primum effectivum et habetur
intentum, vel non est et tunc immediate necessario figitur et formatur per aliam fixionem
et formam et cum non sit processus in infinitum secundum intentum quod erit status finaliter ad
unam fixionem sive formam per se et puram et a nullo alio fixa [illegible] secundum quod immediate
omnia consistent a primo.

Prior pars probatur scilicet quod immediate quia primum effectivum immediate conservat quamlibet
rem causa primam quod iam deductum est et magis immediate quocumque alio conservante. 2a
pars probatur. Antecedens quia si non immediate conservaret et tamen immediate conservet
causa ergo ea immediate conservat sic 2a causa conservans et minus immediate quam ipsa causa magis
quam immediate. Non primum scilicet causae immediate quia primum agens et est causa conservans sunt
causae conservationis eiusdem causati essentialiter ordinati et nullae tales [illegible]
[illegible] eundem ordinem ad suum causatum sed necesse est unam esse [illegible] po-
tentem alia nullo modo [illegible] sicut philosophus [illegible] quia alias [illegible]
possent esse duae causae [illegible] propinquae et primae quod est [illegible] quia omnis
causa 2a [illegible] et conservando reducitur ad primam et omne [illegible] tale
primae et [illegible] competit et principaliter ipsi primae quam 2e sicut patet [illegible]
[illegible] primae [illegible] causa prima sit [illegible]
[illegible] Nec potest dici 2m videlicet minus immediate quia [illegible] etiam sic [illegible]
conservatum et causatum tale [illegible] non esset causa propinquissima [illegible]
natum [illegible] qui dicit prima causa est causa remotissima [illegible]
si intelligatur [illegible] ita scilicet quod non propinquissima [illegible]
[illegible] relinquitur ergo tamen quod immediate [illegible] conservet omnia quae sunt [illegible]
[illegible] hoc primum effectivum [illegible] conservativum [illegible] quia [illegible] est [illegible] immediate [illegible]
[illegible] 1a. Et confirmatur quia [illegible] adesse [illegible]

hic adagi/ quod ubicumque aliquid ens maiorem similem est in mente ibi sit operatur vel agit
in mente agit 1° contrarium filium
Quinimmo requirit ad conservandum aliquid ad tamquam ab eo dependens hoc est insufficiens
ad conservandum secundum primum effectum est huiusmodi sed patet de actu voluntatis libero ponente
in potestate volentis quod tantum contrarium satis patet in arguendo quod quem 2am
Contra quem etiam arguitur Si sit vel ergo hoc fit quatenus primum in distincto et in mente
vel sit conceptu proprio distincte in mente nullum illorum 1° ergo falsa/ quod non secundum plures quia
unus est nec potest esse conceptus communis quem ens primo primo effectivo et suis causatis 1° consequentia
quia si esset aliquis maior esset conceptus entis secundum patet falsitas quia ille tamen ens sed
ordinatur pluribus conceptibus cum sit equivocus sive analogus ad sua significata etiam
secundum porphyrium allegantem aristotelem talis de specie Siquis omnia entia vocet equivoce
nuncupabit et non univoce sed dicit aristoteles Cum enim decem sint prima principia tota
2m nomine solum commune est ens non secundum diffinitionem contrarium quod 2m nomine est 1°
2m nomine solum commune est ens non secundum diffinitionem quod 2m nomine est 1°
ens sub quo clauditur secundum primum effectivum et decem principia non dicit unum quantum
Nec potest dici 2m quia sed dicit probatio quaestionis primum effectum est cognoscibile a nobis
perfectus Sed nullus effectus causatus ducit in cognitionem propriam et quidditativam
te infinite eo quod omnis effectus causatus est finitus patet hic quia effectus ducit in
cognitionem propriam distinctam et quidditativam sive talem oportet quod debitam proportionem
habeat ad talem causam
Preterea illud quod nec directe cadit sub fantasmate nec aliqua ratione habet quod
nem vel similitudinem cum eo quod cadit sub fantasmate hic a nobis non potest cognosci
ei secundum primum effectum est huiusmodi 1° patet quia intelligere nostrum vel est fantasma
vel non est sine fantasmate et oportet intelligentem fantasmata speculari 3°
de anima Nunc patet quia primum primum effectum nullum est fantasma quia solum rerum sensibilium
sunt fantasmata et pro illis scilicet quod nullo quantum nec commune non prope secundum primum effectum
sit a nobis conceptibile Forte dicetur quia licet nullum sit fantasma primum effectum
possit in mente cognoscitur sufficit tamen esse vel fuisse fantasmata rerum sensibilium
aliquorum abstractione formetur conceptus secundum primum effectum Sed quod illo modo sic non potest
quod sic patet quia neque potest intelligere vel cogitare aliqua abstracta quam imaginata sensibilia ergo
multo minus nec per abstractionem a sensibilibus potest cognoscere vel intelligere sensibilia vel
indivisibilia Respondetur dicetur quod hic fieret per distinctionem actus Sed contra non omnis
cognitio qua cognoscitur res per distinctionem medium debet esse proportionatum cognoscendo
to Sed nullum causatum est proportionatum primo effectivo 1° et quo quo distincto
est notitia complexa et omnis talis presupponit cognitionem incomplexorum et omnis
distinctio ex effectibus ad primum effectivum presupponit cognitionem ipsius et per quas primum
etiam acquiritur notitia eius
Plus dictat ab intellectu nostro secundum effectum quod res spiritualis a sensu Sed spiritus
nullo modo potest cognoscere rem spiritualem 1° nec intellectus noster primum effectivum
sicut simul cognoscitur cum 1° primum effectum non sit nobis sicut 1°
... sicut simul cognoscitur ...
... omnis infiniti causatum quod dicitur est incognitum Sed primum effectivum est infinitum
ergo est semper ignotum et

Sicut se habet sensus ad sensibile sic se habet intellectus ad intelligibile sed excellens sensibile corrumpit sensum igitur et excellens intelligibile corrumpit intellectum qui habet proportionem similitudinem / Aristoteles patet et similiter hoc ipsum 2° de anima

Item sicut se habet oculus nocticoracis ad lumen solis sic se habet intellectus noster ad ea que sunt manifestissima in natura sed sic est quod lumen solis ledit et corrumpit oculum nocticoracis

Quintum non cadit sub obiecto naturali nostri intellectus ad hoc cognoscendum non inclinatur naturali desiderio secundum primum effectum et huiusmodi 1 2 Aristoteles non desiderat hoc probatur quia obiectum intellectus nostri est res materialis sub qua non continetur primum principium effectivum cum sit immateriale 1 antecedens dicit enim philosophus 3° de anima quod aliud est magnitudo aliud est magnitudinis esse aliud est quod quid est aliud est individuum id est proprium corporis circumscriptum individuum quia per ymaginationem et spatia quod est quia primum intellectum sed id obiectum intellectus quod anima per intellectum comprehendat ergo videtur quod quod est rei materialis obiectum erit intellectus Et confirmatur quia intelligentem necesse est fantasmata speculari sed sola quiditas rei materialis lucet in fantasmate ergo materiale obiectum est intellectus et ex illo sequitur quod ut sit ab intellectu humano naturaliter cognoscibile et primus non est desiderium naturale ad ipsum cognoscendum Ideo dicit Aristoteles de causis quod prima causa solum est in nobis cognoscibilis per ignorantiam quia enim solum scimus de eodem quod ignoramus eam non enim possumus loqui de ea quia superior est omni narratione lingue deficiunt a narratione eius propter eius esse quod est infinitum et non potest enarrari

Ex illo sequitur ut videtur etiam status corollarium primum et secundi et tertii quia quod homines non potest cognoscere non tenetur ad ipsum amandum et honorandum super omnia nec peccat si illud non facit quia honor et amor sequuntur cognitionem 1 2

Cuius potest in ratione est naturaliter notum secundum primum effectum esse absque indigentia altius notitie contingere hoc est per se naturaliter notum et primus effectum ad cognitionem naturaliter instinctu quia habet omnis quia omnis res possibilis esse vel primus primum principium effectivum sive deum naturaliter noscit vel percipit immo inest et possibile rem esse vel existere aliquam aliam adeo vel esse in illa secundum totum ambitum entie sue sive appetitus et desiderii naturalis per se prohibeat immo viribus ad obediendum et adamandum ipsi summo bono sive perfectio quod deus est sive secundum philosophum 1 7 qua patet quia non videtur possibile vel ymaginabile quod aliqua res secundum totum ambitum sui desiderii et appetitus naturalis adhereat principio dei et moneatur ad obtinendum et obediendum omnimode sive quod deus res obediens noscat sentiat obediat a quolibet ea apprehendat naturali cognitione autem patet quia per eos possibile est deum per quod enim esse deum ad hoc appetitum eius primum 1 2

Sexto sic et quantum non est noscibilis sensibilis aliquo perceptibilis impotentia percipiendi ita et tamen noscibilis et perceptibilis est necessitas percipiendi secundum impotentia est simpliciter sic et tamen non noscibilis sensibilis aliquo alio perceptibilis quia possibile est hominem noscere sentire vel percipere impotentiam sive cognitionem de necessitate

aer no, maior pbat, q nllomo nostem tenebras sl in tenebris ep ee
m sed lucs noti^a q̄ru sun no sunt ee in cognitu g^o th una intitas sit
omis intitas que e bonu infinitu pz q inpole sit ipam intitate q e
pm pncipiu z finitu boni ab aliquo ente no nosci senti al quolz papi
z pgus intio ab omnib nalit nostit senti ul papit q sunt pdu
P Omis btitudo intio est de9 siue pm effectu, z ois ho nalit appetit
btitudine in quolz actu suor, sz no e pole quolz hominem nalit ap
pete btitudinem in quolz actuu suor si quilz hom nostat al sciat al
quolz papiat pinstinctu nalem sic i innuit pmo Ethi^c in pheniodbi
dr bene dr ee boni qd omia appetut z acceptant bene i ipo tamqua fie
adepto omis motus z desidia quietatur q ipi sit bona Velit no est
possibile q aliquis ho nostat sciat ul alio md papiat pinstinctu nalem
btitudine ee bona nisi idem sciat nostat nalit btitudine, 1^a omis
ho sentit nostit al nalit papit btitudine q sunt pdium pma ps
ant, sz q omis btitudo intio sit de9 pm z pncipalis z obiectiua pz
ex multis locis phie z pba^z rone q denali pprietate btitudinis e vt ipa
sume simp^r z semp in omi bonor loco sociata stabiliat repleat z
cosinet ipm btm 1^a z Et cosinat q dr rone nali z pprietate btimis
est vt ipa btus sit bonus ul melior qui nisi eet sz ipam no ht sz
nlla bona tpalia z caduca faciut al sunt face hominem boni al meli
orem 1^a Scda ps antis sz q omis ho nalit appetit btitudinem pz ex auctite
phi supius allegata, 3^a aut ant ps pn^lis sz q no e pole aliquem
hominem nalit appete btitudine in quolz actuu 1^a pz sat ex pcedetib
Quarta no ps antis s q no e pole patz ex cognito iudicio tonis q n^oo
poss aliquis cognosce icommutabile bonu ee ppone n ide sciet bonu
icommutabile aliquo^a bn aut velles ee sapientes z bti n cognoscere
sapiam z btitudine Et cosilis pz q qlz e cat pm effectu ipm sine me^o
pmo z pncar actualit ul habitualit ipm nostit ul aliquo mo papit
pz q no e possibile aliq ee cat pmu effectu ul pmo z i me^te psm
desidiuin actuale ul habituale i ipm dirigat z ultius ipo me^te i qlz
aliud pdesideratum sunt fatur 1^a
P Sicut se ht res ad ee ita se ht ad agere reg^o Sicut se ht res ad
ee sic se ht ad cognoscere g^o q pmu effectu cuilz effectus actuar ul
habitualit nostit sciet ul papiet e motiu ul bmificatiu i me^te
pus z pnlis 1^a
Item cu cuilz effectui de9 sit intimior z pncior q ipe s ipi g^o sz ab effec
pmu catum nostit sentit al papit pipm ul alin ctis vtiqz pus z me^te
... pmu pn ... magis intimu z pus ... pz q no e ...
... intelligentem fantasmata ... ita q sit ... intellecti
... vt ... me^te fantasie ... nati ... 1^a

illud dcm̃ aristotelis debet intelligi quo ad cor^lia et ubi visio corporalis deservit
visioni spirituali et spiritualis intellectuali
¶ Primum effectum sive deum est illud quod primo mente humana cognoscitur id est
ens quia illud in quo omnia alia cognoscuntur et per quod de aliis iudicamus est sic
a nobis cognitum sicut lux ab oculo et prima ratio prima ab intellectu sed omnia in luce
primo veritatis cognoscimus et per eam de omnibus iudicamus cum ipse est causa omnis
veritatis. ¶ Et confirmatur quia ignorata causa necesse est ignorare effectum et per consequens
oportet prius scire causam quam effectus ergo oportet scire prius primam veritatem que est causa
omnis veritatis et cetera iuxta illud Averroys 2° metaphisice. Est enim quidam per se
ens et per se unum entitate et unitate a quo omnia alia entia sunt et unde sunt
ergo esse veritatem primam est primo et per se notum quia id est per se notum de quo dum
negatur necessario affirmatur sed veritas est huiusmodi id est ergo et cetera. quia negans veritatem
vel reputat se vere negare et tunc ponit in mente veritatem vel reputat se
vere negare tunc iterum ponet veritatem quia cum nichil possit esse verum sine veritate
talis negatio non posset esse vera nisi veritas esse supponatur. Ista ergo veritas
vel est prima et tunc habetur propositum vel est secunda et tunc quia omnis veritas secunda presupponit
primam sequitur idem quod prius. Corollarium sequitur quod sicut primum principium effectum est per se
notum et per consequens humano intellectui quantum ad suam notitiam naturaliter inserta.
¶ Sed illud quod habet maiorem rationem veri videtur esse primo cognitum et per se notum sive
naturaliter cognitum. Sed primum principium est huiusmodi id est ergo et cetera non quia verum est obiectum intellectus
sicut bonum voluntatis. Maior patet quia est causa veritatis omnium aliorum 2° metaphisice.
¶ Sed philosophus dicit 2° metaphisice quod sicut se habet intellectus noster ad manifestissima in natura
sicut oculus noctue ad lumen solis sed sol non latet noctuam quamvis non possit
aspectum suum in eum figere pro eo quod est maxime inter omnia visibilia ergo nec
esse divini quod est esse primum principium effecti manifestissimum in natura et cetera intelligibilia maiorem
potest latere intellectum nostrum. ¶ Sed quod in mente cuilibet venit naturaliter id est de intellectu naturale
sed hoc est deum esse id est ergo nota maior patet quia id videtur intellectum naturale et cetera
quod non est vide et non videri sed conceditur apud omnes quod philosophus dicit 10 ethicorum
prius namque naturale non consistit in videri et non videri sed habet ubique eandem potestatem
Sed constat quod omnis gens et omnis lingwa et omnis nota natio quamvis
sunt est vel erit ymaginatur aliquid esse deum quod apparet quia omnes congregationes
semper colunt aliquem deum nec potest aliqua multitudo esse que statim tenent
de aliquo deo quamvis discordent de eo in speciali id est aliquem deum esse est naturaliter per
se notum. Et ubi Augustinus dicit quod ista propositio deus est venerandus includit illam
deus est sicut quamvis antecedens est per se notum naturaliter sicut consequens patet
Ethicorum et vide philosophus in multis locis id est cum sit conceptus omnium hominum est quod primum
effectum sive deus sit
Notitia primum principium doctrine est nobis innata et nobis per se notum in fine et potior ergo per
quam naturaliter inserta id est Iiii

no Utrum homines intellectu et ratione vigentes sint naturaliter et esse debeant aliorum domini et
rectores. Et arguitur quod non quia secundum venerabilem Senecam omnes homines antiquitus sunt pares
sive equales, igitur nulli homines sunt nec esse debent aliorum domini et rectores quia alias
oporteret quod unus naturaliter excederet alium. Sed patet antecedens quia species equaliter predicatur de
individuis ut dicitur 3° methaphisice. Item species habent se sicut numeri sed in numero omnes
unitates sunt equales igitur. In oppositum arguitur per philosophum primo politicorum ponentem hunc
titulum in forma primo questionis secundum Burley super eodem igitur quod verum.

Conclusio prima quod est vera contraqua arguitur sic nulli homines sunt nec esse debent
naturaliter aliis subiecti igitur nec alii aliis sunt nec esse debent superiores et principes
nec domini et rectores. Consequentia tenet, antecedens quia sic tunc oporteret quod societas haberet dominan-
tis sive regentis voluntatem tanquam regulam sue actionis. Sed probatur consequentia quia
sola summi et primi principis sive divina voluntas que semper est recta est regula humane
actionis et principis quod nec est nec esse debet alteri subiectus quam supremo principi.
Nisi dicatur licet voluntas summi principis est prima recta qua regulantur omnes
alie voluntates, una tamen magis appropinquat ei quam altera secundum debitum nature
ordinem igitur voluntati unius hominis sapientis potest esse quod secunda recta voluntas
alterius obediret. Sed quia voluntas sive libertas equaliter inest omnibus homi-
nibus primam igitur antecedens quia voluntas sive libertas est immunitas coactionis sed
videtur esse in omnibus hominibus, in nullo enim cogi potest quod sic patet quia omne coactum
est violentum sed nullam voluntatem potest esse violentum tunc distinguendo de
opposito igitur.

Pro argumento conclusionis attendendum potestas et superioritas virtus quam meretur dici vere liber
nobilis et ingenuus sed multi vigentes ratione et intellectu non sunt vere liberi
nobiles et ingenui ymmo potius ignobiles et servi igitur quod probatur a contrario et minor
esse non patet per textum ubi titulum questionis primo politicorum quomodo ibidem tales vocat naturaliter
dominos et rectores aliorum. Sed minor probatur quia omnis vera libertas nobilitas et inge-
nuitas sunt ab aspectu virtute anime et hominis bonitate. Sicut dicit Tulius
in libro de paradoxis et super Boecius quod non constituit ingenuositatem parentum sed
in virtute animi et in compositione morum. Unde ergo omnis virtuosus et solum talis est
vere liber nobilis et ingenuus et principes mali etiam et intellectu vigentes
cupiditatibusque supra alios sunt vere ignobiles et servi quia serviunt secundum Tulium cupi-
ditatibus et voluptatibus et tales non sunt digni appellari imperatores sive domi-
ni et rectores quia non possunt suis cupiditatibus imperare. Et subdit refrenat
prius libidines spernat voluptates iracundiam teneat coherceat avari-
ciam et ita ceteris et tunc incipiat imperare aliis quia liberum principari secundum
primo politicorum. Et confirmatur quia alias aptus animati ... adopi robustum et
similia potest se facere dominum potentum operum virtuosorum ut sic dignus impe-
rare naturaliter aliis, sicut ex opposito etiam intellectu ratione et intellectu vigentibus et sic ordi-
ne, quia ratio naturalis hoc dictat quod bonum preesse malo igitur.

Tercio arguitur sic quia si sic tunc sequeretur quod filii regum et aliorum dominorum etiam mag
norum subesse et subici deberent naturaliter filiis rusticorum eorum etiam qui subsunt
dominiis istorum quod videtur esse absurdum. Patet tamen quia quia sepe filii rusticorum
subditorum et naturaliter servorum multo excellencius racione et intellectu vigent quam fi
lii dominorum seu regum vel principum quia sepe ex optimis sapientibus et nobilibus pa
rentibus nascuntur filii ignobiles male inclinati et stolidi sicut videmus
ad experiencia. Et aristoteles dicit talis monstra et magis vituperabilis quam si essent
nati ex pessimis. Item dicit talis esse non generosos 2° Rethorice eo quod ipsi dege
nerant a natura parentum. E contrario autem sepe contingit quod aliquando ex humili ple
be sint nobiles et bene inclinati ad mores optimos et multum per
spicaces in intellectu.

Quarto arguitur. Si sic sequeretur quod homines fatui domini et rectores vel minus racione et in
tellectu vigentes suis subditis iniuste regna et dominia possideant ymmo quod
ipsi usurpent inordinate quod naturaliter superiores et rectores eorum subiciendo quia
ipsi pocius subiecti esse deberent et cedere eis a regimine et principatibus et se subdere
suis subditis et sicut ex equo illi naturaliter sunt eis superiores. Sed hoc non videtur esse
verum. Patet tamen quia consequens quia iste quod quis iniuste habet sive usurpat hoc non habet ex or
dine nature. Sed si quis est malus pollens intellectu etiam quantumcumque si ipse
habet placiones super alios habet ipsum usurpatam teste Boecio in 3° de consolacione.

Et confirmatur quia id quod ab aliquo auferri potest ymmo et debet in tali hoc non convenit
ei naturaliter sed dominium et regimen ab eo quia abutitur et potest et debet auferri. Igitur
non quia consequens convenit homini secundum naturam non sunt ab eo separabilia ipso manente.
Verum patet quia placiones et dominia ad hoc sunt ordinata etiam ordine nature
quod bono communi providebatur. Unde philosophus 3° Politicorum: Rex verus ordinat
placionem suam ad bonum gentium cui preest propter eorum utilitatem statuta et le
ges faciens quia hec sunt necessitas quod constituendi reges et alios principes ad
condendas leges habentes virtutem coactivam adiuvat actus quia ymmo persua
sionis sapientum non habet. Sed iam patet quod stultus non ordinat placionem ad
hunc finem sed pocius ad contrarium abutitur et propterea deponi meretur. Alias op
tet concedere quod aliquando naturali ordine stultus dominaretur sapienti iniustus iu
sto inhonestus honesto quod est inconveniens.

Quinto arguitur sic. Si homines deberent esse naturaliter domini aliorum sequeretur quod postquam
alii magis intellectu et racione pollentes essent nati vel postea cum et sic
domini facti fuerunt deberent esse et tenerent cedere et illis locum dominium et rega
dare quod non videtur esse verum quia sufficit quod ipsi sufficienter possint et alios de
bite regant etc.

Sexto arguitur quia ad hoc ut aliquis naturaliter preesset aliis non sufficit maior
vigor corporis vel intellectus. Igitur quomodo patet antecedens quia ad ydoneum rectorem secundum
naturalem ordinem requiritur tria. In intellectu ut sciat se et alios regere bonitas

in affcu z effcu quib9 posset subditos immutabile z se amabile redde z ptas
qua posset leges z statuta p utilitate subditor condere z bene viuetes pmi
are male aut z peruerse agentes codigna pena cohercere. Et omnia p3 p
phm i4o vbi supra

Preterea homo qui e dns z rex altius solu hic ht a rone status dignior
a rone officii excepte cui9 alt subest sibi. Et ex hoc q ab mag9 viget rone
z intellcu no ht statum digniorem nec officiu sup aliu 1a 3a aor no. vbr
p2 q2 ptas dnandi est ppetas dignitatis z nobilitatis q2 homo no ht nisi
rone ne. Item ex natiuitate nullus fit priceps neq rex. Et sm racm
rom eligit z erigit. quicumq conat in regem vel ordinat in pricipem
Et ideo phus dicit 3o poli cor contractu 3o melius est reges z pricipes suc
cedere pellacom q pgenis ppagacom

Conclusio 2a quo est scla q omne illud qd est ad cosuacom ordis nalis
hic ordine ne est z dct obsuari. Et qd intellcu z rone vigetes sit alior
dni z rectores hoc e ad cosuacom ordis nalis 1a aor no. Et minor pbar
q2 hoc e ad cosuacom ordis nalis ut ea q suenit e messe phr qd fu
gunt ea que sut fugienda z psequit ea q sut psequeda z expedieda
ad eor salute z ad cosuacom finis eor nalis. Sed hic fit p illos q pol
lent intellcu z rone sed p3 pmo politicor. Sibi i aui q ille q pollet itellcu
z rone sine q pt p prudentia puide q fugienda sut z q psequeda e
nalit pricipans z ille q mete deficit z est robustus corpe q pt exequi
puisa ab alio e nalit suus z hic quatu ad expediam ad salutem ita
hic quenit vtriq q2 dnus ppt defcm roboris no pt talia exequi suus at
ppt mete defcm no pt fugienda z expedienda puide. Unde homines se q
cuncliqz ppt prudentia z virtutem tm distant ab aliis deficietib a pru
dena z virtute qntum distat aia a corpe z homo a bruto dnant z
hi deficietes rone z virtute nalit sut sui. Et signum huius sm phm
ibidem hetur ex hoc q na facit aliquor corpa grossa z fortia z ita abi
lia ad sruilia opa. Alior aut corpa facit nobilia recta subtilia z ad
sruiles opacoes inutilia. Sed ad ciuilia z ad cosideracoes iustas z honestas
valentia z e vni ut in pluribus

Secundo arguit sic. Sic e i multis alior ordinata nalit ita dct ee i mul
titudine hom. Et i omni multitudine alior nalit ordinata vbi aliqd e pricipans
z aliqd sbm 1o. Et q2 ordo ne requirit q dignius z nobilius quale e intellcu
z rone vigens regat ignobilius 1a pa aor no e. Et minor eius declar
p phm pmo politicor in multis exemplis q2 i armonia e aliqua vox pricipans
... . est acucior z aliqua e sba q e depressior ita in hoie
... ... corpi z membris eius ita rō appetitui. Item homo brutis
z masculus mulieri

Sed sm phm 1o metheaurorum ... non ordinari opt. Et ordinare

neq3 huc ab alio sed ab hoc m⁹ sapientem suadet / Et 2° ethi⁹ ii Non sunt
m⁹ principata ordine s3 ronem Et primo polit⁹ p° Qui pt mente puide hoc
principans 2 dnans na Et tio li° 9 ca° Qui itellcm iubet principalit iude
iube principari dm 2 leges Qui aut hoiem iubet apponit 2 bestiam / Item
in defecto sector⁹ d p e. Graias inquit qd itellcus est caput Et infra 3
pte gnta loquens de rege qui hoc insist assimilandus est deo / oportet ideo assimila
ri 2 imitari altissimu in omnibus opibus suis / De⁹ ul sapiens est atq3
sciens / rei⁹ p̄coniu rei⁹ nomina gloriosa sunt i ipso / 2 magnitudo ei⁹ diui
nar⁹ e sup commedacom / g° 2 sapia Vn rex 2 sapius sunt fres vn⁹ alio
indigens nec sufficit vn⁹ sine alio.

Tercio arguit sic / qr sic se hnt agencia in re nalia quatu ad actones nales
alior⁹ agenciu / sic se hnt agencia volutaria quatu ad opacoes volutarias alior⁹
agenciu voluntarie / s3 qd oportet q in reb3 nalibus illa que viget maiori
vtute motiua mouent alia ad suas opacones p̄ excellenciam vtutis nalis
/ ig̃ oportet etiā in reb3 huanis q vigentes maiori vtute q̄tum ad actio
nes volutarias s. rone 2 intellcu / mouent p sua opacom alia / qr intellcm
moue est prom 2 volutatem / aior no' q̄ost qr sicut actones rer⁹ naliu
procedunt a potencijs nalibus / ita etiā opones huane procedunt a huana
volutate etc.

Gᵃ q°

Utrum sola sūmi principis bonitas. sit prima inmediata 2 sufficiens ca oim
pductiu / et arguit q no / qr adhuc q aliquod agens agat apposito quale e primu
agens / requirunt ca vz cogmco sine scia dirigens / volutas inclinans ul
mouens 2 pos. p̄sequens / 1ᵃ g° scia qua tet aris⁹ / qr si agens apposito sine li
bru no hret cognicom sine sciam / defacili erraret in agendo Similit si
no hret potm michil in ee pduceret / cu potm sit pum⁹ pom pductois rer⁹
ad ee s3 in opposm arguitur Omnis potm cui⁹ actus p̄ius 2 pim⁹ est rei pductio
/ e ca prima 2 i mediata Sed sola volutas sūmi principis e hmoi igitur
/ aior no dese / hor pbat qr summo principi ide e velle 2 face Vn g° dicit
plo in thimeo volutatem quide dei originē rer⁹ certissima siqs ponat
recte eu putare cosenciam p̄te Dt ibidem volu bonitas dei i. bona vo⁶
ca sunt faccomis 2 origmis oim rer⁹ in esse.

Con° prima Gcia dei est prima 2 i mediata ca oim pductiu 94

Sed contra qr omnis ca hc aquire actu / p que pt pduce effectu Si sit p
scia ca vel oportet ad pductom effcus si sit inpscia Sed scia sūmi
principis nllm actu hc quo possit pduce ul operari ad pductom rer⁹
g° et / aior pz / sed inor pbat qr actus scie no est ii scie / qd no mi⁹
extendit se / neq3 mi⁹ prīcip ad possibilia q̄ etiā impossibilia / futura ul p̄terita

mala vel bona siue sint preuia siue non. Scia enim dei videtur esse mediatus ad faciendum et non faciendum quia ipse summus princeps multa scit que nunquam faciet nec potest facere quia sunt mala culpe etc.

Sed sic videtur esse in productione rerum a summo principe sicut est in productione motus progressiui ab animali sed in hac non sufficiat sola cognitio ymo requiritur appetitus ut probat aristoteles 3o de anima ubi inquirendo principium motus huiusmodi patet primo quod non est potentia vegetatiua neque sensitiua neque ratio neque intellectus speculatiuus nec practicus nec appetitus sed fantasma et appetitus id est intellectus et volutus mouet animal progressiue. Unde ergo dicit Algazel 3o methaphisice sua septima quod prius est volens et omnia fluunt ab eo et placent sibi

Ratio sic quia illud cuius actus transit in alterum potest esse immediatum ad producendum ipsum. Sed inter illa que producunt ad aliquam productionem que sunt scientia voluntas et potentia sola potentia est illud quo actus transit in alterum. Ergo etc. Antecedens non probatur differentiam potentie actiue quam ponit philosophus 1o methaphisice quod potentia actiua est principium transmutandi alterum secundum quod alterum. Uel probatur quia quecunque ordinem realem habent aliqua inter se et respectu rerum et illis in quibus different realiter tale ordinem rerum habent inter se et rerum rerum in deo siue in summo principe in quo solum differunt secundum rationem sicut in nobis ubi causa et causata predicta videlicet scientia voluntas et potentia differunt realiter est talis ordo realis quia scientia est solum dirigens rationis actionis voluntas vero inclinat ad agendum sed neutrum horum in nobis elicit actionem per quam res producatur. Sed hoc tamen facit potentia motiua et executiua. Ergo similis ordo secundum rationem est inter illa tria ut sunt in summo principe etc.

Preterea quia in hiis que se habent ordinate per modum medii et extremorum plus distat extremum ab extremo quam medium ab extremo. Sed in agente libere et a proposito velle est medium inter scire et operari et summus princeps in productione rerum agit libere et a proposito igitur velle suum immediatius se habet ad productionem rerum quam suum scire. Antecedens non probatur quia in agente a proposito operari presupponit velle et scire nam quocunque illorum deficiente non aget per se a proposito sed velle presupponit scire quia omne volitum cognitum 3o ethicorum igitur velle mediat inter scire et operari et ideo dicit Algazel in methaphisica sua tractatu 2o quod voluntas immediatius mouet quam intellectus

Preterea voluntas artificis est principalis et immediata causa rerum que ab ipso procedunt per modum artis. Sed omnes res procedunt a summo principe per modum artis igitur etc. Maior non 6o methaphisice ubi dicit quod principium artificiatorum est voluntas. Minor patet per eundem etc.

Contra opposita sola summi principii voluntas est prima et immediata causa

Sed contra quia si voluntas dicit causa rerum potius quam scientia vel potentia ... antecedens modo opinandi non ... quia ...

potētie q̄ volūtati / Nec sc̄dm̄ q̄r agens p volūtatem nō imprimit cō
dicōs suas in effcū / q̄r artifex nō imprimit albedinē ul sc̄iam i arti
ficiato / Sed agens p nām ut ignis caliditatem / sꝫ cū sūmū p̄ncipii
condicōs suas generales s. v̄nitatem v̄itatem ꝛ bonitatem imprimat in
opibus suis / potius dēt dici agens p nām etc.

Preterea / q̄r int̄ illa q̄ ad pductōm concurrūt p̄ōri i mēcius se hēt etc. / ante
q̄r sc̄ia dirigit etc. ubi supra

P q̄r si volūtas ē cā vel ergo suffīcs ul i suffi̇̄ns / q̄r pōi cā sufficīte ponit
semp effcūs / ꝛ sic ab etno fuisset omnia pducta sic ab etno fuit deꝰ vo̊
nō i suffi̇̄ns q̄r nlla insufficiā pt̄ esse i sūmi p̄ncipis volūtate / cū sit
pfcōis infinite / Et si dicatur q̄ v̄m ē pōi cā i mēta et suffic̄ti po
effcūs quātū ad agencia nālia / nō āt ad libā ꝛ volūtaria / q̄r i nō
ē nccē q̄ effcūs semp sit cū cā / sed sufficit q̄ sit p illa mēsura p q̄
hmōi cā volt talem effectū eē s. in tp̄e dētmīato / Sed d̄r volūtas di
vel ē libā volunt ab etno catum eē vel nō volunt ipm̄ ab etno eē / nō
p̄mū q̄r aūs caꝫ catum fuisꝫ ab etno / Nec 2ᵐ q̄r alīs seqūr q̄ deꝰ
aliquid vellet in tp̄e q̄ nō voͭ ab etno / ꝛc eēt mutabilis qd̄ nō est
v̄m etc.

P q̄r semp psuffitem ꝛ i mediatam cām pt̄ hēri dēminātō de effcū / sꝫ
vōꝫ p̄hus i mīe pmo postiorꝫ ergo ad dētmīandū sīmlā sufficit dice p̄ mū
agens ita volt / ergo ita ē q̄ ē ingens / q̄r tūc sc̄ia inventa p̄iret / ꝛ etiā
omnia eēnt facilime dētmīabilia / qq̄o volūtas sūmi p̄ncipis ē p̄ma
ꝛ i mēta cā / ꝛ sic cognitā ipā cognita nō eēt ultiꝰ de aliqua reqⁱrendū
q̄r quelꝫ eēt sc̄ita ꝛ cognita / Ex quo sc̄ire ē cām rei cognosc̄e v̄t ꝓꝫ
p̄mo pstiorꝫ ꝛ p̄mo phisorꝫ

P Exemplar faciuū i mediacꝰ attīḡ effcūm / q̄r cā q̄ applicat ipm̄ ad
effectū / Sed ydea que se tēt ꝯpte intellcūs p̄mi p̄ncipis / ē exēplar fci
uū / ꝛ volūtas eiꝰ hmōi exemplar applicat ad effcūm / sꝫ / aor ꝑꝫ q̄ōio
q̄r licet ymago ꝯons impiete ad eiꝰ silitudinē pictor depingit
aliā ymaginē / nō se hēt i mediatiꝰ ad effectū depictū q̄ manꝰ pictor
Tam̄ sigillū cere i pressū i mediacꝰ se hēt ad effcūm in cera q̄ manꝰ que i p̄mit ipm̄ / cuiꝰ rō est q̄r ymago pictꝰ nō eāt ꝯōarᶦ
factiua rᵒ ymaginis / sꝫ ymago sculpta i sigillo ē ꝯōarᶦ factiua
rᵒ ymaginis i presse ipi cere / Confirmaꝛ q̄r id quo pductū assilat
pducenti / id pducens i mediaꝰ se hēt ad effcūm / q̄r v̄mqꝫ pducit [illegible]
sile q̄tū pt̄ / Sed omnia cāta potīme assilantur sūmo p̄ncipi / q̄
tū ad cōds yeales ptinētes ad intellcūm ꝛ nō ad volūtatē

Conᵒ 3ᵃ Tam̄ sed q̄ volūtas ꝛ illa sola fuit p̄ma ꝛ i mēta cā omn

Sed cōtra q̄r illi actꝰ q̄ sūm sua ꝓpriam rōm aquaᶦ se hnt ad volita

et non causabilia non sunt secundum suam propriam rationem sunt huiusmodi / consequentia / maior patet quia quae ratione esset priorum vel causa producendi causabilia / eadem ratione et non causabilia / cum ad utraque habeant similem / minor etiam patet quia illi actus per se considerati secundum suas proprias rationes transeunt solum in haec et in illa / et non secundum rem / quia solum tamquam cognita et volita / cognitum precise pertinet ad rationem cognoscendi et volendi non transeunt aliter in ea / ergo predicti actus secundum suas proprias rationes non sunt causae producendi immediate aliquid

¶ Item quia deus neque intelligens neque volens in quantum talis / est causa productionis entium / consequentia / antecedens quantum ad primam partem patet quia ut sic indifferenter se habet ad bona et ad mala sed tamen malorum non est causa / nec secundum quia sub ratione voluntatis non est sufficiens causa / quia non sequitur deus vult hoc / ergo hoc fit / vel ergo hoc est / quia non sequitur in ista voluntate hoc vult hoc / ergo hoc est vel hoc fit / quia hoc competeret voluntati in quantum voluntas / et omnis voluntas quicquid vellet actu haberet

¶ Item non sequitur deus semper intelligit et vult mundum / ergo semper producit mundum / ergo oportet ponere in deo aliquam potentiam mundi productivam / ab intellectu et voluntate distinctam quia omne imperium indiget executivo competente / sed manifestum est quod velle divinum quo intelligit deus ut volens producere aliquem / vel volens aliquid fieri non est aliquid quam quoddam imperium quod hoc fiat / ergo necessario exigitur alius actus alterius rationis scilicet executivus a potentia executiva / quae est distinctae rationis a voluntate / quod sic probatur quia sicut se habet esse volitum ad esse factum et operatum / sic se habet volitio ad operationem et factionem prout ad aliquid agat / sed manifestum est quod volitum in quantum tale non includit in sua ratione quod sit operatum vel factum / ista enim non est vera cum reduplicatione volitum in quantum tale est operatum / immo potest salvari ratio voliti dato quod non sit operatum vel factum / ergo etc.

¶ Item actione in manente nihil potest ad extra constitui / sed velle est actio in manens et similiter intelligere / ergo etc. / et idem secundum est in nobis ubi nec scientia nec voluntas elicit actionem immediate qua aliquid producitur / sed tantum adhuc sufficit potentia executiva

q° iiij

Quarta questio Sola summi principis potentia est prima et immediata causa omnis productionis

¶ Sed contra non sequitur ille sit et potest hoc producere / ergo hoc producit / quia requiritur voluntas determinans ad producendum / ergo [illegible] / quia tenet / antecedens faciliter potest deduci etc.

¶ Item omnis causa prima et immediata potest effectum / sed sola voluntas et non potentia potest effectum / ergo etc. / maior nota / minor patet quia causa producens totum effectum est effectus causa prima et immediata / sed voluntas est huiusmodi / maior patet quia effectus a nullo immediatius attingitur quam ab eo a quo totus producitur / minor etiam patet quia voluntas immediate et certitudinaliter potest effectum / quia non sequitur hoc sit et potest et vult producere / ergo producit

¶ Item quia ad deum velle facere quaecumque / vel fieri aliquid primo vel per aliud quodcumque [illegible] modo necessario / sequitur id fieri isto modo / non modo nec conatus virtutis alias [illegible] nec est in deo ultra intellectum dictantem et voluntatem [illegible] aliqua virtus executiva ponenda / quia si aliqua requireretur [illegible]

per se sufficiens ad agendum quod non videtur esse verum.
¶ P. quia omnis voluntas dei per se est operativa, ad quem modum contrarie sit voluntas nostra movet primum motum corporale in nobis et non tamen finite vel infinite, et per consequens nullo alio indiget. Nec etiam est verum quia arte potentia sub uno gradu finito contra subalio vel infinite, et per consequens non contingit aliqua virtutem executivam postea rem quam effectus sive efficacie supplementum.
¶ P. Si talis virtus executiva nostra ponetur, illa naturaliter mediaret inter voluntatem et opus, et sic nostro primum agens non posset agere immediate per intellectum et voluntatem. Cuius oppositum contra ... videtur dicere et demittebis rationes, quas dicunt agere per intellectum et voluntatem etc.

Tertia questio

Utrum primum causatum sive deus agat contingentia necessitate an contingenter libere. Et arguitur quod contingentia necessitate sic, quia illud quod immutabiliter agit hoc contingentia agit necessitate; sed primum causatum motum sua actione est immutabili sicut combustio agentibus naturalibus, quo quibus tamen plura dicuntur contingentia agere propter suam immutabilitatem etc. Anno quia hoc philosophi dicunt esse agere contingentia necessitate qui deum dicunt agere contingentia necessitate in determinate et immutabiliter et tamen deus et secundum eos dicitur agere per intellectum et voluntatem, videlicet intellectus dicitur quedam immediate naturaliter et modo necessitate determinate et immutabiliter, et sicut voluntas dei naturaliter velle. Ad oppositum arguitur quia si primum causatum ageret contingentia necessitate, tunc omnia ab eo causata fuissent ab eterno, quod non est verum; patet consequentia quia agens contingentia necessitate tamen agat quantum potest, et secundum ultimum sive virtutem et immediate suum effectum producit et subito, nisi aliqua resistentia patiatur; infinita et primum causatum post nullam ab eterno habuit resistentiam.
¶ Conclusio prima primum causatum non agit contingentia necessitate sed contingenter libere. Sed quia quod agens sic est determinatum quod non potest non agere videtur agere contingentia necessitate, quia potentie naturales sunt ad opposita, nam voluntas non sic dicit philosophus 9° methaphysice et 2° physicorum ... sive fine
ubi assignans differentiam dicit potentie rationales sunt ad opposita naturales vero determinate ad unum. Sed primum causatum est sic determinatum ad agendum quod agit quod non potest illud non agere etc. Antecedens non; secundum probatur quia producit res per voluntatem secundum necessitatem ut quando vult, nec potest non velle etc. Consequentia arguitur quia si illa que velle non vult contingentia, sed potest non velle, sequitur quod voluntas esset in deus adversus velle et nolle, hoc autem est inconveniens, quia tunc oporteret quod determinaretur ab alio et quod actus eius differret realiter ab ipsa, quorum utrumque est falsum.
¶ Secundo confirmatur quia primum causatum vult contingentia res producere quia vult et quando vult vult contingentia aliter non solum bonitatem suam sed alia propter ipsam, quia vult alia a se equatum vult bonitatem suam. Sed bonitatem suam contingenter vult, ergo alia a se contingentia vult etc.
¶ P. deus vult quod vult contingentia, quia nec potest non velle quod vult, quo agit

qd agit ex necitate nē / etiā dato q agat p volūtatem etc.

¶ P ubi nā et volūtas fūt idem penitus / nō pt aliquid fi volūtate qd nō fiat nali ordine necitate sed in deo nā et volūtas fūt penitus idē etc.

¶ P. quicquid est deo nale ē necium / sz nale ē ei uelle quicquid vult / ergo quicquid vult ex necitate vult / aāt pz qz est ipē necē esse et prium om necitat / sbor pz qz ī deo nl pt ee pt nām ut dr .ijo methafice etc.

cpo 2 ab xv ¶ P sz nō necē est et pole nō ē cōtīgēs sed ergo nō necē ē deū velle aliquid boz que vult / pole ē eū nō velle id et possibile ē eū velle qd nō vult sz vo(lū)t dei est ptinges adutzlz et p ons impfca qz oē ptinges ē impfcm

Item ab eo q ē adutzlz nō sequitur aliqua actio / vl ab aliquo alio moueatur addm ut dr ptor 2o phoz ergo volūtas dei si se hz adutzlz / sequitur qd abaliquo alio determine ad effcm / et sic hēret aliquid cam priorem

¶ P a summo necio nō fit aliquid nisi ex necitate / sic et a summo bono nō pt fi ni bonū et bene / sz pm catm hz purissima necitatem essendi cū ipe an(te) ab(so)lute dependeat / tota abipo abipo / aāt pz qz mōs agendi sequitur modū essendi etc.

¶ P qz si pm catm pduceēt aliquid adextra ptingeēt et libē / sequitur q oēs effcus eius eent ptingētes et nullus eet necius / p(ate)t pna qz nō pt ee maior necitas in cā ut cā ē / q ī effcu ut effcus ē etc.

¶ Pretēa nulla dispō noua pt adeo aduenire / sz si nō ageēt ex necitate nē tūc noua ei adueniret disposico

¶ Con(tra)o sca pm catm agit ex necitate nē et nō cōtingēt libere / sed qz si sic tūc ul solū pfissimū pduceēt / ul si plia pduceēt omia eent equalia rōe qdm pfcōnis et dignitatis / sz falsitas qntī pz ad sensum / pz tn qa qz ageēs de necitate nē nō agit q'tū vult sz q'tū pt / cū agit to sua virtute / et ideo nō pducit uno tpe effcm magis pfcm q alio tpe / ū sua pō sit minus efficax uno tpe q alio / cū tn vigor diuine potentie sit penitus īmutabilis / nec naturam seu mē dispom ī sua actone psupponat / tn pp idm reodsp pduceēt / cuius om pz

¶ P qz si pm ageēs vult de necitate alia a se / adhuc vult ea ī quā fine et ppt aliū finem / nō pt dici q velit ī quā fine / qz sd eius pōm ē pm pnim om / sic eius bonitas ē finis om etc.

¶ P qz nec vult ea de necitate ppt bonitate sua / qz volēte aliquē fine nō ē necē velle illa sine quibus ille finis pt hri et haberi et ssuari sed fine velle catis pmi agentis / pma agentis bonitas pfissime et pleis sime sz et habita cōsuatur / qz cata solū sunt manifestatia bonitatis bonitatis illius / tn pm catm adhuc q velit bonitate sua / nō ē necē velle alia ppt illam / sz velle vult ipē ea nō velle etc.

P(ost)ea c(on)firma(tur) [et] id(em) effect(us) n(ecessar)i(u)s actio(n)i agentis a simplic(ite)r e(st) finis ei(us) / a(c)tio no(n) requi(ri)t(ur) p(ro) c(on)secuc(i)o(n)e finis. Sed effect(us) tal(is) n(on) e(st) finis p(ri)mi talium nec actio ab eo requirit(ur) ut sui fine (con)sequat(ur) / q(uia) s(ecundu)m ph(iloso)phos p(ri)mum agens est sibi ipsi finis / et p(ro)p(ter)ea sicut seipsum no(n) (con)sequit(ur) m(ed)iante aliquo alio / sic nec fine suu(m) et(c).

P(ost)ea q(uod) agit ex n(ecess)itate n(atur)e statim p(ro)ducit effectu(m) n(is)i impediat(ur). Sed cu(m) p(ri)mi agentis v(ir)tus impediri no(n) possit / et ip(s)e sit et(er)n(u)s / et tota ei(us) (con)dic(i)o / se(quitur) q(uod) no(n) agat ex n(ecess)itate n(atur)e et(c).

P(ost)ea q(uia) ad agens ex n(ecess)itate n(atur)e duo vide(n)t(ur) requiri s(ecundu)m ph(iloso)ph(u)m. P(rim)um q(uia) movet motu(m) ut h(ab)etur 2o ph(isic)or(um) q(uod) om(n)e movens ph(is)ice move(tur) / et ideo no(n) amplius mota movet no(n) amplius sunt ph(is)ice (con)sideracionis. S(ecund)o requi(ritur) q(uod) actiones n(atur)ales sint det(er)minate ad unu(m) ut sup(ra) dictu(m) e(st). Cu(m) igit(ur) p(ri)mum agens no(n) sic agat / se(quitur) q(uod) no(n) agat ex n(ecess)itate n(atur)e s(ed) pocius (con)t(ra)rie libe(re) / q(uia) no(n) agit motu(m) / nec eius actio p(otes)t ad unu(m) det(er)minari / p(ri)m(u)m p(ate)t q(uia) q(uo)d movet motu(m) ab a(li)o illi p(re)stitui(tur) finis / exe(mplu)m e(n)i(m) sagitta no(n) destina(tur) a sagittante / q(uia) sibi ip(s)i ordine(m) et t(er)mi(nu)m instituere no(n) val(et) / nec p(ot)est cu(m) careat cog(n)icione et(c). / H(oc) e(n)i(m) p(ri)mo agenti no(n) (con)venit / cu(m) agat p(er) intell(ectu)m et volu(n)tate(m) omnib(us) p(re)stituendo fine(m) / s(ecundu)m q(uo)d h(ic) notu(m) e(st) q(uia) p(ro)ducit o(mn)ia (con)t(ra)ria / ergo no(n) h(abe)t v(ir)tute(m) det(er)minatam ad unu(m).

P(ost)ea q(uo)d om(n)i(n)o est voluntariu(m) no(n) e(st) n(ecessa)riu(m) / s(ed) voluntas p(ri)mi agentis e(st) om(n)i(n)o ca(usa) voluntaria / ergo nullo m(od)o n(ecessa)ria / q(uia) effect(us) (con)tinge(n)s no(n) p(ro)cedit a c(aus)a n(ecessa)ria / s(ed) a c(aus)a libera / q(uia) al(iter) ex n(ecess)itate seque(re)t(ur) (con)tinge(n)s et p(ro)p(ter) h(oc) (con)t(ra) ph(iloso)ph(u)m et(c). Q(uaestio) e(st) (con)t(ra) ph(iloso)ph(u)m p(ri)mo et 2o p(hisic)o(rum)

Q(uaestio) e(st) [?]

Utru(m) p(ri)m(u)m volitu(m) possit aliquid de novo velle q(uo)d ab et(er)no noluit vel no(n) voluit. Et ar(guitur) q(uod) sic q(uia) no(n) (con)t(ra) n(ecess)itate vult quid vult / i(gitur) potuit ab et(er)no no(n) velle q(uo)d mo(do) vult / (con)seq(uenti)a tenet / a(ntecedens) p(roba)t(ur) / q(uia) ei(us) voluntas ab(solu)te loquendo no(n) h(abe)t n(ecessa)riam h(abi)tudine(m) ad i(d) q(uo)d vult / ergo potuit no(n) velle. Oppositu(m) ar(guitur) / q(uia) si p(otes)t aliquid velle q(uo)d ab et(er)no noluit vel no(n) voluit / tu(n)c p(ate)t mu(ta)ri / q(uo)d e(st) impo(ssibi)le / cu(m) sit pur(us) act(us) et simplic(ite)r i(m)mutab(i)lis / ut ph(ilosoph)us dedu(ci)t 8vo ph(isic)or(um) et 12 m(e)tha(phisice). Co(nsequenti)a p(ate)t q(ui)a q(uod) tu(n)c mutaret(ur) de nolle vel no(n) velle i(n) velle / vel e co(n)t(ra)rio / q(ue) sunt signa mutacio(n)is et mutabilit(atis).

P(ri)ma q(uaestio) q(uo)d p(ro)posita est f(a)lsa. Co(ntra) ar(guitur) ad h(oc) q(uod) p(ri)m(u)m volitu(m) velit aliq(ui)d de novo q(uo)d p(ri)us noluit vel no(n) vol(ui)t / no(n) op(or)t(et) p(ro)p(ter) (con)cede(re) ip(su)m mutari et(c). / a(rguitu)r q(uia) p(ri)m(u)m volitu(m) p(otes)t face(re) de novo q(uo)d no(n) fe(ci)t ab et(er)no s(ine) sui mu(ta)co(n)e / i(gitur) p(otes)t velle de novo. (Con)seq(uenti)a ab(solu)te e(st) notu(m) / s(ed) q(uia) vi(detu)r tene(re) exe(mplu)m q(uia) no(n) m(agis) distat face(re) et no(n) face(re) / q(ua)m velle et no(n) velle. Et co(n)firmat(ur) h(oc) q(uia)

realis mutacio non pot fieri in aliquo nisi duobus modis quia vel aliquid de novo
acquiratur vel quod in eo realiter deperdatur seu ab eo auferatur sed realis actio est
in creatis continuata pot terminari de novo ad aliquod obiectum ad quod prius non tendebat
sine hoc quod in agente aliquid acquiratur sive deperdatur nec propterea agens
contra terminacionem alteratur ergo eciam secundum volitum volicio ad aliquod novum vo
litum poterit terminari absque ipsius mutacione antecedens patet Maior probatur quia cum visus
fuerit in aliquo primo consistente eadem visio continuata sicut nunc terminatur
ad plura distincte et vel ibi deperditur nec aliquid de novo acquiritur eo quod
eadem visio continuetur etc.

¶ Item supposito quod sortes per totam horam quiescat et in medio hore filius suus moriatur
tunc sortes iam est pater et prius non est pater et tamen in nullo est mutatus etc. et similiter
videtur esse de deo

¶ Preterea quicquid deus facit voluntarie facit sed non semper eadem facit ergo non semper
eadem vult Et confirmatur hoc quia quocumque secundum agentem voluntas habet volicionem
vel volicionem actualem consimilem et contrariam circa quodcumque obiectum voluntatis bonum vel
malum verum vel fictum possibile vel impossibile presens preteritum et futurum quia omnia sunt prius
cognita voluntate eius et quedam inter illa et alia posteriora ergo possunt esse dic
volitos et nolitos ipsius et postius quia iam vult forte esse iam preterisse vel non
fuisse et propterea non vult eum esse et propterea intendit aliquid esse et propterea non
volet esse ergo videtur quod desinat velle et sic incipiat velle

¶ Quicquid pot deo operante fieri operans et ergo hoc deo volente fieri volens vel
ergo Sed secundum volitum deo operante pot fieri operans igitur et deo volente pot
fieri volens Et si dicatur quod non est simile quia vivificacio potius contrarior sive de operari
et non operari dicitur de deo propter effectum extrinsecum in quo est illa verificacio sed
dicimus quod sol deo illuminante fit illuminans Contra quia non quia effectus est idem
deus efficit sed quia effectus est deus efficit igitur effectus fit igitur prius est deum agere
quam effectum fieri cum ergo posterius non sit causa prioris tunc sequitur quod non ideo quia aliquid
fit deo ente ens ideo deus fit deo efficiente efficiens sed econverso et omnibus
sequitur ulterius quod hoc sit racione agentis non effectus

¶ Item secundum volitum nunc vult aliquid quod prius noluit etc. quia non est sed
ante vel demultis quia quocumque tempore mundum voluit esse quod non voluit ab eterno
Sed dicitur quod ab eterno voluit mundum esse in illo contra sed ego volo audire
missam cras quia voluntas dei est tam respectu prima racione mediata sed suspendium
est Sed potest causa prima racione mediata potius effectus etc.

¶ Item si sic sequitur omnes illas proposiciones esse veras deus vult omne verum et non vult
... seu respuit omne falsum Item quod si deus velit aliquod antequam velit
... eius quod et non velit ponere omne sibi repugnans Ecco sequitur quod ...
repugnaciam seu incompossibilium verum agat velle aliquid contrario nolle ...
quod aliquid velle quodcumque consequitur ipsum nolle eius ... ... quod

addeu no velle gdaiq ane vel negative sc' ipm om ei9 velle
Ite sequit' q cq qualitacq z pus ptitu z futur verti ul flm pole
vel impole ntam ul gtinges de9 volt i sic ee zcq qualitacq no
e de9 no vot i sic ee z illa omia viir ee ingencia q vna zeadem
volutate seu volicone velit oppota
Itm q omis potecia libra cu no sit determiata ad vnu vtabilis e ad
vtrulibz Sed volutas dei est libra sc' q possit vti de vno oppositor
malus i
Itm volutas relate dr ad uolitu s variato vno correlativo variat' z re
liqu q posita se ponut perempta se pimut sm phm i cu volitu sit
mubile z vos est mutabilis i
Con a ra qd e vra Si hc eet vm sc' q eet trasity de gdo i gdom sn
aliqui9 mutacone q velle z nolle sut gtroria maxie cu sicam re
eiusd pz qua q si de9 aliqud vellet qd no volut abetno eet trasi
tus de otradco ad mitotradco m z i nolito no e mee sz tlem mutacom
z impole e hc ee inideo q e simpr i mutabilis q aut no sit mce
hc si i nolito p' sic q ex hc q de9 abetno volut aliqpm ee in fine
mudi no fuit muto mat abetno Sic si de9 nuc vellet aliqpm
esse i fine mudi exhoc no fiet aliqua mutaco nuc marpo q nuc
mth eet de atyo q eet capax illi9 mutacois sd mai e i
Itm q cu velle dei mesure nuc etni gdo i ipo na potest ee succesio
Sed si de9 nuc vellet aliqua q pus no volut tuc meo ittio fiet
suco q velle z no velle re eiusde voliti abeade volutate otra
diant z pgius no pnt ee simul qua ppt vniu ittio succedit alti
ner pgius potuit nuc etnitat mesurari i quo na pt ee succe
Sed forte d. q nuc etnitat ppt sui illimitatiom excedit tpus
z nuc tpis Sicut i pnt gtroria sibi i uice succe i diusis tpi
bus succede Sic pnt sibi succede i eade nuc etni qd coexistit
omib3 nuc tpis Sed q q ibi no est simile exq talibus nuc tpis
etntas ul nuc etni coexistit taq aliena mesura i illis no que
ipe mesurant' etnitte seu nuc etnitat sic sut acty i maneteS
ideo quoz vny est velle i illis nccio pt ee suco q no eet tuc
poco mesurati ad ppam sua mesuram
Itm q si aliqud eet denouo tuc ittio intasete mutale' zeet pfa
pfacone abeenta sua vear dcite s gns est impole p' qua q si
pm volitm vellet aliqud denouo qd pus nolut ul hc fiet no
uo actu voliconis ul fiet ppt noua htudine ei9 ad hmoi voliti
Si pmo mo tuc explano hec' ppositu qtu adutyq i gens gtcu
igtate Si dr' z m tuc sc' ids i gens q sd nouitas i re motu
vt mota e nouo psupoit nouitate motoris st nouitas voliti

ut volitu est nccio psupponit novitate volicionis et sic sequitur idem quod prius quia
nova habitudo volutatis ad volitu presupponit novitatem voliti ut voliti
est et per consequens novitate volicionis etc.
Quod quia si aliquis vel aliter vellet vana dicere quia a[a] vo[b] cui et ipse sibi mutabitur cuius
oppositu iam probatum est

Questio quinta

Utrum primum agentis actio transiens differat realiter ab actione immanente eiusdem
et arguitur quod non quia nulla est actio primi agentis transiens differens ab actione imma
nente vel ergo quod secunda quia tunc quia si actio causacio qua ponitur esse actio transiens esset
alius actus ab immanente actu tunc posito productiva primi agentis que est elicitiva
huius actus transeuntis erat alia a potentia volitiva cuius actus est manens quod
falsum probatur tunc quia quia potest distingui partes ut patet 2o de anima. In oppositum arguitur quia non a
actione manente ut manens est constituitur aliquid ad extra ergo oportet nos primo asseri
attribuere aliquam actionem transeuntem ab actione immanente distinctam et per consequens
quod est verum. Conclusio prima primum agens aliquid producat ad extra
Conclusio quicquid producit aliquid hoc agit propter finem sed maior probatur est primum agens
agens propter finem etc. Maior non quia omnis actio sive productio vel est ad finem aliquem
quod alias esset frustra. Sed minor probatur quia omne agens propter finem videtur
esse movens motum quia finis movet agentem et omnino appetitum movet
appetentem ut dicitur in XII methaphysice et 3o de anima. Sed primum agens agendo est immobile
ut patet quinto physicorum etc.
Quod confirmatur quia si agens propter finem aut propter finem quod est ipse quia habito fine cessat
actio propter finem. Sed primum agens semper seipsum habet ergo numquam propter se agit aut
propter finem aliud a se quia finis melior est hiis que sunt ad finem sed non aut
agente nichil potest esse melius etc.
Item finis est perfectio agentis sed primo agenti non competit ab aliquo per
fici cum sit summa perfectio ergo non agit propter finem. Maior patet quia secundum nullam appe
tit formam ita agens finem etc.
Secunda quod aliqua est primi agentis actio transiens ad extra. Contra quia si aliqua
talis esset actio primi agentis tunc huiusmodi actionis principium esset vos quia in a
tantum rex ad quos. Sed quod vel ipsa competeret sibi in mente principaliter vel mente
actu suo volendi non primo quia actus in mente cuius volitas est principium
principaliter est perfectio manens et non potest esse transiens. Nec 2o quia actionis esset
actio et actio terminaretur ad actionem. Probo omnis actio transiens fundatur in mo
tu vel in mutatione sed talis actio ad extra non fundatur in motione nec in mutatione
perfectum primi agentis etc.
Quia actiones distincte fundantur in suppositis distinctis sed
quod est actio primi agentis non est in alio distincto supposito

sed est in eodem cum actione manente in ipso producente etc. ad rationem non valet probatio quia non solum primum agentis verum etiam cuiuslibet actio productiva est in agente et non in patiente quod sic probatur quia in quolibet est aliqua realis relatio in eodem est fundamentum tertius relationis et ratio fundandi sed tertio realis activi ad passivum est in agente cuius relationis fundamentum est ipsa actio agentis vel saltem tertius actio est ratio fundandi tertiam relationem. Et confirmatur quia potentia et actus per se sunt eodem etc. ut patet per philosophum in de sompno et vigilia dicente cuius est potentia eius est actus sed potentia activa cuius prius actus est agere seu actio est in agente etc.

Item si actio esset in patiente ut patiens est tunc patiens ut patiens non diceretur agens formaliter quod patet per signa quia omnis praedicatio quae non est subiective in aliquo ab eo denominat id in quo est sed denominatio actionis est quod proprium formaliter aliquid nominetur agens igitur forma est intrinseca rei. Et si agens ipsa actione agit formaliter ergo actio est ipsi agenti intrinseca etc.

Item quia actio manens est sufficiens ad producendum aliquid superflue additur actio transiens ad illius productionem secundum primam regulam primum agentis est sufficiens ad aliquid producendum aliter eius volitio non esset efficax nec infiniti vigoris cuius oppositum videtur dicere philosophus 8° physicorum.

Item quia si illa actio transiens esset aliquid reale distinctum ab actione in manente vel ergo ipsa esset ipsum productum vel distinctum ab eo. Non potest dici primum quia productio est actio productum non passivum. Si autem dicatur secundum tunc sequeretur processus in infinitum quia illa actio est producta et per consequens per aliquam aliam productionem. Et confirmatur quia si esset vel forma vel accidens. Non forma quia non informat nec formaliter nec compositum in quo sufficienter denominat forma ut patet ratione dicta. Nec actus quia omnis actus praesupponit suum subiectum etc.

Conclusio 3a quod est falsa. Sed contra quia cuicumque agenti convenit producere aliquid distinctum a se realiter et ab intrinseco illi convenit habere actionem transeuntem realiter distinctam ab actione in manente. Sed primum agens est huiusmodi etc. ad rationem probatur quia omne quod ab aliquo agente producitur id actione agentis attingitur et per consequens si producitur in distantia necessario oportet huiusmodi actionem esse transeuntem et realiter distinctam ab actione remanente. quod sic patet quia actiones quarum una est idem quod ipsa essentia intrinseca agentis alia est idem quod esse effectus seu aliquid realiter superadditum illi realiter differunt. Sed actio manens in primo agente est idem quod sua essentia actio autem transiens quae est vere productiva est idem quod esse rei producte etc.

Item actiones secundum diversas differunt realiter secundum manens et transiens sunt huiusmodi quia ut patet 9° metaphysicae actio manens est in agente transiens autem in eo quod agitur. Et confirmatur ratione quia eo quo actio transiens est in aliquo vel ergo in agente vel in eo quod agitur non in agente ergo etc. ad rationem non praesupponitur conclusio secundum verum probatur quia si actio esset in agente tertius secundum primum actionem

agentis vel adderet solum respectum vel entitatem aliquam absolutam non primum quia tunc actio esset essentialiter dependentia relationis cuius oppositum patet 2o methaphysice ubi philosophus punctum actionis distinguit contra punctum relationis nec secundum quia illa entitas absoluta vel erit forma manens et hoc non quia tunc illa forma non magis obtineret nomen actionis quam potentia elicitiva actionis vel esset forma fluens et tunc esset motus quia secundum commentatorem 3o physicorum motus verius est forma fluens quam via sive fluxus formae cum igitur moveatur id in quo est motus subiective ut patet 3o physicorum ergo si actio est forma fluens et esset in agente tunc agens et movens ut agens et ut movens moveretur et pateretur et per consequens idem respectu eiusdem ageret et pateretur quod est impossibile et relationes tales oppositae inter activum et passivum essent in eodem individuali fundamento quia patet quia idem eliciens actionem et aliud agens et recipiens eandem actionem realiter pateretur et per consequens idem agens in respectu eius potentia activa esset passiva

¶ D quia si productio alicuius rei a deo non esset aliqua actio transiens sed forma manens in agente sequitur quod primum agens mutaretur tali actione quia quomodo sibi hoc competit quod tempore esset quaedam mutatio quia transitus rei de non esse ad esse etc.

¶ D secundum commentatorem 3o physicorum commento 18 actio motoris quae est movere est ens et non in eo quia actio motoris est facere motum in alio actio enim non respicit activum proprium ut in qua sed ut a qua ergo nec respicit agens ut in quo recipitur sed solum ut a quo elicitur quia actio non respiciat agens nisi mediante potentia activa quia quod potentia respiciatur ut in qua non est potentiae convenit dico activae sed tantummodo passivae etc.

¶ D quia omnis actio quae realiter est motus est creata et distincta ab actione quae non est motus sed actio primi agentis a deo est motus sive mutatio quia per eam realiter aliquid mutatur etc. Ad rationem non valet quia primum agens multis multa influit et ideo causat per quae realiter mutantur quia perficiuntur et per consequens alterantur etc.

¶ D quia si actio qua aliquid a deo in tempore producitur non est realiter distincta a deo sequitur quod temporale sit aeternum quod est impossibile patet quia quia actio in manens illa est aeterna et tamen actio ea est temporalis etc.

Quaestio 96

¶ Utrum summum bonum summe perfectum omnem in se contineat perfectionem. Ratio quod non quia summum bonum quod est summe perfectum est in se simpliciter unum perfecte
non autem omnem rerum sit multae et diversae igitur quod est falsum quomodo
quia summum bonum est sic perfectum quod nullus perfectius ipso esse potest ...
perfectionis igitur quod verum quia esset absolute quia est infinite perfectum sicut testificatur

dicit pr phorum Hermes de ubi et uno dicat de quo loquens totum est plenitu-
dinis perfectionis ipse sanus et incorruptus et perpetuus est et sic melius intelligi
potest deus esse summum bonum.

Conclusio prima summum bonum est summe perfectum. Contra ultimum est dandum tale summum
bonum quod quod est falsa quia tunc aliquid posset quod si aliquid esset tale hoc maxime esset
deo quod esset perfectum per se et per suam essenciam, sed quod est falsum quia nec per se
perfectum formaliter nec per se perfectum ut efficiens nec per se perfectum finale ut
per se quod est sine consortio et non est per se bonum et perfectum, quia tunc cum non sit
plures modi ymaginandi per se bonum et perfectum, antecedens vera tale bonum et perfectum
non est tale per aliqua formam et prima pars antecedentis est vera, nam hoc est contra
intencionem platonis qui posuit plura talia bona et perfecta et sic essent plura
talia bona esset tale participatione alterius non et sic non per se et per suam essen-
ciam, nec potest dici quod sit per se tale i. sine consortio ut patet primo ethicorum
de forma exemplari talia felicitate nec potest dari secundum nam secundum eundem
platonem duo sunt sine causa efficiente puta prima materia et prima causa nec potest
dari tercium quod sit per se et secundum suam essenciam tale vita voluptas et honor essent
essent talia per essenciam cum sint finalia primo ethicorum.

Si esset aliquid tale bonum et perfectum per suam essenciam et cum alia sunt bona
per suam essenciam oportet quod sunt talia participatione illius quod est falsum quod si
sic vel sic passivum participat actum sicut dicitur aqua calida participatione
ignis vel aer clarus participatione solis vel sic individua naturam speciem
sicut dicitur porus participatione speciei 2o vel sic ymago exemplare formam
sed nullum illorum potest dici, primum non quod tunc illud perfectum per essenciam
esset in sensibus et mutabilibus materiis et sic non esset per se et per suam essenciam
perfectum, nec 2m quod tunc illa que apperent per essenciam haberent vel essent
bona unum per suam essenciam vel non primum non quod tunc essent plura bona et perfecta
per essenciam, non 2m vero tunc illa que participarent primum bonum et perfectum essent
bona et perfecta participacione et primum bonum et perfectum esset participabile nec
potest dari tercium quod tunc vera species participata per individua non est per se aliquid sed
sistes ut dicit philosophus 7o methaphisice, nec potest dari 4m vero tunc alia bona
et perfecta non essent perfecta in equivoce sicut ymago cesaris non est cesar. Ergo
quod bonum et perfectum non est bonum nec perfectum.

Secunda quod quod est vera sed contraria omnia non possunt esse medio sed perfectiones [illegible]
sunt omnia, et quod sola actor non, secundum propter quod bina specierum perfectarum per suam [illegible]
perfectam nos ponimus determinatam eam esse constitutivam speciei, sed dicere [illegible]
dum genus et constitutiva species sunt omnia sed ideo dicit et non omnis [illegible] perfectiones
sunt in summo bono et perfectus non contra [illegible]

Contra quod si perfectiones omnes essent in summo bono, tunc hoc esset per suam essen-

a psuas similitudines qr qd e in aliquo s'm sua essenciam no pfeccias suas qr qcqd e in summo bono abetno e ipo eent pfeccois ver no sut etne/ vel pfitudies qr qd e in aliquo s'm sua plitudine tn no ht in illo pparam opom/ res aut hut i summo bono pias opacones qr i ipo bui9 movent' z summ9

Ite q nichil est in se nullo cotine' s; pfccos ver anq sut nichil sut i se 17/ aor no/ bor p' qr si eent acq i se z i sua na eent anq incipent ee z eent anq eent q se in gencia n ab d q pfccos ver gtentar in summo bono eent ide cu ipo/ z qoh' tuc se' q pfccos tles no eent pfcones ver ut summu bonu gonciu sed poci9 ipius summ boni eo q pficent ipm z no ad 17

Et idem e dice pfcones ver gtnei i summo pfco z ipius cotinucio qr pfcos ver no sut aliud q res met q sut pfcones s; res 9 tinet i summo pfco no e ide cu ipo 17/ aor no/ qr si pfccos rei z ipa res distinguir/ bore' go illa pfco puta lapidis ul altius rei a tali quit'/ an pfco lapidis pur a distinguitur a lapide/ a e eadm res secu Si dat' z m hetur ppositu Si da' s'm q qr pfco lapidis no e aliud q materia z forma lapid loco dispositione eent sed in or pbat' qr si pfcones cotine' i suo bono z res sut sue pfccos se' q res z sut in ipo quit' go quo mo eendi in bt for lit z subiective z hoc no qr summu bom e for simp'e z tali9 s'm a obitime z h'c ita no qr tuc no eet a d rem ee seu pfccom ei9 gtini i summo bono q ipm intelligi a summo bono qd no bt' ee bm ul s'd in sua ca z qoh'c se' pfcones illas ut ee z pgnis ibi no gtnei qr sic gtina quo ad ob m ul pduced no e aq ul oz dice q sit sium bom

Et si sic/ ul go ille pfccos sut id cu summe pfco/ ul dnut abeo Si p'm se' q tot sint summe pfca qt se pfcones Ite se' id ee magis pfcm z mai9 pfcm eo q pfccos tator dnt z m mai9 z m9

Ite se' q ee tabile sit no tabile qr pfco rei pducte ul pduabilis illa e tata ul tabilis Ite se' q ee pole z gtin e eet ee ntie q bt' implicare z cofirma' qr c d qd pt no ee id rear tu aliquo nuq e id valit id cu eod s; cuil; rei pducte pfco pt no ee qr gtine e i7 aris' qr impo le e ei9 om ee bm si aut d e m s; q no sut id cu summe pfco tuc se' q ipm no sit hus z qd hetur z pgnis copositu z no summe simp'o Et ulti9 se' q no sit puru actu q oia sit i q ha ha

Item ... go e sfa/ Sed ... e talit ... e om pfco ... ver gtetim s; summu bom qd e summe pfcm e ... no pfcone ... est ... pfcm ... pfccne

in quo colligantur omnes perfectiones generum quod est deus / Hoc probatur quia aliquid non deest alicui nobilitas sive perfectio reperibilis in aliquo genere hoc est omnium perfectionum contentivum sed sic est de summe perfecto igitur / antecedens non / Hoc est contra
i° 2° metaphysice et declaratur hic duobus / primo quia omnis causa perfectionis est in effectu
oportet inesse in causa effectiva vel secundum eandem rationem si sit agens univocum
sicut homo generat hominem vel eminentiori modo si sit agens equivocum sicut in
sole est similitudo eorum que generantur per virtutem solis / manifestum est enim quod effectus
preexistit virtute in causa agente / preexistere autem in virtute cause agentis non
est preexistere imperfectiori modo sed preexistere perfectiori / Quamvis preexistere in potentia
materialis sit preexistere imperfectiori modo eo quod materia in quantum huiusmodi est imperfecta
agens vero in quantum huiusmodi est perfectum Cum ergo summe perfectum sit causa effectiva
rerum necesse est omnium rerum perfectiones preexistere in ipso secundum eminentiorem
modum sic quod perfectio qualiscumque sit reperibilis in causatis perfectius secundum
speciem reperitur ibidem / Secundo quia probatur quia quod est ipsum esse per se subsistens
est omnium rerum perfectiones continens sed summe perfectum est huiusmodi igitur / antecedens patet
quia si ipsum est per se subsistens tunc totam perfectionem essendi continet quia si ad
calidum non habet totam perfectionem caloris hoc est ideo quia calor non participatur
secundum perfectam rationem sed si calor esset per se subsistens non posset ei aliquid
deesse de virtute caloris Sed minor probatur quia in summo perfecto idem est essentia
et esse ergo est ipsum esse per se subsistens / arguitur quia quod est in aliquo quod est preter
essentiam eius oportet esse causatum vel a principiis essentie ut risibile quod sequitur hominem
vel ab aliquo exteriori sicut calor in aqua causatur ab igne Sed nullum
illorum locum habet in summe perfecto sicut patet intuenti igitur / nunquam debet esse bonum

Septima questio

Utrum res aliqua habeat esse in effectu sive in actu conceptus sit bonum ens reale / arguitur quod non / quia id quod est bonum obiectum et motivum intellectus est bonum ens reale Sed res vel essentia non concepta in effectu est motiva intellectus igitur / antecedens non / Hoc probatur / quia scientia est de rebus in actu existentia non existentibus igitur / In oppositum arguitur quia id quod est bonum ens reale est susceptivum actionum realium Sed essentia vel res antequam fiat in effectu non est susceptiva actionum realium igitur questio falsa / antecedens non / et minor probatur quia res aliqua habet esse ullius est susceptiva etiam actus presupponit formam vel formam / Conclusio prima est quod questio falsa est
Sed si sic fiet quod rerum contrarie destructis rebus partes remanent
semper / immo quod essent etiam recedentes deus / sed probatur falsitas quia esse essentie
contrarie realiter sit idem / ergo uno destructo destruitur et reliquum / et minor
uno manet et reliquum / minor tenet quia concepto est quod remanent
essentie rerum / pro aliquid partium corruptis continens / quia destructis formis

finis impo^le est aliquid remanere
Item idem no pt a seipso separari neque manere et no manere esse eternum et no
eternu. Sed minor p^z. ul esse rei e ipa res inet ul a^d rear d^ctu. Si p^m
habetur intentu. Si 2^m tunc ymaginabile eet unu esse sine alio et possi
bilia esse sine esse. Vel ergo qd e simpl^r falsu, et 2° sequit^r q opinio dicens
essencias rer^m fuisse ab eterno et tn no esse sit falsa q^r contradiccionem im
plicat q realitas essencie sit eterna realitas uo existencie no sic est a^a
Pt q^r si realitas essencie precedit an creacionem existencie rei i actu ul
potencie manet corrupta existencia sine rei actualitate, seq^r q ul corrupte
de nouo fiet et p^ns nil careretur, p^z qua q^r q e sm realitate
sue existencie hec iam hr actuari esse q^r realitas existe^e e id quo res
formalit est, unumquodque enim e p suam essenciam ut p^z 4° methaf^e. Sz p^r fctas
existentis q^r multe sunt generaciones ergo multe sunt rer^m incepcoes. Ver
multe sunt corrupc^s et p^ns destruccoes p sed p^z pluribus denegacione
Pt q^r ois entitas i tm dependet a primo agente q substracta eius operacione
sz si realitas essencie e eterna et potencie remanet corrupta ia cor^ta
ia inccio eet aliqua entitas no substracta primi agentis omnipo^e i / a or
p^z q^r si dr^a entitas q no subtracta p^o agenti illa eet a se et p^ns no
eet prim agens q e falsum, Sec p^z q^r si aliqua talis entitas eet illa p^m
agens no posset annichilare qd falsum e, q^r quodq^o dependet ab eo depe
denciam posset tollere et ea ad nichilum redigere i /
Pt eciam si omne qd manet preeni^a sua dr^a i sui na^a manere sz na^a ma
nente incce e remanere existencia i /
Item si rer^m essen^e absque existentiis permanet i seipsis sm aliquos ponentes
no oportet ponere intellectum agentem q faciat res intelligibiles in actu
ipsa enim que obiciunt^r intellectui talis e ab eterno gl^is obiectu^e, sz i^m
mod dici et idem est de omni alia quiditate fuisse, ergo ponere intellectus
agens qui substrahat quiditates cum seipsis formalit permaneat sit talem esse
abstractum ab omni existencia. Sed hec e omnio erroneum, Unde sicut ar^lt g^tor
in 3° de a^ia c^to 2i, q oia dicta aristotilis inst^c q sicut quod dicta ulterius
esse hunc quod aiam q intendit plo qm si ita eet no indiget in
tellectum agentem ponere i /
Pt Si manet pluries mod a^e sit in specie a^e sit in individuo
no p^m q^r quiditas specie^a no hr aliqua entitate ul totalitatem q
intellectum q^r alias rediret opinio platonis. Item q^r ergo individuum quod
[illegible] essencia et p^ns si corrumpit^r esse individu^m remanente essen^a
[illegible] i tota [illegible] pt dari 2^m q^r cum i diui^a sit [illegible]
[illegible] q infinite essencie manent ab eterno [illegible]
esse ergo [illegible] manet essencie sine existenciis [illegible] aliqua realitate [illegible]

Et ideo in constitutione dicitur articulus parisiensis dicere quod tales fuerint universitates ab eterno est error etc.

Secunda questio quod est falsa. Verum quod rerum essencie potentie fuerunt ante eorum productionem in actu existencie et eciam manet corrupto esse actuali. Secundo quod illa questio [illegible] contra quia quilibet experitur se posse considerare de essencia utpote de lapide non considerando utrum existat vel non existat sed patet per propria. Item quia esse in divinis est idem et non esse secundum Avicennam in metaphysica sive sit actu subsistentie sive non de essencia rerum predicatur esse. Item quia numquam fuit de essencia aliqua quod non esset essencia absque [illegible] verum [illegible] quod non est verum. Item quia res fuerunt ab eterno in intellectu divino et complacentia in mente eius et potius priores potentie sunt esse existencie ab eterno etc.

Item quia impossibile est aliquam vicissitudinem sive mutabilitatem contingere circa divinam naturam. Ergo necesse est absque vicissitudine et mutatione ponere rerum essencias aliquarum et requiritur deo cognoscente eternaliter quia si non sequeretur quod deus aliquid appreciat ut presentem et aliquid ut futurum quod non videtur verum etc.

Item res secundum esse essencie deo ab eterno fuerunt presentes non autem ab eterno coexistentes ergo questio illa non est ante [illegible] prima parte quia ab eterno sunt coexistentes sed ipse deus ab eterno est coeternus ubi sit causa corporee [illegible] efficiet sit suo modo quod adequatur et coequatur. Prima parte patet quia res sunt esse existencie a deo sicut quod sit effectus eius ut est causa efficiens sunt ante esse essencie prout sunt effectus eius ut est causa exemplaris etc.

Item quia quicquid est ubique et semper hoc est eternum sed quiditas rei sive essencia est ubique et semper tamen sit universale ergo est vel fuit ab eterno et non in esse existencie ergo in esse essencie etc.

Item de non ente non est scientia secundum philosophum sed de eis ab eterno novit deus producere sive productum ergo fuit ab eterno aliquo modo eius non autem sub esse existencie ergo sub esse essencie etc.

Item si prima questio vera est ab eterno homo est animal sed hoc non potest esse nisi rerum essencie essent eterne etc. Antecedens patet quia scientia est de incorruptibilibus eternis et impossibilibus se aliter habere sed patet per philosophum sexto ethicorum et primo posteriorum. Item omnes propositiones sive veritates similes sunt in corporalibus veritatibus eterne de quarum numero est illa homo est animal verum patet quia impossibile est cum omnibus aliis cum homine esse eterna ut extrema essent eterna scilicet homo et animal aliquin esset similitudo et compositio terminorum sine terminis quod est impossibile etc.

Item res sunt in principio secundum suas essencias et per esse essencie sed quia non dum existunt in effectu actu sunt in principio aliquin rosa in hieme non esset in principio ergo res dum non existunt sunt esse essencie et per consequens ab eterno. Et si dicitur quod res sunt in principio per operationem intellectus hoc non videtur valere quia tunc desinerent esse in principio dum homines dormirent et cessarent ab actu intellectus.

Item particularis et infinita aliqua [illegible] simpliciter ut homo est animal [illegible] homo

sed h infinita 2 ile aq̄ e tabile g° 2 sua co͛usa tal̄e e aq̄ go h abet
no fuit bā 2 pq̄us abetno aliquid fuit tale h no sim ee ponaie go
sim ee eene 1z

¶ D bitas no h̄t pn̄m neq̄ fine 1z / ans² qz si ipā huit pn̄m anq̄ ipa
incipet bin̄ eēt qz no eēt bitas 2 si h̄t fine p9 q̄ eēt fita bin̄ eēt
q tūc no eēt bitas go bitas eēt anq̄ bitas eēt p9 q̄ no eēt q̄d e
in gens sed mai̅m e q iutas coplexo no pt ee etna ū simpl̄cs
tm 1z gplexo̅m sit etn 1z

¶ Ite aer res sim ullam entitate sui fuit abetno ita q tlis entitas eēt
distincta realit abente prim effic̄t 1z / ans² qz 1° q fuit simp̄r demo̅str°
sim ullam sui entitate distam afuciete prod̄t sua efftom 1z / as² qz
da oppo̅m q tūc no fiēt simp̄r d̄em̄lo sz qlz ens aūt sim scp̄r sit ul
fm e denlo 1z / bor pz qz tatur 1z

¶ D effcus no dēt a sua ca quq̄z procdat abea sd ait pclus 32 ppone s
ens at sim no h̄t aq̄d ee poductu d̄tū a p° ente abet° 1z / at p2a p²
qz q̄cunq̄z equar depedet ab aq̄ ta equar poductu² abea sed oīs entitas
rei at pam entite̅m equar 2 i me̅te depedet ap̄a ca go n̄a entitas at
pam potit ee etna 2 no poducta 1z

¶ D sequeb res p̄fuit abetno sim sua etitate tuc 2 mā p̄fuit sz en
titas me q p̄fuit no potuit ee ū tota m̄ go si aq̄ua etitas me p
fuit abetno tuc tō mā fuit abetno 2 n̄a res mlis eēt fca demo̅str°
q no e dd̄m / qz oīs fcē fuisset de p iacete mā q̄d e fm arc pz / 8° pz qz
cū mā sit p2e n̄r ut vult d̄z 2 sit me̅m mt ens 2 n̄r ut ait g°tor 1z illa
entitas q p̄fuiss no poss ee inior q̄ tō m̄ 1z ¶ Sed d· abetno dēz fuit
opear 2 ydea om̄ rez abea intllate / go res tles abetno hu̅erut bam
realitate rear dn̄tem a sue operi / q̄n a pz qz ydea no pt ee ydatu
nc oemplar oeplatu ¶ Ite ds no ar cognostit fieda q̄ fca sz qz qu
cognostit fca cognostit rez q̄n di̅tes rear a se dn̄tes 1z q̄n no sit yon̄a
puta abetno eaq̄z rez q̄ di̅tes 2 ben̄as rear a se dn̄tes cognostit

¶ Ite ds abetno cognot res pduales siue tales vt pom vt sit ceṙy
ben̄a qz ut sic intllex͗t suas p̄fcciones· sz mcexit ea ut q̄ oba 2 a cco
cogita si pcia sz obi adpo̅m e relacō realis cu p̄cedat actu t̄mis
rlo aut realis p̄suppt fundatū reale: go tles res cogtes habuert abet
no ad ee reale ¶ Et cofirma² qz rlo realis p̄suppoit oīma n̄alit d̄ta
sz me catū 2 tale abetno fuit relacō realis qz sd me cans 2 catū
e rlo realis ¶ Ite 1° q abetno e res q̄nis 2 p di̅ci oz q abet° sit res
q̄tai 2 dn̄tis a p° fmm agent q e p° oīe ges 2 putu. sz poductu abet°
fuit res q̄nis 2 puti sic enī nūc vidēz q rosa no conis actu e
res q̄ 2 puti sit abet° fuit res q 2 puti ua res a dicō putie
tiet conis actu 2 p° [illegible] pz q res tale abetno no p° huert
ee cognitu a dd̄ sz etia ee [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] oemplaris

in ee predicalis et reali essentie qui dicit realit distinct anima dei et divino c[on]ceptu ad esse essentie c[on]stitute a deo sicut a p[ri]ma causa s[ecundu]m totum esse eius ab eterno dicit esse ipso a deo esse essentie ut a deo constituantur in esse existentie s[ecundu]m totum causae effectus productum. Sed contra quicunque tota essentia dei s[upp]onit productum tunc illius productio non solum non potest dici productio de nihilo simpliciter et non potest dici vera generatio s[ecundu]m formam actualis transmutatio sed quelibet res tunc s[ecundu]m s[ecundu]m esse essentie quod idem est quod esse fuit ab eterno distinctum a deo quo ente [illegible] patet quia productio de nihilo nihil rei producende s[upp]ositum. Item generatio prius patet unde in physica vera formam materiam rei generande s[upp]onit quod non dicitur totum tantam entitatem sed totam essentiam rei sicut verum est dicta a suo producente

Quicunque hoc verum est sequitur 3o adiaceat tunc potest absolute et simpliciter ista 2o adiacens in prima productio fuit cum tio distinguente s[ed] essentia rei non est tamen distinctus ergo si verum est dicere rem esse ab eterno s[ecundu]m esse essentie utrum et absolute et verum dicere rem esse ab eterno et quod non est non sit per quod nulla res sine de novo fieri posset

Si deus non posset rerum essentias ab eterno cognoscere nisi ipse essentie ponerentur ab eterno in esse reali distincto a deo tunc dei scientia dependeret ab aliis essentiis quia cognitio requirit aliquid necesse et ipsum a quo ab eo depende. Et confirmatur quia sicut per patet ratione ipsarum essentiarum [illegible] actualia operatoris et omnem modum essendi fuisse ab eterno quod omnia que ab eterno deus claris[si]me intellexit cum non ar[illegible] cognoscat scientia quod fienda sunt

Nec istud dictum valet puta quod esse essentie tribuatur esse causari formaliter et esse generatione effectiva cum ergo fuit causa rerum distinctus intrinsece materiam et formam et distincte generatione effectivus et finis tunc forma generatio non sit materia nec formam materiam perficiens nec finis per rationem quod eius talitas sit degenerare esse effectus [illegible]. Ad hoc dicendum quod aliquid dicitur quod una entitas essentie ab eterno communis vera distinctus a deo formam appellatur possibile ab[illegible] et tunc arguitur quod est possibile non formam possibilis contradictio simpliciter est intrinsece sicut est verum ens reale s[ecundu]m productum antequam producatur erat huiusmodi [illegible] non [illegible] patet per Avicennam de [illegible] sive cap. 2o ait omne quod incipit esse antequam sit necesse est esse quod sit potest in se alias non esset. Si enim non est possibile in se tunc erit impossibile ergo patet minor quia si lapis antequam producitur est formam possibilis per primum motoris puta quia potest eum producere tunc equivocam sicut esset impossibile de possibili in potentia primum motoris puta quia non potest eam producere quod non est verum [illegible]

Sicut se habet impossibile ad possibile sic se habet non ens ad ens ergo convertitur sed se habet impossibile ad non ens sicut se habet possibile ad ens. Sed esse impossibile dicitur est non ens loquendo de ente reali propositio ergo omne possibile de entitate est ens [illegible] reale positivum. Sed contra idem possibile obiectum vel dicet maiorem entitatem quam [illegible] [illegible] minorem vel equalem. Si primum tunc minus s[upp]onit generatio quam [illegible] [illegible] [illegible] Si 2m tunc essentia [illegible] non esset prima [illegible] [illegible]
[illegible] magis de nihilo quam ipsa generatio quam omnia sunt ab [illegible]

vos ad p[ri]mam p[ar]te

Ex hijs s[ed] q[uod] res alt se co[n]tis quecu[m]q[ue] alt p[ri]mu[m] po[tenti]o dei possi[bi]l[es] fuit ab[solute] co[n]tingenti
no[n] intrinseca rei p[ro]ducende s[ed] extrinseca p[ro]ductoris i[d est]

Si n[ecessa]rie eet (?) essentia rei p[ro]cede[re] ante q[uam] res existeret sui i[n] effectu eet h[oc] maxi[m]e
eet id q[uia] alt de rebus no[n] pot ee scientia u[n]a neq[ue] posset p[ro]p[ositi]o[n]es u[e]l formari de
eis n[ec] pot p[re]dicamenta assignari s[ed] p[ri]ma p[ar]tis q[uia] ista no[n] p[ro]p[ter] h[oc] co[m]petit reb[us]
q[uia] s[un]t in p[otenti]a adee in actu q[uod] p[ate]t q[uia] res no[n] d[icu]ntur co[n]ting[enter] sta[bi]l[e]s s[ed] alia sta[bi]l[e]s
q[uia] s[un]t i[n] p[otenti]a adee i[n] actu q[uod] no[n] co[n]sidera[n]t[ur] i[n] scientia ymo accidit ee p[ra]eter intentionem
demonstrantis s[ed] p[ra]eter intentionem scientis [et] demonstrantis e[st] po[tentia]litas [et] actualitas.
vnde i[d est] 2[us] d[icitur] q[ui] no[n] sbor (?) p[atet] q[uia] demonstrans de triangulo q[uod] h[ab]eat tres a[n]g[u]l[o]s e[qua]les duo-
b[us] rectis no[n] co[n]sidera[n]t de triangulo utru[m] actualiter sit an in p[otenti]a ymo om[n]ia abst[ra]-
hens ab hijs duob[us] i[n]her[e]ntiam passionis co[n]cludit g[ener]o no[n] e[st] u[eru]m q[uod] po[tentia]litas
det reb[us] q[uod] posset ee sta[bi]les Et si dicat[ur] tu[n]c ph[ilosoph]us d[icit] p[rim]o p[osteriorum] q[uod] de sc[i]to op[orte]t
p[rae]cognosce[re] q[uod] e[st] [et] q[uia] i[d est] (?) vnde g[ener]i i[d est] q[ui]d e[st] no[n] refert n[ec] op[or]tet refer[r]i ad en-
titate[m] po[tentia]lem u[e]l actuale[m] Sed ad realitatem vel i[n] se op[orte]t eni[m] p[rae]cognosce[re]
an sit fictitiu[m] ut chimera vel u[eru]m [et] no[n] fictitiu[m] i[d est] p[ate]t assumptu[m] p[ri]mu[m] de
geometria ubi sit abstracto p[ri]mitiuum [et] n[on] co[n]sideratio e[st] ad actualitatem u[e]l po[tentia]litatem i[d est]

Et s[i] illa r[ati]o[n]e res sunt sta[bi]les s[e]c[un]d[u]m qua[m] s[un]t n[ecessa]rie [et] impo[ssibi]les a[u]t p[er] se h[abe]re ut p[ate]t p[ri]mo
posterior[um] u[nde] p[ro]p[ter] h[oc] p[er]petuu[m] no[n] est demonstr[ati]o neq[ue] diffi[niti]o s[ed] t[ame]n s[e]c[un]d[u]m ea q[uae] p[ro]ficiunt
q[uia] sunt generabilia [et] corruptibilia a[d] (?) ... Sed co[n]stat q[uod] res no[n] sunt i[n] t[em]p[o]r[e]
[et] n[ecessa]rie ymo s[un]t mutabiles [et] alt se h[ab]entes p[ro]ut respiciunt actu[m] [et] p[otenti]am g[ener]o
no[n] s[un]t sta[bi]les ea r[ati]o[n]e qua s[un]t actu u[e]l p[otenti]a ymo abstrahunt ab ist[is] m[od]is qu[ando]
sta[bi]les s[un]t i[d est] Item si requiretur h[oc] s[ed] tu[n]c q[uod] ea q[uae] p[ro]ierunt cu[m] n[on] sunt ac[tu]
nec p[otenti]a sciri no[n] posset q[uia] s[e]c[un]d[u]m sci[enti]a eet de triangul[is] q[ui] erunt u[e]l futu[ri] erunt
q[uod] est f[a]l[su]m i[d est]

Ad ph[ilosoph]us p[ri]mo posterior[um] c[ontra] Platonem arguit q[ui] dicebat q[uod] scientes omnem d[e]b[e]nt actualiter
ee p[rae]terem ... h[oc] de omni dicta Sed d[e] illa q[uod] nouit ee dicta arg[uit]
q[uia] cu[m] q[uod] nulla p[ro]p[ositi]o capi[tur] in scijs ph[ilosoph]i mod[ic]u[m] q[uod] tu nosti ee h[abe]t tres s[ed] ab[solu]te
de innotica [et] de omni Et eodem m[od]o in p[ro]posito no[n] accipiu[n]t[ur] p[ro]p[ositi]o[n]es i[n] sci[enti]is i[n] ordine
ad actu[m] [et] p[otenti]am ut dicatur o[mn]is triangulus q[ui] e[st] in actu h[abe]t 3[es] i[d est] [et] q[ui] erit h[abe]-
bit tres i[d est] s[ed] ab[solu]te de innotia [et] de omni h[abe]t tres sed h[oc] no[n] fiet si actu
[et] p[otenti]a facient aliq[ui]d ad stabilitatem i[d est] Est g[ener]o no[n]do[n] q[uod] res q[uae] sciuntur [et]
que ponu[n]t[ur] in p[ro]p[ositi]o[n]e [et] de quib[us] p[ro]p[ositi]o[n]es fo[r]m[a]nt[ur] no[n] h[ab]ent h[oc] eni[m] i[d est] ee q[uo]
co[n]stituit in re q[uo]d neq[ue] s[e]c[un]d[u]m aliqua[m] co[n]ditionem debita[m] eis in c[on]ceptu h[abe]t qualis
... sunt actualitas [et] po[tentia]litas ee trans[itum] [et] p[rae]ter ... s[e]c[un]d[u]m h[oc] co[m]petit eis
in ee co[n]cepto [et] app[re]henso p[ro]p[ositi]o[n]es eni[m] [et] r[ati]o[n]es ac p[ro]p[ri]etat[es] ... r[ati]o[n]es s[un]t ab
... intellectus ... res q[uae] co[n]cepta duo includet indistingu[untur] Includit eni[m] rea-
litatem reru[m] que sunt extra [et] passiua co[n]ceptio[n]em ex quib[us] co[n]stituit[ur] u[nde] ...
... co[n]ceptus claudens re[m] [et] passiua co[n]ceptio[n]em ...
... sive no[n] co[n]sistant realitates ...
... ad h[oc] q[uod] sciant[ur] [et] in p[ro]p[ositi]o[n]e reponant ...

assimilant neque tamen dicitur hoc est aliter tertio impetrata per verbum sicut alia etiam
et compleam et corporum veri concepte dicuntur concipi hoc ad idem quod concipitur dum ap
prehenditur animal vel potius perceptibilitate unum ipsius illius propositionis est quod eadem est
realitas utriusque conceptus Et ita verificantur omnes propositiones et dicitur pertinet
secundum diversos modos predicandi talium conceptuum obiectorum et salvatur eternitas rerum
prout sunt tales sunt non quia ipse forte creat aliquid esse sed quia obiective apte
nate sunt habere talem esse Sed dicitur res in quantum sunt tales non possunt abstrahi
habere esse et actu et possibile primo et habere in anima et possibile et in actu intellectus enim determinans
triangulum habere tres dicitur huiusmodi de triangulo prout est in anima vel prout potest esse in anima
secundum absolute loquitur determinatum trianguli agenti ab abstrahendo Dicitur in assignando
triangulum ix ipse qualiter non dicitur quod triangulus quod est in anima Iste constat quod
abstractio et semper res non habet actualiter esse conceptum quod sic sed nec in potentia pertinet
concepte veram tamen res nec fuerit nec potuerunt esse secundum viam possibilitatis unum tantum possi
bilitas sui debet concepte possunt cognitione ideo nec potuerunt cognosci quia ad
potuit ea cognoscere secundum patet quod non fuit intellectus humanus vel angelicus quod
possit eas cognoscere abstractio Videtur quod prime intentiones sunt res quod ponit in principio
et de quibus formantur propositiones et de quibus sunt scientie et omnes diffinitiones et demonstrationes
patet quia prime intentiones includunt realitates perpetuum quod sunt esse et intellectum
perpetuum quod forte dicitur intentiones impossibile est enim intellectum attingere rem aut te
neri res attingatur puree et ita pura intellectio clauditur infra conceptum omnium
propositionis insuper prima intentionem quod ponitur in principio propositionibus ac determinationibus
scientificis diffinitionibus Dicitur tamen non autem attingit res nec diffinitionibus determinandis
et propositionibus formandis sed res prout sunt tales includunt intellectionem perpetuam Secundum
quod eternitas pertinet attribuitur primis intentionibus et propositionibus formatis de ipsis per
se intellectus semper inveniret uniforme habitudine intellectus quotienscumque se
verterit ad illas unum non dicitur eterne vel semper esse conceptum ad aliquid simpliciter esse
quod per se habeant quia nec per se esse possunt nec essentie nec per intellectum nec potestas
ad illa dat eis sempiternitatem quia non est nisi quedam denominatio a parte intellectus
dei vel intellectus alicuius apprehendentis Dicitur ergo eterne quia equaliter in conceptu
intellectus semper habet presto in promptu cum apprehendens vult eas intelligere
et meditari et per se inveniret in eas habitudinem uniformem Et propter hoc in
eo determinata ponit philosophus dicitur in intellectum et secundum quod hoc non potest per se
tire quod vult sed potest intelligere quod vult Et causa est secundum Commentatorem eadem quia in
tellectus movetur ab intentionibus veritatis que sunt in anima et in nobis per se in actu
et ideo potest hoc considerare in eis quando voluerit Unde patet quod est in re non ponit
potest dicitur ea habere vera scientia etc.

Questio octava sequitur

Questio octava

Utrum partes perfectionalibus primum agens continebat perfectiones dicentes in ipso communicata vel formaliter et realiter distincta omni ... opinione intellectus. Arguitur
primo quod non quia communia contradictionis simul verificarentur de uno et eodem penitus in quo realiter
non possunt saltem formaliter communicari vel secundum communia contradictionis verificantur de perfectionibus
formaliter in primo agente contentis et cetera. Antecedens non. Verum patet quia primum agens
sua scientia scit mala et tamen sua voluntate non vult mala et cetera. Secundo principaliter arguitur
quia in re que omnino est simplex nulla distinctio contraria rei esse potest. Sed primum agens est
omnino simplex et cetera. Antecedens non. Verum patet quia in quo nulla potest esse possibilitas in illo non
potest esse compositio. quia quecumque faciunt compositionem vel unum est in potentia ad alterum vel ambo
sunt in potentia ad tertium. Sed in primo agente nulla est possibilitas passiva ut patet ... et cetera.
Prima questio quod est vera. Sed contra intellectus perfectiones essentiales sive perfectiones contin-
gentes partis perfectionalibus non est tamen contradictionis hic est dicendum quod ...
ideo obiectum formale talis est distinctio est inter sapientis et sapientiam et utriusque maior
est inter sapientiam et bonitatem. Nec est ibi tamen distinctio obiectorum formalium in
intellectu quia illa inquantum est in cognitione intuitiva non sit obiecto intuitive
cognito. Secunda ratio est ponere distinctionem precedentem intellectum ita quod sapientia est in
re communicata rei et similiter bonitas. Sapientia autem in re non est bonitas formaliter
in re quia ibi non est perfectibilitas formalis quod operte rei et ideo si intellectus compo-
nit ista sapientia non est formaliter bonitas non tantum actu suo unitate illius compositionis
sed modo invenit communia conceptuum compositione fit actus verus et cetera.
Tertio quia si non esset ibi distinctio sequeretur quod infinita sapientia esset formaliter infinita
bonitas et per consequens sapientia in communi esset bonitas in communi. Infinitas enim non de-
struit formaliter rationem illius cui additur. Quia in quocumque gradu intelligatur esse
aliqua perfectio qui tamen gradus est gradus illius perfectionis non tollitur ratio for-
malis illius perfectionis propter illum gradum et ita non includit formaliter ... ratio
nec ut infinitum. Sed falsitas consequentis patet quia sapientia in communi non includit
formaliter bonitatem in communi et ita non est formaliter bonitas in communi. Quod patet quia
includere aliquid formaliter est includere aliquid in formali sua essentia ita quod si diffi-
nitio includeret assignaretur inclusum esset diffinitio vel pars diffinitionis. Sed quia diffinitio
bonitatis in communi non habet in se sapientiam ita nec infinite infinitam. Secundo est aliqua
non perfectibilitas formalis sapientie et bonitatis in quantum essent earum diffinitiones
si essent diffinibiles diffinitio autem non in tantum indicat totam entitatem absolu-
tam quidditatem rei. Tertio est aliqua non perfectibilitas formalis operte rei et cetera.
Quarto quia primum agens eternaliter intelligit essentiam suam in conceptum verum et non intelligit
eam in conceptum bona et vult eam bonam et non in conceptum verum. Secundo in ipso fuerunt eternaliter
... rationes formales veritatis et bonitatis distincte ante omnem operationem intellectus et cetera.
... quod partum perfectionale simpliciter est partum seu predicatum conceptum significans rem simpliciter aliqua
... perfectionis actualis vel quasi actualis vel in bene esse simpliciter absque ...
... illius rei additum gradum vel etiam speciem illius perfectionis ...

absolute per hoc quod tale perfectio alicui conveniat, arguatur melius ipsum sed personale formaliter quod restringit additum gradus vel itaam speciem perfectionis
Item constat quod proprietates personales in primo agente attribute distinguuntur realiter seu formaliter / a / 1ª talis distinctio habet convenitem rationem perfectionum in primo agente conformiter rei / a / non. Si sic habetur intentum. Si non quod videtur intellectus posset formare talem rationem unum vel enim erit hoc ex parte intellectus intelligentis ipsum primum agens precise praecise adequate vel pt hoc talis distinctio absque respectu adequate non primum / quod quidem est perfectionis simpliciter in primo agente principalius est in se et non respectu aliquo adequate attributum quod est simpliciter perfectionis in primo agente ita quod simpliciter est melius ipsum quam non ipsum 17 / a or non / b or patet quod perfectionem semper est independens ab imperfecto sicut imperfectum dependens a perfecto perfectio autem in primo agente est perfecte in primo imperfectione. Similiter non est in formae perfectionis simpliciter id est continens omnem perfectionem simpliciter sine respectu adequate / b or patet quod corpus causatum in esse quod dividuo est limitatum et quolibet perfectio eius est sibi commensurabilis i e nullo tali formaliter attributum sed ab illo quod est perfectio actualis causati sive 2 agentis 17
Item quamque distinctionem dicunt illa formaliter dicuntur formaliter conformiter rei quod distinctio indicat quod est esse rei ut patet 3º topicorum sed proprietates personales sunt agentis dicunt differentiae 17 quod aliter diffinitur sapientia aliter bonitas aliter iustitia etc.
Item quod si non dicerent formaliter tunc nomina talia erunt synonima quod est contra 7 ... 12 metaphysice ubi expresse dicitur quod vita et scientia in deo non sunt synonima / patet quod synonima dicuntur illa quorum plura sunt nomina ratio tamen formalis est eadem / sed ens et convertibiliter entitas et bonitas dicunt formaliter sed hic dicta non est proprie intellectus talium formalis ubi ratio praedicat actum per entitas at est obiectum intellectus ergo talis dicta est proprie rei
Item quod si non dicerent dicta conformiter rei tunc contra talem dicerent vanum fictum et superfluum quod toto conatu sapientis gaudet quodquod est in primo agente conformiter rei ergo vanum esset formare aliam quantum dicta primum agens 17
Item acti est quod distinguitur ut habetur 9º metaphysice. Sed proprietates personales sunt actualissime in primo agente quod ibi sunt plures formae actu ut ait commentator 12 metaphysice ubi dicit omnes formae actu sunt in primo motore quae in potentia sunt in potentia materiae 17
9º 2ª quo est ... contra 9d
Contra 2ª proprietates personales primum agentis dicunt in ipso formaliter et non realiter conformiter rei. Sed contra quod unum et multa ... et divisus sunt passiones entis / sed ullum eius est nec potest esse tale eius reale quod habet esse per operationem intellectus vel ens rationis quod habet esse per operationem animae ergo nec est nec potest esse reciprocitas vel diversitas realis vel sunt operationem rationis et ... ita est formalis et non realis mediat ... differentiam realem et differentiam rationis
Item distinctio dicitur quod est res ut patet 6º topicorum / ergo quae dicunt distinctionem dicunt re...

sed etia pt dicut diffinitioe qz dicut formalit exnā rei g° dicut re qd
est cōtrarie 17

P cp q̄ queit rei s̄m se ⁊ expeius nā ōtlisſpta opone intellais est n̄c real
go si in eadem re simp^a inueniūt² aliqua dicā exnā rei ōtlisſpta om̄i op
ōe intellais se^z q̄ illa sit realis q̄ tu negas gᵉ in nulla eadē re simp^s
pt exnā rei inueniri dicā formal̄ q̄ no sit realis 17

Et qz plus nuo ē in albedine exnā rei q̄ si no eēt nc eē poss̄ alium ōco
sed si no poss̄ eē ali⁹ color albedo ⁊ color no dicent exnā rei formal^r
go nc mo 17

9° Secudo ubi no pt dari etia ꝓpetates ꝑsōnales dicūt i p̄mo agete for
lit ⁊ realit exnā rei Conē qz ubi no pt dari exnā rei forlis dicā abso^e
Sed in p̄mo agente no pt dari ⁊ alia for̄ abso^ta go ⁊ ⁊ aior pz ploca
adiugatur qz si aliqua no p̄nt diffe ōbalit in palia ⁊ alia form̄ bor
p^z qz ubicuqz in eod̄ sut plures for^e abso^te ul ambe ꝑsupponūt ōpda
ctua pom̄ q̄ insort vel una ē inpo adalia ⁊ ꝑfabilis ē pea go intro
fatiut q̄ potin ⁊ p̄gn̄s in p̄mo agete eē no p̄nt qz ī ipo ulla ē nc pt
eē cōpoico 17

Item si sic tūc in p°. agete eent pla disticta ab^ta qui̇s ē f̄lm go ans g^a
pz qz oppoitoꝝ opposite sc cae ß id quo res ē forlit una gᵉ ē ro sibi um
eē forlis go id quo res ē formar^r disticta eet sibi ro distictoꝝ ti eē
ꝑte ḡnt^r pbo qz q̄to plura disticta eē sūt i aliquo tāto ē cōpoiaus ma^e
loquēdo d'eē abso^to Cū igr ꝑsōnalia p̄mi agent^s sit infita se^z q̄ tpi
eet cōpoici⁹ om̄i causato qz ħret infinita eē forlia forlit ⁊ realit d^ta
quoꝝ q̄lz s̄m sua formale rōm dicet en^te abso^tam 17

Et qz sic se ħt realitas p^e entitat^s ad realitatem sapie ⁊ cuiuscuqz altius
ꝑsōnalis sic se ħt formalitas ad forlitatem Sed realitas p̄me ent^s
est realitas sapie ⁊ om̄i alioꝝ ꝑsōnaliu ī p° agete 17

P maior ē dicā quiddita q̄ dia inalis qz q̄ dicūt ind̄o q̄nt q̄ditatia
rōne ß ꝓpetates ꝑsōnales p̄mi agent^s no dicūt ind̄o cū sint um
eius simp^r s̄m simp^x go nc quiddite nc p̄g̃ns forlit exnā rei Confirma
ħo qz q̄cuqz cōsiut in una eentia simplicima illa sc formalit ⁊ real^r
unu ī ind̄o Sed sic ē de ꝓpetatib̄ p̄mi aget^s qz eo ē sapiens q° insti⁊
ita de aliis 17 quapz qz si formar^r dicent sapia ⁊ iusticia tūc a^lo for^r
eet sapiens ⁊ alio iustus ⁊ ceteris

Item cōfirma^r qz sicut se ħnt pla ad unu sic se ħt unu ad pla ß ista q̄ sc
realit plura no p̄nt eē um n̄ s̄m rōm go ꝓpetates ꝑsōnales q̄ sc
unu realit no p̄nt eē pla n̄ s̄m rōm Itē q̄cuqz sc p̄p^te uni
rōne no p̄nt eē realit ⁊ forlit Sed ꝓpetates ꝑsō^les p̄mi agēt^s
sūt huioi 17

q° nona p°

Utrum intellectus supposito quod nulle proprietates personales sint in primo agente nec sit ibi nisi
realis distinctio possit concipere distinctionem realem earum absque operatione ad eos
sine ad effectus. Arguitur quod sic quia ea que sunt realiter diversa se habent ad unitatem rationis
sed ea que sunt realiter diversa ut sor et plato concipi possunt ut unum secundum rationem speciei
absque aliqua operatione ad aliquid unum secundum rem. Ergo ea que sunt unum secundum rem
ut proprietates personales dicentes in effectibus. In oppositum arguitur quia sicut se habet ens
rationis ad ens reale ita pluralitas ad pluralitatem. Sed omne ens rationis accipitur
ab aliqua ente reali. Ergo pluralitas rationis habet oriri a pluralitate reali. Sed illa pluralitas
rationis non potest accipi a pluralitate reali in primo agente quia nulla talis in eo est ut
supponitur etc. Ergo et cetera.

Conclusio prima quod est falsa. Sed contra. Ut sit secunda quod proprietates personales principaliter
conveniunt effectibus quod primo agenti. Verbi gratia quia intellectus videt quod proprietates conveni-
unt ex se formaliter et realiter in effectibus attribuit tales proprietates primo agenti
secundum prioritatem quia quantumcumque aliqua perfectio reperitur in creatura et in causato prius est in causa quam in causato etc.
Sicut sapientia et bonitas in primo agente dicunt rationem sicut sapientia et entitas primi
agentis dicunt rationem. Sed distinctio entitatis et sapientie non potest colligi ex comparatione
ad distinctionem repertam in effectibus ad extra cum entitas primi agentis non sit in effectu primo nomine
alicuius effectus. Ergo nec distinctio bonitatis et sapientie sumitur in ordine ad effectus
ad extra etc.

Per obiectum actus compositi et reflexi nullo pluralitas includitur vel secundum rem vel ad minus
secundum rationem quia omnis compositio et reflexio aliquo modo importat pluralitatem vel simpliciter vel secundum quid
vel secundum rem vel secundum rationem. Sed primum agens unico actu suo quo ipsius est simpliciter et res
intelligit omnia obiective quod nos possumus intelligere actu componente et dividente sive et
actu reflexo circumscripto eius quocumque effectu ad hoc primum agens intelligeret se esse
quod pertinet ad obiectum actus componentis et intelligeret se intelligere quod pertinet ad obiectum ac-
tus reflexi. Ergo pluralitas erit in primo agente maxime rationis. Contra circumscripta omni comparatione
ad eos. Item intellectu consentiente primum agens veniat sua sub una ratione apprehen-
sam potest reflectere seu comparare ad eos intra sive ad separatam sub alia ratione appre-
hensam puta conceptam ratione veri potest comparare ad separatam sub ratione boni etc.
Per inclusione yderemptis aliquid unum secundum rationem accipitur ut pluralitas quia omnis relatio
requirit duo extrema. Sed hic exceptio non videtur esse principium ad aliquam differentiam sive
ergo non oportet differentiam proprietatum personalium primi agentis secundum rationem accipi
principium ad aliqua differentia secundum rem et per consequens nec principium ad effectus ad eos.
Sed ea que competunt primo agenti in ordine ad effectus eius dicuntur sibi causaliter que
et non formaliter. Sed proprietates personales conveniunt primo agenti formaliter etc. Antecedens
non videtur quia si non diceretur sapiens vel bonus nisi causaliter non posset dici
quod magis esset formaliter sapiens vel bonus quam quod formaliter sit lapis vel lignum.
Item si nullus esset effectus adhuc primum agens intelligeret se sub ratione boni
et sub ratione boni. Item sed pluralitas secundum rationem obiective ponitur
sic conveniunt subiective esse ponitur in eo quia in illa
continet omnes rationes personales per distinguibiles
intellectu ipsum intellectum omnes tales rationes

q f

no

Et si p^m agens no^ poss^t in se pfectonales suas distinguere vel hoc eet
ex pte essentie ei^9 vel ex pte intellectus ei^9 / no^ p^o^9 q^r tunc n^c intellectus p^i agentis
poss^t in essentia p^mi agent^s apphendere plures pfectoes n^c 2° q^r p^m grem
& aste intellectus aptynaty e diuid^o q^ ad unata s^t in ee / dimit enim i^tu
ppt sui pspicacitatem ubi sensus no^ pt distinguere / cu^ & intellectus p^mi agent^s
sit infinite pspicacitat^s ex pte sui no^ appet aliq^d impetu^ p^ ode domo^s i^c
Et si intelligere & velle i p^mo agente essent re & rone id^m intellectio esset considera
ta omni coplexione ad extra causata / tunc sic q^ p^m agens eet malu^ moraliter
q^ e impossibile / p^z quia q^r cu^ intelligeret mala ipse vellet mala s^z qui
vult male vel mala ille e malus i^c
Ite cu^ intellectus no^ neq^z effectus ad extra fuerat absolute si p^m agens de
sone sapiens & bonum i coplexione ad effectus ad extra tunc absolute n^c simul sit
neq^z bonu^ q^ sit in gencia i^c
Dicendu^ ergo q^o e vera. Sed q^ ppetates pfectonales no^ distinguuntur i p^o agente re
vel formaliter neq^z pnt distingui absolute vt sup^ ptuit sec^z nullo q^
ear^z ratio sumitur aliquid^z intellectu^ pparatom absolute ad extra / q^a tunc s^z
ta aut q^ hoc p^z / q^r talis diuisitas ronu^ no^ pt hri n^i p actu in^tus
intellect^s ipm^ p^m agens p rone ad extra ita q^ omnib^ ronib^ illarum pfecto
nu^ in p^mo agente correspondet unitas essentie no^ s^m re q^ ht absolute
s^z s^m rone^ quam ht ad effectus ad extra no^ in genere re effective s^z in q^ptu
essentia p^mi agent^s coptur^ ad effectus ad extra s^m rone^ re fortis integrita
te omnis pfectionis in se continens q^ disperse & impfecte sunt in effectib^ & p^hr
e illa essentia ab omnib^ diui^d & immutabilis i^c
Et q^r distinctio ppetatu^ pfectonaliu^ s^m rone^ no^ pt sumi n^i p coparatom
adequatam realem diuisitatem actu existentem i effectib^ vel possibilem i^c / ad
q^r dicta romis in si sit ficta & vana lic^z sit coplete ab intellectu / opt^z tn^
q^ heat fundamentu^ in re s^z dicta pfectonaliu^ ppetatu^ s^m rone^ no^ pt
hre sufficiens fundamentu^ in una re p^mi agent^s absolute accepta n^i coparatur
ad realem diuisitatem q^ e vel ee pt in effectibus / ergo dicta ppetatu^ pfecto
naliu^ s^m rone^ no^ pt ee sumi n^i p coparatom ad extra / aut p^z q^r vo q^
intellectus fort n^i fundat^z aliquid in re ficta e & vana / hoc p^z q^r id q^
unitissime e unu^ & no^ plura n^c actu & formaliter n^c po^ seu virtualiter
no^ pt ee fundamentu^ plurium ronu^ q^ sic p^z q^r intellectus no^ ht unde fin
gat ibi pluralitate q^r nullam apprns ht ex pte rei ex qua pluralitatem concipere
poss^t oz enim talem continere effectum & fundamentu^ id^o cu^ e fundamentu^ aliquo
vel formaliter vel saltem virtualiter s^z nat^a p^mi agent^s rerum pfectionalia absolute
considerata absq^z habitudine ad extra sine ad effectum existentem vel possibilem sit
unitissime unu^ & no^ plura vel formaliter nec virtualiter si enim n^c eet n^c
[illegible] vt p^m agens sed ppetates pfectonales tunc no^ essent pla
[illegible] pla essent virtualiter continens aut ea ad effectus ita sic pla
[illegible] pfectoes q^ diuiduntur i effectibus continentur virtualiter in ipso effective

Ad p^m q^r w^l^p^s^a^m includentis pt esse in primo agente perquo e^e de^s id i co^putacone
adeo^s ȝ omnis d^io pabsol^ta includit adequa^m imp^fecto^m g^o ar^a^or no^i Boe
p^z / q^r vbiu^q^z e^e d^cio pabsol^ta siue sit rei siue ronis opz racio q^m utro
q^z sit finita tal ad min^9 alter^m sit finita seu app^hendia^z ad mo^d^m fi^ti
q^r nequaq^m pnt e^e p^la infi^ta ab^te ɀ s^m p^fecto^m ren^lem / cu^m ɀ
distinctio c^o^ptatu p^fectonalia sit d^o abs^o^lutor^um / Et cu^m illi^9 d^onis in o^ce
ad min^m intellem est excess^9 p^fectonis p^mi agent^s ɀ defectus in c^reatura /
Pro ineffabus p^fectones q^e st^t b^m re ullomo^d capiunt^z ut diuise s^m
ro^m u^l p^ceptio^m adalqua^m dulst^tem realem / / q^uia tz q^r p^fectones
p^mi agent^s no^ plus ymo min^9 d^oit q^m p^fectones effectui / Sz ans^z
in ducte ob i^ aq^uib^z ɀ id^m intell^ct^u in omnib^z sibus / Albedo eni^m ɀ color
st ide re / Tbilit intere ɀ cognoscere / ibilit omnis spes cu^m suo gene^e ȝ q^r
ita e^e q^z si st albedine no^ e^e^t n^c e^e p^z aliu^9 color realit d^rus ab
albedi^e in q^uo^m possit indicari q^z az^ɀ ɀ color d^rent rone / no^ eni^m co^g
nosce^9 colore^m u^l albedine / Tbilit si no^ e^e^t aqua cognito realit d^rus
ab intere no^ posse^9 aqua d^cam cognosce int intere ɀ cognosce / ȝ
p^z q^r color in b^emit^z ma^o q^z in az^ne ɀ gen^9 pt repiri ma^o q^z in spe
b^m ul^z indicam^9 gen^9 ɀ spem salte d^iffere rone ita q^z omnis d^ia
ronis ineffabus s^u^m^z coadequa d^ia reali ɀ id^m d^om e^e de primo agete
perquo est ens simplicissim^m no^ pt capi s^m se u^l sb^z bna rone /

C^m l g^o d^rma s^m

Utru^m simpl^r omnia s^m p^licipant^s pruden^e sint subiecta / ar^z q^z no^ / q^r
quacu^q^z sunt icasu ɀ fortuita no^ subsut s^m p^licipantis prudentie / ȝ multa
sunt casu ɀ fortuita cu^m fiant p^t intecio^m prudentia aut no^ fiat p^t inte
co^m / ȝ Boe p^z par^s lem 2° ph^ico^r ɀ i^ libro de bona fortuna / in oppo^m ar^z p
quem 12 me^e / Vbi loqui^z p^similitudine d^icens / Sic o^ia q^e st ɀ q^z fiunt i
domo fiunt p^t d^nm domi^9 / Sic o^ia q^e st i^ vniuerso ɀ omnis actiones eo^r
st p^t b^m ɀ i^d b^m e^e p^ma ca^ / g^o o^ia ordinata sunt p^t ipm deu^m /
q^z e^e no^ poss^z u^l omnia ei^9 pruden^a regent^z
Conclo p^ma / g^o e^e b^a / Sed q^e i^ primo p^ta^te siue i^ deo nulla e^e pruden^a
q^e e^e ps prudentie / ȝ nectio^r no^ e^e pruden^a / ar^z q^r n^m p^posita e^e i^ deo ipo
ȝ pruden^a b^t e^e aq^d p^posita q^r includit in se volutate ɀ intellem qf^z
am q^r s^m tulia pruden^a est ps pruden^e / ȝ q^r pruden^a p^mo p^ncipi
q^ncede no^ pt g^o nec pruden^a Boe p^z p^ p^hm 6° eth^or d^ic^e q^z cu^m pruden
st p^mo co^siliatiua deo co^pete^e no^ pt / q^r ullum dubiu^m h^eat b^m co
siliari oporteat /
Et q^r quo^r no^ e^e pruden^a eo^r no^ e^e pruden^a q^e e^e ps pruden^e Sed
no^ e^e pruden^a q^e e^e fo^m de contingentib^z d^i^z e^e co^silui rellicto cu^m
contingentib^z multa sint nectia se^z q^z no^ o^im st pruden^a
Pro ad prudencia ptinet remoco eo^r q^e impediunt acquisitionem finis
ȝ mala impediunt a fine / g^o ad prudencia p^mi p^ncipis ptinet remoue

mala a rebus/ sed constat q in rebus sunt multa mala g° no omn e prudencia
¶ Et confirmat' q quecumque subterfugiunt primum principium prudencie eius no subsunt
ß tn casualia z fortuita q mala z contingentia st hmoi ic/ a° no 2 pe bo
p quo adp'm/ q qd no est progmitu no est puisum ß casualia no st
progmta cu accidant pt intencom agent'/ go no sunt puisa/ p' etia
quo ad 2am ptem/ q prudencia solu se videt' extende ad ea quorum dominus e
ca ß no e ca malorum salte culpe ic
¶ Item p' de contingentibus/ q q no e in se determinatu hoc no e determinatum
ad ordinatu fine ß contingens ad utrumlibet no e in se determinatu go nec
ordinatu l determinatu fine ß ome puisu e ordiatu l determiatu fine
¶ Item q ea q ex necessitate eveniunt prudencia seu puidencia no requirunt
sed multa sunt in rebus q ex necessitate eveniunt ic/ a° no 6° ethicorum q p
dencia e circa ea contingencia ic
¶ Item quecumque accidunt fato no subsunt puidencie ß oia accidunt fato secundum
boecium 4° de consolacione a° no q fatu z puidencia distinguuntur
¶ Item si sic vel go omnia subsunt puidencie immediate a deo vel mediate z ideo
ß nullum illorum pt dici ic/ q no immediate/ pz q ad puidencia ptinet duo
s. fine ordinare finis aut cuiuslibet rei est psectio z bonum ad qd ptz aut cam
ptinet effectum suum pducere ad bonum qd go ca agens e ca effectus pui
dencie/ l sic immediate omnibus puidet subtrahuntur omnes cause 2e q no vr ee
verum/ Item q no requiratur q illa q no ordinant' in debite fine no subsunt
puidencie equaliter ca finis rea q pmovet in fine deinde p'cedit operacionem
puidencia aut e eorum q conferunt ad operacionem finis ß no omnia ordi
nantur in equale fine sed magnus e Item etia no immediate z requaliter pz
q puidencia requirit eam ordinis rerum puisarum in fine sed hoc competit
primo principio immediate requaliter sibi r° omn q pz q i suo i tellectu habet eam
omn dimensionem/ q una eam simpliciter scit quecumque unumquodque rei expedit
ad operacionem sui finis ic
¶ Item si omnia subsunt puidencie primi principis sequitur oia evenire necessario/ pz
hoc q omnis effectus qui habet causam per se que iam e vel fuit re necessario ad quam
dencia te se puenit necessario ut pbat phus 6° metaphysice ß puidencia primi
principis cu sit eterna preexistit re necessario tam/ go effectus eius necessario se
cam ipsa posita q ipsa no pt frustrari ic
¶ Conf' q si e necessario ome puisum eveniet go si e ipossibile aliquod puisum no
eveniet quamvis cu sint quid similitudine am pz cu si implicat aliquod puisum no
eveniet se enim aliquod puisum no eveniet/ go aliquod puisum no e puisum
ptie enim sequitur aliud eveniet go no e puisum
¶ Item ad idem st si aliquod puisum pt no evenire fore l dicatur st/ aliquod puisum
... e no evenire/ go ... e aliquod puisum no evenire/ ... q ...
... ppone vel postpone ... ß hoc e impossibilis possibile e ...
no evenire go z aliud e impossibile
¶ ... ome puisum ... e puisum go nullum ...

eueni̇e cum p̄ inductiōe ꝛ capiat̄ bnu ꝛ sit b. tūc ħ sump̄ e uīcia b
est ꝑmissi g° deneitate e ꝑmissū qua b̄ ee nō ꝛ cum pȝ tūc nō sit sup̄
depsito ꝙ abetno b̄a et st̄ ꝯsimĺ

¶ Ꝓ q̄ illā ꝯclōm fuīt multi ph̄i negātes ꝑuidenciam dei ut democritus repi
tura ponentes mūdū factū casu. Alii nō ꝓd̄ ꝑlō ꝛ sui sola celestia i q̄bus
nō incidat error dicunt regi ꝑuidenciā infiora ūo omnia fato attribuit
ꝛ multi alii ph̄i ī multis ꝑuidenciā negabāt etc.

¶ Secunda q° q° ē ista ūtꝫ ꝯtra sicaliqua subt̄fugerent p̄imi p̄ncipis ꝑui
dencia h° maxie ūent casualia ꝛ fortuita ꝯtingencia aduitꝭ ꝛ mala
ꝙ fcās p̄ quo adp̄im q̄ nō ꝯgtō d̄r alq̄ casuale ul fortuitū q̄ nullam
habeat cam dicente boe° 1° de ꝯsolaciōe q̄ nl̄ ē q̄d ꝯtrariis leguttis nō oia
ꝙ ꝑpetr̄ q̄d eueniat sit mitecōm agent. ūn fossio agri ꝑpe cam h̄t
ꝛ reposito thaum dicit ꝙ ꝯcursus harꝝ caꝝ ē p̄atti⁹ ꝛ nō intētꝯ aba
qua dictaꝝ carum ꝛ ideo fodiens acau inuenit thaurū. ut aut̄ cetā
qua cā has duas ꝯnectēs ꝑpe r° t̄m illiꝯ nō effectus casualis eꝰ
oīs ordo ꝛ oīs caꝝ ꝯnexio sit a p̄mi p̄ncipis ꝑuidencia r° eiꝯ nich
ē casu ul a fortuita ꝛ ħ est intēto boe v° de q. ubi d̄r licꝫ casꝰ sit i
opinatꝯ euētus ꝯfluētibꝫ causis in hiis q̄ ꝑpt alq̄d gerit ꝯtere
atq̄ ꝯfluere facit cās ordo ille ꝯinceutabili ꝯnexione ꝑcedes q̄ de
ꝑuidēc fonte disfundit cunctis suis locis tꝑibꝫq̄ disponit p̄ ꝛm q̄ nō
quoꝝcūq̄ ē ꝑuidencia ē casualitas v̄ nullū se igno. Si po q̄ mala sb
fuīt diuie ꝑuidēcie q̄ nō oīa cāt cadencia sub eiꝯ ꝑuidēcia uicia q̄
q̄ ꝑuid q̄ ne fiat ꝛ si fcā fuīt ordinet ꝑpena p̄ ꝛ ꝛm na licet
ꝯtīncia aduitꝭ sit ī deuiata in sua cā ꝑticiū sim se ꝯsiderata tn̄ asp
ectam dei siue p̄mi p̄ncipis st̄ deuiata q̄ nō solum sunt cās impedi̇les
sim se ꝙ omnia impedi̇ta que ꝑnt eueni̇e cū eueniēt quibꝫ stetis sti
ꝯcūq̄ effectus ꝯtingeres sim deuiatū ee v̄ ꝯtīncia sic determate stita
ꝑuidit deꝯ ad determinatos fines etc.

¶ Ꝺ q̄ nl̄ est tam diffic̄le q̄n diuino iudicio possit pmouū ꝛ inich tā ꝯtin
ges ul ꝛ incerti q̄n eodē ꝯsiꝯ possit impedi etc.

¶ Ꝑ si aliquid debet subt̄fugere p̄im p̄ncipant ꝑuidēcia maxie ut dem
ē ꝑpim malū culpe ꝙ fcās pꝫ ꝑ boeciū boem 4° de. ubi ait ꝯtꝯ
diuꝯ ē q̄ ad bonū dirigens cuncta disponit etiā si ꝯpbis ul cā mali
ꝯtit licꝫ i eniēdo erret multo magꝯ ordo ille de cardine summi boni ꝑ
fictes aliquo deflectit ꝯcordio ꝯquo se ultiꝯ si mala subsit diuie
ꝑuidēcie g° multomagis bo ꝛ oīa alia tāquā illa quibꝫ ꝑuid
qualia sūt bo ul q̄ q̄ ꝑuidēcie qualia st̄ mala etc.

¶ Ꝑ et sup̄ q̄ omē agens agat ꝑpt aliquē finē tūc st̄ tn̄ se ꝯte
dia affertur i finē ꝯm se ꝯtedit causalitas p̄mi agent. Sꝫ causalitas
ꝯtedit se quo ad omnia encia ī omnia ꝯtiulꝫ h̄nt ee quæcūq̄ modo
h̄nt ordine a p̄mo p̄ncipe ī suū finē ꝯrogantur se q̄ subsit eiꝯ ꝑuidēcie

cu prudenta no sit ad q rō ordinis tex infinite a° pz q cois gtingit
opibz atinus agetes alq puenire no ad finē ordinatu q effectus eius ge
ex aqua alia cā pt interceoin agent/ pz bōc pz 17
Item deus sive primus princeps hēt sollicitudinem adoia q sit ei effi
cax cā om̄ q no pt frustrari/ r omnia q eveniunt nece ē apruidentia
primi principis evenire 17
Item sapiens et bonus prefamilias oia eu gnena cavet r puidet q̄stu
stit r pt ut q̄ q̄ relinqt in ordinatu/ pz oia suis locis r tpibz ordiat
sed i mnit ar̄s primo yconoice sive dē. q̄ cōtingit ppe sit optz r cura
hre optet/ r ser optz prius hīus dnos surgē r ultios dormiē r
muss sh custodia dom̄ ve sed r ciuitatē rēliq̄z opz fare ut nocte
nec die obmitte r insu eodē dom̄ r adveps custodia q struenda
prinentibz i dunitis aliis q̄ rebz acutis hīus libis feminis mas
culis q̄neris r animalibz ad salutē r ad sanitatē pestate frigida p hie
me calida/ r oz vnīq̄q̄ in loco suo poni/ q̄to mag ille prefamilias
magis cauis magis no ē sis r sapie eius no ē minus cui q r bonitas
ē i mēsa tota magna dom̄ sua cū omnibz eius gtentis omniū pm
gubernavit 17
Quod si no omnia sbeent prudentie summi principis videtur ee impietatis
potentie malicie negligentie q oia longissime sūt a deo/ sed philosophi hoc
attestantur vñ boecius eo deco. pfa 6a dt q̄ta res optie gerūtur sit ma
nes i dina mente simplicitas indeclinabilem cāz ordine pmat/ hic vo
ordo res mutabiles r aliq̄n temere fluituras coherceret quo sit ut si nobis
hūc ordinē minime cōsiderare valentibz q fusa omnia pturbata quia
qz videantur nichilominus tamē suos mores ad bonum diriges cuncta disponit
Item algazel 2o mētre sue sūa septima dt/ oio q ē sz stellarum mus
r mensura eorum dispō tre r aialiu rem q ē qd lēt ee eius mo q°
ē sunt q̄ ex omnibz modis venid hi sunt de modo illi r q̄ q̄ alq pole
ē sit hoc impfem ē go arcatu r cōpletu ē cū plenitudine bonitatis
eius/ Item philosophus 12 mētre cao ulo arguens q pitagoricos ponentes
numeros mathematica ee prīn rerum plr q tuc sba vniversi eet ignorata
nec encia mutuo s'cōferent reent multa prīa sibi nubica ut sed
alquo alio ordinata pz hoc ē gtra nalem disposicōm encium r vniversi
tas est go ita Et hoc est q dicat his verbis Encia no volūt dis
ponim male ut bonū pluralitas principatuum vnus go princeps/ Item
aunces 12 mētre sue cao ulo po Cū volimus scire q res utiles q̄s
intelligitur inducunt ad cōmoditates i nā q̄ficta disposicōm vtilitatis in brotorum
malibz r plantis r quo vnīq̄q̄z eorum ē cuj r no ē ibi cā nalis.
⟨…⟩ primi eius ē ocunia diuina sive ē illa procedunt omnia ⟨…⟩
⟨…⟩ exprimit volgus tet r dt ⟨…⟩

volunt vulgari philosophi eo quod ignorant causas. Item valde nobile dicit aristoteles in de pecc. secundo post parte 3a quod deus omnes impressiones fragorum et caloris in hac inferiori re statuit summa providentia incommutabiliter stabilivit. Item in decimo 12 deo gubernante semper immobiliter et diligenter regitur totus decor celi et terre dum illius secundum omnes naturas. Et commentator Averroys super 12 metaphisice commento 37o dicit quod deus habet curam et sollicitudine circa omnia entia tamquam circa individua quia circa species quod est primum voluntarium et naturalis opus 1 ut habeat opus principium intencionem accionis ordinata ad primam causam. Sed si aliquis dicet iam probatum est bene quo ad naturalia quod subsistit providentie dei non autem ad voluntaria. Sed quia quanto quis sapiencius perfecciorque melior et perfectiora magis et sollicitius providet atque curat sed voluntaria sunt perfectiora et meliora aliis scilicet naturalibus. Sunt enim finis eorum sunt enim finis eorum 1o

Ideo quod alia dirigit in suos fines ordinate habet necessario habet ea sub sua providentia sed primus princeps omnia dirigit determinate in suum finem. Unde ipse commentator vocat ibi coactus est agentia ait quod calores corporalibus stellarum generantes vitam quilibet speciem speciem aliam habent mensuras proprias coequalitatibus motuum stellarum et disposicionibus earum ad invicem propinquitate et recessione et illa mensura provenit a parte prima intellectuali 1o

q o undecima

Utrum ad hoc quod suprema intelligencia sive deus integat et agat omnia alia apse distincte requiratur ideo distincte videre ad ipsam intelligibilia arguitur quod non quia suprema intelligencia intelligendo causante omnia ulla sunt ut esse patet videre tamquam primum intelligendi et causandi 1 ergo falsa quod tenet. Antecedens quia supra intelligencia providet cognoscat se et alia sed non cognoscit se per ydeam vel per ydeas ergo nec alia. Item quia prima intelligencia sive deus prima intellectum et voluntate est causa omnium tamquam principium prime videre autem nec sunt voluntas nec intelligencia neque intellectus eius eo quod sunt infinite 1o In oppositum suprema intelligencia cuncta que intelligit et producit per modum artificis intelligit et producit sed necesse est artificem intelligentem et producentem producere secundum formam que est exemplar in ipso continentem et intelligere secundum speciem intelligibilem exemplar dicit est principium producionis operis vel intelligibilis et primum cognicionis 1 ad hoc quod prima intelligencia aliquid debite producat et intelligat requiritur debite ydeas et ponens quod vera. Ergo prima suprema intelligencia intelligit omnia alia apse distinctissime

Sed quia philosophus et commentator 12 metaphisice concedere videntur contrarium quod dicunt quod prima intelligencia nisi cognoscit eorum que sunt extra se bene ait 8 ibidem in falsa ducit. Ad hoc sicut est quod divinus intellectus vilesceret. Similiter est quia nihil esset bonum ut divinus intellectus lassaret secundum impossibile contectu cum sit deduci 12 intellectus sua intelligencie perficit 12 ponens

nccio vilesceret. Secundum etiam sic deducit: diversitas scientiarum causatur ex diversitate intellectorum in eo. Ergo si deus nosceret ea que sunt extra se, sua scientia cognoscitiva
diversa erit, sed sublata unitate a primo nichil poterit esse unum. Tertium
sic deducit: quia intellectus non potest simul plura intelligere; unde quanto intellectus est simplicior tanto videtur esse magis determinatus ad unum; si igitur divinus intellectus intelligit
plura oportet quod ea intelligat successive, et per consequens erit in potentia intelligendi. Omnes
autem istius que dicto modo educuntur ad altum lassari potest.

¶ Primo quia prima intelligentia omnia que intelligit intelligit per essentiam suam per eminentiam in distinctam
representatione autem distincte; ergo non est inconveniens ponere plures ydeas distinctas etc. Antecedens
quo ad primam partem patet quia idem potest agenti quod principaliter est ratio aliqua distincte producendi
hoc idem est ratio etiam cognoscendi. Sed essentia prime intelligentie est sibi ratio omnia
distincte producendi; ergo est sibi ratio distincte omnia cognoscendi. Maior patet quia agenti
principaliter idem est ratio agendi et distincte cognoscendi. Patet prima pars antecedentis quia si essentia
prime intelligentie cognoscit quod esset omnium representativa esset intrinsece distincta; hoc vel esset per
aliqua distincta absoluta vel relativa, non primo, quia si tot distinctiones absolutorum repre-
sentarentur in ipsa quot representat tunc cum ipsa infinita representat sequitur quod ipsa esset maxime
composita quia omne absolutum in ea re cum alio absoluto facit ipsam esse compositam,
nec secundo quia huiusmodi relaciones vel essent reales vel rationis, non reales quia
tales non sunt ibi. Si rationis tunc propter eas essentia intrinsece non potest esse distincta
nec est aliqua relatio prime intelligentie ad aliquid quod se est realis sed solum rationis.

¶ Preterea quia si requiruntur plures ydee distincte vel ergo distincte contra rem vel ratione
tantum, non est nunc verum patet dicta etc. Quod non contra rem quia aut distinguerentur ut absoluta
aut ut respectiva; sed nec sic nec sic, aut patet per sufficientem divisionem. Secundum patet quia ad primum
quia secundum se hec entitas a deitate seu infinitas a divinitate sicut fortitudo a forma;
ergo secundum non possunt esse distincte entitates nisi sint distincta entia; nec distincte infinitates
nisi sint distincte materie. Sic nec distincte absolute fortitudinis contra rem nisi sit distincte forme
absolute; quod impossibile est esse in deo; ergo etc. Secundum patet quia si ydee in essentia fortitudinis se
intelligentie intrinsece contra rem dicerent distinctas relationes sequeretur tunc consequentia
formaliter quod ipsi insunt relationibus realibus referentur ad effectus, quia cognite sunt ydee
quarum quelibet ad effectum productum vel producibilem potest comparari est, sed quod est falsum
etc. Et in tertium genus quia dicuntur ares ydearum seu ydee proprie tantum cum deo. Sed prima tamen non
est naturaliter fortior cato quia ut patet in predictis relatio sicut sic natura in naturali intelligentia,
ergo relatio que dicitur ydearum et relatio que dicitur ydeatum sicut sic natura. Sed relatio
si est realis entitas tunc inconveniens est ydee proprie idem cum deo quia omne quod est in ipso
realiter est idem sibi. Item relatio que est proprie ydeati est natura res tamen similiter
in effectu reali etc.

Tamen intelligens quod res que penitus est idem proprie idem quod deus nullam habet a naturali
super positam realitatem relationis se tenentis ex parte effectus que est natura res
dicit quod sit distincte tamen etc. ... patet intellectus
non primum quia tunc oportet ... cognitionis ...

Sed contra primo quia primus actus cuiuscumque potentie cognitive non potest esse reflexus. Item obiectum
divine cognitionis esset essentia divina cum sit eadem cum intellectu divino sed intelle-
ctualis. Ad secundum quia actus reflexus presupponit actum rectum. Sed quod ibi esset actus reflexus
patet quia intellectus intelliget seipsum ut prius. Non secundum quia distinguendo non est possibilis
distinctio propria. Sed ydee sunt eterne intellectus aut humanus est temporalis
ut prius. Ad oppositum. Probatur quia ydee sunt principales que forme vel rationes rerum sta-
biles atque incommutabiles que ipse formate non sunt ac per hoc eterne et semper
eodem modo se habentes que divina intelligentia continentur et cum ipse neque oriantur neque
interiant secundum eas tamen formari dicitur omne quod oriri et interire potest ut prius.
¶ Quanto perfectionis est hoc prime intelligentie est attribuendum cum sit sola illimita-
te perfectionis sed distincta cognoscere uno principio forte licet communia rei forte indistincto
perfectius est quod cognoscere distincta prius communia rei formare distincte.
Ad primum patet. Ad secundum patet quia contendit videmus quod in omnibus rebus cognitivis quanto res
est nobilior et perfectior tanto paucioribus principiis plura distincte cognoscit
cum igitur suprema intelligentia sit infinite perfectionis ergo in illo quod est sibi ratio
omnia cognoscendi penitus cadit distinctio. Cum igitur ydee sint principia cognoscendi
quibus intelligentia cognoscit omnia abeo a se bonos per quas ydeas mala vero que
in ipsis ydeam non habent pallienda puta quid sunt contrarii. Ergo non potuntur
prima intelligentia esse distincte ydee communia rei modo le admittitur et propinquus
ergo est falsa.
¶ Conclusio 2a ergo est falsa. Sed contra et probo. Patet quod sit vera quia ad suppositum quia quicumque per-
fecte cognoscit aliquam causam necessario cognoscit omne illud quod per se causatur ab illa causa
sed suprema intelligentia perfecte cognoscit seipsum ut per se causa omnium ab ipsa
ut prius. Ad rationes dicendum. Ad secundum patet et primo quo ad primam partem quia perfectissime cogni-
tionis obiectum perfectissimum cum sit perfectum ubi perfectione et in se habet perfectiones
omnium generum ut dicitur 10 metaphysice ut prius. Contra partem patet per commentatorem 12 metaphysice dicente
Est enim quedam ens per se ens et per se unum entitate et unitate cuius omnia
alia sunt entia et unum ut prius.
¶ Pro argumento primo decima arguens quod semper aut quod accidit secundum eum dicendum insipien-
tissimum esse quod non cognoscit omne illud quod per se causatur ab illa causa sed suprema causa
perfecte cognoscit seipsum ut prius. Et primo metaphysice quod plerumque semper aut quod secundum eum omnes
accidit felicissimum deum minus prudentem esse ceteris quia non cognosceret omnia elementa
eo quod non esset compositus ex omnibus elementis. Ex quibus apparet quod non videtur fuisse
intentio Aristotelis quod deus nihil cognosceret quod se cum in hoc alios reprehendat
sed verum quod nihil cognoscit quod tamen obiectum formaliter et principaliter. Licet bene tamquam
cognitum et secundarium.
¶ Quod omne agens per intellectum habet penes se rationem rei faciende quam cognoscit
ut quod verum exemplar producit sed suprema intelligentia producit res primo
et prima intelligentia habet penes se rationes rerum quas cognoscit
quas res producit. Has autem vocamus ydeas ut prius. Ad oppositum patet.

Ubi dicit quod ab arte fiunt quorum species est in mente ut sanitas in mente fit a sanitate
materia et similiter artificia sed hoc super sufficienter probata est 17

D omnes forme que sunt in potentia passiva materie sunt in potentia activa primi motoris ut de-
tor xij metaphisice sed inclinatio ad dicendum ydeas quod formae rerum in suprema intelligentia in
intellectualiter preexistentes 17

Si intelligentia potest pluribus modis aspiciendo primo et aliter non intelligit essentiam aliud
aspice nisi aspiciendo essentiam suam per quam intelligit vel et quod intendendo respicit quod obiectum
formam deficit ad distincta intelligibilia cognoscere et ergo valet antecedens quia ydea est
creator sive forma ad quam artifex inspiciens operatur ut dicit Seneca et Seneca
in quadam epistola ad Lucillum sed illud ad quod intellectus inspicit est eius obiectum
et nullum aliud nisi ut videtur ratio obiecti et quod obiectum intellectus divini
ratio ydee et sic ydea non est aliud nisi forma intellectualis sive ratio ad eius similitudinem
agens parte potest aliquid producere et quia alia ratione producitur et cetera alia igitur et
a
sinu ergo necesse est ponere plures ydeas 17

D ydea potest esse res tabilis vel intellecta que est imitabilis a creatura vel ut effe-
ctivum ydea potest dici divina essentia ut est imitabilis a quacumque creatura vel talis sed re-
spectus non admittendo ea que suprema intelligentia cognoscit cognoscere requirit distinctas
ydeas 17 primo prima pars quia cognoscendo rem non cognoscitur nisi per similitudinem et formam suam
que intellecta dicitur ydea et cum sint plures rationes tales vel tales intellecte vel
intelligibiles que sunt obiective in suprema intelligentia 17 et sunt plures quia communis forma loquendo
i prima intelligentia forma sit una ydea que est divina essentia ut est intellecta tamquam exem-
plar et forma imitabilis et hoc sic patet quia plures respectus rationis circa aliquam
rem non ponunt nisi pluralitatem rationis sed plures respectus imitabilitatis essentie divine
que est prima causa ab effectibus sunt solum respectus rationis ergo non ponunt circa ipsam
nisi pluralitatem rationis sed ydea ut nunc sumitur dicit formam que est imitabilis et hoc
est in deo una realiter respectu autem imitabilitatis sunt plures quia quot sunt producta
omnes formae et consimiles effectibus tot sunt imitabilitates 17

D cognoscendi precedit actum cognoscendi i. e. dicta ratio dicitur tamen cognitionem ergo cum
suprema intelligentia eodem actu quo cognoscit se cognoscit essentie omnia alia
a se et ante omnem actum intelligendi necesse est precedere in ipsa essentia rationes cognos-
cendi intelligentia quas vocamus ydeas et per ipsas erunt distincte in mente et cognoscendi
veri 17

Si assimilatio cognitiva ad cognitivum precedit in ipso intellectu naturaliter formam
actum cognoscendi sed quia omnis cognitio fit per assimilationem primo declarat sed vel
i prima intelligentia sunt quedam assimilationes quibus distincte cognoscit ea que sunt
cum ergo talium assimilatio precedit actum intelligendi ergo ista cognos-
cuntur distincte sive intentum

D monibus que non actum generant necesse est esse formam fortem quarum ...
... agens aut non agit et ipsi formam nisi in receptum similitudo forme ...
... dumquam sit sic quod conspicit similitudo veri siendo ...

bo sm se in ittli^le ut in hijs q agut pmitllam sic silitudo cois i mte edificatois est sicut dicit ydea dom^us qr artifex intendit assilare dom^m fore q^m mte gcepit tu go r^o fme intlli^e multu sut calbilia z i ttlilia se^z q si dz distincte cac^e z mte^te requirut^z distincte ydee 17

Q^o 12

Utru intlligen^e sede ^uitute spa possint caue motu trasseute i re gtiore z ar^z q no qr omnis p^o intlligenciar q intlli^e pnt actu aliquo pncipiaz al e intlletus al bolutas sz neut^s istor pnt pncipiaz actu trasentem sz forem manete 17 in oppositu ar^z qr intlligentie s^e sut zdmr ee motores celestiu orbiu q no eet n caret motu trasseute re gtiorem 17 ar^z uid^z ee phi in plib lot z modr no e 17 ^aco^ sma go e bd

Sed q qr si intlligen^e posset caue motu trasseute in rem gtiorem spa ^uitute go sic faciut i me^te sz p^z ftus qr si i me^te ul go motu ad form ul adubi ul sm aliqua alia^t spem motus sz sm no qst p^z qr de form ul adubi ul sm aliqua alia spem motus sz sm no qst p^z qr de forin i qd monet i me^te motu aliquo ad forin sic coprehedit illa form i sua na ul formar^r ul ^uituar cz intlli^a s^a nec formar^r nt ^uitualit gpsendit fors rez corpaliu sic eni int omes fors sepatas fuiet ttius soli pe gueit intlligen^e 17

Re adid illa altaco pt fi abagete finito i me^te motu celi qpbz^c eni celu de pmo altans inaltabile sz illa for^ malis pt induci abagete finito nisi paltacom sola eni s^a ca que e ages ifinitu pt forlem mam induce psimp^ce optaom 1^z intlligen^a scda nllam form pt induce i mete motu celi 17

Et illud ages qd no pt induce fors males i actia passiuis gmgedo no monet ad form i me^te motu locali sz intlli^a s^a e hmoi 17 ar^z no ibor p^z qr illa gnato si no pt i pmotu localem 17

Et qr for no sit sz gpoitu sm phs sm aut opz re sile faceti 1^z ome q facit res nalis opz ^hre silitudine cu gpoito ul qr e gpom sd igs genat igne ul qr totu gpoitu sm ad mam z form e i re spis zhc e form spium pe intlligen^e 17 z pz fme pt aut pz golz qr ome ages agit sibi sile sic eni e nalissi^m opm sd phus d^t m 2° deaia q aut sic fiat in ^uitute solius pe intlligen^e ar^z st qr ois cforma^o me ul e asma i tlligen^a i me^te ul ab aliquo agete co^ z no ab intllia s^a sz istud no uid^r suffic^e dcm qr uid^r suffice ages qtu adid quo agit assilet^z sed qtu ad ed quo fcm actom agete tmiat pnm eni actois zfm^s bim sibi i mte trad^e p^o c[illegible] aut pattus sic aut e sola for^ oppte utusqz agete zsa i monet z motu se sil ut p^z a^o phor sz intlli^a s^a [illegible]

maiore corpus non potest esse sic 1ª / 6ª patet quia nec secundum se nec secundum eo quod non faciunt unum ut corpus et anima / nec secundum locum cum non sit in loco quia adeo in loco requiritur contentio 1ª

¶ Item specialiter probatur de motu ad ubi quia in agentibus finitis quod non potest moveri localiter secundum quemlibet intelligentiam sua est agens finitum 1ª / aliter videtur esse non secundum minor patet quia secundum philosophum 8º physicorum nullum impartibile movetur secundum quamlibet intelligentiam sua est impartibilis sive indivisibilis 1ª / 2ª patet quia dum aliquid est in termino a quo non movetur nec est dum est in termino ad quem sed tunc motum est / omne quod movetur partim est in termino a quo et partim in termino ad quem / Et confirmatur quia si moveretur localiter tunc pertransiret medium prius pertransit locum sibi equalem quam maiorem secundum locus equalis intelligentie quae est indivisibilis est punctualis / Si in suo motu pertransit medium oportet quod numeret puncta infinita suo motu quod est impossibile / Secunda questio est falsa

¶ Sed contra et probatur primo quantum ad motum ad formam / et hoc sic quia corporale potest inducere spirituale / igitur spirituale puta intelligentia sic non repugnat propria virtute primo et in mente producere corporale / et per consequens potest agere in rem corporalem motu causando / antecedens quia fantasma potest gignere speciem intelligibilem in possibili intellectiva 1ª

¶ Item quanto aliquid in entium ordinatione competit inferiora spectans ad perfectionem hoc convenit et superiori / sed de perfectione celi est movere ad formas istorum inferiorum / et celum ordine centrali est infimus intelligentie / ergo competit ei quod moveat ad formam

¶ Item quia virtus ymaginata potest formas inducere ut patet per Avicennam / sed virtus intellectiva sic est multo fortior quam virtus ymaginata 1ª / quia non / 6ª est patet consequens quia superioris non est in intellectiva quam potentia hominis ymaginata 1ª

¶ Item quia intelligentia sic plenissime novit causas et rationes seminales omnium rerum naturalium et eis obedit natura corporalis quantum ad motum / igitur potest coniungere activa passivis et sic potest facere ad celerem productionem effectuum / igitur potest mirum sicut fiunt veri effectus in naturalibus secundum diversas formas 1ª

¶ Item specialiter probatur de motu locali seu ad ubi quia aliter est virtus intelligentie [illegible] sic quam anime rationalis / sed conceptioni anime obedit corpus quo ad motum localem ut patet 3º de anima / et quo ad motum ad formam quia sepe corpus compassione anime immutatur ad colorem et frigus et quamlibet usque ad sanitatem vel ad egritudinem 1ª

¶ Item quicquid potest virtus inferior hoc idem potest virtus superior / sed virtus intelligentie est superior quam virtus nature quae potest transmutare materiam corporalem ad formam sed ignis generat ignem et ad situm quia in ignibus et levibus generans per se movet ad locum ut patet 8º physicorum

¶ Item quia si intelligentia sic non causaret motum tam parente in re corporalem tunc periret connexio universi quae est [illegible] ergo et antecedens / consequens quia ubi non est singularis partium ordinata connexio ubi non [illegible] ordinata quod ipso secundum universum est optime dispositum ut patet 12 [illegible]

est ordinatissime conexiu/ quia p3 q2 cu intelligen[e] no h[e]ant conexio[n]em
ad corporalem natam s[ecundu]m ee eo q[uod] no h[e]ant ee materiale n[ec] s[ecundu]m motu ad
forma si no q[ui]ungent[ur] ei p[er] motu ad ubi no app[ar]et alqua q[ue] conexio q[ue] poss[it]
ee int[er] i[n]telligen[ti]as [et] natam corporalem etc.

Ad q[uo]d q2 in ente n[atur]e ordinat[ur] sic q[uo]d semp simpliciora illa s[un]t p[er]fectiora [et] subtiliora
[et] primo virtuosiora [et] p[er] q[uo]d si corpora grossiora movent ad ubi multo fortius
intelligen[tie] q[ue] s[un]t simpliciores [et] p[er] q[uo]d virtuosiores/ [et]c efficatius p[oss]unt hoc face-
re; iste p3 q2 q[uan]to alqua plus approp[in]quat sup[re]me intelligen[tie] s[ecundu]m
simplicitatem tanto plus approp[in]quat simplici [et] p[er]fecto [et] primo actuositati
q2 s[ecundu]m agens e[st] p[ri]mus actus [et]c s[ecundu]m ph[ilosoph]um 12 methaph[isice].

q[uestio] vicesima

Utrum intelligen[tie] h[e]ant alqua virtutem motiva[m] p[reter] intellectum [et] volu[n]tatem
[et] ar[guitu]r q[uod] no/ q2 s[ecundu]m com[mentatorem] 12 met[haphisice] no h[abe]nt alias po[tenti]as n[isi] intellectum [et] volun[tatem]
o[mn]e aut[em] q[uo]d movet s[ecundu]m alqua po[tenti]am movet/ i[gitur] p[er] istas po[tenti]as movet [et]
p[er] q[uo]d q[uestio] falsa. Oppositum ar[guitu]r/ q2 intelligen[tie] h[abe]nt po[tenti]am motiva[m] [et] no
movent saltem motu transeunte nisi p[er] intellectum [et] voluntatem/ i[gitur]
necesse e[st] in eis pone[re] alia[m] po[tenti]am motiva[m]/ [et] p[er] q[uo]d q[uestio] e[st] vera/ ante[cedens] p[ri]ma p[ar]te
p3/ s[ecun]da p[ar]s p3/ q2 si movent corpora ad o[mn]e p[er] intellectum [et] volu[n]tatem/ a[ut] intellectus
movet[ur] i[mm]ediate intellectu volu[n]t[a]te/ a[ut] [e] co[n]v[er]so. Nec neutru[m] illorum q2 intellectus
no movet i[mm]ediate volu[n]t[a]te/ cu[m] po[tenti]a s[ic] volu[n]tas sit s[ecundu]m movens int[er] po[tenti]as
a[n]i[m]e n[on] [et] volu[n]tas movet i[mm]ediate intellectu/ q2 intellectus e[st] p[ri]or volu[n]tate/ p[ri]-
mus aut[em] no movet i[mm]ediate po[sterius]/ i[gitur] nullo mo[do] movet p[er] intellectum [et] vo-
luntatem q[uestio] p[ri]ma/ q[uo]d e[st] v[er]a;

Sed q[uo]d q2 s[ecundu]m q[uo]d se h[abe]nt n[atur]e potencie cognitive ad cogitiva[m] intelligencia[rum] s[ic] s[e]
se h[abe]nt motive in nob[is] ad motivas q[ue] sunt i[n] intelligentiis/ s[ed] q[uem]admodu[m] sunt
diverse virtutes cognitive i[n] nob[is] ut app[ar]et de sensibus exterioribus [et] interioribus
ac i[n]tellectu i[n] intelligentiis t[ame]n e[st] una virtus t[ame]n cognitiva s[cilicet] intellectiva
[et]c q[uem]admodu[m] i[n] nob[is] sunt diverse potencie motive puta virtus q[ue] e[st] i[n] musculis
qua motu i[n] i[mm]ediate p[er]ficim[us] [et] ipsa vo[lunta]s q[ue] ad motu[m] co[n]cedendu[m] imp[er]at et
movet i[n] intelligen[tii]s tam[en] erit una t[ame]n q[ue] imp[er]ant motu[m] [et] p[er]ficiu[n]t;
q2 q[ue] s[un]t sp[ar]sa in inferioribus ut s[un]t unita i[n] superioribus ut p3 p[er] auctore[m]
de causis etc.

Ad argumentu[m] i[n] oppositum dicenda q2 cu[m] aliq[ui]d p[ro]p[ter]e sufficit applicatio agen[tis]
ad patientes [et] sufficiens determinatio ad agendum. Sed p[er] actu[m] ad intellectu[m]
mole applicatur [et] p[er] actu[m] volu[n]tat[is] sufficiat intelligen[ti]a determinata
ad movendum etc.

Ad 3[m] virtus i[n] musculis q[ue] no agit i[n] i[mm]ediate intellectu[m] [et] volendo si h[abe]t actu[m] cir-
ca te ille e[st] sibi penit[us] naturalis/ nec i[n] s[ua] potestate e[st] talis

z no elicit sicut pz de actu intellectus agentis quo agit intellectum possibilem
qui elicit sive velis sive non velis Sed ista pos si ponetur z intellectus
est virtus non organica et in malis quo sit elicit intelligentia propriam actu
transeunte necessario elicit ipsum z per consequens non possit non movere etc

Conf quia omnis virtus non organica est intellectus aut volutas Sed potentia mo
tiva in intelligentia est virtus non organica igitur est intellectus aut voluntas z ideo dicit
commentator 12 metaphysice quod iste ordo sunt per virtutem intellectivam z desiderativam
quia virtus non est organica sufficit per se movere primum mobile z totum

Ad q° quod est falsa Sed quia intellectus est cognitiva virtus distantia potest velle z intelligere
res quascumque sed non potest movere quamcumque rem nec quacumque distantia etc Et
movere est actus transiens in alterum sed actus intellectus z voluntatis non extra
sit in alterum intelligere z velle sunt actus manentes etc ut pz 9° metaphysice
Etiam sunt fines ita quod ab ipsis non sunt alia operata operiones intellectus z
voluntatis ut dicitur ibidem z primo ethicorum

In intelligentiis potentia motiva differt realiter ab intellectu z voluntate quia ap
prehendere motum quod est intellectus z imperare motum non movet quia intelli
gere non movet pro velle nec per intelligere sed per velle volunt z per intelligere
intelligunt movent aut per movere per quod non volunt nec intelligunt quo
necesse est ponere aliam potentiam exequentem ipsum motum apprehensum imperatum
sive intellectum z volitum Sicut enim aliquis intelligit z vult aliquid z si non
sit motiva nichil sequitur etc

Sic in anima nostra est alia virtus imperans motum z alia exequens eum igitur z
in intelligentiis alia z alia erit Patet quia si ista requirunt ad movendum mo
separatum a motore quod mole continuitur ans pz quia virtus imperans motum est
voluntas vel appetitus sensitivus virtus exequens motum est virtus que est in nervis
z musculis etc

Sic actus eiusdem rationis requirunt potentiam eiusdem rationis unde quia hic sentit z bruta
ideo inest eis una communis potentia sensitiva sed movere convenit brutis z hominibus z
intelligentiis brutis autem non convenit intellectus z voluntas igitur nec intelligentiis
convenit per intellectum z voluntatem igitur est in eis potentia alia motiva etc

Sic potentia motiva ponit aliquid sui in esse reali sed intellectus z voluntas
non ponunt aliquid sui in esse reali sed solum in esse intentionali antecedens pz quia esse
motum est esse reale Secundo similiter est non quia quod ipsi quod res intelligitur vel amatur
non mutatur nec aliquod esse reale quod ipsi sed ... adhuc aut quod intelligere
moveat aliquis requiritur quod ipsis conjungantur realiter ad transmutationem realem
transmutatione Sed quia huiusmodi transmutatio apprehenditur per intellectum im
per voluntatem perficitur non in actu virtute nec vel ... z per consequens
... dicitur motiva quam intellectus z voluntas.

Contra ... spiritualis substantia immediatus movens corpus sed ...
... amatus quia magis convenit intellectui ...

ad q°

e sua q pho q est intellectus etc.
Ad aliud pt q movet intelligen in mete pqd b quiescit ex i loco ubi intelligentia
ibi e ubi opatur / sed ex in loco quiescit b presencia sua etc. / Ad aliud non / sed movet
pr qr pud e alicui in loco q e in ipso pse localit motu / sed qn move
intelligentia tunc ex a sua pse mo / Unde sicut aial movet seipm paciam
et movet pcorpus et ubi e in loco pse mag quiescit ex rone corporis
q rone aie sic intelligentia movet se localit p intellectum et voluntate
mo aut pnam i omne in loco mag quiescit ex rone ex e sue
ne igit etc.
S. Cum aia movet pcorpus p pogmom et desidiu immediatius
movet virtute nec sue q pogmtom et desidiu / go similit et intelligentia go.
Reda go intelligentiae movet motu trascuite i re exteriore i medio p
esentia suam q p intellectum et voluntate.
Contra qr intelligere no intelligit ut volunt immete p sua eenciam sic
p immed / ut movet n mete p / Antus notu e / sed quia p / qr si opino
hns maiore oformitate cu ex a intellectualis ne no pt imete
elici actu pom si ex a me / Sed q ut illa q nec maiore oformita
te hnt cu huoi ex a / sed movere corpus maiore hnt oformitate cu ex a
intelligentie q intelligere seu velle etc.
Pro omni agente ordinato habite actionem immanete et trasseuntem sp acto
manens psupponit i manete et pquns acto trasiens no respiciat int
nam agentis q movens / sed actiones i manentes i intellectus no respiciunt
nam et mete p ut iam dicta e etc. / Et io gtor dt q nulla pba cata
e i metu pnam oponis et hec a mete qual e pba intellectus
P Sicut se hnt veritas ad esse sic se hnt actus ad agere / Sed ex a e i metu
pncipm essendi / go actus omne p e i metu pnam agendi etc.
Pro quacumque medo agente pntem pbale et accle sicut dr ex opinionis
omnis pum pbale sit forble pncle pum illius opacionis accle tn e pnm
i metu ipm actus seu ht qd e acle / sed supposito q intellectus et volun
sunt extra a ex a intelligentie tunc hnt se sicut pum accle etc. / ad qr
pr qr intellectus actione actus e instrum pbe i strm aut e pnm i metu
omnis id au9 e instrm sit pnm pncle / sed opacionis intelligentie eenca
eius est pnm pbale intellectus aut et voluntas sicut pncipia actualia etc.

Questio quarta decima

Utrum intelligentie sint vel esse possint in loco corporeo psuas esse
vel opaciones / Et arguitur q non sic nec sic qr corporalibus no ompetit locus rone
sube / et multomin spualibus qualis e intelligentia / Ite q no rone opo
nis / qr otinuit intelligentia nichil opari extra locum et pquns insuper
[illegible] intelligentia no pt esse popaciom i nullus locus vel qr corporis

cta qd opitur est in loco Sed corpus celi cta q maxie versa opo celles
no e in loco mis id q dt phus e phor igr intelli ppt talem opacom
no dr ee in loco ¶ Suppom ar q intelligencie st alicubi vl go psua een
ciam vl poponem sive virtutem zqdcuq dabr tuc se ff gom ee talem
g° ¶ prima pntelligen prime dir in loco ee corpeo tm pceptam
Bz q vniupq e in loco psua qtem s virtus intelligen no quocuq
accepta s pporcom ad obm zopacom e qtitas go intelli pt dra no
esse magno loco vl corpe Sed q poporcom sua virtute ne zrealit
applicat cta talem locu Vnde p na virtus no dr qtitas incordie ad
fom na ut sic dr quatitas z bona dispo qnt virtus eni e que qtitem
pficit z i ee qtuum ei competit in ordine ad obm sive sm opacom
cta obm a° pz pdicem in suffia sua zhc e q quida dicut q intelli
ibi e ubi opit ic
¶ Pillud cius virtus e finita zlimitata nccio e in loco diffito z pqns
diffine est i loco s virtus intelligencie e huioi ic a° pz na sit sup
intelli qoq e ubiq q sive virtut qtitas e infinita Sic qz res tota
qtit e dese eit in loco determinato q virtus eius est fita z determinata ic
¶ Pattendend ad opom intelligen ar Sic ee pris i mete actui plus
q ee ei ppinqu sm locu zab vno s aptimo ad reliqu no lz qua
Sic qd q e qnius no licet infre inius qnd s e fta qnt Sz dqz ee
i mete actui pris alti e imple q ee ei i mete ppinqu sm locu i ex
meta pncia no lz infre i metem ppinqte sm locu s som requir
q actiu sit i mete pris passiuo ordine ne pris q agat i ppingo
no licet i fre q ipm opteat pris ee ppinqu sm locu adhc q pus
sit pacia z abagete no go optz ee aliam intelligen anq agat sm
pris ee in loco q quada ppinqte adhuc locu z distacia ad alim s
sufficiat q sit ei i mete pris no situ s ordine ic
¶ Sa g° intelligen phc dir ee in loco corpeo q eius virtus zopacio
gtendit se ad ipm
¶ Sed gra q si opico intelligen est sibi ro eendi in loco vl hc eit
opaco i manes vl trasies no prima q tlis opacio cu sit in tere z
velle no e in ordine abstraccomis asitu q een intelligen Sz i eccia
eius no e sibi ro eendi in loco z pqns nec opacio Vt z na sd qtitas
opis in vno corpe no pt alti corpe ee ro eendi in loco aequp ne
Sic opo trasiens qonis in remota no potest motor ee ro eendi i
loco determinatiue sive diffinitiue tuc corpus mones et corpus simul
eet in duob loc in vno circumscriptiue ppam qtem z alio diffinitiue
psua opacom ic
¶ Sicut per hc opari ad ee sd per hc opari in loco ad esse in loco

operari presupponit esse ergo sicut operari in loco presupponit esse in loco et per consequens operacio
non est ratio essendi in loco quia causa non presupponit effectum suum etc.

Item si operacio esset ratio essendi in loco tunc cum celum operatur in ovo vel in
grano milii celum esset in ovo vel in grano milii, quod est contra Commentatorem super 2° de anima etc.

Item intelligencia transiens a celo ad terram potest transire medium ita quod nihil fiet operacionis
in medio ergo tunc in nullo loco esset quia dum est in transitu non est in celo nec ultra
quia dum aliquid movetur non est in termino a quo nec termino ad quem nec est in medio
quia ut supponitur quando transit medium non operatur in medio etc.

Item quia prius sum naturam est activum prius passivo quam agat in ipsum sicut ignis prius natura
est prius est prius combustibili quam comburat ipsum et idem est in omnibus activis
et passivis quod prius sum naturam oportet ea esse approximata quam agat, sed intelligencia
agit in locum determinatum vel in locatum contentum actu in determinato loco et non
ubi sunt simul ergo intelligencia secundum naturam suam prius est presens loco quam agat in ipsum
quam actionem igitur operacio non est sibi ratio essendi in loco certo quod agit tanta locum
tamen prius sit ibi quam agat sed presumit ... secundum quod est presens loco antequam
agat ibi etc.

Item intelligencia est pars universi sed pars non est extra suum totum nec sed nihil nec
ubique quia sic excederet toto ergo est alicubi determinate etc.

Dicendum ergo intelligencia neque per essenciam neque per operacionem neque per quodcumque aliud est in loco
sic quod circumscribatur loco vel situ diffinitive aliqua differencia situs vel ubi sed esse propriam
sed proprie dicitur esse in loco in quantum est in corpore locato non secundum se sed secundum
suum effectum quia est movens in motu vel quod est causa in motu in suo effectu ita
quod ad hoc quod intelligencia moveat non requiritur aliqua propinquitas eius ad locum
secundum situm nec omnino aliqua coexigencia realis presencie sive ad locum sed tamen proporcio
in ipsum et corporis mole secundum totum movetur et mobilis quod contente intelligencia
movens corpus quando ratione equipollet ... dicitur esse in loco etc.

Sed quia per posita causa proxima et sufficiente actiones et non impedita ... ponere
actionem sed nos videmus quod posita proporcione inter activum et passivum motivum et
mobile et excluso omni impedimento non sequitur motus vel actio nisi activum sit realiter
presens passivo et motivum mobili ergo sola proporcio activum cum passivo vel mo-
tivum cum mobili non est sufficiens ratio agendi vel movendi sed requiritur rea-
lis presencia unius cum altero etc. Ad racionem in oppositum patet quia ... hanc videlicet
dicitur enim et de se clarum est quod ad hoc quod unum corpus calefaciat aliud re-
quiritur sicut proporcionem calefactivum et calefacti vel approximacio eorum et ...
... est de hoc primo de generacione etc.

Sed dicendum hoc est verum in corporalibus non autem in spiritualibus. Sed quia in corporalibus
approximacio non requiritur ad agendum nisi quia facit activum presens passivo nec
... impedit actionem nisi quia activum absens est passivo. Dicitur enim non

cplz agit in cplz sz indetminatum sic no cplz agit quolibz mo sz deciaty q absens z in absens z pns z inpns z istud e genalit vniy moim accone z mocone qua aliqs psuppoit z c

Sed d' itm q ibi requi tlis pncia sd in corlibz Sed tm sm com q ut vid sufficit ad mouendu q motiv sit pns mobili sm q e motiv z illud mobile sz intlia e motiua corpis p intelcon z volutate igr suffict q ut sit sit pns mobi

Sed cotra q dato q aliq utus eet i intelia pq intelliget velle z moueret tn intelliaua ut tlis solu diget ad motiu z volitiua ut tlis som imparet motu z ut motiua exeqne vl ut execucia actu moueret z i mete q tam meta z remota no optz ee sil cu effcu sz som i meta z pxima z ido licz intelia quo ad intellige z velle no requirit reale pncia corpis q dz moue q sic no e n ca moti qr remota requit tm quo ad moue q sic e ca pxima c

Corro e q intelligencia siue eena eiq vnq e sic q ei debz locq vl sitq diffine nz rone sui vl alicuiq ocmtq i ipa necz rone opacionis trasent ex sz e ubicz pns aulz corpi pncia ordis no pncia sitq siue moueat corpq siue no moueat tn pncia eiq ad locu q omis actio psuppit pnciam actiui z passiui vbi opacio no fiat agetis conicaciam pnciam passo Sed psuppoit z q intelligencia pt age i multa corpa simul vl succe go aliq agit pns est aulz corpi z simul c

Sed contra q tuc intelligencia e ubicz qd no e vrm q q soli sue intelligencie q qr pz q id e sui alum q conet ei soli z sm reglam cetur deo sz eo ubicz pse z simpr sic se h ad spalem intelligenciam · aor pz porm sz vor pz q sba spualis e ubi opar sz intelia sima opar i omnib c aor no vor pz p auctore de causis · quia aut q ca sa plus i flnit q ca sana c

Si aut ee extendit se ad ubicz extendu illiq utq extedit se ad ubi q opandu go si eena intelligencie pns sit corpi tuc eiq utq sil pt opari in omne corpq qd e inpole q pt moue sil omia q q tu se extendit eena intelligencie ad eu cuiste tm se extedit ut uc eiq utus ad age c

Et q intelia aliqua corpa pt moue z eadm pt moue qlz alia intelia z eciam sez q qua rone vna intelia est pns illis corpibz eadm rone z alia z c plures intelligencie pnt ee sil vl z omis q no vr ve rum c

... ua separata no vr loco ordine n ad corpq ipm z no ad a q n... no sed ut dcm pz ut in rone mouet q no ... n e facile assignare aliud ordine sm

ee vna pus alicui corpi go saltem ala sepata impossibile est qd videtur erroneum dic in pposito

Sexta quinta qo

Utrum intelligentie simplices et incompositae sint plures in una in eadem spe et arguitur quod non quia deus et natura nichil faciunt frustra ut habetur primo celi sed si essent plures intelligentie in eadem spe essent frustra igitur Vera prima quia plurificatio individuorum sub una spe est ppter conservationem spei sed intelligentie sunt incorruptibiles qualis sunt intelligentie spes propter individuo conservari igitur frustra fierent plura individua sub illa spe Oppositum arguitur quia ratione spei est quod predicetur de pluribus differentibus numero actu vel saltem aptitudine intelligentie aut sit aliquem esse ratio eius sit ut ee possit plures eiusdem pz aor per diffinitionem spei quod ponit porphirius vero aut dicere et maiorem ta Con prima intelligentie que sunt adventitia sita sunt simplices et incomposite

Sed quia quicquid movet seipsum est divisibile in duas ptes quarum una est movens et alia est mota et per consequens habet materiam pte sui Sed intelligentia movet seipsam go etc aor pz quia al idem pueri et ro eius esset actiuum et passiuum vero prima quia quicquid habet in se appetitum qui est principium motus sui movet seipsum sed intelligentia est huiusmodi etc

Quicquid est impossibile quod habet materiam sed intelligentia est impossibile igitur habet materiam et per consequens est composita aor pz quia illud quod est primo tale in aliquo genere est causa omnium ceterorum et per consequens deficiente ipso non potest aliquod ceterorum remanere Sed materia est primum omni generi possibile prime etc Vera et pz quia intelligentia non est sp conjuncta eiusdem actibus et affectionibus go ro talium quicquid est impossibile et habetur ut ex diminutione physici gs meteororum licet dicat intelligentias esse entes ptr omnem materiam sensibilem et intellibilem idem simul quod totum ptr omnem materiam naturalem non tamen negat omnem materiam et per consequens nec omne compositum quia aliter si non esset compositio in intelligentiis non ponerentur in genere substantie in quo solum compositum locatur quod constat ex materia et forma Sed contrarius quomodo pz quia intelligentia est per se in genere substantie cum sit perfecta species substantie etc Conf quod quia substantia dividitur in materiam formam et compositum sed intelligentia non est materia quia esset solum potentia nec forma cum illa sit altera ps compositi igitur est composita go etc

Ii intelligentiis loquendo de esse actualis existentie et realis composito ee etc etc Vera quia illa que in eodem posita realiter different illa faciunt realem compositionem sed in intelligentia esse et essentia realiter differunt go etc aor pz sed vera probo quia si esse intelligentie et idem quod sive esse tunc essentia intelligentie non posset non esse per consequens esset necesse esse quia in possibile est aliquid separari a seipso etc

In intelligentiis est compositio generis et speciei dicendo etc Vera quia in aliquo genere formaliter ponitur salva sua natura distincte ab omnibus aliis speciebus eiusdem

gnis e illo recipit gpoico gnis z dre intellca e hmoi qr sba q e gen
gnarum pstur de intellca ripu intrisece seu gsm na est distincta abo
bus alys eisd gnis na si res miles hnt ee distinctu gtomag sbe
spuales q maxime se in actu cu actu sit q distinguat etc
Cofirmatur qr quicuq genus cnalit dnitur in dcgna duo si bum dispo e
gpoitu cogne z dra sz genus gnalem sbe dnitur i me te requas i sbam
corpea z incorpeam etc
Coho e sp̄m qo ins e firm sz qe qr si itellie eent sit gpoite z no sipl
a he eet gma z for a gpe z eem a ogene z dra sz ulla cor mox
intellie bim ee gpoite etc aor pz gsuff dione Bor pr z pho gtu
ad pma ptem sphm tz me te Ubi pomt q qtz intellca sit purus actus
i unixtus z sepatus abom ma z pr rone qr si intellca eet gpoita ex
ma z for a illa eet sepabilis ama a no Si sic tuc eit corplis qd me
abomnb Si no tuc q for que e sepabilis e psector q illa q no e
sepabilis qr mis dependet q alia que e for homis e sepabilis am
for aut intellie ut tu dicis no e sepabilis go psector z nobilior
eit for homis q for intellie go hoc erit psector intellca qr psecto rez
mesurat sm psectom formaz hic at e iqueiens
Confirmatur illa sba que no hz dcgma ognicom pt intellcua no in
diget ma quocuq mo qr nec ut pte nec ut sbo sz intellca no ht cog
nicom n intellcua go no hz mam quocuq mo Bor pr qr ulla
ggnico e supior intellcua nec dcgna e ea infior n spitua spitua
aut no e n in organo gpoito ex cotrariis qd e corple z sic repugnt
intellie cu sit incorruptibilis aor pr qr cu ma sit ppt form ut dr
zo phsor for nisi bim me insi indigeat ea quo adee tl quo
adopari for at intellie dcgna eet no indiget ea go adee n pone
intelligecia ee corruptibis nec quo adopari qr opico intellcua q e ppa
intelligetie no indiget ma ut subo qr hz mo ullum intere indig
ma tl corpe sit pz primo de ana Si at indiget ea ut obo nece eet
ut intellia hret alia ggnicom infiorem intellcua p qm repntaret
b sim obm sicut psantasia repntatur intellui mo obm q f etc
pr pte pr ppca Bor na sm phm 8o me te i bino z eodi po pce
dit actu Si go eencia eem intellie no eet sim ee eet i po adee
z pens intellca simpr prius i po q actu simpr qd e i ghs z pr rone
qr si ee intellie dret ab eencia eius tuc to ee a eet sba a actus
no sba qr a eet ma a for a gpoitu ut pz zo de ana Sed ee itelle
ullum illoz ee pt nec e actus qr ee sbale sbe no pt ee actus
sbe cui eet eius pactus etc
Confirmatur qr qd se hz ex adunitatem bom te z bunitate

ad ee siue adunitate Sed quelz res e bna pecunia ut pz xo meth̃e
nominat pecunia sua ut pz p boem in libo de ebd terra pecunia sua
i relt eius pecuniam qz vim sum rens quitut i°

Item si esset non ee pee dem abea est procssus i infinitu ergo ptura pe
pz bor qz in quo no reperitur res spei ibi nc pt repiri res g nc dra
nc spes includit genus z dram s i intellig no repi res spei q e pria
de plurib differentib nuo in eo qui q qz no repin plures i ulla eade
spe i°

Confirma qz i compositis aliud e q dst z quo dst qd constitu z quo consti
tuit simplicia aut seipsis constituunt z seipsis dstnt i e cu dra sit q spes
ex genere constitu z ab alia spe distingu pz q dra in composit est locu
no aut i simplicib. Quilibet signum intellig bonus assignauit pro dris
accidentia nc assignauit diffonem que e ex genere z dra. nisi solus composit
qz si inseparabilibus actibus constituet punctum dra caderet in ratione linea
illius punti z per genus significaret idem cu suo genere esset z pret nigmd
diffinit spe q no sic ee bum i°

Cono 3a qd est ba Sed contra qz dra sm formam e dra sm speciem s dne
intellie cu no hbeant materiam dnt inter sm forbs suas qd dnt sm
speciem s ea q dnt sm spem ee sb eadem impartiat quod ratione i°

Cosfirma qz differre for e differre spe z quiditate z ac ut prius i°

Item illa na i qua e idem ee speciem z indiuiduale no pt in indiuidua pli
ficari si spes plurificet Sed sba intelle e huiusmodi qz sm Auicen 2° metħe
sue omnis na q no diuid diuisibs sd na quiditas ut diuidi na
sd na spei nc diuid actub sd na i diuidui e bua inuo spes i eei
indiuiduali subsistes z confirma qz omnis i indiuidualis distinctio i eadem spe
ul e p materiam ul p quantitatem ul p aliquam aliam proprietatem s intellig de
no pt ee p materiam qz in caret nc p quantitatem cu sint forme in materiales
nc p accidentem proprietatem qz ois talis proprietas sequitur suppositum constitutum i°

Item si intellie sunt plures sm numerum i eadem spe ul qd sm num finitu ul
infinitum no infinitum qz talis no e nc finitum qz ul sm num qui ponit
Auicen s num intelligentiarum no concedit num decem ponit enim nouem
intellias ad mouendum nouem ml spas celestes z decima dicit pre
spe actorum z passiuorum q applicauit diuersis formas s id no val
qz multoplures st motus celestes q nouem ut pz 12 methe Cu i° sm
phos z astrologos cuiusz celesti motum correndet determinatus motor
i° ul sm num q ponit alpes ul bitrogia pone hic no dese qz
Eucide mchi dixit tunc 12 methe recitauit duas opiniones s eudoxi
calipi quorum primus ponit intellias ponit xxi alius et ceterum i z
no sic ut infra pbabi i° ul sm num q ponit astrologi qui

ponentes epiciclos et eccentricos seu deferentes, et hec ad salvandum diversitatem
nobis apparentem in celestibus motibus. Illi deponunt intelligentiarum numerum non excedere
numerum celestium sperarum seu celestium corporum et circulorum huiusmodi corporibus
[illegible]naliter in orbium. Sed istud cum precedente in mente non habet, quia non numerus ordinum
universi viget in substantiis separatis sicut in rebus corporalibus seu materialibus. Sed ordo
universi hoc requirit in corporibus quod non omnia corpora sint perpetuis mo-
toribus intelligentiis, sed solum suprema et nobilissima. Et similiter ordo universi requirit
ut non omnes substantie separate sint appropriate motores corporum, sed sicut in fine
et ille que sunt inferioris ordinis in unoquoque intelligentiarum, ut sic infima supremorum
attingat in mente suprema infimorum. Alia secundum magistrum theologorum que ponit
certum numerum, sed tamen nobis indefinitum. Sed hoc non videtur valere, quia que excedunt
secundum quamlibet estimationem nostram tota multitudine rerum materialium non videtur
esse certus numerus, sed intelligentie sunt huiusmodi, igitur etc. Maior patet quia res materiales sunt quodammodo
infinite cum quantum sit divisibile in infinitum ut patet 3o physicorum. Ergo quod excedit
nullum seu quamlibet multitudinem videtur esse infinitum vel etiam ad minus
[?] infinitum. Minor patet quia secundum estimationes nostras numerus intelligentiarum
excedit nostram estimationem multitudine coartatam materialium et nullum
rerum secundum Dionisium.

Conclusio 3 que est falsa. Conclusio: omnis materia que producitur ab agente actione variabili
potest plurificari secundum numerum in uno eodemque plurificatur. Sed omnis materia substantie separate talitatis [?]
est huiusmodi, igitur etc. Maior patet quia sicut agens una actione producit unum ita plu-
ribus producit plura propter quod actio est variabilis sunt tres actiones. Minor probatur: Omnis
actio que potest voluntate incipi manente virtute activa que est principium actionis
potest iterari maxime si tota actio et productum precedentium dependeant ex sola vir-
tute producentis; in hiis enim tota potentialitas unitatis et pluralitatis actionis
et producti est in virtute producentis etc.

Ex quo non implicat contradictionem esse plura individua eiusdem speciei non debet ne-
gari sed esse plures intelligentias eiusdem speciei non implicat contradictionem etc. Maior non probatur [?].
Minor probatur quia non repugnat deo sive prime cause producere plures substantias separatas
eiusdem speciei, sed de facto sunt in animabus intellectivis que solo numero differunt etc.
Sed dicendum non est simile de animabus et intelligentiis, quia anima individuatur et individuationem
corporis et in ea ratione eius fit multiplicatio secundum [illegible] quod dicit quod non
possit multiplicari in eadem specie nisi primam et ubi anima sine contradictione plu-
rificatur plurificatione corporum, non autem intelligentia.
Et si destructis corporibus anime separate adhuc sunt eiusdem speciei et solo numero
distinguuntur ut patet, si dicatur quod hoc fieret non per se sed per aptitudinem ad corpus cuius
fuit separata anima, dicatur individuata, quia impossibile est dare effectum formalem
materia sine causa formali in actu. Sed effectus formalis individuationis [illegible]
separata [illegible] non est nisi in actu etc.

Ni variantibus alabus solo numero diversis ista corpora et bases spes crescunt
tunc cito enim mutat corpus et vines vines inferius tunc aut in aurum
et argentum et per consequens si aliquis per aptitudinem ad corpora a quibus separate sunt tamquam
distinguerentur tunc mutaretur earum distinctio ad mutationem corporum quia
illa aptitudo cum sit quedam relatio ipsa variatur ad variationem alterius
correlativorum quod non videtur esse dicendum 17
Et quod recipitur in aliquo receptione reali et plurificabile in eadem specie sicut esse
intelligentie est realiter receptum in essencia et per consequens et intellectus eius est esse
esse erit plurificabilis aliud patet quia ipsum non adequat actum in ipsa receptum
omnis enim actus receptus distat a plenitudine actualitatis ita et videtur
quod si spiritualia actus non minus sit distinctio quam corporalia quod sicut possunt
esse individua in spiritualibus per solam distinctionem actuum spiritualium sicut
possunt esse individua eiusdem speciei propter solam distinctionem corporalium
accidentium 17

Decimasexta questio

Utrum animam humanam esse indivisibilem et immortalem sive incorruptibilem
possit ostendi naturali ratione et arguitur quod non quia eius oppositum probatur esse verum naturali
ratione hoc nullo modo potest ostendi naturali ratione sed animam humanam esse divisibilem
et corruptibilem quod est oppositum questionis potest ostendi naturali ratione 17 aliud non vero
patet quia omne coextensum et quantum est divisibile et per consequens corruptibile sed anima huma-
na est coextensa 17 aliud non vero patet quia omne quod informat secundum esse et esse
sicut quia omne quod recipitur ad modum rei recipientis recipitur et oportet esse confor-
tate in perfectionem et perfectibile 17 In oppositum arguitur quia nulla forma superexcellentium consi-
stens est perfectibilis et per consequens nec corruptibilis sed anima humana est huiusmodi aliud patet
quia sicut ait proclus. 11 propositione esse ad se conversum est incorporeum et cetera eiusdem
propositionis dicit non enim totum toto copulatur perfectibile propter partium separationem
aliis alibi iacentibus nullum ergo perfectibile aptum natum est ad se ipsum converti
suis ergo est ad se ipsum conversivum incorporeum et imperfectibile est sed ut idem commentator
dicit super propositionem 15 anima intellectiva est super se ipsam conversiva ergo non potest
esse coextensa et per consequens neque divisibilis neque corruptibilis 17 In ista questione ut superius
est dictum
Sed contra et primo quod non sit indivisibilis quia omne illud quod est secundum quantitatem non
est coextensum sed anima humana sicut et quelibet alia forma substantialis est secundum
quantitatem 17 ratio est coextensa et per consequens divisibilis aliud non quia oportet quod con-
tenet se cuilibet parti sibi respondenti vero patet quia vel totum compositum sive quod
secundum quantitatem et sic habetur propositum quia utraque pars compositi erit secundum quantitatem
vel totum dicit esse secundum unam aliam partem sui et hoc patet non potest esse nisi

g° erit forma. Probatur: quia si materia reciperet quantitatem secundum se et non mediante forma substantiali, tunc prius haberet esse altius genus, puta quantum quod est de genere quantitatis, quam esse infimum genus, puta esse substantiale, quod tamen non potest nisi prehabita forma substantiali. Cum igitur sit impossibile, oportet quod materia subiciatur quantitati mediante forma substantiali, ut corpus subiciatur colori mediante superficie. Et confirmatur, quia quantitas secundum aliquos [illegible] accidens requirit subiectum completum in actu simpliciter [illegible] tamen accidentis [illegible] supposito puncti sibi illa magis competit ratione forme quam ratione materie.

Item accidens, quia substantia prima est subiectum omnium accidentium, ut patet in predicamentis; sed materia cum forma est prima substantia, igitur etc. Dicitur non. Probatur: quia dicitur primo physicorum quod materia cum forma est causa omnium accidentium que sunt in ea secundum materiam etc.

Quod quia secundum tunc contra animam humanam esse totam in toto corpore et equaliter in parte eius et totam. Sed probatur sic: quia impossibile est unum et idem simul et semel moveri contrariis motibus. Sed si anima est tota in qualibet parte corporis, unitas ipsa simul et eodem tempore ad motum unius potest moveri sursum et ad motum alterius deorsum. Ergo etc.

Item specialiter probatur quod anima sit corruptibilis seu mortalis, quia omne naturaliter generabile est naturaliter corruptibile sive mortale; sed anima humana est huiusmodi, igitur etc. Maior patet primo de generatione. Sed minor probatur, quia quicquid est naturaliter de potentia materie educibile hoc est naturaliter generabile. Sed anima humana est huiusmodi, igitur etc. Dicitur non, quia ideo est naturaliter educi de potentia materie et generari quia illa dicitur naturaliter traducta que producitur [illegible] decisione a generante. Probatur: quia homo est homo per animam rationalem; igitur si talis anima non produceretur per generationem, tunc non posset vere dici quod homo generaret. Item cum corpus hominis accipiat esse per actionem generantis, igitur si anima non caperet esse per similem actionem, tunc in homine esset duplex esse et per consequens ex anima et corpore non fieret unum simpliciter etc.

Item quanto producens est perfectius, tanto magis producit sibi simile, quia ut dicitur [illegible] perfectum unumquodque est cum possit sibi simile generare. Sed [illegible] que sunt imperfectiora ipso homine producunt sibi simile, igitur materia erit forma; ergo homo generat sibi simile secundum materiam et formam. Et hoc videtur dicere Aristoteles 6° de animalibus, quod sperma quod exit cum spermate est virtus principii anime et est divina, et hoc dicitur intellectus. Item [illegible] ait impossibile est quod actio unius agentis terminetur ad formam et actio alterius agentis terminetur ad aliam etc.

Si sit, sequitur iam actu esse multitudinem infinitam animarum, cuius oppositum reputavit se Aristoteles demonstrasse. Probatur: quia secundum eundem Aristotelem, qui etiam reputat se demonstrasse generationem hominum esse eternam a parte ante et a parte post, tunc si anime humane essent incorruptibiles et immortales et tot iam infiniti homines sunt [illegible] mortui, sequitur quod iam infinite anime separate actu sint etc.

Quod quia secundum Aristotelem omne perpetuum a parte post perpetuum est a parte ante, igitur si [illegible] fuit a parte post, sequitur quod etiam a parte ante, et similiter tunc non esset de novo forma [illegible]

q2 forma no excedit compositum ut d. in 2 methau. etc. q 2a
Ad 2m quod est falsa sed contra multis rationibus naturalibus probatur omnem animam humanam
esse indivisibilem et immortalem sive incorruptibilem / primo quod sit na / probatur aristoteles primo
quod sit indivisibilis / quia forma que non dependet a materia illa non est divisibilis / quia
non concedit extensionem materie / et videtur eo ipso quod non dependet ab ea non oportet
quod eam consequatur extensio / vel alia accidentia que per divisionem consequuntur
sed anima humana est huiusmodi etc. maior patet / quia cum possit esse naturaliter a materia separa
ta scilicet intellectum / etc. quia in materia quantum sibi competit talis actio in qua omnem materia
le transcendit etc.
Item forma que est eternaliter et formaliter spiritualis non potest esse divisibilis / quia spirituale
cum sit totum simul non potest habere partem extra partem / sed anima humana est huiusmodi etc.
Item quia sit sequeretur quod una anima rationalis per realem divisionem fieret plures anime
rationales / quia si divideretur manentibus partibus incorruptis tunc quelibet pars anime fieret
tota anima et totaliter frustra permanent / sic enim in omnibus videmus in omnibus
formis quarum partes manent facta divisione totius / quia quelibet pars fit tota forma
et dat esse totale / illud autem est falsum de anima humana sive rationali etc.
Item quantum ad aliam partem scilicet quod sit incorruptibilis arguitur / quia omne generabile est corruptibile
sed anima humana sive intellectiva est incorruptibilis / ergo et ingenerabilis / et per consequens i
mortalis / ant. patet per descriptionem / vel patet per textum de anima ubi dicitur separatur autem hoc
ab hoc tamquam perpetuum a corruptibili / et videtur plane voluisse de intentione aristotelis
quod anima humana sive intellectiva non solum quantum ad operari est separabilis a
corpore sed etiam simpliciter de anima sed est quantum ad esse / ita quod potest perpetuam
manere corrupto corpore / quia cum primo aristoteles dicit de anima intellective est aliqua
qua operatio in qua non communicat cum corpore ipsa est separabilis a corpore
et si non est aliqua talis ipsa non est separabilis / ergo cum separabilitatem anime a corpore
ipse intendit quantum ad operationem concludere aliqua separabilitatem / et ergo eandem
de alia de eandem ridiculum esset concludere idem predicem esset enim sensus quod
si anima est separabilis secundum operationem quod est intellectionem et in alio (?) dicat
in de anima est absque sive absoluti com. / et deo et non virtute seminis / et ita in
intellectus esse ingenerabilis etc. et incorruptibilis etc.
Item quia si esset corruptibilis / vel per se vel per accidens non per accidens / quia nullum subsistens
per se corrumpitur ad corruptionem alterius / sed potius econverso / sed anima humana est huiusmodi
etc. nec per se / quia id quod convenit alicui secundum se est inseparabile ab eo / quia esse per se
convenit forme que est actus / sed impossibile est quod forma separetur a se ipsa / et in [illegible]
est quod forma subsistens desinit esse alterum quia non invenitur corrumpi nisi u[illegible]
venit contrarietas / quia generationis et corruptionis contrariis et contrarius sunt [illegible]
anima humana que est intellectiva non potest esse aliqua contrarietas / quia recip[illegible]
eorum modum suum esse / sed ea que in ipsa recipiuntur scilicet absque contrarietate quia [illegible]
[illegible] in intellectu non sunt contrarium sed est vi[illegible]

igr impo^le est q aia intellectiua sit corp^lis siue mortalis etc.

Vicesimaseptima q^o

Vtrum sit euident probabile nali rone q aia intellectiua sit for^ pbalis
hominis inherens et arg^r q no q^r aia intellectiua no e nec ee pt for^ pba-
lis hominis i^e go fla[isa] q^ria tet ans^r q^r si sic tuc ho eet incorruptibilis
gaus pz p^r tam q^ria q^r totu e incorp^le cui^s oia ee^n^a pri^a sut
incorlia Sed si aia intellectiua eet for^ hominis tuc oia ee^n alia pri^a
ei^s eent incorruptib^lia s^i ma^a et aia intellectiua de aia iam ptuit Sed de
ma^a pz primo phor^o ubi phus dicit ea ee ingnalem et incorruptibilem
In oppositum ar^r q^r q^c pt demrari effica rone nali hic est euident nali
rone pbabile Sed aiam intellectiua ee form^m hois e hmoi etc. ao^r
pz dese/bor^z p^r q^r quilz ho sentit^s ccipitur se intelligere Sed omis ope^o
suppositi principa^r reducit^r ad form^m pbalem go prin^m radicale ope^s
intellectue qd e aia intellectiua eet for^ pbalis hois etc.
Prima q^o go e na/ Si aia intellectiua eet for^ pbalis hois tuc supponit
q hoies morerent^r sc^z q qui^z nalit fieret resurr^o mortuorum q^mo e
impo^le go et ans/ gaus q^rit pz 2o de gnatione ubi dr cuius pba dep^t
no eit ide nuo p^r tn q^ria q^r quorum q^iuncto e nalis eorum separacio
e uiolenta ista pz 8uo phor^o q^r ideo q^ue uiolent remouet^r a loco
deorsu q^r tali loco nalit^r congit^r nalit^r tendendo in talem locu Sed ou
for^ pbalis nalit q^ungit^r sue ma^e cu sit sua nalissima pfeccio go
si separet^r aia^a et no corrupit^r corruptione ipi^s compositi nece e tale se-
paracoem ee uiolenta Sed nullu uiolentu ppetuu ut pz primo celi go
si talis for^ quis nalit remoueret cu i^r aia intellectiua sit i corp^lis
si eet for^ hois i morte ipi^s no eet for^e corp^o cu moleta separacio
i^r ho mortu^s quis nalit resinget qd fuit ppudium
Vnde for^ pbalis nalem debet hre porcoem seu conformitate ad^d cui^s est
for^ gaus incorp^le ad corp^le nullam hre porcoem seu conformitate et tu
aia sit incorp^lis et ho corrupt^lis aia intellectiua no potest ee for^ hois
Confirmatur q^r id qd ine actu fm se pbalit tali for^ hc pp^e ine ei q^r dici
e^e gaus pz q^r separa^r a corpore talis ppetuu a corp^le
Vnde q^r p^o no pt ee maioris abstraccionis q^r ee^n^a in q^ua funda^r
p^o eni no est abstracta n^i q^r funda^r in ee^n^a abstracta/ gaus p^o intellecta
abstrahit aia^a/ go ee^n^a aie intellectiue no pt ee for^ pbalis ine
Confirmatur q^r intellectiue no comitat^r corpi/ go nec utr^a inter^a siue aia itellectiua
comitat^r eni talis for^/ q^ria pz q^r cu no e comm^le calefacere
no e conmalis utri^s calefactiua etc.
Item q^r sm q^re Vn^s e intellectus om^m hoim/ go si aia intellectiua
[illegible] una eit for^ pbalis om^m hoim q^r corp^lis/

sm distinctionem sboꝝ 3° de aīa / pr̄ aūs q2 sm̄ phm̄ 4° metha(phisice) q aqua
sit plura nūo 2 vnum spē sic contingit q2 multa sunt maīm / 2 id vtalia z
in alia pte mē recipit alia 2 alia for / ergo a distinctione quant id q multaz
est maīm in eadem spē multiplicari nō pt. Sed aīa intellectiua seu intellectus
possibilis separatus est a mā ergo et

Et confirmatur q2 sm̄ phm̄ mutiplicatur aqua sm̄ mām ū q2 nō pūt
speciari in vno sm̄ mām. Sz intellectus e incorruptibilis sed ūa sepe dcm̄ e. 17
Sz vna spēs intelligibilis pt informare intellectum omnium hominum ergo vnus est intellectus
eoꝝ. Quantz conseq. q2 si oculus omnium hominum informaret vna spēs sensibili
scilicet omnes homines hnt vnum oculum / sic in proposito q2 licz nō talis th̄ agum
tum ab vnitate actus instūn vnitatis sbi / Ad. ita cum plures homines
intelligunt idem obm̄ / a hoc faciunt p vna spēm / 2 tunc hic proposito / ad p
alia 2 alia / 2 tunc illa plures spēs erunt nūo / 2 conueniunt for sine spē / tunc
intellectum illoꝝ e intellectum actu / Sz abipis pt abstrahi vnum q e rōne
vtz / 2 tunc quia dcillo utro intelliga apud ipsum peandem spēm. Si no
est processus i infinitum 2 sistit hic intellectum q2 quia rōne vna spēs pt
informare intellectum plurium hominum eadem rōne rōnem pptista 2 multas
alias rōnes Commentator auerois dicit esse vnum intellectum omnium hominum / nō aliquam
mām nec aliqua potm̄ aīe inēe / Sz quandam sbam separatam q dicit
contingi nobis per hoc q vna spēs intelligibilis posita vni intellectum 2 vne
fantasie p vna spēm intellectus talis cum intellectum / dixit hō dr̄ intelligere.

Qra g° qo est f. m

Sed q phus 3° de aīa loquens de appetitu sensitiuo 2 intellectiuo dicit q
vnus appetitus monet alium sicut vna rota monet rotam / 2 quibus apponitur
sic in proposito / Sz rota ad motum sui alia secum trahens opz q cum illa sit
coniuncta in eodem stipite / ergo 2 appetitus trahens alium appetitum opz q cum eo
realiter sit coniunctus Sz appetitus intellectiuus 2 appetitus sensitiuus nō pūt esse
super coniuncti ū aīa intellectiua est for hominis 17

Et q2 dcā sumunt a for rei sed nō nisi porus Sed rōnale e dcā specifica
hominis que conueit ei rōne aīe intellectiue / ergo sequitur ipsam esse forma hoīs.

Et q2 principium cuiuslibet operationis opz esse aliquam formam operantis / Sz vnusquisque
percipitur se intelligere ergo opz in vno quoque esse formam aliqua q sit intellectiua
principium / sic aūt dicitur intellectiuam aīam 17 Vltra hoc pz per phm̄ 2° de a
dicentem aīa e quia viuimus sentimus mouemur 2 intelligimus / Sz ad
q2 for e agere mē nō pati dicit ibi dicit commentator sup de aīa / q2 vnumquodque
agit p id p qd e in actu / hoc aūt est for que dat esse rei / Et nota
qrtas tunc i mā hunc rōm ut dicit ex deriuatione vbi i spū

... nō eīn sola q e opz rōnem diffinitam ouē sed

... esse 2 deriuare q dicit sed pz ibidem q

... tanquam pmedium deriuationis /

Alia diffi^o prius data de aia s^e actus corp^s phi^ci etc.

Item quia aia intellectiva multiplicatur secundum quod omnes homines multiplicantur et hoc non esset
nisi in quolibet homine aia intellectiva informaret materiam quia una forma substantialis
non potest informare materias distinctorum suppositorum ideo etc.

Item si aia non poneret rationabilitatem formam substantialem hominis sicut maxime est ex parte
opinionis contrarie. Sed falsum patet quia si opinio eius esset vera tunc periret premium
virtutum et correctio vitiorum quod est contra iudicium naturale / quia patet vera tamen multos
homines vitiosos videmus affluere multis deliciis in hac vita et multos
virtuosos variis laboribus torqueri. Si anime eorum post hanc corporalem vitam
non erunt tunc nec illi vitiosi punirentur nec isti virtuosi premiarentur. Sed
si una esset aia intellectiva tunc anime ipse hominum essent superstites et post mortem corporales

Item videtur quod diversi homines idem intelligentes sunt idem obiectum intelligunt eodem actu intelligendi
quod est falsum quia actus multiplicatur multiplicatione suppositorum agentium / quare patet quod
eadem aia intellectiva respectu eiusdem obiecti non potest informari nisi uno actu
intelligendi. Item sequitur si intellectus ille quod ponunt contrarii per oppositionem continuaret nobis
sicut esse intelligere tale intelligere quale habet. Sed intellectus separatus circa quod
tota res naturalium non decipitur / ergo nec nos deciperemur in intellectu licet forte
deciperemur in fantasiando quod contrarium est falsum;

[illegible]

Utrum in eodem supposito oporteat esse plures formas substantiales concedentes pluribus
predicatis quidditativis eiusdem subordinatis. Et arguitur quod sic quia genus differentia et species que sunt
predicata eiusdem et predicata eiusdem subordinata non possunt dicere eandem formam substantialem
licet dicunt diversas formalitates in eodem supposito / antecedens de genere et differentia
quia illa duo in quorum uno aliqua conveniunt et in alio differunt illa non sunt idem for-
maliter realiter et substantialiter ut videtur. Sed due species conveniunt in natura generis puta homo
et equus in animalitate et differunt differentiis puta rationabilitate et irrationabilitate
/ ergo rationabilitas et animalitas in homine non sunt idem formaliter realiter et substantialiter.
Ex autem genus habeat formalitatem sibi correspondentem realiter distinctam ab una
speciei hoc argumentum sic / quia quecumque aliqua sunt idem realiter quicquid repugnat uni
repugnat et alteri. Sed non quicquid repugnat speciei repugnat generi
ergo species dicit aliquam rem distinctam a genere et non nisi differentiam ideo / antecedens non
[illegible] patet quia repugnat speciei separatim dividi in plures species sed hoc non re-
pugnat generi ideo. Et similiter potest argui de specie respectu individui. In oppositum
[illegible] quia si sic sequitur quod forma non esset aliquid unum per se ex eo quod ex pluribus in actu
[illegible] unum per se ut habetur [illegible] metaphysice / patet quia quelibet forma substantialis
[illegible] est in actu et intellectum
[illegible] est falsa. Sed contra quia si genus species differentia et [illegible]
[illegible] dicunt diversas formas substantiales / tunc sequitur quod [illegible]
[illegible] primum genus sed est falsum / [illegible]

guenit esse risibile no aut pannalitate ul psbam / qr ho in eo q e
risibilis alo aut q i eo q al ul sba ꝫ huamtas dicat nam ssei ana
litas aut nam gnis i^z sim e q i^d q gueit actu pncam ssei gneiat
ei pncam gnis Et si dice adhc q due sses puta ho z asin^s heant
vnitate z ghenciam sufficit vnitas z gencia sim gceptu Sed q^o qr a
hc eet gonia rei a no vl gonia rei hc no intl^z ee vin il qr alitas i
vtroq; heat vnitate aliquam realem q^d no hnt dice / z^c hetur gpoitu
q s gant i na gnis realit z no i na dce Cte qr ho z asin^s gunt i
ali ꝫ al no dicat gceptu ent ꝫ rem gcepta q e obm intllcus z est
res gota intllcam go gencie hoz i atali no e sim rom tm qr gcia
i atali est gcia q dicat al Sed anal dicat ens reale z no ens roms
go gencia eoz i anali e gencia i ente reali Et gsima hc sic gctu
est q ali^s e gceptus sim que sor d^r ee homo z sim q d^r ee anal
z qr opz q ista diuisitas gceptuu heat ouigine gopto rei z correspo
alis ista diuisitas eet ficta q e inghens dice / ꝫ ista diuisitas rei
no attedit^z gopte actuum ul goneoz qr tunc illis g^tus no venit
gditatum ꝫ attibus / go diuisitas illis gceptibus corris e gdiuisitate
formalium i sor reptaz z no pt dici q hec sit gdiuisitate me i^z e q
diuisitate formaz formalium i sor reptaz q sunt pncipia Et si d qr a
diuisitas gtum pueiat ex eo q ille g^tus aliquo sumit^z noy alis g
cedit se adequate bones Sed q qr ssp^to q no videbam^s ii sorte ta th
deo formabit vtriz gceptus s hois z aialis i^z intl^z q illi g^tus heant
correspondenciam z originem diuisitatis in sorte qui^s alia veniu tm sepata i^z
¶ qr nalis opaco rei e abipsa for ut diuse opacoes vnr argue di
uisitate formaz Sed in sorte inveniunt^z diuse opacoes correntes diui
sis ptis quiditatis i^z a^o^c no parte z deghone qr ibi manet id
q fuit ibi / Sed hoc p^z qr i sorte inveni^z rodinari sd z i omnibus hoibus
ꝫ no in aliis alibus z i sorte invenir^z sentire qd ine omnibus alibus
ꝫ no ine plant gte i sorte i uenir^z nutiro sd z in omnibus aiatis
Sed no in aliis i^z tom hoie pueit illa gsilis opaco q e rodinandi
gbna for z no e ponenda silis for in aliis alibus / ꝫ p^r ea etia
in omni aiali ponenda e alia for gsimilis aqua pueit sentire z no
invenir^z talis for i plant / z ita gnr z ille for^e vnr ee in sorte a
rationalis alia sensitiua ana in tena e pt formam corrpitat q vnr
distincte realit gote / qr embo pmo viuit vita vegetatiua d
ta sensitiua z ultio vita huana i^z aliqua infundit^z aia intellectiua
[illegible] e aut vegetatiua dein vita sensitiua z vna no vi^z corrpi
[illegible] a subsequente / qr dispo dispones adaquia formam no corrpit
[illegible] for ꝫ vegetatiuam z sensitiuam disponit [illegible]

anime intellectiue go manet cu ea | Et confirma^r qr si in for^a no eet a
liqua for^a sbalis que remanet post separacom aie ronalis tuc nllm
acciñs maneret idem nuo i homine viuo 2 mortuo Sed qntas qntas ad
sensum appet manet enim i corpo mortuo eadem ingrecido q fuit i viuo
2 albedo i cigno 2 ceta q i corpe mortuo 17
¶ Pa aima intellectiua psupponit corpis quantitatem fortitom 2 mbro dispoicom
seu organizacom | Sz talis organizacio cu sit actus psupponit neccio form
sbalem | i^r pt alia intelligia est alia for sbalis | Aor pz qr aia est
actus corpis organici phisici ut dr 2° de aia | Un ipse gplemtu
fortitonis no infundit^r aie intelle an quadragam die sm arstm
in li^o de alibi | Bor p^z qr actus sm q psupponit actu simpl^r | Sz organizacio
cu sit actus e actus sm q | go presupponit form sbalem q est actus
simpliciter 17
¶ Is diffio het plures ptes go diffinitu het plures fors | quatz qr ar^s
6° methe vid^r dice q ptes diffionis st ptes rei | 2 loqu^r ibi de dif
finicone quidi^ua q e p genus 2 dram | 2 sit intelliga^r nelle q gnu 2 dre
corrudent diuse ptes i illo cui genus 2 dra atbuunt^r 2 ille diuse
ptes no st diuisa acci^a nec diuse for^e nie | i^r st diuse for^e sbales
Un ad illa intencom intellga^r ar^s dice q ptes diffionis st for^e | Ais
spalit pz ipsum ubi sup^a ubi d^t diffinicio ro est | 2 ois ro ptes het
ut aut ro adrem sic ps rois adptem rei silit etia | qua etia
pz qr queliz ps diffonis indicat form rei diffite | Si go diuse ptes
diffonis rudent diuse ptes i diffito oz in qualz re diffini^ta pone
plures fors corrntes plib ptis
¶ Is apo^r 2 abaz^o le genus po^r de nalit sped 2 sz poritas no e soli ex
pte accum qr tuc no ee nt g^tus gdutatiu i^r est ex diuisite fortu sba
lim quarz vna e por nalit alia 17
¶ Oa go go e ba | Sed gtra si sit se^r q dra addita gnu differet ana^r g
realit | Sz p^r ftas | qr si sic eet vim se^r ultius q cplz indiuiu^m cuiusz
gnis sit copositu ex tot rebus quot st dre inter genus gnu^m 2 spem spe^me
Sz hoc e flsm 17 | p^r qua qr omis vnitas vel e propriom vel q sim
plitem Sed qr i diuiduu cuiusz gnis pre e vim ul go procom ul
simptem no sm qr simp^tas gcludit omem coom 2 plalitate
reale Sz sm ve cplz indiuiduu includit inse ples res s^r genus gna^m
2 sius drias intermedias | go si dra sic addita diffe realit abeo
cui addi^r tuc cplz indiuiduu erit gpositu ex tot reb 2 q tn e fsm
ex indiuidua aliquo gnm st for^e simp^ces sz i diui^m qua^{ti}
illo e simp^ta repugnt ee copositu realiub 17
¶ Et tuc quo differet ana spes dre realit 2 formalit
... form e mpo aadalia | qr genus determi^t ...

partium et per consequens nulla quantitas est in potentia ad actum quod dicta hoc supposito arguitur
sic omne quod realiter est in potentia ad actus formas oppositos realiter natos sic a
ipsis potest idem in modo transmutari de uno in aliud sed secundum istam positionem quali
tas est in potentia ad actus oppositos realiter que sunt rationalitas et irrationalitas
ergo una et eadem natura aliquando potest transmutari a rationalitate ad irrationalitatem
et econverso et per consequens idem animal potest quandoque esse rationale quandoque irrationale quod est ab
surdum dicere etc.

¶ Et qualitas hominis et qualitas equi circumscripto omni alio differre abeunt aut differunt
specie aut non. Sicut ergo pro qualitate qua conveniunt in genere et differunt specie quia per qualitatem et talem
positum sed quod genus et differentia dicunt eandem rem. Si non differunt specie scilicet quod aliquid dicit
formam specificam quia natura non continet formas distinctas species. Eadem est formas specifica
sed hoc est falsum etc. Et si dicatur quod ille due qualitates non differunt specie sed per
aliud inductum. Sed hoc non valet quia differentia que convenit alicui per aliquid rem sive in
tam est accidentalis sicut hoc album et hoc nigrum etc. Si qualitas non dicit nisi predicamen
ta scilicet quod qualitas secundum se et eadem considerata est una species specifica etc.

¶ Item si qualitas dicit rem aliam ab ultimalem perfectionem scilicet quod aliquid quod est homo
circumscripto omni alio absolute dicit naturam determinalem perfectionem sed omne
tale est genus etc. Quod autem non sit genus probatur sic quia posito quod non possit esse aliquid
aliud aliud solo non predicatur de pluribus differentibus specie actu vel aptitudine etc.

¶ Item si positio sic esset vera sequeretur quod ordo predicamentalis sit ordo realiter continens res
in esse reali et non in esse rationis sed nullum tale pertinet ad logicum considerare per
se ergo ordo predicamentalis secundum se non pertinet ad logicum quod ad considerationem quod
est falsum etc.

¶ Et si hoc esset vera sequeretur quod quandoque quelibet forma est aliquid in actu scilicet si in composito
vel in quacumque alia re essent plures forme substantiales per tres rationes contradictiones tunc na
tura esset ens per accidens quia non haberet unam essentiam eo quod ex duobus entibus in
actu non potest fieri unum per se secundum philosophum dicit in Metaphysice etc.

¶ Item deus et natura nichil faciunt frustra ut dicitur primo Celi sed si plures forme
substantiales essent in eodem supposito tunc alique essent frustra quia frustra fit per plura
quod potest fieri per pauciora ut dicit primo Physicorum. Sed quecumque fieri vel salvari debent in en
tibus hoc eque bene salvantur positione unius forme substantialis in una re sicut
si plures ponerentur etc.

¶ Ex illa positione sequentur multa inconvenientia. Primo quod esset vera secundum quam
non esset actus primus substantialis quia haberet in se plures actus formas substantiales a
tes quibus superioribus sed hoc est contra philosophum 2o de anima qui diffiniens animam
est actus substantialis primus. 2m inconveniens quod unum animatum esset plura animata
haberent plures animas subordinatas quarum quelibet daret esse animatum etc.
per diffinitionem generis data primo de generatione. Prima
est transmutatio totius in totum nullo subiecto remanente, quia remanent

forme aquibus sumunt illa pars sive genita s. substa corpus ymo sequitur quod ge
natio corporis aeris vel aque non esset nisi alteratio quia remanet secundum idem
in actu substantiali pluralitas formas generalissimas que non corrumpuntur etc.
Et in sequens quia genus non dicit totum quod videtur esse contra porphyrium et aristotelem quia ali
tas supponeret formam priorem que est actus formaliter. Sed hoc est contra arestotelem ut videtur
ad intentionem. Item sequitur quod asinus haberet nobiliorem formam quam sit anima sensitiva
na et hoc est impossibile probatur consequentia quia forma substantialis cum sit actus generalior et habet
se ad generaliorem sed forma ad minimam oportet quod ista forma specialis sit no
bilior generaliori. In anima sensitiva in equo in bove vel asino esset forma
generalis a qua sumitur genus nomen animal idem esset in equo forma specialis spe
cialior et similiter in asino et in bove que esset nobilior.
Item sequitur quod non oportet ponere materiam quia una forma potest esse in potentia ad aliam.
Item sequitur quod unum et idem esset diversarum specierum quia ab quo ab specie potius sumitur
a forma quia forma est que dat esse rei tunc idem quod habet plures formas videtur esse in pluri
bus speciebus sed hoc est quod quis est etc.

Questio 19

Utrum secundum ponentes in homine plures formas substantiales oporteat ponere plures
animas. Et arguitur quod sic quia secundum eum ponentes in homine plures formas ponere quod forma
que est eius mixtionis est alia a forma que est eius vegetativa sed sicut se habet forma
mixti ad formam vegetativam ita videtur se habere forma vegetativa ad formam sensi
tivam et ultimus forma sensitiva ad formam rationalem. Igitur oportet eum ponere animas in
eodem supposito. In oppositum arguitur per philosophum qui ... dicit vegetativa sensitiva
et intellectiva esse partes sive potentias anime et per consequens non oportet secundum ponentes plures
formas substantiales in eodem supposito hoc ponere plures animas. Respondeo quia ista questio est fa
cilis contra quia si forma vegetabilis in eodem supposito est alia realiter et substantialiter a forma mix
ti ita quod non potest ipse continere virtualiter gradus forme mixte ut sit una forma
secundum rem forma vegetabilis et forma mixti continens formaliter superiorem gradum
et virtualiter inferiorem eo quod in aliquo inveniuntur forma mixti quod caret forma ve
getabili sicut in lapide tunc sequitur quod multo minus possibilis forma potest sic vegetabile
continere et intellectus sensibilem quia quanto magis ascendit gradus superior tanto magis
recedit a gradu inferiori et sic propter eminentiam et perfectionem et quandam distan
tiam minima vegetabilis a forma mixti illa non potest virtualiter ipse continere
multo minus possibilis vegetabilem potest continere in bruto et adhuc ipse vi
rtualiter continere et adhuc minus in homine intellectus ipsum sensitivum et per consequens su
muntur forme distincte realiter et substantialiter necesse est et ponere plures animas in
eodem supposito etc.
Et quia licet conveniret forme superiori ratione sue perfectionis ita ... realiter
... inferiora sed sensitivum vegetativum in brutis et sicut una forma ...
... mixtum in plantis ... esset una forma ...

intellective forme perfectionis sue et virtutis quod potest in materia contineri sensitiva in virtute
et materia illa vegetativa ita et materia vegetativa forma mixti sibi proportio-
nalis tunc destruetur positio de pluribus formis et per consequens quin sit inconveniens ad-
ponendum plures formas et sic ponere plures animas alias talis positio esset ficta et fri-
vole etc.

Preterea quia ipsa differentia substantie est animatum ergo ubicumque reperitur forma vel distincta constituens
animatum illa dicitur anima et per consequens si in eodem forma vegetativa sensitiva et intellectiva
differunt realiter et substantialiter / sequitur quod etiam differant ut diverse anime quia quelibet illarum de-
nominat animatum quod non diceretur animatum nisi ab anima etc.

Ista ergo questio est vera / Sed contra quia ad positionem plurium formarum substantialium in eodem homine
non est necesse ponere plures animas ut questio fallit / quia licet aliqui dicunt quod stat quod ante introduc-
tionem forme intellective continentis virtualiter sensitivam et vegetativam precedat alia
forma substantialis puta forma mixti que est educta de potentia materie etc. Quod autem anima intellectiva
possit continere sensitivam et vegetativam ita quod sint una anima secundum substantiam sive
essentiam / quia cognoscimus anima intellectiva est forma hominis non solum facit ipsum in-
telligere verum et sentire et vivere et per consequens intellectivum includit sensitivum et vege-
tativum virtualiter etc.

Preterea si anima sensitiva vegetativa et intellectiva differrent realiter / sequitur quod homo posset
esse sensitivus et non intellectivus / patet quia quia intellectiva posset habere separari ma-
nente potentia sensitiva et eodem modo fieret de vegetativa etc.

Item sequitur quod homo non est aliquod unum per se quod nullus est falsum / patet quia quelibet anima est ac-
tus substantialis et quelibet anima dat esse in actu modo ex duobus entibus in actu
non fit aliquod unum per se cuius oppositum dicit philosophus a° mete

Questio 10

Utrum omnes anime humane sint equales ad suas essentias ac etiam proprietates in materia
fundatas in essentiis et naturaliter tales essentias contentes sint equales / et arguitur
quod non / per illud verbum philosophi dicentis / Error est dicere quod in genere sit aliquos in-
telligentes esse nobiliores aliis / cognoscimus a[illegible] quod essentialiter unus homo
habeat nobiliorem intellectum et per consequens etiam nobiliorem animam etc. Si non
autem quia si essent equaliter [illegible] de omnibus sed istud non esset si anime humane
secundum se et essentialiter essent inequales in genere et ergo questio falsa / prima questio est vera

Sed contra / quia videmus unum hominem naturaliter subtiliorem altero / sed hec diver-
sitas non potest esse ex parte corporis ergo est ex parte anime ipsius vel ex parte proprieta-
tum ipsa in materia fundatarum / patet maior / quia si diversitas subtilitatis esset ex parte
corporis hoc esset quod intellectus utitur corpore ut subiecto vel ut organo non sed
non est virtus organica sicut philosophus innuit secundo tertio de anima / [illegible]
[illegible] fantasia duorum eorundem proprietatum adhuc contingit unum [illegible]
[illegible] altero etc.
[illegible] forma sic diversitas materie esset per se

forme sz multa est diuersitas et equalitas i mã corporum humanorum etc a°
pz p g° ore qui sc° de aĩa ait q° subtiles carnis ex leonis distant / qr aie eorum
differunt / ide arẽs dicit i phizonomia q° aie sequuntur corporum / ergo sicut ẽ diuersitas
in corporibus ita ẽ in aĩabus etc
Item si nulla esset inequalitas in aĩabus humanis scdm suas essentias et pprie-
tates tunc aie separate a corporibus nullam haberent ab inuice distinccionem / fals gnt
pz / p° tn qua / qr tunc tales aie non distant per aliqd extrinsecum s' adiunctum ergo
si non differunt ab extrinseco tunc vix q° non distant etc
Tr aie humane possunt esse et sunt inequales quantum ad sum esse et ad quantum ad ppe-
tates fundatas subiectiue in organo corporali / ergo et quantum ad pprietates fun-
datas in ipso i me te / qua hic esse no / ab ea sed for illi cuius ẽ for coicat
aliquo modo sic ab eo cuius ẽ for forti aliquo modo et in certis partibus
aĩa coniuncta nobiliori corpori ipm habet nobiliore modo essendi salte quo
ad esse individuale q° aĩa consequitur ex eo qr i sumitur corpori / pz et aliis qr
hic qr planum est q° bonus homo melius audit q° alter et acutius videt / ergo q° tales
virtutes coniuncte sunt melioribus et nobilioribus organis qr hoc non potest esse nisi vel
ex diuersitate potentie cognoscitiue vel ex diuersitate obiecti / sz qr hoc non contingit
ex diuersitate obiecti eo q° idem obiectum eodem modo representatur uidetur vel auditur pfectius
ab uno q° ab alio / ergo ẽ ex diuersitate potentie cognoscitiue etc / ppter hoc phus
p° de aĩa dicit si senex haberet oculos ut iuuenis uideret utique ut iuuenis
Tha ergo / quo est ba. etc
Sed q° singulis utriusque formis eiusdem speciei ẽ dare pfectius et imperfectius nobilius
et ignobilius scdm intensionem ibi ẽ dare magis et minus ppter dicta Sed si i aĩabus
est inequalitas quo ad essentias scdm pfectius et imperfectius nobilius et ignobi-
lius esset in eadem specie et scdm intensionem ergo scdm formas substantiales esset dare
magis et minus / et vnus ignis diceretur magis ignis q° alius / et vnus homo magis homo
q° alius q° ẽ contra phm i pdicamentis / q° in capitulo de substantia dicit substantiam non suscipere ma-
gis et minus / a°r pz p phm 8° phie ubi dicit / q° ipsa comparacio scdm magis et minus
ẽ eorum que participant vna forma scdm speciem / sz scdm aliud gradum / bor p° qr i for
accepta q° esse no ẽ aliquis gradus nisi scdm intensionem etc
Cor qr si in formis substantialibus esset talis gradus vel hoc esset ppter subiectum vel ppter
agens vel ppter dispositionem precedentem vel concomitantem introductionem forme
substantialis i mã non primum qr mã prima i mẽ te recipit for substantialis cum sit
tunc rei generabilis et corruptibilis non habet gradus i equalitatis ratione quorum possit esse
inequalitas i foris / nec ppter agens / qr diuersitas agentis vel esset scdm
speciem vel scdm numerum / si scdm speciem illa ppe non causat diuersitate nisi scdm spe-
[illegible] scdm magis et minus in eadem specie / si aut diuersitas agentis esset [illegible]
[illegible] vel illa agencia essent equalia et sic non causarent nisi equalia [illegible]
[illegible] media et diuersa scdm magis et minus et tunc [illegible]

dic quia vel esset complete sibi vel complete aget / vel dispositioni ut prius et procede
in infinitum quod est inconveniens / nec compensative dispositionum / compensativa tamen tenentes omnes
sumunt probabilius concurrentia dicentes actus activorum sunt in paciente secundum dispositionem
ipsius quod cum materia plus et minus disposita recipit in ea forma perfectior vel imperfectior
Sed istud non valet / quia si complete dispositioni esset inequalitas formarum substantialium
non minus ymmo magis esset complete dispositioni concomitancia in materia cum forma quod complete
precedit introductionem forme quod ille corporum in adventu forme secundum earum formam
nunc autem est ista quod complete dispositioni concomitancia formam in materia non potest
arguere aliqua inequalitas formarum substantialium alioquin quod in eodem subiecto pro alio
et alio tempore sint inequales dispositiones / sequitur quod alio et alio tempore forma substantialis esset
perfectior et imperfectior quod est absurdum dicere etc.
Et confirmatur / quia dispositiones materie non redundant in formam vel forte quantum ad operationes
in quibus indiget in suo corpore Sed anima humana que est forma corporis non dependet
quantum ad esse a corpore nec educitur de potentia materie quamvis dependeat a corpore
quantum ad aliquas operationes sensitivas et vegetativas ergo compensative dispositioni materie
vel corporis potest solum arguere diversitas animarum quantum ad predictas operationes et
non quantum ad essencias vel quantum ad proprietates naturales in mente consequentes essenciam sed
sic intellectus et voluntas etc.
Pro quia si non tunc sive differentia / sed quia tunc homines quorum tales anime substantia
les sunt perfectiores nullo differunt specie quod est impossibile / patet quia quia inequalitas essenci
alis arguit distinctionem specierum in formis proprietates et in mente naturaliter essen
cias consequentes sed sic inequalis nullo modo in essenciis inequalitate tamen prosequitur etc.
Item quia si una anima esset aliqua inequalis quantum ad essenciam tunc una haberet
sic realiter plures gradus quam quotque pluribus componeretur perfectior quod minus perfecta / sed
consequens falsum patet quia tunc esset divisibilis in infinitum sed consequens contra quia gradus est eiusdem perfecti
onis cum toto forma / sed res eiusdem racionis sunt easdem proprias partes etc. sed toto potest
forma divisibilis in gradus ita et quilibet gradus ulterius est divisibilis / Item sequitur quod quilibet
gradus anime esset anima quia homogenius omne quantum essencialiter conveniens toti convenit
et parti et principium quod sunt gradus in una anima tot sunt partes in ipsa / Item sequitur quod compositionem
ex animabus vel [illegible] posset fieri una anima patet quia quicumque sunt unius racionis
sic unibilitas convenit quibusdam eorum convenit dicit racionibus / racionis sed quicumque gradus
unius anime sunt inter se unibiles / ita et sunt unibiles cum aliis quicumque gradibus
alterius anime eiusdem speciei / ymmo similiter omnes alie ad invicem unibiles erunt
sed omnes aque / Item sequitur quod compensativa anima in innumerabiles animas sit potuerit
quia quilibet gradus naturalis est ab alio separari sicut sine eo produci cum realiter
differant nec habeant ordinem essencialem / et de gradibus gradum in infinitum [illegible]
[illegible] Sicut anime humane non possunt esse inequales quantum ad substantiam esse [illegible]
[illegible] proprietates in mente essencia sua fundatas tamen sunt [illegible]
[illegible] fundatas in organo corporali / Sed [illegible]

nullius ptis corporis sit act9 ut dr 3o de aia q° no pt melior ee ul pe
ior pquntom ad corpus / ido nce est ut tlis inequalitas gat aie intellcu
sm se z no cpetit ad ee qd sortit in corpe / Ete nos bidy qnq3 aliquos q
sut peioris cplexionis z qui deteriora hnt corpa ee mag intelligtes
z btuosos / zeq illos q st melioris cplexois z pfectora hnt corpa ee
mi9 intelligetes z mag puisos qd ee no pt si i aiab3 eet qualitas dig
tatis pcpcom adipti cor a cp.

Utrum prima qo

Utru po e aie huane distincte intse dicant ab eem a aie realit z ab po te
zai q no / qz qd ina pma apcanata e recipe omnia pitute st aia sm
similitudine / s3 poin me pme bu formaz suscipiedaz no dct pcen
ciam abipsi / go silit bi q po aie z pcqns qo fla / In oppm arz qz qta
q dnt gene dnt eem a z pcqns realit s3 po e z aia st hmoi i go
ba / ao z pz qz bnu dealto no pcur eentialit / pz bor qz aia e t gne
sbe s3 pe ei9 st in z a spe qualit cp. s nalis po e pma q° qo quo ad
suppositu est ba

Sed gtra po e aie sut realit id3 intse cp / ans z qz intllcus e bo s realit
z qua rone bna po e realit id3 cu alta eadz rone glz alia i cp / ans
pma pte na omi alio circuscripto abhac na intllcuia ipa nata e
intere z belle igr h e natu uelle e natu inte re zeq go intllcus
est bolutas zeq / ex bo rem q tlis na est natu z potes inte re dr
intllcus z plr q potes est inita aduolend3 dr bolutas / z ans spa
pte e bm gsilit p dcans potecns quo ad silem fm

E bna z eadem res fm eencia pt nouari duisis noibus spt diuspa
gracia sive effectus illi9 rei i no optet pos aie ee dtas realit in
tse / ans z qz aia du begetat aia dr / Spus du gteplat / s9 du se
tit / aim9 du sapit / mes du intelligit / ro du dissoluit / du re
cordat z meoria / du uult bolutas / z ista no dnt in sba quadmo
i noib3 qnq ista omnia bna st aima cp

E cnustra pom z pplia qd capie facialit pt saluari paucora / Sed
z eandem simp e naiz intllcualem sh omi tli distinctoe reali
una pmis actib3 mo quo illa ponut aly facmie pht saluari al
ipy aly ponut pos aie dtigui cp qd ptit i ptt arguto
I si dnent z alia e rone fom z hc no / qz tlis distinctio cate
intlly zo / e cona z rei z hc no / qz ul q eet spt dius
al spt duisitate pncipiando ad f m qz
est act9 intlli a s3 spins dstinct

2m q2 pncipiare libe 2 necio quenit eadem po^e r^v dulsor8 vt p3 de volutate pim agent que neciō vo^t se 2 qtinget qpli tatū / ita similit vo^B nra quosda actꝯ nrē nalit pncipiat 2 quosda libe

Ex^o 2^a go e sta / q queuq3 vni 2 eidem sūt eadē inte se sūt eade / s3 os po^e aīe sūt eadem cū eēnaa aīe ecia rear^r 2 abso^te / aūs p^r mltipr pmo sic q2 sm phm q'dem e pncm eēndi 2 opandi s3 pnm eēndi e ipi for simlis que e eēn^a aīe v^c pnm opandi e idē cū ipa / s3 pnm opandi est po go po e pn^m eēndi / et gf / q2 si peēnaa dēt po a po aīe a ut sba a ut acti^B no ut acti^B q2 antedit omez form 2 ome acti^B no sba q2 a' in a' for no nra ut dese n^c for q2 si differet nllus for^e eēt capax

Tp q2 eēn^a aīe a' est pse intllaua sstitua 2 vegetatiua / a' pacti^B no sm / q2 rōnale est dra homis spe dca vilit sstitū 2 vegeta^m sē dre inpnto sbe que sumunt^r pse a for' / hic sic p3 q2 sm q^a corem si qrent a pform sm acti^B no ponent^r in diffione qui di^na / relinqu^r go q illa sūnt aīe 2 pse / 2 pqns po^e aīe dicut eēn^r eadem re cū ipa

Tp ois for que est ro agendi si sm se subsistet poss3 elicē actū sicut calor si pse subsistēt posset calefacē / si go intllcus volutas vl meōria addit aliquā nam absoluta sup eēntiā aīe tūc potit ponn sipiorē absq sepan 2 pse subsistē 2 sic potit elicē actū inte^di / hic aut e impo^le q2 qclh se^z acti^B posse laudabilit agē vl culpabi^r / si^c go q eēne aīe qpetat qpe 2 pse q sit intllaua 2 volitiā / 2 pqns actū inte^di possit hrē sine quocuq3 alio addito / 2 q2 no pt sm po r^c po no e aliquid additū eēn^e / et qclhs vide^r / q po^e aīe sūnt idē realit cū eēntia aīe nc addit aliquid sup eēntiā n solū r^om ad actū sd volutas e eēnā aīe 2 dē po ~~~ q qt ad actū uolēdi / 2^c

Tp id q e nobilissimū i toto regno aīe hic ptinet ad sbam sive ad eēntiā eiꝰ / s3 libtas q e idē q volutas e nobrꝰ in toto regno i2 a^or no q2 si tale q eēt actus vel acti^B eēt dignꝰ 2 nobiꝰ sba i^2

Tp nra e sua po pana / ps^c sbalis for dēt eē sua sba actiua / quaz q2 sd se hēt nra ad pati sc se hēt for ad agē / ilb 2 p3 q2 dt q^to^z i de sba orbis / q nra sbstanciar^z sppsse / et qfmat^z q2 si nra tra no ti inutare^z 2 pati^r sm sua eēntiam no diuis3 q^to^z trasmutatē fecit stāe mam / opaco no form / i^z for^e copetit opari s' e sbal / p3 q2 id est i me^tu 2 sppnnn phm actois in quo pducēs ass sibi pductū s3 in for sbali assilatur spcia assilato / i^te dt de sba orb qui tollit aīe ppriam eiꝰ opom tollit eēntia eiꝰ / ... sbalis sit nā res no dēt absq^a negat opa^o ppa

Tria q^o go ^pno adsupp^m e sta / sed q plures ...

pos anime et non dicet eas esse plures nisi essent realiter distincte. Ad propositum quo-
modo est verum? Idem videtur dicere in 2o libro de celo ubi sunt hec: que sunt celi consimi-
lia non possunt consequi perfectam bonitatem sed aliqua imperfectam consequuntur paucis
motibus.

¶ Item potencie anime fluunt ab essentia et sunt permanentes eius et hec non possent esse nisi distingu-
erentur inter se. Ad istud dicendum est prima parte quia id a quo aliquid procedit tanquam
actu ipsa hoc dicitur fluere ab ipso sed potencie anime sunt huiusmodi quia fluunt ab essentia
per effectus actu. Ad primam partem patet quia potencie cognoscuntur per actus sed actus unius
potencie causatur ex aliqua potencie et actus fantasie causatur ab actu sensus ergo una potencia cau-
satur ex alia et per consequens non sunt realiter idem.

¶ Item ratio eiusdem actus est eadem potencia sed eundem actum non possunt habere intellectus
voluntas et memoria quia voluntas non intelligit sed intellectus intelligit
et ita de aliis.

¶ Ergo quod quod est unum sed actus contra consensum impossibile est operationem permanentem in mente
fluere sive procedere a substantia incorruptibili et permanente. Sed intelligere et velle
sunt operationes in manentes et non permanentes, substantia autem est incorruptibilis et
permanens. Et consimiliter in eadem natura causa quomodo multum differunt non fluunt
ab ea nisi hiis que minus differunt. Sed operacio predicta ut est substantia non per-
manens, ergo fluet ab essentia anime mediante potencia quia operatio non est substantia est tamen
permanens.

¶ Item quandocumque sunt idem realiter impossibile est uno eorum remanente alio eorum corrumpi
sed virtus visiva remanet et realiter corrumpitur manente essentia anime in corpore.
Ad minorem patet sumendo in proposito cum essentia anime sit in corpore in corpore et tota in corpore
dicunt generaliter ut dicitur 10 questione. Secundo patet quia cum ab effectu cecus hic non potest
dicitur esse propter solam cessationem ab actu videndi quia tunc qui sunt claudent oculos ce-
cus efficeretur. Ergo oportet quod cecitas contingat propter corruptionem alicuius in tali per-
sona visionis quod potencia nos appellamus potenciam visiva. Forte dicitur quod non
corrumpitur potencia visiva sed pupilla que est organum potencie sine quo non fit vi-
sio. Sed contra dicto quod omnes potencie sunt idem realiter quod essentia tunc non
habes quare una sit magis organica quam alia vel una sit magis se-
parata quam alia.

¶ Item potencia organica subiective fundatur in organo a quo dicitur organica. Ergo
corrupto subiecto corrumpitur omne quod fundatur in eo. Ergo corrupta pupilla non po-
test talis potencia visiva remanere.

¶ Si sit tunc sequitur quod potencie anime essent realiter idem inter se quia tamen contra
quod ponitur in principio philosophorum quandocumque sunt unum idem sed potentias contra patet quia intellectus
realiter a voluntate et virtus visiva ab auditiva etc. de similibus quod sunt
non differunt realiter tunc operationes earum non differunt realiter
audire et intelligere est velle quod est falsum quia tunc
dicit ...

Et si po ane eet ide realit cu ven^a tut unu nidum^le fudamentum latiuum fundaret simul opponitas relos qd e impo^le pt^z quia qz po^z aie queda sut actie z queda pa^me activum z pa^m fudat relacos z Item cu una po moveat alia potum idem eet motum sui ipius z Sz d. bm admittr q poe aie sut dte ab aia realit no st tm pprietates acciles s^z ysubstanciales emanates i me^te ab eet^ia aie que eo ipo q emanat ab aia no st ipa anima tm qz i me^te emanat ab ipa no declinat in aliud gen^9 Sed sut in eod gne cu ipa anima tm produc tom s^t degene subte Sed q qz illa q emanat nalit desto st acci^a z pquis ee no poterunt in pnto sbe sine i eod gene cu sba Ite ar^a uia st^z q aia no eet simp^x sba^r qz hret in se plures sbas z

Vicesima qua

Utrum aia intellectiva pt une nalit cognoscere simul infinita qlz sbsima ppa cognicone Et ar^z pmo q^r qz capacitas aie intellitiue pt ee i finita go sibi no repugnat infinita simul intere quia in^z ee no ans qz minor pfectionis e aia irraconalis q ronalis Sz ne irraco^lis capacitas pt ee infinita go multo mag^s capacitas ne intellectual a^oz pz qz mag^s e limitata na irronalis q ronalis Boz z pz pgrore 20 de aia q^r dt q augmentu ignis extendit se i infinitu du no heat cbustile In oppm ar^z qz aia intellectiva no pt simul plura intellige pmod plurium qlz sub sua ppa rone i^z qo fla quia no e ans pz p i^d pti in thopicis q intelle^te e unu sc^m stie no multa Et p^z rone qz i po^le e id sbm pficii pluribs formis unius gnis z dimsarum sperum Sz tr oz s^i si itellcus st posz plura i. infinita intelli^re qlz sbsua ppa rone z a^oz pz qz sd impo^le e q idem corpus sm id simul colore z dmsis colori b^z ut figuret dmsis figuris ita z in pposito Un lz omes spes intelli^les sint unius gnis qz st pfectos unius intelle^ne poten^z tamen res quarz st spes st dmsorum gnium Impossibile est go q id intellcus simul pfi ciat^z dmsis spelz itellibz admite^dum dmsa in actu go pma est go ut pro^z e fla

Sed gtra quia intellectiva qcuqz intelligit nalit intellit go quia roe intelligit unu intelligibile ead rone intet^z zplz cu go possit intet infinita intelli^a pt infita intere z distincte ans^z ppa pte qz intellc^a intelligit pspes b^z nalit media ans^z qz intellus p tud^e nisi d^o eo q intelligit z sttt Sz ab ea aia relicta no hnt [illegible] ... uidet unu desingulis Sz tamen ordinate inter oge ... ... plonis de quoda go aliquid aquus aq... ... q no eet n aia hret spes nalit ...

Et confirmat quia sum plurium intellectiva determinata anima est quodammodo omnia quia potest cognoscere omnia sed quia simile simili cognoscitur patet quod anima priusquam sit similis omnibus que
cognoscit ex pignus habet species eorum etc.

Item quolibet cognoscit per species et non per species acquisitas sed ex species sunt
una tota consufficit diunsione anima patet parte quia omne id est primo cognitum per
quod talia preceptivum cognitum sed fert in alterum sed species rei intellectus
sicut coloris vel alterius in oculo vel alio sensu non est primo cognita seu visa
ab ipso sive ullo modo est visa ab eo ergo propriam tamquam preceptivum visus
non sunt in actu alterum hoc patet quia quod se habet obiective ad potentiam cognitivam
Ut cognitiva est ab ea perceptibile cognoscibile seu cognitum sed omne quod
representat aliquid potentie cognitive habet se ad eam obiective quia supplet vicem rei quam
representat quod si sum se esset habet se obiective ad potentiam cognitivam ergo omne tale
est cognoscibile vel cognitum cum ducat in cognitionem alterius est per eo cognitum
esse vel natura etiam sunt actum hoc patet quia species coloris existens in oculo nullo modo
videtur videri potest ab eo sic quilibet experitur sic similiter modo videtur esse in intellectu modo
sed quod non sit ponere talem speciem acquisitam per quam intelligat quia oportet quod esset
ab intellectu prius cognita cuius oppositum experimur etc.

Et quia visus videt infinitas partes superficiales parietis obiecti sibi etc. arguitur quia
subtracta aliqua tali parte infinita queritur an cessat tota visio prior ad partes vel
non Si sic tunc dicitur ultimum quod res permanet in esse Si non sed adhuc residuum
visionis prioris sed partes subtracta sunt cognitionem partialem sed subtracta
cor... et residuum sibi igitur pari ratione quelibet pars alia visa videtur in suo
toto sua propria visione igitur sequitur quod sed totum visum componitur ex infinitis partibus
albedinis Sic et tota visio ex partialibus visionibus infinitis ita quod quelibet
videtur sua propria visione etc.

Et confirmat quia pars talis sum latum inter aquam et visum nullum ponitur obstaculum
agit in visum cum suo toti alioquin aliqua esset ibi tam parva quod non posset
agere non potest ut aliqua minor et ita sequeretur quod sensibile componeret ex insensibilibus
Sicut arguit philosophus in de sensu et sensato ergo si non est aliqua pars ita parva que non
mutat speciem tunc necesse est aliqua ita parva que agat ad notitiam determinata
eius et confusam sui quia non agit cognitionem sui per se ipse distincte videatur
licet bene agat cognitionem sui determinata et similiter arguitur potest de intellectu
multo a fortiori quia ea que sunt in sensu illa prius esse in intellectu etc.

Item anima Sortis naturaliter videns Platonem pari ratione videt etiam rem illam
videt Platonem quia quolibet priore sufficit Platone presente Sortis potentie
impedite et speciem potentiam sequitur naturaliter etiam cognitio ubi ambo actu
naturaliter sed visio illa qua Sortes videt Platonem est sufficiens
ita ille quod visio illa sit inde naturaliter
visio sed et intellectus sit actu

quelibet enim sufficienter est presens et potentia non impedita igitur intellectus fortis videns plura
videt simul infinita cognoscibilia distincte quia non aliquid obstat quod unum distincte videat et non
aliud. Etiam ex quo cognoscibilia eorum possunt sufficienter immutare potentiam non impeditam ad
suam notitiam distinctivam quia omnia ista obiecta sunt similiter secundum presentiam etc. Et
confirmatur quia non quodlibet obiectum sufficit presentare se sed sua actualis cognitio magna
excitatione intellectus admittendo non presentiam vel presentiam obiecti vel presentiam
eius realem et si habitus vel species possunt excitare ad actualem cognitionem obiecti
multo fortius ipsum met obiectum presens realiter potest cognosci etc.
Circa quartum quod est utrum secundum intentionem Augustini sit quod anima intellectiva nichil potest intelligere
etc. Arguitur quia si posset aliquid intelligere hoc maxime esset per speciem receptam ab
[illegible]. Sed probatur. quia talis species non duceret in cognitionem alterius obiecti quam [illegible] faceret
ratione similitudinis quam communiter vocatur similitudo rei. Sed hoc est falsum quod sic ostenditur
quia sic haberet rationem ymaginis. ymago autem ducet in cognitionem illius cuius
est ymago est primo cognita quod dici non potest de talibus speciebus. quia potentia cognitiva non
ducat in cognitionem alterius prius quod est totaliter incognitum. Sed potius per cognitum
et notum ducimur in cognitionem ignoti etc.
Et si in intellectu esset talis species. aut esset ratione primi cogniti seu [illegible] aut ratione omnium. Non ratione
omnium. quia species in intellectu nostro si que sint possunt abstrahi a fantasmatibus. sed fan
tasmata non sunt omnium. sed rerum [illegible] adventitia secundum quod sunt solum [illegible]
ergo ratione aliorum nulla est in intellectu nostro species. Non etiam ratione primi cogniti quia
potentias ordinat obiectum presentatum [illegible] potest pactum [illegible] sicut appetitum
presentatum sine obiecto sed bonum precognitum presentialiter. quia [illegible] presentat appe
titum bonum quod est cognitum. sed sensus et intellectus in nobis sunt potentie ordinate
ergo per solum actum foris potest met sensus presentari sufficienter intellectui sine obiecto
non oportet ponere aliquam speciem etc. quia ex quo intellectus est virtus reflexiva
tunc cognoscit ea que sunt in eo per certitudinem et sic experimur dum experimur
nos intelligere et habere in nobis principium quo intelligimus. Sed si in intellectu nostro
quam talis species esset tunc cognosceremus per certitudinem eam quod non est verum
Circa quintum quesitum. quia si sit scilicet quod capacitas intellectus nostri esset infinita [illegible]
simul infinitorum est capax. Sed probatur quia sicut se habet res corporalis ad longitudinem
molis ita res spiritualis ad [illegible] virtutis. sed sic est in re corporali quod
nulla est nec potest fieri infinitum capax formaliter ergo similiter est in [illegible]
[illegible] virtualis et spiritualis capacitas. ad oppositum patet quia quelibet res suo modo sunt [illegible]
[illegible]. Sed probatur quia hoc repugnat rei corporali quod aliquid [illegible] sit [illegible]
fiet actu infinitum etc.
Circa [illegible] est utrum maior multitudo actuum specie distinctorum simul in anima [illegible]
[illegible] vel quod sic. arguitur quia actus posteriores sunt [illegible]
[illegible] adaliquem qui [illegible] remissione [illegible]
[illegible] quelibet eorum est [illegible]

cu poribus aquor quoz pte distingu / et pt hoc no cognoscat ultia
gnico distincte nec indistincte p aliqua cognicoe sive aliena sive
ppriam alioqn iret in infinitu
¶ intellectus e indivisibilis et indivisibilis generis se diuitit totaliter se diuitit go
cu diuitit se ad unu intelligibile no pt se diuite ad aliud ptur et pcipitus
qo e ppla 1a

Questio tercia

Utru omnis ho naturaliter et necessario appetat beatitudinem / et arguitur q no quia pt
eternaliter libera necessitari no pt / sz voluntas e pot entia libera / igitur go pla
no / quia q necessitatur violentari no pt inclinare / Sed hoc pz 3o ethicorum
¶ in oppositum arguitur / quia omnis actus appetitus necessario inclinare appetere e in quo co
sistit summa eius pfectio maxime cu actualiter fruit s ostensio sz in desi
dio et dilectione ultimi finis qui e beatitudo consistit summa pfectio appetet / ergo
igitur go nata go prima go e vera
¶ Sed contra quilibet ho pro voluntatem sua pt se avertere ab actu suo mete
ptate q habet sup actu intellectus / igo et in mete pt se avertere ab actu suo / quia
pz q nichil e ita in potestate volentis q ipsa voluntas / iste pz p philosophum 3o ethicorum
dicente / sumus eni domini maxime opacionum a principio usque ad finem
¶ in quo necessario requiescit in aliquo s putato homo necessario tenet illud nec
dimittit nisi violenter aufferatur / grave eni centrum d orsu no descendit
nisi violenter aufferatur / Sed ho p voluntate delectatus in beatitudine s
ergo pmitterem no necessario retinet ea 1o
¶ agens deliberate agit secundum ultimum sive finem quia actus no e in potestate sua
sed nec modus agendi / sz ultio sive apprehenso fine beatitudinis no pp oppo
nere nos secundum totum conatum nostrum ardentissimo amore diligere 1o
¶ quicumque potentie est subordinate si necessitas fuit in superiori necessitas erit
in omnibus aliis / Sed homo p voluntate e superior in toto regno eius
et movet intellectum ad considerandum de fine sive de beatitudine / igitur si ho
p voluntate necessitatur tunc etiam intellectus necessitabitur ad considerandum tunc
oppositum concipimus 2o
¶ Si sic sequitur q voluntas hominis possit cogi / quia pz q si necessitatur ad volendum
beatitudinem sequitur antecedentis / sz falsus quod / pz / quia omne coactum e in vo
lu[ntarium] 3o / a 2o ethicorum / Sed hoc pz q distinguimus ex opposito violentum et voluntarium
[illegible] summa racione / quia actus qui e secundum inclinationem voluntatis / ymo e ipsa
inclinatio voluntatis ad nolubile / igitur impossibile e voluntarium fieri viol[entum]
¶ [illegible] cadet [illegible] naturali desiderio tunc desideratur beat[itudo]
quia pz 1o ethicorum ubi dicitur q concipimus
[illegible] quia pz / quia voluntas finis

ad finē / i. cū mēa ordinate desidanus ea que sūt ad finē go maxie
bum in desiderio finis q̄ ē ipa btitudo ut pz primo ⁊ 10 eth. Consiliū possit
argui de nouo q̄ nullus mēt ⁊ meo q̄ bītare nō pt i.
¶ P illud nō desidat quis nālit ⁊ ncīo in quo desiri bonū repit ⁊ cōm
actus mali / sed btitudo apphensa in vnīuli sine quocūqꝫ mō sūm q̄
mō nāli possumus ipam apphende est hmōi / a°r nō dēpe / bor p3 q̄
apphensa in vli apphendit ⁊ obstule / ⁊ pgnus nc ē saciams nc qetas i.
¶ P nullus amor ḡcupie ē ncīus si amor amitie ḡ quo oīt ⁊ ille
amor ḡcupie sit ncīus / sz amor amicicie ḡ quo oīt ⁊ concupia ⁊ de
sidiū btitudinis nō ē ncīus i. / a°r nō / q̄ da opp̄m tūc esset ect
ncīus ⁊ ea ḡtinges q̄ est impo̾le / p² bor q̄ amor concupie nō appeti
ut aliq̄d bum q̄ possit amore mutue amicitie ḡplace sed appeti ut
quedā pfcō ⁊ bonū ipius appetentis / nūc aut ita ē q̄ oīs tlis ḡcupia
ortū hēt ex amore q̄ q̄uis hēt ad seipm qui ē a°r ḡtinges ⁊ i ma pta
te aliōq̄ nō possemus nos plus ul minus amare nc cadit ūtqꝫ ul mi
nū i ttā amore quo nos ipos amamus cū ūtqꝫ sit ḡtiq̄ elans i.
¶ Itē multi hōies appetūt sua miseriam i. go fla āns p3 ꝑ multis
¶ Ad r.a q° q° ē fla / sz ḡtra oīns hō qui actualit̄ ḡsidat tlē bonū
quo hito hētur suffi.a oīs bonū ille nālit desidat hmōi bonū / sz
quicūqꝫ actualit̄ vere considat i. q° inpta ⁊ nōie btitudis ille actualr
apphendit tale bonū quo hito hēt.a suffia omnis bonū i. / a°r p3 q̄
qui nālit desidat illud in quo ē eius sūma pfcō commoditas ⁊
delcāto q̄ si sūma pfcō homīs ul commoditas seu dillcāo nō ḡsis
tet i illo tūc cū illo bono nō hēret ⁊ suffia oīs bonū i.
¶ P sicut i. q̄ ē malū realit̄ ⁊ appnt se hēt ad psecucōm sic illud
q̄ ē bonū realit̄ ⁊ appnt se hēt ad refutacōm / sz i. nllates pt desi
dari go istud nllatem refutari / sz btitudo ē bonū realit̄ ⁊ appnt
i. q̄ aut nlla psecucō ul desidiū ee possit r° illius q̄ ē malū
appnt p3 q̄ bonū ē obm volutat̄ sine appetitus ⁊ ideo dr̄ p° eth.
bonū ē q̄ omnia appetūt nllm eī agens aspiciens ad malū opa⁊
¶ P actus qui ē atius fore pōe simpr nālis ut sit b ē simpr ncīus
sz ḡrea btitudine ipi volūtati vōs nālit amat ⁊ cōsidat ipam i.
a°r p3 / bor p² q̄ iste actus qui ḡpet tota spem ē simpr nālis sed
desidiū btitudinis actu apphense ḡpet ⁊ tōm spem volutat sed
meiq̄ ē q̄ tam cōplete beat tōm bonū sō btitudo q̄ ē q̄ opt[...]
delctabilissim ⁊ pfectissim sicut p3 p° 10 eth. Item boeq̄ de[...]
sta ē nob nālit veri bonū cupiditas i.
¶ [...] accepta in sua totalite magis ē accepl q̄ acce[...]
[...]in sed ee ⁊ vine que sūt ptes btitudis
[...] in i. q eth. esse ⁊ vine ē[...]

z amabile / g° tota btitud̄o includens ee z bune z omē aliud bonū neco eligit̄ 1 2°

¶ Sicut se ht̄ p̄ncipiū in speculacōibꝫ Sic se ht̄ finis in agibilibꝫ / ſꝫ intellc̄ speculatiuꝰ necō tendit in p̄ncipiū nec pt̄ p̄ncipiis nō assentire / g° voluntas in agendo z diligendo necō tendit in finē q̄ui ē btitud̄o / a° nō 2° phōr / z b°r pꝫ p° z 2° Methaφ

¶ Item p̄ntatū p̄ntellc̄m volū̄ta sub rōne sūmi boni omī careꝰ defc̄u ab ipā volūtate nō pt̄ refutari / Sed btitud̄o ē hmōi / a°r pꝫ qr̄ nō bi̇ nō q̄ aūtēt volūtatē ex q̄uo boni ſ rōne boni p̄ntatū sibi sit nālit̄ placibile / b°r pꝫ d se

¶ q̄ quicqꝫ illud qd ē sūme bonū ꝯtinē̄ actualit̄ z ondit̄ volūtati tc̄ voluntas neccio desidat ipm̄ z nō pt̄ ipm̄ nō velle / ſꝫ q̄ꝫ btitud̄o ꝯ tipit̄ z ondit̄ volūtati ut btitud̄o tūc in rei vitate sūmū bonū on dit̄ ipi volūtati 1 2 / a°r nō / b°r pꝫ d se

n 2ª q°

¶ Utrū appetitꝰ hūanꝰ in aliquo finito delectabili possit satiari / z arḡ q° qr̄ appe capacitas appetitꝰ hūani ē finita / ꝯ finite pt̄ impleri z quie tari z p̄ ꝯns saciari / q̄ua tēt qr̄ ex opposito ꝯnit̄ bi̇ ſ ꝯm oppoꝰ ant̄ as̄ qr̄ eēnꝰ appetitꝰ hūani ē finita / ꝯ zeiꝰ capacitas est finita / ꝯ

¶ In oppoꝫ arḡ / qr̄ nl̄ pt̄ impleri z quietari ū capiat sua pfc̄om̄ suam siue ultimū finē / ſꝫ nullū finitū delectabile ē nc̄ ee pt̄ sūma pfc̄o siue ultimꝰ finis appetitꝰ hūani 1 2 / a°r nō / b°r z pꝫ qr̄ sūma pfc̄o siue ultimꝰ finis ē bonū ī finitū 1 2 / q° pa / g° ē fal

¶ Sed q̄ felicitate pt̄ saciari īmo satiat̄ appetitꝰ hūanꝰ / Et felicitas ē finitū delectabile / ꝯ q° va / a°r pꝫ p̄mo eth̄ ubi phūs pbat felicitātē ee bonū sufficientissimū delectabilissimū ultīm finē z p̄ se expetibile desi dabile / ſꝫ b°r pꝫ qr̄ ſ ſm phūm ibidem felicitas ē opacō ſ ſm btute pfc̄am in btā pfc̄a / z ista opacō ē delectabile finitū / ꝯ d se pꝫ ucꝫ

¶ Nunquocūqꝫ aīs quiescit tanquā ī sūmo desiderato qd iam actu pꝫ z pos sidet illo totalit̄ saciat̄ / ſꝫ aīs in bono finito totalit̄ quiescit tanq̄ ī sūmo desiderato qd iam actu ht̄ z possidet / a°r nō / b°r pꝫ / qr̄ aīs bonū [illegible] delectabile finitū app̄hendit ſ rōne ultimi finis ī boni īfiniti [illegible] dēhꝰ q̄ui ꝑponit bonū comutabile bono ī comutabili / ut [illegible] [illegible] magꝰ ſ ſnit d bono ī comutabili

¶ [illegible] ꝯtū ad aliquos q̄ui posuerūt sua sūma [illegible] [illegible] sūmū bonū qr̄ ſ° felicitas 3° [illegible]

bonorum aggregatione perfectus sic imperfectum est omnia bona possidere / quia ut dicit 150
philosophus 1° ethicorum ad hoc minimus inventus est ut sit quis felix / ipsorum hominum
dicitur persona quandocumque homo voluit vel indiget ... felicitas consistit
Ipse bonum videtur esse tale bonum sive felicitas quia est primum virtuti / ut idem
dicit in primo ethicorum etc.
Item pietas videtur esse tale bonum quod quietat et satiat appetitum humanum quia
patet quia omnia assimilari deo appetunt tamquam ultimo fini et primo principio / Sed
homines qui in potestatibus sunt propter similitudinem potestatis maxime videntur esse deo
conformes et maxime perfecti / Unde hoc videtur esse perfectissimum bonum quod homo etiam
alios regere possit et hoc videntur homines maxime appetere et oppositum summe
fugere etc.
Item sanitas est tale bonum quod homines maxime desiderant tamquam eorum ultimum
finem et bonum / ergo ipsum potest appetitum humanum satiari / antecedens quia quanto de-
siderium est bonum tanto ab alteri priori dependet quia quanto causa est superior tanto
virtus eius ad plura se extendit / sed secundum talitatem esse effectus consideratur secundum in-
fluentiam ita talitatem finis attenditur secundum appetitum / Item sicut prima causa effectus
est que in omnia effluunt ita ultimus finis est quod ab omnibus desideratur sed ipsum
esse est huiusmodi / ergo in hiis que pertinent ad esse hominis quod est sanitas consistit
bonus ultimus finis etc.
Item per quodcumque homo efficitur beatus per hoc satiatur eius desiderium sed delectabile est
tamen est huiusmodi etc. / quia tenet antecedens quia delectatione qua quis fortiter beatificatur
sive quiescit in ultimo fine illo quantum ad eius desiderium satiatur
Supra dicitur aliquis satiatur quod eius naturale desiderium quiescit quando ipsum consequitur sed naturale
desiderium appetitus humani non extenditur ad magis bonum sive delectabile
quam quod ipse capax potest quia homo non est capax boni sive magis delectabilis
quod excedit limites eius cum ipse sit capax quantum ad suam capacitatem etc.
Item sicut potest tamen delectari in bono finito quantum ad in bono infinito etc. / sed appetitus
humanus potest satiari in bono infinito ita et alius in bono finito / quia tamen
antecedens quia quantacumque delectatione quis potest habere in delectabili infinito tantum
ipse vel alius potest habere in bono finito eo quod tam ille qui delectatur in
bono finito quam iste in bono infinito quilibet eorum solum delectatur finite
Confirmatur quia si quis credit aliquid esse summum bonum quod tamen non est summum bonum tunc
quantum est ex parte sui appetitus satiatur quia fruitur eo et non in aliud etc.
Contra quod dictum est / Sed contra impossibile est appetitum hominis in alio
quam in illo in quo consistit finis ultimus et summa perfectio sive beatitudo /
... est quod aliquod bonum sive finitum delectabile sit huiusmodi etc. / antecedens non ...
... est bonum perfectum quod totaliter quietat appetitum alioquin ...
... adhuc restaret aliquid appetendum ... ergo ...
... quietat voluntatem seu appe...

et hoc non invenitur in aliquo bono finito sed in solo summo bono quod est perfecte finitum. Et confirmatur quia cum beatitudo sit summum hominis bonum non compatitur secum aliquod malum sed quodlibet delectabile finitum reperitur in bonis et in malis.

Item cum beatitudo sit per se sufficiens tunc sequitur quod beatitudine habita nullum bonum hominum necessarium deest et hoc nullo modo reperiri potest in bono finito etc. Antecedens patet per te quod in bono finito non possit esse eius ultimus finis sive beatitudinis quia illud quod propter se est desiderabile hoc est summum bonum increatum seu infinitum sed beatitudo est propter se desiderabilis etc. Ad oppositum non quia omne aliud bonum citra summum hoc non desideratur propter se sed in ordine ad summum bonum tamquam medium ad finem. Maior patet primo ethicorum. Et confirmatur quia si beatitudo esset bonum finitum vel creatum vel esset forma vel actus sed nec sic nec sic etc. Minor patet per sufficientem divisionem. Maior patet quod non forma quia tunc homo acquireret naturaliter sive finis beatus quod est falsum. Nec etiam potest esse actus quia beatitudo est summum et nobilissimum bonum sed forma est nobilior actualitate. Ergo si beatitudo non potest esse forma creata sive finita multo minus potest esse actus creatus sive finitus. Item ultimus finis hominis est beatitudo eius primo ethicorum. Sed solus deus est ultimus finis hominis etc. ut patet 12 metaphysice.

Item capacitas appetitus humani non potest satiari aliquo delectabili finito etc. Antecedens quia quocumque bono habito citra summum bonum simpliciter infinitum numquam finaliter quietatur sed semper magis et bonum et maxime bonum concupiscit etc. Videtur quod si deus esset bonitatis finite tamen non satiaretur illo plenarie sed semper appeteret meliorem etc.

Item appetitus humanus non satiatur in diminutis et consistit videtur quod nec in aliquo bono finito etc. quia causa etc. Antecedens quia appetitus [illegible] in infinitum sicut patet primo politicorum.

2a questio

Utrum expedientior sit ad felicitatem in hac vita adversa fortuna vel prospera. Et arguitur quod sic quia illud est expedientius ad felicitatem quo indigemus et exercemur ad opera virtutum exsequenda quam illud quo molles reddimur mala sustinere sed adversitatibus indigemus et exercemur ad opera virtutum exsequenda prosperitatibus autem molles reddimur mala sustinere. Item minor arguitur quia id est expediens ad felicitatem sine quo homo non est felix omnino nec decora eius felicitas [pros]pera fortuna est huiusmodi adversa autem fortuna tollit illam etc. Ad oppositum [illegible] primo ethicorum ubi philosophus dicit quod non omnino felix est qui [illegible] sine [illegible] ubi declarat quod ad felicitatem requiruntur [illegible] et alia bona fortune etc.

Item [illegible] est [illegible] Sed [illegible] quia felicitas consistit

opinione ut pz primo ethicorum / igitur quod felicitati magis expedie videtur propter quod
magis virtus vel operacio secundum virtutem incitatur et promouetur magis compri
mitur atque magis roboratur / Sed virtus vel operacio secundum virtutem magis in
aduersis quam in prosperitatibus incitatur comprimitur et / maior pz / Vero pz per Senecam Seneca
in quadam epistola dicente Sicut pueris nunquam dolet talis sui fiducia non
est cum multe difficultates hinc et illinc apparuerint aliquando non comminus ac
cesserint Sic verus iste animus et in alienum non venturus arbitrium probatur
et subdit ad delectacionem spectaculorum athleta magnos spiritus aduersarios affere
qui nunquam sigillatus est iste qui sanguinem suum vidit cuius dentes suo
pugno crepuerunt ille qui subplantatus aduersarium toto tulit cor
pore nec iecit animum proiectus qui quociens cecidit contumacius resurrexit
cum magna spe descendit ad pugnam multum enim addidit sibi virtus
lacessita / Et hoc Senecalis Seneca in multis aliis locis declarat et specialiter in libro
suo de prouidencia dei in quo loquitur de miseriis bonis et de malis omnibus actibus
sit contingit / hos itaque deus quos probat quos amat indurat recognoscit et
exercet / eos autem quibus indulgere videtur et quibus parcere molles venturis ma
lis seruat etc.

Et cum felicitas non inueniatur sine virtutibus moralibus sed plurimum innit
tur eis ut patet primo ethicorum videtur quod illud expediat et eius oppositum impedit ad felicitatem
acquirendam sine quo virtutes morales acquiri non possunt sed sine aduersi
tatibus acquiri non possunt / quod sic pz quia si omnia veniunt ad votum ad nutum
tunc nichil sibi contrarie occurrit et per consequens nullum actum fortitudinis exercebit et
per consequens sequitur quod nec fortitudinem acquiret cum virtus non generetur nisi ex multis ope
ribus et si fortitudinem non habuit nullam virtutem aliam habere potuit cum
omnes sint connexe ut dicitur 6° ethicorum

Et certe magis expedit ad felicitatem acquirendam propter quod ipsa magis decoratur
pocius / sed aduersa fortuna magis decorat felicitatem quam prospera etc. / maior m[illegible]
re non declaratur / Vero pz quia supposito quod virtutis opera sint meliora penitus et
excellenciora et magis ad felicitatem pertinencia quam quecumque diuicie vel ho
nores Sicut innuit Senecalis Seneca in quadam epistola ad lucillum ubi dicit
vir bonus quod honestum se facturum putauit faciet et si erit periculosa vel la
boriosum erit faciat et si dampnosum fuit ac periculosum Rursus quod turpe
est non faciat eciam si pecuniam afferet eciam si voluptatem si potenciam ab
honesto nulla re deterrebitur ad turpia nulla re [illegible] / ex quo [illegible]
est / quod per pociorem euidenciam virtuosorum operum felicitas magis [illegible]
[illegible] pocius quam per affluenciam diuiciarum et honorum Sed pocio[illegible]
[illegible] sunt opera virtutis in aduersitatibus quam in prosperitatibus [illegible]
[illegible] de diuina prouidencia duos gubernatorem in [illegible]
[illegible] tus vix possis scire [illegible] adu[illegible]

ubi anima sit si diuicias defluus vult possunt [illegible] contra aduersus ignominiam
et infamiam odiumque populare constantie [illegible] Si mens plangit senescit
Vnde aristoteles primo ethicorum quod in olimpiadibus non optimi et fortissimi
coronantur sed agonizantes [illegible] conclusiue secundum [illegible] Senecam dicente [illegible]
[illegible] infelicius eo cui nil euenit aduersi non licuit enim illi se experiri
seu cognoscere [illegible]
Est illud quod prebet occasionem mali hoc minus conpedit ad felicitatem quam illud
quod prebet occasionem boni sed sic est quod aduersa fortuna prebet occasionem boni
ut iam deductum prospera uero fortuna prebet occasionem mali quod sic patet
quod habundancia bonorum prestat quibusdam malis occasionem quod multi perierunt
propter diuicias sicut habetur primo ethicorum et 2o politicorum ubi dicit omne quod utile
est eorum attestatur [illegible] nocere multis et multis esse proficuum [illegible]
Item arma dant occasionem iniusticie [illegible] amor et odium peruertit iudicium
[illegible] aristoteles primo rethoricorum oportet dispensatores non inimicos esse iudicaturos
[illegible] sufficiat [illegible] ibidem Sed maxime ea diuersitatem est amor et odium
Item nobilitas prebet occasionem superbie Item plus fecunditas occasionem
auaricie Item bona disposicio corporis prebet occasionem delinquendi [illegible]
sanitas [illegible] Eustracius super ethicorum dicit quod [illegible] corpora sua [illegible]
afflictionibus cruciant ne possit [illegible] racionis iudicium rebellare
Vnde Seneca ad lucillum tractandum est [illegible] corpus durius ne animo male
pareat Item fortitudo dicit aristoteles quod multi perierunt propter fortitudinem Item
pulcritudo prebet occasionem [illegible] luxurie et impudico amori ut
sepe docuit experiencia
Ad 3o questio est [illegible] Sed [illegible] quod [illegible] ea que sunt ad decorem felicitatis [illegible]
[illegible] ad ipsam requisita est expediencia ad ipsam quod [illegible] quod predicta tollit
sed prospera fortuna est huiusmodi [illegible] ad ea que decorant et requirunt ad felicitatem
et aduersa fortuna [illegible] [illegible] 3o [illegible] non [illegible] quod prospera fortuna parat
et [illegible] usum [illegible] et bona disposicionem corporis Item bona [illegible] que [illegible]
ornamento corporis felicitatis [illegible] quod [illegible] dicit primo ethicorum [illegible]
[illegible] aduersitatis [illegible] non parum differt in posse uel usu optimi consistere
et habitu uel disposicione Et subdit non ponimus ad felicitatem requiri delectacionem
sed [illegible] uoluptatem [illegible] est delectabilissima
Item dicit [illegible] felicitate eorum que [illegible] bonorum indigens [illegible]
[illegible] facile in potente [illegible] [illegible] quidem multa operata sunt
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] qui [illegible]
[illegible] beatitudinem Item ibidem dicit non omnino felix est qui [illegible]
[illegible] est uel ignobilis uel solitarius et sine prole [illegible]
[illegible] quod fortuna prospera que omnia predicta [illegible]
[illegible] ad felicitatem [illegible] decorat aduersa [illegible] [illegible]

z pgnis eius decorem tollit 1°

Utrumqz sit de integritate simonis felicitatis multa coppedient ymo requirit^r ad ipam sed omnia que adducit prospera fortuna sit hmoi 1° / a^o^z no / ibo^z p^z qz felicitas 2^m boe^m 3° de co est status omni bonorum aggregatione pfectus l^z omnia bona simul suscepta sit sicut ptes integrales ipam felicitatem z pgnis illa bona que veniunt a prospera fortuna sunt de integritate felicitatis tamen ad ipam necio requisita 2°

In felicitate e duplex actus bonus videlicet principalis quo e speculatio seu contemplatio altissimarum cau^z sed i mut ar^s 10 ethi^z adhuc aut actu opera du gent requirit^r bona corporis disposicio qz alias no esset hs dispositus ad acue virtutes corporis quo aie sequit^r corpa sim plum i phisonomia vn go no est dubium qn sanitas corporalis requirat^r adhuc qz sit lib usus intis tamen necia disposicio ad sapie acquisitionem z opis eius exacuit i quo consistit felicitas Item ad acquisitionem sapie z admittandi phie requir diuicie q sit qsi organa felicitati addipiscende necia sed i mut philus loquens de in digente dicens melius e ditari qz phari et subdit humditates ac diuicie ples secunda zbo pntu ingenuitas honores ipam felicitate decorat potius z cu hec sint organa ad psce consequendum ea gm que ptinet ad felicitatis intrinsecem siariam multa namqz opata sit p organa pannicos p diuicias z puidentie potius Ex hoc sequitur qz 2^9 actus felicitatis sit qui e in largiendo z distribuendo aliis bonitatem sua ac consulendo ac monendo ac necio admittam vel ad bona z decetem vita largiendo ac pplm rege do scilicet fouendo bonos z corrigendo prauos resistendo tyrannis z procurando inter ciues concordiam z pace ac quodlz aliud bonum operando zlibs omnibus consistit maxime felicitatis decoramentum potius i oculis aliorum qz quilibet felix habebit maiore gratiam bonum z pgnis melius z amicabilius aliis b^z obediet z magis sunis decentis preceptis z amonicionibus acquiescet z^c sed tertium;

Ar^g q^o 3^a

Utrum ratione manente erronea pacti appetitus sive voluntatis possit homo fieri moraliter virtuosus Et ar^r qz no / qz nullus pt fieri moraliter virtuosus n acquisita mea virtute morali Sed virtutes morales acquiri no pt n mediante prudentia que e recta ro agibilium ut d^t philus 6° et capitulo ad utrumqz / l^z q^o sla / ignatz qz recta ro opcludens omnem et requir^r ad virtute morale acquirenda / Oppositum ar^r / qz qlibet e i ... ad ipam acquirend hr pt acquirere deceptio quocumqz ali ... fieri bonum vel malum go quocumqz alio decepto ho ... ... virtuosus vel viciosus / a^o^z no / ibo^z pz pt ...

... Ista voluntas humana ...

male agere nullo concurrente errore in ratione / igitur potest per rationem bene agere voluntas remanente errore in ratione / et per consequens potest virtutem acquirere / antecedens quia si requireretur error vel ignorantia in ratione aut esset invincibilis et tunc non esset causa peccati in voluntate / et per consequens voluntas posset peccare vel non peccare si esset ibi error vel ignorantia sive non aut esset affectata et nec tunc intentio est causa peccati quia ipsam ignorantiam potest precedere peccatum male voluntatis aut esset neglecta et tunc similiter huiusmodi ignorantia esset peccatum aliquo inducta per negligentia ignorantis / igitur non omnem errorem vel ignorantiam voluntas potest habere contra libertatem impetum etc.

¶ Confirmatur quia si omnem actum malum voluntatis precedit error vel ignorantia in ratione tunc numquam committeretur aliquid [illegible] malum sed certa scientia cuius oppositum philosophus innuit 3o ethicorum ubi dicit [illegible] causam esse peccati scilicet ignorantiam infirmitatem et industriam sive malitiam etc.

¶ In statu actuali inducto et recto in ratione tamen nihilominus quia in potestate [illegible] nullum malum est faciendum adhuc voluntas contra libertatem potest eligere oppositum igitur stante inductione actuali [illegible] ratione adhuc voluntas potest contra libertatem velle oppositum / et per consequens [illegible] / antecedens quia si non tunc voluntas non esset libera libertate contradictionis / sed patet falsitas contra 3o ethicorum ubi philosophus manifeste [illegible] patet per [illegible] ubi ipse in hoc [illegible] rationalem et irrationalem / quia irrationales potentie [illegible] agere vel pati [illegible] actum vel passum approximat rationales vero non [illegible] et causam ibi ponit quia irrationales sunt determinate ad unum rationales vero sunt contrariorum

¶ Item 1o quia non est in potestate nostra non requiritur ad hoc quod efficiamur virtuosi sed habere rationem rectam vel erroneam non est in potestate nostra etc. maior patet quia virtus est habitus electivus acquisitus ex operationibus voluntariis ut vult philosophus 2o ethicorum / minor patet per commentatorem 2o de anima dicentem non est in potestate nostra recte iudicare vel errare secundum rationem

¶ Sed si sic sequeretur quod virtus moralis non posset acquiri in nobis sine prudentia sed patet falsitas quia [illegible] dicitur simpliciter bonus [illegible] virtutem moralem sed absque prudentia [illegible] simpliciter igitur sunt virtutes morales etc. / antecedens patet / et minor patet quia habitus [illegible] per doctrinam librorum moralium et legum pervenit ad prudentiam et tamen multos invenimus bonos homines qui predictos libros non studuerunt Item ad bene agere requiritur virtus moralis sed ad bene agere non requiritur prudentia / antecedens patet quia virtus moralis ad animam est ut sanitas ad corpus / utraque enim perficit [illegible] animam illa corpus / [illegible] sanitas requirit ad bona et expedita corporis operationem / igitur [illegible] ad bonam et expeditam anime actionem / minor patet quia prudentia [illegible] virtutem moralem et ad dispositiones [illegible] sicut ars medicinalis [illegible] ad dispositiones corporis / quia ipsa est cognoscitiva [illegible] illorum tamen que virtut[illegible]

Sicut ars medicinalis est cognoscitiva sanorum et egrorum et omnium illorum
circa que sanitas et egritudo versantur modo ad bene operandum secundum corpus non re-
quiritur ars medicinalis sed sufficit sanitas / ergo ad bene operandum secundum
animam non requiritur prudentia sed sufficit virtus moralis etc.

Item virtus moralis per se quod sit virtuosus moraliter acquiritur ex assuefactione
in bonis operibus / sed aliquis potest assuefieri in talibus absque recta ratione quod sic patet
quia aliquis potest consiliis aliorum operaciones exercere conlibitate voluntatis quales oporteret
predicta invenire rationis. Item manente errore in ratione potest aliquis carere
prudentia vero et ita assuefieri in hiis que prudens dictat. Sicut isti qui
sanantur non oportet eum habere scientiam medicinalem sed sufficit credere habenti et
operari secundum iussa eius etc.

Secunda conclusio questionis est negativa. Sed contra nullus potest fieri moraliter virtuosus nisi operationibus secundum
rationem regulatis / igitur adhuc quod homo fiat virtuosus requiritur recta ratio excludens
errorem et per consequens questio falsa / antecedens patet per philosophum 2° ethicorum dicentem non solum opera-
tiones sequentes sed etiam precedentes bonum quod sunt generative virtutis
oportet esse recta ratione informatas / sed ratione manente erronea actus appetitus
seu voluntatis non possunt recta ratione informari / igitur nec potest quis per eos esse virtuo-
sus et confirmatur quia virtutes intellectuales consistunt circa verum in rectitudine rationis
secundum philosophum in multis 6° ethicorum morales autem circa verum consistunt in rectitudine appetitus
practici et rationes sicut rectitudine rationis quod actus ipsius appetitus per eorum conformitate
ad ipsam rectificat sed impossibile est habere sive intellectualem sive moralem
ratione manente erronea / quia verum esse non consistit / antecedens etc. / quia tamen certe
oppositio / quia virtus acquiri non potest nisi operationibus rationis rectis et virtuosis sit
rationi recte commensuratis ut dicit 2 ethicorum et patet per diffinitionem virtutis ibidem. Vir-
tus est habitus electivus in medio consistens determinata sapiencia prout sapiens de-
terminavit sed ratione manente erronea non procedunt nisi actus erronei
igitur illa manente non potest virtus moralis acquiri etc.

Item philosophus dicit 6° ethicorum quod medium virtutis sit istud secundum quod respi-
ciens rationem habens intendit et remittit in opere morali / et sic non magis esse
nisi recta ratio dirigens operantem ne erret in modo operandi etc.

Item nullus potest fieri moraliter bonus et per consequens nec virtuosus sine prudentia igitur nec
sine recta ratione. Antecedens patet per philosophum 6° ethicorum dicentem quod licet virtus naturalis possit
esse sine prudentia tamen virtus principalis moralis non potest sine prudentia.

Item adhuc quod efficiatur homo moraliter virtuosus oportet errorem precedere in ratione
contrarium adhuc quod efficiatur homo moraliter virtuosus oportet errorem non inesse
etc. / antecedens quia cum voluntas sequatur illud quod sibi prorsum ostendit et secundum
qua ostendit / et magis etc. Si primo tunc non potest esse malicia
... in voluntate nisi prefuit error in ratione. Si 2° tunc voluntas
... non cognitum quod est impossibile et contra philosophum 3° ethicorum Vo-
luntas ... volitum nisi cognitum et in multis quod bonum cognitum ...
Si voluntas viciose ageret recta ...

tunc non mo[ve]retur ab intellectu sed potius a sensu[?] / sed ipsa scientia quia [illegible] movet mo
vens et motum est relacio realis ut patet 3o metaphysice / e contrario autem ad scibile non est
relacio talis ut patet ibidem etc.

¶ Et quia si contrarium iudicium omnis homo posset peccare tunc malus homo caret[?] moralis
virtute posset esse prudens / Sed contra 6o ethicorum ubi dicitur quod impossibile est esse pru-
dentem non existentem bonum / quia quandoque plusquam prudens recte iudicat de eli-
gendis / Item hic videtur pati auctoritatem philosophi in 3o ethicorum ait / ignorat quidem
omnis malus quod oportet operari et propter tale peccatum iniusti et universaliter mali fiunt

Tercia questio

¶ Utrum habitus quo indigemus ad bene et ad prompte agendum faciat aliquid ad
substantiam actus vel ad modum / Et arguitur primo quod non sit fallacia[?] quia ad agendum bene et prompte
non indigemus habitu etc. / antecedens quia homo non habens habitum potest bene et prompte
operari etc. / antecedens quia homo aliquando habeat habitum potest operari conformiter recte rationi et ta-
men prompte [illegible] inclinatione recte ad bonum etc. / Sed contra est [illegible] / quia non indi-
gemus habitibus propter substantiam actus neque propter modum actus etc. / antecedens prima pars / quia
[illegible] est quia possumus et etiam ut [illegible] videmus [illegible] potest in actum
[illegible] etc. / [illegible] / quia modus non differt ab eo tamen [illegible] modus et [illegible]
quod non faciat ad substantiam actus etc. / ¶ In oppositum est philosophus 2o ethicorum / [illegible]
[illegible] ubi dicitur / quod [illegible] sunt [illegible] habitus et actus / Sed nos indigemus [illegible]
[illegible] et actibus etc. et mediis [illegible] habitibus / Sed [illegible] ad [illegible] arguitur sunt / [illegible]
aliqua duo sunt se habent quod unum se habet ad alterum ut actus primus ad secundum [illegible]
illud quod habet se per modum actus primi est causa illius quod habet se per modum actus secundi / ergo
ad essentiam actus / sed habitus se habet ad operationem ut actus primus ad secundum ut patet
2o de anima / [illegible] et [illegible] distinguitur aliis habitibus / istud habet veritatem
[illegible] habitus [illegible] ad actum perfectum etc. / quod est faciat ad modum actus patet quia
faciat ad intensionem actus / quod sit patet quia perfectum est agere et magis perfectum perfectius
agere / sed post [illegible] habitum est perfectior quod sine habitu / ergo potest perfectius agere sed non agere
perfectius nisi ageret intensiorem actum / idem arguitur 2o ethicorum dicit quod [illegible]
voluptatibus efficimur temperati et effecti maxime possumus [illegible] abeis
Similiter assueti contempnere terribilia et sustinere ipsa efficimur fortes et ef-
fecti maxime possumus terribilia sustinere / [illegible] quod habitus [illegible]
[illegible] aliquid faciat ad intensionem actus sequentis

¶ [illegible] prima / ergo [illegible] ad [illegible] est [illegible] / Sed contra [illegible] potest esse perfectior tanto
[illegible] se perfectius potest in actum Sed potentie rationales sunt perfectiores potentiis naturalibus
[illegible] naturalibus non indigemus habitibus etc. nec in rationalibus etc.
[illegible] habitum sunt [illegible] similes actibus [illegible] ipsum sed quod [illegible]
[illegible] non indigemus habitibus etc. [illegible] patet 2o [illegible]
[illegible] quod actus precedentes habitum et generantes [illegible]
[illegible] habitum elicitur [illegible] quod [illegible]

delectacionem que fit propter facilitatem generaliter actus / Secundo probatur quia difficultas
actus facit ad meritum facilitas autem minuit ergo si habitus solum faciat facilitatem
actibus plus nocet quam prosit / Et si dicatur quod difficultas propter opus augeat
meritum et habitus non tollit habitus difficultas uero propter operantem non auget
sed minuit et habitus tollit / Sed contra pauper dans liberaliter unum quam
plus meretur quam diues etiam tenens unum quam / ergo meritum est propter operantem quam
tum ad condicionem eius et non propter opus etc.
Sed contra quesitum arguitur / quantum ad primum quod habitus faciat aliquid quantum ad substanciam
actus / quia sola potencia est causa actus etc. / Antecedens quia omnis potencia potest in actum suum proportio-
natum absque quocumque superaddito ut patet de elicientibus ipsum Sed intere
est actus proporcionatus intellectum et appetere appetitum racionis etc.
Et confirmatur / quia philosophus dicit 2o ethicorum. quod potencia est qua possumus habitus autem quo
bene uel male possumus / sed illo dicimur posse quod est principium actus quo ad
essenciam actus tunc potencia esset actus quod est contra philosophum 2o ethicorum. ubi distinguit
potenciam ab habitu etc.
Secundo quod non faciat aliquid ad modum actus / sic patet primo quia illud quod natum est prestare
ciste actum potest per se solum tollere spiritum in propter preceptum potest prevalens
resistencia / sed habitus secundum se consideratus est quantumcumque antecedens non potest tollere quantumcumque actum
/ ergo non faciat per se ad intensionem sine ad modum cuiuscumque actus / Secundo non / Antecedens probatur
quia tum intensio actus attenditur secundum ipsam essenciam actus dicit quod potest prestare in-
tensionem actus potest et per se in essencia eius consideratus impedimento prevalente etc.
Confirmatur quia dicitur quod per se conuenit habitum acquisito conuenit per se omni tali / sed intendere actum
non conuenit omni habitum acquisito / igitur nec actus acquisitus facit per se ad intensionem
actus / Antecedens patet quia quod per se conuenit alicui conuenit omni contento sub eo / Secundo probatur
quia omnis habitus acquisitus uel est intellectualis uel moralis ut dicitur in fine primi
ethicorum Sed isti habitus non faciunt per se ad intensionem actus / secundo patet inductiue
/ quia aliquis cognoscit primo aliquam conclusionem demonstrative et postea racione demonstrativa
non prius clarius cognoscit quam postea licet forte firmius et certa inducatur de ratione
Secundo Si sic uel habitus intenderet potenciam qua intensa concurreret in actum intensiore
et sic quod potencia et habitus essent duo ipsius agencia sicut bene ipsius agentes cum
adhuc sequatur quod quilibet se habeat in mente ad actum propria uirtute alioquin non
essent duo agencia imperfecta etc.
Secundo arguitur quod nec sit mediate sic sed quod habitus faciat ad substanciam actus manifestatam
ita quod non precise ad essenciam actus tenet ad modum precise arguitur quia si faceret precise
ad substanciam actus tunc in nullo cooperaretur potencie cum nuda potencia possit in nuda [illegible]
actus quod est non precise faciat ad modum actus / Probatur quia dicitur quod ab aliquo non est
[illegible]tinguibile sic precise non est tabile ut precisum potest habere tamen Sed [illegible]
[illegible] aliquis actus perfecti non est distinguibilis ab actu perfecto quia [illegible]
[illegible] actus talis / igitur talis non potest conuenire cum dicta que ita sit tamen [illegible]
[illegible] sit tamen cuius dicitur de talis modus Relinquitur quod [illegible]

fuit aliquid adactum quod hoc sit adactum modificatum quia i[llu]d voluntatis cuius potentia potest
in actum modificatum illud est actus modificati habitus est huiusmodi. Sed adhuc
dicitur quod habitus solum determinat potentiam ad actum determinatum quia potentia est qua possumus
sed bonum et malum sunt determinaciones actus moralis. Sed quia actus procedens ab habitu est
determinate bonus vel determinate malus, istae determinaciones ... non est per se ab habitu
... patet quia habitus bonus non causatur nisi ex actibus bonis nec malus nisi ex malis
secundum commentatorem 2o ethicorum, quia est ... quia effectus non potest esse ... sua causa per se etc.

Ad 4. quod tam ad propositum quam ad questionem est falsum. Sed quia adhuc quod actus bonus
prompte et faciliter a potentia elicitur necesse est quod delectabiliter elicitur. Sed signum
est generati habitus ... delectacionem in opere ut patet 2o ethicorum etc. adhuc quod bonus
prompte operemur requiritur habitus et hoc sunt supposita. Et confirmatur hoc quia philosophus
dicit 10 metaphysice quod habitus est quo quis bene vel male operatur disposito et ad se
vel ad alterum. Sed eo quo bene disponimur indigemus etc.

Item voluntas ... quod errare potest adhuc ut non erret indiget eo quo potest ... similitu-
dine ... sed potentie racionales cum sint ad opposita determinande possunt
errare. Ergo voluntas sive libertas et deliberacionis indiget habitibus virtuosis
quibus ad bonum deficient et aberrationem de modo conficient etc.

Item sit habitus presuppositum esse ... bene agere presupponit bene esse sic bonum esse sed
bonum esse non potest convenire nobis sine habitu virtuoso, ergo necesse est ut bonum
esse conveniat nobis per habitum virtuosum adhuc ut possimus bene elicere actum. Minor
non ... probatur ... bonitas ipsius actus non potest convenire nobis, quia dicit philosophus
in ... et ... impossibile est nobis ... agere etc.

Pro ... quod habitus sit propter modum actus quia illius principium dicitur esse habitus voluntatis cuius
habitu indigemus, sed potentie voluntatis non indigemus habitu secundum propter intensionem
vel facilitatem vel determinacionem quod propter facilitatem hoc patuit supra. Probatur sic
quia quod sit delectabilius hoc sit facilius sed actus per generatum habitum est huiusmodi
... Item omnis difficultas causatur ex aliqua resistencia sed obiectum magis disto-
nantes appetitui magis resistit appetitui, ergo facilius appetitur habitus
ad bonus facit quod bonum voluntatis atque homini magis distonantes etc. quod ad
propter intensionem hoc patuit supra ... sed propter deliberacionem ...
... quia cum actus possit esse bonus vel malus deliberatio ad alterum ... est ...
vel oppositum non ... cum illa ... est ... licet se ... ergo
patet quod sit oppositum etc.

28 q[uestio]

Utrum malum culpe moralis causetur a bono effective et ab bono ...
... voluntate et arguitur quod non quia omne malum culpe
malum culpe est ab aliquo principio effectivo bono

mactib; suis hẽat se ut efficiẽs rest qdam boni Item qr malu
culpe ẽ puato sue corrpcõ boni i° 2° pz q̃ omis ẽ na Snom ac² 2p°
cõtu ad pma ptem Si malu culpe eet abaliquo bono tũ ca ca se²
q p̃m efficiẽs sũ dey sit ca mali culpe q ẽ impole qua tet pista mapaz
aut° de aiã cõsq est ca cẽ est etia ca cati sz cõstat q p̃m efficiẽs su
dey ẽ ca cuisz boni ut aux p̃m 17° p² pte i p³ qr pti sine debitu ul
ẽ inet voluntas mali ut actus abipa prodes Sed voluntas no corrupit
alcq i seipa Et sili actus nõ corrupit in voluntate cu ille eqdia² aiote
2 nullo° hẽat se acte adeam sic q agat mea go 2° qua in² ẽe no² 2
cõm silic 17
Prima q° go ẽ na putatis pte Sz q̃ 2p° cõtra pma pte qr si malu
culpe cãre² abono ul go abeo cãtur tũa cã effi^te ul forti ul mi
ul finali Sz nõ 104 p² p̃p° qr ols effectus effectiue prodes abaliq° assila²
aliquo mõ sue cãe sz malu culpe i no assilat² bono 17° ac² pz qr q sit
cãtorum pnis inst sins cãns ut pz pancte de aiã 2 pgnis assilant²
eis Scd² p² qr bonu 2trio no assilatur alti cu maxie ab eo distet
ut pz i pnpnitis sz boni 2 malu sũt 2tria ut pz ibid 17 Nec pt dici 2m
qr i° 8 q ppe ẽ puato forme no hẽt cãm forale sz malu ẽ hmoi qr ẽ pua°
boni Nec pt dici 3m qr malu sm sua ppiam rõm no hẽt mãm
nec pt dici 4m qr malu ppe no hẽt cãm finale Et si d. licz malu
culpe no hẽt cãm efficietem realit 2 p° agetem hẽt tn aliqd boni de
ficiẽs seu defectiuu tũa cãm effi^te i metã 2 hẽt cãm remota aliqd
boni no ut deficiẽs sz ut effcm ẽ aliqd boni taliq ca ppe adcaus cãcõm
se² pactus 2 pt intercõm agent aliqd malu anexu ẽẽ bono Vige
talẽ imẽ^te mõstruo° q sit i fetu fortone ẽ qda boni deficiẽs puta
alius semis i sufficiẽs illius aut malicie q ẽ in seie ca ẽ aliqua qlitas
que altãt semen adcaus altãcõm se² pactus i suffia seis ista c°
Vtus no agit ut cõtria ul deficiẽs boni ymo quãto ẽ fforz 2 pfcior
tãto mag ppe silitudine sua inducit in seie adcaus maiore in
ductõm sp pãnes se² maior malicia seis v° fortõnis ipius fetus Sic
2 i pposito na hũa sõs put actua° no attedit ad iudiciu rõe rõnis
ẽ ẽe qdam boni deficiẽs ppt qd sepius no debita pruisa i cante
eligit mag sedis hac at no attencõm sepe incitat voluntas cõmotõe
potina qua aut; delectabilib; allicit² que allecto quãto illo ẽ maior
2 pfcior tãto mag impedi² ia dca attetio volutat
Sed q̃ si boni ẽ ca mali cõtru deficiẽs tuc pg sit inse defcm 2 malu
aliq ẽ malu tuc de illo malo qrit² aliq° cãt 2c ul ibit² i infinitu
q ẽ impole ul optet deueme ad bonu p̃m malu q ẽ ca om ma
heit opio pitagorica q sd ẽ bonu sumu boni ita ẽ bonu
malu qd 2 phi reprobant ul optet dice q boni p̃m no
2 pp ca mali q ẽ q bona pte ãti ẽ pm

¶ Si vi bonum i qtu deficiens e ca mali tuc sr qp defectus i qtu defectus p
esse ca i meta bom gnatz qr sd se ht bom ad malu sic se ht mal
ad bonu Et qf^a qr si volutas eet ca mali culpe i qtu deficiens a
sr bom ppetuus careret dr deficiens deinde eet inee voluti z no ie
z tuc pena precedet culpam qp e qtra phm q dr penas ee remedia
culparum / a no eet inee voluti z tc tone careret tlis bom vo no d
bonu deficiens sd nc lap dr bom defetum ppt carere sz vicut visiner
¶ Itm q zam clarita dca remota sit partus arguitr sic / enis ca pcca
reduct ad causam ppe ir si malu ht causam pcca vi q z deuat hre cam
ppe 1z
¶ D qtra zam pte conis ac / malu culpe no e n ypamet corrpco sz
corrptonis no est corrpe qr sic eet pcessus corrptonu zc corrptonis ad
corrpo z ire i infinitu 1z
Confirmr qr si pctm corrpt aliqd i aia pccantis siue delinquentis / vel go
corrpit fbam vel potm vel actu nm ioz 1z / gnd mr ee no / qr no app
q ad corrpet sz am ppa pte pz cu pctm no repugnat fbe z pi tone
pz z pb qr ita sunt poe ane in corrpbls sd fbe / pz pte z pz qr illu act
dentitate requit qr no poz ee pctm n eet maquo bono tguad
flo sz no pt esse i nuda fba go requit actu z pgnis no corrpit ipm
¶ Si vi sc vel go corrpit bom ne vel bom virtut fuadditc / sz nm istoz pt
dici 1z / gnatz cu omne bom a sit bom nale a mole siue virtut / acy
qr bono ne no repugnat / ymo stat cu eo / nc z pt ee sn eo 1z nc
z corrpit forma bom mole / qr tuc n poss pccare n fg ht bom mo
le z sic melioris qdicois videntr ee bom qp malu qp e icm fm
¶ Itm si corrpet aliquid quiritr qp sit id qr no pt ee bom aut ne sd iam pba
est go nece e dice qp st aliquid ad sp bom ne no sm se csideratu sz cosy
tes in quada nali abilitate ad bonu / sz q bonu ssistes in qua pdca
abilitate nuqp totalit tollir qp dum ho e i statu vie qr qtu acqritr
de abilitate ad malu tm diminuitr de abilte ad bonum sz nuqp tot
corrpir qtu enim acceditr ad unu oppositoz tm receditr ab alto sz qto
mag sstimiar bom culpe tato ao abilitatis acqrir ad malu vitosum
¶ Sed forte d / qr illa abitas cu sit res finita dce finita pctorum ablacom
ab ipo tadem totalit tollir / r illa abitas a bono pctia itacom mal
culpe pt tm diminui qp ultio totalit tolletr / Sz q qr angs qtigens
q tatr i qtactu linee rce qm trahitr sup circuferentiam circuli e mal
de pinus z multu acuty z tn si circulus crescet i infinitu angs pdictus
decrescet z minuietr i infinitu sd pz i geometria 1z
¶ Re gdi corrpit aliqd agit i ipm z pgnis est entitate positiua qr agere
presupponit ee go si malu corrupit bom tuc ipm e aliq positiuu /
[illegible] ali qr tuc sra qp ipm eet bom qr si dt entitate positiua [illegible]
bom [illegible] ncidit sra inletum
¶ Ad pm qo e fla / Sed q qr ca mala proposuit malo / [illegible]

bonum a malo. Si malum tunc quod de eius ratione sequitur ut prius processisse in situ
vel dubitare aliquod malum etiam increatum et aliorum causa utrumque horum est impossibile igitur
necesse est malum causari a bono igitur etc.
Item si malum culpe non esset ab aliquo ergo non faceret malum culpe ergo nulli esset
aliquod malum imputandum quia haberet se ad illud pure passive et nullo modo active igitur etc.
Sed quia si aliquod malum culpe est quia aliquod peccatum est vel ergo est a se ipso vel ab aliquo
alio. Non primum quia tunc esset etiam [?] secundum et causa inciperet esse bonum quod alias
esset tamquam principium igitur etc.
Sed quartum patet quia peccatum sive malum culpe magis est malum criminale
corrumpit bonum moris causam corruptionem committit sicut vel privat corrupti est idem quod desinere
esse vel privat causare probabiliter esse quia a suo perfecto esse deficiat quod est quaedam
tendentia ad non esse igitur etc. Probatur antecedens quia omne tale tollit semper bonum moris sic
utitur quo quo opponitur etc. Item omne tale tollit habilitatem ad bonum morale
et disponit hominem ad malum et proximus reddit ipsum ineptum ad perfectionem
debitam. Immo sic aliquando de corruptione bonum naturae quia debilitat interdum
vires quo ad naturales potentias ita quod reddit eas infirmas et labiles ad consequendum
perfectionem sibi convenientem debitam quia ratio cecatur et voluntas ad malum fit pronior et ad
bonum tardior et memoria fit debilior ad bonum meditandum et instabilior igitur etc.

Rq qo [?]

18 Utrum sit tantum malum obmittere facere actum quantum committere ipsum est bonum. Arguitur quod
quia posito quod quis esset obligatus ad dandum elemosinam et sciret obmitteret
tunc talis obmissio tantum esset culpabilis vel tantum malum demittere quantum committere
esset bonum igitur etc. Consequentia valet. Antecedens quia magnitudo culpe obmissionis non est aliter mensu-
rabilis nisi ex quantitate boni amissi secundum magnitudinem boni naturae causa mali est tantus
quod bonum perditum est unius quia omne bonum tantum bonum est ut malum quod mala et eius corruptio
ut patet ibidem dicitur 3o Ethicorum. Cuius contrarium mala res ipsa bona. Secundo arguitur
quia facere consilium est bonum valde magnum et meritorium et tamen obmissio actum
non est mala, licet demeritoria igitur consequentia aliqua esset cum minor esse notum debet. Et
confirmatur quia si obmissio actus boni non est mala, cuius boni commissio est meritoria
tunc ergo multo fortius potest esse obmissio culpabilis et tamen potius obmissio
esset valde bona etc.
Prima ergo quod est vera. Sed quod ubi sic sequitur quod privatio esset causa mala et mensura
quod boni et meritoris est terminus oppositus. Sed contra. Probatur quia si aliqua privatio
est mala ut privatio mali culpe non est mala igitur ergo falsa [?] quia supponit
hic quod omnis privatio sit mala. Et si dicitur quod intelligitur de privatione boni et non
mali. Contra aliqua privatio boni non est causa mala quod bonum est ratio quod privat
igitur antecedens quia multe privationes privant a bono quod non est debitum esse privatum
[illegible] priores sicut quod bos non est doctus vel lapis vel opus humanum vel consimilis
tales sunt privationes et non sunt male bonum quia sic bos esset in infinitum ma[illegible]
[illegible] privatur conjuncto bono quod ipse non esset. Sed dicitur quod [illegible]
privationes boni [illegible] moris [illegible] debitum. Sed contra ambo [illegible]

pnant hitum mediu equalit / qz concludit mediu z no stat tadyo
reg z tn vnu comore est peius alio / i vnu cornare e pl9 malu
q oppositj habitus i me° e bo9 / Et si d. q vnu viciu no dicat peig
q alr qz pnat maiori bono eo q pnat eod habitu / qz alr qz ult pna
tom q facit inabilitat sbm z indisponit ipm ad bn opandu z ut
sic dr malu mai9 x° eth / Ex qno pono q vno vnu viciu comina pl
inabilitat aliud q tn sase melioris complexionis q tuc pase pna
eod habitu requat q vide q phm 2° eth / qz sep vnu viciu est
peius alio / Et gfr qz cecitas no e pase ta mala sed mp9 e bon9
qz si visy cecitas tontrariu id eet pei9 q cecitas z tn no e pei9 q visy
sit bon9 i
Et sit a malu z pnacio pase ipi9 b. bom qlz ut eo z i sua spe tuc
si a no eet imputale pnaret pase b bom z nc pl9 / z pons a eet
tn pase malu qtu b eet bo / qz a tu qr e imputale / i pei9
e i malicia q b. e bom / i pl9 pnat q b bom poit i
Et qz si sic sequ q q fugiblis eet pnacio boni sine obmissio boni tam
eligiblis eet psecutio boni s dicte oppositi / pz qua qz qtu malu
e vnu tn bom e altrj / qz sed qz mstas pl9 e fugibil nob q sec
tas sit eligil ul dilibl / qz hita sitm te no mltu curat9 ea qz hita
infrim te reuitim z adoppio i
Item si considant obmissio mali z bon ponio seu commissio pres ee cul
pabile z laudale / tuc i aliu obmissio i infitu eet mag culpabile
q bom ponio sit qmedal i / ab qz si sor z plo sint equalit obligo
tu ceteris pibz ad diligedu deu actuar pa bom cet pibz z sor hoc ob
mittat plo no faciat / Ite sequi i tetu sic si q pant pes ivn z oblig
tuc ponio bom i infinitu eet itudor q obmissio sit oblig i
Et q nc e no e mag malu ut tn malu qtu a e bom / qz ob
missio bom nc e qz dt pirai pnacom i
Ite nolle dare elemosinam q e actj qris aduelle dare e peior q
sola obmissio i / ans mcdr ee notio z sclit qua mr ee bondr
Da go. qo est fla / dz q nlla pnacio seu amissio rei i ee debitate
mag nc mi9 mala q res ipa cui9 e psta pnacio sit bo ita e p
cise ita mala sed res q pnat eet bo / ab qz sit a psta pnacio z pa
se b. z sit a mag malu porti q b bom tuc / qz no e i admissibil
mag malu go admissibil / Sit go a malu pase ut octo z b bom
pase ut sex z sit c ut septe mai9 bom q b z mi9 bom q e a
oppno th qr q qui aufft mi9 bom z dat mai9 pl9 pfest q
obest tuc sit c est mai9 bom q b / i qui aufft b bom mi9 ...
... mi9 pl9 pdeet q obeet qua ...
... b bom ponet pnacoem pase ...
... ut septe bom / i pl9 ...

potest esse magis malum quam b magis bonum licet est privatio ita malum sed b bonum
Et sic patet quod sequitur quod a esset magis fugibile quam b eligibile 3o contra quia deceptio est a
quam peius dictato est magis fugibile sed contrarius quia priori per possibilem demonstrationem ut
probatum quia in talibus esset magis fugibile quam b eligibile sed per contrarius istius quia privatio
est quam eligibile est a ita fugibile est b sed esse magis fugibile quam b eligibile
igitur quod a quod est impossibile etc
Item omnis obmissio actus ad quem quis tenetur et valet omnis privatio considerata in se
quantum ad rationem destructiva dicitur privatio imperfectionem vel defectionem quanta perfectionem potest
vel poneret bonum quod obmitti vel privatur etc ante quia si forte et pro aliquando essent
obligati certis pro ad producendum aliquem actum virtutis puta fortitudinis vel
liberalitatis et forte sic obmitteret pro non committeret vel faceret tunc quantum perficeret
pro certis pro tamen forte deficeret etc
Item quia si non sequitur quod privatio non opponeret dicere habitum cuius omnino condicit privatio
in pluribus locis et maior in proposito patet et per rationem quia si non sequitur quod tamen habitum
esset ita malum sed aliquis esset bona

30 questio

Utrum malum obmissionis necessario consistat in aliquo actu posito sed et commissionis Et arguitur quod non quia id quod tempore habet esse in cessatione ab actu habet non consistit in actu sed malum obmissionis est huiusmodi etc minor arguitur quia opposita sicut apparentia sunt tantum idem sed mitum et demitum sunt opposita et ratione mitum consistit in aliquo actu et per consequens malum obmissionis consistit in actu posito etc
Bonum primum quod est falsum quia id quod non potest esse vel sunt sicut vel mentis compositione
vel mentis locutione vel affectione boni mentis consistit in aliquo actu elicito
et posito sed malum obmissionis est huiusmodi etc Item patet quia solum malum culpe
committi cum impositione cum locutione vel in affectione etc
Item quia ille qui eodem modo se habet nunc ut prius si prius non egit male nunc non
male agit sed qui solum omittit quod faciendum est sicut si aliquis pro certo tempore tenere
dare elemosinam et solvit se habet pro illo tempore sed se habuit tempore priori quando non tenebatur sed prius non egit male non dando elemosinam ergo nec nunc etc
Item declinare vel cessare a malo privatur dicitur sive privationem vel negationem
actus non habet rationem boni neque meriti ergo cessare a bono privatur dicitur privatio negationis actus non habet rationem mali vel demeriti ad est notum consequentia est patet per
locum ab oppositis etc
Item omne malum culpe est voluntarium ergo omne culpe presupponit actum voluntatis
et ante dicatur 3o ethicorum Item negatio fundatur in aliquo posito sive
in quo actu et obmissio est quedam negatio Item esse malum presupponit aliquem
et per consequens aliquem actum in quo fundetur sed malum obmissionis est aliquod
malum etc
Item pro [illegible] quando aliquis quicquam movet et quicquam non movet tunc ex assignando

aliqua causa quiete. Similiter si aliquis non facit quod tenetur facere oportet ponere obmissionis causam assignare et non sufficit quamlibet sed tantum voluntariam quia si causa voluntatis esset
ad extra et nullo modo voluntaria tunc huiusmodi obmissio esset simpliciter violenta et
nullo modo esset malum culpe. Vel obmissio necessario concomitatur actum voluntatis etc.
Item quia necessario vel obmissio actus non est in potestate nostra nisi per consequens culpabilis
sit mediante aliquo actu positivo. Item consequens dominium super negationem actus. Probatur hoc
quia aliud est concurrere in actum et aliud est habere causalitatem super non concurrere in actum quia
non concurrere in actum dicit solum negationem actus et habere causaliter sic non concurrere in actum
dicit aliquid positivum et actuale. Sed nulla res habet causaliter positivam et actualem
super aliquid affirmative vel negative nisi aliquid agendo. Secundum opinionem istos puta obmissio non
esset malum culpe sine ratione alicuius actus positivi. Consequens dominium sit obmissionem
et per consequens videtur quod omne malum obmissionis consistat in aliquo actu interiori
vel exteriori interiori ut cum aliquis non vult facere quod est preceptum exteriori
ut cum aliquis occupat se actibus incompossibilibus ei quod preceptum est et sic in omni malo
culpe inveniuntur actus positivus vel voluntas vel procedens exterior vel volun-
tas interior. Ut cum aliquis concupiscentia vel malitia non vult facere quod tenetur.
Item de omni malo culpa naturaliter non potest fieri malum absque omni mutatione facta in ipso
sed per solam mutationem alicuius actus ceteris omnibus paribus non fit aliqua mu-
tatio in bono. Ergo sola obmissio actus debiti non potest esse malum culpe seu
causa eius. Confirmatur quia in omni malo fit malum et ubi est ibi mutatio et si non per
actus appositionem tamen per actus subtractionem. Sed quia causa naturalis est prior suo effectu
ergo oportet aliquale ibi esse mutationem etc.
Dicitur quod quod est bona quia sed quod supponit primum etc. Ad secundum quia supponit malum commis-
sionis consistere in actu positivo. Et hoc patet esse falsum quia malum culpe dicitur nihil esse
et per consequens non consistit in aliquo actu positivo. Antecedens est commune dictum. Et patet quia
malum dicitur et privatio non dicit aliquid naturam positivam. Antecedens quia idem quod tamen dicit
privationem non est ens positivum. Malum est huiusmodi. Antecedens probatur quia privatio de se
non ens ut patet per philosophum. Secundo et patet quia malum non est aliud nisi privatio boni
unde quanto magis privat bonum intendit tanto minus dicit de entitate et tanto
magis tollit perfectionem entitatis secundum philosophum nisi dicere quod etiam malum semper
corrumpit et si integrum esset importabile fit etc.
Confirmatur quia omne id quod dicit entitatem positivam oportet quod sit bonum et per consequens si malum diceretur
sibi se aliqua entitate positiva tunc malum esset bonum quod est impossibile etc.
Secundo quia stat aliquem obmittere sine obmissione male se habere absque omni
actu tam interiori quam exteriori etc. Antecedens quia velle facere et velle non facere
quod preceptum non sit oppositum. Ut necesse sit alterum in esse secundum diversas de summo
bono sive deo quod non est necesse quod velit mala fieri vel velit mala
omnino mentis sit. Similiter non est necesse aliquem a obedientia precepto
forsan enim de precepto vel cogitat et tamen non faciens
agit quod vel pluribus petitur obmissionis esse
interiore voluntatis habitum appetit de

pctm sive malu culpe qd e contra determinatu preceptu si consistit i actu
consistit i determinato actu alioqn no eet determinatu malu / s actus
incompossibiles ei qd preceptu est sic peccat ebrietati qd min bigilans loquendo
studendo vel aliqd aliud faciendo qd no pt hora debita surgere ad complendum
da mane etc / Et confirmatur mr qd malu omissionis no consistat per se
in aliquo actu s in sola obmissione qd et nomen sonat qr ois defectus
voluntarius e culpabilis s obmissio actus debiti e huiusmodi Est enim de
fectus ut de se pz s voluntarius no ab actu volunt cadere supponitur s
solum obmissive etc
S 1d qd actus bonum opposita omissione actuis actus hic taliter no concernit
aliquem actu i quo consistat s malu obmissionis e ligqd etc / a or pz
/ bor pr qr posito qd aliquis actus no det elemosinam i tempore quo pt et tenetur
dato qd tunc nec intrinsecus nec extrinsecus eliciat aliquem actu q sit ca
illius obmissionis adhuc eius obmissio eet malu etc
Cons qr si requiretur aliquis actus qui sit eet ca mali obmissionis ita
qd sine ipso no posset ee malu obmissionis / tunc vel huiusmodi malu neces
sarie ad actu / vel no / Si primo / tunc vel actus e bonus / vel malus Si primum
tunc nullus posset peccare pcto obmissionis nisi simul peccaret pcto obmis
sionis quia lz qr pt pctm obmissionis cuius precedens actus potest ee ca
ipse actus per se eet culpabilis / eo qd potest ee malus / et consequens pz qr
hoc posito tc ois peccans pcto obmissionis neccessario peccaret duplici
pcto qd non dicent sane mentis / Si 2o tc ad actu bonum moraliter neccessario
sequitur pctm morale qd e inconveniens / Si at malu obmissionis no sequitur neccessario
ad actu huiusmodi dependet tn neccessario ab ipso eo qd sine ipso ee no possit
Tunc sequitur simul similia i sententia qd prius / qr ille actus est malus tc eet
duo mala / at est bonus et tunc malu peti sine bono morali ee no po
test qd e simpliciter falsum qr licet aliquod malu propter talit bonum nec tn ipsum
malu culpe presupponit neccessario bonum moris tanq sua causam
Si qd iuste punitur a lege hoc videtur ee malu culpe Sz potens elicere actum
debitu et no elicit punitur iuste secundum legem i sola omissio actus debiti
videtur habere rationem culpe / a or no / b or pz 3o ethicorum ubi qd negligentia e punienda
respectu ad facere et respectu ad scire etc

Secunda questio

Utrum omnis actus deliberatus sit bonus vel malus moraliter et nullus indiffe
rens / qd no / qr aliquis e actus deliberatus q nec est bonus nec malus moraliter
. . . qr nulla species est que sub se no contineat vel continere possit aliquid
. . . s aliquis actus e deliberatus indifferens secundum suam speciem ut levare festu
. . . speciebus potest inveniri aliquis actus indifferens

indifferens. Et confirmatur quia dicit Aristoteles in predicamentis quod bonum et malum sunt contraria mediata, igitur non na-
tum alterum eorum circa actum inesse. Unde non ... quia privative opposita sic se habent circa
subiectum aptum natum quod alterum eorum convenit ei. Sed bonum et malum opponuntur
privative, actus autem moralis deliberatus est susceptivus bonitatis et malitie, igitur
omni actui morali deliberato necesse est alterum inesse. Antecedens patet, et hoc supponit quia ma-
lum est privatio boni etc. Ergo prima questio est ista.

Sed quod actus moralis deliberatus consideratus circa ad sua obiecta quidam est bonus
ut dare elemosinam, quidam malus ut committere furtum, quidam indifferens
sicut elevare calamum etc. Ergo falsa quam tamen antecedens patet quia levare calamum in genere ne-
que est bonum neque malum moraliter etc.

Secundo loquendo de actu morali secundum rem quam sortitur ex solo obiecto sicut accipit rem spe-
cialiter circumstantiis aliquis actus est qui nec est bonus nec malus moraliter etc. Et
quia ille actus deliberatus nec est bonus nec malus moraliter qui non includit aliquam
conformitatem vel difformitatem recte rationis. Sed multi actus sunt qui considerati secundum rem formaliter
quam sortiuntur ex obiecto suo non includunt aliquam conformitatem aut difformitatem rationis, igitur tales
actus secundum rem sive obiecti non sunt boni nec mali moraliter. Sed maiorem
antecedens patet consequens quia malitia actus moralis vel bonitas consistit in conformitate
vel difformitate rationis sive ad rationem, prout philosophus innuit 3° ethicorum. Secundo probatur quia
sunt aliqui actus qui secundum rem sive obiecti includunt aliquam conformitatem rationis, sicut vene-
rari deum; alii includunt aliquam difformitatem rationis ut dehonorare parentem; alii vero nec
includunt, sicut levare festucam; primi sunt boni, secundi mali, tertii non nec bo-
ni nec mali quantum ad rationem sive obiecti. Sed dices: malum opponitur bono privative
et non contrarie, ergo ad hoc quod actus sit malus sufficit quod careat conformitate ad
rationem in qua consistit bonitas actus, et propter hoc non oportet quod includat dif-
formitatem contrariam, et propter hoc secundum quod antecedens predicta rationis sit falsa, quia actus solo
sic actus erit malus quia non includit aliquam conformitatem recte rationis dato quod nullam
difformitatem includat. Respondetur quod cum actus malus consistit in privatione non qualitercumque
sed in privatione boni debiti inesse. Unde actus malus est qui caret conformitate
ad rationem et caret conformitate debita sibi. Aut ubi non debet esse magis recta
affectio quam mala, ibi bonus non debet magis conformari rationi affectione quam mala,
et stat argumentum in hoc: ille actus nec est bonus nec malus. Tamen quia non potest
esse recta magis in affectione quam mala. Sed levare festucam circa est ... circa rem
quam sortitur actus ex obiecto est huiusmodi, quia non magis in affectione quam levanda est magis ne-
levanda esse recta est. Ergo actus de se nec bonus nec malus. Antecedens patet quia ...
circa actus voluntatis quo ad bonitatem vel malitiam currunt affectiones
et ... omnis rationis ... ad intentionem et finem, et ubi est eque
indifferens ergo ad bonitatem et malitiam in prosequendo et fugiendo. Secundo probatur quia rectitudo
... consistit in conformitate ad legem naturalem. Sed circa tale ut levare festucam
vel timori nulla lex aliquid dictat actus; igitur circa eos sic acceptos non
... aliquam rectitudinem vel obliquitatem quam malus in affectione ...
... sine hoc ...

Sicut est dabilis homo qui secundum speciem potest considerari nec ut albus nec ut niger, sic secundum speciem potest dari actus deliberatus qui secundum speciem nec est bonus nec malus sed indifferens, et si secundum speciem, patet quod secundum individuum, probatur quia quod omne singulare reale concernit vel secundum suam speciem oportet quod concernat secundum individuum huius speciei etc.

Item conceptus speciei non potest abstrahi a differentiis divisivis sed potius includit eas secundum suam rationem essentialem, sed bonitas et malitia sunt differentiae essentiales actionum moralium, et per consequens nulla moralis actio considerata secundum speciem potest esse indifferens etc.

Item quod sit sicut quando [illegible] putat committere nihil vel cogitat opus liberaliter nullo bono se agere sine culpabilitate, quod non est [illegible] quia patet intuenti etc.

Ad quartum quod est falsum. Sed quod omnis actus moralis vel est bonus vel malus moraliter etc. Ad secundum quod omnis actus moralis debet moralis esse ordinari in aliquem finem, ergo ille finis vel erit finis debitus et tunc actus erit bonus vel erit indebitus et tunc actus est malus. Sed dico quod finis talis erit indifferens. Sed contra impossibile est rationem boni non includi in ratione finis, ideo bonum vel erit verum et per consequens bonum et tunc actus est bonus vel erit tantum apparens bonum et tunc actus erit malus etc.

Confirmatur quod omne quod fit ab aliquo agente deliberato quod est aptum natum ordinari in bonum finem et non ordinatur et tunc est otiosum et per consequens malum etc.

Item considerando actum deliberatum non solum secundum [illegible] contra ad rationem quod habet in ipso sed cum omnibus circumstantiis loci temporis et finis quod est consideratio secundum individuum, individuale eius contrarium, tunc impossibile est aliquem actum esse indifferentem loquendo de actu deliberato. Et hoc patet sic: quia volo deliberans sed indeliberando de fine ad consiliandum quod sit ad finem sicut [illegible] [illegible] eius quod deliberatum est ordinat actum imperatum ad aliquem finem et per hoc arguitur sic: quia omnis actus imperatus a ratione ordinatur ad finem vel non. Si sic iam non est indifferens sed sortitur bonitatem ex fine. Si autem non, tunc est malus quia repugnat rationi cuius est ordinare in debitum finem etc.

Item sicut esset aliquis actus indifferens post deliberationem tunc quod dare habitum indifferentem sed consequens quod patet quod habitus debilitat potentiam naturalem ut dicit 2o ethicorum. Potentia est qua possumus, habitus autem quo bene vel male possumus, et 10 metaphysicae dicitur quod habitus est quo quis bene vel male disponitur ad se vel ad alterum in 1 physicorum. Potentia ergo tantum ad bene vel ad male posse, ulterius ergo habitus potest esse indifferens. Consequentia quia ex actibus generantur habitus. Sicut ergo ex actibus bonis frequentatis generantur boni habitus et ex malis mali, sic ex indifferentibus sic erunt generare indifferentes quod est inconveniens. Sed autem praecedat copula ymaginationis secundum dicunt quidam quod talis actus est indifferens tamen. Ideo est quia actus qui est de genere moris non [illegible] bonitatis vel malitiae moralis quia bonitas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sed actus qui praecedit copula ymaginationis ut [illegible] [illegible] est copula de genere moris tunc actus generat quod moralis sit [illegible] [illegible]

aequaliter actione deducitur in те vel immediate ergo talis actus nec est bonus
nec malus sed indifferens | Contra hoc instatur quia ubi invenitur dominium rationis vel
voluntatis ibi invenitur genus moris sed dominium rationis et voluntatis invenitur non solum
in actibus qui generantur ratione deliberante sed et qui praeveniunt ipsam actionem praevenire
potuissent ut dicunt dicendum sunt de re aliorum in spiritualitate nullum possum recipi
ergo actus procedentes a sola ymaginacione pertinent ad genus moris quia sunt
in imperio rationis in quantum ab ea possunt praeveniri | et per consequens sunt susceptivi bonitatis
et maliciae moralis cuius contrarium assuebatur principaliter in dicto | ad hoc dicitur quod ipsi
actus procedentes ab ymaginacione et praevenientes deliberationem sunt tales ita quod
non debet esse pungil nec surgat et tales sunt actus appetitus sensitivi circa
materiam peccati moralis et ex vi talium actuum contra quos deliberatio praeveniant potest
enim negligens in reprimendo peccatum saltem venialiter et talis actus pertinet ad
reum quod sunt aliquo modo in genere moris nec sunt indifferentes

[3]a quaestio

Utrum operis exterioris bonitas vel malicia secundum intentionem qualitatem et quantitatem
intensivam | arguitur quod non quia aliqua sunt quae mala quae non possunt bene fieri quantumcumque intentio
esset bona | Secundo ostenditur quantum ad esse | arguitur primo quia furtum adulterium et huiusmodi quae mox nominata
sunt maliciam annexam nulla intentione possunt bene fieri | et per consequens nec quantitas
nec qualitas variatur ex intentione | Item arguitur quia opus ad hoc nec est bonum nec malum moraliter
nisi quantum voluntas est bona vel mala sed bonitas vel maliciae in bonitate qualitatis et quantitatis
variantur ex intentione | ergo etc. | contra et ab ipso probatur quia moralis bonitas dependet
ex electione voluntatis addita ratione | et probatur primo | quia bonus non est bonus vel
malus ex conceptu bene vel male moraliter | intentio autem est actus voluntatis quo in finem fertur
dirigitur | Respondeo quod prima quaestio est vera |
Sed quod bonitas vel malicia moralis non variatur per quantitatem vel qualitatem finis | Secundo
ostenditur | arguitur quia si sunt tres et inveniuntur et maiora esset bonitas moralis vel
malicia quod est falsum | quia tunc valet quia in omnibus rebus sunt in vero finis quia in omnibus rebus
ad finem intenditur quia enim intendit movere corpus et levare sursum finaliter
tenens | et consequenter quia secundo tunc quaelibet fieret intentione boni finis fieret bene moraliter | quantitas
deficit | sed probatur quia tunc meditatio vel adulterium possit moraliter bene fieri si quod
non est dicendum probatur tamen consequentia quia ad intentionem principaliter boni finis quae intendit ad salutem saluandam
a morte et similiter breviter proponit se fornicationem et adulterium ad salvationem breviter
Intentio finis non dicit totam causam bonitatis vel malitiae moralis | arguitur
quia non obstante bonitate finis ex sola in debita circumstantia ipse actus viciatur
si ab dat quod non debet vel ubi non debet vel cum non debet etc.
bonitas actus moralis attenditur formaliter ex obiecto etc. arguitur quia inde
bonitas actus bene causatur etc. et forte sed hoc est ex obiecto quo
actus probatur ex circumstancia etc.
Item quia secundo tunc causa opus exterior debent ...

indrus eet libare i nocetem ne occidat sed tolle alam ne coburat
qd e marite fm etc.
Ite qr sed tuc actus ostior no addet sup intiorem aliqd bonit ul malie
tatis qr no plus tuc meret voles z faciens q voles z no faciens z p9
actus exintidres videntr supflui z quatz qr si haret quo ad bonitate
z malicia ta quate q qnte exintiora tuc utiqz meth supaddet
Sz qr sic scitr q idem actus i mo poz ee bonus z malus qd e i pole qr gnrando
pnt ee in eode p9 tn qua qr i uno z eod motu cu qs dat ele9 pt
p9 habe bona intecoin ostedetia i bonum fine z p9ea malu ostedenia
i malum fine ergo bonus z ide actus gtiuus in gnre moris pt ee bonus z malus
Et gsima qr bonitas z malicia actus no hnt sonum ee exolo sz z exctu
stacpes intus pcipua est intecio sis sz qr ita e q otingt eude actu
mo vesti sil z sucare bona z mala itystam sil cu aliquis dat
paupi eleam ut puocet alu adsile qd e bonum z cu intedit vana
glam q e malu sucare no z cu ab pbina bonos gtie z sn intrup
tare actus ordet se in ope fortis z pma inte bo i tedit bonum fine
i za malum etc.
Sz sicut tuc sapie tam bonus ul malus q intedit ee bonus ul malus
fiz qr sepe ab intedit i bonum q tn no e bonus z ab i tedit malu pu
bonmadu q tn no e bonmada etc. za fat no vr dm opus ab inte
be recipet quate z qtem
Sz qr tra actu z intecoin sis pt dup gtitas gsidari vna ex pte obi
qr vult magis bonum ul agit alia ex intesioe actus qr intese vult ul agit
exillo ar scitr qr si bonitas ul malicia mesura ex qualite ul gtite
i tecoins ul ergo p°o ul 2°o ul utroqz mo sil Vn dr zm pu dicit te
utuqz tuc gtu ad obm maiu e q gtitas actus no sequit gtitem ite
coins qd sic pz gtu adactu exiiorem qr obm q ordinat ad fine i
tetu no e pporonatu illi fini Vn et sicut si qs daret dece libras
no poz gsequi sua intecoin si intedet eme re valete cetu libs
Ite ab intedet re vro ma z ppt impedita ocurret re no posse Ite
gtu adactus intiores volutati pz qr vots pt velle aliqd obm no ppor
tonatu fini itento z vots que fui i illud obm ab te gsidatu no
e ta bona q bona e intecio qr ipa intecio quodamo ptiet adactu vo
i gtu s. est ro eius ppt h no redundat gtitas bone i tecoins i voli
i gtu s. volutas vult aliqd bonum magnum vt fine / licz i8 pqd vult gsc
tu bonum no sit dignu illo bono exillis in sequi q malit intecio
pt ee intesa z actus intior ul extior no ita i tesus vnlit loqndo pu
tu ab no e ita i tese vult medicina sumere sed vult sanitate tn
q e intese intedere sanitate redundat forlit in h q e inte
velle medicinam etc.
Ergo gc esta ced q augmtata aug augmt effectus s. bonitas
... bone volutate z illa ultius bonum opis / ...

de bono tm voluntas e bona z peius op9 qtius e bo'm q'az a'or pz dese
s' minor p' pntalis, ctustan'a speacis actu vi' ee i teco fis i7
Ite i malis qntu ab intedit tm ptrat go pi rone i bois tm e bo bo
qntu ab bom intendit ans' qz si ab pitiens lapide intedit face hoi
cidm reus eet homicid9 iz
S atteds adultaagz qntitate opossitam i predentical ac'to te qn'tas ite
rois zi tesso i tecois redudat i actu intiore volu's z qtibre i'
go na abz qz ipa i testo qnoda'o for'r se hz adult9 gz
D qz i teco ppe capta fm nois ppe'te no e a'o n acty q'o vo's st' i re
intetam i' oie op9 delibate adeo preds capt quali'te abintusioe
p' q'a qz si intecs capi' sd dr i cavite tue ita indita' acty si ip ages
mo' z ido si toseit adintam rois sit mal bo' sup ac st mala i'
D qz qntu ab pinse wt admitta tm imputa' ze imputa'le op9 ad
io lic z no sit in se ta mag'm qnt ille intedebat tm e imputa' mo lic
si ab intedat adultaria cu lma cotubes cu soluta qn tied't lma
ac si eet legittia i7

De 33 qo

Utrum i'e pos aie s' i solis actib voln'ts sit vicium ul pctm mole z ao'
qp no qz i actu volu's no pt ee viciu sr pctm mo le i' go sa. q'az
ant' qz uelle e ita nale volu'ti sd int'te i itelau ul meorie meoria
ul' z aiaiag nali pre sca i sua actu Oz i aliis ita pure nalia no
pt imputari viciu seu pctm mole i7 quaz dese z a'nt' qz vo'e po
nalis i' hz agne actu nale z no vi' qs alig sit peius qn velle i7
Inom ao' i solis illis recipit' viciu z pctm mole q dese st voluntaria
sz acty volu's st hmoi i7 qua tet z bo' pz qz cu drone vicii sit
qp sit voluna qmissio ul obmissio q lege bo no dese i7
Rnd' go qo e vd Oz q ois defus i volu'te e qo defu rois go m' qp
pctm mole pitlig st rone qn i volu'te z peius no m' ee insola vo'te
ant' qz qog'o pctm i vo'te e operaore rois se' i tetia et gs' qz qp
to ach i metig se hz ad pm pn'm qomo e inobliq'le tm inor de
feus qtingt au ipm sd pz k m'ee vbi ph'r pat phs qi i scelestib
inoth qtingt tanale z go me'te ubi pt qp i sepitins no e malu
ut corrup'o pz z ho degnatoe ubi ait phus q ppe loge distare apo
pn'o corp'o qtingt iveb ved vo's i mediata recapt i sfnetia pmi
pri'p qz qn'us illuiaco intllius quq fiat apo pn'o meab sis a
ub tm quqz sit gr mete
D qz ois defcus debite rectitudis cca actu q e implate ...
... pctm mole sz i actu rois e qnqz defcus debite ...
... rois q st pz qz acty rois e implate ...

dicit hoc respectu rationis quia hoc est maxime sibi intellectus ut philosophus dicit 3o de anima
Item in illo potius inveniretur vitium culpe quod innatum est primo deficere ratione quam voluntatem
etc. Ad oppositum non. Videtur primo quia omnis defectus electionis sequitur aliquem actum rationis etc.
Item sicut se habet intellectus respectu ad verum et falsum ad fantasiam cuius actum sequitur sic voluntas
respectu ad bonum et malum ad rationem quam sequitur. Sed falsum non est in intellectu in ratione
fantasie ut philosophus vult 6o methaphysice ergo nec malum est in voluntate in respectu defectum rationis
Item sicut eligere mala est malum ita considerare malum est malum sed vitium culpe
sive mali moris reperitur in eligere malum etc. Ad oppositum arguo quia scientia de forte de moriat-
sive scientia sed vitium mali sive est in intellectu considerante malum quam in voluntate eli-
ciente quia intellectus intelligit recipiendo voluntas autem vel recipit etc.
Item opposita sunt nata esse circa idem sed aliquae virtutes morales scilicet prudentia [illegible]
sunt esse in ipso intellectu ut patet 6o ethicorum ergo et aliqua vitia possunt esse in intellectu
Et confirmatur quia vel est erroneum vel sit peccatum sed multi sunt intus sunt erronei
Item quod supponimus voluntas est boni vel convenientis vel apparentis sed quia voluntas [illegible] quod ut
bonum non peccat [illegible] autem quod ut apparens bonum quod non est vere bonum videtur peccatum
pertinere ad defectum virtutis apprehensive quam ad defectum voluntatis et peccatum est nullo
modo in voluntate. Conclusio quia idem non potest esse subiectum peccati et causa eius efficiens sed voluntas est
causa efficiens peccati etc. Ad oppositum patet quia causa efficiens et materialis non coincidunt ut dicit 2o
physicorum. Videtur primo quia prima causa peccandi est voluntas sed philosophus inducit dicitur 3o ethicorum quod
solum de his laudamur vel vituperamur que sunt in potestate nostra unde propter hoc vitu-
peramur et pro virtute laudamur etc.
Item quia causa efficiens quam in ratione potest esse peccatum ergo non in solis actibus voluntatis
habet quia illius actus potest esse peccatum cuius actus culpatur sed sunt de potentiis
sensitivis scilicet virtutis visive respectu obiectum suum et generaliter ut est de actibus im-
peratis absolute quod sunt potentiarum aliarum etc.
Item peccatum potest esse tam vitium in causa [illegible] quia causa est deordinatio actus
debiti ad potentiam superiorem quod naturale institutum etc. [illegible] patet quia cum dicitur
in toto subiecti ratione cuius iudicium conclusum [illegible] et hic non fit sed sepe
et frequenter pervenit ergo etc.
Conclusio 1a quod est falsa. Sed [illegible] quia si [illegible] alius potentie actibus esset peccatum hoc maxime
esset in intellectu sed patet falsum quia [illegible] quod [illegible] malis adherens peccatum committit
sed considerans vel intelligens mala non adherens malis etc. Ad oppositum patet. Videtur primo quia quanto
quis malum largius cognoscit tanto ipsum magis detestatur etc. [illegible] minime esse in
[illegible] articulo 3o de electione ubi ait quod scire malum non est malum sed facere
velle malum malum est. Et patet quia [illegible] quia non evitatur malum nisi cognitum
Ergo considerare malum esset malum [illegible] esset evitare malum quia [illegible]
siderare [illegible] et si non considerare non evitare. Conclusio quia bonum et malum
in voluntate ut dicitur 6o methaphysice verum autem et falsum sunt in intellectu [illegible] 3o
[illegible] potentie peccare non possit [illegible] cuius potentie actum ad malum [illegible]
[illegible] intellectus est [illegible] etc. Ad oppositum patet. Videtur primo quia in intellectu non est [illegible]
[illegible] et videns intellectus mala et vitia non [illegible]

precedencia intellectus ad ipsa mala / sed mala nobilita precedentia (?)
ad ipsum intellectum in quo incipiunt esse modo spirituali / sed quia bonus factum velit
malorum suum secundum quod est in re vel secundum voluntatem vel malicia vel bonitate actus
voluntatis est bonus vel malus etc.

Secundo in illa parte non est ipse peccatum cum prius defectus occupat peccatum / sed igitur
quia est defectus intellectus occupat peccatum ergo etc.

Quia in nullus potest actibus alicuius eliciti excepta sola voluntate est ubi voluntas
etc. / alius ergo ad positionem similitudinis quia omne peccatum est voluntarium et sub imperio voluntatis
sed motus et actus eliciti sensualiter non sunt sub imperio voluntatis / antecedens patet quia si primum secundo
etc. est voluntarium non meretur penam sed omne voluntarium meretur penam / ergo nullum
peccatum est in voluntate etc. / et propterea secundum conformatum quia omne quod sit non sit naturaliter
vel voluntarie vel violenter sed peccatum non sit naturaliter quia naturalibus nec laudamur
nec vituperamur ut patet 3o ethicorum / sed propter quod vituperandi sumus ut patet ibidem / nec
violenter quia omne quod appetitur intrinsecum / sed violentum omne quod oppositum contrarium / ergo
sit voluntarie etc.

Quia in actibus sensualitatis omnino convenimus cum bestiis sed in bestiis numquam potest esse peccatum etc.
Item peccatum prout habet rationem culpe non est nisi habet esse in sensualitate secundum se considerata
ut patet quia si sit habet esse ipse motum sensualitatis quia rationem / sed bestes non sunt in potestate
voluntatis / ergo bestes prout sunt sub imperio voluntarie / et propterea secundum eos non in potentialitate
peccatum et proprie sensualitati secundum se cum in talibus sicut conformiter cum sensualitate in bestiis
sed si bestes imputantur aliqua peccatum hoc esset ipse quod ubi non pervenit
respondeo quod debet etc.

Quia in illo potest ipse inveniri peccatum in quo potest et ipse invenitur bonum / sed potest
ipse invenire voluntarium in actu voluntatis quia est voluntatis potentia quam in actibus
aliarum potentiarum quam sunt voluntarie sub imperio etc. / et propterea in actibus aliarum
potentiarum non est peccatum nisi in quantum subsunt imperio voluntatis tamquam ab ea imperati
et dominum voluntatis et actus voluntatis non eliciti ab ea sed imperati etc.

3e questio

Utrum voluntas humana possit consentire velle malum sub ratione mali et nolle
bonum sub ratione boni / et arguitur quod sic / quia voluntas humana prius malum sub quicumque
magis bono parvitatem voluntatis sub ratione mali sunt eligi / et propterea velle / in
secundo videtur quia si sit non sunt sed aliquid magis bonum vel cum illo vel plus haberet sed
nunc malum tunc potest velle sub malum et si non potest non potest se tamen ut primo
sequitur quod magis bonum sit bonum quam magis maius malum etc. quarto sed sed ab
contrario secundum primus nominis actus proprium actus voluntatis sunt velle et nolle
diligere et odire / sed obiectum voluntatis est bonum communis vel apparens sub bonum
diligere et malum nolle et odire / et propterea quod secundum etc.

Quod est falsum / sed quod voluntas humana potest consentire
et omnibus malum amoris ut sicut

subsequens vel precedens ut ipsa volucio appareat sub ratione boni et omnibus modis mala
vel quod nata est prima pte quantum ad ar. quia actus voluntatis humana non habet libertatem
plenariam ut est quod proceret voluntas que est quodammodo libera. Et confirmatur quia quodcumque voluntas non
est determinatum plus ad unum contrariorum quam aliud tunc equaliter se habet ad velle malum
sed ad velle bonum etc.
Sed proposito proximo maiori bono et minori in comparatione voluntas dimisso maiori bono
potest velle minus bonum et potest malum sub ratione mali quantum quia minus bonum comparatione
patria maiori bono habet rationem mali sed minus ar. quod oppositum maius ar. habet
rationem magis et magis quod ut patet 7o phisicorum ar. quia si non tunc voluntas non esset
libera ut dicta sunt actus apostoli usque ad finem cuius contrarium dicit ar. 3o ethicorum.
Et ut patet partibus positivis. Ergo dicitur quod duobus bonis propositis ipse voluntati quod
fortius et fortius mors errore etc.
Quod voluntas humana quandoque eligit quod homo interficiat seipsum sed interficere seipsum est
malum habens rationem mali etc.
Sed contra ratio pte voluntas potest sufficienter nolle et odire ipsum summum bonum appertus
tunc etc. quantitate ar. quia aliter voluntas non esset libera omnino.
Item quia propositis duobus bonis maiori et minori voluntas potest refutare et odire magis
bonum et eligere minus bonum etc. ar. quia voluntas non inclinatur sed inest libere ad contraria ut
quod ut ar. patet supra.
Sed et inda phi erruerunt sub oculos volens et hoc est malum sub ratione talis
mali appetitus etc.
Circa quo quod est veritas quod actus primus et principalis voluntatis est velle obiectum suum primum
et principalem quod est bonum et quia ut bonum ideo non ut malum et odit malum et propter
fugit malum ar. quia si bonum est primum et proprium voluntatis obiectum et velle bonum est primus
et proprius actus eius tunc non potest quicumque velle nisi virtute istorum et firmatur potest bonum
Sed voluntas humana proposito sub tali ratione tali horret et refugit sed cuius
cuius ipse sentit. 1. quo finis quantum ter ar. quia videmus quod omnes res naturales
et inanimate insensibiles sensibiles et rationales appetunt eius bonum et fugiunt eius
malum et utique ar. ro in 2 de divinalibus. Confirmatur quia quelibet res naturalis est
bona et quelibet actus eius et quicumque est possibile in eis tunc non potest aliqua res naturalis amare
ipse quod quod appetet omnibus modis malum et non bonum et bono quantitate
1. voluntas humana que est ipse libera non potest velle sufficienter malum et ar. quia
cum omnis amicitia sive amor fit ratione similitudinis et convenientie aequalis
et nunquam ratione dissimilitudinis ac contrarietatis presertim quod oppositionem manifestat etc.
Cum istud patet quia homo nunquam hominem sibi potentia contrarium et adversum insidian-
tem et nocentem in omnibus ut unquam posse volentem ac valentem ipse quod
ipsum dilexit ymo potius odio habet sed si dilexit hoc fecit forsitan [illegible]
[illegible]te parte accipiendum secundum hoc opposite phisicorum et hoc est quod dicit [illegible]
[illegible] dissimilitudini odiosa atque contraria et ar. 8o ethicorum [illegible]
[illegible] simile appetit sibi etc.
[illegible] ar. potest velle [illegible] ipse malum tunc potest aliquis diligere [illegible]

malicia et alia e simil mo eciam p9 iustificatio amicicia est int eos ppt malu sz ullo uo ad bonu qd e qe aiste 8o ethicorum q distinguens amicicia dicit ea solu esse ppt bonu al delectabile al utile al honestum et tullius de amicicia et seneca de beneficiis ymo et ble q omnes philosophi de amicicia loquentes q omnes dicunt concorditer esse causam amicicie bonu et ul amari n bonu solus ul appns etc.
Pz qr si puru malu e pse volitu et desidatu qd e finis qr omnes homines volunt esse beati naliter et no miseri etc.
Ite malu rone mali e odibile et no nisi q idem sb eadem rone amo eidem no aliter sz similiter omo posset esse odire et amare et mayme simul esse
Pz qr simili rone qua qs pt diligere sciens puru malu pt et odire similiter puru bonu sz qs nunqm et sanus pr fs qr sicut vo volibilis et amab e bonu ul appns bonu ita volibilis et odibilis e appns malu ul appns malu qr contrariorum contrarie sunt rones et ideo nullus pt pse nolle ul odire q no appetat quo malu i honestum sz i utile et triste etc.
Ite auctus philosophica attestatur nullum velle posse pse al appete puru malu sz i omnibus opibus suis sp bonu ul saltem appns aliquo bonu utile sz delectabile ul honestum etc. ad hoc p°° ethicorum ubi dicit ois ars et ois doctrina et ois actus et electio bonu qddam appete videtur ideo bn enunciaverunt bonu e qd oia appetunt
Pz qr omne agens nale appetit id q ipm pficit et fugit ipm qd ipm corrupit sz sic e q ipm bonu pficit et malu corrupit etc. ad hoc pz p dionisium q 8o de divinis nominibus dicit bonu tale desidat omne quod e id ad qd desidat ois res e esse pfectu i esse i specitu i esse et esse e bonitas puta et pfecto puta et ois bonitas e id q desidat ois res mo modulu suu qm pea pficitur et esse bo2 et ppa pteps precedo dcs dionisium sz pz pz qr malu e priua° boni etc.
[margin: 33a qo]
Utrum si furiosi ul ebrius comittit aliqd malu i sua sit insania ul ebrietate incidit pro culpa sua sit culpabilis et arguitur q no qr eo tpe quo qs no utitur ronem nec uti pt rone no pt culpabiliter opari sz sic e de furioso et inebriato ac pz qr tc ho no e dns suorum actuum magis q ignis ul bestia culpe ac sz i mo dico eo q sunt dominium maxime operationum aprio nisi sz ad finem o ethicorum
Thomas dicit qr sm philosophum 2o politicorum lex dicit maiore pena esse infligendam ebriis si percusserint q sobriis et no nisi esse eo quod ebrietas pat i ebrius et tpe ebrietatis culpariter aget et similiter nisi esse de furioso
vari corporis qd est fa
Eminus ppt aliqd duplica maxpio seu pce illo ab culpar
duplici maxpa seu pce dl aliqd malu
ex no sz boia cui 3o et ethicorum
ita q vna et dicitur

in ebrietate committit, s[ed] aliq[ui]s occi[dit] vel aliq[ui]s mali faci[t] &c.

D[icendum] ebrius t[em]p[o]re ebrietat[is] quinq[ue] culpar[um] se h[abe]t obmittit quinq[ue] commit[tit] ab[solute] de obmissione p[ro]b[atur] q[uod] p[ri]mus teneat[ur] h[or]a meridiei aliq[uo]d preceptu[m] d[omi]ni adim[ple]re q[uod] impo[ssi]b[i]le e[st] eu[m] alia h[or]a adimplere, et q[uod] p[ro]pt[er] multa potac[i]o[n]e[m] in-cipiat h[or]a t[er]cia dormire usq[ue] ad hora[m] nona[m]. tu[n]c co[n]stat q[uod] ille culpar[um] se h[ab]et obmittendo q[ui]a de obmissione incorpabi[tur] vel puniet[ur] ad mi[nus] s[ecundu]m eo q[uod] co[m]mittit h[uius]mo[d]i culpa[m] hor[a] t[er]cia du[m] potat, vel du[m] incip[it] dor[mi]re vel h[or]a meridiei du[m] debet preceptu[m] d[omi]ni adimple[re]. Si h[or]a meridiei tu[n]c p[atet] q[uod] peccat i[n] ebrietate sua ex h[ab]itu inte[n]tu[m]. Si q[ua]n[do] bibit vel incip[it] dormire. h[oc] no[n] m[odo] po[ssi]b[i]le q[ui]a tu[n]c pec[ca]t[u]m precedit actu[m] pec[ca]ti q[uo]d e[st] i[n]co[n]ven[ien]s, p[atet] q[ui]a q[ui]a no[n] du[m] actu[m] obmisit posse e[ni]m fuit q[uo]d expergefieret et manda-tu[m] adimpleret t[em]p[o]re quo tene[tu]r. Et si d[icitu]r q[uod] ille h[or]a t[er]cia peccavit pec[ca]to ob-missio[n]is q[ui]a tu[n]c i[d] co[m]misit ad q[uo]d nata e[st] seq[ui] obmissio. Co[ntra] q[ui]a nullus culpa[m] co[m]mittit obmissive antequa[m] t[em]p[u]s obl[igat]io[n]is venit q[uo] q[ui]s te[neatu]r ad aliq[uo]d q[uo]d obmittit, s[ed] sic e[st] i[n] p[ro]posito &c. Item si p[er]titur s[ed] hor[a] t[er]cia illo pec[ca]to peccasset tu[n]c t[a]l[i]s tu[n]c deb[e]t puniend[u]s sive obmitteret sive committeret q[uod] no[n] e[st] ve[rum], q[ui]a n[on] t[a]l[i]s t[ame]n puniret q[ua]ntu[m] si obmisisset, et p[er] [con]sequ[en]s ind[icatu]r q[uod] ip[s]a for-m[a]lis obmissio sit pec[ca]t[u]m &c.

D[icendum] q[ui]a q[ua]ntu[m]cu[m]q[ue] op[us] maliu[m] committe[re] volu[n]tarie vel op[us] debitu[m] obmitte[re] vo[lun]tarie e[st] culpabile, s[ed] [com]missio vel obmissio t[em]p[o]re ebriet[atis] e[st] h[uius]mo[d]i &c. ma[ior] p[ate]t q[ui]a debit[u]m h[omi]n[e]s vituperan[tu]r et puniu[n]t[ur], s[ed] h[oc] p[robatu]r q[ui]a lic[et] no[n] fuit vo[lun]tarie formal[ite]r, fu[it] t[ame]n vo[lun]tarie antece[de]nt[er] vel virtual[ite]r eo q[uod] aliq[ui]s fuit q[uo]d e[st] formal[ite]r volitu[m] ad q[uo]d se[quitu]r illud &c.

D[icendum] q[uod] ab i[n] ebrietate sua vel i[n] insania committit pec[ca]t[u]m i[n]iustic[ie] et multas op[erac]io-nes recte ro[ti]o[n]i dissonas, i[n] culpar[um] agit q[ua]ntu[m] ad i[d] q[ui]a h[omi]c[idiu]m et adulteri[um] p[ro] q[uo]d q[ui]s commisit t[em]p[o]re fur[or]e vel ebrietat[is] s[un]t que i[n]iusta [et] c[ontr]a ratione[m], q[ui]a max[im]e ut nata s[un]t [con]voluta malicia &c.

D[icendum] [con]trar[iu]m a[rgumen]t[um] de furia, q[ui]a q[ua]ndoq[ue] furiosi ex culpa sua incid[u]nt i[n] furia[m] tu[n]c ponu[n]t act[u]s culpabile[s], q[ua]ndoq[ue] s[ed] no[n] o[mn]es culpabile[s] et p[er] [con]s[equen]s q[ua]ndoq[ue] fac[i]t h[omo] furiosu[m] q[uod] e[st] maliu[m] culpe e[st] b[onu]m culpabile.

Ergo q[uo]d e[st] u[ltim]a. Co[ntra] q[ui]a q[ui]a si t[a]l[i]s culpar[um] agit s[ed] peccat, tu[n]c q[ua]ntu[m] q[uo] pec[ca]to pec[ca]ret q[ui] h[omi]cidiu[m] committit, no[n] e[ni]m peccat pec[ca]to i[n]te[m]p[er]a[n]c[ie] q[ui]a in i[n]te[m]p[er]ancie no[n] e[st] [com]missio n[ec] pec[ca]to i[n]iustic[ie] q[ui]a pec[ca]t[u]m e[st] e[ni]m volu[n]tar[ium] et co[n]t[ra] no[n] rat[ion]em, s[ed] ebrius vel furiosi t[a]lia ma[n]i[festa] i[n]iusti[cie] no[n] h[abe]t volu[n]t[ari]e a[u]t co[n]t[ra] no[n] rat[ion]em. Vide. Si po[ssi]b[i]l[e] m[od]o q[uod] toto t[em]p[o]re quo h[abe]nt usu[m] ro[ti]o[n]is volunt actos age[re] iuste et temperat[e] m[od]o m[agis] peccare s[ecundu]m a[liqu]o[d] culpe &c. Et [con]f[irmatu]r q[ui]a si sic s[equitu]r q[uod] ille [con]ti[nue] peccaret q[ui]a fuit c[aus]a sue eb[rietatis] s[ed] no[n] suff[ici]t q[ui]a tu[n]c sic[ut] deb[e]t b[onu]m ca[usa] ex studiis vel actu[m] alti[us] q[uod] e[st] …
… ebr[ietatis] cau[sa] tu[n]c mali &c.

… ab … mali culpe i[n] furia seu mania co[m]mi[tt]it no[n] p[ro] …
… q[uod] tu[n]c fit b[onu]m no[n] imputa[tu]r et si no[n] … peccat

sibi nec culpabiliter agit. Ans(wer) q(uia) pene i(n) bene stat ad mediatis sim
ad retraheȝ bonem ap(er)to Iux ar(istote)le(s) i(n) ethic(is) dicet q(uod) pene fac(iunt) pleg
latores mediate q(uod) sit s(e)c(un)d(u)m q(uo)d ge(neraliter) 2o eth(icorum) / 2 3o eth(icorum) d(icit) q(uod) legislatores
puniunt 2 cruciat mala op(er)antes, bo(na) aut(em) op(er)antes honorant. hos q(uidem)
p(ro)vocantes, hos aut(em) p(ro)hibentes / s(ed) q(uia) furiosi 2 ebrii co(m)mittentes ce(r)ta
no(n) pu(ni)t(ur) ideo no(n) puniunt(ur) a lege 1(n)

S(ed) o(mn)e pctm est voluntarium / s(ed) malu(m) q(uod) q(ui)s co(m)mittit t(em)p(or)e furie vel
ebr(ieta)tis no(n) e(st) voluntariu(m) p(ro)requirit(ur) ip(s)i(us) ex cognitio(n)e 2 p(ro)p(ri)o(rum) volu(n)t(ate) puta
q(uo)d no(n) e(st) in furioso vel inebrio 1(n)

Item si sit vel q(uod) tal(is) culpa veniet ex ignorancia vel ex passione vel
ex ellectione seu certa malicia / qua(m) ista t(ame)n / q(uia) hiis tribus modis tm s(e)
d(icit) nocumentu(m) s(e)c(un)d(u)m ph(ilosophu)s d(icit) 10 eth(icorum) / s(ed) nullu(m) illo(rum) pt dici q(uia) nec e(st) ...
culpa ex ignorancia, nec ex passione, nec ex ellectione q(uia) neq(ue) ignorancia neq(ue) p...
nec ellectio e(st) ca(usa) istius mali co(m)missi in furia vel ebr(iet)ate / s(ed) potius furia
2 ebrietas 1(n)

S(ed) id pctm hoc excusa(tur) 2 venia(m) obtinet h(ic) no(n) e(st) dicere 2 p(ro)pter ca(usa)m actus m...
s(ed) ca(usa) furia q(uia) et(iam) ebrietas excusat a culpa q(uia) excusat c(aus)a q(ue) fuit culp...

36 q(uaesti)o

Utru(m) qui peccat ex certa delinquit(ur) malicia seu ellectione gravius peccat
q(ua)m ille q(ui) ex passione vel ex ignorancia delinquit / vi(detur) p(ri)mo q(uod) no(n) q(uia) nullus po(test)
in peccare p(er) certa malicia sine ellectione vel industria 1(n) q(uo)d (con)t(r)a ad
opp(ositu)m e(st) fa(ls)a / ass(umpti)o q(uia) omnis peccans peccat ex ignorancia q(ui)a opp(osi)te credere m...
licite vel industrie 1(n) / ans p(ro)b(atur) p(er) ph(ilosoph)m 3o eth(icorum) dicente o(mn)is malus e(st) ig(no)
rans / Minor ar(guitur) q(uia) id pctm e(st) gravius q(uo)d nullam h(abe)t ca(usa)m excusacio(n)is
2 eciam (con)tinor(em) me(re)t(ur) pena / s(ed) sic e(st) de pctm q(uo)d co(m)mitti(tur) ex certa malicia
q(uia) nec h(abe)t ignorancia(m) excusante(m) nec pa(ssi)o(ne)m seu infirmitatem 1(n) q(uo)d 2
(con)tinore pena dectis p(ro)b(atur) b(ene) declar(atur) h(ic) p(ro)b(atur) 1(n)

Confirma(tur) q(uo)d q(uo)d e(st) in ca / ex d(ic)o p(ri)mu(m) suppositu(m) ignorancia no(n) pt ee ca(usa) pcti
1(n) / ans q(uia) q(uo)d no(n) est nullius est ca(usa) s(ed) ignorancia e(st) no(n) ens ca(usa) ...
p(ri)ma(ti)o queda(m) (con)stie 1(n) ip(s)a no(n) est ca(usa) pcti / et (con)firma(tur) de pctm (con)...
in volunte / s(ed) vol(untas) no(n) fluit n(isi) in cognitio(n)e 1(n) / d(ic)o no(n) 3o eth(icorum) 2 q(uo)
m(odo) mete q(uia) ip(s)a vol(untas) sola e(st) libera 2 d(omi)na actuu(m) suo(rum) ap(er)to vi(dete)t(ur) ad f...
2 ip(s)a sola e(st) elicitiva sui actus 1(n) / Item ex alio mante errore ...
sine ignorancia adh(uc) vol(untas) pt libere mactu(m) suu(m) 1(n) adh(uc) pt peccare
vel no(n) peccare / ans(wer) q(uia) vol(untas) no(n) cogit(ur) p(er) intellectu(m) / q(uo)d sit p(ro)b(atur) / q(uia) ex ...
libe(ro) suum tu(n)c h(ab)eat se intellectus qualit(er)cu(m)q(ue) adh(uc) vol(untas) pt in opp(osi)t(um)
q(ue)da(m) a(nima) p(er) p(h)isicu(m) sonat 1(n)

... pctm aliq(uo)d vet ex ignorancia vel ex ex passione / ...
... d(icitu)r cum malem 2 h(ic) no(n) / q(uia) no(n) e(st) ...
/ ... ordina(tur) pctm ad ignoranciam vel ... /

sovlem secundum se notum est nec est efficientem quia ignorantia dicit privationem et destruit
et per consequens nullam dicit efficientiam etc.

Ad 1m dicendum quod excusat et minuit peccatum hoc non est causa eius sed tamen ignorantia quae per se excusat peccatum et diminuit. Primum patet quia omne est scitum utitur et potest in consensu est principium voluntatis sed ignorantia excludit scientiam per quam voluntas procedit ergo ipso est ignorantia excusat a peccato. Verum illud quod quis facit praeter intentionem hoc per accidens agit sed verum non potest esse de eo quod est ignotum et per consequens illud quod per ignorantiam agitur ab homine per accidens se habet in actibus humanis sed quod est per accidens non dat speciem et per consequens non potest denominari peccatum. Patet etiam secundum dependentiam quia quicquid aliter in voluntario excusat sed per se forte est omnino et saepe involuntaria primo valde contraria voluntati et displicens voluntati etc. Et confirmatur quia si per se non excusaret sed esset causa peccati tunc omnis actus dependens procedens esset malus quod non est verum quia virtuosus quicumque agit dependens quia ita quod est per se malus innuat forte in actu fortitudinis sive per partem contrariam quia quanto aliquod peccatum est voluntarium tanto ignorantia in tantum diminueret peccatum in quantum diminuit voluntarium sed saepe diminuit voluntarium quocumque modo voluntarium non excusat. Consimiliter patet de pertinente etc.

Contra ad secundum quia ipsa malitia est inter peccatum licet si aliquis potest peccare ex certa malitia ita quod malitia sit causa peccati hoc processus est in infinitum quod est inconveniens. Et confirmatur quia si aliquis possit ex certa malitia sive industria peccare vel ergo quicumque peccat ex habitu peccat ex certa malitia vel ergo non et qui peccat ex certa malitia peccat ex habitu non etc. Ad oppositum patet ex praecedenti distinctione. Secundo patet quia non omnis qui peccat ex habitu peccat ex certa malitia quia peccatum quod est ex certa malitia videtur esse gravissimum sed quicumque habet aliquod leve peccatum committit ex habitu etc. Item actus ex habitu procedentes sunt similes actibus ex quibus habitus generantur ut dicitur 2o Ethicorum sed actus procedentes ex habitu vitioso non sunt ex certa malitia licet est peccata ex habitu non sunt ex certa malitia ut 2m quia sicut philosophus in 5o Ethicorum quod non est idem iniusta facere quam iniustus facit. Secundo consequentiae sed habentes habitum sunt peccare ex certa malitia est peccare ex electione mali etc. Pro quo secundum se habet habitus boni ad electionem boni ita habitus mali ad electionem mali sed quicumque aliquis non habens habitum virtutis eligit id quod bonum est licet est aliquis non habens habitum vitiosum potest eligere malum quod est ex certa malitia peccare. Verum aliquis sciret ut aliquod malum spirituale quod est malum simpliciter ut bono temporali utatur ergo dicitur ex certa malitia vel ex industria peccare aliquis quia sciens malum eligit quia non ex defectu intellectus secundum quod quis per ignorantiam peccat neque ex defectu appetitus secundum quod quis ex passione peccat sed ex defectu voluntatis quae est inordinatae igitur secundum quod minus bonum magis amat vel malum sciens propter bonum.

Ad 2m quod consequentia in se ignorantia excusat peccatum vel in toto vel in parte sed
est ignorantia in eo qui peccat ex certa malitia quam in eo qui peccat ex ignorantia
vel ex passione etc. Ad oppositum non opportet sed secundo patet quia ille qui peccat ex certa
malitia peccat ignorantia peius quia est maius ut philosophus dicit 2o Ethicorum. Habet enim
malam aestimationem de fine quod est principium in operativis. Ergo magis

ergo magis excusatur a peccato qui peccat ex certa malicia quam ille qui peccat ex
obmissione. Item
Item quanto aliquis habet maius impellens ad peccatum tanto minus peccat sed patet de eo
qui maiori impetu passionis deducitur in peccatum. Sed ille qui peccat ex certa malicia
impetitur ab appetitu cuius est fortior impulsio quam passionis vel ignorancie. ergo iste
qui peccat ex certa malicia sive ex habitu minus peccat quam iste qui ex ignorancia
vel passione. Item et
Item peccare ex certa malicia est peccare ex electione mali. sed iste qui peccat con-
traria vel passione et eligit malum. ergo non minus peccat quam iste qui peccat ex certa
malicia. antecedens non est probabile. Sed bene patet quia iste qui ex ignorancia vel passione peccat
eligit malum. ergo peccat. Item
Ad rationes ergo quod est contra. Dicendum quod quo ad primum dicendum est tamen remouens prohibens
peccatum vel actum peccati hoc est causa per accidens tamen peccati sed usitatum est hominem etc. Et
patet primo physicorum 8o physicorum quod dicitur duplex causa mouentis puta per se quod ipsa vero
mouet et alia causa esse per accidens que remouet prohibens. Sed bene patet quia igno-
rancia est prima causa per accidens eorum que prohibent actum peccati in quantum dirigit
actus humanos. Item
Ad incontinens incontinentiam agens non operatio peccat quam ex passione. Item aliquis in-
re notum operatio ethicorum libri auctoris hic inter corpus esse declarare. Et patet consequens quia non
peccat ex ignorancia nec ex electione mali. Item prima pars antecedentis patet quia iste non sim-
pliciter ex passione quam sua sententia. quia aliquis eius quod aliquis sciens ad in bonum puta nullam
fornicationem esse faciendam iudicaret ad suum omnem in singulari et explicite fecit quod habet sibi
opiniones contrarias circa idem quod est impossibile patet quia quia scientias et opiniones circa opposi-
tionem contrarie sed unius et aliquis vel omnis et non omnis. Sed due opiniones que sunt contrarie sunt contra-
rie de eo 20 priorum et ipse qui sunt scientiam scit peccatum contrarium sibi. etc.
Ad contingit quod peccatum humanorum actuum inordinate mouet et aliqua ratione
declarare sed sicut appetitus tamen rationalis qui dicitur voluntas quam sufficit. Sed quia peccatum in humanis
actibus contingit quandoque consuetudinem ut dicitur in a parte conditionis ita et con-
suetudine voluntatis que est ordinatio ipsius etc.
Ad propositum dicendum quod quia peccatum principaliter consistit in voluntate tanto quanto motus peccati est magis
ipsius voluntatis tanto peccatum est gravius ceteris paribus. Sed qui ex certa malicia peccat quam
motus peccati est gravius voluntatis quam principaliter in malum mouetur quam qui ex passione
peccat quam quodam extrinseco impulsu ad peccandum. Dicendum ergo consequens quia
ex malicia aggravatur et tanto magis quanto sunt vehementior malicia
ex eo non quod est ex passione diminuitur et tanto magis quanto passio sunt magis
vehementes. Item
Item quia passio quam inclinat voluntatem cito transit et sic cito redit ad bonum propositum
... quo ex malicia peccat est quasi permanens et per quam quod sit ex malicia
diuturnius peccat. Item ad primam partem patet et patet et patet primo physicorum a
... est quod est inpeccato et peccat ex malicia infirmo
... quod peccat ex passione ei qui ...

3a q°

Utrum homines divitias iuste acquisitas faciat quod debitos mores easdem p-
rodigaliter consumendo vel illiberaliter sine pena retinendo. Et arguitur quod non quia si sic sequeretur
quod tam prodigalitas quam illiberalitas essent vicia mollia. Sed probatur falsitas de prodigalitate
quia omne vicium habentem ipsum malum facit et opus eius malum reddit. Sed pro-
digalitas non reddit habentem malum teste Aristotele 4° ethicorum dicente quod prodigus
videtur non esse pravus sed more. Probatur de illiberalitate seu parcitate quia nullum vicium provenit
nobis a natura. Sed illiberalitas est nobis a natura et naturalis etc. Antecedens patet quia nil naturale
est vicium etc. Assumptum patet per Commentatorem 12 metaphysice dicentem natura operatur perfecte et ordinate
quamvis non intelligat quia sit rememorata a virtutibus agentibus nobilioribus
ea quod deum intelligere et confirmatur secundo quia natura nec habundat in superfluis nec deficit
in necessariis ut dicitur 3° de anima. Et nulli errores sunt naturales. Secundo probatur quia dicit Aristoteles
videtur autem senectus et omnis impotentia illiberales facere et magis connaturale hominibus
prodigalitate. Et confirmatur secundo quia illiberalitas provenit connaturaliter quia est naturalis etc.

In oppositum arguitur quia contingit aliquem habentem pecunias iuste acquisitas ibi dare
ubi non oportet et quantum non oportet et ita debitas circumstancias. Ergo contingit aliquem
habentem pecunias iuste acquisitas quod debitos mores easdem prodigaliter ex-
ponere. Consequentia quia dare ubi non oportet et tantum quantum non oportet est contra debitos mores
facere quia dissonat recte racioni que omnia dictat. Et quia hoc est prodigaliter exponere
ut patet per Aristotelem 4° ethicorum. Ubi hoc expresse habetur. Consequenter probatur contingit aliquem iuste
acquisita retinere quando non oportet et ubi non oportet etc.

Conclusio prima quod est notandum. Videndum quod quilibet homo res aliquas iuste acquisitas et propria
propriam potest competenter et dominium illius rei totaliter transferre in alterum. Ergo si quis divi-
cias suas quas iusto titulo possidet in alterum transfert quantum ad dominium
et proprietatem, confirmatur non videtur male agere. Mo licet et per quod quod est dicendum quia posse-
res potior est homini naturalis quia quod ratione et intellectu viget sit naturale alicui
dominus et rectores sed primo pollitice patet. Patet quod homo dominium possit transferre patet
quia nulli legi videtur repugnare quia non legi nature quia constat quod multi connaturaliter
lege naturalis abiecerunt omnes suas pecunias condempnantes quod multi pre-
tulit propter divitias 2° ethicorum et ideo aliqui preterierunt propria occasionem periculi
tacionis sed legitur de Socrate quod submersit pecunias in mari et videtur quod magis
licet ea tradere homini etc. Et potest pariter arguere de illiberalitate secundum quod quis re-
tinet sua que possidet licite propria et per quod non videtur esse obligatus ad hoc quod ea
dispergat alteri etc.

Item si non esset dispergere res suas sibi divicias ultra quam oportet tunc se-
queretur quod probi et sapientissimi viri qui relinquentes omnia eligerent mediate male egis-
sent quod non videtur esse verum quia pauperem vitam et sanctam in quodam libello de pau-
pertate mayore commendat etc.

Si prodigalitas esset vicium ergo et vicium omnium liberalitatis. Sed probatur falsitas quia pro-
... sit habundat in dando ut plures dicit 4° ethicorum. Sed talis non oportet ...
... liberalis autem est vehemens superhabundans in dando ...
Et quia tamen vicium vero est ...

contraria illiberalitati 17. Ad 2m non valet probatio quia contraria sunt que sunt per modum habundantie et
defectus illa sunt contraria sed sic est in proposito. Ad videndum est circa 3o et 4o ethicorum quod
dicit liberalitatem esse virtutem mediam inter duo opposita vicia puta prodiga
litatem et illiberalitatem 17.
Sed accipere et dare sumere et custodire sine retinere divitias sunt actus liberal
itatis per philosophum p. 4o ethicorum. igitur quod falsa igitur dicere 17.
Sed et specialiter de illiberalitate quia si illiberalitas est vicium morale aut est ad se ipsum a
d alterum non primum sed dicere patet. nec 2m quia philosophus quod ab retinet sua nulli
iniuriam facere vel iniuriam
Et quia si sic sequeretur quod prodigalitas esset virtus moralis pulla ratione ethica virtutum
oppositum in opposito sic et oppositum in proposito 17.
Sed vicium iniustitie oppositum non opponitur liberalitati cum liberalitas sint diverse virtutes
et illiberalitas opponitur iniustitie quod sic patet quia usurarios aleatores mortuorum spo
liatores latrones et incurrunt undique accipientes vocat circa 4 illiberales 4o
ethicorum et tamen omnes sunt iniusti etiam avarus est iniustus ut dicit 5o ethicorum. Illi
beralis est avarus quia secundum dicit philosophus 4o ethicorum illiberalis in dando et expendendo
deficit in dando accipiendo autem et custodiendo superhabundat Et confirmatur quia vicium illi
beralitatis sive parvitas in hoc consistit quod homo custodiat infima in rebus possessis
sed huiusmodi infima statim pusillanimitati vel parvitati vel illiberalitati directe opponitur
ergo directe opponitur iustitie et non liberalitati 17.
Dicendum quod ad quod est falsum. Dicendum quod liberalitas est medietas circa pecunias et prodigalitas
et illiberalitas sunt circa pecunias superhabundantia et defectus. Item quod circa quia omnis superhabun
dantia et similiter defectus includit deordinationem et similiter defectus vel dicunt malum no
men est philosophus in 4o ethicorum textu commento de illiberalitate ubi declarat quod sicut ille qui inclinat
inter ad hoc se habendum circa pecunias sic vel in datione vel consumptione
neque deficit aut superhabundat in custodia vel acceptione ipsarum pecunia
ut prodigalitate intendit sicut quod quis potest vel contra dictamen recte rationis excedit
in datione vel consumptione vel deficit in datione vel custodia pro illiberalitate intendit
sicut quo quis contra dictamen recte rationis deficit circa pecunias in datione
vel consumptione vel superhabundat in acceptione vel custodia ipsarum. Et sic supposi
tum est sed tam prodigalitatem quam etiam illiberalitatem esse vicia moralia
Ex illis ad 2m sic quia contingit contra iudicium recte rationis circa pecunias superhabundare
in datione vel consumptione et deficere in acceptione vel custodia vel contingit
extra ad illud quod est pecunias iuste acquisitas moraliter male age
re prodigaliter Et contingit contra iudicium recte rationis circa pecunias deficere in
datione vel consumptione et superhabundare in acceptione sive retentione vel contingit
quod debitores morales illiberaliter retinent. Ad 3m patet per predicta quia talis datio
vel consumptio dat occasionem peccandi sed accidit sibi non oportet teste circa 4o eth
icorum 17.

q 1 utrum in libro de officiis 2o paratur dare 1

histrionibus adulatoribus et similibus / et huiusmodi dacio est occasio multorum malorum
quia prebet fomentum hiis quibus datur perseverandi in malo / quia puer pravie utu
tionis sibi datur / et ita melius esset eos indigere / pecunia enim est instru
mentis arma / 3o talis pecunia dacio ducit ad impacionem et tandem ad cor
et aliorum consumpcionem bonorum / ideo aristoteles omnia ista expresse dicit 4o ethicorum
deducendo ad multas alias raciones / 3o prodigus prodigaliter dando non gra
cius optat sed si dat ipse plus accipere / et est cupidus vel ipse mecha
tur et est mechus vel ipse volunt vel occidit / et est iniustus vel homicida et ipse
proprium per probari ab re quia contra ad illiberalem qui accipit et retinet
seu custodit ubi et quando et quantum et cuius gracia non optet 1a / quia hec est contra
dacione rei et bonis / quia ad hoc quod res sit vera requiritur ea attendere ad tempus
ad locum et ad alias circumstancias respiciat 1a

128

Utrum alleatores mortuorum spoliatores usurarii fures latrones et lenones
sive meretrices sint mali et iniusti lucratores / arguitur quod non / quia aleator
ludendo ponit tamen pecunia / ergo iuste habet / Item mortuorum spoliator nulli
iniuriatur auferendo aliquid a mortuo / quia mortuus non est capax iniurie
Item usurarius licite potest tradere mutuum sub usura / quia cuilibet licitum est
consulere indempnitati sue / quia contingit quod ab eo qui dedit mutuum alii recipit
aliquis dampnum quia suis expensis sua lucratus fuisset si ea habuisset / ergo videtur
quod talis possit pro indempnitate sua aliquid recipere vel forte / Item qui invenit
rem non suam videtur furtum committere / quia accipit rem alienam / et tamen hoc est licita
secundum naturalem equitatem / ergo furtum non semper est iniustum / Etiam ille qui accipit
rem suam occulte non videtur iniuste agere / tamen non agit quam iniustitiam / et furtum
committit etiam tamen ab re sua occulte accipiat ab alio detentam vel custo
ditam / Item tamen principes multa a suis subditis violenter extorquent
quod videtur actionem rapine pertinere quia videtur dicere quod ergo iniuste agat
quia sic omnes principes essent iniusti / Item lenones sive meretrices non iniuste
recipiunt id quod meretrici suo meretur et eius detencione sive meretricum / quia ipsa
acquisita seu recepta aliquid vel ibi non videtur res illicita et huius id quod
acquiritur sit illicitum / et ipse hoc lucrum tale vocatur turpe lucrum / In oppositum arguit
secundum alias similes parte 4o ethicorum tractatu de liberalitate ubi philosophus alleatores
et mortuorum spoliatores et latrones dicit turpes lucratores esse dominus
balum unde ibi sic dicit alleator quidem et mortuorum spoliator et lat
illiberales sunt turpes lucratores sunt enim gracia utique negocia
quidem pecunia maxima gracia lucri mortuorum
magnis periculis / sed ac alleator

lucrantur quibus dare oportet vel unde non oportet lucrari volentes turpes
lucratores et omnes utique tales illiberales sunt. Item aristoteles dicit ibidem illos
qui lucrantur de turpibus et illicitis puta de meretricio quadam sicut lenones
esse iniustos lucratores et illiberales. Item illos qui lucrantur per usuram
scilicet usurarii. Omnes enim isti turpiter lucrantur et sustinent oblocutiones et op-
probria propter parvum lucrum. Item illos dicit illiberales qui per tyrannidem magna
lucrantur et accipiunt unde non oportet vel quae non oportet scilicet civitates depopulan-
tes et sacra spoliantes et illa magna sunt ut ibidem aristoteles dicit. Dicit enim principi
[illegible] et iniusti quam illiberales et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] esse vanum.

Conclusio prima quaestionis est ista

Secunda conclusio: aliquis potest licite ludere in alea causa recreationis vel pro modico ita ut
[illegible] non tollatur iustitia etc. Quaestio tertia quia ut videtur pertinere ad eutrapeliam
virtutem quae est circa ludos de qua philosophus loquitur in fine quarti ethicorum. Et confirmatur quia ludens
in alea et [illegible] magnam pecuniam non videtur agere contra iustitiam quia nec contra
distributivam nec commutativam quia dat tamen pro tanto etc.

Tertio supposito quod aliquis mortuus sit sepultus cum magno thesauro sicut quondam
gentiles suos sepelierunt mortuos et forte adhuc sepeliunt vel romana
bilius et melius est tamen omnibus sepulta recipere et in bonos usus publice ac
commodare quam permittere illa perire etc. Antecedens quia aurum vel usus eius est bonum ipsum quam
bonum ut philosophus dicit in topicis et per consequens aurum usus melior ipsum quam melius

Quarto iuribus quamvis dicatur iniustitia per leges civiles sed sic in eas dicitur quod
usuras accipere etc. Item sicut dicitur quod dare usuram sit iniustum quia consentit in
malum et iniustum ipse est iniustus etc.

Quinto suppono casum quod aliquis ante illius qui praeest civitati vel rei publicae cupia
sit quod plures qui mutuis indigerent statuerit ad tractandum mutuum indigentibus
[illegible] rei publicae et ubi contentes in civitate invenerit omnes mutuantes
nobis [illegible] et per consequens res publica in eis [illegible] tales recipit aliquid
vel forte non [illegible] pro mutuo sed tamquam stipendium et pro suo labore
quod esset licitum sicut quod recipit annuatim taxatum vel taxandum ante
illius qui praeest rei publicae [illegible] [illegible] seu remunerationem scilicet est in
proposito quia talis [illegible] mutuum [illegible] non petendo ad ultra forte sed tamen ultra sortem
recipit ergo usuram committit et tamen licite facit ergo etc.

Quinto unusquisque tenetur ex debito honestatis aliquid recompensare ei qui sibi gratiam facit
ut dicitur quinto ethicorum sed ille qui alteri pecuniam mutuat facit ei gratiam ergo reci-
piens mutuum tenetur ex debito aliquid recompensare sed non videtur esse illicitum aliquid obli-
gare ad illud ad quod quis communiter tenetur ergo non videtur esse illicitum sed iniusti
mutuans alteri pecuniam deducat in obligatione aliquam recompensationem
scilicet quod omnes negotiatores scilicet campsores [illegible]
iniusti lucratores sed quia quod tales ut [illegible]
[illegible] lucrantur [illegible] ex pacto [illegible]

z tn hor aliquid vlt forte vel pulte ppe illius ht quod vlt forte lucrari
quibus talis committit vsura qua tenet possessione vsurie et sic de qpoz
alius vlt forte rape ppt vs labores quos apponit z ppe pricula quibus se sb
mittit | Sed contra tunc nullus eet vsurarius qz quilibet rationabilit posset se
excusare z dicere quod residuum vlt forte capet ppt labore suum quem ibi
negotiando ht z poss ppt se mittere z suos vel ut communiter posset melius
scire h z ibi etc

Et quod sic qz si labor excusat z priculum tunc et excusat medium vel aliud vsu
rarium quod tn non est verum qz sic contractus dicitur esse illicitus tn vel excusat ab
iniustitia etc

Sed qz sic sic sequitur quod nullus alter posset licite mutuare ea suo vel domum locare vel
pecunia z ita de consimilibus quin committeret iniustitiam nec enim talis mutuo nec
committit vsura qz vlt mutuum recipit z ex pacto | Sed pr statis qz hoc
tolleret communicatonem humanam z pugnat politica | Item sequitur quod omnes illi iniuste agerent
qui mutuant super case cum tes interim proprietates seu vtentes fructibus
earum integre capitale repetentes quod non in est verum | Item nunquam tenetur alter rem
suam gratis mutuare si in tan comme necessit | Item in vsura nulla pti fit
nocumentum sed potius utilitas tam mutuanti quam mutuum recipienti ergo non
est vsura illicita dicitur esse etc

Sed necessitate compellente aliquis potest licite furari qz potest rem alienam occulte re
cipere domino rei non nolente etc | Anteriorum | qz in necessitate omnia sunt communia z per consequens non
videtur esse iniustum si aliquis rem accipiat ppt necessitatem suam secundum sanctum Thomam | Et quod sic qz
ea que sunt iuris humani non possunt derogare iuri naturali | Sed secundum ordinem naturalis
iuris res inferiores sunt ordinate ad hoc quod cohoc subveniat hominum necessitati etc

Sed consilit potest argui de latrocinio qz aliquis necessitate compellente potest z in recipe
operando cum sit de eum est de furto etc

Sed similiter fortacio que est lenonis tu lena non videtur esse iniusta qz nulli
ibi fit iniustia ut videtur etc

Sed ergo quod est falsum | Et quod omnes ludus qui in mitti fortune est illicitus z ponens iniustus
Sed omnis ludus sic alee in mitti fortune etc | Ante non | qz omnis talis est prohibitus secundum
leges | Probatur pz dicere | Vel sic ludus alee est omnis ludus qui in mitti fortune z omnis
talis est illicitus qz prohibitus secundum leges civiles vel imperiales | In ff. de z h c
Quicumque ludunt alea sive taxillis vel qui sunt principes seu inspecto
ludi pariunt de plus ppe pecuniam avaricie sive illibat secundum philosophum quarto eth
seu capiunt de z multorum malorum sunt mediatores periuriorum z blasph
demptorum z homicidiorum | Item quod quis non potest licite retinere | Sed tenetur ad restitutionem
paciunt ut te opponere hoc acquirendo iniuste acquirit | Sed allator quod
ludendo sic se habet etc | Ante non | Probatur pz ff. de vel causa mea ubi le
tenetur restituere vbi aut non fuerit tenetur pauperibus
... ludendo sit quedam expoliacio non potest quis proprium licite

⁊ sic no pt tene ꝫ tet illi te reddere aquo luctus e q ille no e dig
rehabe q͂ ꝯtu in se fuit ꝑpriam conaba͂ gspoliare cu potius ⁊ ī ar
debuit dare despoliatorib͂ sicut auctas ar ol ꝯ eth

¶ D. accipe vsura ꝑ pecunia mutua e sm se ī iustu i ⁊ ab q vendere vin
ul duo ⁊ recipe duo ꝑpt vnu e illicitu ⁊ hec fit ī vsura i ar ꝑ
q cu iustia ꝯsistat in quadam equa te ꝯro eth vendere ea q͂ st vn
taq͂ vnu duo ⁊ recipe ꝑeis ꝑciu q ꝑ duob͂ distictis e contra equa tem
⁊ ꝑ ꝯns cotra iustiam hec ⁊ ꝑz q quedā res st quaz vsus e ipaz ꝯsu
ꝯit vern ꝯsumi bibedo ⁊ cib͂ comedo ⁊ in talib͂ res ul usus quo ad ꝯsū
ꝯm ī altm no pnt seorsu computari q vnu no pt sn alto trasferri
ī quo sicis vellet tbem re vendere ⁊ seorsu vsu eius venderet eadē re bis
venderet eidē q iam e sum q idē est q ꝑ vna vendicom totu trassf
⁊ tlis maite fat ꝯtra iustiam i ⁊ hc ac fit in vsura ī qua ās ultra
pecuniam mutuatam vinu ul bladum petit s duas recompensacoes
vna equalem alia no ꝯsi ꝑciū vsus q vsura dr ¶ Et dici non
vbi vsus est ꝯsumpco q vbi vsus no e rei ꝯsumpco ⁊ ibi pt utruq seor
su locari sic aquo cto ꝑcio ut ibi ꝑpe dr vsura.

¶ Ꝙ q p. dt 2o eth ꝙ q͂ ꝯfesti nomīa conuoluta st cu malia mtꝗ
ponit furtu ꝯo furtu e de se malu ꝫ id ꝙ sm se e malu no p
ꝑpt aliquē bonu fine bn fi i ꝯfirmⁱ q ī furto dup͂ ro pcti ī ueni
pro quidē ꝑpt ꝯtrarietate ad iustitiam q reddit vnicuiq ꝙ sum e ⁊ ꝑ ꝯs
furtu oppo͂ iustie ꝯ͂ptu est acceptio rei aliene ꝯo rone doli seu fr
ꝙ fur committit occulte ⁊ q͂ ꝯmsidys re aliena vsurpado ꝯ͂pti
furtu e acceptio rei aliene ī occulto inbito dno i

¶ Itē rapina seu gspoliaᶜᵒ q͂ fit ꝑ latrones m ꝯdā violenciam ⁊ coacto
inportat ꝑ q͂ ꝯtra iustiam alcui auffertur ꝙ sum e ꝫ in potestate hom
nis sit coactionis n̄ ꝑ publicam ꝑtatem ⁊ ꝑ ꝯs quicq ꝑ uiolenciā ali
auf alti no utens publica ꝑtate illicite agit ⁊ rapina committit
id pꝫ in latronib͂ rec ī pncipib͂ ul alys quibusq ꝑtatib͂ pub
vtetes q cu sint iustie custodes ⁊ no obuiant uti uiolencia ⁊ coac
n sm iustie tenorem ⁊ hc ul ꝯtra hostes pugnado ul malefactor
puniendo Si ipi ꝯtra iustiam ꝑ publicam ꝑtatem violenter res aliis
auferunt aliorz illicite agunt ⁊ rapina ꝯmittunt tene͂ ad restitucionem i

¶ S vale tpe re m͂ ꝯo sm rei ueritate e ꝙ ab eo sua committ ī me
ro ul fouet de metto incedem pillo recipiendo ad e ꝯ alios ad h
fouendo i ab ꝑ ꝯa pte e nota ꝑ bono q dt bern ꝑ ci cto de vnsi
pecuniam no dabo illi ꝙ ꝯsumptur adulterꝯ stiam ue ī ꝑtatem
fu ul ꝯsilia ī vendicio si ꝑro rei notabo si m no adiuuabo si
ꝯmitti ī iustu multo plꝯ committi sicis ꝑ ꝑ sua eo inthendo

sumat et alia duo patet per philosophum 3o ethicorum qui expresse tales dicit esse tres etc.

39a questio

Utrum liceat alicui occidere hominem se defendendo ne ipsemet occidatur et
an liceat alicui ad mortem condempnato per violenciam se defendere et evadere
et arguitur quod non quia homicidium est gravius quam simplex fornicatio vel adulterium sed
nulli licet committere simplicem fornicationem vel adulterium pro conservatione proprie
vite igitur nulli licet se defendendo alium occidere ut propriam vitam conservet antecedens notum
consequentia patet quia homo potius debet eligere mori quam aliquid turpe committere secundum philosophum
unde dicit 3o ethicorum etc. ubi vult quod homo debet si forte mori quam per fugam
turpe committere Item illud ad quod natura inclinat per se est licitum et debitum nullum
sed natura inclinatio est ad resistendum corrumpentibus non solum in hominibus et aliis
sed etiam in insensibilibus ergo licet reo condempnato resistere si potest ne tradatur in mortem
In oppositum arguitur hoc est contra auctoritatem institutis quod quicquid quis pro tuitione sui corporis fecerit sive consuetudine ergo
licet cuilibet ne occidatur pro sui defensione etiam alium occidere igitur quo ad primam partem
est vera Item contrarie resistit potestati iudicis bonum commune procurantis et maxime
in isto quo ad id puniatur vel iniuste agit et illicite sed condempnatus ad mortem defendendo
se resistit potestati igitur talis iniuste et illicite agit et per consequens quo ad secundam partem
Conclusio prima quo ad primam partem est vera et quo ad secundam falsa
Sed quia primum arguitur sit et probo contra simpliciter occidere hominem est illicitum etc. arguitur
quia lege prohibetur etiam cuilibet quod patet ex opere quod infligit iudicialiter dare vita
privationem et confirmatur quia illud quod est secundum se malum nunquam est licitum sed occidere hominem
secundum se est malum etc. antecedens patet 2o ethicorum minor patet et probo quia ad omnes homines
debemus habere amiciciam et amicos aut volumus vivere et esse ut dicit 9o ethicorum
igitur licet nobis hominem interficere etc.
Secundo quia si sic sequeretur quod aliquis in tali occidendo innocentem non ageret iniuste quod nunc
esse falsum patet quia quando si aliquis occidit iniustum iudicis volente ipsum decollare
vel aliquis occidendo statim quod occidit innocentem etc.
Sed in rebus periculosis unusquisque debet preeminere ex parte equale bonum propter equale bonum
conservandum sed hoc fieret si quis defendendo se alium occideret ut ipse evaderet etc.
Et confirmatur quia nulli licet sibi ipsi iudicare sed hoc spectat ad personas publicas qui
tenent leges tradendo et ipsas conservant sine contra illas iudicare ergo non licet alicui
cum persone private aliquem occidere se defendendo ne occidatur ab alio
Item ius naturale quod est servandum ab omnibus dictat hoc cuilibet quod quicquid sibi non
fit quod hoc nulli faciat sed quia nullus naturaliter hoc vellet quod aliquis occideret ipsum
se defendendo etc.
Sed contra aliam partem arguitur aliquis ab ipso petito saltem criminali qui est accusatus
coram iudice potest veritatem negare propter condempnacionem igitur multo fortius potest
se defendendo ut evadat etc. antecedens patet quia unusquisque tenetur seipsum prodere nec contra alium
[illegible] sed quis confitetur veritatem accusatus in iudicio seipsum prodit

faret i° no te° veritatem dicere et tm te° tacere iudici querenti / et p q° no m̄
male agere cum malit s̄ i iudicio mentiat°

¶ Se° Reo licet iudicium papellatione declinare i° et fuge i can° quomodo
q̄n tz / ab° pz qr cuilz licet vitam suam defendere et plongare dumo
via iuridica possit / s̄ qr iura admittunt appellaciones i°

¶ Se° Si ab° p̄t s̄nam mortis contra se datam subterfuge resistendo itaque
fugiendo s̄ licitum ee m° q° ab° se amorte pfugium libet / qr quo ab°
dicit se elongare absque q° tunc peccatem occid° et no veraficandi i°

¶ Ite quo plus te° sibi q̄ alteri cuicumque s̄ licitum eet alium redimere ad
mortem quodpti ne occidat° i°

¶ Sed quo quo qpa p̄te est fa? pz na / sz q° prima confirmaco ipe inte no s̄t
tam illicitu i° / aris° qr hic est nale cuilz q° se confirmet i ee q̄ntum p̄t
s̄ qr contra alterius defendet se s̄° confirmat° ipe inte / item euadit
p̄ inuasionem voluntatis occidere i°

¶ Se° s̄m dam vim vi repellere licet / i° sic et violentia repellendo
ne occidat° et tm alium occidat no m° illicite agere i° et max° dum
verissime credet se no posse euadere n occidat alium i°

¶ Se° q° 2am p̄te / iuste comdepto no licz se defendere neqz euadere i° / ab° qr
licita est iudici eu resistentem impugnare i° / aris° qr exparte iudici
eet bellum iustum exparte at se defendentis eet bellum i iustum i°

¶ Itz qr no velle suscipe medicina q° morbum est irronale et ordinatum
s̄ suma sine pena cum i iudicio dictatu est medicina / qr s̄m phm i
ethis° pene sunt medicine et remedia culparum

¶ Se° melius est homini ee punitum q̄ no punitum i° meius est q̄ reo condepto
admortem mortem sustineat q̄ fugiat et euadat / ab° pz pbo. e° de
dce infeliciores sunt impulsi iniusta impunitati donati q̄ iusta dapnacione
puniti qr ppena ab corrigi° q̄ forte s̄ pena no corrige° s̄ max
vet i infra Si at plecti° pe mortis tc illa pe redet aris i eorum ne s̄lia
facere psuant vel s̄t puniti ne confirmacione et peruacione utib° quibus q̄ ppena
talem ipatiente pena puniat° i°

¶ Consi° quisque est magis eligendum vr° ee melius loquendo simpliciter et absolute s̄ magis
est eligendum malo q̄ puniat° q̄ q̄ no puniat° i° / a° no dicere / vor pz
qr hic est cuilz eligendum q̄ ordo iusticie exigit et requirit / s̄ ordo iusticie
requirit q° cu malo culpe sit malum pene i° / d° pz / vor p° qr s̄
e h̄t utrum seu bonum intutis ad bonum pmium sic se h̄t malum culpe s̄m
vim ad penam supplicium / s̄ ordo iusticie requirit q° cu bono uirtutis sit
q̄ bonum pmium comodum / i° ordo iusticie requirit q° cu malo culpe sit
malum pene / et p q° hic est magis eligendum vbi est pe cu malo culpe
qr ordo iusticie est quodam bonum quod maxime debitum diminuit i° quod cu
bono uirtuoso est bonum ete est comodum et ibi ad adiditum de bono
iusticie / vel tlis tc dicitur ee roe et iustum ordinatum vel restitutum /

qp v' queit / et simpr iustu meli9 est hre bo\~m comodu q\~ cest illo
ta z tu i malo paulpitu e malu pene q\~ quid e malu illi9 i
cptu puit ipm inqptu th hr meruit e iustu z sm qr e meo bo\~m
iusti z st ht bo\~m quoddã q\~o caret si tbe q\~ no hret / Ethis se q\~
simpr meli9 st malu ee pinitu zhre malu pene q\~ illo carere
hr z meli9 e iusto pinitu ee q\~ no pinitu vri bo9 / Mali st miseri
Si at misie acui9 bo\~m aqd adda\~ felicior e eo cui9 misia sola
est sm cuistãuz bo\~m ad imptone vri se\~ ibo\~e / Multo q\~o infelicio
res st impbi inptu\~ti donati q\~ iusta ultione pinitis / Primã mi
pbos iustu e impunitos no elabi iniquu ee maim e i3

Ro q\~o

Utru mag' contra\~ uitati zbonis moib\~ cu\~q\~s meti\~ fco q\~ cu me
ti\~ ulo zar\~ q\~ mag' e gtra uitatem zbonos moes cu\~ ab meie
do abuti\~ eo cu\~ mai\~s e ee\~dum / ß mag' credit\~ ftis q\~ ubis i3
arr no\~ z bor pz de se / Nom ar' qr\~ mit oinda sig\~ papiu locutet
ubã hns aut abuti\~ ille qui vbis meti\~ / i\~ mag' q\~ mte zbos
moes fat qui ulo meti\~ q\~ qui fco i3 / q\~o pa q\~o e ua
Sz q\~ supp\~m z p\~o q\~ differin q\~mz mendaci\~ q\~ z ui\~ suppre q\~o sts
ista mendaciu e fla vocs signi\~a cu intetone fallendi i sm doriul
decipi\~ar\~ st / qr qui dt vm credes se dice sm meti\~ / zth ibi n\~a
e fla sig\~o voc / Item ille qui iocose mitit\~ dt mediciu zth ibi
no e intetõ decipi\~ / Item ab pt meti sig\~o ul scpto ul fco qr q\~o
ui\~ suppone / Et adhuc ui\~ ee ar\~s ieo eth\~ loques de uitate e medio
opposito illi vri dt / de vidicis at z stidicis dicu\~ silit in smonib\~ q\~po
mb\~ zfictone q\~d appones Eustratiu dt mentiri q\~ tangit ta vbis
q\~ ftis fingeos que no sut / q\~z igit\~ ut ui\~ indiffone mediaci\~ q\~ me
daciu st fa sig\~o in voce ul ope / Respo\~nio a\~co se\~ / q\~ gtalit dt aliq\~ ee
vm credes ee sm meti\~ formai\~ / qr vadt q\~ intem / ß q\~ dt aliq\~ ee
sm credes hr ee vm mti\~ mlit / q\~ no dt ve\~m q\~ th dt ee sm mti\~
mlit z formai\~ i3
Ad q\~ supp\~m q\~onis in se / qr si mediaciu eet gtra debitos moes zut st q\~om
bitati vite ul etia eet gtra uitatem debet\~ / se\~ q\~ mag' mediaciu
po\~z cu vitate / ß gtas p\~ qr ab vim lo\~ q\~ th credit sm zelir mti\~ s\~d
sup pbatu est / Et\~ z ab pt se simulare ee sapietem qui th no est
sapiens ul no ta sapiens alic\~ ulo z fco s\~d ui\~ dice phs i p\~o elench
Et q\~f\~ z qr qr ut ui9 ui\~ no sem gsistit i ubis ß z i sunt q\~ sm
p\~m e\~o eth\~ sm hat vtutem ab vm dt in smoe zrebus / sic me
dacium gsistat sem i vbis ut ui\~ gdiffione / i\~ mediaciu dicit no
opus verum sit ut ui\~ ee mediaciu i3

¶ Si hic videtur esse mendacium si non impleat quis quod promisit / sed non omnia promissa sunt implenda 12 q 1 / prima pars antecedentis patet / et secunda probatur / quia in malis promissis est fides rescindenda 22 q 4 c inmutata decretum / ideo hic simpliciter et plane potest dici / quia illa est impia promissio que scelere adimpletur / et probatur ibi Unde est malum quis implet et aut bonum malum si non implet quia malum est et vitiosum velle malum et probatur promittere malum 17

¶ Sed quia parte bonis moribus intendentes et bonis moribus quaerentes mentiuntur presentes sicut falsas fas / et tamen non peccant / sed bene agunt 17

¶ Et mendacium vitiosum nulli ut videtur nocet nec est ibi aliqua intencio decipiendi / ideo videtur quod non sit contra veritatem et debitos mores / Contra mendacium officiosum quo quis proximo suo prodest et nulli nocet videtur esse pietas 17 / Amplius quia non noceret audienti sed magis prodest / igitur tale per mendacium ipse evitat magnum malum sicut homicidium vel timorem vel si incidat aliquis mortem malam et tamen evadit maius malum / sed de duobus malis minus malum est eligendum nec nocet presentium / quia ut sit intellectum / quia sic sunt mentientes bene sit contra preceptum nec nocet appetitui / quia in appetitu non est vitium secundum sensum / nec est ibi adequatio voluntatis cum ratione / quia in tali optime equantur / ita quod intellectus quod intellectus sentit et cavet hoc ratio vult / ubi gratia / quia si alius natus homo superveniat cum tuum innocentem tenens gladium volens occidere eum dicat est iste nescius in camera tua / te autem dicere mendacium quod non ille recedit et salvatur amicus tuus / ibi intellectus intelligit amicum tuum esse in camera / et sentit voluntas hoc vult / Sed contra / adequatio est ibi vitium contra quod non est ibi adequatio voluntatis significat conceptum vel rem / sed videtur quod hoc non obsit / quia hoc non est malum nec significative si signum est sermo / nec est malum voluntas cum ipsa sermo se non maius sit debeat adequari secundum quod construitur actus / nec et apparet ibi aliqua perversitas adequationis quae natura dedit nobis principaliter sermonem ad signandum intentionem quam 17 / sed licet hoc sit verum simpliciter tamen licet aliter uti ipsum secundum aliquam vel aliam rem quod vel quam dedit nobis natura ad resistendum vel ad usum proximum et maxime in periculis / ideo non videtur magnum periculum prejudicium esse si sermone nobis dato utamur ad id quod nobis utile videtur 17

¶ Sed quia si hoc mendacium esset vitiosum hoc non videtur in ratione appetitus appetitus vel imperantis / sed appetitus non videtur proprie imperare vel appetere nisi quod id quod proprie imperatur vel appetitur secundum se sit aptum natum inferre malum vel actus alterius actus potentie eius vel corporis vel alterius actum / sed sermo falsus in tali periculo nulli videtur esse malus ut supra dictum est / ideo videtur et dicit aristoteles 3o ethicorum quod quosque laudantur quod turpe aliquid sustinent pro magnis et bonis modo debito et modo laudandus est 17

¶ Sed questitum mendacium sermonum ut videtur reperitur in verbo et non in facto / et probatur mendacium in facto / et probatur quod fuit antea est supra deductum 17

¶ Sed quia est quod alius quandoque reclusus in aliqua camera audiendo ... statim facere statim et quaerens ipsum ... quod volens ...

ee gñi9 peccz q̃ si ulo se negaret ibi ee / q̇dz no m̃ ee bñz / q2 ulo pl9
offendit proximu͂ etiã seipm̃ 1c
Ctra g°. q̃o e fa / Sed otra / 2 p° p2 q̃tu ad sp̃m bz / q omẽ mediatu͂ st
otra Vitatem 2 qtra d̃btos mores / et omẽ i° q̃d opponi̇ Virtuti e uicium
q̇ debitos mores f̃cm̃ ꝫ q̇bz Vician oppo2 uituti m2 d̃qua ag2 2° ethꝫ
Vnm̃ ar9 ibi d2 q mediatiuu est p̃se prauu 2 singled Verax e laudads
2 mediãx uituperands / ꝫ omẽ p̃se suppit d̃comi utpꝫ p° p̃ctiorꝫ g°
omẽ mediam f̃cm̃ se m2 ee turpe / ita q abyps e inseparabilis tpi2 d
ipt diffore ee pmo pn° g°dꝫ e s̃imtũ uitas 1c
P° q2 no st facienda mala ut eueniant bona / g° nc ipt bom altiꝫ
aꝫ dꝫ meti / ab m2 ee phi e 6° ethꝫ / Vbi loq̃s d̃ eubolia d2 / q̃si
misstide cõsiliatũ gtiu2 no bñ s̃olo2e ul ipt s̃ prauu assimẽ fiem
ul ipt medium ee prauu ad bom ꝑq̃ns no e eubolia / Etiã ar9
d2 p° ethꝫ / q duob9 amitib9 amit3 f̃cm̃ e p̃honorare ueritem / Et si
ar9 3° Rhetꝫ d2 / q q̃ncꝫ laudant2 q̃ tpe qui sit no det intelligi
d̃ptitudine Viciosa / ꝫ d̃ignominiosa tm̃ Vt siqs ipt ipi9 2 amicorꝫ
suorꝫ salutem uiudꝫ mercedes ptas ñgat 1 manu emdam offat
i mnias 1c
P° q2 arrtitudine no pt q̃s declinare n̄ pretessa uitate 2 debit3 morib9
ꝫ omi med̃a° declina2 aliquo° arrtitudine ut pꝫ q̃difssione medianꝫ
Etiã pꝫ q̃ol3c q2 uitas e q̇ne rectitudo cu͂ st adequõ rei ad intellcm̃
g° q̃stu declinat arrtitudie tm̃ declinat a uite / Et q̃f2 q2 oĩs act9
solutitanis cadẽs sup malbitũ manm̃ e malꝫ ꝑ s̃uo gn̄e / ꝫ med̃am
e hm̃oi 1c / ad 2 pꝫ ꝑ dcta / Ver pz q2 cu͂ Voces sit sig̃ne q̃ceptuu͂ suine
terꝫ pt st intelle ut d2 p° ꝑh̃s / 2 uba i stituta st no ut ꝑ ea Voces
se fallat ꝫ ut cogitatiões suas s̃ notificet / i2 med̃bitiu e 2 abusy
q ab Voce uta2 ad sig̃ed i° q no tet inite / Etiã oĩs abusꝫ e ptiꝫ
ꝫ ic q̇ inti2 Vbis abuti / q2 uti2 eis ad oppom̃ illi9 ad q̃d instituta
st 1c 2
Ex illo se2 q ꝫ s̃imo qu ab initi2 officiosi est utilis inltũ ta audienti
q̇ illi ꝑq° fit mediam / tm̃ ꝑ eo notutu͂ inft2 aue ꝑsetit 2 q̃stu
ad ꝑte rõnalem mediaitem i° op̃te s meti q ingm̃ ꝫ 2 q̃stu ad
appetitu͂ eligẽtem mediu͂ prauu ad finẽ q ingm̃ e faci2 / Et q° sit
alti9 se2 / q 2 med̃am officiosu͂ st aliquo° q̇ uitate 2 q̇ debitos
mores / Th̃us m2 ꝑ2 gña medacꝫ st inim̃ Vnũ med̃am aliud
e iocosu͂ q st cã solacii / officiosu͂ q st i bom al9 2 nlli nocu͂ / p̃ni
ciosu͂ q fit ex solo appetitu nocendi / 2 p̃niciosu͂ q st in fraudem
2 dampnum alti9 / 2 q ꝫ illorꝫ e prauu ipt ea / p° q2 ꝑuisitate
2° q2 iniquitate 3° q2 chintate / ꝑm̃ ꝫ q2 uti re ad oppom̃ sui fis ad
q̃ instie e prauu ordinem debitũ / ꝫ lꝫ fit coum̃ med̃a / q2 p°
ad fidem d2 ar9 p° po2e ꝑnim̃ que ul sit singula

adsignandum veritatem delectabili vel tristi consentiri vel notando iusto vel iniusto
vel de malo et bono. Contra est quia virginitas dicitur album quod est non recte
quia non equitas ubi debet equitas esse secundum rectum ordinem nec verbum simi
mis ad quantum mentem et ad rem de qua fit sermo quia voces sunt signa conceptuum
et etiam rerum. Sed notandum primo principalis. Ad tertium etiam patet quia in bivium est proximum
facere deteriorem, sed quando mentitur facit audientes quantum in ipso est deteriores bonum
enim hominis consistit in intellectu et voluntate bonum autem intellectus vero
est veritas ut patet 6° ethicorum et per consequens sicut est malum eius mentiens autem quantum in
eo est audientis intellectum inficit falsitate etc.

Sed contra mentiri difficultas mentiendi potius consistit in intentione fal
lendi ubicumque est eadem intentio ut consimilis fallendi est equalis difficultas sed
in illo qui mentitur facto potest esse eadem et consimilis intentio fallendi. Ergo etc. Confirma
tur per actum quia sicut probatur quia verbum et factum assumuntur ut misticiam fallendi
verum non refert quantum ad difficultatem mediante an aliquo verbo vel scripto
vel nutu vel quocumque facto mentiatur. Sed in isto non refert quantum ad bonum
utrum aliquis gladio vel securi interficiat hominem et cum illis; sed ulterius si
eadem intentio est fallendi in facto tunc mediatum est magis proprium quam
hic est minus etc.

Capitulum 90.

Utrum prudentia que est virtus intellectualis constituens medium virtutibus moralibus
prestituat finem eisdem. Et arguitur quod non quia secundum philosophum 6° ethicorum virtus moralis
intentionem finis facit rectam prudentia autem que ad hanc et ad prudentiam
non pertinet prestituere finem moralibus sed solum disponere de hiis que sunt ad finem.
In oppositum arguitur quia sicut se habet ratio ad bonum appetitum sic se habet prudentia
ad virtutem moralem sed ratio prestituit finem potentie appetitive ergo prudentia prestituit
finem virtutibus moralibus. Ad primam partem patet quia prudentia est ratione virtus autem
moralis in vi appetitiva etc.

Notandum primo quod intentio ad propositum est natura ipsius ad quantum sola. Secundo quia semper arguitur quia
non est virtus sed ars est virtus ut philosophus dicit in 6° ethicorum. Ergo ars non est virtus
et per consequens nec prudentia quia in arte est prudentia. Et confirmatur quia nulla virtus potest esse in
moderata sed prudentia est immoderata etc. Item si prudentia esset virtus quia
esset quantum vel intellectus in mente quoniam determinata ratione sed prima falsa quia tunc pru
dentia esset in bono quia electio pertinet ad voluntatem et per consequens non esset virtus
intellectualis cuius oppositum dicit philosophus 6° ethicorum.

Item quia si prudentia esset virtus intellectualis vel quod esset in intellectu speculativo vel
in intellectu practico tunc non primum quia philosophus dicit 6° ethicorum quod prudentia sit circa
[illegible] quod non pertinet ad intellectum speculativum. Et confirmatur quia [illegible]
[illegible] ad voluntatem quia non est in intellectu [illegible] sed prudentia est [illegible]
[illegible] 6° ethicorum quia [illegible]

quadmodum et ita virtutes sed virtutes morales de quibus ibi loquitur scilicet in parte appetitiva
adrectus ad rationem, igitur prudentia magis est in parte appetitiva quam secundum rationem non
2m quia recta ratio parte aliena ponitur apud philosophum ratio ad prudentiam ut patet 6o ethicorum sed
ratio non ponitur nibeniter preceptiva sed etiam operativa ut patet de virtutibus liberalibus ergo
prudentia nibeniter preceptiva et operativa etc.
Sed ille habitus non est virtus intellectualis quo contingit secundum dicere sed habitu prudentie
contingit secundum dicere etc. maior nota 9o 6o ethicorum minor patet quia per ipsum nemo malum agit
iustitie ignorantiam hoc scilicet patet item patet hoc de legislatoribus qui secundum
prudentiam leges statuunt et tamen leges aliquas statuunt secundum non est possibile
recte dicere secundum quod dicit aristoteles in 2o ethicorum et ad questionem quia habitu indicative deceptis
que latet contingit secundum dicere prudentia autem sepe indicat de eis que latent
quia prudentia est circa singularia circa que ipse indicat scilicet in parte singularia sicut patet si prudentia
rectione dicimus in agendis et repellendis non oportet immotos esse propter
eas sed contingentia cum sint quod secundum partem latet utrum sint vel non sint ut dicitur 6o
ethicorum etc.
Item prudentia statuit medium virtutibus moralibus sed quod virtus moralis non
possit acquiri sine prudentia sed patet quia ipse sicut est habitus gradus preceptive sicut
supponit habitu priorum preceptorum ita prudentia cum sit habitus gradus preceptive supponit
habitu priorum preceptorum sed ille habitus priorum preceptorum supponit habitu moralem
quia illa prudentia sine virtute morali non concedit multa enim corrumpit prima
preceptiva igitur virtute morali oportet acquiri ante prudentiam et ad questionem quia hoc dicit principium
tamen prudentie moralem sed aliquis prudentia multa scilicet bonum principium ergo habent
virtute moralem maior nota et probatur patet quia habitus accepisti paternam moralium
et doctorum et legum patent ad prudentiam et tamen multos videmus bonos homines que
audiuntur libros multos fuerunt etc.
Item quia illud quod est per se non non habet tamen sed ipsum est sine ipso causam quia unusquisque
debet esse per ipsum sola sed consistit in medio secundum virtutem moralem per se que ponitur eius
diffinitione igitur prudentia non statuit medium in virtutibus moralibus et ad questionem quia prudentia
operatur secundum motum rationis sed virtus moralis tendit ad medium ut ibi dicitur
dicitur in 2o ethicorum virtus est habitus in medio ut ratio que statueret igitur prudentia
non constituit medium virtutibus moralibus etc.
Dico tertiam partem questionis quia secundum se habet hoc ad racionalia secundum se habent aut per hoc
ad rationem sed hoc est finis omnium racionalium igitur omnes alie per hoc ordinantur
ad rationem secundum ad finem sed prudentia est circa eos agilium igitur omnia agibilia ordinantur
ad prudentiam secundum ad finem et per quod ipsa statuit finem omnibus virtutibus moralibus
maior nota quia hoc concedit eos racionabiles secundum rationem licet secundum aliam
tamen eis conveniat hoc patet per philosophum 2o politice etc.
Preterea istud totum per quod vult pertinere ad rationem preceptiva sine ad prudentiam sed istud
ipsum est melior et delectabilior tanto est magis amanda et prosequenda
et contemplari et operari secundum virtute est intra metas et delectabilior quam sensitiva
vel delicias vel que communis et bonis humanitate ergo contemplari et operari secundum

virtute e vita nobilior z melior / go contemplari z operari secundum virtutem e magis ama-
ndum z prosequendum / pz autem quod premisse dicta sunt sed elevatis quod temporibus concessis alia non
erat aliter z aliter opinandum / go spectat ad rationem practicam et ad speculativam z prius
vero quod primum opus practice sit statuere finem z post ea invenire media z ordina-
re in finem. Item quomodo eligit media ad finem sive inveniat ea z iudicat de
eis tunc hoc facit propter finem go praestituit finem
¶ Dicta quo ergo quantum ad primum z quantum ad quesitum est ulterius ¶ Sciendum quod licet omnis virtus debeat
rationem aliquam cuius opus est optimum est virtus illius potentie sed prudentia est simpliciter vir-
tus. Patet quod virtus attenditur secundum maximum in quod potest ut vult dicere philosophus celi. Item ad
philosophorum dicit quod virtus est dispositio perfecti ad optimum sive ad opus optimum. Sed quia ratio potentia
est intus practica z prudentia dictat ipsum ad actus opus optimum sive ad ratione conti-
nuam. Ideo prudentia est virtus. Et confirmatur hoc per diffinitionem virtutis quia virtus est que bonum fa-
cientem z opus eius reddit bonum. Sed propter hoc sicut dictum est quod facit rationem concordan-
tem rationis tum ex adrectitudinem appetitus ille est virtus Sed ad prudentiam pertinet
applicatio recte rationis ad opus quod non fit sine appetitu recto. Ergo prudentia hoc con-
venit etc.
¶ Sed quia prudentiam quantum ad quod nominis refert ad intellectum quod quantum dictante dicitur
addendum tum erat aliqualiter sed tamen dicere spectat ad intellectum non ad appetitum
vero prudentia est virtus intellectualis. Et confirmatur quia secundum philosophus dicit 6° ethicorum prudentis
est bene posse consiliari sed consiliari est de agibilibus que sunt bene agenda in ordine ad fi-
nem aliquem. Non ad eorum quod sunt agenda propter finem est recta ratio. Igitur prudentia
non consistit nisi in ratione practica sive in intellectu practico secundum philosophum vi dicit
6° ethicorum etc.
¶ Sed quia tamen pro quibus dicitur sed licet recta speculativa ad speculativa sed sic licet ad pr-
actica. Sed sic est quod ratione speculativa sunt que sunt naturaliter nota quorum est intellectus
z quedam principia quod innotescunt sicut conclusiones quorum est scientia. Igitur consistit in ratione practica
ita quod proposita sunt quedam ut principia naturaliter nota z conclusiones sicut fines virtutum mo-
ralium quia sicut licet se in operabilibus sed principium in speculativis z quod sunt in ratione practica virtu-
tes z conclusiones sunt ea que sunt ad finem in quibus principiis conclusiones similiter
z horum est prudentia applicatur ultra principia ad particulares conclusiones operabilium z ideo ad
prudentiam non pertinet praestituere finem moralibus sed solum disponere de hiis que
sunt ad finem. Et confirmatur quia sicut ut ratio dicit est principium in agibilibus z quia oportet praesup-
ponere sua principia prima ergo non pertinet ad prudentiam statuere finem bo-
nis sibi agendis debitum est prudentiam secundum eius rationem quamvis oportet quod
illis sicut inter deos secundum intellectum quod dicitur quod sunt amandi z prosequendi
totum contingit sicut dictum est. Igitur ob quod ad ut tertiam non est licet posset
[illegible] ore vita optima est amanda z prosequenda que tota est melior z de-
lectabilior z bonis non potest sicut dictum secundum quatenus rationem ullus enim potest velle
vita malam z tristem sed bonam maliue z tristiue etc.

Re quo pr

Utrum peior sive turpior sit continens ire quam incontinens concupiscentie et arguitur quod non quia tanto peccatum aliquod videtur esse gravius quanto est periculosius sed incontinentia ire videtur esse periculosior quam incontinentia concupiscentie etc. Ad oppositum non valet primo quia perducit hominem ad maius peccatum quod est maius quam adulterium et quam fornicatio adque perducit incontinentia concupiscentie etc. Oppositum declarat philosophus in 7° ethicorum ubi dicit quod minus turpis est incontinens ire quam incontinens concupiscentie etc.

Conclusio prima quod est falsa. Secundo contra quia quanto difficilius est resistere passioni tanto minus turpe vinci ab ea et sequi impetum eius et per consequens tanto incontinentia videtur esse levior sed difficilius est resistere concupiscentie quam plus ire secundum philosophum secundo ethicorum quia difficilius est voluptati repugnare quam ire. Item Eraclitus dixit difficilius est pugnare contra concupiscentiam quam contra iram et per consequens videtur esse ira ... et patet per philosophum in 7° ethicorum dicentem non enim si quis a fortibus et superexcellentibus delectationibus vincitur vel tristitiis est admirandum sed condonabile etc.

Item secundo passio per quam vehementiam totaliter aufert iudicium rationis tanto hominis talem passionem apparet quod ubi plus remanet de iudicio rationis ideo qui est incontinens ire quam ideo qui est incontinens concupiscentie etc. antecedens patet quia ira perverso qui mansit apparere insania. Sed secunda probatur eiusdem ante primo quia iratus aliquantum audit rationem non autem concupiscens ut patet 7° ethicorum.

Item quia illa incontinentia est peior et turpior que deprivat partem anime nobiliorem sed incontinens ire est huiusmodi. Ad oppositum non valet primo quia deprivat appetitum irascibilem qui est nobilior concupiscibili quia natus est ut ... de se ardua concupiscibilis autem ... in vilioribus etc.

Item ille incontinens videtur esse peior et turpior quem homines communiter magis timent et fugiunt sed homines communiter timent et fugiunt incontinentem ire quam incontinentem concupiscentie etc.

Item quia illa incontinentia est turpior que est preter passionem minus naturalem ... secundum 7° ethicorum quia inclinatio naturalis videtur aliquantum minime ... peccatum sed concupiscentia videtur esse naturalior quam ira quod patet primo quia cibus et potus que sunt de necessitate humane vite sunt naturaliores quam vindicta vel punitio. Item quia illud est naturalius cuius contrarium est innaturalius sed tristitia que opponitur delectationi que est circa concupiscentiam est innaturalior quam mansuetudo que opponitur ire ... quia talis ad mansuetudinem tristitia autem corrumpit et stupefacit naturam ut dicitur 2° ethicorum etc.

Item illa passio est naturalior que est nobis communior et quanta (?) ... sed delectationes circa quas est concupiscentia sunt communiores ut dicitur 2° ethicorum. Sed concupiscentia ... que sunt cibi et potus assimilatorum communiter et motorum ad vitam conservandam ... de naturales illa enim necessitat nos ad eas propter salutem vite etc.

Sed incontinentia non est peccatum et per consequens non est malum nec turpis et per consequens ... quia ... quod vitare non potest sed incontinentiam ... quod naturaliter est adeo inclinatus. Et conclusio quia incontinentia non est voluntarie ... sed ... etc. antecedens quia ... quam pertinet ad voluntatem ...

complexionem corporis sequitur sed incontinentia sequitur corporis complexionem ut dicitur
septimo dicit philosophus 4° ethicorum quod maxime acuti id est colerici et melancolici sunt in
refrenata incontinentiam sunt incontinentes. Dicendum pro ibidem philosophus dicit quod mulieres
non dicuntur nec continentes nec incontinentes etc.
Sed contra non est vitium et eius oppositum non est virtus. Ab alia quia dicit 2° ethicorum quod
virtuoso et non incontinente omnia consonant rationi ergo continentia non est vitium etc.
Questio 4°. Quod est via sed quod quia incontinentia est peior quam magis inter rectitudine
rationis sed incontinentia concupiscentie est communior etc. Ad oppositum non videtur primo quia concupiscentia non
vincit rationem aliquando sed omnino suum quod aliquis sit delectabile mox ad consensum
non alium suum aliquando et ira procedit motum rationis quia talis repellendo est in
iracundia et puniendus et in violator sed iste in sequitur in ira et confestim
tendens in vindictam vasti et non ad principium aliquando plus quam debet etc.
Sed ad 2m sunt arm propter passionis comparatio dicitur supra quia motus concupiscentie
habet maiorem inordinationem quam motus ire. Et hoc propter quod dicitur quod plus tamen ad
ethicorum propter quod quia motus ire participat aliquando rationem in eius si tamen tendit
ad vindictam in ira sed statim quod aliquando non dicat sed non perfecte sed motus
concupiscentie totaliter est sine ipsum et non sine rationem. 2° quia motus ire magis
consequitur corporis complexionem propter velocitatem motus colere quae incedit ad iram
sed magis est in prompto quam ille qui est sine complexionem corporis dispositus ad iras
cendum irascatur quam quod ille qui est dispositus ad concupiscendum concupiscat sed et frequen
tius consuetudinis nascitur iracundi quam ex concupiscentibus concupiscentes sed quod
provenit ex naturali corporis dispositione reputatur magis venia dignum et per consequens
sequitur quod ira incontinentia est peior quam operatur sine rationem magis naturale quia incli
nationis sui aliquando excusare vel diminuere potest quam enim sunt naturali inclina
tione male operatur ex malicia operatur sed ira est prius magis naturalis quam concupi
scentia sine quod dicitur incontinentia quae non est superflua concupiscens sed ita talis quae sunt propter
consequentiam consistit in excessivo usu ciborum et potuum et in fluentia ap
petitu nimis delicatorum nec ira est naturalior quam talis concupiscentie propter non
in concupiscentie semper et signum huius philosophus posuit 4° ethicorum quod ira primum magis
transfundi in filios quam concupiscentia. 3° quia ira quiescit manifeste operatur concupiscentia
autem quiescit latebras et dolose subintrat. 4° quia concupiscentes delectabiliter operantur
sed iratus quae quoddam tristicia [illegible] coactus etc.
Sed ad pro opera male intelligitur secundo pro sortiuntur obi passionati 2° propter
naturalem complexionem propter quam multum inclinantur ad obediendum passioni. 3° propter
puerilia voluntate negligenter resistere passioni. 4° propter assuefactionem sedandi passionem
non in duobus primis modis quanto tamen est magis tanto peius est vel malum ma
gis quam ille tamen non sit in potestate ira sed in aliis duobus modis quanto ca
tanto peius est [illegible] et minus excusabile propter quod quia ille tamen sit naturalis
et in petrenue sit voluntarie sed peius est maius tanto quanto est ma
voluntarium et minus quanto magis naturale exprimitur sequitur
operis propter [...] compare 2° in ordine ad aliud adque [...]

adoperante quadrupliciter primo propter obiectum quia obiectum ire est fortius 2o propter naturalis complexionis quia complexio inclinans ad iram est acutior 3o propter modum operandi quia ira utitur magis ratione 4o propter effectus quia irreparabilis est peior ira invidia et igitur concupiscentia est aliquando irreparabilia Item in ordine ad eam tamen quia maior est iniustitia Et sic primo propter motivum quia naturaliter propter iniuriam sibi illatam post habet occasionem iniuriandi concupiscentes autem non propter nocumenti quod infert quia ira infert nocumentum secundum corpus et secundum exteriora bona concupiscentia enim nam excedit ad petitum alterius 3o communo operandi quia concupiscentes iniuriantur insidiose et cum delectatione iratus autem cum tristitia etc

Questio 2

Utrum sit peius moribus virum absque ligamento matrimonii mulieribus carnaliter coniungi Et arguitur quod non quia id quod non dissonat recte rationi attendenti simpliciter ad naturam et mores hoc non est peius moribus sed coniunctio viri cum muliere absque ligamento matrimonii est carnalis et huiusmodi etc Ad oppositum arguitur sic quod secundum philosophum 8o Ethicorum capitulo 22 homo debet alimentum ad mentem naturaliter proximationem individui quantum ad id quod nulli alteri est obligatum ita ad speciem conservationem homo 4o Ethicorum debet coniunctio carnalis viri cum muliere cum moderatione quantum ad illa que nulli alteri alligata est In oppositum arguitur 8o Ethicorum quod debet amicitia esse inter virum et mulierem et secundum naturam et non inter alias debalia amicitia quam matrimonialis etc

Conclusio prima quod est ista Secundum quod unusquisque eorum bonum perhibet quod non est peius moribus ymo est bonum moribus maxime si in illo nemini fiat iniuria Sed secundum coniunctionem talem debet quod sit cum confortatione simpliciter etc Ad oppositum non valet quia licet non fit nocumentum bono in re iniuria mulieri nec coniunctio sed posset multis aliis prevenire etc

Secundo quia vir secundum naturam non est magis declinatus ad unicitatem quam ad quamlibet aliam Et sive coniungatur mulieri matrimonio sive non non inter esse peius moribus Ad oppositum quia homo natura est animale est in communitatem ut habetur primo Politicorum Et non inter secundum naturam quod unus sit determinatus sive debeat se declinare ad unam etc

Et confirmatur quia id quod est maxime naturale quod non inter esse peius moribus sed coniungere se pluribus feminis et absque ligamento matrimonii et huiusmodi Ad oppositum non valet sed bene patet quia id est naturale per quod maxime fines naturalis attingi potest Sed finis naturalis seu plurificatio maxime attingeretur si unus non declinaret se ad unam ligamento matrimonii quia unus vir potest fecundare plures mulieres sicut unus gallus plures gallinas etc Item in signum huius videmus in pluribus speciebus animalium non se determinare unum marem ad unam femellam etc

[illegible] partium [illegible] conclusionis [illegible] 2o Politicorum Et arguitur sic quia [illegible]
[illegible] secundum naturam cum moribus potest naturam sit bonum sed plus [illegible]

eet amitati zaut q mlieres omes eent omib; vis gnes mag
q qd affant ppt q amitas eet mag vna seu mag vniformes
/ et eent in ea qtraxisse amores que qtingut ppt pp a z dmisu
/ eet z aor amicicia int cives / q qui; vir q; puerp amaret
equa sim zoms vi qcent se tacq fres etc
Q oia q qtingut z obseruant i qiuictone vi z mlier matrimoni
illa pnt obseruari i qiuctoe vi z mlier absq ligamento mri / go
si i vno no e pctm mois nec religoe ans / q pnt s i uice fidem
tene ita q ie vir nlli alti qiuga carnar nec ista mlier alti vi
e ubi ie pt pnid mlier / Item vir z mlier pnt pli pnidi ca
sim aiam q zm corpg etc
Q pctm mois sit i huams actib; e illud qd e qtra ordine rone
s q sit ordo rone q q; ordine i sini sine querent / ideo si hon
veb; prom ad sini sine ideo sit aio pecat dw no e sinis sit a
q ne lon quare e informacoe simp ubi intedi plres / q sit p3
/ q; sd e ne lon q q sine corpal na vmq i d mdm / ita ee lon
quodda qcelles go q sine cor na spei huane / go sd ad q sinam
vite vmq hois ordina vsq ad tibo / ita z ad qsuatom toti huani
gnis sis benez
Ite aut; h emitte sussim q sit pacta bene sd p3 pp shm i libro d
qnacoe alim etc
Q quil; pt vti eo q sui e ut lib; s mattu bene hoi no uti no
qd sui e ubi e fortato simp etc i l no e pctm etc
Q ome pctm hit vnu oppom s lupme nm in ee vm om etc
Q a q go fla / s; q q ome tle e pctm mor q e q iusticz legal
q cotordat legi mlti / s qiuicto tlis q de fortaco simp e q legal
iustia / q p / q; lex no respit adi q a q no tan attact s ad e
q comit attidt / s q mil qcsortacoe pt malu pueme q emitu
pligamntu mri / a qpolleus ei / l tu lex pp adtom paratom
mali remotom attedat iustu legale nequaq e fortacia / s vi
z mlier an coitu dent obligari / q at qcsortacione malu qmit
pueme p3 decla pred qd ars addit zo polite q opinates q
optia eet poli a omes mlies omib; ee gnes no eni staret q
viroz eent pni vl filii / z ita vm vl nos reputaret fros vl
reputalent eos equa v gnes z alys pro nlla eet sollicid vro
ad pnos Et zoa eet pna / Na ut dt ars mima tura porti
q plimoz e come desprs eni maior curat decomib; no vm q
[illegible] vnuq attide sd i iustiabili; fimarz mlti [illegible]
[illegible] smit pancons s q sr eet magn [illegible] na pnt [illegible]
ne hudiue sragitem z afaicta pleca plimo [illegible]

qd ppolā uxorem cognoscere nō possit. Sed d. qm lex posita respiciat
bonum adiud q cōmunit eueīt tn lex naturalis respicit ad ptes casus vbi sepe
pt contingere abulite legis posite sc pz 5o ethi de epykeya et pmo rethorice
vbi aque dne psone ptites posset hre firmam voluntate p manendi
sic vsq ad morte et sollicitare cordi carnalit ad inbire et sicut emittendi
plem / Ad tat si id nō eet lege posita phibitu vi q nō sit ptm mor
si tales carnalit cognat absq ligato amorum q regens ad qd nō indu
celat e remotu / Sz q ad hc tales peccaret mortalit .i. ad. q opare
pt qd ratio nō dictaret .i. ad. / Na illo dit si copulao vi ad mulierem
quo ipi maiore heat displicentiam si fuint ad inuice obligati / q vir
tunc nō solum diligeret et tribuit primum q filius suus / sz e q filius sue mulieris
et mulier ergo nō solum q suus sz e q suus vi .i.
Item ad bonum yconomie attinet pfecte nō sufficit vt vir sit mulieri ut
mulier vt sit viro sc dicit sco yce et i yconomica / .i. q nō dent ad inuice
cōmane vir et mulier quo sit i nati hre maiore suis ipis amicis / q
at e si vir effectus fuit mulieris et mulier vi pymitcom amicorum / q
vnusquisq magis curat de suo sc supra dictum est .i.
Item vox humana e mutabil ut pt vir sine voluntate mulieris nz mulier
vi et vo ratio dictat q tempus et ... cōmitta mutu / ergo ratio nō dictat q mulr
ad plis erudictionem et ad ...a q vir s instruere te appetile decens .i.
Sz ad hc d. / pot q mulier sit diues et potes ... sit vi ad intolo ple
psuas diuicias et pfica arti erudire et docere / Et im q talis mulier
nō peccaret mortalit si eliget aplo viro cognosti tn nollz obligari
ppt sua suadam et libertatem sz solum obligaret se ad plis erudictionem
sufficite / Sz q q qd ... quatuo gui sim se nō dz auffra ppt ... aliqd
acq cōdicionem arrigi sit peccatiue et amici / sz gui quao sim se accepto
e optimum sim ratione tom ut ad plificandum fiat vir et mulieris quato
pabilem sc supra dictum e .i.
Et qr q poz cōtrouersia ee int virum et mulierem de posse prius ita
q si vir et mulr separe abi et utiz qnqua vellz hre primum et
alti ... fiet i iniuria q ratio nō dictat / .i. oz oblitz sit q prius sit
vterq / Solutio mate pz / q tales foritaris qui coclut obligz vi ad
mulierem tes nō e liata sim mores / q diuce e q vita ... f. pri
intendi ergo ... colsitatio vi et mulieris q plz et nō alit fis ...
e plis pario attingitur q e eis nale / It iste fis impediret ...
vnus diuice quidese q si ples vi mulieri ingenit mutu ...
eet ples et pmet tua tca primum / It si vir vt plib ...
... nō sufficet nz ad eas nz ad plem intendam et ...
... tyou indomo et filia et pmet bonum domesticum .i.

It qo. ...

Utrum expediat reipublice bene observare castitatem scilicet propriam uxori

arguitur quod non quia secundum philosophum 2o de anima naturalissimum opus est in viventibus generare sibi simile / et hoc fit multum pro republica quia est naturalissimum / ergo eius oppositum videtur esse innaturale contrarium bono reipublice igitur etc. Consequentia tenet / arguitur quia id quod est virtuosum et laudabile multum expedit pro republica / sed observare castitatem seu virginitatem scilicet propriam uxorem est virtuosum / quia virginitas seu castitas est virtus et philosophum 4o et 2o ethicorum ubi dicit quod continentia est virtus / sed virginitas sive castitas est continentia igitur etc.

Contra secundo arguitur quod est vicium / dicit sic servare castitatem sive virginitatem esse licita / sed probatur quia id quod contrariatur legi nature hoc est illicitum / sed virginitas seu castitas est huiusmodi non / probatur prima quia lex nature dictat quod ad conservacionem speciei utatur mulieribus / amittitur virginitas et fiet ibi quod bonum speciei / confirmatur quia id quod tollit amorem virtutis videtur esse illicitum et vitiosum / sed virginitas seu castitas tollit amorem virtutis / sed abstinere ab omnibus delectacionibus veneris dicit enim philosophus 2o ethicorum quod qui omni bono potitur et neque ab ulla recedit intemperatus est qui autem non fugit agrestis et insensibilis igitur etc.

Virtuosum est et laudabile pro republica multum expediret omnes reipublice / sed hoc fit per commixtionem carnalem ergo amittitur castitas / observare autem castitatem non est virtuosum et laudabile / quia castitas non est virtus eo quod nulla virtus inest nobis a natura 2o ethicorum / castitas autem sive virginitas inest nobis a natura / quia hoc nascitur ligatur etc. / confirmatur quia qui habet unam virtutem habet omnes / sed multi sunt qui habent alias virtutes absque virginali castitate / igitur ipsa non est virtus

Secundo nimium est contrarium castitati seu virginitati / ergo magis expedit pro republica non observare castitatem scilicet uxorem propriam / arguitur quia continuitate deficit laus virtuosi / ergo si castitas esset contraria laudabilius esset conservatio virtutis medio igitur etc.

Et confirmatur quia bonum commune potius bono privato 1o ethicorum / sed usus mulieris ordinatur ad bonum esse vel ad conservacionem speciei castitas autem ad bonum privatum vel ad evadendum incommoda mulieris igitur etc.

Secundo non expedit pro republica quia est preter secundum naturam et contra naturam / observare castitatem est huiusmodi igitur / arguitur non / probatur quia per generacionem observatur / ergo per oppositum non servatur / confirmatur quia id quod est omnium viventium naturale est / sed castitas servata scilicet propriam uxorem est huiusmodi / arguitur non probatur per philosophum 1o methaphisice ubi dicit quod omnis mos naturale est consuetudo igitur etc.

Observare castitatem est preter secundum mores igitur / arguitur quia id quod est commune omnibus in virtutibus est preter secundum mores / sed castitas est huiusmodi / Et quia id quod est nobilius quam natura et virtus communis dicitur impetrare quod est conditio quam virtute servare non potuit / sed amissio castitatis ad plus est cum sint alia continentie contra humane communis quod tempore virtutis / ergo aliquid est multo nobilius quam eius integritas / ergo etiam integritas est nobilior et virtuosa secundum mores et ita dicitur quod

que e sum gpmgor adq na sepu mlebre reta ubi ordmanit
z pqs m^e q logsed z sisted pase i shuana z nali rone mg m^c
opedie p re publica ecc sim moes ubi m^o q obsuae castitatem
Ista qo qd e fla sz q illud qd fat hominem mag laudabilem
z comutati plz placetem h^c mag opedit p re publica obsuai sz h^c
e castitas i^e a^or no bor p^z q^z c^d fat hominem plz laudabilem pqd
hs refrenat pa^ines z delectaciones mordinatas priuate homines
ubi uis sz h^c fit p castitatem om at fit pusit inimolem etia
homines z uolz q gmit comdat castos de castitate iz
Item i^d e mag opediens pqd aliquid assila superioribus sz h^c fit pq
anima z p castitatem q anima superiora sd d z intellie unuit i tota
z castitate iz
Item illud mag opedit qd mag pmou z ad co sequendi felicitate
sz h^c fit p castitate iz a^or no bor p^z q^z qui homines sit castitem mag
disponunt^z ad cognitionem z ad speculationem z pqs ad felicitem ubi quarto a^o
phor dicit uirtutes morales non parum faciunt ad scias speculatis z maxime
castitas z insignum huius antiqui phi abstraxerunt se de mulieribus
sciebtes q usus uenereorum multum deprimit mente z obnubilat rationem iz
Item illud q e uirtus laudat^r multum opedit p re publica sz castitas e huiusmodi
q^z e uirtus eliuq laudat^r i mete dom iz
Item castitas scilicet q^{ta} inqualis e bonum opcellentius quo opediencius aliis
q^z e bonum diuinum qd e potius bono humano Item e bonum aie qd p
fertur bono corporis Item e bonum gtemplatiue qd pfertur bono uite actiue
q^z castitas ordinat^r ad bonum aie scilicet uita q templatiua gungm at
ordmat^r ad bonum corporis qd e corporal multo sp^ei humane z ptiet
adutica attam
Item q^z h^c opedit rei publice pqd obsuna^r polic^a sz h^c e p castitate
uiri tam q^m uxore iz a^or no bor p^z q^z sic generant^r filii legitimi
sunt boni z honesti z diuites mailitate Item i^d opedit rei publice
pqd mlies suat^r i honore sz h^c e p obsuacionem ui castitatis tam eam
iz a^or pz bor p^z ypshm i ycononica z dicit ibidem q uir no debet in
iuriari femine nec eco inuiriari at femine e cometu gomea mulie
Item q^z si uir non suaet castitatem te uxor generaret filios alienos
ne eet mobpbium ppus filiis qd nullomo opetet rei publice iz

Lect^a xx^a

Utrum honoratas diuitie ppt diuitias ut aliquid honori q no sit
bonum uirtut^r auat uirose Et ar^r q^r q^z q^z qualibz obsibz aliam bonum
no attend adeam pp quam bonum e obsibendum ille aget dissolit
tam bonum go mi male z pfuis male uirose sz honorans

diuitem ppt diuicias vel aliquod huiusmodi quod non est virtus est huiusmodi
aor non valet pz per phylosophum primo ethicorum ubi innuit quod honor est exhibitio reuerentie
in testimonium virtutis 2 ix° dicit quod honor est premium virtutis Item ibidem dicit quod
solum bonus secundum veritatem est honorandus Secundum oppinionem arestotilis propter illa que deseruiunt
2 iuuant ad felicitatem est honor bonum exhibendus Sed diuicie diuinitas
sine excellencia status est huiusmodi igitur quo non sequitur aor 2 non est sed bene pz per phylosophum
ethicorum ubi phylosophus innuit diuicias 2 alia omnia que sunt tanquam organa quibus
utimur possimus ad exercenda opera virtutum esse res honorabiles secundum attributionem ad
virtutes 2 ad opera earum que quidem virtutes 2 opera sunt secundum seipsa honorabilia vel
honorabiles propter illa magis virtutes corporis nobilitas amicorum diuicie officia dignitates
2 similia regulariter omnia bona humana quibus contingit bene 2 male uti dicuntur esse
res honorabiles etc.
Contra primo principale quod est falsum Contra hoc est contra phylosophum in iiii° ethicorum dicitur ubi diuinis sed in
honorare propter diuicias vel propter aliquid aliud quod non est virtus non est aliquid
diuinum igitur aor non 2 bene sequitur honor enim respicit bonum honestum 2 non utile
nec delectabile quod propter solum bonum honestum est honor bonum exhibendus quale est
virtus tamen bene dixit valerius maximus quod honores qui virtuti debentur sed 2 tamen
2 alia huiusmodi apud romanos antiquos nulla pecunia emi poterant bene ad
hoc concordat id quod quidam phylosophus dixit qui pro eo bene missus in habitu contemptibili
2 aula principis adire adiissit 2 diu pulsans non fuisset admissus 2 postea
sumpsit habitum ornatum 2 tunc ad primam vocem aditus patuit veniens quod procedens
ad principem pallium quod gestabat cepit osculari veneratus Super quo princeps ad
miratus cum hoc ageret inquisiuit Videt phylosophus honoratorem me honor
quod ipsum non potuit vestis obtinuit Quam vanitas vanitatum plus honorem
sunt vestibus quam virtutibus plus venustati quam honestati etc. Et sic possum dicere
diuitibus 2 alius qui non habent bonum virtutis etc.
Sed contra secundum diffinitionem communem honor est reuerentia actum exhibita in testimonium virtutis
igitur nulli est honor exhibendus nisi propter id quod habet bonum virtutis quia si secus fieret
testimonium esset falsum Vide sic sigillo propter diuicias vel aliquid tale honoraret etc.
Item probo dicit in 2° rethoricorum quod honor est virtutis oppinionis signum id est signum per quod
honorans ostendit se oppinari illum quem honorat esse virtuosum Contra arestotilis nisi
est virtuosus non virtuosus quod nulli debet impendi honor nisi virtuoso qui est dignus
honore sed prauus est indignus honore secundum phylosophum in iiii° ethicorum quod nullus est virtuosus
nisi bene bonum faciens 2 talis est virtuosus 2 hoc est quod phylosophus dicit iiii° ethicorum quod secundum veri
tate bonum 2 soli bonum sunt honorandi virtutes autem reddunt bonum ali
quem non etc.
Item propter talia quod non est honorandus qui prauum non efficiunt meliorem sed turpiorem
saepe sed sunt diuicie potestas 2 alie excellencie status quod propter talia nullus est honorandus
alii prius quod scientia est iniustitia habens arma ut dicit primo politicorum igitur diuicie
talia non meliorem sed peiorem reddunt
Item honoramus aliquem propter diuicias vel aliquid aliud quod non est bonum virtutis

cu malicia si talis no e virtuosus z plz omnibus alys de comitate malo
rum . 1z talis sic honorans vicios agit . Ideo qr quo honorant credunt q ho
minibus no displiceat eorum malicia z qr ipi sic pmi ad ea plus se permittant
eadem . Item q admittibus z constitutos aptitutibus agit facaliter adhuc in quom
Ex q° qo e ista .
Et q° hor ul ad e q quedam prestacio de excellencia alicuius . Sz ab rone dicitur z pe
z excellentie dignitas excellit a° . Qo gpe ta pt honorari a° pz ou illo qr hoies
q volunt honorari testimom sue excellentie querunt ut pz pm h° z 8° ethi
Et qf qr ubi concurrit virtus offim seu dignitas z auch° . Ibi potiora ratione
talis plus e honorand q si solu virtus adesset . z id plus no attendit virtuti
Sz ul dignitati ul bonis alys potioribus ul po . qr sic in eo honora bonu qui
q parat sibi divinitas ul e tota comunitas cui preest qr ut sic talis
no honora ro e sue psone . qr ut sic e indignus honore Sz qr git tipu z lom
reipublice z ita valor eius no computa sm psona Sz sm rempublicam
cuius tipu potencias suas pervat bonu comunitati relucet in eodem bonu divini
tes in eum probet facultate adinultabus agendi rz
p sm plm h° ethi° virtutes sm se ipas z inseparabr sunt res honorabiles
quibus no contingit male uti sed honoris bonis pu diuicie ptate amici z similibus
que dicuntur res bone z honorabiles quantum ad bonos . qr contingit plurima eis
age bona que sub eis si no psit in virtute eis hor seu honorari ppt 1a sd
e sup dem e et dr p° ethi . qr felix indiget hiis ? multa ? enim opa
ta sunt porgana pannos potencias pamile pom quibus denudati com
nat beatitudine . Non enim omnino felix q spe turpissimus ul ignobilis ul so
litarius z sub ple rz

q° q°

Vtrum in quolibet ente composito sit idem esse z essencia sive suppositum z natura et arr q no
qr id ca quorum vnum ab alio realiter differt no ab alio realiter differunt rear
Sz ee z essena sive suppositum z na in entibus compositis sunt hmoi 13 a° no idem
pz qr ee sive supposito ab alio realiter age no at ne 13 Methaphysice . qr id repta
z sicm z perius diffonm Sz pdiffonem hois no impta ri qditas e na
ar no idem pz qr diffio indicat q e res q at quit qu . Igitur q° sola
quiditas ul na i pta pnorum hois q° e nom supp ai iz
Item p°ma q° e ista . Sz q qr si in entibus compositis suppositum z na eent id
realiter tunc utique assumeret na ab eodem assumeretur suppositum Sz hoc quo
z vnus h° assumit naturam humanam ab alio z tn no assumit suppositum ab eo
Et qf qr si no differrent realiter tunc na i abstracto pret z de supp° q° e p°
in qr q° realiter esent idem tunc h° esset vna h° e humanitas ul p°
rz e humanitas rz
i acitibus compositis q° e s° to agendi realiter differunt z suppositum na

realit' differt / pz quia qr sppm est agens / na' no e s' ro agendi / ars q
agens e dignior ro effi'c / no at agendi dignior racione forbis / effis at 2
no contradicit i idem / ut pz 2o phorum / qr si contradicit tc no ecit eedem
qua formaliter 17 cap.

¶ P' 2 pars ro sppno / q sppm sive dt ee qtitum 2 na' sive een' a abstracta
tunc arg' sic / qr sppm includit in se aliqd q realit' dit a na' / s. ee 2 aliud
acc'a q sit qd rom ne' 17 cap. p' dupr 2o parabole 1o me'e dt
q i dat pse sit idem realit' quiditas cu' sua quiditatem no at c dit
parcius / 2 gro se' q i omn na' cui sit aliqd accid' qd rom eius q om
dit realit' sppm 2 na' / qr i rone sppti no sol'm includi' na' c
q ad rom ne' 2 sspei ptinet / sz c 2 q accidit ne' i sppto 2 qr co'm n
qposita e aliqd accid' qd no ptinet ad rom sspei 2 ne' 2 ptinet ad rom
sppti / ideo l na' 2 sppm diffrt realit' | Oz d' opposit' se' q h' no' ho
est no' sppti no eet tn migne sbe sz implib' g'nib' / ut eet bi
pse ut ens pse / ut ei9 eet pse diffo q oia sit i g'a / pz tn q'a q'
no' ho' bt sit imptaret accib' / Idem qo alij dnt / q sppm i entib' a
posit' sit dit a na' q tn no includit in se rem aliqua i trisece q
includat na' sz tn mo' rei puta mo' pse eendi q qse' q
sit q adee sive acc'lib' q oie tar' qui igi' q alti i sbsistedo pse no
e m'ti' / qr tar' dz poi sppm ee qstitutu q ipm sit ens pse puti sbe
2 tamen realit' drat a na' an' se sppm / 2 tn oia salvanz pot' sppm
qstitui p' modi een' e' eendi pse sortitu qo tr q'miator ne' adee
actualis qoitie / qr ipa iu' alieno sppto no i mu' 17 a' pz qr
ipo q o'me sppm catu recipt pse piom een' e' sbe / 1' na' e q s
pse ens puti sbe 2 no pacc' s' boz p' qr licz sppm eet ens pacc
sit addt re aliqua qse dictum sup na' qr duob' entib' i acci
no fit bm pse ut pqus tlis res bm eet sspei cu' mo' rei
impedit pseitate sue entit' / ut trasit ipm qo spam sua sspem
e 2 pt br' qr res int'ce mo' includes rea' dit a se ipa cu
qclusione moi sd un qotesa rea' dit a se ipa no qotesa 17

¶ D' sppm 2 na' sunt se sd huis cititu 17 / arg' qr ho qat ut quis
huanitas ut lectur 17

¶ D' quitlz aliqua sit idem rea' vno illoz cor'to corpi' 2 alteri / sz mo
illg' sup' dari e corpi' ad corptom formam describi cat' magio
ho an'9 dr' mo' / ergo no e realit' idem cu' io an'9 e mo' 17

¶ D' qr sppm i entib' coposit' dt ma' 2 form' cu' accib' q a na' re
realit' differt 17 / ar' qr na' ut een'a qphendit in se illa tn q a
dit indiffione sspei sd quantitas qphendit in se ea q cadut
diffione sspei hois huis enim ho e ho qr par quantitas sz sppm
individuale qprehendit predicta cu' accib' omib' individuantib'
no cadunt i diffione sspei / na' i diffone hois non cadit

zh essa vel albed vel magis a aliq huiusmodi / z ppris nec includitur ecquate
ztam in eo qui e ho includit / Ergo licet ho sit in se aliq quod no sit
huanitas pe quod no est totalit idem ho z humanitas / sz humanitas est
pe ut pars formalis hois / quia pnta differentia sunt pe formaliter in eo idi
viduant etc
Tercio sic arguitur quod vt e ph, quia sicut pe hc differentia ne addifferentiam sppi sic pe hc sppm
z na / sz differentia ne huane quae e alitas z rationalitas no dicit realit addi
cione sppti / ergo nec sppm z na sine eci a dicit realit Et gf. quia si
differret realit sed dicit e supra in fine paradoxi prs qo ius solut tamen ig
sppm quia sppm no eet unum per se sz solum patat Ultimo quod sppm no eet
per se i aliquo puto etiam quod supiora pnta sbe no preunt eem differentia
eiusdem pnta etc
Quarto sic sppm a na differrent realit hoc s competeret padditione actu et rei
supraipam nam / hic ut addita vel eet actus / vel modus actus / vel ipam ee
primum dici no pt / quia tamen actus quam modus actus sit per ratio ipo sppto cuius
principia in eo pattis ut no astitut pus sz astitutum presuppit / Nec pt dici
ultimum / quia istud ee a dicet ana realit z tamen sppm includens utrumque no
et ens per se sz solum patat / quia includit duo quorum utrumque dicit actum a no dicit
ana / z tamen simlit no facit sppm dicere ana Et gf. quia sppm qe puta
ho abstrahit actu ee etc / ans quia in sua differentione na fit mentio de ipo ee
ergo si sppm ptinere includit ipm ee / tamen sppm qe no pot puta eem de
sppo ptinere / quod fm e na sit est essential puta sorte ho etc
Quinto sic sppm dicit ana a hic e patat a pbam / no pbam quia vel hoc
eet in vel for vel apositum / sz pform vel maiam no pnt ee quia includ
ina nec pappositum quia hoc e idem sibiipsi etc / nec e patat quia tamen indivi
sbe includit actus / z no phs ut dicit a° met quod inhims q sit ppeus
e res zaph est rei sz in hims que sit per se res dicit ipm sppm quod quod
e° dic ipa na etc
Sexto sic si sppm ut sppm e sic differret ana ut includit nam z alio a
ana / tamen vel sppm pus sz nam quia tamen a a° a° cg° Ultimo pro ee pcise pnt
a° eit sppm quam pnam / Ultimo 2oo tamen aliq eet i sppto cuius na no eet ta
quod fm e quia in ca for sit tamen ori q sunt i re composita coni z for / utz
pro phoz etc Et gf. quia quaecumque aliq sit form q e eem i ttle ta for
e s° eem idem / apt hoc em ho no e eem albi / quia albed hoi no e eem
idem / sz sppm sic sit nam huam quod e pea eem ho / i quantitas eit
idem eem sppto huano Ad 2. arum bm pbat bm / quod sppm z na no
cludit in se rem aliqua intrinsece quod no includat na / sz tamen mod
rei puta mom per se eendi / tamen quod tlis modus vel sppm ptlem dicit
rem ana / nec tamen e alia res abea / z tlis modus astituit re i sppali
z quod ille modus causaret ptem ne deppto Ad 2. q / quia no pnt aliqua
dic ab rone ii palia z alia rom / ergo no pnt aliqua ab re differre

in propriam et aliam rem. quod patet per locum assumptum quia secundum se habet differentiam rationis a
rem sed differentia realis ad rem ab ea non differt.

Et per hoc [illegible] intelligi [illegible] in [illegible] rem sapientia in se subsistentem et esse
actum sustentantem. ergo si esse et actu non sed ratione sapientie multo minus
ille modus qui est posterior eis erit ratione sapientie.

x^a q^o

Utrum veritas sit sua formaliter et proprie rem sicut in intellectu vel in rebus adequate et accipio
quod in rebus quia propter [illegible] [illegible] et idem [illegible] sed contra quod res est vel non est oppositio vel
est vera vel falsa veritas [illegible] [illegible] in intellectu in rebus adequate quod in intellectu quanta non est
[illegible] per [illegible] est [illegible] pro posteriori [illegible] est eiusdem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sicut [illegible] [illegible] metaphysice [illegible] [illegible] et [illegible] sicut in rebus sed in intellectu [illegible] [illegible]
tas sit formaliter et proprie rem est in intellectu et ut sic non est in rebus adequate sed [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est in intellectu quod in rebus adequate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod sit [illegible] quantumcumque est [illegible] in est duobus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tanto [illegible]
et [illegible] [illegible] sed veritas [illegible] [illegible] est in intellectu et in intellectu et ordine ergo veritas [illegible] et [illegible]
est in rebus adequate [illegible] patet quia [illegible] [illegible] est [illegible] calor in [illegible] calidis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] esse [illegible] [illegible] metaphysice [illegible] [illegible] patet [illegible] [illegible] est [illegible] quod res
[illegible] veritas non est in intellectu [illegible] [illegible] quod [illegible] est [illegible] veritate est [illegible] ergo si veritas
in intellectu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] intellectus quod est error philosophorum [illegible] qui dicebant quod
[illegible] [illegible] adeo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] admisit [illegible]
esse vera. Et confirmatur hic quia sicut lapides [illegible] [illegible] situ non essent
[illegible] lapides quia non [illegible] sicut [illegible] quod [illegible] esset [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Sed quantumcumque aqua [illegible] ubi [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] sed [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] est in rebus [illegible] veritas [illegible] [illegible] dicit [illegible] dicit [illegible] metaphysice [illegible] est
dispositio rerum [illegible] et veritate et [illegible] quia [illegible] [illegible] est in suo fundamento formaliter sed [illegible]
[illegible] est entitas rerum ergo in entitate rerum est formaliter et proprie veritas.
[illegible] [illegible] est [illegible] intellectus sed res sicut [illegible] [illegible] intellectus non [illegible] vel actus [illegible]
[illegible] veritas [illegible] [illegible] [illegible] est in re [illegible] patet [illegible] [illegible] ubi dicit quod [illegible] est [illegible]
[illegible] quia aliquando [illegible] [illegible] esset [illegible] quod non est [illegible]
sicut quantumcumque aliam [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
signati [illegible] [illegible] ultimo [illegible] forma [illegible] albi [illegible] [illegible] patet [illegible]
[illegible] albi [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] sed veritas albi [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] adesse quia veritas intellectus non est [illegible]
adequatio et [illegible] eius adesse sed [illegible] ipsius [illegible] ergo [illegible] et [illegible]
est in re quod in intellectu [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] intellectus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est in rebus sed [illegible] dicit [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] se omnia adesse [illegible] ad [illegible].
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sed [illegible] quod res se [illegible] [illegible]

albedis consistit in disgregare sed veritas potest aliqua variatio per privationem et fortitudo
in comparatione quia veritas est verum dicitur verum et hoc est quiditas rei quia quelibet res dicitur vera
consequenter quod asserit suam quiditatem et suam propriam rationem ut sic lapis dicitur falsus vel fictum
quia naturam et quiditatem auri vel lapidis non attingit et ponitur res que attingit
speciem auri vel lapidis dicitur vera auri vel vera lapis et propter hoc unumquodque dicitur verum
causaliter quod habet debitam suam propriam naturam sive quiditatem et quia fortitudo dicitur de indicare
an vera sit an falsa non potest conformitate adequationis secundum quod consequenter solo quod attingit
perfectam quiditatem suam propriam naturam non ideo quia attingit conformiter vel similitudinem
dimidie ad propriam vel ad aliam intellectum quia nulla facta consideratione ad intellectum
sed divinum sive angelicum adequatur potest indicari de rebus an sit vera vel falsa etc.
Tertio veritas est formaliter in intellectu vel ergo compositione vel divisione sed non cognoscitur primo patet
per sententiam dictorum horum prius dictum enim philosophus 3o metaphysice quod sed sensus compositionis similiter
sicut ita et intellectus eius quod hoc est sed compositio et divisio non est nisi in sensu nisi in intellectu
cognoscente quod hoc est veritas etc. Et Veritas principaliter et formaliter esset in intellectu
ita quod esset realis ratio in suo subiecto sed hoc quantum est pars quia intellectus intellectum
divinum et suum obiectum principale puta cum intelligit seipsum similiter esse perfectum comparatione
potest esse adequationis propria naturaliter et hoc esset veritas ergo veritas non requirit adequationem
propriam etc. Et quia contingit intelligere vel primo quod nulla entitate reale hoc est sed
quod creatura est creatura sed tamen non entia vel possunt bene adequari realiter etc. Expono et ut
sequitur quod veritas non est solo actu intellectus directi ad rem intellectam mensurati ad eius
similitudinem et propter hoc veritas non potest esse veritas formaliter neque in rebus nisi in intellectu formaliter
sed obiective tantum in intellectu non consequenter sed obiectum cognitum prius secundum hoc consequenter aliqua modo
quoniam res propriam ut est cognita vel sed communiter comparationem actu cognoscendi sed simplex
compositio et divisio sed sunt entia realibus in tempore dicta quia quod continet veri potest esse cognita
per intellectum simplicem sicut bene generis et species quare continet veri ut est intellecta per intellectum
compositionem vel divisionem sed affirmatio et negatio et propter hoc veritas et falsitas alia non consequenter
res potest sit obiective in intellectu distinctive sed ab et propter hoc etc.
Dicitur ergo veritas principaliter et formaliter est in rebus quia in intellectu sed hoc quod nulla veritas formaliter est
rebus etc. Ans patet per philosophum 6o metaphysice quod ita simpliciter et quod hoc est non est veritas
nisi in rebus nisi in intellectu sed omnes res adequate sunt similes ita quod contraluntur quod posito vel
dicto sibi tamen posito etc. Quod veritas formaliter dicta non potest esse in re adequate etc. Ans
quia quod hoc est in re adequate est mera tamen opposito omnium actu intellectus directi sed veritas
formaliter sumpta non est sine actu intellectus directi etc. Et dico formaliter quia veritas
sumpta materialiter vel fundamentaliter est in rebus etc.
Sed contra Dicit 6o metaphysice quod bonum et malum sunt in rebus verum et falsum in anima propter
hoc quia solo est maior in illo communiter quod dependet sed veritas est solo conformi
in intellectus ad rem intellectam intellectus autem dependet ad rem intellectam et non econverso
consequenter quia bonum propositio est obiectum intellectus tamen res quod potest capiunt esse in anima sunt
obiectum alicui intellectus intelligit enim dicitur bonus ab intellectu quod bonitas movet intellectum
res res non movetur ad intellectum bene non completur ab alicui intellectus dicitur
res capit esse in intellectu et ideo dicit philosophus 6o metaphysice quod verum et falsum sunt in anima

et actu cognoscendi

q. 2

bom z malu mre qo s bom e mre cople^ue z ab aia morte z inch
tiue mrem go eg^o vnu eit inchoa^ne aie zcple^ue i mt^v 17
Si gnaliqz aliqd dr tale pordine ad a^d in q^o sisti^z z dr tale sm d
tale ca^v z z^m forma^r s res dr ua illo mo pordie ad mt^v m 17
ao^z pz p pom^m qz medicina dr sana pordine ad al sanu i quo
sisti^z medicia dr sana talit z al forlit b^er p^z qz ubi e pressa
moueete ad motu mre mota sisti^z s i pressit aie ad intellem e
pressy a mouete ad motu 17 sz qz uitas est rcitudo pa^ua s ra^o
ciu q^o qd ratificat^z qz e ymago z exempla^tu intellus z mt^vs se
ht adre intellem sd passiu ad moues go ad equa^o mt^vs e in
tus forlit z ire e som talit ita q^r uitas m^z dinal ad res i tela
tus forlit zire e som talit ita q^r uitas m^z dinal ad res i tela
p^to q^r st pz qz ab e^o e p^ri^r uitas pcang assecutom z qfortatem
res dicr be s notu e q^r vitas alb^z rebz for^me adp^ctiao i tllam
res em artiles dicr be sm qd assecut^z stiem ss^z q st i mete
dina 17
P gnaliqz ad respicit duo brm tgna effiine z ad tgna sbm ppr^a
z formali q e illo qd respicit tgnam sbm s ro manifestatiui i q^o
gsistit vitas respit rem pmodu effiine tia res hnt effiine respm
manifre respit al mt^vm sbm sbiine qz i anno e ap intellem
go uitas p^rir^u z forlig e i intellcu z z^a i rebz sm qd gparat^z
ad intellem qz vim noiat id i q^o tedit mt^us vn tiq gg^tonis q
e vnu e i ipo a tellcu sd bom e mre z q^to he ordine ad appem z q
hc ro bom q dina^z aie appetik z appem s q^r dr appe^tq bo^q ita b
a st i intellcu s qd cofor ma^r rei intellie te mte e q^r ro bi ad
te intellam diue^z vt ipa ua dica^z sm qd ht ordine ad aqui
intellem ul aque hre pt p se ul pahm acct^s p se ht ordine a
mt^vm a q^o depedt z^m sm ee aq^o gg nostil^e e sd si dicaq q^r d
gpa^z ad mt^m^m artic^e pacc^s at gpa ad intellem i Ex illo se q^r rei
artiles dicr ue pordine ad intellem nrm dr^o em do^q ua qui 18
asse^z siliem fore que e i mte artific^e dr oro ua i ciptue e sigatur
bea z silit res nales dicr ee ue sm qd assecut^z siliem sse^z q
st i mte dina sd z sup dan e i go kiz vnu st i rebz p^t gnti^z ti
ente h sbam ch vnu qd e i mt^v gnti^z tuente ut mai^tum a ti
mai tate gremi e dcione bei 17
S ultio vnu z sm st z^m gpom z diom z patint^z b gdaom go ei
illa no pnt ee i rebz se^z i itellu sz dr zo dcaia ee sm ee sm gpom
ul diom qz omne qd e simp^r vnu ul sm lo^ce dcuo q^r s sm o^th
ul eq^o omne tale est sm gpom ul diom i mte qz s p^m zo dcaia
sd dup
e s q°

go unitas est aliqd reale. Juxta hoc ar[r] q[ui]a i[d] q[uo]d distinguit[ur] q[uo]d ens tale qua[m]
dam est solu[m] ens ro[n]is s[ed] b[e]n[e] ens disting[ui]t[ur] q[uo]d ens reale qua[m]d[a]m
est aor no s[ed] b[e]n[e] p[er] b[re]v[i]s me[tha]ph[ysic]e.
Sz q[uo]d ar[guitur] st q[ui]a q[uo]d e[st] ens reale no[n] e[st] ens ro[n]is q[ui]a distin[guitur] contra s[ed] om[n]e
q[uo]d e[st] s[u]bi[ect]ive i[n] a[n]i[m]a sive st sp[ecie]s sive act[us] sive h[ab]it[us] e[st] ens reale ergo
no[n] e[st] ens ro[n]is aor p[ate]t 6[t]o me[tha]ph[ysic]e z[et] p[ro]ce[m]iu[m] d[e] a[n]i[m]a b[e]n[e] p[ate]t q[ui]a eq[ue] u[er]a res
e[st] a[n]i[m]a z[et] p[er]fect[i]or z[et] nobi[li]or q[uam] res corp[or]ea p[ate]t q[ui]a illa q[ue] req[ui]r[u]nt eas habe[n]t
n[atur]ales st entia realia s[ed] h[ab]it[us] act[us] z[et] si[mi]lia q[ui]a de h[ab]i[tib]us z[et] ph[ilosoph]us n[atur]alis
tractat ut p[ate]z 3[o] de a[n]i[m]a z[et] i[bi]o s[ed] i[d] q[uo]d e[st] s[u]bi[ect]ive i[n] re corp[or]ea ut calor
u[e]l q[u]alitas e[st] ens tale fortiori ro[n]e i[d] q[uo]d e[st] s[u]bi[ect]ive i[n] a[n]i[m]a siu[e] st
sp[ecie]s sive act[us] est ens reale. Et q[ui]f[erat]ur q[ui]a p[hilosoph]us 2[o] z[et] 6[t]o me[tha]ph[ysic]e d[i]vi[di]t ens
i[n] ens ve[ru]m q[uo]d e[st] i[n] a[n]i[m]a z[et] i[n] ens reale q[uo]d e[st] e[xtr]a z[et] q[ui]a h[oc] m[odo] ee b[e]n[e] d[i]vi[si]o
i[ll]o[rum] q[uod] b[e]n[e] dividentiu[m] no[n] q[ui]n[cid]a[n]t[ur] p[ro]balto i[lle] si ens ro[n]is q[uo]d ee s[u]b
iect[i]v[u]m i[lle] q[uo]d ee reale p[ro]b[ati]o[n]e d[i]c[itu]r p[ro]ut[er] a p[ro]g[res]s[u]s q[ui]n[cid]a[n]t[ur] s[u]b[ie]c[t]e reali
z[et] ulti[m]o s[e]c[un]d[u]m q[uo]d no[n] st ens ro[n]is i[lle] m[od]o e[st] ut h[ab]eat t[e]r[mi]no ex m[od]o s[u]b
z[et] obiectiu[m] z[et] no[n] st alia s[u]biectiue. Ita st se h[abe]nt h[ab]ere v[er]u[m] z[et] f[or]m[a] s[e]c[un]d[u]m
ge[ner]a[li]q[ue] z[et] sp[ecie]s z[et] cet[er]a v[er]ba s[ed] gen[er]a z[et] sp[ecie]s st r[e]s ro[n]is q[ua]t[enu]s re pt e[st] q[u]gn[i]ta
z[et] q[uo]d ee obiectiu[m] i[n] a[n]i[m]a i[lle] unitas e[st] i[n] a[n]i[m]a p[ri]u[s] obiectiue s[ed] z[et] q[uo]d s[un]t a[d] ens
ro[n]is p[ate]t q[ui]a que alia op[ini]o q[ue] st suff[icien]t[er] ens ro[n]is no[n] e[st] a[d] q[uo]d d[e]nota[ti]o
obiti ab actu ro[n]is s[ecundu]m ea q[ue] at[tri]bu[un]t[ur] rei s[ecundu]m q[uo]d ut e[st] q[u]gn[i]ta u[ideli]c[et]
ee u[er]l[e] ee gen[us] u[e]l sp[eci]es d[icitu]r entia ro[n]is q[ui]a ta[lia] d[icu]nt[ur] d[e] re s[ecundu]m q[uo]d ut
e[st] q[u]gn[i]ta u[e]l s[ecundu]m a[lio]s q[ui] co[n]corda[n]t c[um] op[ini]o[n]e i[st]a d[ic]ta d[icu]nt entia ro
nis ee ea q[ue] q[ui]ppetu[n]t re pt e[st] obiectiue i[n] m[en]te i[n] p[ro]p[r]iu[m] m[od]i[s] s[ed] q[u]gn[i]ta
i[n] q[u]gnoscente ubi no[n] u[er]us s[ecundu]m illos q[uod] que d[icu]nt[ur] ee i[n] a[n]i[m]a obiectiue s[ed]
obi[ectu]m q[u]gn[i]tu[m] z[et] isto[rum] p[ate]t ee i[n] a[n]i[m]a ens z[et] no[n] ens obiectiue ver[um] ens ro[n]is
v[er]us rei s[ecundu]m q[uo]d ista p[ate]nt ee intellecta z[et] cognita. Alia d[icu]nt[ur] ee i[n] m[en]te
obiectiue s[ed] quida[m] mo[d]i q[ui] q[ui]ppetu[n]t talia entia q[u]gn[i]ta p[ro]t st i[n] m[en]te s[ed]
e[st] h[ab]o[min]e[m] obiectu[m] intellectu[m] s[ic] p[ro]prietatib[us] q[ui]dditatib[us] et[cetera] e[st] quida[m] mo[dus]
q[ui]b[us] h[ab]o[min]e[m] ut st i[n] m[en]te ita q[uod] tal[i]s mo[dus] sp[eci]e i[n] ip[s]i[u]s q[ue]stio s[ed] e[st] mo[dus]
ip[s]i[u]s rei cognite z[et] d[ici]t[ur] ee obiectiue i[n] m[en]te i[n] q[u]a[n]tu[m] nu[n]q[uam] q[ui]p[pe]tere[t] rem n[isi]
ut e[st] obiectiue i[n] m[en]te u[ideli]c[et] q[ui]a q[ui]n[cid]u[n]t ide[m] st re h[ab]o[min]e[m] i[n] m[en]te ee lapidem
i[n] u[er]b[o] z[et] p[re]dicata[m] ad s[i]m[u]l res lapides z[et] lapide[m] st i[n] m[en]te q[ui]a lapis no[n]
e[st] st i[n] m[en]te u[e]l q[ui]a h[oc] intellect[us] a[liqui]s t[ame]n q[uod] i[n] tale i[n] h[oc] e[st] u[er]a res
i[n] lapide s[ed] d[icitu]r ens ro[n]is q[ui]a no[n] q[ui]ppetit ei n[isi] p[ro]pter ro[n]is
h[ab]entis i[n] ip[s]i[u]s ut [pa]ta b[e]n[e] [et]c.
Sz q[uo]d h[ab]ac diffo[n]e[m] z[et] ei[us] declarato[n]e[m] ar[guitur] st q[ui]a si ens ro[n]is disti[ngui]t[ur]
q[uo]d ens reale co[n]ti[ne]t d[icitu]r to[tum] ens ro[n]is ee[t] u[er]a res z[et] p[er] q[uo]d no[n] reale
s[ed] p[ate]t f[als]itas q[ui]a e[st] no[n] d[i]vi[di]t[ur] q[uo]d ens z[et] u[er]u[m] s[ed] d[i]vi[di]t[ur] i[n] res rei re[ali]s ro[n]is
Et q[ui]f[erat]ur q[ui]a i[d] q[uo]d e[st] u[e]l no[n] p[ate]t[ur] d[e] aliq[u]o ente reali q[ui]a ita e[st] s[ed] ens
reale est u[e]l. s[ed] ens ro[n]is p[ro]pter deno[m]i[n]ate p[ate]t[ur] d[e] ente u[e]l
et u[e]l d[e] h[oc] e[st] u[er]b[i]s h[oc] e[st] sp[eci]es [et]c.

Sed q̃r i° q̃ dd subitine q̃ tlis cosortas ul eet recenb ul r̃ cutanb
no p̃m q̃ ee q̃ e sbitm̃ i mtlleu e acti' res at ostior e q̃ligz sba
mtis ul si e acti' e acti' corpeus mt tñ at no pt ee q̃sortas recenb
tu sunt dinsor q̃um ip̃ ut' q̃ repntaco rei pssem ap' mtllcm
pcedit saltim ordie ne actu mte' pñ em ordie ne e obm pus
ro' pssem q̃ sequatr q̃ mco mtas at sit e sm nam tu actu mt'
ul potior i' mtas no q̃sistit i adequatoe ul q̃sortate q̃ e mt sper
r re sm repntatom q̃pillis sr' q̃ mtas e q̃sortas i tllus adte
mtllcm i q̃stu id q̃ d re enunciatie apphendi' e q̃sor' ul poti
ide cu entite rei et rela° eiusd adseipm sm ee mtm r sm ee
reale dit asserp pns qd e mte' q̃ tu mtas dica' sd dy cd
ee sm mtate rei q̃ e d eius entitate r adite dica' r dppone rde
mtlleu dicty em pponm bam r mtllcm vm r ulti q̃ di' d opposito
enunciatom ta ano q̃ neuo dicty em lco e al r lco no ee casi
e vm vitas pco dta no e mtas forlit s; q̃ mãlit ul fundãc
q̃ bax sq̃ns eam sd e box sipy no dd sre bm uz sm s; lco op
oet si entitas rei oet formar mtas bitas at ppoms no e i mi
tas signi bitas no mtus ul acty mte' ut e queda res i tlle
subitine pons no e ñ sua entitas q̃ mte oie acty mte' e ne
s; q̃ parat adobm d' mtus bery q̃ apphedit re st ee sd ipa e
i' rem apphensam st ee sd ipa e e vm adq̃ ta mtas rei q̃
bory r mtus q̃nt atbuttom q̃st go sm vm r an p° q̃ petit mi
tas st re apphensu st ee sd ipa e q̃dito obi q̃formit se q̃nt sm
ee mtllcm adsim ee reale go tlis q̃sortas e mtas tñc at no e
a° q̃ rela° eiusdem adseipm sm ee apphensiu r sm ee reale go
go q̃tlur p̃ q̃re q̃ mtas e ens romis ppe lo° d m'te pr q̃ i°
q̃ atbum' rei sm ee mtvm e ens romis s; mtas e hmoi ip̃ a
be p̃e patet q̃ p'cedy

P' ens rois dd q̃ sr' actu mt' s; mtas e hmoi bm sd actu mte
simpce sr' simpx [illegible] puta blis q̃nis ul spei ita actu mte
q̃ polite ul dinu'te sr' i tc° pmom q̃ poms ul dcoms r h̃c e vm
ul sm bm vm r sm no st a° q̃ rem mte' st ee sd e r tce
mtas ul mtg' ee alit q̃ e ul no ee sd e r tce e stas

D q̃ i° qd no e aq̃ reale e ul' simpr r abte s; mtas no e ñ
alloq̃ laborates adstm bitate laborat adstm nl q̃ e iq nb
ip̃ aoz p' q̃ aq̃ r res q̃ntudt' i' qd no e res no e aq̃ r p̃go
e ul q̃ ul r no aq̃ eqpollet ip̃

P q̃ q̃ o pstco dcimy go e aq̃ reale s; mtas e pstco i tus r al
[illegible] e acty ul q̃itus quo mtus mtllit re st ee sd e q̃
[illegible] pstco u forte dre q̃ [illegible] vm forlit [illegible] no e
[illegible] mtllcus s; [illegible] obi [illegible] q̃formit [illegible]

ee reale z hoc gse rem put est z appet i intellcu Sed q si hoc eet
vm se q vitas rei q sistet in appen^a f pr ptas qz et qsch apparet
homi eet vm ic q dra cent va qte sd intas simpl q est rei en
titas se hz ad rem ita vitas qplexa se hz ad intellcum f intas st
px qe rei entitas se hz e intre formar i qte sd intas simpl
pq^o sm ista via intas e qformitas rei sm id q est ad scipam sm
q e intellca f li sm redupcat actu intellci go intas e qformitas
rei ad actu intelli rego z pqs q intas in actu intelligedi stt
formalit i

Rq qo

Utr quelz enuntiacio q sel e va sp sit va Et ar q qz intas anglz
enuntiacois e i mutabilis i go va qa tz am pr qz qd remaet p omnez
mutatom e i mutable f intas e hmoi i aor pz psiloe dum p a q
de incepta z incorrupt qz remaet p omnem gnatom z corruptom
bor pr qz p omnem mutatom vm e dice ee ut no ee in omai
enuntiale defuto qon sel vm no sp e vm i go fa qa tz ans
qz ut dt ps i 2o deinatoe futurs qs inceder no inceder z qoto
se q no qz enunciale q sel e vm sp e futur vm i
Contrno pa qo e fa qz q oia que st va st va una intate simpl immu
tabili etna i qplz enunciale sel vm sp e vm ars qz vitas pa qe
etna z immutabilis e ro q gnoscedi se z oia qgnoscibilia cu go sola
vitas st ro cognosci se no e aliqua intas ni i intate sua i lumie
prima q e intas poena z una e intas q no st va ni pcencia
aliqui pceder i infinitu go va intas e q no st intas pa et ypr
qz ut e maxs intc huana ni de q e pa intas f intas e aor in
tc huana go pq d q e pa intas e intas z pqs no e alia intas
aor pz qz ali intas no mediaret dum tc huana q no e vm qz in
dicat oia sm intate z no sm scipam sic sd se hz tpus ad tpalia
st se hz intas ad res vas f vm e tps om tpalm go va e intas
q oia st va qt quiuqz aq pt vm te demlts i quolz i sm ppaz
tom i nemi ita alt i qualz spe alis qz qn acp de analoyce de
mults i mbem sm ppam rom i uno exp tm aqo alia denoiant
sd pnnu de deali z una z mediata no q pintas st ma qs
ali f apprimte alis denoiat mediata pma i sptu e sam e effi
una at i sptu o pma tm no qtetatiua et i ppoito deuite
spq e i intw z ppgli q i rebz sm qd ordinat ad intellcum max sup
sd dina z aq ois res va denoiat i
Sz qz si intas no fnisse abet^o ipa mutaret f fs qz si se hz max
ri q imuic ad mutatom rei q no e vm qz intas e q rei
impl id q e de ipa i inte dina vi q q
sor sedz q pall zoo

go unitas ppomis nullo modo mutat Et qr hec qr ubi e eadem ca ibi e idem
effectus s3 eade res est ca unitat vaz tn ppom in sor sed3 sedebt z sedet
go eadem e var unitas s3 o3 q altim vo4 st vm go vaz ppom unitas
i mutabr maxe z eadem an qlz altiq 17
P omne q cacet prio z fine e etnm s3 unitas enutabilis e cacet prio z
fie 17 ao2 no vor p2 qr si unitas incept ee p9 no ee tc vm eat
vitate no ee z hc utiqz aqua unte eat vm z p9 g unitas eat qn
q incipet Et silr si po2 vrce fine unitate se q st p9 q desineret
p3 qr vm est vitate no ee 17
Itf ar8 eo phor disputatis q vo q dixunt om pp geste ist tm pma
q ppo q sor e va pp st va z q sor st fa pp st fa qr ppo q tu es no
e va ul fa 83 tu at no eis 12 nc tua ppo eat i2 aqm no ipa ea
va ul fa 17 Itf durate ca durat effectus s3 ca unitas atq in ppo
rat go ppe vm qr eene te4 vm ee ce vitatis ppom sw enutta
ne eterne st etne 17
Ad go qo e va 83 q unitas ppo pre in solo intu g gsistit i9 sor
i tellectus ad res intellectas s3 q gfortatas pt variari i difforte 12 zif
ab2 dur voo st qr re eodem se hnte itm9 qptio e qopte sui pt a
z alia opionem accipe 17 Itf z oo st qr opione manente eadem res pt
immutari z eo vtraqz mo st mutatio de uo i fm 17
Pt qr si ptes aq se eedm ee tam e idem s3 p9 enuttabil ptio z fim z qp
go idem e enuttabile opinte eodem pto z fo z eadem qpone s3 st manete
eodem enuttabili gtint q st quiqz vm z quiqz fm so hc enuttable sor s
de e vm eo sedete z fm eo no sedete s3 io ptii ipuit oppo qtrc
ul no e ord dr va ul fa go enuttabile q sor e vm no ppt hc s
vl2 ee vm vm go se2 q idem enuttabile q e depnti glitruqz res se
maxim e q idem enuttabile quiqz e vm quiqz fm qo at i maiori
idem enuttabile p2 st va sim phm i ppo ppas vores st sig itellect
intus at res plres s3 maiorem e q vnitas vocis sive ul dimsita
no depedet opbmte ul dimsite rei sigte aliogn no eet aliqd nor
equocu nec z synom go o3 dice q vnitas ul dimsitas vocis sive
qplexe sit i qplexe opbmte ul dimte voc tm so e i synois i quib
e dimsa vox s3 idem sitin oro ul z cu dimite vocis pt ee dimsitas
itellctus sicupt dimite modi intellecti z i hc gtingit qntuqz e dimsit
q sois que gse2 dimsa modum intelcti vna z eadem re z papue q
quz in tpe q pse amisse2 opatoni intus quam gponet z dim
et de 3o de aia Et opisto se2 q no e idem enuttable sor sedet z sed
... ee s3 sor sed e idem enuttabile qr e eadem vox z idem mo s
... alteq p3 q idem enuttabile pt quiqz ee vm quiqz fm
... sor sedet e gtingens z i hc gtinte i2 ptio pt ...
... 9 conis ila pt sesa ...

sed ad dimensiones eo quod non sunt receptive nisi per partes totalis subiecti proportionaliter etc. Iste pars
subiecti forme dicitur quod quantitas adiuncta non sunt adiuncta quia aliquando equalis sunt secundum
quod non est unum cum una parte subiectorum vel subiecto etc.
Patet quia sicut forma quod mutat formam sunt est non fuerit eandem durationem temporis
quare partes quia esse sequitur actualitatem rei subiecto tempore sunt subiecta duratione patet hec
dispositionem idem quod sequitur unum sequitur actum secundum formam necessarium sed est secundo adiacentes
sequitur unum ut quando contradictorie dicitur et non necessarie propositiones idem absolute cum diversis aliis
est determinatas sua unitatem tamen cum diversis quod non est determinatas quia est formam ubi non
quod hoc verbum est tertium adiacens sequitur copulativam in esse rei determinata dicitur sed quando est
tertium adiacens tunc sequitur compositionem sed ad formam ut cum dicitur homo est musicus vel
homo est albus partes dicitur subiecto predicatis quod est sequitur compositionem quam sunt communis non
est interesse ad significatum veritate quia copulat absolute de quo dicitur omnem formam
numerorum. Nam tamen dicitur lapis est non significatur quod sit actu et sed quod ipsemet sive
lapis non impossibile vel formam quod vel lapis pictus vel in intellectu etc.

Utrum quod

Utrum in materia sunt rationes seminales seu virtuales omnium eorum que fiunt naturaliter
[illegible] quod non quia quocumque ratio seminalis virtualiter in potentia aliquem actum et sunt rationes seminales
esset in materia vel quia esset in ipsa forma vel substantie vel partes illius forme sed neutrum potest
dici quia nec potest esse in ipsa quia forma tamen forma sunt non principium [illegible] vel quia tamen
res esset antequam esset quod est inconveniens nec potest esse partes forme quia forma est in partibus etc.
In oppositum arguitur quia ea que naturaliter fiunt sunt principium motus a natura sed ille principium non
est materia quia ipsa patitur motum et per consequens non causat motum ideo aliquod principium activum
esse in ipsa materia et hoc est ratio seminalis etc. Quod prima questio est sciendum quod rationes seminales non
sunt aliud quam quedam habilitates seu aptitudines a primo creatore indite rebus naturalibus
quibus res naturales sunt apte nate causare naturales effectus secundum suas potentias activas
et passivas ita quod rationes seminales non nominant aliquid esse in quidam ordo vel [illegible]
[illegible] actiorum ad passiva et e converso secundum quod secundum agens principia activa determinate et ordinate sub
[illegible] actis sed ita in nemine in materia cuiusque aliquod operacionem [illegible] adiuvans [illegible]
non sufficiunt duo principia sed materia et forma sed necessario requiritur privatio sed [illegible]
[illegible] et secundum [illegible] materiam et formam et rationes seminales et [illegible] ut non [illegible]
[illegible] idem [illegible] principium quia privatio dicitur carentiam forme cum aptitudine ad eam
ita quod privatio [illegible] dicitur carentia et formam [illegible] dicitur [illegible] non seminalis [illegible]
[illegible] dicitur aptitudinem et dicitur quamquam carentia [illegible] sed cum [illegible] magis sunt
[illegible] principium quam carentia etc.

[illegible] rationem [illegible] non quod [illegible] naturalis [illegible] quomodo [illegible] sed
[illegible] et [illegible] non et [illegible]
[illegible] esse aliud quam ratio seminalis activa vel passiva rebus collata patet [illegible]
[illegible] in [illegible] est ad [illegible] fiendum opera quod non [illegible]
[illegible] quia [illegible] quod non [illegible] sed [illegible]
[illegible] ponitur [illegible] materie [illegible] dicitur secundo [illegible]
[illegible]

S

p̄ i generatōne rer̄ nalīū q̄o² quit se s̄m ordine b3 p̄o ipīs ul q̄o
ē n̄ro ois entit̄ 2o pur⁊ pole q̄d depl̄o se h̄t admixt̄ 3o mā e9²
ulti9 for̄ sb̄alis i ttl orm̄e id q̄ ē pur⁊ pole q̄ ē i mā trāsmuta² i na
for̄ n̄o quinq̄ sua pfacōe taq̄ aq̄ exis sb for̄ ⁊ pfcm̄ pfōis q̄² i de
mā q̄ maēt sb for̄ᵃ rei p̄fc̄e ꝫ trāsmuta² i for² sua pfcōne n° tn̄
amictula² q̄² maēt quod a° i for̄ s3 ul̄ce ergo pur⁊ pole multi
i mā s̄m multipom for̄⁊ i q̄s ē trāsmutabile ⁊ ē imor̄ actua q̄
mā q̄² mā maēt i rosa pur⁊ pole n̄o maēt ⁊ cd pur⁊ pole u²
ee ro sp̄ialis poris i mā rei pductōm et q̄f² ē mo⁊ s̄t q̄² u p
ne² aq̄ q̄d co lite² i nām for̄ᵉ o3 dice q̄ for̄ fiet ex n̄lo ⁊ pq̄s ere
r° n̄o eēt pgenatōm q̄d n̄o ē v̄m i²

p̄ act9 ex̄o ad d̄imidat cplt3 ge⁊ ⁊ cplt3 sp̄em ent̄ o3 q̄ s̄it i eod q̄ue
⁊ i eadē sp̄e q̄ at ee n̄o po3 ni for̄ in actu ⁊ i po ēent eadē res tu ra
sp̄ei sūma² abȳdq̄ te for̄ᵉ aq̄ bin q̄ per̄ forti² sp̄em i²

s̄t entis adn9 oēs n̄o pt ee realis ordo ul s̄titud̄ sui r̄alis r̄lo p3 q̄
q̄² rl̄o realis mūo requit x̄ma realia s3 mā ad formā ad p̄o conite
ē s̄titud̄ sui r̄lo realis go for̄ ut ē mp̄o ncō dt aq̄ reale ent̄e
sui i r̄choatōm for̄ᵉ fiedē ⁊ illa m² ee ro sp̄ialis c²

Ma q̄o q̄o ē na d̄ q̄ q̄² q̄cq̄ ē d aiam est res ⁊ n̄o ro s3 c̄p̄s ē i m̄
ē c̄p̄ aiam q̄o ē res ⁊ n̄o ro i² q̄o sa ⁊ q̄f² q̄² semi ipetat actm̄ ut
dr̄ p̄a ph̄² s3 i m̄ n̄o ē aq̄ actm̄ tu ipa s̄m se s̄t pura p̄o p° p̄fcor⁊
q̄² aq̄ pati ē ⁊ n̄o agēº s̄t rones sp̄iales s̄t uᶜᵉˢ an acte go n̄o p
cōstitut ul s̄t i m̄ reificedē s3 p9 in agete cōstitu° p̄d n̄ q̄ bis actia q̄
i spēie mais q̄ h̄t se i equatōe n̄o p̄d m̄ s3 p̄d agēs dr̄ ro sp̄ialis
p q̄² s̄i eēnt rones sp̄iales i mā ul s̄m tōs bl̄m ul ptōm n̄o
bl̄m q̄² ole n° est gn̄ale ut cor⁊le s̄m ph̄m i p̄h̄eº in̄e q̄² act
s̄t sinoū nc s̄m rōm bl̄mm q̄² al se² q̄ cor⁊ s̄m ri anpe² tlib
ro semialis q̄d n̄o ui² ee v̄m s3 sp̄alit q̄ c̄m mor q̄ quida po
depōpo lᶜⁱ ul demchoatōe for̄ᵉ i mā an eq pductōm ar̄ q̄² i ta ma
bi² maēl i errore anaxagoram q̄ ul ponit ee s̄incim q̄² oia ponit
i omib3 q̄ bia ph̄s multi inpbat omib3 i p̄ce ph̄⁊ ⁊ ar² s̄c rone
q̄² c̄pus for̄ in actu drat aīa q̄ est eius i p̄o ro ē ipa p̄o p̄o at
b̄t p̄o n̄o distīg² ap̄o i² for̄ i p̄o n̄o p̄t ee d̄ta aīa i² et q̄f² q̄
p̄d act9 ro attu ut acta ē n̄o cōstit ałq̄ cōpom s̄c p̄o cu p̄o rem
s̄t cōstitue cōpositum c²

... for̄ᵉ si p̄cedet gn̄atōm d̄ta aīa a eēt ar ent̄ q̄ m̄ a b
... equal d̄i maioris te m9 p̄sppat gn̄a° q̄ corp° aico d̄i mior
... mē n̄o eēt pura p̄o d̄i equal te aico n̄o eēt mai⁊ d
... quo q̄ oia s̄t absurda ⁊ i p̄o ... i ta ma ē mai tq̄
... p̄fcor⁊ inquirens d̄e p̄l ... ro⁊ trāsm̄o ...
aq̄ pur⁊ poᵗᵉ ul mani ⁊ eq ...

fit mam adgnatom q̄ fnato dn̄ tn̄ pl̄s fat mtom i'e
p̄ i^a q̄d pduc̄ palqua accōm nālem nō ssp̄ i comi accōne nāli q̄
uni ages sspit ɔncitate c^a q̄d pducit ƺ purū pole pduc̄ actoē
nāli bn̄ illi dat q̄ cu for coꝝ nō corpi in purū pole s^o ɔpno poli
gnd z copillis sc̄ q̄ an gnacōm ul' p̄ɔxistit i m̄ q̄ ɔtū z i nam for^e
q̄ p̄ʒ q̄ s^a for p̄ɔxistit i pō pa nu m̄e sc̄ ymo bēy p̄ɔxistit i pō actia
gnantis ƺ for nō p̄ɔxistit i pō genatis sc̄ q̄ ipa for ul' aq̄ etꝰ p̄
ɔxistat ibi ul' ag^a gnatis ɔtū z i pam q̄ for nō p̄ɔxistit s̄m
cōs fnales ita q̄ aq̄ entas ipiꝰ for^e p̄sit i m̄a an̄ s̄m pducōm
q̄ s̄m cōm fmiale effcnts pducabilis i sua cā nili ul' dt i māam
bt aptanata ē trāsmutati actoē nāli adsc̄ q̄ actu fiet i ipa ellis
effcus pducalis i sua cā effite no dt a^d q̄ ipm effc̄us bt potēs ē
ttem effcm pone m̄ee i^z
p̄ s^o cō entitas m̄e ē pō q̄ fbstantua z p̄posse bt dr̄ mdcsba orbis
sc̄ cō entas for^e ē actu go si for an̄ ipiꝰ actuale pductōm s̄m sua
entite distincta anua p̄eet i ipa cō eēt actu anq̄ eēt actu p̄egdo
q̄ oīs entas forlis dat ēe forle ei m q̄ ē go m̄ ɔpet sc̄ ēe actu
pforin an̄ ipam gnacōm q̄d ē i pōle cū for s̄m q̄ dat ēe fbale
sc̄ eiꝰ gnacōis

ca^m q^o

Utꝝ i gnacōe simpr dcā fiat ɔpte formaꝝ fbalium resolucō b'p̄ʒ
admam z ar̄ q̄ nō q̄ sc̄ s^ez q̄ m̄ aquoties stiet s̄m for fbali ƺ q^s m̄
p̄ tn̄ q^a q̄ m̄a nō recipit form noua i dimissa p̄cita z si oms
p̄cite corꝑant z s^ez q̄ i ɔti na for eet i m̄a q̄ nō ē ar̄ cō quare
tūc i eet for gnanda q̄ for ɔꝝta cu istas i^a sit gnacōm z ɔꝝpōm
mom Jnom ar̄ q̄ s^ez q̄ diffi^o gnacōis p̄thi i p^o dgna^e nō eēt
cō ƺ q^s ē m qns p̄ q^a q̄ dt q̄ gnā^o ē tns^o q̄q toaꝰ mal' cōm
nō fbō ssbili remante eod^o si maet for fbalis cō monz ipi ɔpom
ɔpm z for z p̄ q^s maet aq̄ ssbile fbm cu qpom fbale sit ssbile
cōm^o p̄ a q^o ē nā ɔʒ q̄ q^o sspit s̄m i^z ab̄ q̄ sspit q̄ aq̄ possit
ssp̄r gnacoi ƺ fb̄ q̄ nā fbā p̄t gnari i^z q^a tʒ q̄ oīne gnat z ssp̄r
ē fbā z m p̄thi i p^o d'gnacōe a^s p̄ʒ q̄ si aqua fbā poʒ gnari
ul' ea eēt m̄a ul' for ul' cōm q̄pōm ƺ nūl i coꝝ i^z ƺ q^a tʒ ab p̄ʒ
p̄^a p̄te ɔsssti dicone z^o d'ctia z p̄^o m̄e ce p̄t p̄te p̄ q̄ nec m̄a
sc̄ nc for s^a p̄ʒ a^o m̄e ce i^z nc cōm ɔpoltū cū cōm nō sit a^o
fine p̄s s^o p̄sꝰꝝ
p si aq̄ gnare z simp^r maxe eet for ƺ fta z q̄ si gnare ɔpōet
ɔnlo q̄ for nō sit ɔpaquo s̄m cā ul' ipiꝰ prefuit nc fcam
m̄a nō sc̄ for nc p̄s eiꝰ c̄ p̄me sc̄ ɔnlo q^a s̄m eet q̄ for
gnacōis z sime s^o p̄sꝰꝝ z p̄^o d'gnacōe

P[illegible] ulti[m]a acc[iden]s est g[e]n[er]a[ti]o simp[liciter] d[ic]ta om[n]e q[uod] g[e]n[er]a[tu]r i[n] m[ater]ia e[st] acc[iden]s i[llegible] ult[im]a q[uo]d
g[e]n[er]at[ur] i[n] m[ater]ia e[st] simp[liciter] g[e]n[er]ac[i]o a[rgumen]to[rum] p[ate]t [per] p[hilosoph]um p[rim]o de g[e]n[er]a[ti]o[n]e ... p[ate]t q[uia] o[mn]e q[uod] g[e]n[er]a[tur]
i[n] m[ater]ia adest ei et abest p[rae]t[er] corr[u]p[tio]n[em] i[llegible] e[st] acc[iden]s q[uod] fuit p[ri]us q[uae]r[itur] [ta]m[en] possib[il]i[ter]
accid[en]s po[n]ta i[n] [cor]po[r]e
[De] q[ui]b[us] qu[ae]st[io] q[uia] for[mae] eleme[n]tor[um] manet i[n] g[e]n[er]ato q[ue] fuit i[n] corr[u]pto ... q[uae] t[ame]n q[uia]
ip[s]e sunt s[u]b[stanti]e a[rgumentu]m p[ate]t auct[orita]te ph[ilosoph]i ca[pitul]o d[e] mixc[i]one i[n] ... de g[e]n[er]ac[i]o[n]e et ra[ti]one
q[uia] s[icut] se h[ab]ent ... ad sillabas ita se h[ab]ent eleme[n]ta ad mixt[um] s[ed] ... manet
realit[er] in sillabis ... a[rgumen]to[rum] p[ate]t ... s[u]b[stanti]e ... no[n] q[uod] i[n] silla[ba] ma[n]et ... m[...]
e[...] q[uia] [n]i[si] manent eleme[n]ta mixtu[m] no[n] [com]pone[re]t[ur] ... q[uod] e[st] [contra] ph[ilosoph]um
2o de g[e]n[er]a[ti]o[n]e et p[ate]t g[e]n[er]a[tio] q[uia] mix[tu]m no[n] co[m]pon[itu]r ... q[uae] no[n] s[un]t in m[ixt]o s[ed]
eleme[n]ta i[n] mix[t]o ip[s]a q[uae] [con]ven[iu]nt ad g[e]n[er]a[ti]o[n]em mixti no[n] s[un]t mix[t]um no[n] ...
... p[er]fic[i]ac[i]one arti[s] s[un]t multe auct[orita]tes ph[ilosoph]i u[n]a q[uae] ... de g[e]n[er]ac[i]o[n]e
e[st] ... nec alt[eru]m eleto[rum] ... corr[um]pi[tu]r ... ambo salua[n]tur ... i[n]tegre
... manet ... 3o met[aphysic]e ... eleme[n]tu[m] d[icitu]r q[uod] eleme[n]tu[m] e[st] ... [com]po[nitu]r
... i[n] ... ... s[pecie]m ... p[rim]o de g[e]n[er]ac[i]o[n]e q[uod] mixc[i]o[n]e
... alt[er]o[rum] ... ... i[n] g[e]n[er]ac[i]o[n]e cadaueris ma[n]et eade[m] for[ma] cor[poreitatis]
for[ma] s[ubstanti]alis ... q[uia] manet eade[m] for[ma] corp[or]ea ... manet eade[m] for[ma] cor-
p[or]eitat[is] q[uia] al[iter] ... no[n] ... ... corpora ... for[ma] oss[is] et carn[is] manet
... ... q[uia] ... for[mae] s[un]t for[mae] s[ubstanti]ales ... p[ate]t q[uia] ma[n]et i[n] g[e]n[er]a-
c[i]one cadaueris et carn[is] et eti[am] o[ssium]
P[illegible] i[n] g[e]n[er]ac[i]one alt[eri]us p[ri]o g[e]n[er]a[tu]r for[ma] uege[tati]ua et illa ma[n]et cu[m] for[ma] s[e]n[siti]ua p[ro]
g[e]n[er]a[n]da ... g[e]n[er]a[tio] t[ame]n q[uia] ... e[st] s[ubstanti]alis a[rgumentu]m ... p[ate]t p[er] ph[ilosoph]um i[n]
li[br]o de g[e]n[er]a[ti]o[n]e a[nimali]u[m] dic[en]te q[uod] e[m]bri[o] p[ri]o ui[ui]t uita pla[n]te ... p[ri]o g[e]n[er]at[ur]
for[ma] uege[tati]ua p[ate]t p[ar]te ... q[uia] for[ma] s[e]n[siti]ua no[n] repug[n]at for[mae] uege[tati]ue i[deo]
u[n]a ma[n]et cu[m] a[lte]ra ... i[n] g[e]n[er]a[ti]o[n]e ... ma[n]et ... ...
... symbola ... 2o de g[e]n[er]a[ti]o[n]e ma[n]et ... ...
ma[n]et eade[m] for[ma] s[ubstanti]alis ... no[n] ... a[rgumentu]m
... q[uo]d ... ... q[ui]a ... sit g[e]n[er]a[ti]o simp[liciter]
d[ic]ta ... ... g[e]n[er]a[tur] et arg[uitu]r ... q[uia] ... g[e]n[er]a[ti]o[n]e ... e[st] ... ... g[e]n[er]a[tio]
simp[liciter] ... ph[ilosoph]um ... p[ri]o de g[e]n[er]a[ti]o[n]e simp[liciter] g[e]n[er]a[r]e q[uia] simp[liciter] d[ic]i[tu]r ...
addito d[ic]to ...
P[illegible] ... for[ma] s[ubstanti]alis q[uae] fu[i]t i[n] corr[u]pto ma[n]et i[n] g[e]n[er]ato ... resolu[tio]
for[ma]r[um] s[ubstanti]aliu[m] usq[ue] ad ma[teria]m p[ri]ma[m] ... q[uia] ... ...
... ... manet ... ... no[n] ... q[uia] ... ...
... corruptio manet ... for[ma] s[ubstanti]ali ... ... ma[n]et ...
... for[ma] ... no[n] q[uia] fuisset plu[r]es for[mae] s[ubstanti]ales ...
... m[ateri]a q[uod] no[n] e[st] ... q[uod] ... p[ate]t ... ... ponent[ur] plu[r]es for[mae]
... for[mae] eleme[n]tor[um] manent i[n] mixto ... ...
... ...
... ...

illo cognoscere quod non manet actu secundum formam propriam sed virtualiter tantum idest quod propria forma est
non esse sed quod simpliciter elementa non manent in mixto et propter hoc nec forme elementorum
vel si essent plures forme in homine particulares substantiales sicut forma educta de potentia materie
et intellectiva creata et infusa et hoc iterum non quia eadem forma sensitiva est et intellectiva et
dato quod ita esset tamen adhuc fieret resolucio tantum in cognoscere hominis quod in eius corruptione
corrupte forme substantiales usque ad materiam primam ergo verum sed in cognoscere ad corpora aliorum
corporum animatorum quia modo illa via contra totas duas animas simul iungi et separari
quia quando habent totum vel minus forme totaliter vel si essent plures forme substantiales in homine
vel in alio mixto quod essent subordinate secundum subordinacionem predictorum quod dicitur
ita quod si forma corrumperetur predicto communiori cum materia haberet se per modum materie respectu
forme minus quo predicto condicto sequenti corrumpitur et quod formam una est forma specifica ultima
tamen corrumpitur ultimo predicto puta speciei specialissime respectu cuius dicitur dividi dispositiones et materia et
ita sola actus ultimatus et hoc iterum non potest dici quia si sit sed quod in eodem corpore
tres essent forme vegetativa quod ut dicitur eo quod due essent superflue sed tamen
quia quod forma communis corpori animato est vegetativa cum anima vegetativa sit quasi nutritiva
anima et prima potentia per quam alie sunt ut dicitur 2o de anima capitulo 3o et dicitur una
vegetativa generalis sicut substantialis simpliciores sunt priori et communi quam priori et substantialiter
et sicut in predictis quidem erit anima forma substantialis et corrumpitur quod est vegetativa et per
hoc quia cum ipsa sit specialior ipsa est perfectior et cum non sit specifica ut intellectiva
vel est vegetativa sicut cum simpliciores sint due communiores et substantialiter quam prius et posterius
et cum in predictis condicionibus et iterum 3a forma specialior quod erit vegetativa quod deductam
sic eodem modo sed in predictis tunc erit in eodem tres forme vegetative consequenter patet prima
quod in eodem essent plures forme specifice quia predicto communiori puta alia corrumpendo specifica
et speciei specialissime corrumpendo non specifica vel sicut quod in omnibus generis maneret eadem forma
corporeitatis et hoc esset species nunc et hoc iterum non sed patet auctoritate quod philosophus per predicta
quod si materia eterna haberet aliquam formam ipsa nam aliquam potest recipere sicut dicitur in methaphisica
capitulo 3o [illegible] et quod subiectum generacionis non est quid tamen quale et propter hoc non debet esse aliquid
in actu per formam tunc quam recipit generatur aliam formam specifica ultimata tamen quia nova
si iam haberet tunc iam prius esset actuata vel sicut quod in ipso animato vivo sit
ponenda aliqua forma carnis et aqua alia ossis et quod ipse istas formas formas quibus in nova
anima et hoc iterum non quia forma carnis non debet esse aliqua forma ossis in vivo ubi eius
speciei totaliter cum ea quia quando forma substantialis educta de potentia materie secundum exigencias
proporcionis qualitatum facere et sicut earum educeretur adhuc in tantum sed intencium quia si ille
forme deberent esse debet quod proporcio dispositionis qualitatum educentes in carne deberet
esse abeducentes osse quod non est verum igitur

[illegible]

Utrum calitas aeris et ignis sit eiusdem speciei specialissime essencialis [illegible]
humiditas aque et aeris deberent esse essencialiter et caliditas aeris et ignis [illegible]
[illegible] una qualitas symbola elementorum adequate vel [illegible] non [illegible]
[illegible] qualitas symbola [illegible] quia humiditas aque est potencia [illegible]

aeris non primo est eius mutua vel humiditates deverit esse quia positum eiusdem
speciei non sunt communicatius sed eadem quo modo mixta dispositiva patet per experienciam quia
vehementer corrupit ignem si superponatur fundatur non perfrigitatem sed per humidi-
tatem quia stat quod illa sit eadem et est si perfrigitatem tunc ignis in hyeme frigida
sua non deberet durare in aere quod est contra experienciam de candela tunc in aere
ardente et quia aer tamen quia aer tunc ita frigidus est quod congelat aquam et per consequens sua
frigiditas esset causa corrupcionis ignis magis quam corpore ignem et pars patet
quia tunc humiditas olei sit aerea ipsa stat continue in igne et nutrit ipsum con-
summacionem ar. quia si sit sequitur quod actio esset qualitates sibi quod est contra philosophum 2o de genera-
tione tamen quia quia deberent duo qualitates tactiles in se et proporcionaliter esse excepte cuius
aliarum tamen quatuor symbolarum etc.
Contra prima quod est una contra quod quia si essent eiusdem speciei sequitur quod tactus aeris esset vel
imprima quia est falsum et quibus vel non sunt eiusdem speciei sive qualitas tamen prima parte patet
ad experienciam quia aer non sentitur ita calidus sicut ignis non si tactus sunt eiusdem
speciei tunc contra quod sit remissio aeris aliter cum intense calefaceret sensus quia apparet
primo quia tunc aer in naturali disposicione deberet videri secundum quatuor partes sive humidi-
tate taliter et frigidate remittere eius taliter quod est contra philosophum 1o de generacione
3o sequitur quod ignis appropriatus aeri subito generaret in summa taliter quod est contra
experienciam quia tamen quia aer vel calor ignis non generet resistenciam vel non esset in
tanta succcessionis vel summe subito fieret calidus etc.
Si calidas ignis contraria humiditati aeris etc. quantum est arguitur quia tunc aer quando corru-
mpe caliditas ignis corrumpitur quia aliter aer generaret subitam taliter sed sunt
ignis quod non videtur esse verum eo quod tunc non possit aere sua caliditate corrumpere quia aer
tamen qualitatibus et caliditate possit remanere quod videtur falsum sed si calidas ignis corrumperetur
in tali tempore actus migraret de subiecto in subiectum quod est contra et tamen quia quia calidas
unius esset in igne et post in aere et tunc non esset contraria vel corrumperetur absque mutacione
aeris vel caliditas ignis contraria humiditati aeris quod fuit probandum
Sed non omnes calores mixtorum sunt eiusdem speciei vel nec elementorum quantum est quia sunt plures
in latitudine et est calidate vel tot deberent esse species formarum quatuor in celestibus quia etc.
arguitur quia effectus caloris alicuius est mutare et augere quod non quia calor ignis sic
calor naturalis hominis alicuius figurat naturaliter secundum figuram illius alicuius vel sic
et in figuram hominis alterius ac alius ut asini aliter figuraret ut experimentum
Sed diversorum ipse deberet esse diverse qualitatis ipse sed aer et ignis sunt diversa ipse
et per consequens ad non quia proprietates sequitur ipsum et sic patet de se etc.
[illegible] quo quod est sua contra quod locus sed respectu parte de qualitate actuali non in
[illegible] tunc caliditas ignis et aeris sunt eiusdem speciei forme esset etc. arguitur quia si non
[illegible] esset plura contraria ipse quod est contra philosophum 10 methaphisice et primo celi et
[illegible] unius est contrarium et propter tamen quia motum [illegible]
[illegible] quia caliditas corrumpit frigiditatem aque est contraria [illegible]
[illegible] caliditas aeris [illegible] corrumpit eadem [illegible]

fuit diuisa 4 sperarum duo in specie s. que dicta sunt quantum eadem frigiditas aque in qua
fuit prius etc

Tercio caliditas ignis intendit caliditatem aeris licet e eiusdem speciei cum ea quod tamen quia caliditas
ignis non continuat nec caliditatem sed similem in specie licet si intendat caliditatem aeris
illa et sibi similis in specie ambe in materiam ex proportione eorum sicut rubedo terre
et aeris sunt eiusdem speciei licet sit in alijs qualitatibus symbolis quod tamen assumptum antecedens patet quia
siccitas ignis reducit terram quidam ad suam naturalem siccitatem ut comprehenditur
Tercio non erunt eiusdem speciei scilicet quia in contrarijs symbolorum non transiret esset facilior tran
situs quam esset quam prima in 2o de generatione etc quia quod secundum in non contrarijs symbolorum potest
duo corpora et duo continuare sicut et oportet si dicatur ignis comparare continuare oporteret
caliditatem et humiditatem aeris corpori et calidati et siccitati continuare eorum quia si dicitur
esse in contrarijs symbolorum esset facilior transitus quam esset in ignis et tamen unum quia oporte
bit duas qualitates corpora et duas generare ut tamen dictum est et sequitur probatio
agens primum in generatione ignis comparatur per solam siccitatem actionem eo quod caliditas non agit
cum non continuetur caliditati aeris nisi diffinitus est unum agens duo corpora quod
duo agentia secundum sit in agentibus symbolorum

Quarto omnis actio est eiusdem speciei secundum mediorum rationibus cum qualitas actiue licet omnis caliditas cum
omni caliditate quod tamen quia non minus actiue ro actionibus quam decalibus et cetera quia non apparet
tamen propterea que duo actiue esse ceteris dicuntur sed quia sicut secundum quod erunt octo quatuor
res in corpore alias etc erunt plures quam quatuor qualitates composite quod non est verum quod tamen
quia due composite comparate dum calide per ignem vel dicatur cum sicco vel cum
humido etc duo erunt contrariores similiter duo erunt comparate caliditas aeris et due
composite etc. etc

Quinto illa sunt similia in specie quorum effectus in materiam sunt eiusdem speciei sed sicut est de caliditatibus
aeris et ignis licet antecedens patet quia per se et effectus specie dum minus perfectus tamen apparatior
secundum patet quia similes speciei sunt calitates quas caliditas aeris introducit in manum mea
una et caliditas ignis in alia quia sicut caliditas aeris et caliditas ignis licet qualitates quia erunt
eadem caliditas in mundo ambe quia cum comparare sit ignis vel caliditas que fuit in aere manet
in igne etc liquefacere potentia vel corrupitur et non quia siccitas ignis non continuatur caliditati aeris
Tercio quia non erunt eiusdem speciei secundum quod commodius clarius non contrarijs symbolorum non potest
continuari etc quam esset quam prima in 2o de generatione est patet quod quia si comprehenditur et aqua dicitur continuari
aer dicitur quod hoc sit secundum primam quod caliditas ignis superat frigiditatem aque et ego humi
ditas aque siccitatem ignis vel licet manet caliditas ignis in aere vel non dicitur manet
et eadem caliditas in mundo est prius in igne et postea in aere ergo est eadem in specie dicitur
non manet quia aqua corrumpitur nec frigiditate ut notum est quia alia
corrumpit et superat et abhinc quia etc proportionem remittitur caliditas ut [illegible]
siccitas et postea ipsa non potest superare frigiditatem aque quam est quod potentia [illegible]
magis aque de humiditate que si manet manere quia potentia si non qui [illegible]
[illegible] non esset frigiditatis ignis quia tamen superat ipsa qui [illegible]
frigiditas et postea ipsa nullo modo potest superare siccitatem ignis [illegible]

Sup̄ humiditate aque sc̄d eius frigiditatem ut p̄mo d̄r sequele ac̃ sc̄o
ꝙ corrupa ꝙ solū inheret ūne p̄me .i.

Tz ꝙo

V. Itz queritur forte angustat̃is angulari p̄dicamentorum sm̃ ḡrm zar̃ ꝙ no
ḡ sic sc̄ to ḡra poz ee sil' medio sb̄o salte i ḡdib3 remiss̄ ꝛ p̄ q̄b3 ig
dib3 intentis qr̄ ūo incl' ee naturalis repugn̄a cū gr̃dus intensi ꝛ remiss
sic eisdem sc̄ ꝛ no Cent ḡm adi' tz q̄tum qr̄ ut̄ ē sil albu ꝛ nigr
ꝛ ita de aliis ḡriis p̄mom arg̃ qr̄ sm̃ phm̄ 3o tho. ī. lo ē albu9 ḡre
nigro ī p̄ncipa9 ut d̄ctō altm̄ ḡrio9 puta nigris dimin̄ dictato
altm̄ angustta .i. sc̄ to ph̄ d̃r ꝙ me9 int̄ ḡra ꝙ patiōbu
ḡ̃mo9 recipt alti9 denoīacōm̃ sp̄tq̄d medio ē dealto ḡ̃mo req
sit ad ḡ̃piam pz ꝙ ḡ̃stete ūtute dētestet Bicua q̄o q̄o ē ūa
Dz ꝙ sp̄m qr̄ om̄e q̄d mo ul' ange ali̅ō mō Bariat tz ūa forte ē ag
motu Bariat sm̃ q̄d d̃t aor̃ sup̄ p̄no9 .i. Et q̄f qr̄ ūm supr̃ sic
pb̄ intisere ul' c̄tre pt tz oīs forte ē realitatis supr̃ si ante p̄dtm
ꝙ differens ī lō sup̄ p̄no9 form d̃t ꝙ ē simpl' ꝛ ūnabili acc̄identō
sistes ꝛ phs d̃t go mēte ꝙ forte sic sc̄d mn̄ ī eis no pt fi addico
qm̄ sic īnute ī na forte sic in se ḡdus ut p q̄b pt c̄tre dēntes ꝛ p
no intēd' uz emitti .i. ut auge ut mī. sic q̄f qr̄ si auge
h̄t eet sm̃ ḡdus ī cert̄a a ī ee sm̃ no pt d̃ici qr̄ h̄t Baidret ssem
Bt ia d̃tm ē ut ꝛm qr̄ ee est adeo simp̄x sc̄d cert̄a ꝛ ita atti ē ḡ
nos auge qr̄ fineri ega sm̃ ee sū ꝛm certam sic forte quelz ē res
oīo indiuī no h̄ns ḡdus sm̃ sc̄ ꝛ lo ph̄s ī p̄ncto quatz d̃t qua
no suscipe magis ꝛ mi9 sic angulo ꝛ d̄lo sic tm̄ ī c̄p̄bz ꝛ p̄ q̄b no
ī forts q̄litatis .i.

P. Oi sic sc̄ ꝙ illi9 que ē forte poz corrupi ꝛc dūuu sicte ūe tz q̄b'm qr̄
sic Btius poz ee mis q̄d ē q̄ arplem sp̄o etl̄z ote ui9 utiqz Bca
fict mis q4 tm̄ tz qr̄ ꝙq̄ paugm̄tacom̃ Bnr9 ḡm diuni relinq
ut sc̄ ī textū d̃t q̄f ꝙ p̄dtm ꝙ qr̄ si dimue atq ul' corpore ī
h̄c eet ad corporem sui sibi ꝛ h̄c no qr̄ aīa nō suis pot̄s ulaet q
ē sbm ūtut' ul' corpe ꝛ asuo ḡao ꝛ h̄c item no qr̄ opz c̄d ḡim
sibi appri ꝛ ḡiungi sc̄d ca d̄o quidi ꝛ frigidō si dbat ipm̄ corpe h̄
at no ē pole .i. P. Oi aqua forte auge ī tu pete padm̄ atq pt
realis a ille ptes distinc̃te p̃cete a malit no sm̃ qr̄ tc illa fo
acta eet ḡposita ḡ̃foris alti9 ro̅mis no ꝛm qr̄ ḡtrut ī ca h̄
ī mō tn̄ qr̄ p̄mty sic ī eodē sbō diuo at acti solo mō d̃ri
[illegible] no p̄nt ꝛm plm̄ 3o ph̄s

P. [illegible] aut̄ ul' h̄c eet paductio alti9 forte p̄fcō ꝛ c̄or [illegible]
ꝛ h̄c no qr̄ optet ī situs forte p̄rahi tantu [illegible] ī pole ꝛ [illegible]

qr optet infinitas form ptransi in actu Item no vr qd corpet i eandem form qr ut corpi n asuo grio sz for seqns 2 por no st
gne iz ul auge poptionem seu eductom a pota for 2gt itm no pt
dici qr i dean9 po ach cotrahi gt tem me v ipius sz gd9 vor
no e m ut sbm maior iz ul st fiet qd auge ptes viuales
eo mo quo vegetatim 2 sstitm sut ptes intellan 2gt itm no qr
illa q pullam pom put abinbice separi no ht se q psit ill q
separari ee ht pnam sz st e impposito iz aor no v pr qr al poz
dy reducte tho i al tm st gdus remissy no est i intenso q illo
for dicet angi qr remissy pt psice vt fiat itey zeyo vl auge p
aduem for nove i mate ad pori 2gt itm no qr cpdiuolz entitz
i actu no st tenu st qr for intensa e pfector 2 simplicior q for remissa vn indy adssim q lux intensior e pmor 2 actualior qr quanto
vnuqz e actua9 2 pm9 tato e simpli9 vn et a or sco pn o 7 q qr
to ad adem azmis accet tato pmori azm isiti 2 tato radici9
assigna sz 9stat qd si azd ul alia for paduem azmm ul aliaz
for 7 i cedant tc aucta et m9 simp 2 pgs ut eit purior 2 actualior ymo qpotior vel fiet praduacom 2 prao3 for i sto absqz
adssitone dau9 realis for 2gt itm no qr i pole e ee nomu mod
sm agsitone novu enu realis aliqu acquisito eet sy eo qd acqre
2 th sist intenso ppom for i sto mo9 tlis eit nov9 vl tc st pd
pmacom asuo grio qr tc 2 no pt dci sd stati infra pbabi
2 no m ds ali9 mo9 iz

P q quesitu no impetat gdca ee sil realr pte sbi adequte 2 m
gdib intensis go no oz si vnu gmor auge qd altm dia ds qr
no e aor repnga vt m qd idz st albu 2 mgo qd q pnam aia
intua sil mo i vna manu 2 qestit malia p qr ad sistit mg
2 m9 qd gt grm sd pz de line 2 multa ays 2 sup ne d acti ben
mtv 2 vote 2 spih 2 io et pstis 2o theo qd delcaom q i istuds nl
e grm s ppued dz qd vn9 pl9 delat in stueds q a9 st stia
sistit mg 2 m9 2 no padunxom gray pz st qr ad stia 2 ugra
eppo 2 ignoa e dux q m ens q e pue pua q no dispois q e
stuac i error 2 ste mam e qd stia no sistit mg 2 m9 pad
unxom aore ul maiorem ignoratie dce s oo illa e em pua
es ad ente misti no pt no 2oo dce qr ille q stit i geo
libz euclid tm 2 gt ignorata ne enis alioz libz 2 no gem supine
t 9stat qd pt intede sua geometam adistdo ceto libz ut in
spt gt d putabit sua stia agraa ad grm i mixtu no geati...
qr e m9 azo ut e defor mgdis iz ds qr a hec multu 2
...ma 2gt ee no pt qr te duo stia eent sil a iyec ualit

d gen

eodhº quo ꝯtra frangit' i me^a for q ꝯflat' ꝯceis ꝫ ſm hc m^9 aꝫ no erit ſbſſe aꝫ^mis qꝛ me^a ſpe^ce dcit ab oīb ut pꝫ io me^ce ꝫ ſi ꝯt augmtaº p'mission ꝯtri tc m^9 aꝫ^m aq̄ i cludit dꝯmqdie i&

ꝯ for ſbalis auge' ꝫ no p'mission ꝯtri qꝛ no ſit ꝯtriu ab' q' oib app̄o for' fuct^ua ſt rone mtcōis ꝯmissiōis i9 for^e ſꝫ aq̄ for^e ſbalis ele^ti e fuct^ua i& aor pꝫ qꝛ no m' a^a ca fuccōis ꝫ e no adꝯprietam ꝯ gndo^e ig' ꝯligb

Sba^a q^o qo e ſa ꝯed q̄ qualicꝫ aq̄ ſt ſimk ꝫ i ſepa^r comuta' ſe ꝯm hc aq̄ calitate ꝫ v alti9 ꝫ mag ꝫ m^9 ꝫ ꝯgletas ſt ſmor ut en for^e ſuſtiut mg ꝫ m^9 ut ie q ꝯtre ſt jt q^tor ꝫ o pt ꝯ^to i9 dt q albu no ſt ꝯ ꝯumptone vig qu i^d ꝯ e magi aꝫ^m d^o trasmuted mag^d mg ꝯ qu ſt m^9 aꝫ^m ſꝫ hc no fiet ut ome aug^tu for^e ſu p'dominꝫ ꝯtri

ꝯ i quolꝫ motu ꝯtru mo^le recedt ab o bno tm̄ atted^t ad a^m i' ꝯ ba ab notu ꝯe ꝫ ꝯdisſione mot9 jt qꝛ ad r'mission ut ꝯectu fuct^ua ſfgor' i vna pte ſbi ſm ꝯceſſiōm potit calor ꝯte mte ſine qꝛ p'ua frigor' i ſitu ꝯ^rio impediet p'ductōm calor' mte i' ei9 ſuct^ua remoto ipam patia^s p'moriet qꝛ notu e ꝯ bm ꝯtru impedit actōm alti9 ſibi approximati i toto ut i pte i&

Te

Utꝝ mobile pot altari a alia mutatione mutari ꝫ ar' ꝯ qꝛ i di' pt movi localit i' pt altari ut alia mutatoe mutari q^d tꝫ ꝯ qꝛ no md' ꝯ ad motu lole move loca' qu ꝫ ad mot^m altatoe move' altatiue ꝫ ab ap' qꝛ mot nob move' oia q i nb ſt et e zº pꝯ ꝯmo e ꝯ in li^o ꝯ gnoe ꝯo c^o d actoe ꝯ

Coyº ꝯ^a qo e ſa ꝫ q aia m^tua pt altari re i di^lis jt pt ꝯ loc movi jt pt gnari qo pt mlti^a mutatoe mutari ab' ꝯ pte qꝛ pt ꝯ bna opione ꝯtra altari i alia ſo ꝯe pꝫ jt ꝯ ſtiam ꝯbtos mbtute reg jt aia m^tua ꝯtꝫ e i corpe ꝯtꝫ q corp9 qo pt movi localit ab e ꝯ zº ꝯ dia q dt ea ſepari tꝯ ꝯ petui ꝯ jt ipa mo' ad motu ſiue corpis i&

ꝯ ſupſies pt altari que tn̄ e mobilis ſi ꝯ fudite i& ab pꝫ ꝯ ba qꝛ ſupſies qos mo alba pt ſi mg reg ꝫ ꝯ ſupſiaes ſit ſbi illaꝝ quatu pꝫ ꝯ ipuo quat dte ꝯta ei ſupſies fuit tr albu ꝯ dia ꝯ qd no eet ut ipa eet ſbm albedis i&

ꝯ qꝛ ſi no ſt^o mayo eet ꝯ puct9 no poꝫ altari ſi eet i dm^bl ut [illegible] dua ꝯ ꝯ gnatoe ſꝫ ꝯ' ſtab qꝛ ut puct9 eet ꝯlib ut ac^o

[illegible] eet ac^o ut aꝫ^m qu^s e mpo^le qꝛ qu [illegible]

[illegible] quilꝫ puct9 eet equa' ac^o9 ꝫ [illegible]

[illegible] eet ꝯ' qꝛ ſupſies pt mdi [illegible]

oltia qua tz qr omne quale e altale sz ipa pter qr ul m n quale
puta lucidu ul coloratu ar qr i corpe simpr dnso ut m n sufficiet
eo q ipe dnsitate visu no pt in de pfundi
si qr radii reflexi aspectu q cauo altatur punctu q e idivisibile lz qrte no
ar pz pspectiue dicentes q radii reflexi aspectu concauo congregantur i puncto
aqs centrali ppter qd ibidem nati sunt ignire z incende Itm si idivisibile no posz
altari sr q latitudo uniformis difformis no conueniret sibi qdm me
ipsum z quod loquentes de mia ista pr tn q qr ul ille gradus me qsistet i
puncto idivisibili z pro tunc punctus eet altabilis ul qsistet i puncto divisibili
qr no qr latitudo uniformis difformis ua pt divisibilis e equaliter ideo
qualificata ul oz q qsistat i indivisibili z tunc oppositu ul q magis
qsistet z latitudo gradu mediu no habebit z oppositu gdm me no con
cedebit oppositis pz q cu dupp st indivisibile sulte sm ymaginacoz sm
no qus posz i gtio sed sba intellectualis puta aia intellectiua z intellectu
abstracte plam e qd altant lz
3a go qo e ua Sz q nc indivisibile no hns poim i gtio nc qus posz
pt altari lz ar qr nullum illoz pt ab agente tangi i ul pt ipm age
pqs ul pt ipm altare z oppositi nc ipm pt altari sm am pz qr tactus
pe loco tn qt locu i corporibus sm qd differt phs pro de gnacoe S q
actus e mathematicus qualitatiu pom qr vla se sit z sit actia z passiua adi
sa qa pz pphm pro de gnacoe ubi m dre q adqt q aqua agat z
paciat adinuice requir q se tagat Et qr qr oe ages i agendo repati
sm q phs dt ubi s i mte e q ages z paciens tagat se pz pter
sm am qr punctus no pt ee qual i no pt altari qa tz oppo q tbg
altatoms e quals ar qr si posset ee qual sit vig q sit calidus te se
p tlis catas z qtinuagz pua reddz punctu infinite cald q no pt
dici Itm simpr implicat gtradiccoem talite sima ul qtinuagz remis
a ee i puncto indivisibili pr qr ois talitas e aliq ututus sz si eet tas i punct
oi dili ipa eet i infinitu remissa z pys eet indivisibilis z no eet tas
3o qr i divisibile no pt altare nc age i nc altari qa tz qr altans re
alta anis qr si altare ee age pom hr e ubi qr e qle gd e sup
pbatu z tn pz qua qr ul dat q no hr go si deret altare deq
id oz ipm ee quale qr altacio e mutacio de quate i quate Itm si posz
ageo te posz sentire cuius om dt phs i de sensu z sensato z qa tz qr omnio
qualitates dicuntur sensibiles z sentiri pnt z si ageret pcas q eet no
cas no sentile Itm ul altaret corpus z qr no qr ages z passu d
e eidem qr i similes sibi sed phus i uult i pro de gnacoe sz qr divisibile
divisibile no sit eidem qr sibi Itm it quates aget z passu d
... sz nc divisibile z indivisibile ua e pporco i no pt agi in
... nc aget i punctu z qr no qr optet q sit divisibile punctu qsistet

i^r diu monet i ul^r aget eo q' tuc sup ullum priditu gessit et tunc ageret nec
ita agit qui mo^r sed qui gessit et p^r q^a q^r i q^ta ul^r agit i^r si agit q^a
q^t ul^r aget infinite velo^te infinita et h^t si sic tunc no agit ul^r finita igit
no q^r est i ptte quale q^o t^r finita velo^te no p^t age ul^r e fine qu^a
et si sic nullam h^t quatem q^t sic q' no agat i^r

Ergo

Utrum q^lz ens corpl^e h^eat determinatam periodum sive duracionis rar^r q^m
q^r si sic t^r vita humana no pot plongari nec etiam abbreviari q^t e q^r med
cos q^r data certa periodo vite hominis p^r viam vim medicine p^t ultra ill
excede illam periodu i^r In oppositum e phus 2° de gn^a et c^e ubi d^r q' omnib
ta et cuiq^z corporalis e determina^r periodus Jt^r celi 2° d^r q' omni
o statuto tiq e ttq et periodus sive duracionis q^tat a^r q' ee et dura^o co
vei p^t q^o ma^r i^r q^o p^a q^o e va ctz q^r si sic s^r q' eet aq^ p^o ad
durandum q^a^r q^r periodus aliquo^r e mior et aliquo^r d^or q^d no eet i
hu^a vie periodu h^rent potentiam durandi p^q^s aq^ p^o ^vquiet^r adduran
ss p^tas q^t p^r q^r al s^r q' ma p^a et celio cent i fite p^o^r q^d e s^m
tz q^r i infinito tpe durant
Jt^r vita hominis p^t ppetuari i^r q^a tz q^r ppe^a no infinita^r certa periodus e ab
q^r po^le e p q^ti^a arte medicine et ast^e humidum radicale tm restaurare
s^d paccom caloris q^sunt^r i^r po^le e vita hominis ppetuari q^a tz q^r no d
fi^r vita na^lit in hoie n^i p desiccacom humidi radical ab^r q^r no u
expertis loq medicis et s^dm ast^o q^ si ttes q^pxom hominis et notici^a q^e s^r p
influxum astro^r p^nt q^tinge p^t q^tte ipm psimile et purites humi
tatas ipm humidum i tm restaurare q^m q^sum^r palore na^le i^r Et
q^f^r q^r ho p^t p^duce in se ita pur^r humidum s^d fuit humidum q^pq^o ille q^
ba^r t^r p^t humidu radicale ff^e restaurae adh^c ut ss vivat q^a tz q^r
ign i lampade q^ti^e addi^r eq pur^r oleum v^r q' igs ppetuae^r ab^r q
humidum radicale e q^tenu apntibus ex q^o q^a gn^a^r purer mo stat pur^r
ee ita bone q^onis s^d ca^nt pntes d^r m^r ee de dimitione igs et d
duracone vite alis q^r s^d igs papp^om q^busti^lem q^ s^t q^ mi h^t
igs i infinitu salvae^r si apponentur q^busti^lia ita vita alis ul^r hoi
p^mut^tm q^t si sic s^r q' ill^d dimtius deberet p^durare i^go q^ria cent
adq^ta q^a id tz q^r corp^o ia fit ag^cao ss p^t p^tas q^t q^r mag^s dur
cas q^ ho et h^t in h^oc s^t q^ria mag^s adequata
p d^rt s^r q' eet dandum majorem tpus p^q^d b^m poz durare q^a i
tet q^r illa periodus eet tte tps q^r periodus a no e a^d n^i tps duracois
. . . dm^u q^tum res p^t durare ss p^r f^s q^t q^r tc eet dare ul
. . . inee p^unta i ultio q^t i^r periodus eet . . .
. . . tpe b^m duat adh^c . . .
. . . ex q^ finalis ipm . . .

l' no subito corrupet eius uita Et q̄f' qz quo da' ꝯtiu tpus qz cta pyoss al go maxim qd ꝯt ul max mīm q' ul maxim q no ul mīm q no. no pt dare mīm pqd ho pt durare pz hc qz ꝯt tcp ꝯ poss' ꝛ no pmm q e impole qz si pt p̄d. tc pt peris medietem ul maxim pqd no qz tc no poz durare pȝ ꝛ poz durare pmais q e ipole ul pt dare mīm pqd no pt durare qz tc p̄d no poz ul pd maius q no u' ee vim go relinq' q̄m ꝯ maxim q' ꝯ itm p' ꝯtas qz no e dare maxim tps pqd ho pt durare l' ans' qz oppoita eius e ꝯa l' ans' qz da q pt dare maxim tps tc p̄d pt ꝛ no pmais ꝯd pz ppoitcs ꝯ qt e impole q ꝯt pz qz si p hc viuit tūc uis ꝯnatta i ee ꝯte fortor q uis corpa' m destrue' ꝯ tc hc eit in gradu diuisile qz ul no eet ibi ꝯcessus l' tu uis ꝯ ardes bl ꝯe ꝯcessus ꝯt diuisile no poz subito deperdi l' adhc pȝ hc ꝯ ie ho viuit l' id no fuit ultom ꝯ sui ee ꝛ pq' tps ꝑtens no fuit maxim tps pqd ille pot durare l'

ꝯ lum e res corꝑ ꝛ tu ul' e eius cta pyods qz mante lum ꝑ manet lum ꝯd ad ꝯpiena pz ꝯ igs i sua ꝯpa ꝯone e corꝑ ꝛ tu no ꝯt deltatam pyodu'/am' qz e eiusd ꝯpei cu quolz a' igne ꝛ si igms aq e corꝑlis l' ꝛ ipse

ꝯ' go qo e ꝯa ꝯ q e dare mīm tps pqd quelz res corꝑ pt durare l' go ul am' qz pqd tps pt dare ꝛ pq no qz oe corꝑle deterut' alij corꝑe ꝯd ꝯ ph' p' ꝯ ul go e dare maxim pqd pt ꝛ hc no ꝯd sup' i pbatu e ul maxim pqd no pt ꝛ hc itm no ul mīm p qd pt ꝛ hc etia no go relinq' mīm pqd no pt pz hc ꝯ ꝯpti dicere Et q̄f' qz si ho tpat adinsitam oio ꝯtus ꝛ i me' ꝯtūno q bm ꝯ ꝯ i ue' ꝯ ꝯ ue dare' tlis adhc no ꝑ uiuet qz adhc i ꝯ m' ee qua actio caloris nalis in hūidu radicale tc isto ꝯta tc ca' tom tps mem i e pm ꝯ sui ee ꝛ ul pm ꝯ sui no ee tc eit pyods ꝯpei ꝛ hc e mīm tps pqd ho no pt durare qz p̄d no pt ꝛ pqd mi' potuit l'

76

Utr tps gnatonis rei sit equale tpi corruptois eiusdem rar' q no ꝯ facili' e destruere q ꝯstruere ꝯd dr' p' poz l' ꝯa' e corrupe q gnare ꝛ pq' tu' eit corrupe q gnare q' pa tz ꝛ ꝯle ꝯ pnom ar' pt q ꝛo dr gen' ca' ꝑntl' vl assit ꝯom vain l' co pa qo e ꝯ ꝯ q multa enciā gnarit' i ꝯtatanee l' nm e tps gno' ꝯ sira instaltanea no e tps ꝯ pz qz gnat' e ꝯouis ꝯ ꝯtto opz q tlis ꝯotus fiat tom ꝯt ꝛ pq' i ꝯtatanee ꝯ ꝯ e medium l'

ꝯ plata q i tertio aius quia vt ꝯ in mo' ul i ꝯ

ad gom

l3 qua tet 2 aus p3 ad experiencia l3
p stat generans ee fortius q corpus l3 qua eit i b a tpe q corp
q mutuos secut forcios post agentis ad resistencia 2 pgens fort
2 aci 9 pplebit suu effcm aus p3 de se q no o3 pucuar generans
corpus ee eque fortem.
p i morte nali hois mlto logior e qntas corp qua se 13 qa tet 2 a
p3 q qualis hois no durat n usq ad tps augmenti corp at durat
ptotu tps decremti mod t decrmti e mlto logius tpe augti q ca
vi2 tiari i 2 22o ano corp at 2 decremtu m2 raipe 1 eo ano 2 q
bt ad experiam videbis mlti viuut ad 80 ann vel do
p q vel res q gna2 sil corpi2 2 c id e tps gnaois 2 corpis i2 n
e eqale qa t3 q id no cpe dr equale sibi ipi vel no sil corpi2
alio te p9 re tt te corptionis 2 tplis gnacois no se sil i2 vm e
no e equale alti qa t3 q res q no e no e eeas rei q est l3
p q sit gnois pu eq vel asini eet e tpi corpis a hr eet q ad
priodu spei al q ad priodu indiuiduu no s m sd ia mlter indiuidu
e ner pt dci s m q sps no gna2 ne corpi2 q sps rer se et m
2 e actos se s m rui 2 no ulim i2 m e tb gnois vel corpis eq vel
asini qtu ad spem.
Sta q q e s a s q q cito te ac pu ho vel eq9 vel aqd ad homi
tpatu adinstiam i sua sse robora2 i vtute optie rem tato te p
id optie rem debilitu2 i vte q in regioe tpata maiore s quieti
i2 q na qua t3 2 am p3 q no m2 ee ca diuise 13 2 vi2 ee sili
q sd hbe i aduentu solis i sua sse vigora2 ita i solis recessu re
dem debilita2 mo tplis accessu solis 2 recessu se eia 7 t sd alic
vel en q logo tpe multos accessus 2 recessus sol nata se genari pu
i vtute augera ita etia p9 debite tra pmltos accessus recessus q sol
nata se i sua vtute corpi no m2 aqua ro quare no i indiuiduo co
tie tato te vty ei9 i regioe generatiua debilitae2 2 nata eet debilita
cito te augeba2 2 nata se augeri spar mordie adpriodu spei 2 c
i tecio phi 2o de gnacone q2 2 vltia qcedit q bruis tps sexuet se gn
tois tpe corpibus indiuiduu 13

Tca q

Utr alimtu suptu pmitmto quta2 i m te huae ne iar2 q ro
d2 q trast i ulcate acy ne trast tery spem s3 alimtu no trast i
carne huam 2m spem s3 2m mis2 ut p3 p o de gnoe 13 in om ar
... i nali ps ut se tle pages nale effia2 actu tle s3 pal
... ut dr 2o de aia q o effia2 actu caro palgd agre natl
... mutua i ho2 q se tle ad m te ut ...
... q o e na s3 q di alimtu ... i ulcate ...

ne tuc qq in ho(m)i(n)e dep(er)dit(ur) restaurari pot' s(ed) mors nal(is) no(n) acci(dit) n(is)i p(er)
dep(er)dit(u)m aliu(m) q(uo)d no(n) restaurat(ur) g(ra)o p(re)supp(osi)to(rum) alimenti h(ic) pot' nalem mor
te eciam q(uo)d e(st) f(alsu)m p(ro)p(ter) i(d) q(uo)d e(st) de uitate h(uma)ne n(atur)e o(mn)e q(uo)d p(er) in ho(m)i(n)e ma
neat al(iter) no(n) remanet h(ic) id(em) n(umer)o s(ed) id q(uo)d g(e)n(er)a(tu)r e(x) alim(en)to no(n) p(er)
manet p(ri)mo fluit (et) refluit s(ecun)d(u)m p(atet) de g(e)n(er)a(ti)o(n)e g(ra)o i(d) q(uo)d g(e)n(er)at(ur) ex alim(en)
to no(n) e(st) de uitate h(uma)ne n(atur)e g(ra)o i(d) q(uo)d g(e)n(er)at(ur) s(ecun)d(u)m necc(essari)o ad q(uo)d ab ex(tr)i(n)s(e)co
ve(n)it sine p(ro)p(ri)etate nutritiua s(ed) h(umi)d(u)m nutrimentale q(u)o ip(su)m ge
nitu(m) augmentat(ur) (et) i(d) q(uo)d dep(er)ditu(m) restaurat(ur) s(ed) mag(is) i(d) m(agis) p(er)tine(n)t ad
u(n)itatem h(uma)ne n(atur)e q(uo)d p(ri)mo p(ate)r trasfudit aliq(ui)d de s(u)b(stanti)a sua
in corpa filior(um). Et p(atet) h(oc) s(ecun)d(u)m q(uia) si aliq(ui)d ab ex(tr)i(n)s(e)co adue(ni)ens pot' g(e)n(er)ari
i(n) uitatem h(uma)ne n(atur)e tuc q(ui)b(us) h(ic) e(ss)et incor(rupti)b(i)l(i)tas q(ui)t(us) p(atet) p(ro)p(ter) cotidia
na(m) ex(per)iam p(ate)t t(ame)n q(uo)d g(e)n(er)a(tu)r p(ro)p(ter) p(ar)tem q(ua)ntita(ti)s (con)fusio(ne)m s(ed) dep(er)ditu(m) pot' re
staurari tuc s(ecun)d(u)m m(agis) i(d) q(uo)d e(st) de uitate h(uma)ne n(atur)e s(ecun)d(u)m m(agis) h(ic) mor(itu)r
s(ed) in p(ro)p(orti)o(n)e alimenti i(n) h(um)a(n)am nut(r)iti restaurar(e) dep(er)ditu(m) (et) tu(n)c q(ua)ntit(at)e
fiat dep(er)dito pot' g(e)n(er)a(ri) q(uo)d h(ic) ta(n)tu(m) d(iminu)it(ur) q(uo)d n(ihi)l de m(agis) fuit ip(ri)m(o)
u(ir)tute s(ua) manet i(n) fine p(atet) q(uia) q(ua)q(ue) e(ss)et ap(ri)mo p(ro) q(ua)ntitate(m) s(u)p(er)p(osi)to(rum) co(n)t(inu)e
s(e)nt(e)ne dep(er)dit(ur) (et) manet s(ecun)d(u)m i(d) q(uo)d ad restaurac(i)o(ne)m dep(er)diti e(ss)et
ex alim(en)to g(e)n(er)ato (et) ad h(oc) s(ecun)d(u)m q(uo)d no(n) e(ss)et id(em) h(ic) i(n) n(umer)o i(n) p(ri)mo (et) in fine tu(n)c
ad p(ro)p(r)ietate(m) n(atur)alem req(ui)rit(ur) p(ro)p(r)ietas n(atur)e (et) fortu(n)e s(ed) h(oc) e(st) ma(xi)m(e)
q(ui)b(us) i(d) o(mn)e q(uo)d aliq(ui)d v(nu)m (et) id(em) n(umer)o q(uo)d p(er)tinet ad u(er)itate(m) h(uma)ne n(atur)e s(ed) p(er)ma
neat i(n) ho(m)i(n)e cu(m) u(er)itate p(er)manet id(em) h(ic) i(n) (e)t(iam)
p(ate)t i(d) q(uo)d e(st) h(umi)d(u)m n(atur)ale (et) ip(su)m (con)s(er)uat ma(xi)m(e) i(n) e(ss)e h(oc) mag(is) p(er)tinet ad
u(er)itatem h(uma)ne n(atur)e s(ed) h(oc) e(st) h(umi)d(u)m radicale q(uo)d no(n) recipit (con)u(er)sio(ne)m
s(ed) pot(ius) (con)ponit(ur) u(er)u(m) g(e)n(er)a(ti)o illud h(umi)d(u)m q(uo)d (con)p(o)nit(ur) fit ex s(u)p(er)fluo
alimenti (con)g(e)n(er)a(ti)o g(e)n(er)at(ur) p(ro)p(ter) s(ecun)d(u)m q(uo)d e(st) h(umi)ditum nut(r)ib(i)le i(n) p(ar)te fit h(umi)d(u)m
radicale i(n) p(ro)le (et) h(oc) s(ecun)d(u)m uid(et)(ur) e(ss)e de uitate h(uma)ne n(atur)e q(uo)d manet
id(em) i(n) tota ho(m)i(n)is (et) n(ihi)l i(n) ip(su)m (con)u(er)ti(tu)r p(ar)ticu(lariter) u(ir)tut(is) nutritiue s(ed) s(ecun)d(u)m t(ame)n
q(uan)do fit in carne (et) i(n) al(ii)s p(ar)t(ibu)s corp(or)is p(ro)p(ter) (com)pleda h(om)i(ni)s q(ua)ntit(at)e
s(e)c(un)d(u)m g(ra)o g(ra)o e(st) f(als)a s(ed) (con)s(er)uat (con)g(e)n(er)ato fit g(e)n(er)a(ti)o m(agis) m(agis) ad u(er)itate h(uma)
ne p(er)tine(t) s(ed) s(ecundu)m s(ecundu)m ph(ilosophu)m i(n) (secund)o de a(n)i(m)alib(us) e(st) (con)s(er)fluo ali(men)ti g(ra)o ali(men)to
g(e)n(er)at(ur) in u(er)itate h(uma)ne n(atur)e
p(ate)t (et) (secundu)m ph(ilosophu)m (secund)o de a(n)i(m)a (con)ti(n)e(n)te u(er)umq(ue) s(ecun)d(u)m q(uo)d se h(abe)t ad e(ss)e sic se h(abe)t ad u(er)itatem (et) p(ro)p(ter)
s(ecun)d(u)m aliq(ui)d p(er)tinet ad e(ss)e a(n)i(m)i n(atur)e sic p(er)tinet ad e(ss)e u(er)itatem s(ed) ad e(ss)e h(uma)ni
corp(or)is (con)currunt ossa neruu(m) caro sanguis (et) aliae p(ar)tes seu m(em)bra q(uo)d
t(ame)n intu(i)t(i)u(s) q(uo)d (con)curr(un)t corp(us) h(uma)n(u)m p(er)fic(i)t(ur) (et) (com)plet(ur) i(d) e(ss)e eade(m) p(er)tine(n)t
ad u(er)itate corp(or)alis n(atur)e i(n) ho(m)i(n)e (et) q(uia) illa augent(ur) (et) robora(n)t(ur) p(er) (con)tinu(am)
p(ate)t q(uia) h(umi)d(u)m radicale (et) in p(ro)p(ter) calore(m) n(atur)ali dep(ere)t(ur) g(ra)o in(m)e(diate) (et) ...
alim(en)to p(ar)ticu(lariter) u(ir)tute nutritiue p(er) q(uo)d fit augmentu(m) ...
... n(atur)a h(uma)na d(icitu)r p(er) (con)s(er)u(atu)r ... i(n) g(e)n(er)e s(ecundu)m (et) ...
... ad p(ri)m(u)m req(ui)rit(ur) a(n)i(m)a h(uma)na (et) corp(us) ...
... corp(us) ... i(n) p(ar)ti ...

pme negat aliquitum quti i bitatem huane ne ztia quedt q bd ne
z due fe qc pz dillis dualz qz pa dt q aliquitu u quti i nitate huane
ne tz fm ssem neqz fm indium qz to m q nata e ee mnqz be sbsso
huae ne fut icore pm hoīs nc alqua ad m pt fi ue sbstas ssel
illa m q apnte decidi po q quid pmltiom qdam fz addicōe a
tiois mie augmitata intm q pueit ad copleta qtitatem i core fili
zt qnt malis filius qz alitu q pq ea aduecit e intm adqsnaton
illius huidit q e de nitate huane ne bt s calor naliis huis acq ad
qd qsuat s huiditate qpalito qntita qi accidem no qsuat huidite
que e de nitate huane ne qd artifices apponit plubw arto ul au
bt i qflatoio qsuma plubw z argeta no depda qz i ca opio e ma
fa qd sm de nectiu e q alq multice ul augea sine aduetu qtrisecu
Itē alia opio q dt q alitu quti i nitate huae ne zpu sm ssem
no at zm i dunuin ut zario dt em q i bno qz indiuiduo ssea huae
id qo zpu e de nitate huae ne qd apuntib ecst zqc tota sm
plsm caro sm ssem q ss maet z qz id tu sit modica no sst adq
ficam qtitate debita huane ne adungi id q qalimito qua no
sem adhc bt to sinet id qd fuit ap is pntib arcepm ut dibat qz
cades opio qz adhc ut qplea qsimoi addito psca qtitas z c i
q qpalimito qua no e de nitate huane ne inthc indiuio pur qz
cu zbio zh opio z e fa i elinqui q alitu quti i id q e de nitate
huane ne z qtu ad ssem z qtu adindiuu qd st m z for huana
qtu ad ssem zh for zh ma qz for dat ee qo qlz ps for lis caris
q e in hc hoie ptinet adnitate huane ne z sir de aliis q st incorp
huano zdr ps forlis q tlis eet zrata q si sepa asuo toto adh
remanet in sse totius sm ul zrieret non totius i.
P qz si no hc maioe eet io qz ppe intinitu quisu no manet id
imo dz q id no baiat indiuum i toto z mpte q maet i indiuio i toto
z i pte qz no obstate quoe aliti i nitē ne imite m maet eadz sp
i toto z i pte z sir for pnlis aor no qz bor p qz adueniente alito in
no e alia i toto q pus qz m alis no sit tota depdi ita ut for
fiat sucz alia m qz al ia eet ba corpo bimus alis z ba qua
altius z pqs no eet intio Itē uec e alia pte qz paalitas eet z m
ecdm ine ul sm qtite no sm qz m sm se ptem no ht qz
e indilis uc z m qz i c q qpalito qusiue no dt z m situ qtit
alias in aduet qz e eadz imo qdas z eadz ps qt utzqz psicies
i eadz in q bus i toto z i pte st sir poz argui q no nala sor
... manet idz al z pqs ut eet intio

ergo est vana ab(solutio) quia naturalis locus non potest quod dicit ut dicat quod mundus fuit ab eterno
cepit esse 17 arg(umentum) patet quarto libro de celo et mundi ubi sic arguit id quod non habet
in novo est generabile et per consequens nec incepit esse sed nec celo nec mundus est aliquid generandi
nova ar(gumentum) quia secundum est dicere quod mundus non incepit esse ergo non est verum phylosophus locus
mundum fuisse ab eterno quia tunc deesse et similiter arg(umentum) est verum 17 ergo sua quoque est sua
... determinatie ... cum omnibus naturalibus mundum fuisse ab eterno 17 ergo vana ab(solutio)
vel determinatio ... arg(umentum) quia ... fuit ab eterno vel res naturales fuerunt ab eterno
patet quia ... sit prima ... non potest esse ... locus naturalis ... et ... fuerunt
... ab probat aristoteles ... ducendo ad impossibile quia tunc esse quod generatur
... vel si ... generare ... generaret ... et per consequens ... esset ... generare
... generatio incepit vel incepit esse alicubi ubi ... non erat vel si ...
... mundus fuisset ... generatur ... fuisset vacuum ... fuisset ...
... est impossibile ut patet ... phylosophus.
... si mundus fuisset productus ... non esse ... ergo producens mundum precessit ipsum ... na(turaliter)
... duratione ... mundus fuit ab eterno tunc eius productor sit ... 2 ... tunc
... duratio non potest esse ... prior et posterior ... vel sit tempus vel esse tempus ...
... fuisset quod est impossibile et per consequens motus antequam mundus fuisset quod est impossibile 17
... arg(umentum) 8° phylosophorum omnis motus novus presupponit factorem mobilis vel non potest
... motus et per consequens mundus est eternus ... quia si daretur ... motus ... talis
motus presupponit factorem mobilis ... est ... quia factio mobilis esset
motus ... primum ... esset motus ... esset ... ergo est
... ab(solutio) quia mobile ... primum motus non fuisset ... sed ...
quod ... res ... primum esset ... quia quod novo ... est ... et ... etiam
vel est ... disposicione ... quo ... disposito inducta ...
... dare primum motum tunc mobile et movens ... non fuit
... dispositionibus ... fuit ... motus talis incepit ... erat alter motus
... motum ergo ... disposito inducte fuit ... esse primum ...
... arg(umentum) ... in infinitum 17
... aliqua sit eiusdem ... tunc quod non repugnat ... non repugnat alteri
... motus sit eiusdem ... ergo tunc non repugnaret huic vel illi ... fuisse
... alia ... necessario ... motus ... antequam potuit esse alia et per consequens
... et ... probatur ... quia in ... sit eiusdem ...
... modus ... eiusdem ... sit eiusdem ... ergo ...
... motum ... motus est ... ergo ... generata ...
... quo posito non dare primum generatum
... si mundus incepisset esse ... tunc incepisset esse ... quia tunc ...
incepisset esse ... id ... non fuisset tempus ... est ... temporis ... non
... esse ... est ... antequam incepisset esse tunc ... fuisset ...
... motus non potest esse ... motum ... motus ... fuit
... ergo tunc non potest ... tunc ... esse ...

re infinitis eet processus in dere aliquod tamen quod nunquam incepit etc.

Preterea quia alias deus potuit facere mundum ab eterno et voluit aliquid voluit ab eterno et non potuit aliquid potuit ab eterno et non voluit. Si dicatur primum contra quia secundum illud potuit quia si potuit voluit tunc fecit. Si dicatur secundum tunc fuit impotens quod est impossibile. Si aliquid dicatur tertium tunc fuit in mundo neque summa bonitas fuisset in eo quod est contra nostrum dicere et per consequens mundus eternaliter fuit. Et confirmatur hoc quia quando causa est tota et sufficiens non fuit causa hoc non est causa sufficientia sua et per consequens erit mutabile cum tamen deus sit semper immutabilis. Secundo philosophorum cum quicumque est causa illius semper est causa sed posita eterna causa causatum erit eternum cum causa et causatum durantur relative etc.

Ad ista igitur quod est verum. Sed quod illud est simpliciter secundum rationem dicere hoc non potest vere simpliciter loqui quia philosophice loquendo est fatuitatem et vere loquendo sed mundus fuisset ab eterno huiusmodi etc. Ad rationes non descendo breviter propter multitudinem. Ad primum sicut quia quidquid est eternum est simpliciter variabile sed nunc causatum est non potest esse eternum invariabile et nunc causatum potest esse.

Ad rationes non breviter solute. Ad secundum quia id quod dependet ab alio non potest esse eternum quia id quod eternum est necessarium cum non possit non esse et per consequens est independens sed omne causatum dependet a sua causa cum sit effectus eius. Ad tertium ante de causis. Ad quartum sicut quia illa non sunt posita quorum tot sunt res sibi mutuo contradicunt sed eternum et causatum sunt huiusmodi quia eternum est quod caret principio et fine et causatum est quod habet principium. Item quia mundus et nova in temporibus sunt sed quia renovatio particularium dat intelligere renovationem totius universalis. Arbor si procedit procedit ab arbore alia et illa ab alia et alii etiam status quia si iretur in infinitum sed concedo statum illa arbor non se producit dicitur in esse igitur sibi similem eodem modo est de aliis que sunt ergo sed est renovatio in temporibus ita erit et in toto. Item quia ergo non est processus causarum in infinitum et necessario est in una ulterius procedere ad primam materiam sed illa non produxit se in esse nec est despiciabile aget hec procedit in esse ab alio; prius non esse et non eterna et per consequens nec mundus est eternus et confirmatur hoc de materia quia si materia fuisset ab eterno tunc deus non potuisset mundum ab eterno facere de materia igitur nec de nihilo ab eterno quia si non fecisset primum motum quia tunc non fecisset mundum composito actus potuisset et per consequens mundus non fuisset ab eterno ergo fecisset primum tamen sed omnis mutatio mensuratur tempore et quia ante huiusmodi factum non erat aliquod tempus igitur in duratione mundi et de aliis secundum sed nec multa nec magis nec per consequens etiam duratio potest esse infinita in qua assignabile est aliquod primum ergo duratio mundi non fuisset eterna cum duratio eterna sit infinita etc.

Item quia omnis duratio inclusa inter duo nunc necessario est finita sed omnis linea inter duo puncta necessario est finita sed omnis duratio tanti necessario clauditur inter duo nunc etc. Ad 2 non breviter quia tantus angelus effectus necessario est in magno nunc in [illegible] tamen sit finita. Item quia mundus hec aliquid esse [illegible] necessarium. Si secundum [illegible] non [illegible] ut sit et per consequens hoc esse aliquid quod non est verum. Si primum tunc [illegible] non est eternum secundum [illegible] quia quando aliquid sunt [illegible]

[illegible] potuit [illegible] [illegible] fuit [illegible]
[illegible] non [illegible] ut [illegible]
fuisse ab [illegible] fuit duratio [illegible]

impedi(t) g° ipa fuit neccio necca(ri)e absoluta z post iu° indiguit (con)tinuate ne
ec(ess)e p(ro)ducere 17 p(atet) Si mu(n)d(us) fuiss(et) abet(er)no tu(n)c i(n) isto fuit addi(t)io i(n)fi(ni)ta i(n)
finite revoluc(i)o(n)es celi p(re)cedu(n)t ista z eciam om(n)i z ad (quo)dl(ibe)t die fie(re)nt nove
revoluc(i)o(n)es Jt(em) i(n)finitu(m) e(ss)et mai(us) i(n)fi(ni)to p(ate)t q(uia) i(n)finite revoluc(i)o(n)es celi
p(er) deferente iam p(re)cessiss(en)t z i(n)finite ip(s)i(us) lu(n)ee z t(amen) duodecies plures s(un)t
revoluc(i)o(n)es lu(n)ee q(uam) ip(s)i(us) sol(is) q(uia) sol coplet sua(m) revoluc(i)o(n)em uno a(n)
no lu(n)a n(on) s(o)l(u)m an(n)o i(n) om(n)i mese 17
p(atet) i(m)po(ssi)b(i)le e i(n)fi(ni)ta p(er)t(r)a(n)sire s(ed) p(ate)t q(uod) si mu(n)d(us) fuiss(et) abet(er)no usq(ue) adhodierna
die revoluc(i)o(n)em fuiss(en)t revoluc(i)o(n)es i(n)finite g° i(n)fi(ni)ta p(er)t(r)a(n)sita fuiss(en)t adp(rese)n
te revoluc(i)o(n)em Jt(em) s(equeretu)r q(uod) iam actu e(ss)e(n)t i(n)fi(ni)ti i(n)fi(ni)ta a(n)i(m)a(rum) i(n)tellectualiu(m)
q(uia) ia(m) i(n)fi(ni)ti ho(min)es e(ss)ent mortui quor(um) a(n)i(m)e ma(n)serunt p(ost) morte(m) i(n) q(uo)lib(et)
t(em)p(or)e 17 Et s(e)q(ui)t(u)r q(uod) q(uo)l(ibet) die deus potuiss(et) unu(m) lapide(m) crea(re) z ip(su)m i(n) e(ss)e (con)s(er)
vasse z s(ic) nu(n)c actu e(ss)et i(n)fi(ni)ta m(u)lti(tu)do lapidu(m) cu(m) c(re)a(t)us z s(ic) de(i)nceps (et) s(ic) deus
p(ossi)t adde(re) alios lapides q(uod) o(mn)ia v(idetu)r e(ss)e simp(licite)r i(m)po(ssi)b(i)lia
p(ro) p(ar)te illa via s(un)t m(u)lte auct(ori)tates ph(ilosoph)or(um) q(ui) n(atur)al(ite)r loq(ue)ntes dixeru(n)t mu(n)d(um) i(n)cepisse
p(r)i(mu)m z g(e)n(er)al(ite)r motu(m) t(em)p(or)is g(e)n(er)acio(n)es z corrupc(i)o(n)es s(e)c(un)d(u)m a(nim)o(rum) d(e)clarans plo z aliqu(i) ph(ilosoph)i
q(uo)s rep(ro)bat ar(istotele)s i(n) 8° ph(ysic)or(um) z i(n) p(rim)o de celo z mu(n)do v(e)n(erabilis) g(e)n(er)acio(n)e ei(us) d(i)c(tu)r(o)
ut s(cri)bit declarato q(ue) ip(s)e s(en)si(t) fuit q(uod) deus mu(n)d(um) i(n)g(e)n(er)abilem z i(n)corruptibile(m)
c(re)a(vit) s(ed) q(ui)da(m) (con)t(r)a dicu(n)t q(uod) ar(istotele)s n(on) dixit mu(n)d(um) simp(licite)r fuisse abet(er)no
s(ed) to(ta)l(ite)r q(uod) n(on) i(n)cep(i)t e(ss)e via n(atur)e p(er) motu(m) mutatio(n)is (con)mu(n)a p(ro)ce(den)te s(ed) q(uod)
ca(usa) no(n) fuit i(n) te(m)p(or)e ei(us) p(ate)t maxi(m)e q(uia) 8° ph(ysic)or(um) z p(rim)o celi q(ui) reputavit ut m(ir)o
e(ss)e i(m)po(ssi)b(i)le q(uod) aliq(ui)d alit(er) fieret q(uam) via n(atur)e s(cilicet) p(er) motu(m) z mutac(i)o(n)em q(uia) dixit
e(ss)e q(uod) s(un)t s(e)c(un)d(u)m ca(usa)s q(u)o(modo) z n(on) posse fi(er)i (con)tra (con)silio s(ed) p(ate)t p(rim)o ph(ysic)or(um) q(uod) reputat e(ss)e
p(r)i(m)u(m) s(ed) (secundu)m pot(est) p(ropositi)o i(n) 8° ph(ysic)or(um) q(uod) n(on) e(st) i(n) aliqua disp(ositi)o(n)e i(n) qua p(ri)us
n(on) fuit n(isi) p(er) motu(m) p(re)cedente(m) (con)stitui(t) e(ss)e q(uod) n(on) e(ss)et novitas
n(isi) e(ss)et mutac(i)o p(ro)pe dicta z q(uod) vi(de)tu(r) (con)t(r)a dato s(e)c(un)d(u)m m(u)lta lo(cis) g(e)n(er)al(ite)r posuit
abet(er)no motu(m) t(em)p(or)is g(e)n(er)ac(i)o(n)es z corrupc(i)o(n)es q(uod) o(mn)ia s(un)t f(als)a z erronea

19

Utr(um) o(mn)is mutac(i)o rer(um) i(n)fra celu(m) (con)tentaru(m) a celestib(us) corpib(us) dep(e)ndeat
effective z ar(guitu)r q(uod) s(ic) q(uia) r(ati)o r(ec)ta dictat q(uod) ignobiliora regant(ur) p(er) nobiliora c(u)m
i(gitu)r celestia corpa om(n)ib(us) ist(is) i(n)ferioribus s(un)t nobiliora z digniora s(equitu)r p(er)mi(ss)i(ve)
q(uod) u(bi) s(un)t i(n) ist(is) i(n)ferioribus q(uo)d n(on) regule(ntu)r v(ir)tute celesti z (secun)do d(icitu)r p(rim)o me(teororum)
q(uod) (con)tiguus e iste mu(n)d(us) lacionib(us) sup(er)iorib(us) ut o(mn)i(s) to(ta) v(irtus) ei(us) gub(er)ne(tur)
i(n)de m(od)o ar(guitu)r q(uod) s(ic) s(un)t s(equitu)r q(uod) o(mn)es actus ho(m)i(num) e(ss)ent simp(licite)r z p(er)ne(cessaria) n(atura)les
z q(uia) c(u)m o(mn)e q(uod) v(ir)tute celesti t(ali)t(e)r n(atur)a agi(tu)r ut s(un)t s(e)c(un)d(u)m p(er)ne(cessi)t(atem)
(e)t t(u)nc s(equitu)r q(uod) v(ir)tutes z vicia i(n) e(ss)ent ho(m)i(n)ib(us) n(atur)a q(ui)(d) e(ss)et p(er) i(n)
(e)t o(mn)ia illa e(ss)e (con)(tingen)s sive n(atur)a(lite)r (con)t(ra) q(uod) e(ss)et d(e)p(ra)vare ordine
n(atur)al(itu)r e(ss)ent to(ta) z alia mala (con)t(ra) q(uod) rep(u)gnaret
(c)ollet nu(n)c (con)d(e)t 17 mala o(mn)i(n)o 17

operacionum que sunt circa passiue corruptibilia celestia et superne circa lunaria generatiua
effectiue sunt causando multa in eis circa generacione et impressione et dispositione
Et quod ad suas actiones concurrit secundum agens et materia sed ... inferioribus conveniunt in passis
conveniunt et generacionem ... et frigidum et huiusmodi ideo non est necessarium adtribuere
ea que sunt corporalia ad talia attribuere corporibus celestibus Et quando dicitur quod omne
agens agit sibi simile quia naturaliter ... est proprie ... simile ideo ...
... quod omnia que sunt hic inferius sunt ... quod calefiat et infrigidantur
... et desiccatur et aliis qualitatibus alterantur quod non inveniuntur in corporibus celestibus
tibus licet corpora celestia non sunt causa eorum que hic fiunt etc.
Ad quod ulterius est magis corporeum quam ... corporis sed corporis ... non ... in corporibus
celestibus cuius signum esse ... quod duorum generorum ... intellectuum naturalium
... est ... et alia ... sunt ... omnes effectus istorum inferiorum
naturales necessario evenirent ... quia posita causa et ... effectus
... Et quando dicitur quod causa ... posita necesse est poni effectum ergo si corpora celestia
celestia sunt causa eorum que hic fiunt ... effectus agentis contingentis
in ... agentis causa ... subiecte totam materiam sed ... in
inferiorum corporum subiecta ... celestium corporum tamquam ... contingenter
effectus celestium corporum recipiunt in materia corporali quia si non contingenter
... esset ... aliquam causam impedientem sed ... causam corpoream que potest impedire
... celeste ... cum celestia corpora sunt
... que hic aguntur ... celeste ... necessarium ... necesse sunt ...
impedire effectum alicuius celestis corporis ... que omnia hic contingunt sunt ...
eveniunt ... in ... et ... non ... ubi ... quod ...
... corporibus sunt signorum celestium ... et ... que ...
... non evenire ... sed quod omnes effectus et ... contingenter ...
Ad quod ... agens ... patiente sed omne vincens ... nobilius ...
vincente ... celeste ... non vincens ... non ... ca
... inferiora ... vincunt corpora Et quando dicitur quod ... opinione ...
... quod celum non sunt vincens ... influunt in ista corpora
inferiora vincuntur ... quod ... vincente ... virtute ...
... vincens ... quod celestia corpora non ... virtute ...
... quod ... ab alio ... non sunt vincens ... virtute
generativa ... celestia ... in ... tamquam ... primum ...
... generalium et corruptibilium et virtute generativa ... influere
... non potest ... quia si celum ... virtute ... potest ... vincere
... ut ... esset ... causa ... virtute ...
... non ... quia motus ... non potest esse ...
... non potest esse ...
... non ... quia ...
... virtute ...

i me^te ab intell^ca et hec no qr intellic^a no act^r ad form i me^te uel
me^te motu ehec et no qr p motu locale qual e motus celi nl agi
Sed go mutacones que simpr corpale respiciunt i intellm pnt distingui q
volutate aliquo^o ab effectib^z dependent effectiue sed hic intelligitur generaliter uel
impressiue sm ecc dispone etc
Sz q cohe p^s q intellectus quo intelligit nec^o intelligit sz hec q^b^m grunt
intellectus multa intelligit q impio volut^s qr natus e obedire volti sed
non m^e dicte 3° etc^a Itm volutas quis pcipit intellm q affectat
alum ppt auctem diuet^s Itm qr res pure corporalis no pt dicte age
i rem simpr spualem sz celu e res simpr corporalis intellectus at
e res pure spualis etc
Con^o 3^a corpora celestia ad opos sed mutaciones volut^s sine liberi arbitrij
b^s pte adint ites no concurrunt effectiue Sz q qr oppla dispone astro^r
pt astrologus fine qualit influunt homi mores uariant qr astro^r pdicunt
ex astro^r influen denatiuitib^z hoim electionib^z horarum multos euentus
uariat euenientes qui tn respiciunt libri arbitrium sine volutate i me^te
q ee no pt ni astra p^r actus volut^s ach cali^te etc Vn astrologi sm mom
astro^r pdicunt euentus bellor^m et alior^m q ad actus humanos ptinet etc
P^s sc^d sc^t se hz mole ad mole sic se hz motor ad motore sz mole celeste
hz i incta et directam actom ad corpus hu^m go motor celestis ptuse
agit i aiam huiam P^s q p^s e ca p^r e ca pstior sz ee pcedit age
go quod e ca ip^us ee e ca eius q e age sz celu e ca aie quan ad ee p^s
i gone qr ho gnat hominem et sol ro pls^{us} go e ca actonu aie m cor^e
tles at actos sc^t vol^s Itm corpora cele^a dicte et i me^te pnt i spiritie i spos
spus qui vocat^r demones quantu ad actu volut^s etc anl^r lpr qr ppt tales
sm cta ang^ta fine aliquos hoies nexat q ppt qr luna^ti dir sz hec
no eet ni corporib^z celestib^z subiaceret 2° qr nigrimancia obseruat ctas
constellacos ad inuocaccos spus et no i vocare^r pt cor^a celestia si no ptes
iacent eis etc 3° qr celestia corpa virtuosiora sc^t q inferiora sz q bda
corpib^z inferiorib^z arcet^r tales spus sc^t herbis et lapidib^z et somis vocalib^z et
figuracoib^z ctis atq^e figuris ut apor^o dcm est etc
P^s corpa celestia quunt ul gtte pnt ad actus humanos pl^{ib}ui^{me} etc at^z
qr pnt dispone pmone actus volut^s go simile impedire Itm corpa celes^a
pnt actus volut^s imperatos sine coctiones impedire et effectiue et p se
et ad eos effectiue gtte pz hec qr sepe vos iut ach cur^{us}om et p q^r fi^m
astro^r etc Et 4^a f^r qr appetitus sensitiu^s et appetitus intellectiu^s radicat^r
meti sc^t i nob sed dne rote g noxe in eod^m stipite iuz 3° de
rem dicte innitatis appetitu sensitivu aliquo mo indicte et aut in appetitu
intellectuali et p q^b i volutate quam alliciendo sm i muniim intue[illegible]
[illegible] et nllo magis inbies aie q indiget organis cor[illegible]
[illegible] etc

gne pa

arguitur p° q celu heat calitate sup omnia gnalia corpalia q altans in altale e ca omis altacoms s celu e altans in altale a° pz q s° oes motus reducitur ad mones i mole q e pa ca ois motus st ois altacoe reducitur ad altans in altale qd e ca omis motus altacois bez pphm 2° g q sic dicit jtem rone st q altans in altale no e intella q no mon e mete ad form altans at dat form nc e aqd corp gnale q oe tle altale reducitur g° q st ipm celu

p° pdca g° pz p cottidiam expiam q mltas cottice tales actos p aplicacoes qs i iom aliud ages reducere possu jtem form situs dim te put d ursi & situat corpa celestia lunaria valde nota uir effcs 2 tea ca sba variari 17

gne

Arguitur p° st q corpa celestia no suffunt gnate volucom uel nolicom nc put i pme volunta ellcom sed volunte aq 17 a° q tc vos pnlep ne cecet 2 actos pnc nalit fient ec tollet tom mitu uel demitu q iom pnc pario e libm s si celu dirce aget i nolutate sn libm arbitriu tc ipm ro tlis actois no eet libm q eet pne pario s libm no eet libm qd e cdco et ysr q celu no pt dare nam a q sc actus volutatis 17 a° q 1° adqd sc actus volutas e po i itellcut elo sic alt no ta° an te celesti 17 jtem q bom 2 malu q i eet nob abqp tm no pt ce celu tom culpe uel mita s som pene uel pmi g ta no fuit i nob acclo impssive ita q cpmet actu uel motu s forte som dispone q sr pne naturalia i fluunt mo meliore dispom nalm sc aor pmitas adtre dispendm 17

p° oppius nalib nc laudam nc vitupam vt pz eethc s si celu dirce aget i volute tc actus eius eent pne nales i quib nc eet ilus nc viciu uc lag nc vitupiu expto sc ar op° ve fam q ponit q celu st dirce aget e libm arbitiu sed i volute q ipa incitar i sa inclinacom sm natm motu celi pz hic pphm 3° de aia q dt q° e q dt votem hois angeli adpue i sbm ee dirce qui 2 pgs mot celi tlis dt intrm ee ssm q d di vos i mete eet svietu motu celesti tc vos eet appets ssius 2 pgs uty organica s d th corp co gerut adactus volutatis mtiores vt phibea 2 pre ossune sd sy dn effsune phibz accom sm ery no som i mod phibet s 3 g q put ued g a actus vols eliatus ipedie qn libe vos poz uelle ul nol q ul pt eam coge crm adactus suos effos 17

60 q°

[…]um no movetur aget uel age poz i ista inferiora 2 ar° p° q […] i motu pu r° g° fa at pz pphm 2° de gnacone ubi dt

aut quia corpus corporale manens in motu potest habere actionem realem ergo corpus corporale
causa in celo quanto amplius ad speram appetit de ipso adinimate quod manens
perpetuus in motus trahit ad se ferrum et ignis manens in eodem loco calefacit omne
sibi approximatum nec valet si dicatur quod hoc facit propter motum celi quia arguens
dicit dicere quod ignis non posset comburere stupam sibi approximatam stante motu celi
esset erroneus ergo quod est falsum Contra quod motus celi non est ipsi celo ratio proprie agendi
ista inferiora etc. ad secundum quia ideo quod est proprie ratio agendi quod potest in ipso agente aliquam
formam continuitatem esse permanens in ipso agente sed motus celi vel talis potest talia
si poneret huiusmodi formam in celo vel talis forma esset spiritualis et tunc motus celi esset
gradus vel accidentalis et tunc vel esset alteratio si talis forma esset qualis vel augmentatio
si esset qualis sed celum nec augetur nec alteratur etc.
Post addendum quod est forma successiva non potest esse ratio producendi id quod est formaliter permanens
sed motus celi est formaliter successivus sed ea que producuntur per celum sunt formaliter
permanentia sicut patet de istis rebus inferioribus a celo productis Secundo non ratio patet
quia cum causa non sit maioris permanentie quam effectus impossibile videtur quod id quod
est proprie ratio producendi aliquid sit formaliter successivum dum ipsum productum est res
permanens etc.
Secundo quia ad agere per accidens potest intelligi tripliciter vel sic quod id sit ratio formalis in agente per
quod agit sicut calor in igne vel sic quod non sit sed ratio agendi formalis sed sit principium
calefactionis sicut dicitur calefacere per accidens vel quod nec sed ratio agendi tamquam forma
nec principium actionis sed sit aliquid necessario requisitum ad hoc quod agens agat tamquam
causa sine qua non sicut si petitur debet secare requiritur quod sit acutum de communi dicta
et requiritur quod sit mota asperitate conscitur ad ultimum ibi requiritur motus sed nunc
ergo motor celum indiget motu ad hoc quod agat ista inferiora etc. Probatur autem
primum ad primum modum quia motus localis non est formalis ratio agendi nec verbi
ad motus secundum se sed ponit ratione termini etc. autem quia id quod ponit in aliquo ratione
et aliquid absolutum non potest esse formalis actionis quia per se et non secundum se non terminat aliquam
actionem sic nec principiat principium enim actionis et terminus debent inter se convenire
sed motus secundum se non ponit ~~aliquid~~ in eo in quo est aliquid absolutum sed si ponit hoc est
ratione sui termini tamen vicissim in motu alterationis aliquid calefactum potest calefacere alterum
non solum cessante motu ~~calefactionis alterationis~~ calefactionis sed etiam dum est
in calefieri quia iam habet aliquid de tali puta de calore in motu autem locali nec est
sic nec ratione sui nec ratione termini aliquid est ponit aliquid absolutum etc. autem ideo
potest in magno forma absolutam consequentia facit ipsum agere vel alterum formalis
talis facit agere accidentaliter non alterum sed motus localis non facit agere nec alterum
esset gradus vel alteratio si poneret aliquid absolutum id esset locus sed locus non est
in locato sed in locante quia est ultimum corporis continentis ex philosophia
ad 2m modum quia actio non est in agente sed in passo sed motus celi
est omnis motus in mobili cum est motus ergo motus celi vel ... ...
non potest esse actio per celum vel ... ad mobile ... ...
... quod motus celi non est sine qua non ... ...

opom q celum hz ista inferiora pz hc sic qz dato q sol stet i medio celi
net aeque corpus celeste moueatur adhuc sol inferiora illuminaret et reflec
teret radios suos sup terram ut et realit calefaceret qz si calor generatur ex
reflexione radiorum solarium sup terram ut pz i li o de celo et mundo cum radij
no minus sz magis reflecterent si sol staret fixe q nunc cum mobilis est
no ut qm cessate motu celi sol realit posset calorem generare etc
Maiorem ergo quo e na Sz cum qz agere no motum bene ee primum deca esse primum m
sz nullum corpus pt ee primum mouens ergo nullum corpus pt agere sine motu
Probo q gener e ca aliorum sz motus localis e prius motum ut pt 8o
phisicorum ergo motus localis e ca aliorum motuum sz amota ca amouetur
effectus etc Item qz omnis motus est propter indigentiam supplendam sz motus
celi no est ad indigentiam celi ergo e ad supplenda indigentiam celi
inferiorum sz illa no supplerentur ni p ea cum taliter ergo celum p motum hz agere
caliditatem et isti dicunt q cessate motu celi cessat ois actio et in h
inferiora et actio inferiorum in ubi maxime ista q e ad generationem et corruptionem
ppter hoc si cessate motu celi poneretur stupa circa ignem no combureretur
Probo qz p se hz terminus actionis sit actio ad actionem sz terminus motus locali
e causatiuus terminum generationis et alterationis etc aut pz q hec actiua et mo
tum sumuntur optis bene pt qz locus qui e terminus motus localis e causa forme
q e terminus generationis et alterationis locus enim est generatiuum ut dicit
porcus causa pt etc
Probo qz concedo primum phisicum no competit ipi celo sz agere no motum e concedo primum
phisicum ergo celum no pt habere realem actionem ni moueatur Et generationem ad nomi
actiones alterationis generationis et corruptionis et celorum mutationem requiritur
motus celi etc Arguitur qz ad actionem et passionem requiritur q agens et passum sit
approximata quo sto necesse est actio n sit ad impedientibus et p se sit agen
actio fit de nouo oz q de nouo actiuum sit approximatum passo sz at ap
passiuo sit p motum localem ut motus localis prerequiritur ad nouam actio
nis ubi ad hanc mentem dicit arestoteles 8o phisicorum q motus localis e primum
motuum requiritur ergo ad alterationem actionum qz enim idem manens idem
e facere idem ut dicitur 2o de generatione sz si celum no moueretur sol et astra q
sp eodem se haberent ad determinatas ptes terre sp idem facerent ut cerit
eadem pte altnacio noctis et diei caloris et frigoris estatis et hyemis sz
ad sp i ad hoc ut sit circa easdem ptes terre aliquo alternatio requirit
a astrorum p motum astrorum approximentur diuersis ptibus terre et no
et h e intencio arestotelis 2o de generatione ubi i nuit q motus celi
causa alternationis corruptionis etc

empiree eo quod non mo non potest influere in ista inferiora quia corpus non agit
nisi per motum. Item influencia non potest recipi in istis inferioribus nisi prius recipiatur a cor-
poribus celestibus que mediant inter celum empireum et ista inferiora sed celestia corpora
non possunt recipere istam influenciam ergo nec ista inferiora recipiant eam

6us questio

Utrum vitio observaciones que habentur per constellaciones et aspectibus planetarum sint ad previderi
nostrendum et pronunciandum aliqua fortunia vel infortunia vel mores hominis sit
dicere licitum et arguitur quod non quia racionabile est agere negacionem hoc esse licitum quod sicut omnes
opinantur sed quod est communiter quod aliqua talia vel loca vel verba audita vel ob
cursus hominum seu alium vel distorti et inordinati actus aliquorum presagium sunt
boni vel mali futuri igitur questio vera quod ab observaciones. Item licitum est quod sicut
de causis pronunciare effectus sed mediante complexione et studiis pronunciat mor
te sed constellaciones et aspectus planetarum sunt causa eorum que fiunt in hiis mundis igitur primo
argumentum dicere non est licitum quod est quod dampnaverit ecclesia omnis igitur a ver non dicere hoc probatur quia
prefigo falsum et incerto pronunciat ecclesia obviat esse com igitur questio prima quod est vera
sed quod dicit sit scilicet quod talia puta constellaciones et aspectus et cetera generant et cetera
ad quod scilicet infallibiliter iudicium de fortuniis vel infortuniis hominis et de moribus fu
turis et postquam hominis erga per stellas virtutes celestes quod quo gerent ta
ta officia in homines tunc peccatum in astrologia et aliis sunt iudiciarie de effluencia
celesti fundati pronunciaret fieret ipsorum hominum mores et actus sed primum factum
quod est manifeste probo quod hic non cognoscunt tantum stelle et virtutes celestes sit
vestibiles et nobiles anima autem humana et racionalis et intellectualis igitur ipsa est nature
...or et perfectior quam stelle vel virtutes celestes sed inconveniens est repugnare ordini
...um nature quod in male mali racionale necessario perficiant imperfectiora et superius
inferiora necesse supposito et perfecte modo est ordine et rationibus et negare perfecti
... tota et libero actu suo igitur antecedens primum quia nunquam fortune intellectus dicitur asinum dicere
regere hominem sed contra Item philosophus 6o ethicorum dicit quod sapiencia est quedam capitale vel quadam
capitulum habens scientiarum honorabilissimos et politie Item 10 ethicorum quod finem
sequitur principale hominem Item in secreto secretorum dicitur quod intellectus est spiritus in illa
parte lingua caldea key et intus sit sancti dicit alie quod corpora celestia sit ania
ta et perfectiora hominibus animatis igitur ordine nature dicunt hominibus dominari sed quod quia vel sit
animata anima intellectiva et potestativa et si sit sic ita intellectus est nobilius et perfectius imperfectior
anima hominis vel in mali et indimili puta intellectualis et huius non quia intellectus
non agit in inferiora et in homines istos paciam ista in mente ad ipsa sit tam
malo Et confirmatur quia si sit scilicet quod celum non valet agere sed bonum Item posteriora
mera et bonum malum agere quod non est verum vim actus pyscheri dicitur corpora celestia
motu a pino inducto tanquam paciam appena sed et error
Si corpora dicit igitur primum igitur ante huius capita generaciones vel nativitatem omnium
optima vel pessima quo adinvenies physicus constellationes vel constellaciones plane
tarum talis sit proprietates primum pronunciaverunt terminos eventuum et virtutis mundi
confirmari per opus vel non per opus successus habere sed per hoc quod nullus sit apperire

i natiuitatib; hoim̄ ⁊ ays indic' bn̄ dicat ab̄ pnūctiator seu ab̄ ele
ccōe ḋ futis tui tu duces vxore tuā sim̄ gnabis te recipies dni
te suppedes ul' detolabis te tuis ttem locū adibis ⁊ facies h' ul' c
ul' videes illa hor' ad p'ndiu ul' eis sit ul' sit mouicatꝰ ptt q̄uil; q
g° lib' ē potit facē opp'm om̄ pdcoꝝ Jt' dicat ab̄ de pnulo in nato it
et ta inhonestꝰ ta malꝰ tot ⁊ tāt' vicijs deditꝰ ⁊ alit' potit mīm
vimone vicia abeo ⁊ opīn ad qiūd artic' altera q no tn̄ no et m
ḃ et nalr boni vo melior q̄ aꝰ q̄ nalit' natꝰ fuiss; adūtntes ⁊
īb ptolomeꝰ Jnuenī dt q optimꝰ mltū malī plib; potit q̄
stellas ventiū est cu eiꝰ nemi ostiuit Jt' dt q sap' dnat' astr
biū ar's narrat de pctt' pctoꝝ de ypocte q discipli eiꝰ depinx'nt fa
eiꝰ pgameno ⁊ ptanit ea philomei dtes ꝯsida ea hat figuraꝝ ⁊
dica nob' qplexom eiꝰ sta ꝯsidacoē dixit iste ho luxuriosꝰ ē decep
tor amas coitu sbgsr rem volnit eu inficē dtes ꝯstultēh q
figa discor' ⁊ melior' qm sit inslr mod philomon at paciticaui
eos d' h est figura sapient' quids ḃ h quesiuist' scia mea ondi
vob' rep ui seno sim ipam qn i' pnenit ad ypocrem dixit' ei q̄ s
fuat ypocrās dix' philimon no pmisit bina bram vbi tn̄ q
ego ꝯsidam h turpia ee ⁊ reprbada ꝯstitui aiam mea regē ⁊
trapi ea abeis ⁊ triumphani ꝓpterea adonde; e' ee iptate hois a
i li. ethi' q ptom̄ plo poetes seneca ⁊ ob' q̄ mo' les plri ī suis m
libr suppomerūt ⁊ onderunt vbi opari ⁊ male situtes ⁊ bina ee in
hoīs liba ptate Jt' ar'ꝰ pisien dt vere mam sbiacē corpib; c
lestib; error io hines deniod celo loc̄ht de ptate placētaꝝ sr ho
at q'tꝰ nisi; adts ptꝰ ⁊ mort' dt ptas nalis opa' no lege coat
ins ḃ amicicie i'o
P' q' illi effcus q ouenit ex pp ⁊ sponte sūt fortuna ul' ifortuna
no h̄nt cam determinatam i gnatā tha ꝑ ab' q' for' ē ca pacti
ex pp ⁊ spontē ḃ eis pacis no h̄t cam ꝯparie nullam ⁊ debi
cg modi ext ntꝰ celestiu corpm vbi g° no pt p ꝯm ispecoē sidm
ab̄ pnogoste ditudinar fortuna ul' ifor' hois q' no n' sed ꝯtin
pnognostic' effcis futoꝝ Epist' se' q ꝯines ⁊ q stellas no pnt ee sig
infallia ⁊tiu futoꝝ pz h' sit q' omē sig'm cause ul' ē effcus eiꝰ q
est sig'm sed fiunꝰ ig's ul' pcedit abeadē ca sed ms sicut semitat
i ꝯtiu ca eiꝰ est m° no pt dici q dispones celestiu corpm ⁊ m
cꝰ sit effcus futoꝝ euētuū ut iti pnt redua i alq sup'iorē
cam quem que ē puidencia dina vbi i' suis ꝯsidacoē astroꝝ u
ad pnognostcados futuros cauales ul' fortunatos euētꝰ ⁊ ad q
futura opa hoim h' pcedit ꝯtra ⁊ vana opioē q' ee' dei q no ē
ee ⁊ ita poz argui de augurijs de sompnis ⁊ de alijs abstinan
… ut que sig' futoꝝ euētuū …
… sig'm effcuum …
…

valde utile sed hoc fit in observatione et consideratione astrorum et aliquorum aliorum
etc. Quarto non valet, patet quia oportet quod omnes virtutes naturales et corporales passiones se-
cundum et per consequens suos actus disponunt ut in pluribus secundum inclinationem celestium
corporum sicut scientia humana que experimentis originem sumunt, ut patet per philosophum in prohe-
mio etc. Sed per multa experimenta aliqui invenerunt quod ex consideratione siderum multa
possunt pronosticari futura. Et ita actus hominis etc.
Sed quia dicitur aliquid est illicitum uno modo quia genus operis sicut homicidium vel furtum, secundo
modo quia ordinatur ad malum finem. Sed uti affectibus planetarum et observationibus
aliis non est de se malum contrarium ad genus operis nec est illicitum secundo modo quia potest fieri
propter bonum finem sicut iudicia astrorum et phisionomicorum de moribus et actibus
humanis sicut [illegible] et mores et actus humanos stellas et complexiones [illegible]
Sed quia astrologus vel aliquis utique potest licite effectus naturales pronosticare, ideo quia cor-
poralitas potest [illegible] cognoscere ergo similiter [illegible] per eius [illegible] determinare pronostica-
tiones eius non operatur contra eum, quia physicus naturalis hoc reddere talem effectum
posse etiam quod sit vel fuerit, ut patet per philosophum primo, multo a fortiori astrologus optimus
qui magis descendit ad tales particulares sicut philosophus secundo celi [illegible] motum astrorum
concludit generationem et corruptionem in inferioribus et per consequens talia omnia et similia possunt coniecturaliter
aliquando pronosticari etc.

62m.

Utrum ad diversitatem corporum sequantur diversitates animorum et morum et arguitur quod non quia
non sequuntur anime [illegible] corporis vel passiones eius [illegible] etc. Arguitur quia dicitur
[illegible] philosophum secundo de anima unaquaque ad salutem passio perficitur alia quod
aliquid ab eo abiciatur vel ipsum destruitur. Sed non corpus [illegible] anime patitur a corpore
quia corpus non perficit animam. Sed ergo sicut cum anima sit [illegible] ipsa materia vel
potest ab ea abici. Secundo arguitur per philosophum qui in phisionomia sua dicit quod anime sequuntur corpora
sicut videtur phisionomi [illegible] et medici dicunt quod ad diversitatem complexionis corporum
sequuntur mores naturales diversi et anime et qualitates [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
effectum quorum est [illegible] ut [illegible] 3o ethicorum etc.
[illegible]
[illegible]
[illegible]

no bor pz p[er] ph[ilosophu]m q[uonia]m i[n] p[hilosophi]a loc[us] h[ec] opp[ositi]o d[icitu]r q[uod] a[n]i[m]a q[uo]q[ue] m[od]o vegt
nalis e[st] d[ivi]na alio[rum] que caret intell[ect]u [et] io i[n] p[hilosophi]a lib[er] eth[icorum] [et] v[ir]
tutes acq[ui]ra[n]t s[ecundu]m moderacio[n]em passio[n]um corp[or]is m[e]diu[m] adtra[h]u[n]t [et]
P[ost] si s[i]t s[e]c[undu]m q[uod] licet co[n]disp[ositio]ne cl[imat]i vel cl[imat]a corp[or]is vel s[e]c[un]d[u]m a[n]i[m]a[m] t[e]n[e]
vel tlem[?] argui s[ecundu]m s[e]c[undu]m q[uia] io q[uod] no[n] p[otes]t s[ic] q[uia] no[n] lic[e]t s[ed] s[i]t e[st] i[n] [con]p[ro]b[ati]o,
acr no[n] bor p[otes]t q[uia] illa co[m]q[ue] m[od]o a[n]i[m]a vel a[n]i[m]at[i]o argui[tu]r s[ecundu]m mo[do]q[ue]
s[e]c[un]d[u]m ho[mines] i[n] co d[i]c[t]a i[d est] [con]p[er]li vel [con]p[er]li dispo[sitio]ne [et] figura no[n] p[otes]t cl[imat]is
[et] ant argui i[d est]
P[ost] q[ui]a si s[i]t s[e]c[undu]m q[uod] o[m]nes ho[min]es eccl[es]ie co[m]p[ar]a[ti]o[n]e[m] e[ss]ent silu[m] mo[rum] cui[us]
p[ate]z ad [ex]p[er]iencia
S[ecund]a q[uonia]m q[uo]d est s[ecun]d[u]m l[itter]a[m] s[ecundu]m q[uod] o[m]ne agens q[uo]d agit p[er] m[ini]st[er]i[u]m ad h[oc] q[uod] [con]p[ar]
sua co[m]p[or]a no[n] t[ame]n op[er]a[tu]r s[ecundu]m sua op[er]a s[ed] e[st] facultate s[ecundu]m i[n] s[ecun]d[u]m s[ecun]d[u]m
stagetes p[ro]p[r]io[rum] s[un]t p[er] m[ini]st[er]i[u]m co[n]act no[n] bor p[otes]t q[uia] v[i]d[e]l[ice]t e[iu]s q[uod] d[i]c[itu]r
ell[ip]s[is] sep[ar]ate agit s[ecundu]m facultate[m] corp[or]um celestiu[m] q[uia] s[un]t eor[um] m[ini]stra
i[n] d[i]u[er]sis situb[us] ip[s]o[rum] ta[m]en t d[iver]sa s[un]t in agentib[us] parte p[ate]z i[d est] s[ecundu]m [con]
e[iu]s s[ecundu]m i[n]tell[ect]u disp[osit]io[n]e[m] s[e]c[un]d[u]m pe[ni]cia i[d est]
P[ost] astrologi d[icu]nt [et] v[er]e q[uod] si q[ui]s h[ab]eat nati[vi]t[at]em forte ad al[iqu]id v[i]t[i]u[m] q[uod]
cu[m] v[ir]tut[e] [et] eccl[es]ia [et] [con]tin[en]tia [con]t[ra] v[ir]tute op[er]atiua [et] m[od]o q[uo]d s[i]mil[i]b[us] i[n] ista s[i]m[i]l[i]te[r] q[uo]d ad tu[m]
v[i]t[i]u[m] facil[i]t[er] relabat[ur] q[uia] h[oc] no[n] e[ss]et n[is]i a[n]i[m]a s[e]c[un]d[u]m corp[us] i[d est] a[n]i[m]a q[uia] p[er]
ad malu[m] disp[osi]t[i]o vel [con]cupi[scenti]a na[tura]lis ta[m]e[n] fine i[d est] lib[er]t[ati]s [et] ta[m]e[n] noc[u]it d[e] ta
a[n]i[m]a no[n] a[n]i[m]ali[tu]r no[n] v[in]ci[tu]r n[e]c subici[tu]r n[is]i cu[m] forti pugna s[ed] q[uia]
a[n]i[m]a[m] reluct[are]tur inclinaci[on]i corp[or]is s[ed] mag[is] ob[e]d[i]t [et] s[e]c[un]d[u]m
P[ost] q[uia] ta[m]en ph[ilosoph]us i[n] m[od]o ta[n]di b[e]n[e] vel male p[er]f[ect]e vel i[m]p[er]f[ect]e s[e]c[un]d[u]m [con]dic[ione]m
tae [con]c[ord]ie i[d est] a[rgumentu]m q[uia] a[n]i[m]a e[st] [et] i[n]str[ument]ali [con]s[imi]lit[er] artifices v[er]a s[e]c[un]d[u]m s[e]p[ar]
ad [ex]p[er]ien[ci]a q[uia] si q[ui]d s[ecundu]m caleft[?] no[n] s[e]q[ui]t[ur] ar[tifi]c[i]a ali[qu]a s[ed] req[ui]r[i]t[ur] a[n]i[m]a [con]
que agat m[edi]ate calore i[d est] v[er]u[m] co[m]p[ar]a[ti]o[n]e[m] ad h[oc] p[ro]p[ter] ph[ilosoph]us s[e]c[un]d[u]m d[i]c[t]a ub[i]
q[uod] si s[e]c[un]d[u]m h[ab]e[re]t oculos iuuenu[m] ita b[e]n[e] uid[er]et s[e]c[un]d[u]m iuuenis s[ed] q[uia] org[an]a
i[n] senib[us] ca[n]t cadit app[ro]p[ri]e bone disp[osi]t[io]is i[d est] a[n]i[m]a s[e]c[un]d[u]m eu[m] ita q[uod] n[on]
op[er]a[tu]r p[ro]p[ri]am i[d est]

63[28]

Utru[m] mu[n]d[u]s s[ecundu]m e[ss]e s[uu]m formale sit a[liqu]id [con]t[ra] a[n]i[m]a[m] reale d[ivi]n[u]s [con]
i[n]n[a]t[us] [et] ar[guitu]r q[uia] s[ecundu]m n[on] p[er]t[inet] realis e[st] q[uo]d reale s[ed] m[un]d[u]s e[st] na s[ecundu]m q[uod]
s[ecundu]m i[n] p[ri]n[cipio] [et] i[n] m[ed]ie i[d est] m[un]d[u]s e[st] v[n]u[m] ens reale [con]t[ra] a[n]i[m]a[m] [et] q[uo]d d[icitu]r
forlit[?] re i[n]n[a]ta i[d est] e[st] q[uo]d formale [et] p[ro]p[ter] q[uo]d e[st] n[atur]a i[n] no[n] a[rguitu]r q[uia]
e[st] a[liqu]id s[e]c[un]d[u]m actu[s] realis q[uia] e[st] s[e]c[un]d[u]m et s[ecun]d[u]m v[er]itate i[n]q[ua]nt[u]m s[ecundu]m s[e]c[un]d[u]m
[et] s[e]c[un]d[u]m actus e[ss]et i[n] d[iver]sis loc[is] s[e]c[un]d[u]m q[uo]d e[st] i[m]p[ossibi]le q[uia] e[ss]et i[n] v[n]a
V[er]itate [et] h[oc] e[ss]et i[m]possi[bile] q[uia] tu[n]c m[un]d[u]s no[n] e[ss]et d[ivi]n[u]s [et] e[st] o[mn]es ali[i]
[con]s[e]q[ue]ntur q[uod] no[n] e[st] s[ecundu]m q[uo]d s[e]c[un]d[u]m q[uo]d e[st] n[atur]a s[ed] q[uia] s[i] n[on] e[ss]et
a[n]i[m]a[m] q[uia] et a[liqu]id s[ecundu]m [et] e[ss]et m[un]d[u]s et p[ri]n[cipiu]m
m[un]d[u]s q[uod] e[st] i[m]p[ossibi]le q[uia] tu[n]c s[ecundu]m e[ss]et i[n] m[un]do a[liqu]o [con]
p[er] ita a[li]q[uo]d q[uia] s[ecundu]m temp[us] q[uo]d a[lia]s
e[ss]et s[ecundu]m s[ecun]d[u]m

Sed si nullus esset forma realis distincta a materia tunc secundo repugnaret isti articulo quod scilicet compositum
reale esset nullus distincta a materia quoniam sit idem tota homine et tota causa unde patet dicta
compositio cum dicitur quod idem est nullus deuiuens ab homine et ab equo igitur non forma
realis est replicatio supersepam sed nullus est reflectio superposita ut patet
circumferentia etc.

Sed quod est quare enti et non enti non potest esse forma realis quoniam a materia
sed non est huiusmodi etc. antecedens non videtur patet quod non primus prout nutrita est materia
lapides et ligna igitur forma quoniam in prima conceptione et connexione forma
sit paciam non potest esse ens a materia nullus est huiusmodi quod potest nullus esse
sed tamen habet connexionem cum possit esse separate loco vel subiecto et ita eorum
non potest esse una forma sed ut aliorum quae sunt actu potest esse huiusmodi forma realis
maior si sit actu diuisa secundum partes nullus igitur si sit scilicet quod una species
unitatis constat habet plures entitates reales specie differentes quam omnia alia
puncta ita patet quod in speciebus punctorum numerorum esset processus in infinitum sed quoniam
sic tunc omnis et locum constituitur continet id quod infinitas comprehendit entes
reales id comprehendit infinitas locum locum entes et partes puncta igitur esset numerus
compositus omnibus punctis quod est absurdum et inauditum igitur scilicet quod dat diuobus
nullus infinite essent quantitates in actu quod est impossibile et rationes quantum pars quod diuinitates
duorum numerorum differret realiter ab eius tempora assimus abstractis rebus materia
et essent tres entitates et unitas illarum tunc quantitatum differret realiter ab eius et
ita habet quantitatis et ita quantum habetur infinitum etc.

Sed illa forma est tota in toto suo subiecto et tota in qualibet parte vel in toto in toto
et huiusmodi parte in parte sui est impossibile quod omnis forma quoniam tota in toto et est indiuisibilis
et nullus non esset nullus ut deputato igitur ut eius est possibile quod unum materiatorum
potest esse vel materia et ad ita nos et non potest aliqua generatio unius forme
realis in neminem in rebus est impossibile est formam reale abstractam deum aduenire
et ab eo separari sine mutatione reali quod tamen est sicut quod esset via

Tertia ergo quod est falsa sed quod ista forma est realis a materia distinguitur prout partes
reales abstracte non dependentes nullus est huiusmodi etc. antecedens non videtur patet quod punctus
capitatis equalitas rectitudines multitudines et paritates et cetera talia quoniam omnia vnum
et tales partes sunt species igitur quod species puncti abstracte est res abstracta sed nullus
huiusmodi quod dicere homines vel forma homines non differunt dicto vel esse separato
ab altero sed adesse

Sed fictio est ens reale a materia etc. et nullus ab est ad essentiam est quod ipsa est composita
separata et adeunte forma vel sat intrinsece quare quod omnis fictio presupponit unum tempora
reale necessario requisitum sed ergo impossibile est esse fictionem vera impossibile est tamen
est sine tenacione et quadratione sine generatione et scilicet tamen habet esse tale
copulata omni opere intrinsece sicut auctoritatem tamen fundat vera actualiter
completa et opere intrinsece igitur omnis relatio realis in dependet ab alia
fictio reale a materia sed dupliciter dimittitur quod est ut fictio
potest esse generari et remaneret sicut relationes tales dependent abstracta
non habet sicut quod relatio quae non sit nullus ut forma sit reales

contrarie quod talis adquirere esse factum intellectus. Item si non contradiceret ad suum esse forte dependet ab alia sicut ab actu informante et alia non informante non habet plures diversos in actu sua dimensionis quod patet per quem assumptum quia patet quod et partialia non essent nisi unus esset numerus sed si numerus in suo esse dependet a actu anime et alia non comparatur in tali actu pro tempore dependente nec plura essent nec partialia etc.

Sed et suppositum quod res distincte quarum una quelibet est genera proprie informantis etc. non est quod est formaliter et specifice distincta rebus informat hoc realiter differt ab eis sed non est huiusmodi etc. antecedens patet secundo quia res informate vel sunt ipse genera vel sunt res quantitate in forte quorum generaliter dato sicut non sunt formaliter et specifice ab eis et quod sicut unitas que est principium numeri sicut se ad res que nominat et in qua fundatur ita non differt numerat etc. antecedens patet quia tunc non sunt separatim unitas distinctas realiter differt a separato suo sed quod numerus differt a suo secundo patet antecedens quod quia in mente comparatur differt unum quod est principium numeri ab uno quod convertitur cum ente quia unum quod est principium numeri addit accidens tale sicut res quod dicitur una sed unum quod convertitur cum ente addit sicut ipsum rem solam rem dicitur in proposito numerus quod super distinctum totaliter sicut nominare absolute multitudinem sed sicut formaliter contrarium quantitatis applicatur et formaliter talis est in ipsis numerus subiective tamen actus dicitur esse ratio apud suum accidens intellectus etc.

Sed dicendum tales numeri sicut realis physice quantitate requirit subiecta talia et formaliter distincta secundum arithmetica et geometria sed numeri sicut physice talis quod dicitur mathematica sicut sicut talis quantitate et numerus subiective et partialia in actu non in geometria etc. et quod quia sicut quod huiusmodi comparato quantitate realiter differt sed numerus tamen sicut distincta et numerata spectat tantum ad quantitatem quantam etc.

[illegible]

Utrum tamen verum quod principiorum formalis est ab actu dependet ac intellectus et arguitur quod non quia ad distinctionem entium ratione est intellectus contrarium intellectus operatio intellectus sed esse verum et principiorum sicut huiusmodi etc. antecedens patet quia operatio intellectus non nisi aliquid facit ni ad esse intellectus rationis et ad esse entis sicut suum rationem secundo quia quod ad esse sicut principiorum secundum apud philosophum 6° methaphysice ubi quod veritas distinguitur in dicere principia sicut patet dicendo verum quia est quantitatem ac intellectus differentia est ideo cum subiecta ratione sed est aliquo quod autem et per quod omnes differentias quia sicut vera differentia ratio quod requirit et diversis quantitas sicut vera in [illegible] autem quia dicendo intellectus entia rationis sicut principium sicut propositionem intellectus sed tamen vera quod principia sicut entia rationis sed eorum dicendo et distinctio formalis dependet ab opere intellectus antecedens non secundo patet quia dicendo in principia vel in ultimo [illegible] entium rationis quod principia sicut vera quia sicut res contentes in intellectu ut [illegible] principia per intellectum quod facta quod est facta sed quia in quantum 3° dicta [illegible]

[illegible]

qr res ad q° sm ee q° hnt si se st simpr sm res 2 p q° ut st no pnt
e ules c reqmt ad ee q heant in aia aq° denotent res ules
qd tz qr eadz 2 sm id impole e q sat rei co ule a sigfat q at
uch res sm se st ulis fz pbenale boem dte q oe q e ide qr
m imo est go ulle reigt co ult sm ee q ht in re ex i
qr i q adee sua copletio dpedet abintu tr forse dom htie
dent abintu fz st e ta deulib q depnt i ar no dsc bor p qr
na q e aqno ulis ipa 2 i coplete ipa pmt um gsiderata 2 m com
unt plib ghit form qpleta ulitat c qplene dpedz abintu qr
qr ad om pntor 2 e ulia no reqmt dtio realis i ab qr ba
readz res pt qapi diusi mois po abv 2 eadz re pnt capi oia ulia
este ab aqnamo usqz ad spam adidm po abslo e pt capi qto
pna m sm spete sbe 2 ita deste b usqz adidm i
qr no qz res cuiqz pnti dm realit 2 for are alti pntis
is pz de relonb q no dnr realit aceb relat qr p qr qtuiqz dint
realit readz sppto faciunt qpom fz rlo cu suo fudato no fat qpom
qo no dst realit a suo fundato aor pz qr rei adee m ee ualis rlo
bor sr mata e qr albu sile alti albo no eet qponi q si eet pom
m cofinare i q aduenit atm sh e q mutone no dst abeo talit
fz rlo aduenit suo fu to sh e q mutone ut dt co ph i ar p qr
noua res no pt aduenie alim n pnoua accom noua at acto
fat noua mutom ita phm fz s. rlo no pt alcui aduenire de nouo
a fca mutone i ipo sm aqd abtu fz pom malio ut pz i albo qr
m pt pom adut rest roe sitims q i at denouo alp fiat albu ee
d pt albu mutabit sm duo s. sm albedine 2 sm mgsilit fz
m albu mutabit pom fi bmu s. sm silitudine acquisita rom in rlm
p ph no hebat 2 p q° rlo realit dret a suo fudato 2 fat cu eo qpo
nlos pt aduenire qualitis mutatoe fz si qr si sc a ht eet qpsla
mutatoe altis a cu mutatoe illi cui aduenit noua rlo no sm
ppo ide qr pd dstittor sppor pt dte actos ita 2 dste pcunes seu recep
tos fi duo sppta in actu pt hnt dstas actos q qpactoe vni a no
e agens sm alqd abtu vl bmu vl qtitatis pati vl mutar 2° qr oe
p se ht alit q nunc q p q ne e mutu fz oe q recit ad realit a se
dens 2 faties cu eo qpom ht se alit nunc q p q go ne e mutu
e 2 no pom altm aor pz odiffoe mutonis qr muto e p q alit se
t nunc q p q bor pz qcq nois qr q e p q sipr 2 d no cu alto qpom
t se alit nunc q p q ut pt dici 2 m fz comutoe altis 2 qr p
e sic aqua mutat p q aq pt azm 2 p q aq q p q fuit azm sita
le recib rlom silitudis te ca acto cua ppo i i mote aduenien
p q m 7 ° p q qt 2° qr agens 2 p q ssu fz ee p q approximata siltr
done vt q bm aqut in altm fz agens qd fat azm ult inuen
approximato albo qpnti at nunc go fat inen e p q impbilt dicitur

ble ages aliq actom habeat ita tale passu nisi ab aliq no potest fa[illegible]
ta eo qz consulting realit diuisa esse sit arguit equalz actio relac[illegible]
uere eciam abactio cum sit e dext[illegible] sinistra et ita de consilibz q adueniu[illegible]
absqz intrinseco eo[illegible] mutatoibz q nouit relaciones totius [illegible] sit relac[illegible]
primo s[illegible] adsu[illegible] effectus q̄s q̄alit producit et adq̄s de actuat[illegible]
no fuit eorum actualis ca absqz sui mutacone qr v[illegible] vel talit sit[illegible]
sit etiam qz e[illegible] relac[illegible] no sit ec go no sit realit inde et p[illegible] no d[illegible]
importat rem d[illegible] aceb[illegible] relat[illegible] [illegible]
p[illegible] [illegible] ultia prita no importat res de[illegible] realit et [illegible] a[illegible]
[illegible] ab[illegible] qr denotatio q[illegible] sumit [illegible] ultia prita [illegible] e abag[illegible] [illegible] [illegible]
go i[illegible] formam [illegible] ipm denotatiu [illegible] [illegible] [illegible]
denotat[illegible] q fit [illegible] [illegible] fit [illegible] abactio [illegible] [illegible]
[illegible] sit prita [illegible] no dicitur aliqd ad abs[illegible] [illegible] alit [illegible] [illegible]
[illegible] pfictes aliquid intrinsece [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
q ultia [illegible] prita no dicit realit abag[illegible] [illegible] adnam denotat[illegible]
intrinseca ergo si dicit [illegible] [illegible] ad[illegible] q denotant qr [illegible] [illegible]
ad denotatiu realit q denotant denotacoe [illegible] ubi [illegible]
[illegible] referetur [illegible] ad[illegible] [illegible] est ibi tm [illegible] rois et no realis [illegible]

[illegible]

Utrum in [illegible] [illegible] generali admundnudua [illegible] [illegible] [illegible] actu[illegible]
q [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pri[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] primum [illegible] [illegible] [illegible] adnullam [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sola [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] solu [illegible] [illegible] [illegible] no e [illegible] [illegible] ee reale qr [illegible] actio [illegible]
[illegible] sit actio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] eadem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et ibi [illegible] [illegible] [illegible] sole [illegible] addicone [illegible]
[illegible] ablat[illegible] [illegible] eet sol q dicet q [illegible] [illegible] [illegible] ponere si [illegible]
[illegible] [illegible] e abacti[illegible] vel abag[illegible] [illegible] [illegible] ablato [illegible] [illegible]
[illegible] eadem [illegible] [illegible] [illegible] sit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] generali admundnu[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] no [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] primum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] solo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] originale no e [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] no [illegible] [illegible] [illegible] go no [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] go [illegible] e [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

p' q̄ etia q̄b no forn st pm p'm indiuiduacois s; z pm ab'te z q̄ s'
d; ulim q̄stati q̄ b soli frm se q̄uent separati etia alios sbā s; eciā
e hmoi q̄ st p' q̄ pro indiuiduia' for pp fit q̄ no st pluri q̄uncalis
z q̄ lst cōco q̄ recipi' i uia p̄gta diuiuit; determinatam i' soli q̄tig q̄
y sbe no sunt' pste diffinitiue sistiat' ob eor; drē sbales i' st spē di
i' indiuidu p̄pter drās sbales nc̄ce eēt addiffom pfectam diffinitiua
per cognoste illas drās sbales z indiui les q̄ e fm q̄ no poni in
diffinicionib; i'
p' etiam extremam ip' i'd m' i's e z intētam resib; pore dt dicit hmoi
in comparatib; q̄stat frm q̄ps eor; q̄uor; collito uniq̄ in eod; e ubi
unt q̄ sbam z acci' al poci q̄ i dim d'sno forlig' dicat suam eu
cib; ind pt illa z z agēs q̄ redit mam dēpo indiuidualem q̄pletu
mo ft indiuiu forlit e dupx nec' una remonis abuit omem dm' te
alia rnonis abō z indiui pcepcem q̄ indiui e i pedisiu z abonnid'
iud z diuisu abz; ite negatos ul rei addat sē eēnaa q̄ deriant lar
e th loc' pnt dia acci' z p q̄ spes q̄q̄i' adi dimi' pacca' q̄ al no
ret uia adparp̄ drām uit indim' eod; spei ii pacca' su q̄nea
y si eent duo lapides uio diffiles i sita i magic i colore z ins z sur'ne
ptate' i pnā alti' nam hēt drām ut indiuidet dimi p̄s lapides
esi ipom sbnalem cūusbe' ois alia acci' d ipso i aquib; i dim' is ia
no iudiut dstā indiui' ut rago eent dsthā q̄ eent eod; for z uie i'
ntē e addistig' z cundam drām eor; accedat actica determinant
d q̄ttes ul quātes i'
ulgo ~~go e fa~~ pdīam accidem fit d; q̄ i' q̄ alui no e ta fue ent' q̄
no e ta sue ent' ut p q̄b sue i dim' ois s; ut q̄b ut aliq̄ ad acci' eadem
p' to puti sbe ta ent' go no e' ta i didiuacois sue a' or no bor p' q̄ py
y no pt ee ta forr q̄ a' or pz q̄ si plim 8' uide Sile e queete q̄ st
i bim' z q̄ st ta eendi i' eosi' q̄ pstiy no e ta forr s; i diuy q̄ste e
q̄tabr e diui' sbe go pium q̄t no pt ee pm i dim' sbe a' or pz bor'
' q̄ ps sba ut e ges ple eem e for q̄te st ut e ges sbiale pm i dim
be' ualit e p q̄ indiui' q̄t s; sc' q̄ indiui puti sbe eet eius pacca'
p q̄b no eet i puto sbe ut in aliquo uno puto s; i pliis q̄ oia st s' gap;
' q̄b eo sba no pt filice uno pse s; form pacca'
y ine e pium indiuiduacois i' ab' q̄ d e pm i diduaois i ceb; in alib;
re om alior; pm receptabo ma e hmoi s; ro ure de bia st bm
mo q̄st q̄ hut mam i' et q̄ se' plioy indiui' sbe d; ee sba s; ad
stitucom sbe no cocrit aliqua sba ii m' z for go eo for no po; ee pm
indiuiduac' q̄ ipa e pm spei uā illa q̄ dcut for dcunt spē go p m
e pium i diduar' s; m e pm z pse pm q̄ i diduac' i' ab' [illegible]
re e ualiom m' ans ee ca i diduac' s; i mulib; sola ma e hmoi [illegible]
[illegible] pz q̄ q̄ fm se e tre pm ac' m' ans ee ca cali' z silit i pposito bor
[illegible] e ipse indiui q̄ deseps no e aptu nata ee i mult' [illegible] pom
[illegible] ble s; sola in ceb; [illegible] mam e hmoi ipa cu sola [illegible] q̄

q̄ e pm̄ sbm̄ hec q̄d nō sit in aᵒ s; alia sit ī ipa ī ipa desce ē idm̄ a alia indiuidua ī spētu recipiūt in ipa sed for̄ sīalis ul acc̄l. ꝛ ʒ

p̄ illud q̄ desce ē res sinr̄ nō pt̄ ḡsi p̄aiss̄ dcm̄ nēc sbale nēc accīn addidm̄ s; ta gen9 q̄ sp̄s si p̄ont̄ ee in re sit res sīnres q̄r ita sinr̄ qsistit hō ut al a corp̄ a sbā sed ꝑ ꝯplo q̄r ul aᵈ ē hō q̄ ꝑ ul plo cu ī hō ul al sit res sinr̄ sint̄ opus tc si oia alia ēent ītꝯpa in ē q̄ nō indiget aliqm̄ qtractoe adhr̄ q̄ sint̄ qsistat hō ul ꝯ dicē q̄ hmōi qtrōnes fiat ꝑm adq̄ty sic adtiōꝝ sug̃es ul q̄ nā fiat q̄ti q̄r ti9 q̄ ē q̄e9 sit morūt q̄ sue sp̄s ul sp̄s q̄ sua idiā ꝯsꝫ q̄r q̄ pu ꝑ ꝯplo dcnt̄ sbar psuas sbas tam p̄ores q̄ p̄mas eo q̄ m̄ for̄ sort̄ ē ꝑ ꝑloīs ul eḡᵒ ꝯ q̄ qūti ca ēe ꝛ dcaso, sit̄ nō ē alsi additu sit ea desb; dcᵒ s; ee idm̄ in qūti ca ente accepto sinr̄ reale ul enī qsistit in re q̄ ni idm̄ q̄t atn paq̄d b addita s; pidᵉ q̄ ē c q̄ hō ta ꝑ idm̄ sit pidᵉ ee idm̄ q̄d ē ꝯonis ꝛ ʒ

ꝫ qᵒ pum̄ idinacōis t ꝯ; q̄ iᵒ qᵒ indm̄ ꝑ lit qsti pidans q̄s ꝑ idnic9 qunia ꝛ abipis dcn̄ s; p̄mas sim se accepta ul dīne q̄ ē q̄ dīstit 3ᵒ d aia ipa at in q̄ se atteq̄ ē pā ꝑᵒ ꝛ iq ꝛᵒ mēe ipa in applā sitū nē inqᵒ ul ē ꝯtu q̄f q̄r id; sim q̄ iᵈ nō pt̄ ee pum̄ tuspecu dcoꝝ sim q̄ ꝯta sit s; m̄ sim se q̄sita ē eadē omī hr̄itudē et sepe ot ait9 ꝛ ei9 qtor ē ipa sim se q̄sita nō pt̄ ee pum̄ idmᵒ q̄ sim q̄ idia sit se abi ꝯta ꝛ ʒ

p̄ q̄r ee iplib; ē co ulis ee a ibᵒ solo ē co idm̄ ul sinr̄ s; hc nō plq̄ q̄t nc b; ee ī bno ēsolo ut repugnat pl9 ei ee ī plib; q̄ ꝑ sim q̄ q̄r hc intelli q̄r nō sit ꝑ sule recpti em̄ s; spētm̄ ee ul ꝑ ꝑ ul ma dcᵒ debat ul dulla ꝛ eist̄ pmōm̄ qᵒ ulē ē sinrib; re pl9 debet indiuiᵈ afor̄ q̄ eḡᵒ q̄r ꝑ ē magis co ēendi in ē q̄ q̄ bu hō ser q̄ res sepis indiuim̄ ni ect ita q̄ ect bᵃ in q̄s plib; q̄ meis ꝯonis sim ee q̄ndm̄ ē idmūs ꝛ ʒ

p̄ q̄ alia pte desce q̄r sed se hr̄ sp̄s adq̄ ꝯ se sehr̄ idm̄ ad sp̄em s; ꝑ q̄stitutm̄ sp̄ei inq̄s includit r̄one q̄ qᵒ si ꝑ sbal ect ꝑlē q̄sti inddm̄ ipa nō includit sorlīt ī rone sp̄ei q̄ ē sump̄ ꝑm ꝯsꝫ q̄ ē depnli sito sp̄ei nō pt̄ ee ꝑ le q̄stitutm̄ indiuim̄ ꝛ ʒ ab q̄r q̄ om̄ tc id; ect depnli sito ulr̄ s; q̄ ē inpole cu sit oᵃ ꝛ q̄ dcm̄ q̄ sit ee dnur̄ ē ptes sbiectas ꝛ p̄ci deplib; ee idie ꝑ sbiectas ꝛ in pri deplib; s; for̄ sbalis ē depnli sito sp̄ei ꝛ ʒ sit iᵈ nō ē ꝑ le pu q̄stitutm̄ ī dnuidm̄ qᵒ p̄selo dsm̄ idm̄ q̄t eu ab eodem sp̄ei q̄r sinla q̄ ꝫ dsm̄ abi pur̄ sinb p̄m̄ 9 ꝑ lit q̄stitutis ꝛ ʒ

6.6

ar aliquae dre formales no st gna 2ffs go nc qa tz qr no m ee ta diui
zas pz de illis drentiis corpeu z incorpeu zz d animali drentis sumpte latis
arbolis porij ga pa go e na Sz q si dre formales st inte gna 2ffs
go ca gna 2ffs tenent a as dras ul no Si dr pm tt sez q no gtz ge9
st diuisibile p opes eenles ain 9 om9 vit pory S op em dro gnis 2ffs
e fz qar qr capiat id ge9 q e dra i 2ffitum gc radicalia no gt dras
s no diui p dras qr ul dn p dras n lyne eas9 gfr si tles dre
q st 2ffs no tenent aas dras sez q no quetz 2ffs st diffe differre esse-
ntialis gtr pz p bom sz qar qr oes dra differo eent sz dea p dras eenles
ut de od tho are sz tles dre e 2ffs no tenent dras eenles etc Sz si dre
q ille 2ffs z illa gna q st dre tenent aas dras ul go ille ae dre itm
tenent alias dras i eet processu i infinitu i drentis eentibus z i pte eenlib q
e q pbm pho p(ri)ctiom et si d q pbis idm ueat processu i infinitu i simpliciter
e diuersu z no quo ad latus eom si eet process i infinitu i drentis ul ipsis
naliby sez q no posset sci diffinire qre q pbm zo post pt qa qr si aliquid
pt sci diffinire st go lz ho ul go lz lo sci p dram sciam ul prescita
no zm qr ul sciit pignotu ut sum qr ul i alitn eet scita pscita
zia itm p alia sciam et i infinitu et oz i scita sci anim ba 2ffs scia
qre inpole etc

P ut 2ffitum e ge9 ro lz to als utaq aa dra etc ar 2ffpr opto plis
q ps mitur realit st d ea 2ffitutiua tt ar sic lz 2ffitutiuitas no e ge9
adronate etc ut 2ffitum e ge9 ad lz toke qa tz qr si abstcto no e ge9
ad abstcto tt qcto no e ge9 ad gcto ar qr lz 2ffitutiuitas no p
be de lz ronalitas qr 2ffiuuas e aa 2ffitua z ronal ronale quia na
e alim ut pz p 2ffponi q si dre eent gna 2ffs sez q i pmo pbe
eent pla genalli dra i mo pdi ul q idm eet 2ffs z dra ro eiusdem s
sepit qr pz p pbm i pmo post z por m q vult nelle q sempt sit x gna gna tma
dra i mo pdi sz ps ce pts pz qr idm no e connotu z no conotum ro
eiusdem etc qa tz qr oes dra e qnotita ro sui g 2ffs no sz qa pa p
qr ergo lz corpeu e ge9 ul go eet ge9 ro lz pla tite ul et 2ffs ro
alti9 tenn formalis ul aliter no zoo ut notu e ut sem qr qlz alte9
formalis ul e inferior adipsu ul disparatis ro ipi9 ul gnalis eadem e ro
illi gnet 2ffs z p9 qbet ge9 gnam etc qr lz pla etc e ge9 gnam etc pnt
gna fuit na

P ut lz corpeu e ge9 ad lz animatu ut aiatu ad 2ffitum etc ar qr
lz incorpeu no e ge9 ad lz inaiatu pp q ei 2ffiet i qpre z pote etc
qa tz qr no m ee co diuisit zas qr oe ge9 e p le eent d sua 2ffs
p q vlis mich et na ee i aiatu et i corpeu etc ar pz p por m
p lap e i aiatu z tm no e incorpe9 etc

qo go e fa Sz q una dra formalis gis pt dalia ult
ntc z no tena sum ul actis desno sto ut tena dra i tena ge9
ma 2ffs gaz 2ffiti dione as pra pte pz illa pro ame tols
pt prt gz dra atte no qnotte deale ro alt etc qa tz qr

quia omne complexum vel actus complexus aliquod actuale respectu sui sibi [illegible] patet prima pars quia bina
dicta non est dicta respectu alterius sibi subordinate etc.
Secundo aliqua dicta formaliter est complexa [illegible] aliquid est generis ut quia ly totale compossibile de
diversitatibus modo [illegible] etc. ut patet in tractatu singularibus partes diffinitionis et [illegible]
sicut ly album ad suum continuum sicut se habet ly totale ad suum continuum [illegible]
animae complexa respectu suorum individuorum etc. ut patet [illegible] similitudine quia ut [illegible] fit
[illegible] adsuos [illegible] sunt [illegible] patet quia ly animae complexa [illegible]
[illegible] calor [illegible] et non est complexa respectu individuorum alterius
Tertio [illegible] dicta subordinata ista ut sicut se habet [illegible] complexa [illegible]
[illegible] sicut [illegible] etc. ut patet ex diffinitionibus [illegible]
complexa est quae [illegible] subjectum [illegible] subordinatio sufficit ad [illegible]
[illegible] patet quia una dicta [illegible] alia et non est [illegible]
[illegible] alterius etc. [illegible] quia [illegible] ad subordinationem [illegible]
[illegible] corporeum et animatum [illegible] et [illegible] etc.
Quarto una dicta suppositive alteri in recta linea praedicamentali [illegible] una est complexa alterius [illegible]
ubi [illegible] complexa est quae [illegible] et ut patet quia linea lateralis arboris porphyrii
est recta directa sed linea praedicamentalis [illegible]

6a

Utrum quantum praedicabile sint aequaliter complexa in [illegible] quod non arguitur quia [illegible] est quantum
[illegible] adaequatum etc. ut quia ly adaequatum non [illegible] sicut [illegible] ut ly [illegible] quia [illegible] est
[illegible] in praedicato [illegible] vel [illegible] ut aliquod [illegible] etc. [illegible] arguitur [illegible]
[illegible] [illegible] complexa in [illegible] praedicati adaequati
[illegible] quod [illegible] quod est [illegible] arguitur quia ly adaequatum non est generis [illegible]
sicut quia ut ly adaequatum est quantum patet [illegible] quia ut sicut est [illegible]
[illegible] quia [illegible] est quantum arguitur [illegible] cum ly ens quod est [illegible]
[illegible] etc. [illegible] quia [illegible] et arguitur quod [illegible] ens est adaequatum [illegible]
[illegible] est quantum patet [illegible] quia ut sicut non patet [illegible] illud
praedicati [illegible] etc. arguitur quia [illegible] non est [illegible] est adaequatum [illegible] ly [illegible]
et adaequatum [illegible] quia [illegible] non est [illegible] praedicati adaequati [illegible]
ly adaequatum patet [illegible] non includit [illegible] praedicatum etc.
quia [illegible] includit [illegible] designatum [illegible] ad [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] ab [illegible] praedicato etc. arguitur
patet prima pars quia [illegible] vel [illegible] non [illegible] patet [illegible] patet [illegible]
ad [illegible] [illegible] etc.
Secundo ly [illegible] non est quantum [illegible] praedicati patet quia [illegible] quantum patet [illegible]
[illegible] patet [illegible] sed [illegible] quod ly adaequatum non est quantum patet [illegible]
[illegible] est quantum patet [illegible] quia ut sicut non patet [illegible]
[illegible] sicut [illegible] et arguitur quia [illegible] non est [illegible] etc. arguitur quia [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

p ul hc cõtiuum eet itm quãn zc eent pla quãna q p qp e q pe zpor
ul hret cõtem q no eet quãn zc aliqua cõtẽua no eent stl ua qd
q pstin i puts nc pt dici zm q sl st tut no dia qua dicent adqu
ecia q p e q pstin i puts adalis qa q dia adqute ulm atbm vl uor
cõtem zq i ult quãn no hret cõtem
unc q qom mse zpo p q ly epana zdistpda no st i mete ss ad
q q no puts be zbt dcobz pcbz ppms lq puti p lz ab qz
no e ua pt ecpantia ul distpana tetucb ly pt p ab q illa
ps pt no e eiq q ref adam scdcdz denoiatoe ul sb dnqa vz
a tz cõdiffione cspane m qua dr epana e eiq qui ref adalud
scdcdz denoiatoe rv cz no umptat cõpossti actie ul paie
benq quãm illiq puti no pt hre dtas cenles otas l no pt hre ss
metus qa tz q ss sunt adeta cõqo eus dra adueus qui qstituit ssem
t dt pory zab pz inductie dsunt dnys z sl dr pdplu zdnssificia
ut dte gsta cenles gstites illas ss i metus s ide zdnssi tot ide z
dnssi st ee tuste tes q omne ens e ide zeq o zoc ens e dnsio aba o
ego et si dr q qutut ta eco traste qo adsspta pom no at q ad
modi ssudi q ihas mptat pmodi ssudi hui q tt ens hr mpta pmodi
ssudi huiq tt ide l isti tim quo admom ssudi st qules qa tz q hr
tm ar di tiob ce qutiles qo admom ssudi zab pz iductie d
ut lt q ide zdnssi no st qua sbaltua rv om aliaz ssez puti
adalis l no st ss i mete ab q no st qua adi ob tiob geq z ss uie
ss puti adalis ut dt pory lz ab ssa pte q nlla tt p e i ppoms
qua ad tiob zc i ppoms sz li ide zdnssio st tt p e i ppois zq z ss
lz aor pz q tt pme i poms pom ppone puch adds ut pz cõdiffone
pe i ppois lquia dr eiq pte i ppoms e eiq pus cõppone res ads
tim zc ppois pom ppone palns tib
a qo qo e sa dz q epane l zdistpada st ss puti adalis z no st
ss mete qo i mete aor e dnuteoe aue l tenu q dt rltioz tes
ss espana supps z subps zl psupppom z sbppom ctulo distpacia
dsteptua dnu tia lquia isuds ss sz bor pz q ue ss puti dao
mediatores lz
li ide z dnssi st i mete ss quãm i pouto adalis lz ab q st ss
puti adalis zlut ss eyde puti qmnores ppois lz q atz q tt suffilut
ss i metus atq quãm sz ab ssa pte q pom i pouto adalis z no
mda nt tm quãna ut lquia dte l lquia ss q a tz p ssfem
pom zab ssa pte q st tt i cppi z bma cenli ppone sutes rom
q e metz ar di tiob ee i pouto adalis lz

68.

ptes ppoms ypoce st ppos qc pz cõdiffe ppoms ypoce poica pp
ppo ypocu e que lz duas tatab pites ptes lz hom
ptes ppoms ypoce st aue ppones ut aliue st neno ppos lz
ssppo ul pte q ps ppoms ypoce no sut ut ess

s. antis quod nullus ordinis partes sunt ut aff[irmati]os. s. qua tamen a superiori ad in
ferne. Sed ab prima condiffinitionis ordinis i prior pronunc ab ubi dicit philosophus quod nulla ordo
sunt ut aff[irmati]o sed ab pr[in]c[ipa]le probatur p[ar]te quod nec partes ordinis sunt ut aff[irmati]o
nec sunt ut neos qua tamen quod non nisi ro. dimisit et ab prima condict. quo
quod est una. Deinde quod sit scilicet quod unum ordinem componere consimiles generis quibus est f[orm]a
p[ro]bat quod nichil albedo corpori conuinges nec calis desecante motus s. probatur unum
generior non potest esse solum alterius nec partes integralis nec forte s. qua tamen quod
unum post componi equales quod fiet aliquo istorum modorum et ab est philosophus pro
sed probatur parte probatur quod unum non potest esse partes integralis homogenealis alterius
unum est altius denominationis specie quam alterum nec potest esse partes integralis
etherogenealis alterius quomodo omnia generia sunt forte homogenee ut patet inductive
de similibus s. secunda parte patet quod genera non possunt in esse eius prima corporis prout
mente et nec unum potest in esse alterius s. qua tamen quod concesso unum in esse alterius
quod amborum qua esse forte que non possunt stare simul sed et sit in eodem eodem,
est omnia ante Deinde principale antecedens quod unum et similiter sunt genera quod ipsius quod eodem diffi
generiorum et similiter componere compositis nec ergo s. probatur quod illa propositio est falsa
sed tamen unus est trinitatis s.
Probatur nulla propositio propositionis kategorie est composito sed quilibet partes possunt propositiones propositionem est
esse partes propositionis kategorie s. antecedens patet quod propositionem differre propositio kategorica aliquam
sed probatur quod in hic est asinus est partes in contingentia hic est asinus et illius
asinus et illa dictio est est partes illius dictionis vel illius est
et de similibus s.
Probatur quod sic sciendum quod deus sunt dicit unum et deus in alium dicit sibi implete
sed quod nisi esse in quibus s. antecedens quod deus in dicta usque est nec hic est asinus
sed quod nisi esse in quibus s. et deus in parte hic est asinus quod est falsa
illa dicta quod est una et necessaria et est dicit in parte hic est asinus quod est falsa
possibilis s. et consequens quod scilicet quod deus potest unum dicta esse redarguendus quod
deus mite sunt est redarguendus sed deus potest dicta est in his
asinus quod est maxime falsum s. patet principale antecedens patet
Dicta quod quod est falsa Deinde quod partes primi sunt propositiones s. quod tamen quod omnis propositio est propositio
nominalis vel conductus ab quod principium et propositionis quod sunt propositiones sed ille sunt propositiones
ut patet condiffinitione propositionis s. Et consequens omnis propositionis constat condualiter propositionis
s. ab patet corporis propositionis et per h. ce. eo s.
Probatur scilicet quod entia propositionis sola conexionem vel copulationem eorum ad invicem
esse species quarum et sit patet quod nec hic et asinus propositionis aliam unitatem esse propositio
nec aliqua alia s. sed antecedens principale probatur et tamen due propositiones kategorice que
per conuinctionem et sic copulatione vel causa et orationes manent propositione
et sunt partes ypotetice et quod una vel non manent propositiones kategorice
et kategorie est esse specie propositionis quomodo propositio kategorica est propositio ypotetice propositionis
illa ordinis sua s. amittit propositionem copulationem earum ad quod propositio ut ad
... ut prius propositiones propositionis ypotetice sunt eodem ut esse ...
... ut non ... esse ... quod sit ut ut se ...
... ut sunt ...

[illegible] totale vel aliquid dependitur utrumque illorum pro dicta [illegible] utrobique sunt eadem tam mentales quam vocales. Et consequenter quod non mirum [illegible] illi orationi propositionali adequate [illegible] est propositio ypotetica quia prius non est propositio ypotetica etc.

Si non essent propositiones sic maxime esset possibile quod nova copula superveniret [illegible] ypotetica que vllam haberet copulam ypoteticam etc. Antecedens patet quia constituitur ex [illegible] pluribus [illegible] quam [illegible] ex [illegible] implicite. Consequens quia si sic maxime esset [illegible] quod [illegible] nulla [illegible] est [illegible] et [illegible] est plura [illegible] stat tamen esse [illegible] [illegible] responsio nulla. Antecedens patet [illegible] quia [illegible] cum plures [illegible] qualibet [illegible] malus [illegible] qualibet etc.

[illegible] nova [illegible] sunt propositionis kategorice sunt nova [illegible] propositiones kategorice [illegible] sunt propositionis ypotetice sunt kategorice [illegible] non est propositio [illegible] kategorice sunt kategorica propositio [illegible] ypotetice [illegible] patet [illegible] ubi [illegible] non est propositio enunciationem [illegible] non [illegible] est propositio enunciativa kategorice [illegible] non [illegible] [illegible] vel [illegible] etc. non esset possibile [illegible] vel [illegible] kategorica [illegible] verbum etc. [illegible] cum [illegible] quod est [illegible] diffinitionem eius vel [illegible] propositio enunciativa kategorice [illegible] et non [illegible] probandum [illegible] propositionis ypotetice sic [illegible] possibiles partes sint [illegible] est propositio kategorica [illegible] diffinitione propositionis kategorice [illegible] [illegible] propositionis [illegible] est [illegible] vel [illegible] est [illegible] [illegible] etc.

[illegible]

[illegible] propositionis ypotetice sint [illegible] arguitur quod non [illegible] propositionum kategoricarum [illegible] etc. Antecedens [illegible] quia affirmativa vel negativa [illegible] kategorice etc. [illegible] quia [illegible] non est [illegible] affirmativa et negativa [illegible] quia diffinitio [illegible] affirmativa est [illegible] aliquid [illegible] kategorice etc. [illegible] diffinitione [illegible] possibilitatem [illegible] quia diffinitio [illegible] propositionibus kategoricis [illegible] arguitur aliquas propositiones ypotetice sunt [illegible] et aliquas [illegible] etc. [illegible] ad superius [illegible] propositionibus [illegible] etc. [illegible] non [illegible] etc. sunt [illegible] diffinitione propositionis [illegible] etc. [illegible] propositionis ypotetice sunt qualitates [illegible] est quantitas etc. [illegible] quia vel illa [illegible] est [illegible] est qualitas vel aliqua [illegible] etc. [illegible] quia vel ipsa est necessaria vel notitia est [illegible] quia ipsa [illegible] etc. [illegible] vel [illegible] est [illegible] [illegible] omnis copula [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] quia copula [illegible] possibilis [illegible] copula non [illegible] quia [illegible] [illegible] est kategorica non esset necessaria etc.

[illegible] quia [illegible] quia propositiones [illegible] est [illegible] diffinitione [illegible] propositionum [illegible] ordine etc. [illegible] possibile [illegible] quia [illegible] vel [illegible] est [illegible] [illegible] ut [illegible] probatum est [illegible] [illegible] non [illegible] est [illegible] est [illegible] [illegible] etc. [illegible]

omnium trium eque perfecte communiter competit communibus conditionibus cuius trine sed etiam sint illegi[illegible]
[illegible] etc.

[illegible] quod [illegible] quod [illegible] anima personam [illegible] non requirit aliquid sibi extrinsecum particularis persone [illegible]
quod [illegible] requirat patet quia ita tamen [illegible] non est [illegible] non est [illegible]
et anima quia sola [illegible] intellectiva [illegible] quia est [illegible] anime [illegible]
[illegible] persone sit [illegible] notum est etc. sed [illegible] illa est [illegible]
non [illegible] non est [illegible] non est illa [illegible] omnes [illegible] est [illegible] omnes [illegible]
est quia ad suam [illegible] requiritur aliquid extrinsecum particularis persone.

[illegible] ypostasis esset [illegible] quia [illegible] attendi [illegible] sola ypostasis [illegible]
[illegible] ad non [illegible] ut notum est ut [illegible] quia [illegible] ypostasis [illegible]
[illegible] non [illegible] trine [illegible] ypostasis etc. [illegible]
[illegible] est [illegible] patet [illegible] sola [illegible]
sed [illegible] etc.

[illegible] ypostases sunt equales [illegible] ypostases [illegible] ypostasis [illegible]
[illegible] communiter [illegible] patet [illegible] ypostasis [illegible]
requiritur [illegible] quia [illegible] ille [illegible] omnes [illegible] est [illegible]
risibile est [illegible] est [illegible] risibile est [illegible] ille [illegible]
[illegible] ypostasis [illegible]
[illegible] attendi [illegible] sola [illegible]
[illegible] est [illegible] omnibus [illegible] est [illegible]
[illegible] quia [illegible] est [illegible] ut patet [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] quia illa [illegible] omnes [illegible] est [illegible] quia [illegible]
[illegible] ut patet [illegible]

[illegible] ypostases [illegible] ille [illegible] omnes [illegible] est [illegible] risibile est [illegible]
[illegible] est [illegible] non est [illegible] quia [illegible] aliqua [illegible] esset [illegible]
[illegible] requiritur [illegible]
quia [illegible] ypostasis esset [illegible] est [illegible] risibile [illegible]
[illegible] est omne risibile est [illegible] ille [illegible] patet quia [illegible]
[illegible] etc. [illegible] etc.

[illegible] quia [illegible] quia [illegible]
[illegible] non [illegible] quia [illegible]
[illegible] non [illegible] ypostasis [illegible]
non [illegible] note ypostasis

[illegible] ypostases sunt equales [illegible] aliquae ypostases [illegible]
[illegible] quia omnes [illegible] non [illegible]
[illegible] equalis [illegible] personis attributa [illegible] trine [illegible]
[illegible] sola [illegible] requiritur [illegible] quia ubicumque [illegible]
[illegible] quia [illegible] est [illegible] personis attributa [illegible] trine [illegible]
[illegible] trine [illegible] quia [illegible] attenditur [illegible] trine [illegible]
[illegible] ypostases non [illegible]
[illegible]
[illegible]

p̄ oplia quest qualeis q pone ypota q no e qual rece 1ͣ ect no gl
q q a tȝ auena depto fito ad a ua depto infito cu gstatia sbi ß fs
mi ati p̄ q̄ sd e i utlibȝ ita e in arte ß i utlibȝ nuq exqua bi fit
no quale z gfr ut lhua ceb kata z auffert i q pone ypote qt no
t dei q̄ ut q° auffet ipam ut aq̄ a d ut no auffert z pro ypota
t pro lhus qualitees ir et glas q a tȝ p locu adenoiatis 1ͣ
o u ne pos ypote st ghte ß q pos ypote st gles 1ͣ q a tȝ q̄ no m
o dufit ß ab p̄ prones ohus pret et si dabit illa to dufit q q b
tedi pes form zghtitus pes mam ß ypota form st una form i una
la pulem zgt plues mat q̄ pla sba z pla pta 1ͣ q fe oro q
a kata st gta q̄ gtȝ lst fbm z ptu quoz gtȝ e m 1ͣ
si no st gte fe q̄ opost gpona no ghtu ptab q̄ ung e na opost
po no ghtu e ut in arte ita et q a tȝ q̄ ars mutat nam zo pes
a p̄ q̄ oplia gte qpo ypota q no e gta zm gom 1ͣ
q pones bles ypote st bles 1ͣ ant q̄ eis gt ulitus 1ͣ ab q̄
s gt totalitas 1ͣ q a tȝ q̄ ib e ee in tota z ee ule ut p̄ q̄ ib e
e i tota z d omi pti ut dr fo poz ß q̄ d omi pti gt locum pre
h et qf ulitas q ssit i bisitan pomnibȝ ptibȝ pit ß gt gt pom
ne q̄ adillg metate rqul q abe cet p̄ st ne 1ͣ ab gradute
is rqui q ptu msit aut gto fbsto tone 1ͣ ulitas gsistit i infinitu
omnibȝ ptibȝ tone q̄ q a tȝ q̄ ora gteta fbsto st p̄ fbitine e q ; 1ͣ
go toua e ta pfus uli pom z tlis po ypota toua 1ͣ ipa e ulis
a tȝ q̄ poita ta ffi po effus ab designo uli impeat ulitate
e cuem toua incluisam 1ͣ q° toua mag impetat ulitate qua
q̄ ptey bim q̄ß tle zrpim mag opo pqz ß ab p̄ q̄ sig ulte
a q stat ptu in ee gteut fbsto tone te fat pom ulem z gtu no
stat eet mo tue no fat pom ulem tȝ d ipo teto colletiue 1ͣ

Septuagesima

Itꝫ ad pom molem neua suffi at ultiam pte ee negata zat
no q̄ ultiam pte tone ee negata form no ffit adaqua molem
eua tu no st ab to d una q̄ alio ut adeptȝ q̄ i ysta for pole
no ee ultia ps tole ne etiam apa no e neua 1ͣ ab no e d
ß bor p̄ q̄ ei gduit neua s illa for no pole e no ee 1ͣ q a tȝ
gdto e ao a neo oppoiti opo pbat ß ab pȝ oro to pbat pole
ery qui e pole no ee neo e pole no ee 1ͣ fnom at adqua
eua d gtinti neua ffit ultiam pte tole ee negata 1ͣ q a
bnifiori adsupq ß ab q̄ si no fe q̄ opambabȝ nenis d gtinti
fiat poq i pa fira qs e q plim fo foz tetu eo ß q a q̄ [illegible]
[illegible] no st primi ipa fira 1ͣ form oone mis [illegible]
[illegible] ps tole ne 1ͣ ab ps q̄ ib artu no bȝ [illegible]
[illegible] gtinti ee [illegible] 1ͣ [illegible]

pmisse est ue 2go fla

Pa go qo e fla Coh mo9 no e pb cole i2 cola no ht ptes ab2 m
no e pb cole i2 nec mo9 qna tz qr no e aor co debuo qr dalio t
neo debiat colam qd moy Oz qd ne9 debiat colam pz qr om
adubiu e adictm ubi Oz ipsm po br ubi dt adubiu e vi ub
adictm Oz omne adictm debiat i9 ubio ev19 e adictm i2

Jt ly ee e ptu al pb pti go no e pb cole am2 qr qd obliq9 resp
m ubu rem ita mo9 noialis m adubialem sic i ftte resolutm
f3 ille ut3 mgne resolun2 m ftte et ptu al pb pti i2 ab2 qr qcu
e polis por pole e esse .i. por possr e ens 2 ibi iste ob9 por bpl
i ntim s. por. 2 ly pole qe mo9 noialis i ly possr 2 ly ee mh
qd e ptu resolucte i2 Jt ut ly ee ut ly pole i ptat gpom
illo2 e pb cole quatz qr m rat som mptab gpom e tola al p
cole f3 ab2 qr si ly ee mptaet2 gpom s2 qr ia oro lso ee al cet
2 si mo9 mptalet2 gpom tc illa oro Horem ee al cet po am
p2 qr adgpom illa suffi ut som 2 ptum 2 gpo f3 oia illa cent
ly ppomby i2

Pilus go qo e na Coh admolem nena no spit mo9 m tr
est esse negatu i2 gatz qr mo9 cu hor ubo e e pilior pb co
ppome molis qr i sunte qr st pz qr sphi i sunto pt ee po mol
Vtpz d ista lso dentite est al f3 sh mo 2 ubo i dicato no pt e
molis i2 ab2 pube qr si st tc illa cet nena por no pole e no
f3 qr ipa gdict hunc por pole e no ee Vtz qo2o pyab i2 ia por n
e no ee no e nena i2 ga tz qr gdcoe no pnt sil ee nene pz
diffcoe gdcoms ponte i po pyab 2 qr i ista ultia pb cole m2 i
go fla i2

P. na nena cy som pro sppt e fla f3 molis cy ultia pb cole m2
e fla i2 no e nena aor e gis reta f3 bor p2 qr lh e fa cqmur
qtit no ee tacb ly qtit pqtm ti adictp lz qr gocu sc2 ita pa sc
qtit ee 2 lh pqusiom i otam quatem i2

P sc2 qr ia st nena por qtuit no ee qe q pshy po por2 ce p9
qtuire atm noice amny gt sitny a quate Oz ay2 pub qr di
ne2 ly ee qe pub pb cole i2 qt p2 tene arpt pota i loco pall
p2 q illa no st nena por pole e no ee qr sd sc lz qr Vbuo e
d messe st sc lz qr Vny qtuit i molu qten adquate ppom f3 gh
adiatz ly e su a ms eis su nems d mo sc ly e no st2 neo
pq mact ana i2 ga tz gsenti silte Oz ab pulz pte pz gps
ubi dt2 ana gtingt re similr ordinia2 e a gthautz adiacet p
ppom sat i2

[illegible] dmee nena no spit ultiam pte cole ee ne[illegible]
[illegible] ee co dulst ab2 qr si st sc2 q ista st nena [illegible]
[illegible] qr ia gtz e e po ana go [illegible]

naet aia qp̄ra qa tz qr neo no neat aiq pe qoqi oppoe loyoz ze
tqf qr na nea ipua ne id dpe pq pntialit tib no contilhampmis
qpntib pasio e ua s ia qbz e ut no e qr p e ua qr pm pn ingo
no e neua iz
ulla neua qutl raua pulla d qunti aduepz s ia qo pt no
e qutl maua iz no e neua aoz e d interone phi po pez s boz
z qr s lo qusio lo pt no ee iz potes no ee e lo
dago ptilib qo e fa coy ob tleb qpob por pole e no ce cepiez
ole e no ee pt nene z qt no ect viy s admole nena qpret ultia
te tole ee neta iz abz qr q tlib epolz pt nene iz qatz qr na
na epolz pt nene qoq iua acp poit nena at ut poit s abz qr
la por pole e no ee epollz quit por no mte e ee zyb iz abz qz
zo pstab z prla qmem q dt postz nte cepolz ulo si mo dyppi
dt no qpret ee tleb qpob cepiam pole e no ee i sita pt ee xent
ne s fbz qr ne qpob ame ecqh pba no qpput pt ne dz pdie qpob
ne z pba pno qpput iz no pt nene aoz midz ee qis re la loylib
boz pz qr qelo e qpaz pt pe s omem cqia nte ee e
admole nena qpfut pma pte tole ee negata iz abz qr q enera
impv por no pole e no ee z i ipa no nez ultia pe s ly ee qo z
bz ipa pte qr tepolmz i ysta por no pob e no enb q pimpre nea
oqo tolib cola cptq netz

Septima pa

Dtio qz pyq oppoitoz q pt ntia qa arz qr oib pba repolut e lo qua
oib pyq oppoitoz qe pbao repolut iz aoz pz qr pbao qppput lom ee
itte qmem s boz pz qr i omi pymo oppoitoro mety e infiy alia
omite iz qa tz p biliga qm dt q qn pt pbao pmfiy ee pit pba oppo
oyarz pyq oppoitoq no e pertib qa pylora ut enteqia ut qoeplapint
onctia iz abz ipa pte qr i omi pymo alia pimmaz dz ee ulib
ulla pimmpaz i pyo oppoito e ulib iz aoz pz qopo poz aoz pz
dyto pyo hc c hc e bo iz bo cz iz qo pa qo e ua q pyq oppoiy
aiq no e ntia qa iz abz qr puy ingo fudaz qe e fm iz abz qa
qr ity ntuy lit pfunto fm s abz qr itu qpo dt ee fmtd cpiq
e puy qtuez pt bm zeid ea ut pe pt ead ua e fa iz boz pz qr
e ly qtuez celi ead eez coltie ee m z por pt ead aq q pt ea qpo
ollao z ty no pt ead bel tez dine ee na eaa pt ead ead qr oia
ea dyu iz na pt ead ea dipme et si dv q oppomz loye pt e
quuz pt ab ety ai addnoe ly id illa pitz deper tuli id eq
e dioe q lo e id ali z q ifmq e id ali e ty no e viy
e id asino ut eqo z si de et si dv q mey dz ee siq
plibz moy et qme tu elo ydept restugete pyq adid
pz d tli aio lo e z id lo e dt qo al

Item quia verbi accidentis est subiectus compositorum sor. vel brunellus, et homo sor. vel brunellus
asinus, igitur homo est asinus et tamen accidens est subiectus compositorum quia eius medium est terminus su-
mitur terciatim. Et si dicatur quod medium totale scilicet sor. vel brunellus non est terminus
quia sor. est terminus sumitur ergo sor. vel brunellus est terminus sumitur contra tamen arguitur qua-
tenus coniunctio aliena et tamen concedit quod quod ponitur sapit naturam sui sumpti.
Item non sequitur tua possessio est asinus tua possessio est bos ergo bos est asinus
tamen medium est terminus sumitur igitur verum quia medium est terminus quivis cum pronomine deriva-
tivo. Et si dicatur quod sola similia pronomina singularizant terminos quibus adiunguntur
consignificant similiter igitur arguitur quia terminus tuus consignificat terminum equaliter pronomina perso-
Item non sequitur in isto loco est homo in isto loco est asinus ergo homo est asinus
in isto sed est terminus sumitur obiectum
Item non sequitur hic vigilat quod est aliud diu dormivit demonstrando sor. vigilantem
ergo aliud diu dormit vigilat igitur antecedens quia primum sed non ergo falsum quod antecedens sed
patet contra tamen bene sequitur quod sor. diu dormit non est non aliud igitur
Item non sequitur hec terra divina est pars hec terra divina est fiat igitur fiat est pars quia
quod hoc sed nec ergo falsum igitur
Item non sequitur ipsa fides sor. est ratio plato non est sor. ergo sed plato non est ratio et
si dicatur quod ipsa fides non habet subiectus compositorum nec distribuit ab ore contra nullo
quia ille potest sed sbmate nos similiter primum primum pronomen compositorum non
sed quatenus inde se sed ea agitur tamen illorum est divisio abolidere verbum
primum iste genus et nulla alia contra igitur
Sed ergo quod est falsum contra quod impeditur conclusionem igitur non est bene posita arguitur
secundum hec est subiectus compositorum sed et subiectus contra tamen abusiora ad sed nisi diceretur
et sed ultra hoc est subiectus igitur et natura quia quod tamen condicio sillogismi igitur dicitur
est ordo in qualibet sillogismo posita ad se concludendum conclusionem quod dicitur expositorie accidentis
nature ita sed in quacumque natura dicitur quod illa conducit hic est natura quia sed
est natura quia denominatio subiectus compositorum pro quo dicitur falsitatis quod ignoratur
Item tamen subiectus compositorum omnibus quod repugnat antecedens igitur quia tamen cogitur
ab productione sed similiter Item omnes subiectus compositorum sed se habet quod non est sed pro
sed de se est simile pars quam ita sed se est simile pars igitur quia tamen contra
ratio bene ad nature et ab parte in productione similiter
Septima q.
Utrum in qualibet ordine sillogistica ad absolute quod posita sed concludere accidentis ad
non quod omnes quod continet accidentis igitur quod falsum arguitur quod omnes quod sed ista et non ista
quia tamen quod nominis continet ab est nomen dicere nomen est pars in pro forma quod
quod est illa quod nulla ordo sillogistica igitur ab nullus subiectus est ordo igitur ab quod nec pro
ordo bonum ut consequentia bene probatur quod nec est ordo tamen nec divina accidentis
igitur quia tamen aliquis ratio adhuc sed ab potest prima parte quod admittere posito
non sequitur accidens omnis primum sed quod bonitas quia quod deficit
primum sed plus quod vel potest simpliciter sed pro parte quod nec ad dicitur

pus dicit ponit 17a ar(ticul)o pz orig(ina)li dicto lanoans s boni p(ro)p(ter) q(uod) adhuc q(uod) ipso sit
a que e sy(nc)ategorema no(n) sequit(ur) bonitas que si requir(itur) et p(ro)pter q(uod) a(tributa) no(n) ess(en)t dicta
ut qu(antitat)e co(m)iter si zly go ul ly q(uod) cu(m) oi(m) pz p(ro)g(res)s(i)o(n)es et ets ploy(a)tos 17 ... ma
sic oro pyta ess(et) oro ipso lis g(ra)t(i)a ul go quodl(ibet) ipso e an(im)a ul aliqua no(n)
o si(mi)l(ite)r q(uod) a(tributa) sy(ncategorema) e ne(n)ny 1 e ipso nenia g(ra)t(i)a tz abisiora adsei(gn)are
de done e ab pz i(m)pressio p(hilosophi) p(ro)po(si)to ubi in(venitur) phello q(uod) sy(ncategorema) incelaretur
t ne(c) et g(ratia) aqua e d(iv)inis necat ab pz opp(osi)to p(ro)p(osi)to ubi d(icitu)r qd e
cato a(n)i(m)a e potior q(uam) nena 17 dz si d(icitu)r ab sy(ncategorema) e ipso a(n)i(m)a et ab e ipso
nena q(uam) i no syo cola p(ro)balis p(ro)p(ter) s no(n) que 17 g(ra)t(i)a tz exdissioe ipso(rum) o(mn)is
ene e ab pz i(n)d(e)m(en)tie d(e)sim(i)l 17
i illo syo no(n) e n(ecessi)tas o(mn)is co(n)tinua e bacuno o(mn)e i situ e chi(m)a
a cu(m) q(uod) nulla e n(ecessi)tas ny(m)ce 1 nec in signo ul ordine g(ra)t(i)a tz q(uod) n(ecessari)u
s signu(m) illa p(ro)p(ter) n(ecessi)tate rei q(uod) ab ipa ess(et) ficta 17
ul pli ad n(ecessi)te g(rati)a abte ul n(ecessi)te go alia a p(ri)us di si(mi)l(ite)r tu(n)c paloy(s) fallax
q(uod) no(n) tenu(m) ut ta(m)e s ille ois ho e ho et ois ho e ho 17 ut q(uod) ille
it talis palo(s) pz q(uod) co(m)bina p(re)missa formas s(ecundu)m go q(uod) sim form ar(gumen)ti
i co(m) a d(ici)t(ur) e s(ecundu)m q(uod) sy(ncategorema) op(posi)t(u)m fiet i z(secundo) fi(gu)ra q(uod) e q(uod) p(ri)m(u)m 2o p(ro)p(ositi)o(n)e a cu(m)
illo syo n(ecessari)u(m) al(terum) e al o(mn)e al e al go n(ecessari)u(m) al e al di d(ici)t(ur) 2 n(ecessari)u(m) q(uod) e
p q(uod) opp(osi)t(u)m diffi(niti)o(n)em s(ecundu)m in d(icitu)r n(ecessari)a e al(i)q(u)id i finem s(ecundu)m
ul go dz e alia a p(ri)us zm voce s(ecundu)m e aliqua oro volis ess(et) sy(ncategorema)
n no(n) te(r)mi(n)at syn(categorema) i(n) mete s(ed) illa oro que e ... t(er)mi(n)is s(ecundu)m ...
nc si(mi)l(ite)r s(ecundu)m ne s(ecundu)m q(uod) s(ecundu)m nulla de nat(ur)a potentia ess(et) sy(ncategorema) g(rati)a talis
e co(n)gru(en)tibus t(er)mi(n)is zm s(ecundu)m no(m)i(n)e(m) nec ... voce et s(ecundu)m sit q(uod) s(ecundu)m ar(gumen)t(u)m
o ... cu(m) destructive ... adalia p(ar)te(m) no(n) ess(et) ar(gumen)t(u)m solu(tio)
a ber eit eadem ... quo ad vocem et s(ecundu)m no(m)i(n)em ut pz s(ecundu)m ar(gumen)t(u)m n(ullu)s ho
e asinus ul ho e asi(nus) s(ed) n(ullu)s ho no(n) e asi(nus) i n(ullu)s ho e asi(nus)
ul go dz e alia a p(ri)us diss(imi)le solo ul qu(a)n(titate) s(ecundu)m ul ut(ra)q(ue) modo di
n tc ato ... cu(m) ... ant ad p(ro)positio(n)em ... no(n) e(st) sy(ncategorema) q(uod) go illa
i p(ri)us i ipsa for 1 nec et 4a a p(ri)us diss(imi)le e s(ecundu)m q(uod) ar(gumen)t(u)m ato co(n)tra
p(ro)p(ositionem) ... et ar(gumen)t(u)m no(n) q(uod) ibi q(uod) est ipso op(posi)t(u)m co(n)tra q(uod) no(n) e a q(uod) pt
e et alia aq(u)is s(ecundu)m ... di 2m tc ato co(n)tra ad alta(m) e(iu)s p(ar)te(m)
c sy(ncategorema) di d(ici)t(ur) 2m tc s(ecundu)m i q(uod) ... illatiue ... ar(gumen)to

Septi(m)a z(...)

... l(i)n(e)is i quolz puncto medii t(er)mi(n)et p(yra)mid(e)s sui l(ine)is a(c)
no(n) q(uod) s(ecundu)m s(ecundu)m q(uod) i aliquo puncto medii fiet l(ine)a n(ecessari)o i situ
... q(uod) i s(ecundu)m p(yra)mides q(uarum) q(uo)l(ibe)t e fortior q(uam) ita ... data illu(m)i(n)a(n)s
... p(ar)te(m) me... s a 17 ... q(uod) i linea c d t(er)mi(n)ate ...
... includentes a qua(rum) q(uo)l(ibe)t ess(et) fortior q(uod) bre(vi)or q(uam) p(yra)mis
... 1 ... ita ... in d ... gradus et l(ine)is ... situ
... a ... ar(gumen)t(u)m ... p(ro)p(ter) ... q(uod) ... e
... t(er)mi(n)at p(yra)mid(e)s sui l(ine)is in quolz puncto medii 17

Prima conclusio que est vera videlicet quod corpus in forti dicitur sicut luminosum pyramides luminis ad
quodlibet puncto medii terminare et hoc corpus est facta. Probatur assumptum quia nulla pyramis
est terminata in quolibet puncto medii sed patet probatum consequenter quia est una alia
secundum prius suppositum probatum ab [illegible] quia ut est luminosum in quolibet puncto medii respectu illius
luminosi prius suppositum probatum.

Secunda non dicitur maxime pyramidis quod terminat probatum ab [illegible] quia quod quelibet lineas facientes
eam producunt lineas concurrentes per illa pyramide ut medii quod non terminat
ut patet intuenti corporibus terminatorum sicut patet scilicet quod prima ymo infinita ...
venit simul in eodem puncto et in eadem parte [illegible] et eiusdem speciei. Quarta quia quodlibet
totum luminosum in quolibet puncto medii terminat pyramidem sui luminis et per lineas
que est luminosa terminat pyramidem sui luminis in eodem et ita per partem in
corporibus sequitur illatum probatum.

Tertia omne luminosum erit spiritualiter radiat medium quod potius erit lumen suum ...
quam pyramidarum consideratur proportionem forme posita per partes quas perpetuale que est
omnem punctum luminosi emissivi super medium radiare et multo fortius ...
luminosi quod si punctus lucis in diaphano orbiculariter se diffundit ...
probatur potentie proportionis sequitur conclusio probatum.

Quarta scilicet quod unum umbrosum cum alio luminoso faciet plures umbras ...
umbrosum erit medium quam luminosum patet quia umbrosum medium cum luminoso ... fiat
umbra pyramidalis secundum proportionem et patet propriam quia terminat in puncto
quod in medio ut dicitur dicendum in medio [illegible] non est pyramis sed ... quod ...
ut in medio cum ut sit talis ut nunc supra probatum.

Quinta conclusio que est falsa videlicet quod quilibet punctus luminosi illuminat quodlibet punctum ...
luminosum illuminat totum punctum quod esse non potest cum luce pyramidali radiat
in quolibet punctum medii per pyramidem medii patet ab ... tertia auctoritate ...
quia visio fit pyramidalibus radiis sicut cuius conus est in oculo et basis in re visa
et quibus corpus ... quod est falsa quod dicitur omni patet quia ... pyramidalis radius luminosi
... medius ... in medio ... luminoso sed ...
patet ad propriam ... quia visio fit ... in glaciali cordialis ...
... et cum ... patet multo ... sicut oculus ...
et radium ... ad ... pyramidalem ... est corpus ...
quia per ... oppositione ... quod dicitur omni radiorum ... oriundum ...
... est ... non ... scilicet quod omnes ... radii fragant ...
puncto ubi ille unus radius terminat et ubi ... faciunt ...

Secunda quod adquirit intellectum ... videlicet quod in puncto medii ... punctus luminosi
terminat pyramidem sui luminis probatum assumptum quia unus punctus luminosi illuminat
... totum medium ... totum luminosum probatum.

Tertia luminoso accidit quod terminat pyramides sui luminis in medio ... quod ...
radios ... et ... punctus est ad ... partem medii ut patet ...
quod punctus ... ad ... partem ... radiat ... radios
in medio ... quod terminat pyramidem ... luminosum terminat pyramidem
in quolibet puncto medii probatum.

Septuagesima tercia q

[U]trum luminosum maius appareat longe quam prope et arguitur quod non quia corpora dicta quae res
apparent minores in longa distantia sicut apparet de stellis etc. Secundo in eadem perspective
ps parte prima propositione vndecima ubi dicit quod linee ignee et maxime flammee radi-
ancium citius nocte quam die et longe quam de prope apparent etc. Quarto prima quae est ista
quod quando luminosum in alia distantia apparet sub minori angulo etc. Sed apparet minus
ita quod cum isto res sub minori angulo tanto apparet minor etc.
In oppositum quia longa distantia facit spiritum decipi circa spiritum obiectum unde hoc quod iudicat res
motore ut arborem quam in vera unitate sit et sicut Themistius super secundum de anima
et quod ad hoc quod sensus res iudicet de sensibili requiritur distantia debita
Secundo eadem quantitas apparet longe et prope et luminoso equaliter quantitas apparet longe et prope quare
quia secundum quantitatem quantitatis apparent quod et ubi luminosum apparet magis et principia corporis
luminoso non apparet maius nisi in maiori distantia et plura quam sub pluribus etc.
Quarto arguitur quia supposito quod luminosum de facto visum fuerit ab oculo elongetur ipsum potentia
circa quantitatem distantie apparebit equalis quantitatis quantitatis etc. Consequens vnum quia tamen quod illa
distantia sit subtriplam patet quia idem opposite maxime distantie quia maius tale
tamen luminosum quandoque in triplo plus distat quam alio tempore sicut ponunt eccentricos
epiciclos sicut luna quandoque in plenilunio est nobis secundum perspectivales in motore
in quadraturis et tamen ut sentit quod maius uno tempore ut luna appareat
quam alio propter distantiam quia si luna appareret maior hoc est propter vapores grossos
interpositos sed quod luminosum apparebit maius quam prius et tamen in uno signo
ita ut temporis incipiet apparere maius quam prius quod est falsum quia in complexione
aliorum patet tamen quia quod consequentia opponatur hoc incipit vera oppositum est
... quod prius non percutitur in motore ... luminosum sensibiliter sicut apparentia
opposita prima propositionem deprimi sicut nunc apparet maius quam prius et in motore ...
... non apparent maius quam prius est falsa quia in motore ... apparent tamen ...
... quia elongato agno homine debet appareat subduplex si ultra transiret
... pedes ad hoc apparet potius subduplex ... quantitas etc.
... quo quod est falsa sed quod proportionem patet quod flamma candele in longa distantia
apparet maior maior in loco obscuro ... ut in nocte etc. Quarto arguitur oppositum
... proportione quamvis quod circa spiritum ... patet sicut dicit quod flamma quod dis-
... distinguitur de longe ... apparet propter distantiam ... flamma
... forte propinqui flamme non distinguuntur sed ... magnitudinis
... in diviso oculo percutitur
... eadem distantia quam res aqua distat ab oculo ... minor
... stantia ... tone ... oculorum et radiorum reflexo-
rum fractorum ... in ... indiuisibile ... arguitur quod si sint
luminosum ardens ... apparere maius in alia distantia propter reflexionem radiorum
... propinqui ad fractionem radiorum ... sicut
... est ... in quo est oculus ... pluralem fractione radiorum ...
... in alia distantia apparent ardentes et ... reflexos et fractos ...
... plurimum illius in propinquo non sunt perceptibiles propter vehementiam ...

luce obfuscantur etc.
P[er] q[uo]d g[...] tingit q[uo]d res longius distans vi[detu]r sub arcu angusto et res min[us]
distans et equalis sub minori angulo et q[uo]d necesse est rem visam sub arcu angu[sto]
appe[re] maiore[m] a[...] pz q[uia] ista app[er]ua in aqua ide[m] lumosum app[ar]et p[ro]pter v[...]
p[ro]p[ter] q[uo]d appuit in [...] vbi p[ri]t q[uia] eade[m] res non p[otes]t apparere min[...] et p[...]
minor s[ecundu]m maioritatem anguli sub quo t[a]lis res vi[detu]r etc. amplius q[uia] app[...]
maioritatis eiusdem rei interia visione est q[uo]d q[uo]d [...] q[uo]d [...] c[ir]ca arcu[m] [...]
occupat oculi vel minor in quo viget visio etc. [...] q[uo]d non [...] est n[...]
omne q[uo]d vi[detu]r videt[ur] p[ro]pter a[...] aug[...] p[ro]pter sit in oculo et basis res visa q[...]
basis anguli sub quo candela in longa distantia vi[detu]r est multo a[...] q[...]
delet vel lata illius p[...] non continuat in [...] rei visibilis etc.

Septima [questio]

Utr[um] yris appareat p[ar]ticulare reflexionem a nube etc. q[uo]d non q[uia] nec a[...]
nubis plana nec g[...] nec convexa etc. ab pz q[uia] a[...] [...] p[otes]t in nu[be]
fit reflecti s[ecundu]m circulacionem maxime cu[m] oculus est in [...] speculi g[...]
o[mn]e a[...] [...] q[ue] p[ar]te [...] [...] que [...] tam rotunditas yr[is]
p[...] q[...] in nube [...] pz in 3o metheororum [...] q[uo]d [...] q[uo]d [...] q[uo]d est [...]
[...] q[uo]d [...] est non p[otes]t apparere p[ar]ticularem reflexionem a nube [...]
a[...] a[...] [...] yris vel est etc. a[...] vi[detu]r [...] non vbi p[ri]t q[uia] colores yridis
[...] vel fit etc. amplius q[uia] si [...] s[ecundu]m [...] [...] [...] [...]
a[...] vel [...] [...] q[ui] illi colores deberent apparere [...] [...]
ita a[...] [...] [...] [...] [...] q[uia] non omnibus appa[re]t ea[...]
pz [...] q[uia] fit est [...] coloribus [...] realiter in aliis corporibus [...]
q[uia] [...] colores non sunt [...] reflexione luminis sup[er] a[...] opacum d[...]
cum [...] resultat [...] qualitatum [...] a[...] [...] apparentes [...]
yridis fit p[er] reflexionem luminis solis ad nubem et non resultat tales
colores [...] qualitatum a[...] [...] in me[...] etc.
P[er] non vi[detu]r q[uia] [...] reflexio circularis efficeret tales colores [...] q[uo]d [...]
vel eptagona [...] cum fieret reflexio s[ecundu]m [...] ita [...] [...] et [...] circu[...]
[...] et non app[ar]et yris [...] [...] circular[is]
P[er] p[ar]tibus [...] vnde [...] [...] fit reflexio seu vbi fit radiorum luminis
[...] fit sup[er] guttas roridas vel sup[er] stillicidia et [...] pz [...] q[uia] ita [...]
ibi fit yridis vbi [...] [...] est in guttulis et stillicidiis etc. [...] q[uia] a[...]
gutta fit reflexio vel non [...] circular[is] [...] a nube [...] s[ecundu]m
[...] [...] si fit [...] [...] vel [...] [...] p[er] reflexionem ab [...]
[...] oculus vel et a[...] [...] fit in [...] non [...] q[uia] [...] non [...] [...]
[...] claritate colorum et splendoris in nube [...] q[uia] [...] [...]
[...] reflecterentur a guttis [...] [...] visu
P[er] [...] non fit p[er] reflexionem ab aqua magna [...] [...] [...]
[...] etc. nec a nube [...] q[uia] ab [...] speculo plano [...] ad [...] oculi
non p[otes]t reflecti ab ipso s[ecundu]m circulum [...] [...] [...] [...] reflexio [...]

speculis planis similiter patet quod non fit perflectionem a quocumque magno oculo
[illegible] soli [illegible] quod non fiat a curvitate huiusmodi reflexio quia oculus posito
recto speculi concavi et visibili recto nullo modo fiet reflexio circularis ab
speculo ad ipsum visum sicut patet infra et quod sit punctus reflectionis circa concavitate
[illegible] oculus et b. sol [illegible] maximus et quod angulus incidentie b a r est minor quam
[illegible] a angulus reflexionis etc.
quod yris sit talis figure quia est idem quod radius [illegible] sic figurat et patet
[illegible] radii pyramidaliter a sole descendunt et media pyramidis cadit
[illegible] nube et facit circulum figuram etc.
[illegible] a quo quod est [illegible] quia si non fieret perflectionem a nube tunc quo fiet
per guttulas secundum viam dictam vel sic quod lumine radioso [illegible] nube
[illegible] et [illegible] vel nube [illegible] puncto [illegible] vel quia [illegible] pyra
[illegible] pyramidaliter a sole descendunt et media pyramidis cadit in nube facit
[illegible] circulare figuram secundum alios [illegible] patet dicta etc. quod non [illegible]
[illegible] tunc una sola guttula [illegible] alia nube [illegible] apparet [illegible]
[illegible] et [illegible] quia [illegible] nubes quam yris apparet [illegible] quia [illegible] fiet
per guttulas tunc una sola guttula [illegible] apparet in illa secundum [illegible]
[illegible] apparet [illegible] coloris [illegible] sic tunc [illegible] apparet yris [illegible]
[illegible] quia plures guttule [illegible] falte [illegible]
[illegible] distat yris ab aspectu [illegible] si sic tunc non indigemus nube
[illegible] apparitionem yridis quod est [illegible] quia [illegible] locum esse tenebrosum secundum [illegible] in metheorum
[illegible] quia [illegible] quia guttule rorales [illegible] fierent [illegible]
[illegible] patet dici [illegible] quia [illegible] quod radius solaris cadat [illegible] rotu
[illegible] est quod erit rotunditas [illegible] colores yridis
[illegible] quod generat yridem non [illegible] radii [illegible] lapidis
[illegible] columpnare [illegible] [illegible] consilium [illegible] tamen [illegible] quod [illegible] actus
[illegible] est in nube et non in radio
[illegible] videtur esse [illegible] quia yris [illegible] a sole [illegible] in opposito
nube rotundam vel circularem radiatem quod [illegible] cadens in nube
[illegible] in metheorum [illegible] ita [illegible] rotunditas lumine [illegible] figuram capit
[illegible] in quo est [illegible] patet dici [illegible] quia si de toto lumine solari [illegible]
[illegible] punctus solis implet totum [illegible] lumine suo [illegible]
[illegible] non sunt pyramides [illegible] et [illegible]
[illegible] corpus [illegible] lucis [illegible] pyramides [illegible] quarum [illegible]
[illegible] in [illegible] in oculo vel [illegible]
[illegible] fiet [illegible] et non in nube [illegible] in libro metheorum
[illegible] dicit quod [illegible] fiat reflexio yridis [illegible] fit yris in [illegible]
[illegible] hora in hyeme vel in tempore frigido [illegible] ita [illegible] radiis
[illegible] perflectionem a nube etc.

Septima [illegible]

[illegible] conferunt ad sanitatem capitis [illegible] frigidi [illegible]

q̄ s̄d sapor ē pa° humidi s̄cu asiato terrestri ita eg° odor ē sicci terrestris
s̄ca abluendi s̄z tam̄ humidi q̄ siccu terrestre s̄t nālit̄ s̄g̃ua i² odora
magis h̄nt s̄nm̄ s̄ghestiua q̄ talestina i² q° sfla prom̄ ē arom̄ra
ꝛ s̄fiato q° s̄ªqd ē ua Ꝺz q̄ qr multa b̄n odorafia refugerat i₃ a
p₃ derob ꝛ aqua rosatiu ꝯ mult̄ alys agis parte ꝯtracta
℞ Si odores cale^d ꝯparet s̄g̃idi^{te}m cebri qr maiple eet tom
malis euaporatonis cu qua multiplica^r q̄ ē ca^da ꝛ sicca s̄z h̄r n̄
p̄t qruit dici qr mult̄ fumali euaporatone ē odor fumalit̄ cal
ꝛ no intetonalit̄ s̄z tlis no uadit adcebru ut adorgam̄ odrau
no sentire^r eo q̄ s̄s̄ile positu sup s̄s̄m̄ no fat s̄s̄atom̄ c° d̄ sīa
℞ Si odores s̄t ps̄icient capiti s̄c² q̄ magis fortes ꝛ magis intensi
res magis ps̄icient q̄m̄ ua ꝯp̄nu^r q̄ fortes odores ꝯuat capit
odor lilii ꝛ sil̄m yrmo s̄pe generant reumata s̄d ꝯpia dicz
℞ omes ꝯp̄nu^r q̄ fetidi odores nocet ꝛ tn̄ ita b̄n h̄nt s̄nm̄ cal
na s̄d alii odores ṁ ita deberent ꝯparare s̄g̃idi^{te} cebri ꝛ p q̄s s̄c
s̄d aliiꝛ
℞ Si s̄t ut h̄r fiet ysto° q̄ odores multi^{re} adcebꝫ cu quadā ꝯ
tone ca^da ꝛ sicca ꝯpata s̄d dt Auicen ut s̄t q̄ odores multi^{ca}
bꝫ organ̄ olfactus s̄ime cu tli ꝯalatoe s̄d dt Auicen no s̄
q̄ s̄t ꝯ s̄s̄ile poni sup s̄s̄m̄ trā^r ꝛ p q̄s no facet s̄s̄atom̄ J̄t
no manet fumal euapora° ꝛ p q̄s pistes no odorat q̄d ē s̄
s̄t ut dr̄ bultures odores mortuoꝝ p̄cipiunt aquigent miliaribꝫ ꝛ
ta d̄stātia no p̄t ee ꝯala° corlis s̄ia ꝯalatonis multe iꝫ ut p̄t
ꝛ m̄ qr si no fiet p talem mod q̄ odores multipret^r adcebꝫ cu quad
ꝯalacōne ꝛ sicca mag̃s fiet p eos cebri ꝯforta° p₃ h̄r s̄t qr n̄ bene
adcebꝫ ip̄m no monet ꝛ p q̄s ut ita ip̄m agit b̄n qn̄ odores m
impedi^r aueris no s̄t eoꝝ s̄s̄ao iꝫ eo q̄ no ueñt ad s̄s̄m̄ s̄cz
Ꝯ a q° q̄d ē s̄ª Ꝺz ꝯ ꝯpia dicz q̄ multi odores suaues ꝛ no ni
fortes ut rosaꝝ ꝛ fiolaꝝ ꝛ multoꝝ aromatu p̄suit cebro ꝛ ꝯfe
adeiq s̄anitate i² b̄n medici h̄r ꝯpti infiriat odores ꝛ ꝯfi
poma aetilia ꝯpetibꝫ aro^{te} adtendꝫ ꝛ adbradu s̄pt cebri ꝯfor
Et q̄f^r q° rone s̄c tles odores delectant nos q̄d no facerent n
ꝯuenit ꝛ nobis pressent adaciꝫ ꝛ no appet aliquid ad adeꝫ ꝯfiunt ꝛ adq
tacion̄ cebri qr no ps̄iciunt tome abi cu ni uellꝫ etia comede
illa to n̄l p̄bat qr ꝯpiª ē q̄ pulthe picture delectant b̄ores
melodiaꝝ b̄n ꝯcordati multu b̄oies delectant ꝛ tn̄ no m̄
possit ps̄icere cebro s̄ssitem̄ eiꝫ ꝯtpando qr picture d̄ꝯe no s̄t t
no p² melo^e ꝛ p q̄s m^r q̄ tā s̄or n̄l ꝯcludat Ꝺz d̄ lit₃ i
no s̄t s̄ipr determinata ē tn̄ p̄babilis ꝛ ps̄uasiua ꝛ h̄c m̄ suff
ꝯposito Etia no m^r ee s̄ile q̄ odores vinꝫ ce s̄icere ꝛ ta d̄
quar no ē depicti ꝛ ponitur ꝛ
℞ qr no ē uerꝫ q̄ m^r institutis aqua ad del̄andꝫ nobis n̄ q̄ d

el nume ppt aquos psaus qr al saustaret in co esse et non in qui
stus qr cebri confortatur qui faciunt comparando eius fragilitate ut ab psuader
qr id sed e i naturalibus autem conservat omnia appetitu sed pdere conservat
bior pt bo rone organum olofstus qui situatum est valde ppe cebru
mag qui in alys alibus qr gemus brutorum vultu et illis sit non
sufficit ad bn odorandum ymo ppt qr penes odoramus qui multa alia
si qr organum olofstus in nobis maxime infrigidatur et debetatur a frigiditate
cebri ppt multam appinquitate ad cebrum et ite sit organum est valde
sensus ut est ad tom apropinquo cebri qr nat ut fat male et frustra
appet qr qto qr illos odores apparate delitant hoies et non alia
ia qr ut ceta alia hoc qr maius cebrum in comparatione ad cor suum
ppt magnitudine quidat maius infrigiditate et humiditate et propter hoc indiget
de temperamento quod in alys io nat non curavit instituere ut delectatos
cent in illo odore et modus quo qr fit in nobis pt eo illis qr illos odores
litat adaquam distantiam cum exhalacione ut fumo realiter licet
qui non nisi ad cebrum sed per illa multitudine spiritualiter et adaquam
stantia ita qui puit pueniunt ad cebrum et cetera

Septima q

Utrum omnia viventes ad salutem vite indigeat refrigerio caloris naturalis
qui non qr omne al conservatur quamdiu in eo habet vita qr calor eius naturalis
manet in suo vigore et quod sta quia licet qr perfectum calor naturalis
calor non manet in suo vigore et per hoc patet ab qr calidum naturale et humidum
radicale sit causa longe vite pt debiat plus in eo delo et bruteimento
et si comparatio qr in iuventute qr in iuventute humidat plus calor et humi
tas cum spiritibus magis frigiditas et siccitas ideo minus sit longioris vite
senes et propter hoc cum longe vite est humidum calidum et humidum maxime
illis suis ut ex arte mea de morte et vita quod patet quod est via de
alia constantia in locis calidis sit longioris vite qui constantia in locis frigidis
viventes non indigent refrigerio caloris naturalis quod plus indiget caloris
ritate et conservare calore naturalem ab parvolem qui in problematibus et qr
frigidus est putrefactio et mors vita et qr tame qr ad durationem
vite exigitur calidum naturale conservari ut dicit in libro de morte et vita sed in locis calidis
calidum naturale pt magis conservari qr simile sibi conservatur et in locis calidis est lo
ngior vita etc
Infrigidatio est causa mortis et si refrigerium caloris naturalis fit ideo alii
magis refrigerium debitum plus attendet ad mortem et propter hoc ...
qui multe species alium non vivunt in locis et temporibus frigidis sed ...
... pt alia qui tempore veris adveniunt et tempore autumni
... recedunt ppt frigus et multa alia ...
... calor ...

P q multa humectatu in hyeme no pnt in opos & debitas z qtes
inn fishus vn appet q arbores no pducut nec flores nec ramos
tpe hyemis Et q cor et q q vane ciret i hye q mortue no m
hetes se nc sedentes ho es z in hyeme i dunt se q fsq z nad
ad ignem ad scalefa & ho tc om tlia no indiget restauratoe s p
refrigerata in libra calore
P qr corbibite z defectu caloris mouitur senes z debilita in hopimi
sunt v magis indiget augeri calor q refrigeri Jtem qr q plex
q pprie calefita sit longior vite q melacolici q sit frigidi z siti
Jtem sanguinea qui sit calidi z humidi sit longioris vite q flegmatici q sit frigi
z humidi z hic e so in ppt aerem calorem de calit pz qr eles qui
assilat ppori igs i mtrettas ppori e nobilior z pq mit at
min q puttsit qr ut et aerc igs min q e putrfalis pz z d q ppi
sanguinea qr i humidat plus caliditum z humidu q sit ca loge mite
q° r Sa go go e sla pz q qr qq° in corde e qta barta spiritu
q e de flama z candela q anq enolat qnat qma disposita
flama z tales alia qta z spiritus ca q quati in corde ut sport
an qua enolat ad alia membra z eo valent subtilient sanguinem
multum z roro qnant alios spiritus z c qnt flama aut ad map
obtine dominium sup humidu vs inflamabile ipa qtie ange p
deficiat in a cl si no phibeat p refrigium z qr qstat q si fl
sit pmita z augeta ipa cito qsumunt totum illam igno e q
z ette cooppiat totum z deficit igis ex i ppito omne viues ad sa
vite indiget refrigio caloris nalis qr alit spiritus vitales qui q
se p modum flame ita inflarent se i in apta q uti i spiritus q cito c
qsupta et deficeret calor i f
P qr calidi z humidi sit te putrfactoins go ad tpandum calorem e qui
inn z tpandum ab calci qr carnes z pistes putfaut cicas i esta
q i hyeme ppt calitem z qf qr calidi e ca mort go po i refrigiu
calors ~~popper~~ frigidu e ca vite am qr calidi q sunt humidi radica
z hic q sup to scz mors
P qr alia eydem qpriois si habitat i locis frigidis vt bsu septet
d mta q vivunt q si erent in locis calidis ad austre z hic no in co
q coffrigor q tpat z reficat calorem Jtem frigiditas potius si
ninnis cope dne qsuat calorem z ipm fortificat z hic pmtio
pannipaciastasim p qc q poca cptiores p catibrem frigiditem cla
z ita no pnt calor nalis z spiritus co dlai ibs cotinsety ad nu
z sunt fortes ppt qd dicunt medici q ventres i hyeme z ue
calidiores z plus pnt digere i hyeme q in estate z q qr
q alia q st indigent calore nalis z mag corpis i loc frigid
ut vivunt sicut ex d alibus pm calor nalis intrpet q

non est sufficiens ad hoc extendendum opera vite et ideo indiget fortiori calore
tiori unde quod in regione temperata alia sicut terra et longioris vite requirit
fortiora naturalibus unde lapsus ad nimia caliditatem et frigiditatem et ideo dicit Aristoteles
li° politicorum quod homines septentrionales sunt multum audaces propter nimium
cordis calorem

Septima questio

Utrum fluxus et refluxus maris causetur a continuo fluxu lune circa corpus mo-
tum et arguitur quod continuo fluxu lune quia hoc modo sentiunt omnes qui tractant de fluxu
et refluxu maris scilicet Aristoteles 2° metheororum et Albumasar in introductorio
multi alii etc. Secundo arguitur quia luna vel illam habet potentiam propriam agat in
radios quod ubi nullum potest propter radium ibi nullam potest assignare propriam
activam sed post occasum solis nullum potest in mare istius causare mitte
radium et tamen tunc mare venit et crescit quando videlicet luna venit ad angulum
terre quod ergo fluxus et refluxus maris causatur a continuo fluxu lune sed dicitur
sunt super quidam rationes

Et quod istud causetur quia presentia est causa motus eius absentia causa quietis sed luna ab
eo emisperio absentia non est causa quietis maris in isto emisperio igitur ad non
secundo quia cum luna fuit occidentalis tunc mare eodem incipit venire sed
cum luna fuit orientalis et crescit ex eo videlicet donec veniat luna ad angulum terre
luna non erat causa

fluxus et refluxus maris causatur a motu celi quod movet orbem aque scilicet or-
bem lune ut orbem ignis et aeris quia secundum molem maior a primo motore
quia secundum molem parum est totum istud universum corporale puta sphera parva cum quibus
totaliter in se continens videlicet ad speram terre que sola manet immobilis
ora illa debent recipiat in se virtutem primi motoris Nam secundum quod magis
distat a primo orbe tanto magis et minus perfecte recipit motum illum ita quod
aqua imperfecte recipit illum motum illum unde quia motus fluxus et refluxus
motus aque scilicet maris unde dicitur quod sphera maris perfectum circulum faceret
fra die et nocte ab oriente per meridiem ad occidentem iterum in orientem
aqua per eius motum continuum perficiat hoc enim est impossibile quia sic sunt
scilicet quod nulla navis omnino posset adire mare quia sic esset ita rapi
quod non permitteret navem attendere unum magis esset velox unde tamen
non tempore per tantum spacium posset moveri unde quia non est prima dicitur scilicet
quia aqua sphera aque propter suam gravitatem non est nata circulariter sic
ideo natura ordinavit ut eo modo quo possibile est unde ideo quod intelligatur
sic magis secundum figuram sive speciem que tamen figura non posset moveri
localiter aliquo modo moveatur per magis sic ita figura quod recipit
motoris primi quia ad ista figura non compleat circulum cum luna
quia ubicumque hec existat in mari occeani sunt multum ad oriente
sunt in mari quod hic immobilis sed quod cum luna venit
in meridianum eius regionis in quo illud est quod mare ibi est

maximum Et sic nadir sito oppositum lune ad eundem meridianum quando tunc etiam non
est maximum etc.

Secundo cuius motus est velocior et fortior in decremento lune quam in plenilunio, igitur in illo
movetur per influenciam lune quia luna tunc maiorem habet influenciam super humi-
da sed fluxus maris maximus est et fortissimus in coniunctione solis cum luna quia
tunc fiunt duo fluxus absque per se refluxu etc.

Tertio luna incipiente ascendere super orizontem mare incipit venire etc.
arguitur sic illud non movetur per attractionem sicut alma quando sic, et circulariter
movetur secundum totum orbis lune sicut super totum orbem sed mare in toto spera
aque sicut fundum totum orbem sicut circulat movetur secundum totum orbis lune ita
tamen quod spera aque habet duo yma et duo alta quorum unum est oppositum corpori
lune et aliud contra nadir id est contra oppositum corporis lune. Duo vero yma sunt
contra duas quadraturas lune, non enim elevatur et deprimitur sed duo alta
et duo yma manet et volvitur ergo non per attractionem sed per motum lo-
calem movetur secundum corpora celestia etc.

Causa ergo fluxus et refluxus maris non est tantum conflux lune sed a primo motore
Sed contra istud dicitur sicut ab agnino [?] actu adcuius primam efficitur et adeo movet
continue sit in alia et in alia parte Unde idem dicitur quod calidum calefaciat quia ad
eius presentiam calefactibile calefit etc. Similiter dicitur quod sol actu illuminat
quia ad eius presentiam aer lucidus fit et ad eius absenciam incipit obtenebrari
secundum copiam Sed contra oritur sicut dicente luna super orizontem alicuius regionis illi re-
gioni incipit mare venire et venit continue usque dum mare in venit ad
meridianum illius regionis et deinde continue recedente luna a meridiano continue
recedit mare ergo mare movetur a luna etc.

Secundo a multis experiencis ostenditur quod luna inter omnia astra maxime dominatur super
humida et super humores Videmus enim quod luna ova galline sunt plena
sunt in incremento lune quam tempore defectus

Item videtur quod medulle in ossibus magis copiose sunt in incremento quam in defectu
patet de cerebro cancrorum et aliorum animalium lunarium Et Albumasar quod prop-
terea acceptum sit quod fontes et putei magis humidant aquas in plenilunio
quam in defectu Item artifices lignarum volentes prevenire ne ligna putrefiant
et animalibus corrumpantur percidi ea faciunt in defectu lune quia tunc minus sunt
de humoribus Et sic in omnibus manifestatur quod luna maxime dominatur humoribus
et humidis et sanguinibus ut habetur tamen supra

Item suppono quod quilibet planeta fortius agit in aliqua regione cum est in illo
meridiano et in isto puncto in quo est sol tunc est meridies et qui non
in illo circulo patet hic quia tunc magis directe respicit illam et sic similiter
in luna fortius tunc agit in illa regione cum est in illo celo

Suppono 3o quod et quilibet planeta fortius agit cum est in puncto oppositionis
cum radii eius reflectuntur a concava spera et a stellis opposito [?] illas

que sunt in meridiano illius regionis et huius oppositus. ar[2] sic. Causa prima dicti motus radiorum lune in mare augetur et minor et propagatur diffunditur super latam sit fluxus maris secundum percussionem radiorum lune que specialiter habet dominium super humiditatem aque propter eam spissam oppositionem aquam maris relinquit illam tumorem et iste post que elevavit reddit ad locum maris refluxus tum cum luna descendit sub nostro emisperio et dicitur aspectu respicit illas stellas sub contrarias sub nostro emisperio eas emittit virtutem suam motiva aquarum propterea refluxum a illis stellis super mare secundum ymaginationem oppositis illius et tunc mare incipit tumescere propter presentiam lune respicientes in regione et propterea incipit effluxus. Est ergo causa effluxus et refluxus lune maris luna cum est super nostrum emisperium et etiam cum est sub nostro emisperio sub terra. Nam nostrum emisperium cum est causa fluxus et refluxus maris mediantibus radiis talis sub nostro emisperio cum est emisperio causa mediantibus radiis obliquis etc.

Utrum refluxus ut effluxus maris. Quod non quia est causa ar[2] quia quando nam maris est ascendere sed mare non potest refluere et effluere et ascendat. Ita cum effluit ascendit et refluit descendit. Contrarium quia omnis corpus in loco suo sui naturali debet quiescere in eo sed locus maris est naturalis etc.

Si luna facit effluere et refluere ut est primus motor tum luna sit dominia aquarum et omnia maria stagna aquarum et generaliter debent aque debent effluere refluere. Quod est contra Albertum qui dicit quod aqua sicut maria quasi mortua etiam assignat quod aqua terra non potest ita retinere vapores et spiritualis in se sicut alia maria etc.

Septima questio

Utrum in omnibus figuris et motibus valeat solutio communis de speciebus dimissis in quibus valet in illis demonstrare et ar[2] quod non quia sicut patet quod contrarie positi sunt quod impossibile sed quod est falsum etc. Antecedens patet quia ista sunt omne currens potest esse asinus. omnis homo potest esse currens ergo etc. Homo potest esse asinus tamen antecedens est possibile quod est vera tamen quod est falsum etc. Item minor est probatio sic sunt quod respectu nos cum figurarum et potest sortes ita non est unum et tenere in nobis de speciebus dimissis sed in aliis locis sicut quod est verum etc.

Contra non sequitur in barbara omne quod est currens potest esse asinus omne quod est homo est currens ergo omne quod est homo potest esse asinus quia premissa sunt vere et conclusio falsa sicut tractat. Item non sequitur omnem lunam possibile est non splendere omnem lunam plenam possibile est splendere ergo omnem infimam plenam possibile est non lunam etc. et in celarent cum premisse sunt vere et conclusio falsa. Item non sequitur in secundo figura tamen possibile est non carere omnem deum possibile

est tantum quod omnem deum possibile est esse non esse patrem tantum
Item non sequitur in baliptom omnem deum necesse est esse patrem tamen omnem t
ante necesse est esse deum igitur principia tamen necesse est esse tantum
Item similiter non sequitur omnem patrem tamen necesse est esse patrem eius producente filium
necesse est esse patrem tamen igitur patrem eius necesse est esse producens filium
Item non sequitur in celantes nullum deum necesse est producere filium omnem patrem tamen
necesse est esse deum quod nullum producens filium necesse est esse deum
Item non sequitur in fresesom aliquem tantum necesse est esse deum nullum patrem tamen
necesse est esse tantum igitur aliquem deum non necesse est esse patrem tamen quia tollit
illius prime et ut 2° probatur supposito quod tota ampliat propositionem sicut tamen et re
stringat predicatum
Item non sequitur in celantes omnem deum possibile est non producere filium omnem patrem
tamen possibile esse deum igitur omnem igitur omnem producentem filium possibile est non
patrem tamen igitur
Item non sequitur in cesare omne quod est creans iam necesse est non esse deum omne quod
est prima causa necesse est esse deum quod omne quod est prima causa necesse est non tantum quod sequitur
quod deus actu ut creat et premisse sunt ut 2° prima
Item in barocho et bocardo non sed ubi consequentia igitur ab post consequentia ubi
secundum primum quia prima que fuit ubi causa predicatur non pro una et cum
maior que ubi quod predicatur non pro una non fuit et de mi
Item modum sillogismo sicut medium stat quod ample in ambabus premissis
ut consequentia ambabus distinctis igitur ab quod in quolibet talium medium sunt sicut quod
modum necessario tamen est alia sequitur ipsum sed quod modus necessarius apparet modum
certe et restringit sillogismum igitur
Dubia quarto quod est sola conversio si in aliquibus non valet consequentia dimisso
maiori esset oppositum quod non valet consequentia de possibili quia prohibet amplius
quod est sicut in talibus articulis omne quod est creans potest esse asinus omne quod est
potest esse creans igitur et quod in non sequitur sillogismo sicut in debito et non in
debito in barbara ante quod sequitur totum quod est creans est sicut ut dicitur et
sequitur creans predicatum maior et consequentia in asinus est totum omne quod est
potest esse asinus omne quod est quod potest esse ens quod est creans igitur esse quod est
potest esse asinus ab post quod in possibile est ab esse unum sicut quod premisse sunt
possibiles igitur
Item nec in prima figura de instantia ut iam predicatum est totum et figura quod
illa sed in omnibus modis quibuscumque est ut patet inducendo et similiter igitur
sicut post quod si dicitur quantum in aliquibus maior esset in talibus luna potest
esse sicut plenarie ut in talibus prima causa sed quod oppositum potest
luna potest lucere est insuper plenarie potest lucere quod in insuper plenarie
potest esse luna igitur
Videtur sequitur quod talis potest tantum esse prima causa potest creare et sic de

ar^b no habebit omnes lineas pt no linee ois ifinit^9 placita pt linee
po ois ifinit^9 placita pt no ee linea Sz q^i 1^d arm no et magno
mo ee fiue q nec pmissa et nec^a seqr. 17 q^a tz q sa fia spm
gcludit neue Sz ab^z q pri^lior ps tote no nea^z s aggrem opmo
ely est 17

It^e omnibus bz arte optt depo^li ht pz coomnibus pts zsr coomnibus bz
illis dnctis ctys 17 hor pz q si i aliquo mo no habet q^r maye
eet in halipton sc arb omnem sam tam nete e ee dew omem
tante nete est ee pma tam go cpda dew nete e ee tante dony^a
po ibi in debite insi^z q ar^z comitas stat mag ample i gne
q i ra^te apquo in gne pcedit ly e nete zi ato se^z spam Sibi
hor cptas stat mi^9 ample i gne q in b ate ype silem tm 17
Et gs^z forlit se^z i halipto coprdicte pmiss illa q^o q nete e ee
dew nete e ee qd e ul pt ee tans q tc stabunt tm eq ample
tes sttte in gne s^d in pmiss 17

It^e omes mo^i om sicz^e sc forles que i^z gcludunt indrnt co
ombz tam mobilz q optt d messe qua tz q forlis q^a dz tems
conu ma ab^z q omis mo^i om fugiz^e sc sylo^ti i^z go se^z i eis
eo q h sunt q^a tz codiffione symn Sz q id e gnes spm eo q
h st^z forlits 17 ab^z q gnem spm eo q h sunt e spam sesi ype
forlem dispom pmissaz 17

Octuagesima

Utz quibz sy^9 sit apt^9 gcludere plura pcusiom ul sbaltuatom
ar^z q no q enet sy^9 in barba ul sy^9 in dary ctys 17 ab^z q
quibz eoz spm gcludit una gnem . s sym^9 in barba spm hlem
i dary spm pticem pnom ab^z quibz sym^9 gcludit gom spute
sbaltuam ul gutentem 17 q^a tz zab pz reductis Sfin^l tam^d
pu go e hra

Sz gtra ab sym^9 gcludit gom q ne ht sbaltnam ne gutete
17 ab^z ab sy^9 gcludit gom ppom sz teis ulli^9 e spa^c i^z no q
sbaltua q^a tz q ois sbaltua ul e blis ul ptis^r ut pz codi
ppoma sbaltua^z q sot q. h. zab pz detli symo. Si spo^r e^z somo^z
alio mo^z sz spo^r c^z i^z q^a c^z t^z alio mo^z
It^e n^9 sy^9 gcludit plura 17 ab p^z q spm pmisse gcludat

plura etc. quia ceterum quod nulle partes sunt syncategorematice quo nullis partibus consequitur dictio
primi etc.

Et si aliquis premisse vel aliqua earum concludit pluralitatem vel quando eas sunt concluderent
illas quaslibet vel unam propositiones et alia propositiones non sunt quod sicut in naturalibus
ad agens prior et ea causa prior plurium effectum sunt et in artificibus etc. Non
enim quod syncategorematice quod eo causa prior concludit subiectum de prima propositione deposito
premisse a ne ubi propria a sua causa prior concludit quandam videtur
explicatorum eius subalternam quod non syncategorematice ullorum tamen illa sunt in
nota particulari ut syncategorematice contrarium cum copula non sunt ullis etc.

Et syncategorematice inferio non concludit pluralitatem per conversionem quod particularis necessaria non conclusionem
oppositio sequitur ut per subalternationem quod subalterna particularis necessaria est ullis
necessaria et illa non sunt forte ad particularem et non sunt forte ad particularis
Et quod una premissarum est particularis Et si dicitur quod concludit pluralitatem per conversionem
oppositas quod particularis necessaria contrarie et in bona de consueto modo loquendi
Contra talis conversio non est fortis etc. Arguitur quod illa ab non est omnis homo non
sunt contra quod si sunt tunc sequitur quod illa esset bona conversio quod quamvis omnis homo
ab homo non est res sit ab illo tertio homo manente non contra adeundi contra
in contrarie esset bona quia quod est tamen quandam relationem loyalem

Et syncategorematice oppositorum ut concludit pluralitatem per subalternationem quod ipse sunt conce-
dit infinitam vel finitorem adeo non sunt ullis ut per conversionem quod quando
quando est fin particularis tunc ipsa non est contrarius simpliciter opposito subiectum contentum
genere ut patet quod infinita sunt non contrarie etc.

Quarta quando quo est falsa Contra si aliquis non maneret esset primum concludere
particularem necessariam Sed quod particularis necessaria forte contrarie in alia particularem
de in consueto modo loquendi ut ab non est homo in homo ab non est in propositione
concludens particularem concludit eandem secundum conversionem etc.

Et quod illa particularis necessaria ab non est subalterna sibi illa subalterna homo non est
adeo sunt in bona quia per illam contrariam ab universali ad superius non
proposita est bona quia etc. Arguitur quod subiectum subalternat subiectum contrarie particularem
subordinat particularem contrarie et eo ipso subalternat totum propositum quia
tamen quod subalterna totam propositionem precedit consubalternatione prima etc.

Et quando particularis subalternat finitorem quod sunt ad particularem et non econverso
quia tamen complexe et non subalternatur ab patet quod bene sunt iste homo non est
homo est homo quando homo non est et non contra Et si dicitur quod non sunt de conclusione
et proprie quod maior determinatum non sunt [illegible] propositio est univoca
et subalternatur

Et omnis primum concludens propositionem subalternam concludit pluralitatem per conversionem

subalternacionem ut patet consimiliter de omnibus sicut concludens in quantum opposita[m]
o bor pr. quia vel concludit contrariam et sic concludit alia et ultra propterea
ne subalterna sibi etc. bor pr. quia pars contra pars ad contrariam et non contra
na tamen complexitate subalternacionis. Sed si concludit contradictoria opposita[m]
consequentibus i. illa pars ad illam contradictoriam virtute conversionis et similiter ar.
contradictoria etc.

Decimanona q[uesti]a

Utrum omnis doctrina ex preexistenti fiat cognicione intellectiva ar.
non quia non omnis doctrina fit etc. quia tunc a superiori necessario ad infinitum
ut patet de doctrina acquisita ab doctorem ... etc. Primo est plures ...
questiones quomodo prima quod est ...
... nulla notitia fit ex alia etc. ar. quia nec intellectiva ... nec ...
... neque utraque ... patet de ... ... genus et ... ...
... quia quia ... intellectiva fit ... ... vel est ...
... Secundo pr. quia si quelibet fieret ex alia tunc esset processus in infinitum
... ... et impossibile esset primam notitiam attingere. Et si
... quia est status ... ... notitia ... ... fit
... post auditam ... etc. ... ar. pr. quia ... ... plorem
... eius cognoscit audiendo etc.
... nec ... una notitia potest fieri ex alia nec abstractive nec intuitive
... etc. ar. ... parte pr. quia si una fieret ex alia ... maxime fieret
... modo ... potest ... quod omnis ... et ... lupi cognoscet ...
... Sed ... nec illa representat inimiciciam ad placitum ... non fieret
... ad ... inimiciciam ... naturaliter quia non representat inimiciciam ...
... quod non representat lupi inimiciciam etc.
... nulla res potest cognosci per aliam etc. ar. quia si sic vel per aliam ignotam vel
... per aliam notam non primum quia tunc ignotum notificaret notum non
... quia ... ... vel ... notificat ... ... et ... non ... note
... Si omnis doctrina fit ex preexistenti cognicione vel quod fit tunc ex preexistente
... ad ... etc. ar. ad ... quia non cognoscit vel tunc ...
... etc. scientia vel doctrina fit ... assentire premissis vel ...
... potest dici quia ... non assentit premissis ad impossibile eo quod sunt
... etc.
... non omnis notitia fit ex preexistenti cognicione etc. ar. quia nec omnis scientia fit
ex preexistenti cognicione premissarum etc. et ... ... nec aliqua fit ex preexistenti
cognicione alicuius alterius etc. ab ... parte pr. quia aliqua fit ex preexistenti ...

diffiois etc. ar. q. diffo fat scie diffitiu etc. 2o po. 9.28
Item vel sic qo dicit diuersitatem de malis vel circumstancia de effectu
pm q. ois doctrina est simpl. quas aie que no hnt tam intellectum q.
ut pt dici 2m q. intellectus e ca effis doctrine i. no notitia Et si dr
intellectus e ca pncipalis z notitia vel cognitio ca effis instrualis q. dr
est ca effis instrualis etc. ar. q. demonstro fat scire z no pncipaliter instrumentaliter etc.

Ad 4m qo qo e ista. Conm omnis scientia que fit fit ex preexistenti cognitione
doctrina vel disciplina e scientia etc. ar. p3 q. ois scientia vel e diffinitiua et fit
ex preexistenti cognitione diffiois et sola diffo fat scire diffinitiu et fit
ex preexistenti cognitione premissarum q. scientia demonstratiua sm hnc supponit
demonstrationis z notionem termini qui est realis etc.
Item Si aliqua no vel qo talis esset innata vel acquisita no sm q.
est error platonis no 2m q. vel e acquisita p alia et sic fit ex preexistenti
cognitione vel procedam in infinitum notitiarum scripsim qd e fm
Item omnis notitia que p. ra fit ex alia ois doctrina vel disciplina e notitia que
hmoi ut p3 per eius diffione etc. ar. p3 q. ois notitia rationis preexistit
tota pcti emissio etc.
Item ois doctrina fit ex notitia aliquarum pncipiorum z talis e nccia ut p3 2o po. 5
z 6o ethicorum ar. p3 ex primo po. 4 ubi dr q. ista notitia aliquarum z vniuersalium
hr notitia quibus Sed notitia aliquarum z talium sit notitia pncipiorum q. sit premissarum
demonstrationis que debent esse in mente ut p3 in diffione demonstrationis etc.
Item Si no sequitur q. totus processus phi in illo pncipio esset sophisticus q. pro
illud processum presupponit doctrina vel disciplina fit ex preexistenti cognitione inde
sed qd hic no e verum tunc presupponit fm etc.

Octuagesima 2a

Utrum depositum sm q est debeat prognosticari zc q no q. debili modo
cognoscitur q. e in scientia naturali ut p3 2o phisicorum ubi dr nobis autem presupponatur
aliqua quedam moueri Sed motus e proprio cuiusmodi naturalis etc. In oppositum vel de
2o po. 9.28 qo pa qo e ista
Conm prognostico vel e i. depositum vel debeat prognosticari ar. q. ut e cognitio
intellectualis sm qd q. omnem notitiam intellectiua procedit sensitiua
sensitiua q. notitia premissarum sufficientis ad demonstrationem e intuitiua q. e
2o po. 5 z 6o ethicorum nec utique q. demonstratio hr scientia de quibus no
hri p cognitio sensitiua Et si dr q e notitia intellectualis ad demonstrationem

scia tūc sc̄ q̄ scia lib' p̄q̄d fit nācia q̄ ctūs ē incia ad e i com̄ seu
certificacōm et si dc̄ q̄ nō dēt ēē assilis p̄demrōm q̄ sc̄ q̄ p̄agnoꝝ
pioꝝ nccoꝝ notta nō sit p̄cognito i sic d'aliqua digte p̄cognosci
ē qd ē c̄tra p̄hm̄ sco p̄q̄ꝝ p̄m̄ am̄ replicare mīs p̄ q̄ p̄ncipia scie
subalternate demrant p̄subalternatem ic
q̄ ē ul ē ic ab' q̄ ut ē tci ut p̄o ūcr tcbad ab' p̄ma p̄te
com̄ scia p̄sp̄ q̄ ē q̄p̄o p̄q̄ꝝ s; ūq tmi p̄sp̄ incom̄ scia

diffinc' ūcr iste tmi q̄ ut iste tmi lap̄ i tyb ic q̄aut nō
p̄o p̄; inductive dēsint p̄pōnib; et si dr q̄ ē p̄o i qua sigtū
ti' desut̄ mete hic ūlo ē signat ut mo le est eius aptid ua
oui co- lic̄ ē nō hēt p̄m̄ i p̄tur' nō ē p̄o ic
dep̄ane dēt p̄cognosci q̄ ē sc̄ q̄ una p̄s i demrācōe manēt
nota ul dubia q̄ p̄ q̄ in demrācōe apon p̄s i q̄ci p̄pone
dediffrone ūl qd p̄s q̄gnoscit' p̄aquo p̄pe ul nō si p̄m̄
ē dca q̄gnosci' q̄ ē i nō q̄gnosci' p̄demrācōm i' p̄mo p̄
pōnis si dr 2m̄ q̄ nō q̄gnosci' p̄aquo p̄p̄e tc i nō q̄gnosci
om̄ p̄p̄e tu p̄s ic aoi nō q̄gnosci' intlc demrōne q̄q̄o m̄q̄
ū q̄gnosci' ēē ūa ū q̄gnosci' q̄ p̄m̄ i p̄tū ica p̄oad p̄pant

um̄ investigale scictifice d; p̄cognosci s; q̄ ē ē inbestigale scie
aoi p̄ q̄ um̄ scibile dēt p̄cognosci ic ab p; q̄ scibile incptum
ē nō hēt com̄ p̄n' ic bor p̄ūlis arti p̄ q̄ q̄ ē ē scibilis q̄o
2o p̄q̄ꝝ i' ē scic inbestigal ul tiabilis qua t; [illegible] adq̄ule
si dc̄ q̄ q̄ ē ē scibile i q̄ nois nōm q̄ q̄q noīs demra' desuo
diffito ic rīsio ulla ab' q̄ nois p̄t dubi' d'suo diffito
oss; sci s; nō diffine ic demratiue
q̄' illa p̄o vaciu ē locu nō repletū corp̄e p̄t demrari p̄ca
is p̄s demra' illa vacuū nō ē
a q̄o q̄o ē scla co- si q̄o ēēt scla mai' ēēt q̄ q̄ d'p̄ane
p̄cognoscet q̄ ē co- q̄ ē p̄ams nō d'm' abē e[illegible]
[illegible] dep̄ane sem̄ p̄cognosci' q̄ ē ab' q̄ ē p̄ams nō ē a nō
q̄ ē i ead ē q̄ ē p̄ams ic et si dr q̄ q̄ ē p̄ams ē p̄o
sius p̄aciem p̄aquo p̄p̄e ul p̄o [illegible] ē 2m̄ adiacēs d'
p̄ane ut rasile ē q̄ ctūs p̄o demrāt p̄q̄ ē scibi' s p̄illa [illegible]
ic ab' q̄ illa q̄a ē [illegible] ē i rasile ē i ab ē ncm̄ [illegible]
[illegible] ic demrat [illegible] q̄ [illegible] q̄ ad [illegible] q̄ ab demrat [illegible]
[illegible] ab ēē ncm̄ [illegible] notio [illegible] q̄ ad [illegible]

P omne quod est parvus est quo stilus ... est prognicio ... omne quod est p...
vel est ypo... adiacente inqua li est dicit ... ut risibile est vel
... adiacente inqua pa... dicit ... ut ... est risibilis ... pa...
...alis utrumque ... arto ... qui 2a sunt ... p... quod ... idem
idem ... quorum stilem et prognicionem ... ab ... na ... quod est quo stilis
est demonstrabilis quia tamen quod omnis quo stilis est demonstrabilis adrum ...
... est et ... exalta parte ... est prognicio ... ... no
aequivoce ... et ... non est demonstrabilis ... qua tamen ... diffinitio
prognicionis inqua dicit ... prognicio est cognicio intellectualis ...
ne necessaria non aequivoce ... 1a
P ... de parvo debet prognosti quod est vel quo ... parvo sibi vel ...
qua et aequa non ... quod non ... dimisit ... quod multi
parvus ... na ... cognosti quod est ... quod non est 1a ab ... quod
... mole ... in bacuo ... individuale sunt parvus ... et non
et non ... positio ... semper ... rego ... non prognoscit quod sunt ...
P ... de parvo debet prognosti quod est ... maxime ... ipsa ...
suo ... in plurimis unum ... esse notum quo ad quod est et ...
esse ignotum vel dubium 1a ab ... quod stat diffinitionem esse notam quo ad ...
quam tamen diffinitum non est notum quo ad quod est ... quod non ... esse ... diff...
... stat ... esse notum quo ad quod est quam tamen ... non est ... quo ad ...
1a ab ... quod ... notificale ... quo ... diffi... ...
plurimis ... esse notum ... ignota ... tamen quod notum noti...
... sunt ... noti... notifi...
P ... dubitas ... nulla ... est 1a ab ... quod ... aequa ... nulla ...
qua non ... vel ... 1a ab ... parte quod ... vel est 1a ...
dicit quod est ... et ... de suo ... quod ... pa...
... 1a ... risible quod est ... sunt ... ly ...
Et ... quod ... cognite ... sunt ... mutuo ... parvo
... quod ... suppositale ... ly ... et non ... quod ... sunt ...
... connotat ... li ... tunc ... dicta 1a

Octava ...

V... quo ... est ... demonstracione ... quod non nulla est quo ...
1a ab ... quod ly ... non est questitum ... ly est 1a ... quod omnis quo ...
an ... aliquo signo ... et ab et ab ... parte notum ...
esse ... ph... et ... quo ... quo est ...

eorum neque quo si est potest demonstrari demonstracione kathegorica nec demonstracio
ne kathegorica ypotetica patet antecedens prima parte quia non potest terminari propositione kathegorica
que est in prima figura nec in secunda nec in tercia ut alias. secunda pars probatur quia ipsa ypotetica
prima sic probata propositio debet constitui ex solo omnibus terminis vel quod id medium est
terminus transcendens et minor est conclusione ignota cum conclusione vel terminus non trans
cendens et est minus noto conclusione et utroque modo erit peticio principii Et
quod non potest demonstrari demonstracione ypotetica patet quia si sic hoc maxime fieret ex ali
quo conclusio vel instili. Si tamen hoc est in ista prima et secunda tamen hoc est ergo in prima forma Et
quod ibi quando assumitur idem ad se ipsum probacionem et ibi sit peticio principii statim
similiter tenet ex ex hoc Et alias patet quia ista propositio in ista prima est ergo per
conformari potest in premissis etc.
Et confirmatur quod arguitur non est primum et non est demonstratum quia tamen a superiori
admissus veniens quod hec propositio demonstratur potest indistinctione primi principii Secundo
alias quia non est alia a qualibet premissarum etc. quia tamen contra conclusionem primi
alias quia illa propositio in ista prima est que est quod est propositio potest antecedens et est premissa
Et si dicitur quod ipsa debet esse principalis post complacione que est antecedens tercia quia in
modo sermo solum sunt due premisse secundum patet de primo sed suppositionis
vel de alio prima etc.
Secunda propositio de qua queritur probacionem si est est propositio de 2o adiacente secundum talis simpliciter est
notissima et non potest demonstrari quia tamen quia omnis demonstracio debet esse ex notoribus
sicut patet ex diffinicione demonstracionis et alias quia primum ens est notissimum etc. quia
notoritas propositionis sumitur ex notoritate primi
Et confirmatur quod si aliqua propositio possit esse notior ea tunc illa deberet ex notis et notoribus
vel ex primis minus quibus non primum quod primo entis vel est primus etc. non
ens vel tamen quod sic fieret ex notat vel minus noto et si tunc ex tali deberet de
monstrari fieret peticio principii etc.
Secundo in tractatu contra conditionalem cum posicione antecedentis ad ponendum quod nulla peticio
primum quia secunda premissa que est conditionalis non est notior conclusione patet quia nulla ypotetica
est notior sua parte Secundo quod est pars illius ypotetice conditionalis sicut notum est etc.
tertio patet quia ad notitiam conditionalis requiritur notitia cuiuslibet partis illius principalis
et non econtra etc. alias quia ad notitiam conditionalis requiritur notitia solum unius partis
cathegorica secundum talis notitia non potest cognosci sine notitia partis etc.
Secundum talis modus arguendi non est reducibilis ad primum principium evidenter et non est
similiter tamen quia omnis bonus quia debet esse notus reducendo per reductionem ad primum principium
quia prima primum dicitur secundum quod est finitum omnium et hoc non erit unum si non
quia ad primum reducitur
non potest demonstrari demonstracione quia ipsa talia deberet ipsius

nec demonstratione a posteriori et per illam limitatur quod quia est licet quomodo conclusio dicitur propter quid ex parte ponentis dispositione etc.

Item nulla quod est propositio id est nulla est terminalis demonstrationis quia nec illa oratio utrum homo est propositio nec illa utrum homo est risibilis quia nulla illarum est vera vel falsa etc.

Et consequenter quelibet illarum ordinum quod est composita consignificat quod compositio est propositione etc.

Secunda quod quod est falsa sed quid quod si est et quod similis et non diffinitio quod demonstratio ab propria parte contra posteriorum ubi philosophus enumerat ex conclusionibus simul falsis sed prima pars notum est per lincolniensem sed quia dicit quia omne quod sunt simpliciter a diffinitione a demonstratione sed ut dicit lincolniensis etc.

Item aliqua propositio de est secundo adiacente nota an demonstratione est dubia et scita demonstratione est non etc. alias quia illa propositio in prima est dubia et dubia cum tamen scita certa demonstratione est scita etc. alias quia scita illa demonstratione sed tamen est in prima sed tamen et tamen prima est et declaratur premissis et rationem quod sit

Sed illa est bona demonstratio si in mouentibus et motis essentialiter subordinatis non est procedendo in infinitum primus motor est sed illius non est procedendo in infinitum etc. et quod est quod si est etc. alias quia est quia bona procedens ex notis magis notis

Item philosophus et commentator demonstrant illas primus motor est prima causa est ut patet octavo physicorum et secundo metaphysice et ille sunt conclusiones sic etc. et si dicitur quod demonstrant per illas alias est primus motor aliqua causa est prima quod una est ita non vel igitur per alia id est si demonstrant una demonstrant et alia quod quod per mutuo quod

Secunda suppositio primo quod possibile est conclusiones quarum una est de secundo adiacente et alia de tertio esse equaliter eque notas vel ignotas illa suppositio patet de illis conclusionibus nullus locus est vacuus et nullus locus vacuus est quia tot requiruntur ad cognitionem unius quot requiruntur ad cognitionem alterius

Secunda suppositio sufficit ad demonstrationem bonitatis quod consequens ab est statim esse notum et magis notum patet quia vel requiritur plus ad demonstrationem magnitudinis

Tertia suppositio quod demonstratio unum equaliter demonstrat alterum est notum patet precedente cum illo statim ante sed

Illa propositio est demonstrabilis nullus locus est vacuus sed illa nullus locus vacuus est propter equaliter est ignota etc. et est demonstrabilis quia tamen conclusione tertia et quarta patet secundo physicorum ubi philosophus nititur demonstrare sed tamen patet conclusio prima et tertia quia de clarione etc.

Et consequenter illa quia est de omnis locus est plenus id est nullus locus vacuus est et ab est notum et magis notum quam ista quia tamen conclusione tertia et alias propria parte notum est sed prima parte de intentione philosophi quarto physicorum sed tertia parte patet quia

habitus est notior sua pu[ri]atione 1c

Octuagesima e

Dr quilibet terminus communis signone complexione q[ua]p[ro]p[ri]a sua s[igna]ta representet et
re q[ua] no q[uia] ab est terminus in gp[er]ius ergo fla q[uia] istius complexionis
complexe s[ign]at sed ab pz p[ri]mum in an[te]p[ri]us ubi d[icitu]r eorum que dicuntur que dicuntur
u complexione que sic complexione in[cipi]om ar[gui]t quilibet terminus communis s[u]bor
dina[tus] diuersis conceptibus i mente et s[ecundu]m illos s[ign]at 1c ab p[ri]ma p[ar]te q[uia] q[ui]libet
terminus communis s[u]bordina[tus] g[e]n[er]ibus sive descriptionibus 1c s[ed] bor pz q[uia] p[ro]p[ter] hoc s[u]b
ordina[tus] terminus g[e]n[er]i vel g[e]n[er]ibus q[uod] s[ecundu]m ipsum vel ipsos sua s[igna]ta representat
con[ce]p[t]a q[uo]d est fla
Sed q[uod] quilibet terminus communis suppon[en]s s[igni]f[icatio]ne complexa sua s[igna]ta representat et
quilibet terminus no[n] suppon[en]s 1c ab p[ri]ma p[ar]te q[uia] quilibet terminus suppo[nen]s s[ign]at s[ignificati]one
complexa 1c ab[stract]e quilibet terminus suppo[nen]s determinate s[ign]at complexe et quilibet suppon[en]s
confuse s[ign]at complexe 1c ab[stract]e q[uia] quilibet suppo[nen]s dist[ributiv]e s[ign]at co[mplex]e
quilibet suppo[nen]s determinate s[ign]at disiunctive 1c ab[stract]e q[uia] quilibet suppon[en]s dist[ributiv]e
s[ign]at copulative p[ro]ximo s[...] 1c quia tamen ab minori ad super[ius] sic dist[ri]bu[tiv]e et ab
consimilis p[er] omnes loycos 1c
quilibet terminus s[ign]at diuersos contus et no[n] s[ign]at s[ecundu]m illos simpliciter i[n] g[e]n[er]e
s[ign]at s[ecundu]m illos coniunctim et p[er] q[ue]ns complexe s[ed] bor p[ate]t q[uia] si s[ign]aret s[ecundu]m illos
coniunctim tunc quilibet terminus communis esset ... 1c quo tunc s[ign]aret s[ecundu]m idem nomen et s[ecundu]m
diuersas rationes s[ed] ad p[ate]t q[uia] ille terminus ho s[ign]at s[ecundu]m diuersos contus et ille
terminus lapis et cetera ab q[uia] ille terminus ho s[ign]at hominem verum et hominem depictum
et iste terminus lapis s[ign]at lapidem verum et lapidem depictum 1c
q[uia] ille terminus ho s[ign]at se et res ad eos et illa no[n] s[ign]at s[ecundu]m diuersos ...
contum ergo s[ecundu]m diuersos 1c
ly ho s[u]bordinatione communis inter eam s[ed] alias et ... ut pz
diffinitionibus eorum 1c s[ign]at s[ecundu]m diuersas rationes et s[ecundu]m diuersos contus ...
q[uia] ... contus ...
quilibet terminus vocalis s[ign]at complexe et quilibet nominalis 1c ab[stract]e p[ri]ma p[ar]te q[uia]
... s[ign]at complexe et ... legit et amat et cetera 1c ab[stract]e q[uia] ... concedit ...
... s[ign]at complexe ... q[uia] terminus vocalis s[ign]at s[ecundu]m s[ignificati]onem mentalem
... subordina[tus] sed ab[stract]e q[uia] ... concedit ... vel ... et ...
... extendi s[ed] illi no[n] s[un]t ... contus ... ut notum e[st] 1c ab[stract]e

qr si no te sequitur q li e non esset ptum copula nec includes ptum
colum q est contra omes logicos et etiam contra ipsum sequitur q ista ipo e no
est ipso kathegorica 12

P si ipo esset fla ul ipo stificatur ptemis abstrahendo forma ul ptemis quo
tatuis no firm qr tunc vnicat fe qnotum tum ipsa fe copri utp
pp tam i anpnt ubi dt ea que tm ultam qppiom dum vt tunc
vnicat 12

Et qstio qr tum qcti sunt qua ipsis r sunt ponei qppra ab qr pnt
qplih dicitur ipse ul vno mg 12 Si dr tm q quilz tum qu
tan stat sbrone vnli r forli s illarum vna no e alta nec alta vn
za ro in qppra 12

Et qstio ly aim stat pone qppra rems ab qr ly aim stat stam r acti
s illis no pt correspondere vna simpl ro ul vn simplex qtus 12 b
qr si pt tunc sequitur q li eius poz stare stam r acti qd e q plum r por
qua tz qr qua rone vna sbe ul vna acti pt correspondere qtus qplexo
cadi rone alti r omnibz

P quilz tum indiuidualis stat qppre 12 ab qr qlz indiuiduu qsta
qtitatib vt dt por ul ipo qstat qpis integrat et formar vt
qpom qplibus circumstanciis r pqs qplih qtib ul qstat qpis sm
ut virtualit est qppre qr stabit tm illarum circumstanciarum rones 12

Sed ga ipo qd e vra q ultim vbe stat qplexe pone s ab tum qis e u
12 ab pz qdiffioe ulis singula de vbe e tum mqppre apty un
frepla pmom plur s vor no e dese

Et ab tum metalis e inqppre r ab tum vocali stat pone qpp
qa tz qr pro tum vocalis est tum metalis ul qpreus tm que ipe
stat s ab qr si no sequitur q quilz tum metalis esset qpo qsit
qa qr si esset qpoitus qsit ultiate deueniet ad tum iqppu qd eo
antis 12

P qlz indiuiduum e inqppre 12 qua tz qr potius positiu qd e vbe
plexu q suatiu si dum s ab qr qlz indiuiduu signatu e
qquo pro impnto r qlz indiuiduum vagu e inqppru 12 ab qr li
eius r ly h ibo e iqppru r ems 12 ab qr si no max e esset qpo qd q
plectet qqtu ent r qpactu cominte pnoim demrato et aullo
sequitur q nus qtus indiuiduum esset por vbi et ultra res q gnosce
qd e s qa qr si ab maxie esset qtus sinus ent s q oune

bradit qpo[m] rqualz ps sint to[m] sed q[tus] cut[s] o, ps q[tus] huius perius
r ille e vlis 17
Ist qcuqz 2[m] ullam qp[ro]nem dur illa sit in qp[ra] sz omis tmi ordia[tis]
in pntis 2[m] ullam qplexionem dur 17 ao[r] pz qr qcuqz dur 2[m] qp[ro]ordz
illa ps qplexa 17 quia tet ploria aboppo[s] sz bo[r] pz r anpnt[s] vbi dr
z ingtim eor que 2[m] ullam qplexionem dur a sz at sbam a quate
a' qtitatem
Ist ullim ens est comle 17 ts qrome ens e sim[ex] 17 qa tz plotu ab
opposi[t]

Octuage[ma] sca

Utrum ome synkza[ma] synkate tetum ee ptem sbi ul pti sit pole
ar[t] qr no diguu vle esse ptem sbi in ppone dti no e pole sz hc e
synkza ma synkate tetum 17 Jnom ome synkza[ma] synkate tettu pt
ee ps subi ul ps pti 17 quia vide[r] tene abomalem adeuales r a[s] pz
indinctine d' singulis 17 go pma qo est ba
Conm sz pe ht actis adman sz pe ht synkza ma qd e ps ppoms admam
eusd que e sbm 2ptum sz no e pole aqd actis reale ee pte me
1[r] no pole aquod synkza[ma] ee sbm ul ptum ppoms ao[r] pz qosenti
filitudme zbo[r] p[r] qr i pole e actis ee ptem sbe 17
D[r] dr pc pe[r] qr ps pto totali vlis no qtinget destodo adeu sm[tra] co[ne]
p[r] qua qr py st ome synkza[ma] ee ps sbi apte sbi ptita tc r illa ois
ho e at hc tom ois ho eet sbm sz p illo no pt fc desceps 17 qr ille
co ceptus desceps ille ois ho e al 17
et pe[r] qr nuqua ul raro in pma fra totale sbm a[r] fuet ptu br[r] p[r]a[m]
p nuqua ul raro sign[m] vle ptitu ap[e] sbi r an po[r] apte ptu r bo[r] ut
z intueti simlos ponios pe figure 17 z
D[r] be[r] qr ulla ppo vlis qtradicat ptu[r] qr si sig[m] vle eet ps subi tc
no haret idz sbm qr th regui[r] adqtradicoem
et pe[r] qr illa no sit bona qusio ois ho e al go al e ho p[r] qr tole
sbm s ly ois ho no e ptu r qlitente 17
r ly n[s] faces ppom vlem no e ps sbi ul pti 17 a[r] qr ipm stuas
sbm 2ptu 2 tolum negate go no e to dnust[e] quale ply et ps
sbi qr alti q st sbi ul tole
Ita go ullim synkza[ma] e ps sbi ul pti Con[r] ista ppone iste ho e[r]
r iste e synkza[ma] sokza[t]e tettu z ee ps sbi 17 a[r] qr st no pe[r] qr sim

trret ioh sbm cu infinita zophr sc² q sin¹ sbaltne² indefite cg o
pz qdisstione pponi subalternad ad in9 dz ee vlis 17
Et qr² qr si pnomie no est ps sbi sc² q sbm sin¹ eet tm9 qunis
zophr sc² q sspeet pplimb pmod plimm zsc² q sin¹ eet infita
gna p². qr si pnomie no eet ps sbi ul go ty ho e sbm depom² asi
no sridi ppt addicom pnois zsc no m² insite ul no pom² zst
sbit qmit zc eit tmy9 qunis 17
P aditum adiectiue tetu e ps sbi ul pti fz hc e synka syka ce tetu²
aor pz qr i illa ppone sor e ho albz li albz e ps pti alr deliaco cu
suo detmiali no qstituet bm ximi cg om qunit dt
Et qf² Si no sc² q sc ar di sor e log athared9 go sor e cathaed9 m
ar ce² aqunet ptis ad dnusn cg om dt phs 2o py ab bbi dt illa
quam no bale ppe tum impetum
P neo infinitas est ps sbi ul pti zelis e synka synka ce tetu 17 ac
p². qr non infinitu est sbm ul ptum 17 ab pz exo py ab vbi dt
unde est omem enuciacom ee exnoie zulo ul xnote infinito ul
ulo fz illa cla no qferit addet² si non infinitu poss ee ps pti lis ul
ppomis zqr no pt ee ps sbi lis s. cola i² et ps ulis. s. sbm ul ptu
P qunctio disiua e synkama ze ps sbi ul pti 17 aor no fz bor p
qr i ista ppone sor e ho ul asin9 ul ly ho e som sbm ul ho ul asi
ul ambo sil pz qunctione ul tom qunctu no sm ne zm ut notu
e ut tcu qr illi tmi ho asin9 pt dispati i² sh alti9 addicoe no q
stituut bm sbm ul bm ptu qr ut bm simpr bt notu e ut bm
agguatile qr adtlem bnite intis dispat equi ps qunges
Tcia q o qbz sykama apte pti poitu e ps pti fz tm apte sbi poic
est ps subiecti 17
Con sc² q tlis ppo sor e ois sol no eet qutilis qs e q pslm p o pons
gna p². qr si quti ul i illa quti sol e sol zc tole ptum no e sbm
ul quti² i illa qons ois sol e sol ul go te i ista som qons sol e sbm
zc itm no sit detotali pto sbm ul hc tom qos ois sol e sbm ac
ly ois et ps sbi qre q quem
P ul i ista sor ul et plo trahit naue som li sor e sbm zc ppo no
eit detotu qomo ul li sor z plo e sbm e no pt dci qr te li no eet
ppo plos qoqo hc plures tlos apte bm9 qomi q bm9 no detia
alius 17
P depornib inqlbz ponit² adrema cu sbstantiue ul ee infinite

vel tamen omnes cum prioribus denominatis quarum totum deductos patet in
arte predicta
Item ulterius est to quaest sit pars predicati et non sit pars subiecti etc.
Conclusio 2a syncategorema positum in principio propositionis non est pars subiecti vel predicati sed positum
alibi determinans totum subiectum vel predicatum est pars eiusdem
Contra secundo quod in illa dictio non est asinus li non sit pars predicati quia ibi fertur super predicatum
quorum distribuit totum et non potest in principio propositionis etc.
Probatur ar. de nominibus adiectivis et terminis infinitis et prioribus denominatis quorum totum de-
ductos in arte quod commune et am
Probatur de valde bonus homo est valde bonus homo currit quia totum valde bonus est subiectum
et li valde est syncategorema syncategorice tenendo quia adverbium etc. ad 2am partem quia de
optimus homo est currit hic totum optimus homo est subiectum sed quia coniunctum cum illo quorum super-
lativus componitur positum positivum cum hoc adverbio valde ut dicit gramatica
Conclusio tertia omne syncategorema determinans totum subiectum vel partem eiusdem vel predicatum
vel partem eiusdem est pars subiecti vel predicati sed aliter non
Contra signum universale aliud faciens propositionem universalem fertur super subiectum respectu aliarum partium
eorum et tamen est pars subiecti etc. ad 2am partem patet quia confundit utrumque sed primo quia est pars
propositionis universalis et non est pars principalis quia nec subiectum nec predicatum nec copula et est pars minus
principalis et per quas est pars alicuius partis principalis quia tamen quaelibet pars minus principalis
est pars alicuius principalis quia totum non potest sufficienter dividi in suas partes principales
Sed ulterius secundo est pars partis principalis et non est pars copule nec predicati igitur est pars subiecti
Probatur secundo quod signum praeteritum in propositione praeteriti sit pars subiecti primo quia solum determinat subiectum vel
predicatum eius etc.
Ita modus determinans copulam et predicatum est pars copule et syncategorema determinans subiectum
vel copulam aliud predicatum erit pars subiecti vel predicati quia tamen quod non est to dimisit ad
modus talis est syncategorema et ad patet de illa propositione sortes impossibile est esse
chimeram de necessitate est esse sortem etc.
Item secundo quod syncategorema solum determinans copulam erit pars copule quia tamen quod non ad
to dimisit sed praeteritas primo quia si sortes est in tali dictio aliter non est necesse erit pars copule
et partes quaedam non tenent easdem copulas
Item quod ultimas tres conclusiones fuit quaedam verum velle quod omne syncategorema aptum praeponi
positum est pars predicati secundo quod in propositione talis est predicatum ut aliqua pars predicati dis-
syncategorematica sit pars predicati et secundo quod syncategorema determinans subiectum vel partem eius sit pars
subiecti primo quia illa propositio sortes videt omnes homines est vera quia ipsa fertur ad vel ulli
nec alii omnes potest aptum predicari quia potest per copulam et non li videt vel li sortes
quorum complexum est pars predicati distribuitur etc. Item secundo quod complexum quod omnibus quod propositionis

q̄ dr̄e no sint eiusdē sp̄ti ul' sint sil' ue p' q' ul' q̄dc̄o illi9 oīs
hō al' no est ē illa hō al' ē z q' ille ē sil' ue i3 hē sta p̄s d'uictie
illata ul' ei9 q̄d̄ctoria est h hō oīe al' ē z si sc ul' go li oīs ē p̄s sp̄ti
z ol hē q̄ alq' syncat' apte sp̄ti positu no ē p̄s sp̄ti qd ē q̄ q̄d̄cs

Octuagesima q̄o

Utr̄o mo9 descrbendi spes sp̄oīs p'descesu ad sinri sit q̄ens ar' q̄
no s' aquo sp̄te q fuse no q̄tingit descēd' ad sua sinra i' go fla z
ab' q' ī illa sp̄one oīs d' q ē d' 9 sp̄ta stat q̄fuse z th no h' pla sinria
i3 inom sc' conuit modm loyti q̄ diffīut illas sp̄s p' descesu ad
sinres. go sta qō ē ua
Con̄ di sp̄s ille debent descbi p'descesu ul' go p' descesu mēbm ul' forlem
no p'm q' sc descēd' sublimo statu d'emicate cone b3 p̄s p̄do illi9 go
ē al' uet p̄t dici z m q' q'n sc descbent' cc desc'pciones pcedent q̄m
not i3 ab' q' difficili9 ē q̄gnoste descesu ee forlem q̄ q̄gnoste
cios sp̄te distbue i3 ab' q' ad q̄gniciom p̄m requit' q̄gnoste for
lite q̄ue q̄q̄o oīs descesp forlis d3 ee mlis q̄ specionat' s̄ illa for
litas q̄ue ē uald' difficilis opeo q̄ pauci ul' nlli bn descbut q̄ua
forlem i3
Et q f'' eiu sp̄to distue p̄t ab q̄gnoste fact' opte is sp̄ond s. q̄
neo negās no impediés distit eiu scptem et sigm ule aiu q
sudit eiu ī mete scptem q fu' d'tribute i3
S' subcio statu q fue tm̄ no q̄tingit descēd' coptm̄ d'iuctie d'iuc
ul' copti i3 ab' z sp̄' p̄o q̄ mēq' d'iuctiu p'dic' d'aquo ul' aqua
p̄s illi9 inficē' d'eod' illa sp̄o p3 p' q̄hesbi ī cc'u d'enisolub' illo sta
te cc ar' sc ī nulla sp̄one oīs hō ē al' go oīs hō ē q' al' ul' q' al'
z ys d3 q' ab ē uni z q̄s f'm i' descesp no b3 ab ip̄a p̄te notiue ē
d3 p' p' q' na p̄s illi9 d'iucti h' al' ul' q' al' bifica' desco sc
suppote sic sp̄te mlti i' nc tom d'iuctiu q̄a t3 q̄sp̄ne s̄ ab' q'
h no ē ua oīs hō ē q' al' nc aqua sibi silis i3
S' oīs hō ē q' al' ul' q' al' z ys sp̄tu ē eiu q gis q' sp̄pit sp̄li
b3 d'miss̄m z no sp̄to d' eiate i' q fue z th subeo no q̄tingit desc
d' d'iucti q' si sc cc ille itm descesp sp̄tu d'iuctie sp̄lis q fue th
ul' go s' eo q̄tingit descēd' d'iucti z sict p'cess' ī infinitu
cesil ul' no z qua ro̅e set stad' ī isto eā ro̅e fuiss' scdiū

in primo descensu etc.
Et quaeritur illud praeteritum hic al vel hic al et cetera est formaliter descensus copulatis
copulativis in subiecto non contingit descendere quamvis quia in modica seu similia
non sunt infinita ut patet prius.
Omnis homo plus debet abstinere in ista propositione li homo stat confuse tantum et tamen
subiecto non potest descendere copulative nec disiunctive nec copulati nec disiuncto etc. ad
istam partem notandum quod prima pars quia supra hominem feruntur duo signa distributa
quorum unum impedit virtute alterius quod prima pars quia ista est vera ut patet per
exponentes et etiam quia nullus homo plus est omnis homo vera si aliquis homo plus esset
omnis homo iste esset fortior quod est falsum. Sed descensus erat falsus. scilicet omnis homo plus debet
abstinere homine et abstinere homine et cetera ergo secundum omnis homo plus debet abstinere et abstinere
homine et similibus quia iste homo plus est homo plus denominandi aggregatum ex omnibus hominibus
sed iste homo plus debet abstinere et abstinere homine et cetera quaeritur quia iste homo plus est iste
et iste etc. Et si dicitur quod debet descendere disiuncti tantum descensus et falsus quia homo plus
aggregatus ex omnibus hominibus est iste vel iste vel iste homo et cetera etc.
Sed haec est vera promitto tibi equum in qua li equum stat confuse tantum et tamen falsus
descensus et falsus promitto tibi equum ergo promitto tibi Brunellum vel Fanellum
et cetera quia stat in tantum quod promitto tibi equum ratione cuius eam sit quod non habet
in sumere contra aliquem equum etc.
Subiectum propositionis distribute non contingit descendere disiunctive nec disiunctim
nec copulatim formaliter ut notum est nec tamen li propositio distributa quod per
propositionem confusionis tantum non potest convenienter dissimiliter per descensum quamvis quia sortes
non currit contra moveri descendit quod videtur prius quia non potest descendere formaliter
tamen et conditionali quia in nemus conditio superflue adderetur sed descendens vera
contra est ergo haec tamen si sit non est quia quis impetrat et cetera depositum conditionem
formaliter secundum Et si dicitur quod in amans sortem debet sibi addi conditio quod et descensus non est
formalis quia nec sequitur timor stante distributione descendere conditionali nec sequitur
sine conditione Et quaeritur illa est ana omne aliquid diluviale est corruptum
et tamen non sequitur ergo idem aliquid si sit diluviale est corruptum etc.
Et quaeritur secundum quod homo vera et falsa habeant eundem descensum quia haec est falsa omnis
homo est non asinus posito quod nullus homo sit et illa est vera omnis homo si sit est non
asinus et si sequitur descendere conditionali tunc eundem habebunt descensum vel aliquis
descensus et superfluus scilicet si sit addere li sit etc.
Et non sequitur omne aliquid quod non est volens est brutum ergo omne aliquid quod non est volens
est brutum denominandi sortes quia plus non est quaeritur rationale et tamen non est
brutum et tamen li brutum volens stat distributive

Ite no sr omne al pt brutu e ho go omne al pt qc brutu e ho
reys et th li brutu stat distue rone ly pt qd includit ncom bt
pz i oppoinby ic
Jt no sr no pmitto e eqm r no pmitto e bruello reys qr porto
q pmitta e brunello sbrone bruelli tt ab e viij rqtm
Ia go qo e fla no pt assignai mo q gener addiffiend pro ppi
gfue tm r iste e susti dy et si dr Or sit dat diffei ppo distbua
e tuiq suppos gfue st q rone suist ppt gitu e oppte sui requi
r suffit pro in inqua ppmt bificai dunsr pquol ery ppto sista
sit pro adequate sticd pt pcat det ee ua tt Coy al li st ppt i
ptat mom ppt distbue rt utualit diffi icy pceipiu al aque am
mom ppdi r uq tlis pt dai ic
S i tli pone dauq hois quelz pb e ua roe ly pb ppit dtbue pp
e ua r th no ursita pquali pte hois qr no ursita ppte hois pou
praige ic
S ista pro e ua ois ho r ito tau r th no ursita pquol ho dum
fz pouh sil ic bor pr qr admitte dispuctie ffit r
S di ab ale moq dai poz reet gens tc maple eet opeo q fort
tas que eet ignotor ppne Oz q fortitus que ploytu r ui dista
uali fz ppo tmor no cognosti opill ic ab qr pq loyty pmdy
uali assentit arto indad al in barba tipid fortit bono.
S di moq diffi di pdistesio no eet bonq al qr eet opeo q no dai
diffues ille pnotota rom illq str pcedens arm al qr no poz
assignai diffiones bli illis pcely gentes r sic no pt dai qr stagi
tio state gfue tm descedr dincto a ptquol state distue deste
rone fortit ic

Octauama bu

Vtz aut ql pomis blis ane pta que suppo supp at gfue tm stim
indesite suppoat detinate dr q no qr i illa ois ho e ois ho
ta no ppit gfue tm fz distue ic quom st quut loyca tetades in
mam go sa go e ua
Conu i illa pone ois ho e pda al li al stat detiate ic abr qr
si qdam e syukama iptans mod intedi ptiedale r tlis pp
gsigo no tolli pli onus ic aor no e fz bor pr qr uq tiq pro

depom addicom depom' absuo mo signi ul consignificat qualis vel tali
infinitates deponet' absuo mo signi et inutiliter reponere
Sed si ponere talis determinatio hoc maiore fiet per signum vle fac stare confuse distr'
Sed quod signum vle ammo non facit aliquem terminum stare confuse tantum probatur quia signum
vle faciat stare confuse distributive probatur quia tamen quod signo vli non convenit duo
actus vel distincti modi interdicti scilicet distr' et confuse tantum probatur antecedens quia sic esset tunc quod
sicut evenire et per hoc quod etiam vlis esset multiplex ratione signum vlis et quod signo
formalis signum vlis autem est quod signo distr' omnis quod non potest aliter quam distr' de-
terminare probatur
Sed signum vle ammo non impedit priorem determinationem que ipsum faciat stare
stare simpliciter et nec impedit signum particulare que ipsum faciat stare particu-
lariter vel determinate quamvis tamen quod non minus vero dicitur Sed antecedens quia in ista omnis
homo est quod alius alius stat simpliciter probatur
Et in illa tamen omnis homo est alius stare supponit confuse distr' probatur antecedens quia signum contrarium
confundit stare distributive que prius in primo supponebat et non superveniret ad formalem
impediens sicut est in proposito probatur secundo quod in omnis non habet vim distributive stare
et non potest impedire virtute distributivam alterius in ordine ad illum terminum quod
sit distributive ut patet inductive de singularibus probatur
Sed illa supponit animal habet omnis homo est supponit vlis et tamen ipsius stare scilicet terminus animal
non confundit confuse tantum sed stat determinate probatur antecedens supponitur parte quia in homo est prius
distributive probatur antecedens quia in homo est supponit et est prius quamvis tamen quod supponit et prius que
dicitur quod differentias eorum quantitatis scilicet ille prius est ex quo ad distributive supponit est ex quo
sit prius in locutione etc.
Et quod ipsa stat omnino in esse et est vlis quamvis tamen per consequens supponitur vlis
homo potest vbi dicitur vlis est que omnino aliquid nichil in esse stat antecedens quia ipsa stat
in terminus capit in esse omnino homo
Sed tamen parte illius indefinite tantum homo est prius stat confuse tantum patet videlicet
si dicitur quod non sit indefinita simpliciter quod illa est infinita simpliciter homo est alius et prius
stat confuse tantum probatur secundo quod prius stat indefinite et indeterminate antecedens quia prius
non sumitur vel determinatur aliquo signo probatur
Sed si in infinita simpliciter dicta prius non stat confuse tantum sed determinate scilicet quod non
tamen dato nobis dicta inter indefinita et particularem quod est quod plurimum homo potest vbi
convenit supponitur in vlem infinita et particularem sed quia quod nec differunt in modo
ponendi quoquo terminum ordinatur in particulari et infinita sunt et non concordantur in
supponi quod utrobique supponunt determinate probatur
supponitur dicitur infinita quod indeterminata vel confusa quo vel talis tenet se supponitur
...iones et quod non minus vlis vel opposite signis et hoc non potest dici quod talis particulare

pcedem adhuc al ad illam propositionem no amittit sua significationem vel copulatione supp
et hic no pt dici si aliqua ps supponat indeterminate vel gfuse sicut ab illo
dicta propone hoc e al supponit gfuse et qua rone pari eadem rone pbim de
quo ultimum illorum determinatur paragrapho signum 17
Et gfr incipit quoddam terminus indefinite pponis supponit determinate 17
arguitur qz secundum hoc e indefinitum denominatiuis pponem illa licet no e determinatum et s[ecundu]m
terminum eius supponit determinate quod e determinatum quia tamen qz ppo redditur determina
ta per determinatione terminorum
Pro Si no sequitur q ille ppos vere sit denominata sit quelibet dicit abaliquo p
loca cau terminus resolubilis e quilibet terminus quorum et partes pz ipsum campus
Uel ita quod quod e falsa Con ille vero sit falsa sed quod constituitur quedam ppone
que tamen conuenit logices sit vero 17
Pro Si prima ps consequentis esset vera sequitur q illa esset falsa omnis homo aliquid alter e quia in pte
staret determinate Sed q illa e vera omnis homo e al ut pz per oppositionem negatiuam quod
17 et secunda quia tamen oppositum vera sed arguitur pertinaciter pte qz quoddam e aliquid alter e al
regula ut pz inductiue de similibus 17
Pro Ut q ille ppones i nullo discrepant casu hec omnis homo et omnis homo hec tamen quod
oppositum neutrum quorum utrobique li capud stat gfuse tamen Sed q prima e falsa
et secunda vera 17 aliter pz qz prima ppo denominatiua pquam resoluitur e falsa
sicut hic hec omnis homo hic e tamen 17 ipsa e falsa quia tamen qz ad veritatem infinite
requiritur veritas ambarum de[nomi]narum
Item Si prima ps consequentis esset vera maioris vel per eo eo q quelibet significatum pertinentis
limitaret pertinentem ad determinatam ppoem Sed q li masculus no limitat tamen
ad determinatam ppoem et licet li ab licet ad significatum pertinere quia tamen qz li
masculus tamen restringit li homo ad standum pro pluribus pro li ab
Pro Utrum phibet signum tollere determinatione seu specificationem significati pertinentis gfuse
de terminus tamen addit aliquam pz de ista propone no quodam al et quia nec q
e signum tale digerit illum terminum al determinatum illo signo quoddam 17 hoc p
qz si no tunc no copulet hunc ultimum al e q e q tamen eorum
neo propositum 17
Item Si probare indefinite no staret determinate tunc staret gfuse tamen sequitur
q pertinaciter no quantum et ad sua infinita quod e q Bilingam et quod de
pertinacibus et infinite no esset idem iudicium quod e q pro li i similibus 17

Octava (regula?)

Utrum hec verba incipit et desinit faciant terminos confundere terminos ...

postponitur & arguitur quod non quia si sic aliquo quelibet confundent aliquem & alium
non non primum quia similiter non confundit & etiam 2m quia non manet non distributio
quando unum confundit & alium non 17 Contra communis autoritas loyce ergo
pa illa verba habent vim confundendi distributive
Con in illa propositione li incipit confundit terminum sequentem distributive 17 arguitur quia
ut in ista confundit Sor incipit esse albus ut in aliqua alia 17 arguitur contra
pte quia si in illa distribueretur li albus sequitur quod ipsa esset impossibilis aliquam quia copula
verba via consuescripta sequitur in possibile sicut arguitur Sor incipit esse albus & plo est
go Sor incipit esse plo quia esset a superiori ad inferius distributive cum constantia
ibi & sic diceretur quod debet argui cum constantia sibi plo incipit esse ad
sunt mtan stuet ab esse unum & tamen quod impossibile 17
S. dicitur quod illa quia sic albus Sor incipit esse albus & asinus est albus incipit esse ergo
Sor incipit esse asinus illa quia esset a superiori ad inferius cum constantia sibi
Et dicitur quod illa quia esset bona Sor incipit esse albus ergo omnis Sor incipit
esse quia tamen quia vocata & verba temporalia idem faciunt si non mutetur suppositio & ampli-
atio quod non mutatur in proposito
Sed si li incipit distribuit aliquo quelibet terminum distribuibilem sequentem sic
aliquem & aliquem non non & 2m quia ita videtur non distribuit Nec potest primum
& si sic tunc in illa propositione Sor incipit esse li esse distribueretur Sed quod possibile esse
contingit descendendo copulative ad omnia eius singularia quia non sequitur Sor incipit habere esse
deveniendo lapidis aliquo Sor incipit habere esse deveniendo denarii ab intra est
ita & ergo falsum 17 Et si dicitur illa non distribuit quia supra aliquem terminum confundibilem
stare incipiens & supra alium non sed supra li esse quod non sequitur quod esset ad inferius distributive
cuius li eius in illa Sor incipit esse eius cum copulata deducetur procedens modo
tenes 17
Pa & a illa verba habent vim confundendi confuse tantum Con sequitur quia sicut quia sicut albus
Sor incipit esse asinus ergo Sor incipit esse totus quantus quia li incipit non distribuit
sed arguitur ab inferiori ad superius a veritate ad non ex propositione & si dicitur quod li incipit includit
negationem & precedit inferius & superius quod bene sequitur Sor incipit esse albus ergo Sor
incipit esse aliquo quia impossibile est ab esse unum simul cum ante 17 Et si dicitur quod verba
in istis temporalibus & non actualibus quod esset idem ab et unum tamen Sor incipit
esse albus quia tamen valet pa Sor incipit esse albus 17 arguitur posito tamen quod aliqua
ficticia sortis introducatur in mantem sortis pa albus & aliqua intellectiva & cum hoc
non manet esse impossibile stante suppositione quod sortes sicut realiter differentia esset in albo li et
hoc aliquo Sor incipit esse albus & tamen quod esset falsa Sor incipit esse aliquo quia sortes
habet aliquam ficticiam esse ficticia habet aliquo 17

P li incipit confundit distribuere istud arguitur quia si non sequitur ut quod ab opposita ad opponentes non valet quia aliter quod a distributo ad non distributum valet quia sed quibus illorum est contra specialem rationem quantumlibet arguitur ista parte quia ipso illa qua sor incipit esse ubi ergo sor nunc est ubi et immediate antea ergo non fuit ubi aliter sor nunc non est ubi et immediate post hoc erit ubi et quod quilibet dicit ita quia sic tenetur. Ad dicendum quod non et quia arguitur ab opposita ad opponentes sed sequitur ab eo quod est quare sic sequitur quod non solum confundit tantum li incipit ad dicendum et quia li ubi distribuitur in illa opposite sor nunc non est quare consequens neccesario procedente sed arguitur distributo ad distributum et bona quia

P li incipit nullo modo confundit istud arguitur quia ut confundit virtute signi confusivi a in composito includit negationem ut patet per opponentes etc. ut confundit ut syncategorematice negativi quia includit signum universale sicut li immediate quod virtualiter includit etc. quia sed tantum sed contra quibus est ut patet etc.

P etiam sequitur li incipit in propositionibus particularibus stat determinate quod confuse tantum ergo in composita qua et quia terminus constitutus per se in propositionibus particularibus sed in opposita istud arguitur quia in ista immediate post hoc erit sor aliquis quod est in propositionibus particularibus li aliquis stat confuse tantum

Illa ergo predicta verba faciunt terminos sequentes per se supponere personaliter et nominata sicut confusa tantum et distributiva sicut

Contra impeditivum quod dictum est ergo istud arguitur quia sequitur hic supponit discretive et stat pro suis suppositis copulative et per ex alta parte hic supponit confuse tantum ergo sicut non sunt suppositis copulative illa qua et quod differunt suppositionis confuse tantum contingit descendendo copulative et non ad quemlibet suppositionem in qua dicendum sicut confusa tantum est etiam stans pro pluribus et quorum contingit descendere copulative ut dicitur sed distinctio istud

P sequitur hic supponit confuse tantum ergo supponit confuse et non aliter quod confuse quia confuse li tantum et sequitur ex alia parte hic non supponit determinate sed supponit aliter quod simpliciter confuse

Octuagesima questio

Utrum suppositio habeat vim distribuendi quod tantum sequentem confusibilem et asserit tantum virtute suppositionis arguitur quod non quia solum syncategorema distribuit sed suppositio non est syncategorema istud arguitur quia distributio actualis inest ex ipsa parte syncategorematice istud probatur quia positio non est syncategorema sicut li aliquis et ut suppositio qua et quod suppositio includit positivum sed non syncategorema includit syncategorema istud sumi est ea quibus distribuere suppositum istud

Conᵒ p[ri]ma q[uo]d est h[ec] con[clusio] sequitur sc[ilicet] q[uod] h[ec] qua[m] sit b[e]n[e] leo e[st] fortissim[us]
ho[m]i[n]es sc[ilicet] i[ste] leo est fortissi[mu]s ho[m]i[num] p[ate]t qu[i]a q[uia] si suppl[ati]o distr[ibui]t
ibi a[rguitu]r a superiori distributo ad inferius cu[m] me[di]o ergo qu[am] et bona
... illi[us] ... illi[us] que e[st] p[ossi]b[i]le vel ve[rum] ut notu[m] e[st]
... et i[m]p[ossi]b[i]le etc. q[uia] sc[ilicet] leo e[st] fortissi[mu]s ho[m]i[num] i[ste] leo e[st] fortis ho[mo]
... q[uia] suppl[ati]o ... positi[v]um ut tenet ... q[uod] d[icit] q[uod] ...
... supplatum ... ... et ... ... p[ar]ti[ci]
... ... gradib[us] su[m]mis fiet collat[i]o ... in ...
... p[ar]ticipare et si d[icitu]r q[uod] ... p[ar]ticipare ... disp[ositi]o e[ius]
... sc[ilicet] q[uod] ipse male dicat ... leo e[st] fortissi[mu]s ...
... alium ... forme et ... q[uia] sc[ilicet] leo e[st] fortissi[mu]s ho[m]i[num]
... e[st] fortissi[mu]s ... ho[m]i[n]es ... no[n] e[st] fortissi[mu]s ... ho[m]i[n]es ... ...
... etc.
... Subq[ui]b[us] t[er]mi[n]o statere dist[ributi]ve ... ... adi[un]cta ...
... p[ate]t ... dist[inctio]ne ... ... no[n]
... ... etc. ... p[ate]t ergo no[n] sc[ilicet] sor[tes] e[st] nobilissi[mu]s aliu[m] i[ste]
nobilissi[mu]s illoru[m] aliu[m] ... ... illoru[m] aliu[m] ... ...
... q[uia] ... t[er]mi[n]o ... e[st] ... ...
... etc. ... p[ate]t q[uia] sc[ilicet] sor[tes] e[st] nobilissi[mu]s aliu[m] ... ergo sor[tes] e[st] nobilissi[mu]s
... illoru[m] aliu[m] ... ... et ... q[uia] sc[ilicet] sor[tes] e[st] nobilissi[mu]s ...
... ... i[ste] sor[tes] e[st] ... istoru[m] aliu[m] ... ...
... ... et si d[icitu]r q[uod] ... no[n] dist[ribui]t ... ...
... ... sor[tes] ... ... e[st] ... ...
... q[uod] sc[ilicet] ... sor[tes] e[st] fortissi[mu]s aliu[m] et sor[tes] e[st] ... illoru[m] aliu[m] i[ste]
sor[tes] e[st] fortis illoru[m] aliu[m] etc. sc[ilicet] q[uod] ... sor[tes] e[st] fortissi[mu]s ... ...
... stet dist[ributi]ve q[uia] no[n] ... ... i[m]p[ossi]b[i]le
... ... et d[icitu]r q[uod] dist[ribui]t ... ... et ...
... ... q[uia] illa sor[tes] e[st] fortissi[mu]s ho[m]i[num] ... sor[tes] e[st] ...
... vel ... ho[mo] e[st] fortior ... ... ho[mo] ... ...
... etc. ... ... dist[ributi]o ... ... ille suppl[ati]o
... ut ... et si d[icitu]r q[uod] no[n] ... ... resoluc[i]o ...
... no[n] ... ... i[ste] illa resoluc[i]o no[n] e[st] p[ossi]b[i]lis ... q[uia] si ...
i[ste] illa qua[m] ... sor[tes] e[st] fortissi[mu]s ho[m]i[num] i[ste] sor[tes] e[st] fortior ho[m]i[n]e ...
p[ossi]b[i]le ... i[m]p[ossi]b[i]le q[uia] sc[ilicet] sor[tes] e[st] fortior ho[m]i[n]e et sor[tes] e[st] ho[mo] ergo sor[tes] e[st] ...
... forte ... ... etc.
... q[uo]d e[st] ... si suppl[ati]o no[n] dist[ribui]t ... ...

al quam nec^re al utroque modo non p^m quod sic includit sonka^a ulc a^m
qd distribuit term^m proportionalem in resolucione ut fortior e fortissimus hominum
fortior e quolibet alio homine fortiore in qua li homine distr^r nec e^m quod se in
cludit neque quem tenet destruunt qd patet se includunt ut patet expone distri
tone sed quod includunt patet se quem r^m destruunt i ulter negat r^r
Item in exponentibus propositionis tercie superlati termini^s proportionalis quo tercio ab
lato distribu^r quod s in opposita qua tenet quod alias amon distributo ad
distributum esset bona qua
Sed si non distribuit se^r quod h quam admitt^s sit locus superlatiuo a non tercio fo
e nobilium alium r fortior e nobilissima sbarum p^z quod i^d ac^m procedit ab
inferiori ad superius sine distributione consequentis lumen inclu^te neque opposito
superlatiuus ante terminus non includit neque sed sta^r quod h e possibilis fortior
nobilissima creaturarum alium sed h est impossibilis fortior e nobilissima sbarum quod
cetera exponentes et impossibilis s. nt quod e sba alia a fortior e nobilior fortior
illam nam est p^m eius esse nobilium fortiore quam tu e sba alia a forte
Item se^r quod fortissimo alium aliquid sit fortius al sequitur ati patet quod a tum i
plicat contradictionem sed am^r possibile posito quod non sint n fortium dicere alia et
quod fortior excedat octo i fortitudine et r et adecio excedar in eadem tunc
si li alium non distr^r h erit v^a fortior e fortissimus illorum alium decem
quorum quorum fortior e unum r s illa et ua fortior e fortius alium quam
quod admittitur propositionis cum nullus unius distribuit sequitur v^a v^ificatio posito quod
et si dicitur quod ille quod stat q suae tunc cum ly talis verificatio sequitur
et quod contrarium aliquid al est fortius fortiore quam e al fortior r fortissimo
alium est aliquid fortius etc.

Ultima quaestio

Utrum terminum ampliatiua ultra possibilia sit possibile et ar^r quod non quod si esset max
esset in tali propositione fortior intelligitur esse chimeram sta^r quod in ipsa li chimera non supponit
ample r qua tenet quod ampliatiue e ampla supponit sed ab patet opponentium sam
bonorum dicentium quod li chimera pro supponit supponit in oppositum ar^r Si non se^r quod h sit
fla chimera est opinabilis uel intelligibilis quod e quod primum ipso elencorum
quod ipsa et anima cum signum pro supponit opposito possibile e chimeram et r
e^o fra signum quoniam e unum. sed terminum ampliatiue e possibile r p
Con^s si se ut quod talis ampliatiue debet opponi dicenti uel dicentie

ce sequitur illa copulativa est vera Adam fuit Adam non fuit quod primum sit verum
oti est secundum 2m patet quia exprimendo ampliacionem disiuncti vel illa quod est vel fuit
dam non est fuit et illa est vera etc patet bene quia sequitur quod est Adam non fuit
quod est vel fuit Adam non fuit quia tunc aptet disiuncti ad totum disiunctum secundum
est totum opposito quod est nemo unquam sibi primo supponit etc Et si dicitur quod dicet
primum disiunctive tunc valebit illa quod est Adam non fuit vel quod fuit Adam
non fuit que est vera disiuncta cuius secunda pars est vera
Si terminus ampliari potest ratione vel hoc solum habet ratione terminorum per quibus supponit
vel ratione aliorum non primum quia li totum ampliatur ratione connotati etc et ampliatur
vel potest ampliari ratione connotati albus patet in ista oratione coloratum albedinem
est gratia eius quod suppositum ampliatur etc arguitur quia terminus quod suppositum accidit quando
mihi sunt status in una oratione quod in alia etc albus patet quia illa unitas
res hoc fiet bonus pluribus accidit quod ita utiam omnis hic finis vel bonus generatus
ut patet intuenti etc Sed si dicitur 2m quod omnis ampliacio est suppositio terminus ut patet quod differentie
ampliatus et quia dicitur ampliacio est suppositio terminus proprius secundum istam vero dimisorum temporis
dicit et patet et est conclusio quod dicitur ampliacio quod ampla suppositio etc
Utrum terminus possit ampliari vel quod solum apparere et quoniam status patet quia in illa hoc fuit
quod li album ampliatur pro illi fuit quod sequitur ipsum vel solum apparenti cuius status et
quia ita intelligo terminus li rosa ampliatur apparenti ad utrumque modo quod
non necessario precedente nemo etc quia tunc quod nemo est arguitur vero ut quod ampliatur
naturalis quod quod est vera consequens sequitur quod suppositio prima sit quantitatis cum suo quantitate modo
cum tanto est quo ad suppositum aliud quia si aliqua non maior erit quod
lapis non quantitate tamen sed vera et li ens quod ad suppositum Sed quod li lapis vel supponit
quorumlibet ente in ista ratione intelligo lapidem vel lapis intelligitur et non patet
quod supponit li ens et quantitatur quo ad suppositum etc arguitur propria parte quia ampliatur
vera potentia et ampliatur ad ymaginabilia et per quod supponit per quolibet quod potest ymaginari
est lapis disiunctive quod quod supponit determinate secundum quolibet ens potest ymaginari etc

·1· Utrum noticia primi principii immediate causantis et in esse conservantis omnia citra ipsum existencia sit humano intellectui naturaliter insita

·2· Utrum sola summi principis bonitas sit prima immediata et sufficiens causa omnis productionis

·3· Utrum primum causatum sive deus agat ex necessitate nature vel contingenter libere

·4· Utrum primum volitivum possit aliquid de novo velle quod ab eterno noluit vel non voluit

·5· Utrum primi agentis actio transiens differat realiter ab actione immanente eiusdem

·6· Utrum summum bonum sive perfectum omnem in se contineat perfectionem

·7· Utrum res antequam habeat esse in effectu sive in actu existencie sit verum ens reale

·8· Utrum predicata perfectionalia primi agentis correspondeant proprietates differentes in ipso ex natura rei formaliter et realiter circumscripta omni operatione intellectus

·9· Utrum intellectus supponendo quod inter proprietates perfectionales primi agentis non sit formalis realis distinctio possit concipere distinctionem earum absque operatione adextra sive ad extra

·10· Utrum simpliciter omnia primi principatus principibus sint subiecta

·11· Utrum admittendo quod suprema intelligencia sive deus intelligat et causet omnia alia a se distincte requiratur in ipso distincte ydee ad ipsa intelligenda

·12· Utrum intelligencie secundum virtutem propriam possit causare motum existente in re corpore

·13· Utrum intelligencie habeant aliquam virtutem motivam preter intellectum et voluntatem

·14· Utrum intelligencie sint ut possint esse in loco corporeo per suas essencias

·15· Utrum intelligencie simplices et incorporee sint plures numero in eadem specie

·16· Utrum animam humanam esse individualem et immortalem sive incorruptibilem possit ostendi naturali racione

·17· Utrum sit evidenter probabile naturali racione quod anima intellectiva sit forma substancialis hominis inherens

·18· Utrum in eodem supposito aptum esse plures formas substanciales correspondentes pluribus predicatis quidditativis essencialiter subordinatas

·19· Utrum secundum ponentes in homine plures formas substanciales oporteat ponere plures animas

·20· Utrum omnes anime humane quantum ad suas essencias ac earum proprietates immediate fundatas in essenciis et naturaliter tales essencias consequentes sint equales

·21· Utrum potencie anime humane distincte inter se differant ab essencia anime realiter

·22· Utrum anima intellectiva potest in se naturaliter cognoscere simul infinita actualiter subsistencia

·23· Utrum omnis homo naturaliter et necessario appetat beatitudinem

·24· Utrum appetitus humanus in aliquo finito delectabili possit saciari

·25· Utrum expediens sit ad felicitatem in hac vita adversa fortuna vel prospera

·26· Utrum racione manente erronea pars appetitiva sive voluntas possit

·3·1· fieri moraliter virtuosus

Utrum habitus quo indigemus ad bene et ad prompte agendum faciat aliquid ad substantiam actus vel ad modum
Utrum malum culpe moralis causetur a bono effective
Utrum sit tantum malum omittere faciendo quantum committere ipsum est bonum
Utrum malum omissionis necessario consistat in aliquo actu positivo
Utrum omnis actus deliberatus sit bonus vel malus moraliter et nullus indifferens
Utrum operis exterioris bonitas vel malicia sit ex intencionis qualitate et potentiam necessitatur
Utrum inter potencias anime in solis actibus voluntatis sit vicium vel peccatum morale
Utrum voluntas humana possit scienter velle malum sub racione mali et nolle bonum sub racione boni
Utrum si furiosus vel ebrius committit aliquod malum in sua furia vel ebrietate que incidit ex culpa sua sit culpa
Utrum qui peccat ex certa malicia seu electione gravius peccet quam ille qui ex passione vel ex ignorancia delinquit
Utrum habens divicias iuste acquisitas faciat contra debitos modos easdem prodigaliter exponendo vel illiberaliter sine racione retinendo
Utrum aleatores mortuorum spoliatores usurarii fures latrones et lenones sive meretricatores sint mali et iniusti lucratores
Utrum liceat alicui occidere hominem se defendendo ne ipse met occidatur et cum liceat alicui ad mortem condempnato per bigamiam se defendere et evadere
Utrum magis contrariatur veritati et bonis moribus quis mentiatur facto quam ac mentiendo verbo
Utrum per extrema que sunt vicia intellectualis constituens medium virtutibus moralibus opponitur sive eius
Utrum peior sive turpior sit incontinencia ire quam incontinencia concupiscencie
Utrum sit peccatum mortale viros absque ligamento matrimonii mulieribus carnaliter commisceri
Utrum expediat rei publice viros observare castitatem contra propriam uxorem
Utrum honorans divitem propter divicias vel aliquid huiusmodi quod non habet racionem virtutis agat viciose
Utrum in quolibet ente composito sit idem esse et essencia sive supposituum et natura
Utrum veritas secundum suam formalem [struck] et propriam racionem sit in intellectu vel in rebus ad extra
Utrum veritas sit ens reale vel solum ens racionis
Utrum quelibet enunciacio que semel est vera semper sit vera
Utrum in materia sint raciones seminales seu virtuales omnium eorum que fiunt naturaliter ex ea
Utrum in generacione sive productione fiat corrupcio formarum substancialium resolucio usque ad materiam

53. Utrum calliditas aeris et ignis sit eiusdem speciei specialissime venialis
54. Utrum qualibet forma augmentabilis augeatur per diminutionem sui contrarii
55. Utrum individualiter possit alterari aut alia mutatione mutari
56. Utrum quodlibet ens corporale habeat determinatam periodum sue durationis
57. Utrum tempus generationis sit equale tempori corruptionis eiusdem
58. Utrum alimentum sumptum per nutrimento convertatur in veritatem humane nature
59. Utrum philosophice loquendo verum sit dicere quod mundus fuit ab eterno
60. Utrum omnis mutatio rerum infra celum existentium a celestibus corporibus dependeat cause
61. Utrum si celum non moveretur ageret vel agere posset in ista inferiora
62. Utrum uti observationibus quibusdam coniunctionibus et aspectibus planetarum ad perfectam
et preventionem a qua fortuna vel infortunia vel mores hominis sit de se
licitum
63. Utrum ad diversitatem corporum sequatur diversitas annorum et morum
64. Utrum motus secundum esse suum formale sit aliquid extra animam realiter distinctum a rebus naturalibus
65. Utrum tamen verum quam particularium solis distinctio ab actu dependeat intellectus
66. Utrum in substantiis species contineat ad individua predicatum substantiale vel accidentale
67. Utrum differentie substantiales que sunt inter se genera et species
68. Utrum generalissima predicamenti ad aliquam sint aeque species immediate
69. Utrum partes propositionis hypothetice sint propositiones
70. Utrum propositiones hypothetice sint quales et quante
71. Utrum ad propositionem modalem negativam sufficiat ultimam partem eius esse negatam
72. Utrum cuilibet sillogismo expositorio sit necessaria consequentia
73. Utrum in qualibet oratione syllogistica aliud ab hiis que posita sunt eveniat necessario
74. Utrum luminosum in quolibet puncto medii terminet pyramidem sui luminis
75. Utrum luminosum maius appareat longe quam prope
76. Utrum yris appareat per oculatam reflectionem umbre
77. Utrum odores conferant ad sanitatem contemperando frigiditatem cerebri
78. Utrum omne vivens ad salutem vite indigeat refrigerio caloris naturalis
79. Utrum fluxus et refluxus maris causetur ex influentia lune vel ex proximo motu
80. Utrum in omnibus figuris et modis valeat syllogismus ex modalibus de inesse dividi
in quibus valet in illis de inesse
81. Utrum qualiter sillogismus sit aptus concludere per conversionem vel subalternationem
82. Utrum omnis doctrina expositiva fiat cognitione intellectiva
83. Utrum de passione solum quod est debeat prognosi
84. Utrum questio si est sit terminabilis demonstratione

Utrum quilibet terminus qui significacione complexa sua significata representet
Utrum omne syncategorema syncategorematice tentum esse parte sibi vel predicati sit possibile.
Utrum modus descendendi sub terminis suppositis per descensum ad singularia sit conveniens
Utrum singularis proposicionis subiectum affirmative terminum que suppones supponat confuse tantum et distributive
indefinite determinate
Utrum hec verba incipit et desinit habeant virtutem confundendi terminos eis postpositos
Utrum superlativus habeat virtutem distribuendi quemlibet terminum confusibilem et a se rectum virtute
virtute superlacionis
Utrum terminum ampliari ultra possibilia sit possibile etc.

[M]ethaphisice primus
Capitulum primum

¶ Quod omnes homines scire desiderant
natura. ¶ 2m quod ars fit per experimentum ¶ 3m
experimentum est fallax. ars autem et scientia
vera. ¶ 4m quod scientia nobilior est quam ars
¶ 5m quod scire 2m quosdam admirare ordinant
quod est sapientia super omnes ¶ 6m quod sapientia perfecta
sumitur delectabilis et potens homini ingredi vitam.

Secundus liber. 1m quod scientia est difficilis
vero et facilis alio ¶ 2m quod difficultas
[illegible] aliquando est ex parte scibilis. aliquando ex parte scientis
¶ 3m quod sicut oculi nicticoracis se habent quoque est manifestissimum
uniformis [illegible] [illegible] [illegible]
¶ 4m quod cognitio entium separatorum non est impossibilis
indifficilis ingredi vitam. ¶ 5m quod sapientia est
scientia veritatis ¶ 6m quod ipsa est causa [illegible]
veritatis. ¶ 7m quod consuetudines et ignorantia logice
speculationes impediunt veritatem quod in diversis
[illegible] modus erudiendi est diversus.

Tertius. quod questiones prius tendentes sunt in scientiis
cum rationibus pro et contra ¶ 2m vero
una scientia considerat omnes causas ¶ 3m quod causa finalis
[illegible] omnes causas sed causa formalis perfectius facit
scire. ¶ 4m quod omnes scientias excellit scientia di
[illegible] ¶ 5m vero una scientia considerat omnia
[illegible] per se nota. ¶ 6m quod principia non per se
[illegible] [illegible] probari. ¶ 7m vero una scientia sit
de omni substantia ¶ 8m vero eadem scientia sit
[illegible] ¶ 9m vero sunt alie substantie eiusdem
[illegible] a sensibilibus separate. ¶ 10m vero forte
[illegible] sunt magis rerum substantiam principia vel
[illegible] principia [illegible]. ¶ 11m vero sit aliquid preter
[illegible] a materia separata. ¶ 12m vero forte
[illegible] sunt 2m numerum [illegible] vel 2m
[illegible] speciem ¶ 13m vero eadem sunt principia
corruptibilium et incorruptibilium. ¶ 14m vero principia corrup
[illegible] sunt corruptibilia. ¶ 15m vero unum et
[illegible] sunt principia substantie ¶ 16m vero
[illegible] et numeri et superficies et linea et puncta sunt
[illegible] ¶ 17m vero [illegible] substantia sunt forte
[illegible] [illegible] sunt [illegible]
[illegible] sunt

Quartus. metaphisicus considerat ens in quantum
ens. et passiones et principia entis quod
est causa nobilissima et finis per se et ultimus
finis. ¶ 2m quod ens dicitur per prius de substantia et po
sterius de aliis. quod antiqui philosophi [illegible] quod in
omnibus eadem scientia speculatur ¶ 3m eadem scientia
considerat unum et ens et unius passiones et eius
opposita scilicet unum et multum idem et diversum
¶ 4m qualiter ens et unum considerant differenter
metaphisicus. logicus et sophista. ¶ 5m prima principia
considerat philosophus et qualiter sunt probanda. ¶ 6m
quod credebat pitagoras et eraclitus quod apparent
[illegible] [illegible] et [illegible] idem esse. ¶ 7m Improbat
istorum oppinionem. ¶ 8m quod sit verum ordo sive [illegible].

Quintus. Quare sit intentio sive [illegible] quinti
libri. ¶ 2m quod modis dicitur principium ¶
3m quot modis dicitur causa. ¶ 4m elementum ¶ 5m
natura. ¶ 6m necessarium ¶ 7m unum ¶ 8m ens
¶ 9m substantia ¶ 10m idem. ¶ 11m quot modis
dicitur differens simile et dissimile ¶ 12m oppositum.
¶ 13m prius. ¶ 14m potentia ¶ 15m quantum
¶ 16m qualitas. ¶ 17m ad aliquid. ¶ 18m
perfectum ¶ 19m terminus ¶ 20m per se ¶
21m dispositio ¶ 22m habitus ¶ 23m passio
¶ 24m privatio ¶ 25m habere et esse in aliquo
¶ 26m ex aliquo. ¶ 27m pars ¶ 28m totum
¶ 29m diminutum vel truncatum ¶ 30m genus
¶ 31m dicitur [illegible] ¶ 32m [illegible] ¶ 33m
[illegible] dicitur multipliciter.

Sextus hec methaphisice sunt magis [illegible]
sed scientia divinorum est magis nobilis et
perfecta. ¶ 2m quod de substantie non demonstrant
de substantia quod idem est [illegible] [illegible] [illegible] ¶
3m quod scientia quod est [illegible] est substantia nobilissimi ni
[illegible] [illegible] ¶ 4m quod scire sunt
[illegible] quod [illegible] quod speculative ¶ 5m naturalis
considerat [illegible] [illegible] [illegible]
considerat [illegible] [illegible] [illegible]
sed scientia divina considerat ens [illegible]
ab omni materia separatum ¶ [illegible]
[illegible] scientia [illegible] ¶ [illegible]
uniformis [illegible] [illegible]
[illegible] multa [illegible]
sunt [illegible] [illegible]
et principia [illegible] sunt [illegible]
[illegible]
[illegible]

simul est. ¶ xi^m verum et falsum sunt in intellectu bonum vero et malum sunt in rebus

Exinimus. Ens dicitur multipliciter. ¶ primo principaliter substantia significat. ¶ 2^m substantia est prior accidentibus. ¶ 3^m substantia dicitur quatuor modis. ¶ 4^m forma est prior materia et composito. ¶ Quid sit substantia. ¶ 6^m nullus actus ponitur in diffinitione substantie. ¶ 7^m compositum ex accidentibus et substantia non diffinitur. ¶ 8^m quod aliqualiter accidens sed non simpliciter diffinitur. ¶ 9^m diffinitio accidentis prius et diffinitio accidentis et substantie. ¶ 10^m verum quidditas et illud cuius est quidditas sit idem vel sic quidditas separatur a singularibus. ¶ xi^m quod forme separate non sunt necessarie ad generationem. ¶ 12^m illa que fiunt a [illegible] intellectuali [illegible] producuntur a prioribus [illegible] actum et a posterioribus ad posterius. ¶ 13^m duplex dicitur aliquid fieri ex aliquo vel per commixtionem vel per corruptionem. ¶ 14^m quod agens facit compositum et non materiam a simili isto ut patet. ¶ 15^m quod ea que fiunt per artem et natura a simili istis generantur et quod inferiora non veniunt a superiori. ¶ 16^m quod opus non est opus intelligentie. ¶ 16^m quod eadem sunt principia substantie composite et partes actum et substantie. ¶ quod sunt medium demonstrationis. ¶ 17^m quod materia et partes priores non sunt partes quidditatis. ¶ 18^m quod partes universales non diffinitionis non [illegible]. ¶ 19^m quod duplex est diffinitio una ex partibus formalibus alia ex partibus materialibus. ¶ 20^m particularia non habent diffinitionem et vniuersale diffinitionem et individuum quod est [illegible] patet. ¶ 21 quod duplex est materia una est sensibilis et alia intelligibilis. ¶ 22^m quod eadem est quidditas forme et materie. ¶ 23^m que sunt partes formales et materiales. ¶ 24^m quomodo diffinitio et diffinitum [illegible] unum ex partibus pluribus [illegible] [illegible] vel sit substantia. ¶ 26^m quomodo possit esse [illegible] vel [illegible] ¶ [illegible] esse [illegible] a proprio de substantia singularibus [illegible] diffinitionem non [illegible] [illegible] separate. ¶ 29^m [illegible] [illegible] differentes. ¶ 30 [illegible] [illegible] cognoscitur [illegible]

[illegible]

2^m quod unum est substantia. ¶ 3^m quod forma substantie est substantia. ¶ 4^m quod diverse diffinitiones sunt [illegible] sunt eadem et que sunt perfecte obiectum intellectus. ¶ 5^m quidditas substantie composite non est idem [illegible] ¶ 6^m quod species rerum naturalium componuntur. ¶ 7^m sunt [illegible] et corporum quidditas ponitur [illegible] cognoscitur. Et quod conveniant in materia que habent diversas materias. Et quomodo [illegible] quidam ordine recipiunt [illegible] et in eo per contrarium sit actum et non est. In quibusdam fit vera [illegible] est ut lapis non calidus non [illegible] ¶ 8^m quomodo sit [illegible] quod ex partibus diffinitionis sit essentialiter unum.

Omnis potentia activa et passiva sit ad invicem relata et utrumque pertinet ad unum. ¶ 2^m quod potentie rationales uniformiter operantur [illegible] [illegible] per se opposita operantur. ¶ 3^m quod [illegible] potentia precedit actum. ¶ 4^m quod potentia [illegible] [illegible] possibilibus operantur. ¶ 5^m quod sit possibile et per quid cognoscitur. ¶ 6^m quod non est potentia que nunquam reducitur ad actum. ¶ 7^m quod agit potentie rationales et qualiter volens. ¶ 8^m quid sit actus et quod actus et potentia dicuntur multipliciter. ¶ 9^m quando dicitur aliquid in potentia et quidam est potentia propinqua et que remota. ¶ 10^m [illegible] duo que sunt [illegible] ¶ xi^m quod actus est prior [illegible] et substantia. ¶ 12^m quod finis est [illegible] [illegible] felicitas infelix [illegible] finis est [illegible] finis [illegible] est [illegible] ¶ 13^m quod actus est [illegible] potentia sit [illegible] sunt [illegible] et [illegible] ¶ 14^m quod potentie rationales per agunt [illegible] idem sed per actus [illegible] adque [illegible] relinquitur. ¶ 15^m [illegible] quod non sunt [illegible] aliqua [illegible] parte. ¶ 16^m quod in bonis melior est actus [illegible] in malis [illegible] est potentia et sic actus [illegible] quod in eternis ubi non est potentia et non malum. ¶ 17^m probat idem quod actus est nobilior potentia. ¶ 18^m probat idem per hoc [illegible] melior est [illegible] ¶ 19^m probat idem per hoc quod in [illegible] simplicium non est potentia non contingit deceptio

[illegible]

[illegible]

q^m unu et multa q^or modis sit o^d
C y^m idem et sile et equale et diuisu
Et dissile et inequale dic^r multis. Ito
contra ait n dic^r eadem vel diuisa. C 6^m
inquo dicunt diua et diuisu. C 7^m q sunt
diuia. C 8^uo q diua sunt subcodez gne
et maxime distant et se inuice expellunt
diuisa au no sunt diua q n mutuo se ex
pellunt. C 9^m q unu uni e diuu. C 10^m
prima diuitas e dicus. et priuatio. C xi^m q q
d p^e diua q au q diua inise agunt. C
12^m o^d au q^or modis. C 13^m ut unu uni
soli vel plibus apponet. C 14^m q diua hnt
mediu q e medie gnc cu extremis. C
15^m q mediu int diua n pt eq^r ad diua
e gnc. C 16^m primo dicit di^{is} q^ceas
t pe dicas speciebus. C 17^m q ss^s ca gnc n^t
e eade n^t diuisa. C 18^uo q no sunt i eode
gnc n sunt ide n^t dunt s perius sue di
uisa. It dunc diuc no dunt spe C
19^m q^{ui} dunt ma^m et sei^m C 20^m q
corruptibilia et incorruptibilia gnc sc diuisa.
C 21^m q corruptibilia opponunt ex in tempor
s non incorruptibiles

Videamus vel^m het sua sit una vl
plures. C 2^m vel^m osidet oms sbias
C 3^m vel demivst sit ce sbias vel ce sicud
C 4^m q no demivst pectam finale. C y^m
vel^m sit ce sbias sensibiles. vel separatas. C 6^m
vel^m m^c ss^s separatas, et sensibiles sunt ss^e medie.
C 7^m q sua hent osidare mathe^ca C 8^uo vel^m
sc sua sit dicens^s. C 9° q^o eade sbia corrupti
bilium corruptibilium q incorruptibilium pri^m pot ce. C
10^m q^o de sbia. pot ce sua. C xi^m vel^m sunt
aliq ss^s separate a q^y. vel^m oi^m vl quorsdaz
C 12^m vel^m prim^a oia. sunt eadem nuo pt
pe. C 13^m q het sua osidat ens p^m omne
sensus. circa q unu t ens ss^as pa^{ces}
enci q unu. C 14^m q solus incohe^e dicit
omnis prim^{is} 2^m diuicte salz C 15^m quo^d
. . . planc C 16^m q ce sbie t ^o dicas
. . . C 17^m . . . e sua prim^a C
. . . C 19us q^o diuisioe

actu^{ci} no e sua. C 22^m q ens alicd e ipo
qdam inactu qdaz hns actu et potentiaz ise
sit. C 23^m Ens diui in 10 p^{ncia} t no ht
ad gnc qd sit indiuis priris unu t idem
C 24^m q motus e q i diuis p^{rnc} n e ad pt vcs
ioys pntoys. Et motus e actus enc ipo i q^m
etc. C 25^m q no e idem po in sbs t q motus
no e puius actus n^t potn s z. actus ipsius
C 26^m q motus e i mo^{li}. C 27^m q multip^r
dic infinitu. C 28° q infinitu n pt ce actu
ss^{le} corpus actu. C 29^{nu} q mouet t moue^r
dicit aliq^r. t q oms motus e in^c oppositis.
Sunt sunt solu q^or ss^t motuu. C 30^m q gnatio
et coruptio n sunt motus. t q no e in^e
sbo s^z solu int gnia pt ce. C 31^m q motus
solu incluus gnibus pt ce t q sbia sbie n
e diuia. C 32^m q motus n pt ce motus ex
sbi. vel sit vt ad motu aliu eniet. C 33^m
q nec 2os motus incto et ^os. C 34^m q
i mo^{le} dic 3us modis t au dat ose quies
C 35^m q sit sil. et q tangi t q sit diua
2^m loca. et mediu e int diua t q s^r gnus
C 36^m q sunt q^a t q punctus t unitas n
sunt ide

Videamus. sbia e ens simp^r s^z acn
sunt entia q ens. C 2^m 3^{es} st sbie
in^o t corruptibiles t imo^t et incorruptibiles ass
psunt oia t ad q sit ad finem i mdem
oia ordiant. C 3^m q sine materie s^z mat^z
C 4^m q sunt 3^a principia. cu sunt e... for
priuatio et sbm C 4^m ... demivst q
e in et primu mouens i mo^{le} phos au
accipit i mo^{le} p^o ce et demivst q i m
no est. C 6^m cu simu^{es} sunt q^or C 7^m
exante i potentia fit aliq ose ex no ente
au seu priuatione patrius. Et q mo i^o cus
mutac e materia t q ams antiq ma^t
doriguent C 8^u Inde b^s e m^a sol [illegible]
q e sbm ens i actu ss^r q for [illegible]
n diui prim^a s^z e simp^r C [illegible]
non ens. C 10^m ... sit [illegible]
i m^a quor sit for C [illegible]
e a prim^a gnatois. C [illegible]
for C 12^m q ... [illegible]
C 13^m ... sbie C [illegible]

eadem primum verum sed primum prioritatem et sic de aliis
¶ 17m quod idem numero est forma et finis agens
autem et forma sunt idem specie. ¶ 18m. Item et
sphere eadem principia sunt et celestia. Et autem sunt corpora
celestia eterna. ¶ 19m quod actus et potentia in sunt
eiusdem rationis sed analogice indifferenter ¶ 20m
quod diversorum primum genus et speciem et numerum sic principia
sunt diversa. ¶ 21m quod principia sphere sunt incorporea
¶ 22m quod immobilis sit intelligentia. ¶ 23m quod in
corporalibus sunt et corpora celestia et primum movens
[illegible] potentia et in loco
et quod eius sphera est eterno [illegible] ipse quod
patens immutabiliter sapientia. ¶ 24m quod
sunt effective quod primum causatum motus et celestis corporibus
celestibus. ¶ 25m quod sunt generandis [illegible]
et corruptibilibus. ¶ 26m quod primum movens alia
immobile ipse manens. ¶ 27m quod forma intellectualis
manens motum sit ut actum primum et
ut finis quod ratio alius non contingit ¶
28m primum est sua sapientia et desiderium ¶ 29m
rationes [illegible] probatum et corpora celestia eterna.
¶ 30m celum movetur ab intelligentia ¶ 31m
primum motum esse delectabile [illegible] primum et finis
¶ 32m quod primum movens primo sunt de
aliis individuis [illegible] agat. ¶ 33m quod primum
movens movet motu eternali corpus primum
Et quod ut [illegible] neque patens [illegible] ipse potest
[illegible] motum eternum uniformem in [illegible]
[illegible] sed [illegible] ab [illegible] bonitatis suis
eternaliter [illegible] ¶ 34m actus et vita [illegible]
in [illegible] iocunditas et delectatio [illegible]
[illegible] ¶ 35m primum motor est perfectissimum et
potentie infinite. ¶ 36m [illegible] nulla
est passio neque alteratio quod [illegible]
motum eternum [illegible] uniformem
[illegible] quod [illegible] motore ¶ 38m
sunt sphere intellectuales moventes ¶
[illegible] antiquorum [illegible]
[illegible] orbes [illegible]
[illegible] ¶ 40m quod intellectus et intelligibile
[illegible] idem in sphere
[illegible] intelligit [illegible] ¶ 41m
[illegible] ¶ 42m quod intelligit
[illegible] intelligit [illegible]
[illegible]

negando [illegible] preteritum [illegible] futurum sed omnia
simpliciter [illegible] [illegible] videtur
¶ 94m quod sua intelligentia est equivoca sicut
et quod neque [illegible] neque [illegible] ¶ 96m quod
intellectus primi [illegible] producit et [illegible]
[illegible] ¶ 97m quod
bonum quod omnia alia appetunt est in omnibus et [illegible]
partibus universi et ordine quo ordinantur
[illegible] et ligantur [illegible] principio [illegible]
bonum ordinantur et [illegible] quiescunt ¶ 98m
Unum malum [illegible] et [illegible] ¶ 99m [illegible]
[illegible] antiquorum [illegible] malo et defectu [illegible]
[illegible] assignantur. ¶ 100m quod primum est [illegible]
omnis boni et effectus et corpora [illegible]
[illegible] [illegible] circuli obliqui et ad [illegible]
et [illegible] primi [illegible] universi. Et sic est
finis totius registri metha[physice].

Omnes homines scire
desiderant per natu[ram]

[illegible] naturalis homini est scire.
Omnes autem homines [illegible] sua [illegible] desiderant
[illegible] omnes homines naturaliter scire desiderant. [illegible]
autem [illegible] dilectio sensuum [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] in rebus [illegible]
[illegible] [illegible] diligimus [illegible]
[illegible] diligimus et delectamur [illegible]
[illegible] nobis [illegible] ¶ [illegible]
[illegible] diligimus quod nobis plus [illegible]
[illegible] diligit [illegible] de
[illegible] sed omnis homo diligit [illegible]
[illegible] non diligit [illegible] ¶ [illegible] quod [illegible]
[illegible] sunt [illegible] quia non plus [illegible]
[illegible] plus [illegible] desideria [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] aliquorum [illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] ¶ [illegible]
[illegible]
[illegible]

deligit et servit. homines autem qui cum intellectu
et experimento vivunt, vero artes et scientias experiuntur
fecit autem artes cum vero per experimentum colligit aliquis
unam conceptionem que est universalis speciei. et potius sic
experimentum dicitur quasi vincens et illuminat oculos et ce-
cus. Ysidorus autem dicit omnis ruta [illegible] ipso et
oppositum cum hic vincit et concludit colubri quo omnis
ruta illuminat oculos. Est autem potius scientia alicuius
sive per experientiam sed potius per mixtam scientiam et permanentiam
obumbrata. ipsa et ipsa actus secundum mores et
actus experiens congruenter impositum. Unum experimentum
non facit certitudinem sed est fallax. potius autem artes in
agibilibus et scientia in speculabilibus et potius perfecta
scientiam et artes. et conditionibus universalibus separata.
propter quod certitudinem in se habet. Unde secundum primorum [illegible]
nec potius perficiatur. Sic experientia facit
artem quasi non primo. sic per experientias perficitur
potius artes. Inexpergens autem quod potius artes in arte
[illegible] sine precepto quod efficit autem facit
vero et [illegible] alibi potius modum rationis
vere quod sentiunt et consentiunt sunt experientes sunt
meliores sunt intellectuales [illegible] fuerunt sunt
operales. Huiusmodi cum perficitur [illegible]
potius quam alius sic perfectos et clariores.
plus [illegible] et obumbrationes. [illegible] cum sit
[illegible] autem patet exordio ipsius non se potius non
principaliter quibus concedit cum potius experimenti co-
[illegible] sic principalis. potius cum scientia dependet
experientia scientialibus. Sed potius experientia abstrahit
[illegible] principaliter [illegible] prius. In quibus potius
experimenti et potius artis non [illegible] quam [illegible]
[illegible] que perfectas [illegible] que [illegible]
[illegible] dicit cum quod experientia est singularium [illegible]
[illegible]. Unde prudentes [illegible]
[illegible] periculosa. [illegible] autem et
[illegible] periculis [illegible]
[illegible] priores [illegible] autem homines. Unde experti
[illegible] sunt in suis operationibus in experi-
mentis cum arte. Artifex non cognoscit [illegible]
[illegible] ignorando [illegible] cum
[illegible] artem quam expertus que [illegible] sit
[illegible] sic [illegible] nescit [illegible]
[illegible] ignorante
[illegible] et impossibile ignorantia
[illegible]

In artes et scientia mechanice que nominantur quia [illegible]
[illegible] aliene sunt. Sed artes sunt utiles
ad corporalia operantes necessarie et fiunt indigentie
humane vite. secundum patet de medicinis et de fabris
que sunt perfecte non sunt propter aliquam indignitatem
humane vite sed [illegible] delectatur et perficitur
homo in se ipso. Unde et apud egyptios hec
scientie fuerunt sue inventionis. a quibus sacerdotum quod
[illegible] concessum naturis vite sue ipsis a hominibus
[illegible] publicis [illegible]. Unde et liberales dicuntur
nulli utilitati exercitate sunt sed liberant homines
ab operatione ignorantie [illegible] sic [illegible].
[illegible] non [illegible] homines philosophi
admirabantur non secundum [illegible] se sed non valent
[illegible] ad [illegible] perfectionem. [illegible] autem
liberi efficiuntur. Et dicuntur [illegible] et
[illegible] scientie autem liberales. [illegible]
[illegible] super [illegible] et magis honoris
et [illegible] alius autem est que est de certe magis
[illegible] et difficilis et que est magis certa. experientia magis
[illegible] et que aliis ordinat et gubernat
[illegible] sua [illegible] inferioribus et que est de magis
simplici et de magis [illegible]. Sed talis est sapientia
que considerat causas primas et optimum [illegible]. Unde
ipsa magis est divina et perfecta. honorabilis quod ipsa
maxime habet de et est maxime de divinis.
Deus non [illegible] et [illegible]
homo non procedit [illegible] et maxime certis
et simplicibus [illegible]. et est [illegible] magis
simpliciter. Est non de causa magis quam causis et de
[illegible] eius et [illegible] ipsius secundum sunt unum
et multa. et [illegible] et [illegible]. et [illegible]
maxime [illegible]

Agitur autem nobilis scientia magis est desiderata
homini [illegible]. Unde ipsa est desiderata homini
super omnes. Sed naturale desiderium non est [illegible]
Unde [illegible] est homini [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] non de [illegible]
[illegible] et [illegible] non [illegible]
non est [illegible]
[illegible] quibus vero [illegible]
[illegible] non est cum potest [illegible]
apud omnes homines [illegible]
homines [illegible]
[illegible]

desidium hois firmat et quietat hoc aut
no pt ee in illud scien qz e ea de bonu om
ancium et scrorz. Sz hoc no e in intellectus
diuinus aus sciet e ea encium omnium de e bonum
de vo omm scrorz sed aus e vo de bonum dirisi
entorz. Vnde inspicer audit in 12o huius qz qo
de intellectu diuino e desideret scire ab oibus
hoibus. nunc de sit. dic n. scire nos distis
vnumqz qm puniz eez agnosce nos puta
Sed n. acquirit pdemiatorz. Credit dic de
intellectionib e ea. sz ea inpfecta sciet. efficit
in pfectu. Cibus dic ee pfecto exstance de luce
e ce finc. Nichil e pfec cogno. n ggis ea
puniz / Certu dic qz ee grata accipimus
abstractis. Sunt dic 1e pote de intellecta cesus
et finit. ut pe istas alia e ieenta.

quidem difficile e speculacio dic
facilis. dic alio signum dic difficult
qz nulli aucthy pfec ipiz adeptz e
ymoui aliqz pte magnaz. signum dic facilit
quis scie e qz n nunquoz pta siniz tenit
sz quiz decipiz. sz n venit ee sic ab oibz
collect e. aliqua scie necessaria magnitudo. sz
n. inhiat scit sic in quantz alia. unde q
arbus pfe necca. de qbz nulli dubitare
pniti sed idomo hostiu cuius pz qz sc sz
i scia hat sed puberate sz Infoibus qs de
sinit. scito solu dic ustu e grz agere
illis. qz oppioz recipimus. sz de illis q dixit
aliq inp scie etiam qz nos aliq buscii genuit
p ingeniu nrm ad studiu puocabant
Visi n quedo nos adien audisse posti
oes oplentz scie n huem
Ista aut difficultates scie quaz e ooppre
stibit de quaz oppre sciencis expre
e difficultas qm ymi e ipoten pr
mom de passioibz materie obuberatur
[illegible] n e ise ogsis in panoloydz
[illegible] difficultas multa divebz
[illegible] qz dic primu intelligibile
[illegible] dicit vo expo sz
[illegible] difficultas sic
[illegible] dic adiunu solis
[illegible]

tellectu tu quietus intelligenu. unde intelligit
su fantasmate pqd videmus su obubudo
sz depurans claudeam. A clari interi vera
dios pmc lucis. intellectual ise verpit in ogsita
n Et e ipo. intellectum ee separatum
simplex de inmixtu de cu ope suz piniu
fantasmatis cu sinuui. Opera n. sua qz
ise ipo n cu sinuut sz operatur qz hz in fantasmi
cu sinuut. Sicut sol ise unifor sit lucet sz
i nubibus de tenebris. lux eius inequalis
e A dicit Aueroys qz hoc no demonstra
res abstractas nos intelligere ee ipo
sed i scied. sole ipo e vespertiliorz. qz si ita ee
ee ociose agisit nia qz facit i qz de esse
nl e intelligibile n intellecta ab aliqo. sed si facit
sole n ophensu ab alaq visu an iez ensu sic
hoc ee pote equali desidio intelligendi. eez plu
qd no e pote de frustra. sicut audic equali
ppec bonitas cominicatorz lux intellectualis
pme ee q se adomnez. unde intellectualis diff
de illuiat omnez hoiez in hoc mundo. cuius lux
ois. poi intelligi poi ee in mi. sic lu
solis colores visibiles oculis corporibus exibeant
pinit n lux intellectualis e universale n
uniuersa adomnia se diffudens
e A iuster e veritate. hoc sapiz scie
veritas. pinit n. ppe ve scie e verit
denocilico dic scie sit a fine. scie dic prin
cipiis veritate ogsistunt. ipaz eu osidam qz
apus sic pz i scia medicie pcevet ivigil
que ira se sz qz ide qz e ea pinit pse alu
e materie dc eorum modu de vo sic igniis q
ea calorib oibus e a do materie calidus
Omo dic qz scie / scie perte puniz q e ea
veritatis oibus. vis e e materie ruse va
Vnde scit eius dic qz o intellectus scit vi q Q
pcea ea eeiuorz de inmutabilium e imo de eclia
sz vias istijs demostratiuis sc inmutabile
ee eelie sic a oib dualitas e pler de pa
intellectus e eetia de inmutabilia veritas Q pcea
ea n hz alz dic sc. aliq ee paripale sz
hz adee. Jea sc hz absolute de vere [illegible]
Sic de e intellectus eius de ea [illegible]
va. de ea veritas [illegible]
[illegible]

efficiente seu movente. Istorum autem quedam sunt prima
et quedam media et quedam ultima. Primum autem horum est
movens et non motum. Medium autem est movens motum
[illegible]. Tertium autem est motum et non movens. Primo autem
modo quod est movens per se et simpliciter et universaliter
est primum movens. Ultimum autem nichil movet
quoniam vero non movetur primum sed ultimum solum. Quod
autem simpliciter est causa et primum ignem aliquo est causa
[illegible] illorum ignem est sic ignis qui est simpliciter calidus
est causa omnis caloris aliorum calidorum. Si igitur primum non
est movens, nullum posteriorum est movens et ideo
motum necesse est esse primum movens. Nichil autem
refert utrum unum vel plura media sint vel plura. Et
tu demonstrato quod non in infinitum in moventibus et motis
et moventibus et efficientibus ordinatis. Intellige
in media. Immo si finita sint, sicut faber movet
manum et manus movet malleum et malleus
[illegible] quod in ordine aliud nichil movet
immoventibus autem patens non est ponere aliquid
movens dependere a motoribus infinitis. Si
in malleo quis fabri sic fuit ab alio et ab
alio in infinitum, ad motum quis fabri pervenire non
esset. Et sic videtur aliqui dicere quod in infinitum
[illegible] sed si istum motum reliquum precessit motus
infiniti vel quod per istum precessit temporibus infinitis
in successione generationis [illegible] infinito
et hec dicit philosophus hoc quod demonstratum est in quarto
physicorum quod necesse primum et motum [illegible] ab ipso
ut sic simplicis uniformis se habens et
hoc simpliciter et uniformis [illegible] motus
[illegible] infiniti. Et vero medius [illegible]
non est de [illegible] processus in infinitum [illegible]
[illegible] et semen fit ex [illegible] et [illegible]
[illegible] hoc autem [illegible] aliquid [illegible]
[illegible] ex impossibili [illegible] fit [illegible]
[illegible] fit [illegible] est [illegible]
[illegible] et [illegible] vel
[illegible] et [illegible] in [illegible]
hoc [illegible] multos gradus eo quod [illegible]
[illegible] hoc [illegible] est [illegible]
[illegible] adhuc et plures. In motu de esse ad esse
[illegible] processus [illegible] non est in infinitum
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] eius per se [illegible] quidem [illegible]
nisi est esse primum aliquid [illegible] nichil
non quod [illegible] fine [illegible] principium et [illegible]
[illegible] fine infinitum neque [illegible] neque finem
[illegible] est [illegible] et definit [illegible]
vel [illegible] principium [illegible]
[illegible] media [illegible] primum autem media
in [illegible] quod sit [illegible] materia [illegible] primum [illegible]
[illegible] quod sit [illegible] fit in [illegible]
materia [illegible] ut [illegible]
[illegible] eadem in [illegible] magis
[illegible] corruptionis [illegible] fit [illegible]
[illegible] corruptio [illegible] fit [illegible]
[illegible] ignis [illegible] in [illegible] processus
est [illegible] infinitum quod [illegible]
[illegible] fit ignis
[illegible] fit [illegible] aqua [illegible]
quod aliquid [illegible] quod [illegible]
[illegible] vel materia [illegible]
[illegible] finalis [illegible] fit [illegible]
[illegible] infinita [illegible] finalis est [illegible] omne
quod fit [illegible] si finis negatur [illegible] vel [illegible]
fine. Nullus incipit movere [illegible] adhuc [illegible]
[illegible] pervenire [illegible] et [illegible]
[illegible] fine [illegible] tollit finem intellectum negat
agere aliquid [illegible] qui ponit infinitum negat
finem [illegible] intellectus omnis [illegible] Amplius
quod negat finem negat bonum omnis [illegible] et
desiderium est [illegible] bonum. Si igitur bonum [illegible] tollitur
negatur omnis appetitus et operatio [illegible]. Amplius
si [illegible] quod dicit quod [illegible] vel [illegible]
[illegible] ex [illegible] specie [illegible] accipit
[illegible] diffinitio [illegible] vel
[illegible] et [illegible]. In diffinitione autem [illegible]
[illegible] non est processus in infinitum [illegible]
[illegible] quod [illegible] defectus
[illegible] autem [illegible]
processus [illegible]
[illegible] forte [illegible]
[illegible] et [illegible] diffinitio [illegible]
[illegible] diffinitionis [illegible]
[illegible] non est [illegible]
[illegible] infinitum non [illegible]
[illegible] quod non est [illegible]
infinita. Intellectus autem [illegible]
[illegible]
[illegible]

intuet[ur] complexio[n]ib[us] au[tem] nomi[n]i remota. nec
sic intelligo intellectum. Accidit au[tem] ei in se sic
decidere et infirmari non intelligit in subiectum
forme p[er] eruditione[m] eius potentie ex fine
actualis n[on] est in re materiali. p[ro]pter ex forme
n[on] conditiones individualit[er] q[uod] rei essentia[m] consequu[n]t[ur]
sed et si infinite erunt etc. p[er] speciem ip[s]iu[s] le
rei aliq[ui]d intelligi[tur]. Et ut n[on] apprehendit unu[m]
q[uo]d co[n]sequ[itu]r qui cognoscimus eius. causas ip[s]i[us] sed
causas i[n] specie ip[s]i[us] e[st] co[n]sequ[itu]r. i[n] s[e] po[n]itur ex ista
p[ar]te in scientia auffertur
speculatioz au[tem] vi[de]t[ur] i[m]pediat co[n]suetu[di]nes
co[n]sueti. n[on] audire fabulas et c[etera] p[ro]bac[io]
volunt testimonijs poetaru[m] co[n]sueti vo[cant] placitis
intentionib[us]. Varios[um] hor[um] iudicio volunt edi
hoc au[tem] apparet i[n] legibus in q[ui]b[us] q[uae] fabule et c[etera]
demonstrationib[us] p[re]ferunt. Unde p[ri]mo dissertat[ur] e[st]
forte q[ua]d[am] doc[trin]a [illegible] voces p[ro]babiles et [illegible]
vel. ex quib[us] [illegible] excellit in verit[ate]
vel expressionib[us] quib[us] libet cu[m] et ut ad [illegible]
vel magistri p[ro]bato advertit. Judicis n[on] sic
differunt modis certitudis e[st] Gradus.

Adhuc questio sic[ut] q[ue]di volentes p[ro]po
nere queres qualis magis volunt ut q[uo]d
sentit eius vel virtute i[n]quirit. Sic intellectu
volentes nec e[st] ut p[ar]ticipatur eum aliq[ui]d re
introduce. Si n[on] eu[m] n[on] [illegible] se ex initio
ignoraverit eu[m] adhuc eu[m] p[er]veniret. [illegible] s[ed] aliqua
q[ue]rit q[uo]d nesciret. Si ipsu[m] causa inciperet se i[n]
venisse ipsu[m] ignoraret. Ad bonit[ate]m au[tem] questi
o[n]is ponderasse rationes p[ri]ncipales p[ro]cess[us]
n[on] causas. vi[de]t[ur] audiuntur vi[de]t[ur] et p[ro]cess[us] ad [illegible] p[ar]
ant ligamentu[m] q[uo]d impedit intellectus co[n]sequ[itu]r v[er]itate
solut[us] solut[us] p[ro]cedit libere ad co[n]clusionem vi[de]t[ur] [illegible]
sic solidam. Sic ligatus solut[us] ligat[ur] ad eu[m]
intellectu libere [illegible] ignorant n[on] et dubitat sic
ligatus.
[illegible] tam au[tem] de q[ui]b[us] dixim[us] du[bi]u[m] e[st]
[illegible] sic[ut] ec[iam] co[n]sider[are] omn[ia] q[uae]
[illegible] demonstrac[ionis] aut [illegible]
[illegible] demonstrac[ionis] et [illegible]
[illegible] n[on] [illegible] co[n]sequ[itu]r [illegible]
[illegible] co[n]sequ[itu]r n[on] ista et [illegible]
[illegible] n[on] [illegible] n[on]
[illegible] n[on] [illegible] reducu[n]t[ur]
[illegible] vel no[n] re
[illegible]

et i[n]mediata n[on] h[abe]t causam finalem n[ec] causam effi[cientem]
et movere. Non n[on] apparet [illegible] movet ad [illegible]
bonum co[n]sequendu[m] [illegible] impfecto co[n]plete. Un[de] et
i[n] mathem[aticis] n[on] demonstrat p[er] causam finalem vel p[er] [illegible]
melius demonstratur sic [illegible] Co[n]siderat au[tem] sic co[n]side[ra]t
o[mn]es causas sic sic intelligi[tur] et sic n[atur]alis. [illegible]
diffinitio[n]is co[n]siderat effectus q[ui] e[st] d[omin]us. [illegible] diffinit[ionem] et f[ormam]
domus i[n]comodo et [illegible] accidit au[tem] [illegible] fit [illegible]
p[ro]des et ancient [illegible] vero domus e[st] dispositio [illegible]
longitudo vel lat[itudo] [illegible] vel rotunda. Con[c]lusio [illegible]
e[st] addit[ionem] q[ue]stionis q[uo]d iste q[uo]d reducu[n]t[ur] ad unu[m] [illegible]
eius q[uo]d co[n]siderat[ur] in ista. co[n]siderat[ur] in una scientia
Un[de] [illegible] q[ue] reducu[n]t[ur] ad unu[m] genus co[n]siderantur in
una sc[ient]ia. [illegible] au[tem] aliq[ua] ordina[n]tur ad unu[m]
[illegible] ad [illegible] ordinatur in [illegible] et sigillu[m] [illegible]
[illegible] q[uo]d [illegible] nec est co[n]siderari in ista m[illegible]
dicitur. Sic [illegible] ordinat ad eam
finalem. Un[de] agens agit [illegible] sine faber n[on] f[illegible]
[illegible] et facit et [illegible] q[uo]d
materia e[st] [illegible] et facit [illegible]
q[uo]d [illegible] e[st] [illegible] [illegible]
co[n]siderat [illegible] eius causas q[uo]d immaterialit[er] [illegible]
materia et imobilia [illegible] motivo [illegible]
Un[de] au[tem] sapientes sic q[ui] e[st] novit [illegible] q[uo]d [illegible]
[illegible] alteri q[uo]d maxime sapiens sic [illegible]
[illegible] e[st] [illegible] dicit[ur] [illegible] sc[ient]ia q[uo]d co[n]sider[at] [illegible]
vel et [illegible] sic q[uo]d [illegible] fini [illegible]
cu[m] ista co[n]siderat ult[imu]m finem eius q[uo]d e[st] bonu[m] [illegible]
et p[er]fectissimum [illegible] principal[ite]r sup[er] alias q[uo]d [illegible]
[illegible] eius [illegible] eius q[uo]d e[st] eius p[ri]mu[m] et optimu[m]
a quo o[mn]ia depe[n]dent et ad q[uo]d o[mn]ia reducu[n]t[ur]
[illegible] co[n]siderat[ur] p[er]fectio et nobilitas. Sic certitudo
demonstrationis q[uo]d e[st] p[er]fect[u]m [illegible] [illegible]
vel [illegible] [illegible] [illegible] incompos[i]t[u]m
et [illegible] inco[m]p[ositu]m [illegible] Alie au[tem] [illegible] demonstra[n]t
quasdam [illegible] eius sic [illegible] finalis [illegible]
[illegible] et operationes ip[s]i[us]. [illegible] au[tem] effectus [illegible]
qualit[ate]r [illegible] [illegible] vero [illegible] qualit[ate]r
et quantit[ate]r. Un[de] [illegible] co[n]siderat[ur] [illegible]
[illegible] alius e[st] p[er]fect[u]m
Cu[m] au[tem] plures sint sc[ient]ie q[uo]d alias [illegible]
[illegible] forma[m] [illegible] alias excellit q[uo]d co[n]sider[at]
eius simplicissimu[m] et p[ri]mu[m] et [illegible]
co[n]siderat[ur] materialib[us] [illegible]
[illegible] solum [illegible]
[illegible]

[illegible] cause considerant. [illegible] videtur quod consideratio est eadem
[illegible] naturalis [illegible] per se nota quod sit ista [illegible] quo-
[illegible] sed illa autem [illegible] quia considerat eius materiam
[illegible] considerat illa naturalis quia considerat eius materiam et eius formam
idem non potest [illegible] et non est [illegible] quod idem non potest sic [illegible]
[illegible] et negative [illegible] similiter sunt [illegible]
[illegible] autem naturalis demonstrat non potest quod demonstrat
per propter quid. Illud autem quod [illegible] et medium
sunt priora et notiora quam [illegible] sunt autem [illegible]
non [illegible] ipsis [illegible] propter se notis [illegible]
[illegible] ipsum [illegible] medium in se [illegible] non
medium [illegible] demonstratur
non est nisi causa demonstrati quod per se notum [illegible]
intelligi [illegible] quod ipsum per se medium [illegible] per se
nota est [illegible] et eadem ipsa quod [illegible] non
[illegible] simul [illegible] et non est [illegible]
[illegible] negative dubitatur [illegible] in [illegible]

Consequenter queritur utrum [illegible] scientia [illegible]
[illegible] quod [illegible] scientia [illegible]
[illegible] subtile eius materia [illegible] eandem [illegible]
[illegible] quia considerat eius materiam eius omnes
[illegible] considerant sicut naturalis [illegible] scientie [illegible]
[illegible] modo [illegible] sunt eadem modo [illegible]
[illegible] materia eius. Si autem distinguntur scientie
[illegible] sic secundum [illegible] sive abstractionem sive additionem
[illegible] considerat eius simpliciter [illegible] considerat
mathematica alia autem considerat eius [illegible]
[illegible] considerat [illegible]. Quia autem considerat [illegible]
[illegible] limitatam quia ipsum considerat geometria
[illegible] principia [illegible]
[illegible] dicit [illegible] ipsa [illegible]
[illegible] dicit [illegible] ipsa eadem [illegible]
[illegible] geometria ipsa eadem
[illegible] et [illegible]

Consequenter queritur utrum [illegible]
sicut scientia et videtur quod non quia scientie [illegible]
differentia [illegible] per demonstrationem [illegible] autem [illegible]
[illegible] sunt diverse [illegible] videntur [illegible] diversas scientias
[illegible] quod [illegible] ipse [illegible]
autem [illegible] non potest [illegible] separari [illegible]
eadem [illegible] considerant [illegible] quod eadem naturalis
[illegible] scientie [illegible] quod [illegible] in
[illegible] considerat [illegible]
[illegible] sunt [illegible] et [illegible] in [illegible]
[illegible]

[illegible] non sit [illegible] considerandum [illegible] ipsum [illegible]
2° [illegible] 3° [illegible] passio [illegible] ipsum
autem [illegible] non potest se [illegible] subiectum [illegible]
[illegible] ipsum [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] ergo nichil [illegible]
[illegible] posset esse [illegible] ipsum [illegible] et
[illegible] autem non [illegible]
[illegible] ipsum [illegible] et [illegible]
[illegible] sit [illegible] efficacie et cause [illegible]

[illegible] plures autem [illegible] utrum [illegible] sunt
[illegible] alie separate et utrum sunt
alie plus aliis separate [illegible] dicitur quod [illegible]
sunt [illegible] separate et [illegible] media
mathematica, quod autem non sunt [illegible] separate [illegible]
[illegible] separatus [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible] et sol
et luna et astra sunt separata [illegible] separata [illegible]
geometria et [illegible] et [illegible] medicine [illegible]
[illegible] separate [illegible] sit [illegible]
[illegible] et [illegible] et
[illegible] autem [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible] non [illegible]
[illegible] et [illegible] quod [illegible]
[illegible] neque [illegible] neque [illegible]
non sit [illegible] ponunt mathematica [illegible]
[illegible] si [illegible]
[illegible] sit [illegible] geometria [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] movetur [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] quasdam [illegible]
intelligentiam et [illegible] quamquam [illegible] sunt
[illegible] alie autem [illegible] separate [illegible]
[illegible] intellectus [illegible] non [illegible]
[illegible] simpliciter [illegible] et [illegible] separatam
[illegible] autem [illegible] sunt [illegible] eo plus [illegible]
[illegible] sunt et simpliciter [illegible] actu [illegible]
[illegible] sunt [illegible] inferiori [illegible]
[illegible] sunt [illegible] et [illegible]
[illegible] sunt [illegible] ipsis sic [illegible]
[illegible] necessarium [illegible] et [illegible]
[illegible] magis [illegible]
[illegible] alia [illegible]
separatus [illegible] non [illegible]
[illegible] autem [illegible]
[illegible] non sit [illegible]
[illegible]

z piora se quiete in spioribus. z infudunt
sd lux solis albus. sic vestit coloribus z ifudit
q ing diffic e videre. Vn z sci theologi dicunt
qdaz horem excedere corpale corpo[illegible] / Alin
du mediorem spualem abscondita medicipalem
q n e necesse. Videntz dic. aliis pres plus
aliis separatas. sic intellectus agens e plus possit d
corpe separatus. Vn edunt hoc cuiffici actioe
medice successiuis depacionibus z infirmiter diuion
d. Vo oz tn ee sam te z medianaz separatam
q actus tom quiddacos ad singularia exeunt
vilis du tempa z scificis z libus puros z figuras z
omnia q ghdent intellect pus z sepliant fore
et gener intellectus q fossint recipi i in n ali
du aput intellem inte e neccia tangere st m
spuco. z no i m n ali

Tertius q ve quid sunt ingpucia
m licet q sunt iwe sic ca z aqua. et vide
q quia sunt ing pucia vu q pcede pua ves gesti
sa in ee gstitut. z ves ges sunt pdessiam q gpoi
exquis z diis. Itd vi ing ee puci exq vos.
sic dimz iwe. pd exligno sic lecus z manet
ipso alict aut no sunt quid. / Adhuc ve
ing dd sunt quid suppma prapi q quid ut
media z iss ee vide q quid suppma. Vtitur
n pus z posteius z pi e ca posteiores q posterius
n pt ee sn poe. z ee pus pt ee sposteiori ve
vnu pt ee su duobz. z no ee. Oz quid suppma
sic port alis z sic ing ee / Amplius puco
sic sepata et valns. z suprod sic ing separata
i ing oz pucipia. ¶ q qd e ing simp ing
e pucium. z ss e ing simp q genus q gus
diui indiuisas. ss z n ss q soy d indiuisa
pticularia. Ic ing pfcm ing pt ee puci
opus du e eius pfcm pfoiz specificatz eius du
d eius ipotencia imp fcm / dd e igi q quo sm
aplius quidacionis. Hoc du aliqui accipit aplius fore
libus q qico sic pod ee ing simplicia. pus
maius actu sum quidditatis intris plus distari
[illegible]nis pter lucis. remocius q calorem /
[illegible]dacia plus idissoncia plus intellect z
[illegible] fore recipit plus distanciis p
[illegible] z pcede unius vlos d q dissoi
[illegible] sabiis sunt elongacia d sm
[illegible] ee [illegible] z pfcm
[illegible] diuiu dispositiones successiue
[illegible] vel du quidis
[illegible] intellectu [illegible] z adee pfcm
[illegible]

sunt pncipia vei ipaz gsiderando subiec pfco
et metita. dico vo ptales. vltie quia les cu spu
macia vltio z z fco ad qplem acu fore disponit.
aliquit sm quis imediata ssc. pd ing pfco vel p
gplecciua / Quicquid du quis sm d in q que ut quid
quent i in z eas. ad estimac quis q im n quo
oz simp sic diuisa n quenit inquit q dipit
uni pdicat z deoibus. q/aiq diuis q eius z vi
no sic igi vel quia vel ut qui vi quia q
ingulius diuisis simp sic diuisa. aliter e n a
tricas z vnicas ssic z qualitates. Intellectus ga
intes. q daz vom quem z aliq qpoom z d
loqam qq. qd du quid loqcs voc ¶ Genus
n. q forem sig insio duct vo forem sig
alte. Jo genus dedut mo pdicatc / No n. d
vobilitas e al. oz eius et vnu p cau de
quic q deduct. sm ingetio sm i abstractio
accipiebatio vnde n sic quid. vc. eius z vnu
Et du qo oi difficilimet ve sic aliq
foe pe sbilia a materia separata. oz n i
e ad vnu vlie separatu n intelligi q solu
cole e q intelligit z pticulare q sentit pe
i dectetos z idectica. n put psiliz qpheud
/ Pticularia sic idectata. et infinita. Oz quiu
oz q si essz aliq separata intelligit quid in
intelligere separata. Essz n. al pt dialia et eu
et vnu separatu alboi eius et vno. Si igi
nichil e pt sing n poiz eius intellectus
oz sic sbilia z ultio e sicut in qs dicit ss
ee scitum / Amplius du n sepicum ad
n immobile. ma sbilia sic coiupit z i
mota sit / At vo si sepicum nichil e n
quiddo post e ee omnis. n quiddo et mo
fine sic ee vnde noce e ee pmu ad
aquo quiddo icipit q no e quiddam. Omi
n quiddam pus fuit post quidditatis / n q
e fcm z e ipost quidditatis. Materia igi fem
potencia pcedit omnes quiddacionis oz q d p
cedit omnes quiddacionis z motu e imo e
ecum. ffor du talis fore e materia q ee
m e a for. oz si m e imot et eciut
sic ing ing quoit d fore. Vlta si n a
n m eius et ia porcius n eius [illegible] igi [illegible]
nichilo n fiat quiddo tale [illegible]
pcedit igi omnes quiddacionis [illegible]
[illegible] et eciut [illegible]
[illegible] e ecium vide [illegible]
separata

Dicet aut dubi[tare] ut[rum] omnia q[ue] quietate
i una spe[cie] sic una separata for[ma] vel q[uod] p[ro]b[at]
dividuum form[a]e habet separatum. Si n[on] multe
[illegible] quiescere in una for[ma]. [con]iu[n]cti et formalit[er]
[illegible] modo accidit unum esse n[on] unum [illegible]
[illegible] exim et c[om]po[siti]o. Et h[oc] dif[fici]le quo[modo] ex
[illegible] separata et co[m]mu[n]i fiat unum [illegible] motus
alis p[ri]ncipium h[ab]et aliunde. Et q[ui]a ista e[st] motus
alis p[er] [illegible] du[m] for[ma] deponatur m[ateri]e addatur i[n]
aliunde et n[on] e[st] for[ma] a m[ateri]a separata. // Amplius
si o[mn]i[a] i[n] una [illegible] spe[cie] e[st] una for[ma] modo
illa [illegible] est unum. A for[ma] n[on] [illegible]
et unum [illegible]. Si vero fore i[n]dividuorum
unum i[n] spe[cie]. modo differentes [illegible] i[n]dividua
divine distincta. ex q[uo] no[n] p[otes]t si unum [illegible]
fit ex eis unum n[on] fit a[lter]o. cum ex eis
n[on] no[n] e[st] unum. [illegible] e[st] [illegible] ut [illegible] intelligi[bi]lia
n[on] q[uod] sunt i[n] una spe[cie] intelligunt p[er] [illegible]
[illegible] q[uod] e[st] i[n] [illegible]. Et plures fore separate
[illegible] q[ui]bus [illegible]. Et s[ecun]do q[ui]bus
[illegible] e[st] [illegible] [illegible] ad istas diffi
[culta]tes [illegible] dixit. [illegible] q[uod] eade[m]
[illegible] [illegible] dispo[siti]onibus e[st] intelligi
[illegible] eadem [illegible] et [illegible] dispo[siti]o[n]ib[us] e[st]
[illegible] et eadem sub[stanti]a. Quid aut[em]
[illegible] diceret q[uod] eade[m] [illegible] [illegible] et simpli
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] n[on] q[uod] for[ma] [illegible] intellectuali
[illegible] e[st] simplex [illegible] intelligi[bi]l[is] [illegible] vero
for[ma] [illegible] corporis celestis [illegible] [illegible]
[illegible] dimensionibus [illegible] qualitatibus acti
[vis] [illegible] passivis [illegible] quas [illegible] cum [illegible]
[illegible] oculis no[n] e[st] clarum
[illegible] minor [illegible] du[bium] e[st] utrum corruptibilium et
i[n]corruptibilium eade[m] sunt p[ri]ncipia. Videt[ur]
q[uod] eade[m] p[ri]ncipia [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] effectus. [illegible] q[uod] o[mn]ia [illegible] [illegible]
corruptibilia vel o[mn]ia sunt corruptibilia. [illegible]
[illegible] p[ri]ncipia sunt diversa. [illegible] [illegible]
theologi antiq[ui] [illegible] i[n]corruptibilia [illegible]
[illegible] [illegible] divini [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et n[on] p[otes]t
[illegible]
[illegible]

[illegible] p[ri]ncipia [illegible] no[n] e[st] [illegible] [illegible] diceret
[illegible] corruptionis et odium [illegible] elementorum
ex q[uo] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] odium [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] felic[it]as e[st] [illegible]
[illegible]. Si [illegible] [illegible] odium [illegible] [illegible] n[on] e[st]
felix [illegible] n[on] [illegible] [illegible] q[uod] [illegible] [illegible]
q[uod] [illegible] odium [illegible] odium [illegible] [illegible] / [illegible]
odium n[on] e[st] solum ca[usa] corruptionis. [illegible] et amor
[illegible] [illegible] i[d est] [illegible] e[st] ca[usa] generationis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] e[st] ca[usa]
separationis in alio
Hec aut[em] sunt p[ri]ncipia incorruptibilia sic o[mn]i
[illegible] corrupti[bi]l[i]a [illegible] [illegible] [illegible]
corrupti[bi]l[ia] [illegible] no[n] sunt [illegible] [illegible] / Amplius si
p[ri]ncipia corruptibilium p[ri]ncipia o[mn]i[um] corruptibilium [illegible] e[st] ipso[rum]
i[n] p[ri]ncipia o[mn]i[um] sunt i[n]corruptibilia [illegible] corruptionis
e[st] q[uod] [illegible] longe distat [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] longe distat [illegible] [illegible] media
[illegible] [illegible] [illegible] divina. [illegible]
[illegible] divina ca[usa] corruptionis.
[illegible] [illegible] difficillimum [illegible] [illegible]
e[st] ut[rum] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
o[mn]i[um] a[lt]aliqua [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] unum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
e[st] q[uod] o[mn]e [illegible] e[st] aliud et o[mn]e n[on] e[st]
unum et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] n[on] e[st] unum
neq[ue] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
n[on] e[st] unum et [illegible] // Amplius [illegible] e[st] unum [illegible]
[illegible] et additum n[on] auget [illegible] [illegible] [illegible]
ca[usa] [illegible] [illegible] [illegible] plus [illegible] [illegible] si addatur
aqua [illegible] [illegible] [illegible] no[n] e[st] [illegible] / Amplius
ipso[rum] e[st] q[uod] ex [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
no[n] e[st] p[ri]ncipi[um] [illegible] corporalis [illegible] [illegible]
lux solis e[st] [illegible] p[ri]ncipi[um] o[mn]i[um] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] p[ri]ncipi[um] et plu[ra]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
p[ri]ncipi[um] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

al' no ec videar q sic sed n q vltas magnitudo
cidet q puncti sbie vel illius. Et dimensiones
pdce vltio magnitudo esbiet ac bus alijs. ani ba
corpus parib. / preter ant aut du despbe pri a q
qualitatem s 2 dimensiom di ves. Quare addidam
et proponere ci hic sbiam. Que n magis videtur
ec sbie sic aqua ignis et cetera. Hoc et
loces et cetere qualitates passiones sic et n sbie.
Corpus aut solu hic ec sbi parites. sbiet ui-
ec cus ipis substat Illud. n q pe separ.
abalys hic e magie sbiet ec sbi. Vlt
aut dimensiones corporibus mathe ab alijs.
separant sufficit. n. separant abspe. ec n ch.
ec puram ec unitas; Unde hic ec principia
corpu q magie accidunt. Quod aut puncti
corpis. ec sbie n sunt nisi alijs. qq n e
n pe ec aliculus puncti q sbiet. Et lia puncti
corporibus n sic. Vlo n indiuisibilia corpus ve
soluitur. Adhuc aut sed e eius q sed
pugna lapidis. n e lapis. Exemplu aut sbie
in quibus sic extra sbiet. eiusdem rois. Sed
aut sit epli. Sicut ois sbiet sit epol. q i
po e add. ec sic i cad corp piam. Et puncti
aut ec unitas n sit excelsit n i aliud ec
cupit. Unde n sic sbie.
Quinto aut du bitat aliquis vel pondere
sint forme alig pe siliter separate. si
sic fore i solis indiuiduis. 2 in infinite indiui
duorum cur fore ec illis infinite. Sed ergo di
ceret q indiuidua n sunt q per ea dans n o
in cuius ec e q ipso ec n accu se qfore
cur uno isto. corpus quoro. in cusmu ea.
Credebat n. q for n corpus q n h mess
mensura corporum vel exquet quid / q si no
de adueniat hic tn fuit ea q posset
[illegible] aut a fine e que. Illis separat
[illegible] hec fore q sunt puncta vel sic ipso
[illegible] aut dicunt ec ipso tn post
[illegible] necesse e eiusdem quibus
[illegible] aliter per ad eam deperi
[illegible] e ea hec materia decund
[illegible] Vlo i ec puncta [illegible]
[illegible] alit sunt pirora. Sicut
[illegible] po e n puncta
[illegible]
[illegible]

sunt vita vel singularia. si dicant ec vlia.
sbiet fatur eteq et n hoc aliq singularia sicut
ille q quiu p. sic sit quib. et singularis pres
fore singularis. cur nanno hoc das plat
vlia. pui. Unde ec in forte et ho et al
q cur plat dialia q n vim q nud. sic
dicta. Si aut dicat q n sit vlis sed sing
n cur intelligeru. q singulare no vice. sed
sentit. Unde cur post eis vlia. si cor
sica sit facta.

Quedam phe q sentiunt ec ipsius
eius q pres ipius passiones. q eas
principia. Materialitas n. sic. disp cur q
deudnaes. sic physica puncta q passiones cor
mat. considerantur eode aut in. Et sic sit
ec vlis cur ipsius es considerant puncta q ea
q passiones q eiusde sic. e considerandi sbi
q pres passiones. q pres eas q puncta. per a
demum d pa passio. despbe. Et aut cu
q sidat 2 in q eius. q es e perfectissimu
necesse e q eas nobilissimas. considerat q sunt
vltius finis. q prima for. Vlo aut ac ei
queritur omis rite.
c Nos aut deuinlis du q adi
Hoc n. di desbiet a substat am ba
alio aut dequestione q e ut ad sbiam
sed corpore deserus. sbie alia n. succepta
sbie. alit qualitates; alit negatiores sbie
alia sic ca et eam Vlt aut vita q adi
nite hic dependent et vestram quas sa
admitte e depedet. Unde hic ait necc
ioi scia. considerat. Eius eu q e sbiet. e
necc. adq omia vespnt eodem
sanitas et sputa ec signa sanitas a
ordin et vespa adsame q ait conside
medicina. Ou ad corpus talem vese mo
q motu velox q audu ec corpus. logu
bruone q ait considerat utilis.
Vlit aut vim phe. nicht am.
gutioc ut corporum [illegible]
[illegible] phys considerat [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

sitarie autem adeo unum per se et non per accidens quod per
accidens principia sunt. Similiter unum ens convertuntur et
alijs separantur. Unde cum non sit idem ens et
unum secundum rationem, licet sint idem. Unde quot sunt species
entis tot sunt species unius. Cum autem unius est oppositum
multitudo, opposita unius adeo [illegible] pertinent
ad idem et diversum, unum et multa. Quedam
enim opposita pertinent secundum [illegible] que est in eodem
[illegible] idem sunt sicut visus et tactus [illegible] non
[illegible] opposita idem et diversum inquantum equale et in-
equale, inquantum vero qualitatis simile et dissimile.
Unde non [illegible] autem idem et unum [illegible] equale
unum equalitas. [illegible] autem sunt [illegible] nec
[illegible] dicunt [illegible] aliquid quod que [illegible]
[illegible] et non videt et [illegible] unum [illegible]
[illegible] secundum videt et non videt. oculus non est videns.
[illegible] lignum [illegible] non videt. Sic unum opponitur multitudini
[illegible] sicut unum et non unum. Omnia autem que
[illegible] contrariorum eadem [illegible] scientia considerat omnia
[illegible] considerantur. Unde [illegible] considerat [illegible]
[illegible] considerat omnes [illegible] passiones [illegible] per se
equale et inequale [illegible]
Igitur autem [illegible] quod [illegible] philosophus [illegible]
[illegible] et unius considerare omnes [illegible] passiones
[illegible] quod in considerando [illegible] logicus et sophista [illegible]
[illegible] de [illegible] Dicit autem [illegible] quod philosophus
[illegible] Logicus autem [illegible] omnibus
[illegible] philosophus procedit [illegible] Logicus
[illegible] ex probabilibus et [illegible]
[illegible] Sophista autem procedit ex apparentibus
[illegible] Dicit autem [illegible] quod
philosophus [illegible] certitudinem [illegible] Logicus probabile
[illegible] apparens. Patet [illegible] quod omnes
antiqui [illegible] dicebant [illegible] contrarium [illegible]
[illegible] denominabant. Unde illi qui
posuerunt [illegible] et [illegible] dicebant [illegible] Alii
[illegible] Est igitur philosophi considerare
[illegible] et [illegible] et oppositionem
[illegible] talibus
[illegible] eodem [illegible] principiis
[illegible] considerare philosophi [illegible]

[illegible] noticia [illegible] et [illegible] cognoscitur [illegible]
[illegible] noticia. [illegible] sit [illegible]
[illegible] et [illegible] quod est [illegible]
[illegible] demonstrari quod non [illegible] demonstrare [illegible]
non [illegible] et [illegible] non est autem [illegible] ad
[illegible] demonstrari. [illegible]
[illegible] quod negat si [illegible] et [illegible] loqui
[illegible] non [illegible] sicut [illegible]
[illegible] sit vel cum lapide vel cum planta.
[illegible] est [illegible] significat [illegible]
unum et aliud [illegible] non unum [illegible]
non [illegible] et sic [illegible]
vel loquendi [illegible] quod apud [illegible] est idem loqui et
loqui. [illegible] apud [illegible] dulce et amarum [illegible]
et non [illegible] movetur et non [illegible] moveri et
moveri. [illegible] quod [illegible] contradictionem [illegible]
[illegible] autem [illegible] opinio Protagore. [illegible] quod videntur
videntur [illegible] quod [illegible] sit [illegible] concedere [illegible]
non [illegible] aliquid [illegible] est [illegible] in eodem
Omnia [illegible] potentias sunt [illegible] quod vero
affirmatur de eodem [illegible] vel unum videtur idem dulce
et [illegible] alteri vero amarum et [illegible] idem [illegible]
[illegible] alteri videtur unum alteri [illegible] alteri [illegible] unum
aliquid aliud [illegible] Heraclitus autem [illegible] dicebat [illegible] et
[illegible] dicebat [illegible] et [illegible] non [illegible]
[illegible] concedit et ad [illegible]
Unde [illegible] habet
[illegible] autem duo [illegible] solvere [illegible]
si ponatur [illegible] significet [illegible] autem [illegible]
[illegible] significet [illegible] signum [illegible] est
[illegible] autem significet illud quod est [illegible] et
non quod est impossibile [illegible] Omnibus non
[illegible] multum sit ipso [illegible]
[illegible] duo [illegible]
[illegible] producens [illegible]
[illegible] cum [illegible]
colores producentes in nube [illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible] celeste [illegible]
[illegible] in modo [illegible]
autem quod apparent [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]

dicat omnia vera sicut sunt omnis dicitur
esse verum et qui dicit omnia esse pro est qui oves
sicut sequitur dicit esse falsum esto pro igitur sit et
decedere ut sit idem modo ex parte affirmationis et
negationis esse vera est non affirmatio vera que dicit esse
quod est et non est vera que dicit non esse quod est affirmatio vero
falsa que dicit esse quod non est et non est falsa que dicit non esse
quod est quod igitur idem non potest sit esse et non esse non potest
sit affirmatio et non esse vera. Item quod medium esse et non esse
non est medium medium affirmationis et negationis et quod sunt
nullum medium esse potest. Dicit et sicut non potest
sit esse vera. Quod per omnibus et in omnibus opponit
quod unum est principium alterius. simpliciter et eo quod genus
sit sicut subiungo genere esse possunt decidere sunt
quod unum est principium alterius per veritas et
visus nunc in eodem oculo sit esse potest

Unde omnium est unibar fixa que considerandi
sunt autem illa que quererunt enim sicut probatur
de illa credunt unibar facta sicut enim quererunt
enim et principium primo enim per omnia probatur
et alia omnia credidit. alius autem querit que
unde que moveri dicitur principium eorum.

Principium dicitur unde incipit motus
sicut primo contraria cor et alii vel capiunt
tempore vice. alio modo principium unde quererit est
tempore sicut in pugna et extra factum quibus
distat. alio modo unde res primo incipit generari
in genere sicut domus a fundamento et alia modo
alio modo unde primo incipit aliquis generari non contra
sicut puer ex patre et matre et bellum ex iurgio
alio modo dicitur principium partibus et faciens sicut dicitur principium
principium belli et edificator domus. Principium quod
est generationis principium vel primum principium sicut principes
per se nota sunt principia demonstrationis. Totius autem
esse est dicitur omnibus non esse principium omnium autem
principium quod est primum a quo est a quo fit a
[illegible] cognoscitur. Horum autem quedam sunt
[illegible] sit sicut natura que autem extrinsica
[illegible] et finis. Quia primum est vera principium
[illegible] et motus sicut vero et voluntas
[illegible] sicut sunt principium cognoscitur
[illegible] que est bonum et multum
[illegible] in esse [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

aliud autem omnibus et aliud in uno est causa
alicuius. sicut ages agit propter finem et finis movet
agentem. sicut motus est causa sanitatis et ea autem
idem est causa contrariorum sicut absentia gubernatoris est
causa periculi navis et presentia ipsius causa salutis.
Quod dicitur causa sunt multa que non sunt secundum remota
et que propinqua et que per se que non partibus et que sicut
sicut edificator que non secundum accidentia ut edificatus
dicitur que non ut hic edificat domum que dicitur
principalis ut hic faciens domum. Aliud sunt
plures complexe ut hic edificator aliud est
solus complexa ut hic edificat edificatur. Differentia
autem causarum quod singulares et actu sunt
esse non sunt in suo effectu ut hic edificatus
in hoc edificatio. Cause autem potentia
non sunt sed sit in suo effectu ut non edificatur
destruat domus et domus movet edificium est
autem dicitur in principium esse ex principium et autem
quod non est ad [illegible] aliquis causa autem est ex quo fit
Item autem dicitur ex quo quod res primo incipiat
idem secundum et [illegible] resoluit
de omnibus etiam sicut [illegible] et [illegible] etiam sunt litere
sic dicitur tertio etiam etiam principium et propositionis etiam de
in [illegible] modo etiam vero compositorum dicitur [illegible]
unde et etiam esse primo et tota simplicia
ignis et aqua etiam. Unde et principium quod
in prima et forme dicitur et quod etiam species per
diffinitionem [illegible] et modo species et species unde
tu [illegible] et elementa de omnibus unum principium
multa vero.

Actus dicitur vero nascentium quando sicut [illegible] fit
que insunt etiam dicitur alio modo dicitur unde primo
res [illegible] sicut [illegible] per eius dicitur natura
et [illegible] natura [illegible] dicitur et natura forma et species unde
aliquid res [illegible] forma [illegible] ipsa non
natura [illegible] ipsa res composita
in et forma quod autem motus et [illegible] forma
natura natura dicitur [illegible] que primo motus per se
Item dicitur vero sicut quo res esse non potest
sit [illegible] et necessarius animali. alio modo dicitur
sicut quo esse vel non potest [illegible] sicut equus dicitur
necessarius ambulatori alio modo dicitur [illegible]
alio modo dicitur [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

...tibus igitur quod separata est in mo[dum] talia sunt
... et violentum ut patet ibidem
Unum aliquando dicitur aliquid per accidens secundum accidens quod est
in subiecto secundum Coriscus musicus. sed unum alio modo
... plures accidentes unum contrarie subiecti quod sunt in e-
odem subiecto. secundum unum subiectum dicitur iustus et iniustus.
... Corisco musico sunt. sunt et alia accidens in se vel
... subiecti est unum quod sunt in eodem subiecto. secundum hoc
... et musicum sunt unum quod sunt in Corisco. quibus
... sunt in Corisco. et predicatur magis secundum sup...
...istiori. Musicum autem est in Corisco secundum accidens.
...bs. alio autem dicitur unum per se quod sunt continua sunt col-
[li]gata et conglutinata. sicut homines ligatum vinculo
ligna unita simul. / Magis autem unum sunt
[que] sunt per naturam continua quam que continua sunt per artem. Magis
sunt unum que sunt continua secundum lineam rectam
... est unum motum est totius in eodem
/ que autem sunt continua secundum lineam reflexam minus unum
sunt secundum tibia et crus quod unum potest eius pe-
... est in eodem est in modo ... / Alio modo dicitur unum
... per formam et speciem sunt indivisibilia sicut
... homogenia ut aqua ... est aqua
... dicitur unum per se genus quod continet [illegible] secundum hoc [illegible]
... Et tamen dicuntur unum que continentur in uno
... tunica et caliga facta de eodem panno et secundum
... mensa facta de eodem ligno. sunt unum
... non est de ... in ... quod secundum ... sunt [illegible]
... necessarie ... sunt duarum opposi[tarum]
... Et sic [illegible] est in [illegible] confusa per se et in
... formis in ipso quod non est ipsa [illegible]
... per se possibiles formis oppositis [illegible]
... subiecto duabus [illegible] Alio autem aliquando sunt unum genere
... motu et [illegible] genere propinquo. sicut [illegible]
... in [illegible] / Exemplum [illegible] sunt quod genere unum [illegible]
... secundum togam et tunicam [illegible] sunt unum [illegible]
... Omnia autem sunt unum que uno [illegible]
... intelligi et non potest [illegible]
... separari. secundum hoc qui [illegible] est [illegible]
... simpliciter [illegible] et individuum est [illegible] et magis
... sunt que sunt unum [illegible] sunt. [illegible] autem
... sunt que non [illegible] et magis [illegible] secundum quod
... / que autem sunt [illegible] magis dicuntur unum quam
[illegible]
[illegible]

aliorum unum est igitur [illegible] aliorum [illegible]
indivisibilis [illegible] est divisa [illegible] est
unitas et secundum [illegible] obvius. Aliter autem dicitur
unum [illegible] aliquid unum [illegible] secundum [illegible]
[illegible] sunt una [illegible] Alia sunt [illegible] proportione secundum
duos [illegible] ad unum [illegible] secundum duo [illegible] ad unum
secundum unum [illegible] proportione [illegible] autem dicitur [illegible] ad unum
Nos autem [illegible] quod [illegible] accidit
[illegible] est [illegible] vel quod [illegible] unum [illegible]
accidit secundum [illegible] musicum est [illegible] predicatus
quod ambo unum [illegible] sunt [illegible] autem est [illegible]
dicitur [illegible] modis [illegible] numerum [illegible] Aliter non [illegible]
[illegible] est homo. / [illegible] inequale secundum [illegible] homo
et [illegible] / [illegible] autem [illegible] ad aliquid [illegible]
sine [illegible] facere [illegible] pati [illegible] ubi [illegible] quando
[illegible] situm [illegible] habitum / [illegible] homo est [illegible]
[illegible] / [illegible] homo est [illegible]
/ [illegible] autem [illegible] secundum [illegible] propositionibus secundum [illegible]
affirmative [illegible] vel negative [illegible] autem [illegible] secundum
[illegible] dicimus affirmative non [illegible] vel negative non [illegible]
[illegible] autem [illegible] est [illegible] ad [illegible]
[illegible] dicuntur [illegible] quod [illegible] dicitur
et [illegible] aliter [illegible] particularia. [illegible]
[illegible] et [illegible] secundum [illegible] dicuntur [illegible] fore [illegible]
[illegible] quod sunt [illegible] sunt [illegible] aliter. [illegible]
fore [illegible] non [illegible] aliter [illegible] aliter [illegible]
[illegible] quod [illegible] super [illegible]
[illegible] aliter vite / [illegible] autem [illegible]
[illegible] quod est [illegible] et [illegible] aliquid [illegible] aliter [illegible]
[illegible] quod est [illegible] sit [illegible] / [illegible] autem
dicitur [illegible] cuius [illegible] et diffinitio [illegible]
[illegible] eadem [illegible] dicuntur quorum unum [illegible]
est / unitas [illegible] secundum hoc [illegible]
[illegible] Aliter vero dicitur idem [illegible] aliter est
[illegible] Aliter vero dicitur eadem [illegible]
[illegible] sic [illegible] et [illegible] dicitur [illegible] idem [illegible]
et [illegible] quod [illegible] eiusdem Alia dicuntur [illegible]
quorum [illegible] et [illegible] est eadem [illegible]
[illegible] unitas [illegible] plurium [illegible] quando [illegible]
[illegible] sic [illegible] dicitur idem est [illegible]
[illegible] quod [illegible] idem [illegible]
[illegible] autem quod [illegible]
[illegible] sic hoc et equus [illegible]
[illegible] sunt [illegible] proportione [illegible]
[illegible]
[illegible]

Alicui⁹ o'c vo si sunt dissilib⁹ fiet sic ca' 12ᵐ

Parti dicitur qm modis contraria g'c'ia

Velata. Pulcro et sicut contraria sunt

cus et mo cus. q sunt et qualitatib⁹ z corpo'ib⁹

g'ui aut du q n p'ie sit ad et eade susceptibili.

Anatic dunt subeode g'ne. s'd dic g'ie

z s'e capit. subeode g'ne gstitute. Obz au

g'ueo⁹ sunt mediu s'd palliu e mediu i'c

albu z nigru. tale vo qz vt q extremo⁹

p'ticipat g'pitu vni qi g'uiu idicit s' v'az

altius g'uij q ist h' palliu n. q'patu nig

vt albu. et q'patu albo. vt nigru. / alit au

du g'uit. q sunt g'uit ist. alit q sunt arrint

a' passiua g'ueo⁹ a' moto adg'uit a' sicut

a' p'udtoes g'uioru. / Est au g'uietas. sed z

cus et vnu quod diu ipsa g'ue. q idc tq'uiu

q duisu nigh g'ue iucin s'd igue g'pati

i equale igue qualitates dissile / sunt au cas

sic g'hs oppo't q n dimidu'c 2ᵐ fo'z s'd 2ᵐ ma's

Prioris et posterio'r. du i'g'ns q oudicz

ist sunt. Sip' au s'⁹ du q c p'mo⁹ alio⁹

oi⁹ nigue aliquo. s'd s'⁹ moucs igue moue

tiu vt p'rimu s⁹ p'o anteprio. i e vt i loco C'd.

Vo remoti⁹ posteri⁹ / s'⁹ au iut p'iro e

remoc⁹ au iut s'⁹ au i'c fuco. sunt adiut

p'iub vitiriod. Primo'u au s'⁹ e q vicini⁹

iicio mou sic iuit g'ualiois. s'⁹ e q'u sent

/ s'⁹ z du potiuius q mou z alios ipio volut

/ s'od z du q p'rimgod sunt p'rimo sud' pod s'

2ᵒ q 3' q viciniod sunt vni'ci. sic s'oz q vici

nior e l'a p'ucto q s'i'cs / passioes z s'ou

s'oces sunt s'd vu'do q e p'a'o. l'c s'oz du l'au'te

q e passio sus'ci / s'od au vlu sunt q'q'agit

ee su alys s' n a'q'o. p'nt z alia su alis s'e

vnu e s'⁹ duob⁹ / a' au. sunt s'od p'⁹ poci'dz

[illegible] s'od p'⁹ au sunt pull⁹ s'⁹ e ipoci

[illegible] au pull⁹ / alit s'od sic 2ᵐ au

[illegible] s'd p'⁹ e mel z aq' ydromelle

[illegible] ves sunt s'od s'd vlia. z ee z

[illegible] / alit au sunt s'od. p'⁹ p'⁹

[illegible] e ssitat.

[illegible] p'o actus e p'rio⁹ cusinu'o'is

[illegible] aliu s'd p'tes edisp'di e

[illegible]

[illegible]

aut a' e passiua q e s'u'i⁹ cusimu'o's alialia

nigr⁹ alau s'd sunt potitudz adsaiu'c cusimu

parte media. adaetu saui s' // Ut potitud. di

idiff'ent. 2ᵐ ocpat. z si pat'at a' mio et

d estrat vcs. ipoiu l'c m du aucec ipoiu

adaq'. aliqu au du poim p'q' pc aliq p'sud

imolius. sic au du ce ipotuit iguis //

Ydhur au a' di p'o aea q bu z 2ᵐ volu'c

pc age. s'd dc posse ambulae q bu pc au

bulae. du n posse abulae. // Tamp p'tas sen

p'o du qn ipassi'lia aut n fati pa'lia sunt

aliq' s' sicut, alique cposuic fore m'c du

du copa rele z du p'riuant ihoc mud

Expo'to au p'o facile passi'lia s'c ipotitudz vel

sedi. sic ipsa q copp'um facile et puissaunt

s'd n p'hitu daus et dominiu fore aliq

essi ipal'c ica p'udtorij clis sicut gdua

m'c si fo'z aliq' facile p'tuic. s'd au sunt

po'dz du potes. ica p'udes aliq p'o du ipotes

vl p'⁹ q s'd p'u du ipotes adplitudu vl si

s'd cunuiq⁹ du ipotes. z viu sicilic. q n e

aptus z i'c q e apponitus. du z q ipol'c

aui⁹ g'ueu deucri'c e vim. sic ipol'c di q

q num ipse s' g'uio m' du po'c aui⁹. g'uiu

deucri'c e p'⁹ sic po'c e sou. sede. ipoc

sedere. / sediq soluta'c du z potitud i sco

cat sic l'a du ipoci g'dutau eu du iso

sic otics orte g'dutu gstituit plurds sed

Varia e q pc diuidi ipeces. i'po q

res g'q q'h q'ta mouz alit au est

g'tas discreta q e multi'do mialis. alia au

e gtinua q e mag'do mis'abilis multi'do

e diuisi'l i n gtinua. Mag'do au di'l e igo

Magnitudo au gtinua p'⁹ vni'z diuisio'z du

limita sunt longitudo. Q' au ad duo lati'd

z sup'i'cs. Q' au adea. p'fu'tas sunt corpus.

/ alit au dui p'⁹ se g'ta. s'd l'a sup'i'cs sunt

z corp⁹ q idiffe'c ipor⁹ pot g'ticas / a' vo

p'atus sunt g'ta q sunt n'ra s'd mu'sino

a' z 7. / a' au dui g'ta q sunt s'c. p'a'oes

sic multu et paruu mag'⁹ e p'uu q

sunt nigue relatois, [illegible]

sunt q [illegible]

[illegible]

[illegible]

totus est continuum [illegible] dimidium
Valet dicendo [illegible] species quae est qualitas.
Quinta species [illegible] qualis quod secundum qualitatem
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] qualis [illegible]
[illegible] [illegible] plana [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] qualitas in modis [illegible] qualitates sunt
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] tempore [illegible] species [illegible] sunt [illegible] [illegible]
[illegible] sunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
qualitates sunt [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] qualitates [illegible]
[illegible] moventur [illegible] calidum et frigidum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
bonum et malum [illegible] [illegible] sunt in moventi [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et malum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est
[illegible] [illegible] qualitatis [illegible] qualitates [illegible]
[illegible] agitur de qualitatibus quae [illegible] [illegible]
[illegible] agitur de qualitate [illegible] [illegible]
[illegible] agitur sola [illegible] [illegible] sunt [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sunt [illegible] ad [illegible]
[illegible] duplum ad dimidium. Alia autem sunt [illegible]
[illegible] sicut calefactivum ad calefactibile. Alia [illegible]
[illegible] et [illegible] ad [illegible] et [illegible] ad [illegible] autem
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
duplum et dimidium [illegible] autem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] multiplex ad submultiplex [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] autem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sicut [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] aequale et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] sunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] qualitas [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] autem [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] calefaciens
[illegible] calefactivum [illegible] [illegible] potens calefacere
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] autem [illegible] calefactivum quod calefaciet [illegible]
[illegible] calefaciens ad id quod [illegible] calefacit et [illegible]
[illegible] calefacere quod calefactibile [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] autem [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] aliquis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] autem [illegible] aliquid [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
autem et potentia [illegible] ad [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] autem et
[illegible] et [illegible] [illegible] sunt [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] et [illegible] ad
[illegible] [illegible] [illegible] agens ad agere
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] calefactivo
calefacit calefactivo [illegible] agens [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] autem [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] autem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] autem est [illegible] [illegible] [illegible] ab
[illegible] [illegible] autem [illegible] [illegible] ad [illegible]
et [illegible] [illegible] aequalitas est ad aliquid quod
aequale est aliquid quod [illegible] ei [illegible] ad aliquid
[illegible] album [illegible] ad aliquid quod [illegible] ei [illegible] ad [illegible]
[illegible] album [illegible] ad [illegible] quod [illegible] albo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] suis [illegible] sic [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sic [illegible] [illegible]
[illegible] hoc [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

qui in nulla parte deficit / Aliquid dicitur perfectum
quia finit hoc bonum tendit obtinere sicut
homo dicitur perfectus felicitate adeptus que finis est
ultimum et perfecto vel perfectionibus. Et ideo etiam nihil
perficit ad finem destructionis. Unum dicitur perfecte
destructum et corruptum cui nihil deest corruptionis
consimiliter etiam dicitur perfectum quod in nullo bono semper deficit
ficiunt et non est [illegible] indigitate perfecti et hoc
primum principium [illegible] omnium quantum perfectio ipse quod
aliud vero sunt perfecta consequuntur quia appetunt et
primum quidam cum sunt perfecta. Aliud autem dicitur perfectum
quod agit apud perfectiones vel quod habet aliquas perfectiones
seu vincens perfectionibus vel quod conformiter se assimilat perfectis.

Terminus dicitur cuiuslibet vel ultimum cuiuslibet
omnis partes eius extra quod non est eius quod sed
[illegible] alius et secundum speciem et sic nihil sunt
forte quod habet in immutabile et indivisibile dicitur
forma non [illegible] sicut qualitates [illegible] figuras
terminos quia quolibet minima parte ablata corrumpitur
/ Secundo dicitur eius vel perfectio et actus quod actus primo in
adeo motus terminatur sicut calor dicitur eius calefactionis
et albedo terminus dealbationis. Aliter autem
dicitur eius motus ut a quo incipit motus sed minus proprie
sicut frigus dicitur eius calefactionis quia incipit calefactio
de frigido. Dicitur terminus vel finis intentus
sicut victoria dicitur terminus belli. Dicitur terminus forte
et dicta specialis quantum sibi competit et dicatur specialiter
et sic consideratis vel dicitur eius quod continet [illegible]
vel diffinitio non [illegible] et dicta [illegible]
potentialiter et actu quod est vel dicitur / [illegible]
non [illegible] perficiens et continet easdem partes
prius quod constituit [illegible] et perficit. [illegible]
[illegible] quia motus velut equatur
dicitur autem terminus tot modis quot modis dicitur principium
sed non quia terminus non solum dicitur de principio sed de
[illegible] vel [illegible] principium non [illegible] est
[illegible] omnis principium
[illegible] dicitur [illegible] primum [illegible]
[illegible] diffinitio [illegible]
[illegible] actus [illegible]
[illegible] similitudes [illegible]
[illegible] est [illegible] eclipsis.
[illegible]

sed [illegible] istius [illegible] / [illegible]
[illegible] quia [illegible] causam [illegible]
[illegible]. Tamquam [illegible] singulari et individuorum
[illegible] sed [illegible] lapis quod dicitur magnes [illegible]
et sic [illegible] illuminat oculos [illegible]
[illegible] capitulum a quo omnis [illegible]
[illegible] et sic [illegible]
[illegible] illuminat oculos
sed [illegible] dicitur [illegible] illuminat oculos
omnis autem [illegible] illuminat oculos.
[illegible] autem [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible] perfectionibus [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] vel [illegible]

Dispositio [illegible] partis ordo [illegible]
[illegible] potentie adlatum [illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible] ut [illegible] potentialiter [illegible]
[illegible] causa [illegible]
[illegible] dicitur [illegible] solum [illegible]
[illegible] distinctas [illegible]
[illegible] partes differentes [illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible] dispositio
[illegible] qualitas [illegible]
[illegible] qualitas [illegible]
dispositio et [illegible]

Habitus dicitur [illegible] dispositio [illegible]
[illegible] vel [illegible] quidam
et motus [illegible] agens et patiens [illegible]
agens [illegible] et [illegible] patiens [illegible]
[illegible] actionis et passionis [illegible]
[illegible]
[illegible]

ain suti sic sanitas et infirmitas.
sicut quidem [illegible] ad aliud bn vel
male dispositum secundum corpus et secundo sicut.
et sicut pro dispositionis [illegible] que non est [illegible]
[illegible] sic in [illegible] adpositiones
[illegible] dispositio [illegible]
[illegible] sicut [illegible] que [illegible]
[illegible] species. Est [illegible]
[illegible] qualitas que est
[illegible] sicut [illegible] vestitus [illegible]
[illegible] ad [illegible] sicut.
Passio [illegible] qualitas [illegible] albu et nig
dulce et amarum / [illegible]
[illegible] ut dealbatio et calefactio / [illegible]
[illegible] et [illegible] febricitatio /
[illegible] magne [illegible] sicut
[illegible] oppressio
[illegible] alium [illegible]
[illegible] sic lapides
[illegible] oculis / [illegible]
[illegible]
[illegible] visu [illegible]
[illegible] sic [illegible]
[illegible] oculis [illegible]
[illegible] alicui [illegible] ubi [illegible]
[illegible] sic [illegible] visu
[illegible] videtur [illegible]
[illegible] mo [illegible]
[illegible] posse [illegible]
[illegible] male vel [illegible]
[illegible] medium [illegible]
[illegible] et sicut. [illegible]
[illegible] ut [illegible] ut [illegible]
[illegible] ipso [illegible]
[illegible] aliquid [illegible]
sic [illegible] / [illegible]
[illegible] vestitum / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible] aliud
[illegible] lapides [illegible]
[illegible]

[illegible] / [illegible] movetur [illegible]
[illegible] / [illegible] et [illegible] sic
[illegible]
[illegible] lapides et lignum / [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible] sic [illegible]
[illegible] sic [illegible]
[illegible] / [illegible] modo [illegible] aliquid
[illegible] aliquid [illegible] /
[illegible] aliquid [illegible] / [illegible]
[illegible] dies [illegible]
[illegible]
duo sic [illegible] / [illegible]
[illegible] sic duo et [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible]
[illegible] sic [illegible]
[illegible]
[illegible] sic [illegible]
[illegible] dic [illegible]
[illegible]
[illegible] decet et [illegible]
[illegible] sic [illegible]
[illegible] dies [illegible]
[illegible] modum [illegible] et [illegible]
[illegible] multa [illegible]
[illegible] sic [illegible]
[illegible] dies
[illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] Omne [illegible]
[illegible] omnibus
[illegible] ponit
[illegible]
[illegible] aliquid [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] nisi [illegible] ut [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible]
[illegible]

in una specie secundum quod dicitur quinque homines quinque equi quantitas quo dicitur quantitas plurium distinctorum ab uno alio secundum quod numerorum que distinguitur a valore denominationis et aliquando quando homo et equi et numerus non pluralitate aliquorum / Dicitur et quinque quantitas continua in una nota sicut quantitas figure superficialium et quando figura corporalium. Dicitur et quantitas corporum que continue in una secundum quod corpora particularia quando dicitur quod plus potest in differentie speciei et per dictionem de magis minus dicitur quantitas speciei sicut in quantitate differentie ... quod est alteri volumus / in alio ... et quantitas dispositionem magis et minus omnes que volumus quantitas inter homines

Justitia vero quando sicut quod non ... in uno sub-
primo ut adinvicem ... ut medium
quantitatum secundum ... celestium et ... et quantitatem ... si
quantitatum ... adinvicem ... secundum ... quantitas
... non ... adinvicem in solum

Aliqua dicitur vero ut ... plurium ...
et ... Secundo dicitur ... quod ...
in geometria / hoc autem sit duplex aliquando non et ...
... non impossibile secundum ... est ... et ...
non contra ... non aliquando ... quod ... est ...
... aliud autem est ... et impossibile ... omni ...
magis ... secundum ... minimum ... Secundo dicitur
... aliquando ... aliud ... secundum ... apparet
... in homine ... apparet sapientia quando ...
Secundo dicitur ... quando ... vel ... quod est
secundum ... vocabuli ... de angulo secundum ... dicitur ...
quando est figura plana ... contenta ...
... et ... omnibus ... adinvicem
sunt equales / hoc et plures dicitur ... continuitas ...
... sic vero dicitur ... quod apparentia ...

Eadem dicitur vero quod sunt ... natura equalis
neque ... ut ... partes ... tamen ... eam
... sepulture ... et ho-
... dicitur ... / aliud dicitur ...
... quando ... et aliquando non ...
secundum ... et album dicitur ...
... aliquando ... secundum ...
... differentie ... plurium vel differentie
... non ... quod est ...
[illegible]

quantitatum ... sanitatis ... ...
... sicut ... secundum ... geometria
... sicut ... nobilitatis sicut
... physica sicut de ...
simpliciter et ... est ...
... quando ... sive ... non sunt ... sic
... secundum ... geometria
... Aristoteles ... Unde est sicut ...
... simpliciter ... et ...
quod aliquando ... omnis ... non simpliciter ...

Unde autem ... non ... quantum
Et ut ... omnis ... est medium ...
et ... secundum ... solutio ...
... est ... non ...
... solutio ... vos ...
... vel sic hoc autem ...
... omnibus sic ... et quod est et quod est ...
plurium geometrie non accipit ... et quod est ...
est continuum Et sicut ... et quod est et quod est ...
... autem accipit et quod est numerus ...
... numerus ... Quod autem idem ... sic
... sic et quod est ... quod ...
... non ... si est numerus ... quod est ...
... quod est numerus idem ... quod est ...
... sicut videtur quod est color et ... est color
Unde plurium sicut et quod est et quod est ...

... autem non ...
... differentie ... intelligi in voce ...
... ut ... aliquod medium ... de ...
... hoc ... aliquando ...
et quod est plurium ... non ... sic
per figuram ... magnitudinem ... quantum
adgnoscendum quod quid est

... autem quando sic ... secundum ...
in ... aliquando ... aliud autem sunt
actus secundum ... et ...
aliud autem sunt speculativus secundum ... mathematica et
divina ... autem ... est sicut ...
... vero ...
... secundum ...
[illegible]

[illegible] anno [illegible] abominatur [illegible]
[illegible] intelli[gere] [illegible] maxime [illegible]
[illegible] alias [illegible]
[illegible] praepositus [illegible]
[illegible] eius [illegible] cum [illegible]
[illegible] principaliter [illegible] primum [illegible]
[illegible] cognito [illegible] principio [illegible]
Et quo eius [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ut [illegible] calidum et frigidum
et audiatur sonum acutum et gravem et oculus [illegible]
[illegible] sic et intellectus [illegible] sic [illegible] videmus
non [illegible] puto
[illegible] albumine in corpore [illegible]
[illegible] integrum [illegible]
Quietas autem et pluralitas [illegible] (per duas
intelligibilium [illegible]
[illegible] intellectus [illegible]
[illegible] intellectus
et [illegible]
[illegible]
intellectus [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] sunt aliqua
[illegible] ipsa [illegible]
sic alia distinguuntur [illegible]

Unum dicitur multipliciter [illegible]

[illegible]

[illegible]

loco et c[illegible] declaracionem Sunt autem prima quod dicit
quidditatem cuiuslibet individui illud principium et simpliciter
est eius. species dicitur quidditas individui quod designo
[illegible] et species principium est eius et simpliciter
Explicit quidem de 2° primum et hoc
notitia et cetera omnibus autem quibus modis species
est prior actu. species non est prior eorum separata
ab eorum actu. Cum non precedit actum et non de
pendet ab ipso. species est causa actus accidentium
et ab accidentibus non dependet. Unde species est
species est separata ab eorum actu et hoc autem prior
est actibus quod principia speciei sunt eius accidentium
Cum in quibus eius diffinitiones [illegible] hoc
accidentium principia speciei prior est non Ex hoc
autem ex parte quod quod est vere. [illegible] quidditas
eius individui speciei [illegible] speciebus [illegible]
et non [illegible] et [illegible] sunt posterior. actu
autem sunt posteriora. et prior tempore [illegible] species [illegible]
[illegible]. Ergo species est prior accidentibus Cognitio
quod autem [illegible] quod est [illegible] magis [illegible]
[illegible] accidentia
[illegible] quod [illegible]
quidditas quod [illegible] quidditas est actus
[illegible] ipsius [illegible]
[illegible] accidentium autem per species et
[illegible] prior autem est [illegible]
accidentia [illegible] et [illegible]
[illegible] et species [illegible]
[illegible] Cum igitur [illegible] simpliciter est
prior est quidditas prior est loco et motu et tempore
[illegible] loco [illegible] quam [illegible] est quod
absolute [illegible] species ab omnibus est [illegible]
[illegible] est in [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] autem species
[illegible] autem dicitur
[illegible] separatas [illegible] autem [illegible]
[illegible]
[illegible] magis [illegible]
[illegible] species [illegible] differentia
[illegible] declaracio [illegible]
[illegible] quibus [illegible]

aliis substantiam atque substantiam sicut autem dividi
in materiam et formam [illegible] species sunt quod [illegible] sunt
composita species sunt quod species [illegible] dico autem
materiam [illegible] per [illegible] secundum [illegible]
[illegible] autem et aliud sicut formam compositum autem secundum ydol
Videlicet si forma prior est in [illegible] et [illegible]
eius quod forma est actu et materia [illegible]
quod [illegible] compositum magis eius et prius dicitur Cognitio
igitur probabiliter dicitur est quod sit species quod dicitur est
[illegible] illud quod non [illegible]
[illegible] dicitur alia et [illegible] alia [illegible] sicut autem
[illegible] non sufficit quod ipsa [illegible] quod est subiectum et
subsistit aliis [illegible] species non [illegible]
[illegible] species [illegible] non magis substantia et [illegible]
aliis [illegible] omnibus aliis [illegible]
adhuc in omnibus [illegible] est [illegible]
[illegible] et [illegible] adhuc quod [illegible]
[illegible] non [illegible] magis
[illegible] adhuc [illegible] non [illegible]
[illegible]
[illegible] Adhuc
[illegible] autem [illegible]
[illegible] ab [illegible] est distincta [illegible]
species [illegible] hoc est [illegible] non quod absolute
[illegible] est [illegible] hoc [illegible] est magis species
quod [illegible] forma et compositum [illegible] et forma magis [illegible]
species quam materia compositum autem species compositum et forma
quod posterior est aliis [illegible] forma et in ipsa [illegible]
[illegible] In libro et [illegible]
materia est distincta [illegible] Ergo [illegible]
[illegible] est magis [illegible] est [illegible] autem
[illegible] est autem [illegible] species
[illegible] non [illegible]
[illegible] duobus [illegible]
simpliciter quod nobis [illegible] sunt ignota.
c De primo dicamus [illegible]
differentia [illegible]
[illegible] differentia [illegible] est [illegible] differentia
[illegible] de [illegible] autem est
quod [illegible] modum [illegible]
autem [illegible]
[illegible]

quia / accidens autem 3 posterius quod hoc quod est
primum inter illa quae quaerimus in una via et in alia
est omnium aliorum. Probat autem consequentiam quia quaerit
quia et nomine cuius in est accidens quod quaerit cum
scitur in alia et nomine cuius sicut color eclipsis
sive roris eclipsis. Est enim color eclipsis
quia precedit eclipsim. Unde color non potest poni in
definitione substantiae eclipsis et nullum accidens in definitione perfecte
potest poni / Adhuc consideratur quod nullum perfecte
[illegible] accidens non est nominatum perfecte igitur non
per ipsam definitionem. [illegible] non quod sit una perfecte
sit unum in [illegible] perfecta cum perfecta ad ipsam
[illegible] quod [illegible] perfecte non sit idem [illegible] perfecta
[illegible] non est idem [illegible] et calidum. Non igitur
accidentia [illegible] cum perfecta [illegible]
[illegible] potest definire
Et non necessarium quod [illegible] definitio
non non sit [illegible] [illegible]
definitionem [illegible] quod sit unum [illegible]
[illegible] in definitione [illegible] praedicantur [illegible] modum
[illegible] in definitione [illegible] explicat [illegible]
[illegible] poni [illegible] praedicatur [illegible] definitio
[illegible] per definitionem [illegible] una [illegible]
[illegible] definitio aliqualis [illegible]
definitione [illegible] non sit una [illegible]
[illegible] non definitione [illegible]
definitionem [illegible] quae est [illegible] unum
[illegible] definitionem [illegible] magis
[illegible] explicationem
[illegible] consideratur [illegible] accidens [illegible]
definitionem [illegible] non [illegible] quaerit [illegible]
[illegible] autem accidentibus sit et qualitas et [illegible]
[illegible] vero autem accidentibus [illegible] non quod quod
[illegible] sit et quod est qualitas et quod est quantitas
[illegible] definitionem [illegible] perfecte
[illegible] non sit [illegible] quod est accidens definitio quod
[illegible] inducit accidens [illegible] non [illegible]
[illegible] dicitur [illegible] non [illegible]
[illegible] sit et [illegible] quid et non
[illegible] non [illegible] magis
[illegible] definitio [illegible]

multiplicatur primo non de [illegible] alia [illegible]
Illa autem quae sunt unum [illegible] vel quod 3 non
[illegible] differunt [illegible] hypostasi [illegible] multa di
[illegible] abinvicem [illegible]
Sed autem accidens [illegible] differentias [illegible] quod differentia
explicat per [illegible] quod [illegible] per [illegible]
[illegible] definitio hominis quae explicat [illegible]
[illegible] constituitur. Sed accidens [illegible]
[illegible] explicat [illegible]
est [illegible] quod [illegible] per [illegible]
[illegible] accidens [illegible] passio differentia
autem est differentia quae per [illegible] subiectivas
[illegible] passionum [illegible] / autem
est differentia data per [illegible] principia [illegible]
[illegible] volens [illegible] sit [illegible]
[illegible] passio [illegible] differentiae [illegible] per [illegible] differentiae
[illegible] [illegible] vel [illegible] administratorum
[illegible] et tonitruum est sonus in nubibus / [illegible] definitio
[illegible] est [illegible] quae explicat per
principia [illegible] [illegible]
autem sunt per [illegible] principia et
[illegible] quod [illegible] sit [illegible] et [illegible]
[illegible] sit [illegible] ignis sit calidum [illegible]
[illegible] et differentia [illegible] et [illegible] est passio
[illegible] est per [illegible] definitionem [illegible] quod
est [illegible] volens [illegible] non definitio [illegible]
et quid est [illegible] quid [illegible] est [illegible]
[illegible] est [illegible] volens
[illegible] [illegible] volens [illegible]
[illegible] est [illegible] volens
[illegible] si [illegible] definitionem
[illegible] tonitruum est motus ignis [illegible]
in nube violenter [illegible] non differentia [illegible]
quod est [illegible] sonus quod est tonitruum [illegible]
quod est in nube sonus. Unde [illegible] differentia est
[illegible] per [illegible] quod [illegible]
[illegible] passio [illegible] et [illegible]
[illegible] autem nomine passionis [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] non est [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

exp̄ssum nāsus cū ſyino ddo nāſᵒ ſyni idem p̄ ſyino pōt lic; nāsus gerunt ꝛ tū ē migelo mētr ddo nāſ nāſ gerunt nāſ n. ſyni id ē ꝙ nāſ gerunt. Vñ et ꝛ sufficit intelligere nāſ ꝑſe ī ſyino cū sit diffinit magistralis sit in generale explicat.

Tunc autem ide ē aliam quantitas ꝛ illud cuius ē quantitas videndum ē. pro. n. posuit q̄d dicebat sunt ydeas in spiritu a sensibus separatas Et aūt n̄ sint separate. pꝫ ꝙ quantitas vel est vel sbā. Et sbā vel nō separat aliquid ſꝫ idem ē. quantitas n. vel ē q̄d cuius ma gsti aūt 2ᵐ aūt ꝫ ul; ꝛ ꝛo n. q dicit quantitas gaiꝫ pꝫ ſolēs ꝛ mēn̄ras pulsus cuiuſ ſpūal an ꝫ nāalit mēn̄r n. p̄t ee separata. Alíꝫ ex tūs sit ſpūal di. n. cīa ſpūal eent asē sepa ea ipāꝫ eēt ipōſe ꝫ aūt ſpēal ꝑcedē ſpūal ꝑa vos ī ꝫ ꝫ gsciam ꝑ ipa intellig ꝙ ut dam ꝫ. ſi quantitas ꝛ ſbia vel ſi aūt cīa ꝫ ut sep aūt. et ve vos ipā nō intelligō. q̄o n. q̄ ē ſ̄ q̄t dīc q aūt ē q n. n̄ ē sint n̄ ꝑt ſtūi q̄ ē. Ostio n. q̄ ē ſſ ꝑſuꝑ q̄oꝫ ſic ut dem ē ipostiōib. Est ig quantitas ē ſpūal vel. q vos q̄d 2ᵐ q̄d ſi ꝫ ct adeā ſepata q̄ dicas nō ē 2ᵐ aūt. Vñ cuiꝰ n. eēt cuiꝰ nᵉ bonū ꝫ bonū nᵉ ꝫo ꝫ ꝫo Q ꝑtēa ſ eent ydee. ſcil fore ſepate a ſſibꝰ ſbūs ipē nō ꝫ ſūt ſbie. ꝙ aliꝫ aliꝫ ſbūs n. ſubſtācut / ꝑtēa ſi quantitas ſbie ſpūl ē ſepata ꝛ ꝑſe ſubſiſtēs ꝑatē diffiniui ꝛ hēbt ꝑ gūs quantitas. Vñ ī iſta quantitas ē ſepata ꝫ ſuo diffinito. ut q̄ habet idem aūt quantitatem hoc aūt ꝑcedit ꝫ ꝫ ꝫ dicat q aliq̄ quantitas ſit idem cū eo. cuiꝰ ē quantitas / eādē ī voc. ꝫt hoc ꝫꝫ ꝫꝫ. Iuꝫꝫ aūt q ſūt ſūt ꝑ aūt ꝫ ꝫꝫ ē aliq̄ idem ꝙ [illegible] ꝑ ꝑ aſſo doſꝫ ꝑſe / aliq̄ aūt n. ē q̄ [illegible] nō dr̄ deſꝫo ſi ut ꝑcedat absolu [illegible] quantitas ſbie ſpūl cū ꝫ ſbia ſpūl [illegible] mulꝫ. ſapꝫꝫ ꝫdutam [illegible] n. limitata loco ut ē [illegible] quantitas ī ꝫ ſitu ꝫ [illegible] loco ꝛ [illegible] [illegible]

ꝫꝫ aūt ē ꝛ corpꝫ ꝙ ꝫ aūt ale. corpi ꝫꝫ quantitatem / ꝫꝫ aūt ale ſint ē ꝙ tota ꝫꝫ ꝛ ꝑ aūt ꝫ ꝫꝫ ꝫ cū toto. ꝛ ꝫꝫ ꝑte tota ꝫꝫ ale adunꝫ ꝑſe ꝛ ꝫꝫ ꝫꝫ ꝫꝫ ꝛ ꝫꝫ aūt ꝫꝫ ꝫꝫ ꝫꝫ aūt ꝫꝫ ſint ꝫꝫ ī ꝫ 2ᵐ modū ꝫꝫ ꝫꝫ 2ᵐ ꝫꝫ idem aūt plus vel minꝰ diſꝑoni ut ꝫ aliū aūt ꝫꝫ oculꝰ ꝛ auris. ꝛ ſanꝫ aūt ꝫꝫ. Vñ ſꝫ ſui ſiplice ꝛ ꝑꝫ aūt aliq ꝑꝫ ꝛ ꝑꝫ aūt a corpe ſepate q ꝫꝫ ꝫꝫ. magis ꝫꝫ ſint ꝙ ſuꝑꝫ ꝛ ꝫꝫ ī ꝫꝫ magis ꝫꝫ. dū ī cimꝫ q̄ elentū ꝛ ſepatū aūt ī alia ſ icorpe ꝛ ꝫ alia q̄ ꝑꝫ ꝛ ꝑꝫ ſit talibꝫ magis ꝫꝫ ꝫꝫ a corpe. dū magis ſepata. Iuꝫ ut magis ī cimꝫ ꝫꝫ ꝛ ſbia vedꝫ ſ ꝫꝫ ꝫꝫ cuꝫ ꝫꝫ ꝫꝫ ē alia. Vñ ꝫꝫ ꝫꝫ ꝫꝫ ſalꝫꝫ ꝛ ꝫꝫ ī ꝫꝫ alꝫꝫ corꝫ ꝛ ꝫꝫ ꝫ ꝫ eadē ſint ꝫꝫ ꝫꝫ ꝫꝫ corꝫ ꝛ ꝫꝫ. Vñ nō ꝫ ꝫ iſta q ꝫꝫ ſbie ſpūl voc ſuoꝫ aūt ꝫꝫ ꝫꝫ quantitas ꝑꝫ n. n. depēdꝫ a poſtiōibꝫ Vñ ꝫꝫ ꝑꝫ n. ꝫꝫ ſꝫ ē ſocius eꝫ. Eſt ig idē 2ᵐ ꝫꝫ quantitas cū ſbia ſpūl. dꝫꝫ aliqā 2ᵐ modū ꝫꝫ ſ eadē ꝫꝫ ē dꝫꝫ. 2ᵐ modū ꝫꝫ ꝛ idem.

Vꝫꝫ aūt fore ſepatas quantitates ut ſic ꝫꝫ. exꝫꝫ pꝫ ꝫꝫ n. ꝙ ſint ꝫꝫ quidē ſine aūt. alia aūt ab ꝫꝫ. alia vō aūt ꝫꝫ vō ꝑa ꝑſe ſit ꝫꝫ. aūt ē ab ꝫꝫ. ſint aūt ꝫꝫ ꝛ ꝫꝫ ſꝫ ꝫꝫ ꝫꝫ ꝛ ſꝫꝫ ꝫꝫ ꝫꝫ q ē media media ꝫꝫ alia vō q ſint aūt ſint exdeſꝫ ꝫꝫ ꝫꝫ vel exdeſꝫ ꝫꝫ ꝫꝫ ꝫꝫ ſ ſꝫꝫ ꝫꝫ vel ꝫꝫ ꝫꝫ / ꝫꝫ aūt q̄d ſꝫ ꝫꝫ ꝑꝫ ē ꝫꝫ q ꝫꝫ. hoc aūt q̄d ē ꝫꝫ ꝫꝫ ſit ꝛ ꝫꝫ ꝫꝫ ꝫꝫ ꝫꝫ ſ ligna ꝛ lapides. ſit ꝫꝫ domꝫ / ꝫꝫ aūt ꝫ ꝫꝫ ꝫꝫ ꝫꝫ ꝫꝫ aūt ſit ꝫꝫ ꝫ aūt. q ad aūt ꝫꝫ ꝫꝫ / ꝫꝫ aūt ſint ꝫꝫ ſ ē ꝫꝫ ꝫꝫ aūt ꝫꝫ quantitas ꝫꝫ ꝛ ꝫꝫ ſbia ſit ꝫꝫ [illegible] quantitas. eadē ſſ [illegible] [illegible]

pp^a sint prout sunt elevate partes et forme de
ciant eleve nisi elementis et per formas 2^m
via adhesionis et nulla pricedo, similiter vero
principium incepit aliquid quod est presens ipso et movens
solum et precedit adpresens. Que sunt dicunt ipsorum
et aliquando fuisse si non preexisteret. Unde dicit
Avicenna in equalibus adequatis adequato
in humanis intellectu operato. Ex hoc igitur
patet quod formas est sanius incipit elementis
a m. et 2^m forum ut 2^m potentiis totius generis
sanitate augmentando calorem humidum seu
debilitatis excedente.
Exemplum autem de aliquo fit ex dicto vero sit
exerce quod est ipso et m. sed ergo excedo. Secundo
primo expellatur et apparet, sed sanius fit exemplo
a m. Unde vos denotat quod per vel expellatur
in uno quod in actu fore uno m. et abductum
fore pro se denotat tamen forma non intelligis in sui
voce includit materia. Unde alia denotat sibi
et circulus talibus dum talibus et figura a m. vero
dum ex uno denotat dicto domus est ligna et
lapides, sed denotative dicto domus est lignea
vel lapidea quod uno modo 2^m et sum ignorato
sed adaptum fore quod recipit actum suum.
Verum adimo autem agens materia non facit
ita ut formas ut 2^m actus sed compositum
facit ipse sicut dicitur de homine de leone. Si
non faceret formas ex m. aliquid faceret istam. Si tamen
ex m. ipsam faceret ipsam faceret in m. et compositum
faceret et non formas et dicta forma adhuc ergo hoc
ut dictum est ita procedit in infinitum. Sicut in forma
sit in m. ex quo omne quod fit denovo sit est
dividuale in materia et formas. Non in sic forma neque
m. sed compositum. Et non generantur formas sed aliud
agendum materia compositum ex m. et forma non generatur
in actu. Et non in m. secundum esse in ipsas formas. Iam
agens per formas materia perficit et informat.
Sufficit igitur agens naturale producere totam
tam formam generare sibi simile quod formas
actum ipsam. 2^m et quidam imperfectum esse ipsa
[illegible] Similis autem quod forte generatur calor
[illegible] aliam sic verus actus
[illegible] quinque
[illegible]

quod non dicitur preexistat totum. Quinimo autem formae
substantiales non sint actu et per quam in actu
qualitatis actu et per quas ipse formas donec
moveret materia qualibet informat. Idem calor naturalis
in homine cibum convertit in formas corporis hominum
et talis adhuc formas facit. Ipse autem dicunt
aliquid non solum dicunt formas essentialiter sit
immediate sed dicunt orbium celestium et in
telligentias separatas moventium orbes. Ita quod
operis nunc opus intelligentie indicatum.
Quamvis non est aliqua et videtur superior
causa unde intimet ipsius operatio et proximis
et inferioribus generans. Vero est ergo necesse ponere
ydeas et formas separatas. Sed hoc separatum per quas
fiunt similes generantur. Dicit igitur quod sine aliqua
et ad actum aliquid assimilari per se generantur. Quidam
autem generantur alterius et alia et a causa. Secundum similitudinem
tales quod materia formas tamen aliquid nisi secundum illa vero
qui non formas per se fiet alterare solum secundum domus
sed aut autem generantur consimilia constitutum in
sola spiritus. Ita procedit generantur fiet compositum.
Patet ex prius passionibus et actibus in illa etiam
procedit principia primus hoc sit et hoc vel. Unde
principia similia denuo reperitur quod sit. Sed non
volo amiuitarum constituitur hoc et vel in homine.
Unde diffinitio quod dicit quod dictum est vel cum in secundum
falsam denuo que non sibi et etas sed similem
medium quod est in partibus nisibus. Et propterea diffinitio
autem dicit similem. Unde si quale quod est hoc non est
vole amivitam. Et si quale quod est vel est autem quod est
alterum vole amivitam. Et si autem quod causa est hoc
visibile tamen non quod est alterum vole amivitam. Vero in
fore separate non sunt prius scire.
Vonidas igitur diffinito est vero non autem non est
sic distinctum. Actus diffinitio necessario est sive
ex quo compositum secundum autem sic est uno aduen[illegible]
pars communis se habet ad partes [illegible]
quod sunt partes diffinitionis et [illegible]
motis. Unde dicitur per se [illegible]
dequa [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

et forme quod predicatur et tamen hec non nisi quia parti
partes corporis quia nisi est solum quod impositum est in eadem
partes in predicatis non est et conferens predicatur et
forma quod extremis predicatis corporis formam tamen est forma nisi
et magis eius quod ipsum non est partes predicatis et forme
partes in partibus toto sunt partes ex quibus vere componitur
quibus corruptis corrumpitur vere partes, forma tamen et ff.
non corrumpitur partes corrumpit nisi sed patens in quo
quod et tamen non dicit quod quid sit quidditas tamen
sunt. Est autem non partes componitur et partes predicatis formam
quia corpori et sic ideo quod dicitur constitutum in quo
per se materia forma quia ipsis corruptis partibus corrupitur
unde in differentia eorum formam potius non et forma unde
similitudinis dicunt nisi civitas et differt tamen est
actus corporis physici organici in potentia vitam
habentis per partes. Et quia non potius magis et quia sunt priores
ut habent predicatum ut manus et pedes in differentia
corporis non ponuntur quia sunt posteriores ipso et ipsis
ablatis adhuc manet homo. Et partes tauli
non ponuntur in differentia eius quia sunt posteriores tamen
quia ipsas taulus dividitur, et non sunt partes
predicatis non est quia non sunt magis sed inequalis. Cum
non quod quod est hoc non unum quod est totus, vel non hec
in quod qualis est nisi est vel tamen unum. Sic
vero ponitur in differentia sillabe quod sillaba consonante
componitur et vocali. Unde dicit quod sillaba vero consonante
componitur et vocali. Littera vero alba vel nigra quod
est partes ut materia et posterior et non sunt magis
de sillaba. Predicatus sillabe non est partes. Unde cum
nomine differentia et de individuo nisi ex quo forma
[illegible] non [illegible] non est partes intelligitur predicatis
et abiecta est unus. Unde et individuum pluralitas accipit
ex predicatum posterius sunt 2° quod adhuc et nunc
individuum limitatum.

Item est dicere quod est unum tamen manifestius
[illegible] est unum [illegible] sunt partes
[illegible] toto sunt digiti et partes partes
[illegible] sunt priores toto. Sunt digiti
[illegible] semicirculus partes est tauli.
[illegible] in differentia priores
[illegible] unum hoc
[illegible] in differentia
[illegible]
[illegible]

Differentiae igitur secundum duobus modis. Unus quia secundum
ex partibus formalibus prioribus simpliciter ex quibus
constituitur. Et in talibus diffinitio tamen sed partes posteriores
in diffinitione totius quia non convenit ponere differentiae
et materiae non apparet et hoc dicit predicatus et eadem
est diffinitio. Et dicit differentia potentia ut si dicatur
quod anima est forma vitalis intellectualis vel hic non
de forma autem quod 2° vero forma et sunt et quod
quod est corporis dicto. Alius modus differentiae est
magis non solum partes formales sed et materiales ponuntur.
Et in talibus differentiae partes non ponuntur in differentia
totius. Et tales sunt differentiae diminute quia quod
vere per se non in [illegible] sed quasdam partes et ubi
ipsius est materia quod in differentia sunt accipiuntur ut si
dicatur quod anima est forma et sunt 2° actum corporis organici
physici. Hic non differt non dicit quod est anima sed magis
quidditatis materie. Unde et corpus in differentia eius ponitur
quod est convenit ad predicatum eius. Et ideo quid non tauli
et taulus et [illegible] et anima ideo sed non in 2°.

Est autem diffinitio quaerit formalis in individuo
[illegible] non quod habet per differentias est communicabilis
tamen continuat et universalis communicatum sunt non sunt formalitas
non intelligitur. Unde nomine ideo ex quo dicit de forma et individuo
quia vero et differentia quod non significat per se et ideo non quaerit
individuo secundum quaerit formalis [illegible] non ignota est 2° se
cognoscitur tamen per [illegible] ad formam. Unde non per se ex partibus
et [illegible] non partibus predicatis sed est partium componitur ex tamen
sunt autem duplices non. Aliqua non est intelligibilis et forma
autem formalis intelligibilis est quod [illegible] cum forma magis
cognoscitur intellectus. [illegible] continuat quod [illegible]
formalis autem est quod qualitatibus activis et passivis et
et motui subicitur [illegible] quod et quanta extremis.
[illegible] autem actus et actus in [illegible]
[illegible] est predicatis et forme et materia 2° [illegible]
[illegible] quaerit 2° [illegible] in eadem [illegible] autem
2° [illegible] et [illegible]. [illegible] autem forma
[illegible] est materia et [illegible] potentia prior et compositio.
[illegible] autem forma [illegible] tamen compositio quod predicatis
forme est ideo tamen forma [illegible] predicatis et principia
tamen unde materia 2° [illegible] [illegible] gradus
[illegible] individuum [illegible] individuum
tamen apparet quod predicatis [illegible]
formalibus [illegible]
[illegible]

Ulterius dubitatur an que sunt partes forme
et que sunt partes materie et compositi
differunt. Videtur quod principaliter et forte et solum et
non compositi quia aliqua partes possunt indifferenter
alicuius esse sicut sic compositum contingit alicuius
et ponitur idem bis. Sed diffinitio undique partes
possunt indifferenter alicuius. Ubi quidam dicitur quod
hoc est animal compositum ex anima et corpore organico.
Si accipiatur pro anima differentia ipsius quia est quo est
actus corporis organici et differentia corporis orga-
nici quia est quo est existimatur vitale etc.
Erit igitur differentia hominis compositi ex anima et corpore
organico quod est animal compositum ex anima corporis
organici et existimatur in corpore vitali etc. Sed non
omnia vera sic habet quod aliquam indifferenter alicuius
ponitur communis [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / differentia igitur forme est [illegible] quod differentia eius
est ipsa diffinitio. Differentia vero compositi est una
differentia. Secundum [illegible] non quod differentia que est forme est
ipsa diffinitio que est quidditas forme. Unde
non [illegible] [illegible] diffinitio nisi [illegible] que sunt
partes forme et que [illegible] [illegible] et que sunt
partes compositi. Diffinitio non dicit esse [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quod forme iste a [illegible] [illegible] separantur
[illegible] [illegible] separari [illegible]. In mathematicis
[illegible] [illegible] [illegible] est separari a lineis
et a [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible]. Secundum vero [illegible] intellectum sed ista
in lineis et [illegible] non sic [illegible] [illegible] [illegible] est
[illegible] [illegible] [illegible] quod non separatur nisi a [illegible]
quod oculus [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
separata. [illegible] est [illegible] [illegible] intellectum forme
[illegible] a [illegible] [illegible] separari. [illegible] [illegible] non
[illegible] [illegible] omnis forma non [illegible] [illegible] est
[illegible] [illegible] non diffinita.

et [illegible] sed sic diffinitio quia accipit
[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible]
[illegible] ut intelligatur [illegible] non [illegible] duo [illegible]
separata que tota [illegible] in toto [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] quod [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] et [illegible]
[illegible] non quod accipit [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
partibus [illegible] et qualitate [illegible] [illegible] [illegible]
Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] corporis [illegible]. [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible]
Utrum autem [illegible] quod sunt unum differentia
et diffinitio quia est ex partibus constituta.
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] compositi diffinitur
[illegible] hoc differentia [illegible] [illegible] una est autem differentia
que componitur ex [illegible] et [illegible] quod [illegible] non separatur
[illegible] [illegible] [illegible] separari ab homine et [illegible] [illegible]
homine est solum unum [illegible] quod [illegible] [illegible].
[illegible] vero [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] unum et [illegible] est [illegible]
et [illegible] [illegible] differentia [illegible] una. Si non [illegible] [illegible]
[illegible] a [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] una differentia quod aliqua partes [illegible] idem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] separantur. [illegible] non est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] separari
[illegible] non [illegible] dicit quod [illegible] sunt unum que in uno [illegible]
[illegible] [illegible] et unum que in uno [illegible] [illegible]
Idem autem [illegible] [illegible] non est aliud [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] ordinatur [illegible] autem [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] autem non est aliud a [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] a [illegible] separari [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] forte [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]

pessu n. t no pessu pede no separatur et ped'
sz ai qu^a pedis vnu et q incu^te aditur
declarat sic vlca stalia dic qu^lis indoys q
in ad^s qualitas no diuidit^r equales igr
sunt p^ri unum duc speb^s Jet q finalis
dua diffinitio coct q sbia vel est et quat
not vel ipont^r t p^p diffiniam ? q^ftit^r
diffiem est q quali^s ai diffies q lig
vnitz ee qualitz diffi^ci ? diffini^ois ?^pus parbq
incoguend quas vlat po^r t dua p^u
inse q In anallocitis vel posterioribus linut
vlcadz dudz ? iplus ^opus co dz ee qualis
q locus exsignis t effatibus duas qualitate
sepe sumit phys du soli sunie dz vas
duas t vallas si du sumen duc dau^las ?
n qualitates sic si diuidetur pedalia petalia
t n alda essz duc insitas t no se oca
quo q dictiis Et ig nne est ? duas qu^las
qod^9 q^stituit diffi^e nne e ve diffi^o q^sti^ta qo
parby qu^bs qualiter fiale vnia vlaia igr dua
q e p^ferunt ? q^plecuntur fore vel diffama
et ss oca q e sbia diffama Est du ordo
e concordis ipabus qualit^by ssbie hon-
pnt eiisspor pars diffinitois q code quo
sc q i na vei oz prede ing^aoc qpdicf
exposicoibus adpo cuid. si q^go sit pfca
Vomitz aut desbia p^sumitur est
dicitur du sbia q^e inois v^o sbim
a^oo q^dadt ec q^d d ? sez quer^i - z^o quiin
q^oc vlc Dedurab^y du dayz e viz desise q e
sbiy pa^by tala^by q e eus idou t deni q
ipoin est adam dequi^co t day e t de
q^poio quo sun sbie. de vli du du sc sbia
inqueda vi n vlc aliq^9 ina^s ? sbia
? q qui^y sbie q ss q^pai cogno^e t du^s pars
du sbie nne est ? sbias Vider aute
ipolt vlie ee sbiany. sbia n. pse sub
[illegible] nulli alet in est. vlc aut que e
[illegible] in est pdcat vlie vl e sbia oi^y
[illegible] nullis q equale decoiby pe
[illegible] vna ? q dicias ipos
[illegible] sbia n de de sbie
[illegible] q no e sbia Est du du
[illegible] z n ? sbiaz
[illegible] t dua [illegible] sbia
[illegible] t dudz sbiam [illegible]

si gnig t dua no sit sbie sz qualitas sola sit
qualitas sbia q sic cogno^e t dua exchus actio
pecuiltu^by palaz e vlia sbias no ee ^f pe ad
n iqu^ad sc ? z^a qo ? vltoz q dehoie sp^is ?
intellig^ol p ? dinp ipo^le e sbiaz vnitz si qo
plbus sbus q sic dam. dacq n separat qz
exsilis q sio ipoin^u pe si vnu dan.
§ Abet du q Accidit exchus dubicz quolibz
n no pe si hoc aliqd q cogitib t in
declaci n pe si. hoc aliqd particulo t deidai
t ai quat t duc sun quas n est cogpis hoc
aliqd in sbia deciditur Eqd sc q nullis vel
sit diffinitio ois. n sbia diffinit^r p gnq t dudz
cpd^9 q^poi si ig sbia cogius n q^poni^r g^o
n diffinit^r sz soli sbie quer diffi^o spe dea
vl pua^s si qui hoie dicitur nacificatio qual
oz in^o i quodaz est vle pu^y si accipit^r ?
sbialle t qo di^cum qd e puna intencio et
q^tepaus vel expo n q^poni^r t diffinit^r
ois ss sbie. si du accipiat^r subtoc vlca
quis^e pq^a adnulla vesau q e min^o q sedo
sic e postius t no q^poi cogpis ss inc diffi
niciu. Dz cut dicitur diffi^cacis si ade e al inso
inhoie t inos sbia dau quer^is dudas inse
q si vo al e a^d i inoq qui dualia ra^via
in sira t no e alq ? que i vnu ai aliquo
quer parsus t n p al quc qualit^s dolo^s
t decquo lin ui posse dici q cade for sicutis
t scialis ? separat q quoca ? ? aliud
t aliud. sic ho incio^s t acior t spu^t t ani^lis
? du vnq ho sic n vadus solis ? aq fo^r
cuilibz scius qz ee simp^a t uniu^le ise qui^le
inules recapai cu nidusis cogibus decide^r
adades t alias fo^rs aloq effans vnias t qualit^a le
ploq t scicaru ss sit omis ss^s ? for pudes
t lucemtellans diuini pducetq ipsz i ? dz ?
simp^xo abor passibili^te t inibili^te ? in sepalia
qualit^lis cu ini talis^lis ineta inulq mois
hoc in incellans ? ? pudcaz duas n aqlu
videtur ini ? aliis sz pocius isdedo taestudo
dua sic sbias ? pondeus q^tus inte^o sup
locudo ? sc sic separat ? [illegible]
t inuicus sbia [illegible]
[illegible]
[illegible]

du i mixtus & separatis vl cle ee separatis
t io idez ee oi' & si quis dicat plo ydeas
ee separatis & fois q sut i individuis dicit
q ymaginem ydeay sic. n. dr unus icellus
& sum luu agens ambulc oib mee qui
nuo & ipi qui actus ista dicit cuilz ydeam
Gc vadu qdaz agnes intellis i ipo mee
exire ambulctem aims fois ppl^es corp
quap exiunt qualitas & forcn cino dicat
pr Gc albs Qud du sunt aialia pa^rvia
ipe pse ali sepe a quo de al separam
sic phia go idividui aialis fatcor ma ne sine
cu n' su exime cgm n po^do voce plyox
dac viaz attribu^bus & iuestigatio voliubus vice
q Vonitz vo pbia alict e qpoicatz i idiuia
q Gz diffes diuuitz qcepraz cu vna
alia vo pbia e uis cuius diffes p e n e im
pbia du i dividua pp malz q e i potencia
ad no q b corporalis & gnabilis pr & gnges
alio se qre pp q ipis n vid pc ee differencia
neqz sunt et demonstro & oppo stat e n
ippo^le ali se qre ti du ydee penduz se
pater expures pe clit individue & vniles
go oes no ee sunt neqz diffo neqz demra^o
Cz du ydee sunt sig^ura pz q qd no e que
e sing^re Bz ydea n e qrius q muliers iq
n pc q decitam e isuit quasi & subsistes
spect si e po^le go q sepau ec al pc & si
vle separau g dua e su gnc 2a q & intellz
Si vo nouit decla q separat neqz ve neqz
mee^al ergo q actua separat
p Dicit sut q eum voletes diffi ve sing^uria
sepicua Et n potu e indiffe^rc clinz
duas i dividuales & stau^les & ar penet subsistia
qr ablacl adhuc pbia cluz plcs nuatm vc
sidgar sol e ast cingivas aliz dec stelics
norte lates /inali e deqdi^re solis n q
Gc oia q sol e stu lucidi sit n sit pbia
sunt sit sup. Si vo penduit qde pa vces
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Dearse unitie tallicit aialis qmis diu vivic
negant sic oubiccer q i mers vice desit
ipi' / Indiffe^re vo pbar qu duc pars q
staim sic pbit & ich despbit pi du i des
n sunt pces viiles diffois idividui pces n sic
Vonitz vo vnu ee cus du deci pbit
Gc mast cvedet. Aliqs p expucat sipe
aliquid alis pbia sit subsistes Bz ia n sic
pbie pse expucs q oia pse subsistus alia re
vnu du ee cus aliis aliuis i sut. yecat v'
ee cus du plibus inois & viosso & dui^oc
pui^z deplibus 2a q p^o & postrmis ale du ne
cus subsistes q subsistes e cus & vnu idiua
cuq i ec du duebam q a q b pbias icorpa^les
sepicuas q ecut dic & plura gnatois
pbias corpa^lia q inietis m^rub^o & qu^bus &
foalibus vece e aliq p^e i uno^le & incorp^le
venive vc 12o. Quis sepius e onsu virginis
ppas novitatem no sic pp hoc dicedu. n ee
a n que aput ad no ee. si ipa vultacm
senciverum eriualiate du diccres ipa alia glia
pplis sit que hic videm voctauos dicta pse
ho pse equi
God du fox vci sit pbit & qdnas sit
icm on. adqom n. p^c qd & qve vn q
dicas vci. b foz vci vli adqoz pp qd & quale
& foz e qdicas vci vc qdvo pp qd ho e ho
vn q e al vol^e vl pp^c duaz vol^e & cu q pp qd
e conicu vlu pp fo^m i unbib de oio n
simplici no pc si qo pp quid & qo quave
b qsto q e Cq du pp quid sic m q ca alios
dealiquo sic nic malz & foiz nc mo^ta & moru
& mc mou & fine Bz d'a mou^e & fonale
q qu vcs e in pl Bz defor q cu ac stau sur
cus pfay / quo i pp quid & qve quic caz in
q e s seu qdicas & pbit su foo
p Alam igr q vi simp^bus no e qo n dicua
Bz vl simp^x iguo cus dc vl simp
appheso mauet. Quid du [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

q h' z q [illegible] sunt alia in materia ... z
corruptibile tenz cum vero q ... demum
e ... uno ... alia ad celum ... inferi
q generatio z corruptio esse ... Sicut nec
e materie ... alia corrupta. ... au ...
...tis ... fuerit ... ... contrarietatem z ... das
ee z q dicitur ... aliud ... in libro e
... z ... ... ad ...
in libro e ... ... z ... ...

VIII

[illegible] ...

... dicitur e ... quo ... quinte ...
... z alia ... v ...

Sit ... alia ut ignis aqua aer z terra z plante
z ... z corpora celestia ... vero dicuntur
... ee ... z ... z ... z mathematica. //
... vero ... ...
z alia ... q ... z sunt ... z ...
z ... z aer sunt alia ... z ...
... ... q
... ... vero ... z
... vero ... ...
... q ... ... z q ... z ... ...
... ... z mathematica ... ...
... ...
... ...
sit ... q ... ...
q ... e ... ... z ... z
... ... vero ... q e ... ...
... z ... q e ... ... z ...
... ... e ... z ... ...
... z ... ... vero e ... ...
z ... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ... z ... z loci
... ... celestia q ...
... ...

dicebat ... ... duas ... ...
... z ... ... quidem sit ...
... z ... ... z ... ...
... vero sit ... z ... ...
... ... z ... ...
... ...
z ... z ... ...
... ...
z ... ... z ... ...
... ... z molle ... ...
... ... z
... ...
... q plus ... ... z minus ...
... ... z
z ... ... z
... quibus ... qualitates ... ...
... ... z ... ...
... ...
z lapide z ... q ... e ...
... ...
... ... q
sit ... ...
... ... z ...
... ...
... ...
... ...
q ... ...
... ...
... ... z ...
... ... z ...
... ...
... q e ... z lapides ... ...
... q ... ...
... z ... ...
... ... q ... ...
... ...
quo e ... ... duos pedes ... ...
... ... q domus e ligna z lapi-
des ... z ... ... / ali
vero ... ...
... ... quo e ... ... domum sit
domus e vas ... ...
... ... / ... ...
... ...

diffinicio eius accipitur omnis sicut vel si dicatur domus est tectum quod lateribus factum elevat et tectum cooperiens ad prohibendum hominem ab aqua et frigore ex lignis lapidibus et ceteris. Accidit autem magis approbavit diffinitionem quam continet et formam sicut hec si queratur quid est sanitas dicimus quod est debita commixtio. Secundo vero quod differentias solum ponit sicut dicunt quidam quod per se sperat et obitum intellectus. Ille vero qui accipiunt partes nullos intellectus obumbrati infantes sunt obicientur

c Porro autem non ignorandum quod aliquando dicitur vel signatur nomen compositorum substantia actum et formam vel quod nomen dicimus vel significat compositum et formam ut dicitur quod est tegumentum ex lateribus et lignis et lapidibus sic compositis. Et alio vel significatum actum in composito quod est compositum de actum et forma. Dicimus quod non quod significat nihil est differentia. Secundo differentia dicit quidditatem vel tantum quod hec vel alia et forma in tantum vel et quidditas significat quod hec de forma. Idem est autem esse forma. Aliquid quod accipiunt et formam compositam et compositum sic eidem esse accidit intrinsece et animalis. Secundo primo quod accidit et utrumque quod animali. Cum diffinitur dicitur dicitur quo est actus corporis organici. Differentia vero aliter dicitur quo est actus corporis organici. Quando aliquis dicitur idem substantia et et sic quidditas formarum quoddam in talibus vero simpliciter cum quidditas forma est forma quod quidditas dicit est anima. Ideo non est quidditas dicitur est quo est actus corporis organici. Et non dicit forme est in vero corporibus. Invenitur autem compositis non est id substantia et quidditas quod quidditas ei non est eadem nisi compositis. Substantia vero simpliciter compositio compositis igitur substantia ipsorum non est ipsorum quidditas. Hec ratio est quidditatem et causas et materiales quod est esse talium aliquam partium in veritate et corporis

[illegible]

Et quidem non sic et quiditatem sic moti. Quoniam autem compositum quod differentia et quidditatem et est aliud a substantia quidditatis dicuntur quod olim antiquitus mouebant. Vero compositas vel sit aliud a suis substantiis. Quidditas non vel substantia vero dicit. Et ad quod dictum compositum substantia composita sive simplex sive intellige quod quidditas et differentia quod quidditas non quod quidditate aliam neque formam formam aliam quod non est processus in infinitum. Quod nunc est intelligibilis formalibus et sicut quidditas non compositum quod et compositum forma formam vero non prolabitur sicut prius iterum

a Similiter autem differentias numeros quod numeri additam vel ammotam primo variatam sed in differentibus numeri primo unitas dicta. Additam vel subtractam dicitur autem numeris quod unitas numeri est collectio unitatis hec autem unitas autem differentiis est unitas in quod post posterior et prior pertinet quod id quod unitas quod igitur autem ponitur aliquid quod autem. Sed numerus non dicit magis et minus sic quidditas et forma ipse non recipit magis et minus quamvis et ipsa materia magis et minus recipiat et mutatur. Cum materiales potentie et in potentia inclinus materialibus naturalius

d Cuius autem substantia non latere quod et si omnis sunt una in potentia et remota sed acti metallica sive corporis quod tamen inferioris propria sunt quidditas propria est diversa. Prius non quidditas eorum hoc vero ex sanguine et menstruo. Duplex autem sit hec ex hoc ad priorem generationis et compositionis ut ex ligno domus ad priorem resolutionis ut lignum ex domo. Contingit autem in aliquo composita vero fiunt moveri sed diversa. Sic idem calor fit ex composito ligno sicut sive accidit aliquid et leni quorum aliqui vero ut compositi est aliud sed prima est materia eadem ut lana ut vestis. Si igitur composita materia prima diversa sed hoc [illegible] prima et ab alio. Cum autem [illegible] movetur sic diversa. Cum [illegible] vel quo est de pluribus [illegible] omnis eius contingentis [illegible] hominis [illegible] [illegible]

tu form(a) // Et ea proportionales equales sic
orizontal. nec quod sic partes omnes que constituunt
Inualiter aut prius sepientis non est materia
quod sit ipso idem ex et figurationem sed quod est actu
2º et sic sed sic ipso ubi. Sunt et quod
passiones vel quedam et non sunt materialiter cog-
nitiones sed sunt partium aliquibus eius in actu sed
eclipsis et sit luna // Aliter autem alium sunt
etiam efficientes apparentiam secundum calor solis causat
comitem in nube. Aliter autem est ea effectus solis
priuatus sicut ecclipsis et interpositione et lunam sunt
priuacio lune et ea finalis ut talibus forma non
et Unde dicit non parum differt partes formales
ponitur sed potius priuatas ut si dicit
quod eclipsis est priuatio lune actualis et uocatur
obiecta. aliter autem generalis partium passiones cognoscuntur
ut quod sapientis primum sunt partium. Cum vero quod
per se quidam sunt forte autem etiam proportionales
quod actuales non per se sed potius quedam ut non
sicut dicit sed liget dicit forte autem sunt quoddam et
medie partes potius quedam forte fuerunt
Intellectus autem illud sic sed quod vide partium aliter
est ipso contra adducit quod quodam et dicitur ab
aliis adaliquid [illegible] ut etc. corpus non sed
non unum et similiter et quod et situ multa de talibus
insignitum idem sicut Intelligi autem non est ipso
ad aliquid formaliter 2º ordinem desideratur aliquid Et
intellectibus non vera sunt materia d'unica forma actualiter
non est ordine absolute dicit non per se sed modum
ut patet patet unum non per se sed actum ut patet
patet unum vel abstracto non sunt resolutio ad
formam unum non admodum adunium ut ad
patet materia resolutum et ordine quidditas cum
[illegible] ad formam per se dispondet
[illegible] vero dicit quod sic ea que differunt
[illegible] corporalibus partibus secundum minus sicut
[illegible] partes in [illegible] sunt
[illegible] partes non sit autem dici
[illegible] secundum actus ut secundum colliga
[illegible] non ad [illegible]
[illegible]

sed autem actuales et corpus idem ig quod partes unius
differentis et materia aliqua aut forma dicitur vero
est eius ipsorum ipsorum forma vero partes atque
actus ipse est autem partem et ipsorum separata et ut
secundum quod patet apparet sunt vegetatiua et
potentia aut unius et ablude dicitur ad si animatis ut
galline 2º quod successiue corporis partes dispositiue
esse vel capit actum forte sunt partes cohensus
ut deponi ad actum non simul indiuiduum
2º unum quod materia dispositum nec forma quod sit
tibi inter sunt partes perficit ipsum
actum hoc autem accidit in talibus quod sunt materialiter
sunt intellectualis sunt angelis sunt spiritualis. Ita autem
in intelligentiis et spiritualis caret per sensum et partes
sunt eius et unum quod sunt actum potentia non
precedit Quia patet non aliquid alia ea unum
quod dicit actum ipsorum ut et est eius intelligi
Unde non sit eius actum unum figurationem ut eius et
unum sunt ab ipsis atque partialis a singularibus separata
// Est vero aliqui dicebant differentie atque incipit
est et in actum secundum aliquem aliorum principaliter dicebatur
Quod principaliter dicunt non dicitur // Alii autem
dicebant principaliter ex quantitate vel quantitate
actus in corpore. sed intelligere non est in fantasia
magis in intellectu qualitate spiritualia intellectualia Cum
intelligere quia actus est ea corporis quod dicitur Est
autem in actum est et relatiuum et forma vide et unum
sed hoc incipit hoc in actum. Quia quod quod sit
ea unius et ea unum quod dicit est quod quod sit
est quod dicit aliquid. Unum quod non et quod ipso est et actum
incipit et forma unum est quod ea ad unum est in
agens quod ducit de quod ipso est ad actum Cum
vero in sunt materialiter etiam sunt per se et sunt et etiam

Primo quidem

ix (principia)

tunc quod est philosophia ad quod omnia ad
kathegorie enim uocatur dicitur est
dicit in analogiam et relatiuum sunt ad philosophia
ut quod etiam est philosophia. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

secundo potentia activa prout est quaedam causa principium transmutationis
actu vel alterius. potentia autem activa est principium
transmutationis in alio inquantum aliud. potentia autem
passiva est principium transmutationis ab alio inquantum aliud
sicut dictum est in quinto. Quia autem potentia activa est
causa principii et perfecta adaptatur omnis alia potentia
respondent naturales igitur quod agentes et patientes sunt
sunt potentiae relative. Quia autem sic quod unumquodque est
unum est et non alterius secundum se patitur ipso. In
potentia autem est privatio quia potentia quaelibet est secundum quod
et eiusdem idem est omnis potentia et impotentia. Unde
privatio secundum quod potentia dicitur multis modis quod hoc supra
est ostensum
Considerandum autem quaedam [illegible] quaedam autem
cum [illegible] quia dicitur potentia rationales
quaedam non. Sicut agere quod est calidus calefaciat
[illegible] passivus autem alia facit [illegible] vero
quod [illegible] [illegible] sine natura [illegible]
[illegible] facit illam potentia autem [illegible]
[illegible] per medicinam [illegible] [illegible]
et salutem quod [illegible] est [illegible] est
privatio. privatio non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] autem posse [illegible] posse simpliciter. sed [illegible] potens
ambulare [illegible] potentia ambulandi sed non [illegible]
[illegible] autem quaedam [illegible] [illegible]
dicentes non esse potentiam autem actu solum non
quando aliquis operatur [illegible] autem [illegible] potentiam operandi
sicut aedificator qui aedificat [illegible] aedificandi potentiam
[illegible] autem [illegible] autem est [illegible] [illegible] aedificator
autem [illegible] aedificator [illegible] autem [illegible] sed
aedificator est [illegible] et potentiam aedificandi [illegible]
[illegible] et potentiam [illegible] [illegible] non. [illegible] quidem
[illegible] [illegible] et potentiam non [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et potentiam non [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] quod [illegible] [illegible] non [illegible]
Nunc autem [illegible] non [illegible] sed [illegible]
difficilis [illegible] [illegible] sed quod calidum et frigidum non sunt
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod [illegible]. Unde non
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] uno die. Semper autem quod [illegible] est
potentia [illegible] ipso [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] est potentia
si non est potentia autem actu [illegible] [illegible] est ipso [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] stans stabit et sedens sedebit [illegible]
[illegible] ipso [illegible] nunc est [illegible] potentia [illegible] non sunt
[illegible] [illegible] [illegible] Ille non [illegible] [illegible]
potentiam et actum idem esse dicunt [illegible] non [illegible]
actus simpliciter [illegible] [illegible] [illegible] ad agendum. De
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] activam potentiam quod passivam
[illegible] [illegible] [illegible] activam [illegible] agentis
[illegible] [illegible] [illegible] operari [illegible] non
est actus potentia uniformis nunc videbatur [illegible]
[illegible] et passiva potentia uniformis. [illegible] non sunt
activa potentia [illegible] Unde [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] potentia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] dicit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] operari. [illegible] non [illegible] [illegible]
Unde [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] nunc est [illegible]
possibile [illegible] esse quod non est actu. [illegible] possibile non esse
quod est actu. [illegible] autem [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est possibile non [illegible] [illegible] [illegible]
est [illegible] possibile quod [illegible] [illegible] actum [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] autem actu [illegible]
quod [illegible] est actus [illegible] potentia [illegible] [illegible]
autem [illegible] [illegible] est motus. Unde [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] autem possibile est quod si [illegible] [illegible] impossibile [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] possibile [illegible] non [illegible]
potentia est [illegible]. [illegible] autem [illegible] est potentia [illegible]
possibile esse. [illegible] autem [illegible] [illegible] possibile
[illegible] autem possibile [illegible] [illegible] [illegible] ipso [illegible]
[illegible] possibile [illegible] ipso possibile possibile est impossibile [illegible]
non [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible]
[illegible] et si non est [illegible] est [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] possibile est esse [illegible] [illegible] est possibile [illegible]
[illegible] [illegible] possibile est esse [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] possibile est esse [illegible] [illegible]
esse [illegible] [illegible] idem [illegible]
[illegible] possibile [illegible] impossibile
[illegible] autem [illegible] [illegible]

quia rationalium non sunt nec potentie [illegible] quia autem consuetudine ut potentia fistulandi. quia autem per doctrinam ut potentia sillogizandi. Harum autem que sunt vocis et huius necesse est precedere actum. aliarum autem sunt irrationales secundum naturales et huius etiam actus quod in irrationalibus potentie est in omnibus autem potentia exigitur ad actum quando et ubi et quomodo [illegible] ut ad actum exponitur movendum. potentie vero naturales et irrationales quando activum et passivum approximantur necesse est eadem unum agere alterum vero pati. potentie autem rationales non sic agunt [illegible] quod approximat ad actionem et passivum secundum aliud agit aliquando et aliquando non contrariorum et aliquando alterum. Unde patet quod potentie rationales non agunt nisi per appetitum et electionem ad alterum agendum movendum. Non agunt autem quando presente [illegible] ut sic agunt [illegible] alterum [illegible] que potentias [illegible]

Venit autem de potentia actu et passiva [illegible] et [illegible] quod consideratur per motum [illegible] in defectu. Est autem actus [illegible] quod ipso [illegible] non consistit [illegible] distincta ut videns albedo qui non videt et [illegible] oculos claudendo et calidum [illegible] et vigilans a dormiente [illegible] actum non [illegible] unde ad actum [illegible] actus [illegible] per [illegible] et [illegible] actus [illegible] et [illegible] ad [illegible] actus [illegible] ad [illegible] actus [illegible] ad [illegible] et [illegible] motus [illegible] ipso est in moto. Et [illegible] potentia [illegible] ad [illegible] ad [illegible] et [illegible] ad [illegible] potentia non [illegible] actu [illegible] continuum [illegible] continue [illegible] et [illegible] successive [illegible] quod [illegible] potentia [illegible] successio [illegible] et [illegible] potentia [illegible] ipso est dividi [illegible] potentiam [illegible] adunatorum (?) ut [illegible]

successio non finitur.

Videndo autem dictum ad actum ipsum videndum est.

Est autem [illegible] ipso [illegible] sicut [illegible] obstructus [illegible] lucidus quod [illegible] ad lucem [illegible] actum potentia [illegible] actus ad quod ordinatur potentia sic adiuvat. [illegible] autem perfectio forme [illegible] consistit [illegible] potentia ad formam [illegible] quod autem est qui potentia sic est perfecta [illegible] actus [illegible] potentia [illegible] actu [illegible] ipso [illegible] et [illegible] Illud autem quod est [illegible] inequale [illegible] ligneum [illegible] quod est ligneum [illegible] autem [illegible] ligneum [illegible] Illud autem [illegible] materia [illegible] materia [illegible] materie [illegible] potentia ad formam non [illegible] ipso [illegible] potentia [illegible] potentia media.

[illegible] autem due forme [illegible] materia [illegible] materia autem [illegible] potentia ad [illegible] et ad formam [illegible] inequale [illegible] quod [illegible] albedo [illegible] qualis [illegible] albus [illegible] et forma [illegible] compositum [illegible] et [illegible] compositum [illegible] aliqualiter [illegible] forma autem [illegible] [illegible] immediate [illegible]

Venit autem declarare [illegible] quod motus actus forma est [illegible] Et [illegible] potentia [illegible] et [illegible] quiescit [illegible] [illegible]

actu. Semper autem secundo modo actus prior
est potentia. Quibus non convenit secundum prius quando
fit hoc postius prius cum fuit ad hoc actu [illegible]
processe saltem quod in potentia fuit hoc ante
non quod fit corporaliter et absolute sit quod est actu.
Vocatur autem prior actus est potentia quod potentia est propter actum
transmutatur quasi propter ipsum ad actum. Hoc non est possibile
quod contingit aliquem actu et secundum dicimus visibile quod
contingit actu videre. Probat autem prior est actus
quam potentia. Hoc est perfectior et dignior. Ista non q
procedunt. Sunt igitur alie sunt quod perfectione
in substantia et vita ut homo senex. Homo non perfectus
quam puer [illegible] quam puer in substantia [illegible]
actus non est finis generationis et principium est materia
finis autem absque ordinatum post hoc est actus.
Nullus non videt ut visum habeat sed visum habet
ut videat. Exemplum autem in substantia est non quod est
ipsa sit finis. Tum autem finis accipit perficitur
et fit actu viventes vel motibus et speciebus et hoc vel
de inspectis per passiones vel nervo quod fuit motibus
et speciebus tunc [illegible]. Convenit vero quod huic actu
[illegible] et sic apud omnes est stabile laudabilis
et perfectus. Omnibus non motus denotat a fine
sed finis motus est prior quam est actus et ipsius operatio
quod finis generationis ignis est forma ignis et
celestis [illegible] denotat a dignior [illegible]
prior in actus est perfectior.

Utroque est autem finis [illegible] non finis quod
est actus quod idem est cum usu secundum visio que
consistit in actu et usu videndi. Alius est finis
quam quod causat actus secundum edificatio civitatem edificatam
[illegible] et motus edificatio quod modo. Quorum vero non
est aliud opus preter actionem in ipsis consistit actus
secundum visio in videre et speculatio in speculante et
vita in anima quare et felicitas in anima est vita
non quedam perfecta et operatio. Sed dicitur non semper
actus alius autem alius [illegible] quam omnes motus
[illegible] est primum principium.

Et vero et aliquid idem magis est [illegible]
[illegible] perpetuis sive sempiterna [illegible]
[illegible] ipso sempiternum [illegible]

est corporale. Aliud vero est [illegible] autem semper
[illegible] sed [illegible] ipso semper [illegible] loci [illegible]
[illegible] quale [illegible] est ipso [illegible]
non [illegible] mutationem loci [illegible] passionem et [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible] distensionem [illegible]
[illegible] zodiaci et [illegible] quale [illegible]
et illuminationem et [illegible] ipsorum
[illegible] solem a luna et stellis. Alius
sempiternum autem corporale non est quod non est possibile non
esse et [illegible] est impossibile non esse semper non [illegible]
[illegible] autem est impossibile non esse et incorporale [illegible]
est possibile non esse est corporale [illegible] autem est [illegible]
[illegible] est [illegible] corporale autem alium
non est [illegible] et nobilius substantia est [illegible]
[illegible] sempiternum et incorporale in
substantia corporali [illegible] prior est potentia actu [illegible]
[illegible] corporale est [illegible] incorporale [illegible] est ipso quod
[illegible] incorporale non est [illegible] ipso quod [illegible]
in incorporale [illegible] est in substantia corporali. [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] sit incorporalis [illegible] et [illegible]
[illegible] sit [illegible] corporalis
[illegible] non [illegible] et [illegible] corporalium primum
in si motus sempiternus non esset non corporalium
[illegible] non [illegible] semper
non [illegible] designato [illegible]
et quo [illegible] non est possibile [illegible] motu [illegible]
[illegible] est quod [illegible] quod [illegible] contingit
[illegible] quod non est [illegible] non est [illegible]
[illegible] non [illegible] corporalia autem [illegible]
[illegible] suo [illegible] et [illegible] non [illegible]
et [illegible] et [illegible] recipit
[illegible] sua [illegible] motus.

[illegible] autem [illegible] agit
[illegible] contingit quod agit [illegible]
[illegible] ignis [illegible] magis [illegible]
[illegible] autem [illegible] sit [illegible]
[illegible] deflectunt.

[illegible] modum [illegible]
aliquid [illegible]

tum sit finis per mixtionem potentie minus tamen declarat sicut per hoc particulare. Aliqua sit actu [illegible] separatus minus tamen declarat quam ista que actualiter sunt in motu. Sit igitur separatus non ageret sed haberet quod est in materia calefactivus generatur calor in actu quam ista que actualiter sunt in motu. Sit igitur separatus nichil ageret sed haberet quod in materia calefactivus generaretur calor actu.

Quod autem actus sit melior et dignior quam potentia in bonis simpliciter, ex quibus patet illud non quod in ipso scilicet sic tamen adductum et nec [illegible] oppositorum aliqualiter inest, tamen sed ipso sanitas malo implurificas aliqualiter per initus. Quod autem actus est bonum quam malo tenet, quod sanus et actu implurificas potentia tamen qualiter in malo est actus in malo non est potentia declaratur; actus potentia non implicat implurificas et sanitas aliquid sit. Sunt actu autem in plures de bono similiter potentia non tamen [illegible] quod non est malum [illegible] possibilis non ipsi nec malum quod potentia cum non malum [illegible] quod deficit [illegible] autem in eodem est potentia quod sit actus in [illegible] est veritate procedat mali potentia malum actu. Insuper [illegible] igitur quod [illegible] potentia non est per[illegible] neque reliquis neque malum.

Demum et in demonstrationibus figurarum actuales non [illegible] linearum [illegible] actu [illegible] dispositiones figurarum ipso [illegible] ipso derelinquit. Melior autem est [illegible] in actu quam [illegible] potentia in actu est melior [illegible] hoc autem sic patet de [illegible] in circulo et ductis dyametris [illegible] ad duos angulos [illegible] non patet quod [illegible] illorum tamen medietas quarta rectorum angulorum [illegible] duobus rectis angulus tamen et equales duobus rectis. Hoc autem [illegible] lineis [illegible] ipso actualiter non [illegible] [illegible] ipso [illegible] [illegible] ponit [illegible] [illegible] ad [illegible] patet in [illegible] [illegible] per actus lineis sit in actu quod angulus [illegible] [illegible] rectus angulus [illegible] equalis duobus aliis [illegible] rectis in angulus qui est [illegible] angulus qui est in semicirculo [illegible] ipso [illegible]

[illegible]

angulus a b et angulus c d et angulus b c sunt equales angulus a d in medietas duorum rectorum sunt angulus rectus et angulus qui est in semicirculo.

Verum autem [illegible] [illegible] [illegible] actu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] contraria sunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ab albo et hoc [illegible] quam ab [illegible] [illegible] igne est calidum quod autem impossibile est abinvicem separari et hoc [illegible] sunt abinvicem separata ut [illegible] [illegible] [illegible] lapidem [illegible] quod autem possibile est [illegible] [illegible] et dividi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliquando autem [illegible] [illegible] impossibile [illegible] [illegible] [illegible] contingit [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] simpliciter [illegible] apud intellectum ignorantia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] apud intellectum ignorantia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] absoluta [illegible] igitur [illegible] [illegible] impossibile [illegible]

Vnum dicitur multis modis

Primo dicit continuum quod unum [illegible] dicit unum continuum
continuum per naturam quam continuum [illegible] vel arte
et maxime [illegible] modis continuus. Secundo dicit continuum
quod habet unitatem forme sicut hec vel domus [illegible] quod habet
formam unitatem per naturam. Et adhuc plus quod habet formam
[illegible] et maxime quod habet unum motum et huius motus
primum celum et maxime unum. Est enim [illegible]
unum forme simplicis sicut [illegible] motum simplicem
maxime huius unum. Tertio dicit unum cuius ratio una
et indivisibilis. Talia autem sunt quorum intellectus simplex
intelligunt [illegible] Et hec [illegible] dicit unum
[illegible] et [illegible]. Quarto ad idem dicit unum
Est [illegible] unum quod [illegible] toto [illegible] et
singulari, cum autem quod dicitur unum non [illegible]
[illegible] indivisibilis. [illegible] enim indivisibile
[illegible] indivisibile forma [illegible] indivisibile
[illegible] singulare [illegible] individuale [illegible]. Dicit autem
[illegible] unum et [illegible] non simpliciter sed analogice [illegible]
enim continuum [illegible] analogice
[illegible] et [illegible] dicit analogice. Est enim [illegible]
[illegible] sanguinis sed [illegible] ignis. Adhuc autem
[illegible] in fine. Et [illegible] secundum [illegible]
[illegible] medium et immedium [illegible]
[illegible] secundum [illegible] dicitur.

[illegible] et unum [illegible] continuo [illegible] continua
[illegible] illo [illegible] autem
[illegible] Sed [illegible] dicitur
[illegible] in [illegible] et [illegible] in [illegible]
[illegible] et [illegible] posito
et [illegible] sicut [illegible]
[illegible] sicut positio. Deinde autem [illegible] sicut ad
[illegible] indivisibile [illegible]
[illegible] Deinde [illegible]
[illegible] et [illegible] modis [illegible] et sic
[illegible] et velocissimus et [illegible] modis [illegible]
[illegible]. Et in melodiis [illegible]
et semitonium [illegible] autem [illegible]
[illegible] et indivisibile et [illegible] plus [illegible]
[illegible] in [illegible] et [illegible]
[illegible] sic [illegible] autem
[illegible] quod [illegible]
[illegible] et [illegible]

[illegible] intelligibilem. Et [illegible] intellectum [illegible]
[illegible] aliquam [illegible] et [illegible]
[illegible] intelligibiles et [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] sic et [illegible] intelligibiles et
[illegible] recipiunt [illegible] Vnde [illegible]
[illegible] et [illegible]
per naturam nobis [illegible]

Secundum autem [illegible] et [illegible]

[illegible] aliqua [illegible] ut [illegible]
[illegible] et [illegible] separata [illegible] sicut
aliquando [illegible] ut [illegible]
quod [illegible] aer vel aqua
vel ignis vel [illegible] sicut [illegible] quod unum
[illegible] separatum [illegible] totum separatum
[illegible] idem et [illegible] separata et
pluribus applicata. Adhuc autem unum et [illegible]
[illegible] plurium [illegible] positiones
[illegible] et [illegible] quod [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] Vnde [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] Vnde [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] et qualem [illegible]
[illegible] Si enim [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] secundum [illegible]
[illegible] modum

[illegible] autem [illegible] multa [illegible] modos
[illegible] autem [illegible] modis oppositos [illegible] vel
[illegible] vel [illegible]
[illegible] indivisibile [illegible] oppositum
[illegible] et [illegible] multa
[illegible] opposita sicut [illegible]
multa [illegible] opposita [illegible] Adhuc autem
quod [illegible] multa et multa [illegible] opposita sicut
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] multa et [illegible]
[illegible] multa [illegible]
[illegible] multa [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

in proporcione dicitur idem. Sic vero non inequaliter sentitur. Sic vero
in proporcione dicuntur equale. Sed tamen hec opposita dicuntur
differencie in eodem

Secundum dicit multipliciter. Aliquando autem dicuntur mixta
idem, ut sapor et odor. Alia ideo sunt ut
sapor et color. Ad vero dicitur idem numero vel genere et ad
invicem cum sint ut secundum aerem et aquam. Similiter et dicuntur
multis modis. Sed autem similiter et secundum proporcionem sunt
diversa et secundum magis et minus ut vocatur in albedine qualiter
secundum magis albus et minus albus. Ad autem dicuntur similia si in
aliquo sunt que conveniunt in quantitate et magis et minus tamen
habent magis et minus sicut duo lapides equaliter albi.
Ad dicuntur similia si in pluribus qualitatibus conveniunt secundum argentum
et stannum. Verbi gracia tamen liquefactibile et malleabile atque
fusile et sonorum. Sic eciam equalitas sunt que
dicuntur similia et conveniunt in quantitate. Sicut duo vasa bi-
cubita et plures sunt equales. Quod palam diversum
dicitur multipliciter oppositis, patet non idem est modus
dicendi diversum modo et diversum sunt et magis et genere.
Sed omne quod dicitur et eius aliud et ideo dicitur aliud
et diversum convertitur. Etiam non dicitur eadem vel diversa.
idest eadem et diversitas non est idem. Diversus non
convenit magis et dicitur magis ab illo atque
est diversus sicut homo et equus conveniunt in genere animal
et dicuntur quod equus est quadrupes et homo bipes. Sed
et sapor et color conveniunt in sensibilis [illegible]
diversos. Diversum vero non est necesse in eo aliquo
diversum esse in aliquo convenire. Sed genera predicamentorum
quorum generalissima non est conveniencia ut substancia et
ut in [illegible] est genus.

Dicit vero contraria sunt que sub eodem genere
distant. Contraria sunt diversa et contrarietas
diversa que constat. Hec autem patet per singula inducendo:
album et nigrum, calidum et frigidum conveniunt
in genere; breve vero et longum [illegible]
conveniunt in genere quantitatis.

Sonitus autem contingit aliquando non differre. Aliter
[illegible] plus et minus [illegible] sicut dicta
contraria [illegible] secundum magis et minus non est [illegible]
[illegible]. Hoc autem cum inducendo. Illa
contraria sunt contraria quod mutuo se
maxime distant sub eodem genere contenta
[illegible] genere et sunt in illa que
[illegible] que sunt contraria. Sunt
[illegible] mutuo se ex[illegible]

et album et grave et longum quia non genere conveniunt
ut mutuo se expellant. Sed contraria non sunt omnia
que sunt diversa. Adhuc autem omne sunt contrarii non
in vero secundum genus conferuntur. Contrarii non est quod alia causa
generis non excedit et perfectum est [illegible]
[illegible]. Illa non que finem sunt sunt adepta
sunt perfecta, non est extra finem. Ultimum non in [illegible]
[illegible] et claudit [illegible] et concludit. Sed nullum
extra finem [illegible] quod semper contrarium sunt sunt perfecta.
Sic quidem in maxime contrarietas est perfecta differencia [illegible]
palam.

Sed unum uni soli contrarium [illegible] patet.
Contrarietas non maxime sunt distancia secundum maxime di-
stancie non sunt in duo extrema et ultima et perfecta
contraria sunt duo ultima quorum alterum alteri est contrarium.
Et sic differencia est duorum perfecta contrarietas in perfecta contrarietate
est duorum. Quod autem maxime differencia sunt [illegible]
et in eodem susceptibili sub eodem genere [illegible]
Contraria autem sunt maxime distancia quoad in eodem susceptibili
[illegible] et sub eodem genere [illegible] susceptibile non [illegible]
[illegible] distancia [illegible]
[illegible]
[illegible] contraria dicuntur. Sic divisa et patent de
parte.

Primum autem contrarietas est habitus et privatio
quia omne genus in [illegible] et potest [illegible]
[illegible] privatio [illegible] habitus in
in [illegible] contrarietas et privatio et habitus [illegible]
[illegible] alterum est vilius, alterum autem
nobilius et perfectum, secundum calidum et frigidum [illegible]
frigidum non et nigrum videtur privacio [illegible] calidi
et albi.

Sic autem istorum que [illegible] contraria secundum calor et frigi-
ditas et albedo. [illegible] autem [illegible] contraria que contraria
[illegible] ignis et aqua. [illegible] autem movetur
ad contrarium secundum calefactionem et infrigidacionem. [illegible]
contraria quod ipso sunt contraria sicut [illegible]
[illegible] non [illegible] est ipso calidum [illegible]
frigidum [illegible] alterum [illegible] infrigidat
alterum calefacit.

Sunt igitur [illegible] quarum [illegible]
[illegible] quorum [illegible]
29 autem [illegible]
[illegible]
[illegible]

ut moderamus. Si autem dicatur quod civilis
vel non civilis contrarii quia non medii [illegible]
patet, [illegible] Sed non aliter
contrariorum privationem alicuius et positionem. Privatio vero
non omnis contrarietas. Cuius causa est quia privatio dicitur
multipliciter. Album non privatio est respectu
[illegible] album est albi. Contrarietas autem sicut sit in genere
uno [illegible] sicut est contrarietas respectu. [illegible]
contrariorum respectu possibile est consimilium in aliud.
Sed aliquando non fit regressus in ipsum. Quod
autem contrarietas sed medii sicut album sed [illegible] medii
et magis et calidum et frigidum tepidum. Quod autem
medium non sit sicut illud verum et cetera. Dicendum autem
dupliciter. Quia privatio. Quia non dicitur privatio quod ad
formam possibilem nata sunt sicut lignum et lapis dicuntur
privata visu. Alia autem dicitur privatio quod [illegible]
[illegible] formam [illegible] convenit [illegible] forma vel
[illegible] quos privati sicut [illegible] in habitis
dicitur habitus privatio. Et [illegible] nomen
dicere cecus visu [illegible]

Contrarietas autem virtutis unius et dubitatur
quomodo opponitur virtuti et multa. Quod autem virtuti
uni sit contrarium [illegible] Deduobus
non [illegible] aqua sit calida vel frigida.
Si autem [illegible] uni ridiculosa esset [illegible]
[illegible]
vel [illegible] non supponitur [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] quod plura opponuntur uni quod [illegible] opponitur
multis [illegible] paucum multis [illegible]
et magis et minus [illegible] equale [illegible] medium
magis et parum. Sed [illegible] distantia [illegible]
[illegible] equale opponitur maiori et minori
[illegible] ambo non [illegible] magis quam
minus [illegible] inequalis [illegible]
[illegible] et magis et minus [illegible] inequale [illegible]
[illegible] opponitur duobus vitiis que dicuntur excessus et
defectus [illegible] sicut largus opponitur prodigali et a-
varo [illegible] prodigus et [illegible] [illegible] vitiis
[illegible] opponitur [illegible]
[illegible] et defectus [illegible] medium

plures autem sunt defectus [illegible] plus [illegible]
[illegible] privationes [illegible] plures [illegible]
[illegible] opponitur ad multa sicut privatio ad
privationem [illegible] ad [illegible]
[illegible] sive [illegible] situ [illegible] non [illegible]
multa [illegible] situ opponitur paucum multo sicut
defectus et excessus [illegible] et defectus
[illegible] non [illegible] [illegible] defectui [illegible]
[illegible] ad [illegible]. Et sic opponitur unum pluribus
[illegible] multa opponuntur pluribus non [illegible]

Contrarietas autem medii et medii [illegible] non
sunt in eodem genere [illegible] contrariorum
[illegible] medium sunt in eodem genere cum extremis. Quod autem [illegible]
[illegible] medium [illegible] non [illegible]
Sed [illegible] ad [illegible] ab extremo ad
extremum [illegible] medium [illegible] medium
[illegible] calido frigido [illegible] tepidum
[illegible] medium calidum et frigidum [illegible]
non [illegible] ignis [illegible] sed [illegible]
[illegible] ab extremis ad medium [illegible] medium in eodem
genere [illegible] medium sunt [illegible]
[illegible] aliquod [illegible] medium
quod altera [illegible] et altera [illegible] Sed
medium [illegible] non [illegible] medium [illegible] et ultra
[illegible] non sunt [illegible] medium. Cuius causa est quia
ultra [illegible] sicut [illegible]
[illegible] medium [illegible] ultra quo sunt [illegible] vel
[illegible] ad magis vel minus medium [illegible]
[illegible] autem est medium [illegible]
quod [illegible] et [illegible] alium [illegible]
[illegible]
[illegible] cibile [illegible] esse

Contrarietas autem [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

et in aliquo quiete primo autem quod facit diversitatem sunt
due virtutes quibus diversimode. Illud autem in quo quietem
est una quibus quantum speciebus equalis est quibus. Est autem primus
indivisibile et tamen quibus quod virtutes sunt due quibus diversi-
mode. Omnia non dividuntur est duplex quod sit medio esse
non potest in medio quibus esse omnia virtutem est motu
est adeo quod ipse sunt contraria virtutes non habet primo
formam. Secundum formaliter indivisibiliter sunt distincta.
Quod intelligendum quod scilicet eadem quoniam ut est eadem ut divisa
per formam ad potentiam et materialiter ut est eadem et divisa.
Non materia negative formam ordine non est eadem
formam cum materia quod negative contradictione. Ideo quod non in opera
esse formaliter contradictione. Aliquid non simpliciter est divisa
unus autem sic secundum ad scilicet sunt forma ad materiam
Utrumque et non medio quibus sunt ut sunt idem
ut dicunt. Sed non semper sunt divisa. Illa
non que dicunt in aliquo quiete secundum illos in individuo sunt
quibus ut partes est que. Virtutes non non est esse
duorum virtutum secundum scilicet non dicunt quod species
particulares scilicet posterior
Dubitabit autem aliquis que facit aliquo
non dicit ipse cum non dicit per se quietem talium
duo non negans per se dividi quoniam sunt esse diversis
specierum. Est autem dubitatio haec si sic eadem quod quod
facit diversitas scilicet et ambulare et volare
secundum in albedo et nigredo. Causa autem huius vera est
quod virtutes quedam sunt contrarie formaliter quod sunt partes
causas et specie pertinent. Et tales faciunt scilicet diversas
Alie autem virtutes etiam et in contrarietas diversitate
non faciunt species. Albedo autem et nigredo sunt accidentia
per se individui propter materiam et per indivisibilium quietem
sed quod non non est in diversitate specierum. Sed propter diversitatem
specierum materie sunt diverse quod non est propter formam et
non est forma propter materiam unde corvi aves et lineas
ligneas non sunt propter per se diversas unde quibus
sunt diverse lavures et ossa causalem et volatilium
et in dicunt per se propter ista. Sed potius quod dicunt
[illegible] ibus et ossibus sunt diversa. Unde secundum est
[illegible] que species sunt partes et per se scilicet
[illegible] materia diversificatur diversi qualitate
[illegible] diversitates non sunt esse diversis
[illegible] rebus per formam specificas
[illegible] solum quod prima [illegible]
Habere esse in materia et corpore in intellectu unde idem primum
masculinum femina per se et aliud sicut et alterum invicem
contrarie divisa dispositione et talis materie per naturas
secundum non masculi per se per ad masculum. Sed efficit
feminam a materia venit in invicem adequatas feminas
alteratas. Alterans non operatur agens physicus et materia
in quo agit
Contingit autem querere si diversa specie corruptibile
autem et incorruptibile per virtutem in corruptibile et incorru-
ptibile sunt diversa secundum in genere est quod virtutem sunt opposita
in materia et post dicta quia alterum ab alio quia
et aliquid mutatio secundum contrarium. Secundum corruptibile et incorruptibile
non habet esse in aliquo materia et potentia dicta cum ab
possunt in esse. Vel sit indivisibilis individuis vel successive
in eadem et non sunt diversa specie. Sed quod contingit non
contrarie eadem potentia et materia potest individuis diversarum
specierum in et sit secundum ponens sunt quod albus sit et socrates niger
idem in individuum per se contrarium dicta suscipere successive
secundum quod intellectus per se esse niger in senio vero albus
unde contrariorum quorum in se simul possunt partibus secundum album et
nigrum et dicta contingit cum simul adveniens. Aliud autem
virtutem sunt quod per se insunt sicut corruptibile et incorruptibile
mortale et immortale quod autem quod per accidens in se potest
mutari quod per se quod accidentia non in et quod autem aliquando per se
in est vel ipsa vera sunt de est vel in sunt ipsis est corrupti-
bile autem et incorruptibile vero per se in est et insunt vera est vel ipse
sunt vera est. Tale autem non est potentia mutari quod accidens
non est. Non enim idem corruptibile et incorruptibile et quod corruptibile
est esse corruptibile est necesse. Quod non corruptibile est potentia est non
quoniam non esse. Quod autem incorruptibile est necesse esse scilicet esse. Quod
in se contradictio in unum unum prout dicendo in corruptibile
sit enim corruptibile et incorruptibile sicut enim incorruptibile quod autem corruptibile
et incorruptibile non quiete ipso quod ambobus sicut quibus
quod incorruptibile negat potentiam corruptibilis que secundum corruptibile
Quod autem in una que sunt quiete in una ipso quia
in corruptibile et incorruptibile in una que ipso dicta in esse
sunt. Hec autem que dicunt principiis quibus dicunt
esse quod contrarium et quibus sufficit summe. Contingit
autem contrarium contrarie et forma in corruptibilibus in contrarium
contrarium et forma in et esse non aliquius simpliciter
vel materia et forma esse in esse equaliter sicut ut contrarius
[illegible]
[illegible]

corporales et incorporales [illegible] diversa [illegible]
[illegible] plus [illegible] quam que sunt diversa

Ad quesitum sic capitur

esse principia patet ex questionibus que [illegible] supponebantur. Dubitatur autem utrum una sit scientia vel plures et videtur quod non sit una, quia nulla scientia que diversorum est [illegible] et [illegible] sunt diversa [illegible] non [illegible] per aliud. Sed diversa principia [illegible] sunt diversa in ipsorum non [illegible] scientia. Adhuc autem si una sit scientia considerans principia de [illegible] que et illa [illegible] que alia. [illegible] eadem principia [illegible] scientia sunt [illegible].

[illegible] dicendum quod plures sunt [illegible] ipsa considerant. Dubitatur [illegible] et quales [illegible] ad quecumque vel considerat omnes substantias vel non omnes. Si omnes [illegible] plures substantias possibile [illegible] scientia [illegible] si non omnes substantias considerat quales considerat dubitatur.

Adhuc autem dicitur [illegible] sit [illegible] solas substantias [illegible] accidentibus [illegible] non [illegible] de [illegible] et substantias non est [illegible] alius modus quod eadem [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] dubitatur [illegible] capitur [illegible].

[illegible] ista scientia non [illegible] [illegible] [illegible] sunt [illegible] non et bonum [illegible] aliquid agit [illegible] et [illegible] [illegible] separata [illegible] non sunt [illegible] [illegible] bonum non est [illegible] agit [illegible] non [illegible] primum movens [illegible].

[illegible] dubitatur [illegible] scientia sit [illegible] substantias [illegible] et videtur quod non [illegible] scientia [illegible] ut apparet [illegible] alias substantias [illegible] quales scientia [illegible] sunt [illegible] et non [illegible] aliquid [illegible].

Adhuc autem est dubitatio [illegible] media [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] separatas sicut [illegible] [illegible] ipsorum mathematica [illegible] mathematica [illegible] non existunt. Dubitatur [illegible] mathematica [illegible] non sunt [illegible] [illegible] autem est [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] principia et [illegible] [illegible] ut est scientia demonstrativa [illegible] loyca que de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

Utrum autem [illegible] scientia [illegible] principia [illegible] existunt et [illegible] [illegible] principia autem [illegible] sunt [illegible] et unum sunt [illegible] et [illegible] existunt [illegible] aliorum [illegible] possunt [illegible] [illegible] et unum [illegible] principia [illegible] sunt [illegible] et unum [illegible] est [illegible] participat [illegible] et uno quo [illegible] sed [illegible] non participat [illegible] [illegible] non est [illegible] et unum. Adhuc autem quod est [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] plus principium quam [illegible]. Adhuc autem [illegible] scientia est [illegible] substantias sed non est [illegible] quod [illegible] non [illegible] [illegible] quod sunt [illegible] [illegible] [illegible] quod omnes [illegible] ipsorum [illegible] sunt in motu [illegible] est [illegible] et [illegible] est [illegible] substantias separatas. Adhuc autem si sunt alie substantie a [illegible] separate [illegible] aliqua a [illegible] separatis [illegible] sicut [illegible] substantia separata [illegible] principium [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] substantia [illegible] [illegible] quod [illegible] et [illegible] [illegible] principium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] autem [illegible] [illegible] materia [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] et [illegible] corporalia. [illegible] substantia [illegible] corporalia [illegible] omnes [illegible] substantias [illegible] sicut [illegible] aliquid [illegible] non [illegible] ordo [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] principium [illegible] alia [illegible].

Adhuc autem [illegible] est substantia [illegible] aliorum [illegible] corporalia [illegible] autem [illegible] principia [illegible] corporalia [illegible] illorum [illegible] principiorum [illegible] est [illegible] substantie [illegible] principia [illegible] [illegible] [illegible].

ut dicit ut sensibile duo puncta quorum unius
secundum unum quod unius et alterius collateralis divisibile
et 2 duo puncta et lineas et superficies et sensibiles
et puncta aliorum cum sunt in corporibus actu neque
sunt separata.

Dicitur autem sensibile continuum punctum in
est continuo quod duo causat punctum in sensibili
non est punctus. Adhuc autem duo cum omnes sensibiles
sunt tantum sensibile autem non est alicuius secundum quod aliquod
separabile per se manens quod sensibile sensibile posset
Dicitur autem si non est aliquod separata
per se simpliciter quam comparata et per se omnis
cum corporibus et alia omnia corporibus sed autem
est aliquod separata magis quam sit et magis in
difficile est videre probabiliter non quod non potest esse duo
aliquod separata.

Dicitur autem dubitare utrum puncta omnium sit
unus de se esse eadem. Si non unus sit secundum
omnia sunt unum unius si vero se sit eadem
omnia se esse unum.

Consideratur autem philosophus hic consequenter de actu quod
omnes. Est autem non de primo secundum duo
loquitur et postea pro sensu de corporibus
mediante nervo distincto. Abstinencia et
complexio quod ad sensum corporis omnia ordinatur
eodem de omnibus de sensibilis et sensitivis et actu et
propter sensibile quod ad sensibile respectu sensitivum sit
omnis necessaria ad sensum abscedere sensibile medi
est consideratur philosophus utraque sensibilis quod omnis
et omnis propter modus et proprie autem specialiter et quod
omnibus in est convertit omnis autem convertentes adproportionaliter
convertendo reducuntur omnes modos considerat quod causa
apponit sed autem considerat omnis et quod quod omnis
reflectunt sic et considerat unum et quod ad unum
reflectunt quod si non sit de omni omnis et unum
cum et quantum et non dicitur sensus omnis autem quoniam
[illegible] ipsum ad punctum et quem post adproportionaliter
omnis non medium in quarum compositis
[illegible] sit temperatum quod in se [illegible]
[illegible] primum calidum et temperato
autem in sensu materie quantum
[illegible] a frigido et calido
[illegible] et propriis.

vero dicitur et in dicitur et longitudinis et latitudinis
et profundi. Eodem autem vel in aliis considerat aliquando
et quantum vero modo quo sunt eodem dyalecticus et
sophisticus considerant circa omnia et tamen scientia. Secundum
quod sunt materias et tractat vero quorum circa
2e materias diversas sed per viam et sensitivam quod vel per
nullam esse unius et contingens, quia vero philosophus
est simpliciter et tamen omnis considerat quod non ad sensum hoc
quo autem omnis simpliciter de dicitur quod omnis quod omnia
ad propterea quoniam quod est quod est sensibilis ordinatur et omnia
convertuntur ad proportionaliter convertente reducuntur quod in est omni igitur
omnis in omni cum primis quod dicitur sensus sub eo quod
genere.

Consideratur autem mathematicus vero quibus principiis
sic sit hoc primo. Si ab equalibus equalia equales
contrarios aufferas que remanent sunt equalia. Est naturalis
sit modalis hoc ad quo sunt dicens. Si aliquid liberalibus
calidis vel frigidis equalia auferas que remanent
sunt equalia. Relinquitur quod solus philosophus excipit hoc
primum. 2m quantum sunt 2m quod quidem circa simpliciter.
Cum nihil principia sic sit vere hoc et alias sicut
precedens esse hoc sic et principium.

Sicut autem quantum est primum principium cum idem 2m
idem esse et non esse quod est ipse esse primum quod non
contingit propter aliquod vel nomen dicitur. Deinde autem
ad hominem ex quo per vel sunt hoc significat non vel
aliquid significet vel hoc significet hoc et non equum si
non hoc concedat esse unum omnium est plura. Si autem
non concedat vel aliquid significet in forte cum eo aliquid
disputare. Eodem autem vel quaerit eratinus de
primis omnis sit contradictionis intelligentes hoc quod dicit
quod omnis quod dicit omnia est unum. Adhuc autem si vero
est unum affirmativum et hoc duo nega est primum. Talem
autem dicitur hoc est pythagoras quod dicit hoc esse
simul verum et quod quod non hoi hoc est unum. Est
in 2m hoc omnia sunt vere quod quod vel unum bonum indi
est alteri malum et quod unum delectabile et dulce vel
alteri est amarum indicatur 2m sed non apparet
plures huius rei idem non medio non apparet di
versis amarum et dulce in alio sensus quod omnes sic
virtutes habet sensus. Est autem sum sensus indicantium
est credendum de bono autem et malo [illegible]
[illegible] est [illegible]

q͂ v⁹ ē q̄ q̄ digno r̄ coelus acilus s⁹ in
dicat ee duo ut ꝫ hoc credo q̄ aūt q̄ia
sunt i motu q̄ ꝫ si q̄ contine moueat uni
usu cu ꝫ corᵃ celestia n mutat. Adhuc aut
de q̄mouet no ē illo adq̄ mo alias fit ē
tiguc aliq̄s cu moue adque ꝫa ē ipuer
q̄ adpucu adhuc vadit. Adhuc au si mu
tū planete ꝫ q̄ uc aialia ꝫ augmcaz
ꝫ qualitā iudiz hoc aial ee hc planta
Adhuc au pcipitare i medio hut cibu offac
ꝫ u illu. Adhuc au q̄uis mutaf nob ues
mutare ꝫ videtur sic q̄ delectom sano
audituᵛᵉ efficit labouri. Nob cu n mu
tat ues ꝫ maiz cibē ꝫ appet. Toclusi g°
nccio alterz q̄c dcoꝫ pre ce vbz. alterz
no sez is au sine cogitatz sunt ꝫ ees de
suo suo q̄ supp^t deuuer aliq̄s pa^as
debilius au ee ccius h^c vl illa q̄ igi omis
pcia ē sc̄e suppo^r q̄b^ce sui sit ꝫ ꝫ q̄o
cū induccoe q̄ n deuia ee sbietoꝫ c
Coniūz au oīs sua vl ē sua
vl fcura vl sꝑculat^a. ꝫ ꝑcm ꝫ
fcuat moꝫ q̄ncn̄ ē i facere ꝫ agere su
ee su aᵗ p̄o s^e fcura / phisica au ē dcuc
ꝫ q̄ hue moꝫ sui siuc i scipis ꝫ u
i sciere igi ueqꝫ actiua ē ueqꝫ fcura. Cu
q̄ sit sꝑcula^a. neccio gdudc
D vo au age ee suc. agus n. maꝫ
mq̄ agat q̄dn^o n regut jdc n
ē ag^e q̄ digi^e. pacios au sꝑ i sta aq̄
ma q̄atē
Coniūz au p^o ꝫ sciui q̄ ē i^d q̄ q̄sideᵣ
i sta. q̄dinalis au sic pdiffi^e ꝫ neia°
ē ausus ꝫ ꝫ stivo quo ꝫ cutia induꝑ
sp̄s diffini justa n dali i diffi^e uu
n alu arap̄i au sus^l sc symu q̄ du ee
uaꝫ gcaius ee sitv sp̄s ꝫ maiꝫ n diffi
u̇ ꝫ q̄ su caue stachc^a au q̄uis su
i u̇ ꝑli u cu q̄or diffi^e ipoꝫ mea
plis uc pvoꝫ aiuaᵃ ꝑli sepau s^d eoꝫ
Coniūz au ē adꝫ sua q̄ q̄sidat eus
[illegible]
[illegible]

alia apdas actis n q̄sidat pncipaliss^m
ꝫ ꝑua oi^m ꝫ eus p̄^m. Cu i ꝫ sic ꝫ n su
ꝫ riue n^r ꝫ scrue ꝫ scau^{us} ꝫ alis. s. mathe
ma^a ꝫ diua. jsta q̄ ē deuce nobilioꝫ ꝫ c^a
ut ē nobilio^r ꝫ calis. au ē h^c sua
theologica q̄ ē dēc eius^{li} ꝫ diuino. quo
au illa sua ē prima q̄ q̄sidat ee aliq̄ p^{us}
vl aliq̄ pce eus. h^c au sua q̄ q̄sidat eus s^p
i q̄ ee n q̄sidat pce aliq̄ eus i no ē prima
ꝫ ulis sua ulicitudo. Quo au h^c sua
q̄sidat eus p̄^m ꝫ nobiliss^m ē nobili^{us} sciaꝫ
oi^m alioꝫ sua
Coniūz au eus simp^l diui i cius p^o
ꝫ ut eus separat^s. sciu q̄ deceu ꝑlatus
n pc cosiat ꝫ au i^d p^o q̄dinacoe ua
edifica^{us} q̄sidat p̄^m fcue q̄ ē q̄os i q̄uatꝫ
ꝫ n̄ c^m accidat i ee aliq̄ delia^{te} su esto
ꝫ au ꝫ malis. hoc ede sic ꝫ oīs sua
q̄sidat aliq̄ eus ꝫ eus ꝑlatus n ē eus
oīne n ee ē sinu. ꝫ eus ꝑlatus s^d aꝫ
mu sicꝫ no ē sinu q̄ vuoꝫ ut aꝑpt n^r s^e
sit. jdc oū ee q̄ ceade subsia vl h^ꝫ caꝫ
uaꝫ ut s^e ꝑ s^d moꝫ celi vl hꝫ caꝫ uc
sic sepius vl s^e q̄ s^d i delicꝫ aiiculaꝫ
ee caiuua. ꝫ illa q̄ sic ꝑlatus n sc dia
ꝫ sunt i ꝑlautoꝫ s^d i delicꝫ caiua^{us} ee gclu
i u^a eaꝫ sua ē dillis. Dico au h^c neceꝫ n
euolutꝫ q̄ ē i p^{oc} alu sc h^c jdc ꝫ su
oīu ē q̄ caꝫ subsiat hꝫ caiu ꝑ^o. ꝫ q̄ s^r
ꝑlatus n hꝫ caꝫ ꝑ^e s n caꝫ hꝫ ꝑsc
sꝫ q̄mutic^e ea n ꝑ^e poura i dcu sc^e effect
ꝑ^c ꝫ necius. Nichil igi ꝑlatus ꝫ oīa necia
ē ꝫ ꝑo. jdc au sc sua ꝑ^c n pouia ee
pus i deu ꝫ poucā si^e i fuꝫ fuꝫ n ꝫ
neccio ē fuꝫ q̄ m^e ꝫ pus ꝫ fuꝫ
ꝫ pus m^e ē siru q̄ neccio q̄siu ablat[illegible]
pcibꝫ successiuis. Eti i alu pus [illegible]
fuci effeus ꝫ n ꝑlatus ꝫ [illegible]
effeus. Nichil i eu [illegible]
aut q̄ sait de ee ꝫ ꝑlatus [illegible]
ꝑsc ee necias [illegible]
n q̄sidat [illegible]
[illegible]

Sed dicit aliquis specialiter quod est passio aliqua motus
quod aliquis patiens dicit quo autem quod fine
et non sit operatio et actio est ea que vel patiens
aliquis cum non sit aliquid quod non habet eius dum
vel fodiendo sicut si quis fodiat ut plantet
arborem, [illegible] incidat non [illegible]. Cum etiam
aliquis qui [illegible] eligat patiens fodiendi [illegible]
sufficit [illegible] fodiendo. Cum fodiendo
[illegible] patiens et ipse [illegible]
ingenio. Cum autem sit aliquis semper patiens
[illegible] vel malum dum bona fodiendo
vel mala. Cum autem fiat magis [illegible] dum
fodiunt et magis malum infodiunt [illegible]
[illegible] autem patiens sicut [illegible]
fodiendo autem est patiens. Intellectus autem
[illegible] sit [illegible] si in [illegible] fodiendo [illegible]
[illegible] est [illegible] intellectus [illegible]
Sicut autem aliquis actu solum sit [illegible]
[illegible] quod additionem non recipit
[illegible] calidum [illegible] autem nichil [illegible]
[illegible] ipso [illegible] quod est ipso calidum [illegible]
actu [illegible] decalore. Aliud autem est sicut ipso
et in actu [illegible] quod [illegible] aliqualiter [illegible]
[illegible] cum [illegible] amplius
[illegible] quale [illegible] autem aliquid [illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible] autem est [illegible] et non est aliud
[illegible] illorum. Cum [illegible] autem [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] magis et [illegible]
[illegible]
autem [illegible]. [illegible] motus est [illegible]
[illegible] actu [illegible] motus [illegible]
[illegible] duo [illegible] motu [illegible] actu [illegible]
[illegible] edificabile non [illegible] edificata
[illegible] edificabile. Cum edificabilis [illegible]
[illegible] edificabile. [illegible] autem [illegible]
[illegible] actu [illegible]
[illegible] actu et [illegible] quod [illegible]
[illegible]
[illegible]

et [illegible] ad actum [illegible] adhuc [illegible]
[illegible] et aliquis [illegible] actum [illegible] autem [illegible] moveri
dicitur autem motus actus [illegible] ipso [illegible] quibus non
[illegible] sed [illegible] non [illegible] sed [illegible]
[illegible] est ipso [illegible] motus [illegible] quod est ipso ad
[illegible] non [illegible] quod [illegible] autem [illegible]
[illegible] est ipso [illegible] quod [illegible]
actum [illegible] cessat [illegible] et non [illegible]
O est autem idem [illegible] 24
ipso [illegible] sunt idem [illegible]. Cum non [illegible]
[illegible] sunt in eodem [illegible] quod [illegible]
[illegible] non [illegible]
et eadem sunt eadem [illegible] sunt eadem. Idem non
[illegible] est ipso [illegible] possibile
[illegible] vos. [illegible] autem [illegible]
accidat [illegible] moveri quando est actu [illegible]
[illegible] et non [illegible] palam [illegible]
non quod est ipso [illegible] actu [illegible]
edificabile. edificabile autem [illegible] edificabile [illegible] ipso [illegible]
ad actum edificationis vel [illegible] edificium [illegible]
quando [illegible] non edificabile sed edificium [illegible]
[illegible] edificabile non est ipso [illegible] edificium non [illegible]
[illegible] actus [illegible] edificatio [illegible] est edificatio
sed edificatio est motus et [illegible] sic [illegible]
[illegible] motus [illegible] motus quod autem
[illegible] quod non [illegible] in alio [illegible]
palam autem [illegible] alii de motu dicunt
[illegible] non [illegible] aliud [illegible]
[illegible] motus [illegible] est moveri [illegible]
[illegible] ponendi
motum [illegible] quod motus [illegible] et [illegible] quod
non [illegible] ipso semper [illegible] actum. [illegible] autem [illegible]
sunt [illegible]. Cum non motus non sit [illegible] ipso [illegible]
actus [illegible] quod [illegible] volunt [illegible]
actum et non actum [illegible] quod [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] autem motus [illegible] palam est quod [illegible]
vos [illegible] motus aliquid [illegible] non est
motus. Idem autem est motus [illegible]
solum [illegible] vos [illegible]

vel per additionem eo quod non habet tum finitatem
secundum partes quod ad modum ponit vult et sonus
quod dicitur infinitum non finitum pertransiri seu in fine
sit per unum non consequenter secundum partes aliquid in finitum
quod dicitur infinitum quod non natum est transiri habens
consequenter [illegible] numquam pertransiri contingit per [illegible]
consequentiam secundum magis profunditatem et latitudinem aliquando
quod dicitur infinitum et esse quod natum est pertransiri et in
finitum sed non pertransiri et infinitum quod ad
non habet sic [illegible] et [illegible] infinita. Adhuc autem
appositione secundum numerus dicitur infinitus. Adhuc autem
divisione sic [illegible] dicitur infinitum [illegible]
tam appositione quam divisione esse corpus et motum
dicitur infinitum. Quod autem infinitum sit aliquid separatum a sensibilibus
separata non est possibile [illegible] et infinitum [illegible]
[illegible] infinitum [illegible] sic magnitudo vel
numerus non esse dicitur [illegible] infinitum est non in
[illegible] separata. Magnitudo [illegible]
[illegible] infinitum. Si autem [illegible]
[illegible] infinita [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
et [illegible] infiniti.
Quod autem [illegible] non sit infinitum [illegible]
in corporibus [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Abelard [illegible]
[illegible]
aliquid [illegible]
[illegible] adhuc autem [illegible]
in loco suo naturali vel [illegible] in loco naturali
in motu [illegible] omnibus suis partibus [illegible]
et locus [illegible] sic autem
[illegible] locum suum naturale [illegible] partes ad
locum suum naturale [illegible] movebitur [illegible]
[illegible] in loco infinito [illegible]
[illegible] movebitur vel [illegible]
[illegible] locum. Si autem sunt partes plures infiniti [illegible]
[illegible] infinitum [illegible]
[illegible]
[illegible] infinita [illegible]
autem si [illegible] infinitum [illegible]
[illegible] locum [illegible]
[illegible] Infinitum autem [illegible]
[illegible] locus [illegible] movebit [illegible]
[illegible]
/ Adhuc autem [illegible] loci autem [illegible]
[illegible]
[illegible] Infinitum
autem [illegible] Infinitum autem non [illegible] magnitudo
[illegible]
vel [illegible] magnitudo [illegible]
[illegible]
Et [illegible] partes [illegible]
[illegible] motu [illegible]
[illegible]
[illegible] motu [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] motus [illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

privatiue non autem quod privatum vel oppositum in subiecto secundum quod sunt contradictorie accidit contrarium subiecto in subiecto et de generatione simpliciter 2a probatur. Secundo autem 2a quia terminus generationis dicitur oppositum in subiecto et de corruptione simpliciter qui subiecto contrarie. Corruptio autem 2a quia terminus a quo corrumpitur. Ex non subiecto autem in non subiectum non potest aliquid privative quia nec illud nec est contrarie nec contradictorie nec aliqualiter oppositum. Cum autem privatio est motus [illegible] sic solum privative [illegible] Secundo autem generatio non sit motus probatur quod generatur qui generatur non est. Est non solum omne cuius qui generatur est non est autem non movetur in generatione non est motus. Dicendum autem cuius denegatione quod opponitur affirmationi quod est compositione vel divisione. Dicendum autem non cuius sine motu quod non est in loco sed in motu omne quod movetur in loco. Dicendum autem 2o non cuius ipso et hoc dupliciter potest non accipi cuius ipso quod est in subiecto et sic privatio potest moveri sed [illegible] quod est non album potest moveri per se et per accidens moveri album ipso privatum tamen album. Cuius autem ipso quod simpliciter non est quod negat esse subiecto impossibile est moveri quod non est in loco. Omne autem quod movetur est in loco. Generatio igitur non est motus. Et generatio non est quod [illegible] et motus [illegible] et omnis [illegible] ... Cum autem contrarium sit motus motui dicitur. Secundo autem ut motus non [illegible] quod non opponitur motui. Cum autem opponatur corruptioni [illegible] quod corruptio non sit motus et generatio nec [illegible] Cum nec [illegible] solum nec contrarie et motus [illegible] motus. [illegible] autem [illegible] contrarie adquisitionem [illegible] videntur quorum alterum est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] solum [illegible] [illegible] sic [illegible] [illegible] autem non est motus [illegible]

non est contrarie subiecto sed dicitur 2a aliquid in [illegible] magis vitari quam [illegible] sic aliquid secundum quod [illegible] Dicendum autem aliquid [illegible] [illegible] contrariis secundum [illegible] [illegible] quod ipsa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Argumento autem et [illegible] subiecto [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliquid per se motus quod [illegible] aliquid ad aliud [illegible] de novo [illegible] non aliquid magis ad aliud [illegible]

Ergo et est motus in actione et passione quod sit [illegible] motus motus et generationis generatio et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Dicendum quod motus [illegible] subiectum motus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] augetur [illegible] minuitur [illegible] [illegible] [illegible] autem impossibile subiectum non motus [illegible] motus non [illegible] [illegible] [illegible] successionis [illegible] possibile est ut motus per se ad aliud motum [illegible] [illegible] 2a terminus illud [illegible] sic motus localis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et motus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] motus [illegible] [illegible] in [illegible]

[illegible] duas mutationes non est [illegible] [illegible] non in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] per motum aliud [illegible] ad quod [illegible] motus ille non [illegible] ad [illegible] moveri aliquid est [illegible] possibile [illegible] [illegible] si motus est motus et generationis generatio et sic [illegible] in infinitum procedi ut [illegible] aliquis primus motus quia neque [illegible] quod non [illegible] [illegible] neque posterius sine primo. Neque non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est possibile moveri esse quod sic [illegible] [illegible] qui [illegible] [illegible] [illegible] omne.

In motu autem de [illegible] quod non est possibile moveri [illegible] [illegible] 2o de in motu [illegible] [illegible] [illegible] possibile [illegible] 3o de in quod [illegible] est moveri non [illegible] motu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] moveri quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non est [illegible] motus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] autem 2a [illegible] [illegible] [illegible]

adq p[illegible] p[er]ueir vide q[uod] adhuc qui[illegible]
au [illegible] loco sue q[illegible] v[er]o licz plures dist[illegible]
p[er] sepsi[illegible] c[on]t[ra] au dv q[uod] e q[illegible]
positoe vel ordis [illegible] q[uod] illis [illegible]
n[on] opa[illegible] sic duo ad[illegible] q[uo]q[ue] ad q[illegible]
a dos [illegible] do[illegible] ordi[illegible] n[on] [illegible] si m[illegible]
do[illegible] do[illegible] q[illegible] ad[illegible] vel ad [illegible] alter[illegible]
siue [illegible] adduo n[on] p[illegible] ad [illegible] sic
se poc[illegible] q[illegible]. Quo au p[illegible] e ad[illegible]
q[illegible] sit q[illegible] q[illegible] au n[on]
e m[illegible] nec e vt [illegible] q[illegible] sic m[illegible] q[illegible] mo[illegible]
e m[illegible] q[illegible] [illegible] au voic [illegible] adue[illegible]
q[uod] ad fine

Dimitt au duain q adhuu quez [illegible]
[illegible] [illegible] linee q i v[illegible] puta [illegible]
i[illegible] vnic[illegible] q[illegible] q[illegible] [illegible] solu e q sic
[illegible] [illegible] q[uod] [illegible] vnit[illegible] u e
[illegible] p[illegible] n[on] [illegible] [illegible] vnitas
vnit[illegible] vnitas q[illegible] sic [illegible] ad [illegible]
[illegible] ad [illegible] e [illegible] m[illegible]
[illegible] duo [illegible]

Eubstantia quidem

Iam speculandu e [illegible] p[illegible]
[illegible] q[illegible] q[illegible] e [illegible]
[illegible] n[on] [illegible] q[illegible] e mo[illegible] in [illegible]
sic q[illegible] n[on] p[illegible] [illegible] vt [illegible]
q[illegible] que [illegible] analogu[m]. [illegible] de
[illegible] vt que [illegible] ee [illegible] [illegible]
a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
a [illegible] [illegible] analoy[illegible] [illegible] que[illegible]
vo [illegible] au [illegible] [illegible]
[illegible] vo [illegible] [illegible]. Id au [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] e [illegible] [illegible]
Quod au [illegible] n[on] sint simp[illegible]
[illegible] q[uod] ut [illegible] simp[illegible] ee [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

a quudo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] q [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
q [illegible] [illegible] n. [illegible] vlia ee se
[illegible] a [illegible] estimabile [illegible] [illegible]
q [illegible] [illegible] igne [illegible] [illegible] q
q[illegible] ee [illegible] [illegible] posuerunt. omis igi[tur]
[illegible] [illegible] [illegible] q[illegible]
[illegible] au [illegible] n. q [illegible]
quar[illegible] alia e mo[illegible] a [illegible] vt plte
a [illegible] alia au e mo[illegible] [illegible]
[illegible] celestia sol et luna. [illegible] vo [illegible]
e [illegible] a mo[illegible] q mo[illegible] [illegible]
[illegible] n. p[illegible] [illegible] ee i mo[illegible]
e omni[illegible]. [illegible] au [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ee simp[illegible]
a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] n. p[illegible]
[illegible] [illegible] q[uod] e [illegible] a vt [illegible]
a vt [illegible] [illegible] vt [illegible]
[illegible]. [illegible] au duo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] a mathe[illegible] [illegible]
a [illegible]. Alii au [illegible] [illegible]
[illegible] pytagorici [illegible] au [illegible]
a [illegible] [illegible] au [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] a [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] q sic [illegible] a n[on] alis
de [illegible] au [illegible] [illegible] cu [illegible]
mo[illegible] a mo[illegible] [illegible] [illegible] sic que
[illegible] vo [illegible] e [illegible]
[illegible] vel [illegible] [illegible] n. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] n[on] [illegible] a [illegible] q[uod] [illegible]
[illegible] q[uod] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Tunc [illegible] continuacionis [illegible] for. et subm.
[illegible] naturalis [illegible] et [illegible]
expositio [illegible] quod est [illegible] primo modo immo[illegible]
[illegible] accipit [illegible] immo[illegible]
[illegible] declarat quod forma et
[illegible]
[illegible]
[illegible] qualiter
[illegible] de albo et colore [illegible]
[illegible] de augmento et diminucione [illegible]
[illegible]
[illegible] in ipso [illegible]
[illegible] in ipso [illegible]
[illegible]

[illegible]

ipso [illegible] generatur
Cum autem [illegible] ipso [illegible] dicit [illegible] ipso
[illegible] ipsam
subiectum [illegible] ipsam [illegible] fit [illegible]
in potentia [illegible]
[illegible] materia [illegible] potentia
[illegible] Anaxagoras [illegible]
[illegible] distincte [illegible] omnia
[illegible] distinctionis [illegible]
esse) [illegible] esse [illegible]
forma [illegible]
[illegible]

[illegible]

essentia in orbibus cum stellis et luminibus quorum forme generantur. Respondetur quod celestium sit sic mixtio quia scilicet forme stellis generantur a quo et eadem filiatione generantur. Sic et in orbis materia et varietas [illegible] variatio per celestium fortiter forme caloris [illegible] qui concurrunt generationi.

Sic non est similitudo [illegible] quod apparet quod [illegible] illa a peccatum [illegible] forma prius domus et prius hominis quod sunt [illegible] quod forma hominis accipiunt [illegible] hominis sunt et [illegible] in oppositione forme [illegible] forme accipit [illegible] forme nature [illegible] vel [illegible] forme non [illegible] et ideo [illegible] non [illegible] et materia sit secundum [illegible].

Omne artificiale et naturale quod [illegible] non generatur [illegible] forme domus et similiter [illegible] materia separate [illegible] forme separatas forme non naturales [illegible] hominis et quod [illegible] separatas [illegible] generatione in materia [illegible] separatis [illegible] illas [illegible] illis quod sunt in materia [illegible] forme in materia et separata forme [illegible] sit cum [illegible] corpori. Sic sit [illegible] forme [illegible] generatur [illegible] aliqua forma [illegible] separata [illegible] in materia [illegible] forme [illegible] forme domus et similiter [illegible] materia [illegible] separata [illegible] singularia a singularibus generantur. Homo namque homo generat [illegible] singularibus [illegible] forme [illegible] forme [illegible] materia [illegible] materia separata [illegible] forme generat [illegible]

non potest [illegible] ex generabile ex corporale [illegible] ipsum [illegible] non [illegible] omnes namque ipso forma [illegible] passiones [illegible] corporalibus et sic [illegible] non corporalis [illegible] corporales [illegible] separatis et [illegible] separata [illegible] forme [illegible] forma in materia [illegible] forme non [illegible] forme [illegible] forme [illegible] forme [illegible] omnes [illegible] est [illegible] forme [illegible] materia [illegible] forme [illegible] forme [illegible] non [illegible] aliud [illegible] forme [illegible] forme [illegible] aliud [illegible] forme [illegible] forme [illegible] est [illegible] forme [illegible] omnes [illegible] forme [illegible] materia [illegible] forme [illegible]

et mediis mixtis vel sicut passivum et agens et [illegible]
sed abstractis a sensibilibus lucem mixtam agentem
successive illuminat cum ipsorum actualitate relative
claritas sed intelligibiles accipit donum concludit
integre cum ipsorum mixtorum agentis omni perfectioni et
lucis et potentiis intelligibilium servatur quod sua potentia
similitudine [illegible] complexi digitis mixtis omnium in
videtur secundum opinionem [illegible] neque mixta illuminata [illegible]
in delectabilis mixtis. Hoc vero apparet in
[illegible] generatione et [illegible] in modum

Similiter autem aliis [illegible] proportio omnium proportio
sunt eadem vel diversa [illegible] quod in
dispositionibus vel [illegible] vel quod proportio sunt diversa
[illegible] non [illegible] [illegible] sed clarum quod clarum
sed [illegible] omnibus [illegible]. neque [illegible]
clarum [illegible] [illegible] clarum. [illegible]
[illegible] clarum [illegible] [illegible] [illegible] figurabit
[illegible] in sunt lapides [illegible] [illegible] quod
sunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
clarum [illegible] et [illegible] proportio et analogia
[illegible] [illegible] quod sunt [illegible]
et [illegible] quod et [illegible] [illegible] calidum
et frigidum et [illegible] [illegible] mixta
[illegible] sunt mixtorum album vero [illegible] et [illegible]
[illegible] sunt colores et lux et tenebre et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] vero [illegible] quod sunt [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible] sunt [illegible] [illegible] proportionabiliter
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] proportio [illegible] [illegible]
[illegible] ab aliis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] celestis

[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] eadem
[illegible] sunt [illegible] et [illegible] celestia
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et non
[illegible] et motu [illegible] [illegible] et [illegible]
corpus autem celi motum et [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] celestia
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sunt [illegible] [illegible] celestia [illegible]
[illegible] movet [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] autem [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] motus [illegible]
[illegible] [illegible] celestia et [illegible] [illegible] plus non [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] proportio et analogia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] non
[illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] lux et tenebre [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] autem [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
sunt diversorum diversa [illegible] [illegible] non [illegible]
et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] sunt diversa [illegible]
et non [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] sunt diversa et [illegible] et [illegible]
et [illegible] et [illegible] sunt diversa. [illegible] [illegible]
sunt [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quo
[illegible] [illegible] sunt eadem [illegible] [illegible] sunt [illegible]
[illegible] proportio et analogia sunt eadem [illegible]
non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aliorum. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

z moles nunc e deu deza q e i mot tec
na oia n. p(re)cedit prodit agit(ur) t si pu
no e p(ro)cedi n e un s(ed) pa p(ar)ticula e mobilis z
conduplit p(ro)pond ice ne sit colupia n sit ipole
3z sit ipole q e q(uo)d sunt co(n)tinua pa p(ar)ticula
co(n)tinua no e g(ra)ti p(ar)tibz p(ar)ticulis cet co(n)tinuales

Tercia ipole e mari si an no sit
nat(ur)a co(n)tinui sit si n. sit an n sit an si
sit moui cu motus ante sit motus, silr an
motus co(n)tinue motus n e sz co(n)tinuo est an co(n)
tinuo motus i e motus an desinit ee motus

Tercia si frat e d euouo fact e p(ro)p(ter) p(ar)ti(cu)l(is)
n fuit fuit i p(ri)us an tempus 3z p(ri)us n e
si tpe g(ra)tia an tempus fuit tpe sed si desit ee
tempus desinit ee p(ro)p(ter) q(uo)d fuit, 3z hoc no e ni
mo(r)te g(ra)tia p(ri)us tpe ratio cu tempus nunc e
ut motus continuus sit z quus nullus an motus
p(ar)t ee continuus n celestis i celum cu co(r)pus
mobile celeste i z moueb cu g(ra)tia i mobile z
celum si n. cu p(ri)mo motore p(ro)p(ter) co(n)tingit
tempus ipo n mouet i alt no cu motus
3z hoc dan e ee ipo(r). imp(ossibi)le i motore
no e q(ui)a 3z ioi eo q(uod) co(n)tendit i mat(er)ia z i
fine e co(n)tinuatio p(ro)p(ter) q(uo)d diui diuisio loci
tm q(uo)d minor e dans p(ri)us q(ui)a q(uo)d icco g(ra)tia
p(ri)us motor n(on) e i corpore n(on) i loco q(uo)d n. n e
p(ro)p(ter) i no e i mat(er)ia i p(ri)mo mo(bi)lis no e i mat(er)ia
illud, vo q(uo)d e i mobile no diui p(ro)p(ter) z p(ro)p(ter) 3z
oe q(uo)d e i mat(er)ia diui p(ro)p(ter) z p(ro)p(ter) i p(ri)mu
q(uo)d e omo i mo(bi)le n e i mat(er)ia q(uo)d i p(ro)p(ter)
p(ro)pone p(ar)ticulas celestes z ss separatas ne co(n)tingit
alia g(ra)tia n sit z ince alt sunt mo(uen)tes
si n. alt n mouet nunc e ee an celas
alias p(ar)ticulas p(ro)p(ter) q(ua)s adactu co(n)tinuo mo
nedu, oz i q(uo)d p(ri)us cu ee cum p(ar)ticulis actus
z sit acto p(ar)ti si mat(er)ia sepicula i mu(n)do c(on)tz
p(ro)p(ter) q(uo)d p(ar)ticulas co(n)tinuat semper p(ri)ma
Vlt(er)ius an dicit q(ui) dicunt z p(ro)p(ter) oz
an dan p(ri)mo n e p(ri)us aquo n ouitur qui di
q(ui)a nunc alic oie agens h(oc) p(ro)p(ter) agendi
[illegible] oie q(uo)d 3z p(ro)p(ter), d(icitu)r agens est
[illegible]
[illegible]
[illegible]

volunt(ate) e co(n)fusa mat(er)ia z i form(a) h(oc) d(icit) alb(er)t(us)
3z vi q(ui) qui dicit q(uo)d p(ri)us motor n e pe 3z adm(inistr)o
idem ill p(ar)ticul(ar)is motu ad dan illis n(on) sit ipo(ssibi)le in
i ductor. adque an qui dicit ne p(er) lo dicit
q(uo)d p(ri)us motor n e ea p(ri)ma z q(uo)d p(ri)us ad e effus
n moues z q(uo)d hec fecit p(ri)us motor z moui
sit sui motu t tpe ipo(ssibi)le in dicit q(ui)a an d(icun)t
p(ri)us dz mat(er)iaz p(ro)cedere mundu esse dicunt ipo(ssibi)lis
no n poterunt dic q(uo)d mat(er)ia mouet se ipaz
ad actu 3z mouet ad actu vl ab ante vl
ab adyus celestibus vl n(on) sit mat(er)ia su(b)stantia
n fit h(oc) q(uo)d q(uo)d q(uo)dz q(uo)d facit actu ad q(uo)d
q(uo)d fuit alit agens sit mat(er)ia vl lib z trans(i)it
vl motu aliq(uo)d q(ui)b(us) co(n)dicti(on)e h(oc) d(icitu)r p(er) lo
q(uo)d si agere z moui n p(er)t si q(uo)d n fuit
qualis an fuit e motus n d(icitu)r n(on) suppo(nit)
dan p(er) formis q(uo)d posuit p(ri)mu p(ri)mu ee se q(ui)m
mouet q(uo)d vl an celo vl p(ri)us celi p(ro)p(ter) e dis
q(ui) d(e)b(er)et ee nuiq se moueret no i fuit ad
an celi n ea potuit ee celi. dan e an
quo potuit p(ro)cedere actu moda q(uo)d e aliqu
ipo z i actu. 3z semp(er) potuit p(ro)p(ter) actus
q(uo)d n fuit i ipo tpe chaos d(icun)t nos un
melius fuit dic q(uo)d 2m p(ro)ducit aliq(uo)d vl ordinez
vel sunt qualitates aliq(ua)les z corp(or)a si an ide
2m p(ro)ducit vendit oz ide aliq(uo)d agens vnifo(r)mi
volunta(s) cu n. sit acto p(er) p(ro)p(ter) cu si
p(ri)m(ari)o p(ro)p(ter) semp(er) actus cu nunc e h(oc) s(ed)
p(ro)p(ter) agat
Vltra no e p(ro)p(ter) p(ro)ductio actu sup(er) 3z icide
actu p(ro)cedit p(ro)p(ter) nunc e h(oc) alt z
alt se h(ab)et z q(uo)d c(on)tinuat iq p(ro)p(ter) incip(it)
nunc e q(uo)d h(oc) se aliq(uo)d ages q(uo)d alt z alt se
h(ab)et. illud an q(uo)d alt z alt se 3z igit d(icitu)r n
p(ar)t ee ea generatio(n)is e(ss)e i ambo si ea
gener(ati)o gradatois ea q(uo)d q(uo)d i p(ri)mu se ea generatois
z 2m ea cu(n)ctu(m) actois. p(ri)mu n e mo(bi)lis i mo(bi)le
q(uo)d mou3 vnifo(r)mi p(ri)mu celi 2m a[illegible]
a i p(ri)mu ee e mo(bi)lis motu q(uo)d [illegible]
z vocessu solis i oblique circulo [illegible]
z co(n)tinuitatis alterat(ion)a. h(oc) d(ic)e [illegible]
duo co(n)trarie i forma [illegible]
[illegible]
[illegible]

in veritate unum cum intellectu motivo [illegible] in intentione [illegible] sic non est [illegible] possit animo [illegible] separari. Videtur autem [illegible] motus [illegible] eodem [illegible] est appetitus [illegible] et motum tantum quia [illegible] motum [illegible] quod movet in [illegible] motum secundum [illegible] est consequens solum patet [illegible] agens [illegible] est [illegible] agens et motum tantum quod [illegible] potentia [illegible]

Oportet autem primum secundum appetibile et intellectuale motum [illegible] motum [illegible] et [illegible]

[illegible] sicut [illegible] et [illegible] quod est [illegible] quod [illegible] et [illegible] est [illegible] intellectualis [illegible] quod [illegible] constat que [illegible] summa. Et [illegible] agens [illegible] et bonitate [illegible]. Et [illegible] agens constat [illegible] et expandit [illegible] intellectuales [illegible] desiderat [illegible] desiderium [illegible] motus. Motum autem [illegible] agens motum [illegible] quod [illegible] bonitatem et [illegible] [illegible] motum. Motum autem [illegible] magis [illegible] bonitatis [illegible] bonitatis [illegible] eadem [illegible] autem [illegible] bonitatis [illegible] in [illegible] et [illegible] motus [illegible] bonitatis [illegible] autem [illegible] bonitatis. Unde omne agens [illegible] [illegible] et [illegible] vite [illegible] et [illegible] vite et [illegible] aliis [illegible]. Et [illegible] ad [illegible] agit [illegible] agit [illegible]

[illegible] autem intellectualis [illegible] agens et [illegible] motum [illegible] ad intelligendum [illegible] agens [illegible] intelligendi [illegible] intellectum [illegible] [illegible] et [illegible] motum [illegible] intellectus intellectus [illegible] [illegible]

[illegible] motum [illegible] ad [illegible] movet ad [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] uniformiter movetur.

[illegible] autem [illegible] intellectuale ad quod movetur [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] movere [illegible] [illegible] autem [illegible] quod motum [illegible] quod solum [illegible] et [illegible] et [illegible] motum deficiat et [illegible]

[illegible] autem [illegible] celum [illegible] [illegible] omne quod motum [illegible] [illegible] motus [illegible] celum [illegible] quod motum [illegible] accessu et recessu [illegible] eadem [illegible] [illegible] non [illegible] non [illegible] [illegible] vite quod [illegible] non [illegible] actu [illegible] motor [illegible] vitam [illegible] celum [illegible] vitam [illegible]

[illegible] autem [illegible] movetur [illegible] [illegible] et imaginem motum [illegible] motus [illegible] celum non [illegible] non [illegible] motum [illegible] intelligentia [illegible] multa et [illegible] non [illegible] aliquid non [illegible] intelligentia [illegible] celum [illegible] movetur ad omnes [illegible] ad omnes [illegible] motum [illegible] non movetur [illegible] et imaginem [illegible] motus [illegible] celum [illegible] aliis [illegible] non motum [illegible] [illegible] motus celi [illegible] motus autem [illegible] [illegible] quod [illegible] movetur [illegible] sola [illegible] autem [illegible] quod [illegible] [illegible] celum [illegible] non [illegible] [illegible] delectabiliter [illegible] non [illegible] non [illegible] [illegible]

[illegible] motum [illegible] intelligentia [illegible] intelligit [illegible] movetur [illegible] [illegible] bonum [illegible] bonum appetitum [illegible] [illegible] [illegible] delectabile [illegible]

sic estiva et labore. Cum desiderium sit aliter
et delectatur vestitur et satiatur. Exercitatur ingreditur
et quiescitur. Sunt quoque alia desideria et delectationes
superiores quarum circa primum motorem et motum
cuius desiderio et amore motus intelligentia motoris
orbis ... sicut finis perfectionis sue coniungi et
uniri. Est autem primum unum et simplex quod non est
individualiter omnium perfectionum et bonitatum simul con-
tinens intelligentie quod est motus quod ubi simpliciter
purum et impermixtum est delectatio quod conceditur intelli-
gentia coniunctio desiderium coniungi intellectualiter ... spiritualibus
intellectualibus cum ... et ... spiritus dulce-
dine. Et ideo non delectatio cuiuslibet vel contra
ipsum perfecto propter finem suum ... consequenter
voluptas non sine delectatione fieret deductio est
ad hoc ... sicut in ... alia
alia sunt voluptuosa propter aliquam adiecta sed
per ... et memoria ... Est autem
sic bonum perfecte eligitur quod est bonum operi ...
... ordine est aliquid quod est magis ...
et est ... aliquod ... aliquod ...
... quod videmus ...
sed bonum divisum ab ... et ... sed
bonum ... et ... permixtionem ...
et ... quod ... pura et ... sit
in delectatione. Cum necesse est in ... bonorum sit
aliquod ... et ... bonum ... sit
et immobile summum bonum. Bonum non est
cuius ... aliquid ... Cum sint bona ...
bonum ... aliquis ... bonum
est non ... necesse est ... aliquod ...
... bonum quod est bonum ... sunt
bona. ... intellectualem motum
alia ... amor ... autem amor et des-
iderium ... motum ... autem motum ... ad
consequendum. Motum autem duplicem ... effectus
... effectus quidem quod magis diffusum
... et ... expandit et effluit
... bonum ... autem motum ...
... diffusive ...

Primo autem intellectuali desiderio propri-
... quod ... magis
delectatio ... in illo. ... autem primum movetur ... per
... modo ... ordinando. ... quod deus de
omnibus ... agit. ... autem deus solitus sit
... unum quod ... individuum ... aliquid ...
... quod individuum ... et ... compositum ...
... individua ... cuius ...
intelligit ... et obiectum ... individua
... distinguunt ...
... solum ... et
... et ... et
... quod ... in ... in
... individua ... media ... sunt ...
voluit ista
Bonum autem omne quod ... necesse est ...
... motum ... ubi ... ubi ...
... autem motus ... motum
... motus ... et ... loco ...
motus localis et motus ... ...
... necesse est ... motum ...
... motum ... non ...
... motum ... Autem movetur
necesse est ... absque ...
... sine ... per ... nisi
... magis ... est ...
motus ... autem ... violentum ...
... est ... desiderium ... nisi
... sed ... non ...
est ... absolute
perfectionis ... operatio ...
... sufficienter ... ad modo ...
... necesse est ... celum ...
... bonitate ...
... desiderio.
... autem et voluptas est ... alio ...
non ... intellectus ... plurium intelligentiarum
sed ... et ... ad intelli-
gentiam celestem et ... est ... delectatio
et voluptas ... mobili ...
sed quibus ... non ...
... autem intelligentie non ...
... intelligentia ...
... delectatio ...

ostendit in actu perfecto, per inductionem
Regula. non est ipsa actu et intellectus quia delectatio
sensus vero et memorie delectabilia sunt quia ea que
prius cogitata intelliguntur autem consequens est et actus
nobilissimi secundum nobilissime intellectus est actus no
bilissimus et maxime delectat intellectus non
intellectus consequens quia sunt supra corporis intelligit secundum colores
cum summum anime in speculatione Et cum colores
sine speculatione idem actu sit intellectualia
valde nobilius intellectus agentis et depurati intellectualis
cum summum et intellectus possibilis actus purus cum
intellectus possibilis attingens intelligens quod dicitur
intelligibilis intellectus agentis sic purificatus
quod dicitur actu et intelligibilis intelligentis
sepe quod sicut idem colores et intellectus
et non intellectus ipsius suscepit quidem et susceptio
perfecta sensu quod dicitur intelligibilis accidit quod multo
nobilius ille intellectus divinus vero non est ipso nec
quieta ignorantia dolorosa delectabilissima speculata
corporis et opera ibi habet sic non deus sui totum
habet delectationem intellectualitate quia nos magis
esse Ulterius autem quia secundum magis mirabilis delectatio
illa est Sic autem ille intellectus et nobilior
altior magis est voluptas illa mirabilis et
iocunda habet autem se sicut quod sum est et anima est
celum ergo quando vivet secundum se intellectus
autem et vivere et est intelligere ipsis est actu
actus intellectus vita intellectus autem est ipse
sensus actus actus illius intellectus qui consequens est
et actus primus sui ipsius illius vita est optima semper
est vivum deum omnibus ut que gaudere et al
optimus semper ut que de opere delectato et vita
continua et iocunda hic non vita est ipse et
essentia ipse deus

Videtur autem secundum pytagoricam abicere dicen
tes sicut non est perfectissimum quod sensus esse
in actu vel corporis principium sunt ipse et perfectio
quia corporis quedam adiacent que principia que sunt
semper et natura sicut que substantia in eo sed non
semper sunt substantia actus non perfecti potentia
perfectam sunt corporis Sicut illa corporis sunt sensa
perfecta que principia sunt illorum
corporalium quedam. Est igitur aliqua substantia
sempiterna et immobilis separata a sensibilibus et corporalibus

manifestum Ostensum est autem quod nec substantia
habere magnitudinem sed impartibilis et indivisibilis e
enim non quod movet infinitum tempore quia potentia infinita
non nullus autem corpus celeste et est in potentia infinita
sed nulla magnitudo finita est potentia infinita et sunt moventur
non quod magnitudine finita ut quia magnitudines infinite
finita quare dicendum est infinitis ipsius et eterna
aliqua magnitudo infinita

Et vero ostensum est quod impassibilis et inalterabilis est
quia substantia omnis non est potentia sicut supremus est
ostensum ut movens primo est passio aliqua ut alteratio
quia autem primus motus ut est motus secundum motus
localis celestis et primus motus prior non est nec est prior
motus eorum autem passionis et alterationis sunt
posteriores motum celestem Sic igitur isti motus
sunt in celo perfecte et alterare et lassarentur
et deficeret celum et cessaret motus primus quia
autem est ipsius ostensum est in celo non est potentia
adiacet vel corruptionem sed solum est in eo potentia
ad ubi Videtur autem aliquibus quod non possit movere
tempore infinito quia omnis corporis finiti virtus est finita
omnis autem virtus finita est corporalis ergo motor celi
est corporalis ad quod potest dici quod est virtus in
motus agentis et patientis sunt movens et mo
tum et virtus et tempus motus

Ista autem duobus quia celum duplex habet
motores Unum coniunctum sicut quod est anima celi
alium autem separatum qui non est in materia Est quia
et alius habet motum finitum secundum proportionem corporis
tardi et velocitate Ex parte autem motoris sepa
rati habet infinitate durationis cum igitur idem sit actus
moventis corporis celeste et ipsius corporis moti mo
tum vel sit uniformis quia nulla alteratio vel mu
tatio in ipsis est potest Celum autem quod motori
separatus est potentia infinite virtutis non in (?) finita
non conveniet fore ad aliud secundum corporis corporibus que
compositum potest alterari Unum illis dicta sunt per physicam
Sic seniores accipiebant oculum iunctum vidisset
iunctus Nota non vera virtus corporalis de
perpetuitatis corporis infinito

et plures in quibus est natura [illegible] ei [illegible]
quamvis plures circulariter sit in motu et secundum se et
secundum accidens erit motus primus sempiternus et unus
motus. Quod autem quod movet necesse est abstractum quod moveat
necesse est esse primum motum in motu quod non est in motibus
et motus procedere in infinitum. Cum necesse est stare
in primo motore immobili secundum se. Necesse est et
primi motoris sempiternus et unus. Et ideo sempi-
ternum et unum erit motum. Si enim non esset unus
et idem motor non esset unus et continuus motus
secundum quod [illegible] requirebatur. Videmus autem preter
motum universi simplicem diurnum quem movet celum universi a
primo motore esse [illegible] in motu [illegible] motus alios
planetarum. Quilibet autem horum corporum secundum motum in
circulares sempiternum. Cum necesse est quod istorum [illegible]
a substantia movente in motu sempiterna. Quod autem
astrorum natura est sempiterna que substantia [illegible] dicimus ante
et digniusque ipsis eo quod movet. Cum et motores
necesse est esse substantias secundum naturam separatas et in motu
secundum se et secundum accidens sunt magnitudine. Et sunt post
actum earum et a materia separate. Quot autem sunt
tales substantie quoniam sic habent ad invicem secundum
ordinem motuum. Et est palam. Si autem sunt aliqua
que substantie que astra et motus simplices non [illegible]
illarum ordo et numerus [illegible] non est opus [illegible]
vero. Quod autem planetarum est quod plures motibus sunt
eadem proportionaliter sic se habent [illegible] ad invicem
in ordine et aspectu [illegible] et ipse intelligentie ad
invicem ordinantur. Videmus autem quod omnes stelle
se invicem illuminant et vero plures accidunt a
sole recipiunt omnes lumen. Cum omnes stelle
lucent suo [illegible] [illegible] [illegible]. Et quelibet stella
per [illegible] secundum motum [illegible] erit [illegible]
[illegible] et omnes intelligentie lucent intellectuali se
invicem unione et desiderio [illegible]. Et omnes
ad [illegible] superiore [illegible] moventur
et omnes [illegible] sunt [illegible] effectu
Et quelibet [illegible] stella motum suo [illegible]
[illegible] aliquatenus [illegible]. Videmus enim [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] hominis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] hominis audiuntur
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] et ob [illegible]
et [illegible] et [illegible] corporales ordinandum [illegible]
[illegible] secundum [illegible] vite et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] abysso ob [illegible]
[illegible] et effectus. Secundum modum [illegible] in [illegible]
motuum celestium Ptolomeus quos motus posuit
[illegible] [illegible]. Et [illegible] [illegible] solis. Duos
veneris, martis, iovis et saturno [illegible]
[illegible] stellarum fixarum et [illegible] motum [illegible] addidit
illis [illegible]. [illegible] autem [illegible] dedit [illegible] solum
qui est motus diurnus. Et colliguntur motus secundum
numerum [illegible]. Et [illegible] intelligentias [illegible]
[illegible] autem istorum motuum [illegible]
[illegible] colligat [illegible] planetarum. Quo
autem [illegible] est omnes motus [illegible] celum [illegible]
[illegible] intelligentiam in [illegible] separatam. Contrarie
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] intelligentie [illegible]
que sunt [illegible] intelligentiales separate movent
[illegible] motu [illegible] [illegible]. Secundum [illegible] intelligentia
[illegible] est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est intelligentia [illegible] [illegible]
[illegible] separata quod non [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] intelligentie [illegible] [illegible]
est [illegible] [illegible] [illegible] sempiterno
[illegible] non sunt alii motus [illegible] [illegible] sunt
alie intelligentie [illegible] illas. Si non esset movens
celestis motus [illegible] movet celestis motus quod non sunt
[illegible] non sunt alii motus [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] illud [illegible] est motus sunt ad invicem [illegible]
[illegible] autem localis et celestis [illegible] ordine
motuum [illegible] est [illegible] motus celestis
[illegible] celestis [illegible] [illegible] [illegible]
celeste et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
non est [illegible] motus [illegible] motus. Si non motus unus
esset alius motus vel [illegible] vel [illegible] vel [illegible]
eadem [illegible] [illegible] ille ad alium et [illegible]
in [illegible]. Cum necesse est quod omnis motus [illegible]
et celestium corporum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non potest dici quod sit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
motus et intelligentie [illegible] si non esset [illegible]

idem secundum speciem numero differentes
motores ipsorum superiorum esse idem secundum speciem modo
diversos sed quaelibet subcaelestis species modo dividitur
sunt in materia et habent materiam pro causa sed superiores
motores substantiae sunt separatae quarum quidditates
simplices et ab omni materia separatae. Unum non
sunt aut plures numero subcaelestes species motores
superiores secundum figuras vel caeli. Quot autem sunt caelos
[illegible] circa hoc non legitur. Cum non corpora caelestia
non sunt multiplicata nostro visui sed solum astra clara
si sunt alia caeli. Vel quot sunt in superiores
stellas sensibiles est ignotum. Propterea si sunt aliquae
substantiae intellectuales quas plurimi vocabant deos
et nunc vocantur angeli quae totaliter habent in corpore
specialiter hic non legitur.

Radicatum autem sunt ab antiquis in fabulis
figura quod ista corpora caelestia sunt dii et
animae et regunt omnia. Et quod homines aliqui excellentes
vocari praedicti sunt ad corpora stellas [illegible]
supplicationes et sacrificia fieri statuerunt ut
corporum inferiorum gratia et [illegible]
nostra et utilitate propter legum finis [illegible]
[illegible] non productiones et mutationes [illegible]
[illegible] praedicti sunt et [illegible] sed hoc
antiqua opinio ad nos per fabulas [illegible]

Verum autem est intellectum [illegible]
dubitationes [illegible] non [illegible] et [illegible]
separatarum [illegible] maior [illegible] et [illegible]
in [illegible] intelligatur secundum [illegible] secundum [illegible]
Et si intelligit secundum [illegible] intellectus [illegible]
et [illegible] secundum [illegible] vel diversa sed non
non intelligit non [illegible] aliquid non [illegible] insigne
Et non [illegible] dormiens [illegible] non [illegible] Est
autem [illegible] separata intelligentia
otiosa et [illegible] ipso [illegible] suis
[illegible] Et si [illegible] ipso intelligere
[illegible] et [illegible] perintelligere
[illegible] nobilior [illegible]
[illegible] nobilius [illegible]
intelligens intelligere [illegible] intellectus et intellectum
[illegible] ipso [illegible] nobilius [illegible]
[illegible] intellectum [illegible]
[illegible] non [illegible] aliquid intellectum

nobilius aliquid [illegible] non [illegible] intelligentia
[illegible] et [illegible] intellectum [illegible]
[illegible] cum [illegible] et [illegible]
intellectum idem [illegible] intellectus [illegible]
[illegible] ad [illegible] intelligat
ad aliquid a se [illegible] solum
et si intelligit ad a se vel intelligit ad et ad successive
Et [illegible] non intelligit ad a se
ipso et ad illud et adhuc [illegible] ad [illegible]
[illegible] sed intelligit [illegible]
[illegible] non [illegible]
non intelligit ad a se. Et [illegible] ad
[illegible] ipso [illegible]
[illegible] Et [illegible] ad [illegible]
[illegible] intelligit [illegible]
[illegible] nobilis [illegible]
[illegible] non [illegible] et intellectus [illegible]
[illegible] divinissimum
et honorabilius intellectum et non [illegible] ipsa non
[illegible] intelligendum autem est
[illegible] ut [illegible]
[illegible]
[illegible] autem intelligit ad et ad successive [illegible] ad
plura ipso et [illegible] et [illegible]
[illegible] non [illegible] et se [illegible]
et [illegible] intellectum quod est ipso ad
[illegible] ad a se [illegible] est ipso ad [illegible] et [illegible]
[illegible] autem [illegible] est ipso
ad [illegible] et [illegible] et [illegible]
et [illegible] et oblivionem. Et [illegible]
ad [illegible] et [illegible] Et [illegible]
et [illegible] sed [illegible] est [illegible]
est intellectus [illegible] vel [illegible] seu [illegible]
[illegible] oblivione et [illegible] Igitur [illegible]
et [illegible] intelligere est [illegible] ipso ad intellectum
ad a se [illegible] est [illegible] sed [illegible]
intelligere non est [illegible] et non [illegible]
[illegible] non est ipso ad intellectum
aliud a se.
[illegible] si [illegible] solum est ipso ad intellectum
aliud a se [illegible]
[illegible]
[illegible]

in intellectu. Si quis dicat quod cum hoc sit [illegible]
amplius sicut intelligit alia secundum partem intellectus
in actu quod est agens ipsum extra ad actum [illegible]
eius intellectio sic probabilis [illegible] non est agens
nostri per actum [illegible] non est [illegible] noster
[illegible] quod est omnino in intellectu [illegible] non
intelligit per [illegible] simpliciter autem in rebus in
[illegible] est intellectus et intellectus [illegible]
[illegible] intelligentia est in illis omnibus
[illegible] et in [illegible] libera [illegible]
intelligens et intellectus et [illegible] in ipsa [illegible]
Sequitur autem et dubitatur utrum intelligentia
separata intelligat [illegible]
vel [illegible] solum simplicia [illegible]
[illegible]

[illegible]

collectio de quo scientia [illegible] a rebus
[illegible] autem intelligentie [illegible] scientia
divina [illegible] non [illegible] colligi ex
rebus ex [illegible] discurrendo [illegible]
[illegible] resolvendo [illegible] scientia divina
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

Bonum autem ordinis est alio principio ordinationis
ordinatione.

Consequenter autem ordinantis et boni quod actu
existit et formaliter non existentialiter
et quemadmodum princeps gubernat secundum convenientiam
... [illegible] ... autem aliquo ordinatione
... ad ipsum ... bonum ... ad
finem ultimum ... inclinantur
bonum ... principium ... distinctionum
... ut ... boni et
... ordinatione ... vero ...
... ex boni ... distantia vel
... ut ... non in
principium malum ... solum ...
principium ... et [illegible]
non quod longe distare ... ordinem ... de
... et ... valde ...
... sed sic ... antiqui ... ... videre.

Videtur autem quidem duo esse principia, unum
bonorum, aliud malorum ... principium
bonum et malum ... valde ... magis
et minus ... valens ... secundum
... Non enim ... contrariorum ... non
... et illa ...
... contrariis ...
... et ...
... magis ...
bonum ... non est ...
... ad ... et ad
... ad ... et ad aliud ...
... magis ...
... quorum
... aliis ... multis ...
... et ... principium
... aliquibus ...
... quod ... non est
... bonum ... et ad illas ...
... quod ... ad ... aliud
... malum ... magis ...
... quod ... inutiliter
... [illegible]
... [illegible] ... bonum et malum

principiis cum bonum. Et non dixerunt quomodo bonum sit
principium, utrum sicut movens vel ut finis vel ut
forma. Quidam autem videntur omnium principium
bonum esse autem sicut movens principium omnia regens
et gubernans et ut finis ad quem inclinantur per
desiderium omnia et movetur. Et ut forma ...
... omnium ... et ... sic ...
Empedocles autem ponit bonum quod
est amor esse principium ... movens quod congregat
... magis quod ... principium ...
... mixta ... principium ...
sic movens et ... non sic ... autem est
... aliquod principium et ... principium
... amor quod movet ...
... autem ponit ... esse ...
... ponit ... talis ...
et movens ... finis autem est ad movens
et ad ponit principium ... quod movet ...
ad agendum ... apud nos non est ...
quod omnia movens ... et ...
... Iniuste ...
quod ... non ... esse bono ad
quod non ... non est ...
ad ... Est enim ...
... non est ...
... non ...
autem omnibus ... contrariis ...
... contrariorum ...
... contrariis principiis ...
aliud autem ... est ... aliud ...
... unum ... principiis
... et ...
... et ... et ... et ...
... nullus
... principia non est ...
... aliud principium ... hoc autem esse ...
non aliud ... sed principium ... quod ambo
sunt principia omnium aliorum ... esse
principia non ... plura esse principia
... esse principiis ... aliud principium ...
[illegible]
[illegible]

inquantum eorum non contraria habet materiam quae
ab altero ad alterum et ipsorum in mundo impossibile
est autem aliquid esse contrarium corpori bono. Non sit
contraria in illis quae materiam non habent. Amplius autem
si non esset corpus circulare simpliciter et innaturaliter alteri modo
simpliciter et innaturaliter non esset plura in modo.
Et si non essent plura in modo non esset ordo
ut generatio in celestibus corporibus superioribus et inferioribus
moverentur. Sed est pars universi [illegible]
[illegible] theologorum et philosophorum quod solum indi
vidua particularia generabilia plura posuerunt
Et ex hoc videtur physice sapere quando volunt quod isti
Sed autem dicamus quod animal esse plura unum non
apparet quod in modo et innaturaliter passe aliquando
esse in aliorum et naturalium motus. Et idem
non videtur quod possibile sit esse generatio corrumpi
et corpus magnitudine magnitudo separata non in pure
esse sic movens prius ut sit sed [illegible]
sit sicut separata et innaturaliter sunt plura unum non esset
contrarium ut formata motiva quod omne contrarium est
motiva et formata habent materiam et nec //
si autem habent materiam tunc illa sunt ipsorum ad contrarium
contingere non esse aliquid contrarium et motivum
amplius si contingit plura habere materiam
prius erunt ipsorum quam illarum quare ad illarum plura
ad moventem. Non erit ergo certa separata sed
sunt certa separata in mundo separati et sic non
sunt plura unum. Ad habent autem quo modo sunt
corpora alia et quo corpus videntur non causis
separatis causam non posse [illegible] et causas differentes
in quibus velimus

Redeundum igitur quod hoc sit de motorum [illegible]
forum et motum circuli obliqui per accessum
et recessum differentium causarum et alterat hic et illa
diverses autem unum magnitudinem esse plura generationum
magnitudinem [illegible] esse plura generationum [illegible] et in alio
alia plura corpore. Unius [illegible] forte faciunt
in quocumque sunt non alterum sic sunt non sic [illegible]
[illegible] ab ipso [illegible] alteri non [illegible] ut puta [illegible]
esse multa [illegible] non [illegible] et contraria [illegible]
[illegible] plura esse plura
[illegible] non est bonum //

est ipso puncto [illegible] super superius [illegible]
et [illegible] plures

De proprietatibus elementorum
Capitulum primum

Quia mixto sunt [illegible] de causa frigoris et caloris
3us quod motus corporum celestium non faciunt sonos
[illegible] maris et [illegible] habitabiles [illegible]
5us quod corpora celestia sunt diverse naturae [illegible]
et sunt [illegible] 6us quod sunt [illegible]
[illegible] de motu maris et [illegible]
[illegible] 8us quod mundus est finitus 9us
quod [illegible] mundi est alterius [illegible] 9us quod [illegible]
aliquando [illegible] et corrumpitur 10us quod [illegible]
11us de causis motuum et [illegible] et populorum et
[illegible] 12us quod [illegible]
[illegible] 13us de structura maris et fluminum
et terrarum etc.

Postquam premissum est a nobis primo de proprietatibus elementorum in libro de celo et mundo hic addit aliqua quae sunt addenda. Est igitur mihi clarum in forma [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] autem in illis
calidus et [illegible] et levissimus. [illegible] autem aqua
super [illegible] [illegible] [illegible] aqua [illegible]
ignis calidus et [illegible] autem [illegible]
[illegible] igne non esse [illegible]
[illegible] in ipso vivit [illegible]
[illegible] ex [illegible] sit lapis
[illegible] a lapide [illegible] ignem
[illegible] hoc solvit [illegible]
[illegible] celestium cum sunt [illegible]
[illegible] ignes [illegible] hoc negandum [illegible] esse
[illegible] nullum vivit [illegible]
[illegible] simplicibus vivit [illegible]
[illegible]
[illegible] ad aqua et terra [illegible]
[illegible]
[illegible]

respirationem aeris moveri innuitur in quarta
in omni complexione aequali ... in quibus similibus
elementis est non in media aequalitate humor colericus
siccus et calidus similis naturae ignis. humor
sanguinis calidus et humidus similis aeri. humor
vero flegmaticus frigidus et humidus similis
aque. humor melancolicus siccus et
frigidus similis terre. Quando autem aliquis istorum
humorum proportionem debitam excedit in pluralitate
aliter corrumpitur. Si non ad expandendum venit
... plus autem ... materia magis elementata
... et ... quae omnibus plus similia sunt
... plane. Sed et quae plus habent de terra
descendunt sub terra sicut metalla et lapides
et quae liquida. alia autem quae plus habent de partibus
ignis et aeris ... sicut aqua sicut ligna
et omnia pinguia et facile inflammabilia ...
ardua ... quod ignis invenit in eis materiam
sicut alia elementa. Sed non frigus est ... saporis
... ita calor est ... autem. Et ... frigi-
... calor ... sicut calor ... Unde ...
... ita et reliquum unde ...
... et per ... separationis est ... ita et ...
... Et sic frigidum est ... ita et calidum
Unde ... ignis
... igitur terra calida ... sunt ...
... et ... in ... et
... Et ... aliquibus
leduntur ... et ...

Sunt autem ... frigore apud nos
... et aque ... septen-
trionalis et elongatio caloris solis et ignis. ...
... autem in clymate primo quod distantes ab
... aequalis dies et nox sunt
... caloribus excessivis quod ... anno
sol ... perpendiculariter super capita eorum et ...
... capitibus elongatur. Etiam cum declinat
... alii stelle ... in ...
... ... indicium ...
... ... sunt calide
... ... et ... in hominibus quidam
... ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]

... ista medio ... sic ... Sunt tamen
calores ... septentrionalibus ... maxime
longitudinem ... solis super ... ubi non sunt
dies longissimi et noctes brevissime. Et
... calores quod sunt loca aquosa et maxi-
... alterationes ... ad ...
... et ...
... calores ...
... [illegible]
... et ab aqua frigida in
... solacio ... celesti
... et ...

Quod autem dixerunt quidam antiquorum ...
et ... et ... fieri
... et sonos ... quod alios sonos ...
... audire ... quod ... e
sol capitibus hominum incidit quando oritur vel occidit
... ...
... sonus incidit quando oritur.
... calorem ... vicinitas ...
nobis incidit quando oritur vel occasu ... in ...
Quidam autem homines dixerunt quod ...
... de loco ad locum ... signum ...
quod montes et valles ... sunt ... aque
... aquas ...
... mollis ... lapides ...
et lapidibus ... montes ... sunt et per
... ... accidit ...
... et ...
in veniunt ... navibus quod fuit ...
... argumentum ... Sed ...
... ... vite hominum ...
... autem ... motus ... celestium
... et ... dicunt ...
... clymatum et regionum
... magnum quod fuit ... ipsorum
in signo ... Et ... pestilentes ...
in signum ... quod ... fuit
in signo ... Et ... ipsorum
in signo ... ad pestilentiam ...
... non ... civitates ...
... sunt ... magis ...
... antiquorum ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]

antiquos fuit destructa
Ideo autem quod motibus fuit cum alia corpora
corporum diversa in terra. Est enim ibi sphaera
solis per se lucens et non cum speciebus. Et ideo si inter [illegible]
eclipsatur alia corpora quae sunt super. Stellae autem
et luna non lucent per se sed recipiunt lumen a sole
et non sunt cum speciebus. Et eclipsantur alia et ab-
scondunt corpora vero orbium ut lucent in se non
lumen receptum sustinent. Et cum sint autem et sunt
cum speciebus et corpora alia non abscondunt. Unde
apparet quod alia est sphaera corporis solis et alia sphaera
corporis lunae et stellarum et alia sphaera corporis caelorum
ab invicem et diversa. Unde nec sunt calida nec frigi-
da nec humida quod vero non alterant nec corrumpunt nec
in elementis corporibus per mixtionem
constat quod non quae afficit et alterius sphaeras ab
eisdem. Unde ut cum ipsis in qualitatibus generantur
et quibus alia in locis suis alterantur adinvicem et
moventur. Unde non sunt calida nec frigida nec
humida nec sicca nec gravia nec levia et
dicunt omnia ista sunt etc.

Primus autem effectus corporum caelestium omni-
dem apparet ex motu lunae in mare. A-
scendente enim luna in oriente incipit mare intu-
mescere et ascendere quousque luna ad angulum
medii perveniat ascendendo. Luna vero descen[den]te
ab angulo illo mare recedit et descendit quo-
usque luna perveniat ad angulum occidentis. Deinde
autem cum recedit ab angulo occidentis incipit
intumescere quousque luna perveniat ad angulum
mediae noctis. Exinde mare detumescit
quousque iterum luna perveniat ad angulum orientis
ubi denuo oriens mare crescit. Etc. Sic apparet
in inundatione Nili. Nam sole existente in signis
septentrionalibus multiplicatur frigus in parte meri-
dionali et quae pluviae [illegible] quod tunc inundat
Nilus [illegible] Alexandriam in Aegypto [illegible] apud
nos frigus et pluviae augentur in septentrione
cum sol existit in signis meridionalibus a [illegible]
[illegible]abili elongatur. Contra vero corporum caelestium
distantia [illegible] adinvicem per [illegible] in
[illegible] [illegible] ordine
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] autem lunae communitas et [illegible] et reliqua
[illegible] locus autem terrae [illegible] et finitus
[illegible] per [illegible] motus corporis superi et [illegible]
duos polos [illegible] et finitos [illegible] corporis
inter polos [illegible] et finitum. [illegible]
motus corporis superi [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] corporis in [illegible]
[illegible] non per [illegible] motum [illegible] igitur corporis
[illegible] in [illegible] iam igitur [illegible] et [illegible] mundus
et finitus cum medium et finitum
Quidam autem dicunt antiquorum quod latus mundi
medium altius est latere septentrionali
hoc autem probant quod quidam regum antiquorum volebat
[illegible] mare [illegible] mediterraneum [illegible] medi-
[illegible] [illegible] fodi alveum quod [illegible]
[illegible] [illegible] regimen mundi [illegible] [illegible]
[illegible] mediterraneis [illegible]. [illegible]
autem fuit [illegible] sapientes qui arte geometrica
dicebant se invenisse mare mediterraneum esse
multo altius mari [illegible] seu [illegible]
Unde si hoc fieret [illegible] submergi Alexandriam
et Aegyptum et insulas et regiones [illegible]
[illegible] multas valde. Et hoc [illegible]. Et
alius [illegible] fodi [illegible] non est [illegible] alveo
Nili qui venit [illegible] [illegible] ad Aegyptum
[illegible] [illegible] nulla regio [illegible] [illegible]
aqua [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] hoc [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
septentrionis in mare [illegible] sicut Nilus [illegible]
[illegible] mare in plurimis septentrionibus [illegible]
apud nos [illegible] et Danubium [illegible] ad
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sub septentrione [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] autem in mundo [illegible]
in mari [illegible] multitudine aquae [illegible]
[illegible] annorum milia iam [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] a septentrione in [illegible]
in septentrione [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

de corruptione elementorum / Terra non elevat
se contra aquam et aer comprehensus in singulis
partibus / calefactus in aere et in frigidate
et humidate / et aer clauditur / et [illegible] ex [illegible]
frigida et humida et siccata in regione aliqua vel loco

Fuit autem in diebus nostris [illegible] quod
motus terrae in [illegible] ut caderent moenia
subito cum sonitu [illegible] fecit
[illegible] planum quod [illegible] aequalis magnitudinis
in principio [illegible] et longitudinis quo [illegible] motus
[illegible] vidit cum sonitu subito cadere in loco ubi
erant dracones cubitales quorum capita erant
[illegible] in ferrum [illegible] in extremitate bestias
[illegible] artificio custoditos [illegible]
[illegible] sic et accidit [illegible] aliqui
[illegible] sulphureis [illegible]
[illegible] ut [illegible] odoribus [illegible]
bestiae vel subito moriuntur [illegible]
[illegible] sic evidens est ex praemissis
[illegible]

ut ordo exigit [illegible]
[illegible] apud quosdam fontes calidos
[illegible] calor autem [illegible]
motum quidem fumos sulphureos secundum metalla
aliqua [illegible] secundum ignis
[illegible] cum sonitus
[illegible] calefacta [illegible]
[illegible] cum calore
[illegible] ignes artificiosi quorum ardor [illegible]
[illegible] sicut patet in napta vel [illegible]
sulphuris [illegible] praemissis [illegible]
[illegible] sulphureus vel saporis [illegible]
de Vulcano et Etna quae sunt loca motum [illegible]
ignes [illegible] aliqui autem [illegible]
[illegible] ignis lapides [illegible] ignea [illegible]
[illegible] et sic aquam
[illegible] pumices [illegible] carbones lapidei
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

superiorum et [illegible] aeris [illegible]
aliquando [illegible] aliquis [illegible]
reliquisse [illegible] motum sicut
[illegible] soliditate terrae
[illegible] elevata in sublime [illegible]
[illegible] longitudines in quibus
[illegible]
[illegible]
[illegible] motum [illegible]
[illegible] aliqui autem in ipsis motibus
sic et metalla [illegible] in ipsis lapides [illegible]
[illegible] in diversitate [illegible] coloribus et in formis
/ aliqui autem superiorum motum [illegible] longitudine
[illegible] abrumpere [illegible]
[illegible] elevata [illegible]
[illegible] lapides [illegible]
[illegible] motum elevatus [illegible]
[illegible] lapides [illegible]
[illegible] lapides [illegible]
[illegible]
[illegible] aurum
[illegible] autem [illegible] motum [illegible]
[illegible] motum
[illegible] omnibus [illegible]
[illegible] sapor [illegible]
[illegible]
[illegible] motum
[illegible] regionibus [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] maris et fluminum
[illegible] maris et fluminum [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] incipiamus de [illegible] et de natura
fluminum et maris [illegible]
maris magni [illegible]
occidens [illegible]
[illegible] maris
[illegible] et oriens [illegible] mare indicum /
Et si [illegible] mare [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Armenie. Et oritur tygris e montibus aqlo-
nalibus indie. Expandit autem mare quod [illegible] mare
[illegible] quod [illegible] geminatur cum persico
Adhuc extenditur brachium [illegible] quod mare rubrum
[illegible] Et declinans usque indie plus quam
persicum extendit usque egyptum. Expandit autem
[illegible] sive occidente [illegible]
extenditur magnum brachium quod arabice vocatur
mare [illegible] Et apud nos vocatur mare magnum
sive mare [illegible] ytalie, extenditur autem [illegible]
[illegible] et [illegible] ytalie et vocatur mare
[illegible] vel mare mediterraneum. Extenditur autem
hoc usque ad [illegible] et constantinopolim quod situm est
in [illegible] et [illegible] venetie et
extenditur [illegible] fori julii et aquilegiam. Et [illegible]
[illegible] geminum cum [illegible] Et extenditur
de occidente [illegible] et [illegible] arabice
mare [illegible] Et [illegible] vocatur [illegible] quod est
ytalia. Et hoc mare non [illegible] reflexo
[illegible] quod reflexit usque [illegible]
quod est versus orientem et occidentem et aquilonem [illegible]
vocatur. Ex occidente autem adhuc extenditur [illegible]
quod vocatur arabice [illegible]
[illegible] ad partem [illegible] quod est [illegible] eadem
arabice [illegible] Et hoc est mare quod tangit angliam
et daciam [illegible] theutonicam usque [illegible]
et ibi [illegible] ad [illegible]
[illegible] et meridiem. Hoc autem [illegible] medi-
[illegible] sic et [illegible] distincta. Et
[illegible] est [illegible] aqlo-
nali et vadit ad [illegible] occidentalem [illegible] quod
vocatur bagdet. Oritur autem tygris e [illegible] aq-
lonis [illegible] quod est [illegible] usque [illegible]
et [illegible] sub loco qui dicitur bagdet
vel baldach. Et deinde cadit in mare persicum
[illegible] nylus egreditur de ethyopia et fluit usque
egyptum et in mare magnum cadit [illegible]
in [illegible] usque septentrionem
[illegible] tygris [illegible] et eufrates. Gyon autem egreditur
[illegible] in [illegible] et [illegible]
et cadit in occeanum [illegible] Hec autem de distinctione
maris et fluviorum [illegible] ut videtur
[illegible]

hictorum · capitulum primum

Queritur utrum [illegible] est quod [illegible] motus
[illegible] et [illegible] ¶ 2um quod [illegible]
[illegible] ¶ 3um [illegible] quecumque
[illegible] ¶ 4um quod [illegible]
[illegible]
¶ 5um [illegible]
[illegible] supponere [illegible] ¶ 6um
in quo [illegible] ¶
7um [illegible]
motus ad [illegible] et [illegible] motus
ad [illegible] ¶ 8um quod [illegible]
¶ 9um quod [illegible] plus [illegible]
Circa librum/ primum capitulum quod [illegible] 2um
quod [illegible] ¶ 3um
idem est [illegible] ¶
4um [illegible] in actu [illegible] potentia
[illegible] ¶ 5um quod [illegible] quod [illegible]
[illegible] ¶ 6um quod [illegible]
[illegible] ¶ 7um quod [illegible]
Circa capitulum primum quod motus solum [illegible]
est in 4or generibus ¶ 2um quod motus est [illegible]
[illegible] passiones ¶ 3um
quod motus non est in motore [illegible] quod movetur ¶
4um quod motus est actus [illegible] ¶ 5um quod
idem motus [illegible] ¶ 6um
quod infinitum est [illegible] esse actu ¶ 7um quod [illegible]
[illegible] infinitum et [illegible]
infinitum non [illegible] esse actu [illegible] infinita ¶
8um quod [illegible] esse [illegible]
successionem [illegible] ¶ 9um [illegible]
aliquid [illegible] infinitum
Vacuus/ 3um capitulum. Quot modis dicitur
aliquid esse in alio ¶ 2um quod locus est [illegible]
a locato [illegible] locati ¶ [illegible]
sic locus et [illegible] eius ¶ 3um
[illegible] est in loco et quod [illegible]
¶ 4um quod [illegible]
ad [illegible]
[illegible]
[illegible]

est sub forma aliorum primo et post sub forma alia
non additio. sic idem corpus est alii densum
alii rarum et e contrario ut secundum locum non accipit sine
additione ¶ 8um quod a denso et raro consequitur
grave et leve durum et molle expressio et
gracilitatio ¶ 9um quod vacuum non sit dimensio
a corpore separata et quod sit dimensio in actu
et quod dimensio ... ¶ 10um quod tempus non est
non nunc et quod nunc non est pars temporis ¶ 11um
quod sit idem nunc in toto tempore ¶ 12um quod
dicitur tempus a motu ¶ 13um quod sit tempus tam
cessetur ¶ 14um quod tempus sit quo diffinitur et quod motum
mensurabile sequitur tempus ¶ 15um quod sit intellectum
quod tempus est numerus motus ¶ 16um secundum hoc augmenti
de tempore ¶ 17um quod tempus ipse est mensura motus et quod
sunt praeterea ¶ 18um est quod in tempore sit sicut in loco
sed non econtra ¶ 19um quod tempus est causa corruptionis
et oblivionis ¶ 20um quod non esset tempus si non esset
anima ¶ 21um quod motus divinus est mensura omnis
motus et tempus eius motus est mensura omnium temporum
¶ 22um ut tempus aliter cesset

Sexti libri capitulum primum quod movens et
motum ... primo quod primum ... quod propter
¶ 2um quod in motu sunt quinque ¶ 3um quod motus est de
actibus motus et denominatur a terminis ad quem ¶ 4um
motus per se est in tribus generibus ¶ 5um contrarie sunt mu-
tationes generatio videlicet et corruptio non sunt motus motus
autem est de subiecto in subiectum ¶ 6um motus est solum in
tribus generibus scilicet in qualitate alteratio in quantitate augmentatio
et diminutio in ubi loci mutatio ¶ 7um inquit
substantiae et relationis quibus non est motus ¶ 8um mu-
tationis per se est mutatio praeter quam non per se ¶
9um quod divisio est secundum ... motus et ... quibus
¶ 10um in motu de multis motibus et quod sit contrarius
¶ 11um quod simul quod sit tangere quod medium quod continuum
quod consequens quod sit habitum quod sit ... continuitas
et quod sit partes ¶ 12um aliquis motus sunt idem genere
[illegible] de specie ¶ 13um quod ea requiruntur ad unitatem motus
[illegible] idem motus et eadem forma videtur ... secundum
[illegible] ... et ... ¶ 14um quod duo ... motus
[illegible] ... esse continui ¶ 15um quod motus
[illegible] ¶ 16um quod ... et
[illegible] ... et velocitas
[illegible]
[illegible]

Septimi libri capitulum primum quod omnis contradictio ut ...
continuum ut ipsa resolvitur ¶ 2um quod
continuitas quibus est continuum motus et quod in medio
continui ... divisibilia non sunt ... ¶ 3um idem in ...
est finibus ... prioribus et posterioribus ... sic ... individui
... ¶ 4um quod in instanti non potest motus fieri nec quies
¶ 5um quod ... est ... ¶ 6um quod ... inequalitates
est ... et ... ¶ 7um quod
... motus in ... motu et ... tempore ¶ 8um quod
tempus et motus et spatium et motum sic se proportionantur
... quod ... ab ... alterius
¶ 9um quod ... motum est ... motum ...
... tempore ... quod tempus et non est ... primum
tempus ... motum ... inequalitatem ...
¶ 10um ... non ... tempore motus spatium
et motum ... aliter ... sint finita et sive ...
est ... est infinita ¶ 11um quod ... sic ...
... de motu ¶ 12um quod potest esse ...
... quod sic ... non ... ¶ 13um quod
motus ... est ... a motu ... ¶ 14um quod
indivisibile non movetur ¶ 15um quod omnis mutatio est finita
... sic finita

Octavi libri capitulum primum quod necesse est
... motum per se et non per accidens ut ...
¶ 2um quod omne corpus movetur ab alio ¶ 3um quod ... dividitur
... in ... et motu et qualiter de
... et quibus est ... solum ...
est ... ¶ 4um quod necesse est devenire ad ... primum
in motu quod a nullo alio moveatur ¶ 5um ... quo
sunt prioris moventis ... primum ... ¶ 6um
est quod ipso est ... ¶ 7um quod movens
et motum ... se ... ¶ 8um quod ad motum
... et expulsionis omnes motus locales
aliquid reducuntur ¶ 9um ... de motu alte-
rationis ¶ 10um ... in motu augmenti et diminutionis
¶ 11um quod ... qualitas non est alteratio sed ipso
... ¶ 12um ... quod ... qualitas ... dispositio
et habitus non est alteratio ¶ 13um quod ...
... in alteratione ... movetur sequitur alteratio
... motum ¶ 14um quod ... non ... est alteratio
¶ 15um quod ... primum motum ... alteratio
alteratio ¶ 16um quod ... motum et ...
[illegible] ¶ 17um [illegible]
[illegible]
[illegible]

ut mobile et movens
octavi libri / Capitulum primum de motu sic ordo
¶ 2um ubi motus est actus entis in potentia ¶ 3um
quod solum primo mobili debetur proprie esse ¶ 4um quod motus
sit eternus ¶ 5um quod motus localis est primus
motuum ¶ 6um quod motus sit eternus ¶ 7um quod
tempus non habet principium neque finem ¶ 8um quod sol
pro de nunc est dicere tempus fuit ¶ 9um secundum
Augustinum et Boecium in hoc celum ¶ 10um quod tempus
et motus semper fuit et semper manebit infinito ¶
11um vocis physice declaratio ¶ 12um etiam varie
quod motus non cessat ¶ 13um quod motus aliquid movetur
¶ 14um quod vitale est habet motum per se producere
¶ 15um quod alia non moventur a se ipsis
¶ 16um quod necesse est esse primum movens ¶
17um primum mobile per se movetur ¶ 18um quod primum
movens non movetur nisi per se ut patrans ¶
19um quod primum movens se ipsum movendo per
modum ¶ 20um quod primum movens movendo se
ipsum ¶ 21um quod primum movens se ipsum per
per movens non per se ut patrans movetur
¶ 22um quod primum movens est simplex et in
multiplicabile et unum ¶ 23um quod sit consensus motus
continuum quod efficiat durationes ¶ 24um quod motus
corporalis sit ea generatio motus patrans
post instinctua ¶ 25um quod primum movens per se a primo
motu non abiciat sic dicta prius quod potens non
gestit et quod causae per dici primum mobile dictum
¶ 26um instancia contra predicta cum solutione brevi
¶ 27um quomodo moventur dicta dicunt
¶ 28um quod solus motus localis per se et proprie est continuus
¶ 29um quod prius est de celestibus motibus ¶ 30um quod
motus solis prior sit aliis motibus [illegible] motus
¶ 31um quod solus motus circularis per se est perpetuus
¶ 32um quod primum infinita ipsa [illegible] et quod infinita
ipsa non sit infinita quod non sit actu ¶ 32um quod
est dare primum nunc in quo res est in tempore et
nunc ultimum in quo corpus producitur et desinit in
esse dare ¶ 33um quod motus circularis est perpetuus
¶ 34um quod celum non mutat locum per se [illegible]
[illegible] ¶ 34um quod movens motum perpetuum
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] non infinita et quod est simplex ab omni corpore
separatum ¶ 38um quod hic motor habet durationem
potentie infinite quod motor virtutis potentie est finite
¶ 39um quod corpora celestia est unum et simplex
non quod opponitur motus eius ut valeat uniformis
¶ 40um unde sit primum motor et deus ¶ 41um quod
habet potentiam non habet magnitudinem infinitam ¶ 42um quod
motum perpetuum et quod condensatio et rarefactio
recipiunt etc. sic epilogus in octavo libro physicorum

Quomodo illa potencia in esse producit et subtrahit

Sicut illa [illegible] consequentia quod sunt per se a [illegible]
principia et minera etiam res esse omnibus concedimus
et subsistunt [illegible] quod in [illegible] ambiciunt nobilius
sic [illegible] [illegible] [illegible] principia consistunt
[illegible] accidentalia et minera etiam eadem non principia
[illegible] in [illegible] et [illegible] [illegible] declarare
que sunt [illegible] principia [illegible] [illegible]
est nobis [illegible] naturalis [illegible] ex notioribus et [illegible]
[illegible] nobis primo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non in sunt nobis [illegible] nota eadem
[illegible] [illegible] [illegible] nobis [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] et confusa [illegible] quod [illegible] et confusis
est nobis [illegible] singularia [illegible] [illegible]
[illegible] nobis notus est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad singularia [illegible] est [illegible] naturalis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] singulas partes [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
suo nomine designando [illegible] [illegible] [illegible] partes
[illegible] [illegible] explicando [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
· [illegible] physica [illegible] [illegible]
naturale [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

sunt qualibus querit mouentur per se non tamen motu
esse nisi per se sed per illud unde sunt secundum damasc.
sedes theologicas unum modo motu naturalis
quod autem modo esse et modo patiens secundum dam. est
modo anima et corporis naturalis secundum al. modo motu
processivo et motu angeli.

Vod autem omne quod movetur ab aliquo

Et per hoc modo quod non attingit modo movere
simpliciter sed quod sit in eo secundum quod in se motus primus sit
et quod in se primus quod. omne autem quod movetur quod est
in se quiddam intermotum alio modo ab eo motus
usque adeo quod per se est ipso. ad formam quod sequitur
primo motu quod per modo motum. Cum autem omne quod est ipso
ab aliquo formam modo quod illud in du[m] sententia illa forma
Cum sit quod materia in se habet unde potentia ipsius
illius formae ad quod movet. Sed quod ea intentionem
secundum primum est sibi motoris quod est materia ipso operans
ad formam sed est forma quod primaria aliqua. Sed autem
duo sunt realiter secunda. quod realiter reconstituunt
et sunt partes vel sed secundum primum et secundum quod est
primum paciens quod in se est non entis et naturalis potentia
naturalis potentia ipsius secundum ho[c] sic exsistit quod metam
equaliter mosaicus et extra quod est forma habens
ipsum et corpus sedes subiectum enim quod in se primus
omnis alterius forte quod naturalis potentia silicet autem vage
non vincunt

Contra vero quod est in materia sed quod est ad materiam
est modo et per veritatem specialis ipsius modo dicendo
quod per se ad formam et quedam appetitus et unus per materia
respectu ad formam sed sicut actus forte accidentalis
per primus materiae est actus ceteralis ipsa modo ipsa
ceteralis principium quod potentia materiae sic est modus
quid ipsius ipsa principium et substantialitas proveniat
non et actus non dicit unio non secundum per se et in
per se et sic vir et ipso. Cum et unitas ipsius

[margin: po.] potentiam et tamen in quod dicimus salus et per se quod
corporis Cum quod omne in per se appetit naturalis
[illegible] per formam ad quod est ipso. sed tamen materia per
[illegible] in se potentia adaequat formam appetit naturaliter
[illegible] secundum formam appetit unum et quod est bonum
[illegible] quilibet Cum non sit et a forma
[illegible]
[illegible] una in materia corporis
[illegible] aliter [illegible] non sit
[illegible]

per formam et per se sunt ratio sed pertinet per se dicitur
et est dicendum et per se rationis tamen conveniens ipsum possit.

Vel autem ante est quam actus per se sit expectio.

Ipso sit quod non ipso est esse modo fiat
entis autem simpliciter naturalis quod possit Cum esse
esse simpliciter non fit / hoc non sed materia dicitur
sed dicendo quod fiat quamvis esse ipso
adveniat modo non autem per hoc materiam esse ab ipso
per se ipso est possit per se esse ab ipso primo quod non sit
materia per se existat cum materia quod sic per se ipso.
Et sic si corpus per se materia aliter est per se
infinitus quomodo dicitur per ipsam et materia
quod ipsa corpus per se esse quod est ipso sed unitate
est ipsorum esse ingenerabile et incorruptibile / Cum
autem ipsa precedat in esse et ipsa hoc dicit methaphysicus
quod naturalis dicitur supponit ipsum esse quod ipsa non
est demonstrativus non. secundum autem esse in omni secundum suppositum

Item quod omnis naturale et non naturaliter quod omnis
naturale quod primum sui motus erunt. Cum
secundum veritatem quod est idem scimus generatur. Entis vero
non naturale quod principium sui motus ab eo secundum domini
quod est ab artificiale modo ad formam domus alia vero generatio

Sunt autem quod intentio naturae quod nomine naturae
principaliter materia non dicitur natura quod est forma esse
naturalis. forma et dicitur natura quod est dicitur et per se salutis
esse natura motus et ad formam sicut generatio dicitur natura quod
est virtus et quedam sicut entis naturalis. Dicitur et natura principium
motus et quietis naturalis quod est ratio entis naturalis

Accidit ergo est ex quo sit res per se et non
per accidens. cum vi sit et manifeste non
per se sed potius homo sic homo per se quod est veniam
in hoc esse per se // secundum vero est primum ex quo
sit res patiens corpus homo. per se autem potest
quod est impossibile homo. forma vero est per se ita quod actu
suo materiam perficit et quod videlicet.

Hoc autem forma magis natura quam materia quod dignius
est principium actum quam passivum et quod nobi-
lior est per se quam per se

Vel sed vel naturalis sic pro quod sunt et quod est
ergo due sunt principia. vel includit materia non est
ea ex qua fit res cum non sit per se ad se sumitur
forma et est ea vel includit materia non est ea ex qua
sit res quod videtur et per se ipsam [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] q fit vel s^o intellectus fit ea in subiectis.

Sciendum autem q sunt remote et q propinque sed media propinqua causis e sanguis [illegible] remota secundum causas efficientes et propinque inventum secundum [illegible] q e agens [illegible] efficiens autem propinquum [illegible] [illegible] filii efficiens vero [illegible] remotum secundum [illegible] [illegible] generat homines [illegible] et sol / finis [illegible] [illegible] ipsa forma [illegible] generantis [illegible] [illegible] propinqua forma e [illegible] secundum [illegible] [illegible] ipsius hominis. forma autem remota e forma [illegible]. [illegible] e in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hominis [illegible] forma [illegible] [illegible] [illegible] finalis et ea [illegible] causa q [illegible] agunt [illegible] sunt causa et [illegible] [illegible] e ea secundum medius e agens [illegible] [illegible] q e finis motus medium [illegible] [illegible] ideo e ea [illegible] secundum gubernatore navis [illegible] et [illegible] e ea [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ponit effectum [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] e ea [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] sunt [illegible] q [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] vero e agens [illegible] sunt q minima [illegible] [illegible] [illegible] q sunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pullulet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non pullulet [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] causa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] liber [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

quo autem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] motus [illegible] e [illegible] vel aliquorum [illegible] motus [illegible] loco [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] motus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] motum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] motus [illegible] [illegible] [illegible] motus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] motum mobilis [illegible] mobile [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] q motus e [illegible] [illegible] [illegible] q [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] motus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] motus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] movetur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] motum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] actu movet et [illegible] movetur [illegible]

[illegible] e autem actus [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] e agens [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] motus [illegible] [illegible] et passio [illegible] duo et agens et patiens [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] e [illegible] [illegible] [illegible] q [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Et non dicatur esse infinitum nisi quia infinitum est in potentia
non in actu. // Omnino autem actus et potentia et potentia
et [illegible] idem sunt. Unde dicit infinitum in actu nisi quia
infinitum est et dicit infinitum esse finitum et [illegible] esse
perfectum [illegible] potentia esse actu formam quod est in
potentia esse quod in [illegible] omnibus predicatum [illegible] secundo
Sed non omnis [illegible] diversificant infinitum si per
eandem vocem et propter idem procedit
secundum si per medium immediate dividatur. [illegible] quod
adiunctum magnitudini [illegible] procedat alteri. Sicut additio
sed in alteram partem procedit dicitur infinitum ita in alteram partem
esse addito infinita. Non potest autem per additionem partis
magnitudo infinita quod magnitudo dicitur infinitum [illegible]
partes. Adducitur alteri [illegible] magnitudinis [illegible]
Contingit autem esse potentia infinita in rebus habentibus
successionem sicut in motu in tempore et in numero
quod [illegible] est actu in illis et in potentia ad [illegible]. Ad similitudinem
quibus quod est [illegible] sicut dicitur quod hodie
potest generari [illegible] et [illegible]
appositionem unius et in potentia ad [illegible] sic
[illegible] in [illegible] non est [illegible] edificium
[illegible] edificium [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] potentia [illegible] [illegible] potentia [illegible]
[illegible] non [illegible] potentia [illegible] infinitum si non esset
[illegible] potentia [illegible] edificium fieret actu
infinitum quod [illegible] potentia non [illegible]
Et omnis potentia infinitum ad [illegible] infinitum [illegible]
quod [illegible] alias aliter [illegible]
dicit quod [illegible] corpus [illegible] generari et locari. Aliter
[illegible] quod non [illegible] corporis quod generatur ab alio
[illegible] [illegible] limitem et [illegible] concludere
[illegible] mathematicus [illegible] corpus ponit infinitum
quod infinitum [illegible] ignotum est [illegible] [illegible]
[illegible] corpus infinitum [illegible] et sufficit sibi
[illegible] magnitudinem [illegible]
Sed aliquid [illegible] dicit [illegible]
[illegible] infinitum [illegible] per [illegible]
[illegible] omnibus [illegible] et infinita
[illegible] [illegible] non [illegible] partes omnes
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]

adequatur / [illegible] secundum [illegible] [illegible] secundum [illegible]
sanguinis [illegible]. [illegible] sunt [illegible] et [illegible]
secundum [illegible] et [illegible]. [illegible] secundum [illegible] et [illegible]
secundum voluptatem et voluptatem. Adhuc autem secundum
locatum et locum et secundum aliquid et [illegible]. Adhuc [illegible]
[illegible] loquamur. Et autem dicit esse [illegible] esse partes
[illegible] quando totum et partes uno nomine [illegible] secundum
[illegible] dicit [illegible] mensuras [illegible]
[illegible] dicit [illegible] [illegible] [illegible] Cum
[illegible] et [illegible] potest dici quod [illegible]
sed [illegible] non [illegible] [illegible] modus
[illegible] esse [illegible] et [illegible] quod idem
et [illegible] idem [illegible] generans et generatum
Sed autem ad [illegible] locus a locato quod locum
a loco separatur quod sic [illegible] [illegible]
corpora in eodem loco et quod loco [illegible]
[illegible] autem hoc [illegible] loci. Locati
Primo quod locus continet locatum. 2o quod locus est
equalis locato. 3o quod locus non est locati [illegible]
[illegible] non separantur a re [illegible]
[illegible] separatur a loco [illegible] locatum non possit esse
in loco. [illegible] quod omnis locus [illegible] loci
que sunt sursum et deorsum [illegible]
[illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] ad locum suum et in ipso [illegible] quiescit
quod autem locus est equalis locato. [illegible] totum
corpus continens locus [illegible] corpus [illegible]
[illegible] et corpus continens non est idem [illegible]
3 in motu continuo. [illegible] quando [illegible]
[illegible] locus autem est [illegible]. Cum corpus
continens non est locus [illegible] corpus [illegible]
[illegible] [illegible] corpus [illegible] [illegible] [illegible]
Cum [illegible] [illegible] non [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] non dicitur [illegible]
Cum dicat [illegible] [illegible] [illegible] quod
[illegible] non mutat locum [illegible] [illegible]
et quod [illegible] et in loco. [illegible] hoc [illegible] [illegible] quod
[illegible] et [illegible] partes. Cum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] partes et [illegible]
mutat locum [illegible] [illegible] cum [illegible]
autem partes [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod corpus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible]

sed corpus quod movetur motu vero tunc locus est per positionem ab ipso quiescentem tamen ex quo volunt autores tamen dicit quod celum est fixum per rationem quas dicit esse. ipse continet suum quod est extra se et sic in loco continente. Tunc modo patet tamen et muta locum unum continet patens ipsorum eius non nisi est quia motum et contentum in loco suo patens ipse continet sunt quod est extra quod est in loco continente sine non quod in uti id quod patens. mutant unico ipse est quod cuius illud ipse et apparet quod in corpora sunt in loco omnibus modis ipse sed corpora vera et patens sed sperica et ipse partes partes sed corpus mundus est in locus vel non ce motus ipse motu secundum ipse quorum quod ex quo eius suum locum modo ad ipsum et contentum ipso Tunc ista quod movetur indiget aliquo contentum te quod movetur sed omnino dicitur de motibus aliis localibus et quod ad quos est locus ipse qui fuit conteus ut motus et potest ut locus patens qui in fuit contentus cum motus patet omnes partes suas sed est in corporibus celestibus. Alexander autem dicit quod non est in loco neque modo in loco neque per se neque locus neque per totum neque per partes in per totum per totum est contentus neque per partes tamen non sunt determinate neque possunt sunt determinate quod omnino respondunt non sunt in motus et locus ce[...] corporis quod per se verum corpus. Tunc contentum excellentibus habet quod aliud quiescit corpus corporis et corpus verum tamen videtur corpus contentus ...ciam ad locum corpus contentum quod siliter in corpus. contentum et quietum quod eius est unde unde. Unde addendum in dimidium neque augetur et si distabant adinvicem cum nullo corpore medio ut per se sicut due puncta distantia est linea mente ce. tunc quod id ...se p. contentus et quietum corpus ...ra eius ad locum non addunt ei corpus quietus. Tunc videtur suffi... sunt eis et quietudi...

[illegible] autem corpus naturale ad locum suum ...
[illegible] in suo loco ...

...ratiam ad locum sed per actum quod sed post ad actum tunc aquidicitur dicitur sit loco quiddam forme et locus quod sit et forma sit et alio loci naturalis ... propter non ... quiddam aquidunt in suis qualitatibus et dimensionibus successive alterat et disponit ad quod aut unde ipse recipit actum forme. Tunc ab ex indigens loco quod movetur ad formam disponit et per quod in ipso additur formas sua data eius dispositio ... eorum tamen ... malleabile induunt formam corporis celestis produ... ... ad qualitates et dimensiones ... dimensiones eidem in tali motionibus limitatur. Tunc ab ... aquirit ... ad ... et ... in corporibus ... quod neque aliquis ex indigeat ut ipsi ... aliis

Item nota post quod ... non corporale ce motu sive ... non ... loci modo secundum ... et ... nota ... a ... quod ... motus ... velocissimus per motum ... modo ... in minimo tempore. si autem modo ... modo ad ... in maiori tempore quod ... minimo ... in ipso. Tunc in ipso ... aliquod est actu et ... ad ... ... motus perfectum et ... motus ... ipse.

Omnes autem ponit ... ipse ... ... quod sed eadem ... stat aliud ... forma ... et alio ... sic ... et ipsa ad magis et ad parum ... forma sit ... sic ... calidum non ... quod aliquod ... adiacet

...itur autem ad ... et ... et ... quod sit ... motus localis et molle et ... quod sit ... alterationis / molle non ... durum ... passionibus plus ... et ad ... et ... contrario ... per ... vel magis ... contrarietas

...ebant autem aliqua ... dimensione a corpore separatam ... autem ce ... dimensio non separata a corpore est dimensio ... eius et ... corpus ipso ad ... et ... dimensio autem non ... recipit eius ... et ...

tis divisio mediata cum sit actus ipsius
non actu non separatur eadem in subiecto est di-
visio actualis et divisio mediata et eadem divisio
ipso tamen actu. Si in corpore reciperet sed in locis in-
finitis divisibus [illegible] sicut eciam modo locus
plures dimensiones et plura corpora quod sicut duo
non divisis dimensionibus ipsorum quarum alia esset
actualis et alia mediata differentes abinvicem ibi.
Si autem dicatur quod due dimensiones possent esse
simul [illegible] quod in [illegible] non [illegible]
sit data est dimensio separata.

Tempus actu esse non videtur quod nihil
temporis est actu preter nunc presens in
tempus esse desinit et non dum factum est quod futurum
est. Nunc autem non est pars temporis sicut nec punctum
linee. Nec potest proprie mensurari non in [illegible]
[illegible] sicut aliqua dimensio quod indivisibile addita indivisibili
non auget [illegible] nec potest mensurari. Divisibile per indivisibile
[illegible] sicut indivisibilia in infinitum quod omne divisibile
est [illegible] est divisibile in infinitum. Tempus autem
omne mensurabile [illegible] quibus
[illegible] continuum non potest mensurari nisi
aliqua [illegible] continuum [illegible]
non cum non sint continue [illegible]

Amplius autem idem nunc in toto tempore
quod non potest [illegible] non in [illegible]
in non [illegible] quod esse actu est [illegible] nunc quam
quod sed puncta in linea sese [illegible] [illegible] nunc
quamquam duo puncta sunt puncta in [illegible] [illegible] nunc
duo nunc sunt nunc in tempore infinita quod nunc
duo nunc est tempus medium. Tempus autem quod [illegible]
nunc est et divisibile in infinitum [illegible] duo di-
[illegible] sed linea in puncto. Non autem non esse idem
nunc in toto quod tempus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
duas [illegible]. Duo autem distantes [illegible] non sunt idem
semper. [illegible] si esset idem nunc in toto tempore idem
nunc esset ipsum et [illegible] mille annos [illegible]
et sic modo nunc sunt simul quod illa que fuerunt
[illegible] milles annos et nunc sunt simul. [illegible]
[illegible] tempore et idem nunc [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sit punctum plures [illegible] [illegible] sic nunc
[illegible] tempus [illegible] divisum [illegible] et punctum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in tempore [illegible]
[illegible] [illegible] motu [illegible]
[illegible] [illegible] prius et poste-

in tempore sed idem est modo in toto motu differens vero
in [illegible] nunc in toto tempore differens vero.
Unde est autem tempus [illegible] motu quod motus est
[illegible] unius [illegible] tempus [illegible] unum est
omnium [illegible] [illegible] [illegible]
Non separatur tamen tempus a motu quod tempore
[illegible] sunt motu. [illegible] in [illegible]
prius et posterius in motu [illegible] prius et posterius in tem-
pore [illegible] [illegible] [illegible] divisa ab
[illegible] et a medio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] alia
[illegible] divisa [illegible] et a medio tempore [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] divisa. [illegible] motum [illegible]
in motu prius [illegible] posterius [illegible] [illegible]
tempus est numerus motus [illegible] prius et posterius [illegible]
[illegible] [illegible] quod [illegible] unum [illegible] non est
[illegible] separari ista [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] nunc autem tempore [illegible] motu et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] magnitudinis [illegible] prius et posterius in tempore
[illegible] prius et posterius in magnitudine magnitudo in
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] autem [illegible]
ordinem prioris et posterioris [illegible] autem [illegible]
prius motu et motus prius tempore [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] prius et [illegible] in tempore
in tempore [illegible] [illegible] in motu et in motu [illegible]
[illegible] autem et posterius in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et in tempore [illegible] motus [illegible] prius et posterius [illegible]
[illegible] [illegible]

Tempus autem non [illegible] [illegible] esse [illegible]
[illegible] motum [illegible] sentimus. [illegible]
tempus. Si autem tempus sequeretur [illegible] motum
[illegible] motum [illegible] contingeret ut non sentiremus tempore quando
non perciperemus motum [illegible]. Si vero tempus sequeretur [illegible]
motum tot essent tempora quot essent motus. [illegible]
tempore [illegible] [illegible] motu [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] si non moveretur [illegible] [illegible] [illegible] percipimus tempus
[illegible] vero sentiendo motum [illegible] sentit esse in
motu [illegible] esse quodam [illegible] sentit [illegible]
tempus [illegible] quod sequitur tempus [illegible] [illegible]
[illegible] quod sentit [illegible] cum sentit se esse in
[illegible] sentiendo [illegible] motum. Vel dic melius
cum nos sentimus nos esse [illegible] esse quodam
[illegible] esse [illegible] [illegible] sentimus tempus.
Nos autem non sentimus nos esse [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] dicit quod nos non percipimus tempus nisi quando per-
cipimus motum [illegible] et est mutatus
[illegible] et plus quod dicit in corpore in parte [illegible]
motum. Sed corpore quod non agit [illegible]
corpore [illegible] sit [illegible] separata // 2a autem opinio est
quod nos non percipimus tempus nisi cum percipimus aliquem
motum [illegible] sed hoc percipere motum [illegible]
quod [illegible] motum non est [illegible] quod nos percipimus
tempus // 3a vero opinio est quod percipimus tempus non in
percipimus nos [illegible] quod sumus in [illegible]
[illegible] et [illegible] quod [illegible] tempus
[illegible] Unde cum non percipimus nos [illegible]
[illegible] non percipimus tempus [illegible]
[illegible] profundo vel valde [illegible] speculatio
profunda aliqua videtur quod autem [illegible]
[illegible] ut sit nullus quo mediat tempus.
Dicit autem motus est continuus. Ostendit tempus esse
continuum. [illegible] in aliquo [illegible]
mensuratur per motum aliquid [illegible] Unde quod tempus
est aliquod continuum et dicitur ad quod continuum
non est [illegible] simpliciter quia est quantitas discreta [illegible]
est quantitas continua quod primum simpliciter [illegible]
Unde dicitur tempus longum et breve [illegible] continuum
et dicitur multum et paucum [illegible] numerus / Est
in [illegible] quantitas [illegible] et est [illegible]
[illegible] simpliciter [illegible] quod est
[illegible] plures sive pluribus [illegible] tempus continuum
[illegible] dicitur autem velox vel tardum quod velox est
quod brevi tempore mensuratur. Et tardum autem
motus longo tempore mensuratur
[illegible] vero non [illegible] quod [illegible] non est [illegible]
[illegible] Augustinus libro confessionum
[illegible] dicit quod autem [illegible]
[illegible] sit [illegible]
[illegible] sit [illegible]
[illegible]
[illegible] memoria [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] dispositionem [illegible] ad [illegible]
[illegible]
a Si autem mensuratur motus [illegible]
[illegible]
a Replicatur quia [illegible] quod est in tempore [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
e [illegible] quod tempus [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] longo tempore [illegible]
e Unde ergo tempus [illegible] non [illegible]
non sit [illegible] tempus
non est [illegible] solum [illegible].
a Replicatur tempus sit [illegible] motus. Unde autem
[illegible] mensurantur omnia [illegible]
[illegible] tempore mensurat omnes motus. Dicit autem [illegible]
[illegible] mensurant aliquid [illegible] temporibus
Unde omnes motus [illegible] primum motum et
tempore primum tempus motus autem [illegible] est
[illegible] et velocissimus et [illegible] uniformis [illegible]
tempore [illegible] Unde omnes motus mensurat tempus
motus [illegible] / Est vero [illegible] motus [illegible]
est [illegible] omnes motus et tempus est [illegible] motus motus
[illegible] Unde tempus est [illegible] et
omnia quae mensurantur [illegible] in tempore dicuntur
esse [illegible]
[illegible]
e [illegible] quod motus [illegible]
[illegible] quod [illegible]
et [illegible] quod [illegible] non posset [illegible] tempus quod tempus
[illegible] et [illegible] autem [illegible]
quod [illegible] non est [illegible] quod est in [illegible] continuus
[illegible] autem [illegible] est continuas [illegible]
[illegible] temporibus [illegible]
[illegible] brevitas in [illegible]
[illegible] autem motus [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

sic sunt ad n. prima actus mouens sed album edi
ficat et mouens ipse separatus medium ad sed
ipse sed per medium similis // Ergo in mouen-
tibus est mouens 2m est motus 3m est actio agentis
quam actio adeque in quo est
(a) Item autem est motus actio agentis et ad-
actio adeque quod motus est in motus passio.
non est motus in agente non est motus.
n Dicit autem motum actio adeque mouet
sed patiens et actum quod ipso [illegible]
generatio motus adeo corporis dum de mutato
adeo esse // Motus vero primi actus perfectus
quod hoc actus potentias [illegible]
m [illegible] autem ipse sic est aliquis [illegible]
[illegible] adiungitur vel medius quod [illegible]
[illegible] medium hoc [illegible] sed [illegible]
[illegible] calidum vel frigidi.
r Sunt autem 3 mutationes. una quod est de
subiecto in non subiectum quod de corruptione. alia quam
subiecto in subiectum quod de generatione. 3a autem quod subiecto in
subiectum et de motu // Generatio autem non est motus
[illegible] quod non est. [illegible] non [illegible]
in quo non in loco est [illegible] quod non est non est in loco
[illegible] quod non est non [illegible] quod generatio non est [illegible]
in [illegible] quod neque corruptio est motus
quod [illegible] motus [illegible] generatio
[illegible] neque est motus neque [illegible]
quod corruptio non est motus [illegible] in quod
mutatio quod est [illegible] subiectum sit motus [illegible]
motus sit [illegible] mutationis [illegible] in mutationibus
[illegible] non sunt [illegible] non sunt motus
[illegible] est in 3a est motus
[illegible] autem subdit [illegible]
[illegible] motus in 3bus quibus [illegible]
qualitas et quantitas [illegible] augmentatio
[illegible] [illegible] motus [illegible]
in quibus [illegible] non est possibile esse motum
[illegible] autem [illegible] non est motus [illegible]
motus [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] autem [illegible] quod [illegible]
[illegible] quod [illegible] sunt [illegible] quod non sunt
[illegible]

aliam [illegible] sit sibi [illegible] sed [illegible]
aliquid [illegible] quod aliquid sibi [illegible]
[illegible] Cum solum [illegible] motus primus actus [illegible]
[illegible] sit esse motus [illegible] actionis et passionis
quod actio et passio sunt motus. Sed motus non est
motus [illegible] [illegible] quod eadem voce
esse motus [illegible] [illegible] in [illegible]
quod est impossibile quod si [illegible] esse [illegible] motus [illegible]
esse motus // [illegible] autem est motus [illegible] est et
[illegible] quod motus et [illegible] sunt opposita [illegible]
[illegible] [illegible] non motum esse in
[illegible] quod est impossibile.
[illegible] est autem impossibile mutationem esse muta-
tionis esse [illegible] sed motus [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] Cum
in motu non sit [illegible] quibus [illegible] esse in
[illegible] [illegible] ignorare qualitas [illegible]
[illegible] augmentatio et diminutio et [illegible]
[illegible] autem [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in actu [illegible] medium [illegible] potentia et actu [illegible]
eiusdem generis sed [illegible] sed [illegible] ad
[illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] est album // [illegible] [illegible] et dispositionem
[illegible] [illegible] motus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est ipse motus [illegible] passio [illegible]
ipsius passionis. actio et passio sunt [illegible]
motus sed [illegible] et non est aliud
[illegible] passio [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod [illegible] est [illegible] et [illegible]
et [illegible] est [illegible] sed [illegible]
et [illegible] aliquid [illegible] [illegible]
motus [illegible] quod [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] est quod [illegible] sunt illa [illegible]
in uno loco sunt [illegible] et separata sunt illa
quod in alio sunt loco [illegible]
[illegible] sunt [illegible]

pter hoc 2o capitulum primum e cuius nate q̃ sic. primum motus et quietis ... quia ita sit primo cuius naturalis materia forma et prima. conclusio 3a qualiter naturalis ponere ... ad dicta cum eadem. conclusio 4a quod materia prima ... esse sub forma et ... recipit ... sunt. conclusio 5a quod ... in mox corrumpi ... non ... per materiam et ... non probatur ... supplere naturam. conclusio 6a ... ut distinctus naturalis et cuius artificialis. conclusio 7a ... sit ... materia et forma et motus ad formam sit ... et privatio motus ad formam. conclusio 8a quod sit materia et privatio et forma. conclusio 9a quod motus nature ... quam sit forma materie. libri primi capitulum.

Natura sit esse / 2a quedam sunt cause ... quedam et remote. conclusio 3a ... est ... oppositorum ... ipse altera ipse per accidens. conclusio 4a ... in actu ... effectum in actu ... in potentia ... effectum in potentia. conclusio 5a quedam sunt cause ipse quedam per accidens / 6a quod tamen per accidens sunt infinite ... esse ipse quattuor solummodo. conclusio 7a quod sit casus et fortuna / 3a libri primi capitulum.

Motus solum est in ... generibus. conclusio 2a quod motus est ... in quo est et alius est impossibile ... conclusio 3a motus non est ... in mobili. conclusio 4a quod motus actus mobilis ... mobile. conclusio 5a quod idem motus idem ... est in ... et in mobili. conclusio 6a quod infinitum est impossibile est actu. conclusio 7a omnis quantitas ... divisibilis in infinitum et ... ad divisionem ... non tamen est actu ... in fine. conclusio 8a quod est esse ... in quo ... esse per successionem sicut ... conclusio 9a ... aliquid infinitum ... in ... capitulum primum 3i libri.

... motus ... esse in alio. conclusio 2a locus est ad locatum ... conclusio 3a ... sit locus et quod sit ... conclusio 4a quomodo ... est in loco et quod ... sit in loco ... motus quod ... movetur non ... ad ... et ... ... non movetur ad ... in loco. conclusio 5a non est esse vacuum ... sicut ... conclusio ... est ... et ... non ... sit idem ... est ... aliquid ... in ... loco ... corporis ... conclusio ... quod ... et ... dure et molle ... et ... conclusio 9a quod vacuum non sit ... conclusio ... quod dimensio ... et quod dimensio ... quod ... est ... non ... et quod ... tempus ... sit idem ... tempus. conclusio 2a ... tempus ... conclusio 3a quid sit tempus ... conclusio ... tempus ... conclusio ... quod ... sit tempus ... conclusio ... quod tempus est ... motus. conclusio ... 16a ... de tempore ... est ... motus ... per accidens. conclusio 18a quod in tempore sunt sit ...

[illegible]

conclusio 3a mobile est aliud ... motus ... ad ... quem ... motus ipse semper est ... conclusio 4a ... sit mutationes ... et ... et non sit motus / motus est a ... in ... conclusio 6a motus est solum in ... generibus ... in ... alterationis ... augmenti et ... in ubi loci mutationis. conclusio 7a in ... et in aliis generibus non est ... distinctas ... motus ... in diversis generibus. conclusio 8a mutationes ... esse mutationis per accidens non ... conclusio 9a per diversas ... motus est in diversis generibus. conclusio 10a in mobile ... motus et quod sit. conclusio 11a quod sit ... et quod ... continua quod sit ... et ... quod sit ... conclusio 12a ... motus sunt idem ... idem ... conclusio 13a requiritur ad unitatem motus ... idem motus et eadem ... et ... in ... sit eadem et ... conclusio 14a quod ... motus ... non ... esse ... conclusio 15a ... motus ... sit ... conclusio 16a quod gravitas et levitas non est eadem quod tarditas et velocitas. conclusio 18a ... motus ... sit ... de quiete et quod motus naturalis ... in fine ... violentus / 6i libri capitulum primum

... in ... non sit ... non in ipsa ...

conclusio 2a capitulum quod continuitas ... motus et quod in ... non sit in ... actu. conclusio 3a idem ... est finis ... et ... sit ... in ... conclusio 4a quod in instanti non ... motus ... conclusio 5a quod in divisibile est ... conclusio 6a quod ... in ... est ... conclusio 7a quod totus motus est ... et ... conclusio 8a quod tempus et motus ... et ... conclusio 9a quod ... omne motum ... esse et ... omne tempus ... ad tempus et non est ... et ... motus ... in ... instanti. conclusio 10a ... tempus motus ... est ... sit finita et ... infinitum ... sit infinita. conclusio 11a capitulum quod ... de quiete sicut de motu. conclusio 12a possibile est ... in actu. conclusio 13a motus ... est ... conclusio 14a quod in ... non movetur. conclusio 15a quod omnis ... est ... sit finita. conclusio ... libri capitulum primum

... est esse primum motum ... et non per accidens ...

... conclusio 2a quod ... ab alio. conclusio 3a ... est ... conclusio 4a quod ... est ... ad aliud ... mobile ... moveatur. conclusio 5a ... moventur ... conclusio 6a quod impossibile est ... esse infinitum ... finita. conclusio 7a quod moventia et ... conclusio 8a quod ad motum attractionis et expulsionis ... motus ... conclusio 9a ... in ... alterationis. conclusio 10a ... in motu augmenti et diminutionis ... qualitatem non est alteratio ... conclusio 11a ... conclusio 12a ... qualitas non est ...

[illegible]

omnis motus tamen motum comparatur. Conclusio 18a distantia
instrumentorum per que fit motus non impedit motus
ad inuicem comparari. Conclusio 19 notate est causa corporis debentis
moveri mole et motore. Quartus liber capitulum primum

Quod motus sit eternus. Conclusio 2a utrum motus exstiterit
generantem vitam. Conclusio 3a quod possibile motum incepisse
per creationem. Conclusio 4a quod motus sit eternus. Conclusio 4a quod motus
localis est primus motus. Conclusio 5a quod motus sit eternus. Conclusio
6a quod ipse non habet principium neque finem. Conclusio 8a quod solus
primo demonstrandum est dedit esse tempori. Conclusio 9a [illegible]
et Boecius et hoc tamen. Conclusio 10a quod motus et tempus sic sunt et
sic maneant infinito. Conclusio 11a contra omnes philosophos dicta. Conclusio
12a [illegible] quod motus non cessat. Conclusio 13 quod motus [illegible]
movetur. Conclusio 14 quod vitalis est brevis motus primus per [illegible]
Conclusio 15 quod electum non movetur a seipso. Conclusio 16 quod necesse
est esse primum movens. Conclusio 17 primum mobile ipse movetur. Conclusio 18a
quod primum movens ipse non movetur neque ipse neque per accidens.
Conclusio 19a quod primum movens se ipsum movebat per naturam.
Conclusio 20 quando primum movens movebat se ipsum. Conclusio 21 quod
primum movens se ipsum per partem [illegible] movens ut ipse
ut per accidens movetur. Conclusio 22 quod primum movens est solum et in-
mutabile omni modo. Conclusio 23 quod sit continuatio motuum
[illegible] et quod efficiunt diuites. Conclusio 24a movetur continua
sunt tamen [illegible] motus per accidens sicut instrumentum. Conclusio 25
quod primum movens [illegible] et primo [illegible] non abcyxifecto sit
[illegible] quod primus non quiescit et quod [illegible] dici
primum mobile [illegible]. Conclusio 26 instrumentum continue [illegible]
[illegible]. Conclusio 27a [illegible] movetur alia [illegible]. Conclusio 28a quod solus
motus localis potest esse perpetuus [illegible]. Conclusio 29 quod [illegible] esse
[illegible] motus. Conclusio 30 quod motus [illegible] alius
modus [illegible] motus. Conclusio 31 quod motus solus circularis potest esse
perpetuus. Conclusio 32 quod [illegible] infinita impossibile [illegible] et quod
[illegible] non sit finita quia non sit [illegible]. Conclusio 33a
quod est dare [illegible] in quo res esse incipiunt sed
non ultimum in quo corrumpuntur et desinunt non est dare.
Conclusio 34 quod motus circularis est perpetuus. Conclusio 35 [illegible] non
mutat locum [illegible]. Conclusio 36 quod motus
motum perpetuum non est [illegible] in magnitudine finita
non potest esse [illegible] infinita. Conclusio 37a quod motor est [illegible] in
motum movens perpetuum motum [illegible] quod [illegible]
[illegible]. Conclusio 38a quod motor primus non habet [illegible] magnitudine
finita neque infinita et quod sunt ab [illegible] separata.
Conclusio 39 quod [illegible] non habet [illegible] infinita [illegible]
in extensione ut [illegible] est finite. Conclusio 40 quod corpus
celeste est [illegible] non compositum ut motus eius
esse valeat uniformis. Conclusio 41 quod [illegible] sit primus finis. Conclusio 42 quod
neque habet magnitudinem finitam neque infinitam. Conclusio 43 quod
movetur [illegible] et quod [illegible] et extensione
[illegible] elementa

[illegible] per que causa in esse producit et substantia
sunt et per que [illegible] [illegible] autem [illegible]
et natura [illegible] omnis in esse producit et
substantia [illegible] in [illegible] arbitratur nos [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Totum autem et [illegible] nobis notius est [illegible] [illegible]
est [illegible] totum [illegible] [illegible] in se continet quod partes [illegible]
ex [illegible] ad [illegible] procedo est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] primo autem non sic [illegible] [illegible] ad res [illegible] nomi-
[illegible] rei [illegible] [illegible] [illegible] totum [illegible] [illegible] autem
[illegible] singulares partes rei [illegible] [illegible]
[illegible] et per nomen sicut circulum [illegible] [illegible]
suo nomine [illegible] que partes diffinitus partes [illegible]
singulares explicando ut quod circulus est figura [illegible]
linea [illegible] [illegible] [illegible] partes [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] partes [illegible] primo [illegible] [illegible] et [illegible] omnes
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
est quod habet in se principium motus et quietis per se et non
per accidens [illegible] [illegible] per accidens quibus per se
motus [illegible] sicut albedo motu corporis movetur
de loco ad locum per accidens. Alia autem sunt quibus
[illegible] ipse non tamen movetur ipse ut exstat
[illegible] sunt sicut homo sedens et quiescens in
navi movetur motu navis quod autem movetur per se et non
per accidens movetur [illegible] sicut [illegible] est et est corpus [illegible]
[illegible] sicut [illegible] non motu [illegible] et motu augmenti

[illegible] autem [illegible] quod movetur ad [illegible] [illegible] Capitulum 2m

[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sicut habet in se motus principium sic
habet in se principium quietis omne enim quod movetur habet
aliquid in se quod [illegible] [illegible] motu ab uno termino
motus ad alium quod per se est impossibile ad formam quam [illegible]
[illegible] et hoc [illegible] in [illegible] [illegible] autem [illegible] quod
est [illegible] ad aliquam formam non habet [illegible] [illegible] [illegible]
illa forma [illegible] quod materia in se habet [illegible] [illegible]
et [illegible] illius forme ad quam movetur [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] motoris quod est materia
in potentia existens ad formam. Conclusio 2a est forma que
per [illegible] acquiritur [illegible] autem duo sunt realia [illegible]
quia realiter rem constituunt. Et sunt partes rei [illegible]
[illegible] primum est [illegible] quod est primum per accidens quia in se
est non ens et nulla ponit [illegible] [illegible] [illegible]
hoc sit existimo quod materia [illegible] in corpore et ex
alia quod est forma [illegible] [illegible] corpus [illegible] [illegible]
autem [illegible] in se [illegible] [illegible] formam quam [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Capitulum 3m

[illegible] [illegible] que est in materia [illegible] ad
[illegible] est motus et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad formam [illegible] est quedam appetitus [illegible]
per quem materia [illegible] ad formam [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] materia [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sicut potentia
materie [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] potentia [illegible] [illegible] non
[illegible] [illegible] sicut [illegible] et [illegible] et sicut
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

pt aut materia vnit sunt plures formas s(e)c(un)do
tempore q(uia) actu sit p(er) formam et p(er) plures formas quia
vna materia fieret plura actu et esset idem vnum et
plura simul in eodem q(uod) e(st) impossibile Capitulum 4m
Via aut(em) o(mn)is e(st) quia o(mn)e q(uod) fit ex ente
in potentia fit/ q(uia) cum impossibile e(st) esse non
fit non ens actu simpliciter [illegible] potest ex no(n)
ente simpliciter [illegible] fit [illegible] si materia diceretur [illegible]
no(n)/ q(uia) fieret et materia [illegible] ad [illegible]
r aut(em) [illegible] materia esset alia materia [illegible]
[illegible] potentia esset [illegible] / [illegible] impossibile
[illegible] esse aliquid [illegible] non fit [illegible] ex alt(er)o q(uod)
fit [illegible] si corrumperetur materia [illegible]
corrumperetur in materias que manent [illegible]
[illegible] esset qui corrumperetur esset q(uod) e(st) impossibile [illegible]
[illegible] ipsum esse in [illegible] in [illegible]
[illegible] aut(em) [illegible] precedit in esse [illegible]
[illegible] naturalis [illegible] ipsum esse quia vnum e(st)
[illegible] materie [illegible] aut(em) esse in [illegible]
[illegible] aut(em) ens naturale et non naturale quia ens naturale
[illegible] principium sui motus [illegible] quod e(st) non
dicta [illegible] ens non naturale [illegible] principium sui motus
[illegible] sicut domus que e(st) ens artificiale
[illegible] ad formam domus ab artifice qui e(st) ex [illegible] 4m
[illegible] aut(em) quatuor [illegible] ente [illegible] que [illegible]
principium [illegible] materia quod [illegible] e(st) cuiuslibet
naturalis [illegible] aut(em) [illegible] quia e(st) actus et perfectio [illegible]
[illegible] ens naturale motus ad formam sicut [illegible]
[illegible] materia quia e(st) [illegible] cuiuslibet naturalis [illegible]
[illegible] motus et quietis naturalis [illegible]
e(st) [illegible] cuiuslibet naturalis [illegible] e(st) ex quo fit res [illegible]
[illegible] actus [illegible] et non [illegible] actus [illegible]
[illegible] et [illegible] in re facta sicut
[illegible] ex semine hominis fit homo [illegible]
[illegible] in homine [illegible] ex quo [illegible]
ex quo [illegible] non [illegible] facta fit
[illegible] fit [illegible] actus [illegible] ex non homine [illegible] aut(em) ex
[illegible] q(uod) e(st) impossibile [illegible] forma [illegible] e(st) [illegible]
[illegible] perfectus et [illegible]
[illegible] aut(em) forma [illegible] quia [illegible]
[illegible] e(st) [illegible] actus [illegible] perfectissimum et [illegible] nobilius
e(st) [illegible] forma
[illegible] in naturalibus sunt [illegible] sicut et [illegible]
[illegible] que sunt [illegible] in [illegible]
materia [illegible] e(st) ex qua fit res [illegible] inest [illegible]
[illegible] forma [illegible] e(st) [illegible] rei [illegible]
rei [illegible] sicut [illegible]
[illegible] aut(em) non [illegible] ex [illegible]
[illegible] rei extrinseca sicut [illegible] e(st) [illegible]
edificii [illegible] finis [illegible] que fit res [illegible]
[illegible] fit [illegible] 2m
Quis aut(em) [illegible] sunt [illegible]
[illegible] materia [illegible] e(st) [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] cum e(st) [illegible] vite [illegible]
[illegible] vita [illegible] finis [illegible] et forma in rebus naturalibus
[illegible] fit natura [illegible] aut(em) [illegible] e(st) [illegible] omnium [illegible]
quia fit et agit omnia [illegible] fine [illegible] et ad [illegible]
[illegible] alia aliorum e(st) [illegible] / sicut medicus e(st) agens
sanitatis et [illegible] que e(st) finis motus
motus medicum ad agendum [illegible] Capitulum 3m
[illegible] idem [illegible] e(st) [illegible] sicut [illegible]
[illegible] e(st) [illegible] nauis [illegible]
[illegible] ex sua absencia e(st) [illegible] Capitulum [illegible]
[illegible] aut(em) [illegible] in actu [illegible] effectum in actu [illegible]
simul sunt sicut edificator cum edificato [illegible]
[illegible] in potentia [illegible] effectum impossibile [illegible] Capitulum 4m
[illegible] aut(em) fit [illegible] sicut [illegible] edi
ficator e(st) [illegible] domus [illegible] edificator [illegible]
domus [illegible] in [illegible] Capitulum 6m
[illegible] sunt infinite quia [illegible]
[illegible] infinitas [illegible] nulla [illegible]
[illegible] aut(em) [illegible] non plures [illegible] quia [illegible]
[illegible] quid ad hoc [illegible]
[illegible] Capitulum [illegible]
[illegible] e(st) agens [illegible] fine [illegible] materiam
[illegible] Constat cum [illegible] ex de
[illegible] ad [illegible] p(er) media [illegible]
[illegible] in [illegible] et in [illegible] q(uod) [illegible]
[illegible] in [illegible] sunt que sunt [illegible] quedam
sunt [illegible] sicut sol [illegible] ut luceat [illegible]
[illegible] alia aut(em) sunt ut frequenter ut q(uod) arbores
pullulant in estate [illegible] aut(em) raro sicut [illegible] ar
bores non pullulant in estate/ [illegible] in hiis que
sunt [illegible] aliquid in paucioribus q(uod) non in
[illegible] sicut [illegible] fit [illegible] digitus [illegible]
[illegible] effectum [illegible] in hiis que [illegible] fine
sunt ex proposito voluntarie [illegible] / [illegible]
[illegible] et fit raro/ hoc [illegible] a fortuna [illegible]
[illegible] volens sepulcrum inuenit thesaurum q(uod)
sunt [illegible] p(er) accidens in hiis que fiunt [illegible] fine 3m [illegible]
[illegible] consistit esse in rebus naturalibus [illegible]
[illegible] q(uod) e(st) in aliquo [illegible]
[illegible] motus [illegible] e(st) [illegible] ut [illegible]
motus [illegible] in [illegible] quibus [illegible] de potentia
[illegible] fit ad actum [illegible] cum [illegible] que
[illegible] quantitas [illegible] augmentatio [illegible] qua
[illegible] qualitas [illegible] in loco [illegible]
~~que [illegible]~~ [illegible] Capitulum 2m
[illegible] que
[illegible] sit aliud [illegible] motus [illegible] esse [illegible]
quis [illegible] que [illegible] quia [illegible] nisi
forte [illegible] p(er) analogiam [illegible] et [illegible] motus
in hiis quibus [illegible] sicut cum ipsum ens [illegible]
[illegible] p(er) analogiam de [illegible] quibus [illegible] si cum
[illegible] q(uod) motus [illegible] que [illegible]
motus e(st) [illegible] forma [illegible] motus [illegible]
[illegible] motus [illegible] e(st) [illegible]
[illegible] ad formam [illegible] quedam [illegible]
[illegible] passione [illegible]
[illegible]

vocata autem omne quod dividitur partibus et postea

mente est motum secundum hoc alia collocatur / moveri in quantum mobile actu movetur et habet actum ipse / mente est ut eius actus esse dicitur quia autem quod movetur ad actum perfectum ad hoc imperfectum et continuum potest non motus actus imperfectus est motus in quantum mobile sicud illud quod calefit ad hoc tepidum est parte habens frigoris et parte caloris non actum caloris habet in perfectum frigido est proximum capitulo quartum

Idem est actus moventis et motus sicut doctrina et disciplina et calefaciens et calefactum. Ideo est actus ut abusio procedentis [illegible] patientis sunt conficientes sunt [illegible] vel modus secundum quod ad proximo et duo ad agens et patiens diversis [illegible] computatum

Infinitum est impossibile esse actu quia finitum in quantum finitum sit et ideo est finatum non potest dici esse finatum nisi quod est impossibile ad illud quod dicitur esse secundum naturam sicut lapis non habet dici visu privatus secundum actus habet [illegible] dicitur esse infinitum secundum quod infinitum est impossibile non in actu simpliciter [illegible] formaliter et finite et perfecto idem sunt non dicitur infinitum actu secundum quod infinitum est dicitur in finitum esse finitum et privatum formaliter et actu formaliter est impossibile quia in hoc predicatum opponitur [illegible] est tamen omnis quantitas continua tamen omnis quantitas dividitur infinitum secundum eandem rationem et proportionem continuo procedat in divisione ut semper medietas [illegible] media dividatur / quia autem quod ab una magnitudine [illegible] aliquam potest addi sicut in aliam procedit divisio in infinitum vel in aliam potest addito infinita non potest autem per additionem ad magnitudinem infinita quia magnitudo [illegible] infinitum in partes addite alteri est magnitudinis infinite capitulum quintum

Restat autem esse potentia infinita in rebus habentibus successionem sicut in motu tempore et numero quia quod possibile est aliquando in illis est in potentia ad sequens ad [illegible] quod est secundum suam formam totalem ut tempore hoc potest [illegible] cum tempore crastino et sequenti per appositionem [illegible] est impossibile ad aliud [illegible] sequente non secundum esse potentia procedat ad infinitum fiet actu infinitum [illegible] in talibus non est potentia ad infinitum post secundum actus et successiva secundum successionem sit alia potentia in secundo ad quartum / et alia potentia in tertio ad quintum [illegible] non est una potentia ad aliquod infinitum si esset alia potentia procederet ad infinitum fieret actu infinitum quia naturalis potentia non est frustra capitulum quartum

[illegible] infinitum ad [illegible] infinitum quod quia exterius aliorum alia [illegible] dici quod necesse sit corpus secundum [illegible] et localiter ab aliquo [illegible] quia non est [illegible] totius secundum [illegible] ab alio secundum suis [illegible] / [illegible] sicut mathematici [illegible] corpus ponere infinitum quia infinitum in quantum infinitum incognitum est secundum dicitur corpus ponere infinitum [illegible] et sufficit secundum ad quartum [illegible] [illegible] libri quarti

[illegible]

in composito sicut humores et sanguis in corpore [illegible] sicut effectus in agente sicut regimen in regente [illegible] sicut aliquis in fine sicut voluptuosus in voluptate. Ad hunc autem locatum in loco et sicut aliquid in vase est. Ad hoc secundum ipsum loquendo aliquid aliquando dicitur in seipso esse per partes sicut quando totum et partes uno nomine nominantur sicut quando vinum dicitur vas mensurans vinum et sola [illegible] quarta [illegible] quarta mensuratum [illegible] quando vinum est in mensura potest dici quod [illegible] sit in seipsa non tamen est usitata [illegible] in latino non tamen potest idem esse in se primo [illegible] quia idem et secundum idem esset continens et contentum capitulum secundum

Sed autem aliud secundum rationem locus a locato quia locatum a loco separatur quia sibi cedunt diversa corpora in eodem loco et quia locus [illegible] continentia [illegible] locatum

Ut autem habet [illegible] conditiones loci [illegible] quod locus / capitulum tertium

continens locatum secundo quod locus est equalis locato tertio quod locus non est aliquid locati sicut forma vel materia que non separantur a re secundum locus separatur a locato [illegible] locatum non potest esse sine [illegible] in loco [illegible] quod omnis locus habet [illegible] loci que sunt sursum deorsum dextrorsum et sinistrorsum [illegible] quod [illegible] ad finem [illegible] quod unumquodque [illegible] equale locatum non est [illegible] quia [illegible] locus est equalis locato non est [illegible] quia [illegible] locus secundum [illegible] continens [illegible] corpus continens non est idem [illegible] secundum in motu [illegible] corpus continens non est idem [illegible] secundum [illegible] ad quem [illegible] in aliquo loco autem est in motu [illegible] corpus continens non est locus secundum [illegible] molis [illegible] corporis ultimum [illegible] capitulum quartum

[illegible] non habet ad [illegible] loco [illegible] dixit [illegible] locum [illegible] secundum partes et quod partes est in loco [illegible] hoc [illegible] quod totum nichil aliud est quam partes [illegible] totum et secundum partes secundum totum [illegible] secundum formam [illegible] autem partes secundum formam et formam [illegible] dicebat quod corpus [illegible] finitum [illegible] est perfecta [illegible] non [illegible] ad aliud [illegible] corpora que movetur non [illegible] locus [illegible] ab ipso [illegible] quod [illegible] Averroys autem dicit quod celum est [illegible] secundum totum quamvis autem est [illegible] quiete [illegible] quod est [illegible] que est in loco celum [illegible] movetur secundum totum et mutat locum in quo est per accidens in [illegible] non [illegible] motum et quietem in loco suo per accidens [illegible] quod est [illegible] que est in loco celum [illegible] cum quod [illegible] per accidens in aliquo [illegible] in eo [illegible] aliquid [illegible] aliud [illegible] et [illegible] quod totum sit in loco [illegible] locus [illegible] non esse [illegible] motum [illegible] quietem quia [illegible] suum locum [illegible] ad [illegible] et quiescit [illegible] ista que non [illegible] aliquo quiescente [illegible] que non [illegible] sicut [illegible] et [illegible] quod [illegible] est locus [illegible]

[illegible]

sicut dixi quia nunquam distidetur nisi sit ... inter
a locus continet corpus quia sicut est totum corpus
totum constat ex omnibus partibus quia sibi convenit corpus
toti sicut et toto ut videtur corpus continens esse necessarium
ad locandum corpus contentum quia sicut sit
non contentum et continenti quia tunc est idem in dimensione
non additur in dimensione nec augetur et si distaret ab
invicem esset necesse corpus medium ... aut vacuum
sicut inter duo puncta distantia necesse est lineam inter-
esse totum quia idem sed sit contentum et continens corpus
sunt tunc ad locandum nichil additur contentum corpus
... continens sufficiet locari suis tibi et concludi [illegible]

Movetur autem corpus naturale ad locum suum propter convenientiam
quam habet cum suo loco habet enim in se locatum ad
locum sicut pars ad totum et sicut potentia ad actum
... dicitur sunt locata quantum forma
locus quantum sicut aliorum sicut etiam loci naturalis
... per corpus cum convenit qualitate alteratum et disponitur
ad hoc ut tandem recipiat actum forme
vel ab extra indiget locante quoniam movetur ad formam
disponitur et per gradus ... ad dictam formam sicut
... dispositio ... ergo autem per agens in
... corpus celestis producitur per quam
primum ad qualitates et deinde actus ... dimen-
siones tandem in ultimis in exterioribus ...
ab extrinseco agente usque ad exteriora et ultima in
... ut neque aliquid ... indigeat
... impressiones recipiat ... [illegible]

Motum non potest poni quia in vacuo non est possibile
esse motum ... cum quod movetur in vacuo
non est sursum et deorsum neque dextrum neque aliquis alia
... motum ... autem mobile velo-
cissimum per ... subtilissimum non in nullo tempore
... movetur in vacuo ... ad hoc inde ...
... esse nunquam ... hoc autem impossibile ...
possibile vacuum ad esse actu quia nulla est proportio
... non esset proportio ... per vacuum
... sequitur quod motus per vacuum esset
in instanti [illegible]

Non oportet autem ponere vacuum propter densationem et ra-
refactionem quia sicut eadem materia
... forma aque sit eadem materia est
in potentia ad magnum et parvum per densationem et
rarefactionem sicut ... calido sit magis ...
non per hoc quod aliquid extrinsecum advenit [illegible]

Differunt autem a deorsum et sursum grave et leve
que sunt principia motus localis et molle et
durum que sunt principia alterationis molle enim ...
... resistit ... et a deorsum et
... extensio et contractio secundum magnitudinem et par-
vitatem quantitatis [illegible]

Ponebant autem aliqui vacuum dimensionem a
corpore separatam hoc esse non potest dimensio cum
[illegible]

[illegible]

intus sunt essent in eodem loco plures dimensiones
et plura corpora quia sunt esset due nature diversis
dimensionibus in forma ... altera esset ...
altera ... distincta invicem ... Si autem dicatur
quod due dimensiones possunt esse simul possunt simul esse
in infinitum ... tunc sit impossibile non est vacuum
sicut dictum est dimensio separata [illegible]

Tempus esse actu non videtur quia nulla pars
temporis est actu preteritum nisi nunc presens enim esse
desinit et non desinit est quod futurum est nunc autem non
pars est temporis sicut nec punctus linee ut patet per ...
mensuratur non potest ex indivisibili ... in divisibile ...
divisibile additum indivisibili nichil ... in divisibile ut
potest mensurari divisibile per indivisibile quia nunc ad hoc
non sufficit divisibilia infinita quia omne divisibile ut
dictum est sicut est divisibile in infinitum semper autem omne
mensurabile mensuratur non ... continuitas
... non potest mensurari nisi aliqua una quanti-
tate continua et non puncto nec nunc cum non sit
continue quantitates [illegible]

Autem autem idem nunc in toto tempore quia non
potest corrumpi non enim corrumpitur in nunc ...
quia autem actu est nec ... quia sicut
puncta non ... in linea ... quelibet
duo puncta sunt puncta infinita ... duo
nunc sunt in tempore infinita quia ... duo nunc
est tempus medium ... est divisibile in infinitum
tempus autem dividitur in nunc sicut linea in puncta
... autem non esse idem nunc in tempore quia tempus sicut
... duo ... duo autem distan-
tes ... non sunt idem semper autem si esset idem
nunc in toto tempore idem nunc esset in principio et ...
mille annos ... que sunt in eodem nunc simul sunt
... sunt ... mille annos et nunc ... sunt ...
... quod in toto tempore est idem nunc ... dicimus
... quia sicut punctus fluens ... lineam sic
nunc fluens ... tempus ... dicitur ... et punctus
ut est finis prioris et principium posterioris ...
... non est ... ut accipitur in
tempore ... secundum diversos ... ut accipitur in
tempore sicut se habet mobile ad motum sic nunc ad
tempus ... cum per mobile cognoscimus prius et posterius
in motu ... cognoscimus prius et posterius in tempore
... idem est mobile in toto motu ... et idem
nunc in toto tempore ... [illegible]

Unde est tempus a motu quia motus est actus
mobilis ... tempus autem ... spatium
quo in tempore ... [illegible]

Non separatur tempus a motu quia tempus non percipimus
sine motu ... cognoscimus cum prius et posterius in
motu cognoscimus prius et posterius in tempore ... cum ...
... duo extrema diversa ab invicem et ab ... tempore
... et cognoscit ... cum diversa ...
... in motu ... prius et posterius ...
... tempore ... prius et posterius hoc autem ...
... quia ... ab alio non est possibile separari
[illegible]

[illegible]

principium vero in quolibet ordine est causa eorum omnium que sequuntur et quia prius et posterius in tempore ex prioritate et posterioritate in motu causatur prius autem et posterius non conveniunt sibi actu esse simultaneum. Patet igitur tempus non motus quia prius et posterius ex actu esse [illegible]

Tempus non est [illegible] ad omnem motum [illegible] sentiunt tempus [illegible] tempus sequitur [illegible] aliquem motum sicut motum celi [illegible] motum celi [illegible] tempus sequitur [illegible] omnem motum [illegible]

[illegible]

[illegible] opponitur quies vel motus [illegible] motus [illegible]
[illegible] non est motus [illegible]
[illegible]

Nota autem [illegible] quod non inveniuntur motus [illegible]

[illegible] Capitulum [illegible]

In genere sic non est motus [illegible] motus [illegible]
[illegible]

[illegible] illa [illegible]
[illegible] ad unum [illegible] ad [illegible] illa ad illa [illegible]
[illegible]

[illegible]

Liber sextus

[illegible]

Liber septimus phys[icorum]

obia quod motus coelesti non est possibile propter absentiam non possibile est primum questio quod alteratio per absentiam in ... hoc non ... Capitulum ...

[illegible]

[illegible]

tertio propter magne ... comparationis ...
... est ... ...
... Capitulum ...

De ... in alteratione alternatio non ... qualitates plus ... alteratur ...

[illegible]

alterata. Capitulum 10.

... quod ...

... Capitulum ...

[illegible]

[illegible]

primacie propter et immediatis et actus mediis est
prinpter et immediate ¶ Tertium argumentum.
[illegible] non immediate actio in ipso ut de novo aduenit [illegible]
novum [illegible] aliquid ad ipsum [illegible] actus [illegible] forma de novo
actio in [illegible] [illegible] sic sumitur minima mediis [illegible] novum
[illegible] mediis [illegible] actio sic [illegible] impossibile non
[illegible] ordine [illegible] mediis [illegible] [illegible]
[illegible] forma [illegible] forma [illegible]
[illegible] novum [illegible]
[illegible] [illegible] a radio [illegible]
[illegible] actus non [illegible] magis
[illegible] alterius [illegible] actio [illegible]
[illegible]
[illegible] valde [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] non [illegible] intellectu
[illegible]
[illegible] de novo actio
[illegible]
[illegible]
[illegible] alterius [illegible] dormiens [illegible]
[illegible]
[illegible] ad [illegible] actio [illegible] appositum
[illegible] ¶ Tertium notandum.
[illegible] actio [illegible] modo in [illegible]
[illegible] non in [illegible] a [illegible]
[illegible] novum [illegible] ablo
[illegible] et [illegible]
[illegible] maius [illegible]
[illegible] actio non [illegible] sic [illegible]
[illegible]
[illegible] forma [illegible] actio [illegible]
[illegible] ab [illegible]
[illegible]
[illegible] actio [illegible] modis [illegible] modo [illegible]
[illegible] modus [illegible]
[illegible] modi [illegible] alterum
[illegible] ut [illegible] illud [illegible]
[illegible] ad [illegible]
formam [illegible] et [illegible]
[illegible] formam [illegible] informatur [illegible]
[illegible] dicit in [illegible]
[illegible] dicit [illegible] modus [illegible]
[illegible] non [illegible] in [illegible]
[illegible] modus [illegible]
[illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] modus [illegible] solum [illegible]
[illegible] modus [illegible] equatio [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Studiosissime sepius que rogatus a literatis quam plurimis. Cum quas de [illegible]

[illegible]

Circa primum dico [illegible]

[illegible]

[illegible]

Secundo videndum est de s[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Sed adhuc oritur dubitacio

[illegible]

sunt eedem [illegible] corpus potest manu

Tercio videndum est de causis

[illegible]

Quarto queritur an istud [illegible]

opa sunt virtuosa et viciosa [illegible] in morali philosophia
de que opa [illegible] ¶ non sunt practica que
[illegible] sunt tam [illegible]
practice sunt quam [illegible] sunt opa [illegible]
[illegible] sunt [illegible] et alia opa mechanica ¶ ista
sunt despicabilia [illegible] mechanica [illegible]
[illegible] speculabilis [illegible]
ista [illegible] sunt de operibus nostris et practice [illegible]
ista que sunt [illegible] que sunt opa nostra ¶ [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] ¶ [illegible] praxis [illegible] speculatio [illegible]

[illegible] speculatio [illegible] praxis [illegible]

[illegible] practica [illegible] speculativa [illegible] practica [illegible]

[illegible]

[illegible]

Corum que sunt quedam

[illegible]

Omne compositum corpus

[illegible]

Ostenso quod [illegible]

[illegible] constituunt totum compositum [illegible] ... [illegible]

[illegible] forma [illegible] ... [illegible]

[V]iso q(uod) materia forma

[illegible] ... [illegible] forma [illegible] ... [illegible]

[illegible] sive secundum istam acceptionem [illegible] eadem [illegible] ... hac nomine [illegible] ... ut licet concedendo [illegible] ... [illegible]

[illegible] qui non generantur [illegible] uel forma uel corporeitas [illegible] forte dicitur quod [illegible] accidens de quo [illegible] est [illegible] est generatio [illegible] [illegible] [illegible] aliquid distinctum a materia et forma et corporeitate [illegible] [illegible] est [illegible] aliquid distinctum a materia forma et corporeitate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] forma [illegible] [illegible] [illegible] ista distinctio forme [illegible] [illegible] [illegible] una forma [illegible] alia [illegible] nulla infinitas [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] expulsa [illegible] et [illegible] generatio distinct [illegible] [illegible] expulsione forme debet [illegible] experimentum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex quo sunt [illegible] et forma [illegible] forma expellendam [illegible] aliquid [illegible] [illegible] distincta a materia et forma [illegible] sunt duo [illegible] [illegible] [illegible] forma et [illegible] [illegible] forma et postea [illegible] aliqua [illegible] nomina duabus nominibus [illegible]

[illegible]

sunt duo hoc est distinctio differencia [illegible] que
[illegible] plus [illegible] sunt principia [illegible]
sed dico ut [illegible] nullo modo [illegible] partes duo
[illegible] que [illegible] alterius [illegible] sed est alterum [illegible]
homines et musicus [illegible] et musicantia et est [illegible]
et quod non sunt plura [illegible] quam principia [illegible]
sed dico quod [illegible] plures res [illegible] animam non
sunt principia quam illa pro quibus [illegible] nota
[illegible] supponunt sed non sunt plures que
sunt principia quam illa pro quibus supponunt
[illegible] privacio et forma [illegible] principia et
[illegible] que sunt [illegible] tamen duo principia [illegible] res
tamen due sunt que sunt principia [illegible] et tamen
non distincte quia sunt plures res quam due
[illegible] principia [illegible] sunt [illegible] alterius
ipsius [illegible] et non [illegible] de duobus [illegible] principium
sed de pluribus propter [illegible] differencias
[illegible] illius [illegible] principium sed alia et diffe
[illegible] non musica [illegible] non musicum
sunt idem re et non distincta sunt
alia et differencia [illegible] et [illegible]
et [illegible] sunt [illegible] diversas
[illegible] differencias [illegible] quod [illegible] sunt
[illegible] principia [illegible] realiter [illegible] non duo principia

Ad evidenciam dictorum

[illegible] que est [illegible]
[illegible] sunt aliqua [illegible]
et aliqua [illegible] ex [illegible]
est [illegible] et alii [illegible] semper [illegible]
[illegible] et [illegible] sed hic est
[illegible] non [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] sunt [illegible] nam iste
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] differencias [illegible]
[illegible] res [illegible] nominibus
[illegible] sed [illegible]
[illegible] non musica [illegible] differencias [illegible]
[illegible] istis nominibus homo non musicus
supponunt pro eodem [illegible] et homo et non
musicus [illegible] nominato [illegible]
[illegible] non [illegible] distincta [illegible]
animam [illegible] distinctione [illegible]
[illegible] differencie quia non est aliud [illegible] diversas
[illegible] alleg[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] dicit quod album et oppositum
sunt unum [illegible] sed homo et non musicus sunt
unum [illegible] quod album et oppositum
ex animam et aliqua distinctio [illegible] nulla [illegible]
nulla [illegible] quia [illegible] nulla [illegible] diversas
principia [illegible] forme [illegible] non sunt ex
[illegible] duo principia [illegible] album et oppositum [illegible]
aliqua distinctio [illegible] album et oppositum [illegible]
aliquid vel nichil sed nichil [illegible] non [illegible]
[illegible] quod [illegible] et non [illegible]
[illegible] aliquid [illegible] album vel [illegible]
album et [illegible] distinctio [illegible] iste due [illegible] quod
[illegible] quod illa [illegible]
[illegible] forma [illegible] componitur [illegible] oppositum
[illegible] quod album et oppositum non [illegible] unum
sed [illegible] et [illegible] non [illegible] unum [illegible] quod [illegible]
[illegible] non [illegible] unum [illegible] et [illegible]
quod [illegible] album [illegible] sed
[illegible] quod [illegible]
[illegible] alias sed [illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] iste [illegible] de [illegible] et [illegible]
[illegible] de [illegible] unum [illegible]
quod hic et [illegible] sunt unum [illegible] et [illegible]
[illegible] sunt unum [illegible]
[illegible] quod album et [illegible] non [illegible]
et distincta ex animam [illegible] non sunt unum
[illegible] sed sunt unum [illegible] nulla
est distincta et [illegible] non sunt [illegible]
duo principia [illegible] de homine et non musico
[illegible] et musicum sed hic et non musicum [illegible]
sunt distincta [illegible]
album et oppositum [illegible] quod [illegible]
[illegible] sic distinguitur ab homine non mu-
sicum et hic [illegible] multo [illegible] distinguuntur
[illegible] sed [illegible] quod si album
et oppositum sunt distincta [illegible] album et
oppositum supponunt [illegible]
[illegible] non sunt unum [illegible]
[illegible] supponunt et non sunt
distincta [illegible] album et oppositum [illegible]
et [illegible] aliqua [illegible]
[illegible] non sunt [illegible] duo principia [illegible]
[illegible] quod supponit et [illegible]
[illegible] album et oppositum [illegible]
[illegible] aliqua [illegible]
[illegible] aliqua [illegible]
[illegible]

Quoniam autem solucio

dubitacionis et manifestacio veritatis obiacentis omni alicui dubitationi [illegible] ad [illegible] ut est de mutatione [illegible] nominis distinctis [illegible] album et privatio [illegible] nichil est [illegible] privatio est [illegible] et privatio non est [illegible] nichil [illegible] privationem [illegible] aliquid [illegible] et privatio [illegible] subiectum [illegible] album privatio non manet [illegible] non dicit idem [illegible] manens et non manens [illegible] idem [illegible] forme [illegible] non [illegible] et privatio et principium [illegible] aliquo alio [illegible] non est principium [illegible] pronomine [illegible] principium [illegible] aliquo alio [illegible] forma [illegible] principium [illegible] auctores [illegible] et figuris et [illegible] auctorum [illegible] in quo [illegible] plus [illegible] est in [illegible] quam [illegible] sensu [illegible] et alie [illegible] Aristoteles ponit multos [illegible] de [illegible] dicit [illegible] nichil est [illegible] privatio [illegible] intelligendum [illegible] est privatio [illegible] debet intelligi [illegible] forma quam non habet [illegible] aliquid [illegible] forme [illegible] aliquid [illegible] nulla forma [illegible] intelligi [illegible] privationem formam [illegible]

[illegible]

[illegible] musicum [illegible] formam [illegible] formam [illegible] aliquid [illegible] distinctio [illegible] philosophi [illegible] privatio non manet [illegible] forma [illegible] est privatio [illegible] privatio [illegible] privatio [illegible] musicum [illegible] permanens [illegible] musicum [illegible] privatio non [illegible] musicus [illegible] immusicus [illegible] musicum [illegible] forme [illegible] album [illegible] immusicum permanet [illegible] aliquid [illegible] album [illegible] privatio [illegible] musicum [illegible] privatio [illegible] immusicum [illegible] est [illegible] privatio [illegible] forme [illegible] forma [illegible] forme [illegible] auctores [illegible] privatio [illegible] forma [illegible] privatio forma [illegible] privatio [illegible] et principium [illegible] privatio est principium [illegible] privatio est principium [illegible] privatio est principium [illegible] privatio est principium [illegible] forme [illegible] principium [illegible] privatio est principium [illegible] privatio [illegible] principium [illegible] privatio [illegible] privatio est principium [illegible] privatio [illegible] privatio [illegible] subiectum [illegible]

Dicendum est iterum de modo pro-[illegible]

[illegible] ex [illegible] forma [illegible]

[illegible] forma substantialis [illegible]

[illegible] non est in [illegible] quedam [illegible]

[illegible] forma [illegible]

Quorum [illegible]

Quoniam [illegible] eius [illegible]

[illegible] forma [illegible] est [illegible]

[illegible] omne forma [illegible]

[illegible] actus [illegible] ad [illegible] actum [illegible]

[illegible] ad [illegible] actum [illegible] actus [illegible]

[illegible]

[illegible] forma ad quam [illegible] est [illegible] potentia [illegible] forme [illegible]

[illegible]

quod non dicit impotentia ad formam illam sed
quod sit et potentia ad formam illam quod videtur
nulla [illegible] non obstante quod corpus potest
esse album et non [illegible] ultimate est albus in actu ob-
stante quod non posset esse [illegible] ad illam formam
tamen cum ultimate non est potentia ad illam formam
¶ albus modo [illegible] sit esse illi predicte propositionis
quod non sit esse [illegible] aliquid quod nunc est potentia
ad illam formam et iste sensus est per [illegible]
quod homo sit et [illegible] illa re que nunc
est alba et tamen continget esse albus
¶ Ad quartum dicendum quod potentia et actus [illegible]
dicuntur generaliter non [illegible] oppositorum quod potentia
ad formam et actus [illegible] non
dicuntur opposita quod esse potentia ad formam
et esse actu sub illa forma simul contingit
quod ista non opponuntur simpliciter modo ¶ Ad ultimum
dicendum quod [illegible] non valet non est potentia
ad hanc formam et hec est [illegible] non
est potentia non plus quam quod hic est albus in
[illegible] hic est albus ¶ Sed forte
dicitur quod non est [illegible] quod [illegible] de aliquo
[illegible] abstracte de
abstracto [illegible] est
abstractum ¶ Dicendum quod [illegible]
[illegible] in concreto [illegible]
sunt abstracta et [illegible] modo non [illegible]
[illegible]
non est [illegible] abstractum [illegible]
[illegible] potentia non existit in aliquo ¶ Ad duo se-
quentia [illegible] omnis similiter [illegible] modo
[illegible] quod non est impotentia ad omnem
actum [illegible] actus habet
non [illegible] cum in actu

Tenendum est tamen quod licet
[illegible]
nullam potentiam [illegible]
quod [illegible]
[illegible] ex parte [illegible]
[illegible] quo forte est [illegible]
[illegible] de novo
[illegible]
[illegible] est
[illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible]

[illegible] ex aliquo [illegible]
[illegible]
[illegible] de novo [illegible] forte
dicitur [illegible] forma de
novo [illegible] de novo [illegible] de novo [illegible]
[illegible] de novo [illegible]
¶ Dicendum [illegible] informare
aliquid [illegible]
[illegible]
[illegible] forma informare [illegible]
non [illegible]
[illegible] illud de
[illegible] forte [illegible]
[illegible]
[illegible] illas
formas ¶ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ¶ [illegible]
[illegible] corporeas [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] est
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Sed in omnibus [illegible] cum [illegible]

[illegible] unus in aliis [illegible] et primo [illegible]

[illegible] et simul [illegible]

[illegible] formas [illegible]

[illegible] in loco ex quo est quantitas [illegible] in diversis locis [illegible]

[illegible] extensa [illegible] distantie [illegible] in diversis partes [illegible]

[illegible] distantie [illegible] simul [illegible]

[illegible] forma [illegible] plures [illegible] ex forma [illegible] distantie [illegible]

[illegible] complete [illegible] formas [illegible] forma [illegible]

[illegible] lapis vel aer [illegible] habeat formam [illegible] distinctione [illegible]

[illegible] forme [illegible] distantie [illegible] forme [illegible]

[illegible] distincta [illegible] complete [illegible] distincta [illegible]

Videndum est quo materia

[illegible] ad extensionem ex quo [illegible] que [illegible] et dimensiones [illegible] extensa [illegible]

[illegible]

distantie [illegible] distantie [illegible] extensa [illegible] distantie [illegible]

[illegible] dimensiones [illegible] dimensiones [illegible] forme [illegible]

[illegible] vel [illegible] extendit [illegible] extendit [illegible]

[illegible] sub illa forma [illegible] sub illa [illegible] non [illegible]

[illegible] dimensiones [illegible]

[illegible] distantie [illegible] forme [illegible] distincte [illegible]

[illegible] forma [illegible] quantitas [illegible]

[illegible]

vel condensando vel rarefaciendo mediante [illegible]
talis forma absolute que forma forte mediante
adhuc agens in tempore perceptibili rarefacit
vel condensat in simul et formam [illegible]
[illegible] talis forme [illegible]
[illegible] vel minoris quantitatis per susceptionem
[illegible] absoluta [illegible]
de rarefactionem vel condensationem que
non est nisi partes materie magis vel minus [illegible]
[illegible] quod potest [illegible]
[illegible] condensatio [illegible]
hoc tamen non [illegible] agente [illegible]
[illegible] partes dilatatas vel constrictas [illegible]
[illegible] vel extensive [illegible]
[illegible] quantitas [illegible]
[illegible] aliis
diffusius [illegible]

Hic ondo qualiter materia

[illegible]

[D]icendum est de forma

[illegible]

[illegible] non potest [illegible]
[illegible] non est [illegible]
[illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible]
[illegible] corporalem [illegible]
[illegible] ex aliquo [illegible]
in aliquo [illegible]
[illegible]
[illegible] de novo [illegible]
[illegible] forma [illegible]
[illegible] corporalem [illegible]
[illegible] forme [illegible] corporalem
[illegible]
[illegible]
[illegible] forma [illegible]
[illegible]

Nunc videndum est quod [illegible]

[illegible]

et corporis [illegible] non [illegible] temporis [illegible]
[illegible] formis [illegible] stabilibus [illegible]
quia ille de novo [illegible] de [illegible]
[illegible] corporis [illegible]
non [illegible] temporis et formis [illegible]
[illegible] quem [illegible]
[illegible] de novo
vel cessat [illegible] nulla pars [illegible] de
novo incipiat [illegible] de [illegible] non [illegible]
[illegible] de [illegible] non [illegible]
[illegible] non quia aliqua pars eius de nova
[illegible] solem [illegible]
[illegible] quia nulla de
novo [illegible]
aliam [illegible] aliam [illegible]
solam [illegible] corpori
[illegible] incomposita ex [illegible]
[illegible]
[illegible] homo [illegible]
[illegible] ex homine et [illegible]
[illegible] homo [illegible]
[illegible] quamvis [illegible] eius [illegible]
[illegible]
[illegible] aliam [illegible]
[illegible]

Videndum est quomodo

[illegible] et forma [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] formam [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Quia in precedenti capitulo

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Iam restat determinare de celis

[illegible]

Postquam determinatum est de celis

[illegible]

[illegible]

Quarto queritur utrum causa finalis

[illegible]

[illegible]

Nunc est dicendum de motis

[illegible]

Aliud est duo cause

[illegible]

[illegible]

P[illegible] n. dicitur dividi causa tantum causa

[illegible]

Similiter dicitur causa que

[illegible]

Dicto de causis per se dicendum est de causis

[illegible]

Predictis s. formam et causam

[illegible]

[illegible]

Similiter etiam est finalis causa [illegible]

[illegible]

Viso de causis per se que sunt [illegible]

[illegible]

[illegible]

De actis duobus pub' de plu[ribus]

[illegible]

Narratio in q° g[ra]d[u] z moc[ionis] diu[ersa]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] experi[illegible] modo [illegible] [illegible] ad experimentum [illegible] [illegible] ul tempore illi [illegible] lux [illegible] a motu [illegible] lux [illegible] a luce existente [illegible] experimente [illegible]

[illegible]

[illegible]

Postquam determinavit quod motus

[illegible]

Quamvis motus non sit aliquid

[illegible]

[illegible]

Uiso de motu in generali dicendum est

[illegible]

[illegible]

Declinans duab[us] rebus

[illegible]

[illegible]

Possunt autem cor[pora] omnium mo[...]

[illegible]

Non solum ponunt mot[us] ad ubi

[illegible]

[illegible]

... distantias ... temporibus distantibus ... [illegible]

Nunc dubium est de augmento ... [illegible]

P[...] p(re)dictis

[illegible]

Ad maiorem [illegible]

[illegible]

Non solu[m] aute[m] non est alia

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible: column 1, about 36 lines of heavily abbreviated Latin commentary]

Quia ex actibus generantur habitus

[illegible: about 14 lines of abbreviated commentary]

[illegible: column 2, about 24 lines of abbreviated commentary]

Palam autem [illegible] non delectari

[illegible: about 18 lines of abbreviated commentary]

Quod autem [illegible]

[illegible: about 6 lines of abbreviated commentary, lower portion water-stained]

[illegible]

Postquam visum est 2m

[illegible]

[illegible]

Non autem solum probat philosophus

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Aristotiles autem demonstrat

[illegible]

Quia autem [illegible] motus [illegible]

[illegible]

Quia autem est difficile

[illegible]

Dicto de speciebus

[illegible]

[illegible]

Viso de unitate motus

[illegible]

Post contrarietatem motuum

[illegible]

Demonstrato autem ...

[illegible]

[illegible]

[Q]uia videtur quod motus ... secundum philosophum ...

[illegible]

... corporibus quia tempus ... est tempus

[Q]uaeso quod non est tempus — videtur quod non sit tempus

[illegible]

[illegible]

motu vel quiete. Et ex quo patet quod non [illegible]
[illegible] plus vel minus [illegible] vel quies [illegible] mensurat [illegible]

[illegible]

Predictis concordat dictio

[illegible]

Ex predictis patet quod tempus

[illegible]

nisi ut questio [illegible] quam [illegible] tempus
[illegible] aliquis [illegible] natura [illegible]
[illegible]

Ex predictis patet quod quamvis pr[illegible]

[illegible] motus et tempus [illegible]
[illegible] aliquis [illegible]
[illegible] motus [illegible] tempus [illegible]

[illegible]

Pars [illegible]

[illegible]

[illegible]

¶ Item motus et mutatio sunt simul cum ipso motu.

D[illegible] tempus quod est [illegible] successiuus et [illegible] est motus vel mutatio. ¶ Item omnis motus vel velox vel tardus, sed tempus non est velox vel tardum [illegible] quia tempus non [illegible] quia tempus non est velox vel tarda [illegible] quidem non sit motus temporis [illegible] ¶ Item [illegible] et [illegible] motus [illegible] ¶ Item [illegible] [illegible] nam [illegible] motus est [illegible] quia motus [illegible] motus ¶ Item [illegible] [illegible] [illegible] sed motus [illegible] quod nulla [illegible] motus

Similiter probari potest 2m

[S]i [illegible] quod mensura non sit [illegible] primi mobilis [illegible] quod nullo modo [illegible] ¶ Item mutatio [illegible] mensura [illegible] mutatio non est [illegible] primi mobilis [illegible] primi mobilis ¶ [illegible] mutatio [illegible] [illegible] primi mobilis ¶ Item [illegible] item [illegible] esse [illegible] quod [illegible] [illegible] vel [illegible] et vel [illegible] aliud [illegible] primi mobilis non est [illegible] primi mobilis ¶ Item [illegible] [illegible] sed [illegible] ¶ Item [illegible] temporis [illegible] primo [illegible] ¶ Item [illegible] mobilis sed temporis [illegible] tempus [illegible] ¶ Item [illegible] primus et [illegible] et [illegible] [illegible] ex quo [illegible] quod [illegible] primi mobilis [illegible] primi mobilis [illegible] ¶ ...

Ad solucionem istorum nondum

est [illegible] inter [illegible] [illegible] motus et [illegible] de tempore quod [illegible] tempus quod [illegible] [illegible] nondum tempus [illegible] [illegible]

que aliud [illegible] voluntates et volentes quod ante [illegible] [illegible] [illegible] ¶ [illegible] [illegible] motus et in [illegible] [illegible] motus [illegible] motus [illegible] quia [illegible] [illegible] motus [illegible] ¶ quod [illegible] [illegible] ¶ [illegible] motus primi et temporis [illegible] motus [illegible] tempus vel [illegible] motus [illegible] [illegible] primi mobilis ¶ [illegible] mutatio vel mutatio. [illegible] vero dico quod [illegible] mensura motus primi et tempus [illegible] motus et tempus. Sed mensura [illegible] motus primi [illegible] et tempus non [illegible] [illegible] ¶ [illegible] dico quod [illegible] [illegible] tempus [illegible] [illegible] tempus [illegible] [illegible] [illegible] motus et motus [illegible] motus [illegible] ¶ [illegible] quod [illegible] motus [illegible] motus [illegible] tempus [illegible] tempus quod [illegible] primi [illegible] tempus [illegible] motus [illegible] tempus [illegible] istud

[illegible]

Post quam solute sunt rationes

[illegible]

Utrum tempus

[illegible]

[illegible]

Omnia preter perpetua quem

[illegible]

[illegible]

Dubitabit aliquis utrum perpetua

[illegible]

[illegible]

Q[uia] phi fitaui [illegible]

[illegible]

Q[uia] mtn pomit q̄ cps [illegible]

[illegible]

Q[uia] oe q̄ mo mrpe mo

[illegible]

[illegible] non [illegible] ...
[illegible] defensores [illegible] ...
[illegible] in [illegible] ...
[illegible] medium [illegible] ...
[illegible] locus [illegible] infinita [illegible] ...
[illegible] spacium medium [illegible] ...
[illegible] in loco [illegible] ...
[illegible] in loco [illegible] ...
[illegible] infinita [illegible] locus [illegible] infinitus. Item
[illegible] locus [illegible] spacium [illegible] locus [illegible] corpus [illegible] ...
[illegible] corpus [illegible] manus [illegible] ...
[illegible] locus [illegible] ...
[illegible] infinitum. Ex quo
[illegible] spacium [illegible] corpus [illegible] ...
[illegible] infinitum [illegible] ...
[illegible] infinita [illegible] ...
[illegible]

[illegible]

q vidit ... forte nō separabile q facit ... magnitudinē ...

... agnoscit ...

no ... aliud ... separabile est

an ... quid aliqd ... sicut affirm ... aut ... intelle aut nō ...

... aliq ... vērū ... ad ... realis ... sic

ure ... verū ... sicut ... aut nō ... nō ... ā se ...

sine ... qui ... ipe ...

... actu ante ... que fuit ... inde an ... sibile

... nō ... fiu stringes ...

... quid ... aliud

Utrū aut ... irrimeri ...

magnitudo accipit sens

au ab actu sens. ...

quas ... sentiens. Al

max ... sit sen. C

... a ... dom

... ex organis et sensibilibus ...
ut sonum ex magnis sonis non ex ...
intellectus ... intellectum ad ... intellig...
... tamen quod non fit corruptio est
... ut ... qui facit hoc
... est quod ... et ...
... aut invenire ...
magnitudo ... in magnitudine ...
non autem in ... in quibus ...
... diversitat...

... et ... ad hoc ... uniuscuiusque ... autem ... omnia ...
... magnitudo ... natura ... sustinu...
... intellectus ... quod talis modo ...
ut modo fuerit sicut situs quidam sicut lumen quadam modo ...
facit potentia existentes colores actu colores. Et hic intellectus ...
impassibilis et immixtus ... actu ens. Semper enim honorabilius agens
patiente ... materia ... autem est ... actu scientia rei. ... non ...
rerum ... in uno ... autem ... non ... autem quid
intelligit aliquando non intelligit. Separatus autem est solum hoc quod ...

... tres ... intellectus actu ... actus ... actu ...

... fantasma ... organo fantastico que ... movere intellectum possibil... potest movere intellectum ...

IV

